အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ

ဘာသာဋီကာ

ရူပကုသိုလ် ပဋ္ဌာနည်း

ဣဒါနိ–စတုက္ကနည်းကို အားထုတ်တော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ–အစရှိသော၊ ပဋ္ဌာနယော–ပဋ္ဌာနည်းကို၊ (ဘဂဝတာ) အာရဒ္ဓေါ–အားထုတ်တော်မူအပ်ပြီ၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ (ပဋ္ဌာနယော ဘဂဝတာ အာရဒ္ဓေါ–နည်း၊) ဣတိစေ–ဤသို့မေးအံ့၊ ပုဂ္ဂလဗျာသယဝသေနစေဝ–ပုဂ္ဂလဗျာသယ၏ အစွမ်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ–အဘိဓမ္မာတရားကို နာယူကြသော နတ်ဗြဟ္မာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အလိုဆန္ဒ အစွမ်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒေသနာဝိလာသေနစ–ဒေသနာ ဝိလာသကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ဒေသနာတော်ကို တင့်တယ်စံပယ်စေတတ်သော ဉာဏ်တော်၏အစွမ်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ [ကသ္မာကိုကြည့်၍ ဟိတ်အနုက်ပေးလိုက်သည်၊] (ပဋ္ဌာနယော ဘဂဝတာ အာရဒ္ဓေါ–ပြီ။)

ကိရ–ချဲ့ဦးအံ့၊ သန္ဓိသိန္ဓဒေဝ ပရိသာယ–တစ်ပေါင်းတည်းနေထိုင်သော နတ် ဗြဟ္မာပရိသတ်တွင်၊ ကေစွာနံ–အချို့ကုန်သော၊ ဒေဝါနံ–နတ်ဗြဟ္မာတို့အား၊ ဝါ–နတ်ဗြဟ္မာတို့၏စိတ်၌၊ (ဥပဌာသိ၌စပ်၊) ဝိတက္ကောဝေ–သည်သာ၊ သြဠာရိကတော–ကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဥပဌာသိ–ထင်လာပြီ၊ ဝိစာရပိတိသုခ စိတ္တေကဂ္ဂတာ–ဝိစာရ, ပိတိ, သုခ, စိတ္တေကဂ္ဂတာတို့သည်၊ သန္တ တော–ငြိမ်သက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ (ဥပဌာသုံ–ထင်လာကုန်ပြီ၊) တေသံ–ထိုနတ်ဗြဟ္မာ တို့အား၊ သပ္ပာယဝသေန–လျော်ကန်ပတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ သတ္တာ–သည်၊ စတုရော ဂိုက်–၄–ပါးသောအင်္ဂါရှိသော၊ အဝိတက္ကံ–ဝိတက်မရှိသော၊ ဝိစာရမတ္တံ–ဝိစာရမျှသာရှိသော၊ ဒုတိယဈာနံ နာမ–ဒုတိယစျာန်မည်သည်ကို၊ ဘာဝေသိ–ဝေဖန်တော်မူပြီ၊ ဧကစ္စာနံ–အချို့သော နတ်ဗြဟ္မာတို့အား၊ ဝါ–၌၊ ဝိစာရော–သည်၊ သြဠာရိကတော ဥပဌာသိ၊ ပိတိသုခစိတ္တေကဂ္ဂတာ–တို့သည်၊ သန္တ တော–ဖြင့်၊ (ဥပဌာသုံ)၊ တေသံ–ထိုနတ်ဗြဟ္မာ တို့အား၊ သပ္ပာယဝသေန–ဖြင့်၊ တိဝင်္ဂိုက်–၃–ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ တတိ ယဈာနံနာမ–ကို၊ ဘာဝေသိ၊ဧကစ္စာနံ–တို့အား၊ ဝါ–၌၊ ပိတိ–သည်၊ သြဠာရိကတော ဥပဌာသိ၊ သုခစိတ္တေကဂ္ဂတာ သန္တ တော(ဥပဌာသုံ)၊ တေသံ–တို့အား၊ သပ္ပာယဝသေန–ဖြင့်၊ ဒုဝင်္ဂိုက်–၂–ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ စတုတ္ထဈာနံ နာမ–ကို၊ ဘာဝေသိ–

ကေစ္စာနံ, သုခံ-သည်၊ သြဠာရိကတော ဥပဋ္ဌာသိ၊ ဥပေက္ခာ စိတ္တေ ကဋ္ဌတာ-တို့သည်၊ သန္ဓ တော, (ဥပဋ္ဌာသုံ)၊ တေသံ, သပ္ပါယဝေသေန-ဖြင့်၊ ဒုဝဂ်ိုက်-သော၊ "ဒုဝဂ်ိုကမေဝ"ဟုရှိလျှင်ကောင်း၊ နောက်ခ္ခ်ရှိလတ္တံ့။] ပဋ္ဌမဇ္ဈာနံနာမ-ကို၊ ဘာဝေသိ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-ဒေသနာ ဝိလာသမှရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒေါ) ပဋ္ဌလဇ္ဈာ-သယော-တည်း၊ (အဘိဓမ္မာတရားကို နာယူကြသော နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ အလိုဆန္ဒ ကွဲပြားပုံတည်း။)

ပန-ကား၊ ယသာ ဓမ္မာတုယာ-အကြင်သဗ္ဗညုတညာဏ်မြတ် ဓမ္မာတ်၏၊ ဝါ-ကို၊ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ-ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒေသနာ-ဒေသနာတော်သည်၊ ဝိလာသပွတ္တာ နာမ-တင့်တယ် စံပယ်ခြင်းသို့ ရောက်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ သာ(ဓမ္မာတု)-ထို သဗ္ဗညုတညာဏ်မြတ် ဓမ္မာတ်ကို၊ တထာဂတသ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သုဒ္ဓ-ကောင်းစွာ၊ ပဋိဝိဒ္ဓါ-

---

ယသာ ဓမ္မာတုယာ။ ။ဓမ္မာတုယာကို "သဗ္ဗညုတညာဏသ"ဟု ဋီကာဖွင့်၏၊ ဓမ္မာတ်တရားများတို့တွင် ဤနေရာ၌ သဗ္ဗညုတညာဏ်ဟူသော ဓမ္မာတ်ကို ယူပါ-ဟူလို၊ "ဓမ္မေ-သိသင့်သိထိုက်သော ဥယျတရားတို့ကို၊ ဓာရေတိ-ဆောင်ရွက်သိမှတ်တတ်၏၊ ဣတိ, ဓမ္မာတု"ဟုပြု၊ ယင်းဉာဏ်တော်ဖြင့် ဒေသေတဗ္ဗ ဓမ္မတို့၏ ဟောထိုက်သောအထူးအပြားကိုလည်း သိတော်မူ၏၊ ထိုအပြား အားလျော်စွာ ဟောပြောမူဒေသနာကိုလည်း သတ်မှတ်တော်မူနိုင်၏၊ [ပဏာမဂါထာ၌ ပြခဲ့သော သဗ္ဗညုတညာဏ်၏အစွမ်း ၃-ပါးတွင် "ဒေသေတဗ္ဗပကာရဇာနန" ဟူသော အစွမ်းကို ဆိုလိုသည်။]

ဒေသနာ ဝိလာသပွတ္တာနာမ။ ။[ဝိလာသ၏အနက်ကို ဟောတု သမ္ဘယတ္တ ဒုက်အဖွင့်၌ပြခဲ့ပြီ၊] ထိုဒေသေတဗ္ဗတရားတို့၏ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ နည်းစုံအောင် သိတော်မူနိုင်ခြင်း, ထိုသို့ဟောထိုက်သော အပြားရှိသမျှကို ဟောပြတော်မူနိုင်ခြင်းကို "ဒေသနာဝိလာသ" ဟု ထိုဒုက်၌ ဋီကာဖွင့်ခဲ့ပြီ။ ["ဒေသနာ+ဝိလာသပွတ္တာ နာမ, ဝိလာသပွတ္တော နာမ"ဟု မူ ၂-မျိုးရှိ၏၊ ရှေ့မူကို အနက်ပေးထားသည်။]

မှတ်ချက်။ ။ပဋ္ဌကနည်း၌ ဒုတိယဈာန်သည် စတုက္ကနည်းဝယ် ဒုတိယဈာန် သို့ဝင်၏၊ တတိယဈာန်ကား စတုက္ကနည်းက ဒုတိယဈာန်နှင့် ထပ်တူတည်း၊ ထို့ကြောင့် သင်္ဂြိုဟ်၌ တတိယဈာန်ကို "ဒုတိယဈာန်ဘုံ၌ အကျိုးပေး၏"ဟု ဆိုသည်၊ ဤသို့ ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် ၂-မျိုးလုံးက ဒုတိယဈာန်ဘုံ၌ အကျိုးပေးရသောကြောင့် ပဋ္ဌိသန္ဓေ သည်ဟု ၂-မျိုးရှိနေရကား, သုတ္တန်ပါဠိတော်များ၌ ဒုတိယဈာန်ဘုံကို "နာနတ္တသညီ သတ္တဝါတို့၏နေရာဘုံဌာန"ဟု ဟောတော်မူသည်၊ သညာချင်းမတူသော်လည်း ခန္ဓာကိုယ်ပုံသဏ္ဌာန်မှာ အလုံးအရပ် တစ်မျိုးတည်း သာဖြစ်သောကြောင့် ဒုတိယဈာန် ဗြဟ္မာများကို "ဧကတ္တကာယ သတ္တဝါ"ဟုလည်း ဆိုရသည်။ [ဤဧကတ္တကာယနာနာတ္တသညီ သတ္တာဝါသနှင့်စပ်၍ အဓိပ္ပာယ်အကျယ်ကို သတ္တကအဂုံတို့ရှိ-မဟာယညဝဂ်, ဝိညာဏဋ္ဌိတိသုတ်၌လည်းကောင်း, နဝကအဂုံတို့ရှိ-သတ္တာဝါသဝဂ်-သတ္တာဝါသ သုတ်၌လည်းကောင်းရှုပါ။]

ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီ၊ [ဤသို့ ကောင်းစွာ ထိုး၍ ထွင်း၍သိတော်မူနိုင်သည်ကိုပင် ရှေးနိသယဉ်၌ "လုံ့မစောက် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီ"ဟုပေးသည်၊ လုံ့မကြီးဖြင့် အောက်သို့ စောက်ထိုးစိုက်၍ ထိုးလိုက်သကဲ့သို့ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူသည်-ဟူလို။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ သဗ္ဗညုတညာဏ်မြတ် မမွှောတ်၏ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဉာဏမဟတ္တတာယ-ဉာဏ်တော်၏ ကြီးကျယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒေသနာ ဝိဓာနေသု-ဒေသနာကိစ္စခြင်းတို့၌၊ (တရားဆင်နည်းတို့၌၊) ကုသလော-ကျွမ်းကျင်တော်မူသော၊ ဒေသနာ ဝိလာသပ္ပတ္တော-ဒေသနာတော်ကို တင့်တယ်စံပယ်စေတတ်သော ဉာဏ်တော်၏အစွမ်းသို့ ရောက်တော်မူသော၊ သတ္ထာ-သည်၊ ယံ ယံ အင်္ဂ-အကြင်အကြင်ဈာန်အင်္ဂါကို၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏။ တသ္မ တသ္မ-ထိုထိုဈာန်အင်္ဂါ၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ယထာ ယထာ-အကြင်အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (ဒေသနံ-ဒေသနာတော်ကို၊ နိယမေတုံ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှာ၊) ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိတော်မူ၏၊ တထာ တထာ-ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဒေသနံ-ကို၊ နိယမေတိ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်တော်မူ၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ သော-ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣဓ-ဤပဋ္ဌာနနည်း၌၊ ပဋ္ဌာဂိုက်-၅-ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ ပဋ္ဌမဈာနံ-ကို၊ ဘာဝေသိ၊ စတုရင်္ဂိုက်-သော၊ပေ၊ ဘာဝေသိ၊ တိဝင်္ဂိုက်, တတိယဈာနံ-ကို (ဘာဝေသိ၊) ဒုဝင်္ဂိုက မေဝ-ဒုဝင်္ဂိုကပင်ဖြစ်သော၊ ပဋ္ဌမဈာနံ-ကို၊ ဘာဝေသိ၊ အယံ-ဤသည်ကား၊ ဒေသနာ ဝိလာသောနာမ-မည်၏၊ (ဒေသနာကို တင့်တယ်စံပယ်စေတတ်သော ဉာဏ်တော်၏အစွမ်းမည်၏။)

အပိစ-သည်သာမကသေး၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ တယော မေ ဘိက္ခဝေ၊ပေ၊ သမာဓိတိ-ဟူ၍၊ သုတ္တန္တေ-၌၊ တယော-နှင့်သော၊ ယေ သမာဓိ-အကြင် သမာဓိတို့ကို၊ ဒေသိတာ-အပ်ကုန်ပြီ၊ တေသု-ထို ၃-ပါးသောသမာဓိတို့တွင်၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက် စတုက္ကနည်း၌၊ သဝိတက္ကာ သဝိစာရော-ဝိတက်နှင့်လည်း တက္ကဖြစ် ဝိစာရနှင့်လည်း တက္ကဖြစ်သော၊ သမာဓိ-ကိုလည်းကောင်း၊ [ပဌမဈာန် သမာဓိကိုဆိုသည်၊] အဝိတက္ကာ အဝိစာရော-ဝိတက်လည်းမရှိ ဝိစာရလည်းမရှိသော၊ သမာဓိ-ကိုလည်းကောင်း၊ [ဒုတိယဈာန်စသော သမာဓိကိုဆိုသည်၊] ဘာဝေတွာ-ဝေဖန်တော်မူ၍၊ ဒဿိတော-

---

တယော၊ ပေ၊ သမာဓိ။ ။သုတ္တန်ပါဠိတော်များ၌ ပဋ္ဌာနနည်းဟု တိုက်ရိုက် မဟောပါ၊ သို့သော် သမာဓိ(ဈာန်) ၃-မျိုးကိုပြုရာ၌ "အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တောသမာဓိ" သည် ဤအဘိဓမ္မာ ပဋ္ဌာနနည်း၌ ပြအပ်သော ဒုတိယဈာန်ပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် သုတ္တန်ပါဠိတော်များ၌ ပဋ္ဌာနနည်းကို ထုတ်ပြနိုင်သည်ဟု မှတ်ပါ။ [နနု စ သုတ္တန္တေ စတ္တာရိယေဝ ဈာနာနိ ဝိဘတ္တာနိတိ ပဋ္ဌာနယောနတ္ထိယေဝါတိ၊ နနု သဝိတက္ကာ သဝိစာရော သမာဓိတိ အာဒိနာ သမာဓိတ္တယာပဒေသေန ပဋ္ဌာနယသ လဗ္ဘမာနတ္တာ၊—အနုဋ္ဌိကာ။]

ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော-ဝိတက်ကားမရှိ ဝိစာရမျှသာရှိသော၊ (သမာဓိ-ကို၊) နဲ ဒသိတော-ပြတော်မမူအပ်သေး၊ တံ-ထိုအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ သမာဓိကို၊ ဒသေတုမိ-ပြတော်မူခြင်းငာလည်း၊ အယံ ပဋ္ဌကနယော-ကို၊ (ဘဂဝတာ) အာရဒ္ဓေါ-ပြီ၊ ဣတိ, ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ-ထိုပဋ္ဌကနည်း၌၊ [ရှေ့ကိုကြည့်၍စွဲသည်၊ ယောဇနာ၌ "တတ္ထ-ထိ ပဌမဈာန နိဒ္ဒေသ အစရှိသည်တို့တွင်" ဟု နောက်ကိုကြည့်၍ စွဲလေသည်၊]ဒုတိယဈာန နိဒ္ဒေသေ-၌၊ ဖဿာဒီသု-ဖဿအစရှိသောတရားတို့၌၊ ပရိဟာယတိ၌စပ်၊) ဝိတက္ကမတ္တံ-ဝိတက်မျှသည်၊ ပရိဟာယတိ-ယုတ်လျော့၏၊ [မတ္တဖြင့် ဝိစာရကို ကန့်၊ စတုက္ကနည်းတုန်းက ဒုတိယဈာန နိဒ္ဒေသဝယ် ဝိတက် ဝိစာရ ၂-ပါးလုံး ယုတ်လျော့သော်လည်း ဤပဋ္ဌကနည်းဝယ် ဒုတိယဈာန နိဒ္ဒေသ၌ ဝိတက်သာ ယုတ်လျော့သည်-ဟူလို၊] ကောဋ္ဌာသဝါရေ-၌၊ စတုရင်္ဂိက် ဈာနံဟောတိ၊ (စတုရင်္ဂီကော မဂ္ဂေါ ဟောတိတိ-ဟူ၍၊) အယမေဝ-ဤပါဠိရပ်သည်သာ၊ ဝိသေသော-ထူး၏၊ သေသံ-သော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော အစီအရင်သည်၊ ပဌမဈာန သဒိသမေဝ-တူသည်သာ။

စ-ဆက်၊ စတုက္ကနယေ-၌၊ ယာနိ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထာနိ-အကြင် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်တို့သည်၊ (သန္တိ)၊ တာနေဝ-ထိုဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်တို့သည်ပင်၊ ဣဓ-ဤပဋ္ဌကနည်း၌၊ တတိယ စတုတ္ထ ပဌမာနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တေသံ-ထိုဈာန်တို့ကို၊ အဓိဂမပဋ္ဌိပါဋ္ဌိဒိပနတ္ထं-ရခြင်း၏အစဉ် ကို ပြခြင်း၏အကျိုးငာ၊ အယံ နယော, ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကိရ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ကိရ- ပါဒကမှတစ်ပါး ပါဒကဝန္ဓကိုဆိုဦးအုံ၊ ဧကော-တစ်ယောက်သော၊ အမစ္စပုတ္တော-အမတ်သားသည်၊ရာဇာနံ-ကို၊ဥပဋ္ဌာတုံ-ဆည်းကပ်ခြင်းငာ၊ ဧနပဒ တော-မှ၊ နဂရံ-သို့၊ အာဂတော-လာပြီ၊ သော-ထိုအမတ်သားသည်၊ ဧကဒိဝသမေဝ-တစ်နေ့တည်း၌ပင်၊ (ရောက်ရာတစ်နေ့တည်း၌ပင်) ရာဇာနံ-ကို၊ ဒိသွာ-တွေ့ပြီး၍၊ ပါနဗျသနေန-စီးပွားချမ်းသာကိုဖျက်ဆီးတတ်သော သောက်ဖွယ်ဖြင့်၊ ဝါ-သေရည်အရက်ဖြင့်၊ [နာသေသိ၌ ကရိဏား၊ ရှေးနီသယယ၌ ဟိတ်အနက်ပေး၏။] သဗ္ဗံ-သော၊ ဝိဘဝဇာတံ-စည်းစိမ်ဥစ္စာအပေါင်းကို၊ နာသေသိ-ဖျက်ဆီးပြီ၊ ဧကဒိဝသံ-

---

အယမေဝ ဝိသေသော။ ။စတုက္ကနည်း၏ ဒုတိယဈာန နိဒ္ဒေသ၌ ဝိတက် ဝိစာရ ၂-ပါးလုံးမပါသောကြောင့် "တိဝင်္ဂိက် ဈာနံ"ဟု ရှိခဲ့၏၊ ဤပဋ္ဌကနည်း ဒုတိယဈာနနိဒ္ဒေသ၌ ဝိတက်မပါသောကြောင့် "စတုရင်္ဂိက်ဈာနံ"ဟု ရှိရသည်၊ ဤသို့ ဈာန်အတွက်သာထူး၏၊ မဂ္ဂအတွက်ကား မထူး၊ ထို့ကြောင့် "စတုရင်္ဂိက် ဈာနံ ဟောတိ" ဟုသာရှိသင့်၏၊ "စတုဂ်ိကော မဂ္ဂေါ ဟောတိ" ကား ပိုဟန်တူသည်။

တစ်နေသဒ္ဒါ၊သုရာမဒမတ္တံ–မူးယစ်ကြောင်းအရက်ဖြင့် မူးယစ်နေသော၊ တံ–ထို အမတ်သားကို၊ နိစ္စောဠ–အဝတ်မရှိအောင်၊ ကတ္တာ–၍၊ ဇိဏ္ဏကဋ္ဌသာရကမတ္တေန– စုတ်ပြတ်ဆွေးမြည့်သော သင်ဖြူးမျှဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ–ဖုံးအုပ်၍၊ ပါနာဂါရတော– အရက်ဆိုင်မှ၊ နီဟရိ'သု– ထုတ်ပစ်ကြကုန်ပြီ၊ တမေနံ–ထိုအရက်သမား အမတ်သားကို၊ သက်ာရကူဋေ–အမှိုက်ပုံပေါ်၌၊ နိပဇ္ဇိတွာ–လဲလျောင်း၍၊ နိဒ္ဒါယန္တံ–အိပ်ပျော်နေသည်ကို၊ ဧကော–သော၊ အဂ်ဝိဇ္ဇာ ပါဠ္ဌကော–အဂ်ဝိဇ္ဇာကျမ်းကို ရွတ်ဖတ်တတ်သောဆရာသည်၊ (အဂ်ဝိဇ္ဇာကျမ်းကို တတ်သောဆရာသည်)၊ ဒိသွာ–မြင်၍၊ အယံ ပုရိသော–သည်၊ မဟာဇနသ–များစွာသော လူအပေါင်း၏၊ အဝဿယော–မိုးခိုရာသည်၊ ဘဝိဿတိ– ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ဧသော–ဤယောကျ်ားကို၊ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗော–စောင့်ရှောက်ထိုက်၏၊ ဣတိ–သို့၊ သန္ဓိဋ္ဌာနံ–ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို၊ ကတ္တာ, မတ္တိကာယ–မြေညက်ဖြင့်၊ နှာပေတွာ– ရေချိုးစေပြီး၍၊ ထူလသာဋကယုဂ်–ထူထဲသောအဝတ်အစုံကို၊ နိဝါသာပေတွာ– ဝတ်စေပြီး၍၊ ပုန–တစ်ဖန်၊ ဂန္ဓောဒကေန–နံ့သာရေဖြင့်၊ နှာပေတွာ–ရေချိုးစေပြီး၍၊ သုခုမေန–သိမ်မွေ့သော၊ ဒုကူလယုဂေန–ဘွဲ့ဖြူအဝတ်အစုံဖြင့်၊ အစ္ဆာဒေတွာ– ဖုံးလွှမ်း၍၊ (ဝတ်ပေး၍)၊ ပါသာဒ–ပြာသာဒ်ထက်သို့၊ အာရောပေတွာ–တင်၍၊ သုဘောဇနံ–ကောင်းသောဘောဇဉ်ကို၊ ဘောဇေတွာ–စားစေ၍၊ ဝါ–ကျေး၍၊ ဧထ– လာကြကုန်၊ နံ–ထိုယောကျ်ားကို၊ ပရိစာရေယျာထ–စံပယ်စေကြကုန်၊ ဝါ– ပြုစုလုပ်ကျွေးကြကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့ပြော၍၊ ပရိစာရကေ–အလုပ်အကျွေးတို့ကို၊ ပဋိစ္ဆာပေတွာ–လက်ခံစေ၍၊ ဝါ–အပ်နှင်း၍၊ ["ပဋိပါဒေတွာ"ဟုလည်းရှိ၏၊ "အပ်နှင်း ၍"ဟုပေး၊] ပက္ကမိ–ဖယ်သွားပြီ။

အထ–ထိုမှနောက်၌၊ နံ–ထိုယောကျ်ားကို၊ တေ–ထိုအလုပ်အကျွေးတို့သည်၊ သယနံ–အိပ်ရာပေါ်သို့၊ အာရောပေသုံ–တင်ကြကုန်ပြီ၊ စ–သည်သာမကသေး၊ ပါနာဂါရဂမနပဋိဗာဟနတ္ထံ–အရက်ဆိုင်သို့သွားခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ နံ–ထိုယောကျ်ားကို၊ တာဝ–နောက် ၃–ယောက်မှ ရှေးဦးစွာ၊ စတ္တာရော–နှစ်သော၊ ဧနာ–တို့သည်၊ စတူသု–လေးဖက်ကုန်သော၊ ဟတ္ထပါဒေသု–လက်ခြေတို့၌၊ ဥပ္ပီဠေတွာ– ဖိနှိပ်၍၊ အဋ္ဌသု–တည်ကြကုန်ပြီ၊ ဧကော–နောက်တစ်ယောက်သည်၊ ပါဒေ–တို့ကို၊ ပရိမဒ္ဒိ–ဆုပ်နယ်ပြီ၊ ဧကော–နောက်တစ်ယောက်သည်၊ တာလဝဏ္ဏံ–ထန်းရွက်

အဂ်ဝိဇ္ဇာ ပါဌကော။ ။ဝိဒတိ ဇာနာတိ ဧတာယာတိ ဝိဇ္ဇာ–သိကြောင်းအတတ်၊ အဂ်ဿ–လက်ခြေစသောအင်္ဂါကို၊ ဝိဇ္ဇာ–သိကြောင်း အတတ်တည်း၊ အဂ်ဝိဇ္ဇာ–တတ်၊ ထိုအတတ်ကိုပြသောကျမ်းကိုလည်း ဖလ–ဌာနျုပစာရအားဖြင့် "အဂ်ဝိဇ္ဇာ"ဟု ခေါ်ပါ၊ အဂ်ဝိဇ္ဇာ– ကို+ပဋတိ–ရွတ်ဖတ်တတ်၏၊ ဣတိ အဂ်ဝိဇ္ဇာပါဌကော။ [ယောဇနာ၌ "ဟတ္ထာဒိအင်္ဂ ဝိဇာနာတိ ဧတာယာတိ အဂ်ဝိဇ္ဇာ"ဟု ပြု၏။]

ယပ်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ–ကိုင်၍၊ ဗီဇိ–ယပ်ခတ်ပြီ၊ ဧကော–နောက်တစ်ယောက်သည်၊ ဝိဏံ–စောင်းကို၊ ဝါဒယမာနော–တီးလျက်၊ ဂါယန္တော–သီဆိုလျက်၊ နိသိဒိ–ထိုင်နေပြီ၊ သော–ထိုယောကျ်ားသည်၊ သယနုပဂမနေန–အိပ်ရာပေါ်သို့ရောက်ရခြင်းကြောင့်၊ ဝိဂတကိလမထော–ကင်းသောပင်ပန်းခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ထောက်–အတန်ငယ်၊ နိဒ္ဒါယိတွာ–အိပ်ပျော်၍၊ ဝုဋ္ဌိတော–ထပြီးသည်၊ ဝါ–နိုးပြီးသည်၊ (သမာနော–သော်၊) ဟတ္ထပါဒနိပ္ပီဠန–လက်ခြေတို့ကိုဖိနှိပ်ခြင်းကို၊ အသဟမာနော–သည်းမခံနိုင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကော–အဘယ်သူသည်၊ [လက်ခြေတို့ကိုဖိနှိပ်သူတို့က လေးယောက်ရှိသောကြောင့် "ကေဒ္ဓိပ္ပိဋ္ဌေန"ဟုရှိလျှင်သာ၍ကော်ဘင်း၏။] မေ–၏၊ ဟတ္ထပါဒေ–တို့ကို၊ ဥပ္ပိဋ္ဌေတိ–ဖိနှိပ်သနည်း၊ အပဂစ္ဆထ–ဖယ်ကြကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့ပြော၍၊ တဒ္ဓေသိ–ကြိမ်းမောင်းပြီ၊ တေ–ထိုလက်ခြေတို့ကို ဖိနှိပ်သူလေးယောက်တို့သည်၊ ဧကဝစနေနေဝ–တစ်ခွန်းတည်းသောစကားဖြင့်ပင်၊ အပဂစ္ဆိ'သု–ဖယ်ကြကုန်ပြီ။

တတော–ထိုမှနောက်၌၊ ပုန ထောက်နိဒ္ဒါယိတွာ, ဝုဋ္ဌိတော–ထပြီးသည်၊ ဝါ–နိုးပြီးသည်၊ [နောက်၌လာလတ္တံ့သော ဈာန်မှထခြင်း၏ဥပမာဖြစ်သောကြောင့် "ဝုဋ္ဌိတော"အရ အိပ်ရာမှထသွားသည်ဟုမမှတ်လင့်၊ "နိုးရုံသာနိုးသည်"ဟုမှတ်ပါ။] (သမာနော) ပါဒပရိမဒ္ဒန–ခြေကိုဆုပ်နယ်ခြင်းကို၊ အသဟမာနော(ဟုတွာ)၊ ကော–သည်၊ မေ–၏၊ ပါဒေ–တို့ကို၊ ပရိမဒ္ဒတိ–ဆုပ်နယ်သနည်း၊ အပဂစ္ဆ–ဖယ်လော့၊ ဣတိ အာဟ၊ သောပိ–ထိုယောကျ်ားသည်လည်း၊ ဧကဝစနေနေဝ, အပဂစ္ဆိ–ဖယ်ပြီ၊ ပုန၊ပေ၊ဝုဋ္ဌိတော–သည်၊ ဝါ–သည်၊ (သမာနော) ဝါတဝုဋ္ဌိဝိယ–လေနှင့်တကွသောမိုးရွာခြင်းကဲ့သို့၊ တာလဝဏ္ဏဝါတံ–ထန်းရွက်ယပ်ဝန်းလေကို၊ အသဟန္တော(ဟုတွာ)၊ သေ–ဤယပ်ခတ်သူသည်၊ ကော–အဘယ်သူနည်း၊ အပဂစ္ဆတု–ဖယ်လော့၊ ဣတိ–အာဟ၊ သောပိ–ထိုယပ်ခတ်သူသည်လည်း၊ ဧကဝစနေနေဝ အပဂစ္ဆိ၊ ပုန၊ပေ၊ဝုဋ္ဌိတော(သမာနော) ကဏ္ဏသူလဝိဝိယ–နားတံကျင်ကဲ့သို့၊ (နားခ၌ တံကျင်ဖြင့် ထိုးသကဲ့သို့၊) ဂိတဝါဒိတသဒ္ဒ–သီဆိုတီးမှုတ်သံကို၊ အသဟမာနော(ဟုတွာ)၊ ဝိဏာဝါဒက–စောင်းတီးသူကို၊ တဒ္ဓေသိ–ပြီ၊ သောပိ–ထိုစောင်းတီးသူသည်လည်း၊ ဧကဝစနေနေဝ အပဂစ္ဆိ၊ အထ–ထိုမှနောက်၌၊ ဧဝံ–သို့၊ အနုက္ကမေန–အစဉ်အားဖြင့်၊

ပဟီန၊ပေ၊ သဒ္ဒုပဒ္ဒဝေါ။ ။ကိလမထောစ+ဥပ္ပိဋ္ဌနဋ္ဌ+ပရိမဒ္ဒနဋ္ဌ+ ဝါတပဟာရော+ဂီတဝါဒိတသဒ္ဒေါစ ကိလမထုပ္ပိဋ္ဌန၊ပေ၊ သဒ္ဒါ၊ ကိလမထ၊ပေ၊ သဒ္ဒါစ+တော+ဥပဒ္ဒဝါစေဟိ ကိလမထု၊ပေ၊ပဒ္ဒဝါ၊ ပဟီနာ+ကိလမထု၊ပေ၊ပဒ္ဒဝါ ယေနာတိ ပဟီန ကိလမထုပ္ပိဋ္ဌန ပရိမဒ္ဒန **ဝါတပဟာ**ရ ဂီတဝါဒိတ သဒ္ဒုပဒ္ဒဝေါ၊ ဤဝိဂ္ဂဟအတိုင်း နိဿယပေးထား.သည်။

ပဟီန၊ပေ၊ သဒ္ဒုပဒ္ဒဝေါ–ပယ်အပ်ပြီးသော ပင်ပန်းခြင်း, ဖိနှိပ်ခြင်း, ဆုပ်နယ်ခြင်း, ယပ်လေခတ်ခြင်း, သီဆိုခြင်း, တီးမှုတ်ခြင်းဟူသော ဥပဒ္ဒဝေါရှိသည်၊ (ပင်ပန်းခြင်း၊ ပေ၊ဥပဒ္ဒဝေါတို့ကို ပယ်ပြီးသည်၊) (ဟုတ္တာ)၊ သုခ–ချမ်းသာစွာ၊ သယိတ္တာ–အိပ်ပြီး၍၊ ဝုဋ္ဌာယ–ထ၍၊ ရညော–၏၊ သန္တိက်–သို့၊ အဂမာသိ–ပြီ၊ ရာဇာပိ–သည်လည်း၊ အသ–ထိုအမတ်သားအား၊ မဟန္တံ–ကြီးစွာသော၊ ဣဿရိယံ–အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရာထူးစည်းစိမ်ကို၊ အဒါသိ–ပြီ၊ သော–ထိုအမတ်သားသည်၊ မဟာဇနဿ–၏၊ အပဿယော–မှီခိုရာသည်၊ ဇာတော–ဖြစ်ပြီ။

တတ္ထ–ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ ပါနဗျသနေန–ကြောင့်၊ ပါရိဇုညပွတ္တော–ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်သော၊ သော အမစ္စပုတ္တော ဝိယ–ထိုအမတ်သားကိုကဲ့သို့၊ အနေကဗျသနပါရိဇုည်ပွတ္တော–သီလဗျသနစသောအားဖြင့် များစွာသောဗျသနကြောင့် ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်သော၊ ဃရာဝါသဂတော–အိမ်ဟူသော အာဝါသသို့ရောက်သော၊ ကုလပုတ္တော–ကို၊ ဒဠ္ဌဗ္ဗော၊ အင်္ဂါဝိဇ္ဇာပါဒကော–အင်္ဂါဝိဇ္ဇာကျမ်းကို ရွတ်ဖတ်တတ်သော၊ ဝါ–အင်္ဂါဝိဇ္ဇာကျမ်းကိုတတ်သော၊ ပုရိသော ဝိယ–ကိုကဲ့သို့၊ တထာဂတော ဒဠ္ဌဗ္ဗော၊ တသ ပုရိသဿ–၏၊ အယံ–ဤသူသည်၊ မဟာဇနဿ အဝဿယော ဘဝိဿတိ–လတ္တံ့၊ ပဋိဇဂ္ဂနံ–စောင့်ရှောက်ခြင်းကို၊ အရဟတိ–ထိုက်၏၊ ဣတိ–သို့၊ သန္ဓိဋ္ဌာနံဝိယ–ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ တထာဂတဿ–၏၊ အယံ–ဤအမျိုးသားသည်၊ မဟာဇနဿ အဝဿယော ဘဝိဿတိ၊ ကုလပုတ္တော–သည်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ–ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ အရဟတိ–ထိုက်၏၊ ဣတိ–သို့၊ သန္ဓိဋ္ဌာနကရဏံ–ဆုံးဖြတ်မှုကိုပြုခြင်းကို၊ ဒဠ္ဌဗ္ဗံ–၏၊ အထ–ထိုမှနောက်၌၊ အဿ–ထိုအင်္ဂါဝိဇ္ဇာကျမ်းကိုတတ်သော ဆရာ၏၊ အမစ္စပုတ္တဿ–ကို၊ မတ္တိကာမတ္တေန–မြေညက်မျှဖြင့်၊ နာပနံဝိယ–ရေချိုးစေခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ကုလပုတ္တဿာပိ–၏လည်း၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ပဋိလာဘော–ရှင်အဖြစ်ကိုရခြင်းကို၊ (ဒဠ္ဌဗ္ဗော)၊ အထ–ထိုမှနောက်၌၊ အဿ–ထိုအမတ်သား၏၊ ထူလသာဋကနိဝါသနံ ဝိယ–ထူထဲသောပုဆိုကိုဝတ်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဣမဿာပိ–ဤအမျိုးသား၏လည်း၊ ဒသသိက္ခာပဒ၊ပေ၊နိဝါသနံ–ဆယ်ပါ သောသိက္ခာပုဒ်ဟုဆိုအပ်သော သီလအဝတ်ကိုဝတ်ခြင်းကို၊ (ဒဠ္ဌဗ္ဗံ)၊ ပုန, တသ–ထိုအမတ်သား၏၊ ဂန္ဓောဒက နာပနံ ဝိယ–နံ့သာရေဖြင့် ရေချိုးစေခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဣမဿပိ–၏လည်း၊ ပါတိမောက္ခ၊ပေ၊ နာမပနံ–ပါတိမောက္ခ သံဝရအစရှိသော သီလတည်းဟူသော နံ့သာရေဖြင့် ရေချိုးစေခြင်းကို၊ (ဒဠ္ဌဗ္ဗံ)၊ ပုန, တသ–ထိုအမတ်သားကို၊ သုခုမဒုကူလယုဂဠ္ဆာဒနံ ဝိယ–သိမ်မွေ့သောဘွဲ့ဖြူအဝတ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဣမဿာပိ–ကိုလည်း၊ ယထာ ဝုတ္တ၊ပေ၊ ဒုကူလစ္ဆာဒနံ–အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော သီလဝိသုဒ္ဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဘွဲ့ဖြူအဝတ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်းကို၊ (ဒဠ္ဌဗ္ဗံ)။

ပန-ဆက်၊ ဒုက္ခလစ္ဆာဒီတဿ-ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ဘွဲ့ဖြူ အဝတ်ရှိသော၊ အသ-ထိုအမတ်သားကို၊ ပါသာဒါရောပနံ ဝိယ-ပြာသာဒ်ထက်သို့တင်ပေးခြင်းကို ကဲ့သို့၊ သီလဝိသုဒ္ဓိဒုက္ခလစ္ဆာဒီတဿ-ဖုံးလွှမ်းအပ်သာ သီလဝိသုဒ္ဓိတည်းဟူသော ဘွဲ့ဖြူအဝတ်ရှိသော၊ ဣမသ္မာပိ-ကိုလည်း၊ သမာဓိဘာဝနာပါသာဒါရောပနံ-သမာဓိ ဘာဝနာတည်းဟူသော ပြာသာဒ်ထက်သို့ တက်ရောက်စေခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ တဿ-ထိုအမတ်သား၏၊ သုဘောဇနဘုဉ္ဇနံ ဝိယ-ကောင်းသောဘောဇဉ်ကို စားရခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဣမသ္မာပိ-၏လည်း၊ သမာဓိ၊ပေ၊ ပရိဘုဉ္ဇနံ-သမာဓိအားလျော်သော ကျေးဇူးကိုပြုတတ်သော သတိသမ္ဗေည အစရှိသောတရားအမြောက်ကို သုံးဆောင်ရခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ ပန-ဆက်၊ ဘုတ္တဘောဇနဿ-စားအပ်ပြီးသောဘောဇဉ်ရှိသော၊ တဿ-ထိုအမတ်သားကို၊ ပရိစာရကေဟိ-တို့သည်၊ သယနာရောပနံဝိယ-အိပ်ရာပေါ်သို့တင်ပေးခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဣမသ္မာပိ-ကိုလည်း၊ ဝိတက္ကာဒီဟိ-တို့သည်၊ ဥပစာရဇ္ဈာနာရောပနံ-ဥပစာရစျာန်သို့ တင်ပေးခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-၏)။

ပုန တဿ ပါနာဂါရဂမနပဋ္ဌိဟာဟနတ္ထံ, ဟတ္ထ၊ပေ၊စတုက္ကံ ဝိယ-လက် ခြေတို့ကိုဖိနှိပ်သောယောကျ်ားလေးယောက်အပေါင်းကိုကဲ့သို့၊ ဣမသ္မာပိ-ကိုလည်း၊ ကာမ၊ပေ၊ဗာဟနတ္ထံ-ကာမသညာသို့ရှေ့ရှုသွားခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ အာရမဏော-၌၊ စိတ္တုပ္ပိဋ္ဌနကော-စိတ်ကိုဖိနှိပ်တတ်သော၊ နေက္ခမ္မဝိတက္ကော-နေက္ခမ္မဝိတက်ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ တဿ-ထိုအမတ်သား၏၊ ပါဒပရိမဒ္ဒက ပုရိသော ဝိယ, ဣမသ္မာပိ-၏လည်း၊ အာရမဏော-၌၊ စိတ္တာနုမဒ္ဒနကော-စိတ်ကို အဖန်ဖန် ပွတ်တိုက်တတ်သော၊ ဝိစာရော (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ တဿ-ထိုအမတ်သားအား၊ တာလ၊ပေ၊ဝိယ-ထန်းရွက်ယပ်ဝန်းလေကို ပေးသူကိုကဲ့သို့၊ ဣမသ္မာပိ-အား၊လည်း၊ စေတသော-၏၊ သီတလဘာဝဒါယိကာ-အေးမြသည်၏အဖြစ်ကိုပေးတတ်သော၊ ပီတိ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ)။

တဿ-ထိုအမတ်သား၏၊ သောတာနုဂ္ဂဟကရော-နားကိုချီးမြှောက်မှုကိုပြုတတ်သော၊ ဂန္ဓဗ္ဗပုရိသောဝိယ-စောင်းသမားယောကျ်ားကိုကဲ့သို့၊ ဣမသ္မာပိ-၏လည်း၊ စိတ္တာနုဂ္ဂဟက်-စိတ်ကိုချီးမြှောက်တတ်သော သောမနဿ(ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ တဿ-၏၊ သယနုပဂမနေန-အိပ်ရာပေါ်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဝိဂတကိလမထဿ-ကင်းသောပင်ပန်းခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ထောက်-အတန်ငယ်၊ နိဒ္ဒုပဂမနံဝိယ-အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဣမသ္မာပိ-၏လည်း၊ ဥပစာရဇ္ဈာနသန္နိဿယေန-ဥပစာရစျာန်ဟူသော မှီရာဖြင့်၊ ဝိဂတနီဝရဏာ ကိလမထဿ-ကင်းသော နီဝရဏာဟူသော ပင်ပန်းခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပဌမဇ္ဈာနုပဂမနံ(ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ အ-ထ-ထိုမှနောက်၌၊ နိဒ္ဒါယိတ္တာ-အိပ်ပြီး၍၊ ဝုဋ္ဌိတဿ-ထသော၊ (နိုးသော)၊ အသ-၏၊ ဟတ္ထ၊ပေ၊ သဟနေန-လက်ခြေတို့ကို ဖိနှိပ်ခြင်းကို သည်းမခံနိုင်ခြင်း

ကြောင့်၊ ဟတ္ထ၊ပေ၊ပိဋ္ဌကာနံ–လက်ခြေတို့ကို ဖိနှိပ်သူတို့ကို၊ သံတဇနံဝိယ–ခြိမ်းခြောက်ခြင်းကိုကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တေသံ–ထို လက်ခြေတို့ကိုဖိနှိပ်သူတို့၏၊ အပဂမနေန–ကြောင့်၊ ပုန ထောက်, နိဒ္ဒုပဂမနံဝိယစ–လည်းကောင်း၊ ဣမသ္မာပိ–ပဌမဗျာနတောမှ၊ ဝုဋ္ဌိတသ–ထပြီးသည်ဖြစ်၍၊ စိတ္တ၊ပေ၊သဟနေန–စိတ်ကိုဖိနှိပ်တတ်သော ဝိတက်ကိုသည်းမခံနိုင်ခြင်းကြောင့်၊ ဝိတက္ကဒေါသဒဿနံ–ဝိတက်၏အပြစ်ကိုမြင်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပုန, ဝိတက္ကပွဟာနာ–ဝိတက်ကိုပယ်ခြင်းကြောင့်၊ အဝိတက္ကဝိစာရ မတ္တဒုတိယဗျာနပဂမနံစ–ဝိတက်မရှိ ဝိစာရမျှသာရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဒဠ္ဌဗ္ဗံ)။

တတော–ထိုမှနောက်၌၊ တသ တသ ပုနပ္ပုနံ နိဒ္ဒါယိတွာ, ဝုဋ္ဌိတသ–ထပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ယထာဝုတ္တေန–သော၊ ကမေန–အစဉ်အားဖြင့်၊ ပါဒပရိမဒ္ဒနာဒီနံ–တို့ကို၊ အသဟနေန–ကြောင့်၊ ပဋိပါဋိယာ–ဖြင့်၊ ပါဒ ပရိမဒ္ဒကာဒီနံ–ခြေကိုဆုပ်နယ်သူအစရှိသည်တို့ကို၊ သန္ဓဒ္ဓနံ(ဝိယ)–သို့လည်းကောင်း၊ တေသံ တေသံ–ထိုထိုယောကျ်ားတို့၏၊ အပဂမနေန–ကြောင့်၊ ပုနပ္ပုနံ ထောက်, နိဒ္ဒုပဂမနံဝိယစ–ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဣမသ္မာပိ–၏လည်း၊ ပုနပ္ပုနံ, ဒုတိယာဒီဟိ–နှင့်သော၊ စျာနေဟိ–တို့မှ၊ ဝုဋ္ဌိတသ–ထပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ယထာဝုတ္တ ဒေါသာနံ–အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိကုန်သော၊ ဝိစာရာဒီနံ–တို့ကို၊ အသဟနေန–ကြောင့်၊ ပဋိပါဋိယာ, ဝိစာရာဒိဒေါသ ဒဿနံ–ဝိစာရ အစရှိသည်တို့၏ အပြစ်ကိုမြင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ တေသံ တေသံ–ထိုထိုဝိစာရစသည်တို့ကို၊ ပဟာနာ–ပယ်ခြင်းကြောင့်၊ ပုနပ္ပုနံ, အဝိတက္ကဝေ၊ဂမနံစ–ဝိတက်မရှိသော ဒုတိယစျာန်, ဝိစာရမရှိသော တတိယစျာန်, ပီတိမရှိသော စတုတ္ထစျာန်, ပယ်အပ်ပြီးသော သောမနဿရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဒဠ္ဌဗ္ဗံ)။

ပန–ဆက်၊ သယနာ–မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ–၍၊ ရညော–၏၊ သန္တိကံ–သို့၊ ဂတသ–သော၊ တသ–၏၊ ဣသရိယပဿိဝိယ–အစိုးရသူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဣမသ္မာပိ–၏လည်း၊ ပဌမဗျာနတောမှ၊ ဝုဋ္ဌိတသ–ထပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ဝိပဿနာမဂ္ဂံ–ဝိပဿနာလမ်းကြောင်းသို့၊ ဥပဂတသ–ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ အရဟတ္တပဋ္ဌိ–အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းကို၊ (ဒဠ္ဌဗ္ဗာ)၊ ပဋ္ဌိသရိယသ–ရောက်အပ်ပြီးသော အစိုးရသူ၏အဖြစ်ရှိသော၊ တသ–ထိုအမတ်သား၏၊ ဗဟုနံ–ကုန်သော၊ ဧနာနံ–တို့၏၊ အဝသယဘာဝေါ ဝိယ–မိုခိုရာ၏အဖြစ်ကိုကဲ့သို့၊ အရဟတ္တပဋ္ဌသ–အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်ပြီးသော၊ ဣမသ္မာပိ–ဤအမျိုးကောင်းသား၏လည်း၊ ဗဟုနံ–များစွာသောလူတို့၏၊ အဝသယဘာဝေါ–ကို၊ ဒဠ္ဌဗ္ဗော–၏၊ [စာအုပ်များ၌ "ဝေဒိတဗ္ဗော"ဟုတွေ့ရ၏၊ ရှေ့၌ "ဒဠ္ဌဗ္ဗာ"ဟု ရှိခဲ့သောကြောင့် ဝေဒိတဗ္ဗောပါ၌သည် ပိုဟန်တူ၏။] ဟိ–မှန်၏၊ (အဝသယအဖြစ်သည်

မှန်၏၊)ဇော္ဇာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရည်ရှိသော အကျင့်အစဉ်ဖြင့်၊ ဧသ(ဧသော)-ဤအမျိုးကောင်းသားသည်၊ အနုတ္တရံ-အတုမရှိမြတ်သော၊ ပုညက္ခေတ္တံနာမ-ကောင်းမှုတည်းဟူသော မျိုးစေ့တို့၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်ယာမြေကောင်းမည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။ပဋ္ဌကနယော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

ဇော္ဇာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ စတုက္ကပဋ္ဌက နယဒွယဘေဒေါ-စတုက္ကပဋ္ဌက,နည်း ၂-ပါးအပေါင်းဟူသော အထူးအပြားရှိသော၊ သုဒ္ဓိကနဝကောနာမ-ပဋ္ဌိပဒါ-အာရုံမဖက်, သက်သက်သော စျာန် ၉-ပါးအပေါင်းမည်သည်၊ ပကာသိတော-ထင်ရှားပြအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဧသ-ဤသုဒ္ဓိက နဝကသည်၊ အတ္ထတော-လိုရင်းအနက်အားဖြင့်၊ ပဋ္ဌကနယော-ဌ၊ စတုက္ကနယသ-၏၊ ပဝိဋ္ဌတ္တာ-ဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ စျာနပဋ္ဌကောဝေ-စျာန် ၅-ပါးအပေါင်းသာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဋ္ဌိပဒါစတုက္ကဟ အဖွင့်

ဣဒါနိ-ပဋ္ဌကနည်းကို ပြတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ယသ္မာ, ဧတံ စျာနံနာမ-ဤစျာန်မည်သည်၊ ပဋ္ဌိပဒါကမေနပိ-ပဋ္ဌိပဒါအစဉ်အားဖြင့်လည်း၊ သိဒ္ဓတိ-ပြီးစီး၏၊ [ရှေးနိဿယ၌ "ကမေနပိ"ဟု ပိပါ၏၊ ထိုပိဖြင့် ပထဝီကသိုဏ်းဟူသော အာရမ္မဏာ ကိုပေါင်း၊ အာရုံအားဖြင့်သာ ပြီးစီးသည်မဟုတ်သေး၊ ဒုက္ခပဋ္ဌိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, ဒုက္ခပဋ္ဌိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာစသော ပဋ္ဌိပဒါအစဉ်အားဖြင့်လည်း ပြီးသေး၏-ဟူလို၊] တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဤစျာန်မည်သည်၏ ပဋ္ဌိပဒါအစဉ်အားဖြင့်လည်း ပြီးစီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) တဿ-ထိုစျာန်၏၊ ပဋ္ဌိပဒါဘေဒ-ပဋ္ဌိပဒါအပြားကို၊ ဒဿေတုံ-ဌာ၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ (ဘဂဝတာ) အာရဒ္ဓံ။

တတ္ထ-ထိုကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ (ဒုက္ခပဋ္ဌိပဒံ စသည်၌စပ်၊ ယောနောဌ် ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗောဟု ထည့်စပ်၏၊) အသ-ထိုစျာန်၏၊ ဒုက္ခာ-ခက်ခဲသော၊ ပဋ္ဌိပဒါ-စျာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ခက်ခဲသော အကျင့်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ-ထိုစျာန်သည်၊) ဒုက္ခပဋ္ဌိပဒံ-ဒုက္ခပဋ္ဌိပဒါမည်၏၊ ဤပုဒ်၏ သဒ္ဒါနည်း အဆုံးအဖြတ်ကို ကစ္စည်းဘာသာဋီကာ "ဣတ္ထိယံ ဘာသိတပုမိတ္ထိ" စသောသုတ်၌ ပြထားပြီ၊ အသ-ထိုစျာန်၏၊ ဒန္ဓာ-နှေးလေးလံသော၊ အဘိညာ-အသိဉာဏ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ နှေးလေးလံသော အသိဉာဏ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ ထိုစျာန်သည်၊) ဒန္ဓာဘိညံ-မည်၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဒုက္ခပဋ္ဌိပဒန္ဓာဘိ-

ဒုက္ခပ္ပဋိပဒံ ဟူသော အမည်သည်လည်းကောင်း၊ ဒန္ဓာဘိညန္တိ၀ါ-သည်လည်းကောင်း၊ ပထဝီကသိဏန္တိ၀ါ-သည်လည်းကောင်း၊ တီဏိပိ-သုံးပါးသောအမည်တို့သည်လည်း။ ဗျာနသေ၀-ဗျာန်တစ်ခုတည်း၏သာလျှင်၊ နာမာနိ-အမည်တို့တည်း၊ ဒုက္ခပ္ပဋိပဒံ ခိပ္ပါဘိညန္တိ အာဒီသုပိ-တို့၌လည်း၊ ဧသေ၀နယော။

တတ္ထ-ထိုဒုက္ခပ္ပဋိပဒါ စသည်တို့တွင်၊ ပဌမ သမန္နာဟာရတော-ပထဝီကသိဏ်း အစရှိသည်ကို ရှေးဦးစွာ နှလုံးသွင်းရာအခါမှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ ယာ၀-လောက်၊ တသ တသ ဗျာနသ-ထိုထိုအပွနာဗျာန်၏၊ ဥပစာရံ-အနီးဖြစ်သော ဥပစာရစျာန်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ တာ၀-ထိုဥပစာရစျာန်ဖြစ်သည့်တိုင်အောင်၊ ပ၀တ္တာ-ဖြစ်သော၊ ဗျာနဘာ၀နာ-စျာန်ကိုဖြစ်စေခြင်းကို၊ (စျာန်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှုကို၊) ပဋိပဒါတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ပဋိပဇ္ဇတိစျာနံ၀ေတာယာတိ ပဋိပဒါ-စျာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်၊] ပန-ကား၊ ဥပစာရတော-ဥပစာရစျာန်မှ၊ ပဌာယ ယာ၀, အပွနာ-အပွနာ စျာန်သည်၊ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ တာ၀-ထိုအပွနာစျာန်ဖြစ်သည့်တိုင်အောင်၊ ပ၀တ္တာ-သော၊ ပညာ-ပညာကို၊ အဘိညာတိ ဝုစ္စတိ။ [အဘိဝိသေသတော+ဇာနာတိတိ အဘိညာ+အထူးအားဖြင့် သိသောဉာဏ်။]

ပန-ဆက်၊ သာ ဧသာ ပဋိပဒါ-ထိုသို့သော ဤပဋိပဒါသည်၊ ဧကစ္စသ-အချို့ယောဂီအတွက်၊ ဒုက္ခာ-ခက်ခဲသည်၊ ဟောတိ၊ နိ၀ရဏာဒိ၊ပေ၊ဂဟနတာယ-နိ၀ရဏ အစရှိသော ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့၏ လွန်စွာအထက်၌ ဖြစ်ခြင်း၏ ထူထပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကိစ္ဆာ-ခက်ခဲသည်၊ အသုခသေ၀နာ-လွယ်ကူစွာ မှီ၀ဲရခြင်းမရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဧကစ္စသ-၏၊ တဒဘာ၀ေန-

---

ယာ၀၊ပေ၊ဥပစာရံ့ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ။ဤ၌ ဥပစာရဟူသည် ပရိကမ်, ဥပစာ, အနုလုံ ဟူသော စျာနဝိထိအတွင်း၌ပါသော ဥပစာရစိတ်မဟုတ်၊ ပဌမစျာန်ကို အားထုတ်ရာ၌ နိ၀ရဏ ငြိမ်သက်သောအခါ "ဥပစာရစျာန်သို့ရောက်သည်"ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ထို ဥပစာရကိုဆိုလိုသည်၊ ထိုဥပစာရစျာန်ဟူသည် ကာမာ၀စရ သမာဓိပင်တည်း၊ ဒုတိယစျာန်သို့တက်ရာ၀ယ် ဝိတက်၌, တတိယစျာန်သို့ တက်ရာ၀ယ် ဝိစာရ၌, စတုတ္ထစျာန်သို့ တက်ရာ၀ယ် ပီတိ၌, ပဉ္စမစျာန်သို့တက်ရာ၀ယ် သုခ၌ တပ်မက်သော တဏှာကိုပယ်နိုင်လျှင် ဥပစာရစျာန်ဖြစ်၏၊ [တသ တသ ဗျာနသ ဥပစာရန္တိ၊ပေ၊ ကာမာ၀စရသမာဓိ၊-ဋီကာ။]

နိ၀ရဏာ ဒိ၊ပေ၊ ဂဟနတာယ။ ။နိ၀ရဏာဒိ၌ အာဒိဖြင့် အထက်စျာန်များ အတွက် ဝိတက်စသော ပစ္စနီကဓမ္မတို့ကိုယူ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစ၍အားထုတ်သည်မှ နောက်ဖြစ်သော အထက်အထက်၌ ထို ပစ္စနီကဓမ္မတို့၏ များစွာ ဖြစ်နေခြင်းကို "သမုဒါစာရ"ဟု ခေါ်၏၊ သုဗ္ဗ+ဥဒ္ဓ+အာစာရော သမုဒါစာရော၊ ဂဟနသဒ္ဒါသည် တောအုပ် တောရှုပ်အနက်ကို ဟောရင်းတည်း။ [အရည့် ကာနနံ

ထိုနိဝရဏာဒီ ပစ္စနီကဓမ္မ သမုဒါစာရ ဂဟနစ်မရှိခြင်းကြောင့်၊ သုခါ–လွယ်ကူသည်၊ (ဟောတိ)၊ အဘိညာပိ–အထူးသိတတ်သော ဉာဏ်ပညာသည်လည်း၊ ကေစွသ–တွက်၊ ဒန္ဓာ–လေးနှေးသည်၊ မန္ဒာ–နုံညံ့သည်၊ အသီဃပွဝတ္တိ–လျင်စွာဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၊ ဟောတိ၊ [ဒန္ဓာကို "မန္ဒာ"ဟုဖွင့်၍၊ မန္ဒာကို "အသီဃပွဝတ္တိ"ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ အချို့စာအုပ်များ၌ "အသီဃပွဝတ္တိနိ"ဟုရှိ၏၊ မကာင်း၊ "သီဃံ (လျင်စွာ)+ပဝတ္တိယသာတိ သီဃပွဝတ္တိ"ဟု ဗဟုဗ္ဗီဟိပြုလျှင် ပြီးသောကြောင့် "သီဃပွဝတ္တိနိ"ဟု ဣနိပစ္စည်းမလို။] ကေစွသ–တွက်၊ ခိပ္ပါ–လျင်မြန်သည်၊ အမန္ဒာ–မနုံညံ့သည်၊ သီဃပွဝတ္တိ–လျင်မြန်စွာဖြစ်ခြင်းရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ ..တသ္မာ–ကြောင့်၊ ["သာ ပနေသာပဋ္ဌိပဒါမှစ၍ သီဃပွဝတ္တိ"တိုင်အောင် ဝါကျများကို တသဒ္ဒါဖြင့် ပြန်ညွှန်းသည်၊ ထိုပဋ္ဌိပဒါ၏အချို့အတွက် ဒုက္ခဖြစ်ခြင်း, အချို့အတွက် သုခဖြစ်ခြင်း, အဘိညာ၏လည်း အချို့အတွက် ဒန္ဓဖြစ်ခြင်း, အချို့အတွက် ခိပ္ပဖြစ်ခြင်းကြောင့်–ဟူလို။] ယော–အကြင် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အာဒီတော–အစမှစ၍၊ ကိလေသေ–တို့ကို၊ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော–ခွာလသော်၊ ဒုက္ခေန–ခက်ခဲသဖြင့်၊ သသံခါရေန–ပြုစီမံတတ်သော သင်္ခါရနှင့်တကွဖြစ်သော၊ သပ္ပယောဂေန–ပယောဂနှင့်တကွဖြစ်သော အာရုံမနသိကာရစသော အကြောင်းအပေါင်းဖြင့်၊ ကိလမန္တော–ပင်ပန်းလျက်၊ ဝိက္ခမ္ဘေတိ–ခွာရ၏၊ တဿ–၏၊ ဒုက္ခာ–ခက်ခဲသော၊ ပဋ္ဌိပဒါနာမ–ဈာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်မည်သည်၊ ဟောတိ။

ပန–ကား၊ (ပဋ္ဌိပဒါမှတစ်ပါး အဘိညာကား၊) ယော–အကြင်ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝိက္ခမ္ဘိတ ကိလေသော–ခွာအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ အပ္ပနာပရိဝါသ–အပ္ပနာပရိဝါသ်ကို၊ (အပ္ပနာသို့ ရောက်အောင် ကျင့်သုံးခြင်းကို၊) ဝသန္တော–ကျင့်သုံးလသော်၊ (ဈာန်ရဖို့ရန် မျှော်လင့်လသော်၊) စိရေန–ကြာမြင့်မှ၊

ဒါယော, ဂဟနံ ဝိပိနံ ဝနံ၊–အဘိဓာန်။] ဂဟဓောတ်မှဖြစ်လာခြင်းမဟုတ်သောကြောင့် (ဂ) ဒွေဘော်မရှိရ၊ ဂါဟတိ–မွှေနှောက်ရှုပ်ထွေးနေ၏၊ ဤတို့ ဂဟနံ၊ ဂါဟုဓောတ် (ဂါဟဓောတ်) ယုပစ္စည်း၊ ပိသောဒရာဒိဂဏ်းဖြစ်၍ အာကို ရသပြု။

ဆက်ဦးအံ–နိဝရဏ အစရှိသော ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့၏ လွန်စွာ အထက်၌ရှုပ်ထွေးထူထပ်နေသည်ကို "နိဝရဏာဒိပေါဂဟနတာယ"ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ရှုပ်ထွေးထူထပ်နေသည်အတွက် ဈာန်သို့ရောက်ကြောင်း ပဋ္ဌိပဒါသည် လွယ်ကူစွာမဖြစ်၊ ကိစ္စကား ဒုက္ခအဖွင့်တည်း၊ "နိဝရဏာဒိပေါဂဟနတာယ" ကား ကိစ္စဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းပြတည်း၊ "အသုခသေဝနာတိ အတ္ထော"ကား၊ အဓိပ္ပာယတ္ထတည်း၊ ကိစ္စဖြစ်သည်အတွက် ထို ပဋ္ဌိပဒါကို လွယ်လွယ်ကူကူ မမှီဝဲနိုင်–ဟူလို။

အင်္ဂါတုဘာဝ-ဈာန်အင်္ဂါတို့၏ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ တဿ-၏၊ ဒန္ဓာ-သော၊ အဘိညာနာမ-အဘိညာဉ်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ [ဒုက္ခာ ပဋိပဒါနာမ ကဲ့သို့ "ဒန္ဓာ အဘိညာနာမ" ဟု ဝါကျရှိသင့်၏၊ စာအုပ်များ၌ "ဒန္ဓာ ဘိညာနာမ" ဟု သမာသ်ရှိ၏။] ယော-သည်၊ (ဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသော ဟုတ္တာ အပ္ပနာ ပရိဝါသံ ဝသန္တော) ခီပ္ပံ-လျင်စွာ၊ အင်္ဂါပါတုဘာဝံ ပါပုဏာတိ၊ တဿ-၏၊ ခိပ္ပါ-သော၊ အဘိညာနာမ-မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ယော-သည်၊ ကိလေသေ-တို့ကို၊ ဝိက္ခမ္ဘောန္တော-သော၊ သုခေန-လွယ်ကူသဖြင့်၊ အကိလမန္တော-မပင်ပန်းဘဲ၊ ဝိက္ခမ္ဘောတိ-ခွာနိုင်၏။ တဿ-၏၊ သုခါ-သော၊ ပဋိပဒါနာမ-မည်သည်၊ ဟောတိ။

တတ္ထ-ထိုဈာန်အရာ၌၊ ယာနိ သပ္ပာယာသပ္ပာယာနိစ-အကြင်သပ္ပာယ, အသပ္ပာယတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒါဒီနိ-ပလိဗောဓကို ဖြတ်ခြင်း အစရှိကုန်သော၊ ယာနိ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ စ-အကြင်ပုဗ္ဗကိစ္စတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ယာနိ အပ္ပနာ ကောသလ္လာနိ စ-အကြင်အပ္ပနာကောသလ္လတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-၌၊ စိတ္တဘာဝနာနိဒ္ဒေသေ-စိတ္တဘာဝနာနိဒ္ဒသ၌၊ (မယာ) နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ-အကျယ်ပြအပ်ကုန်ပြီ၊ တေသု-ထိုသပ္ပာယ အသပ္ပာယ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယော-အကြင်ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အသပ္ပာယသေဝီ-မလျောက်ပတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်စသည်ကို မှီဝဲလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တဿ-၏၊ ဒုက္ခာ-သော၊ ပဋိပဒါစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဒန္ဓာ-သော၊ အဘိညာစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ သပ္ပာယသေဝီနော-လျောက်ပတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် စသည်ကို မှီဝဲလေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သုခါ-သော၊ ပဋိပဒါစ-သည်လည်းကောင်း၊ ခိပ္ပါ-သော၊ အဘိညာစ၊ သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ယော-သည်၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-ရှေ့အဖို့၌၊ အသပ္ပာယံ-မလျောက်ပတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်စသည်ကို၊ သေဝိတ္တာ-မှီဝဲပြီး၍၊ အပရဘာဂေ-နောက်အဖို့၌၊ သပ္ပာယသေဝီ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-၌၊ သပ္ပာယံ သေဝိတ္တာ အပရဘာဂေ အသပ္ပာယသေဝီ (ဟောတိ)၊ တဿ-၏၊ ဝေါမိဿကတာ-ပဋိပဒါ အဘိညာဉ်တို့၏ ရောနောကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

တတ္ထ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒါဒိကံ-သော၊ ပုဗ္ဗကိစ္စံ-ကို၊ အသမ္ဘာဒေတ္တာ-မပြီးစေမူ၍၊ ဘာဝနံ-ဘာဝနာကို၊ အနုယုတ္တသေ-အားထုတ်သော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဟောတိ၊ ဝိပရိယာယေန-ပြောင်းပြန်ပြန်သောအားဖြင့်၊ (ပလိဗောဓကို ဖြတ်ခြင်းအစရှိသော ပုဗ္ဗကိစ္စကို ပြီးစေသောအားဖြင့်၊) (ဘာဝနံ အနုယုတ္တသေ) သုခါ-သော၊ (ပဋိပဒါဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ အပ္ပနာကော သလ္လာနိ-အပ္ပနာကောသလ္လတို့ကို၊ အသမ္ဘာဒေန္တသေ-မပြီးစေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဒန္ဓာ အဘိညာ ဟောတိ၊ သမ္ဘာဒေန္တသေ-၏၊ ခိပ္ပါ (အဘိညာဟောတိ။)

အပိစ-သည်သာမကသေး၊ တဏှာ အဝိဇ္ဇာဝသေန-တဏှာ အဝိဇ္ဇာတို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမထဝိပဿနာကတာဓိကရာသေနစာပိ-သမထ ဝိပဿနာ တို့၌ ပြုအပ်ဖူးသော အလွန်အကဲပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဧတာသံ-ဤပဋ္ဌိပဒါ အဘိညာဉ်တို့၏၊ ပဘေဒေါ-အထူးအပြားကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ-ချဲ့၊ တဏှာဘိဘူတသ-တဏှာသည် လွမ်းမိုးအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဒုက္ခာ-သော၊ ပဋ္ဌိပဒါ-သည်၊ ဟောတိ၊ အနဘိဘူတသ-တဏှာသည် မလွမ်းမိုးအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သုခါ (ပဋ္ဌိပဒါ ဟောတိ)၊ စ-သည်သာမကသေး၊ အဝိဇ္ဇာဘိဘူတသ-အဝိဇ္ဇာသည် လွမ်းမိုးအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဒန္ဓာ-လေးနှေးသော၊ အဘိညာ-သည်၊ ဟောတိ၊ အနဘိဘူတသ-အဝိဇ္ဇာသည် မလွမ်းမိုးအပ်သော့ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ခိပ္ပါ-လျင်မြန်သော၊ (အဘိညာ ဟောတိ)၊ စ-သေး၊ ယော-သည်၊ သမထေ-သမထအရာ၌၊ အကတာဓိကာရော-မပြုအပ်သော လွန်လွန်ကဲကဲအားထုတ်မှုရှိ၏၊ ဝါ-လွန်လွန်ကဲကဲ အားထုတ်မှုကိုမပြုခဲ့၊ တဿ-၏၊ ဒုက္ခာပဋ္ဌိပဒါ ဟောတိ၊ ကတာဓိကာရဿ-ပြုအပ်ပြီးသောလွန်လွန်ကဲကဲ အားထုတ်မှုရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-လွန်လွန်ကဲကဲအားထုတ်မှုကိုပြုခဲ့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သုခါ (ပဋ္ဌိပဒါ ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ယော-သည်၊ ဝိပဿနာယ-၌၊ အကတာဓိကာရော-သည်၊ ဟောတိ၊ တဿ-၏၊ ဒန္ဓာ အဘိညာ ဟောတိ-ကတာဓိကာရဿ-၏၊ ခိပ္ပါ (အဘိညာ ဟောတိ)၊ [ဤစကားများကိုထောက်၍ နောက်နောက်အခါဝယ် သုခ ပဋ္ဌိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာဖြစ်စေလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ယခုဘဝ၌ပင် တရားထူးမရသော်လည်း ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို အဓိကာရဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းသင့်ကြသည်။]

စ-သည်သာမကသေး၊ ကိလေသိန္ဒြိယဝသေနာပိ-ကိလေသာ ဣန္ဒြေတို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ ဧတာသံ-ဤပဋ္ဌိပဒါအဘိညာဉ်တို့၏၊ ပဘေဒေါ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ-ချဲ့၊ တိဗ္ဗကိလေသဿ-ထက်သောကိလေသာရှိသော၊ (ကိလေသာအားကြီးသော၊) မုဒိန္ဒြိယဿ-နုံ့ညံ့သောသဒ္ဓါ အစရှိသော ဣန္ဒြေရှိသူ၏၊ ဒုက္ခာ-သော၊ ပဋ္ဌိပဒါစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဒန္ဓာ-သော၊ အဘိညာစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ တိက္ခိန္ဒြိယဿ-ထက်သောသဒ္ဓါ အစရှိသော ဣန္ဒြေရှိသူ၏၊ ခိပ္ပါ-သော၊ အဘိညာ (ဟောတိ)၊ စ-သေး၊ မန္ဒကိလေသဿ-နုံ့သော ကိလေသာရှိသော၊ (ကိလေသာနည်းပါးသော၊) မုဒိန္ဒြိယဿ-၏၊ သုခါ, ပဋ္ဌိပဒါစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဒန္ဓာ, အဘိညာစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-ပန-ကား၊ တိက္ခိန္ဒြိယဿ-၏၊

အဓိကာရ။ ။အဓိ-လွန်လွန်ကဲကဲ+ကာရ-ပြုအပ်သော ကောင်းမှုဟူသည် ရှေးဘဝက သမထကို ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်မှုခြင်း, ဝိပဿနာကို ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်မှုခြင်းတည်း၊ ထိုအားထုတ်ခြင်းကို "ဆုတောင်း" ဟု အနုက်ပေးမှားကြ၏။ [ကတော+အဓိကာရော ယေနာတိ ကတာဓိကာရော။]

ခိပ္ပါ အဘိညာ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ("ဧတာသံ ပဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော" ပြန်လှည့်)

ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဣမာသု ပဋိပဒါအဘိညာသု-တို့တွင်၊ ယော ပုဂ္ဂလော-အကြင်ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒုက္ခာယ-သော၊ ပဋိပဒါယ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒန္ဓာယ-သော၊ အဘိညာယ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဈာနံ-သို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ တသ-ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ တံ ဈာနံ-ကို၊ ဒုက္ခပွဋိပဒ(န္တိ)-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဒန္ဓာဘိညာန္တိ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝုစ္စတိ၊ သေသေသုပိ-ကြွင်းသော ဒုက္ခပွဋိပဒါခိပ္ပါဘိညအစရှိသော ဈာန်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ တတ္ထ-ထိုပဋိပဒါ အဘိညာဉ်တို့တွင်၊ [ယောဧနာ၌ "တတ္ထ ဈာနာဓိကာရေ-ထိုဈာန်အရာ၌" ဟုစွဲသည်၊] တဒနုဓမ္မတာ-ထိုဈာန်အားလျော်သော သဘောတရားဖြစ်သော၊ သတိ-သည်၊ သန္တိဋ္ဌတိ-ကောင်းစွာတည်အံ့၊ ဌိတိဘာဂိနီ-တည်တံ့ခြင်းအဖို့ရှိသော၊ ပညာ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တသတိယာဝါ-ဟောတော်မူအပ်သော သတိကိုလည်းကောင်း၊ တံတံ ဈာနံ

တဒနုဓမ္မတာသတိ။ ။ဤပါဠိသည် ဥဏဝိဘင်းပါဠိတော် စတုက္ကဠာ၌လာသော ပါဠိတည်း၊ ထို၏အဋ္ဌကထာ၌ "တဒနုဓမ္မတာတိ တဒနုရူပသဘာဝါ"ဟုဖွင့်၏၊ မဇ္ဈိ၌ "သဘာဝေါ"ဟုရှိ၏၊ အနုကို "အနုရူပ"ဟုလည်းကောင်း, ဓမ္မကို "သဘာဝ" ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်ခြင်းတည်း၊ တာပစ္စည်း အနက်မရှိ-ဟူလို၊ ဤဋီကာ၌ "တဒနုရူပတာဘူတာ"ဟု ဘူတာထည့်၍ ဖွင့်ခြင်းမှာ ထိုပုဒ်ကို ဗဟုဗ္ဗီဟိ မကြေစေလိုသောကြောင့်တည်း၊ "အနုရူပေါ+ဓမ္မောအနုဓမ္မော၊ အနုဓမ္မောယေဝ အနုဓမ္မတာ၊ တသ+အနုဓမ္မတာ တဒနုဓမ္မတာ"ဟုပြု၊ သတိကို "မိဿာသတိ' သန္ဓာယ"ဟုဖွင့်၏၊ ထိုမိဿာသတိဟူသည်လည်း "ထိုပဌမဈာန်ကို သာယာသော နိကန္တိတည်း၊ (တစ်နည်း) ထိုနိကန္တိနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးတည်း" ဟု ဋီကာ၌ ဝေဒဏ္ဍိဝါဒလာ၏၊ ထိုဝါဒသည် ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာဝါဒပင်တည်း။ [ထိုအဋ္ဌကထာကိုကြည့်ပါ။]

ဋီကာ တစ်နည်း။ ။ဋီကာ၌ ဝေဒဏ္ဍိဝါဒအပြင် "အဝိဂတနိကန္တိကာ တံတံပရိဟရဏာ သတိ"ဟု မိမိဝါဒကိုဖွင့်ပြသေး၏၊ ထို၌ "သတိ" ဟူသည် ထိုထိုဈာန်နှင့် ယှဉ်ဖက်တရားတို့ကို ဆောင်ရွက်မှတ်သားတတ်သော သမ္မာသတိပင် တည်း၊ ထိုသို့သမ္မာသတိက အမှတ်ရရာ၌ ဈာန်ကိုနှစ်သက်တတ်သော နိကန္တိတဏှာ ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့် သတိအား ကျေးဇူးပြုလျက်ရှိသောကြောင့် "အဝိဂတနိကန္တိကာ" ဟု ဆိုသည်၊ လောက၌ မိမိနှစ်သက်သော အရာဝတ္ထုကို သတိဖြင့် မကြာမကြာ အမှတ်ရနေခြင်းမျိုးတည်း။

ဆိုလိုရင်းကား-"ပဌမဈာန်ကိုရပြီးနောက် ထိုဈာန်၌ နိကန္တိပါသော သတိ ဖြစ်နေလျှင် ထိုဈာန်သည် ရှေ့သို့လည်း မတိုးတက်, အောက်သို့လည်း လျှောမကျဘဲ တန့်နေခြင်းအဖို့ရှိသော ဌိတိဘာဂိယဈာန်ဖြစ်သည်" ဟူလို၊ ဒုတိယ စသောဈာန်၏ ဌိတိဘာဂိယဖြစ်ပုံလည်း ဤနည်းပင်၊ ဟာနဘာဂိယ, ဝိသေသဘာဂိယ, နိဗ္ဗေဓဘာဂိယ ဖြစ်ပုံလည်း ထို ဝိဘင်းပါဠိတော်၌ရှုပါ။

နိကန္တိယာဝါ–ထိုထိုစျာန်၌ တပ်မက်တတ်သော တဏှာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝိကူမ္ဘနေ–ခွာခြင်း၌၊ ပဋ္ဌိပဒါ–ကိုလည်းကောင်း၊ တဲ့တဲ့ စျာနုပစာရပွတ္တသ–ထိုထိုစျာန်၏ ဥပစာသို့ ရောက်ပြီးသော ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အပ္ပနာယ–အပ္ပနာစျာန်ကို၊ ပရိဝါသေ–ကျင့်သုံးခြင်း၌၊ (အပ္ပနာစျာန်ရဖို့ရန် မျှော်လင့်ခြင်း၌၊) အဘိညာစ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–၏။

စ–သည်သာမကသေး၊ အာဂမနဝသေနာပိ–အထက်အထက် စျာန်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ ပဋ္ဌိပဒါ–ပဋ္ဌိပဒါ တို့သည်လည်းကောင်း၊ အဘိညာစ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိယေဝ–နိ သည်သာ၊ ဟိ–ချဲ့၊ ဒုက္ခပ္ပဋိပဒံ–ခက်ခဲသောအကျင့်ရှိသော၊ ဒန္ဓာဘိညံ–လေးနှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသော၊ ပဌမဇ္ဈာနံ–သို့၊ ပတ္တာ–ရောက်ပြီး၍၊ ပဝတ္တံ–ဖြစ်သော၊ ဒုတိယမ္မိ–ဒုတိယစျာန်သည်လည်း၊ တာဒိသမေဝ–ထို ပဌမစျာန်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ [ပဌမစျာန်ကဲ့သို့ "ဒုက္ခပ္ပဋိပဒ ဒန္ဓာဘိညာ ဒုတိယစျာန်ဖြစ်သည်" ဟူလို။] တတိယ စတုတ္ထေသုပိ–တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ–ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်ပင်၊ နယော–သိကြောင်း အစီအရင်တည်း၊ စ–သည်သာမကသေး၊ စတုက္ကနယေ–၌၊ (ပဋ္ဌိပဒါဝသေန–ပဋ္ဌိပဒါ၏အစွမ်းဖြင့်၊ စတုဓာ– ၄–ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဘေဒေါ–ကွဲပြားခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော) ယထာ–ကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ ပဉ္စကနယေပိ–၌လည်း၊ ပဋ္ဌိပဒါဝသေန စတုဓာ ဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣတိ–ဤသို့လျှင်၊ ပဋ္ဌိပဒါဝသေနပိ–ဖြင့်လည်း၊ စတ္တာရော–နိ်သော၊ နဝကာ–နဝကတို့သည်၊ ဝါ–စျာန် ၉–ပါးအပေါင်းတို့သည်၊ ဝုတ္တာ–ဟောတော်မူအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

အာဂမနဝသေနာပိ။ ။ပဌမစျာန်သည် ဒုတိယစျာန်၏ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း အာဂမနတည်း၊ ဒုတိယစျာန်သည် တတိယစျာန်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း အာဂမနတည်း၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ရှေးရှေးစျာန်ကို "အာဂမန"ဟုခေါ်သည်၊ [သင်္ဂြိဟ်ကမ္ဘဏ်းပိုင်းလာ ဝိပဿနာဂမန စသော သဘောမျိုးတည်း၊] အပိသဒ္ဒါ သည် ထို အာဂမနကြောင့် ပဋ္ဌိပဒါအဘိညာတို့၏ ဧကန်မဟုတ်ကြောင်းကိုပြ၏၊ အာဂမန၏ အစွမ်းကြောင့်သာ ပဋ္ဌိပဒါအဘိညာတို့ ဖြစ်ကြသည်မဟုတ်သေး၊ "ယော အသမ္ဘယသေဝီ" စသည်ဖြင့် ပြခဲ့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ပဋ္ဌိပဒါ အဘိညာတို့ အမျိုးမျိုးဖြစ်ကြသေး၏–ဟူလို။

အာဂမန ဧကန်မဟုတ်ရကျိုး။ ။အာဂမန၏ ဧကန်မဟုတ်သောကြောင့် စျာန်တစ်ပါးပါး၌ ပဋ္ဌိပဒါ ၄–မျိုး, ပရိတ္တာရမ္မဏစသော အာရုံ ၄–မျိုး, ထို ၄–မျိုး ၄–လီအားဖြင့် သောဠသကွဟုကနည်းများရနိုင်ကြ၏၊ အာဂမနက ဧကန်ဖြစ်လျှင်ကား စျာန်တစ်ပါးလျှင် ပဋ္ဌိပဒါတစ်မျိုးသားရ၍ ထိုပဋ္ဌိပဒါအတွက် စတုက္က ပဉ္စကစျာန် ၉–မျိုး, အာရုံတစ်မျိုးသာရ၍ ထိုအာရုံအတွက် စျာန် ၉မျိုး, ပဋ္ဌိပဒါအာရုံရောလျက် မိသကအတွက် စျာန် ၉–မျိုး, ဤသို့ ဟောတော်မူရလိမ့်မည်။ [ဧတသ အနေကန္တိကတ္တာ ဧဝ၊ ယောဧတဗ္ဗာနိ သိယုံ၊–ဋီကာ။

တေသု–ထိုစျာန်တို့၌၊ ပါဠတော––ပါဠိတော်ပါဠိအားဖြင့်၊ ဆတ္တိံသ–၃၆–ပါးသော၊ စိတ္တာနိ–တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [စျာန် ၉–ပါးကို ပဋ္ဌိပဒါ ၄–ပါးဖြင့် မြှောက်၍ စျာန်စိတ် ၃၆–ပါးဖြစ်သည်၊] ပန–ထိုသို့ပင် ပါဠိတော်ပါဠိအားဖြင့် ၃၆–ပါးသောစိတ် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အတ္ထတော–လိုရင်းအနက်အားဖြင့်၊ ဝါ–တရားကိုယ်အားဖြင့်၊ ပဌကနယေ–ပဌကနည်း၌၊ စတုက္ကနယသ–၏၊ ပဝိဋ္ဌတ္တာ–ဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝီသတိမေဝ–၂၀–သာလျှင်ဖြစ်သော၊ (စိတ္တာနိ) ဘဝန္တိ၊ ,ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ [တရားကိုယ်အရကောက်လျှင် စျာန် ၅–ပါးသာရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် သင်္ဂြိဟ်၌လည်း ပဌကနည်းအရ စျာန် ၅–ပါးကိုသာပြသည်၊ ထိုစျာန် ၅–ပါးကို ပဋ္ဌိပဒါ ၄–ပါးဖြင့်မြှောက်လျှင် ၂၀–ဖြစ်၏။]...ပဋ္ဌိပဒါစတုက္ကံ–သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီ။

အာရမဏစတုက္က အဖွင့်

ကဒါနိ–၌၊ ယသ္မာ, ဧတေ စျာနံနာမ–မည်သည်၊ ပဋ္ဌိပဒါဘေဒေန–ပဋ္ဌိပဒါအပြားအားဖြင့်၊ (စတုဗိဓံ–၄–ပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ) ယထာ–ကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ အာရမဏဘေဒေနာပိ–အားဖြင့်လည်း၊ စတုဗိဓံ ဟောတိ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ (ထိုသို့စျာန်မည်သည်၏ ပဋ္ဌိပဒါအပြားအားဖြင့် ၄–ပါးအပြားရှိသကဲ့သို့ အာရုံအပြားအားဖြင့်လည်း ၄–ပါးအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) အသ–ဤစျာန်၏၊ တံ ပဘေဒံ–ထိုအပြားကို၊ ဒဿေတုံ–ငှာ၊ ပုန, ကတမေ ဓမ္မာကုသလာတိအာဒိ–ကို၊ (ဘဝဂတာ) အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ–ထိုကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ အစရှိသောစကား၌၊ ("ပရိတ္တံ ပရိတ္တာရမဏန္တိ အာဒိသု"၌စပ်၊ ယောဇနာ၌ "ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော"ဟု ထည့်၏၊) ပရိတ္တံ ပရိတ္တာရမဏန္တိအာဒိသု–အစရှိသော စကားတို့၌၊ (ပရိတ္တံနာမ စသည်၌စပ်၊) ယံ–အကြင်စျာန်သည်၊ အပ္ပဂုဏ်–အဝါးဝစွာ, မလေ့လာအပ်သည်၊ (ဝသီဘော်မမြှောက်သည်၊) ဟောတိ–၏၊ ဥပရိဗ္ဗာနသ–အထက်စျာန်၏၊ ပစ္စယော–အကြောင်းအထောက်အပံ့သည်၊ ဘဝိတုံ–ငှာ၊ နု သက္ကောတိ၊ [အပ္ပဂုဏ် ဟောတိကို ထပ်ဖွင့်သည်၊ အပ္ပဂုဏဖြစ်သောကြောင့် အထက် အထက်စျာန်၏ အကြောင်းအထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်–ဟူလို။] ဣဒံ–ဤစျာန်သည်၊ ပရိတ္တံနာမ–ပရိတ္တစျာန်မည်၏၊ ဝါ–နည်းသော တန်ခိုးအာနုဘော်ရှိသောစျာန် မည်၏။

ပန–ကား၊ ယံ–အကြင်စျာန်သည်၊ အဝဓိတော–အကျယ်မပွားစေအပ်သော၊ သုပ္ပမတ္တော၀ါ–မန်း(ဗန်း) စကော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ သရာဝ မတ္တော၀ါ–ခွက်ငယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အာရမဏော–ပထဝီ ကသိုဏ်းစသော ပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ်အာရုံ၌၊ ပဝတ္တော–ဖြစ်၏၊ တံ–ထိုစျာန်သည်၊ အသ–

ဤစျာန်၏၊ ပရိတ္တံ-ကျဉ်းငယ်သော၊ အာရမဏံ-သည်၊ (အတ္တို)၊ ဣတိ-ဤဝစနတို့ကြောင့်၊ ပရိတ္တာရမဏံ-ပရိတ္တာရမဏာမည်၏၊ ယံ-သည်၊ ပဂုဏံ-အဝါးဝစွာ, လေ့လာအပ်ပြီးသည်၊ သုဘာဝိတံ-ကောင်းစွာ ပွားစေအပ်ပြီးသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဥပရိဇ္ဈာနသ-၏၊ ပစ္စယော-သည်၊ ဘဝိတုံ-၄၊ သဏ္ဌာတိ၊ ဣဒံ-ဤစျာန်သည်၊ အပ္ပမာဏံနာမ-အပ္ပမာဏစျာန်မည်၏၊ ဝါ-တိုးပွားသောအတိုင်းအရှည်ရှိသော စျာန်မည်၏၊ (အသဒ္ဒါဝုဒ္ဓိအနက်ဟော၊) ယံ-သည်၊ ဝိပုလေ-ပြန့်ကျယ်သော၊ အာရမဏေ-၌၊ ပဝတ္တံ-၏၊ တံ-သည်၊ ဝုဒ္ဓိပ္ပမာဏတ္တာ-တိုးပွားသောအတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဝုဒ္ဓိဖြင့် "အ"၏ အနက်ကိုဖွင့်သည်၊) အသ-ဤစျာန်၏ အပ္ပမာဏံ-တိုးပွားသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ အာရမဏံ-သည်၊ (အတ္တို)၊ ဣတိ-ဤဝစနတို့ကြောင့်၊ အပ္ပမာဏာရမဏံ-ဏ မည်၏၊ ပန-ကား၊ ဝုတ္တလက္ခဏာ ဝေါမိဿကတာယ-ဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာရှိသော အာရုံတို့၏ ရောနှောကုန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဝေါမိဿကနယော-ရောနှောကြောင်းနည်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ဣတိ-သို့လျှင်၊ အာရမဏဝသေနပိ-ဖြင့်လည်း၊ စတ္တာရော နဝကာ ဝုတ္တာ ဟောန္တိ၊ ဇ္ဈာ-ဤ အာရမဏစတုက္ကဌ်၊ စိတ္တဂဏနာပိ-စိတ်အရေအတွက်သည်လည်း၊ ပုရိမသဒိသာဝေ-ရှေ့ပဋ္ဌိပဒါ စတုက္ကဌ်၏ အရေအတွက်နှင့် တူသည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။အာရမဏစတုက္ကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ။

အရမဏပဋ္ဌိပဒါမိဿက အဖွင့်

ဣဒါနိ-၌၊ အာရမဏပဋ္ဌိပဒါမိဿကံ-အာရုံပဋ္ဌိပဒါတို့၏ ရောနှောခြင်းရှိသော၊ [ပါဠိတော်၌ ပဋ္ဌိပဒါကို ရှေ့ကထား၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် "ပဋ္ဌိပဒါ အာရမဏမိဿကံ"ဟုရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။] သောဠသကွတ္တုကနယံ-သောဠသကွတ္တုကနည်းကို၊ (စျာန်တစ်ပါး၌ ပဋ္ဌိပဒါ ၄-ပါးကိုတည်၍ အာရုံ ၄-ပါးဖြင့် မြှောက်လျက် ၁၆-ပါးပြားသောနည်းကို၊) ဒသေတုံ-၄၁၊ ပုန-တစ်ဖန် ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိအာဒိ အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ-ထိုကတမေဓမ္မာ ကုသလာ အစရှိသော သောဠသကွတ္တုကနည်းတို့တွင်၊ [ယောဇနာ၌၊ "တတ္ထ-၌"ဟု ပေး၍ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗောဟု ထည့်စပ်သည်။] ပဌမနယေ-၌၊ ဝုတ္တဇ္ဈာနံ-ဟောတော်မူအပ်သော စျာန်သည်၊ ဒုက္ခပ္ပဋိပဒတ္တာ-ခက်ခဲသောအကျင့်ရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ၌စပ်၊) ဒန္ဓာဘိညတ္တာ-လေးနှေးသောအသိဉာဏ်ရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပရိတ္တတ္တာ-နည်းသော်တန်ဖိုးအာနုဘော်ရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပရိတ္တာရမဏတ္တာ-ကျဉ်းငယ်သော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊

စတ္ဟိ–နိ်သော၊ ကာရဏေဟိ–တို့ကြောင့်၊ ဟိနံ–ယုတ်ညံ့၏၊ သောဠသမနယေ–ဠ်၊ ဝုတ္တဗ္ဗာနံ–သည်၊ သုခပဋိပဒတ္တာ–လွယ်ကူသော အကျင့်ရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ခိပ္ပါဘိညတ္တာ–လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အပ္ပမာဏတ္တာ–တိုးပွားသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော တန်ခိုးအာနုဘော်ရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အပ္ပမာဏာရမဏတ္တာ–တိုးပွားသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ စတ္ဟိ, ကာရဏေဟိ–တို့ကြောင့်၊ ပဏီတံ–မွန်မြတ်၏၊ သေသေသု–ပဌမနည်း, သောဠသမနည်းတို့မှ ကြွင်းကုန်သော၊ စုဒ္ဒသသု– ၁၄–ပါ:သောနည်းတို့ဠ်၊ ဧကေန–တစ်ပါ:သော၊ (ကာရဏေန–အကြောင်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊) ဒ္ဝီဟိ, (ကာရဏေဟိ–သော်လည်းကောင်း၊) တီဟိ, ကာရဏေဟိစ–တို့ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဟီနပဏီတတာ–ဟီန, ပဏီတတို့၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–၏။

ပန–ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါ:, စောဒကပက္ခကိုဆိုဦး:အုံ့၊ ကသ္မာ, အယံ နယော–ဤသောဠသက္ခတ္တုကနည်းကို၊ (ဘဂဝတာ) ဒေသိတော–ဟောတော်မူအပ်သနည်း၊ ဣတိ–ဤကား အမေးတည်း၊ စျာနုပ္ပတ္တိကာရဏတ္တာ–စျာန်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အယံ နယော, ဒေသိတော–ပြီ၊) ဟိ–ချဲ့၊ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓေန–သည်၊ ပထဝီကသိဏော–ဠ်၊ သုဒ္ဓိကစ္ဆာနံ–ပဋိပဒါအာရုံမဖက်, သက်သက်သောစျာန်ကို၊ စတုက္ကနယဝသေန–စတုက္ကနည်းအဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စကနယဝသေနစ–ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒဿိတံ–ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ တတ–တူ၊ သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ–အာရုံမဖက်, သက်သက်သောပဋိပဒါကို၊ (ဒဿိတာ) တတ–တူ၊ သုဒ္ဓိကာရမဏ–ပဋိပဒါမဖက်သက်သက်သောအာရုံကို၊ (ဒဿိတံ)၊ တတ္ထ–ထိုသို့ ပြတော်မူရာ၌၊ [ယောနောဠ် "တတ္ထ စတုက္ကနယာဒီသု–ထိုစတုက္ကနည်း အစရှိသည်တို့တွင်" ဟု စွဲသည်။] ' ယာ ဒေဝတာ–အကြင် နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်၊ ပထဝီကသိဏော–ဠ်၊ သုဒ္ဓိကစ္ဆာနံ–ကို၊ စတုက္ကနယဝသေန–ဖြင့်၊ ဒေသိယမာနံ–ဟောတော်မူအပ်သော်၊ ဗုဒ္ဓိတုံ–ဌာ၊ သက္ကောန္တိ–စွမ်းနိုင်ကုန်၏၊ တာသံ–ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့အား၊ သပ္ပာယဝသေန–လျောက်ပတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ သုဒ္ဓိကစ္ဆာနေ–ဠ်၊ စတုက္ကနယော–ကို၊ ဒေသိတော–ပြီ၊ ယာ (ဒေဝတာ)–တို့သည်၊ ပဉ္စကနယဝသေန, ဒေသိယမာနံ–သော်၊ ဗုဒ္ဓိတုံ သက္ကောန္တိ၊ တာသံသပ္ပာယဝသေန ပဉ္စကနယော (ဒေသိတော)၊ ယာ (ဒေဝတာ)–တို့သည်၊ သုဒ္ဓိကပဋိပဒါယ–သက်သက်သော ပဋိပဒါဠ်လည်းကောင်း၊ သိဒ္ဓိကာရမဏော–သက်သက်သောအာရုံဠ်လည်းကောင်း၊ စတုက္ကနယဝသေန၊ပေ၊သက္ကောန္တိ၊ တာသံ သပ္ပာယဝသေန, သုဒ္ဓိကပဋိပဒါယ–ဠ်လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓိကာရမဏော–ဠ်လည်းကောင်း၊ စတုက္ကနယော ဒေသိတော၊ ယာ (ဒေဝတာ) ပဉ္စကနယဝသေန၊ပေ၊ သက္ကောန္တိ၊ တာသံ သပ္ပာယဝသေနပဉ္စကနယော (ဒေသိတော)။

ဣတိ–သို့လျှင်၊ ဟေဋ္ဌာ–သောဋ္ဌသက္ကတ္တုကနည်းသို့ မရောက်မီ အောက်၌၊ ဝါ–ရှေ့၌၊ [ရှေ့ဖြစ်သောအတိတ်ကိုပင် ရုက္ခာရုဠ္ဆနည်းအားဖြင့် အောက်ဟု ဆိုထားသည်။] ပုဂ္ဂလဠောသယဝသေန–နတ်ဗြဟ္မာဟူသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလိုဆန္ဒနှင့် စပ်သဖြင့်၊ ဒေသနာ–ကို၊ ကတာ–ပြီ၊ စ–သည်သာမကသေး၊ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တော– ဒေသနာတော်ကို တင့်တယ်စံပယ်စေတတ်သော သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်သို့ ရောက်တော်မူပြီးသော၊ ဒေ (ဒေသော)–ဤမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဘိန္နေ ပဋိသမ္ဘိဒေါ– ကွဲပြားသော ပဋိသမ္ภิทาညာဏ်ရှိတော်မူသည်၊ ဒသဗလစတုဝေသာရဇ္ဇဝိသာရဒေ– ၁၀–ပါးသော ဗလညာဏ်, ၄–ပါးသော ဝေသာရဇ္ဇညာဏ်ဟူသော သန့်ရှင်းသော ညာဏ်ရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ), မမ္ဟာနံ–တို့၏၊ ယာထာဝသရသလက္ခဏာသ– မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော မိမိ၏သဘောလက္ခဏာ၏၊ ဝါ–ကို၊ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ–

ပဘိန္နေပဋိသမ္ภิทาဒေါ။ ။အဘိန္နာ–(အတ္တ ဓမ္မ နိရုတ္တိ ပဋိဘာနတို့၌ အမျိုးမျိုး သိသော အားဖြင့်) ကွဲပြားသော+ပဋိသမ္ภิทา–အပြားအားဖြင့်ဖြစ်သော ညာဏ်သည်၊ ယသ အတ္ထိတိ ပဘိန္နေပဋိသမ္ภิทาဒေါ၊ ဝိပါက်, ကြိယာ, နိဗ္ဗာန်, ပစ္စယုပ္ပန်တရားတော်၏ ဟောနက်ဖြစ်သော ဘာသိတ္တာ, ဤအကျိုးအနက် ၅–ပါးကိုသိသောညာဏ်သည် အတ္ထပဋိသမ္ภิทา၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, မဂ်, ပစ္စည်း, ဘာသိတ (ဟောတော်မူအပ်သော သုတ္တဂေယျစသော) တရား, ဤအကြောင်း ဓမ္မ ၅–ပါးတို့ကို သိသောညာဏ်သည် ဓမ္မပဋိသမ္ภิทา၊ သဘာဝနိရုတ္တိဖြစ်သော ပါဠိဘာသာ၏ လိင်ဝုစ်စသောအားဖြင့် အမှားအမှန်ကို သိသောညာဏ်သည် နိရုတ္တိပဋိသမ္ภิทา၊ ရှေညာဏ် ၃– ပါးကို (မိမိနှင့်တကွ ၄–ပါးလုံးကိုပင်) သိသောညာဏ်သည် ပဋိဘာနပဋိသမ္ภิทาမည်၏။

ဒသဗလညာဏ်။ ။ဌာနာဌာနညာဏ်, ဝိပါကညာဏ်, ပဋိပဒါညာဏ်, အနေကဓာတု နာနာဓာတုလောကညာဏ်, သတ္တာနံနာနာဓိမုတ္တိကညာဏ်, ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တိညာဏ်, ဈာနဝိမောက္ခ သမာধိ သမာပတ္တိတို့၏ သံကိလေသဝေါဒါနဝုट္ဌာန ညာဏ်, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ, ဒိဗ္ဗစက္ခု, အာသဝက္ခယညာဏ်တော်များတည်း။ [ဒသက အဂုတ္တိရ်။]

ဌာနာဌာနေ ဝိပါကေ စ, ညာဏံ ပဋိပဒါယ စ၊
နာနာဓာတုမှိ လောကမှိ, သတ္တာနံ အဓိမုတ္တိယာ၊
ဈာနာဒီနံ ကိလေသာဒေါ, ဣန္ဒြိယ ပရောပရေ၊
ပုဗ္ဗေနိဝါသ ညာဏဉ္စ, ဒိဗ္ဗစက္ခာသဝက္ခယံ။

စတုဝေသာရဇ္ဇညာဏ်။ ။ဝိသာရဒဿ+ဘာဝေါ ဝေသာရဇ္ဇံ–ရဲရင့်သော ဘုရားရှင်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ညာဏ်တော် ၄–ပါးကား–အန္တရာယိကမှုကို သိတော်မူခြင်း, နိယျာနိကမှုကို သိတော်မူခြင်း, သမ္ပာသမ္ပုဏ္ဏအဖြစ်ကို ဝန်ခံတော်မူခြင်း, ဒိဋ္ဌာသဝအဖြစ်ကို ဝန်ခံတော်မူခြင်း ဤ ၄–ဌာနမှ ရဲရင့်တော်မူခြင်းတည်း။ [စတုက္ကအဂုတ္တိရ်, ပဌမပ, တတိယဝဂ်။]

အန္တရာယေ စ နိယျာနေ, ဝုဋ္ဌေ္ဌ အာသဝက္ခယေ၊
စတူသွေ့ဘေသု ဌာနေသု, ဘဏ္ဍာဂတော ဝိသာရဒေါ။

ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-အတွက်၊ (ဟိတ်ကို)၊ ဓမ္မပညတ္တိ ကုသလတာယ-တရားတော်ကို နာမည်တပ်၍ ပညတ်တော်မူခြင်းဌ ကျမ်းကျင်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ယောယော နယော-ကို၊ လဗ္ဘတိ-၏၊ တသ တသ-ထိုထိုရနိုင်သောနည်း၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဒေသနံ-ကို၊ နိယမေတုံ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းငှာ၊ သင်္ကောတိ-စွမ်းနိုင်တော်မူ၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ထိုထိုရနိုင်သောနည်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဒေသနာတော်ကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်တော်မူနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဣမာယ ဒေသနာဝိလာသပတ္တိယာပိ-ဤဒေသနာတော်ကို တင့်တယ်စံပယ်စေတတ်သော သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်လည်း၊ တေန-ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပထဝီကသိဏော-၌၊ သုဒ္ဓိက စတုက္ကနယာဒိဝသေန-သုဒ္ဓိက စတုက္ကနည်း အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဧသ ဒေသနာ-ကို၊ ကတာ-ပြီ။

ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, ယေ ကေစိ-အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ စျာနံ-ကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တိ နာမ-ဖြစ်စေနိုင်ကုန်သည်မည်၏၊ တေ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အာရမ္မဏ ပဋိပဒါဟိ-တို့နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ ဥပ္ပါဒေတုံ-ဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ နသက္ကောန္တိ၊ နိယမတော-မြဲသောအားဖြင့်၊ တသ္မာ စျာနပ္ပတ္တိကာရကတ္တာ-ထိုသို့ စျာန်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အယံ သောဠသကဿတ္တုက နယော-ကို၊ ကထိတော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဇတ္တာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိတော်အစဉ်ဖြင့်၊ သုဒ္ဓိကနဝကော-လည်းကောင်း၊ စတ္တာရော-နှင့်သော၊ ပဋိပဒါနဝကာ-တို့လည်းကောင်း၊ စတ္တာရော-နှင့်သော၊ အာရမ္မဏနဝကာ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣမေ စ သောဠသနဝကာ-ဤသောဠသနဝကတို့လည်းကောင်း၊ ဝါ- ဤ ၁၆-ပါးသော စျာန် ၉-ပါးအပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋ္ဌဝိသတိ-သော၊ နဝကာ-တို့သည်၊ ကထိတာ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

တတ္ထ-ထိုနဝကတို့တွင်၊ ဧကေကသ္မိံ-သော၊ နဝကေ-၌၊ စတုက္ကပဋ္ဌကဝသေန-စတုက္က ပဋ္ဌကတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဒွေဒွေ-ကုန်သော၊ နယာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပညာသံ-၅၀-သော၊ နယာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တတ္ထ-ထို ၅၀-သောနည်းတို့တွင်၊ ပဋ္ဌဝိသတိယာ-သော၊ စတုက္ကနယေသု-တို့၌၊ သတံ-တစ်ရာသော စျာန်စိတ်လည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌကနယေသု-တို့၌၊ ပဋ္ဌဝိသသတံ-တစ်ရာ့နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော စျာန်စိတ်လည်းကောင်း၊ ["ပဋ္ဌဝိသံ သတံ" ဟုရှိလျှင် သဒ္ဒါနည်းကောင်းသည်၊ "ပဋ္ဌဝိသံ-၂၅-ပါး အလွန်ရှိသော၊ သတံ တစ်ရာသော စျာန်စိတ်လည်းကောင်း"ဟုပေး။] ဣတိ-သို့၊ ပါဌတော-ပါဠိတော်ပါဌ်အားဖြင့်၊ ပဋ္ဌဝိသာဓိကာနိ-၂၅-ပါး အလွန်ရှိကုန်သော၊ ဒွေ စျာနစိတ္တသတာနိ-နှစ်ရာသော စျာန်စိတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် နှစ်ရာ့နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော စျာန်စိတ်ဖြစ်ပါ

သော်လည်း၊ ပဋ္ဌကနယေ-၌၊ စတုက္ကနယသ-၏၊ ပဝိဋ္ဌတ္တာ-ဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အတ္ထတော-အားဖြင့်၊ ပဋ္ဌဝိသာခိကမေဝ-၂၅-ပါးအလွန်ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ စိတ္တသတ်-စျာန်စိတ်တစ်ရာသည်၊ ဟောတိ-၏၊ စ-ဆက်၊ ပါဠေ-ပါဠိတော်ပါ၌၌၊ ပဋ္ဌဝိသာခိကာနိ-နှင့်သော၊ ယာနိ တာနိ ဒွေ စိတ္တသတာနိ-အကြင်နှစ်ရာသောစျာန်စိတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တေသု-ထိုနှစ်ရာနှစ်ဆယ့်ငါးပါးသောစျာန်စိတ်တို့တွင်၊ ဧကေကသ-တစ်ပါးတစ်ပါ သောစျာန်စိတ်၏၊ နိဒ္ဒေသေ-၌ ဓမ္မ ဝဝတ္ထာနာဒယော-ဓမ္မဝ ဝတ္ထာနအစရှိကုန်သော၊ တယော တယော-နှင့်သော၊ မဟာဝါရာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပန-ဆက်၊ တေ-ထိုမဟာဝါရတို့ကို၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုစျာန်စိတ်၏ နိဒ္ဒေသ၌၊ နိယမတ္တံမေဝ-နည်းမျှကိုသာ၊ ဒဿေတုံ-ပြတော်မူ၍၊ သံခိတ္တာ-ချုံးအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။ပထဝီကသိဏ်-ပထဝီ ကသိုဏ်းရှိသော စျာန်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ။

ဣဒါနိ-ပထဝီကသိဏစျာန်ကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ယသ္မာ, အာပေါ ကသိဏာဒီသုပိ-အာပေါ ကသိုဏ်းအစရှိသော အာရုံတို့၌လည်း၊ ဧတာနိစျာနာနိ-ဤရူပါဝစရစျာန်တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့, အာပေါကသိုဏ်းအစရှိသော အာရုံတို့၌လည်း ဤရူပါဝစရစျာန်တို့၏ ဖြစ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) တေသံ-ထိုအာပေါကသိုဏ်း အစရှိသည်တို့၌ဖြစ်သော စျာန်တို့ကို၊ ဒဿနတ္ထံ-ဌာ၊ ပုန၊ပေ၊အာရဒ္ဓံ၊ တေသု-ထိုအာပေါကသိုဏ်းအစရှိသည်တို့ဝယ်ဖြစ်သော စျာန်တို့၌၊ သဗ္ဗော-သော၊ ပါဠိနယောစ-ပါဠိတော်နည်းကိုလည်းကောင်း၊ အတ္ထဝိဘာဝနာစ-အနက်ကိုထင်စွာပြခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (အနက် အဖွင့်ကိုလည်းကောင်း၊) စိတ္တဂဏနာစ-စိတ်အရေအတွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါရသင်္ခေပေါစ-ဝါရကိုချုံးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပထဝီကသိဏော-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ ဘာဝနာနယော-ကို၊ ကသိဏပရိကမ္မ-ကသိုဏ်းပရိကံကို၊ အာဒိ'ကတ္တာ-အစပြု၍၊ သဗ္ဗော-အလုံးစုံကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-၌၊ (မယာ) ပကာသိတောယေဝ-ထင်ရှားပြအပ်ပြီးသည်သာ။

[ပါဠိတော်ချင်းမတူရကား၊ ကျမ်းချင်းညီလိုသောကြောင့် "မဟာသကုလုဒါယိသုတ္တေ ပန" စသည်မိန့်၊] ပန-ဆက်၊ မဟာသကုလုဒါယိသုတ္တေ-မဟာသကုလုဒါယိသုတ်၌၊ ဒဿ-နှင်သော၊ ကသိဏာနိ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ [ဤမမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၌ ကသိုဏ်း ၈-ပါးသာ ဟောတော်မူ သော်လည်း မဟာသကုလုဒါယိသုတ်၌ ဝိညာဏကသိုဏ်း အာကာသကသိုဏ်းထည့်၍ ၁၀-ပါး ဟောတော်မူသည်၊] တေသု-ထိုကသိုဏ်း ၁၀-ပါးတို့တွင်၊ ဝိညာဏကသိဏ်-ကို၊ (နှ ကထိတ်၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊ (ဟောတိ, ဘဒ္ဒတိတို့၌ စပ်၊) အာကာသေ-ကောင်းကင်ပညတ်၌၊ ပဝတ္တိတ မဟဂ္ဂတ ဉာဏမ္မိ-ဖြစ်စေအပ်သော မဟဂ္ဂုတ်ဝိညာဏ်

သည်လည်းကောင်း၊ (ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်ကို ဆိုလိုသည်၊) တတ္ထ–ထိုမဟဂ္ဂတ်ဝိညာဏ်၌၊ ပရိကမ္မံ–ကို၊ ကတ္တာ, နိဗ္ဗတ္တာ–ဖြစ်သော၊ ဝိညာဏဋ္ဌာယတနသမာပတ္တိပိ–သည်လည်းကောင်း၊ (ဒုတိယာရုပ္ပဝိညာဏ်ကိုဆိုလိုသည်၊) ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ သဗ္ဗပ္ပကာရေန–အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်၊ အာရုပ္ပဒေသနမေဝ–အာရုပ္ပဒေသနာသို့သာ၊ ဘဇတိ–ကပ်ဝင်၏၊ (မဟာသကုလုဒါယိသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်သော ဝိညာဏကသိုဏ်းသည် ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်လည်း ဖြစ်နိုင်, ဒုတိယာရုပ္ပဝိညာဏ်လည်းဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အာရုပ္ပဒေသနာ၌ ပါဝင်သည်–ဟူလို။) တသ္မာ, ဣမသ္မိံ ဌာနေ–ဤမမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်ဝယ် ကသိဏအရာ၌၊ နှ ကထိတံ–ဟောတော်မမူအပ်၊ [ဤတိုင်အောင်သောစကားဖြင့် မဟာသကုလုဒါယိသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်သော ဝိညာဏကသိုဏ်းကို ဤမမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၌ ဟောဖို့မလိုကြောင်းကို ပြသည်။]

[ဤပါဠိတော်၌ အာကာသကသိုဏ်းကို ဟောတော်မမူခြင်း၏အကြောင်းကို ပြလိုသောကြောင့် "အာကာသကသိဏန္တိ ပန" စသည်မိန့်။] ပန–ကား၊ ကသိဏုဂ္ဂါဠိမ်–ကသိုဏ်း ၉–ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးကိုချာခြင်းကြောင့် ရအပ်သော၊ အာကာသံပိ–ကောင်းကင်ပညတ်ကိုလည်းကောင်း၊ တံ–ထိုကောင်းကင်ပညတ်ကို၊ အာရမဏံကတ္တာ–၍၊ ပဝတ္တကွန္ဓာပိ–ဖြစ်သော ခန္ဓာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိတ္တိစ္ဆိဒ္ဒါဒိသု–နံရံပေါက် အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရသ္မိံ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အပေါက်၌၊ ဂဟေတဗ္ဗ၊ပေ၊ကာသမ္မိ–ယူထိုက်သော အာရုံနိမိတ်ဖြစ်သော ပရိစ္ဆေဒါကာသကိုလည်းကောင်း၊ တံ–ထိုပရိစ္ဆေဒါကာသကို၊ အာရမဏံ ကတ္တာ, ဥပ္ပန္နံ–သော၊ စတုက္ကဏ္ဍ ပဋ္ဌာနမ္ပိ–ကိုလည်းကောင်း၊ အာကာသကသိဏန္တိ–အာကာသကသိဏာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–၏၊ တတ္ထ–ထိုနည်းတို့တွင်၊ ပုရိမနယော–ရှေ့နည်းသည်၊ ("ကသိဏုဂ္ဂါဠိမ်၊ပေ၊ပဝတ္တကွန္ဓာပိ"ဟူသော ရှေးနည်းသည်၊) အာရုပ္ပဒေသနံ–သို့၊ ဘဇတိ–ကပ်ဝင်၏၊ ပစ္ဆိမနယော–သည်၊ ("ဘိတ္တိစ္ဆိဒ္ဒါဒိသု၊ပေ၊စတုက္ကဏ္ဍ ပဋ္ဌမဈာနမ္ပိ" ဟူသာ နောက်နည်းသည်၊) ရူပါဝစရဒေသနံ (ဘဇတိ)၊ ဣတိ–သို့၊ မိဿကတ္တာ–ရူပ အရူပရောနှောနေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣမံ–ဤအာကာသကသိုဏ်းကို၊ ရူပါဝစရဒေသနံ–သို့၊ နှ အာရဠ်–တင်တော်မမူအပ်။

[ထိုသို့ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်ဝယ် အာကာသ ကသိုဏ်းကို ရူပါဝစရဒေသနာသို့ မတင်အပ်ပါသော်လည်း အဋ္ဌကထာ နည်းအားဖြင့် ယူထိုက်ကြောင်းကို ပြလို၍ "ပရိစ္ဆေဒါကာသေ" စသည်မိန့်။] ပန–ထိုသို့ပင် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၌ ရူပါဝစရဒေသနာတော်သို့ မတင်အပ်ပါသော်လည်း၊ ပရိစ္ဆေဒါကာသေ–၌၊ နိဗ္ဗတ္တဈာန်–ဖြစ်သာဈာန်သည်၊ ရူပူပပတ္တိယာ–ရူပဘုံ၌ဖြစ်ခြင်း၏၊ မဂ္ဂေါ–လမ်းကြောင်းသည်၊ ဟောတိ–၏၊ တသ္မာ, တံ–ထိုပရိစ္ဆေဒါကာသကို၊ ဂဟေတဗ္ဗံ–ယူထိုက်၏။

[အဋ္ဌကထာများ၌ ဤသို့ ပရိစ္ဆေဒါကာသကို ယူထားသောကြောင့် ကသိဏ်း ၈-ပါး၌' အာကာသကသိဏ်း ၁-ပါးတိုးလာ၏၊ အာလောကကသိဏ်းကို ထပ်၍ ထည့်လျှင် ၁၀-ပါး ဖြစ်သည်။]

ပန-ဆက်၊ တသ္မိं-ထို ပရိစ္ဆေဒါကာသ၌၊ စတုက္ကပဋ္ဌကဈာနမေव-သည်သာ၊ ဥပဋ္ဌေတိ၊ အရူပဈာနံ-သည်၊ နုပဋ္ဌေတိ၊ [ဤစကားဖြင့် ပရိစ္ဆေဒါကာသ၏ ရူပ အရူပ ၂-မျိုးလုံး ရောမနေကြောင်းကိုပြသည်။] ကသ္မာ-နည်း၊ ကသိဏုဂ္ဂါဠနသ-ကသိဏ်းကိုခွာခြင်း၏၊ အဘာဝတော-မရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ တံ-ထိုပရိစ္ဆေဒါကာသသည်၊ ပုနပ္ပုနံ-အဖန်ဖန်၊ ဥဂ္ဂါဠိယမာနံပိ-ဘာဝနာဖြင့် ခွာအပ်ပါသော်လည်း၊ အာကာသမေव-ကောင်းကင်သည်သာ၊ ဟောတိ-ဖြစ်နေ၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုပရိစ္ဆေဒါကာသ၌၊ ကသိဏုဂ္ဂါဠနံ-ကို၊ နိ လဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ပရိစ္ဆေဒါကာသဝယ် ကသိဏုဂ္ဂါဠနကို မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) တတ္ထ-ထိုပရိစ္ဆေဒါကာသ၌၊ ဥပဋ္ဌံ-ဖြစ်သော၊ ဈာနံ-ရူပါဝစရဈာန်သည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ-မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းအကျိုးငှာ၊ သံဝတ္တတိ၊ အဘိညာပါဒကံ-အဘိညာဉ်၏ အခြေခံသည်၊ ဟောတိ၊ ဝိပဿနာ ပါဒကံဟောတိ၊ နိရောဓပါဒကံ-နိရောဓသမာပတ်၏အခြေခံသည်၊ နု ဟောတိ၊[အရူပဈာန်ထိအောင် သမာပတ် ၈-ပါးလုံးကို မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် နိရောဓသမာပတ်၏ အခြေခံ မဖြစ်နိုင်။] ပန-ဆက်၊ ဇတ္ထ-ဤ ပရိစ္ဆေဒါကာသ၌၊ အနုပုဗ္ဗနိရောဓော-အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ခြင်းကို၊ ယာဝ ပဋ္ဌမဈာနာ-ပဋ္ဌမဈာန်တိုင်အောင်၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏၊ ["ထို့ကြောင့် အရူပဈာန်၏ အခြေခံလည်းမဖြစ်"ဟုလို။] ဝဋ္ဋပါဒကံ-ဝဋ်၏အခြေခံသည်၊ ဟောတိယေव-သည်သာ၊ [ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် "ဝဋ္ဋပါဒက"ဟု ဆိုသည်။]

စ-သည်သာမကသေး၊ ဇတ်-ဤပရိစ္ဆေဒါကာသ၌ဖြစ်သောဈာန်သည်၊ (ဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခဝိဟာရာယ-ငှာ၊ သံဝတ္တတိယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အာဘိညာပါဒက်-သည်၊ ဟောတိယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာပါဒက်-သည်၊ ဟောတိ) ယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝံ-တူ၊ ပုရိမကသိဏေသု-ရှေးကသိဏ်းတို့၌၊ ဥပ္ပန္နံ-သော၊ ဈာနံပိ-သည်လည်း၊ (ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ၊ အာဘိညာပါဒက် ဟောတိ၊ ဝိပဿနာပါဒက်ဟောတိ)၊ ပန-အထူးကား၊ ဇတ္ထ-ဤရှေးကသိဏ်းတို့၌၊ (ဥပ္ပန္နသ-သော၊ ဈာနသ-၏၊) နိရောဓပါဒကဘာဝေါ-နိရောဓသမာပတ်၏ အခြေခံ၏အဖြစ်သည်၊ ဝိသေသော-ထူး၏၊ [နိရောဓသမာပတ်၏ အခြေခံ၏ဖြစ်ကြောင်းကို ပြသဖြင့် အရူပသမာပတ်၏ အခြေခံဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ပြပြီးဖြစ်တော့၏။] ဇတ္ထ-ဤရူပါစရဈာန်အရာ၌၊ အာကာသကသိဏေ-၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော၊ ယံ-အကြင်စကားသည်၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ဆိုထိုက်သည်၊ သိယာ-ဖြစ်၏၊ တံ သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံ

သောစကားကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-၌၊ (မယာ) ဝုတ္တမေဝ-သည်သာ။ [ဤပြခဲ့သော အဓိပ္ပာယ်များသည် သဂြိုဟ်ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်းကို ကောင်းစွာ လေ့လာပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ် အတွက် ခက်ခဲချက်မရှိပါ၊ မလေ့လာရသေးလျှင်ကား အတော်အတန် ဖွင့်ပြရုံမျှဖြင့် နားလည်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ၊ ထို့ကြောင့် အဓိပ္ပာယ်များကို လျစ်လျူရှုရတော့သည်။]

[ဤကသိုဏ်းနှင့်စပ်၍ အဘိညာဉ်အခန်းကို မှာတမ်းပြုလိုသောကြောင့် "ဧကောပိ ဟုတ္တာ"စသည်မိန့်၊ ပတ်ပြီးကိုပြန်ဆက်သည်၊ ကသိုဏ်းအကြောင်းအရာကို ပြပြီး၍ အဘိညာဉ်အကြောင်းအရာကို ပြလိုသောကြောင့် "ပန-ထိုမှတစ်ပါး" ဟု လည်းပေးကြ၏၊] ပန-ဆက်၊ ဧကောပိ ဟုတ္တာ ,ဗဟုဓာ ဟောတိတိ အာဒိနယ်-ဧကောပိ၊ပေ၊ဟောတိ အစရှိသောနည်းရှိသော၊ ဣဒ္ဓိဝိဓုဗ္ဗန်-တန်ခိုးအတန်တန်, ပြုစီမံခြင်းကို၊ [စာအုပ်တို့၌ "ဝိဓုဗ္ဗန်"ဟုသာ ရှိသော်လည်း, ရှေးနိသယ၌ "ဣဒ္ဓိဝိဓုဗ္ဗန်"ဟုရှိ၏၊ နောက်၌လည်း"ဣဒ္ဓိဝိဓုဗ္ဗန်"ဟုတွေ့ရလတ္တံ့၊ ဝိ-အမျိုးမျိုး အတန်တန်+ဓုဗ္ဗန်-ပြုစီမံခြင်း။] ဣဒ္ဓေ-အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပုရိမေသု-နှ်သော၊ ကသိဏေသု-တို့၌၊ အဋ္ဌအဋ္ဌ-၈-ပါး, ၈-ပါးကုန်သော၊ သမာပတ္တိယော-တို့ကို၊ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌ "အဋ္ဌအဋ္ဌ သမာပတ္တိယော"ဟုရှိ၏၊ "ကသိဏ်း ၁-ပါးလျှင် သမာပတ် ၈-ပါးစီ"ဟူလို။] နိဗ္ဗတ္တေတွာ-ဖြစ်စေပြီး၍၊ ကသိဏာနုလောမ တော-ကသိဏ်းအနုလုံအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကသိဏ ပဋိလောမတော-အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကသိဏာနုလောမ ပဋိလောမတော-ကသိဏ်းအနုလုံ, ကသိဏ်း ပဋိလုံအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဈာနာနုလောမတော-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဈာနပဋိ လောမတော-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဈာနာနုလောမပဋိလောမတော-အားဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဈာနက္ကန္တိကတော-ဈာန်ကို ခုန်ကျော်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကသိဏုက္ကန္တိကတော-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဈာနကသိဏုက္ကန္တိကတော-အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အင်္ဂသင်္ကန္တိကတော-ဈာန်အင်္ဂါကို ပြောင်းရွှေ့ခြင်းအားဖြင့်လည်း ကောင်း၊ အာရမဏသင်္ကန္တိကတော-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂါရမဏ သင်္ကန္တိက တော-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂဝဝတ္ထာနတော-ဈာန်အင်္ဂါကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရမဏ ဝဝတ္ထာနတော-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စုဒ္ဒသဟိ-နှ်သော၊ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဝရိဒမေတဗ္ဗံ-အဖန်ဖန် ဆုံးမရာ၏၊ တေသံ-ထို ကသိဏာနုလောမ စသော ၁၄-ပါးသော အခြင်းအရာတို့၏၊ ဝိတ္ထာရကထာ-အကျယ်စကားကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-၌၊ (မယာ) ဝုတ္တာယေဝ-သည်သာ။

ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ စုဒ္ဒသဟိ-နှ်သော၊ အာကာရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ စိတ္တံ-ကို၊ အပရိဒမေတွာ-အဖန်ဖန်မဆုံးမမူ၍၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးရှေးဘဝ၌၊ အဘာဝိတ ဘာဝနော-မပွားစေအပ်သော ဘာဝနာရှိသော၊ (ဘာဝနာကို မပွားစေခဲ့ဖူးသော၊ ရှေးရှေး

ဘဝက အထုံမရခဲ့ဖူးသော၊) အာဒိကမ္မိကော–အစဆုံးဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်, မှဋ္ဌ ယုဉ်သော၊ ယောဂါဝစရော–ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှဋ္ဌ သက်ဝင်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) ဣဒ္ဓိဝိဓုဗ္ဗန်–ကို၊ သမ္ဘာဒေယ္ယတိ–ပြီးစီးစေနိုင်လတ္တံ့၊ ဣတိစေတ် ဌာနံ–ဤသို့ပြီးစီးစေနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ နု ဝိဇ္ဇတိ– မရှိ၊ ဟိ–မုန်၊ အာဒိကမ္မိကဿ–အစဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှဋ္ဌယုဉ်သော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကသိဏပရိကမ္မံပိ–ကသိဏ်းဌ် အဖန်ဖန်စီးဖြန်းမှုသော်မှလည်း၊ ဘာရော–ဝန်လေး၏၊ သတေသု–တစ်ရာတို့တွင်လည်းကောင်း၊ သဟဿေသုဝါ–တစ်ထောင်တို့တွင်လည်းကောင်း၊ ဧကောဝ–တစ်ယောက်တလေသာ၊ (ကသိဏပရိကမ်–ကို၊ ကာတုံ–ဌာ၊) သက္ကောတိ–စွမ်းနိုင်၏၊ ကတကသိဏပရိကမ္မဿ–ပြုအပ်ပြီးသော ကသိဏ်းပရိကမ်ရှိသော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်၏၊ နိမိတ္တုပ္ပါဒါနံ–ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်၊ [ရှေးက ဥဂ္ဂဟနိမိတ်, ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်–ဟုပေးသည်၊] ဘာရော–၏၊ သတေသု သဟဿေသုဝါ ဧကောဝ (နိမိတ္တံ–ကို၊ ဥပ္ပါဒေတုံ–ဌာ၊) သက္ကောတိ။

နိမိတ္တေ–ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်၊ ဥပ္ပန္နေ–ဖြစ်ပြီးလသော်၊ တံ–ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို၊ ဝမ္ပေတ္မာ–တိုးပွားစေ၍၊ (အကျယ်ချဲ့၍၊) အပ္ပနာဓိဂမော–အပ္ပနာစျာန်ကို ရခြင်းသည်၊ ဘာရော–၏၊ သတေသုပေ၊ ဧကောဝ (အပ္ပနံ–အပ္ပနာစျာန်ကို၊ အဓိဂန္တုံ–ဌာ၊) သက္ကောတိ၊ အဓိဂတပ္ပနဿ–ရအပ်ပြီးသော အပ္ပနာစျာန်ရှိသော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စုဒ္ဒသဟိ–နှစ်သော၊ အာကာရေဟိ–တို့ဖြင့်၊ စိတ္တပရိဒမနံ–စိတ်ကို အဖန်ဖန်ဆုံးမခြင်းသည်၊ ဘာရော–၏၊ သတေသုပေ၊ ဧကောဝ (စိတ္တံ–ကို၊ ပရိဒမိတုံ–ဌာ၊) သက္ကောတိ၊ စုဒ္ဒသဟိ အာကာရေဟိ, ပရိဒမိတစိတ္တဿပိ–အဖန်ဖန်ဆုံးမအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိသော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း၊ ဣဒ္ဓိဝိဓုဗ္ဗနံ နာမ–မည်သည်၊ ဘာရော၊ သတေသုပေ၊ ဧကောဝ (ဣဒ္ဓိဝိဓုဗ္ဗနံ–ကို၊ ကာတုံ–ဌာ၊) သက္ကောတိ။

ဝိဓုဗ္ဗနပ္ပတ္တဿာပိ–တန်ခိုးအတန်တန်ကို ပြုစီမံခြင်းသို့ရောက်ပြီးသော ယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း၊ခိပ္ပနိသန္တီဘာဝေါ နာမ–လျင်မြန်စွာရှုမြင်နိုင်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်မည်သည်၊ ဘာရော၊ သတေသုပေ၊ ဧကောဝခိပ္ပနိသန္တီ–လျင်မြန်စွာ ရှုမြင်

ခိပ္ပနိသန္တီဘာဝေါ။ ။နိပုဗ္ဗ စုရာဒိ သမဓာတ်သည် ဒဿနအနက်ကိုဟောစ၏၊ ထိုဒဿနဟူသည် ဉာဏ်ဖြင့်ရှုခြင်းတည်း၊ နိသာမနံ နိသန္တီ၊ ခိပ္ပါ+နိသန္တီ ယသောတိ ခိပ္ပနိသန္တီ။ [နိမ္မိတုံ ဣစ္ဆိတသ ဝတ္ထုနော (တန်ခိုးဖန်ဆင်ခြင်းငှာ အလိုရှိအပ်သော ဝတ္ထုကို) နိမ္မာနဝသေန, ခိပ္ပါ+နိသန္တီ နိသာမနံ အာလောစနံ ဉာဏ်ဖြင့်ကြည့်ခြင်း) အဓိဂမော(ရခြင်း) ဧတသောတိ ခိပ္ပနိသန္တီ၊ တဿာဝေါ ခိပ္ပနိသန္တီဘာဝေါတိ အာဟခိပ္ပဒဿန ခိပ္ပါဘိညတောတိ၊–အနုဋ္ဌီကာ။]

နိုင်ခြင်းရှိသည်၊ ဝါ-လျင်မြန်စွာ ရှုမြင်နိုင်သော အသိဉာဏ် ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ (ကောဝိယ-အဘယ်သူကဲ့သို့နည်း၊) ထေရမ္ဘတ္ထလေ-ထေရမ္ဘတ္ထလ အရပ်၌၊ [အရှင်မဟိန္ဒထေရ်၏ ပထမဆုံးကြွရောက်ရာဖြစ်သော သရက်ပင်လည်းရှိသော ကုန်း၌၊] မဟာရောဟနဂုတ္တတ္ထေရဿ-မဟာရောဟနဂုတ္တာထရ်၏၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာန်-ဂိလာနကို ပြုစုရာအရပ်သို့၊ အာဂတော သု-လာကုန်သော၊ တိ'သမတ္တော သု ဣဒ္ဓိမန္တ သဟသော သု-တန်ခိုးရှင် သုံးသောင်းတို့တွင်၊ ဥပသမ္ပဒါယ-ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ အဋ္ဌဝဿိကော-ရှစ်ဝါသာရှိသေးသော၊ ရက္ခိတတ္ထေရောဝိယ-ရက္ခိတထေရ်ကဲ့သို့တည်း၊ သဗ္ဗ-သော၊ ဝတ္ထု-ကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-၌၊ ဝိတ္ထာရိတမေव-ချဲ့အပ်ပြီးသည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ ကသိဏကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

အာဘိဘာယတနကထာ အဖွင့်

ဧဝံ-သို့၊ အဋ္ဌသု-နှင်သော၊ ကသိဏေသု-တို့၌၊ ရူပါဝစရကုသလံ-ကို၊ နိဋ္ဌိတော-အကျယ်ပြတော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ ယသ္မာ, အာရမ္မဏေ-ပထဝီကသိဏ်း အစရှိသော အာရုံသည်၊ သမာနေဝိ-တူပါသော်လည်း၊ ဘာဝနာယ-ပရိကမ္မစသော ဘာဝနာအားဖြင့်၊ အသမာနံ-မတူသော၊ (ရူပါဝစရကုသလံ၌ စပ်၊) အဋ္ဌသု-နှင်သော၊ ဣမေသုကသိဏေသု-တို့၌၊ အညမ္မိ-ကသိဏာယတန ကုသိုလ်မှတစ်ပါးလည်းဖြစ်သော၊ အာဘိဘာယတနသံဓိတံ-အာဘိဘာယတနဟုဆိုအပ်သော၊ ရူပါဝစရကုသလံ-သည်၊ ပဝတ္တတိ-ဖြစ်သေး၏၊ တသ္မာ, တံ-ထိုအာဘိဘာယတနဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ်ကို၊ ဒဿေတုံ, ပုန၊ပေ၊အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ-ထိုကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) အဗ္ဗတ္တံ အရူပသညီတိ-ကား၊ အလာဘိတာယ ဝါ-ရခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်း

အာဘိဘာယတနသံဓိတံ။ ။အာဘိဘာယတနဟုခေါ်အပ်သော ဤရူပါဝစရ ကုသိုလ်သည်၊ ကသိဏ်းစသော အာရုံကိုပင် အာရုံပြု၏၊ သို့သော် ပရိကမ္မစသော ဘာဝနာပွားပုံမှာ ပြခဲ့ပြီးသော ကသိဏ်းဈာန်နှင့်မတူချေ၊ "မတူ"ဆိုသည်မှာ ထိုကသိဏ်း အာရုံကိုပင် လွှမ်းမိုးပုံ (အရေးမစိုက်လောက်ပုံ)ပါသည်ကိုဆိုလိုသည်၊ ထိုသို့ လွှမ်းမိုးနိုင်ခြင်းမှာလည်း ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က ဉာဏ်ထက်လွန်းသောကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဤအဓိပ္ပာယ်ကို "အဘိဘုယျ" ပုဒ်အဖွင့်၌ပြလတ္တံ့။ [အာဘိဘာယတန၏ ဝိဂ္ဂဟကို ဋီကာ၌ တိုက်ရိုက်ပြထားပြီ။]

အဗ္ဗတ္တံ။ ။အဗ္ဗတ္တံကို "အဗ္ဗတ္တရူပေ"ဟုလည်းကောင်း, အရူပသညီကို "ပရိကမ္မသညာဝိရဟိတော"ဟုလည်းကောင်းဖွင့်၏၊ အဗ္ဗတ္တရပ်ဟူသည် ခန္ဓာကိုယ် ရှိသော နိလကသိဏ်း ပရိကမ်ပြု၍ရကောင်းသော ဆံပင်-သည်းခြေ-မျက်လုံး၏ ညိုသောအရပ်, ဝိတကသိဏ်း

ကောင်း၊ အနတ္တိကတာယဝါ–အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း (ရစေကာမှ ပရိကမ်ပြုဖို့ရန် အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း)၊ အဗ္ဗတ္တရူပေ–အဗ္ဗတ္တရုပ်၌၊ ပရိကမ္မသညာ ဝိရဟိတော–ပရိကမ်သညာမှကင်းသည်၊ (ဟုတ္တာ, ပဿတိ၌ စပ်။)

ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိတိ–ကား၊ ဗဟိဒ္ဓါ–အပသန္ဓာန်၌၊ အဋ္ဌသု–နှင်သော၊ ကသိဏေသု–တို့၌၊ ကတပရိကမ္မတာယ–ပြုအပ်ပြီးသော ပရိကမ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိကမ္မဝသေနစေဝ–ပရိကမ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အပ္ပနာဝသေနစ–ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓါ–၌၊ အဋ္ဌသု ကသိဏေသု–တို့၌၊ တာနိရူပါနိ–ထို ကသိဏ်းရုပ်တို့ကို၊ ပဿတိ–ရှု၏၊ ပရိတ္တာနိတိ–ကား၊ အဝမိတာနိ–အကျယ်မပွားစေအပ်ကုန်သော၊ (ရူပါနိ၌စပ်၊) တာနိ–အဘိဘုယျာတိ–ကား၊ ယထာနာမ–ဥပမာမည်သည်ကား၊ သမ္ဘန္နဂဟဏိကော–ပြည့်စုံသော ကမ္မဇဝမ်းမီးရှိသူသည်၊ (ကမ္မဇဝမ်းမီးကောင်းသူ, အလွန်အစာကြေသူသည်၊ ကဋ္ဌရှေမတ္တံ–တစ်ဌန်းမျှလောက်သော၊ ဘတ္တံ–ထမင်းကို၊ လဘိတ္တာ–၏၍၊ (ထမင်းနည်းနည်းရ၍၊) ဇေတ္တ–ဤတစ်ဌန်းမျှလောက်သာ ထမင်း၌၊ ဘုဇ္ဈိတဗ္ဗံ–စားဖွယ်သည်၊ ဝါ–စားစရာသည်၊ ကိံ အတ္ထိ–အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ပြော၍၊ သက်မိတ္တာ–စုံရုံး၍ ဧကဂဗ္ဘမေဝ–တစ်လုတ်တည်းကိုသာ၊ ကရောတိ ယထာ–ပြုလိုက်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ–လျှင်၊ ဉာဏတ္တရိကော–လွန်ကဲ သောဉာဏ်ရှိသော၊ ဝိသဒဉာဏော– သန့်ရှင်းသော ဉာဏ်ရှိသော၊ ပုဂ္ဂလော–သည်၊ ပရိတ္တကေ–အနည်းငယ်သော၊ ဇေတ္တ အာရမဏော–၌၊ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ–ဝင်စားဖွယ်သည်၊

ပရိကမ်ပြု၍ရကောင်းသော အဆီခဲ–အသားဝါသူ၏ အရေ စသည်တည်း၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် လောဟိတသြဒါတကသိုဏ်း ပရိကမ်ပြု၍ ရကောင်းသော မိမိသန္ဓာန်၌ဖြစ်သောရုပ်ကို "အဗ္ဗတ္တရူပ" ဟု ဆိုသည်။

အရူပသညီ။ ။ထိုအဗ္ဗတ္တရုပ်၌ ပရိကမ်ပြု၍ ဈာန်မရဖူးသူ, ရဖူးစေကာမူ ယခုအချိန်၌ အဗ္ဗတ္တရုပ်ကို အာရုံပြု၍ ပရိကမ္မဘာဝနာမပြုလိုသူကို "အရူပသညီ–အဗ္ဗတ္တရုပ်၌ ပရိကမ်သညာ မရှိသူ"ဟု ဆိုသည်၊ ဤစကားအရ အရူပသညီကို "ရူပေ–ကသိဏ်းရုပ်၌၊ သညာ–ပရိကာမ်သညာတည်း၊ (ပရိကမ္မဘာဝနာနှင့် ယှဉ်သော သညာတည်း။) ရူပညာ၊ ရူပညာ+ယသ အတ္ထိတိ ရူပသညီ၊ နှ+ရူပသညီ အရူပသညီ"ဟု ပြုပါ။ ["ကသိဏ်းရုပ်၌ ပရိကမ်သညာရှိသူ မဟုတ်သည်" ဟု ပါဠိတော်၌ ကျေနစ္စာ အနက်ပေးပါ။]

သမ္ဘန္နဂဟဏိကော။ ။ဂဏ္ဍာတိတိ ဂဟဏီ (စားအပ်သောအစာရေတို့ကို) ယူတတ်သောဝမ်းမီး၊ [ဂဟဓာတ် "ဂဟာဒီဟျဏီ"ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်, ဏှာဒိ (၆၂)သုတ်ဖြင့် အဏီ ပစ္စည်းသက်၊ "ဂဟဏီ" ဟု ဤကာရကို ရှိသည်ကား ထိုသုတ်နှင့် မညီ။] သမ္ဘန္နာ+ဂဟဏီ ယဿတိ သမ္ဘန္နဂဟဏိကော–ပြည့်စုံသောဝမ်းမီးရှိသူ, ဝမ်းမီးကောင်းသူ။

ဝါ၊ ဝင်စား၊ စရာသည်၊ ကိ"အတ္ထိ–နည်း၊ အယံ–ဤအနည်းငယ်သောအာရုံ၌ သမာပတ် ဝင်စားခြင်းသည်၊ မမ–၏၊ ဝါ–မှာ၊ ဘာရော–တာဝန်သည်၊ နေ–မရှိ၊ ဣတိ–ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ တာနိ ရူပါနိ–ထိုကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို၊ အဘိဘဝိတ္တာ–လွှမ်းမိုး၍၊ သမာပဇ္ဇတိ–ဝင်စား၏၊ [အဘိဘုယျကို "အဘိဘဝိတ္တာ"ဟု ဖွင့်၍ "သမာပဇ္ဇတိ" ဟု စပ်ပုဒ်ထည့်သည်။] နီမိတ္တာပ္ပါဒေနေဝ–ပဋိဘာဂနိမိတ် ဖြစ်ခြင်းနှင့်သာလျှင်၊ သဟ–တစ်ပြိုင်နက်၊ ဇေတ္ထ–ဤပဋိဘာဂနိမိတ်၌၊ အပ္ပနံ–ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတိ–ဖြစ်စေ၏၊ ဣတိ အတ္ထော–ဤကား အဘိဘဝိတ္တာ သမာပဇ္ဇတိ၏ အဓိပ္ပာယ်နက်တည်း။

ပန–ဆက်၊ ဇာနာမိ ပဿာမိတိ ဣမိနာ–ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်၊ အသု–ထို ယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပုဗ္ဗာဘောဂေါ–ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းကို၊ ကထိတော–ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန–ဝါ ဒန္ဓ ရကား၊ အာဂမဋ္ဌကထာသု–သုတ္တန် အဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တं–မိန့်ဆိုအပ်ပြီ၊ (ကိ")၊ ဣမိနာ–ဤဇာနာမိပဿာမိပါဠိဖြင့်၊ အသု–ထိုယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အာဘောဂေါ–နှလုံးသွင်းခြင်းကို၊ ကထိတော–ပြီ၊ သော စ–ထိုနှလုံးသွင်းခြင်းကိုလည်း၊ သမာပတ္တိတော–မှ၊ ဝုဋ္ဌိတသ–ထပြီးသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အတွက် (ကထိတော)၊ အန္တော သမာပတ္တိယံ–သမာပတ်

သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေန။ ။ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်လျှင်ဖြစ်ချင်းတော့ အပ္ပနာဈာန် ပေါ်အောင် မတတ်နိုင်ပါ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ပေါ်လာ၍ ဥပစာရဈာန်ကို ရပြီးနောက် ဘဝင်မျှားစွာ မခြားရဘဲ အပ္ပနာဈာန်ပေါ်လာသည်ကို (အလွန်မြန်သည့်အတွက်) "သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေန အပ္ပနံ နိဗ္ဗတ္တေတိ" ဟုဆိုပါသည်။[ဥပစာရဈာနာဓိဂမနတော ပရံ ကတိပယဘဝင်္ဂံ စိတ္တာဝသာနေ အပ္ပနံ ပါပုဏာတ္တော သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနေဝေတ္ထ အပ္ပနံ ပါပေတိတိ ဝုတ္တောဟု–ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်ဋီကာ၊ (နိဗ္ဗတ္တေတိနေရာဝယ် "ပါပေတိ" ဟု ထိုအဋ္ဌကထာ၌ ရှိသည်)။]

အမှာ။ ။ယောဇနာ၌ "သဟနိမိတ္တုပ္ပါဒေန" စသောစကားကို "အပ္ပနာဈာန် ပေါ်လာခြင်း၏ လျင်မြန်ပုံကိုပြသောစကား"ဟုဆိုပြီးလျှင် ပဋိဘာဂနိမိတ် ထင်လာ၍ ဥပစာရဈာန် ဖြစ်သည်မှနောက်၌ ၅–ဝိထိထက်မလွန်ဘဲ အပ္ပနာဈာန်ပေါ်လာခြင်းကို "လျင်မြန်သောဖြစ်ခြင်း" ဟုဆိုလေသည်၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်ဋီကာနှင့် မတူတတ်ချေ။

ပုဗ္ဗာဘောဂေါ။ ။"ဇာနာမိ" ဟူသော နှလုံးသွင်းသည် ဈာန်သမာပတ်အတွင်း၌ မဖြစ်နိုင်၊ ဈာန်သမာပတ်မှထပြီးသူ၏ သန္တာန်၌သာ ဖြစ်နိုင်၏၊ သို့ဖြစ်လျှင် "အဘယ်နည်းဖြင့် ပုဗ္ဗ+အာဘောဂ (ရှေ့အဖို့က နှလုံးသွင်း)ဖြစ်နိုင်သနည်း"ဟု မေးမြန်းရှိ၏၊ အပြေကား ဈာန်မဝင်စားမီ ရှေ့အဖို့၌ ထိုကဲ့သို့ "ဇာနာမိ ပဿာမိ" ဟူသော နှလုံးသွင်းဖြစ်ခဲ့၏၊ ဈာန်သမာပတ်အနိုက်၌ ထိုနှလုံးသွင်းပုံ အခြင်းအရာ ပါနေ၏၊ ထို့ကြောင့် ဈာန်မှထသောအခါ၌လည်း ထိုနှလုံးသွင်းဖြစ်ပြန်ရကား မူလ နှလုံးသွင်း၏ ရှေ့ကျခြင်းကို နောက်နှလုံးသွင်းပေါ်၌ တင်စား၍ "ပုဗ္ဗာဘောဂ"ဟု ဆိုရပါသည်၊ [မဂ္ဂပဋိပဒေတာယ၊ ပေ၊ ဝုတ္တောတိ ဒဠ္ဌေ၊–ဋီကာ။]

အတွင်း၌၊ (ဌိတသ-တည်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏အတွက်၊) နှ (ကထိတော)-ဟောတော်မူအပ်သည်မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

အပ္ပမာဏာနိတိ-ကား၊ ဝမိုတပ္ပမာဏာနိ-တိုးပွားစေအပ်သော ပမာဏရှိကုန်သော၊ (ရူပါနိ ပသတိ၌ စပ်၊) ပန-ကား၊ အဘိဘုယျာတိ ဘွား-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဒေ၀ ဝေဒိတမ္ဘော)၊ မဟဂ္ဂသော-မျှားစွာ သောအစာတို့ကို စားနိုင်သော၊ ဝါ-အစားကြူးသော၊ ပုရိသော-သည်၊ ဧက-တစ်ပွဲ သော၊ ဘတ္တ၀ဓိတက-တိုးပွားစေအပ်သောထမင်းကို၊ (တစ်နည်း) ဧကဘတ္တ၀ဓိတက-ထမင်းတစ်ပွဲပြင်ကို၊လဘိတွာ-ရ၍၊ အညမ္မိ-အခြားထမင်းသည်လည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေဦး၊ ဧတံ-ဤထမင်းသည်၊ မယှံ-ငါ့အတွက်၊ ကိံ ကရိဿတိ-အဘယ်သို့ပြုနိုင်လတ္တံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ တံ-ထိုထမင်းတစ်ပွဲပြင်ကို၊ မဟန္တ တော-မျှားသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ နှ ပသတိ

ပါဠိတော် အနက်ပေး။ ။ပါဠိတော်၌ကား "တာနိ-ထိုကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို၊ ဓာနာမိ-ငါသိ၏၊ ပသာမိ-ငါမြင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ အဘိဘုယျ-လွှမ်းမိုး၍၊ သမာပဇ္ဇတိ-ဈာန်၀င်စား၏"ဟု အဘိဓမ္မာအဋ္ဌကထာ အလိုပေး၊ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာအလိုမူ "တာနိ-တို့ကို၊ အဘိဘုယျ-၍၊ သမာပဇ္ဇတိ-သမာပတ်၀င်စား၏၊ ဓာနာမိ ပသာမိ၊ ဣတိ-သို့၊ အာကောဂေါ-နလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏" ဟု ဈာန်၀င်စားပြီး နောက်မှ နလုံးသွင်းဖြစ်သည့်အနေအားဖြင့် ပေးရလိမ့်မည်။

မဟဂ္ဂသော။ ။ယသဓာတ်သည် ဘက္ခဏ(စားခြင်း)အနက်ကိုဟောဏ၏၊ သက္ကတ၌ "မဟတ်" သည် ပါဠိ၌ "မဟာ" ဟုဖြစ်၏၊ ပါဠိ၌ (တ်)ပျောက်ပြီး၍ နောက်ပုဒ်၌ ဒွေးဘော် ရောက်ရသောကြောင့် "မဟဂ္ဂသော"ဟုဖြစ်၏၊ ယသတိ-စားတတ်၏၊ ဣတိ ယသော၊ မဟန္တေ-မျှားစွာသော အစာတို့ကို+ယသော မဟဂ္ဂသော။

ဧကံ ဘတ္တ၀ဓိတကံ။ ။၀ဓိယတေ-တိုးပွားစေအပ်၏၊ ဣတိ၀ဓိတံ၊ ထမင်းသည် အိုးခွဲတည်ရှိနိုက် ကျစ်နေ၍တိုးပွားခြင်း(ပွလာခြင်းမရှိသေး)၊ ခူး၍ စားခွက်၌ ထည့်လိုက်သောအခါ တိုးပွားလာသကဲ့သို့ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ထမင်းစား ခွက်၌ ခူး၍ ထည့်အပ်သောထမင်းကို "ဝုဓိတ"ဟုခေါ်သည်၊ ၀ဓိတံယေ၀ ၀ဓိတကံ၊ ဘတ္တံ ဧ+တံ+၀ဓိတကံစာတိ ဘတ္တ၀ဓိတကံ၊ "အ၀ မစားသောက်သေးသော (တစ်၀က်မျှသာရှိသေးသော) ထမင်းတစ်ပွဲပြင်"ဟု သိစေလို၍ "ဧကံ"ဟုဆိုသည်၊ [ဧကာသနေ ပုရိသေန ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဘတ္တတော ဥပမှဘတ္တန္တိ အတ္ထော၊–ပရိနိဗ္ဗာနသုတ် ဋီကာ။]

မုတ်ရျက်။ ။ဤ၀ါကျ၌ ဤအဋ္ဌကထာ၀ယ် "အညာပိ+ကိမေသာ"ဟု ဣတ္ထိလိင်ရှိသော်လည်း ပရိဗ္ဗာနသုတ်အဋ္ဌကထာ၌ "အညမ္ပိ+ကိမေတံ"ဟု နပုံလိင် ရှိ၏၊ ဘတ္တ၀ဓိတကံပုဒ်က နပုံလိင်ဖြစ်၍ နပုံလိင်ရှိခြင်းကကောင်း၏၊ ရှေးနိဿ ၌ကား "အညာဘိက္ခာ, သော ဘိက္ခာ"ဟု ထည့်၍ရွဲ့လေသည်၊ ရှေး၌ "ဘတ္တံ လဘိတ္တာ"ဟု ဘတ္တသဒ္ဒါရှိခဲ့သောကြောင့် ထိုရွဲ့ပုံကို စဉ်းစားပါ။

ယထာ–မရှုသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ ဉာဏာတ္တရော ဝိသဒဉာဏော, ပုဂ္ဂလော–သည်၊ ဣဒ္ဓေ–ဤအာရုံ၌၊ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ–ဝင်စားဖွယ်သည်၊ ကိံ–အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း၊ ဣဒံ–ဤအာရုံသည်၊ အပ္ပမာဏံ–တိုးပွားစေသော ပမာဏရှိသည်၊ နု–မဟုတ်၊ မယုံ–ငါ၏၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာကရဏော–စိတ်၏တည်ကြည်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်း၌၊ ဘာရော–သည်၊ နု အတ္ထိ၊ ဣတိ–ဤသို့ပြော၍၊ တာနိ–ထို အပ္ပမာဏ အာရုံတို့ကို၊ အဘိဘဝိတ္တာ–၍၊ သမာပဇ္ဇတိ–၏၊ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနေဝ–ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ခြင်းနှင့် သာလျှင်၊ သဟ–တစ်ပြိုင်နက်၊ ဣဒ္ဓ–ဤအာရုံ၌၊ အပ္ပနံ–ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတိ–၏၊ ဣတိ အတ္ထော–နက်။

ပရိတ္တံ၊ပေ၊ ပရိတ္တာရမဏန္တိ ဣဓ–ဟူသော ဤဝါရ၌၊ ပရိတ္တာနိတိ–ဟူ၍၊ အာဂတတ္တာ–လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ("ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ" ဟု လာသောကြောင့်၊) အပ္ပမာဏာရမဏတ္တာ–အပ္ပမာဏအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ နဂဟိတာ–ယူတော်မမူအပ်၊] "ပရိတ္တံ ပရိတ္တာရမဏံ, အပ္ပမာဏံ ပရိတ္တာရမဏံ"ဟု ဟောမူ၍, "ပရိတ္တံ အပ္ပမာဏာရမဏံ အပ္ပမာဏံ အပ္ပမာဏာရမဏံ"ဟု ဟောတော်မူအပ်သော အပ္ပမာဏာရမဏဝါရ မပါ–ဟူလို၊] ပရတော–နောက် အပ္ပမာဏာရမဏ ဝါရ၌၊ အပ္ပမာဏာနိတိ–ဟူ၍၊ အာဂတတ္တာ–ကြောင့်၊ ပရိတ္တာရမဏတာ–ပရိတ္တအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ (နဂဟိတာ)၊ ["ဗဟိဒ္ဓါရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ" ဟု လာသောကြောင့် ပရိတ္တာရမဏ မဖြစ်နိုင်တော့ရကား "ပရိတ္တံ ပရိတ္တာရမဏံ အပ္ပမာဏံ ပရိတ္တာရမဏံ"ဟု ဟောတော်မူအပ်–ဟူလို။] ပန–ဆက်၊ အဋ္ဌကထာယံ–ရှေးမဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ဝုတ္တံ–ပြီ၊ (ကိံ)၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ–ဤနေရာ၌၊ စတ္တာရိစတ္တာရိ–ကုန်သော၊ အာရမဏာနိ–တို့ကို၊ အဂ္ဂဟေတ္တာ–မယူမူ၍၊ ဒွေဒွေဝ–၂–ပါး ၂–ပါး သောအာရုံတို့ကိုသာ၊ ဂဟိတာနိ–ကုန်ပြီ၊ ကိံ ကာရဏာ–အဘယ်အကြောင်းကြောင့် နည်း၊ ဟိယသ္မာ–ကြောင့်၊ စတ္တာသု–လေးပါးသော အာရုံတို့ကို၊ ဂဟိတေသု–ယူအပ်ကုန်လသော်၊ ဒေသနာ–ဒေသနာတော်သည်၊ သောဋသကွတ္တုကာ–တစ်ဆယ့်ခြောက်ကြိမ်ဝါရရှိသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ သတ္တာရာစ–သည်လည်း၊ ဟေဋ္ဌာ–၌၊ သောဋသကွတ္တုကာ–တစ်ဆယ့်ခြောက်ကြိမ်ဝါရရှိသော၊ ဒေသနာ–ကို၊ ကိလဋ္ဌမိ–ဖျာပေါ်၌၊ တိလေ–နမ်းတို့ကို၊ ပတ္ထရန္တေ နဝိယ–ဖြန့်လှန်းသကဲ့သို့၊ ဝိတ္ထာရတော–အကျယ်အားဖြင့်၊ ကထိတာ–ဟောတော်မူအပ်ခဲ့ပြီ၊ တသ–ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ–ဤနေရာ၌၊ အဋ္ဌကွတ္တုကံ–ရှစ်ကြိမ်သော ဝါရရှိသော၊ ဒေသနံ–ကို၊ ကာတုံ–ငှာ၊ အဇ္ဈာသယော–အလိုတော်သည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဒွေဒွေယေဝ–၂–ပါး ၂–ပါးသော အာရုံတို့ကိုသာ၊ ဂဟိတာနိ–ယူတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ–ကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (ဝုတ္တံ–ပြီ။)

သုဝဏ္ဏ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိတိ–ကား၊ ပရိသုဒ္ဓါပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏာနိ–ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သောအဆင်းရှိကုန်, ထက်ဝန်းကျင်မစင်ကြယ်သောအဆင်းရှိကုန်သော၊ (ရူပါနိဗ္ဗစပ်၊) ဟိ–မှန်၊ ပရိသုဒ္ဓါနိ–ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်ကုန်သော၊ နီလာဒီနိ–ညိုသောအဆင်းအစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ [အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော ပီတ, လောဟိတ, သြဒါတတို့ကိုယူ။] အပရိသုဒ္ဓါနိ–ပရိသုဒ္ဓမဟုတ်ကုန်သော၊ (နီလာဒီနိ)စ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိတိ–သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗတို့ဟူ၍၊ ဣဓ–ဤအဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌၊ အဓိပ္ပေတာနိ–အလိုရှိအပ်ကုန်၏၊ ["ပရိသုဒ္ဓါနိ ဟိ နီလာဒီနိ သုဝဏ္ဏာနိ, အပရိသုဒ္ဓါနိစ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိတိ ဣဓ အဓိပ္ပေတာနိ"ဟုလည်း မှတ်ရှိ၏၊ ဤ၌ကား ရှေ့ပရိသုဒ္ဓ အပရိသုဒ္ဓနှင့် ယထာဂ္ဂမနည်းအားဖြင့် "သုဝဏ္ဏ-ဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ"ဟု ပေါင်း၍ဆိုထားသည်။] ပန–ဝါ ဒန္တ ရကား၊ အာဂမဋ္ဌကထာသု–တို့၌၊ သုဝဏ္ဏာနိဝါ–ကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သည်မူလည်း၊ ဟောန္တု–ဖြစ်ပစေကုန်၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိဝါ–မကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သည်မူလည်း၊ (ဟောန္တု)၊ ပရိတ္တာအပ္ပမာဏဝသေနေဝ–ပရိတ္တအာရုံ, အပ္ပမာဏအာရုံတို့၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဣမာနိ အဘိဘာယတနာနိ–တို့ကို၊ ဒေသိတာနိ–နိ်ပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တံ–မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။ [သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌ "ပရိတ္တဝသေနေဝ"ဟုသာရှိသော်လည်း အပ္ပမာဏအာရုံကိုပါယူ၍ "ပရိတ္တအပ္ပမာဏဝသေဝန"ဟု ဤ၌ ဆိုထားသည်။

ပန–ဆက်၊ စတ္တာသု–ကုန်သော၊ ဣမေသု–ဤအာရုံတို့တွင်၊ ပရိတ္တံ–ပရိတ္တအာရုံသည်၊ ဝိတက္ကစရိတဝသေန–ဝိတက်စရိုက်ရှိသူ၏အစွမ်းဖြင့်၊ အာဂတံ–လာပြီ၊ အပ္ပမာဏံ–အပ္ပမာဏအာရုံသည်၊ မောဟစရိတဝသေန (အာဂတံ)၊ သုဝဏ္ဏံ–ကောင်းသောအဆင်းရှိသောအာရုံသည်၊ ဒေါသစရိတဝသေန(အာဂတံ)၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ–မကောင်းသော အဆင်းရှိသောအာရုံသည်၊ ရာဂစရိတဝသေန (အာဂတံ)၊ ဟိ–မှန်၊ ဧတေသံ–ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဧတာနိ–ဤအာရုံတို့သည်၊ သပ္ပာယာနိ–လျောက်ပတ်ကုန်၏၊ စ–ဆက်၊ တေသံ–ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ သာသပ္ပာယတာ–ထိုလျောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝိတ္ထာရတော–အားဖြင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ–၌၊ စရိယနိဒ္ဒေသေ–၌၊ (မယာ) ဝုတ္တာ–ဆိုအပ်ပြီ။

ပန–ပရိဟာရ၊ပေ၊အုံ၊ ကသ္မာ သုတ္တန္တေ–သုတ္တန်ပါဠိတော်၌၊ အဋ္ဌတ္ထံ၊ပေ၊ ပရိတ္တာနိတိ အာဒိ–အစရှိသောစကားကို၊ ဝုတ္တံယထာ–ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့၊ ဒေဝ–တူ၊ အဝတ္ထာ–ဟောတော်မမူဘဲ၊ ဣဓ–ဤအဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌၊ စတ္ထာသုပိ–၄–ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အဘိဘာယတနေသု–တို့၌၊ အဋ္ဌတ္ထံ–အဋ္ဌတ္ထသန္ဓာန်၌၊ အရူပသညိဘာဝ–ကသိဏ်းရပ်၌ဖြစ်သော ပရိကမ် သညာ မရှိသူ၏အဖြစ်ကိုသာ၊ ဝုတ္ထာ–ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း၊ ဣတိ–ဤကား အမေးတည်း၊ အဋ္ဌတ္ထရူပါနံ–တို့၏၊ ဝါ–တို့ကို၊ အနဘိဘဝနီယတော–မလွှမ်းမိုးအပ်, မလွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်သည်၏

အဖြစ်ကြောင့်၊ သုတ္တန္တေ၊ပေ၊ အဗ္ဗတ္တံ အရှုပသည်ဘာဝ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း၊ [မလွမ်းမိုးအပ်သည်၏အဖြစ်မှာလည်း "မထင်ရှားသောကြောင့်"ဟု ဋီကာဆို၏။] ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ တတ္ထဝါ-ထိုသုတ္တန်ပါဠိတော်၌လည်းကောင်း၊ ဣဓဝါ-ဤအဘိဓာန်ပါဠိတော်၌လည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓါရူပါနေဝ-ဗဟိဒ္ဓကသိုဏ်းရုပ်တို့ကိုသာ၊ အဘိဘဝိတဗ္ဗာနိ-လွမ်းမိုးထိုက်ကုန်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တာနိ-ထိုဗဟိဒ္ဓကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို၊ နိယမတော-မြဲသောအားဖြင့်၊ (သုတ္တန်၌ဖြစ်စေ, အဘိဓမ္မာ၌ဖြစ်စေ မြဲသောအားဖြင့်၊) ဝတ္တဗ္ဗာနိ-ဟောတော်မူထိုက်ကုန်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တတြပိ-ထိုသုတ္တန်ပါဠိတော်၌လည်းကောင်း၊ ဣဓပိ-ဤအဘိဓာန်ပါဠိတော်၌လည်းကောင်း၊ ဝုတ္တာနိ-နှံပြီ။

ပန-ဆက်၊ အဗ္ဗတ္တံ အရှုပသည်တိ ဣဒံ-ဟူသောဤစကားသည်၊ သတ္ထု-၏၊ ဒေသနာဝိလာသမတ္တမေဝ-ဒေသနာတော်ကို တင့်တယ်စံပယ်စေနိုင်သော သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်အစွမ်းမျှသာတည်း၊ (ဧဝဖြင့် အခြားအကြောင်းမရှိပါ-ဟူလို၊) အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-နိုလစသော အဘိဘာယတန ၄-မျိုးတို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ စတူသု-နှ်သော၊ အဘိဘာယတနေသု-တို့၌၊ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ-ရှေ့မဟုတ်သော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်တည်း၊ [အချို့စာအုပ်၌ "အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ-အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်တည်း"ဟိရှိ၏၊] ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ ၄-ပါးသော အဘိဘာယတနတို့တွင်၊ သုဒ္ဓိကနယ ပဋိပဒါဘေဒေါ-သုဒ္ဓိကနည်း, ပဋိပဒါအပြားကို၊ ပဏဝိက သိဏော-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဧကေကသ္မိံ-သော၊ အဘိဘာယတနေ-၌၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤအဘိဘာယတနတို့၌၊ ကေဝလ-ဆိုအပ်ပြီးနှင့် မဖက်သက်သက်၊ အာရမ္မဏစတုက္ကံ-အာရမ္မဏစတုက္ကသည်၊ အာရမ္မဏဒုကံ-အာရမ္မဏဒုကသည်၊ ဟောတိ၊ ["ပရိတ္တာနိ"ဟု လာရာဝယ် "အပ္ပမာဏာရမ္မဏာနိ" မပါသော ကြောင့်လည်းကောင်း, "အပ္ပမာဏာနိ"ဟု လာရာဝယ် "ပရိတ္တာရမ္မဏာနိ" ဟု မပါသောကြောင့်လည်းကောင်း အာရမ္မဏဒုကသာ ဖြစ်ရသည်-ဟူလို။]သောဌ သက္ခတ္တုကဿ-သောဌသက္ခတ္တုကစျာန်သည်လည်း၊ အဋ္ဌက္ခတ္တုကံ-အဋ္ဌက္ခတ္တုကစျာန်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်ကို၊ တာဒိသမေဝ-ထို ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာ၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဧတ္ထ-ဤအဘိဘာယတနတို့တွင်၊ ဧကေကသ္မိံ-သော၊ အဘိဘာယတနေ-၌၊ ဧကော-သော၊ သုဒ္ဓိကနဝကော-လည်းကောင်း၊ စတ္တာရော-နှ်သော၊ ပဋိပဒါနဝကာ-တို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ-နှ်သော၊ အာရမ္မဏနဝကာ-တို့လည်းကောင်း၊ အာရမ္မဏ ပဋိပဒါမိဿကော-၌၊ အဋ္ဌနဝကာ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပန္နရသ-နှ်သော၊ နဝကာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ စတူသုပိ-နှ်သော၊ အဘိဘာယတနေသု-

တို့၌၊ သမသင္ခ်ီ-အတိအက်ခြောက်ဆယ်သော၊ နဝကာ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-နိ၏။

ပဋ္ဌမအဘိဘာယတနာဒီသု-ပဋ္ဌမအဘိဘာယတန အစရှိသည်တို့၌၊ နီလာနိတိ-နီလာနိဟူသော်စကားကို၊ သဗ္ဗသဏ္ဌိဟာကဝသေန-အလုံးစုံသော အညီတို့ကို သိမ်းယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [သကလနီလ ဝဏ္ဏ နီလနိဒဿန နီလနိဘာသန သာဓာရဏဝသေန၊-သုတ်မဟာဝါဠီကာ၊ နောက်၌ ဆိုလတ္တံ့သော နီလဝဏ္ဏ,နီလနိဒဿန,နီလနိဘာသနစကားအားလုံးကိုသိမ်းယူသောစကားဖြစ်သည်-ဟူလို။] နီလဝဏ္ဏာနိတိ-ဟူသော စကားကို၊ ဝဏ္ဏဝသေန-အဆင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝုတ္တံ)၊ နီလနိဒဿနာနိတိ-ကို၊ နိဒဿနဝသေန-မြင်ရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝုတ္တံ)၊ အပညာယမာနဝိဝရာနိ-မထင်ရှားသော အပေါက်အကြားရှိကုန်သည်၊ (အညိုး၏ အကြားဌ၌ တစ်ပါးသောအရောင် အပေါက်အကြား မရှိကုန်သည်၊) အသမ္ဘိန္နဝဏ္ဏာနိ-တစ်ပါးသော အဆင်းတို့နှင့် မရောသောအဆင်းရှိကုန်သည်၊ ဧကနီလာနေဝ-တစ်ခုတည်းသော အညိုတို့သည်သာ၊ ဟုတ္တာ, ဒီဃန္တိ-ရှုမြင်အပ်ကုန်၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပန-ကား၊ နီလနိဘာသာနိတိ ဣဒံ-ဟူသော ဤစကားကို၊ သြဘာသန ဝသေန-အရောင်အလင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ နီလောဘာသာနိ-ညိုသော အရောင်ရှိကုန်သော၊ နီလပဘာယုတ္တာနိ-ညိုသောအရောင်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ (ရူပါနိ ပဿတိ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော၊ တေန-ဤနီလနိဘာသာနိဟူသော ပါဌ်ဖြင့်၊ နေသံ-ထိုကသိုဏ်းရုပ်တို့၏၊ သုဝိသုဒ္ဓတံ-အလွန်စင်ကြယ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတိ-ပြတော်မူ၏၊ ဟိ-မှန်၊ သုဝိသုဒ္ဓဝဏ္ဏဝသေန-အလွန်စင်ကြယ်သော အဆင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ အဘိဘာယတနာနိ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ပိတာနိတိ အာဒိသုပိ-ပိတာနိ အစရှိသော အဘိဘာယတနတို့၌လည်း၊ ဣမိနာဝနယေန-ဖြင့်သာ၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤအဘိဘာယတန

တို့၌၊ နီလကသိဏ်းပေါ်ဝဏ္ဏဓာတုယာဝါတိအာဒိကံ-အစရှိသော၊ ကသိဏကရဏာ-ကသိုဏ်းပြုပုံကိုလည်းကောင်း၊ ပရိကမ္မဆ-အဖန်ဖန် စီးဖြန်းမှုကိုလည်းကောင်း၊ အပ္ပနာဝိဓာနဆ-အပ္ပနာအစီအရင်ကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-၌၊ ဝိတ္ထာရတော-ဖြင့်၊ (မယာ) ဝုတ္တမေဝ-သည်သာ၊ စ-ဆက်၊ ပထဝီကသိဏော-၌၊ (ပဌဝီသတိ-သော၊ နဝကာ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ) ယထာ-နှင့်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဧတ္ထ-ဤအဘိဘာယတနတို့တွင်၊ ဧကေကသ္မိံ-သော၊ အဘိဘာယတနေ-၌၊ ပဌဝီသတိ ပဌဝီသတိ-၂၅-ပါး, ၂၅-ပါးသော၊ နဝကာ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။ ။အဘိဘာယတနကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိမောက္ခကထာ အဖွင့်

ဣဒါနိ–အဘိဘာယတနကထာကို ပြတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ယသ္မာ, ဣဒံ ရူပါဝစရကုသလံနာမ–မည်သည်၊ ကေဝလံ–ဝိမောက္ခမဖက် သက်သက်၊ အာရမ္မဏသခ်ိတာနံ–အာရုံဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ အာယတနာနံ–အာယတနတို့ကို၊ အဘိဘဝနတော–လွှမ်းမိုးနိုင်ခြင်းကြောင့်၊ အဘိဘာယတနဝေါဟာရော–အဘိဘာယတန၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဖြစ်သည်ကား၊ နိ–မဟုတ်သေး၊ အထခေါ–စင်စစ်ကား၊ ဝိမောက္ခဝေါဟာရော–ဝိမောက္ခ၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဖြစ်သေး၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ တမ္မိနယေ–ထိုဝိမောက္ခနည်းကိုလည်း၊ (အချို့စာအုပ်၌ ပိမပါ၊) ဒဿေတုံ ပုန၊ ပေ၊ အာရဒ္ဓံ။

ပန–ပရိဟာရ၊ပေ၊အံ့၊ ကေနဋ္ဌေန–အဘယ်အနက်သဘောကြောင့်၊ (စျာနဝမ္မော–စျာန်တရားကို၊) ဝိမောက္ခော–ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော–သိထိုက်သနည်း၊ ဣတိ–ဤကား အမေးတည်း၊ အဓိမုစ္စနဋ္ဌေန–အဓိမုစ္စန အနက်သဘောကြောင့်၊ (စျာနဝမ္မော–ကို။ ဝိမောက္ခော–ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော–၏၊) အယံ အဓိမုစ္စနဋ္ဌောနာမ–ဤအဓိမုစ္စနဋ္ဌ မည်သည်၊ ကော–အဘယ်နည်း၊ ပစ္စနီကဝမ္မေဟိ–နိဝရဏ စသော ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့မှ၊ သုဋ္ဌု–ကောင်းစွာ၊ ဝိမုစ္စနဋ္ဌောစ–အထူးအားဖြင့် လွတ်ခြင်းအနက်သည်လည်းကောင်း၊ အာရမဏေ–ကသိဏ်းစသော အာရုံ၌၊ အဘိရတိဝသေန–အလွန်မွေ့လျော်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ သုဋ္ဌု–စွာ၊ ဝိမုစ္စနဋ္ဌောစ–လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်သက်ဝင်ခြင်းအနက်သဘောသည်လည်းကောင်း၊ ("အဓိမုစ္စနဋ္ဌောစ–လွန်လွန်ကဲကဲ

အာယတနာနံ အဘိဘဝနတော။ ။ရှေ့အဘိဘာယတနကထာတုန်းက "အဘိဘု+အာယတနံယသ" စသည်ဖြင့် ဋီကာ၌ ဝိဂြိုဟ်ပြုခဲ့၏၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌ "အာရမ္မဏသခ်ိတာနံ အာယတနာနံ အဘိဘဝနတော"ကိုထောက်လျှင် အာယတနအရ တည်ရာအာရုံဟူသော အနက်ကိုယူ၍, "အဘိဘဝတိတိ အဘိဘု (ကုသလဈာန်)၊ အာယတနာနံ+အဘိဘု အာယတနအဘိဘု"ဟု ဖြစ်သင့်လျက်, ရှေ့နောက်ပြန်၍ "အဘိဘာယတန" ဖြစ်ရသည်ဟု တစ်နည်းကြံသင့်သည်။

ကေနဋ္ဌေန။ ။ကေနသဘာဝေန၊ သဘာဝေါ ဟိ ဥဏ္ဏေန ယာထာဝတော အရဏီယတော ဥတဗ္ဗတော အဏ္ဍောတိ ဝုစ္စတိ။ သောဝေ ဣဏ္ဍကာရသ ဣဏ္ဍကာရကတ္တာ အဏ္ဍောတိ ဝုဏ္ဏော၊ ["အရိယတော ဥယတောတိ အဏ္ဍော"ဟု ပြု၍ ဣဏ္ဍကို ဣပြု–ဟူလို။]

အဓိမုစ္စနဋ္ဌေန။ ။အဓိက သဝိသေသ မုစ္စနဋ္ဌေန၊ ဧတေန (ဤအဓိမုစ္စန ဋ္ဌေန ပါဠိဖြင့်) သတိပိ သဗ္ဗသပိ ရူပါဝစရဈာနသ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ပဠိပက္ခတော ဝိမုတ္တဘာဝေ (ရူပစျာန်အားလုံးပင် ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်အားဖြင့် ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏ စသည်တို့မှ လွတ်ကုန်သည်၏အဖြစ် ရှိပါသော်လည်း၊) ယေန ဘာဝနာဝိသေသေန တံစျာနံ (ထိုဝိမောက္ခ အမည်ရသောစျာန်သည်) သာတိသယံ ပဠိပက္ခတော ဝိမုစ္စိတ္တာ ပဝတ္တတိ၊ သော ဘာဝနာဝိသေသော ဒီပိတော။

သက်ဝင်ခြင်း အနက်သဘောသည်လည်းကောင်း" ဟု လည်းရှိ၏။) အဓိမုစ္စနဋ္ဌောနာမ-မည်၏၊ ပိတု-အဘ၏၊ အကော်-ရင်ခွင်၌၊ ဝိသဋ္ဌအင်ပစ္စင်္ဃ-စွန့်လွှတ်အပ်သော အင်္ဂါကြီးငယ်ရှိသော၊ ဝါ-လက်ခြေစသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကိုစွန့်လွှတ်ထားသော၊ ဒါရကဿ-ကလေး၏၊ သယနံဝိယ-နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ခြင်းကဲ့သို့၊ အနိဋ္ဌဟိတ ဘာဝေန-မနှိပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-မနှိပ်အပ်သည့်အတွက်၊ နိရာ သင်္ကတာယ-ရွံ့ရှားခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အာရမဏော-၌၊ ပဝတ္တော-ဖြစ်ခြင်း တည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ [အဘိရတိဝသေနသည် သုဒ္ဓ ဝိမုစ္စနဋ္ဌော ဟူသော နောက်နည်းကို အဓိပ္ပာယ်ထပ်ဖွင့်သောစကားတည်း။] ဟိ-မုန်၊ ဇဝံ လက္ခဏ-ဤသို့ သဘောလက္ခဏာရှိသော၊ (ဤသို့ ဝိမုစ္စန အဓိမုစ္စန သဘောလက္ခဏာရှိသော)၊ ဝါ-ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဟေတုမန္တ ဝိသေသန)၊ ဝိမောက္ခဘာဝပ္ပတ္တော-ဝိမောက္ခ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ ရူပါဝစရကုသလံ-ကို၊ ဒသေတုံ-ငှာ၊ အယံနယော-ဤဝိမောက္ခနည်းကို၊ (ဘဂဝတာ) အာရဒ္ဓေါ-ပြီ။

တတ္ထ-ထို ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ရူပီတိ-ကား၊ အဗ္ဗတ္တံ-မိမိသန္တာန်၌၊ ကေသာဒီသု-ဆံ အစရှိသော ကသိုဏ်းရပ်တို့၌၊ [မူလဆံပင်၏ အမည်ကို ကသိုဏ်းပဋိဘာဂနိမိတ်ပေါ်၌ တင်စား၍ သဒိသူပစာရ, ကာရဏူပစာရ အားဖြင့် "ကေသာဒီသု"ဟု ဆိုသည်။] ဥပ္ပါဒိတံ-ဖြစ်စေအပ်သော၊ ရူပဗ္ဗာနံ-ရူပစျာန်သည်၊ ရူပံ-ရူပမည်၏၊ ["ရူပဗ္ဗာနံ"ဟု ဆိုလိုလျက် "စျာနံ" ဟူသော နောက်ပုဒ်ကို့ချေထားသော ဥတ္တရပဒလောပသမာသ်-ဟူလို။] အသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ တံ-ထို ရူပစျာန်သည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော) ရူပီ-မည်၏၊ [ရူပီ၌ ဤပစ္စည်းသည် အတိသယအနက်ကို ထွန်းပြသောအသတ္ထိအနက်ဟောတည်း။] ဟိ-ချဲ့၊ အဗ္ဗတ္တံ-၌၊ နီလပရိကမ္မံ-နီလပရိကမ်ကို၊ ကရောန္တော-ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကေသေဝါ-ဆံပင်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပိတ္တေဝါ-သည်းခြေ၌သော်လည်းကောင်း၊ အက္ခိတာရကာယဝါ-မျက်နှက်ဝန်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ကရောတိ-၏၊ [တာရက္ခိ မဗ္ဗေနက္ခတ္တေ, တာရောဥစ္စတရဿရေ (အဘိဓာန်-၉၀၄) လာ အနက်တို့တွင် တာရကာသဒ္ဒါသည် အက္ခိမဗ္ဗ အနက်ဟောတည်း။]

တစ်နည်း။ ။တထာ ပစ္စနီကဓမ္မေဟိ သုဒ္ဓ ဝိမုတ္တတာယ ဧဝ (ပစ္စနီကဓမ္မတို့မှ ကောင်းစွာလွတ်မြောက်သောကြောင့်ပင်) အနိဋ္ဌဟိတဘာဝေန (ဆန့်ကျင်ဘက်တို့သည် မနှိပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်) နိရာသင်္ကတာယ အဘိရတိဝသေန သုဒ္ဓ အဓိမုစ္စနဋ္ဌေနပိ၊-ကေနဋ္ဌေနမှစ၍ အဋ္ဌကအင်္ဂုတ္တိရ် (ဘုစာလဝဂ္ဂ) ဋီကာ၊ ဤဋီကာအလို ဝိမောက္ခ၌ "ဝိ"သည် "အဓိက" အနက်ဟောတည်း၊ "ဝိမုစ္စတိ-ဆန့်ကျင်ဘက် နီဝရဏတို့မှ လွန်လွန်ကဲကဲ လွတ်မြောက်တတ်၏၊ ဝါ အာရုံ၌ လွန်လွန်ကဲကဲ သက်ဝင်တတ်၏၊ ဣတိ ဝိမောက္ခော" ဟု ပြုပါ။

ပိတပရိကမ္ဘံ ကရောန္တော, မေဒေါ-အံဆီအခဲ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဆဝိ-ယာဝါ-ဝါသောအရေ၌သော်လည်းကောင်း၊ အကွိန်-မျက်လုံးတို့၏၊ ပိတဋ္ဌာ နေါ-ရွှေသောအရပ်၌သော်လည်းကောင်း။ ကရောတိ၊ လောဟိတပရိကမ္ဘံ ကရောန္တော, မံသေါ-အသားဝ်ိ၌သော်လည်းကောင်း။ လောဟိတေါ-အသွေးဝ်ိ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဇိဂ္ဂါယေါ-နီသောလျှာ၌သော်လည်းကောင်း။ ဟတ္ထတလပါဒတလေသုဝါ-နီသော လက်ဖဝါးအပြင်, ခြေဖဝါးအပြင်တို့၌သော်လည်းကောင်း။ အကွိန်-တို့၏၊ ရတ္တဋ္ဌာ နေါ-နီသော အရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ကရောတိ၊ သြဒါတပရိကမ္ဘံ ကရောန္တော, အဋ္ဌိမိုဝါ-အရိုးဝ်ိ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဒန္တေ ဝါ-သွားဝ်ိ၌သော်လည်းကောင်း၊ နခေါ-လက်သည်း ခြေသည်းဝ်ိ၌သော်လည်းကောင်း။ (အသားမှလွတ်သော လက်သည်း ခြေသည်းဝ်ိ၌သော်လည်းကောင်း။) အကွိန်-တို့၏၊ သေတဋ္ဌာနေါ-ဖြူသောအရပ်ဝ်ိ၌ သော်လည်းကောင်း။ ကရောတိ၊ ဧဝံ-သို့, ပရိကမ္ဘံ-ကသိဏ်း ပရိကမ်ကို, ကတွာ-၍, ဥပဓိနဋ္ဌာနသမဂ်ီနံ-ဖြစ်သော ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို, သန္ဓာယ-၍, ဧတံ-ဤရူပီဟူသော စကားကို, ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [ဋီကာ၌ ရူပီအတွက် ရနိုင်သော အနက်တစ်မျိုး ဖွင့်၏။]

ရူပါနိ ပဿတီတိ-ကား၊ ဗဟိဒ္ဓါပိ-အပသန္ဓာန်၌လည်း၊ နီလကသိဏာဒိ ရူပါနိ-နီလကသိဏ်း အစရှိသော ရုပ်တို့ကို, [ရူပါနိ၌ ကသိဏဟူသော ရှေ့ပုဒ်ကြောင့်-ဟု သိစေလို၍ "နီလာဒိကသိဏ"ဟု ထည့်၍ဖွင့်၏။] ဈာနစက္ခုနာ-ဈာန်စက္ခုဖြင့်၊ ပဿတိ-ရှု၏၊ ဣမိနာ-ဤရူပီရူပါနိ ပဿတိ ဟူသောပါဠိဖြင့်, အဗ္ဗတ္တဗဟိဒ္ဓါဝတ္ထုကေသု- အဗ္ဗတ္တဗဟိဒ္ဓဟူသော တည်ရာအာရုံရှိကုန်သော, ကသိဏေသု-တို့၌, ဈာနပဋိလာဘော-ဈာန်ကို ရခြင်းကို, ဒဿိတော-ပြတော်မူအပ်ပြီ, အဗ္ဗတ္တံ အရူပသညိတိ-ကား၊ အဗ္ဗတ္တံ-၌, နရူပ သညီ-ကသိဏ်းရုပ်ဖြစ်သော သညာမရှိသည်, အတ္တနော-၏, ကေသာဒီသု-ဆံပင်အစရှိသော ရုပ်တို့၌, အနုပါဒိတ ရူပါဝစရဈာနော-ဖြစ်စေအပ်သော ရူပါဝစရဈာန်ရှိသူ မဟုတ်သည်, ဝါ-မဖြစ်စေအပ်သော ရူပါဝစရဈာန်ရှိသည်, (ဟုတွာ-ရူပါနိ ပဿတိ၌စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော၊ ဣမိနာ-ဤအဗ္ဗတ္တံ အရူပသညီ အစရှိသောပါဠိဖြင့်, ဗဟိဒ္ဓါ-၌, ပရိကမ္ဘံ-ကို, ကတွာ-၍, ဗဟိဒ္ဓါ-၌ပင်, ပဋိလဒ္ဓဈာနတာ-ရအပ်သောဈာန်ရှိသူ၏အဖြစ်ကို, ဒဿိတာ-ပြတော်မူအပ်ပြီ။

နရူပသညီ။ ။ရူပေ+သညာ ရူပညာ၊ သညာကို ပဓာနပြု၍ဆိုသည်, ဆံပင် စသည်တို့၌ဖြစ်သော သညာပြဋ္ဌာန်းသော ရူပဈာန်ကိုယူပါ, ရူပညာ အသ အတ္ထိတိရူပသညီ, "နံ+ရူပသညီ-ကသိဏ်းရုပ်၌ဖြစ်သော သညာရှိသူမဟုတ်သည်" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်သော်လည်း အဓိပ္ပာယ်မှာ "ကသိဏ်းရုပ်၌ဖြစ်စေအပ်သော ရူပဈာန်မရှိသူ"ဟုဆိုလိုသည်, ထို့ကြောင့် "ကေသာဒီသု အနုပါဒိတရူပါဝစရဈာနော တိ အတ္ထော" ဟု မိန့်သည်။

သုဘန္တိ ဣမိနာ-သုဘဟူသော ဤပါဠိဖြင့်၊ သုဝိသုဒ္ဓေသု-အလွန် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ကုန်သော၊ နိလာဒီသု-နီလအစရှိကုန်သော၊ ဝဏ္ဏကသိဏေသု-တို့၌၊ ဈာနာနိ-တို့ကို၊ ဒဿိတာနိ-ကုန်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို "သုဘန္တိ ဝိဝိစ္စေဝကာမေဟိ" အစရှိသော တတိယဝိမောက္ခ၌၊ (စောဒနာသောဓနာနယော ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ [ရှေးနိဿယဝယ် "တတ္ထ-ထို ဝဏ္ဏကသိဏ်း၌ဖြစ်သော ဈာန်တို့၌"ဟုပေး၏။] အဇ္ဈောအပွနာယ-အပွနာ၏ အတွင်း၌၊ သုဘန္တိ၊ သုဘံ ဟူ၍၊ ဝါ-တင့်တယ်ပါပေစွ ဟူ၍၊ အာဘောဂေါ-နှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ ကိဉ္စာပိနတ္ထိ-အကယ်၍ကား မရှိပါပေ၊ ပန-ထိုသို့ပင် မရှိပါသော်လည်း၊ ယော-အကြင်ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သုဝိသုဒ္ဓ-အလွန် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော၊ သုဘကသိဏ်-တင့်တယ်သောကသိဏ်းကို၊ အာရမဏံ ကတ္တာ-၍၊ ဝိဟရတိ-နေ၏၊ သော-ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ယသ္မာ, သုဘန္တိ-ဟူ၍၊ (အဓိမုစ္စိတ္တာ-နှလုံးသွင်း၍၊) ကာမေဟိ-တို့မှ၊ ဝိဝိစ္စေဝ-၍သာလျှင်၊ ပေ၊ ပဌမံဈာန်-သို့၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ-ရောက်၍၊ ဝိဟရတိ၊ တထာ-ထို့အတူ (သုဘဟု နှလုံးသွင်း၍၊) ဒုတိယာဒီနိ-ဒုတိယအစရှိသောဈာန်တို့သို့၊ (ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ)၊ တသ္မာ, ဧဝံ-ဤသို့ သုဘန္တိ ဝိဝိစ္စေဝကာမေဟိ အစရှိသည်ဟူ၍၊ ဒေသနာ-ကို၊ ကတာ-ပြီ၊ [ပါဠိတော်ဝယ် "ဝိမောက္ခ အခန်းကို"ကြည့်ပါ။]

ပန-ဝါဒန္တ ရကား၊ (ပါဠိတော်အသွားတစ်မျိုးကို ဝါဒန္တ ရဟုဆိုသည်၊) ပဋိသမ္ဘိဒါ မဂ္ဂေ-ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၌၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်၊ သုဘန္တေ ဝ-သုဘဟူ၍သာ၊ အဓိမုတ္တော-လွန်လွန်ကဲကဲ သက်ဝင်သည်၊ ဝါ-နှလုံးသွင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ သုဘဟု လွန်လွန်ကဲကဲ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်၊ ဝိမောက္ခော-ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏစသည်တို့မှ လွတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-လွတ်သောဈာန်သည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်သနည်း၊) ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ မေတ္တာသဟဂတေန-မေတ္တာနှင့်တကွဖြစ်သော၊ စေတသာ-ဖြင့်၊

ကထံ၊ပေ၊ဝိမောက္ခော။ ။ဤပါဠိသည် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ဝိမောက္ခကထာ အတိုင်းပင်တည်း၊ ထိုမှ အခြားဝိမောက္ခများနှင့်တကွ "ရူပီ ရူပါနိ ပဿတီတိ ဝိမောက္ခော၊ အဇ္ဈတ္တံအရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတီတိ ဝိမောက္ခော၊ သုဘန္တေ အဓိမုတ္တော ဟောတီတိ ဝိမောက္ခော"ဟု ဝိမောက္ခ ၃-မျိုးကို အကျဉ်းပြပြီး၍ ထို ၃-မျိုးကို အသီးအသီး အကျယ်ပြရာ၌ "ကထံ"ဟု စချိပြသည်၊ ထိုကထံ၏စပ်ပုဒ်မှာ "ဝိမောက္ခော (ဟောတိ)"တည်း၊ ဆိုလိုရင်းကား-"အာရုံတစ်ခုကို သုဘဟု ရှုနေလျှင် သာယာနှစ်သက်တတ်၏၊ ဤနေရာ၌ကား သုဘဟုရှုပါလျက် အဘယ်နည်းဖြင့် ဝိမောက္ခ (ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏတို့မှ လွတ်ခြင်း, လွတ်သောဈာန်) ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း"ဟု မေးလိုရင်းဖြစ်သည်၊ [ရှေးနိဿယ၌ကား "အဓိမုတ္တော-နှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ ဟောတိ" စသည်ဖြင့် ပေးလေသည်၊ "အဓိမုတ္တော ဟောတိ"၏ ပကတိကတ္တားမှာ ဘိက္ခုဖြစ်သောကြောင့် စဉ်းစားပါ။]

ဧကံ-တစ်ခုသော၊ ဒိသံ-အရပ်ကို၊ ဝါ-အရပ်၌နေသော သတ္တဝါအပေါင်းကို၊ (ဖရိတ္တာ-၍)၊ပေ၊ ဝိဟရတိ၊မေတ္တာယ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ဘာဝိတတ္တာ-ပွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ အပ္ပဋိကူလာ-စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် မဟုတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကရုဏာသဟဂတေန၊ပေ၊ မုဒိတာ သဟဂတေန၊ပေ၊ ဥပေက္ခာသဟဂ တေန-သော၊ စေတသာ-ဖြင့်၊ ဧကံ, ဒိသံ-ကို၊ ပေ၊ ဝိဟရတိ၊ ဥပေက္ခာယ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ဘာဝိတတ္တာ-ကြောင့်၊ သတ္တာ အပ္ပဋိကူလာ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-ဤနည်း အားဖြင့်၊ သုဘန္တေ ဝ-သာ၊ အဓိမုတ္တာ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ သုဘဟု နှလုံး သွင်းခြင်းကြောင့်၊ ဝိမောက္ခော-ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏတို့မှ လွတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏတို့မှ လွတ်သောစျာန်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဓမ္မသေနာပတိနာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

ပန-ထိုသို့ပင် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်ပါသော်လည်း၊ ဣဓ-ဤအဋ္ဌကထာ၌၊ [ရှေးနိဿယ၌ "ဤအဘိဓမ္မာ၌"ဟုစွဲ၏၊] ဥပရိ-၌၊ ပါဠိယံဃယဝ-၌ပင်၊ ဗြဟ္မာဝိဟာရာနံ-တို့၏၊ အာဂတတ္တာ-တိုက်ရိုက်လာကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ နယံ-ထိုပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်နည်းကို၊ ပဋိကွိပိတ္တာ-ပယ်၍၊ သုနီလကၠပေ၊ ဩဒါတဝတ္ထေ-အလွန်ညိုသော အာရုံ, အလွန်ရွှေသောအာရုံ, အ့လွန်နီသော အာရုံ, အလွန်ဖြူသော အာရုံ, ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော ညိုသောအာရုံ, ထက် ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော ရွှေသောအာရုံ,ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော နီသောအာရုံ, ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော ဖြူသောအာရုံတို့၏အစွမ်းဖြင့်သာ၊ သုဘ ဝိမောက္ခော-သုဘဝိမောက္ခကို၊ အနုညာတော-ခွင့်ပြုအပ်ပြီ၊ ["သုဝိသုဒ္ဓေသု နီလာဒီသု" စသည်ဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်းကိုပင် "ခွင့်ပြု"ဟုဆိုသည်။ ။] ဣတိ-ဤသို့၊ ကသိဏန္တိ ဝါ-ကသိဏမည်သောစျာန်သည်လည်းကောင်း၊ အဘိဘာယတနန္တိ ဝါ-အဘိဘာယတန မည်သောစျာန်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိမောက္ခောတိ ဝါ-ဝိမောက္ခမည်သောစျာန်သည် လည်းကောင်း၊ ရူပါဝစရဇ္ဈာနမေဝ-ရူပါဝစရ စျာန်ချည်းသာ၊ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ တံ-ထိုရူပါဝစရစျာန်ကို၊ (ဝုတ္တံ၌စပ်၊) ဝါ-သည်၊ (ကသိဏံနာမစသည်၌စပ်၊) အာရမဏသ-၏၊ သလလဋ္ဌေန-အလုံးစုံဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ ကသိဏံ နာမ၊ ကသိဏမည်၏၊ အာရမဏံ-ကို၊ အဘိဘဝနဋ္ဌေန-လွှမ်းမိုးခြင်းဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ အဘိဘာယတနံနာမ-မည်၏၊ အာရမဏော-၌၊ အဓိမုစ္စနဋ္ဌေန-လွန်လွန်ကဲကဲသက်ဝင်ခြင်းဟူသော အနက်သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စနီက ဓမ္မေဟိ-တို့မှ၊ ဝိမုစ္စနဋ္ဌေန-အထူးအား ဖြင့် လွတ်ခြင်းဟူသော အနက်သဘောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဝိမောက္ခော နာမ-မည်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီ။

တတ္ထ–ထိ ၃–မျိုးသောဒေသနာတို့တွင်၊ ကသိဏဒေသနာ–ကသိဏဒေသနာတော်ကို၊ အဘိဓမ္မဝေန–အဘိဓမ္မာနည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝုတ္တာ–ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊) ဣတရာပန–ကသိဏဒေသနာမှ တစ်ပါးသော အဘိဘာယတနဒေသနာ, ဝိမောက္ခဒေသနာတို့ကိုကား၊ သုတ္တန္တ ဒေသနာဝေန–သတ္တန်ဒေသနာ နည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တာ–ကုန်ပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–ကုန်၏၊ အယံ–ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တ္ထေ–ဤဝိမောက္ခကထာ၌၊ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ–တည်း၊ ပန–ဆက်၊ ဧကေကသ္မိံ–သော၊ ဝိမောက္ခေ–၌၊ ပထဝီကသိဏောဝိယ–၌ကဲ့သို့၊ ပဋ္ဌဝိသတိ ပဋ္ဌဝိသတိ–သော၊ (နဝကာ–တို့သည်၊ ဟောန္တိ)၊ ဣတိကတ္တာ–ဤသို့ပြု၍၊ ဝါ–ဤအကြောင်းကြောင့်၊ ပဋ္ဌသတ္တတိ–၇၅–ပါးသော၊ နဝကာ–တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–ကုန်၏။ ။ဝိမောက္ခကထာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

ဗြဟ္မဝိဟာရကထာ အဖွင့်

ဣဒါနိ–ဝိမောက္ခစျာန်ကိုပြတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ မေတ္တာဒိဗြဟ္မဝိဟာရဝေန–မေတ္တာ အစရှိသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပဝတ္တမာနံ–ဖြစ်သော၊ ရူပါဝစရကုသလံ–ကို၊ ဒသေတုံ၊ပေ၊အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ–ထိုကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ မေတ္တာသဟဂတန္တိ–ကား၊ မေတ္တာယ–မေတ္တာနှင့်၊ သမန္နာဂတံ–ပြည့်စုံသော၊ (စျာနံ၌စပ်၊) [သဟဂတ၏ "အာရမဏ" အစရှိသော အနက်များစွာတို့တွင် "သမန္နာဂတ သဟဂတ"အနက်ကိုဖွင့်သည်၊] ပရတော–နောက်၌၊ ကရုဏာသဟဂတာဒီသုပိ–ကရုဏာသဟဂတံ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ပန–ဆက်၊ ဧသ–ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ယေန ဝိဓာနေန–အကြောင်းအစီအရင်ဖြင့်၊ ပဋ္ဌိပန္နော–ကျင့်သည်၊ ဟုတ္တာ, မေတ္တာဒိသဟဂတာနိ–မေတ္တာ အစရှိသည်တို့နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ စျာနာနိ–တို့ကို၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ–ပြီးစေ၍၊ ဝိဟရတိ–

အဘိဓမ္မဝေန။ ။"ဣတိ ကသိဏန္တိ ဝါ၊ ပေ၊ ရူပါဝစရဇ္ဈာနမေဝ" ဟူသော စကားအရ ကသိဏ်းတို့ကို စျာန်အမည်ဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းသည် အဘိဓမ္မာဒေသနာနည်းတည်း၊ အဘိဓမ္မာ၌ "ပဌမ စျာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ ပထဝီကသိဏံ (ပထဝီကသိဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော") ဟု "ကသိဏံနှင့် စျာနံကို အရတူဟောတော်မူသည်" ဟူ၏ ဟု၊ [သတ္တန်ဒေသနာတော် နည်းအားဖြင့်ကား ကသိဏ်းတို့ကို အာရုံအဖြစ်ဖြင့်သာ ဟောတော်မူ၏၊ "ပထဝီကသိဏံ ဧကော သဏ္ဌာနာတိ–အချို့ကား ပထဝီကသိဏ်းအာရုံကို ကောင်းစွာသိ၏" စသည်ဖြင့် ဒီဃနိကာယ်–ပါထိကဝဂ်, ဒသုတ္တရဋ္ဌလည်းကောင်း, ဒသကအဂုတ္တိရ် မဟာဝဂ်–ကသိဏသုတ်၌လည်းကောင်း လာသော ပါဠိတော်တည်း၊] ဤသို့ ကသိဏအတွက် "အဘိဓမ္မာဟောနည်း, သုတ္တန်ဟောနည်း"ဟု ၂–မျိုးရှိသာကြောင့် "အဘိဓမ္မဝေန"ဟု ဝိသေသနပြုရသည်။

နေနိုင်၏၊ မေတ္တာဒိန်-တို့၏၊ တံ ဘာဝနာဝိဓာန်-ထိုဘာဝနာ အစီအရင်ကို၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-၌၊ (မယာ) ဝိတ္ထာရိတမေဝ-ချဲ့အပ်ပြီးသည်သာ၊ အဝသေ သာယ-ဘာဝနာဝိဓာနမှ ကြွင်းသော၊ ပါဠိယာ-ပါဠိတော်၏၊ အတ္ထော-ကို၊ ပထဝီ ကသိဏော-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

ဟ-စိုးစဉ်အနည်းငယ် အထူးကား၊ ကေဝလ-နဝကနှင့်မဖက်သက်သက်၊ ပထဝီကသိဏော-၌၊ ပဋ္ဌဝီသတိ-သော၊ နဝကာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣဓ-ဤ ဩဟ္မဝိဟာရကထာ၌၊ ပုရိမာသု-ရှေ့ဖြစ်ကုန်သော၊ တီသု-၃-ပါးကုန်သော မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့၌၊ တိက စတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန-တိကစျာန်, စတုက္ကစျာန်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ [အချို့စာ၌ "စျာနိက"ဟုရှိ၏, မကောင်း၊] ပဋ္ဌဝီသတိ-သော၊ သတ္တကာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဥပေက္ခာယ-ဥပေက္ခာ ဩဟ္မဝိဟာရ၌၊ စတုတ္ထစျာန ဝသေန-စတုတ္ထစျာန်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ [ဤနေရာ၌ "စျာန"ဟုရှိ၏၊ ကောင်းသည်၊] ပဋ္ဌဝီသတိ-သော၊ ဧကကာ-ဧကကတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ စ-ဆက်၊ ကရုဏာ မုဒိတာသု-တို့၌၊ ဆန္ဒာဒီဟိ-ဆန္ဒ အစရှိကုန်သော၊ [အာဒိဖြင့် "အဓိမောက္ခ, မနသိကာရ, တဗ္ဗြဟ္မဗျတ္တတာ"တို့ကိုယူ။] စတူဟိ-၄-ပါးကုန်သော ယေဝါပနက တရားတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ကရုဏာ-ကရုဏာလည်းကောင်း၊ မုဒိတာ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမေပိ ယေဝါပနကာ-ဤယေဝါပနကတရားတို့ကိုလည်း၊ လဗ္ဘန္တိ-နိ်၏။

စ-သည်သာမကသေး၊ [ထူးပုံကျန်သေး၏-ဟူလို၊] ဧတ္ထ-ဤဩဟ္မဝိဟာရ တို့၌၊ (ဝေဒိတဗ္ဗောဒ္ဓစပ်၊) ဒုက္ခပဋိပဒါဒိဘာဝေါ-ဒုက္ခပဋိပဒ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို၊ တာဝ-ကရုဏာ, မုဒိတာ, ဥပေက္ခာတို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယ)၊ မေတ္တာယ-မေတ္တာ၌၊ ဗျာပါဒဝိက္ခမ္ဘနဝသေန-ဗျာပါဒကို ပယ်ခွာနိုင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ကရုဏာယ-၌၊ ဝိဟိံသာဝိက္ခမ္ဘနဝသေန-ဝိဟိံသာကို ပယ်ခွာနိုင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ မုဒိတာယ-၌၊ အရတိဝိက္ခမ္ဘနဝသန-အရတိကို ပယ်ခွာ နိုင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဥပေက္ခာယ-၌၊ ရာဂပဋိဃ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန-ရာဂပဋိဃတို့ကို ပယ်ခွာနိုင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ [နောက်၌ "ပဋိဃာနုသယ ဂူပသမနှင့် ဤ၌ ရာဂပဋိဃဝိက္ခမ္ဘနသည် သဘောတူ၏။] ပန-ကား၊ ပရိတ္တာရမ္မဏတာ-ပရိတ္တာမဏ၏ အဖြစ်သည်၊ နု ဗဟုသတ္တာရမ္မဏဝသေန-မများသော သတ္တဝါဟူသော အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ဟောတိ)-["နဗဟု"နေရာ၌ "အဗဟု"ဟုရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။] အပ္ပမာဏာရမ္မဏတာ-အပ္ပမာဏာရ မဏ၏အဖြစ်သည်၊ ဗဟုသတ္တာရမ္မဏဝသေန-များသောသတ္တဝါဟူသော အာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဟောတိ၊ ဣတိအယံ-ပြီးကား၊ ဝိသေသော-ကသိဏ်းမှ အထူးတည်း၊ ["ကေဝလံ ဟိ ပထဝီကသိဏော" စသော စုကားကို "ဣတိအယံ" ဖြင့် ပြန်ညွှန်း

သည်။] သေသ်-ကြွင်းသောအစီအရင်ကို၊ တာဒိသမေဝ-ထို ပထဝီကသိုဏ်းဌ် ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာ။

ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တာဝ-ပကိဏ္ဏကကထာမှ ရှေးဦးစွာ၊ ပါဠိဝသေနေဝ-ပါဠိတော်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ (ဝိဒိတ္တာဌ်စပ်၊) [ဗြဟ္မုတ္တေမေန-ဗြဟ္မာတို့ထက် မြတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝါ-မြတ်သောဗြဟ္မာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကထိတေ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးကုန်သော၊ ဣမေ ဗြဟ္မဝိဟာရေ-ဤဗြဟ္မဝိဟာရတို့ကို၊ ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနက်အစဉ်ဖြင့်၊ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဌ် ကား ဘာဝနာအစဉ်ပါ၏၊ ထို့ကြောင့် ဘာဝနာအစဉ်ကိုလည်း ပြန်ညွှန်းသည်။] ဝိဒိတ္တာ-သိပြီး၍၊ ဘိယျော-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းထက် အလွန်၊ ဧတေသု-ဤဗြဟ္မဝိဟာရတို့၌၊ အယံ ပကိဏ္ဏကကထာပိ-ဤကျယ်ပြန့်သောစကားရပ်ကိုလည်း၊ ဝိညေယျာ-သိထိုက်သေး၏၊ [အချို့စာ၌ "ဧတေသံအယံ"ဟုရှိ၏၊ အရိယာဂါထာဖြစ်၍ "ဧတေသု"ဟုရှိမှ ၃-ဂိုဏ်းဌ် ယတိပြတ်သည်။]

ဗြဟ္မုတ္တေမေန။ ။ဗြဟ္မုတ္တေမေနာတိ ဧတ္ထ သမ္မုတိဗြဟ္မာနော ဥပပတ္တိဗြဟ္မာနော ဝိသုဒ္ဓိ ဗြဟ္မာနောတိ တိဝိဓာ ဗြဟ္မာနာ၊ "ပရိဗ္ဗဇ မဟာဗြဟ္မေ" စသည်ဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့ကို "ဗြဟ္မာ" ဟု ခေါ်ရာ၌ သမ္မုတိဗြဟ္မာတည်း။ ဗြဟ္မာပြည်၌ ဗြဟ္မာတို့သည် ဥပပတ္တိ (ပဋိသန္ဓေသားဖြင့် ဖြစ်သော) ဗြဟ္မာတည်း၊ ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတိ" ၌ ဗြဟ္မသဒ္ဒါသည် အရိယမဂ္ဂကိုဟောဏ်၊ ထိုအရိယမဂ္ဂကြောင့်ဖြစ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ဟူသမျှသည် အရိယဗြဟ္မာတည်း၊ ထိုဗြဟ္မာတို့ထက် မြတ်တော်မူသောကြောင့် "ဗြဟ္မာနံ+ဥတ္တမော" အရ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဗြဟ္မုတ္တမ မည်တော်မူ၏၊ တစ်နည်း "ဗြဟ္မာစ+သော+ဥတ္တမော"အရ ဗြဟ္မုတ္တမမည်တော် မူ၏၊-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ။ [ဤဝိဂ္ဂဟ ၂-မျိုး၏ အရကောက်ကို ရှေးနိဿယယ်ဌ်ပြထား၏၊ သတိထား၍ ရိုးရာအတိုင်း လေ့လာကြည့်ပါ။]

ပကိဏ္ဏက ကထာပိ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဌ် ဤဂါထာမရောက်မီ ရှေ့ဝယ် ဗြဟ္မဝိဟာရ အားလုံးနှင့်မဆိုင်ဘဲ မေတ္တာနှင့်သာ ဆိုင်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်, ကရုဏာ စသည်တစ်ပါးစီနှင့် သာဆိုင်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်များကို အကျယ်ပြခဲ့ပြီ၊ ထို့ကြောင့် ယခုပြလတ္တံ့သော စကားသည် ထိုကဲ့သို့ အသာဓာရဏအနက်ကိုမယူဘဲ ဝစနတ္ထကိုပြလျှင် မေတ္တာ ကရုဏာ စသော ၄-ပါး လုံးအတွက်, လက္ခဏာစသည် ကိုပြလျှင်လည်း ၄-ပါးလုံးအတွက် ကျယ်ပြန့်သော အနက် အဓိပ္ပာယ်ကိုယူ၍ ဖြစ်စေအပ်သောစကားဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် "ပကိဏ္ဏကကထာ"ဟု ဆိုသည်၊ "၄ ပါးလုံးအတွက် ကျယ်ပြန့်သော အနက်ပြစကား" ဟူလို။

မဟာဋီကာ။ ။ပုဗ္ဗေဝိယ အသာဓာရဏံ တံတံ ဗြဟ္မဝိဟာရ ပတိနိယတမေဝ (ထိုထိုဗြဟ္မဝိဟာရ၏ အသီးအသီး သတ်မှတ်အပ်ပြီးသာဖြစ်သော) အတ္ထံ အဂ္ဂဟေတွာ သာဓာရဏဘာဝတော တတ္ထ တတ္ထ (ထိုထိုမေတ္တာ စသည်၌) ပကိဏ္ဏံ ဝိသဒံ အတ္ထံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တိတာ ပကိဏ္ဏကထာပိ ဝိဇာနိတဗ္ဗာ။ [ပကိဏ္ဏကသဒ္ဒါသည် ဤနေရာ၌ ဝိသဒ (အကျယ်အပြန့်) အနက်ဟောတည်း။]

ဟိ–ချဲ့၊ ဇောသု မေတ္တာ၊ပေ၊ ဥပေက္ခာသု–တို့၌၊ ဘာဝ–လက္ခဏာစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ အတ္ထတော–ဝစနတ္ထအားဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆယော ဒဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော–၏၊ [ဤသို့ ယောဇနာထည့်သည်၊ ရှေးနိဿယ၌ကား၊ "ပကိဏ္ဏကကထာဝိညေယ္ယာ"ဟု ထည့်၏၊ အတ္ထတော တစ်ခုတည်းဖြင့် ပကိဏ္ဏကမဟုတ်သောကြောင့် စဉ်းစားပါ။] (ယာ ဓမ္မာတိ) မိဒ္ဓတိ–ချစ်တတ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (သာဓမ္မာတိ) မေတ္တာ–မေတ္တာမည်၏၊ သိနိယ္ယတိ–ချစ်တတ်၏၊ ဣတိအတ္ထော၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ (ယာ ဓမ္မာတိ) မိတ္တေ–မိတ်ဆွေ၌၊ ဘဝါ–ဖြစ်သည်တည်း၊ (ဣတိ–ကြောင့်၊ သာဓမ္မာတိ မေတ္တာ)၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ ဒသာ (ပဝတ္တိ)–ဤချစ်ခင်သောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်၊ မိတ္တသ–မိတ်ဆွေ၏၊ ပဝတ္တိ–ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ဣတိပိ–ထို့ကြောင့်လည်း၊ မေတ္တာ မည်၏။ ["မိတ္တသဝါဒေသောပဝတ္တိပိ"ဟု ဝါလည်းပါ, ပိလည်းပါခြင်းကား စာသွားရိုးရာမကျ၊ ပိပါလျှင် ဝါမပါသင့်။]

မိဒ္ဓတိ။ ။"မိဒ–သိနေဟေ"ဟူသော ဓာတ်ကျမ်းနှင့်အညီ သိနေဟအနက်ဟော မိဒဓာတ်ကို ဒိဝါဒိဂိုဏ်းဟု ဓာတ်ကျမ်းတို့၌ ဆိုသောကြောင့် "မိဒ္ဓတိ" ဟုရှိသင့်၏၊ စာအုပ်များ၌ ဝုဒ္ဓိရောက်၍ "မေဒ္ဓတိ"ဟုတွေ့ရသည်၊ ဒိဝါဒိဂိုဏ်း သိနိဟူဓာတ်လည်း "ပိတိ–ချစ်နှစ်သက်ခြင်း" အနက်ကိုဟော၏၊ ထို့ကြောင့် ဒိဝါဒိယပစ္စည်းဖြင့် "သိနိယ္ယတိ" ဟု ပါဠိမှန်ရှိသင့်၏၊ အချို့ စာအုပ်များ၌ "သိနေဟတိတိ ဒေတ္ထော" ဟု တွေ့ရ၏၊ စဉ်းစားပါ၊ မေတ္တာ၌ကား မိဒဓာတ်(တ) ပစ္စည်း၊ မိ၌ "ဣ" ကို ဝုဒ္ဓိပြုပြီးလျှင်, "အာ" ပစ္စည်းသက်၍ "မေတ္တာ" ဟု ဖြစ်၏။

မေးဖွယ်။ ။"သိနိယ္ယတိ"အရ ချစ်ခြင်းဟူသော သိနေဟသည် တဏှာ သဘောလည်းရှိသည်မဟုတ်ပါလော, အဘယ်သိနေဟကို ယူရပါမည်နည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ၏၊ အပြေကား–သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ ဗျာပါဒ (ဒေါသ) ဖြစ်ခြင်းဟူသော အစေး မစပ်ခြောက်ကပ်ကပ်သဘော၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ (ဥာဏ်ရှေ့သွားရှိသော) သတ္တဝါတို့၏ စီးပွားကို လိုလားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော သိနေဟ(အချစ်) ကို ဤမေတ္တာအရာ၌ ယူရသည်၊ တဏှာ၏အစွမ်းဖြင့် ချစ်ခြင်းကို မယူရ။ [သတ္တေသု ဗျာပဇ္ဇနဝသေန လူဓဘာဝဿ ပဋိပက္ခဘူတံ ဥဏှပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိဝသေန သိနေဟနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, နု တဏှာယနဝသေန၊ တံ ဟိ မောဟပုဗ္ဗင်္ဂမံ လုဗ္ဘနသဘာဝံ, ဣဒံ ပန အဒုဿနသဘာဝံ အလောဘသမ္ဘယုတ္တံ၊–ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ။]

မိတ္တေဘဝါ။ ။ဤနည်း၌ "မိဒ္ဓတိတိ မိတ္တော"ဟု ပြု၍, မိတ်ဆွေဟု ခေါ်အပ်သော ခန္ဓာအစဉ်ကို အရကောက်ပါ၊ ထို့နောက် "မိတ္တေ+ဘဝါ မေတ္တာ"ဟု ဘဝအနက်၌လည်းကောင်း, "မိတ္တသ+ဒေသ မေတ္တာ"ဟု ဣဒံအနက်၌လည်းကောင်း "ဏ" ပစ္စည်း, အာ ပစ္စည်းဖြင့် "မေတ္တာ" ဟု ပြီး၏။

ဆက်ဦးအံ–မိတ်ဆွေဟုခေါ်အပ်သောခန္ဓာအစဉ်သည် အစဉ်အတိုင်းဖြစ်၍နေစဉ် တစ်ရံ တစ်ခါ မေတ္တာသည် ထိုခန္ဓာအစဉ်၌ပါဝင်၏၊ ထို့ကြောင့် "မိတ္တေ+ဘဝါ–မိတ်ဆွေ (မိတ်ဆွေဟု ခေါ်အပ်သော ခန္ဓာအစဉ်၌ ဖြစ်သော (ပါဝင်နေသော)တရား"ဟုဆိုရသည်၊ (တစ်နည်း) မိတ်ဆွေကို

(ယာ ဓမ္မဇာတိ) ပရဒုက္ခေ–သူတစ်ပါး၏ ဒုက္ခသည်၊ သတိ–ဖြစ်လသော်၊ သာဓူနံ–ကရဏာရှင်, သူတော်စင်တို့၏၊ ဟဒယကမ္မနံ–စိတ်နလုံး၏ တုန်လှုပ်ခြင်းကို၊ (စိတ်နလုံးကိုတုန်လှုပ်အောင်၊) ကရောတိ–ပြုတတ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (သာ ဓမ္မဇာတိ) ကရုဏာ–မည်၏၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ ပရဒုက္ခံ–သူတစ်ပါး၏ ဒုက္ခကို၊ ကိဏာတိ ဟိံသတိ–ညှဉ်းဆဲတတ်၏၊ ဝိနာသေတိ–ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ဣတိ, ကရုဏာ–မည်၏၊ ဝါ–တစ်နည်း ဒုက္ခိတေသု–ဒုက္ခိတသတ္တဝါတို့၌၊ ဖရဏဝသေန–ဖြန့်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကိရိယတိ ပသာရိယတိ–ဖြန့်အပ်၏၊ ဣတိ, ကရုဏာ–မည်၏။

တာယ–ထိုသဘောတရားဖြင့်၊ တံသမင်္ဂီနော–ထိုမုဒိတာနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (ထိုတရားနှင့်ပြည့်စုံသော သဟဇာတ်တရားတို့သည်၊) မောဒန္တိ–ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏၊ (ဣတိ မုဒိတာ–မည်၏၊) ဝါ–တစ်နည်း၊ သယံ–မိမိဟူသော

အာရုံပြု၍ဖြစ်သောကြောင့် "မိတ္တော+ဘဝါ–မိတ်ဆွေအပေါ်၌ အာရုံပြု၍ဖြစ်သောတရား"ဟု ဆိုရသည်၊ [မိဇ္ဇတီတိ မိတ္တော၊ ဟိတဇ္ဈာသယော ခန္ဓာပဗဗေနော (စီးပွားနှင့် လိုလားသော ခန္ဓာအစဉ်)၊ တပ္ပရိယာ ပန္နတာယမိတ္တေ ဘဝါ၊ မိတ္တေဝါ အာရမဏဘူတေ ပိယပုဂ္ဂလေ ဘဝါ၊] "မိတ္တသ+သော"၌ ချစ်ခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို "သော ပဝတ္တိ"ဟုဆိုသည်၊ ထို့ကြောင့် "သော ပဝတ္တိ မဇ္ဈနဝသေ နေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ"ဟု မဟာဋီကာ ဖွင့်သည်။

ကရုဏာ။ ။ယခုမျက်မြင်မှာပင် ဆင်းရဲသူကိုမြင်သောအခါ ကိုယ်ချင်းစာ တတ်သော သူတော်စင်တို့၏စိတ်သည် တုန်လှုပ်တတ်၏၊ "တုန်လှုပ်" ဆိုသည်ကား ထိုဆင်းရဲမှုကို ပယ်ရှားလို (မဆင်းရဲအောင်ပြုလို) သည်ဖြစ်၍ သူ၏ဆင်းရဲခြင်းကို မိမိကပါ မခံနိုင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် စိတ်၏ တစ်မျိုးတစ်ပုံပြစ်ခြင်းတည်း။ [ကမ္မနဋ္ဌာန်း ပရေသံ ဒုက္ခံ ဒိဋ္ဌာ တသာ အပနေတုကာမသာ အသဟနာကာရေန စိတ္တသာ အညထတ္တံ၊ တယိဒံ သပ္ပုရိသာနံ ယောဝ ဟောတိတိ သာဓုနဋ္ဌီ၊–မဟာ ဋီကာ၊...ကရုဏာ၏ ရုပ်ပြီးပုံကို ပါရာဇိကတ်ဘာသာဋီကာ ပဏာမဂါထာအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ကိဏာတိဝါ။ ။သွာဒိဂဏ်း ကိဓာတ်သည် ဝဓ (ဟိံသန) အနက်ကိုဟောဘ၏၊ ထို့ကြောင့် "ဟိံသတိ"ဟု ဓာတ်နက်ကိုဖွင့်သည်၊ "သူတစ်ပါး၏ဆင်းရဲကို ညှဉ်းဆဲခြင်း" ဟူသည် "ထိုဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းတည်း" ဟု သိစေလို၍ "ဝိနာသေတိ"ဟုဖွင့်သည်။ [ဝိနာသေတိတိ အဒဿနံ ဂမေတိ–မမြင်ရခြင်းသို့ ရောက်စေ၏၊ "အပနေတိတိ အတ္ထော–ဖယ်ရှား၏" ဟု အဓိပ္ပာယ်မှတ်ပါ။–မဟာဋီကာ။]

ကိရိယတိ။ ။ကိရဓာတ်သည် ဝိက္ခေပ, ဝိကိရဏအနက်ကိုဟောဘ၏၊ ဤ၌ ဝိကိရဏအနက်ဟုသိစေလို၍ "ပသာရိယတိ"ဟု ဖွင့်သည်၊ "ဖြန့်" ဟူသည် ထိုဒုက္ခိတ သတ္တဝါကို အာရုံပြုခြင်းတည်း၊ "အာရုံပြု"ဟူသည်လည်း၊ ဒုက္ခကို ပယ်ရှားလိုသောအားဖြင့် အာရုံပြုခြင်းတည်း။ [ဖရဏဝသေနာတိ–ဖုသနဝသေန (ထိရောက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်)၊ အာရမဏကရဏ ဝသေနာတိ အတ္ထော၊ အာရမဏကရဏဋ္ဌေတ္ထ ဒုက္ခိတေသု ဒုက္ခာပနယနာ ကာရေနေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊–မဟာဋီကာ။]

မုဒိတာကိုယ်တိုင်၊ မောဒတိ–ဝမ်းမြောက်တတ်၏၊ (ဣတိ မုဒိတာ)၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ တံ–ထိုသဘောတရားသည်၊ မောဒနမတ္တမေဝ–ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျှသာတည်း၊ ဣတိ မုဒိတာ။ ["မောဒနမတ္တမေဝ"ဟု ဧဝဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ကတ္တုသတ္တိ, ကရဏသတ္တိကို ကန့်သည်၊ ပရမတ္ထထုံးစံအတိုင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြိယာသာရှိ၏၊ ဝမ်းမြောက်တတ်သော ကတ္တား, ဝမ်းမြောက်ကြောင်း ကရိယာမရှိ–ဟူလို။] (ယာ ဓမ္မဇာတိ) အဝေရာ–ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ, ရန်မရှိကြကုန်သည်၊ ဟောန္တု–ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း၊ ဣတိ အာဒိ ဗျာပါရပ္ပဟာနေန–ဤသို့ အစရှိသော ဗျာပါရကိုပယ်ခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မဗ္ဗတ္တာဘာဝူပဂမနေနစ–လျစ်လျူရှုတတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ [အသင့်အားဖြင့် ရှုပ်ကို ဝိသေသနပြုသည်၊] ဥပေက္ခတိ–အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်၏၊ ဣတိ, (သာ ဓမ္မဇာတိ) ဥပေက္ခာ–မည်၏။

ပန–ကား၊ (ဝစနတ္ထမှ တစ်ပါး, လက္ခဏာဒျတ္ထကား၊) လက္ခဏာဒိတော–လက္ခဏာအစရှိသော အနက်အားဖြင့်၊ (ဝိနစ္ဆယော ဒေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဧတ္ထ–ဤမေတ္တာ အစရှိသည်တို့တွင်၊ မေတ္တာ–သည်၊ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ–အစီးအပွားကို လိုလားသော အခြင်းအာရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ [ဟိတဖြင့် "ဟိတကာမ" တိုင်အောင်ယူ၊ သို့မဟုတ် "ကာမ" အကြောကြို။] ဟိတူပ သံဟာ ရရသာ–အစီးအပွားကို ဆောင်ရွက်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ အာဃာတဝိနယ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ–ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော တရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ထင်လာ၏၊ သတ္တာနံ–တို့၏၊ မနာပဘာဝဒဿန ပဒဋ္ဌာနာ–မြတ်နိုးဖွယ်တို့၏အဖြစ်ကို ရှုခြင်းလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ဗျာပါဒူပသမော–သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ ဒေါသ ဗျာပါဒ၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်၊ ဧတိဿာ–ဤမေတ္တာ၏၊ သမ္ပတ္တိ–ပြည့်စုံခြင်းတည်း၊ သိနေဟသမ္ဘဝေါ–ချစ်ခြင်းတဏှာ၏ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝိပတ္တိ–ပျက်စီးခြင်းတည်း၊ [မေတ္တာမုခေန ရာဂေါ ဝဠွေတိ–မေတ္တာကို ရှေ့ထား၍ ရာဂသည် လှည့်ပတ်တတ်၏။]

ကရုဏာ–သည်၊ ဒုက္ခပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ–သူတစ်ပါးဒုက္ခကို ပယ်ရှားလိုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ပရဒုက္ခာ သဟနရသာ–သူတစ်ပါး၌ ဒုက္ခဖြစ်သော် သည်းမခံနိုင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ အဝိဟိ သာပစ္စုပဋ္ဌာနာ–ဝိဟိံသာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ထင်လာ၏၊ ဒုက္ခာဘိဘူတာနံ–ဒုက္ခသည် လွှမ်းမိုးအပ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏၊ အနာထဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ–ကိုးကွယ်ရာမဲ့ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ရှုခြင်းလျှင် နီးသောအကြောင်း ရှိ၏၊ ဝိဟိံသူပသမော–သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ ညှဉ်းဆဲတတ်သော ဒေါသ၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်၊ တဿာ–ထိုကရုဏာ၏၊ သမ္ပတ္တိ–တည်း၊ သောကသမ္ဘဝေါ–သတ္တဝါတို့၏ ဆင်းရဲခြင်းကြောင့် သောက၏ ဖြစ်ခြင်းသည်၊

ဝိပတ္တိ-တည်း။ [ကရဏာမုခေန သောကော ဝဏ္ဏေတိ-ကရဏာကို ရှေ့ထားလျက် သောကသည် လှည့်စားတတ်၏။]

မုဒိတာ-သည်၊ သတ္တေသု-သတ္တဝါတို့အပေါ်၌၊ ပမောဒနလက္ခဏာ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ အနိဿာယနရသာ-မငြူစူခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ အရတိ ဝိဃာတ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာ-သူတစ်ပါးစည်းစိမ်၌ မဟော်မွေ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်တတ်သောတရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ထင်လာ၏၊ (၀ါ-ပန္တ သေနာသန,အဓိကုသလ ဓမ္မတို့၌ မမွေ့မလျော်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏၊) သတ္တာနံ-တို့၏၊ သမ္ပတ္တိဒဿနပဒဋ္ဌာနာ-ပြည့်စုံခြင်းကို မြင်ရခြင်းလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏၊ အရတိဝူပသမော-သူတစ်ပါး စည်းစိမ်၌ မဟော်မွေ့ခြင်း၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်၊ တဿာ-ထို မုဒိတာ၏၊ သမ္ပတ္တိ-တည်း၊ ပဟာသသမ္ဘဝေါ-ပျော်ရွှင်ခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ [မိမိဆိုင်ရာတို့ ပြည့်စုံနေခြင်းကြောင့် ပျော်ရွှင်နေခြင်းသည်။] ဝိပတ္တိ-တည်း။

ဥပေက္ခာ-သည်၊ သတ္တေသု-တို့၌၊ မရှေတ္တာကာရပဝတ္တိလက္ခဏာ-အလယ်အလတ်၌ တည်မတ်သော သဘောရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ၀ါ-လျစ်လျူရှုခြင်းဟူ သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ သတ္တေသု-တို့၌၊ သမဘာဝဒဿနရသာ-မုန်းချစ်နှစ်ဝ, ဘက်မကျ ဘဲ, ညီမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ရှုခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ["အမုန်းဘက်လည်းမကျ, အချစ်ဘက်လည်း မကျ, အညီအမျှရှုခြင်းကိစ္စရှိသည်"ဟူလို။] ပဋိဃာနုနယ ဝူပသမပစ္စုပ္ဌာနာ-မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်း၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသဘောတရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ထင်လာ၏၊ ["အနု-လျော်စွာ+နယ-ဆွဲ ဆောင်တတ်သောတရား" ဟူသည် တဏှာလောဘဖြင့် ချစ်ခြင်းတည်း၊] သတ္တာ-တို့သည်၊ 'ကမ္မဿကာ-ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိကုန်၏၊ ၀ါ-ကံသာလျှင် မိုဇိုရာရှိကုန်၏၊ ["ကမ္မဿကာတိ ကမ္မဿယာ"ဟု ရှေ့၌ ဖွင့်ခဲ့သည်။] တေ-ထို ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိကြသော သတ္တဝါတို့သည်၊ ကဿ-အဘယ်သူ၏၊ ရစိယာ-အလိုအားဖြင့်၊ သုခိတာ၀ါ-ဖြစ်သော သုခရှိသူ တို့သည် သော်လည်း၊ ဘဝိဿန္တိ-ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့နည်း၊ [မေတ္တာ၏ သဘောအတိုင်း ချမ်းသားအောင် မဖြစ်နိုင်-ဟူလို။] ဒုက္ခတောဝါ-မှလည်း၊ မုစ္စိဿန္တိ-လွတ်နိုင်ကုန်

အရတိဝိဃာတပစ္စုပ္ဌာနာ။ ။သတ္တာနံ သမ္ပတ္တိယာ, ပန္တသေနာသနေသု အဓိကုသလ ဓမ္မေသုစ အသဟနံ (သည်းမခံနိုင်ခြင်း) အရမဏ (မမွေ့လျော်ခြင်း) အရတိဏ္ဍေ၀ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ၊ တဿာ ဝိဃာနုနာကာရေန (ထိုအရတိကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်) ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ တဿာ၀ါ ဝိဃာတံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေ တီတိ အရတိဝိဃာတ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊-ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ မဟာဋီကာ။ [ဤနေရာ၌ သမ္ပတ္တိကိုလည်းကောင်း, နောက်၌ ပန္တသေနာသန အဓိကုသလ ဓမ္မကိုလည်းကောင်း အရတိ၏ အာရုံ အဖြစ်ဖြင့် ဤအဋ္ဌကထာ ဖွင့်လတ္တံ့။]

လတ္တံ့.နည်း၊ [ကရုဏာ၏ သဘောအတိုင်းလည်း မဖြစ်နိုင်–ဟူလို။] ပတ္တသမ္ဘတ္တိ တောဝါ–ရောက်အပ်သောစည်းစိမ်မှလည်း၊ နပရိဟာယိသန္တိ–မယုတ်လျော့ဘဲရှိကုန် လတ္တံ့.နည်း၊ [မုဒိတာ၏ သဘောအတိုင်းလည်း မဖြစ်နိုင်–ဟူလို။] ဣတိ ဇဝံ–သို့၊ ပဝတ္တေ၊ပေ၊ပဒဋ္ဌာနံ–ဖြစ်သော ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်ကို ရခြင်းလျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏၊ ပဋိဃာနုနယဂုပသမော–မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်းတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်၊ ဝါ–မုန်းတတ်သော ဒေါသ, ချစ်တတ်သော လောဘ၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်၊ တဿာ–ထိုဥပေက္ခာ၏၊ သမ္ဘတ္တိ–တည်း၊ ဂေဟသိတာယ–အိမ်ခွင်မှီသော၊ အညာဏုပေက္ခာ–၏၊ သမ္ဘဝေါ–ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝိပတ္တိ–တည်း။

ပန–ကား၊ (လက္ခဏာချတွဲမှတစ်ပါး ပယောဇနတ္ထကား၊) စတုန္နံပိ–၄–ပါး လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဇောသံ ဗြဟ္မဝိဟာရာနံ–ဤဗြဟ္မဝိဟာရတို့၏၊ ဝိပဿနာ သုခဿ–ဝိပဿနာချမ်းသာသည်လည်းကောင်း၊ ဘာဝသမ္ဘတ္တိစ–ဘာဝ၏ ပြည့်စုံ

ဣတိ ဇဝံ ၊ပေ၊ ပဒဋ္ဌာနာ။ ။ဣတိကို ဇဝံဟု ဖွင့်သည်၊ ပဝတ္တဋ္ဌစပ်၊ ဣတိ ဇဝံတို့သည် နိဒဿနပုဒ်တည်း၊ ထိုပုဒ်တို့ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော နိဒဿေတဗ္ဗကား "ကမ္မဿကာ သတ္တာ ၊ပေ၊ နပရိဟာယိသန္တိ"ဟု ပြအပ်ခဲ့သော စကားရပ်တည်း၊ "ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပယ်သော ကမ္မဿကတာ ဒဿနဖြစ်သည်" ဟူလို၊ တချို့ကား "ပြောဆိုဆုံးမ၍ မရသူကို ကမ္မဿကာ ထားလိုက်တာပဲ"ဟု ဆိုကြ၏၊ ထို ကမ္မဿကတာဒဿနမျိုးကို ဤဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရ၏ ပဒဋ္ဌာန်ဟု မဆိုလိုပါ။

အညာဏုပေက္ခာ။ ။သောမနဿဒေါမနဿရဟိတ်–သော၊ အညာဏမေဝ–ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟသည်ပင်၊ ဥပေက္ခာ–လျစ်လျူရှုတတ်သော သဘောတည်း၊ အညာဏုပေက္ခာ၊ ဤသို့ ဋ္ဌိကာခ္ခ ဝိဂြိုဟ်ပြု၏၊ ထို့ကြောင့် ဋ္ဌိကာအလိုအားဖြင့် သောမနဿ ဒေါမနဿဝေဒနာတို့နှင့် မယှဉ်ဘဲ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်ယှဉ်သော (လောဘမူစိတ် ၄, မောဟမူဒွေးခ်ိ ယှဉ်သော) မောဟကိုသာ အညာဏုပေက္ခာဟု ဆိုရသည်၊ [ဇတေန (အညာဏမေဝ အညာဏုပေက္ခာဟူသော ဤစကားဖြင့်၊ အညာဏေန သမ္ဘယုတ္တာ ဥပေက္ခာဝေဒနာတိ အတ္တဲ့ နိဝတ္တေတိ မောဟနှင့်ယှဉ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် အညာဏုပေက္ခာမည်၏ဟူသော အနက်ကို တားမြစ်သည်၊–မဇ္ဈ။]

အနဋ္ဌိကာ။ ။အနဋ္ဌိကာခ္ခကား "အညာဏ သမ္ဘယုတ္တာဝိ၀ါ ဥပေက္ခာဝေဒနာ အညာဏုပေက္ခာ"ဟု မူလဋ္ဌိကာမှ တစ်နည်းပြ၍ မောဟနှင့်ယှဉ်သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကိုပင် အညာဏုပေက္ခာဟုဆိုပြီးလျှင် သမ္မောဟဝိနောဒနီ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်း ဆဏ္ဍနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာကို သာဓကပြုလေသည်၊ [ဤအညာဏုပေက္ခာသည် အိမ်ခွင်နေသူလူတို့ဝယ် ဖြစ်တတ်သောကြောင့် "ဂေဟသိတာယ"ဟု ဝိသေသနပြုသည်၊ "ဂေဟ+သိတာ နိဿိတာ ဂေဟသိတာ"ဟု ပြု။]

ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သာဓာရဏာပဋယောဇနံ–ဆက်ဆံသောအကျိုးတည်း၊ ဗျာပါဒါဒိ ပဋိဃာတော–ဗျာပါဒ အစရှိသည်ကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခြင်းသည်၊ အာဝေဏိက်–မိမိနှင့် မကင်းမူ၍ ဖြစ်သောအကျိုးတည်း၊ ဝါ–အသီးအခြားဖြစ်သော အကျိုးတည်း၊ ["နံ+ဝိနာ–အဝိနာ၊ အဝိနာ ပဝတ္တတိတိ အာဝေဏိက်"ဟုပြု၊] ဟိ–ချဲ့၊ ဇော–ဤမေတ္တာ အစရှိသည်တို့တွင်၊ မေတ္တာ–သည်၊ ဗျာပါဒပဋိဃာတပဋယောဇနာ–ဗျာပါဒကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခြင်းဟူသော အကျိုး၏၊ ဣတရာ–မေတ္တာမှတစ်ပါးသော ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာတို့သည်၊ ဝိဟိံသာ၊ပေ၊ပဋယောဇနာ–ဝိဟိံသာကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခြင်း, အရတိကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခြင်း, ရာဂကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခြင်း ဟူသော အကျိုးရှိကုန်၏။

စ–သာဓကကား၊ နိသရဏ၊ပေ၊ ဥပေက္ခာစေတောဝိမုတ္တိတိ–ဟူသော၊ ဇော် သုတ္တံ–ကို၊ (ဓမ္မသေနာပတိနာ) ဝိ–သည်လည်း၊ ဝုတ္တံ–ပြီ၊ အာဝုသော–ငါ့ရှင်တို့၊ [ရှင်သာရိပုတ္တရာက ရဟန်းများကိုခေါ်သော အာလုပ်။] ယဒိဒံ (ယာ+အယံ) မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ–အကြင် မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိသည်၊ အတ္ထိ၊ ဇော်–ဤမေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိသည်၊ ဗျာပါဒဿ–၏၊ နိသရဏံ–ထွက်မြောက်ကြောင်းတည်း၊ အာဝုသော, ယဒိဒံ (ယာ+အယံ) ကရုဏာ စေတောဝိမုတ္တိ–သည်၊ အတ္ထိ၊ ဇော်–သည်၊ ဝိဟေသာယ–ညှဉ်းဆဲတတ်သော ဒေါသ၏၊ နိသရဏံ–တည်း၊ အာဝုသော, ယဒိဒံ (ယာ+အယံ) မုဒိတာစေတောဝိမုတ္တိ–သည်၊ အတ္ထိ၊ ဇော်–သည်၊ အရတိယာ–မမွေ့မလျော်ခြင်း၏၊ [သူတစ်ပါးစည်းစိမ်၌ မပျော်မွေ့ခြင်း, ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မပျော်မွေ့ခြင်း ပန္တသေနာသနာ၌ မမွေ့လျော်ခြင်း၏၊] နိသရဏံ–တည်း၊ အာဝုသော, ယဒိဒံ(ယာ+အယံ) ဥပေက္ခာစေတောဝိမုတ္တိ အတ္ထိ၊ ဇော်–သည်၊ ရာဂဿ–၏၊ နိသရဏံ–တည်း၊ (ဒီဃနိကာယ် ပါထိကဝဂ်, သင်္ဂီတိသုတ်။)

စ–ဆက်၊ ဇော–ဤဗြဟ္မဝိဟာရတို့တွင်၊ ဧကမေကဿ–တစ်ပါးတစ်ပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရ၏၊ အာသန္နဋ္ဌာနဝသေန–အနီးအဝေး၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဒွေဒွေ–၂–ပါး ၂–ပါးကုန်သော၊ ပစ္စတ္တိကာ–ရန်သူတို့သည်၊ ဟောန္တိ–ရှိကုန်၏၊ ဟိ–ချဲ့၊ ပုရိသဿ–

သာဓာရဏာပဋယောဇနံ။ ။ဤဗြဟ္မဝိဟာရ ၄–ပါးတွင် တစ်ပါးပါးကိုအားထုတ်လျှင် အထက်၌ ဝိပဿနာခဲ့မ်းသာကိုလည်း ရနိုင်၏၊ သုဂတိဘဝဟူသော ဘဝသမ္ပတ္တိကိုလည်းရနိုင်၏၊ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌ "ဝိပဿနာသုခဠေ ဘဝသမ္ပတ္တိစာတိ ဇော် ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရောစ၊တိ ဝတ္တဗ္ဗံ–သာဓာရဏအကျိုးကို ပြရာ၌ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ–ယခုဘဝ၌ပင် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း" ဟူသော အကျိုးကိုလည်း ပြဆိုထိုက်၏ဟု ဆိုသည်။] ဤကား ၄–ပါးလုံးနှင့်ဆိုင်သော အကျိုးတည်း။။ [သုခ သုပတိ–စသော အကျိုးများလည်း သာဓာရဏအကျိုးပင်တည်း၊ သို့သော် ရှေ့၌ ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထပ်၍ မပြတော့သတတ်။

၏၊ သမိပစာရော-အနီးခ်ဋ် လှည့်လည်သော၊ သပတ္တောဝိယ-ရန်သူကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရသ-၏၊ ဂုဏဒဿနသဘာဝတာယ-မြတ်နိုးဖွယ်ဂုဏ်ကို ရှုခြင်းအားဖြင့် သဘောတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ရာဂေါ-သည်၊ အာသန္နပစ္စတ္ထိကော-နီးသောရန်သူတည်း၊ သော-ထို ရာဂ တည်းဟူသော ရန်သူသည်၊ လဟုံ-လျင်စွာ၊ သြတာရံ-ဝင်ခွင့်အပေါက်အကြားကို၊ လဘတိ-ရတတ်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တတော-ထို ရာဂတည်းဟူသော ရန်သူမှ၊ ဝါ-ရာဂ၏ အခွင့်ရခြင်းမှ၊ သုဋ္ဌု-ကောင်းစွာ၊ မေတ္တာ-မေတ္တာကို၊ ရက္ခိတဗ္ဗာ-စောင့်ရှောက်ထိုက်၏၊ ပုရိသသ-၏၊ ပဗ္ဗတာဒိဂဟနနိဿိတော-တောင်အစရှိသော ရှုပ်ထွေးသောအရပ်ကို မှီသော၊ သပတ္တောဝိယ-ရန်သူကဲ့သို့၊ သဘာဝဝိသဘာဂတာယ-သဘောအားဖြင့် တူသော အဖို့မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (သဘောမတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗျာပါဒေါ-သည်၊ ဒုရပစ္စတ္ထိကော-ဝေးသောရန်သူတည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊တတော-ထို ဗျာပါဒတည်းဟူသော ရန်သူမှ၊

ဂုဏဒဿနသဘာဂတာယ။ ။မေတ္တာ သတ္တေသု ယထာရဟံ ဒါနပိယဝစနာဒိ သီလသုတာဒိဂုဏဂ္ဂဟဏဝသေန (ပေးကမ်းခြင်း ချစ်ဖွယ်ပြောဆိုခြင်း စသော ဂုဏ်, သီလ သုတ စသောဂုဏ်ကို အာရုံယူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်) ပဝတ္တတိ၊ပေ၊ ရာဂေါပိ တတ္ထ (ထိုသတ္တဝါတို့၌) ယထာ တထာ (ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ) ဂုဏဂ္ဂဟဏ မုခေနေဝ ဝတ္တတိ၊ (ဘာ့ကြောင့်နည်း)၊ မနာပသညာပဋိလာဘတော (မြတ်နိုးဖွယ်=ချစ်စရာဟူသော အမှတ်သညာကို ရခြင်း ကြောင့်တည်း၊) ဣတိ အာဟ-ဂုဏဒဿန သဘာဂတာယာတိ၊-မဟာဋ္ဌီကာ။

အာသန္နပစ္စတ္ထိကော။ ။တသ္မာ မိတ္တမုခသပတ္တောဝိယ (မိတ်ဆွေ၏နှုတ်ကဲ့သို့ အပြောချိုသော ရန်သူကဲ့သို့) တုလ္ယာကာရေန ဒူသနတော (မိတ်ဆွေနှင့်တူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖျက်ဆီး တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ရာဂေါ မေတ္တာယ အာသန္နပစ္စတ္ထိကော။-မဟာဋ္ဌီကာ။

သော ၊ပေ၊ လဘတိ။ ။သော လဟုံ သြတာရံ လဘတိ၊ (ဘာ့ကြောင့်နည်း) သတိသမ္မောသမတ္ထောနာပိ (သတိမရှိဘဲအမှတ်တမဲ့ နေရုံမျှဖြင့်လည်း) မေတ္တာ အပနီယ (မေတ္တာအစစ်ကိုဖယ်၍) တသာ ဝတ္ထုသို့ (ထိုမေတ္တာ၏ တည်ရာ သတ္တဝါဟူသော ဝတ္ထုသို့) ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတ္တာ (ဖြစ်ထိုက်သောကြောင့်တည်း)-မဟာဋ္ဌီကာ။ [သြတာရံနေရာ၌ "သြကာသံ"ဟုလည်း ရှိသတတ်။]

သဘာဝဝိသဘာဂတာယ။ ။မေတ္တာ၏ သဘောနှင့် ဗျာပါဒ ဒေါသ)၏ သဘောသည် ဝိသဘာဂဖြစ်၏၊ [နှ+သဘာဂေါ၊ ဝိသဘာဂေါ၊ သဘာဂေါ-ဟူသော အဖို့ရှိသည်+နှ-မဟုတ်၊ ဝိသဘာဂေါ-ဟုတ်၊ သဘာဝေန+ဝိသဘာဂေါ သဘာဝ ဝိသဘာဂေါ။] မေတ္တာသည် သတ္တဝါတို့၌ မြတ်နိုးဖွယ် (ချစ်စရာ) အခြင်းအရာကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ဗျာပါဒကား ထိုသတ္တဝါတို့၌ မမြတ်နိုးဖွယ် (မုန်းစရာ)ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ဗျာပါဒသည် ဝိသဘာဂ (သဘောမတူသော) ရန်သူနှင့် တူ၏။ ["သဘာဂဝိသဘာဂတာယ"ဟု တချို့စာ၌ရှိ၏၊ မကောင်းပါ။]

နိဗ္ဗာယေန-ကြောက်ရွံ့မှုမရှိသဖြင့်၊ မေတ္တာယိတဗ္ဗ-မေတ္တာကို ဖြစ်စေထိုက်၏၊ မေတ္တာယိသတိစနာမ-မေတ္တာကိုလည်း ဖြစ်စေလတ္တံ့၊ ကောပဗ္ဗ-ဒေါသကိုလည်း၊ ကရိသတိ-ပြုလတ္တံ့၊ ဣတိ ဧတံ-ဤအကြောင်းသည်၊ အဋ္ဌာနံ-သင့်လျော်သော အကြောင်းမဟုတ်။ [ရှေးနိဿယ၌ "အဋ္ဌာနံ" ကို အယုတ္တသမာသ်ဟုယူ၍ "ဣတိ-သို့၊ ဧတံဌာနံ-ထိုအကြောင်းသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ"ဟု ပေးလေသည်။]

ကရဏာ ဗြဟ္မဝိဟာရသ-၏၊ (အာသန္နပစ္စတ္ထိက်, ဒူရပစ္စတ္ထိကာ တို့၌စပ်၊) စက္ခုဝိညေယျာနံ-စက္ခုဝိညာဉ်သည် သိထိုက်ကုန်သော၊ ဣဋ္ဌာနံ-အလိုရှိထိုက်ကုန်သော၊ ကန္တာနံ-နှစ်သက်ထိုက်ကုန်သော၊ မနာပါနံ-စိတ်ကိုဖွားစေတတ်ကုန်သော၊ မနောရမာနံ-စိတ်၏မွေ့လျော်ရာဖြစ်ကုန်သော၊ လောကာမိသပဋိသံယုတ္တာနံ-လောကအာမိသနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော၊ ရူပါနံ-ရူပါရုံတို့ကို၊ အပ္ပဋိလာဘံ-မရခြင်းကို၊ အပ္ပဋိလာဘတော-မရခြင်းအားဖြင့်၊ သမနုပဿတောဝါ-အဖန်ဖန်ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ ပဋိလဒ္ဓပုဗ္ဗံ-ရအပ်ဖူးသော၊ အတီတံ-လွန်လေပြီးသော၊ နိရုဒ္ဓံ-ချုပ်လေပြီးသော၊ ဝိပရိဏတံ-ဖောက်ပြန်လေပြီးသော၊ (ရူပံ-ရူပါရုံကို၊) သမနုဿရတောဝါ-အဖန်ဖန်အောက်မေ့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌သော်လည်းကောင်း၊ (အဖန်ဖန်တွေး၍ ပူဆွေးနေသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ လည်းကောင်း၊) ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇ-တိ၊ ဧဝံ ရူပံ-သော၊ ယံ ဒေါမနဿံ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣဒံ-ဤဒေါမနဿကို၊ ဂေဟဿိတံ-ကာမဂုဏ်တည်းဟူသော အိမ်၌

ဒူရပစ္စတ္ထိကော။ ။တသ္မာ သော သြတာရံ လဘမာနော စိရေနေဝ လဘေယျ (ကိုဗျာပါဒသည် နိပ်စက်ခွင့် အကြားကို ရမည်ဆိုလျှင် အတော်ကြာမှသာ ရနိုင်စရာရှိ၏၊) ဣတိ ပုရိသဿ ဒူရေ ဌိတသပတ္တောဝိယ မေတ္တာယ ဒူရပစ္စတ္ထိကော။

နိဗ္ဗယေ။ ။နိဗ္ဗယေနာတိ အနုဿကံန ပရိသကံနေန (ဥဿကံန ပရိသကံန မရှိသဖြင့်၊ ဝါ-အထက်အထက်၌ ရွံ့ရှားမှုမရှိသဖြင့် မေတ္တာယိတဗ္ဗ၌စပ်) ဘာ့ ကြောင့်နည်း...လဒ္ဓပုတ္တိဌာယ မေတ္တာယ ဗျာပါဒေန ဒုပ္ပဓံသိယတ္တာ (ဗျာပါဒသည် အဝေးရန်သူဖြစ်ရကား ထောက်တည်ရာ ရှိပြီးသော မေတ္တာကို ဗျာပါဒက မဖျက်နိုင်သောကြောင့်တည်း၊) ထို့ကြောင့် အဝေးရန်သူဖြစ်သော ဗျာပါဒမှ ကြောက်ရွံ့မနေဘဲ မေတ္တာကိုသာ ရဲရဲကြီးများပါ၊ "မေတ္တာကိုလဲ ပွားနေ, ဗျာပါဒကိုလဲပြုနေ" ဟု ထို ၂-ထွေသည် တွဲ၍ ဖြစ်နိုင်ဖို့ အကြောင်း မရှိပါ-ဟူလို။

ဂေဟသိတံ။ ။ဂေဟသိတန္တိ ကာမဂုဏနိဿိတံ၊-မဟာဋီကာ၊ အိမ်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ တည်ရာဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဂေဟဖြင့် ထိုတည်သော ကာမဂုဏ်ကို ယူ၍ ဌာနျပစာရအားဖြင့် "ဂေဟ"ဟုဆိုထားသည်၊ ကာမဂုဏ်၌ မှီသည်ကို "ဂေဟသိတ"အရ ယူပါ၊ ဆိုလိုရင်းကား "ဣဋ္ဌ ကန္တစသောအာရုံကို မရခြင်းကို အဖန်ဖန် ရှုသောကြောင့်ဖြစ်စေ, ရအပ်ပြီးသောအာရုံ၏

မိုသော၊ ဒေါမနဿ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၏၊ ဣတိအာဒိနာ-သော၊ [သောတဝိညေယျာနံ သဒ္ဒါနံစသည်ကို အားဖြင့် ယူပါ။] နယေန-ဖြင့်၊ အာဂတံ-သော၊ [ဥပရိပံ-ဝိဘင်ဝဂ်, သဠာယတန ဝိဘင်သုတ်၌လာသော၊] ဂေဟသိတံ-သော၊ ဒေါမနဿ-သည်၊ ဝိပတ္တိဒဿနသဘာဝတာယ-ပျက်စီးခြင်းကို ရှုခြင်းအားဖြင့် သဘောတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အာသန္နပစ္စတ္ထိက-တည်း၊ ["တံ လဟုံ ဩတာရံ လဘတိ၊ တသ္မာ တတော သုဒ္ဓကရဏာ ရက္ခိတမ္ဘာ"ဟု မေတ္တာအတိုင်းထည့်ပါ။] သဘာဝဝိသဘာဂ တာယ-သဘောအားဖြင့်တူသောအဖို့ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိဟေသာ-ညှဉ်းဆဲ တတ်သော ဒေါသသည်၊ ဒုရုပစ္စတ္ထိကာ-တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တတော-ထိုဝိဟေသာမှ၊ နိဗ္ဗာယေန-ဖြင့်၊ ကရဏာယိတဗ္ဗံ-ကရဏာကို ဖြစ်စေထိုက်၏၊ ကရဏာဌာနာမ-ကရဏာ မည်သည်ကိုလည်း၊ ကရိသတိ-ပြုလတ္တံ့၊ ပါဏိအာဒိ ဟိစ-လက်အစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်း၊ ဝိဟေသိသတိ-ညှဉ်းဆဲလတ္တံ့၊ ဣတိဧတံ-သည်၊ အဋ္ဌာနံ-မဟုတ်။

မုဒိတာ ဗြဟ္မဝိဟာရသ-၏၊ စက္ခုဝိညေယျာနံ၊ပေ၊ သမနုပဿတောဝါ-ဠ်သော်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗေ-ဠ်၊ပေ၊သမနုဿရတောဝါ-ဠ်သော်လည်းကောင်း၊ သောမနဿံ-သည်၊ ဥပပ္ဇတိ၊ ဧဝရူပံ-သော၊ ယံ သောမနဿံ-သည်၊ အတ္ထိ၊ ဣဒံ-ဤသောမနဿကို၊ ဧဝသိတံ-သော၊ သောမနဿံ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဣတိအာဒိနာ

ပျက်စီးခြင်းကို အဖန်ဖန် တွေးသောကြောင့်ဖြစ်စေ ဖြစ်သော ဒေါမနဿ (သောက) သည် ကာမဂုဏ်ကို မှီ၍ဖြစ်သည်" ဟူလို။ [ရှေးနိဿယ၌ "ကာမဂုဏ်သည် တဏှာ၏ ကိန်းဝပ်ရာ ဖြစ်ရကား ဧဝမည်၏" ဟု အဓိပ္ပာယ်ဆိုလေသည်။]

ဝိပတ္တိ ၊ပေ၊ အာသန္နပစ္စတ္ထိက။ ။အကြင်သတ္တဝါတို့၏ စည်းစိမ် ဆွေမျိုး စသည်တို့၏ ပျက်စီးမှုကို မြင်ရမှုကို အကြောင်းပြု၍ ကရုဏာဖြစ်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌ပင် ထိုသို့မြင်ရသောအခါ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမိလျှင် ဒေါမနဿဟူသော သောကဖြစ်၏၊ ဤသို့ပျက်စီးမှုကို အမြင်ချင်း တူနေရကား ဒေါမနဿ(သောက)သည် ကရုဏာဖြစ်မည့်နေရာဝယ် အလွယ်တကူဝင်၍ ဖြစ်နိုင်သော ကြောင့် ကရုဏာ၏ နီးသော ရန်သူဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။

သဘာဝ ၊ပေ၊ ဒုရုပစ္စတ္ထိကာ။ ။သတ္တဝါတို့၌ဖြစ်သော ဒုက္ခကို ပယ်ရှားလိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ကရုဏာ၏သဘောနှင့် ထိုသတ္တဝါတို့၌ ဒုက္ခကို ဆောင်ယူလိုသော (ဒုက္ခဖြစ်အောင် ညှဉ်းဆဲလိုသော) ဝိဟိံသာ၏ သဘောသည် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဝိဟိံသာသည် ကရုဏာဖြစ်နေသူ၏ သန္တာန်၌ ဝင်ခွင့်ရစေကာမူ အလွန်ကြာမှသာ ဝင်နိုင်စရာရှိရကား ကရုဏာ၏ ဝေးသောရန်သူနှင့်တူ၏။ [ထို့ကြောင့် "ကရုဏာမှားနေခိုက်၌ ဝိဟိံသာ ပေါ်လာလေ မည်လား" ဟု မစိုးမရွံ့ဘဲ ကရုဏာကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ မှားများပါ, "ကရုဏာကိုလည်းပြု၊, ဝိဟိံသာကို လည်း ပြု"ဟု ဤ ၂-ခုကတော့ အတူတွဲ၍ မဖြစ်နိုင်ပါ-ဟူလို။]

ယေန, အာဂတံ-သော၊ [ဥပရိပံ-ဝိဘင်္ဂဝဂ်, သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်ဌ္ဌလာသော၊] ဂေဟသိတံ-သော၊ သောမနဿံ-သည်၊ သမ္ဘတ္တိဒဿနသဘာဂတာယ-သမ္ဘတ္တိကို ရှုခြင်းအားဖြင့် သဘောတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အာသန္နပစ္စတ္ထိက်-တည်း၊ ["တံ လဟုံ ဩတာရံ လဘတိ၊ တသ္မာ တတော သုဋ္ဌု မုဒိတာရကွိတဗ္ဗာ"ဟု ထည့်ပါ။] သဘာဝ ဝိသဘာဂတာယ-ကြောင့်၊ အရတိ-သမ္ဘတ္တိဌ် မမွေ့မလျော်ခြင်းသည်၊ ဒူရပစ္စတ္ထိကာ-တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တတော-ထိုအရတိမှ၊ နိဗ္ဗယေန-ဖြင့်၊ မုဒိတာ-ကို၊ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပမုဒိတောစနာမ၊ ဝမ်းမြောက်သူမည်သည်လည်း၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ္တံ့၊ ပန္တသေနာသနေသုစ-အစွန်အဖျား ကျောင်းတို့ဌ်လည်း ကောင်း၊ (ပရိယန္တကို ပန္တဟု ချုံးထားသည်၊)' အဓိကုသလဝမ္မေသုစ-လွန်ကဲသော သမထဝိပဿနာ ကုသိုလ်တရားတို့ဌ်လည်းကောင်း၊ ဥက္ကဏ္ဌိသတိ-ပျင်းရိလတ္တံ့၊ ဣတိဇော-သည်၊ အဋ္ဌာနံ-ဟုတ်။ [အဓိကုသလဝမ္မေသူတို သမထ ဝိပဿနာ ဝမ္မေသု၊-မဟာဋ္ဌိကာ။]

သမ္ဘတ္တိ ၊ပေ၊ အာသန္နပစ္စတ္ထိက်။ ။အကြင်သတ္တဝါတို့ဌ် စည်းစိမ်ဆွေမျိုး စသည်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကို မြင်ရမှုကို အကြောင်းပြု၍ မုဒိတာဖြစ်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့ဌ် ထိုသို့ မြင်ရသောအခါ မသင့်တင့် နှလုံးသွင်းမိလျှင် သောမနဿဟူသော ပဟာန (ရွှင်လန်း)မှုဖြစ်၏၊ ဤသို့ သမ္ဘတ္တိ ဒဿနချင်း သဘောတူနေရကား သောမနဿ (ပဟာန)သည် မုဒိတာ ဖြစ်မည့်နေရာဝယ် အလွယ်တကူဝင်၍ ဖြစ်နိုင်သော မုဒိတာ၏ နီးသောရန်သူဖြစ်သည်-ဟု ဆိုသည်။

သဘာဝ ၊ပေ၊ ဒူရပစ္စတ္ထိကာ။ ။သမ္ဘတ္တိတို့ဖြင့် ပြည့်ဝနေသော သတ္တဝါတို့အပေါ်ဌ် ဝမ်းမြောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော မုဒိတာ၏သဘောနှင့် ထိုသမ္ဘတ္တိတို့ဌ် မမွေ့မလျော်နိုင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော အရတိ၏သဘောသည် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် အရတိ (သူ၏ပြည့်စုံခြင်းဌ် မမွေ့ လျော်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်း) သည် မုဒိတာ၏ ဝေးသောရန်သူဖြစ်၏၊ [ထို့ကြောင့် ထိုအရတိရန်သူမှ မစိုးရိမ်ဘဲ ရဲရဲပင် မုဒိတာကို ပွားများပါ၊ မုဒိတာနှင့် အရတိတို့ ၂-ပါးတွဲ၍ ဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်းမရှိပါ-ဟူလို။]

ပန္တ ၊ပေ၊ ဥက္ကဏ္ဌိသတိ။ ။ရှေ့ဌ် "အရတိ"အရ သူ၏စည်းစိမ်ကို အာရုံပြု၍ မမွေ့လျော်ခြင်းကို ယူခဲ့၏၊ ဤဌ် ပန္တသေနာသန အဓိကုသလတို့ဝယ် ပျင်းရိခြင်း (မမွေ့လျော်ခြင်း)ကို ဆိုပြန်ရာ "ရှေ့နောက် မဆန့်ကျင်ပါလော"ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား-"မုဒိတာသည် ပြီးစီးထမြောက်အောင်မြင်နေလျှင် ထို ပန္တသေနာသန အဓိကုသလတို့ဌ် အရတိဖြစ်မှုမရှိတော့" ဟု မုဒိတာ၏ ရထိုက်သော အကျိုးကို ပြခြင်းအားဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားဖြစ်၏၊ အရတိကိုနိပ်ဖို့ရန် ပြသော စကားမဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ရှေ့နောက် မဆန့်ကျင်ပါ။ [ပမုဒိတောစာတိအာဒိ မုဒိတာယ သိဒ္ဓိယာ အယမ္ပိ အရတိ နဟောတီတိ လဘမ္ဘ ဂုဏဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ, နှ ဣဒ အဓိပ္ပေတအရတိ နိဂ္ဂဟဒဿနဝသေန-မဟာဋ္ဌိကာ။] မဟာဋ္ဌိကာဌ် အခြားနည်းတစ်နည်းလည်း ပြသော၏ ပန္တသေနာသနဖြင့် ကာယဝိဝေကကိုပြု၏၊ အဓိကုသလဝမ္မဖြင့် စိတ္တဝိဝေကကို ပြသည်။

ပန-ကား၊ ဥပကွော ဗြဟ္မဝိဟာရသ-၏၊ စက္ခုနာ-စက္ခုပသာဒဖြင့်၊ ရူပ-ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ဗာလသ-မလိမ္မာသော၊ မုဋ္ဌသ-တွေဝေသော၊ ပုထုဇ္ဇနသ-ပုထုဇဉ် သန္တာန်၌၊ [ထိုကိုထပ်၍ "အနောဓိဇိနသ"သည်ဖြင့် ဖွင့်သည်၊] အနောဓိဇိနသ-ကိလေသာအပိုင်းအခြားတို့ကို မဂ်အပိုင်းအခြားတို့ဖြင့် အောင်နိုင်ပြီးမဟုတ်သော၊ အဝိပါကဇိနသ-ဂု-ဘဝစသည်မှ အထက်အကျိုးဝိပါက်ကို အောင် နိုင်ပြီးမဟုတ်သော၊ အနာဒီနဝ ဒဿာဝိနော-အပြစ်ကိုရှုလေ့မရှိသော၊ အသုတဝတော-ကြားနာအပ်ပြီးသော အာဂမ အဓိဂမ မရှိသော၊ ပုထုဇ္ဇနသ-ပုထုဇဉ်တို့၏သန္တာန်၌၊ ဥပေက္ခာ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇဝရူပါ ယာ ဥပေက္ခာ အတ္ထိ၊ သာ-ထိုဥပေက္ခာသည်၊ ရူပ-ရူပါရုံကို၊နာတိဝတ္တတိ-မလွန်မြောက်နိုင်၊ [ရူပါရမ္မဏော ကိလေသေ နာတိဝတ္တတိ-မဟာဋ္ဌိကာ။] တသ္မာ, သာ ဥပေက္ခာ-ကို၊ ဂေဟသိတာတိ-ကာမဂုဏ်ဟူသော အိမ်၌ မှီသော ဥပေက္ခာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဣတိအာဒိနာ နယေန, အာဂတာ-သော၊ "ဥပရိပ်-ဝိဘင်ဝဂ်, သင်္ဂါယတန ဝိဘင်္ဂသုတ်၌လာသော၊] ဂေဟသိတာ-သော၊

ဗာလသ မုဋ္ဌသ။ ။ဗာလကရ ဓမ္မသမာယောဂတော (စလအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော အကုသိုလ်တရားနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်) ဗာလသ၊ အတ္ထဟိတ ပရဟိတ ဗျာမုဋ္ဌတာယ (မိမိစီးပွား သူတစ်ပါးစီးပွားတို့၏စီးပွား၌ တွေဝေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) မုဋ္ဌသ။ [ဤ၌ "ပုထုဇ္ဇနသ"ဟု ပါပြီးဖြစ်လျက် နောက်၌ "အသုတဝတော ပုထုဇ္ဇနသ"ဟုပါပြန်၏၊ ရှေ့စကားကို ထပ်ဖွင့်သောကြောင့် ဤသို့ ၂-ထပ်ပါရသည်ဟု ကြံပါ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား ဤသို့သော ပုထုဇဉ်သည် အနေပုထုဇဉ်ဖြစ်၏ဟု ပြလို၍ ၂-ထပ်ပါသည်ဟုလည်းကောင်း, တစ်နည်း-ရှေ့ ပုထုဇ္ဇနသသည် ဝိသေသန ဂုဏ်ပဓာန, နောက်ပုထုဇ္ဇနသသည် ဒဗ္ဗပဓာနဟုလည်းကောင်း ခွဲလေသည်။]

အနောဓိဇိနသ။ ။အဓိနိ-အောင်ပြီ၊ ဣတိဓိနော၊ သြဓယော-ကိလေသာ အပိုင်းအခြားတို့ကို၊ ဓိနော-အောင်ပြီးသူတည်း၊ သြဓိဓိနော-သူ၊ (တစ်နည်း) သြဓိဟိ-မဂ်အပိုင်းအခြားတို့ဖြင့်၊ ဓိနော သြဓိဓိနော၊ [သောတာပတ္တိမဂ်တည်းဟူသော မဂ်အပိုင်းအခြားဖြင့် ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဟူသော ကိလေသာ အပိုင်းအခြားကို အောင်ပြီးသူ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် အထက်မဂ်တို့ဖြင့် အထက်ကိလေသာတို့ကိုအောင်ပြီး ဖြစ်နိုင်ပုံကို လည်းသိပါ၊ ထိုကဲ့သို့ အောင်ပြီးမဟုတ်သောပုထုဇဉ်ကို "အနောဓိဇိန" ဟု ခေါ်သည်။] နဝ+သြဓိဓိနော အနောဓိဓိနော၊ ဤသို့ပြုလျှင် ယုတ္တသမာသ်ဖြစ်၏၊ "သြဓယော (သြဓိဟိဝါ) နဝ+ဓိနော အနောဓိဓိနော" ဟု ပြုလျှင် အယုတ္တသမာသ် ဖြစ်သည်။

အဝိပါကဇိနသ။ ။ဝိပါကဟူသည် သောတာပန် မဖြစ်လျှင် ၇-ဘဝစသည်မှ အထက်(နောက်)၌ ပေးအပ်လတ္တံ့သောအကျိုးတည်း၊ ထိုအကျိုးကိုမပေးစေသော အားဖြင့် မအောင်နိုင်သော ပုထုဇဉ်ကို "အဝိပါကဇိန"ဟုဆိုသည်။] ["ပုထုဇဉ်သာ ဖြစ်သေးရကား ၇-ဘဝ စသည်မှ အထက်၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော အကျိုးဝိပါက်ကို မအောင်ရသေးသူ"ဟူလို၊ ဤအဝိပါကဇိနသပုဒ်လည်း အယုတ္တသမာသ်ပင်တည်း၊ [ဤပါဠိ၌ဖြင့် အသေကို မဟုတ်သေးကြောင်းကို ပြ၏။]

အညာဏုပေက္ခာ-သည်၊ ဒေါသဂုဏာနံ-အပြစ်ဂုဏ်တို့ကို၊ အဝိစာရဏဝသေန-မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ သဘာဝတ္တာ-ကြောင့်၊ အာသန္နပစ္စတ္ထိကာ-တည်း၊ (သာလဟုံ သြတာရံ လဘတိ၊ တသ္မာ တတော သုဋ္ဌု ဥပေက္ခာ ရက္ခိ တဗ္ဗာ၊) သဘာဝဝိသဘာဝတာယ-ကြောင့်၊ ရာဂပဋိဃာ-ရာဂဒေါသတို့သည်၊ ဒူရပစ္စတ္ထိကာ-တို့တည်း၊ တသ္မာ, တတော-ထိုရာဂ ဒေါသတို့မှ၊ နိဗ္ဗယေန, ဥပေက္ခိတဗ္ဗံ-လျစ်လျူရှုရာ၏၊ ဥပေက္ခိသတိစ နာမ-လျစ်လျူလည်း ရှုလတ္တံ့၊ ရဇ္ဇိသတိစ-ရာဂဖြင့်လည်း တပ်မက်လတ္တံ့၊ ပဋိဃသိသတိစ-ဒေါသဖြင့်လည်း ထိပါးချုပ်ချယ်လတ္တံ့၊ ဣတိ ဧတံ အဋ္ဌာနံ။

[ပစ္စတ္ထိကကို ပြပြီး၍ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနစသည်ကိုပြလိုသောကြောင့် "သဗ္ဗေသဋ္ဌ"စသည်ကိုမိန့်၊] စ-ဆက်၊ သဗ္ဗေသံပိ-ကုန်သော၊ ဧတေသံ-ဤဗြဟ္မဝိဟာရတို့၏၊ ကတ္တုကာမတာ ဆန္ဒော-ပြုခြင်းငှာ အလိုရှိသူ၏အဖြစ် ဟူသော ဆန္ဒသည်၊ [မေတ္တာပွားလို, ကရုဏာပွားလို, မုဒိတာပွားလို, ဥပေက္ခာပွားလိုသော ဆန္ဒသည်၊] အာဒိ-အစတည်း၊ နိဝရဏာဒိဝိက္ခမ္ဘနံ-နိဝရဏ အစရှိသည်ကို ပယ်ဖျောခြင်းသည်၊ မဇ္ဈံ-အလယ်တည်း၊ အပ္ပနာ-အပ္ပနာသည်၊ ပရိယောသာနံ-အဆုံးတည်း၊ ပညတ္တိဝေါဟာရော-ပညတ်တရား၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဧကော-တစ်ယောက်သော

အညာဏု၊ ပေ၊ ပစ္စတ္ထိကာ။ ။အညာဏုပေက္ခာ၏ အရကို ရှေ့၌ပြခဲ့ပြီး၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ ဥပေက္ခာသည် (သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ စီးပွားကိုဆောင်လိုခြင်း မေတ္တာသဘောလည်းမပါ, ဒုက္ခကို ပယ်ရှားလိုခြင်း ကရုဏာသဘောလည်းမပါ, သမ္ပတ္တိဖြင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်း မုဒိတာသဘောလည်း မပါဘဲ) သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ ဂုဏ်ကိုလည်းကောင်း, အပြစ်ကိုလည်းကောင်း မစိစစ်တော့ဘဲ သက်သက်လျစ်လျူရှု သောအားဖြင့် ဖြစ်၏၊ အညာဏုပေက္ခာလည်း ဤအတူပင်ဖြစ်၏၊ ဤသို့ ဂုဏ်အပြစ်ကို မစိစစ်ခြင်းအားဖြင့် သဘောတူသောကြောင့် အညာဏုပေက္ခာသည် ဗြဟ္မဝိဟာရ ဥပေက္ခာ၏ နီးသော ရန်သူဖြစ်၏။

သဘာဝ၊ ပေ၊ ဒူရပစ္စတ္ထိကာ။ ။ဤဌာနရဲ့ အနီဌာရဲ့တို့၌ လျစ်လျူရှုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော ဥပေက္ခာ၏သဘောနှင့် ထိုဤဌ အနိဋ္ဌအာရဲ့ တို့၌ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော ရာဂ ပဋိဃတို့၏သဘောသည် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုရာဂနှင့် ထိုပဋိဃတို့သည် ဗြဟ္မဝိဟာရ ဥပေက္ခာ၏ ဝေးသောရန်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ [ထို့ကြောင့် ထိုရန်သူတို့မှ မစိုးမရွံ့ဘဲ ဥပေက္ခာကို ရဲရဲမွားများပါ-ဟူလို။]

ပညတ္တိဝေါဟာရော။ ။"သဗ္ဗေသတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ" စသော ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန် ဒေသနာတော်၌ "သတ္တာ"ဟုဆိုသော်လည်း အနက်အရကောက်အားဖြင့် သတ္တဝါဟုခေါ်အပ်သော ရုပ်နာမ်သန္တာန်ကို အရကောက်ရသကဲ့သို့ ဤ၌ ထိုသို့အရမကောက်ရ, "သတ္တဝါပညတ်ကိုသာ အရကောက်ရသည်"ဟု သိစေလို၍ "ပညတ္တိဝေါဟာရော"ဟု ဝိသေသနပြုရသည်။

သတ္တောဝါ-သတ္တဝါသည်သော်လည်းကောင်း၊ အနေကာ-များစွာကုန်သော၊ သတ္တဝါ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာရမဏ်-အာရုံတည်း၊ ဥပစာရေ-ဥပစာရစ္စာန်သည်၊ (ပတ္တေဝါ-ရောက်သော်လည်းကောင်း၊ အပ္ပနာယ-အပ္ပနာစ္စာန်သည်၊ ပတ္တာယဝါ-ရောက်သော်လည်းကောင်း၊ အာရမဏဝမုနံ-အာရုံကို တိုးပွားစေခြင်းသည်၊ ဝါ-အာရုံကိုချဲ့ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ-နိုင်၏။)

တတြ-ထိုသို့တိုးချဲ့ရာ၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဝုစ္စတေ-တိုးချဲ့ပုံ အစဉ်တည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့၊ ကုသလော-ကျွမ်းကျင်သော၊ ကသကော-လယ်သမားသည်၊ ကသိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ-ထွန်ထိုက်သောအရပ်ကို၊ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာ-ပိုင်းခြား၍၊ ကသတိယထာ-ထွန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ပဌမမေဝ-ရှေးဦးစွာသာလျှင်၊ ကေ-တစ်ခုသော၊ အာဝါသံ-နေရာကို၊ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာ-၍၊ ["ဤအာဝါသရှိ သတ္တဝါတို့ကို မေတ္တာဖြင့်ဖြန့်မည်"ဟု အာဝါသကိုပိုင်းခြား၍၊] တတ္ထ-ထိုနေရာ၌၊ သတ္တေသု-သတ္တဝါတို့အပေါ်၌၊ (ဘာဝေတဗ္ဗာ၌စပ်၊) ဣမသ္မိံ အာဝါသေ-ဤနေရာ၌၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ အဝေရာ-ကုန်သည်၊ ဟောန္တု-နှင့်သတည်း၊ ဣတိ အာဒိနာ နယေန, မေတ္တာ-ကို၊ ဘာဝေတဗ္ဗာ-ဖြစ်စေထိုက်၏၊ ဝါ-တိုးပွားစေထိုက်၏၊ တတ္ထ-ထိုနေရာဝယ် သတ္တဝါတို့အပေါ်၌၊ စိတ္တံ-ကို၊ မုဒုံ-နူးညံ့သည်ကို၊ ကမ္မနိယံ-မေတ္တာအမှုဌ ခံ့သည်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဒွေ-ကုန်သော အာဝါသာ-တို့ကို၊ ပရိစ္ဆိန္နိ တဗ္ဗာ-ပိုင်းခြားထိုက်ကုန်၏၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ အနုက္ကမေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ တယော-ကုန်သော၊ အာဝါသာ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒသ-ကုန်သော၊ (အာဝါသာ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊) ကော-တစ်ခုသော၊ ရဏ္ဍာ-လမ်းကို၊ (ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗာ-၏၊) [ရဏ္ဍာဖြင့် ရဏ္ဍာ၌နေသော သတ္တဝါတို့ကိုယူပါ၊ နေရာတိုင်းနည်းတူ၊] ဥပမုဂါမော-ထက်ဝက်သောရွာကို၊ (ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗော)၊ ဂါမော တစ်ရွာလုံးကို (ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗော၊) ဧနုပဒေါ-ဧနုပဒ်တစ်ခုလုံးကို၊ (ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗော)၊ ရဇ္ဇံ-တိုင်းပြည်တစ်ပြည်လုံးကို၊ (ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗံ၊) ဧကော-သော၊ ဒီသော-အရပ်ကို (ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗာ၊) ဣတိဧဝံ-သို့၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ဧကံ-သော၊ စက္ကဝါဠံ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ (တာဝ-ထိုတစ်ခုသော စကြဝဠာတိုင်အောင်၊ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗံ-၏၊) တတော-ထိုစကြဝဠာတစ်ခုလုံးထက်၊ ဘိယ္ယောဝါ-အလွန်လည်း၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုစကြဝဠာ၌၊ သတ္တေသု-တို့၌၊ မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ကရုဏာဒယော-

---

အနေကာ။ ။"အနေကေ"ဟု သဗ္ဗနာမ်အတိုင်းလည်း နေနိုင်, "အနေကာ" ဟု ပုရိသာဒိဂိုဏ်းလည်း နေနိုင်၏၊"နေ+ကေ"ဟု သမယ်တွဲသောအခါ "ဧက"အရ အများကိုရ၏၊ သို့မှ "နေ"နှင့် တုလျာဓိကရဏဖြစ်နိုင်သည်၊ ဥပမာ-"နေ+ကုသလာ အကုသလာ"ဟု တွဲရာ၌ "ကုသလာ"အရ အကုသိုလ်ရသောကြောင့် တုလျာဓိကရဏ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။

ကရုဏာအစရှိသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့ကို၊ တထာ-တူ၊ (ဘာဝေတွာ-ကုန်၏၊) ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤဗြဟ္မဝိဟာရတို့၌၊ အာရမဏဝဟုနဏ္ဍမော-အာရုံကို တိုးချဲ့ပုံ အစဉ်တည်း။

ပန-ကား၊ ကသိဏာနံ-တို့၏၊ နိသန္ဒော-အကျိုးဆက်သည်၊ အာရုပ္ပါ-အရူပသမာပတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိယထာ-ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ [အရူပစျာန်သို့ တက်သောအခါ ကသိဏ်းကိုခွာ၍ ရအပ်သော အာကာသကို စတည်၍ တက်ရသောကြောင့် အရူပသမာပတ်ကို "ကသိဏနိသန္ဒ"ဟု ဆိုသည်၊] သမာဓိနံ-တို့၏၊ နိသန္ဒော-သည်၊ နေဝသညာနာသညာယတနံ-နေဝသညာနာသညာယတန စျာန်သည်၊ ဟောတိယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ [သမာဓိတို့၏ အထွတ်အထိပ် အကျိုးဆက်ကား နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်တည်း၊] ဝိပဿနာနံ-တို့၏၊ နိသန္ဒော-သည်၊ ဖလသမာပတ္တိ-သည်၊ ဟောတိယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ [ဝိပဿနာ၏အထွတ်အထိပ်ဖြစ်သော အကျိုးဆက်ကား ဖလသမာပတ်တည်း၊ ဝိပဿနာမှတစ်ဆင့် မဂ်ကိုရ၍ မဂ်မှတစ်ဆင့် ဖိုလ်တည်းဟူသော အကျိုးကိုရသည်၊] သမထဝိပဿနာနံ-တို့၏၊ နိသန္ဒော-သည်၊ နိရောဓသမာပတ္တိ-သည်၊ ဟောတိ ယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ [နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားလိုသောအခါ ပဌမစျာန်စသော သမထစျာန်ကို အစဉ်အတိုင်းဝင်စားရ၏၊ စျာန်မှထပြီးတိုင်း ထိုစျာန်၌ရှိသော အင်္ဂါတို့ကို ဝိပဿနာရှုရ၏၊ ဤသို့ အစဉ်အတိုင်းတက်ပြီးမှ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားနိုင်၏၊] ဧवं-တူ၊ ဧတ္ထ-ဤဗြဟ္မဝိဟာရတို့တွင်၊ ပုရိမဗြဟ္မဝိဟာရတ္တယသ-ရှေးဗြဟ္မဝိဟာရ တရားသုံးပါး အပေါင်း၏၊ နိသန္ဒော-သည်၊ ဥပေက္ခာ ဗြဟ္မဝိဟာ ရော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ [အောက်ဖြစ်သာ မေတ္တာစျာန်, ကရုဏာစျာန်, မုဒိတာ စျာန်တို့ကိုရပြီးသူသာ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရစျာန်ကို ရနိုင်သည်၊ အခြား ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် အောက်စျာန် ၃-ပါးရသူသည် ဥပေက္ခာစျာန်ကို မရနိုင်-ဟူလို။]

ဟိ-ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့၊ ထမ္ဘေ-တိုင်တို့ကို၊ အနုသာပေတွာ-မစိုက်ထူမူ၍၊ တုလာသံဃာတံ-ထုပ်လျောက်ကို၊ အနာရောပေတွာ-မတင်မူ၍၊ အာကာသေ-ဟင်းလင်းအပြင် အထက်ကောင်းကင်၌၊ ကူဋဂေါပနသီယော-အထွတ် အခြင်ရနယ်တို့ကို၊ ထပေတုံ-ထားခြင်းငှာ၊ နသက္ကာယထာ-မတတ်ကောင်းသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ပုရိမေသု-ရှေးဖြစ်သော ဗြဟ္မဝိဟာရ ၃-ပါးတို့၌၊ တတိယစျာနံ-ကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍၊ စတုတ္ထံ-စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရကို၊ ဘာဝေတုံ-ဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ နသက္ကာ၊ ပန-သည်သာမကသေး၊ ကသိဏေသု-တို့၌၊ ဥပ္ပန္နတတိယစျာနသပိ-ဖြစ်သော တတိယစျာန်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌လည်း၊ ဧသော-ဤဥပေက္ခာသည်၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ-

မဖြစ်နိုင်၊ ["ဥပဇ္ဈာတတိယဗျာနံ နိဿာယပေသာ"ဟုလည်းရှိ၏၊ "ဖြစ်သော တတိယဗျာန်ကိုမှီ၍လည်း ဥပေက္ခာသည် မဖြစ်နိုင်" ဟု ပေး၊] ကသ္မာ–နည်း၊ ဝိသဘာဂါရမဏတ္တာ–သဘောမတူသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ [တတိယဗျာန်က ကသိဏ်းကို အာရုံပြု၍ ဤဥပေက္ခာက သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြုသည့်အတွက် အာရုံချင်း မတူ" ဟူကို။] ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဧတ္ထ–ဤ ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၌၊ (စောဒကသ–၏၊ ဤဒိသီ–သော၊ စောဒနာ–သည်၊) သိယာ–ဖြစ်၏၊ (ကိဒိသီ–သော၊ စောဒနာ–သည်၊ သိယာ–နည်း၊) ကသ္မာ, ဧတာ မေတ္တာ၊ ပေ၊ ဥပေက္ခာ–ဤမေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာ တို့ကို၊ ဗြဟ္မဝိဟာရာတိ–ဗြဟ္မဝိဟာရတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ–ဆိုအပ်ကုန်သနည်း၊ ကသ္မာစ–ကြောင့်လည်း၊ စတသော်ဝ–၄–ပါးတို့ကိုသာ၊ ဝုတ္တာ–ဟောတော်မူအပ်ကုန်သနည်း၊ ဧတာသံ–ဤ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာတို့၏၊ ကမောစ–အစဉ်သည်လည်း၊ ကော–အဘယ်နည်း၊ ဝိဘဂေါစ–ဝိဘင်းပါဠိတော်၌လည်း၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ အပ္ပမညာ တိ–တို့ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ–နှ်သနည်း၊ ဣတိ (ဤဒိသီ–သော၊ စောဒနာ–သည်၊ သိယာ–ရာ၏၊) (ပရိဟာရော မယာ) ဝုစ္စတေ၊ တာဝ–ကသ္မာစ စတသော်ဝ စသော အမေး၏ အဖြေမှ ရှေးဦးစွာ၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၌စပ်၊) သေဋ္ဌေန–မြတ်ကုန်သည်၏အဖြစ် ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ နိဒ္ဒေါသဘာဝေနစ–ဒေါသ မရှိ ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဧတ္ထ–ဤမေတ္တာ အစရှိသော ၄–ပါး တို့၌၊ ဗြဟ္မဝိဟာရတာ–ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၏ အဖြစ်ကို၊ (ဗြဟ္မဝိဟာရအမည်ကို၊) ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဟိ–ချဲ့၊ သတ္တေသု–တို့၌၊ သမ္မာ ပဋိပတ္တိဘာဝေန–ကောင်းသော

သေဋ္ဌေန။ ။သေဋ္ဌေနဟူသော ပဌမဟိတ်၌ ဗြဟ္မသဒ္ဒါသည် "အမြတ်" ဟူသောအနက်ကို ဟောဏ်၊ ဝိဟရန္တိ ဧတေဟိတိ ဝိဟာရာ၊ ဗြဟ္မာနော–မြတ်ကုန် သော+ဝိဟာရာ ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ မိမိအတွက် စီးပွားချမ်းသာ လိုလားမှုစသည် မဟုတ်ဘဲ သတ္တဝါတို့အတွက် စီးပွားချမ်းသာကို လိုလားမှုစသော သမ္မာပဋိပတ် ဖြစ်သောကြောင့် မြတ်သည်ကို "သေဋ္ဌ+ဗြဟ္မ" ဟု ဆိုသည်။

နိဒ္ဒေါသဘာဝေန။ ။နိဒ္ဒေသဘာဝေနဟူသော ဒုတိယဟိတ်၌ ဗြဟ္မသဒ္ဒါသည် "ဗြဟ္မာ"ဟူသော အနက်ကိုပင်ဟောဏ်၊ "ဒေါသ မရှိသောကြောင့် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တူသည်"ဟူလို၊ နိဒ္ဒေါသဘာဝေနာတိ နိပ္ပဋိဃဘာဝေန၊–ဋီကာ၊ ဗြဟ္မာနော ဝိယာတိ ဗြဟ္မာနော–ဗြဟ္မာနှင့်တူသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၊ ဗြဟ္မာန်+ဝိဟာရာ ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ ဗြဟ္မာန်–ဗြဟ္မာနှင့်တူသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဝိဟာရော–နေကြောင်းတရားတို့တည်း၊ ဗြဟ္မဝိဟာရာ–တို့။

မှတ်ချက်။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌ "ဗြဟ္မာ"အရ ဘုရားအလောင်း ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ယူသေး၏၊ "နိဒ္ဒေါသအရလည်း နိဝရဏအဖြစ်မရှိ" ဟူသော အနက်ကိုယူ၏၊ ထိုအလို "ဗြဟ္မဝိဟာရာ–ဘုရားအလောင်းတော် သူမြတ်တို့၏ နေကြောင်းတရားတို့" ဟု ပေးပါ။

အကျင့်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧတေ ဝိဟာရာ–ဤနေကြောင်းတရားတို့သည်၊ သေဋ္ဌာ–မြတ်ကုန်၏။ ["သေဋ္ဌဋ္ဌေန"၏ အကျယ်ကိုပြုပြီး၍ "နိဒ္ဒေါသဘာဝေန"၏ အကျယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် "ယထာစ" စသည်မိန့်။] စ–သည်သာမကသေး၊ ဗြဟ္မာနော–ဗြဟ္မာတို့သည်၊ နိဒ္ဒေါသ စိတ္တာ–ဒေါသမရှိသော စိတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရန္တိ ယထာ–နေကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ ဧတေဟိ–ဤ ဗြဟ္မဝိဟာရတို့နှင့်၊ သမ္မယုတ္တာ–ယှဉ်ကုန်သော၊ ဝါ–ပြည့်စုံကုန်သော၊ ယောဂိနော–တို့သည်၊ ဗြဟ္မသမာဝ–ဗြဟ္မာနှင့်တူကုန်သည်သာ၊ ဟုတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ ဣတိ–သို့၊ သေဋ္ဌဋ္ဌေန–ကြောင့်လည်းကောင်း၊–နိဒ္ဒေါသဘာဝေနစ–ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မဝိဟာရာတိ–တို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ။

ပန–ကား၊ ကသ္မာစ စတသော်တိ အာဒိပဋိသ–ကသ္မာစ စတသော အစ ရှိသော ပြဿနာ၏၊ ဣဒံ–ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါ ဒီဝသာ–စင်ကြယ်ခြင်း၏ အကြောင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ စတသော–၄–ပါးတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ပန–ကား၊ ဟိတာဒိအာကာရဝသာ–စီးပွားကို လိုလားခြင်း စသော အခြင်းအရာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အာသံ–ဤမေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာတို့၏၊ ကမော–အစဉ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ယေန–အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ တာ–ထိုမေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာတို့သည်၊ အပ္ပမာဏော–အပိုင်းအခြားမရှိသော၊ ဂေါစရေ–သတ္တဝါ ပညတ်ဟူသော အာရုံ၌၊ ပဝတ္တန္တိ၊ တံစ (တေန ကာရဏေန)–ထိုအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အပ္ပမညာ–တို့ ဟူ၍၊ (ဝုစ္စန္တိ)၊ ဟိ–ချဲ့၊ ဧတာသု–ဤ မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာ, ဥပေက္ခာတို့တွင်၊ ယသ္မာ, မေတ္တာ–သည်၊ ဗျာပါဒ ဗဟုကသ–များသော ဗျာပါဒရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ–စင်ကြယ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊) ကရုဏာ–သည်၊ ဝိဟိံသာဗဟုလသ–များသော ဝိဟိံသာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ–စင်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်းတည်း၊) ကရုဏာ–သည်၊ ဝိဟိံသာဗဟုလသ–များသော ဝိဟိံသာရှိသာ ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ–တည်း၊) မုဒိတာ–သည်၊ အရတိ ဗဟုလသ–များသော အရတိ ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ)၊ ဥပေက္ခာ–သည်၊ ရာဂ ဗဟုလသ–များသော ရာဂရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ–တည်း။ ["ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂါဒီဝသာ စတသော" ၏ အကျယ်တည်း။]

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒီဝသာ။ ။မဂ္ဂါ၌ အာဒိဖြင့် နောက်အကျယ်၌ လာလတ္တံ့အတိုင်း "ယသ္မာစ ဟိတူပသံဟာရ၊ပေ၊ ယသ္မာစ ယထာ မာတာ"စသည်ဖြင့်လာသော ဟိတူပသံဟာရ, အဟိတာပနယန, သမ္မတ္တိမောဒန, အနာဘောဂ, ဟူသော မနသိကာရ ဝိသေသ (စိတ်ထားပုံအထူး) တို့ကို ယူပါ။

ဟိတာဒိ အာကာရ။ ။ဟိတာဒိ၌ အာဒိဖြင့် အကျယ်လာလတ္တံ့အတိုင်း ဒုက္ခာပနယကာရ, သမ္မတ္တိပမောဒန, မဒ္ဒဝတ္တာကာရတို့ကို ယူပါ။ [ပနာသံ၌ အာသံသည် တာသံနှင့် အနက်တူတည်း၊ တာနောင် နံကို သံပြု၊ တာကို အာပြု၊–အာစ တိလိဂေ် (သဒ္ဒနီတိ, နာမ်–၁၇၇။)]

["ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိ"၌ အာဒိအရပြုလို၍ "ယသ္မာ စ" စသည် မိန့်၊] စ-သည်သာ မကသေး၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သတ္တေသု-တို့၌၊ မနသိကာရော-နလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ ဟိတူပသံဟာရ၊ပေ၊ ဝသေန-စီးပွားကိုဆောင်လိုခြင်း (မေတ္တာ၏ကိစ္စ), စီးပွားမဲ့ကို ပယ်ရှားလိုခြင်း (ကရုဏာ၏ကိစ္စ), ပြည့်စုံခြင်းကို ဝမ်းမြောက်ခြင်း (မုဒိတာ၏ကိစ္စ)၊ ဟိတစသည်ကို နလုံးမသွင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် (ဥပေက္ခာ၏ ကိစ္စ)၊ စတုဗိဓောယေဝ-၄-ပါး အပြားရှိသည်သာ၊ (ထို့ကြောင့် "၄-ပါးဟောရသည်" ဟူလို။

စ-ဆက်ဦးအံ၊ ယသ္မာ, မာတာ-မိခင်သည်၊ ဒဟရ၊ပေ၊ ပသုတောသု-ငယ်ရွယ်သောသား, မကျွန်းမာသောသား, လူလားမြောက်၍ အရွယ်ရောက်သောသား, မိမိ၏လူမှုကိစ္စ၌ အားထုတ်နေသောသား ဟူကုန်သော၊ စတူသု-နှ်သော၊ ပုတ္တေသု-တို့တွင် ဒဟရဿ-ငယ်ရွယ်သောသား၏၊ အဘိဝုဓိကာမာ-ကြီးရင့်ခြင်းကို လိုလားသည်၊ ဟောတိယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (မေတ္တာဖြစ်ပုံ)၊ ဂိလာနဿ-မကျန်းမာသောသား၏၊ ဂေလညာပနယနကာမာ-အနာရောဂါကို ပယ်ရှားလိုသည်၊ (ဟောတိယထာ-လည်းကောင်း၊ ကရုဏာဖြစ်ပုံ)၊ ယောဗ္ဗနပတ္တဿ-လူလားမြောက်၍ အရွယ်ရောက်သောသား၏၊ ယောဗ္ဗနသမ္ပတ္တိယာ-ကောင်းသောအရွယ်၏ ပြည့်စုံခြင်း၌၊ စိရဋ္ဌိတိကာမာ-ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းကို လိုလားသည်၊ (ဟောတိယထာ-လည်းကောင်း၊ မုဒိတာဖြစ်ပုံ)၊ သကိစ္စပသုတဿ-မိမိ၏ လူမှုကိစ္စ၌ အားထုတ်သော သားကြီး၏၊ ကိသ္မိဉ္စိပိ ပရိယာယေ-တစ်စုံတစ်ခုလည်းဖြစ်သော အလှည့်အကြိမ်၌၊ အဗျာဝဋာ-ကြောင့်ကြမစိုက်သည်၊ (ဟောတိယထာ-လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာဖြစ်ပုံ)၊ တထာ-တူ၊ အပ္ပမညာဝိဟာရီ ကေနာပိ-အပ္ပမညာဖြင့် နေခြင်းရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ သဗ္ဗသတ္တေသု-တို့၌၊ မေတ္တာဒိဝသေန-မေတ္တာ အစရှိ

ယသ္မာ စ ယထာ မာတာ။ ။ယွာယ် စတုဗိဓော သတ္တေသု မနသိကာရော ဝုတ္တော (သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ ၄-ပါးအပြားရှိသော အကြင် မနသိကာရကိုဆိုအပ်ပြီ၊) တမေဝ (ထိုမနသိကာရကိုပင်) ဥပမာယ ဒဿေတုံ "ယသ္မာစ ယထာ မာတာ"တိ အာဒိဝုတ္တံ၊ [ယသ္မာစ၌ စသဒ္ဒါသည် "အတ္ထုပနယနတ္ထ (ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို ဥပမေယျအဖြစ်ဖြင့် ကပ်ဆောင်ခြင်းအနက်ရှိ၏)" ဟု မဟာဋ္ဌိကာဆို၏၊ "ဆိုအပ် ပြီးသော အနက်ကို ဥပမေယျအဖြစ်ဖြင့်ထား၍, ယထာ မာတာ စသည်ဖြင့် ဥပမာလုပ်၍ ပြမည်"ဟူလို။]

ကိသ္မိဉ္စိပိ ပရိယာယေ။ ။ပရိယာယေတိ ဝါရေ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ကိစ္စဝသေန ပရိဝတ္တနက္ကမေတိ အတ္ထော၊–မဟာဋ္ဌိကာ၊ ဆိုလိုရင်းကား-ပရိယာယသဒ္ဒါသည် ဝါရအနက်ဟောတည်း၊ မိခင်သည် သားကြီးအတွက် ကိစ္စတစ်ခုပြီးတစ်ခု အပြောင်း အလွှဲဖြစ်နေသော်လည်း မည်သည့်အပြောင်းအလွှဲကိစ္စ၌မျှ ကြောင့်ကြမစိုက်တော့၊ (ဘာ့ကြောင့်နည်း) သားကြီးကိုယ်တိုင်၌ ထိုကိစ္စတိုင်း၌ နိုင်နင်းစွာ ဆောင်နိုင်သောကြောင့်တည်း။

သည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဘဝိတဗ္ဗ-ဖြစ်ရာ၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣတော ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂါဒိဝသာ-ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စတသော-၄-ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ အပ္ပမညာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)။

[ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာ၏ အကျယ်ကိုပြုပြီး၍ "ဟိတာဒိအာကာရဝသာ"၏ အကျယ်ကိုပြလိုသောကြောင့် "ယသ္မာပန" စသည်မိန့်။] ပန-ကား၊ ယသ္မာ, စတသောပိ-နှင့်သော၊ ဧတာ-ဤမေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာတို့ကို၊ ဘာဝေတုကာမေန-ဖြစ်စေခြင်းငှာ အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဟိတာကာ ရပ္ပဝတ္တိဝသေန-စီးပွားကိုလိုလားသော အခြင်းအရာ၏ ဖြစ်ခြင်း၏ . အစွမ်းဖြင့်၊ သတ္တေသု-တို့၌၊ ပဋိပဒ္ဒိတဗ္ဗ-ကျင့်ရာ၏၊ စ-ဆက်၊ မေတ္တာ-သည်၊ ဟိတာကာ ရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ-ရှိ၏၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ ဧဝံ-သို့၊ ပတ္တိတဟိတာနံ-(သူတို့အတွက်) တောင့်တအပ်သော စီးပွားရှိကုန်သော၊ သတ္တာနံ-တို့၏၊ ဒုက္ခာ ဘိဘဝံ-ဒုက္ခ၏ လွှမ်းမိုးခြင်းကို၊ (ဒုက္ခ၏ အလွှမ်းမိုးခံနေရပုံကို၊) ဒိသွာဝါ-မြင်ရ၍ သော်လည်းကောင်း၊ သုတ္တာဝါ-ကြားရ၍သော်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘာဝေတွာ ဝါ-(ဤသို့ ကျင့်နေလျှင် ငရဲစသည်၌ဖြစ်စရာရှိ၏ဟု) ကြံဆ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခာပနယနာကာရ ပ္ပဝတ္တိဝသေန-ဒုက္ခကို ပယ်ရှားလိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ (သတ္တေသု ပဋိပဒ္ဒိတဗ္ဗံ၊) စ-ဆက်၊ ကရုဏာ-သည်၊ ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ-ရှိ၏။

အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ဧဝံ-သို့၊ ပတ္တိတဟိတာနံ-မေတ္တာဖြင့် တောင့်တအပ်သော စီးပွားရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပတိတဒုက္ခာပဂမနဋ္ဌ-ကရုဏာဖြင့် တောင့်တအပ်သော စီးပွားရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပတ္တိတဒုက္ခာပဂမနဋ္ဌ-ကရုဏာဖြင့် တောင့်တအပ်သော ဒုက္ခ၏ကင်းခြင်းရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ နေသံ-ထိုသတ္တဝါတို့၏၊ သမ္ပတ္တိ-ကို၊ ဒိသွာ, သမ္ပတ္တိပမောဒနဝသေန-ပြည့်စုံခြင်းကို ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ (သတ္တေသု ပဋိပဒ္ဒိတဗ္ဗံ)၊ စ-ဆက်၊ မုဒိတာ-သည်၊ ပမောဒန

တသ္မာ ဣတော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာ။ ။ရှေ့၌ "ဧတာသု ဟိ ယသ္မာ မေတ္တာ ဗျာပါဒ ဗဟုလသ၊ ပေ၊ ယသ္မာ ဟိတူပသံဟာရ၊ ပေ၊ ယသ္မာစ ယထာ မာတာ"ဟု အနိယမကာရဏဝါကျ ၃-ဝါကျကိုပြခဲ့၏၊ တသ္မာဖြင့် ထို ၃-ဝါကျကိုပြန်၍ နိယမကာရဏပြသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိ မဂ် မဟာဋီကာ၌ ယသ္မာ ၃-ဝါကျ၏ အနက်ကို ချဲ့၍ "တသ္မာတိ ယသ္မာ သဗ္ဗေပိ သံကိလေသမဿ ယထာရဟံ ဒေါသမောဟ ရာဂပက္ခိယာ၊ တေဟိစ ဝိသုဒ္ဓိနုပါယော အပ္ပမညာ၊ ဟိတူပသံဟာရာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓောဝ သတ္တေသု မနသိကာရော၊ တသ္မာ"ဟု ဖွင့်သည်။

သမ္ဘာဝေတွာ။ ။သမ္ဘာဝေတွာ ဝါတိ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ အယံ နိရယာဒီသု နိဗ္ဗတ္တေယျာတိ ပရိကပ္ပေတွာ ဝါ၊-(တွေးတောကြံဆ၍) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဋီကာ၊ [သံပုဗ္ဗ+ဘူဓာတ်ကို ပရိကပ္ပအနက်ဟောဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။] ဤ "သမ္ဘာဝေတွာ"ဖြင့် ဘုရားအလောင်း စသည်တို့က သုခိတသတ္တဝါတို့၌သော်မှ ကရုဏာဖြစ်ပုံကို ပြသည်။

လက္ခဏာ-ရှိ၏၊ တတော-ထို ဟိတာကာရပဝတ္ထိ စသောဖြစ်ခြင်းမှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ ပုန်-တစ်ဖန်၊ ကတ္တုဗ္ဗာ ဘာဝတော-ပြုထိုက်သော ကိစ္စ၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ အဗ္ဗုပေက္ခကတာသင်္ခါတေန-လျစ်လျူရှုသူ၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ မဇ္ဈတ္တာ ကာရေန-လျစ်လျူရှုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (သတ္တေသု) ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ စ-ဆက်၊ ဥပေက္ခာ-သည်၊ မဇ္ဈတ္တာကာရပဝတ္ထိလက္ခဏာ-ရှိ၏၊ တသ္မာ, ["ယသ္မာ ပန စတသော ပေတာ" စသည်ဖြင့် ပြအပ်သော စကားအားလုံးကို "ကသ္မာ" ဟု ပြန်ညွှန်းသည်။] ဣတော ဟိတာဒီအာကာရဝသာ-ဤ ဟိတအစရှိသော အခြင်းအရာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အာသံ-ဤမေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာတို့တွင်၊ ပဌမံ-စွာ၊ မေတ္တာ-ကို၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ကရုဏာ-ကို၊ (ဝုတ္တာ)၊ (အထ-)၌)၊ မုဒိတာ-ကို၊ (ဝုတ္တာ၊ အထ-၌) ဥပေက္ခာ-ကို၊ (ဝုတ္တာ)၊ (ဤသို့ ထည့်၍ပေး၊) ဣတိ-သို့၊ အယံ ကမော-ဤအစဉ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပန-ကား၊ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိ အစ, ကမောတိုင်အောင်ကို အကျယ်ပြုပြီး၍, "ပဝတ္တန္တိ" အစ "တဒပ္ပမညာ"တိုင်အောင်ကို အကျယ်ပြုလိုသောကြောင့် "ယသ္မာ ပန" စသည်မိန့်၊] ပန-ကား၊ ယသ္မာ, သဗ္ဗာပိ-နှံသော၊ ဧတာ-ဤမေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာတို့သည်၊ အပ္ပမာဏော-အပိုင်းအခြားမရှိသော၊ ဂေါစရေ-၌၊ ပဝတ္တန္တိ၊ တသ္မာ, အပ္ပမညာတိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဧတာသံ-ဤမေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာတို့၏၊ ဂေါစရဘူတာ-အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ အပ္ပမာဏာ-အပိုင်းအခြားမရှိကုန်၊ စ-ဆက်၊ ကေသတ္တသာပိ-တစ်ယောက်သော သတ္တဝါ၏ သော်မှလည်း၊ [ပိသည် ဂရဟာဏေတက, အများသတ္တဝါ၌ ပမာဏကို

အယံ ကမော။ ။အယံ ကမောတိ အယံ ဣမာသံအပ္ပမညာနံ ယောဘူယောန ပဝတ္တနက္ကမောတိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ-များသောအားဖြင့် ဤပြခဲ့သော အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သောကြောင့် "အယံကမော" ဟု ဆိုအပ်ပြီ၊ နှ ဣမိနာဝ ကမေန ဧတာသံ ပဝတ္တိ, နှ အညထာတိ-ဤအစဉ်အတိုင်းသာ ဤအပ္ပမညာတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏, အခြားအစဉ်အားဖြင့် မဖြစ်ဟု နှလုံးသွင်း၍ "အယံကမော" ဟု ဆိုအပ် သည် မဟုတ်ပါ၊ မှန်၏-မေတ္တာစသော ၃-ပါးတို့တွင် ရှေးဦးစွာ 'မေတ္တာကိုသာ ပွားစေရမည်, ထို့နောက်မှ ကရုဏာ, ထို့နောက်မှ မုဒိတာကို ပွားစေရမည်ဟု အမြဲ သတ်မှတ်ထားသော အစဉ်မရှိ, မည်သည့်တရားကိုမဆို ရှေးဦးစွာ စ၍ ပွားစေနိုင်သည်သာ။ [ပါဠိတော်များ၌ မေတ္တာကို စ၍ ထားသည်ကို ဒေသနာဏမဟု သော်လည်း တစ်နည်းမှတ်ပါ။]

အပ္ပမညာ။ ။ပဟုဇ္ဇ, မာဟာတ်သည် ပရိစ္ဆိန္နနှ အနက်ဟောတည်း၊ ပ ဥပသာရကြောင့် အနမ္ဘ နှကို ဏပြု၊ ပမိယတေ အနေနာတိ ပမာဏ-ပိုင်းခြား အပ်ကြောင်းဖြစ်သော အပိုင်းအခြား၊ နတ္ထိ+ပမာဏ ယသ္မာတိ အပ္ပမာဏော-အပိုင်းအခြားမရှိသောအရပ်၊ [ဗွတ္ထကေ ပဒေသေကိုကြည့်၍ ပဒေသ (ကိုယ်၏အစိတ်အပိုင်းအရပ်) ကို အပ္ပမာဏ-အရကောက်ပါ။] အပ္ပမာဏော+ဘာဝါ အပ္ပမညာ။

မယူပုံမှာ ဆိုဖွယ်ရာမရှိဟု သမ္ဘာဝနာကိုဆည်း။] တွေ့ကေ-ဤမြတ် အတိုင်းအရည်ရှိသော၊ ပဒေသေ-အရပ်၌၊ မေတ္တာဘဝယော-မေတ္တာအစရှိသည်တို့ကို၊ ဘာဝေတဗ္ဗာ-ဖြစ်စေထိုက်ကုန်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ပမာဏံ-အပိုင်းအခြားကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ-မယူမူ၍၊ သကလဖရဏဝသေနေဝ-အလုံးစုံသော ကိုယ်ကိုဖြန့်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပဝတ္တာ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ တေန-ကြောင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ပေ၊ တဒပ္ပမညာတိ-ဟူ၍၊ (မယာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ဤအဓိပ္ပာယ်များကို ဋီကာ၌ ပြထား၏။]

စ-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ အပ္ပမာဏဂေါစရတာယ-အပိုင်းအခြားမရှိသော အာရုံရှိကုန်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဧကလက္ခဏာသု-တူသော လက္ခဏာရှိကုန်သော၊ ဧတာသုပိ-ဤမေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာတို့တွင်လည်း၊ ပုရိမာ-နှင့်သော၊ တိသော-၃-ပါးကုန်သော မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့သည်၊ တိက စတုက္ကဈာနိ ကာဝ-တိကစျာန်, စတုက္ကစျာန်နှင့် ယှဉ်ကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ [စတုက္ကနည်းအားဖြင့် တိကစျာန်နှင့်ယှဉ်၍, ပဉ္စကနည်းအားဖြင့် စတုက္ကစျာန်နှင့် ယှဉ်ကြသည်။] ကသွာ-နည်း၊ သောမနဿာဝိပ္ပယောဂတော-မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ သောမနဿနှင့် မကွေမကွာ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်တည်း၊...ပန-ပရိဟာရ၊ပေ၊အံ့၊ ကသွာ-ကြောင့်၊ (ပုရိမာနံ-နှင့်သော၊ တိသန္နံ-၃-ပါး၏သော မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့၏၊) သောမနဿေန-နှင့် အဝိပ္ပယောဂေါ-မကွေမကွာယှဉ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ဒေါမနဿသမုဋ္ဌာနံ-ဒေါမနဿကြောင့် ကောင်းစွာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗျာပါဒါဒီနံ-ဗျာပါဒအစရှိသည်တို့၏၊ [အာဒိဖြင့် ဝိဟိံသာ, အရတိတို့ကိုယူ၊] နိဿရဏတ္တာ-ထွက်မြောက်ကြောင်းတို့၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [အချို့စာ၌ "ကသွာပနာသံ"ဟုရှိ၏၊ အာသံဟုဆိုလျှင် ၄-ပါးကိုစွဲရမည် ဖြစ်သော ကြောင့် မကောင်း၊ ထို့ကြောင့် "ပုရိမာနံ တိသန္နံ"ဟု သမ္မန် အပိုထည့်ပေးသည်။]

ပန-ကား၊ ပစ္ဆိမာ-နောက်ဖြစ်သော ဥပေက္ခာသည်၊ အဝသေသေကဈာနိကာဝ-တိက စတုက္ကဈာန်တို့မှ ကြွင်းသော တစ်ပါးသော စျာန်နှင့်သာယှဉ်၏၊ ကသွာ-နည်း၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ သမ္မယောဂတော-ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ သတ္တေသု-တို့၌၊ မဇ္ဈတ္တာကာရပ္ပဝတ္တာ-လျစ်လျူရှုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော၊ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ-ဗြဟ္မဝိဟာရ ဥပေက္ခာသည်၊ ဥပေက္ခာဝေဒနံ-ကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍၊ န ဂတ္တတိ-မဖြစ်နိုင်၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ [ဤအဓိပ္ပာယ်များကိုယူ၍ သင်္ဂြိဟ်ဘာသာဋီကာ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း ဘာဝနာဘေဒအဖွင့်၌ ဂါထာနှင့်တကွ ပြထားပြီ။]

ဗြဟ္မဝိဟာရကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

အသုဘကထာ အဖွင့်

ဣဒါနိ–ဗြဟ္မဝိဟာရကထာကို ပြုပြီးရာ, ယခုအခါ၌၊ ရာဂစရိတသတ္တာနံ–ရာဂစရိုက်ရှိသော သတ္တဝါတို့၏၊ ကေန္ဒ္ဟိတံ–ကေန်စီးပွားဖြစ်သော၊ ["ရာဂစရိတသတ္တာနံ–တို့အား၊ ကေန္ဒ္ဟိတံ–စင်စစ်လျှောက်ပတ်သော"ဟု ရှေးနိသယပေး၏။] နာနာရမဏေသု–အမျိုးမျိုးသော အာရုံတို့၌၊ (ဥဒ္ဓုမ္မာတကဿ ၁၀–မျိုးသော အာရုံတို့၌၊) ဧကေကဋ္ဌာနေ ဝသေနေ–တစ်ပါးတစ်ပါးသော ပဌမစျာန်၏ အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်၊ ပဝတ္တမာနံ–ဖြစ်သော၊ ရူပါဝစရကုသလံ–ကိုယ်၌ဒသေတုံ၊ပေ၊ အာရဒ္ဓံ–ပြီ။

တတ္ထ–ထိုကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာအစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဥဒ္ဓုမ္မာ ပေ၊ အာဒီသု–အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ၉၀ ဝေဒီတဗ္ဗော)၊ ဝါယုနာ၊ ကြောင့်၊ (သမုဋ္ဌာနာ–ကောင်းစွာ တက်သော၊ ဝါ–ဖောင်းပွသော၊) ဘဿာဝိယ–ဖားဖိုကဲ့သို့၊ ဧဝိတပရိယာဒါနာ–အသက်၏ကုန်ရာအခါမှ၊ (သေခြင်းမှ၊) ဥဒ္ဓံ–အထက်ဖြစ်သော နောက်၌၊ ယထာနုက္ကမံ–အကြင်အကြင် အစဉ်အတိုင်း (တဖြည်းဖြည်း၊) သမုဋ္ဌာတေန–ကောင်းစွာ တက်သော၊ ဝါ–ဖောင်းပွသော၊ သူနဘာဝေန–ဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဥမာတတ္တာ–ဖူးရောင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊

ဘဿာ။ ။ဘသမာတ်သည် ဘာသ (ကုန်းတိုက်စကားပြောခြင်း) ဒီတို့ အနက်တို့၌ဖြစ်၏၊ ဘသတိဒီပွတေ အဂ္ဂိယာယာတိ ဘဿာ မီးတောက်ကြောင်းဖြစ် သော ဖားဖို၊ တ ပစ္စည်း, အာပစ္စည်း၊ တြဏ်ပစ္စည်းသက်လျှင် "ဘဿာ" ဟု ဖြစ်၏၊ ဘသဘသ္မိကရဏော (ပြာဖြစ်အောင်ပြုခြင်း) ဓာတ်နက်ရှိသောကြောင့် "ဘသတိ ဘသ္မိကရောတိ ဧတာယာထိ ဘဿာ, ဘဿ"ဟုလည်းပြုကြ၏။ [နဒါဒိတောဝါ ဤ သုတ်က [နဒနင့် တူသော် သဒ္ဒါတို့ကိုယူသော အာကတိဂိုဏ်း ဖြစ်သော ကြောင့် ထိုဂိုဏ်းတွင် မပါဝင်သော ဘဿနောင် ဤပစ္စည်းမသက်ရ, အာပစ္စည်းသာ သက်ရသည်။]

ဥဒ္ဓံ၊ ပေ၊ သမုဋ္ဌာတေန။ ။ဥဒ္ဓုမ္မာတကဋ္ဌ ဥကို ဥဒ္ဓံဟုဖွင့်၏၊ ဥဒ္ဓံ၏ အပါဒါနိကို "ဧဝိတပရိယာဒါနာ"ထည့်၏၊ သက္ကတဋ္ဌဓာတ်သည် ပါဠိ၌ ဓုမာတော် ဖြစ်၏၊ မီးမွှေတ်သဲကဲ့သို့ "ရှူးရှူး"ဟူသော အသံကိုဟောအံ့၊ တစ်လုံးဓာတ်ဖြစ်၍ အာလည်းမကြေ၊ "ဓုမာယတိ–ရှူးရှူးဟု အသံပြုတတ်၏၊ ဣတိဓုမာတာ"ဟု ပြု၍ ရေဖြင့် ပြုအပ်သော ဖားဖိုခေါ် (ပန်းပဲဆရာတို့ အသုံးပြုအပ်သော) မီးမွှေတ်ဖို့အရာကို ယူပါ၊ ထိုဖားဖိုသည် လေပြည့်သောအခါ ဖောင်းပွလာ၏၊ အသေကောင်လည်း ၂–ရက် ၃–ရက် ကြာသောအခါ ဖောင်းပွလာ၏၊ ထို့ကြောင့် ဖားဖိုနှင့် တူရကား "ဓုမာတာဝိယာတိ ဓုမာတံ" ဟု ဖားဖိုကို ဥပမာပြုသည်။

သူနဘာဝေန။ ။"အကောင်ပုပ်၏အဖြစ်ဖြင့်" ဟု ရှေးနိသယဋ္ဌပေး၏၊ သက္ကတအဘိဓာန်၌ ဣတ္ထိလိင် "သူနာ" ပုဒ်ကို "မံသဝိကြိယ–အသားတို့ ဖောက်ပြန်ခြင်း" ဟူသော အနက်လည်းဖွင့်၏၊ ဓုမာတနှင့် သဘောတူပင်တည်း။

(တစ်နည်း) ဥဒ္ဓုမာတတ္တာ-သေသည်မှ အထက် ဖူးရောင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥဒ္ဓုမာတံ-မည်၏၊ ဥဒ္ဓုမာတမေဝ-သေသည်မှအထက်, နှစ်ရက် သုံးရက်ကြူးသဖြင့် ဖူးဖူးရောင်ရောင် အလောင်းကောင်သည်ပင်၊ ဥဒ္ဓုမာတကံ-တကမည်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ပဋိကူလတ္တာ-စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကုစ္ဆိတံ-စက်ဆုပ်အပ်သော၊ ဥဒ္ဓုမာတံ-သေသည်မှအထက်, နှစ်ရက်သုံးရက်ကြူးသဖြင့်, ဖူးဖူး ရောင်ရောင် အလောင်းတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဥဒ္ဓုမာတကံ-မည်၏၊ ဧတံ-ဤဥဒ္ဓုမာတက် ဟူသော အမည်သည်၊ တထာရူပဿ-ထိုသို့ ဖူးဖူးရောင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ ဆဝသရီရဿ-အလောင်းကောင်၏၊ အဓိဝစနံ-အမည်တည်း၊ [မသေမီ ဖောရောင်နေသော်ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ဥဒ္ဓုမာတကသဘော ရှိသောကြောင့် ထိုအသက်ရှင်ဆဲကိုယ်ကို ယူမည်စိုး၍ အထင်ရှင်အားဖြင့် အသေ ကောင်ကို ယူရကြောင်း သိစေဖို့ရန် "ဆဝသရီရဿတံ အဓိဝစနံ"ဟု အဓိဝစနသဒ္ဒါ ဖြင့် ဖွင့်သည်။]

ဥဒ္ဓုမာတတ္တာ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ အသုဘခန်းဌ ဥဒ္ဓုမာတတ္တာကို "ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ ဝုမာတတ္တာ သူနတ္တာ"ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအဖွင့်အလို ဝုမာတနှင့် သူနသည် အနက်တူ၏၊ ဥ-အရ ဥဒ္ဓံလည်း ဝိစ္ဆာအနက်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် "ဥဒ္ဓံ၊ ပေ၊ သူနဘာဝေန" ဟူသောစကားအားလုံးကိုလည်း ဥဒ္ဓုမာတတ္တာ၏ အနက်ပြဟူမှတ် ပါ၊ ထိုစကားဌ "ဥဒ္ဓံယထာနုက္ကမံ"ကို ထောက်၍ ဥဒ္ဓုမာတမှ ဥကိုလည်း "ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ" ဟု မဟာဋီကာဖွင့်သည်။

မှတ်ချက်။ ။သူနဘာဝေန၏နောက်ဌလည်း "ဥဒ္ဓုမာတတ္တာ" ဟု "ဥဒ်" ပါဦးမှ မဟာဋီကာဖွင့်ပုံနှင့် ညီမျှသည်၊ ရှေ့ဌ ဥအတွက် "ဥဒ္ဓံ"ဟု ပါပြီးမဟုတ်လောဟု မေးဖွယ်ရှိ၏၊ ထိုဥဒ္ဓံ သူနဘာဝေနသည် ဥဒ္ဓုမာတတ္တာ၏ အနက်ပြဖြစ်သော ကြောင့် "ရှေ့ဌ ပါပြီးဖြစ်သော ဥဒ္ဓံသည် ဤဥဒ္ဓုမာတတ္တာမှ တခြားတည်း"ဟု ဖြေပါ။

အပိုထည့်၍ဖွင့်ပုံ။ ။ဥအတွက် အပါဒါန်လိုရ်ဌ "ဒီဝိတပရိယာဒါနာ" ဟုလည်းကောင်း, ဝဖြူးကြည်လင်သော ဝုမာတကိုယူမည်စိုး၍ "ဖောက်ပြန်သော ဝုမာတ"ဟုသိစေဖို့ရန် "သူနာ ဘာဝေန"ဟုလည်းကောင်း, ဝုမာတ၏ အနက်ပေါ် အောင် "သမုဋ္ဌာတေန"ဟုလည်းကောင်း, သေလျှင် သေချင်းမပုပ်, တဖြည်းဖြည်းမှ အစဉ်အတိုင်း ပုပ်သည်ဟု သိစေလိုရ်ဌ "ယထာနုက္ကမံ" ဟုလည်းကောင်း အပိုထပ်၍ ဖွင့်ရသည်။

က အနက် ရှိ-မရှိ။ ။"ဥဒ္ဓုမာတမေဝ ဥဒ္ဓုမာတက်"ဟူသော ပဌမနည်းဌ "က"သည် အနက်မရှိ၊ ဥပမာ-ပီတက်ဌ က အကွာရာသည် အနက်မရှိသကဲ့သို့တည်း၊ ဤပုဒ်မျိုးကို သွတ္ထတဒ္ဓိတ်ဟုဆို၏၊ "ပဋိကူလတ္တာဝါ"ဟူသော နောက်နည်းဌ "က" သည် ကုစ္ဆနအနက်ရှိ၏၊ ဥပမာ-ပါပကော (စက်ဆုပ်အပ်စွာ ယုတ်မာသော) ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ" ဟုရာဌ် က အကွာရာမျိုးတည်း၊ "ကုစ္ဆိတံ+ဥဒ္ဓုမာတံ ဥဒ္ဓုမာတ ကံ"ဟု ကုစ္ဆိတတဒ္ဓိတ်ပြု-မဟာဋီကာ။

ဝိပရိဘိန္နနီလဝဏ္ဏံ-အဖြူအနီတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသော များသောအားဖြင့် ညိုသောအဆင်းရှိသော အလောင်းကောင်ကို၊ ဝါ-မူလအဆင်းမှ ကွဲပြားသော ညိုသောအဆင်းရှိသော အလောင်းကောင်ကို၊ ဝိနီလံ-ဝိနီလဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ဝိနီလမေဝ-ဖြူနီသကဲ့သို့, ရောနှောစပ်တွဲ, ညိုမည်းမည်းပုပ်သော အလောင်းကောင်သည်ပင်၊ ဝါ-မူလအဆင်းမှ ကွဲပြားသော ညိုသောအဆင်းရှိသော အလောင်းကောင်သည်ပင်၊ ဝိနီလကံ-မည်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ပဋိကူလတ္တာ-ကြောင့်၊ ကုစ္ဆိတံ-သော၊ ဝိနီလံ-ဖြူနီသကဲ့သို့, ရောနှောစပ်တွဲ, ညိုမည်းမည်းပုပ်သော အလောင်းကောင်တည်း၊ ဣတိ, ဝိနီလကံ-မည်၏၊ ဧတံ-ဤဝိနီလကံဟူသော အမည်သည်၊ မံသုဿဒဋ္ဌာနေသု-များသောအသားရှိရာအရပ်တို့၌၊ ရတ္တာဝဏ္ဏဿ-နီသောအဆင်းရှိသော၊ ပုဗ္ဗဿနိစ္စယဋ္ဌာနေသု-ပြည်တို့၏စုဝေးရာအရပ်တို့၌၊ သေတဝဏ္ဏဿ-ဖြူသော အဆင်းရှိသော၊ နီလဋ္ဌာနေ-ညိုသောအရပ်၌၊ နီလသာဋကပါရုတသေဝ-ညိုသောအဝတ်ဖြင့် ခြုံအပ်သကဲ့သို့၊ ယေဘုယျေန-အားဖြင့်၊ နီလဝဏ္ဏဿစ-ညိုသောအဆင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဆဝသရီရဿ-၏၊ အဓိဝစနံ-တည်း။

ပရိဘိန္နဋ္ဌာနေသု-ထက်ဝန်းကျင် ပေါက်ကွဲရာအရပ်တို့၌၊ ဝါ-ထက်ဝန်းကျင် ပေါက်ကွဲရာအရပ်တို့က၊ ဝိဿန္ဒမာနပုဗ္ဗံ-ယိုစီးသော ပြည်ရှိသော အလောင်းကောင်သည်၊ ဝိပုဗ္ဗံ-မည်၏၊ ["ဝိဿန္ဒမာနံ ပုဗ္ဗံ"ဟု ဝါကျရှိသည်ကား မကောင်း၊ "ဝိဿန္ဒမာနပုဗ္ဗံ" ဟု ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်ရှိမှ အလောင်းကောင်ကို ဟောနိုင်သည်၊] ဝိပုဗ္ဗမေဝ-ယိုစီးသော ပြည်ရှိသော အလောင်းကောင်သည်ပင်၊ ဝိပုဗ္ဗကံ-မည်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ပဋိကူလတ္တာ,ကုစ္ဆိတံ-သော၊ ဝိပုဗ္ဗံ-ယိုစီးသော ပြည်ရှိသော အလောင်းကောင်တည်း၊ ဣတိ, ဝိပုဗ္ဗကံ-ကမည်၏၊ ဧတံ-ဤဝိပုဗ္ဗကံဟူသော အမည်သည်၊ တထာ ရူပဿ-ထိုသို့ယိုစီးသော ပြည်ရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ ဆဝသရီရဿ အဓိဝစနံ။

ဒွိဓာ-၂-ဖြာ၊ ဝါ-၂-ပိုင်း၊ ဆိဒ္ဒေန-ဖြတ်အပ်သဖြင့်၊ ဝါ-ဖြတ်ထားခြင်းအားဖြင့်၊ အပဓာရိတံ-ခွဲအပ်သော အလောင်းကောင်ကို၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဒံ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဝိစ္ဆိမေဝ-၂-ပိုင်းဖြတ်အပ်သော အလောင်းကောင်သည်ပင်၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဒကံ-မည်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊

ဝိပရိဘိန္နနီလဝဏ္ဏံ။ ။ဝိနီလ၌ ဝိကို "ဝိပရိဘိန္န"ဟု ဖွင့်၏၊ နီလံကို "နီလဝဏ္ဏံ"ဟု ဖွင့်သောကြောင့် နီလံ၌ ဂုဏ္ဏပစာဟု ကြံပါ၊ အညိုဂုဏ်၏ နီလအမည်ကို ဂုဏီ(ဂုဏော) ခြင်း အလောင်းကောင်၌ တင်စားသည်ဟူလို၊ ဝိပရိဘိန္နကို ဋီကာ၌ "သေတရတ္တေဟိ ပရိဘိန္နံ ဝိမိသိတံ-အဖြူ အနီ အဆင်းတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်သော"ဟု ဖွင့်၏၊ ဤအလို "အသမ္မိန္ဒ ခတ္တိယ"ဟူ ရာ၌ကဲ့သို့ ပရိဘိန္ဒ သဒ္ဒါသည် ရောပြွမ်းခြင်းအနက်ဟောဟု ယူပါ၊ "ပုရိမဝဏ္ဏာဝိ ပရိဏာမဘူတံ ဝါ" ဟု တစ်နည်းဖွင့်၏၊ ထိုအလို "ရှေ့အဆင်းမှ မတူ ထူးခြားကွဲပြားသော" ဟု အနက်မှတ်ပါ။

ပဋ္ဌိကူလတ္တာ, ကုစ္ဆိတ်-သော၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဒ-၂-ပိုင်းဖြတ်အပ်သော အလောင်းကောင်တည်း၊ ဣတိ, ဝိစ္ဆိဒ္ဒက-မည်၏၊ ဧတံ-ဤ ဝိစ္ဆိဒ္ဒကဟူသော အမည်သည်၊ ဝေမ္ဗေ-အလယ်၌၊ ဆိန္နသ-ရန်သူတို့ ဖြတ်ထားအပ်သော၊ ဆဝသရီရသ အဓိဝစနံ။

ဣတောစ-ဤ၌လည်းကောင်း၊ ဧတ္တောစ-ထို၌လည်းကောင်း၊ ဝိဝိဓာကာရေန-အထူးထူးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သောဏသိဂါလာဒီဟိ-အိမ်ခွေး, တောခွေး အစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်၊ ခါယိတံ-ခဲစားအပ်သော အလောင်းကောင်သည်၊ ဝိကၠာယိတံ-တမည်၏၊ ဝိကၠာယိတမေဝ-အထူးထူး အပြားပြား, ခဲစားအပ်သော အလောင်းကောင်သည်ပင်၊ ဝိကၠာယိတက်-မည်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ပဋ္ဌိကူလတ္တာ, ကုစ္ဆိတ်-သော၊ ဝိကၠာယိတံ-အထူးထူးအပြားပြား ခဲစားအပ်သောအလောင်းကောင်တည်း၊ ဣတိ, ဝိကၠာယိတက်-မည်၏၊ ဧတံ-ဤဝိကၠာယိတက်ဟူသော အမည်သည်၊ တထာရူပသ-ထိုသို့, အထူးထူးအပြားပြားခဲစားအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ ဆဝသရီရသ အဓိဝစနံ။

ဝိဝိဓ-အထူးထူး အပြားပြားအားဖြင့်၊ ခိတ္တံ-လွင့်ပစ်အပ်သော အလောင်းကောင်သည်၊ ဝိကၠိတ္တံ-မည်၏၊ ဝိကၠိတ္တမေဝ-အထူးထူးအပြားပြား ပစ်လွင့်အပ်သော အလောင်းကောင်သည်ပင်၊ ဝိကၠိတ္တက်-မည်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ပဋ္ဌိကူလတ္တာ, ကုစ္ဆိတ်-သော၊ ဝိကၠတ္တံ-တည်း၊ ဣတိ, ဝိကၠိတ္တက်-မည်၏၊ ဧတံ-ဤဝိကၠိတ္တက်ဟူသောအမည်သည်၊ အညေန-အခြားအရပ်၌၊ ဟတ္ထံ-လက်လည်းကောင်း၊ အညေန-၌၊ ပါဒံ-ခြေလည်းကောင်း၊ အညေန-၌၊ သီသံ-ဦးခေါင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဧဝံ-သို့၊ တတော တတော-ထိုထိုအရပ်၌၊ ခိတ္တသ-ရန်သူတို့ ပစ်လွင့်အပ်သော၊ ဆဝသရီရသ အဓိဝစနံ။

ဝိစ္ဆိဒ္ဒ။ ။ဆိန္နတေ-ရန်သူတို့သည်၊ ဖြတ်အပ်၏၊ ဣတိ ဆိဒ္ဒ၊ ဝိသည် ဝိယောဂ (တစ်ပိုင်းနှင့်တစ်ပိုင်း မယှဉ်စပ်ခြင်း) အနက်ကိုဟောအ၏၊ ထို့ကြောင့် ဒွိဓာသည် အဓိပ္ပာယ်နက်၊ အပဓာရိတ်ကို "ဝိဝဋ္ဋ ဥဏ္ဍိုတ်" ဟု မဟာဋီကာဖွင့်အ၏၊ ပါးစပ်ကိုဖွင့်လိုလ်လျှင် အထက်နှုတ်ခမ်းနှင့် အောက်နှုတ်ခမ်း ကွဲသွားသကဲ့သို့, ကိုယ်ကိုလည်း ၂-ပိုင်းဖြတ်သောအားဖြင့် ခွဲခွာအပ်သည်ကို "အပဓာရိတ်"ဟု ဆိုသည်၊ [အဝဓာရိတ်ဟု မူကွဲရှိ၏၊ အဝဓာရဏပုဒ်သည် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်း အနက်ကို ဟောသကဲ့သို့ အဝဓာရိတ်ပုဒ်လည်း ပိုင်းခြားအပ်ဟူသော အနက်ကိုပင် ဟောအ၏၊ ထို့ကြောင့် သာ၍ သင့်မည်ထင်အ၏၊ "အဗဒ္ဓါရိတ်"ဟု တချို့စာအုပ်၌ ရှိသည်ကား ဋီကာဖွင့်တို့နှင့် မညီ။]

ဝိကၠာယိတ်။ ။ဝိသည် ဝိဝိဓအနက်ဟော၊ ထို့ကြောင့် "ဝိဝိဓာကာရေန"ဟု ဖွင့်သည်၊ ခါယိတ်၌ ခေတ်သည် ခါဒနအနက်ကိုဟောအ၏၊ ထို့ကြောင့် ဧကို အာယ ပြု၍ "ခါယိတ" ဖြစ်သည်ဟု ကြံပါ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ကား "ခါဒိတ်"ဟု ရှိ၏၊ ဒကို ခပြုဟု ကြံသင့်မည်ထင်အ၏၊ သို့မဟုတ် ဓာတ်နက်ဖြင့် ဖွင့်ခြင်းဟု မှတ်ပါ။

ဟတ္ထ-ညှဉ်းဆဲအပ်ကုန်သည်လည်း ဟုတ်၏၊ တံ-ထိုညှဉ်းဆဲအပ်သော အရာဟူသည်၊ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေ့နည်းဖြင့်သာ၊ ဝိကွိတ္တကဋ္ဌ-အထူးထူး အပြားပြား ပစ်လွှင့်အပ်သည်လည်း ဟုတ်၏၊ ဣတိ, ဟတဝိကွိတ္တက်-မည်၏၊ ဧတံ-ဤ ဟတဝိကွတ္တက်ဟူသော အမည်သည်၊ ကာကပဒါကာရေန-ကျီး၏ခြေထောက်ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (ကျီးခြေသဏ္ဌာန်အားဖြင့်၊) အင်ပစ္ဆင်ကေ်သ-အင်ကြီးငယ်တို့၌၊ သတ္တေန-ဓားစသောလက်နက်ဖြင့်၊ ဟနိတ္တာ-သတ်ညှဉ်း၍၊ ဝုတ္တနယေန-ဖြင့်၊ (အညေန ဟတ္ထံ-စသော ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊) ဝိကွိတ္တကသ-အထူးထူး အပြားပြား ပစ်လွှင့်အပ်သော၊ ဆဝသရီရသ အဓိဝစနံ။

လောဟိတံ-သွေးကို၊ ကိရတိ ဝိကွိပတိ-ပစ်လွှင့်တတ်၏၊ ဝါ-ယိုချတတ်၏၊ ဣတောစိတောစ-ဤမှဤမှလည်း၊ ပဋ္ဌရတိ-ယိုချတတ်၏၊ ဣတိ, လောဟိတက်-မည်၏၊ ဧတံ-ဤလောဟိတက်ဟူသော အမည်သည်၊ ပဋ္ဌရိတလောဟိတမကွိတသ-ယိုစီးသောသွေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သော၊ ဆဝသရီရသ အဓိဝစနံ၊ ကိမယော-ပိုးလောက်တို့ကို၊ ပဋ္ဌဝါ-ပဋ္ဌဝတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ -နှ၏၊ ပဋ္ဌဝေဟိ-ပိုးလောက်တို့ဖြင့်၊ ဝိကိရတိ-ရောပြွမ်းတတ်၏၊ ဣတိ, ပဋ္ဌဝက်-မည်၏၊ ဧတံ-ဤပဋ္ဌဝက်ဟူသော အမည်သည်၊ ကိမိပရိပုဏ္ဏသ-ပိုးလောက်တို့ဖြင့် ပြည့်နေသော၊ ဆဝသရီရသ အဓိဝစနံ၊ အဋ္ဌယော-အရိုးသည်ပင်၊ အဋ္ဌက်-မည်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ပဋ္ဌိကုလတ္တာ, ကုစ္ဆိတံ-သော၊ အဋ္ဌ-အရိုးတည်း၊ ဣတိ, အဋ္ဌက်-မည်၏၊ ဧတံ-ဤအဋ္ဌက်ဟူသော အမည်သည်၊ အဋ္ဌသခံလိကာယပိ-အရိုးကွင်းဆက်၏လည်းကောင်း၊ ကေဋ္ဌကသပိ-တစ်ချောင်းသော အရိုး၏လည်းကောင်း၊ အဓိဝစနံ။

စ ပန-ထပ်၍ ဆက်ဦးအုံ့၊ ဣမာနိ ဥဒ္ဓုမာတကာဒီနိ-ဤဥဒ္ဓုမာတက အစရှိသောအာရုံတို့ကို၊ ["ပန-ဆက်၊ ဣမာနိ ဥဒ္ဓုမာတကာဒီနိစ-တို့ကိုလည်း" ပေး၍ "စဖြင့် သဝိညာဏကအသုဘကိုပေါင်းသည်" ဟု ရှေးနိဿယယ၌ဆို၏။] နိဿာယ-၍၊ ဥပဓာနနိမိတ္တာနံပိ-ဖြစ်သော ပဋိဘာဂနိမိတ်တို့၏ လည်းကောင်း၊ နိမိတ္တေသု-ပဋိဘာဂနိမိတ်တို့၌၊ ပဋိလဒ္ဓဗ္ဗာနာနံပိ-ရအပ်သောစျာန်တို့၏လည်း ကောင်း၊ ဧတာနေဝ နာမာနိ-ဤဥဒ္ဓုမာတကစသော အမည်တို့သည်ပင်၊ (ဟောန္တိ)၊ [အဆင့်ဆင့် ဥပစာတင်ထားသည်-ဟူလို။] တတ္ထ-ထိုဥဒ္ဓုမာတက စသည်တို့တွင်၊

သတ္ထေနဟနိတ္တာ။ ။ဝေရိဟိ ခဂ္ဂကရပါလာဒိနာ (သန်လျက်, ဆောင်ကား စသော) သတ္ထေန ပဟာရိတ္တာ-မဟာဋ္ဌိကာ၊ ကာကမဒါ ကာရေနဋ္ဌ အာကာရသဒ္ဒါသည် ပုံသဏ္ဌာန် အနက်ကိုဟောဘ၏၊ ကျီးသတ္တဝါ၏ ခြေချောင်းကလေးများကဲ့သို့ အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာဖြစ်အောင် ညှဉ်း၍ စိတ်ဖြာထားသည်-ဟူလို။

လောဟိတက် စသည်။ ။ဤဌ္ဌကား ကသည် ကုစ္ဆိတအနက်ဟော မဟုတ်၊ ကိရတေတ် ကွိပစ္ဆည်းဖြင့် ရ်ချေ၊ ကိ၏ ဣကို(အ) ပြုထားသည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ ပဋ္ဌဝတဲ့ဌ်ကလည်း နည်းတူ၊ အဋ္ဌက်ဌ်ကား ကသည် သွတ္ထ, ကုစ္ဆိတအနက်ဟောပင်တည်း။

ဥဒ္ဓုမာတကနိမိတ္တော-ဥဒ္ဓုမာတကပဋိဘာဂနိမိတ်၌၊ အပ္ပနာဝသေန-ဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်သော၊ သညာ-သည်၊ ဥဒ္ဓုမာတကသညာ-မည်၏၊ တာယ ဥဒ္ဓုမာတကသညာယ-ထိုဥဒ္ဓုမာတကသညာနှင့်၊ သမ္ပယောဂဋ္ဌေန-အညီအမျှအားဖြင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်အားဖြင့်၊ သဟဂတံ-တကွဖြစ်သော စျာန်သည်၊ ဥဒ္ဓုမာတကသညာသဟဂတံ-မည်၏၊ ဝိနီလကသညာသဟဂတာဒီသုပိ-ဝိနီလကသညာသဟဂတ အစရှိသော စျာန်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤအသုဘတို့၌၊ ယံ ဘာဝနာဝိဓာနံ-အကြင် ဘာဝနာအစီအစဉ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ဆိုထိုက်သည်၊ ဘဝေယျ-၏၊ တံ-ထိုဘာဝနာအစီအစဉ်ကို၊ သဗ္ဗာကာရေန-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-၌၊ (မယာ) ဝုတ္တမေဝ-သည်သာ၊ အဝသေသာ-သော၊ ပါဠိဝဏ္ဏနာ-ပါဠိတော်၏အဖွင့်ကို၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဟိ-စိုးစဉ်အနည်းငယ်, ဆိုဖွယ်အထူးကား၊ ကေဝလံ-ဒုတိယစျာန် စသည်တို့နှင့် မရောမယှက် သက်သက်၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေန-ဖြင့်၊ ဥပေက္ခာပြဟ္မဝိဟာရေ-၌၊ (ပဌမဝိသတိ-သော၊ ဧကကာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ) ဝိယ-နှင်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) ဣဓ-ဤအသုဘ၌၊ ပဌမဝိသတိ-သော၊ ဧကကာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ စ-ဆက်၊ အသုဘာရမ္မဏသ-အသုဘအာရုံ၏၊ အဝဗုနိယတ္တာ-မတိုးပွားစေအပ်, မတိုးပွားစေနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိတ္တေ-သေးငယ်သော၊ ဥဒ္ဓုမာတကဌာနေ-ဥဒ္ဓုမာတကအရပ်၌၊ ဥပ္ပန္နနိမိတ္တာရမ္မဏ-ဖြစ်သော ပဋိဘာဂနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော စျာန်ကို၊ ပရိတ္တာရမ္မဏ-ပရိတ္တာရမ္မဏဟူ၍၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ မဟန္တေ-ကြီးသော၊ (ဥဒ္ဓုမာတကဌာနေ-၌၊ ဥပ္ပန္နနိမိတ္တာရမ္မဏ-ကို၊) အပ္ပမာဏာရမ္မဏ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သေသေသုပိ-ကြင်းသော ဝိနီလက အစရှိသော အသုဘတို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ သုဘဂုဏော-တင့်တယ်သော အရဟံအစရှိသော ဂုဏ်ရှိတော်မူသော၊ ဒသသတလောစနေန [ရှေးနိဿယ၌ "ဒသသတလ္လောစနေန"ဟု ဆန္ဒာနုရက္ခဏာ ဆွေဘော်ရှိ၏။] တစ်ထောင်သော ဉာဏ်မျက်လုံးရှိသော သိကြားမင်းသည်၊ ဝါ-ဉာဏ်မျက်လုံးတစ်ထောင်, အမြင်ဆောင်သော သိကြားမင်းသည်၊ [တစ်ထိုင်တည်းဖြင့် ထောင်ပေါင်းများစွာသော ကိစ္စကို ပြီးစီးအောင်ကြံစည်နိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ရှိသောကြောင့် သိကြားကို "ဒသသတလောစန"ဟု ခေါ်ထားသည်၊ အဘိဓာန်လာ "သဟဿက္ခော" ပုဒ်၏ ပရိယာယ်ပင်တည်း၊] ထုတိကိတ္တိ-ချီးမွမ်းအပ်သော ကျော်စောသံရှိတော်မူသော၊ ဒသဗလော-ဆယ်ပါးသော ကာယဗလ, ဉာဏဗလ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဧကေကဇ္ဈာန

ဟောတူနိ–တစ်ပါးတစ်ပါးသော ပဌမစျာန်၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သာ၊ (ဒသ– ဆယ်ပါး ကုန်သော၊) ယာနိ အသုဘာနိ–အကြင်အသုဘတို့ကို၊ အဝေါစ–ဟောတော်မူပြီ၊ ဧဝံ–ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ပါဠိနယေန ဝ–ပါဠိတော်၏ နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ တာဝ–ရှေးဦးစွာ၊ သဗ္ဗာနိ–အလုံးစုံကုန်သော၊ တာနိ (အသုဘာနိ)–ထိုအသုဘတို့ကို၊ ဈာနိတွာ–သိပြီး၍၊ တေသွေဝ–ထိုအသုဘ ၁၀–ပါးတို့၌ပင်၊ ဘိယျော–အလွန်၊ အယံပကိဏ္ဏက ကထာပိ–ဤရောပြွမ်းသော စကားရပ်ကိုလည်း၊ (သောတူဟိ–စာသင်သားတို့သည်၊) ဝိညေယျာ–သိထိုက်သေး၏။ [ဒဿ အသုဘကိုပြသော အရာဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို အခြားဂုဏ်တို့ဖြင့် မချီးမွမ်းဘဲ "သုဘဂုဏ်, ဒသ သတလောစနေန ထုတိကိတ္တိဂုဏ်, ဒသဗလဂုဏ်တို့ဖြင့် ချီးမွမ်းသည်။]

ဟိ–ချဲ့၊ ဧတေသု–ဤအသုဘတို့တွင်၊ ယတ္ထကတ္ထစိ–အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော သုဘ၌၊ အဓိဂတစ္ဈာနော–ရအပ်ပြီးသော ပဌမစျာန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သုဝိဂ္ဂမ္ဘိတရာဂတ္တာ–ကောင်းစွာ ပယ်ခွာအပ်ပြီးသော ရာဂ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ–ရာဂကို ကောင်းစွာပယ်ခွာပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိတရာဂေါ ဝိယ–ကင်းသော ရာဂရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့၊ ဝါ–ရာဂကင်းပြီး ရဟန္တာကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကဲ့သို့၊ နိလ္လောလုပ္ပစာရော–လျှပ်ပေါ်လော်လီသော အကျင့်မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ["အသုဘတစ်ပါးပါး၌ စျာန်ရပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ရဟန္တာကြီးကဲ့သို့ နိလ္လောလုပ္ပစာရဖြစ်လျှင် အသုဘဆယ်ပါး ဟောဖွယ်မလို, တစ်ပါးပါးသာ ဟောတော်မူထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော"ဟု စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ဧဝံ သန္တေ"စသည်ကို မိန့်သည်။] ဧဝံ သန္တေပိ–ဤသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ (အမှတ်မရှိသော အသုဘ၌ စျာန်ရပြီးပုဂ္ဂိုလ် မှန်သမျှ နိလ္လောလုပ္ပစာရ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊) ယွာယံ အသုဘဘောဒေါ–ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တော၊ သော–ထိုအသုဘအပြားကို၊ သရီရသဘာဝပ္ပတ္တိဝသေနစ–

နိလ္လောလုပ္ပစာရော။ ။လုဘ–ဂိဒ္ဓေဓာတ်နောင် အစ်ပစ္စည်းဖြင့် လုကို လုလုဟု ဒွေဘော်ပြုပြီးနောက် ရှေ့လု၏ ဥကို သြပြုသောအခါ "လောလုဘ" ဟု ဖြစ်၏၊ ဘကို ပပြုသောအခါ "လောလုပ–အလွန်မက်မောသူ"ဟု ဖြစ်၏၊ (ထောမနိမိ၊) "လောလုပသ–အလွန်လိုချင်မက်မောသူ၏+ဘာဝေါ လောလုပ္ပံ–အလွန် မက်မောသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ တဏှာ ပြင်ဘာန်းသောအကျင့်၊ စာရနှင့် ကမ္မဓာရဲ တွဲ၊ အာစာရရှိလျှင် ကောင်း၏၊ [သင်ကြီးဟ် အာရဏသင်ဟာအဖွင့် မဏိမဇ္ဈိသာ ဋီကာ၌ "လုပ္ပတိတိ လုပေါ" စသည်ဖြင့် လုပဓာတ် ကြဲလေသည်။]

သရီရသဘာဝပ္ပတ္တိ။ ။အလောင်းကောင်ကို "သရီရ"ဟု ခေါ်၏၊ ထိုအလောင်းကောင်သည် အသက်ရှင်စဉ်က သဘောအတိုင်းမတည်ဘဲ ဥဒ္ဓုမာတကစသောအားဖြင့် ဆယ်ပါးသော သဘောသို့ ရောက်တတ်၏၊ ထိုသဘောသို့ ရောက်ခြင်းကို "သရီရ သဘာဝပ္ပတ္တိ"ဟု ဆိုသည်၊

သေသောကိုယ်၏ ဥဒ္ဓုမာတ စသော သဘောသို့ ရောက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ရာဂစရိတဘောဒ ဝသေနစ-ရာဂစရိုက်အပြား၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဝုတ္တော)၊ ဣတိဝေဒိတဗ္ဗော။ [ရာဂစရိုက်ပြားပုံသည် အကျယ်၌ ထင်ရှားလတ္တံ့။]

ဟိ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဆဝသရိရံ-သူသေကောင်သည်၊ ပဋိကူလဘာဝံ-စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ်၏အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇမာနံ-ရောက်လသော်၊ ဥဒ္ဓုမာတကသဘာဝပ္ပတ္တံဝါ-ဥဒ္ဓုမာတကသဘောသို့ ရောက်သည်သော်လည်း၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဝိနီကလာဒီနံ-ဝိနီလက အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရသဘာဝပ္ပတ္တံ ဝါ-တစ်ပါးပါးသော သဘောသို့ ရောက်သည်သော်လည်း၊ (သိယာ)၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ အလောင်းကောင်က ဥဒ္ဓုမာတကစသော သဘောဆယ်မျိုးသို့ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်) ယာဒိသံ ယာဒိသံ-အကြင်သို့ ရှုအပ်, အကြင်သို့ ရှုအပ်သောသဘောကို၊ လဒ္ဓုံ-ရခြင်းငှာ၊ သဏ္ဌာ-တတ်ကောင်းသည်၊ ဟောတိ၊ တာဒိသေ တာဒိသေ-ထိုသို့ရှုအပ်, ထိုသို့ရှုအပ်သော သဘောဌာသာလျှင်၊ ဥဒ္ဓုမာတက် ပဋိကူလ်, ဝိနီလက် ပဋိကူလ်တိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ နိမိတ္တံ-ပရိကမ္မနိမိတ်ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗမေဝ-ယူထိုက်သည်သာ၊ ဣတိ-သို့၊ သရီရသဘာဝပ္ပတ္တိဝသေန ဝါ-ဖြင့်လည်း၊ ဒသဓာ-အားဖြင့်၊ အသုဘပဘေဒေါ-ကို၊ ဝုတ္တော၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

[သရီရသဘာဝပ္ပတ္တိဝသေန၏ အကျယ်ကိုပြပြီး၍, ရာဂစရိတဘောဒ ဝသေန၏ အကျယ်ကိုပြလိုသောကြောင့် "ဝိသေသတော စေတ္ထ"စသည်မိန့်။] စ-သည်သာ မကသေး၊ ဝိသေသတော-အထူးအားဖြင့်၊ ဧတ္ထ-ဤအသုဘဆယ်ပါးတို့တွင်၊ ဥဒ္ဓုမာတက်-ဥဒ္ဓုမာတကအလောင်းတော်သည်၊ သရီရသဏ္ဌာနဝိပတ္တိပ္ပကာသနတော-ကိုယ်သဏ္ဌာန်၏ပျက်စီးပုံကို ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်၊ [တစ်ကိုယ်လုံး ဖူးရောင်နေသည်အတွက် နဂိုသဏ္ဌာန်ပျက်နေပုံကို ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်၊ [သရီရသဏ္ဌာန ရာဂိနော-ကိုယ်သဏ္ဌာန်၌တပ်မက်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သပ္ပာယ-လျောက်ပတ်၏။ [သရီရသဏ္ဌာနဌ် တပ်မက်သောရာဂကို ခွာနိုင်ခြင်းကြောင့် လျောက်ပတ်သည်-ဟူလို။] ဝိနီလက်-သည်၊ ဆဝိရာဂဝိပတ္တိပ္ပကာသနတော-အရေ၏ တပ်စွဲဖွယ်၏ ပျက်စီးပုံကို ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်၊ ဆဝိဝဏ္ဏရာဂိနော-အရေ အဆင်း၌ တပ်မက်ခြင်း

ထို့ကြောင့် အကျယ်၌ "ဥဒ္ဓုမာတက သဘာဝပ္ပတ္တံ ဝါ" စသည်ဖြင့် မိန့်လိမ့်မည်၊ [သရီရံ ဟိ ဝိနဿမာနံ (အလောင်းကောင်ဖြစ်၍ ပျက်လို့ရှိလျှင်) အညရူပေန ဌိတဿ ရက္ခသဿဝိယ (ပြိတ္တာ ရက္ခိုသ်များသည် သူ၏ ပြိတ္တာသဘောအတိုင်း မတည်ဘဲ အမျိုးမျိုး ပုံဟန်ဆောင်၍ ခြောက်လှန့်တတ်သကဲ့သို့) သဘာဝပ္ပတ္တိဝသေနဝ (ဥဒ္ဓုမာတကစသော အမျိုးမျိုးသော ပုံသဏ္ဌာန်သို့ ရောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်သာ) ဝိနဿတိ၊-မဟာဋီကာ။)

ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သပ္ပာယ်၊ ဝိပုဗ္ဗကံ-သည်၊ ကာယဝဏ္ဏပ္ပဋိဗန္ဓသ-ကိုယ်တည်း ဟူသော အနာနှင့်စပ်သော၊ ဒုဂ္ဂန္ဓဘာဝသ-မကောင်းသောအနံ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပကာသနတော-ကြောင့်၊ မာလာဂန္ဓာဒိဝသေန-ပန်းနံ့သာ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သမုဒ္ဒာပိတသရီရဂန္ဓရာဂိနော-ကောင်းစွာ ဖြစ်စေအပ်သော ကိုယ်အနံ့၌ တပ်မက်ခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သပ္ပာယ်-၏။

ဝိစ္ဆိဒ္ဒကံသည်၊ အङ္ဂေါ-ခန္ဓာကိုယ်၏အတွင်း၌၊ သုသိရဘာဝပွကာသနတော-အခေါင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်၊ သရီရေ-၌၊ ဃနဘာဝရာဂိနော-လုံးလုံးကျစ်ကျစ်, တခဲနက်၏အဖြစ်၌ တပ်မက်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သပ္ပာယ်-၏၊ ဝိကွာယိတက်-သည်၊ မံသူပစယသမ္ဘတ္တိဝိနာသပွကာသနတော-အသားစု အသားဆိုင်ပြည့်စုံခြင်း၏ ပျက်စီးပုံကို ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်၊ ထနာဒီသု-သားမြစ်အစရှိကုန်သော၊ သရီရပွဒေသေသု-ကိုယ်အရပ်တို့၌၊ မံသူပစယရာဂိနော-အသားစုအသားဆိုင်၌ တပ်မက်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သပ္ပာယ်၊ ဝိကွီတက်-သည်၊ အင်ပစ္စင်္ဂါန်-တို့၏၊ ဝိကွေပွကာသနတော-ပြန့်ကျဲနေပုံကိုထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်၊ အင်ပစ္စင်္ဂလိလာရာဂိနော-အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ တင့်တယ် စံပယ်ခြင်း၌ တပ်မက်ခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သပ္ပာယ်၊ ဟတဝိကွီတက်-သည်၊ သရီရသဃာတဘောဒဝိကာရပွကာသနတော-ကိုယ်အင်္ဂါတို့ကောင်းစွာ ဖွဲ့စပ်ပုံ၏ ပျက်စီး ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်၊ သရီရသဃာဋသမ္ဘတ္တိရာဂိနော-ကိုယ်အင်္ဂါတို့၏ ကောင်းစွာ ဖွဲ့စပ်ပုံ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌ တပ်မက်ခြင်းရှိသာ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သပ္ပာယ်၊ ["သဃာဋ်ဟောအင်္ဂါန် သုသမ္ဘဒ္ဓတာ လက်ခြေစသော ကိုယ်အင်္ဂါတို့ အရိုးအဆစ် ပြေပြစ်အောင် ဖွဲ့စပ်ထားခြင်းကို သရီရသဃာဋ်ဟု ခေါ်သည်၊-ဋီကာ။]

လောဟိတက်-သည်၊ လောဟိတမက္ခိတပဋိကူလဘာဝပွကာသနတော-သွေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်၊ အလက်ာရဇနိတသောဘရာဂိနော-တန်ဆာဆင်ခြင်းသည် ဖြစ်စေအပ်သော တင့်တယ်ခြင်း၌ တပ်မက်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သပ္ပာယ်၊ ပုဋ္ဌဝက်-သည်၊ ကာယသ-၏၊ အနေကာကိမိကုသလသာဓာရဏဘာဝပွကာသနတော-များစွာသော ပိုးမျိုးတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်၊ ကာယေ-၌၊ မမတ္တရာဂိနော-ငါ့ဥစ္စာ၏အဖြစ်ဖြင့် တပ်မက်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သပ္ပာယ်၊ အဋ္ဌိက်-သည်၊ သရီရဋ္ဌိန်-ကိုယ်အရိုးတို့၏၊ ပဋိကူလဘာဝပွကာသနတော-စက်ဆုပ်ဖွယ်၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်၊ ဒန္တသမ္ဘတ္တိရာဂိနော-သွားပြည့်စုံခြင်း၌ တပ်မက်ခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သပ္ပာယ်၊ ဣတိဝေ-သို့၊ ရာဂစရိတ (ဘေဒ) ဝသေနာပိ-ရာဂစရိုက်အပြားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း၊ ဒသဓာ-ဖြင့်၊ အသုဘပဘေဒေါ-ကို၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, ဒသဝိဓေပိ-သော၊ တေသို့ အသုဘေ-၌၊ ["ကေဂ္ဂံ ဟိတ္တာ တိဋ္ဌတိ" ၌စပ်၊] သေယျထာပိနာမ-ကား၊ အပရိသဏ္ဌိတ ဇလာယ-ထက်ဝန်းကျင်မတန်ရပ်သော ရေရှိသော၊ သီဃသောတာယ-လျင်မြန်သော ရေအယဉ်ရှိသော၊ နဒီယာ-မြစ်၌၊ အရိတ္တာပလေနေဝ-ထိုးဝါး၏အစွမ်းကြောင့်သာလျှင်၊ နာဝါ-လေသည်၊ တိဋ္ဌတိ(သေယျထာပိ)-တည်တန့်နိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အရိတ္တေန-နှင့်၊ ဝိနာ-၍၊ ထပေတုံ-တန့်ထားခြင်းငှာ၊ နိ သက္ကာ(သေယျာထာပိ)-မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဇဝမေဝ, အာရမဏသ-၏၊ ဒုဗ္ဗလတ္တာ-အားမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ [စိတ်သွားလိုရာအာရုံသို့ မသွားရအောင် စိတ်ကို တန့်၍ မထားနိုင်ခြင်းသည်ပင် အာရုံ၏အားနည်းခြင်းတည်း။] ဝိတက္ကပလေနေဝ-ဝိတက်၏ အစွမ်းကြောင့်သာလျှင်၊ စိတ္တံ-သည်၊ ကေဂ္ဂံ-တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိသည်၊ ဝါ-တည်ကြည်သည်၊ ဟုတ္တာ, တိဋ္ဌတိ-တည်နိုင်၏၊ ဝိတက္ကေန-နှင့်၊ ဝိနာ, ထပေတုံ-ထားခြင်းငှာ၊ နသက္ကာ-မစွမ်းနိုင်၊ တသ္မာ, ဇ္ဈာ-ဤအသုဘ အာရုံ၌၊ ပဌမဇ္ဈာနမေဝ-ပဌမစျာန်သည်သာ၊ (ဝိတက်ပါသော ပဌမစျာန်သည်သာ၊) ဟောတိ၊ ဒုတိယာဒီနိ-ဒုတိယ အစရှိသော စျာန်တို့သည်၊ နု (ဟောန္တိ)။ [ဤ အဓိပ္ပာယ်များကို သဂြိဟ်ဘာသာဋီကာဘာဝနာဘေဒ၌ ဂါထာနှင့်တကွ ပြထားပြီ။]

စ-ဆက်၊ ပဋိကူလေပိ--စက်ဆုပ်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော၊ တေမှိ အာရမဏေ-ဤ အသုဘအာရုံ၌၊ (ဝိတိသောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိဋ္ဌ စပ်-) အဋ္ဌါ-မရှုတ်ကေန်၊ ဣမာယ ပဋိပဒါယ-ဤအကျင့်ဖြင့်၊ ဇရာမရဏမှာ-အိုခြင်း သေခြင်းမှ၊ ပရိမုစ္စိသာမိ-လွတ်မြောက်ရတော့အုံ၊ ဣတိ ဇဝံ-သို့၊ အာနိသံသဒဿာဝိတာယ-အကျိုးအာနိသင်းကို ရှုလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ နိဝရဏာ သန္တာပပ္ပဟာနေနစ-နိဝရဏာ၏ပူလောင်ခြင်းကို ပယ်နိုင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝိတိသောမနဿံ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ (ကိမိဝ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း၊) ဒါနိ-မစင်ပုံကြီးကိုတွေ့ရရာ ယခုအခါ၌၊ ဗဟုံ-များစွာ၊ ဝေတန်-မစင်စွန့်ပစ်ခကို၊ (အဟံ-သည်၊) လဘိသာမိ-ရတော့အုံ၊ ဣတိ-သို့၊ အာနိသံသဒဿာဝိနော-အကျိုးကိုရှုလေ့ရှိသော၊ ပဗ္ဗဆဋ္ဌ ကသ-ပန်းမို့ကိုသွန် ဘင်ကျုံးသမား၏၊ ဝုထရာသိမှိ-မစင်ပုံ၌၊ (မစင်ပုံကို မြင်ရာ၌၊) (ဝိတိသောမနဿံ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိဝိယ-ဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊) ဥဿန္နဗျာဓိ

ပဗ္ဗဆဋ္ဌကသ။ ။ဓမ္ဓရားတို့ စွန့်ထားအပ်သော ကျင်ကြီးခွက်၌ ပန်းများ ထည့်ထားကြသတတ်၊ ထိုပန်းအမို့ကိုသွန်ရသူကို "ပဗ္ဗဆဋ္ဌက"ဟု ခေါ်၏၊ အမှန်မှာ-ကျင်ကြီးကို စွန့်ပစ်ရသူပင်တည်း၊ ထိုဘင်ကျုံးသမားသည် မစင်ပုံကြီးကိုမြင်ရသော်လည်း (နာခေါင်းရှဲ့လျက် စိတ်ပျက်မနေဘဲ) ရမည့်အခကိုမျှော်တွေးမြော်ကဲ့သို့, ပဋိကူလအသုဘအာရုံ၌သော်လည်း ဇရာမရဏာမှလွတ်မည့် အရေးကိုတွေးကာ ဝိတိသောမနဿ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဒုက္ခသ-ကြီးကျယ်များပြားသော ဗျာဓိဒုက္ခရှိသော၊ ရောဂိနော-ရောဂါရှိသူ၏၊ ဝမနုဝိရေစနပဝတ္ထိယ်-ပျို့အန်ခြင်း, ဝမ်းလျှောခြင်း၏ ဖြစ်ရာအခါ၌၊ ပိတိသော မနုဿ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိဝိယစ-ကဲ့သို့လည်းကောင်းတည်း။

စ-ဆက်၊ ဒသဝိဓမ္မိ-သော၊ ဧတံအသုဘံ-ဤအသုဘသည်၊ လက္ခဏတော-အားဖြင့်၊ ဧကဝေါ-တစ်ပါးတည်းသာ၊ ဟောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ဒသဝိဓသပိ-သော၊ ဧတဿ-ဤအသုဘ၏၊ အသုစိ၊ ပေ၊ ဘာဝေါ-မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်, မကောင်းသော အနံ့ရှိသည်၏အဖြစ်, စက်ဆုပ်ဖွယ်၏အဖြစ်, ရွံ့ရှာဖွယ်၏အဖြစ် သည်သာ၊ လက္ခဏံ-လက္ခဏာတည်း၊ တဒေတံ-ထိုအသုဘသည်၊ ဣမိနာ လက္ခဏေန-ဤအသုစိစသော လက္ခဏာအားဖြင့်၊ ကေဝလံ-ဇီဝမာနကမဖက်သက်သက်၊ မတသရီရေယေဝ-အသေကောင်၌သာ၊ နု (ဥပ္ပဇ္ဇာတိ)-ထင်လာသည်မဟုတ်သေး၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ ဒန္ဓ ဋ္ဌိက ဒဿာဝိနော-မိန်းမ၏ သွားရိုးကိုမြင်ရသော၊ စေတိယပဗ္ဗတဝါသိ မဟာတိဿတ္ထေရသ-စေတိယတောင်၌နေလေ့ရှိသော မဟာတိဿထေရ်အား၊ (ဇီဝမာနက သရီရေ-အသက်ရှင်ဆဲကိုယ်၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇာတိဝိယ-ထင်လာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊) ဟတ္ထိက္ခန္ဓဂတံ-ဆင်ကျောက်ကုန်း၌နေသော၊ ရာဇာနံ-ကို၊ ဥလ္လောကေန္တသ-မော်ကြည့်သော၊ သံဃရက္ခိတတ္ထေ ရုပဇ္ဇာက သာမဏေရသ-သံဃရက္ခိတထေရ်၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော သာမဏေအား၊ (ဇီဝမာနက သရီရေ ဥပ္ပဇ္ဇာတိဝိယစ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊) တထာ-တူ၊ ဇီဝမာနက သရီရေပိ-၌လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇာတိ-ထင်လာ၏၊ ["တဒေတံ ဣမိနာ

ရောဂိနော။ ။ရောဂါရှိသူမှာ ဝမ်းသက်ဆေး ပျို့အန်ဆေးကိုစား၍ ဝမ်းသက်ရာ ပျို့အန်ရာအခါ၌ ရောဂါပျောက်မည့်အရေးကို တွေးကာ ဝမ်းမြောက်သကဲ့သို့ ထို့အတူပဋိကူလ အာရုံကို အာရုံပြုရသော်လည်း နိဝရဏကိုပယ်နိုင်ခြင်းကြောင့် ပိတိသောမနုဿ ဖြစ်နိုင်ပါသည်၊ ဤသို့ ပုပ္ပမဆဋ္ဌကနှင့် အာနိသံသဒဿာဝိတာ ကိုလည်းကောင်း, ရောဂိ၏ ဝမနုဝိရေစနနှင့် နိဝရဏသန္တာပ ပဟာနကိုလည်းကောင်း စပ်ဟပ်၍ ဥပမာကို မှတ်ပါ။

မှတ်ချက်။ ။"ဥပသန္တ ဗျာဓိ ဒုက္ခသ, ဥသန္ဓ ဗျာဓိ ဒုက္ခသ"ဟု ၂-မျိုး ရှိ၏၊ ဝမနုဝိရေစနသည် ရောဂါရှိသူ၏ နိဝရဏသန္တာပ ပဟာနနှင့် တူသောကြောင့် နဂိုရ်က ငြိမ်းအေးပြီးသော ရောဂါမဖြစ်ထိုက်၊ ထို့ကြောင့် ဥပသန္တ ဟုရှိသော ပါဋ္ဌက မကောင်း, ဥသန္ဓ ဟုရှိသောပါဋ္ဌသာ ကောင်းသည်။

မဟာတိဿတ္ထေရ။ ။စေတိယတောင်မှ အနုရာဓမြို့သို့ ဆွမ်းခံကြွလာသော မဟာတိဿထေရ်ကို အမျိုးသမီးတစ်ယောက်သည် ခင်ပွန်းသည်နှင့်ရန်ဖြစ်၍ အဝတ်တန်ဆာ ဆင်ယင်ကာဖြင့် အိမ်မှထွက်ကာ မိဘအိမ်သို့ ပြန်လာစဉ် တွေ့မြင်သောအခါ မရိုးသားသောစိတ်ဖြင့် ကျယ်စွာရယ်လေသည်၊ အရှင်တိဿထေရ်သည် ထိုအသံကို ကြားရ၍ကြည့်လိုက်သောအခါ သွားရိုးတို့ကိုမြင်၍ အသုဘသညာ ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့် ဝိပဿနာ ဆက်၍ရှုလေရာ ရဟန္တာဖြစ်လေသည်၊-[ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ, သီလနိဒ္ဒေသ။]

လက္ခဏော နဲ့ ကေဝလ် မတသရိရေယေဝ, ဓိဝမာနက သရိရေပိ ဥပဋ္ဌာတိ"သာ လိုရင်းဖြစ်၏၊ ဒန္ဒဋ္ဌိကဒဿာဝိနော စသည်**တို့ကား**: အတွင်းသွင်းထားသော ဥပမာန ဝါကျတို့သာ၊] ဟိ-မှန်၊ မတသရိရံ-**သူသေကောင်**သည်၊ အသုဘံယထေဝ-မတင့်တယ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဓိဝမာနကမ္ပိ-**အသက်**ရှင်ဆဲကိုယ်သည်လည်း၊ အသုဘမေဝ-မတင့်တယ်သည်သာ၊ ပန-ထိုသို့ မတင့်တယ်ပါသော်လည်း၊ ဇဋ္ဌ-ဤအသက်ရှင်ဆဲကိုယ်၌၊ အသုဘလက္ခဏံ-သည်၊ အာဂန္တုကောန-အာဂန္တုက ဖြစ်သော၊ (မူလကအိမ်၌မရှိသော ဧည့်သည်ကဲ့သို့ နဂိုက ကိုယ်ခန္ဓာတွင် မပါဝင်သော၊) အလက်ံာရေန-တန်ဆာဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ-ဖုံးကွယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နပညာယတိ-မထင်ရှား၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ [သင်္ဂြိဟ်ဘာသာဋီကာ အသုဘအခန်း၌ ဂါထာနှင့်တကွ ပြထားပြီ။]

အသုဘကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ပန-ပရိဟာရ၊ ပေ၊ အံ့၊ ပထဝီကသိဏ်-ကို၊ အာဒိ'ကတ္တာ-၍၊ အဋ္ဌိကသညာ ပရိယောသာနာဝ-အဋ္ဌိကသညာ အဆုံးရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ သောရူပါဝစရပ္ပနာ-ဤရူပါဝစရ အပ္ပနာဈာန်သည်၊ (ဟောတိ) ကိ'-ဖြစ်သလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ အညာပိ-အခြားသော ရူပါဝစရအပ္ပနာသည်လည်း၊ အတ္ထိကိ'-ရှိသေးသလော၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ [ဤမှနောက်၌ စာအုပ်များဝယ် မူအမျိုးမျိုးဖြစ်နေ၏၊ "အတ္ထိ အာနာပါနဇ္ဈာနံ ဟိ ကာယဂတာ သတိဘာဝနာ စ" ဟူသော မူကိုလိုက်၍ အနုက်ပေးမည်။] (အညာပိ-အခြားသော ရူပါဝစရအပ္ပနာသည်လည်း၊) အတ္ထိ-ရှိသေး၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ အာနာပါနဇ္ဈာနမ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ကာယဂတာ သတိ ဘာဝနာ စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဣဓ-ဤဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၌၊ နု ကထိတာ-ဟောတော် မမူအပ်၊ ကိဉ္စာပိ နု ကထိတာ-အကယ်၍ကား ဟောတော်မမူအပ်ပါ ပေ၊ ပန-ထိုသို့ပင်ဟောတော်မမူအပ်ပါသော်လည်း၊ ဝါယောကသိဏော-ဝါယောကသိဏ်းကို၊ ဂဟိတော-တိုက်ရိုက်ယူအပ်ပြီးသော်၊ အာနာပါနဇ္ဈာနံ-ကို၊ ဂတိတမေဝ-ယူအပ်ပြီးသည်သာ၊ [ဝါယောကသိဏ်းနှင့် ထွက်သက်ဝင်သက်လေသည်၊ သဘောတူသောကြောင့်-ဟူလို။]

စ-သည်သာမကသေး၊ ဝဏ္ဏကသိဏော သု-နီလစသော ဝဏ္ဏကသိဏ်းတို့ကို၊ ဂဟိတေသု-ယူအပ်ပြီးကုန်လသော်၊ ကေသာဒီသု-ဆံအစရှိသည်တို့၌၊ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနဝသေန-ဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နာ-သော၊ ကာယဂတာသတိ-ကာယဂတာသတိကို

ဝဏ္ဏကသိဏော သု၊ ပေ၊ သတိ။ ။ဆံပင်၏ အညိုရောင်သည် နီလကသိဏ်းနှင့် သဘောတူ၏၊ ဝါယော အသားအရေရောင်သည် ပီတကသိဏ်းနှင့် သဘောတူ၏၊ အသွေးသည် လောဟိတကသိဏ်းနှင့် သဘောတူ၏၊ မျက်လုံး၏ ဖြူသော အရပ်သည် သြဒါတကသိဏ်းနှင့်

လည်းကောင်း၊ **ဒသသု**-နှ်သော၊ အသုဘေသု-တို့ကို၊ ဂဟိတေသု-ယူအပ်ပြီးကုန်လသော်၊ **ဒွတ္တိံသာကာရေ**-၃၂-ပါးသော အဖို့အစု၌၊ ပဋိကူလမနသိကာရဏာနုဝသေနစေဝ-စက်ဆုပ်ဖွယ်နှလုံးသွင်းသော ဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ နဝသိဝထိကာဝဏ္ဏဈာနုဝသေနစ-ကိုးပါးသော သရီရင်းခံဖြစ်သော အဆင်းကို အာရုံပြုသော ဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ- ၉-ပါးသော သိဝထိကာ အပြားရှိသော **ဈာန်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း**ကောင်း၊ ဂဟိတာဝ-ယူအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ **သမ္ဘာဝိ-သော**၊ **ရူပါဝစရပဗန္ဓာ**-ရူပါဝစရအပွနှာသည်၊ ဝါ-ရူပါဝစရအပွနှာကို၊ ဣဓ-ဤမွေသင်္ကေတပါဠိတော်၌၊ ကထိတာဝ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးတော့သည်သာ၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ဤတွင် ရူပါဝစရကုသိုလ်အဖွင့် အပြီးတည်း။

ရူပါဝစရကုသလကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

သဘောတူ၏၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်ခံဖြစ်သော နိုလပိတလောဟိတသြဒါတတို့ကို အာရုံပြု၍ ရအပ်သောဈာန်သည် ကာယဂတာသတိဘာဝနာဖြစ်ရကား နိုလကသိုဏ်းစသော ဝဏ္ဏကသိုဏ်း လေးပါးကို ဤ အဘိဓမ္မာ၌ တိုက်ရိုက်ယူထားသဖြင့် ကောသ်စသော ကာယခံဖြစ်သော ကာယဂတာသတိကိုလည်း ယူပြီးဖြစ်တော့သည်။

ဒသသု၊ ပေ၊ ဂဟိတာဝ။ ။သတိပဋ္ဌာန် ပါဠိတော်၌ "ကေသာ, လောမာ" စသော ၃၂-ကောဋ္ဌာသသည်လည်းကောင်း, နဝသိဝထိကာ ပဗ္ဗသည်လည်းကောင်း ပါ၏၊ အသုဘ ၁၀-ပါးကို ဤအဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်ယူလိုက်လျှင် ပဋိကူလမနသိကာရချင်း တူသောကြောင့် ထိုဒွတ္တိံသာကာရကာယဂတာသတိကိုလည်းကောင်း, နဝသိဝထိကာ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ကာယဂတာသတိကိုလည်း ကောင်း ယူပြီးဖြစ်သည်။

နဝသိပထိကာဝဏ္ဏဈာန။ ။သူသေကောင်တို့၏ လတ်လတ်လောလောပစ်ရာ သုသာန်ကို "သိဝထိကာ"ဟုခေါ်၏၊ ထို သိဝထိကာ၌ရှိသော သူသေကောင်ကိုလည်း ဌာနျုပစာရအားဖြင့် "သိဝထိခာ"ဟုခေါ်သည်၊ ထိုသရီရင်းခံ "ဧကာဟမတ် ဝါဒွိဟမတ် ဝါ"စသည်ဖြင့် သူသေကောင် ၉-မျိုးရှိ၏၊ ထို **သူသေကောင်** ၉-မျိုး၏ အဆင်းကို မိမိ၏သက်ရှိကိုယ်ခံ ဥပမာပြု၍ အားထုတ်သောအခါ ဈာန်ကိုရသောကြောင့် "နဝသိဝထိကာ ဝဏ္ဏဈာန"ဟုခေါ်သည်၊ [နဝသု သိဝထိကာသု ဝဏ္ဏ ဝသေန ပဝတ္တဈာနံ နဝသိဝထိကာဝဏ္ဏဈာနံ၊-အနု။]

တစ်နည်း။ ။ဝဏ္ဏသဒ္ဒါသည် ပကာရအနက်ကိုဟော၏၊ ထို့ကြောင့် ၉-ပါး သော သိဝထိကာ အလောင်းကောင်အပြားကို (မိမိခံ့ဥပမာဆောင်၍) အာရုံပြုသဖြင့် ရအပ်သောဈာန်ကို "နဝသိဝထိကာဝဏ္ဏဈာန"ဟုခေါ်သည်၊ "သိဝထိကပဂကာရာနိ ဝါ သိဝထိကာဝဏ္ဏာနိ၊-ဋီကာ။

အရူပကုသိုလ် အဖွင့်

အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်

ဣဒါနိ-ရူပါဝစရကုသိုလ်ကို ပြတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ အရူပါဝစရကုသလံ၊ ပေ၊ အာရဒ္ဓံ ၊ တတ္ထ-ထိုကတမေ မဟာ ကုသလာ အစရိသော စကားရပ်၌၊ အရူပူပပတ္တိယာတိ (ဧတ္ထ)-၌၊ အရူပဘဝေါ-အရူပဘဝသည်၊ အရူပံ-အရူပမည်၏၊ (ဘဝဟူသော နောက်ပုဒ်ချေ၊) အရူပေ-အရူပဘဝ၌၊ ဥပပတ္တိ-ဖြစ်ရခြင်းတည်း၊ ဝါ-ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းတည်း၊ အရူပူပပတ္တိ-ခြင်း၊ တသာအရူပူပပတ္တိယာ-ထိုအရူပဘဝ၌ ဖြစ်ရခြင်း၏၊ ဝါ-ထိုအရူပဘဝဝယ် ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း၏၊ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိတိ-ကား၊ ဥပါယံ-ကပ်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သောစျာန်ကို၊ ဟေတုံ-အကြောင်းဖြစ်သောစျာန်ကို၊ ကာရဏံ-အကြောင်းဖြစ်သောစျာန်ကို၊ ဥပ္ပါဒေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ဝဍ္ဎေတိ-တိုးပွားစေ၏။

သဗ္ဗသောတိ-ကား၊ သဗ္ဗာကာရေန-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ သဗ္ဗာသံ-အလုံးစုံကုန်သော၊ အနဝသေသာနံ-အကြွင်းအကျန်မရှိကုန်သော၊ (ရူပညာနံ ၌စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော။

ဥပါယံ, ဟေတုံ, ကာရဏံ။ ။မဂ္ဂ၏အဖွင့်တည်း၊ မဂ္ဂအရ ပကတိလမ်းကို ယူမည်စိုး၍ "ဥပါယံ"ဟုဖွင့်သည်၊ [ရူပစျာန်တုန်းကလည်း ဤအတိုင်းဖွင့်ခဲ့၏၊] ဥပါယသဒ္ဒါသည် "ဝိသေသန"ဟူသော အနက်ကိုလည်းဟောအ၏၊ ထိုအနက်ကို ယူမည်စိုး၍ "ဟေတုံ"ဟုလည်းကောင်း, ဟိတ်အမျိုးမျိုးတွင် ပြုတတ်သော ဖြစ်စေတတ်သော ဇနကဟိတ်ကို ယူစေလို၍ "ကာရဏံ" ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်။

သဗ္ဗသော။ ။အာကာရအနက်၌"သော"ပစ္စည်းကိုပြုလို၍ "သဗ္ဗာကာရေန" ဟုဖွင့်၏၊ တစ်နည်း-"သဗ္ဗသော" ဟူသော အဗျယတဒ္ဓိတ်ပုဒ်နောင် နံဝိဘတ်ကြေ သည်ဟု ပြုလို၍ "သဗ္ဗာသံ"ဟုဖွင့်၏၊ ဤသဗ္ဗသည် သာဝသေသသဗ္ဗ မဟုတ်၊ "အနဝသေသသဗ္ဗ"ဟု သိစေလို၍ "အနဝသေသာနံတိ အတ္ထော"ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့် သည်။ [သဗ္ဗသော-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (သမတိက္ကမာ၌စပ်၊) ဝါ-ကြွင်းမဲ့ ဥဿုံ, အလုံးစုံကုန်သော"ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။

သဗ္ဗာကာရ။ ။"အလုံးစုံ အခြင်းအရာအားဖြင့် ရူပသညာကို လွန်မြောက်" ဟူရာ၌ ရုပ်ခန္ဓာရှိခြင်းကြောင့် တုတ်ကိုင်ရ, ဓားကိုင်ရ, ခြင်းခုန်ရ, စသော ကြမ်းတမ်းမှုများဖြစ်ရ၏၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ရုပ်တရား-ရုပ်တရားဟူသော ပဋိဘာဂ နိမိတ်တို့၌လည်းကောင်း, ထိုတရား ထိုနိမိတ်များကို အာရုံပြုသော အဘိညာဉ်နှင့် ရူပစျာန်တို့၌လည်းကောင်း အပြစ်ကိုမြင်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည် ရုပ်နှင့်စပ်၍ အားလုံးပင်စုံနေသောကြောင့် "သဗ္ဗာကာရ"မည်၏၊ တစ်နည်း-ထိုရုပ်, ထိုအဘိညာဉ်, ထိုစျာန်တို့၌ နစ်သက်မှုကိုပယ်ခြင်း ထိုစျာန်တို့ကို အာဝဇ္ဇနသမာပဇ္ဇနစသည် ပြု လိုတောခြင်းကို (ရုပ်နှင့်စပ်၍ အားလုံးပင် စုံသောကြောင့်) "သဗ္ဗာကာရ" ဟု ခေါ်သည်၊-ဟု။

ရူပသညာနန္တိ-ကား၊ သညာသီသေန-သညာကို အဦးပြုသဖြင့်၊ ဝုတ္တာရူပါ ဝစရဗျောနာနဗ္ဗေ၀-ဟောတော်မူအပ်သော ရူပါ၀စရစျာန်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ တဒါရမဏာနဗ္ဗ-ထိုရူပါ၀စရစျာန်၏ အာရုံဖြစ်သော ကသိုဏ်းရပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (သမတိက္ကမာဒ္ဒ စပ်၊) ဟိ-ချဲ့. (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ) ရူပိ ရူပါနိ ပသ္သတိတိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ရူပါ၀စရဗျောနံပိ-ကိုလည်း၊ ရူပန္တိ-ရူပံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ရူပိ-ရူပစျာန်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ရူပါနိ-ကသိုဏ်းရပ်တို့ကို၊ ပသ္သတိ-ရှု၏၊] ဗဟိဒ္ဓါ၊ပေ၊ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိတိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ တသ-ထိုရူပါ၀စရစျာန်၏၊ အာရမဏံပိ-ကိုလည်း၊ (ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ)၊ [ဗဟိဒ္ဓါ-၌၊ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ-ကောင်းသောအဆင်းရှိကုန်, မကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ ရူပါနိ-ကသိုဏ်းရပ်တို့ကို၊ ပသ္သတိ]၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ရူပစျာန်၏ ရူပဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်, ထိုရူပစျာန်၏ အာရုံ၏လည်း ရူပဟုခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဣဓ-ဤရူပသညာနံဟူသော ပါဠိ၌၊ (အဓိ၀စနံ၌ စပ်၊) ရူပေ-ရူပစျာန်၌၊ သညာ-ဖြစ်သောသညာတည်း၊ ရူပသညာ-ရူပစျာန်၌ဖြစ်သော သညာ၊ ဣတိ ဧ၀ं-သို့၊ ဧတံ-ဤရူပသညာနံဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ သညာသီသေန-ဖြင့်၊ ရူပါ၀စရဗျောနသ-ကို၊ အဓိ၀စနံ-ဟောသောသဒ္ဒါတည်း၊ အသ-ထိုအာရုံ၏၊ ရူပံ-ရူပ်ဟူသော၊ သညာ-အမည်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တံ-ထိုအာရုံသည်၊ ရူပသည်-

---

သညာသီသေန၊ ပေ၊ ရမဏာနဗ္ဗ။ ။"ရူပသညနန် သမတိက္ကမာ"ဟု ဟောတော်မူသော ကြောင့် သညာကို သာလွန်သလောဟု မေးဖွယ်ရှိရကား၊ "သညာ သီသေန"ဟု မိန့်သည်၊ သညာကိုခေါင်းတပ်၍ ပဓာနနည်းအားဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းတည်း၊ ရူပစျာန်, ထိုစျာန်၏ ကသိုဏ်းအာရုံကိုလည်း လွန်ပါသည်-ဟူလို၊ သညာသီသေနကို ဝုတ္တာ၌သာစပ်၊ "သညာကို ခေါင်းတပ်၍ ဟောတော်မူအပ်သော ရူပါ၀စရစျာန်"ဟူလို၊ "တဒါရမဏာနဗ္ဗ"ကား သညာသီသေန နှင့် မစပ်ရ။

ရူပါ၀စရဗျောနံပိ ဟိ။ ။ရူပသညာနံ အရ ရူပစျာန်, ထိုစျာန်၏ အာရုံတို့ကို အကျဉ်းချုပ် အားဖြင့် ဖွင့်ပြပြီး၍, ထိုကိုချဲ့.လိုသောကြောင့် "ရူပါ၀စရဗျောနံပိ ဟိ" စသည်မိန့်၊ နောက်၌ "တသ္မာ" ဟု ဖလ၀ါကျရှိသောကြောင့် "ဟိ"ကို ဟေတု ဟေတုကလည်းကြ၏၊ ရူပိ ရူပါနိ ပသ္သတိ၀ယ် ရူပီ၌ ရူပအရ ရူပစျာန်ကိုလည်း ကောင်း,ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ၀ယ် ရူပအရ နီလကသိုဏ်း စသော အာရုံကိုလည်းကောင်း အဘိဘာယတနကထာတုန်းက ဖွင့်ခဲ့ပြီ။

တသ္မာ၊ ပေ၊ အဓိ၀စနံ။ ။"ရူပေ+သညာ ရူပသညာ"ဟု တပ္ပုရိသ်သမာသ် ပြုရာ၌ "ရူပေ"အရ ရူပစျာန်ကိုရ၍, ထိုစျာန်၌ဖြစ်သော(ယှဉ်သော) သညာစေတသိက်ကို "ရူပသညာ"ဟု ဆိုထားသောကြောင့် တပ္ပုရိသ်သမာသ် ထုံးစံအတိုင်း နောက်ပုဒ်၏ အရဖြစ်သော သညာသည် ပဓာနဖြစ်၏၊ ဤသို့ သညာကိုပဓာနအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူရကား အပဓာနအားဖြင့် ရူပစျာန်လည်း ရသောကြောင့် "သညာသီသေန ရူပါ၀စရဗျောနသော်တဲ့ အဓိ၀စနံ"ဟု မိန့်သည်၊ ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍ "ရူပသညာနံ-ရူပစျာန်၌ဖြစ်သော သညာတို့ကို"ဟု ပေးပါ။

ရူပသညာမည်၏၊ အသ-ထိုအာရုံ၏၊ ရူပ်-ရုပ်ဟူသော၊ နာမ်-အမည်သည်(အတ္တိ)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧဝံ-သို့လျှင်၊ ဧတံ-ဤရူပသညာနှင့်ဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ပဋိဃသညာဒီဟောဒသ-ပဋိဃသိုဏ်း အစရှိသော အပြားရှိသော၊ တဒါရမ ဏသမ-ထိုရူပါဝစရစျာန်၏ အာရုံကိုလည်း၊ အဓိဝစန်-တည်း၊ ဣတိ-ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သမတိက္ကမာတိ-ကား၊ ဝိရာဂါ-စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊နိရောဓာ စ-ချုပ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ [ဤအဖွင့်ကား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သာ၊ "လွန်မြောက် ခြင်းကြောင့်"ဟု သဒ္ဒတ္ထပေး။] ကိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ကုသလဝိပါက ကြိယာဝသေန-ကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ပဋ္ဌဒသန္နံ-နှင့်သော၊ စျာနသခ်ါတာနံ-စျာန်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဧတာသံ ရူပညာနံ-ဤရူပစျာန်၌ဖြစ်သော သညာတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့၏လည်းကောင်း၊ ပဋဝိကသိဏာဒိဝသေန-ပဋဝိကသိုဏ်း အစရှိသည်တို့၏အပြားအားဖြင့်၊ အဋ္ဌန္နံ-နှင့်သော၊ အာရမဏသခ်ါတာနံ-နှင့်သော၊ ဧတေသံရူပသညာနံ စ-ဤကသိုဏ်းရုပ် အမည်ရှိသော အာရုံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (တို့၏လည်းကောင်း၊) သဗ္ဗာကာရေန-ဖြင့်၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ အနဝသေသာနံ-အကြွင်းအကျန်မရှိကုန်သော၊ (ရူပသညာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊) ဝိရာဂါစ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ နိရောဓာစ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝိရာဂဟေတုစေဝ-စက်ဆုပ် ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ နိရောဓဟေတုစ-ချုပ်ခြင်း

နောက်နည်း။ ။နောက်နည်း၌ကား "ရုပ်ဟူသော အမည် သညာရှိသော" ဟု ဗဟုဗ္ဗီဟိ သမာသ်ပြုသောကြောင့် ကသိုဏ်းရုပ်ဟူသောအာရုံကိုရသည်၊ ရူပ မဿနာမံ၌နာမံကား သညာ၏ အဖွင့်တည်း၊ သညာစေတသိက်ဟူသော အနက်ကို မယူနှင့်, နာမည်ဟူသောအနက်ကို ယူပါ-ဟူလို၊ ဤသို့ရုပ်အမည်ရှိသော ပထဝီ ကသိုဏ်း ရုပ်စသော အာရုံကိုရသောကြောင့် "ဧဝံ၊ပေ၊ အဓိဝစန်"ဟု မိန့်သည်၊ [တဒါရမဏသမ၌ စပြင့်ဆိုအပ်ပြီးသော ရူပါဝစရစျာန်နှင့် ပေါင်း။] ဤနည်းအရ "ရူပသညာနံ-ကသိုဏ်းရုပ်အမည်ရှိသော အာရုံတို့ကို"ဟု ပေး၊ ပါဠိတော်၌ကား ထို ၂-နည်းလုံးကို ဓကသေသ်ပြုပြီးလျှင် "ရူပသညာနံ-ရူပစျာန်၌ဖြစ်သော သညာ, ကသိုဏ်းရုပ် အမည်ရှိသော အာရုံတို့ကို"ဟု ပေးပါ။

ကိ ဝုတ္တံဟောတိ။ ။ဝိရာဂဖြစ်ပုံကို ထင်ရှားပြလိုမှ "ကိ ဝုတ္တံ ဟောတိ"ဟု တက်သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌ သဗ္ဗာကာရေနကို ဝိရာဂါ၌လည်းကောင်း, အနဝသေသာနံကို နိရောဓ၌လည်းကောင်း တစ်နည်းစပ်ပြသေး၏။ သဗ္ဗာကာရ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှေ့၌ပြခဲ့ပြီ၊ သဗ္ဗကာရေနကို ရှေ့၌ ၂-နည်းဖွင့်ခဲ့သောကြောင့် ဤ၌လည်း "သဗ္ဗာကာရေန, အနဝသေသာနံ ဝါ"ဟု ၂-နည်းပင်ပြသည်၊ ဝိရာဂါနိရောဓာတို့၌သွားဝိဘတ်၏ ဟိတ်အနက်ကိုပြလိုမှ "ဝိရာဂဟေတု, နိရောဓ ဟေတု"ဟု ဖွင့်သည်၊ ရုပ်နှင့်စပ်သော သညာ၏အဖြစ်ကို မြင်နေခြင်းသည် ဝိရာဂ (ရူပသညာကိုစက်ဆုပ်ခြင်း)တည်း၊ ရုပ်နှင့်စပ်သော ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခြင်း သည် နိရောဓ (ရူပသညာ၏ ချုပ်ခြင်း) တည်း။

ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အာကာသာနဉ္စာယတနံ–အာကာသာနဉ္စာ
ယတနစျာန်သို့၊ ဥပသမ္ပဒ္ဒ–ရောက်၍၊ ဝိဟရတိ–နေနိုင်၏၊ ဟိ–မှန်၏၊ [ရှေးနိဿယ
၌ "ဟိ–ဗျတိရိုက်ကို ဆိုဦးအုံ့"ဟု ဆို၏၊ ဗျတိရေကဒဋ္ဌိပင်တည်း။] သမ္ဘသော–
အားဖြင့်၊ အနတိက္ကန္တ ရူပသညေန–မလွန်မြောက်သေးသော ရူပသညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်၊ ဝါ–ရူပသညာကို မလွန်မြောက်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဧတံ–ဤ အာကာသာ
နဉ္စာယတနစျာန်ကို၊ ဥပသမ္ပဒ္ဒ–ပြီးစေ၍၊ ဝိဟရိတုံ–ငှာ၊ နံ သက္ကာ–မစွမ်းနိုင်၊
ဣတိ–မှတ်အပ်၏၊ [ကသ္မာဟု ထည့်ပြီးလျှင် "ဟိယသ္မာ–ကြောင့်၊ ပေ၊ ဣတိ–
ထို့ကြောင့်" ဟုပေး၍ ရှေ့ဝါကျအားလုံးကို ပြန်လှည့်၍လည်းပေးပါ။]

တတ္ထ–ထိုသညာသမတိက္ကမ, အာရမ္မဏသမတိက္ကမ ၂–မျိုးတို့တွင်၊ ("အာရ
မ္မဏ သမတိက္ကမံ, သညာနံယေဝ သမတိက္ကမော"တို့၌စပ်၊) ယသ္မာ, အာရမ္မဏော–
ကသိဏ်းအာရုံ၌၊ အဝိရတ္တသ–ဝိရတ္တမဟုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ [မတပ်နှစ်သက်
သူမဟုတ်, တပ်နှစ်သက်နေသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊] သညာသမတိက္ကမော–သညာကို
ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ခြင်းသည်၊ နံ ဟောတိ–မဖြစ်နိုင်၊ သညာသုစ–သညာ
တို့ကိုလည်း၊ သမတိက္ကန္တာသု–ကောင်းစွာလွန်မြောက်အပ်ပြီးကုန်လသော်၊ အာရမ္မဏ–
ကသိဏ်းအာရုံသည်၊ ဝါ–ကို၊ သမတိက္ကန္တ မေဝ–ကောင်းစွာ လွန်မြောက်အပ်ပြီး
တော့သည်သာ၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ (သညာကို ကောင်းစွာ လွန်မြောက်
အပ်လျှင် အာရုံကိုလည်း ကောင်းစွာ လွန်မြောက်အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အာရမ္မဏ
သမတိက္ကမံ–အာရုံကို ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ခြင်းကို၊ အဝတ္တာ–ဟောတော်မမူဘဲ၊
တတ္ထကတမာ၊ ပေ၊ သမတိက္ကမာတိ–ဟူ၍၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝိဘင်္ဂေ–စျာနဝိဘင်းပါဠိတော်
၌၊ သညာနံယေဝ–သညာတို့ကိုသာ၊ သမတိက္ကမော–ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ခြင်း
ကို၊ ဝုတ္တော–ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [တတ္ထ–ထို သမ္ဘသော ရူပသညာနံ အစရှိသော
ပါဠိရပ်၌၊ ရူပသညာ–ရူပသညာဟူသည်၊ ကတမာ–နည်း၊ ရူပါဝစရသမာပတ္တိ–
သို့၊ သမာပန္နသဝါ–ကောင်းစွာရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ လည်းကောင်း၊ ဥပပန္နသဝါ–
ရူပဘုံ၌ဖြစ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိသဝါ–မျက်မှောက်
ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ လည်းကောင်း၊ သညာ–

တတ္ထ ယသ္မာ၊ ပေ၊ ဝုတ္တော။ ။"ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ"အရ၌ စျာန သညာနှင့် အာရုံ
၂–မျိုးလုံး လွန်မြောက်ပုံကို ရပါလျက်စျာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌ အဘယ်ကြောင့် "သညာ
သမတိက္ကန္တ"ကိုသာ ဟောတော်မူပါသနည်း–ဟု မေးမူယ် ရှိသောကြောင့် "တတ္ထာ" စသည်
ကို မိန့်သည်၊ ဆိုလိုရင်းကား–အာရုံ၌ မတပ်မက် မဟုတ် (တပ်မက်နေ) သူမှာ သညာကို
မလွန်မြောက်နိုင်၊ သညာကိုလွန်မြောက်လျှင် အာရုံကိုလည်း လွန်မြောက်ပြီးဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့်
အာရုံလွန်မြောက်ပုံကို အထူးမဟောတော့ဘဲ သညာလွန်မြောက်ပုံကိုသာ ဟောတော်မူပါသည်–
ဟူလို။

သညာသည်၊ သဠာယတနာ-အမှတ်ပြု၍သိခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်၊ သဠာယတနတို-အမှတ်ပြု၍သိတတ်သော စိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣမာ-ဤသည်တို့ကို၊ ရူပသညာယော-တို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ၊ ဣမာရူပသညာယော-တို့ကို၊ အတိက္ကဿော-လွန်မြောက်ပြီးသည်၊ ဝိတိက္ကဿော-အထူးသဖြင့် လွန်မြောက်ပြီးသည်၊ သမတိက္ကဿော-ကောင်းစွာလွန်မြောက်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။]

ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, ဧတာ သမာပတ္တိယော-ဤ အရူပသမာပတ်တို့သို့၊ အာရမဏသမတိက္ကမေန-ရှေးရှေးစျာန်၏အာရုံကို ကောင်းစွာလွန်မြောက်ခြင်း ကြောင့်၊ ပတ္တဗ္ဗာ-ရောက်ထိုက်ကုန်၏၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိဝိယ-ပဌမစျာန်အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့၊ ဧကသ္မိံယေဝ အာရမဏေ-တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌သာ၊ နု (ပတ္တဗ္ဗာ)-ရောက်ထိုက်ကုန်သည်မဟုတ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဤအရူပသမာပတ်တို့၏ အာရမဏသမတိက္ကမဖြင့် ရောက်ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အာရမဏသမတိက္ကမဝသေနာပိ-အာရုံကို လွန်မြောက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ [ဝိဖြင့် သညာသမတိက္ကမကို ပေါင်း။] အယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ-ကို (မယာ) ကတာ-ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာတိ-ကား၊ စက္ခာဒီနံ-စက္ခု အစရှိကုန်သော၊ ဝတ္ထူနံ-ဝတ္ထုတို့၏လည်းကောင်း၊ ရူပါဒီနံ-ရူပါရုံအစရှိကုန်သော၊ အာရမဏာနဉ္စ-တို့၏လည်းကောင်း၊ ပဋိသယံဋ္ဌနေန-ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်၊ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ "ပဋိဃာ တေန"ဟုရှိ၏၊ သပ္ပဋိဃရုပ်ဖြစ်သောကြောင့် ကောင်းသည်။] သမုပ္ပန္နာ-ကောင်းစွာ

သမာပန္နာ စသည်။ ။"တတ္ထ ကတမာ၊ ပေ၊ သမတိက္ကမာ" သည် စျာနဝိဘင်းပါဠိတော်တည်း၊ ထို၌ သမာပန္နသဝါဖြင့် ကုသိုလ်စျာန် ဝင်စားခိုက်ကို ပြ၏၊ ဥပပန္နသဝါဖြင့် ဝိပါက်စျာန် (ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်, စုတိကိစ္စတပ်ခိုက်) ကိုပြ၏၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခ ဝိဟာရိသဝါဖြင့် ရဟန္တာသန္တာန်ဝယ် ကြိယာရူပစျာန်ကို ပြသည်။

ယသ္မာ ပန၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။စျာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌ သညာသမတိက္ကမကိုသာ ဟောတော်မူပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အရှင်အဋ္ဌကထာဆရာသည် အာရမဏ သမတိက္ကမ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း အတ္ထဝဏ္ဏနာကို ပြုရပါသနည်းဟု မေးမှယ် ရှိသောကြောင့် "ယသ္မာ ပန"စသည်မိန့်၊ အရူပသမာပတ်တို့သည် ရူပစျာန်တို့ကဲ့သို့ အာရုံတစ်ခု၌ စျာန်ဆင့်ဆင့်ရနိုင်သော သမာပတ်များ မဟုတ်ကြ၊ အောက်အောက်စျာန် ၏ အာရုံကို လွန်နိုင်မှ အထက်အထက်စျာန်သမာပတ်ကို ရနိုင်ကြ၏၊ ထို့ကြောင့် အာရမဏသမတိက္ကမ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း အတ္ထဝဏ္ဏနာကို ပြုရပါသည်-ဟူလို။

ပဋိဃသညာနံ။ ။ပဋိဃေန-အာရုံ ဝတ္ထုတို့၏ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်+သမုပ္ပန္နာ+ သညာ ပဋိဃသညာ"ဟုပြု၊ ပဌဝတ္ထု၌ ပဌာရုံတို့၏ အချင်းချင်းပေါင်းဆုံမိခြင်းကို"ထိခိုက်"ဟု ခေါ်၏၊ ထိုသို့ထိခိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဒွေပဌာဂိညာဉ်နှင့် ယှဉ်သော သညာတို့ကို "ပဋိဃသညာ"ဟု

ဖြစ်ကုန်သော၊ သညာ-သညာတို့တည်း၊ ပဋိဃသညာ-ဝတ္ထုအာရုံ ၂-ပါးစုံတို့၏ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သော သညာတို့၊ ဧတေ-ဤပဋိဃသညာဟူသော အမည်သည်၊ ရူပသညာဒီနံ-ရူပသညာ အစရှိသည်တို့၏၊ အဓိဝစနံ-အမည်တည်း၊ ယထာဟ-အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း၊ တတ္ထ၊ ပေ၊ (အာဟ)၊ [တတ္ထ-ထို ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာဟူသော ပါဠိရပ်၌၊ ပဋိဃသညာ-တို့ဟူ သည်၊ ကတမာ-အဘယ်တို့နည်း၊ ရူပသညာ-ရူပါရုံ၌ဖြစ်သော သညာလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ သညာ-လည်းကောင်း၊ ဣမာ-ဤပဉ္စဝိညာဉ်နှင့်ယှဉ်သော သညာတို့ကို၊ ပဋိဃ သညာယော-ပဋိဃသညာတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ၊] ကုသလဝိပါကာနံ-ကုသလဝိပါက်ဖြစ် ကုန်သော၊ ပဉ္စန္နံ-၅-ပါးသော ပဉ္စဝိညာဉ်သညာတို့လည်းကောင်း၊ အကုသလဝိပါကာ နံ-နှင်သော၊ ပဉ္စန္နံ-၅-ပါးသော ပဉ္စဝိညာဉ်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗသော-ကြွင်းမဲ့ညီသုံ, အလုံးစုံကုန်သော၊ ["သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ"မှ သဗ္ဗသောကို လိုက်စေသည်။] ဒသန္နံပိ-ကုန်သော၊ တာသံ ပဋိဃသညာနံ-ထိုပဉ္စဝတ္ထု ပဉ္စာရုံတို့၏ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပဉ္စဝိညာဉ်သညာတို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ အတ္ထင်္ဂမာ-ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်၊ ပဟာနာ-ပယ်ခြင်းကြောင့်၊ အသမုပ္ပါဒါ-ကောင်းစွာ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ အပ္ပဝတ္တိ-မဖြစ်ခြင်းကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ဝါ-ပြုခြင်းကြောင့်၊ ဣတိ ဝုတ္တံ-ဟောတိ။

[အပ္ပဝတ္တိ်ကတ္တာကို အကြောင်းပြု၍ စောဒနာလိုသောကြောင့် "ကာမဆွေတာ" စသည်ကိုမိန့်။] စ-ဆက်၊ ဧတာ-ဤပဉ္စဝိညာဉ်သညာတို့သည်၊ ပဌမဈာနာဒီနံ-တို့သို့၊ သမာပန္နသာပိ-ကောင်းစွာရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏(သန္တာန်၌)လည်း၊ ဝါ-ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)လည်း၊ ကာမံနသန္တိ-အကယ်၍ကား မရှိပါပေကုန်၊ ဟိ-မှန်၊ တသ္မိံ သမယေ-ပဌမဈာန်စသည်တို့ကို ဝင်စားရာ ထိုအခါ၌၊ ပဉ္စဒ္ဒါရ ဝသေန-ပဉ္စဒ္ဒါရ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စိတ္တံ-သည်၊ နု ပဝတ္တတိ-မဖြစ်၊ ဧဝံ သန္တေပိ-ဤသို့ မရှိပါသော်လည်း၊ [ဤပဌမဈာန် အစရှိသည်တို့ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ပဋိဃသညာ မရှိသည်မှန်ပါသော်လည်း၊] အညတ္ထ-အခြားသော ဈာန် အခြားသောမဂ်၌၊ [စတုတ္ထဈာန်မှ အခြားသော ဈာန်, အနာဂါမိမဂ်မှအခြားသော မဂ်၌။] ပဟီနာနံ-ပယ်အပ်ပြီးကုန်သော၊ သုခဒုက္ခာနံ-သုခဒုက္ခတို့ကို၊ စတုတ္ထဈာနေ-၌၊ (ဝစနံ) ဝိယ-ပယ်ခြင်းကို ဟောတော်မူခြင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သဏ္ဌာယ

ခေါ်သည်၊ ထိုသညာတို့ကိုပင် "ရူပသညာ" စသည်ဖြင့် ဝိဘင်းပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည်။ [အတ္ထင်္ဂမာ၊ပေ၊ အသမုပ္ပါဒါ တို့တွင် နောက်နောက်ပုဒ်သည် ရှေးရှေးပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ပြတည်း၊ "အပ္ပတ္တိ ကတ္တာ"ကား ဥဒုကတ္တုပြတည်း။]

ဒိဋ္ဌာဒီနံ-သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်တို့ကို၊ တတိယမဂ္ဂေ-၌၊ (ဝစနံ) ဝိယစ-ပယ်ခြင်းကို ဟောတော်မူခြင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (တထာ-တူ၊) ဣမသ္မိံ စျာနေ-ဤအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌၊ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ-အားတက်သရောကို ဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ ဣမဿ စျာနဿ-ဤအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို၊ ပသံသာဝသေန-ချီးမွမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ တောသံ-ဤပဋိဃသညာတို့ကို၊ ဇဟေ-ဤအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌၊ ဝစနံ-ဟောတော်မူခြင်းကို၊ [အတ္ထဂ်မ၏ အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကို၊] ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

[ချီးမွမ်းတော်မူလိုသောကြောင့် ပဋိဃသညာ အတ္ထဂ်မကို ဟောတော်မူရသည်ဟူသော နည်းမှတစ်ပါး, "မဟာလျှင်မဖြစ်လောက်အောင် ဟောသင့်သော အကြောင်းရှိနေသောကြောင့် ဟောတော်မူရသည်" ဟူသောနည်းကိုပြလိုမှ "အထဝါ"ဟု မိန့်သည်။] အထဝါ-ကား၊ တာ-ထိုပဋိဃသညာတို့သည်၊ ရူပါဝစရံ-ရူပါဝစရစျာန်သို့၊ သမာပန္နဿ-ကောင်းစွာရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ ကိဉ္စာပိ နသန္တိ-အကယ်၍ကား မရှိပါကုန်၊ အထခေါ-ထိုသို့ပင် မရှိပါကုန်သော်လည်း၊ ပဟီနတ္တာ-ဘာဝနာဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နိ သန္တိ-မရှိကုန်သည်ကား၊ နိ-မဟုတ်၊ ဟိ-မုန်၊ ရူပဝိရာဂါယ-ရုပ်ကို စက်ဆုပ်ခြင်းငှာ၊ ရူပါဝစရဘာဝနာ-ရူပါဝစရ ဘာဝနာသည်၊ နိ သံဝတ္တတိ-ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ ဇတောသံ-ဤရူပါဝစရဘာဝနာတို့၏၊ ပဝတ္တိ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ရူပါယတ္တာဝ-ရုပ်၏ စပ်သောဥစ္စာတည်း၊ ဝါ-ရုပ်နှင့်ပတ်သည်သာတည်း၊ ပန-ဗျတိရိတ်ကား၊ အယံဘာဝနာ-ဤအရူပဘာဝနာသည်၊ ရူပဝိရာဂါယ-ငှာ၊ သံဝတ္တတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တာ-ထိုပဋိဃသညာတို့ကို၊ ဇဟေ-ဤအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌၊ ပဟီနာ-ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ စ-သည်သာမကသေး၊ လေဝလံ-ဆောင်ရွက်မှတ်သားခြင်းမဖက်, သက်သက်၊ ဝတ္တုံ-ဆိုခြင်းငှာသာ၊ နိ (ဝဋ္ဋတိ)-သင့်သည်မဟုတ်သေး၊ ဧကံသေနေဝ-စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဧဝံ-သို့၊ (ဤအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ ထိုသညာတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်ပြီဟူ၍)၊ ဓာရေတုံပိ-ဆောင်ရွက်မှတ်သားခြင်းငှာလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

ကိဉ္စာပိ။ ။ရူပစျာန်ကို ဝင်စားနိုက်၌လည်း ဤပဋိဃသညာတို့ မရှိကြသည် မဟုတ်ပါလော, သို့ပါလျက် ဤပဌမအာရုပ္ပစျာန်ကျမှ "ပဋိဃသညာကိုပယ်" ဟု ဟောတော်မူရပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် ကိဉ္စာပိစသည်ကိုမိန့်သည်၊ ရူပစျာန်၌ မရှိခြင်းမှာ ပယ်ထားသောကြောင့် မရှိခြင်းမဟုတ်, ရူပစျာန်က ကသိုဏ်းကို အာရုံပြု၍ ရူပါရုံစသည်ကို အာရုံမပြုသောကြောင့် မရှိခြင်းဖြစ်သည်၊ ဤအရူပစျာန်ကား ရုပ်ကို စက်ဆုပ်ဖို့ရာဖြစ်သာ စျာန်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဤအရူပစျာန်ကျမှ "ပဋိဃသညာတို့ကို ပယ်သည်ဟု ဟောတော်မူရသည်-ဟူလို။

ဟိ-မှန်၊ တာသံ-ထိုပဋိဃသညာတို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဣတော-ဤအာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်မှ၊ ပဗ္ဗေ-၌၊ အပ္ပဟီနတ္တာယေဝ-မပယ်အပ်ကုန်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ ပဌမဇ္ဈာနံ-သို့၊ သမာပန္နဿ-ကောင်းစွာရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (ပဌမစျာန်ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊) သဒ္ဒါ-အသံကို၊ **ကဏ္ဏကောဋိ-**ဆူးငြောင့်ဟူ၍၊ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တော-ပြီ၊ စ-ဆက်၊ ဣဒေ-ဤအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌၊ ပဟီနတ္တာယေဝ-ပယ်အပ်ကုန်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ အရူပသမာပတ္တိံ-တို့၏၊ အာနဉ္ဇတာ-အာနဉ္ဇတို့၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊သန္တ ဝိမောက္ခတာစ-ငြိမ်သက်သော ဝိမောက္ခတို့၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ [“ယေ တေသန္တာဝိမောက္ခာ”စသည်ဖြင့် သန္တ ဝိမောက္ခအဖြစ်ကို ဟောတော်မူသည်။] [မတုန်လှုပ်ပုံကို ပြလိုရှိ “အာဠာရော” စသည်မိန့်၊ ပြတ်ပြီးကိုဆက်သော ဝါကျာရမ္ဘတည်း၊ ရှေးနိဿယ၌ “ဟိ သစ္စံ” ဟုဆို၏။] စ-ဆက်၊ ကာဠာမော-ကာဠာမအနွယ်ဖြစ်သော၊ အာဠာရော-အာဠာရ ရသေ့သည်၊ အာရုပ္ပသမာပတ္တိံ-အရူပသမာပတ်ကို ကောင်းစွာ ရောက်သည်၊ (သမာနော-ဖြစ်စဉ်၊) ပဋ္ဌမတ္ထာနိ-ငါးလိ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ သကဋ္ဌသတာနိ-လှည်းအရာတို့ကို၊ (တစ်နည်း) ပဋ္ဌမတ္ထာနိ သကဋ္ဌသတာနိ-ငါးရာသော လှည်းတို့ကို၊ နိဿာယ နိဿာယ-မှီ၍မှီ၍၊ (အနီးအပါ ၌ ကပ်၍ကပ်၍၊) အတိက္ကန္တာနိ(ကျီကျီမြည်လျက်) လွန်သွားသည်တို့ကို၊ နေဝ အဒ္ဒသ-မြင်လည်း မမြင်လိုက်၊ သဒ္ဒံ-လှည်းတို့၏အသံကို၊ န အဿောသိ-ကြားလည်း မကြားလိုက်၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊) [သုတ်မဟာဝါ, မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-အနက် မရှိ။

နာနတ္တ သညာနံ အမနသိကာရာတိ-ကား၊ နာနတ္တေ-အထူးထူးသော သဘောရှိသော၊ ဂေါစရေ-အာရုံ၌၊ ပဝတ္တာနံ-နိ်သော၊ သညာနံ-တို့ကို၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ နာနတ္တာနံ-အထူးထူးသော သဘောရှိကုန်သော၊ သညာနံ-တို့ကို၊ (အမနသိကာရာ၌စပ်၊) ဟိ-ချဲ့၊ ယသ္မာ, [ဧတာကို နောက်၌လာမည့် “သညာ” ပုဒ်ကျမှ တွဲပေး၊] တတ္ထကတမာ၊ ပေ၊ သညာယောတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝိဘင်္ဂေ-စျာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊ ဝိဘဇိတ္တာ-ဝေဖန်တော်မူ၍၊ ဝတ္တာ-နိ်သော၊ ဣဒေ-ဤ နာနတ္တသညာနံဟူသော ပါဋ်၌၊ [ရှေးနိဿယ၌ “ဣဒေ-ဤစျာန်၌” ဟု ပေးသည်၊] အဓိပ္ပေတာ-အလိုရှိအပ်ကုန်သော၊ အသမာပန္နဿ-သမာပတ်သို့ ကောင်းစွာမရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မနောဓာတု၊ ပေ၊ သင်္ဂဟိတာ-မနောဓာတ်, မနောဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့် သိမ်းယူအပ်ကုန်သော၊ [“ပဋိဃသညာနံ” ဟူသော ပါဋ်ဖြင့် ပဋ္ဌဝိညာဉ်သညာတို့ကို ယူပြီးဖြစ်သည်။] ဧတာသညာ-ဤသညာတို့သည်၊ ရူပသဒ္ဒါဒိဘေဒေ-ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ အစရှိသောအပြားရှိသော၊နာနတ္တေ-အထူးထူးသော သဘောရှိသော၊နာနာသဘာဝေ-

အထူးထူးသော သဘောရှိသော၊ [နာနတ္တေကို ထပ်ဖွင့်သည်၊] ဂေါစရေ-ဋ္ဌ၊ ပဝတ္တန္တိ-နှ၏၊ ("တသ္မာ, နာနတ္တသညာတိ-တို့ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ" ဟု နောက်ဋ္ဌလုမ်းစပ်၊) [တတ္ထ-ထိုနာနတ္တသညာနှင့် အမနသိကာရာဟူသော ပါဠိ ရပ်ဋ္ဌ၊ နာနတ္တသညာ-နာနတ္တ သညာတို့ဟူသည်၊ ကတမာ-တို့နည်း၊ အသမာပန္နသ-သမာပတ်သို့ ကောင်းစွာမရောက်သော၊ မနောဓာတု သမဂ္ဂီသဝါ-မနောဓာတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သော်လည်းကောင်း၊ မနောဝိညာဏဓာတု သမဂ္ဂီသဝါ-မနောဝိညာဏဓာတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သော်လည်းကောင်း၊ သညာ, သဉ္ဇာနနာ, သဉ္ဇာနိတတ္တံ(အတ္ထိ)၊ ဣမာ-ဤတရားတို့ကို၊ နာနတ္တသညာယော-နာနတ္တသညာ တို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။]

စ-ကား၊ ("နာနတ္တေ ဂါစရေ ပဝတ္တာနံ သညာနံ"၏ အကျယ်မှတစ်ပါး, "နာနတ္တာနံ ဝါ သညာနံ"၏ အကျယ်ကား၊) ယသ္မာ, အဋ္ဌ-နှ်သော၊ (ကာမာဝစရ ကုသလသညာ-ကာမာဝစရ ကုသိုလ်တို့လည်းကောင်း၊ ဒ္ဝါဒသ-နှ်သော၊ အကုသလ သညာ-တို့လည်းကောင်း၊ ဧကာဒသ-နှ်သော၊ ကာမာဝစရကုသလဝိပါကသညာ-တို့လည်းကောင်း၊ ဒ္ဝေ-နှ်သော၊ အကုသလဝိပါကသညာ-တို့လည်းကောင်း၊ ဧကာ ဒသ-နှ်သော၊ ကာမာဝစရကြိယသညာ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိဇဝ-သို့၊ စတုစတ္တာ လီသံပိ-၄၄-ပါးလည်းဖြစ်သော၊ ဇောသညာ-ဤသညာတို့သည်၊ [ပဋ္ဌိယသညာ ၁၀-ပါးကိုနှုတ်၍, ကျန်ကာမစိတ် ၄၄-ပါးနှင့်ယှဉ်သော သညာတို့ကိုဆိုသည်။] နာနတ္တာ-အထူးထူးသော သဘောရှိကုန်၏၊ နာနာသဘာဝါ-အထူးထူးသော သဘော ရှိကုန်၏၊ [နာနတ္တာကို တပ်ဖွင့်သည်၊ အတ္တာသဒ္ဒါသည် သဘာဝ အနက်ဟော-ဟူလို။] အညမညံ-အချင်းချင်း၊ အသဒိသာ-မတူကုန်၊ [နာနာသဘာဝါကို ထပ်ဖွင့် သည်၊] တသ္မာ, နာနတ္တသညာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

သဗ္ဗသော-အလုံးစုံအားဖြင့်၊ ဝါ-အလုံးစုံကုန်သော၊ ["သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ" မှ သဗ္ဗသောကို လိုက်စေသည်။] တာသံ နာနတ္တသညာနံ-ထိုအထူးထူးသော သဘောရှိသော အာရုံဋ္ဌဖြစ်သော ၄၄-ပါးသော ကာမာဝစရသံညာတို့ကို၊ ဝါ-

---

နာနတ္တ သညာနံ။ ။နာနတ္တေ-အထူးထူးသော သဘောရှိသောအာရုံဋ္ဌ၊ (ရူပ သညာ, ပဋ္ဌိယသညာကဲ့သို့ အာရုံတစ်မျိုးစီ မဟုတ်ဘဲ ကသိုဏ်းရုပ်အာရုံ, ရူပ သဒ္ဒ စသော အာရုံ, အခြားအခြားအာရုံ, အမျိုးစုံဋ္ဌ) +ဘဝါ+သညာ နာနတ္တသညာ၊ (တစ်နည်း) နာနတ္တာ+သုညာ နာနတ္တသညာ-မဟာကုသိုလ်ဋ္ဌ ယှဉ်သော သညာ, အကုသိုလ်ဋ္ဌ ယှဉ်သော သညာစသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး သဘောရှိသော သညာတို့-ဟူလို။ [ထိုနာနတ္တသညာသည် သမာပတ် ဝင်စားခိုက်ဋ္ဌ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် "အသမာပန္နသ" ဟု ဆိုသည်။]

အထူးထူးသော သဘောရှိသော ၄၄-ပါးသော ကာမာဝစရ သညာတို့ကို၊ အမနသိ ကာရာ-နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်၊ အနာဝဇ္ဇနာ-မဆင်ခြင်ခြင်းကြောင့်၊ အသမန္နာ ဟာရာ-ကောင်းစွာ မဆောင်နိုင်ခြင်းကြောင့်၊ အပစ္စဝေက္ခဏာ-မဆင်ခြင်ခြင်းကြောင့်၊ (ဥပသမ္ပဒ္ဒ ဝိဟာရတိ-ဌိတပ်၊) ယသ္မာ, တာ-ထို ၄၄-ပါးကုန်သော ကာမာဝစရ သညာတို့ကို၊ နာဝဇ္ဇတိ-(အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်) မဆင်ခြင်၊ နှ မနသိကရောတိ-စိတ်ဌိ မပြု၊ ဝါ-နှလုံးမသွင်း၊ နှ ' ပစ္စဝေက္ခတိ-(ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့်) မဆင်ခြင်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ [တသ္မာဖြင့် အမနသိကာရာဌိ သ္မာဝိဘတ်၏ ကာရိယ "အာ"ဟု သိစေသည်။]

[ရူပသညာတို့ကို "သမတိက္ကမာ"ဟုလည်းကောင်း, ပဋိဃသညာတို့ကို "အတ္ထင်္ဂမာ" ဟုလည်းကောင်း ဟောတော်မူရခြင်း, နာနတ္တသညာတို့ကို "အမနသိကာရာ"ဟု ဟောတော်မူရခြင်း၏အကြောင်းကို ပြလိုရှိ "ယသ္မာ စေတ္ထ" စသည်မိန့်၊] စ-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဇေတ္ထ ဤ ၃-မျိုးသော သညာတို့တွင် ပုရိမာ-ရှေ့ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပသညာ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဋိဃသညာစ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဣမိနာ စျာနေန-ဤအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကြောင့်၊ နိဗ္ဗဇ္ဇော-ဖြစ်ရသော၊ ဘဝေပိ-အရူပဘဝ၌သော်မှလည်း၊ နှ ဝိဇ္ဇန္တိ-မရှိကုန်တုံသေး၏၊ [ဂရဟာဝါကျ။] တသ္မိံ ဘဝေ-ထိုအရူပဘဝ၌၊ ဣမံ စျာနံ-ဤအာကာသာနဉ္စာယတန စျာန်သို့၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ-ရောက်၍၊ ဝိဟရဏကာလေ-နေရာအခါ၌၊ ပဂေဝ (ဝိဇ္ဇန္တိ)-အဘယ်မှာ ရှိကုန်တော့အံ့နည်း၊ (တစ်နည်း) ပဂေဝ-ရှေးဦးမဆွ, အစကပင်၊ နှ ဝိဇ္ဇန္တိ-မရှိကုန်၊ [သမ္ဘာဝနာဝါကျ။] တသ္မာ, တာသံ-ထိုရူပသညာ, ပဋိဃသညာ တို့၏၊ (အဘာဝေါ၌စပ်၊) သမတိက္ကမာ အတ္ထင်္ဂမာတိ-ဟူသော၊ ဒွေဓာပိ-၂-ပါး အပြားအားဖြင့်လည်း၊ အဘာဝေါယေဝ-မရှိခြင်းကိုသာ၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [အရူပဘုံ၌ မရှိခြင်းကို ဟောတော်မူသည်-ဟူလို။]

ပန-ကား၊ နာနတ္တသညာသု-တို့တွင်၊ (သတ္တဝိသတိသညာ၌စပ်၊) ယသ္မာ, အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ ကာမာဝစရကုသလသညာ-တို့လည်းကောင်း၊ နဝ-နှ်သော၊ ကြိယ သညာ-ကာမဝစရကြိယသညာတို့လည်းကောင်း၊ ဒသ-ကုန်သော၊ အကုသလသညာ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ သတ္တဝိသတိ-သော၊ ဣမာသညာ-တို့သည်၊ ဣမိနာ စျာနေန-ကြောင့်၊ နိဗ္ဗဇ္ဇော-သော၊ ဘဝေ-၌၊ ဝိဇ္ဇန္တိ-ရှိကုန်သေး၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ရှိကုန်ဝေသးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) တာသံ-ထိုနာနတ္တသညာ တို့ကို၊ အမနသိကာရာ-ကြောင့်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ (ကသ္မာ, ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗ-နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ), တတြာပိ-ထိုအရူပဘုံ၌လည်း၊ ဣမံ စျာနံ-ဤအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ-၍၊ (စျာန်ဝင်စား၍၊) ဝိဟရန္တော-နေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တာသံ-ထို ၂၇-ပါးသော

နာနတ္တသညာတို့ကို၊ (အရူပဘုံ၌ဖြစ်သော ၂၇-ပါးသော နာနတ္တသညာတို့ကို၊) အမနသိကာရာယေဝ-ကြောင့်သာလျှင်၊ ဥပသမ္ပဒ္ဓ, ဝိဟာရတိ-နိုင်၏၊ ပန-ဗျာတိရိတ်ကား၊ တာ-ထိ ၂၇-ပါးသော နာနတ္တသညာတို့ကို၊ မနသိကရောန္တော-နလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အသမာပန္နော-သမာပတ်ကို ကောင်းစွာ ရောက်သူမဟုတ်သည်၊ စျာန်ဝင်စားသူမဟုတ်သည်၊) ဟောတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တာသံ-တို့ကို၊ အမနသိကာရာတိ-တို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။)

စ-ဆက်၊ သခေါ်ပတော-အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ ဇဏ္ဍ-ဤရူပသညာနှင့် သမတိက္ကမာစသော ၃-ပုဒ်တို့တွင်၊ ရူပသညာနှင့် သမတိက္ကမာတိ ဣမိနာ-ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်၊ သဗ္ဗရူပါဝစရမမ္မာနံ-တို့ကို၊ ပဟာနံ-ပယ်ခြင်းကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပဋိဃသညာနံ၊ပေ၊ အမနသိကာရာတိ ဣမိနာ-ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်၊ သဗ္ဗေသံ-နှင်သော၊ ကာမာဝစရစိတ္တစေတသိကာနဉ္စ-တို့ကိုလည်း၊ ပဟာနံ-ပယ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အမနသိကာရောစ-နလုံးမသွင်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ပန္နရသန္နံ-ကုန်သော၊ ရူပသညာနံ-တို့ကို၊ သမတိက္ကမေန-ကောင်းစွာလွန်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဝါ-ကောင်းစွာ လွန်ခြင်းကိုပြသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာပုဒ်လည်းကောင်း၊ ဒသန္နံ, ပဋိဃသညာနံ-တို့၏၊ အတ္ထင်္ဂမေန-ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဝါ-ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကိုပြသော ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာပုဒ်လည်းကောင်း၊ စတုစတ္တာလီသာယ-သော၊ နာနတ္တသညာနံ-တို့ကို၊ အမနသိကာရေန-နလုံးမသွင်းခြင်းလည်းကောင်း၊ ဝါ-နလုံးမသွင်းခြင်းကိုပြသော နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာပုဒ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တီဟိ-နှင်သော၊ ပဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ္တိယာ-၏၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ကထေသိ-ဟောတော်မူပြီ။

ကိ ကာရဏာ-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ (တီဟိ-နှင်သော၊ ပဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ္တိယာ-၏၊ ဝဏ္ဏံ-ကို၊ ကထေသိ-နည်း၊) ဣတိ စေ-ဤသို့မေးအံ့၊ သောတုနံ-တရားနာကုန်သော နတ်ပြဟ္မာတို့ကို၊ (ပလောဘနုဒ္ဒစပ်၊) ဝါ-တို့၏၊ (ဥဿာဟဒ္ဒစပ်၊) ဥဿာဟဇနနတ္ထဉ္စေဝ-အားတက်သရောကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ပလောဘနတ္ထဉ္စ-ဖြားယောင်းခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ (တီဟိ ပဒေဟိ၊ ပေ၊ ကထေသိ-ပြီ၊) [ကိ ကာရဏာဟု အကြောင်းမေးသော်လည်း အကျိုးကိုဖြေလိုက်လျှင် ထိုအကျိုးသည်ပင် ဟောခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်နိုင်၏၊] ဟိ-ချေ့၊ ကေစိ-နှင်သော၊ အပဏ္ဍိတာ-ပညာရှိမဟုတ်သူတို့သည်၊ သစေဝဒေယျုံ၊ အကယ်၍ပြောဆိုကုန်အံ့၊(ကိ-အဘယ်သို့ ပြောဆိုကုန်ရာသနည်း၊) သတ္ထာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ္တိ-ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေထ-ဖြစ်စေကြကုန်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-၏၊ နိဗ္ဗတ္တိတာယ-ဖြစ်စေအပ်သော၊

ဧတာယ-ဤအာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ်၏၊ အတ္ထော-အကျိုးသည်၊ ကောနခေါ-အဘာယ်နည်း၊ အာနိသံသော-အာနိသင်သည်၊ ကော-နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (သစေ ဝဒေယျုံ-နှံ့အုံ့၊) [အတ္ထောကို အာနိသံသောဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ ဤအာနိသံသော၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဋီကာ၌ပြထားပြီ၊] တေ-ထိုအပဏ္ဏိတတို့သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝတ္တုံ-ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ ဝါ-ပြောဆိုခွင့်ကိုး မာ လဘန္တု-မရပါစေကုန်လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်းတော်မူ၍၊ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ-ဤအခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ သမာပတ္တိယာ-အာကာသာနဉ္စယတနသမာပတ်၏၊ ဝဏ္ဏံ-ကို၊ ကထေသိ-ဟော တော်မူအပ်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ နေသံ-ထိုအပဏ္ဏိတတို့၏၊ တံ-ထိုဂုဏ်ကို၊ သုတ္တာ-ကြား၍၊ ဧဝံ-ဤသို့သော အကြံသည်၊ ဘဝိဿတိ-လတ္တံ့၊ (ကိံ)၊ အယံ သမာပတ္တိ-ဤအာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်သည်၊ ဧဝံ သန္တာကိရ-ဤသို့ ငြိမ်သက်သတတ်၊ ဧဝံ ပဏီတာ(ကိရ)-ဤသို့မွန်မြတ်သတတ်၊ နံ-ထိုအာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ်ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေဿာမ-ဖြစ်စေကြကုန်အုံ့၊ ဣတိ-ဤသို့သောအကြံသည်၊ (ဘဝိဿတိ)၊ အထ-အကြံဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ အဿာ-ထိုအာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ်ကို၊ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ-ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဥဿာဟံ-အားတက်သရော ကို၊ ကရိဿန္တိ-ပြုကြကုန်လတ္တံ့။ ["ကရိဿန္တိတိ" ဟု ဣတိရှိသည်ကား မကောင်း။]

စ-ကား၊ (ဥဿာဟဇနနတ္ထာ၏ အကျယ်မှတစ်ပါး, ပလောဘနတ္ထာ၏ အကျယ်ကား၊) နေသံ-ထိုအပဏ္ဏိတတို့ကို၊ ပလောဘနတ္ထံပိ-ဖြားယောင်းခြင်း အကျိုးငှာ လည်း၊ ဧတိဿာ-ဤအာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ်၏၊ ဝဏ္ဏံ ကထေသိ၊ (ကောဝိယ-အဘယ်သူကဲ့သို့နည်း၊) ဝိသကဏ္ဍက ဝါဏိဇောဝိယ-ဝိသကဏ္ဍက ကုန်သည်ကဲ့သို့တည်း၊ ဂုဠဝါဏိဇော-တင်လဲကုန်သည်ကို၊ ဝိသကဏ္ဍက ဝါဏိဇော နာမ-ဝိသကဏ္ဍကဝါဏိဇမည်၏ဟု၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ကိရ-ချဲ့၊ သော-ထိုတင်လဲ

ဂုဠ၊ ပေ၊ သက္ကရာဒိနိ။ ။ဂုဠောစ ဖာဏိတံ စ ဣဒ္ဓော, မစ္ဆဏ္ဍိသက္ကရာဣတိ၊ ဣမေဧ၌ ဝိကာရာထ, ဂုဠသို့ ဝိသကဏ္ဍက်၊ (ဌ၆) ဘိဓာန်၊ ထို၏ နိဿယသစ်၌-"ဂုဠ-ကြဲသကာခဲ၊ ဝါ-ထန်းလျက်၊ ဖာဏိတံ-တင်လဲရည်၊ ဣဒ္ဓ-သကြားနီ၊ (သကြားရိုင်း) မစ္ဆဏ္ဍိ-သကာ, မှန်ရောင်သကြားခဲ၊ (ငါးဥကဲ့သို့ စုရှိနေသော သကြားဖြူခဲ၊) သက္ကရာ-သကြားဖြူ (သကြားမှန်၊) ဣတိဣမေ-ဤသည်တို့ကား၊ ဥဒ္ဓဝိကာရာ-ကြဲအထွေးတို့တည်း၊ အထ-ကား၊ ဝိသကဏ္ဍက်-ဝိသကဏ္ဍကသဒ္ဒါသည်၊ ဂုဠသို့-တင်လဲခဲ၌ ဖြစ်၏" ဟု အနက်ပေးတော်မူ၏။

ဋီကာ။ ။တတ္ထ ဂုဠောနာမ ဥဒ္ဓရသံ ပစိတ္တာ စုဏ္ဏာဒီဟိ မိသေတ္တာ သမ္မိဏ္ဍနေန ပိဏ္ဍီဘူတံ၊ ဖာဏိတံ အပိဏ္ဍီတံ ဒြဝီဘူတံ၊ (အရည်ဖြစ်၍ ဖြစ်၏၊) ဣဒ္ဓံ ဘိဇ္ဇနကွမ်း၊ (ငါးဥကလေးများကဲ့သို့ ခွဲ၍ရနိုင်သည်၊) သက္ကရာနာမ ဖလိကသဒ္ဒါသာ၊ သက္ကရာဒီနိတိ အာဒိသဒ္ဒေန

ကုန်သည်သည်၊ ဂုဏ္ဍာဏိတ ခဏ္ဍ သက္ကရာဒီနိ-ကြဲသကာခဲ, တင်လဲရည်, သကြားနီ, သကြားမှုန့် အစရှိသည်တို့ကို၊ (အာဒီဖြင့် မစ္ဆဏ္ဍီ မည်သော မှန်ရောင် သကြားခဲကိုယူ၊) သကဒ္ဒေန-ဖြင့်၊ အာဒါယ-၍၊ ပစ္ဆန္ဒ ဂါမ-မဇ္ဈိမဒေသ၏ အစွန် အဖျားဖြစ်သော ရွာသို့၊ ဂန္တွာ-၍၊ သိသကဏ္ဍက်ဂဏ္ဍထ ဝိသကဏ္ဍက် ဂဏ္ဍထာတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-ဝိသကဏ္ဍကကို ယူလည့်ကြ, ဝိသကဏ္ဍကကို ယူလည့်ကြဟူ၍၊ ဥဿေါသေသိ-ကြွေးကြော်ပြီ၊ ဝါ-ကြွေးကြော်၍ဈေးရောင်းပြီ၊ တံ-ထိုဈေးရောင်းသံ ကို၊ သုတ္တာ-ကြားရ၍၊ ဂါမိကာ-ကျေးရွာသားတို့သည်၊ ဝိသံနာမ-အဆိပ်မည်သည်၊ ကဏ္ဌဋ္ဌ-ကြမ်းတမ်း၏၊ ယော-အကြင်သူသည်၊ နံ-ထိုအဆိပ်ကို၊ ခါဒတိ-ခဲစား၏၊ သော-သည်၊ မရတိ-သေ၏၊ ကဏ္ဌကောပိ-ဆူးသည်လည်း၊ ဝိဇ္ဇိတ္တာ-ထိုးဖောက်၍၊ ဝါ-စူး၍၊ မာရေတိ-သေစေတတ်၏၊ ဥဘောပိ-၂-မျိုးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေ-ဤအဆိပ်ဆူးတို့သည်၊ ကဏ္ဌဋ္ဌာ-ကြမ်းတမ်းကုန်၏၊ ဧတ္ထ-ဤအဆိပ်ဆူးတို့၌၊ အာနိသံသော-အာနိသင်သည်၊ ကော-နည်း၊ ဣတိ-ကြ၍၊ ဂေဟဒ္ဒါရာနိ-အိမ်တံခါးတို့ကို၊ ထကေသုံ-ပိတ်ကြကုန်ပြီ၊ ဒါရကေစ-ကလေးတို့ကိုလည်း၊ ပလာပေသုံ-ပြေးစေကြကုန်ပြီ၊ တံ-ထိုအခြင်းအရာတို့ကို၊ ဒိသ္မာ-မြင်၍၊ ဝါဏိဇော-သည်၊ ဣမေ ဂါမိကာ-တို့သည်၊ အဝေါဟာရ ကုသလာ-အခေါ်အဝေါ်၌ မကျွမ်းကျင်ကြကုန်၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ နေ-ထို ကျေးရွာသားတို့ကို၊ ဥပါယေန-ဥပါယ်တမျှင်ဖြင့်၊ ဂဏှာပေမိ-ဝယ်ယူစေရတော့အုံ၊ ဣတိ-ကြ၍၊ အတိမဓုရံ-အလွန်ချိုမြိန် ကောင်းမြတ်သော အရသာကို၊ ဂဏှထ-ယူလည့်ကြကုန်၊ အတိသာဒုံ-အလွန်သာယာအပ်သောအရသာကို၊ ဂဏှထ၊ ဂုဠံ-တင်လဲခဲကို၊ (ဂဏှထ)၊ ဖာဏိတံ-တင်လဲရည်ကို၊ (ဂဏှထ)၊ သက္ကရံ-သကြားမှုန့်ကို၊ (ဂဏှထ)၊ သမဏ္ဍ အနုဠားဝယ်သောအဖိုးဖြင့်၊ (အဖိုးချိုချိုဖြင့်၊ လဇ္ဇတိ၊ ရအပ်ရနိုင်၏၊ (ရနိုင်တယ်ဗျို့)၊ [သမဏ္ဍံ သံသည် အပ္ပအနက်ဟော၊ ဒုတိယာဝိဘတ်၊ ကြိယာဝိသေသန။] ကုဋုမ္ဗာသက ကုဋုကဟာ

မစ္ဆဏ္ဍိကာဒီနံ သင်္ဂဟော . . .ဝိသကဏ္ဍ ဧကာတိ ဂုဏ္ဍသ ပါဏိဒ္ဓသမညာ၊ ကြဲအထူးကို ကုန်သည်တို့က "ဝိသကဏ္ဍက" ဟု ခေါ်ကြသတတ်။ (မူလပဏ္ဏာသ, အာကခေ်ယျသုတ်ဋီကာ၊ အကျယ်ကို ကျေးဇူးရှင် အဘယာရာမ ဆရာတော်၏ အဘိဓာန်နိဿယသစ်၌ ရှုပါ။)

သက္ကရာ သက္ခရာ။ ။ခဏ္ဍာမည်သော သကြားရိုင်းမှ အညစ်ကိုထုတ်၍ ကောင်းစွာ ပြုလုပ်အပ်သောကြောင့် မှန်ရောင်သကြားအဖြူကို "သက္ကရာ" ဟု ခေါ်ရကား "သမ္မာ+ကရီယတေတိ သက္ကရာ" ဟု ကြဲသင့်၏၊ အဘိဓာနပွဒီပိကာ၌ "ခရတေ ထဒ္ဓံ-(ပြုတ်ရှုပ်ရှုပ်နေသောကြောင့်) ကြမ်းခြင်း၊ ခရံ-ခြင်း၊ သဟ+ခရေန ဝတ္တတိ သက္ခရာ" ဟု ပြု၏၊ ထို့ကြောင့် ပြုခဲ့သော သကြားမှုန့်ကိုပင် ဤ ၂-ပုဒ်လုံးက ဟောနိုင်သောကြောင့် "၂-ပုဒ်လုံး အသင့်" ဟု ယူကြသည်၊

ပဏာဒီဟိပိ–မမှန်သော ပဲစေ့, မမှန်သော ကျပ်အသပြာ အစရှိသည်တို့ဖြင့်သော် မှလည်း၊ လဗ္ဘတိ–ရအပ်ရနိုင်၏၊ ဤတိ–သို့၊ ဥဿေါသေသိ–ကြွေးကြော်ပြီ၊ တံ–ထိုဈေးရောင်းသံကို၊ သုတ္တာ, ဂါမိကာ–တို့သည်၊ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌာ–ရွင်လန်း, အပြားအားဖြင့် ရွင်လန်းကုန်သည်၊ ဝါ–အလွန်ရွင်လန်းကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) နိဂ္ဂန္ဓာ–ထွက်လာ၍၊ ဗဟုမ္မိ–များစွာလည်းဖြစ်သော၊ မူလ–အဖိုးကို၊ ဒတ္တာ–ပေး၍၊ ဂဟေသုံ–ဝယ်ယူကြကုန်ပြီ။ [ကူဋ သဒ္ဒါသည် "တုလာကူဋ"စသော ပုဒ်ကဲ့သို့ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော မမှန်သောအရာကို ဟောအ၏။]

တတ္ထ–ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ [ဥဿေါသနံ စသည်၌စပ်၊ ရှေးနိဿယ၌ "သြပမ္မသံသန္ဒနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ"ဟု ထည့်စပ်သည်။] ဝါဏိဇ္ဇသ–၏၊ ဝိသကဏ္ဋကဂဏ္ဌထာတိ–ဟူ၍၊ ဥဿေါသနံ–ကြွေးကြော်ခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ဝိယ–ကဲ့သို့၊ (တထာ–တူ၊) ဘဂဝတော–၏၊ အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ္တိ နိဗ္ဗတ္တေထာတိ–ဟူသော၊ ဝစနံ–စကားတော်ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ ဥဘော၊ ပေ၊ အာနိသံသောတိ–ဟူ၍၊ ဂါမိကာနံ–တို့၏၊ စိန္တနံ–ကြံခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) ဘဂဝါ–သည်၊ အာကာသာနဉ္စာယတနံ–ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေထ–နိ်လော၊ ဣတိ–သို့၊ အာဟ–ဟောတော်မူပြီ၊ ဧတ္ထ–ဤအာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်၌၊ အာနိသံသော–သည်၊ ကော–နည်း၊ အသော–ဤအာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ်၏၊ (ယောဇနာ၌ "အသ"ဟု ရှိ၏။) ဂုဏ်–ဂုဏ်ကို၊ နု ဇာနာမ–မသိရကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ သောတုနံ–တရားနာသော နတ်ဗြဟ္မာတို့၏၊ စိန္တနံ–ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ အထ–ထိုမှနောက်၌၊ အသဝါဏိဇ္ဇသ–၏၊ အတိမဓုရံ ဂဏ္ဌထာတိ အာဒိဝစနံ–အစရှိသောစကားကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) ဘဂဝတော–၏၊ ရူပသညာသမတိက္ကမနာဒိကံ–ရူပသညာကို လွန်မြောက်ခြင်းအစရှိသော၊ အာနိသံသပကာသနံ–အကျိုးအာနိသင်းကိုပြကြောင်းစကားကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ ဟိ–အကျိုးကား၊ ဗဟုမ္မိ–များစွာလည်းဖြစ်သော၊ မူလ–အဖိုးကို၊ ဒတ္တာ, ဂါမိကာ–တို့သည်၊ ဂုဏ်–ကို၊ (ဂဏှန္တိ) ဝိယ–ကဲ့သို့၊ (တထာ)၊ တေ–ထိုတရားနာသော နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်၊ ဣဒံ–ဤအာနိသံသပကာသနစကားကို၊ သုတ္တာ–ကြား၍၊ ဣမိနာ အာနိသံသေန–ဖြင့်၊ ပလောဘိတစိတ္တာ–ဖြားယောင်းအပ်သောစိတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ မဟန္တံ ပိ–ကြီးစွာလည်းဖြစ်သော၊ ဥဿာဟံ–အားတက်သရောကို၊ ကတ္တာ, ဣမံ သမာပတ္တိ–ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေဿန္တိ–ဖြစ်စေကုန်လတ္တံ့၊ (အကျိုးရပုံတည်း၊) ဣတိ–သို့၊ ဝါ–ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ–ငှာလည်းကောင်း၊ ပလောဘနတ္ထဉ္စ–ငှာလည်းကောင်း၊ ကထေသိ–ပြီ။

အာကာ၊ပေ၊ သဟဂတန္တိ ဧတ္ထ–ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (အဝယဝတ္ထော–အစိတ်ဖြစ်သော အနက်ကို၊ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) အသ–ထို ကောင်းကင်ပညတ်၏၊ အန္တော–ဖြစ်ခြင်း, ပျက်ခြင်းဟူသော အပိုင်းအခြားသည်၊ နု–မရှိ၊ ဣတိ–ကြောင့်၊

(တံ–ထိုကောင်းကင်ပညတ်သည်၊) အနန္တံ–အနန္တ မည်၏၊ အနန္တံ–ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း ဟူသော အဝိုင်းအခြားမရှိသော၊ အာကာသံ–ကောင်းကင်ပညတ်တည်း၊ အာကာသာနန္တံ–ညတ်၊ အာကာသာနန္တမေဝ–အာကာသာနန္တသည်ပင်၊ အာကာသာနဉ္စံ–အာကာသာနဉ္စမည်၏၊ တံ အာကာသာနဉ္စံ–ထိုဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဟူ သောအဝိုင်းအခြားမရှိသော ကောင်းကင်ပညတ်သည်၊ ဒေဝါနံ–တို့၏၊ (အာယတနံ–တည်ရာဖြစ်သော နတ်စင်နတ်ကွန်းသည်၊) ဒေဝါယတနံ–ဒေဝါယတနမည်သည်၊ (ဟောတိ) ဣဝ–ကဲ့သို့၊ (တထာ–တူ) သသမ္ဘယုတ္တဓမ္မသဟ–သမ္ဘယုတ်တရားနှင့် တကွဖြစ်သော၊ (ယှဉ်ဖက် စိတ်စေတသိက်နှင့် တကွဖြစ်သော၊) အသဿတသဟ–၏၊ (ဥပေက္ခာ ဇောဝိတာဟူ သော ဤစျာန်၏၊) အာဒီနဝေန–တည်ရာ၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ အာယတနံ–အာယတနမည်၏၊ ဣတိ–ဤအနက်ကြောင့်၊ အာကာသာနဉ္စာယတနံ–မည်၏၊ ဣတိ–ဤသို့လျှင်၊ ဝါ–ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အာကာသာနဉ္စ–အာကာသာနဉ္စလည်း ဟုတ်၏၊ တံ–ထို အာကာသာနဉ္စဟူသည်၊ အာယတနဉ္စ–သသမ္ဘယုတ္တစျာန်၏ တည်ရာလည်းဟုတ်၏၊ ဣတိ–ဤ ကမ္မဓာရည်းသမာသ် ဝစနတ္ထကြောင့်၊ အာကာသာနဉ္စာယတနံ–မည်၏၊ ဧတံ–ဤအာကာသာနဉ္စာယတနံ

နာသ အန္တောတိ အနန္တံ။ ။နာသ ဥပါဒန္တောဝါ ဝယန္တောဝါ ပညာယတိ၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊) ကောင်းကင်သည် ပညတ်တရားဖြစ်ရကား "မည်သည့်ကာလမှစ၍ ဖြစ်ခဲ့သည်" ဟု ဥပါဒဟူသော အစ အဝိုင်းအခြားမရှိ၊ "မည်သည့်ကာလ၌ ကုန်ဆုံးလိမ့်မည်" ဟု ဝယဟူသော အဆုံးအဝိုင်းအခြားလည်းမရှိ၊ ဥပါဒဝယ ဓမ္မမဟုတ်–ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် "အနန္တ"ဟု အမည်ရသည်၊ အန္တသဒ္ဒါသည် "ကောဋိ (အစွန်း အဝိုင်းအခြား) အနက်ကိုဟော၏၊ [ရှေးနိသယ၌ "အနန္တ–ဥပါဒ် အဝိုင်းအခြား, ဘင် အဝိုင်းအခြား မထင်သော" ဟုပေး၏၊ ဘင်ဟူသော စကားသည် ဈာတ္တယနှင့်ဆိုင်သော စကားတည်း၊ ဤ၌ ဈာတ္တယကို ပြခြင်းမဟုတ်၊ နောက်ဆုံးအပျက်ကို ပြခြင်းဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "ဘင်္ဂေန"ဟု ,မသုံးစွဲဘဲ, ဝယန္တောဟု သုံးစွဲသည်။]

ဣတိ၊ ပေ၊ အာယတနဉ္စာတိ။ ။"အာယတနဉ္စာတိပိ" ဟု စာအုပ်တို့၌ ပိသဒ္ဒါကို တွေ့ရ၏၊ ရှေ့နည်းမှ တစ်နည်းပြသော ဝါကျမဟုတ်၊ ရှေးနည်းအတိုင်း အဓြွာင့် ဝိဂြိုဟ်ပြသော ဝါကျဖြစ်၍ ပိသဒ္ဒါ ပါမှယ်မလို၊ မှန်၏–ရှေ့နည်း၌လည်း "တံ အာကာသာနဉ္စံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနံ"ဟု အရတူ ကမ္မဓာရည်းသမာသ် ကိုပင် ပြ၏၊ သို့သော် အခြားစကားများလည်း ပါဝင်နေသောကြောင့် မထင်ရှား၊ ထို့ကြောင့် "ဣတိ၊ပေ၊ အာယတနဉ္စာတိ" ဟု ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ကို အဓြွာင့် ပြရသည်၊ [ဤ အာကာသာနဉ္စာယတနပုဒ်ပြီးပုံကို သဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ အာရုပ္ပစိတ်ခန်း၌ ပြထားပြီ။]

အမှာ။ ။ရှေးနိသယ၌ "ဣတိပိ" ဟူသော ပါဠိကိုအတည်ယူ၍ "တံ အာကာသာနဉ္စံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာယတနမသဟ၊ ပေ၊ စျာနသဟ" ဟူသော ရှေ့စကားကို ဗဟုဗ္ဗီဟိ သမာသ်ဟု ယူဆပြီးလျှင် "ဣတိ ဣမိနာ ဝစနဋ္ဌေန–ဤ ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ် ဝစနတ်ကြောင့်" ဟု ပေးလေ၏၊ ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ် ဖြစ်လျှင် ဤနည်း၌ အာရုံကို အရမကောက်ရဘဲ စျာန်ကို

ဟူသော အမည်သည်၊ ကသိဏ္ဍိုဋ္ဌိမာကာသသ–ကသိဏ်း ၈–ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါး ကို ခွာခြင်းကြောင့် ရအပ်သော ကောင်းကင်ပညတ်၏၊ [ဤပါဠိတော်အတိုင်း "ကသိဏ်း ၈–ပါး" ဟုဆိုသည်။] အဓိဝစန်–တည်း။ တသို့အာကာသာနဉ္စာယတနေ–ထိုအာကာသနဉ္စယတနအာရုံ၌၊ (ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဟူ သော အပိုင်းအခြားမရှိသော ကောင်းကင်ပညတ်ဟူ သောတည်ရာအာရုံ၌၊) အပ္ပနာပ္ပတ္တာယ–အပ္ပနာသို့ ရောက် သော၊ သညာယ–နှင့်၊ သဟဂတံ–တကွဖြစ်သော စျာန်တည်း၊ အာကာသာနဉ္စာ ယတနသညာ သဟဂတံ–အာကာသာနဉ္စာယတနသညာနှင့်တကွဖြစ်သော စျာန်။

[သတ္တန်ပါဠိတော်၌ "အနန္တော အာကာသော"ဟု ဟောတော်မူသကဲ့သို့, ဤ၌ မဟောရခြင်း၏အကြောင်းကို ပုစ္ဆာ, ဝိသဇ္ဇနလုပ်၍ ပြလိုသောကြောင့် "ယထာ ပန" စသည်မိန့်၊] ပန–ဆက်၊ (စောဒနာဖွယ်ကို ဆက်ပြသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ "အထူးကား" ဟု ပေး၏၊) အညတ္ထ–အခြားသော သုတ္တန် ပါဠိတော် တို့၌၊ အနန္တော အာကာသောတိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ ယထာ–ကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ ဣဓ– ဤ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌၊ အနန္တံ တိဝါ– အနန္တံ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပရိတ္တံတိဝါ–ပရိတ္တံ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ နာဂဟိတံ–ယူတော်မမူအပ်၊ ကသ္မာ, (နဂဟိတံ–နည်း၊ ဣတိ– ဤကား အမေးတည်း၊) ဟိ–အဖြေကား၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ) (နောက်၌

အရကောက်ရလိမ့်မည်၊ စျာန်ကို အရကောက်လျှင် "ကသိဏ္ဍိုဋ္ဌိမာကာ သသော တံ အဓိဝစနံ" ဟူသော စကားနှင့် ဆန့်ကျင်ရုံသာမက, တသို့ အာကာသာနဉ္စာ ယတနေ အပ္ပနာပ္ပတ္တာယ သညာယ"ဟူသော စကားနှင့်လည်း ဆင့်ကျင်စရာရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုနိဿယစကားကို စဉ်းစားပါ။

မှတ်ချက်။ ။အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ၌ အာကာသာနဉ္စာယတနံအရ ဗဟုဗ္ဗီဟိ–ကမ္မဓာရည်း ၂–မျိုး ပြုရခြင်းကား အရကောက်ကိုယ်က စျာန်ကိုလည်းကောင်း၊ အာရုံကိုလည်းကောင်း ၂–မျိုးရသောကြောင့်တည်း။ ထို၌ ၂–မျိုးရသော်လည်း ဤ၌ အာရုံတစ်မျိုးသာ ရပါသည်။

ကသိဏ္ဍိုဋ္ဌိမ။ ။"ကသိဏ္ဍိုဋ္ဌိမ" ပုဒ်ကို "ကသိဏံ ဥဋ္ဌိဒ္ဓေတ္တာ လဒ္ဓ မာကာသံ" ဟူသော သင်္ဂြိဟ်အတိုင်းပေးလိုက်၏၊ နောက်၌ဖွင့်လတ္တံ့သော ဋီကာအလို, အနက်တစ်မျိုးကို နောက်၌ ပြမည်၊ ရှေးနိဿယ၌ "ကသိဏ+ဥဋ္ဌိဌယတိ ဇေတောနာတိ ကသိဏ္ဍိုတော၊ တဒေဝ ကသိဏ္ဍိုဋ္ဌိမံ"ဟု တစ်နည်းပြသေး၏၊ ထိုနည်းသည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာနည်းပင်တည်း။

အညတ္ထ၊ပေ၊ ကသ္မာ။ ။အဘိဓမ္မာမှ တခြားသော သုတ္တန်ပါဠိတော်များကို "အညတ္ထ"ဟု ဆိုသည်၊ အဋ္ဌကအဂ်တို့ရှိ ဂိမောက္ခပါဠိတော် စသည်၌ "အနန္တော အာကာသောတိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ" ဟု ဟောတော်မူ၏၊ ဤ၌ အဘယ်ကြောင့် ထိုကဲ့သို့ "အနန္တံ"ဟု လည်းကောင်း, "ပရိတ္တံ" ဟုလည်း ကောင်း ဟောတော်မမူပါသနည်း–ဟုလို။

"တသ္မာ" ရှိသည်၊) အနန္တေ-အနန္တကို၊ ဂဟိတေ-ယူအပ်သော်၊ (ယူလိုက်လျှင်၊) ပရိတ္တံ-ပရိတ္တကို၊ နဲ ဂယှတိ-မယူအပ်၊ (မယူနိုင်)၊ ပရိတ္တေ-ကို၊ ဂဟိတေ-သော်၊ အနန္တံ-ကို၊ နဲ ဂယှတိ-အပ်၊ ဧဝံ သန္တေ-ဤသို့ဖြစ်လသော်၊ အာရမ္မဏစတုက္ကံ-အာရမ္မဏစတုက္ကသည်၊ နပ္ပရတိ-မပြည့်၊ ဒေသနာ-သည်၊ သောဠသက္ခတ္တုကာ-သောဠသက္ခတ္တုက ဒေသနာသည်၊ နဲ ဟောတိ-မဖြစ်၊ စ-ဆက်၊ သမ္ဘာသမ္ဘဿ-၏၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ-ဤအာရုပ္ပသမာပတ် အရာ၌၊ ဒေသနံ-ဒေသနာကို၊ သောဠသက္ခတ္တုကံ-ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ အစ္ဆာသယော-အလိုတော်သည်၊ (ဟောတိ-ရှိ၏၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ အနန္တံ တိ ဝါ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပရိတ္တံ တိ ဝါ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အဝတ္တာ-ဟောတော်မမူဘဲ၊ အာကာသာနဉ္စယတနသညာ သဟဂတန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧဝံ-ဤသို့ဟောတော်မူခြင်းသည်၊ သတိ-သော်၊ ဥဘယမ္ပိ-၂-ပါးစုံသော အနန္တပရိတ္တသည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ ဂဟိတမေव-ယူအပ်ပြီးတော့သည်သာ၊ ဟောတိ၊ အာရမ္မဏစတုက္ကံ-သည်၊ ပူရတိ-ပြည့်၏၊ ဒေသနာ-သည်၊ သောဠသက္ခတ္တုကာ-သည်၊ သမ္ဘဒ္ဓတိ-အပြည့်အစုံဖြစ်၏၊ (ဣတိ-ဤကား အနန္တကို မယူခြင်း၏ အကျိုးတည်း၊) အဝသေသော-ကြွင်းသော၊ ပါဠိ အတ္ထော-ပါဠိတော်အနက်ကို၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက် ပဌမစျာန်စသည်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

[ပဋိပဒါအဘိညာကို ပြလိုမူ "ရူပါဝစရ" စသည်မိန့်၊] စ-ဆက်၊ ဣဒ္ဓ-ဤအာကာသာနဉ္စယတနစျာန်၌၊ ရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန နိကန္တိ ပရိယာဒါန ဒုက္ခတာယ-ရူပါဝစရ စတုတ္ထစျာန်၌ တပ်မက်သောတဏှာကို ကုန်အောင်ယူရခြင်း၏ ခဲယဉ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ခာ-သော၊ ပဋိပဒါ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပရိယာဒိန္နနိကန္တိကဿ-ထက်ဝန်းကျင်ယူအပ်ပြီးသော နိကန္တိရှိသာ ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-နိကန္တိကို ကုန်းခန်းစေပြီးသော ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အပ္ပနာပရိဝါသ ဒန္ဓတာယ-အပ္ပနာသို့ ရောက်အောင် ကျင့်သုံးရခြင်း၏ လေးနှေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒန္ဓာ-လေးနှေးသော၊ အဘိညာ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဝိပရိယာယေန-ပြောင်းပြန်အားဖြင့်၊ သုခါ-လွယ်ကူသော၊ ပဋိပဒါ-ကိုလည်းကောင်း၊ ခိပ္ပါ-သော၊ အဘိညာစ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

အနန္တေ ဟိ၊ပေ၊ နဲ ဟောတိ။ ။အနန္တသဒ္ဒါသည် အပ္ပမာဏသဒ္ဒါနှင့် အဓိပ္ပာယ်တူ၏၊ ထို့ကြောင့် "အနန္တ အာကာသ"ဟု အနန္တကို ယူလိုက်လျှင် ထိုအနန္တ၏ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော ပရိတ္တံကို မယူနိုင်တော့၊ ပရိတ္တကို "ပရိတ္တံ အာကာသ"ဟု ဆို၍ ယူလိုက်ပြန်လျှင် အနန္တ(အပ္ပမာဏ)ကို မယူနိုင်တော့၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် (ပဌမစျာန်တုန်းက ပါဠိတော်ဝယ် အကျယ်ပြသည့်အတိုင်း) "ပရိတ္တံ, ပရိတ္တာရမ္မဏ" စသော အာရုမ္မဏစတုက္ကစျာန် မဖြစ်၊ စတုက္ကမဖြစ်လျှင် ပဋိပဒါ ၄-ပါးကို အာရုံ ၄-ပါးဖြင့် မမြှောက်နိုင်ရကား သောဠသက္ခတ္တုက ဒေသနာလည်း မဖြစ်နိုင်တော့။

ပန-ကား၊ (ပဋိပဒါအာဘိညာမှတစ်ပါ:အာရုံကား၊) ပရိတ္တ၊ပေ၊ အာကာသေ-ကျဉ်းပေယ်သော ကသိဏ်:၏ ခွာအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ကောင်:ကင်ပညတ်၌၊ ပဝတ္တံ-သော၊ စျာနံ-သည်၊ ပရိတ္တာရမဏ-ပရိတ္တာရမဏစျာန် မည်၏၊ ဝိပုလ ကသိဏုဂ္ဂါဠိမာကာသေ-ပြန့်ကျယ်သော ကသိဏ်:၏ ခွာအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ကောင်:ကင်ပညတ်၌၊ ပဝတ္တံ-သော၊ (စျာနံ-သည်၊) အပ္ပမာဏာရမဏ-စျာန်မည်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒီတဗ္ဗံ၊ စ-ဆက်၊ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရေဝိယ-ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရ ကဲ့သို့၊ ဣဓာပိ-ဤအာကာသာနဉ္စယတန စျာန်၌လည်း၊ စတုတ္ထဈာနဝသေန-ဖြင့်၊ ပဉ္စဝိသတိ-သော၊ ဧကကာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ စ-ဆက်၊ ဇဋ္ဌ-ဤအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌၊ (ပဉ္စဝိသတိ ဧကကာ ဟောန္တိ) ယထာ၊ ဝေ-တူ၊ ဣတော-ဤအာကာသာနဉ္စယတနစျာန်မှ၊ ပရေသုပိ-နောက်ဖြစ်သောစျာန်တို့၌လည်း၊ (ပဉ္စဝိသတိ ဧကကာ ဟောန္တိ)၊ ပန-ဆက်၊ တေသု-ထိုနောက်စျာန်တို့၌၊ ဝိသေသမတ္တမေव-အထူးမျှကိုသာ၊ ဝဏ္ဏယိဿာမ-ဖွင့်ကုန်တော့အုံ။

ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်အဖွင့်

အာကာသာနဉ္စယတနံ သမတိက္ကမ္မတိ ဇဋ္ဌ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ တာဝ-အာရုံ၏ အာကာသာနဉ္စယတနမည်ပုံမှ ရှေးဦးစွာ၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝုတ္တနယေန-ဖြင့်၊ (အာကာသာနဉ္စ မည်ပုံ အာယတနမည်ပုံကို ညွှန်းသည်၊) အသ-ဤစျာန်၏၊ အာကာသာနဉ္စ-ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဟူသော အပိုင်:အခြား မရှိသော ကောင်:ကင်ပညတ်ဟူသော၊ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန-တည်ရာ၏အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ အာယတနံ-တည်ရာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ဤဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်ဝစနတ္ထကြောင့်၊ စျာနံပိ-သည်လည်း၊ အာကာသာနဉ္စယတနံ-မည်၏၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ (အာကာသာနဉ္စ တံ အာယတနဉ္စာတိ အာကာသာနဉ္စာယတနံဟူ သော ကမ္မဓာရည်: သမာသ် ဝစနတ္ထပြုရသောဖြင့်ပင်၊) အာရမဏမ္ပိ-သည်လည်း၊ (အာကာသာနဉ္စာ ယတနံ-မည်၏၊ ဧဝံ-လျှင်၊ စျာနဉ္စ-စျာန်လည်းကောင်း၊ အာရမဏဉ္စ-အာရုံလည်း

ကသိဏုဂ္ဂါဠိမာကာသေ။ ။သင်္ဂြိဟ်၌ "ကသိဏဲ ဥဂ္ဂါ‌ဠေတွာ လဒ္ဓမာကာသံ" ဟု ဆိုသော်ကြောင့် "ကသိဏသ+ဥဂ္ဂါ‌ဠော ကသိဏုဂ္ဂါ‌ဠော၊ ကသိဏုဂ္ဂါ‌ဠေန+လဒ္ဓံ (ပဝတ္တံ ဝါ) ကသိဏုဂ္ဂါ‌ဠိမံ"ဟု ဝိဂြိဟ်ပြုရ၏၊ ဤ၌ကား ဋီကာဝယ် နောက်၌ "ဥဂ္ဂါ‌ဠဘာဝေါ ဥဂ္ဂါ‌ဠိမံ" ဟု မှင့်သောကြောင့် ဘာဝတဒ္ဓိတ်ပြု၍ ဤမပစ္စည်: သက်ထားသည်၊ ဥပမာ အဏိမာ, လဃိမာပုဒ်တို့၌ "အဏုနော+ဘာဝေါ အဏိမာ" စသည်ဖြင့် ပြုရသကဲ့သို့တည်း၊ "ခွာအပ်သည်၏ အဖြစ်, ခွာအပ်သော ကသိဏ်:၏ ဖြစ်ကြောင်:ဖြစ်ရာ" ဟူသည်လည်း ဘာဝနာဖြင့် ခွာခြင်:ကြောင့် စိတ်ထဲ၌ ထင်မြင်လာသော ကောင်:ကင်ပညတ်ပင်တည်း၊ အာကာသောနှင့် သမ္မာရည်:တွဲပါ။

ကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတံ ဥဘယံပိ-ဤ ၂-ပါးစုံကိုလည်း၊ အပ္ပဝတ္ထိကရဏေန စ-မဖြစ်ခြင်းကိုပြုခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အမနသိကရဏေန စ-နလုံးမသွင်းခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမတိက္ကမိတွာဝ-လွန်မြောက်ပြီး၍သာလျှင်၊ ဝါ-လွန်မြောက်နိုင်မှသာလျှင်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣဒံ ဝိညာဏဋ္ဌာယတနံ-သို့၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ-၍၊ ဝိဟာတဗ္ဗံ-နေနိုင်၏၊ တသ္မာ, ဧတံ ဥဘယမ္ပိ-ဤစျာန်အာရုံ ၂-ပါးစုံကိုလည်း၊ ဧကဋ္ဌံ-တပေါင်းတည်း၊ ကတ္တာ, အာကာသာ၊ ပေ၊ သမတိက္ကမ္မာတိက္ကဒ်-ဟူသော ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဤအလို "အာကာသာနဉ္စာယတနံ-အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်, အာကာသာနဉ္စာယတန အာရုံကို" ဟု ပါဠိတော်၌ပေးပါ၊ သဒ္ဒါနက်ဖော်၍ ပေးလိုလျှင် "အာကာသာနဉ္စာယတနံ-ဖြစ်ပျက်ခြင်းဟူသော အပိုင်းအခြားမရှိသော ကောင်းကင်ပညတ်ဟူသော တည်ရာအာရုံရှိသော စျာန်, ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဟူသော အပိုင်းအခြားမရှိသော ကောင်းကင်ပညတ် ဟူသော တည်ရာအာရုံကို" ဟု ပေးပါ။

ပန-ကား၊ ဝိညာဏဋ္ဌာယတနသညာ သဟဂတန္တိ ဣဒ-၌၊ အနန္တန္တိ-အနန္တံ ဟူ၍၊ မနသိကာတဗ္ဗဝသေန-ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် နလုံးသွင်းထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အသ-ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏၊ အနန္တော-ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဟူသော အပိုင်းအခြားသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အနန္တံ-မည်၏၊ အနန္တမေव-အနန္တသည်ပင်၊ အာနဉ္စံ-မည်၏၊ [သွတ္ထ၌ ဣကပစ္စည်းသက်၊ နကို နိဂ္ဂဟိတ်ပြု, တျကိုစ, နိဂ္ဂဟိတ်ကို ဉ ပြု။] အာနဉ္စံ-အနန္တဟု နလုံးသွင်းထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အာနဉ္စမည်သော၊ ဝိညာဏ်-ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်တည်း။ ဝိညာဏာနဉ္စံ-ညာဉ်၊ ဣတိ-သို့၊ အဝတ္ထာ-ဟောတော်မမူဘဲ၊ ဝိညာဏဉ္စန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ဝိညာဏဋ္ဌာယတနံ၌

အပ္ပဝတ္ထိ၏ပေ၊ **အမနသိကရဏ**။ ။အပ္ပဝတ္ထိကရဏကို စျာန်နှင့် တွဲ၊ စျာန်ကို မဖြစ်အောင် ပြုခြင်းအားဖြင့် လွန်သည်၊ အမနသိကရဏကို အာရမဏ်နှင့် တွဲ၊ အာရုံကို နလုံးမသွင်းသောအားဖြင့် လွန်သည်၊ (တစ်နည်း) စျာန်ကို အာဝဇ္ဇန်းဖြင့် မဆင်ခြင်ခြင်းကို အမနသိကာရဏဟုဆိုနိုင်၏၊ အာရုံကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် မဖြစ်စေခြင်းကို အပ္ပဝတ္ထိကရဏဟု ဆိုနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် စျာန် အာရမဏ် ၂-မျိုးလုံးကိုပင် အပ္ပဝတ္ထိကရဏအမနသိကရဏ ၂-မျိုးနှင့် တွဲနိုင်သည်၊-ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ။

အနန္တန္တိ မနသိကာတဗ္ဗဝသေန။ ။ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က "ဝိညာဏ် အနန္တံ, ဝိညာဏ် အနန္တံ"ဟု နလုံးသွင်းထိုက်သည်ကို "အနန္တန္တိ မနသိကာတဗ္ဗဝသေန"ဟု ဆိုသည်၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ "အနန္တ"ဟု နလုံးသွင်းခြင်းကို နလုံးသွင်းအပ်သော ဝိညာဏအပေါ်၌ တင်စား၍ ပဌမာရုပ္ပ ဝိညာဉ်ကိုလည်း "အနန္တ"ဟု ခေါ်ရသည်။ [ဝိညာဏ်-ငါရအပ်ပြီးသော ပဌမာရုပ္ပ ဝိညာဉ်သည်+အနန္တ-အနန္တဖြစ်သော ကောင်း ကင်ကို အာရုံပြုသည့်အတွက် သူလည်း အနန္တပင်တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အနန္တ-အနန္တမည်၏။] အတ္တနော ဖရဏာကာရေနေဝ အနန္တန္တိ မနသိကာတဗ္ဗတ္တာ အနန္တန္တိ ဝုတ္တံ၊-ဦးကာ။

"ဝိညာဏဋ္ဌ"ဟု ဟောတော်မူသည်။] ဟိ-မှန်၊ ဇေ-ဤဝိညာဏဋ္ဌာယတနသညာ သဟဂတ် ဟူသော ပါဠိ၌၊ အယံ-ဤဝိညာဏဋ္ဌ ဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ရုဋ္ဌိသဒ္ဒေါ-အထင်ရှိ၏ သဒ္ဒါတည်း။

တဒေဝ ဝိညာဏဋ္ဌ-ထိုအနန္တ ဟု နှလုံးသွင်းအပ်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည်ပင်၊ ဣမာယ သညာယ-ဤဒုတိယာရုပ္ပသညာ၏၊ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန-ကြောင့်၊ အာယတန်-အာယတနမည်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝိညာဏဋ္ဌာယတန်-မည်၏၊ တသ္မိံ ဝိညာဏဋ္ဌာယတနေ-ထိုဝိညာဏဋ္ဌာယတန အာရုံ၌၊ (အနန္တ ဟု နှလုံးသွင်းအပ်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ် ဟူသော တည်ရာအာရုံ၌၊) ပဝတ္တာယ-သော၊ သညာယ-နှင့်၊ သဟဂတ်-တကွဖြစ်သောစျာန်တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝိညာဏဋ္ဌာယတန သညာသဟဂတ်-မည်၏၊ ဧတံ-ဤဝိညာဏဋ္ဌာယတနသညာသဟဂတ်ဟူ သော အမည်သည်၊ အာကာသေ-၌၊ ပဝတ္တ ဝိညာဏာရမဏသ-ဖြစ်သော ပဌမာရုပ္ပ ဝိညာဉ်ဟူသော အာရုံရှိသော၊ စျာနသ-ဒုတိယစျာန်၏၊ အဓိဝစနံ-တည်း၊ ဣဓ-ဤဒုတိယာရုပ္ပစျာန်၌၊ အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ္တိယာ-၌၊ နိကန္တိ ပရိယာဒါန ဒုက္ခတာယ-တပ်မက်တတ်သော တဏှာကိုကုန်စေရခြင်း၏ ခက်ခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ခာ-သော၊ ပဋိပဒါ (ဟောတိ)၊ ပရိယာဒိန္နနိကန္တိကသ-ထက်ဝန်းကျင်ယူအပ်ပြီးသော ကန္တီရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-နိကန္တိကို ကုန်ခန်းစေပြီးသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အပ္ပနာပရိဝါသ ဒန္ဓတာယ-အပ္ပနာသို့ရောက်အောင် ကျင့်သုံးရခြင်း၏ လေးနေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒန္ဓာ-သော၊ သညာ (ဟောတိ)၊ ဝိပရိယာယေန-အားဖြင့်၊ သုခါ-သော၊ ပဋိပဒါ-သည်လည်းကောင်း၊ ခိပ္ပါ-သော၊ အဘိညာစ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ)၊ ပရိတ္တ ကသိဏဂ္ဂါဒိမဟာကာသာရမဏ-ကျဉ်းငယ်

ဆက်ဦးအုံ။ ။ဤသို့ မနသိကာတဖွဲ့၏ အစွမ်းဖြင့် အနန္တအမည်ရှိ ဝိညာဉ် ကိုယ်တိုင်မှာ ဥပါဒ်ဘင်အားဖြင့် အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိနေသောကြောင့် "နတ္ထိ + အန္တော" ဟူသော ဝိဂြိုဟ်ကို စဉ်းစားသင့်၏၊ သို့ရာတွင် အမျိုးရှိပါလျက် "နကုလ" အမည်တွင်နေသော ယောကျ်ားကို "နတ္ထိ ကုလံ ယဿ" ဟု ဝိဂြိုဟ် ပြုသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း "ယထာကထဉ္စိ ဗျူပ္ပတ္တိ"နှင့် အညီ "နတ္ထိ အန္တော" ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြုထားဟန် တူသည်။

အယံ ဟေတ္ထ ရုဋ္ဌိသဒ္ဒေါ။ ။"ဝိညာဏ် အာနဉ္စ"ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြုရပါလျက် "ဝိညာဏာနဉ္စ" ဟု မဆိုဘဲအဘယ်ကြောင့် "ဝိညာဏဋ္ဌ"ဟု ဆိုရသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "အယံ ဟေတ္ထ ရုဋ္ဌိသဒ္ဒေါ"ဟုမိန့်သည်၊ ဝိညာဏဋ္ဌသဒ္ဒါသည် ဝိညာဏာနဉ္စသဒ္ဒါ၏ အနုက်ဌ ထင်ရှားသော အထင်ရှိုင်သဒ္ဒါဖြစ်သည်-ဟူလို။ ရုဋ္ဌိသဒ္ဒေါတို့ ဣမိနာ ဝိညာဏာနဉ္စတို့ ဇေသ ပဒသ အတ္ထေ ဝိညာဏဋ္ဌသဒ္ဒေါ နိရုဠှောတို့ ဒသေတိ၊-မဟာဋီကာ၊ [ဋီကာကျော်ဌကား "ဝိညာဏေန-ဒုတိယာရုပ္ပ ဝိညာဉ်သည်+အဋ္ဌိတဗ္ဗံ ပါပုဏိတဗ္ဗ-ရောက်ထိုက်၏၊ ဣတိ ဝိညာဏဋ္ဌ"ဟုလည်း တစ်နည်းပြုသေး၏၊ ထိုအလို ရုဋ္ဌိမဟုတ်, အနုတ္ထပုဒ်သာ၊ မဟာဋီကာ၌လည်း တစ်မျိုးပြုသေး၏။]

သော ကသိဏ်း၏ ခွာအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ကောင်းကင်ပညတ်လျှင် အာရုံ ရှိသော၊သမာပတ္တိ-ကို၊အာရဗ္ဘ-၍၊ပဝတ္တိယာ-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ပရိတ္တာရမဏတာ-ပရိတ္တာရမဏ၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိပရိယာယေန-ဖြင့်၊ [ပရိတ္တ၏ ပြောင်းပြန် "အပ္ပမာဏကသိဏာ္ဍေ မာကာသာရဏံ သမာပတ္တိ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တိယာ"-ဟူလို။] အပ္ပမာဏာရမဏတာ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သေသ-ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ ပုရိမ သဒိသမေव-ရှေ့ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်နှင့် တူသည်သာ။ ["ဥပေက္ခာ ဗြဟ္မဝိဟာရေ ဝိယ ဣဓာပိ" စသည်ကို ပြန်ညွှန်းသည်။]

အာကိဉ္စညာယတနဈာန်အမှင့်

ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မတိ ဇဿာပိ-၌လည်း ပုဗ္ဗေ-ရှေးအာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မဟူသော ပါဠိ၌၊ ဝုတ္တနယေနေव-ဖြင့်သာလျှင်၊ အသ-ထိုဈာန်၏၊ ဝိညာဏဉ္စ-အနန္တဟု နှလုံးသွင်းအပ်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ဟူသော၊ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန-ကြောင့်၊ အာယတနံ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ဤဗဟုဗီဟိသမာသ်ဝစနတ္တကြောင့်၊ ဈာနမ္ပိ-သည်လည်း၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ-မည်၏၊ ဝုတ္တနယေနေव-ပင်၊ [စ-ပိသည်"] ("အာကာသာနဉ္စံစ+တံ+အာယတနဉ္စာတိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ"ဟူသော ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ဖြင့်ပင်၊) အာရမဏံပိ-သည်လည်း၊ (ဝိညာဏဉ္စာယတနံ-မည်၏၊) ဧဝံ-သို့၊ ဈာနဉ္စ-ဈာန်လည်းကောင်း၊ အာရမဏဉ္စ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတံ ဥဘယမ္ပိ-ဤ ၂-ပါးစုံကိုလည်း၊ပေ၊ ဣဒံ အာကိဉ္စညာယတနံ-သို့၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇဝိဟာတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ, ဧတံ ဥဘယမ္ပိ-ကိုလည်း၊ ဧကဋ္ဌံ, ကတ္တာ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနံသမတိက္ကမ္မာတိဣဒံ-ဟူသော ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ကား၊ အာကိဉ္စညာယတနသညာသဟဂတန္တိ ဇဿ-၌၊ (ဝစနတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) အသ-ဤပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏၊ ကိဉ္စနံ-စိုးစဉ်အနည်းငယ်သည်၊နမရှိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်သည်၊ အကိဉ္စနံ-မည်၏၊ အသ-ဤပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏၊ အန္တ မသော-အားဖြင့်၊ ဘင်္ဂမတ္တမ္ပိ-ဘင်မျှလည်း ဖြစ်သော၊ အဝသိဋ္ဌ-အကြွင်းအကျန်သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ [အာကိဉ္စနဏ၏ အဖြောင့် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်၊] အာကိဉ္စနသ-စိုးစဉ်အနည်းငယ်မျှမရှိသော ပဌမာ

ဘင်္ဂမတ္တံပိ၊သေနတ္ထိ။ ။ကိဉ္စနန္တိ-ကိဉ္စိပိ၊ (ကိဉ္စနံနှင့် ကိဉ္စိသည် အနက်တူသော နိပါတ်ချည်းတည်း။) သဘာဝမ္ပသ အပ္ပါဝသေသတာနာမ ဘင်္ဂေါ၀ သိယာတိ အာဟ-ဘင်္ဂမတ္တံပိ အဝသိဋ္ဌံ နတ္ထိတိ (သဘာဝမ္ပ၏ ဥပါဒ်ဋ္ဌိတင်ဟု အနိုက်အတန်. ၃-မျိုးရှိရာဝယ် "အနည်းငယ် ကျန်သေး၏" ဟုဆိုလျှင် နောက်ဆုံး ဘင်အနိုက်သာ ဖြစ်စရာရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် "ဘင်္ဂမတ္တံပိ အဝသိဋ္ဌံ နတ္ထိ"ဟု ဆိုသည်၊-မဟာဋီကာ။

ရုပ္ပဝိညာဉ်၏၊ (အယုတ်သဖြင့် ဘင်မျှ အကြွင်းအကျန် မရှိသာ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏၊) ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ မရှိခြင်းတည်း၊ (နတ္ထိဘောပညတ်တည်း၊) အာကိဉ္စည်-စိုးစဉ်အနည်းငယ်မျှ မရှိသော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏၊ (အယုတ်သဖြင့် ဘင်မျှ အကြွင်းအကျန်မရှိသော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏၊) ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မရှိခြင်းတည်း၊ (နတ္ထိဘောပညတ်တည်း၊) အာကိဉ္စည်-စိုးစဉ်:အနည်းငယ်မျှ မရှိသော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နတ္ထိသဘောပညတ်၊ ဧတံ-ဤအာကိဉ္စည် ဟူသော အမည်သည်၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဝိညာဏာပဂမဿ-အာကာသာနဉ္စာယတန (ပဌမာရုပ္ပ) ဝိညာဉ်၏ ကင်းခြင်းဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်၏၊ အဓိဝစနံ၊ တံ အာကိဉ္စည်-ထိုစိုးစဉ်အနည်းငယ်မျှ မရှိသော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ အဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နတ္ထိသေဘာပညတ်တည်း၊ ဣမိဿ သညာယ-ဤတတိယရုပ္ပသညာ၏၊ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန-ကြောင့်၊ အာယတနံ-တည်း၊ ဣသိ-ဤကမ္မဓာရည်းသမာသ် ဝစနသ်ကြောင့်၊ အာကိဉ္စညာယတနံ-မည်၏၊ တသ္မိံ အာကိဉ္စညာယတနေ-ထို အာကိဉ္စညာယတန အာရုံ၌၊ (ထိုစိုးစဉ်: အနည်းငယ်မျှ မရှိသော ပဌမာရုပ္ပ ဝိညာဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နတ္ထိဘောပညတ်ဟူသော တည်ရာ အာရုံ၌၊) ပဝတ္တာယ-သော၊ သညာယ-နှင့်၊ သဟဂတံ-တကွဖြစ်သောစျာန်တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အာကိဉ္စညာယတနသညာ သဟဂတံ-မည်၏၊ ဧတံ-ဤအာကိဉ္စညာတနသညာ သဟဂတံဟူသော အမည်သည်၊ အာကာသေ-၌၊ ပဝတ္တိတ ဝိညာဏာပဂမာရမဏသ-ဖြစ်စေအပ်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ ကင်းကွာခြင်းဟူသော အာရုံရှိသော၊ စျာနဿ-၏၊ အဓိဝစနံ-တည်း၊ ဣဓ-ဤ တတိယာ ရုပ္ပစျာန်၌၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန သမာပတ္တိယာ-၌၊ နိကန္တိပရိယာဒါန ဒုက္ခတာယ-ကြောင့်၊ ဒုက္ခာပဋိပဒါ (ဟောတိ)၊ ပရိယာဒိန္နနိကန္တိကဿ-၏၊ အပ္ပနာ ပရိဝါ သဒန္ဓတာယ-ကြောင့်၊ ဒန္ဓာ အဘိညာ(ဟောတိ)၊ ဝိပရိယယန သုခါ ပဋိပဒါ, ခိပ္ပာ အဘိညာစ (ဟောတိ)၊ ပရိတ္တ ကသိဏဂ္ဂါဋိမာကာသေ-၌၊ ပဝတ္တိတ ဝိညာဏာ ပဂမာရမဏ တာယ-ဖြစ်စေအပ်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ ကင်းကွာခြင်းဟူသာ အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိတ္တာရမဏတာ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိပရိယာယေန, အပ္ပမာဏာရမဏ တာ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝ။

နေဝသညာနာသညာယတန အဖွင့်

အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မတိ ဘော်ပိ-၌လည်း၊ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ, အသ-ထိုစျာန်၏၊ အာကိဉ္စည်-စိုးစဉ်: အနည်းငယ်မျှမရှိသော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နတ္ထိဘော ပညတ်ဟူ သော၊ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန-ကြောင့်၊ အာယတနံ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ဤဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ် ဝစနတ်ကြောင့်၊ စျာနံပိ-သည်လည်း၊

အာကိဉ္စညာယတနံ-မည်၏၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ (တဒေဝ ဝိညာဏဉ္စ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဣမာသ သညာယ အာယတနန္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံဟု ဆိုအပ်ပြီးသော ကမ္မဓာရည်းသမာသ် ဝစနတ်နည်းဖြင့်ပင်၊) အာရမဏမ္မိ-သည်လည်း၊ (အာကိဉ္စညာယတနံ-မည်၏၊) ဧဝံ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ကား၊ နေဝ၊ပေ၊သဟဂတန္တိ ဣဒ္ဓ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ယာ၊ပ၊ သညာယ-အကြင်သညာ၏၊ ဘာဝေါ-ရှိသောခြင်းကြောင့်၊ တံ-ထိုစျာန်ကို၊ နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ယထာ (ယံ ပဋိပတ္တိံ)-အကြင် အကျင့်ကို၊ ပဋိပန္နသ-ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သ်ာ သညာ-ထိုသိမ်မွေ့သောသညာသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တာဝ-ရှေးဦးစွာ၊ တံ-ထိုအကျင့်ကို၊ [တံ တာဝ ပဋိပတ္တိံ၊ ဋီကာ၊] ဒသေတုံ-ငှာ၊ ဝိဘင်္ဂေ-စျာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊ နေဝသညီနာသညီတိ-ဟူ၍၊ ဥဒ္ဒရိတွာ-ထုတ်ဆောင်တော်မူပြီး၍၊ (သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ အဖြစ်ဖြင့် ထုတ်ဆောင်တော်မူပြီး၍၊) တညေव အာကိဉ္စညာယတနံ-ထို အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကိုပင်၊ သန္တတော-ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဝါ-ငြိမ်သက်၏ဟူ၍၊ မနသိကရောတိ-နှလုံးသွင်း၏၊ သခ်ါရာဝသေသ သမာပတ္တိ-ကြမ်းတမ်းသော သင်္ခါရတို့မှ ကြွင်းသော သမာပတ်ကို၊ ဘာဝေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ တေန-ကြောင့်၊ နေဝသညီ နာသညီတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ (ဣတိ-သို့၊) ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို စျာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊ သန္တသော မနသိကရောတီတိ-ကား၊ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ယတြ (ယာ သမာပတ္တိ)-သည်၊ နတ္ထိဘာဝမ္မိ-မရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသော်မှလည်း၊ (မရှိခြင်းဟူသော နတ္ထိဘော ပညတ်ကိုသော်မှလည်း၊) အာရမဏေ-ကို၊ ကရိတွာ၊ ၍ ဌသတိနာမ-တည်နိုင်ပါပေ၏။ [ယတြ၌ ဤပစ္စည်းကို ပဋ္ဌမာအနက်၌ သက်၊

ယာယသညာယ ဘာဝေါ။ ။ယာဒိသာယ သညာယ အတ္ထိဘာဝေန၊ ယာ ဟိ သာ ပဋ္ဌသညာကိစ္စသ အဘာဝတာ သညာတိပိ နဝတ္တဗ္ဗာ-ထင်ရှားသော သညာကိစ္စ၏ မရှိခြင်းကြောင့် သညာဟုလည်း မဆိုထိုက်၊ သညာသဘာဝါနတိ ဝတ္တနတော အသညာတိပိ နဝတ္တဗ္ဗာ-သညာသဘောကို မလွန်သောကြောင့် သညာမဟုတ်ဟုလည်း မဆိုထိုက်၊ တသာ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာတိ အတ္ထော၊-မဟာဋီကာ။ [ဤအဋ္ဌကထာဝယ် နောက်နား၌လည်း အထပ်တက်၍ ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်လတ္တံ့။။]

နေဝသညီ နာသညီ။ ။ဤစျာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌ နေဝသညီနာသညီဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို အရကောက်ရသော ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်ကိုပြု၏၊ ထို သညာဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပဓာနပြု၍ နေဝသညာနာသညာဟူသော ဓမ္မကိုလည်း အပ္ပဓာနအားဖြင့် ပြသည်- ဟု မှတ်ပါ။ [နေဝသညီ နာသညီတိ ဟိ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေနဓမ္မံ ဥဒ္ဒရန္တေန (ထုတ်ဆောင်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည်) သညာ ဝန္တမုခေန သညာ ဥဒ္ဒဋာ။-မဟာဋီကာ။]

နာမသဒ္ဒါကို ရှေးနိသယဉ် "အစ္ဆရိယတ္ထ"ဟု ဆိုအ၏။] အယံ သမာပတ္တိ-ပရိခြင်း ကိုပင် အာရုံပြုနိုင်သော ဤသမာပတ်သည်၊ သန္တာ ဝတ-ငြိမ်သက်ပါ၏ပေတကား၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သန္တာရမဏတာယ-ငြိမ်သက်သော နတ္ထိဘောပညတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နံ-ထိ တတိယာရုပ္ပသမာပတ်ကို၊ သန္တာတိ-ငြိမ်သက်၏ဟု၍၊ မနသိကရောတိ။ ["နတ္ထိဘာဝ"ကို ကြည့်၍ "နတ္ထိဘော" ဟုလည်းကောင်း, ပရမတ်တရားမဟုတ်သောကြောင့် "ပညတ်" ဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်။]

သန္တတော-အားဖြင့်၊ စေ မနသိ ကရောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကထံ-သို့လျှင်၊ သမတိက္ကမော-တတိယာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို လွန်မြောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-နိုင်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ အနာဝဇ္ဇိတုကာယမတာယ-ဆင်ခြင်ခြင်းငှာ အလိုမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (သမတိက္ကမော-သည်၊ ဟောတိ-နိုင်၏၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း၊) ဟိ-ချဲ့၊ [ရှေးနိသယဉ် "ဟိ တံ ပါကဋံ ကရောမိ" ဟု ဆိုအ၏။] သော-ထိ ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (စတုတ္ထစျာန် သမာပတ်ကို အာ[illegible]တ် နေသော ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) နံ-ထိ တတိယာရုပ္ပသမာပတ်ကို၊ သန္တ[illegible]-အားဖြင့်၊ ကိဉ္စာပိ မနသိ ကရောတိ-အကယ်၍ကား နှလုံးသွင်းပါပေ၏၊ အထခေါ-ထိုသို့ပင် နှလုံးသွင်းပါသော်လည်း၊ အသ-ထိယောဂိပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (အာဘောဂေါ စသည်ဌစပ်၊) အဟံ-သည်၊ ဧတံ-ဤတတိယာရုပ္ပသမာပတ်ကို၊ အာဝဇ္ဇိဿာမိ-ဆင်ခြင်အံ့၊ သမာပဇ္ဇိဿာမိ-ဝင်စားအံ့၊ အဓိဋ္ဌဟိဿာမိ-ဆောက်တည်အံ့၊(ဘဝင်ကို လွှမ်းမိုး၍ စျာန်အစဉ်ကို ထားအံ့၊) ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ-စျာန်မှ ထအံ့၊ ပစ္စဝေက္ခိဿာမိ-ဆင်ခြင်အံ့၊ (ဝသီဘော် ၅-ပါးကို ဆိုနေသည်၊) ဣတိ-သို့၊ ဧသ အာဘောဂေါ-ဤသို့သော နှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ (ဧသ) သမန္နာဟာရော-ဤသို့သော စိတ်ကို ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်းသည်၊ (ဧသ) မနသိကာရော-ဤသို့သော စိတ်ဌ ပြုခြင်းသည်၊ ဝါ-ဤသို့သော နှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ နု ဟောတိ-မဖြစ်၊ ကသ္မာ-နည်း၊ အာကိဉ္စညာယတနတော-အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ထက်၊ (မိမိချီးမွမ်းအပ်သော အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ထက်၊) နေဝသညာ နာသညာယတနသ-နေဝသညာ နာသညာယတနစျာန်၏၊ သန္တတရ ပဏီတတရတာယ-သာ၍ ငြိမ်သက်, သာ၍ မွန်မြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဟိ-ဥပမာဆောင်, ထင်အောင်ပြဦး၊ ရာဇာ-သည်၊ မဟာစ္စု-ကြီးကျယ်သော၊ [မဟစ္စာတိ မဟတာ၊ တတိယတ္ထေ ပဌမာ-ယောဇနာ၊ မဟန္တမေဝ မဟစ္စု၊ သ္ဝတ္ထ ဌ ဣ-ပစ္စည်းသက်။] ရာဇာနဘာဝေန-မင်း၏ အာနုဘော်ဖြင့်၊ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဂတော-ဆင်၏ ကျောက်ကုန်းထက်ဌ ရောက်သည်၊ (ဆင်စီးသည်၊) ဟုတ္ဝာ-၍၊ နဂရဝီထိယံ-မြို့၏လမ်းမဌ၊ ဝိစရေယ္ယ-လှည့်လည်စဉ်၊ ဒန္ဓကာရာဒယော-ဆင်စွယ်ပြလုပ်သူ အစရှိကုန်သော၊ ဝါ-ဆင်စွယ်ပွတ်သမား အစရှိကုန်သော၊ သိပ္ပိကေ-အတတ်

တို့ကို၊ စက်ဝတ္ထု-အဝတ်တစ်ထည်ကို၊ ဒဠ္ဍ-မြီစွာ၊ နိဝါသေတွာ-ဝတ်၍၊ စကေန (ဝတ္ထေန)-အဝတ်တစ်ထည်ဖြင့်၊ သီသံ-ကို၊ ဝေဋ္ဌေတွာ-ရစ်ပတ်၍၊ ဒန္ဓ စုဏ္ဏာဒိဟိ-ဆင်စွယ်မှုန့် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ သမောကိဏ္ဏဂတ္တော-ရောပြွမ်းသောကိုယ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ (ကရောန္တော ဌိတပ်၊) အနေကာနိ-များစွာကုန်သော၊ ဒန္ဓ ဝိကတိအာဒီနိ-အထူးတလည် ပြုအပ်သော ဆင်စွယ်ရုပ် အစရှိသည်တို့ကို၊ ကရောန္တော-ပြုလုပ်နေသည်တို့ကို၊ ဒိသွာ-မြင်ရ၍၊ အဟောဝတရေ-အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွာ့ဟရို့၊ အာစရိယာ-ဆရာတို့သည်၊ ဆေကာ-ကျွမ်းကျင်ပါပေကုန်စွာ၊ ဤဒိသာနိပိ-ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သိပ္ပါနိ-အတတ်တို့ကို၊ ဝါ-အတတ်ဖြင့်၊ ပြုအပ်သော အရုပ်တို့ကို၊ ကရိသန္တိ နာမ-ပြုနိုင်ပါပေကုန်စွာ၊ (ဤ၌ နာမသည် အစ္ဆရိယတ္ထ၊) ဣတိ စဝ-သို့၊ တေသံ-ထို အတတ်သည်တို့၏၊ ဆေကတာယ-ကျွမ်းကျင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်၌၊ (နိုင်နင်းကုန်သည်၏ အဖြစ်၌၊) တုသတိ-နှစ်သက်၏၊ စ-ထိုသို့ပင် နှစ်သက်ပါသော်လည်း၊ အသ-ထိုပြည့်ရှင်မင်း၏၊ ဧဝံ-ဤသို့သော အကြံသည်၊ နု ဟောတိ၊(ကိုး)၊ အဟံ-သည်၊ ရဇ္ဇံ-မင်းအဖြစ်ကို၊ ပဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ ဧဝရူပေါ-သော၊ သိပ္ပိကော-အတတ်သည်သည်၊ ဘဝေယ္ယံ-ဖြစ်ရပါမူကား၊ အဟောဝတ-ဩော် ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့သော အကြံသည်၊ (နု ဟောတိ)။

တံ-ထိုမဖြစ်ခြင်းသည်၊ ကိသဟေတု-နည်း၊ ရဇ္ဇသိရိယာ-မင်းအဖြစ်၏ အသရေ၏၊ မဟာနိသံသတာယ-ကြီးစွာသောအာနိသင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ သော-ထိုပြည့်ရှင်မင်းသည်၊ သပ္ပိကေ-တို့ကို၊ သမတိက္ကမိတ္ဝာဝ-လွန်မြောက်၍သာလျှင်၊ ဂစ္ဆတိယတာ-သွားသကဲ့သို့၊ ဧသ(ဧသော)-ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဧဝ မေဝ-တူ၊ တံ သမာပတ္တိ-ထို တတိယာရုပ္ပသမာပတ်ကို၊ သန္တ ဝေတာ-အားဖြင့်၊ ကိဉ္စာပိ မနသိကရောတိ-အကယ်၍မူလည်း နှလုံးသွင်းပါပေ၏၊ အထခေါ-ထိုသို့ပင် နှလုံးသွင်းပါသော်လည်း၊ အသ-ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အဟံ-သည်၊ပေ၊ ဧသမနသိကရော-သည်၊ နေဝဟောတိ၊ သော-ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တံ-ထိုတတိယာရုပ္ပသမာပတ်ကို၊ သန္တ ဝေတာ-အားဖြင့်၊ မနသိကရောန္တော-နှလုံးသွင်းလျက်၊(အာရုံပြုရင်း)၊ ပရမသုခုမံ-အလွန်သိမ်မွေ့သော၊ အပ္ပနာပတ္တံ-အပ္ပနာသို့ ရောက်သော၊ တံ သည်-ထိုနေဝ သညာနာသညာသို့၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်၏၊ [သညာကို ပဓာနပြု၍ "တံသည်" ဟုဆို၏၊ အမှန်မှာ ထိုသညာနှင့်ယှဉ်သော စျာန်သို့ ရောက်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။] ယာယ-ယင်းသညာကြောင့်၊ နေဝသညီနာသညီနာမ-နေဝသညီနာသညီမည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ သခ်ါရာဝသေသ သမာပတ္တိ-ရန့်ရင်းသော သခ်ါရတို့မှ ကြွင်းသော သိမ်မွေ့သော သခ်ါရဟူသာ သမာပတ်ကို၊ ဘာဝေတိတိ-ဖြစ်စေသူဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ သခ်ါရာဝသေသ မာပတ္တိ တိ-

ကား၊ အစ္စန္တသုခုမဘာ ဝပ္ပတ္တာသခ်ိါရဲ-စင်စစ် သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော သခ်ိါရဟူသော၊ စတုတ္ထာရုပ္ပသမာပတ္တိ-ကို၊ (ဘာဝေတိ)။

ဣဒါနိ-ဌ၊ ယံတံ-အကြင် စျာန်ကို၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-ဤသန္တာဟု နလုံးသွင်းသောအားဖြင့်၊ အဓိဂတာယ-ရအပ်ပြီးသော၊ သညာယ-သိမ်မွေ့သောသညာ၏၊ ဝသေန-ကြောင့်၊ နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ပဲ-ထို နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို၊ အတ္ထတောဝ-လိုရင်းအနက်အားဖြင့်၊ (တရားကိုယ်အားဖြင့်)၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ နေဝသညာ နာသညာယတနန္တိ၊ပေ၊ ဓမ္မာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ (စျာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌) ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ-ကား၊နေဝသညာနာသညာယတနံ-သို့၊ သမာပန္နဿဝါ-ကောင်းစွာ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ ဥပပန္နဿဝါ-နေဝသညာနာသညာယတနဘုံ၌ ဖြစ်ရသောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခဝိဟာရိဿဝါ-ပစ္စက္ခဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ စိတ္တစေတသိကာ-နှင့်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ [သမာပန္နဿဝါ စသည်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အာကာသာနဉ္စာယတန စျာန်-သမတိက္ကမာပုဒ်၏ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ၊] တေသု-ထိုသမာပန္န ဥပပန္န ဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခဝိဟာရီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ဣဓ-ဤကုသိုလ် စျာန်အရာ၌၊ သမာပန္နဿ-သမာပတ်သို့ ကောင်းစွာရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စိတ္တ စေတသိကာ-နှင့်သော၊ ဓမ္မာ-တို့ကို၊ အဓိပ္ပေတာ-နှ၏။

ပန-ကား၊ (အဓိပ္ပေတတ္ထမှ တစ်ပါး ဝစနတ္ထကား၊) ဇတ္ထ-ဤနေဝသညာ နာသညာယတနံ ဟူသော ပါဋ္ဌ၌၊ ဝစနတ္ထော-ကို၊ (ဧဝံဝေဒိတဗ္ဗော)၊ သြဠာရိ ကာယ-ရုန့်ရင်းသော၊ ဝါ-ထင်ရှားသော၊ သညာယ-၏၊ အဘာဝတော-မရှိခြင်း

သခ်ိါရာဝသေသ သမာပတ္တိ။ ။ပဌမစျာန်မှစ၍ အထက်အထက်သို့ တိုးတက်ပွားများ စေသော ဘာဝနာသည် တိုး၍တိုး၍ ခရီးသွားနေသူနှင့်တူ၏၊ ထိုဘာဝနာသည် အစဉ်အားဖြင့် စတုတ္ထာရုပ္ပ သမာပတ်သို့ ရောက်သောအခါ သခ်ိါရတို့ကို အဆုံးသို့ ရောက်စေအပ်ပြီးဖြစ်၏၊ ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပ သမာပတ်၏ အထက်ဖြစ်သာ နောက်၌ တိုး၍ ဘာဝနာပွားလျှင် စိတ်စေတသိက်ဟူသော သခ်ိါရတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်သာရှိတော့၏၊ စိတ်စေတသိက်ဟူသော သခ်ိါရတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကားမရှိတော့၊ ထို့ကြောင့် စတုတ္ထာရုပ္ပသမာပတ်ကို "ရှေးရှေးသခ်ိါရတို့၏ နောက်ဆုံးအဖြစ်ဖြင့် ကြွင်းကျန်သော သိမ်မွေ့သော သခ်ိါရသာရှိသော သမာပတ်" ဟု ဆိုအပ်ပေသည်။

ဝစနတ္ထော၊ပေ၊ နာသည်။ ။စျာနသမားသည်၏ နောက်၌ "နာသည်, နာသည်" ဟု မှတ်ရှိ၏၊ ထိုတွင် "နာသည်"ဟုရှိမှ အဓိပ္ပာယ်ရ၏၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာကိုလည်း မဟာဋီကာက "နာသည်"အနေဖြင့်သာ ဖွင့်၏၊ အနက်ပေးပုံကို နိဿယကြည့်ပါ၊ ထိုသို့ အဓိပ္ပာယ်ရသော်လည်း

ကြောင့်လည်းကောင်း၊ (အောက်စျာန်တို့ဌိတ်ကဲ့သို့ ရုန့်ရင်းသော ထင်ရှားသော သညာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊) သုခုမာယ–သိမ်မွေ့သော၊ (သညာယ–၏၊) ဘာဝတောစ–ရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မသ–သမ္ပယုတ်တရားနှင့် တကွဖြစ်သော၊ အသဿာနသ–၏၊ သညာ–ရုန့်ရင်းသော သညာသည်၊ ဝါ–ထင်ရှားသော သညာသည်၊ နေဝ(အတ္ထိ)–မရှိ၊ အသည်–သိမ်မွေ့သော သညာမရှိသည်၊ နာ–မဟုတ်၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (ရုန့်ရင်းသော သညာမရှိ, သိမ်မွေ့သော သညာမရှိသည် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တံစျာနံ–သည်၊) နေသညာနာသည်–မည်၏၊ နေဝသညာနာသညာဠ–နေဝသညာနာသည် စျာန်လည်း ဟုတ်၏၊ တံ–ထိုနေဝသညာနာသည်စျာန်ဟု သည်၊ မနာယတန ဓမ္မာယတန ပရိယာပန္နတ္တာ–မနာယတန ဓမ္မာယတနဠ် အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အာယတနဠ–အာယတနလည်း ဟုတ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ နေဝသညာနာသညာယတနံ–မည်၏။

ထိုဝိဂြိုဟ်ကို လဟုကနည်းအားဖြင့် ဆိုအပ်သော ဝိဂြိုဟ်ဟု ယူပါ၊ ဘာကြောင့်နည်း၊ "နေဝသ၊ပ၊ ဣတိ" တိုင်အောင် တစ်ဝါကျတည်းသာ၊ ထိုတစ်ဝါကျ၌လည်း စေဝနှင့် စတို့ကဲ့သို့ နေဝနှင့် နတို့လည်း အသွားတူရမြဲဖြစ်ပါလျက် ဤနေရာ၌ "နေဝ+အတ္ထိ" ဟု ဆိုပြီးလျှင် "နံ အသည်–သိမ်မွေ့သော သညာမရှိသည် မဟုတ်" ဆိုသဖြင့် နေဝနှင့် နတို့ အသွား မတူသောကြောင့်တည်း။

ဂရုကနည်း။ ။ထို့ကြောင့် ဂရုကနည်းအားဖြင့် "နေဝ+သညာ နေဝသညာ၊ နံ+အသညာ နာသညာ"ဟု ရှေးဦးစွာပြု၍, "နေဝသညာ+နာသညာ ယသ္မာနံ သဟတိ နေဝသညာနာသည်"ဟု ပြုစေလိုသည်။ ["ယသ္မာ စျာနသ–၏၊ နေဝသညာ–ရုန့်ရင်းသော သညာလည်း မဟုတ်သော+နာသညာ–သိမ်မွေ့သော သညာမဟုတ်သည်လည်း မဟုတ်သော သညာသည်၊ ဝါ–သိမ်မွေ့သော သညာသည်၊ အတ္ထိ–၏" ဟု ပေးပါ။ [ဋီကာကျော်၌ကား တစ်ဝါကျတည်းမထားဘဲ "အတ္ထိ"ဟု ကြိယာထည့်၍ ၂–ဝါကျ ခွဲပြီးလျှင် သူ့နည်းနှင့်သူ ရှင်းပြီးပုံကို ပြလေသည်။]

မှတ်ချက်။ ။နေဝသညာ၌ နသည် အဘာဝတ္ထုတည်း၊ "မရှိ" ဟု နိသယနက်ပေးရသည်၊ အသညာ၌ အသည် ပဋိသေဓတ္ထုတည်း၊ "မဟုတ်" ဟု အနက်ပေးရသည်၊ နာသည်၌ နကား အညတ္ထုတည်း၊ "သိမ်မွေ့သော သညာမရှိသည် မဟုတ်သော စျာန်မှ တစ်ပါးသော သိမ်မွေ့သော ပညာရှိသော စျာန်" ဟူလို၊ နိသယ အနက်ပးရာ၌ကား "မဟုတ်" ဟုပင် ပေးရသည်။

တံ၊ပေ၊သညာယတနံ။ ။ဥပေက္ခာ ဧကဂ္ဂတာကို စတုတ္ထာရုပ္ပစျာန်ဟု ခေါ်၏၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော စိတ်စေတသိက်နှင့်တကွ ထိုစျာန်ကို ခန္ဓာအာယတနဖွဲ့လျှင် မနာယတန, ဓမ္မာယတနဠ် ပါဝင်၏၊ ထို့ကြောင့် ထို သသမ္ပယုတ္တစျာန်သည် အာယတနလည်း အမည်ရသောကြောင့် နေဝသညာနာသညာနှင့် အရတူရကား "နေဝသညာ နာသညဠ+တံ+အာယတနဠာတိ နေဝသညာနာသညာယတနံ"ဟု ကမ္မဓာရယဝိဂ္ဂဟပြုရသည်။

အထ၀ါ–ထိုပြင် တစ်နည်းကား၊ ဇတ္ထ–ဤ စတုတ္ထာရုပ္ပစျာန်၌၊ ယာယံ (ယာ+အယံ)သည်–အကြင်သည်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ သာ–ထိုသည်သည်၊ ပဋ္ဌသည်ာ ကိစ္စံ–ထင်ရှားသောသည်၏ ကိစ္စကို၊ [ပဋ္ဌသည်ာကိစ္စ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို နောက်၌ တွေ့ရလတ္တံ့။] ကာတုံ–ဌာ၊ အသမတ္ထတာယ–မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နေ၀သည်ာ–သည်ာလည်းမဟုတ်၊ (သည်ာဟုလည်း မဆိုနိုင်၊) သခ်ါရာ၀သေသ သုခုမဘာ၀ေန–ရုန့်ရင်းသောသခ်ါရတို့မှ ကြွင်းသော သိမ်မွေ့သော သခ်ါရ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ–ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အသည်ာ–သည်ာမဟုတ်သည်ကား၊ နေ–မဟုတ်၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ ၀ါ–ထိုသို့ သည်ာလည်းမဟုတ်, သည်ာမဟုတ်သည်လည်း မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (သည်ာမဟုတ် တဟုတ် ဖြစ်နေသော ကြောင့်၊) နေ၀သည်ာနသည်ာ–နေ၀သည်ာနာသည်ာမည်၏၊ နေ၀သည်ာနာသည်ာစ–နေ၀သည်ာနာသည်ာလည်း ဟုတ်၏၊ သာ–ထို နေ၀သည်ာနာသည်ာဟူသည်၊ သေသမ္မောနံ–သည်ာမှ ကြွင်းသော သမ္မယုတ်တရားတို့၏၊ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန–ကြောင့်၊ (နိဿယသတ္တိ စသည်ဖြင့် တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်၊) အာယတနဋ္ဌ–တည်ရာလည်း ဟုတ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ နေ၀သည်ာနာသည်ာယတနံ–မည်၏။

စ–ဆက်၊ ဇတ္ထ–ဤ စတုတ္ထာရုပ္ပစျာန်၌၊ ကေ၀လံ–၀ေဒနာစသည်မဖက်သက်သက်၊ သည်ာ၀–သည်ာသည်သာ၊ ဒေ၀သီ–ဤကဲ့သို့ ရှအပ်သော နေ၀သည်ာနာသည်ာမည်သည်၊ နေ–မဟုတ်သေး၊ အထခေါ–စင်စစ်ကား၊ ၀ေဒနာပိ–၀ေဒနာသည်လည်း၊ နေ၀ ၀ေဒနာ–ရုန့်ရင်းသော ၀ေဒနာလည်း မဟုတ်၊ နာ၀ေဒနာ–သိမ်မွေ့သော ၀ေဒနာမဟုတ်လည်းမဟုတ်၊ စိတ္တံပိ–သည်လည်း၊ နေ၀စိတ္တံ–ရုန့်ရင်းသော စိတ်လည်း မဟုတ်၊ နာစိတ္တံ–သိမ်မွေ့သော စိတ်မဟုတ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဖဿောပိ–သည်လည်း၊ နေ၀ဖဿော–ရုန့်ရင်းသော ဖဿလည်းမဟုတ်၊ နာဖဿော–သိမ်မွေ့သော ဖဿ မဟုတ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ သေသသမ္မယုတ္တဓမ္မေသု–၀ေဒနာ စိတ် ဖဿတို့မှ ကြွင်းသော သမ္မယုတ်တရားတို့၌၊ ဧသ–ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်၊ နယော–သိကြောင်း အစီ

အထ၀ါ။ ။နေ၀သည်ာ နာသည်ကို ဗဟုဗီဟိ ပြုရသောနည်း, မနာယတန ဓမ္မာယတန ဖြစ်၍ အာယတန အမည်ရသော ရှေ့နည်းမှ တစ်နည်းပြလို၍ "အထ၀ါ"ဟု တက်သည်၊ ဤနည်း၌ လိုရင်းမှာ နေ၀သည်ာစ+သာ+နာသည်ာစာတိ နေ၀သည်ာ နာသည်ာ"ဟု ပြု၍ အာယတနသ၇ါအတွက် မနာယတနဓမ္မာယတနအနက်ကိုမယူဘဲ, အဓိဋ္ဌာန အနက်ယူရသည်၊ [နာသည်ာ၌ "နေ+အ"ဟု ပဋ္ဌိသေ၀ ၂–ခုရှိသောကြောင့်၊ "သည်ာမဟုတ်သည် မဟုတ်, သိမ်မွေ့သော သည်ာဟုတ်၏"ဟု မူလအနက်ကို ရသည်၊ "နာသည်ာတိ သည်ာဘာ၀ေါ စ ဧတိသာ အတ္ထိတိ အတ္ထော၊" ဋီကာ။...ဤ၀ိကပ်၌ နေ၀နှင့် နတို့သည် အည အနက်ဟော ချည်းတည်း။]

အရင်တည်း၊ ပန-ထိုသို့ပင် နေဝေဒနာ နာဝေဒနာစသည် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အယ် ဒေသနာ-ဤဒေသနာကို၊ သညာသီသေန-သညာကိုအဦးပြုသဖြင့် (သညာကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်၊) ကတာ-ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ စ-ဆက်၊ ပတ္တမဂ္ဂန တေလပ္ပဘုတိဟိ-သပိတ်ကို သုတ်လိမ်းကြောင်း ဆိ အစရှိကုန်သော၊ ဥပမာဟိ-တို့ဖြင့်၊ သေ အတ္ထော-ကို၊ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော-ထင်စွာ ဖြစ်စေထိုက်၏။

ကိရ-ချဲ့၊ သာမဏေရော-သည်၊ တေလေန-ဖြင့်၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊ မက္ခေတွာ-သုတ်လိမ်း၍၊ ထပေသိ-ထားပြီ၊ တံ-ထိုသာမဏေကို၊ ယာဝပါနကာလေ-ယာဝသောက်ခါနီးအခါ၌၊ ထေရော-သည်၊ ပတ္တံ-ကို၊ အာဟာရ-ဆောင်ခဲ့လော၊ ဣတိ, အာဟ-ပြောပြီ၊ သော-ထိုသာမဏေသည်၊ ဘန္တေ-ရား၊ ပတ္တေ-၌၊ တေလံ-ဆီသည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ၊ တတော-ထိုသို့လျှောက်ခြင်းကြောင့်၊ သာမဏေရ-သာမဏေ၊ တေလံ-ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့လော့၊ နာဠိ-ဆီကျည်တောက်ကို၊ ပူရေသာမိ-ပြည့်စေအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဘန္တေ-ရား၊ တေလံ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိပါ၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-လျှောက်ပြန်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ အန္တောဝုတ္ထတ္ထာ-အကပ္ပိယကုဋိအတွင်း၌ သိုမှီးသိမ်းဆည်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ယာဝယာ-နှင့်၊ သဒ္ဒီ-တကွ၊ အကပ္ပိယဌေန-မအပ်သည်၏အဖြစ်ဟူ သော အနုက်ကြောင့်၊ တေလံ အတ္ထိတိ-သပိတ်၌ ဆီရှိပါသည်ဘုရားဟူ၍၊ (ဝစနံ-လျှောက်ခြင်းသည်၊) ဟောတိယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ နာဠိပူရဏာဒိနံ-ဆီကျည်တောက်၌ ပြည့်လောက်သောဆီ အစရှိသည်တို့၏၊ အဘာဝဝသေန-မရှိခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ နတ္ထိတိ-မရှိပါဘုရားဟူ၍၊ (ဝစနံ-သည်၊) ဟောတိယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝံ-တူ၊ သာပိသညာ-ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်၌ ရှိသော သညာသည်လည်း၊ပေ၊ နေဝသညာ-ရုန့်ရင်းသော သညာလည်း မဟုတ်၊

ဧသအတ္ထော။ ။ကိဉ္စိဝိသေသံ-တစ်စုံတစ်ခုသော (သိမ်မွေ့သော သညာ ရှိသေးခြင်းသဘောအထူးကို၊) ဥပါဒါယ (ဉာဏ်ဖြင့်ယူ၍၊) အတ္ထိတိ ဝတ္တဗ္ဗသေဝ ဓမ္မသ (ရှိသည်ဟု ဆိုထိုက်သောတရား၏ပင်၊) ကိဉ္စိ ဝိသေသံ ဥပါဒါယ (ရုန့်ရင်း သော သညာ၏ မရှိခြင်းသဘောအထူးကို ဉာဏ်ဖြင့် ယူ၍၊) နတ္ထိတိ ဝတ္တဗ္ဗတာ သခ်ါတော အတ္ထော၊-ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ။

ဥပမာနေ ဥပမေယျေ။ ။ဆီတစ်မျိုးတည်းကိုပင် အကပ္ပိယကုဋိတွင်း၌ သိုမှီး အပ်သည်အတွက် ယာဝဖြင့်ရောရ၍ မသောက်ကောင်းသောကြောင့် "ဆီရှိပါသည်" ဟု လျှောက်ခြင်းကဲ့သို့ "နေ+အသညာ-သညာဟုတ်သေး၏"ဟု ဆိုရပုံကိုလည်း ကောင်း, ကျည်တောက်၌ ပြည့်လောက်အောင် မရှိသည်အတွက် "ဆီမရှိပါ"·ဟု လျှောက်ခြင်းကဲ့သို့, ဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်လောက်သော သညာ, နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ကို ဖြစ်စေနိုင်လောက်သော သညာမဟုတ်သည်အတွက် "နေဝသညာ-သညာမဟုတ်" ဟု ဆိုပုံကိုလည်းကောင်း သိပါ။

(သညာဟုလည်း မခေါ်လောက်၊) သခ်ါရာဝသေသ သုခုမဘာဝေန–ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ–ကြောင့်၊ အသညာ–သိမ်မွေ့သော သညာမဟုတ်သည်လည်း၊ နု ဟောတိ–မဟုတ်၊ (သညာမဟုတ်ဟုလည်း မဆိုနိုင်။)

ပန–ပရိဟာရ၊ပေ၊ ဆိုဦးအုံ့၊ ဇေ္ဆ–ဤသာပိသညာ၊ပေ၊အသမတ္ထတာယ ဟူသော ပါဠိ၌၊ သညာကိစ္စ–သညာ၏ ကိစ္စဟူသည်၊ ကိं–နည်း၊ ဣတိ–ဤကား အမေးတည်း၊ အာရမ္မဏသဠာယနနဿေ–အာရုံကို အမှတ်ပြု၍ သိခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာယ–နာ၏၊ ဝိသယဘာဝ–အာရုံ၏အဖြစ်သို့၊ ဥပဂန္ဓာ–ကပ်ရောက်၍၊ နိဗ္ဗိဒါ၊ဇနနံစ–နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (သညာကိစ္စ–သညာကိစ္စတည်း၊ ဣတိ–ဤကား အဖြေတည်း၊) [အချို့စာအုပ်၌ "နိဗ္ဗိဓာ၊ဇနန"ဟု ဓအောက်ချိုက်ဖြင့် ရှိ၏, မကောင်း၊] ဟိ–ထင်ရှားအောင်ပြဦးအုံ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ–ချဲ့၊ သုခေါဒကေ–ရေအေး၌၊ တေ၊ဇောဓာတု–သည်၊ ဒဟနကိစ္စ–လောင်ခြင်းကိစ္စကို၊ (ကာတုံ–ဌာ နသက္ကောတိ) ဣဝ–မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့၊ (တထာ–တူ၊) ဇော–ဤသညာသည်၊ သဠာယနကိစ္စပိ–အမှတ်ပြု၍သိခြင်းကိစ္စကိုလည်း၊ ပဋ္ဌ–ထင်ထင်ရှားရှား၊ ကာတုံ နသက္ကောတိ၊ သေသသမာပတ္တိသု–စတုတ္ထာရုပ္ပ သမာပတ်မှ ကြွင်းသော သမာပတ်တို့၌၊ သညာဝိယ–ကဲ့သို့၊ ဝိပဿနာယ–၏၊ ဝိသယဘာဝ–သို့၊ ဥပဂန္ဓာ–၍၊ နိဗ္ဗိဒါ၊ဇနနံပိ–နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကိုလည်း၊ ကာတုံ နု သက္ကောတိ၊ ဟိ–မှန်၊ အညေသု–စတုတ္ထာရုပ္ပခန္ဓာမှ တပါးကုန်သော၊ ခန္ဓေသု–ခန္ဓာတို့၌၊ အကတာဘိနိဝေသော–မပြုအပ်သော ဝိပဿနာနှလုံးသွင်းခြင်းရှိသော၊ ဘိက္ခု–ယောဂီရဟန်းသည်၊ နေဝသညာနာသညာယတနက္ခန္ဓေ–နေဝသညာ နာသညာယတန ခန္ဓာတို့ကို၊ သမ္မသိတ္ဝာ–အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု သုံးသပ်၍၊ နိဗ္ဗိဒံ–နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သို့၊ ပတ္တုံ–ဌာ၊ သမတ္ထောနာမ–စွမ်းနိုင်သူမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အပိ–အရှင်သာရိပုတ္တရာသော်မှလည်း၊ (နု သက္ကုဏေယျ–မစွမ်းနိုင်ရာ။) ["အပိစ–စိုးစဉ်း အနည်းငယ်ဆိုဖွယ်ကား၊ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော–သည်၊ သက္ကုဏေယျ–စွမ်းနိုင်ရာ၏" ဟုလည်း ရှိ၏။]

အပိ၊ပေ၊ ပုတ္တော။ ။ဤဝါကျ၌ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဝယ် သေယျထာပိ မပါ၊ ထိုသို့ မပါခြင်းသည်ကောင်း၏၊ အပိစဟု စသဒ္ဒါလည်း ပါသင့်မည်မထင်၊ ထိုစသဒ္ဒါကိုဖြုတ် ၍ "အပိအာယသ္မာ သာရိပုတ္တော–အရှင်သာရိပုတ္တရာသော်မှလည်း၊ (နု သက္ကု ဏေယျ–မစွမ်းနိုင်ရာ)"ဟု ရှိသင့်မည်ထင်သည်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း "ဧဝံ သုခုမတ္တံ ဂတာ"ကို "ယထာ ဓမ္မသေနာပတိနာပိနာမ အနုပဒ နု ဝိပဿနေယျာတိအတ္ထော (ဓမ္မသေနာပတိ ဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာသော်မှလည်း နေဝသညာ နာသညာယတနခန္ဓာကို တစ်ပုဒ်စီ တစ်ပုဒ်စီ ဝိပဿနာမရှုနိုင်)" ဟု မဟာဋ္ဌိကာ ဖွင့်သောကြောင့်တည်း။

ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ထပ်၍ပြလိုသောကြောင့် "ပကတိ ဝိပဿကော ပန" စသည်မိန့်၊ [ပန-ဆက်၊ ပကတိ ဝိပဿကော-ပင်ကိုအားဖြင့် ဝိပဿနာရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မဟာပညော-ကြီးကျယ်သော ပညာရှိသော၊ သာရိပုတ္တသဒိသော-အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ၊ သက္ကဒေဝယျ-စွမ်းနိုင်ရာ၏၊ [ထို ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ကလာပသမ္မသနနည်းအားဖြင့်သာ ဝိပဿနာရှုခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်၏ဟု ပြလိုသောကြောင့် "သောပိ" စသည်မိန့်။] သောပိ-ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာကဲ့သို့ ပညာကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဧဝံ-သို့၊ ဣမေ ဓမ္မာ-ဤနေဝသညာ နာသညာ ယတန သမာပတ်တရားတို့သည်၊ အဟုတ္တာ-ရှေးက မဖြစ်ဖူးဘဲ၊ သမ္ဘောန္တိ ကိရ-ယခုဖြစ်ကုန်သတတ်၊ ဟုတ္တာ-ဖြစ်ပြီး၍၊ ပဋိဃေန္တိ (ပဋိ+ဝိ+ဃေန္တိ)ကိရ-ကင်းကုန်သတတ်၊ နသန္တိ ကိရ-ပျက်ကုန်သတတ်၊ "ဤနသန္တိပါဠိသည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၌ မရှိ၊ ပဋိဃေန္တိကို အနက်ထင်အောင် နောက်မှ ထည့်အပ်သောပါဌ် ဖြစ်ဟန်တူသည်။] ဧဝံ-သို့၊ ကလာပသမ္မသနဝသေနေဝ-အပေါင်းအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် သာလျှင် (သက္ကဒေဝယျ-ရာ၏၊) အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာဝသေန-တစ်ဖို့စီ တစ်ဖို့စီသော တရားကို ဝိပဿနာရှုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ နော (သက္ကဒေဝယျ) မစွမ်းနိုင်ရာ၊ ဒေဝ သမာပတ္တိ-ဤစတုတ္ထာရုပ္ပသမာပတ်သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (သို့ကလောက်၊) သုခုမတ္တာ-သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂတာ-ရောက်ပြီ။

စ-သည်သာမကသေး၊ ပတ္တမဂ္ဂန တေလူပမာယ-သပိတ်ကို သုတ်လိမ်းကြောင်း ဆီဥပမာဖြင့်၊ (ဝိဘာဝေတမ္ဘော) ယထာ-ထင်စွာဖြစ်စေထိုက်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊မဂ္ဂဒဂ္ဂူပမာယပိ-လမ်း၌ ရောဥပမာဖြင့်လည်း၊ အယံ အတ္ထော-ကို၊ ဝိဘာဝေတမ္ဘော၊ ကိရ-ချဲ့၊ မဂ္ဂ ပဋိပန္နသ-ခရီးသွားသော၊ ထေရဿ-၏၊ ပုရတော-၌၊

ပကတိ ဝိပဿကော။ ။"ပကတိယာ+ဝိပဿကော ပကတိ ဝိပဿကော"၊ သင်္ဂြိဟ်၌ "ခန္ဓာဒိနယ မာရဗ္ဘ" စသည်ကို အာရုံပြု၍ အာရုံ ၌ရစသည်ဖြင့် ပြအပ်သော ရှုံးရာအတိုင်း "ရူပ် အနိစ္စ" စသည်ဖြင့် ဝိပဿနာရှုသူကို "ပကတိ ဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်" ဟု ခေါ်သည်။

ကလာပ သမ္မသနဝသေနေဝ။ ။စတုတ္ထာရုပ္ပ စိတ္တုပ္ပါဒ ပရိယာပန္နေ ဖဿာဒိ ဓမ္မေ အဝိနိဘုန္နေ (ဖဿတခြား ဝေဒနာတခြား စသည်ဖြင့် မခွဲခြားမူ၍) ဂေတော ဂဟေတွာ ကလာပတော သမ္မဟာတော သမ္မသနဝသေန၊-မဟာဋ္ဌိကာ၊...ထိုသို့ ပေါင်း၍ ဝိပဿနာမရှုဘဲ ဖဿတစ်ပါး, ဝေဒနာတစ်ပါးစသည်ဖြင့် တစ်ပါးစီရှုမှုဟူသော အနုပဒဓမ္မ ဝိပဿနာအားဖြင့်ကား အရှင်သာရိပုတ္တရာကဲ့သို့ ဉာဏ်ကြီးသူသော်လည်း မစွမ်းနိုင်ပါ။ [ပဒ်ပဒ်+အန အနုပဒ်-ဖဿ ဝေဒနာစသော အဖို့တိုင်းအဖို့တိုင်း၊ (ဝိစ္ဆာအဗျယီဘော၊) အနုပဒ်စ+တ်+ဓမ္မာစာတိ အနုပဒဓမ္မာ၊ တေသံ-ဝိပဿနာ အနုပဒ ဓမ္မဝိပဿနာ။]

ဂစ္ဆန္တော-သော၊ သာမဏေရော-သည်၊ ထောက်-အနည်းငယ်သော၊ ဥဒက်-ကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဥဒက်-ရေပါတည်း၊ ဥပါဟနာ-ဖိနပ်တို့ကို၊ သြမုဠထ-ချွတ်ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ၊ တတော-ထိုသို့ လျှောက်ခြင်းကြောင့်၊ ထေရေန-သည်၊ (ဝုတ္တောဋ္ဌ စပ်၊) ဥဒက်သစေ အတ္ထိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ နာနသာဋကံ-ရောသနပ်ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ခဲ့လော့၊ နာယိဿာမိ-ရေချိုးအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဘန္တေ-ရား၊ နတ္ထိ-ရေမရှိပါ၊ ဣတိ, အာဟ-လျှောက်ပြန်ပြီ။

တတ္ထ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ ဥပါဟန တေမနမတ္တဋ္ဌေန-ဖိနပ်ကိုစိုစေခြင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ (ဖိနပ်ကို စိုစေလောက်ရုံ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်၊) ဥဒက်-သည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝစနံ-လျှောက်ခြင်းသည်၊) ဟောတိယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ နာနဋ္ဌေန-ချိုးရေ၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ (ချိုးလောက်သော ရေဟူသော အနက်ကြောင့်၊) (ဥဒက်-သည်၊) နတ္ထိ-မရှိပါ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝစနံ-သည်၊) ဟောတိယထာ-သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝံပိ-ဤအတူလည်း၊ (ပိဖြင့် ရှေ့ဥပမာနှင့် တူပုံကိုပေါင်း၊) သာ-ထို သညာသည်၊ ပဌဝိသညာကိစ္စံ-ထင်ရှားသော သညာ၏ကိစ္စကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ အသမတ္ထတာယ-ကြောင့်၊ သညာ-သညာသည်၊ နေဝ ဟောတိ-မဖြစ်၊ (သညာဟုလည်း မဆိုလောက်၊) သခ်ါရာ ဝသေန သုခုမ ဘာဝေန-ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ-ကြောင့်၊ အသညာ-သညာမဟုတ်သည်၊ နေ ဟောတိ-မဟုတ်၊ (သညာမဟုတ်ဟုလည်း မဆိုနိုင်၊) စ ဆက်၊ ကေဝလံ-အခြားဥပမာတို့နှင့် မဖက် သက်သက်၊ ဧတာဟေဝ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဥပမာတို့ဖြင့်သာ၊ (ဧသ အတ္ထော-ကို၊ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော-ထင်စွာ ဖြစ်စေထိုက်သည်ကား၊) နေ-မဟုတ်သေး၊ အညာဟိပိ-အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အနုရူပါဟိ-လျော်ကုန်သော၊ ဥပမာဟိ-တို့ဖြင့် ဧသ အတ္ထော ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ [အခြားဥပမာတစ်မျိုးကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ၌ ပြထား၏၊ ရှုပါလေ။]

[ဤတိုင်အောင် "နေဝသညာနာသညာယတန"၏ အဖွင့်ပြီးပြီ၊ ယခုအခါ "သညာသဟဂတနှင့်တွဲ၍ ပြလိုသောကြောင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အဖွင့်များကိုပင် နိဂုံးအနေအားဖြင့် ညွှန်ပြလိုရကား "ဣတိ" စသည်မိန့်။] ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ နေဝသညာနာသညာယတနေ-ထင်ရှားသော သညာကား မရှိ, သိမ်မွေ့သော သညာ မရှိသည်လည်း မဟုတ်သော မနာယတန ဓမ္မာယတနဟူသော စတုတ္ထာရုပ္ပ ဈာန်၌၊ ပဝတ္တာယ-သော၊ ဣမာယ သညာယ-နှင့်၊ (သဟဂတံ-တကွဖြစ်သည်တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ နေသ၊ပေ၊သဟဂတံ-မည်၏၊ ပဌမနည်း၊) ဝါ-တစ်နည်းကား၊ နေဝ၊ပေ၊ဘူတာယ-ထင်ရှားသော သညာလည်းမဟုတ်, သိမ်မွေ့သောသညာ မဟုတ်သည်လည်း မဟုတ်သော ကြွင်းသော ဖဿစသော သမ္ပယုတ်တရားတို့၏

တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ သညာယ-သညာနှင့်၊ သဟဂတ်-တည်း၊ ဣတိ, နေဝ၊ပေ၊ ယတနံ-မည်၏၊ [ဤကား အထဝါတက်သော နောက်နည်းတည်း၊ ရှေးဌ နေဝသညာ နာသညာယတနကို ၂-နည်းဖွင့်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဤဌလည်း ၂-နည်း သမာသ် တွဲ၍ပြသည်၊] ဧတံ-ဤနေဝသညာနာသညာယတန သညာသဟဂတ်ဟူသော အမည်သည်၊ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ အာရမဏသ-အာကိဉ္စညာယတန တတိယရပ္ပသမာပတ်လျှင် အာရုံရှိသော၊ ဈာနသ-စတုတ္ထာရပ္ပစျာန်၏၊ အဓိဝစနံ-တည်း။

ဤ၉-ဤ စတုတ္ထာရပ္ပစျာန်ဌ၊ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ-အာကိဉ္စ ညာယတနသမာပတ်ဌ၊ နိကန္တိပရိယာဒါန ဒုက္ခတာယ-နိကန္တိကိုကုန်စေရခြင်း၏ ခက်ခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ခာ-သော၊ ပဋိပဒါ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပရိယာဒိန္နနိကန္တိကသ-ကုန်စေအပ်ပြီးသော နိကန္တိရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-နိကန္တိကို ကုန်စေပြီးသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အပ္ပနာပရိဝါသဒန္ဓတာယ-အပ္ပနာသို့ ရောက် အောင် ကျင့်သုံးရခြင်း၏ လေးနှေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒန္ဓာ-သော၊ အဘိညာ ထူးသော အသိဉာဏ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဝိပရိယာယေန-ဖြင့်၊ သုခါ-သော၊ပဋိပဒါ-သည်လည်းကောင်း၊ ခိပ္ပာ-သော၊ အဘိညာစ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ)၊ ပရိတ္တကသိဏာဒိဋ္ဌိမာဂေသေ-ကျဉ်းငယ်သော ကသိဏ်း၏ ဆွာအပ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော ကောင်းကင်ပညတ်ဌ ပဝတ္တိတ-ဝိညာဏာပဂမာရမဏ-ဖြစ်စေအပ်သော ဝိညာဉ်၏ ကင်းကွာခြင်း နတ္ထိဘော-ပညတ်ဟူသော အာရုံရှိသော၊ သမာပတ္တိ-ကို၊ အာရဗ္ဘ, ပဝတ္တိတာယ-ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ရှေ့ဌ "ပဝတ္တိယာ-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်"ရှိခဲ့၏၊) ပရိတ္တာရမဏတာ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိပရိယာယေန-အားဖြင့်၊ အပ္ပမာဏာရမဏတာ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သေသ-သည်၊ ပုရိမသဒိသမေव။

အသဒိသရူပေါ-လူနတ်, ဗြဟ္မာ, သတ္တဝါတို့နှင့် မတူသည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိတော်မူသော၊ (မတူသော ဂုဏ်ရှိတော်မူသော၊) နာထော လူနတ်ဗြဟ္မာ, သတ္တဝါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာသခင်, ဘုရားရှင်သည်၊ စတုဗ္ဗိဓံ-၄-ပါးအပြားရှိသော၊ ယံ အရုပ္ပံ-အကြင် အရူပစျာန်ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ တံ-ထို အရူပစျာန်ကို၊ ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အဖွင့်အစဉ်အားဖြင့်၊ ဥတ္တာ-သိပြီး၍၊ တသ္မိံ-ထို အရူပ စျာန်ဌ၊ ပကိဏ္ဏကကထာပိ-ရောပြွမ်းသော စကားရပ်ကိုလည်း၊ ဝိညေယ္ယာ-သိထိုက်သေး၏။

ဟိ-ချဲ့၊ [ပကိဏ္ဏကကထာပိ ဝိညာယျော ဟူသော စကားကို ချဲ့သည်၊] စတသော်ပိ-၄-ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမာ အရူပသမာပတ္တိယော-ဤအရူပ သမာပတ်တို့သည်၊ အာရုမ္ဘာဟိဏ္ဍမတော-ကသိဏ်းရပ် အစရှိသော အောက်

အောက်စျာန်၏ အာရုံကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ တောသံ-ဤအရူပသမာပတ်တို့၏ အဂ်ါတိက္ကမံ-ရူပသမာပတ်တို့ကဲ့သို့ အောက်အောက် စျာန် အဂ်ါကို လွန်မြောက်ခြင်းကို၊ ဝိဘာဝိနော-ပညာရှိတို့သည်၊ နဂ္ဂစ္ဆန္တိ-အလိုမရှိကုန်။

ဟိ-ချဲ့၊ [အာရုမဏာတိက္ကမတောကိုချဲ့သည်။] တောသု-ဤအရူပသမာပတ်တို့တွင်၊ ရူပနိမိတ္တာတိက္ကမတော-ကသိဏ်းရုပ် နိမိတ် ဟူသော အာရုံကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ပဌမာ-ပဌမ အရူပသမာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ အာကာသာတိက္ကမတော-ကောင်းကင်ပညတ်ဟူသော အာရုံကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုတိယာ-ဒုတိယအရူပသမာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ အာကာသေ-ကောင်းကင်ပညတ်၌၊ ပဝတ္တိတဝိညာဏာတိက္ကမတော-ဖြစ်စေအပ်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ဟူသော အာရုံကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်၊ တတိယာ-တတိယအရူပသမာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ အာကာသေ-၌၊ ပဝတ္တိတဝိညာဏသ-ဖြစ်စေအပ်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏၊ အပဂမာတိက္ကမတော-ကင်းကွာခြင်း(နတ္ထိဘောပညတ်) ဟူသော အာရုံကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်၊ စတုတ္ထာ-စတုတ္ထအရူပသမာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ သဗ္ဗထာ-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အာရုမဏာတိက္ကမတော-ကြောင့်၊ စတသော ပိ-နံသော၊ (အချို့စာ၌ ပိ မပါ။) ဣမာ အရူပသမာပတ္တိယော-တို့သည်၊ ဘဝန္တိ၊ ဣတိ, ဝေဒိတဗ္ဗာ-နံ၏၊ ပန-ကား၊ တောသံ-ဤအရူပသမာပတ်တို့၏၊ အဂ်ါတိက္ကမံ-ကို၊ ပဏ္ဍိတာ-တို့သည်၊ နဂ္ဂစ္ဆန္တိ။

ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း)၊ ကသ္မာ တောသံ အဂ်ါတိက္ကမံ နဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ဟိ ယသ္မာ, ရူပါဝစရသမာပတ္တိသု-တို့၌၊ (အဂ်ါတိက္ကမော-အောက်အောက်စျာန် အဂ်ါကို လွန်မြောက်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ) ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) တောသု-ဤ အာရုပ္ပသမာပတ်တို့၌၊ အဂ်ါတိက္ကမော-သည်၊ နအတ္ထိ၊ (တသ္မာ တောသံ အဂ်ါတိက္ကမံ နဂ္ဂစ္ဆန္တိ)၊ ဟိ-မှန်၊ သဗ္ဗာသုပိ-နံသော၊ စတောသု-ဤအာရုပ္ပသမာပတ်တို့၌၊ ဥပေက္ခာ-

---

အာကာသေ၊ပေ၊ တတိယာ။ ။"အာကာသေ ပဝတ္တိတဝိညာဏ" ဟူသည် ကောင်းကင်ပညတ်ကို အာရုံပြုသော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်တည်း။ "ထိုဝိညာဉ်ကို လွန်မြောက်နိုင်ခြင်းကြောင့် တတိယာရုပ္ပသမာပတ် ဖြစ်သည်" ဟူလို၊ မှန်၏- အာရုမဏာတိက္ကမဖြစ်သော အရူပသမာပတ်တို့သည် အောက်အောက်စျာန်၏ အာရုံကို လွန်မြောက်ကြရ၏၊ ထိုသို့လွန်မြောက်ရာဝယ် ပဌမာရုပ္ပ သမာပတ်သည် ရူပစတုတ္ထစျာန်၏ အာရုံဖြစ်သော ကသိဏ်းရုပ်နိမိတ်ကို လွန်မြောက်ခဲ့၏၊ ကောင်း ကင်ပညတ်ကို အာရုံပြု၏၊ ဒုတိယာရုပ္ပသမာပတ်သည် ကောင်းကင်ပညတ်ကို လွန်မြောက်ခဲ့၏၊ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို အာရုံပြု၏၊ တတိယာရုပ္ပသမာပတ်သည် ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို လွန်မြောက်ခဲ့၏၊ ထိုဝိညာဉ်၏ ကင်းကွာခြင်း (နတ္ထိဘော) ပညတ်ကို အာရုံပြု၏၊ "ဤနည်းအတိုင်း စတုတ္ထာရုပ္ပသမာပတ် လွန်မြောက်ခဲ့ပုံ, အာရုံပြုပုံလည်း သင်္ကြိုဟ်၌ ပြောရိုးအတိုင်း သိပါ။}

ဥပေက္ခာလည်းကောင်း၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ ဧဝ၊ ၂-ပါ:သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဈာနင်္ဂါနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ-၏၊ ဧဝံသန္တေ ပိ-ဤသို့ ဈာန်အင်္ဂါ ၂-ပါ:ချင်းတူသော်လည်း၊ ဣဓ-ဤအာရုပ္ပသမာပတ်တို့၌၊ (ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ ဝယ် အပေါင်း အာဓာရ, အစိတ် အာဓေယ်စပ်၊) ဝါ-တို့တွင်၊ (နိဒ္ဒါရဏသမုဒါယ, နိဒ္ဒါရဏီယစပ်၊) ပစ္ဆိမာပစ္ဆိမာ-နောက်၌ဖြစ်ကုန်, နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော သမာပတ်တို့သည်၊ သုပဏီတတရာ-သာလွန်မွန်မြတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ တတ္ထ-ထိုသို့ သာလွန်မွန်မြတ်ရာ၌၊ ပါသာဒတလသာဋ္ဌိကာ-ပြာသာဒ်အပြင်, အဝတ်ဟူကုန်သော၊ ဥပမာ-ဥပမာတို့ကို၊ ဝိညေယ္ယာ-ကုန်၏။

ဟိ-ချဲ့၊ စတုဘူမကပါသာဒသ-၄-ခုသော ဘုံရှိသော ပြာသာဒ်၏ (၄-ထပ်ပြာသာဒ်၏၊) ဟေဋ္ဌိမတလေ-အောက်ဆုံးအပြင်၌၊ (အောက်ဆုံးအထပ်၌၊) ဒီဃနစ္စဂိတဝါဒိတသုရဘိဂန္ဓမာလာ သာဓုရသပါနဘောဇနသယနစ္ဆာဒနာဒိဝသေန၊ နတ်၌ဖြစ်သော ကခြင်း သီဆိုခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း, ကောင်းသောအနံ့ရှိသော ပန်း, ကောင်းသောအရသာရှိသော သောက်ဖွယ် စားဖွယ်, အိပ်ရာ အဝတ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဏီတာ-မွန်မြတ်ကုန်သော၊ ပဠ-နှ်သော၊ ကာမဂုဏာ-ကာမဂုဏ်တို့သည်၊ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌိတာ-ရှေးရှုတည်ကုန်သည်၊ အဿု-ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဒုတိယေ-ဒုတိယအပြင်၌၊ (ဒုတိယထပ်၌၊) တတော-ထို ပဌမအပြင်ဝယ် ကာမဂုဏ်ထက်၊ ပဏီတတရာ-သာလွန်မွန်မြတ်ကုန်သော၊ (ပဠကာမဂုဏာ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌိတာ အဿု)၊ တတိယေ-တတိယအပြင်၌၊ (တတိယထပ်၌)၊ တတော-ထိုဒုတိယအပြင်ဝယ် ကာမဂုဏ်ထက်၊ ပဏီတတမာ-အထူးသဖြင့် သာလွန်မွန်မြတ်ကုန်သော၊ (ပဠကာမဂုဏာ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌိတာ အဿု)၊ စတုတ္ထေ-စတုတ္ထအပြင်၌၊ (စတုတ္ထထပ်၌၊) သဗ္ဗပဏီတာ-အလုံးစုံသော အောက်ကာမဂုဏ်တို့ထက် သာလွန်မွန်မြတ်ကုန်သော၊ (ပဠကာမဂုဏာ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌိတာ အဿု၊) တတ္ထ-ထိုဥပမာ စကားရပ်၌၊ စတ္တာရိပိ-၄-ထပ်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တာနိ-ထိုအပြင်တို့သည်၊ ပါသာဒတလာနေဝ-ပြာသာဒ်အပြင်တို့ချည်းသာတည်း၊ နေသံ-ထို အပြင်တို့၏၊ ပါသာဒတလဘာဝေန-ပြာသာဒ်အပြင်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝိသေသော-အထူးသည်၊ ကိဉ္စာပိ နတ္ထိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် မရှိပါသော်လည်း၊ ပဠကာမဂုဏာ သမိဒ္ဓဝိသေသေန-၅-ပါ:သော ကာမဂုဏ်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့၏ အထူးအားဖြင့်၊ ဟေဋ္ဌိမတော ဟေဋ္ဌိမတော-အောက်၌ဖြစ်သော အောက်၌ဖြစ်သော အပြင်ထက်၊ ဥပရိမံ ဥပရိမံ-အထက်၌ဖြစ်သော အထက်၌ဖြစ်သော အပြင်သည်၊ ပဏီတတရံ-အထူးသဖြင့် မွန်မြတ်သည်၊ ဟောတိ ယထာ-ဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။

["ပါသာဒတလသာဋ္ဌိကာ"ဝယ် ပါသာဒတလ၏ ဥပမာအကျယ်ကိုပြုပြီး၍, သာဋ္ဌိကာဥပမာ၏ အကျယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် "ယထာ စ" စသည် မိန့်၊]

စ-သည်သာမကသေး၊ ဧကာယ-တစ်ယောက်သော၊ ဣတ္ထိယာ-သည်၊ ကန္တီတ ထူလ သဏှ သဏှတရ သဏှတမ သုတ္တာနံ-ငင်အပ်သော ကြမ်းသောချည်, သိမ်မွေ့သောချည်, အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သောချည်, အလွန်အကြူး အထူးသိမ်မွေ့သောချည်တို့၏၊ စတုပလ တိပလ ဒွိပလ ဧကပလသာဋ္ဌိကာ-၄-ပိုလ်အချိန်ရှိသော အဝတ်, ၃-ပိုလ်အချိန်ရှိသော အဝတ်, ၂-ပိုလ်အချိန်ရှိသော အဝတ်, တစ်ပိုလ်အချိန်ရှိသော အဝတ်တို့သည်၊ [ထူလသုတ္တာဖြင့် ရက်အပ်သောကြောင့် ၄-ပိုလ် အချိန်ရှိသောအဝတ်, သဏှတရသုတ္တာဖြင့် ရက်အပ်သောကြောင့် ၃-ပိုလ် အချိန်ရှိသောအဝတ်, သဏှတရသုတ္တာဖြင့် ရက်အပ်သောကြောင့် ၂-ပိုလ်အချိန်ရှိသော အဝတ်, သဏှတမသုတ္တာဖြင့် ရက်အပ်သောကြောင့် တစ်ပိုလ်အချိန်ရှိသော အဝတ်တို့သည်။] အာယာမေန-အလျားအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိတ္ထာရေ နစ-အနံ့အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ [အချို့စာ၌ "အာယာမတော ဝိတ္ထာရတော"ဟု ရှိ၏၊] သမပွမာဏာ-တူမျှသော ပမာဏရှိကုန်သည်၊ အဿု-ဖြစ်ကုန်ရာ၏။

တတ္ထ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ စတသောပိ-၄-ထည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တာ သာဋ္ဌိကာ-ထိုအဝတ်တို့သည်၊ အာယာမတောစ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိတ္ထာရတောစ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမပွမာဏာ-နိ်သည်၊ ကိဉ္စာပိ(ဟောန္တိ)-အကယ်၍လည်း ဖြစ်ပါပေကုန်၏၊ တာသံ-ထိုအဝတ်တို့၏၊ ပမာဏတော-အားဖြင့်၊ ဝိသေသော၊ အထူးသည်၊ ကိဉ္စာပိ နတ္ထိ-အကယ်၍လည်း မရှိပါပေ၊ ပန-ထိုသို့, ပမာဏအားဖြင့် မထူးပါသော်လည်း၊ သုခသမ္ဘဿ သုခုမဘာဝမဟဋ္ဌဘာဝေဟိ-ကောင်းသော အတွေ့ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်, သိမ်မွေ့ကုန်သည်၏အဖြစ်, များသောအဖိုး ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်တို့ဖြင့်၊ [အချို့စာ၌ "ဒုက္ခသမ္ဘဿ" ပါနေ၍ မကောင်း၊ သုခသမ္ဘဿ စသည်ချင်း မတူကြောင်းကိုသာ ပြသောအရာဖြစ်၍ "ဒုက္ခသမ္ဘဿအဝတ်" မပါ၊] ပုရိမာယ ပုရိမာယ-ရှေးဦးဖြစ်သော ရှေးဦးဖြစ်သော အဝတ်ထက်၊ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ-နောက်ဆုံး ဖြစ်သော နောက်ဆုံးဖြစ်သော အဝတ်တို့သည်၊ ပဏီတတရာ-သာ၍ မွန်မြတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ယထာ-နိ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။

ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ စတူသုပိ-နိ်သော၊ တောသု-ဤအရှုပ်သမာပတ်တို့၌၊ ဥဃဏ္ဌာ-လည်းကောင်း၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေယေဝ-နိ်သော၊ ဇောနိ အင်္ဂါနိ-တို့သည်၊ ကိဉ္စာပိ ဟောန္တိ၊ အထခေါ-ထိုသို့ပင် ဈာန်အင်္ဂါတူပါကုန်သော်လည်း၊ ဘာဝနာ ဝိသေသေန-ဘာဝနာအထူးကြောင့်၊ တေသံ အင်္ဂါနံ-ထိုအင်္ဂါတို့၏၊ ပဏီတ ပဏီတတရဘာဝေန-မွန်မြတ်ကုန်, သာ၍မွန်မြတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဣဓ-ဤ အာရုပ္ပသမာပတ်တို့၌၊ ဝါ-တို့တွင်၊ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ-တို့သည်၊ သုပဏီတတရာ-သာလွန်မွန်မြတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။...စ-ဆက်၊ ဒေ-သို့၊ အနုပုဗ္ဗေန-အစဉ်အားဖြင့်၊

(တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့်၊) ပဏီတ ပဏီတာ-မွန်မြတ်ကုန် မွန်မြတ်ကုန်သော၊ စတသော်ပိ-နှင်သော၊ (ဂါထာမှ ယူပေးသည်၊) ဧတာ-ဤအာရုပ္ပ သမာပတ်တို့ကို၊ (ဥတဇ္ဇာ၌စပ်၊) အသုစိမှိ-မစင်မကြယ်, ရှုံ့စဖွယ်အရပ်၌၊ (သာမညအာဓာရ) မဏ္ဍာပေ-မဏ္ဍပ်၌၊ (ဝိသေသအာဓာရ)၊ ဧကော-တစ်ယောက်သော ယောဂျီးသည်၊ လဂ္ဂေါ-ဆွဲချိတ်သကဲ့သို့၊ (ဌိတော-တည်နေ၏၊) အပရော-ဒုတိယမြောက်, အခြားတစ်ယောက်သည်၊ တံ-ထို ပဌမယောဂျီးကို၊ နိဿိတော-မှီသည်၊ (ဟုတ္တာ ဌိတော၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊) အညော-တတိယမြောက်, အခြားတစ်ယောက်သည်၊ တံ-ထိုပဌမယောဂျီးကို၊ (အဂျယ်၌ တံနှိုဿိတံဟု ဖွင့်လတ္တံ့၊) အနိဿာယ-မမှီမူ၍၊ ဗဟိ-မဏ္ဍပ်၏ပြင်ဘက်၌၊ (ဌိတော)၊ အပရောစ-စတုတ္ထမြောက်, အခြားတစ်ယောက်သည်လည်း၊ တံ-ထိုတတိယယောဂျီးကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ ဌိတော-တည်၏၊ စတူဟိ-၄-ယောက်ကုန်သော၊ ဧတေဟိပုရိသေဟိ-ဤယောဂျီးတို့နှင့်၊ ယထာဂ္ဂမံ-အစဉ်အတိုင်း၊ သမာနတာယ-တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝိဘာဝိနာ-ပညာရှိသည်၊ ဥတဇ္ဇာ-သိထိုက်ကုန်၏။

တတြ-ထိုဂါထာ၌၊ အယံ-ကား၊ အတ္ထဝဏ္ဏနာ-အနုက်အဓိပ္ပာယ်ကို ယှဉ်စေခြင်းတည်း။ ကိရ-ချဲ့၊ အသုစိမှိ-မစင်မကြယ်, ရှုံ့စဖွယ်ကောင်းသော၊ ဒေသေ-အရပ်၌၊ (မစင်တွေ ပြည့်နေသောအရပ်၌၊) ဧကော-တစ်ခုသော၊ မဏ္ဍပေါ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ ဧကော-သော၊ ပုရိသော-သည်၊ အာဂန္တွာ-၍၊ တံ အသုစိ-တိုမစင်မကြယ် ရှုံ့စဖွယ်ကို၊ ဇိဂုစ္ဆမာနော-စက်ဆုပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ တံ မဏ္ဍပံ-ကို၊ ဟတ္ထေဟိ-လက်တို့ဖြင့်၊ အာလမ္ဗိတ္တာ-တွဲရရှဲဆွဲ၍၊ တတ္ထ-ထိုမဏ္ဍပ်၌၊ လဂ္ဂေါ လဂိတောဝိယ-ကပ်ငြိသကဲ့သို့၊ အဋ္ဌာသိ-တည်ပြီ၊ [ဂါထာ၌ လဂ္ဂေါကို "လဂိတောဝိယ"ဟု ဖွင့်သည်၊ လဂဓာတ်, တပစ္စည်း, ဣအာဂုမ်ဖြင့် "လဂိတော" ဟုသာရှိသင့်၏၊ "လဂ္ဂိတော"ဟု မရှိသင့်၊] အထ-ထိုမှနောက်၌၊ အပရော-ဒုတိယမြောက်, အခြားတစ်ယောက်သည်၊ အာဂန္တွာ-၍၊ မဏ္ဍပလဂ္ဂ-မဏ္ဍပ်၌ တွယ်ကပ်နေသော၊ တံ ပုရိသံ-ကို၊ နိဿိတော-မှီသည်၊ (ဟုတ္တာ အဋ္ဌာသိ)။

အထ-ထိုမှနောက်၌၊ အညော-တတိယမြောက် အခြားတစ်ယောက်သည်၊ အာဂန္တွာ, စိန္တေသိ-ကြံပြီ၊ (ကိ)၊ ယော ဒေသ-အကြင်သို့သော ဤယောဂျီးသည်၊ မဏ္ဍပေ-၌၊ လဂ္ဂေါ-တွယ်ကပ် ဆွဲမှီနေ၏၊ ယောစ-အကြင် ဒုတိယယောဂျီးသည်လည်း၊ တံ-ထိုပဌမယောဂျီးကို၊ နိဿိတော-(ဟုတ္တာအဋ္ဌာသိ)၊ ဥဘောပိ-နှင်သော၊ ဧတေ-ဤယောဂျီးတို့သည်၊ ဒုဋ္ဌိတာ-မကောင်းသဖြင့် ကည်နေကုန်၏၊ [ဒုဋ္ဌိတဖြစ်ပုံကိုပြလိုမှ "ဓုဝေါစ" စသည်မိန့်၊] နေသံ-ထိုယောဂျီးတို့၏၊ မဏ္ဍပပပါတေ-မဏ္ဍပ်၏ ပြိုကျခြင်းကြောင့်၊ ပါတော-ကျရခြင်းသည်၊ ဓုဝေါစ-

မ၁ျတ်ဧကန်, အမှန်လည်းမြဲ၏၊ (ဣတိ-ကြောင့်၊) ဟန္ဒ-ယခု၊ အဟံ-သည်၊ ဗဟိယေဝ-မဏ္ဍပ်အပြင်ဘက်၌သာ၊ တိဋ္ဌামি-တည်တော့အုံ၊ ဣတိ-သို့၊ (စိန္တေသိ-ပြီ၊) (ဣတိ-သို့၊ စိန္တေတွာ-၍၊) သော-ထိုယောဂျားသည်၊ တံနိသိတံ-ထိုဒုတိယ ယောဂျားသည်မှီအပ်သော ပဌမယောဂျားကို၊ [တံနိသိတံတိ တေန နိသိတံ၊-ဋီကာ။] အနိသာယ-ဆက်၍မှီဘဲ၊ ဗဟိယေဝ-မဏ္ဍပ်ပြင်ဘက်၌သာ၊ အဋ္ဌာသိ-တည်နေပြီ၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ အပရော-စတုတ္ထမြောက်, အခြားတစ်ယောက်သည်၊ အာဂန္တွာ-၍၊ မဏ္ဍပလဂ္ဂဿ-မဏ္ဍပ်၌ ဆွဲချိတ်နေသော ပထမယောဂျား၏ လည်းကောင်း၊ တံနိသိတဿစ-ထိုချိတ်ဆွဲနေသူကိုမှီသော ဒုတိယယောဂျား၏ လည်းကောင်း၊ အခေမဘာဝံ-ဘေးမကင်းကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ စိန္တေတွာ-ကြံ၍လည်းကောင်း၊ ဗဟိ-မဏ္ဍပ်ပြင်ဘက်၌၊ ဋ္ဌိတံ-တည်သောယောဂျားကို၊ သုဋ္ဌိတော-ကောင်းစွာတည်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ မဉ္ဇာစ-သိ၍လည်းကောင်း၊ တံ-ထိုပြင်ဘက်၌နေသူကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ အဋ္ဌာသိ-တည်ပြီ။

တတ္ထ-ထို ဥပမာစကားရပ်၌၊ အသုစိမှိ-မစင်မကြယ်, ရွံစဖွယ်ကောင်းသော၊ ဒေသေ-၌၊ မဏ္ဍပေါ-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ-မှတ်ထိုက်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) ကသိဏာဂ္ဂါဠိမာကာသ-ကသိဏ်း၏ ဆွာအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ကောင်းကင်ပညတ်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-၏၊ အသုစိဓဂ္ဂေ-မစင်ကို စပ်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်၊ မဏ္ဍပ လဂ္ဂေါ-မဏ္ဍပ်၌တွယ်ကပ်နေသော၊ ပုရိသော-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ) ရူပ နိမိတ္တဓဂ္ဂေ-ကသိဏ်းရုပ်နိမိတ်ကို စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်၊ အာကာသာရမဏ-ကောင်းကင်ပညတ်ဟူသော အာရုံရှိသော၊ အာကာသာနဉ္စာယတနံ-အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ မဏ္ဍပလဂ္ဂ-မဏ္ဍပ်၌ တွယ်ကပ်နေသော၊ ပုရိသ-ကို၊ နိဿိတော-မှီ၍နေသောယောဂျားကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) အာကာသာရမဏ-ကောင်းကင်ပညတ်ဟူသော အာရုံရှိသော၊ အာကာသာနဉ္စာယတနံ-အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို၊ အာရဗ္ဘ-အာရုံပြု၍၊ ပဝတ္တံ-ဖြစ်သော၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ-ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။

ဒွိန္နံပိ-၂-ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ-ထိုယောဂျားတို့၏၊ အခေမ ဘာဝံ-ဘေးမကင်းကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ စိန္တေတွာ-၍၊ မဏ္ဍပလဂ္ဂ-သော၊ တံ-ထိုယောဂျားကို၊ အနိသာယ-မမှီမူ၍၊ ဗဟိ-မဏ္ဍပ်ပြင်ဘက်၌၊ ဋ္ဌိတော-တည်နေသော တတိယမြောက် ယောဂျားကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ) အာကာသာ နဉ္စာယတနံ-ကို၊ အာရမဏ-ကို၊ အကတွာ-၍၊ တဒဘာဝါရမဏ-ထိုအာကာသာ နဉ္စာယတနစျာန်၏ မရှိခြင်းဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်ဟူသော အာရုံရှိသော၊ အာကိဉ္စညာယတနံ-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ [တဒဘာဝ (တ+အဘာဝ) ထို၏မရှိခြင်းနှင့် "နတ္ထိဘာဝ"သည် သဘောတူတည်း။]

မဏ္ဍာပလဂ္ဂသ-၏ လည်းကောင်း၊ တံနိဿိတသ-၏ လည်းကောင်း၊ အခေမတံ-ဘေးမကင်းကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ စိန္တေတွာ-၍ လည်းကောင်း၊ ဗဟိ-၌၊ ဌတံ-တည်သောယောဂျားကို၊ သုဋ္ဌိတော-ကောင်းစွာတည်သူတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ မန္ဒာစ-သိ၍ လည်းကောင်း၊ တံ-ထိုမဏ္ဍာပ်ပြင်ဘက်၌တည်သူကို၊ နိဿာယ-၍၊ ဋ္ဌိတော-တည်သော စတုတ္ထမြောက် ယောဂျားကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ) ဝိညာဏာဘာဝေ သခ်ါတေ-ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊ ဗဟိပဒေသေ-အပြင်ဘက်အရပ်၌၊ (နတ္ထိဘောပညတ်၌၊) ဋ္ဌိတံ-သော၊ အာကိဉ္စညာယတနံ-အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို၊ အာရဗ္ဘ-၍၊ ပဝတ္တံ-သော၊ နေဝသညာနာသညာယတနံ-နေဝသညာနာသညာ ယတနစျာန်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-မှတ်ထိုက်၏။

စ-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ (အပြင်ဘက်အရပ်ဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်၌တည်သော အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို အာရုံပြု၍၊) ပဝတ္တမာနံ-ဖြစ်လတ္တော်၊ ဝါ-ဖြစ်သော၊ ဣဒံ-ဤနေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သည်၊ တံ-ထို အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို၊ အညာဘာဝေန-တစ်ပါးသောအာရုံ၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ အာရမဏံ-ကို၊ ကရောတေဝ-ပြုရတော့သည်သာ၊ (ကောဝိယ-အဘယ်သူကဲ့သို့နည်း၊) ဧနော-မင်းခယောဂျားသည်၊ ဒိဋ္ဌဒေါသံ-မြင်အပ်ပြီးသောအပြစ်ရှိသည်၊ (သမာနံ) ဗိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဝါ-ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ရာဂေန-ကြမ်းတမ်းသောမင်းကို၊ ဝုတ္တိဟေတု-အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (နိဿာယ-မှီ၍၊ ဝတ္တတိ) ယထာ-ဖြစ်ရသကဲ့သို့တည်း။

ဟိ-ချဲ့၊ ဣဒံ နေဝသညာနာသညာယတနံ-ဤနေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သည်၊ ("အာရမဏံ ကရောတွေဝ"၌စပ်၊) အယံ သမာပတ္တိ-ဤတတိယာရုပ္ပသမာပတ်သည်၊ အာသန္နဝိညာဏဋ္ဌာယတန ပစ္စတ္ထိကာ-နီးသော ဝိညာဏဋ္ဌာယတနဟူသော ရန်သူရှိ၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဒိဋ္ဌဒေါသံ-မြင်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိသည်၊ (သမာနံ) ဗိ-သော်လည်း၊ တံ အာကိဉ္စညာယတနံ-ကို၊ ("အာရမဏံ ကရောတွေဝ"၌စပ်၊) အညဿ-သော၊ အာရမဏဿ-၏၊ အဘာဝါ-မရှိခြင်းကြောင့်၊ အာရမဏံ-ကို၊ ကရောတေဝ-ပြုရတော့သည်သာ၊ ယထာကိံ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း၊ ဧနော-မင်းခယောဂျားသည်၊ ဒိဋ္ဌဒေါသံ-သည်၊ (သမာနံ)ဗိ-သော်လည်း၊ ဝါ-သော၊ ရာဂေန-ကို၊ ဝိတ္တိဟေတု-အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (နိဿာယ-မှီ၍၊ ဝတ္တတိ) ယထာ-ကဲ့သို့တည်း။

ဟိ-ချဲ့ဦးအုံ၊ ဧနော-သည်၊ အသံယတံ-စောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ်နှုတ်စိတ် မရှိသော၊ ဖရုသကာယဝစီမနောသမာစာရံ-ကြမ်းသောကိုယ် အကျင့် နှုတ်အကျင့် စိတ်အကျင့်ရှိသော၊ ကဋ္ဌ-တစ်ခုတစ်ယောက်သော၊ သဗ္ဗဒိသမ္ဘတိ-အလုံးစုံသောအရပ်၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ [သဗ္ဗဒိပပတိ-အလုံးစုံသော ကျွန်းတို့၏အရှင်

ဖြစ်သော၊ ဤသို့လည်း မှတ်ကွဲရှိ၏၊ ဤပိသေသနဖြင့် ဤမင်းကို မခစားဘဲ အခြား အရပ်သို့ သွားစရာမရှိ-ဟု ပြသည်။] ရာဇာနံ-ကို၊ အယ်-ဤမင်းသည်၊ ဖရသသမာစာရော-ကြမ်းတမ်းသောအကျင့်ရှိ၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဒိဋ္ဌဒေါသံ (သမာနံ)ပိ, အညတ္ထ-အခြားသော အရပ်၌၊ ဝုတ္တိ-အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကို၊ အလဘမာနော-မရနိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝုတ္တိဟေတု-ကြောင့်၊ နိဿယ-၍၊ ဝတ္တတိယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဒိဋ္ဌဒေါသံ-သည်၊ (သမာနံ) ပိ-သော်လည်း၊ ဝါ-သော၊ တံ အကိဉ္စညာယတနံ-ကို၊ အညံ-သော အာရုမဏ်-ကို၊ အလဘမာနံ-သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဣဒံ နေဝသညာ နာသညာယတနံ-ဤနေဝသညာ နာသညာယတန စျာန်သည်၊ အာရုမဏ်-ကို၊ ကရောတေဝ-ပြုရတော့သည်သာ။

စ-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ (အာရုမဏ်-ကို၊) ဂုရုမာနံ-ပြုလသော်၊ (ဝတ္တတိ၌ စပ်၊) ဝါ-ပြုသော၊ (ဣဒံ-ဤနေဝသညာ နာသညာယတနစျာန်သည်၊ ဝတ္တတိ၌ပင် စပ်၊) ဒီဃနိသေဏီ-ရှည်မြင့်သော ထန်းတက်လှေကားကို၊ အာရုဠှော-တက်သော ယောကျ်ားသည်၊ (အညဿ-လှေကားဘောင်မှ အခြားသော ကိုင်စရာလက်ရုံးတန်း၏၊ အဘာဝေန-မရှိခြင်းကြောင့်၊) နိသေဏိဗာဟုံ-လှေကားဘောင်ကို၊ (ဩလုဇ္ဇတိ) ယထာ-ထောက်ကိုင်ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပဇ္ဇတဂ္ဂ-အထစ်အထစ်ရှိသော တောင်ထိပ်သို့၊ အာရုဠှော-သည်၊ (အညဿ-တောင်ထွတ်တောင်ထိပ်မှ အခြားသော ကိုင်စရာ၏၊ အဘာဝေန) ပဇ္ဇတမတ္ထကံ-တောင်ထွတ်တောင်ထိပ်ကို၊ (ဩလုဇ္ဇတိ) ယထာစ-လည်းကောင်း၊ [ပဇ္ဇ-အထစ်အထစ်အဆစ်အဆစ်တို့သည်၊ ယဿ အတ္ထိတိ ပဇ္ဇတော-အဿတ္ထိအနက်၌ တပစ္စည်း။]

ဝါ-တစ်နည်း၊ ဂိရိ-အဆစ်မနှော, စင်းကြောတောင်သို့၊ အာရုဠှော-သည်၊ (အညဿ-မိမိဒူးပဆစ်မှတစ်ပါး, အခြားသော ကိုင်စရာ၏၊ အဘာဝေန-မရှိခြင်း ကြောင့်၊) အတ္တနောယေဝ-မိမိ၏သာလျှင်၊ ဇဏ္ဏုကံ-ဒူးပဆစ်ကို၊ ဩလုဇ္ဇတိ ယထာ-ထောက်ကိုင်ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တထေဝ-ထို့အတူသာလျှင်၊ ဧတံ စျာနံ-ဤအာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို၊ ဩလုဇ္ဇ-ထောက်ကိုင်၍၊ (အာရုံပြု၍၊) ဝတ္တတိ-ဖြစ်ရ၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

အရူပါဝစရကုသလကထာ-သည်၊

နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

တေဘူမကကုသိုလ် အဖွင့်

ဣဒါနိ–အရှုပါဝစရကုသိုလ်ကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ (အာရဒ္ဓ၌ စပ်၊) ယသ္မာ, သဗ္ဗာနိပိ–နိ်သော၊ ဧတာနိ တေဘူမက ကုသလာနိ–ဤတေဘူမက ကုသိုလ်တို့သည်၊ ဟီနာဒီနာ–ဟီနအစရှိသော၊ ပဘေဒေန–အပြားအားဖြင့်၊ ဝတ္တန္တိ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ (ထိုသို့ တေဘူမကကုသိုလ်တို့၏ ဟီန အစရှိသော အပြားအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) တေသံ–ထိုတေဘူမကကုသိုလ်တို့၏၊ တံ ပဘေဒံ–ထိုဟီန အစရှိသော အပြားကို၊ ဒဿေတုံ–ငှာ၊ ပုန–တစ်ဖန်၊ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသသာတိအာဒိ–အစရှိသော စကားကို၊ အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ–ထိုကတမေဓမ္မာ ကုသလာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဟီနန္တိ–ကား၊ လာမကံ၊ ညံ့သော၊ (ရှေးက "ယုတ်သော"ဟု ပေး၏၊ စိတ္တံ၌ စပ်၊) တံ–ထိုညံ့သော ကုသိုလ်စိတ်ကို၊ အာယူဟနဝသေန–အားထုတ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ–၏၊ ဟီနတ္တမာနံ–ညံ့သောစိတ်, မြတ်သောစိတ်တို့၏၊ မဇ္ဈေ–၌၊ ဘဝံ–ဖြစ်သောစိတ်တည်း၊ မဇ္ဈိမံ–အလယ်အလတ်၌ဖြစ်သောစိတ်၊ ပဓာနဘာဝံ–ပြဌာန်းသည်၏အဖြစ်သို့၊ နီတံ–ဆောင်အပ်သောစိတ်တည်း၊ ပဏီတံ–ပြဌာန်းသည်၏အဖြစ်သို့ ဆောင်အပ်သော စိတ်၊ [ပ (ပြ) ၌ ရပါသောကြောင့် နီတံ၌ နကို ဏ ပြန်၊] ဥတ္တမံ–မြတ်သောစိတ်တည်း၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တာနိပိ–ထို မဇ္ဈိမပဏီတ ကုသိုလ်စိတ်တို့ကိုလည်း၊ အာယူဟနဝသေ နေဝ–အားထုတ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်ပင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ–ကုန်၏။

ဟိ–ချဲ့၊ ယသ–အကြင်ကုသိုလ်၏၊ ဝါ–ကို၊ အာယူဟနက္ခဏော–အားထုတ်ရာခဏ၌၊ ဆန္ဒောဝါ–ဆန္ဒသည်သော်လည်း၊ ဟီနော–ညံ့နေသည်၊ ဟောတိ၊ ဝိရိယံဝါ–သော်လည်း၊ (ဟီနံ ဟောတိ)၊ စိတ္တံ ဝါ–စိတ်သည်သော်လည်း၊ (ဟီနံ ဟောတိ၊) ဝိမံသာ ဝါ–ပညာသည်သော်လည်း၊ (ဟီနာ ဟောတိ၊) [အဓိပတိပစ္စည်း ထိုက်သော တရား ၄–ပါးလုံးသည်၊ အဓိပတိပစ္စည်းမတပ်ရံသာမက, တစ်ပါးပါး က ညံ့နေသည်မှ ဟူလို။] တံ–ထိုကုသိုလ်သည်၊ ဟီနံနာမ–ဟီနမည်၏၊ ယသ–အကြင်ကုသိုလ်၏၊ ဝါ–ကို၊ (အာယူဟနက္ခဏော–၌၊) တေ ဓမ္မာ–ထိုဆန္ဒ, ဝိရိယ, စိတ္တ, ဝိမံသာ တရားတို့သည်၊ မဇ္ဈိမာစေဝ–အလယ်အလတ်၌ ဖြစ်ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပဏီတာစေဝ–မွန်မြတ်ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ၊) တံ–ထိုကုသိုလ်သည်၊ မဇ္ဈိမဠော–ဝ– မဇ္ဈိမကုသိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ ပဏီတဠော–သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ။)

အနုဋ္ဌိကာ၏ ဟီနစသည်။ ။အဋ္ဌကထာ၌ "ယသ ဟိ အာယူဟနက္ခဏော ဆန္ဒောဝါဟီနော"စသည်ဖြင့် ဆန္ဒ စသည်၏ အယုတ် အလတ် အမြတ်လိုက်၍ ဟီန မဇ္ဈိမ ပဏီတ ကုသိုလ်ဟု ခွဲထား၏၊ အနုဋ္ဌိကာ၌ ထိုနည်းမှ တစ်မျိုးခွဲပုံကိုလည်း ပြသေး၏၊–

ပန-ကား၊ ယံ-အကြင်ကုသိုလ်ကို၊ (အာယူဟိတံ၌စပ်၊) ကတ္ထုကာမတာ သခ်ါတံ-ပြုလိုသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ဆန္ဒ-ကို၊ ဓုရံ-ပဓာနကို၊ ဆန္ဒ-ကို၊ ဇေဋ္ဌကံ-အကြီးအကဲကို၊ ဆန္ဒ-ကို၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ-ရှေ့သွားကို၊ ကတ္တာ-၍၊ အာယူဟိတံ-အားထုတ်အပ်ပြီ၊ (ဓုရံ, ဇေဋ္ဌကံ, ပုဗ္ဗင်္ဂမံတို့ကား ပရိယာယ်တည်း။) တံ-ထိုကုသိုလ်သည်၊ ဆန္ဒာဓိပတိတာ-ဆန္ဒာဓိပတိမှ၊ အာဂတတ္တာ-လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဆန္ဒာဓိပတေယျံနာမ-ဆန္ဒာဓိပတေယျမည်၏၊ ဝိရိယာ ဓိပတေယျာဒီသုပိ-ဝိရိယာဓိပတေယျကုသိုလ် အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း။

ပန-ဆက်၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ-ဆန္ဒာဓိပတေယျ စသည်တို့ကို ဖွင့်ပြပြီးရာ ဤဌာနခွဲ၊ ဌတ္တာ-တန်ရပ်၍၊ နယာ-နည်းတို့ကို၊ ဂဏေတဗ္ဗာ-ရေတွက်ထိုက်ကုန်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ သဗ္ဗပဌမံ-အလုံးစုံသော နည်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ၊ ဝိဘတ္တော-ဝေဖန်တော်

၁။ အစိတ္တိကာရေနဝါ ကတံ ဟိနံ, အဒ္ဓုပေက္ခေနေန ကတံ မဇ္ဈိမံ, သက္ကစ္စကတံ ပဏီတံ=မလေးမစားပြုအပ်သော ဒါန သီလ စသော ကောင်းမှုသည် ဟီန, လျစ်လျူရှုသောအားဖြင့် ပြုအပ်သောကောင်းမှုသည် မဇ္ဈိမ, ကောင်းမွန်စွာ ပြုအပ်သော ကောင်းမှုသည် ပဏီတ။

၂။ အာမိသကိဉ္စက္ခာဒိဟေတု ဝါ ကတံ ဟီနံ, ပုညဖလကာမတာယ ကတံ မဇ္ဈိမံ, အရိယဘာဝေ ဌိတေန ကတံ ပဏီတံ=ဤဘဝ၌ပင် အနည်းငယ်သော အာမိသကို ရလိုခြင်းစသော အကြောင်းကြောင့် ပြုအပ်သောကောင်းမှုသည် ဟီန, နောက်ဘဝတို့၌ ကုသိုလ်အကျိုးကိုလိုလား၍ ပြုအပ်သောကောင်းမှုသည် မဇ္ဈိမ, မည်သည့်အကျိုးကိုမျှ မတောင့်တဘဲ "သူတော်သူမြတ်တို့ ပြုထိုက်သော အလုပ်"ဟု မြတ်သူ၏အဖြစ်၌ တည်လျက် ပြုအပ်သော ကောင်းမှုသည် ပဏီတ။

၃။ ဘဝသမ္ပတ္တိလောဘေန ဝါ ပဝတ္တိတံ ဟီနံ, အလောဘဇ္ဈာသယေန ပဝတ္တိတံ မဇ္ဈိမံ ပရဟိတာယ ပဝတ္တိတံ ပဏီတံ=ဘဝစည်းစိမ်ကို တောင့်တသော လောဘ အရင်းခံ၍ဖြစ်စေအပ်သော ကောင်းမှုသည် ဟီန, ဘဝသမ္ပတ္တိကို မတောင့်တဘဲ အလောဘ (မလိုချင်မှု) ဓာတ်ခံရှိ၍ ဖြစ်စေအပ်သောကောင်းမှုသည် မဇ္ဈိမ, သူတစ်ပါးအကျိုးကို လိုလား၍ (သူတစ်ပါးချမ်းသာအောင်) ကိုယ်ကျိုးမငဲ့သော ကောင်းမှုသည် ပဏီတ။ [ဘုရားအလောင်း သူတော်ကောင်းတို့၏ ကောင်းမှုမျိုး တည်း။]

၄။ ပရိတ္တကတံ ဟီနံ, မတ္တသော ကတံ မဇ္ဈိမံ, အဓိမတ္တသော ကတံ ပဏီတံ=နည်းနည်း ပါးပါးပြုအပ်သော ဒါန သီလ ဘာဝနာကောင်းမှုသည် ဟီန, သင့်ရုံတော်ရုံပြုအပ်သောကောင်းမှု သည် မဇ္ဈိမ, အလွန်အကဲများများစားစား ပြုအပ်သောကောင်းမှုသည် ပဏီတ။ [စေတနာချင်း တူညီလျှင် များများအလှူက အကျိုးများသည်။]

၅။ မဟဂ္ဂတေသု ပဋိလဒ္ဓမတ္တံ (မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်တို့တွင် ရအပ်ကာမျှ ဈာန်သည်) ဟီနံ, နာတိသုဘာဝိတံ (အလွန်အလေ့အလာ မပြုအပ်သောဈာန်သည်) မဇ္ဈိမံ, သုဘာဝိတံ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တံ (ကောင်းစွာ ပွားများအပ်၍ ဝသီဘော်ရောက်သော ဈာန်သည်) ပဏီတံ။

မူအပ်သော၊ ဧကော–သော၊ နယော–သုဒ္ဓိကနည်းလည်းကောင်း၊ ဟိနန္တိ–ဟိနံဟူ၍၊ (ဝိဘတ္တော–သော၊) ဧကော–သော၊ (နယော–လည်းကောင်း) မဇ္ဈိမန္တိ–ဟူ၍၊ (ဝိဘတ္တော) ဧကော–သော၊ (နယော–လည်းကောင်း၊) ပဏီတန္တိ–ဟူ၍၊ (ဝိဘတ္တော) ဧကော–သော၊ (နယော–လည်းကောင်း၊) ဆန္ဒာဓိပတေယျန္တိ–ဟူ၍၊ (ဝိဘတ္တော) ဧကော–သော၊ (နယော–လည်းကောင်း၊) တာဝ–ဝိရိယာဓိပတေယျစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဆန္ဒာဓိပတေယျ–၌၊ ပဋ္ဌ–နှင်သော၊ ဣမေ နယာ–တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) ဝိရိယာဓိပတေယျာဒိသုပိ–ဝိရိယာဓိပတေယျ အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧဝံ–ဤအတူတည်း၊ ဣတိ–သို့၊ စတ္တာရော–နှင်သော၊ ပဋ္ဌကာ–ပဋ္ဌကတို့သည်၊ ဝိသတိ–၂၀–သည်၊ ဟောန္တိ။

(ပါဠိတော် အစဉ်အတိုင်း တစ်နည်း ရေတွက်ပြလိုရကား "ပုရိမော ဝါ ဧကော" စသည်ကို မိန့်သည်၊] ဝါ–တစ်နည်း၊ [ပုရိမော–ရှေးဦးဖြစ်သော၊ ဧကော–တစ်ပါးသော၊ သုဒ္ဓိကနယော–သုဒ္ဓိကနည်းလည်းကောင်း၊ ဟိနန္တိအာဒယော–ဟိန အစရှိကုန်သော၊ တယော–နှင်သော၊ (နယာ–တို့လည်းကောင်း)၊ ဆန္ဒာဓိ ပတေယျန္တိ အာဒယော–နှင်သော၊ စတ္တာရော–နှင်သော၊ (နယာ–တို့လည်းကောင်း)၊ ဆန္ဒာဓိတေယျ

ဣမေ တာဝ၊ ပေ၊ ဝိသတိ။ ။"ဆန္ဒာဓိပတေယျ ပဋ္ဌနယာ" ဟူရာ၌ ပါဠိတော်ကို ကြည့်လျှင် ပဌမ ၅–နည်းတွင် နောက်ဆုံးတစ်နည်း၌သာ "ဆန္ဒာဓိပတေယျ"ပုဒ်ကို တွေ့ရ၏၊ သို့သော် "ရှေ့ ၄–နည်းလည်း ဆန္ဒာဓိပတေ ယျသို့ ရှေးရှု၍ဖြစ်၏"ဟု ရည်ရွယ်၍ "ဣမေ တာဝ ဆန္ဒာဓိပတေယ္ယ ပဋ္ဌနယာ"ဟု ဆိုကြောင်းကို ဋီကာဖွင့်သည်၊ ဣမေ တာဝ၊ပေ၊ ဆန္ဒာဓိ ပတေယျနယေ အန္တေ ပုရိမနယာနံ တံနယာဘိမုခပ္ပဝတ္တိ' သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊–ဋီကာ။

ဋီကာကပယ်ခြင်း။ ။အဋ္ဌကထာ၌ "ဧဝံ ဝိရိယာဓိပတေယျာဒိသုပိတိ စတ္တာရော" ဟုဆို၏၊ ထိုအဆိုအတိုင်းမှန်လျှင် "၁–သုဒ္ဓိကနယ, ၂–ဟိန, ၃–မဇ္ဈိမ, ၄–ပဏီတ, ၅–ဝိရိယာဓိပတေယျ" ဟု ပါဠိတော်၌ အစဉ်ရှိရလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ကား မရှိ၊ ထို့ကြောင့် "အယံ ပန ပကာရော နု ပါဠိ အနုဂတော (ဤ အဋ္ဌကထာ တွက်ပြအပ်သော ၂၀–ပြားသည် ပါဠိတော်သို့ အစဉ်မလိုက်)၊ နု ဟိ သုဒ္ဓိကနယာဒယော ဝတ္တာ ဝိရိယာဓိပတေယျာဒိနယာ ဝုတ္တာတိ" ဟု မိန့်သည်။

ပါဠိတော်ပါဌ်ကို စိစစ်။ ။အဋ္ဌကထာဝယ် ဝိသတိနယကို တွက်ပြရာ၌ "သဗ္ဗပဌမ ဝိဘတ္တော ဧကော နယော"ဟု ပထမတွက်နည်း၌လည်းကောင်း, "ပုရိမောဝါ ဧကော သုဒ္ဓိက နယော"ဟု ဒုတိယတွက်နည်း၌လည်းကောင်း ဟိန စသည်နှင့် မတွဲဘဲ သုဒ္ဓိကနည်း တစ်နည်း ကိုပြထား၏၊ ယခုပါဠိတော်စာအုပ်များ၌မူ "ဉာဏသမ္ပယုတ္တံဟိနံ"ဟု တွဲလျက်တွေ့ရ၏၊ အမှန် အားဖြင့် ဟိနံနှင့်မတွဲဘဲ "ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ"တွင် ရပ်၍ "တသ္မိံသမယေ ဖဿော" စသည်ကို လည်းကောင်း, "ယသ္မိံ သမယေ" စသည်ကိုလည်းကောင်း ပေယျာလမြှုပ်ထားသော ပါဠိတော် တစ်ရပ်ရှိရဦးမည်၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ "ဉာဏ သမ္ပယုတ္တံ၊ပေ၊ ဟိနံ၊ ပေ၊" စသည်ဖြင့် သုဒ္ဓိကနယသီးခြားရှိသေး၏–ဟု မှတ်ပါ။

ဟိနဏ္တိ အာဒယော-ဟိန် အစရှိကုန်သော၊ ဒွါဒသ-တစ်ဆယ့်နှစ်ပါး:ကုန်သော၊ (နယာ-နည်း:တို့လည်း:ကောင်း:၊) ဣတိ ဧဝမ္မိ-ဤသို့လည်း၊ ဝိသတိ-နှစ်ဆယ်သော၊ နယာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။

ဝိသတိ-သော၊ ဣမေ မဟာနယာ-ဤနည်း:ကြီး:တို့ကို၊ ကတ္ဌ-အဘယ်ပါဠိရပ်၌၊ (ဘဂဝတာ) ဝိဘတ္တာ-ဝေဖန်တော်မူအပ်ကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား: အမေး:တည်း၊ မဟာပဋိပဒေ-ပဋ္ဌာန်း:ကျမ်း:ကြီး:၌၊ ဟိနတ္တိကေ-ဟိနတိက်၌၊ (ဘဂဝတာ) ဝိဘတ္တာ-နှိပ်၊ ပန-ထိုသို့ပင် ပဋ္ဌာန်း:ကျမ်း:ကြီး:ဝယ် ဟိနတိက်၌ ဝေဖန်တော်မူအပ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ-တောဘူမက ကုသလကထာ၏ အဆုံး:ဖြစ်သော ဤပါဠိရပ်၌၊ [ဧကသ္မိံ တောဘူမက ကုသလကထာဝသာနဋ္ဌာနေ၊-ဋီကာ။] ဟိနတ္တိ ကတော-ဟိနတိက်မှ၊ (ပဋ္ဌာန်း:ပါဠိတော်ဟိနတိက်မှ၊) မဇ္ဈိမရာသိ-မဇ္ဈိမအစုကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ဟိနမဇ္ဈိမပဏီတာဝသေန-ဟိန မဇ္ဈိမ ပဏီတတို့၏ အပြား:အား:ဖြင့်၊ တယော-ကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသာ-အဖို့အစုတို့ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ တတော ပိ-ထိုအဖို့အစုတို့မှလည်း၊ မဇ္ဈိမရာသိ-မဇ္ဈိမအစုကို၊ ထပေတွာ-ထား:၍၊ ဟိနပဏီတော-ဟိနပဏီတအစုတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ နဝနဝ-၉-ပါး: ၉-ပါး:ကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသာ အစုတို့ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-နှိ၏။

ဟိနတ္တိကေ ဝိဘတ္တာ။ ။"ပဋ္ဌာန်း:ကျမ်း:ဝယ် ဟိနတိက်၌ ဝေဖန်အပ်ကုန်ပြီ" ဟု ဆိုသော်လည်း: ဤမမှသင်္ဂီပါဠိတော်၌လာသော အစဉ်အတိုင်း: ဝေဖန်အပ် ကုန်သည်မဟုတ်ပါ၊ ဤပါဠိတော်၌ ပြအပ်-အဋ္ဌကထာ၌ ရေတွက်အပ်သော ဝိသတိနယသည် ကုသိုလ်ချည်:သာဖြစ်၍ ဝိပါက်ကြိယာမပါသောကြောင့် "မဇ္ဈိမမမ္မေ ကဒေသဘူတာ"ဟု ဋီကာမိန့်သည်၊ ထိုသို့ ပဋ္ဌာန်း:ဟိနတိက်လာ မဇ္ဈိမတရား:၏ တစ်စိတ်ဖြစ်သော်လည်း: ပဋ္ဌာန်း:ကျမ်း:တွင် ပါဝင်သော တရား:များ: ပင်ဖြစ်သောကြောင့် "မဟာပဋိပဒေဟိနတ္တိကေ ဝိဘတ္တာ"ဟု အဋ္ဌကထာဆရာဆိုသည်။

ဟိနတ္တိကတော၊ပေ၊ ကာတဗ္ဗာ။ ။"ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ" စသော စကား:သည် တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါး:သော ကမ္မဋ္ဌါရတို့ကိုပြလိုရှိ၍ တက်လာသောစကား:တည်း၊ [နဝက ၂-ပါး:ကိုကား: တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါး:သော ကမ္မဋ္ဌါရတို့၏ အခြေခံဖြစ်၍ ပြရသည်။ လိုရင်း:ကား: မဟုတ်ပါ၊] ဟိနတိက်၌ "ဟိနာဒမ္မာ, မဇ္ဈိမာဒမ္မာ, ပဏီတာ ဓမ္မာ"ဟု ၃-မျိုး:ရှိရာဝယ် မဇ္ဈိမရာသိကိုသာ ယူသည်၊ ထိုမဇ္ဈိမရာသိ၌လည်း: ဟိန-မဇ္ဈိမ-ပဏီတအား:ဖြင့် ၃-မျိုး: ခွဲနိုင်ပြန်၏၊ ထို့ကြောင့် "မဇ္ဈိမရာသိ' ဂဟေတွာ၊ပေ၊ တယော ကောဋ္ဌာသာကာတဗ္ဗာ"ဟု မိန့်သည်။

တတော ပိ၊ပေ၊နဝနဝ။ ။အဋ္ဌာရသကမ္မဋ္ဌါရကိုပြရာ၌ မကျွတ်ထိုက်သူတို့၏ ကုသိုလ်သည် ဟိနကမ္မဋ္ဌါရဖြစ်၍ ကျွတ်ထိုက်သူတို့၏ ကံမှာ ပဏီတကမ္မဋ္ဌါရ ဖြစ်၏၊ အကျိုး:မပေး:သော အဟောသိကံကုသိုလ်ကား: မဇ္ဈိမ်ဖြစ်၍ အဋ္ဌာရသကမ္မဋ္ဌါရ တွင် မပါဝင်သောကြောင့် "မဇ္ဈိမရာသိ' ထပေတွာ"ဟု ဆိုသည်။

ဟိ–ချဲ့၊ ဟီနသို့ယေဝ–ဟီနကုသိုလ်ဋ္ဌပင်၊ ဟီနံ–ဟီနကုသိုလ်သည်၊ အတ္ထိ–၏၊ မဇ္ဈိမံ–မဇ္ဈိမကုသိုလ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ပဏီတံ–ပဏီတကုသိုလ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ပဏီတသို့ပိ–ပဏီတကုသိုလ်ဋ္ဌလည်း၊ ဟီနံ–သည်၊ အတ္ထိ၊ မဇ္ဈိမံ–သည်၊ အတ္ထိ၊ ပဏီတံ–သည်၊ အတ္ထိ၊ တတ္ထ–ထို ၃–မျိုးစီတွင်းသော ဟီနပဏီတတို့တွင်၊ ဟီနဟီနသို့–ဟီနဟီနကုသိုလ်ဋ္ဌ၊ ဟီနံ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဟီနဟီနသို့–ဋ္ဌ၊ မဇ္ဈိမံ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဟီနဟီနသို့–ဋ္ဌ၊ ပဏီတံ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဟီနမဇ္ဈိမသို့–ဟီနမဇ္ဈိမကုသိုလ်ဋ္ဌ၊ ဟီနံ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဟီနမဇ္ဈိမသို့–ဋ္ဌ၊ မဇ္ဈိမံ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဟီနမဇ္ဈိမသို့–ဋ္ဌ၊ ပဏီတံ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဟီနပဏီတသို့–ဟီနပဏီတကုသိုလ်ဋ္ဌ၊ ဟီနံ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဟီနပဏီတသို့–ဋ္ဌ၊ မဇ္ဈိမံ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဟီနပဏီတသို့–ဋ္ဌ၊ ပဏီတံ–သည် (အတ္ထိ)၊ ဣတိ အယံ ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧကော–တစ်ပါးသော၊ နဝကော–နဝကတည်း၊ (၉–မျိုးသော ကုသိုလ်စိတ်တို့၏ အပေါင်းတည်း။)

ပဏီတဟီနသို့ပိ–ပဏီတဟီန ကုသိုလ်ဋ္ဌလည်း၊ ဟီနံ နာမ–ဟီန ကုသိုလ်မည်သည်၊ အတ္ထိ၊ ပဏီတဟီနသို့–ဋ္ဌ၊ မဇ္ဈိမံ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ပဏီတဟီနသို့–ဋ္ဌ၊ ပဏီတံ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တတ–ထိုမှတစ်ပါး၊ ပဏီတမဇ္ဈိမသို့–ပဏီတ မဇ္ဈိမ ကုသိုလ်ဋ္ဌ၊ ဟီနံ–ဟီနကုသိုလ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ပဏီတမဇ္ဈိမသို့–ဋ္ဌ၊ မဇ္ဈိမံ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ပဏီတမဇ္ဈိမသို့–ဋ္ဌ၊ ပဏီတံ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ပဏီတပဏီတသို့–ပဏီတ ပဏီတ ကုသိုလ်ဋ္ဌ၊ ဟီနံ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ပဏီတ ပဏီတသို့–ဋ္ဌ၊ မဇ္ဈိမံ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ပဏီတပဏီတသို့–ဋ္ဌ၊ ပဏီတံ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ အယ–ကား၊ ဒုတိယော–၂–ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ နဝကော–နဝကတည်း၊ဣတိ–ဤသို့၊ ဒွေ–

ဟီနသို့ယေဝ ဟိ။ ။"နဝ နဝ ကောဋ္ဌာသာ"၏ အကျယ်ကိုပြလိုရှိ "ဟီနသို့ ယေဝ ဟိ" စသည်ကိုမိန့်သည်၊ ပြခဲ့သော ဟီနကုသိုလ်ကိုလည်း ဟီန–မဇ္ဈိမ–ပဏီတအားဖြင့် ၃–မျိုး၊ ပဏီတကုသိုလ်ကိုလည်း ဟီန–မဇ္ဈိမ–ပဏီတအားဖြင့် ၃–မျိုး ဤသို့ထပ်၍မှားနိုင်ပြန်၏၊ ထို့ကြောင့် "ဟီနသို့ ယေဝ ဟိ၊ပေ၊ ပဏီတံ အတ္ထိ" ဟု အခြေခံစကားကို မိန့်သည်။

တတ္ထ ဟီနဟီနသို့။ ။စာအုပ်၌ "တတ ဟီန ဟီနသို့"ဟု တွေ့ရ၏၊ တထာသဒ္ဒါ၏ ထားရိုးဖြစ်သော ဥပမာနိဂုံး, အတိဒေသ, ပက္ခန္ဓ ရစသော အနက်များသည် ဤနေရာ၌ မဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် ရှေ့၌ပြခဲ့သော ဟီနပဏီတတို့ကို ပြစ်စေ, နောက်၌ ပြအပ်လတ္တံ့သော ဟီနဟီန စသည်ကိုဖြစ်စေ ညွှန်ပြသော နိဒ္ဒါရဏ အနက်ပြ "တတ္ထ"ဟုသာ ရှိသင့်ပါသည်၊ သက္ကရာဇ် ၁၂၁၄ ခုနှစ်က ရေးအပ်သော မင်းခင်းဆရာတော်၏ အဋ္ဌသာလိနီဂဏ္ဌိ၌လည်း "မဇ္ဈိမကိုထား၍ ဟီန၌ ဟီန–မဇ္ဈိမ–ပဏီတ ၃–ပါး, ပဏီတ၌လည်း ၃–ပါး" ဟု ရှေ့ဝါကျကို မြန်မာပြန်ပြီးလျှင် "ထိုတွင် ဟီနဟီန၌ ၃–ပါး"စသည်ဖြင့် မြန်မာပြန်၏၊ "ထိုတွင်"ဟူသောစကားသည် "တတ္ထ"ပုဒ်၏ မြန်မာပြန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

၂-ပါ:ကုန်သော၊ နဝကာ-နဝကာတို့သည်၊ အဌာရသ-တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါ:တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣမာနိ အဌာရသ-ဤတစ်ဆယ့်ရှစ်ပါ:သော ကုသိုလ်တို့သည်၊ ကမ္မဒ္ဓါရာ နိနာမ-ကမ္မဒ္ဓါရတို့မည်၏၊ ဝါ-ထိုထိုအကျိုး၏ အကြောင်းဖြစ်သောကံတို့ မည်၏။

ဣမေဟိ-ဤကမ္မဒ္ဓါရတို့သည်၊ ပဘာဝိတတ္တာ-အပြားအားဖြင့် ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အ'ချင်းချင်းမတူအောင် ခွဲခြား၍ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဣမေသံ ဤကမ္မဒ္ဓါရတို့၏၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ အဌာရသ-တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုးကုန်သော၊ ခတ္တိယာ-ခတ္တိယာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဌာရသ-နိ်သော၊ ဗြာဟ္မဏာ-ပုဏ္ဏားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဌာရသ-နိ်သော၊ ဝေဿာ-ဝေဿတို့ကိုလည်းကောင်း၊ [အမှုလုပ်ငန်းတို့ကို ပြုလုပ်တတ် လယ်ထွန် ကုန်ရောင်းနွားကျောင်းမှုဖြင့် အသက်မွေးတတ်ကုန်သော အသီးအသီး အလုပ်ရှိသူတို့ကို "ဝေဿ"ဟုခေါ်သည်။] အဌာရသ-နိ်သော၊ သုဒ္ဒါ-သုဒ္ဒတို့ကိုလည်းကောင်း၊ [တံငါမုဆိုး စသောအလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးကြသော ကြမ်းတမ်းသူများကို "သုဒ္ဒ"ဟုခေါ်သည်။] အဌစတ္တာလီသ-၄၈-ပါ:သော၊ ဂေါတ္တစရဏာနိ-ဂေါတ္တစရဏာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏။

ကမ္မဒ္ဓါရာနိနာမ။ ။ကမ္မာနိစ-ကံတို့လည်း ဟုတ်၏၊ တာနိ-ထိုကံတို့ဟူသည်၊ ဒ္ဓါရာနိစ-ထိုထိုအကျိုး၏အကြောင်းတို့လည်းဟုတ်၏၊ ဣတိ ကမ္မဒ္ဓါရာနိ၊ (တစ်နည်း)မဟာကုသိုလ် ပဌမစိတ် စေတသိက်-စသော ထိုထိုတရားအစုဌ် စိတ်သည် ပဓာနဖြစ်သောကြောင့် ကံ၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် စိတ်တို့ကို "ကမ္မာနံ+ဒ္ဓါရာနိ"အရ ကမ္မဒ္ဓါရဟုဆိုသည်၊ (တစ်နည်း) ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ် မနတို့ကို ထိုထိုကံ၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဒ္ဓါရတို့ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရသည်၊ "ကမ္မာနံ+ဒ္ဓါရာနိ"ဟုပင် ဝစနတ္ထပြု၊ ဤနောက်ကြောင်းနည်းသည် "ကာယဝိညတ္တိ သခ်ါတေ ကာယဒ္ဓါရေ" စသော စကားနှင့် သဘောတူပင်တည်း။

ဂေါတ္တစရဏာနိ။ ။ဤကာဋ် "၄၈-ပါ:သော ဂေါတ္တစရဏာတို့သည် ထိုခတ္တိယ စသူတို့၏ အပြားပင်တည်း"ဟုဖွင့်၏၊ ၄၈-ပါ:သရုပ်ကို မပြု၊ အနုဋီကာဋ် "ဘာရဒ္ဒါဇဂေါတမာဒယော အဌစတ္တာလီသ လောကေ ဂေါတ္တာနိ မူလဘူတာနိ" ဟု အစမ္ဘလောက်သာ သရုပ်ပြ၏၊ ဓမ္မပဒီပကျမ်းဋ် "သာဏ္ဍိလျော ကဿပေါစေဝ၊ ပေ၊ စတုဝီသတိ ဂေါတ္တာနံ, ကထိတာ ပုဗ္ဗပဏ္ဍိတာ"ဟု ၂၄-ပါ:မျှ သရုပ်ပြထား၏၊ ထို့ပြင် ဝုဒ္ဓမနုဋ်လည်း "ဗိဟပ္ပတိ"စသူတို့ကိုပြထား၏၊ ထိုအားလုံးကို တဖွဲတ် ဘာသာဋီကာ (၂)သုတ်ဋ် ပြထားပြီ၊ ထိုဂေါတ္တတဖွဲတ်ဋ် အခြားသော ဂေါတ္တများ လည်း ရှိသေးရကား ထိုအနွယ်အားလုံးပေါင်း၍ "၄၈-ပါ:"ဟု ဆိုဟန်တူသည်။

စရဏ။ ။စရဏသဒ္ဒါ၏ အနက်များစွာတို့တွင် ဂေါတ္တအနက်ကိုလည်း ဇထာမနိဓိဋ်ပြု၏၊ ထို့ကြောင့် ဂေါတ္တနှင့် စရဏသည် ပရိယာယ်ပင် ဖြစ်ဟန်တူ၏၊ သို့သော် အနုဋီကာဋ် "အဌကာလာပါဒယောအဌစတ္တာလီသေဝ စရဏာနိ" ဟုဖွင့်သောကြောင့် စရဏသည် ဂေါတ္တမှ သီးခြားယူဖွယ်ရှိပြန်သည်၊ လောကီကျမ်းတို့ဋ် ကျမ်းကျင်သူများကို စုံစမ်းကြပါလေ။ [မခုဋ်

စပန-ထပ်၍ဆက်၊ တေဘူမကေသု-ဘုံပါးခ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေသု ကုသလေသု-တို့တွင်၊ ကာမာဝစရကုသလ-ကာမာဝစရကုသိုလ်သည်၊ ဉာဏသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တဝသေန-ဉာဏသမ္ပယုတ်ကုသိုလ်, ဉာဏဝိပ္ပယုတ်ကုသိုလ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ တိဟေတုကမ္မိ-တိဟိတ်ကုသိုလ်သည်လည်း၊ (ဟောတိ ရှိ၏၊) ဒုဟေတုကမ္မိ-ဒုဟိတ်ကုသိုလ်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ ရူပါဝစရာ ရူပါဝစရ-ရူပါဝစရကုသိုလ် အရူပါဝစရကုသိုလ်သည်၊ တိဟေတုကမေဝ-တိဟိတ်ချည်းသာတည်း၊ ဉာဏသမ္ပယုတ္တမေဝ-ချည်းသာတည်း၊ ဒုတ္တ-ဤတေဘူမက ကုသိုလ်တို့တွင်၊ ကာမာဝစရံပိ-ကာမာဝစရကုသိုလ်သည်လည်း၊ အဓိပတိနာ-အဓိပတိနှင့်၊ သဟာပိ-တကွလည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိနာပိ-ကင်းဝေ့လည်း၊ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ ရူပါဝစရာရူပါဝါစရ-သည်၊ အဓိပတိသမ္ပန္နမေဝ-အဓိပတိနှင့် ပြည့်စုံသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ "အမြဲ အဓိပတိယုဉ်သည်-ဟူလို။]

စ-ဆက်၊ ဒုတ္တ-ဤတေဘူမကကုသိုလ်တို့တွင်၊ ကာမာဝစရကုသလေ-၌၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ-အာရမ္မဏာဓိပတိလည်းကောင်း၊ သဟဇာတာဓိပတိ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေပိ-နှစ်သော၊ အဓိပတယော-အဓိပတိတို့ကို၊ လဗ္ဘန္တိ-ရအပ်ကုန်၏၊ [ရအပ်သည်ဆိုသည်မှာ "အဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သည်"ဟု ဆိုလိုသည်။]ရူပါဝစရာရူပါဝစရေသု-တို့၌၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ-ကို၊ နလဗ္ဘတိ၊ သဟဇာတာဓိပတိယေဝ-ကိုသာ၊ လဗ္ဘတိ။ [ဤအဓိပတိရ-မရကို အဓိပတိပစ္စည်းကြည့်မှသိမည်၊ ၃-ချက်စုကြည့်လျှင်ပင် သိနိုင်ပါ၏။] တတ္ထ-ထို အဓိပတိတို့တွင်၊ စိတ္တသ-စိတ်၏၊ စိတ္တာဓိပတေယျဘာဝေါ-စိတ္တာဓိပတေယျ၏ အဖြစ်ကို၊

"အဋ္ဌစတ္တာလီသဂေါတ္တစရဏာနိတိ ဇေ္ဌ ဒွေ ဂေါတ္တာနိ ဟိနဋ္ဌ ဂေါတ္တံ, ဥက္ကဋ္ဌ ဂေါတ္တံ" စသည်ဖြင့် အဘိဓမ္မာဂဏ္ဌိပုဒ်၏ဝါကျကိုပြု၍, "တဋ္ဌအဋ္ဌကထာယ ဝိရဒ္ဓဝိယ ဒီသတိ=အဋ္ဌကထာနှင့် ဆန့်ကျင်သကဲ့သို့ ထင်၏"ဟု ထိုစကားကိုပင် အပြစ်ပြလေသည်။] အချုပ်မှာ-ဤ ဂေါတ္တစရဏာတို့လည်း ပြခဲ့သော ကမ္မဋ္ဌါဂုတို့၏ ကွဲပြားမှုကြောင့် (ဂ်ကွဲပြားသလို) ကွဲပြားကြရသည်" ဟု ဆိုလိုသည်။

စိတ္တသ စိတ္တာဓိပတေယျဘာဝေါ။ ။"ယသို့ ယမယေ၊ပေ၊ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ပေ၊ စိတ္တာဓိပတေယျံ" ဟူသော ပါဠိတော်၌ "စိတ္တံ, စိတ္တာဓိပတေယျံ" ၂-ပုဒ်လုံးသည် ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၌ စပ်ရသောကြောင့် အရတူပုဒ်တည်း၊ စိတ္တာဓိပတေယျံ ကို ဝိဂြိုဟ်ပြုသောအခါ၌ကား "အဓိပတိ ဧဝ အာဓိပတေယျံ" သွတ္တ၌ ဏေယျပစ္စည်.သက်၊ "စိတ္တံ+အာဓိပတေယျံ ဧတာသာတိ စိတ္တာဓိပတေယျံ=စိတ် ဟူသော အဓိပတိရှိသော သမ္ပယုတ်တရားအပေါင်း" ဤသို့ ဗဟုဗ္ဗီဟိ ပြုသည်ဖြစ်စေ, "စိတ္တံ+အဓိပတိ စိတ္တာဓိပတိ၊ စိတ္တာဓိပတိတော+ဏတ် စိတ္တာဓိပတေယျံ" ဟု ဏတတဒ္ဓိတ် ပြုသည်ဖြစ်စေ စိတ်ကိုမရဘဲ ဖဿစသော သမ္ပယုတ်တရားအပေါင်း ရ၏၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် "စိတ္တံနှင့် စိတ္တာဓိပတေယျံ"တို့ အဘယ်နည်းဖြင့် အရတူနိုင်ပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။

သမ္မယုတ္တာဓမ္မာနံ–ဖဿစသော သမ္မယုတ်တရားတို့၏၊ ဝသေန–ဖြင့်၊ ဝုတ္တော–ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန–ဆက်၊ ဘိန္နံ–၂–ပါးကုန်သော၊ စိတ္တာနံ–တို့၏၊ ဧကတော–တစ်ပြိုင်နက်၊ အဘာဝေန–မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ သမ္မယုတ္တစိတ္တသ–သမ္မယုတ်ဖြစ်သော၊ စိတ်၏၊ စိတ္တာဓိပတိနာမ–စိတ္တာဓိပတိ(အဖြစ်) မည်သည်၊ နတ္ထိ–ဆန္ဒာဒီနံ–ဆန္ဒ အစရှိသည်တို့၏၊ ဆန္ဒာဓိပတိအာဒယော–ဆန္ဒာဓိပတိ အစရှိသည်တို့သည်၊ တထာ–ထို့အတူတည်း။

ပန–ဝါဒန္တရကား၊ ကေစိ–တို့သည်၊ စိတ္တဝတော–စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ– မှာ၊ ကုသလံ–သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ မယုံပိ–စိတ်ရှိသော ငါ၏

သမ္မယုတ္တာ၊ပေ၊ **ဝုတ္တော**။ ။ထိုအမေးကို ဖြေသည့်အနေအားဖြင့် "သမ္မယုတ္တ ဓမ္မာနံ ဝသေန ဝုတ္တော"ဟု မိန့်သည်၊ "ယသ္မိံ သမယေ၊ပေ၊ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ"၌ စိတ္တ သဒ္ဒါသည် သမယကို ပိုင်းခြားသော သဒ္ဒါတည်း၊ ထို စိတ္တသဒ္ဒါသည် စိတ်စေတသိက်အပေါင်း၌ ဖြစ်၏၊ [စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ"အရ စိတ်ကိုသာ မယူရ, ပဓာန နည်းအားဖြင့် စိတ်ကို ခေါင်းတပ်သော်လည်း စိတ်စေတသိက်အပေါင်းကို ယူရသည်–ဟူလို၊] စိတ္တာဓိပတေယျ၌လည်း ပြခဲ့သော ဝိဂြိုဟ်အရ စိတ်ဟူသော အဓိပတိရှိသော စေတသိက်အပေါင်း ရ၏၊ "စိတ်ဟူသော အဓိပတိရှိ၏" ဟု ဆိုသဖြင့် အရင်းခံ စိတ်လည်း (တဂ္ဂုဏသံဝိညာဏ ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ် ဖြစ်သောကြောင့်) ရနိုင်၏၊ (စိတ္တာဓိပတေယျကို ဇာတတဒ္ဓိတ်ပြု၍ စေတသိက်အပေါင်းရလျှင် နာနတ္တ ရိကနည်းအားဖြင့် စိတ်ကိုလည်း ယူနိုင်၏၊) သို့ဖြစ်လျှင် စိတ္တံနှင့် စိတ္တာဓိပတေယျသည် စိတ်စေတသိက် ၂–ပါးစုံရခြင်းအားဖြင့် အရတူပင်ဖြစ်တော့သည်၊ ဤကား မူလဋ္ဌိကာ မှိသော အဓိပ္ပာယ်တည်း။

အနုဋ္ဌိကာ။ ။အနုဋ္ဌိကာ၌ကား စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ အရ၌လည်း စိတ်သာ ရ၏၊ သမ္မယုတ်တို့၏ စိတ္တာဓိပတေယျအမည်သည် စိတ်ကြောင့်ရသော အမည်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် အကျိုးသမ္မယုတ်တရားတို့၏ စိတ္တာဓိပတေယျအမည်ကို ဖလူပစာရအားဖြင့် အကြောင်းစိတ်၌ တင်စားသောအခါ စိတ်ကိုသာ စိတ္တာဓိပတေယျဟုခေါ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် စိတ္တံနှင့် စိတ္တာဓိပတေယျသည် အရတူ ဖြစ်နိုင်ပါသည်–ဟု မူလဋ္ဌိကာ နည်းမှ တစ်နည်းပြသည်။ [သမ္မယုတ္တဝသေနာတိ ယော စိတ္တပ္ပဘာဝိတော သမ္မယုတ္တာနံ စိတ္တာဓိပတေယျ ဘာဝေါ၊ သော တံ နိမိတ္တေ ဥပစရိတောတိ ဧဝံ ဝါ ဧတ္ထ အတ္ထော။–အနု။]

တထာ ဆန္ဒာဒီနံ။ ။တသ္မိံ သမယေ ဖဿော ဟောတိ စသည်၌ ဝိရိယ, ဝိမံသ(ပညာ)တို့၌လည်း ပါ၏၊ ယေ ဝါ ပနကၠ ဆန္ဒ လည်းပါ၏၊ ထို့ကြောင့် ဆန္ဒာဓိပတေယျ စိတ်ဖြစ်ရာအခါ၌ အဘာယ်နည်းဖြင့် ဆန္ဒ ဖြစ်စေနိုင်ပါသနည်း–ဟု မေးမှယ်ရှိသောကြောင့် "တထာ ဆန္ဒာဒီနံ" စသည်ကိုမိန့်သည်၊ ဆန္ဒ၏ ဆန္ဒာ ဓိပတေယျအဖြစ် စသည်ကိုလည်း ထို့အတူ သိပါလေ–ဟူလို၊ ဆိုလိုရင်းကား ဆန္ဒာဓိပတေယျအရ ဆန္ဒဟူသော အဓိပတိရှိသော သမ္မယုတ်တရားများ ရ၏၊ ထိုသမ္မယုတ်တရားကို အကြောင်းပြု၍ ဆန္ဒလည်း ဖလူပစာရအားဖြင့် ရ၏၊ ထိုဆန္ဒာဓိပတေယျစိတ်ဖြစ်ရာအခါ၌ ဆန္ဒလည်း ဖြစ်၏၊ ထို့အတူဝိရိယာဓိပတေယျ စိတ်ဖြစ်ရာအခါ၌ ဝိရိယဖြင့်လည်း ဖြစ်၏၊ ဝိမံသာဓိပတေယျ စိတ်ဖြစ်ရာအခါ၌ ပညာဖြင့်လည်း ဖြစ်၏ဟုမှတ်ပါ။

(သန္ဓာန်ဋ္ဌ)လည်း၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ယံ စိတ္တံ-ကို၊ ဓုရံ-ပဓာနကို၊ ကတ္တာ, ဧဋ္ဌက်-အကြီးအကဲကို၊ ကတ္တာ, အပရံ-တစ်ပါးသော၊ ကုသလစိတ္တံ-နောက်နောက် ကုသိုလ်စိတ်ကို၊ အာယူဟိတံ-အားထုတ်အပ်ပြီ၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ တံ ပုရိမစိတ္တံ-ထိုရှေ့ဖြစ်သောစိတ်သည်၊ စိတ္တာဓိပတိ နာမ ဟောတိ၊ တတော-ထိုရှေ့ စိတ္တာဓိပတိမှ၊ အာဂတတ္တာ-ဖြစ်ပေါ်လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣဒံ-ဤနောက် ဖြစ်သောစိတ်သည်၊ စိတ္တာဓိပတေယျနာမ(ဟောတိ)၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ အာဂမန ဝသေနာပိ-နောက်နောက် စိတ်၏ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းဖြစ်သော ရှေးရှေး စိတ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ အဓိပတိ နာမ-အဓိပတိမည်သည်ကို၊ ဣစ္ဆန္တိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် အလိုရှိကြပါကုန်သော်လည်း၊ အယံ နယော-ကို၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ နေဝ (ဒိဿတိ)-မတွေ့မြင်အပ်၊ အဋ္ဌကထာယံ-၌၊ နှ ဒိဿတိ၊ တသ္မာ, ဝုတ္တနယေနေဝ-("သမ္မယုတ္တာဓမ္မာနံ ဝသေန ဝုတ္တော"ဟု) ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အဓိပတိဘာဝေါ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

စ-ဆက်၊ ဧကူနဝီသတိယာ-သော၊ ဣမေသု မဟာနယေသု-ဤနည်းကြီးတို့၌၊ ပုရိမေ-ရှေ့ဖြစ်သော၊ သုဒ္ဓိကနယေ-သုဒ္ဓိကနည်း၌၊ ဝုတ္တပရိမာဏာနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ စိတ္တာနိစ-စိတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ နဝကာ စ-နဝကတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပါဠဝါရာ စ-ပါဠိ ပါဠိ အကြိမ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ [ရွတ်ဖတ်အပ်သော ပါဠိတော်ပါဠိ၏ အလှည့်အကြိမ်တို့သည်လည်းကောင်း၊] ဟောန္တိ၊ တသ္မာ, ဉာဏသမ္မယုတ္တေသု-ဉာဏသမ္မယုတ်စိတ်တို့၌၊ ဝုတ္တပရိမာဏတော-ဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်းအရှည်ထက်၊ ဝီသတိဂုဏော-၂၀-အစုရှိသော၊ (ဂုဏသဒ္ဒါရာသိ အနက်ဟော၊) ဝါ-၂၀-ဖြင့် မြှောက်အပ်သော၊ စိတ္တနဝက ဝါရဘေဒေါ-စိတ္တအပြား, နဝကအပြား, ပါဠ ဝါရအပြားကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ စတ္ဂူသု-နှ်သော၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တေသု-တို့၌၊ (ဝုတ္တပရိမာဏတော) သောဠသ ဂုဏော-သော၊ (စိတ္တနဝကဝါရဘေဒေါ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဣတိ အယံ-ကား၊ တေဘူမက ကုသလေ-၌၊ ပကိဏ္ဏကကထာနာမ-မည်၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

တေဘူမကကုသလံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

ကေစိ၊ပေ၊ ဣစ္ဆန္တိ။ ။အဘိဓမ္မာ၌ အဓိပတိမှ နှ်လျှင် "သဟဇာတ, အာရမဏ" ၂-မျိုးသာရှိ၏၊ ဤ၌လည်း သဟဇာတကိုသာဆိုလို၏၊ "စိတ်ရှိသူမှာ ဘယ်အရာမဆို မဖြစ်ဘဲရှိအုံ့နည်းဟု ရှေးရှေးစိတ်ကို ပဓာနပြု၍ နောက်နောက်စိတ်ဖြစ် ရာဝယ် နောက်စိတ်ကို "စိတ္တာဓိပတေယျ-စိတ္တာဓိပတိမှ ဖြစ်လာသောစိတ်"ဟု အဓိပ္ပာယ်မှန်ရသော်လည်း ရှေးရှေးစိတ်က နောက်နောက်စိတ်အား သဟဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး မပြုနိုင်သောကြောင့် "ထိုနည်းကို ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ၌ မတွေ့အပ်"ဟု ဆိုသည်။

လောကုတ္တရကုသိုလ် အဖွင့်

ဇဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ (တောဘုရားက ကုသလကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော ဤနည်းဖြင့်၊) ဘဝတ္တယ သမ္ပတ္တိ နိဗ္ဗတ္တက်-ဘဝ ၃-ပါး အပေါင်း၌ သမ္ပတ္တိကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ကုသလ်-ကို၊ ဒသေတွာ-ပြတော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ, သဗ္ဗဘာဝ သမတိက္ကမနာယ-အလုံးစုံသောဘဝတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ လောကုတ္တရကုသလ်ပေါ်အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ-ထိုကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ လောကုတ္တရန္တိ-ကား၊ကေနဋ္ဌေန-အဘယ် အနက်သဘောကြောင့်၊ လောကုတ္တရံ-လောကုတ္တရမည်သနည်း၊ (ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊) (ယံ စျာနံ-သည်၊) လောကံ-တေဘုမက ဝဋ္ဋဒုက္ခဟူသော လောကကို၊ တရတိ-ကူးတတ်၏၊ ဣတိ-ဤအနက်သဘောကြောင့်၊ [ကေနဋ္ဌေနအမေးနှင့် လိုက်အောင်ပေးသည်၊] (တံ စျာနံ-သည်၊) လောကုတ္တရံ-မည်၏၊ (ယံ စျာနံ) လောကံ-ကို၊ ဥတ္တရတိ-လွန်မြောက်တတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တံ စျာနံ) လောကုတ္တရံ-မည်၏၊ (ယံ ဓမ္မဇာတံ-သည်၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရသောကြောင့် သာမည်ပေးသည်၊) လောကံ-ကို၊ သမတိက္ကမ္မ-လွန်မြောက်၍၊ အဘိဘုယျ-လွှမ်းမိုး၍၊ တိဋ္ဌတိ-တည်တတ်၏၊ ဣတိ-ဤအနက်သဘောကြောင့်၊ (တံ ဓမ္မဇာတံ) လောကုတ္တရံ-မည်၏၊ (ဣတိ-ဤကား

လောကံ တရတိ။ ။"လောကော ဝုစ္စတိ လုဒ္ဓနုပလုဒ္ဓနဋ္ဌေန ဝဋ္ဋံ" ဟု "လောကိယာ ဓမ္မာ" မာတိကာပုဒ်၌ အဋ္ဌကထာ ဖွင့်ပြခဲ့သည်အတိုင်း တေဘုမက ဝဋ္ဋဒုက္ခကို "လောက" ဟု ခေါ်၏၊ တရဇာတ်သည် (ရေကူးရာ၌ကဲ့သို့) ကူးခြင်းအနက် ကိုဟောအ၏၊ မဂ်ခဏာ၌ လောကကို လွန်အောင် ကူးနေသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ "ဇတေန လောကသမတိက္ကမ ပဋိပတ္တိမာဟ"ဟု မိန့်သည်။ [ဤနည်း၌ ဥသည် အနက်မရှိ။]

လောကံ ဥတ္တရတိ။ ။ဤနည်း၌ ဥပသာရ ဥအတွက် အနက်မရှိသောကြောင့် ကူးခြင်းအနက်ကိုမယူဘဲ လွန်မြောက်ခြင်းအနက်ကိုယူရသည်၊ "မဂ်တရားဖြင့် လောကကို ကူးလာခဲ့ရာ ဖိုလ်ခဏာသို့ ရောက်သောအခါ လောကကို လွန်မြောက် နေသည်"ဟု လို။ [ဇတေန ကောကန္တ ဂမန်၊ပေ၊ဖလ်၊-ဋီကာ။]

လောကံ၊ပေ၊တိဋ္ဌတိ။ ။တရဇာတ်သည် အဘိဘဝနအနက်ကိုလည်းဟော၏၊ ဥအတွက် "သမတိက္ကမ္မ"ဟုလည်းကောင်း, တရဇာတ်အတွက် "အဘိဘုယျတိဋ္ဌတိ" ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်၊ နိဗ္ဗာန်သည် "လောကကိုလွန်မြောက်၍လည်းကောင်း, လောကနှင့်မယှဉ်စပ်ဘဲ လွှမ်းမိုး၍လည်းကောင်း, တည်နေသည်"ဟူလို။ [သမတိက္ကမ္မာတိ အာဒီနာ နိဗ္ဗာန်၊ သမတိက္ကမ္မာတိ ဟိ နိဿရိတ္တာ(ထွက်မြောက်၍)၊ အဘိဘုယျာတိ ဝိသံယုတ္တံ ဟုတ္တာတိ အတ္ထော၊ (အဓိပ္ပာယတ္ထော။)]...ဋီကာ၌ လောကုတ္တရာကုသိုလ် မဂ်ကို ပြနေသော အရာဖြစ်သောကြောင့် ထိုဝိဂြိုဟ်နက် ၃-မျိုးကို မဂ်၌သာ သုံးစွဲရမည်ဟု တစ်နည်းဖွင့်သေး၏၊ မဂ်တရားသည် ဝဋ္ဋဒုက္ခဟူသော လောကကို လွန်အောင်ကူးနေသော တရားလည်း ဟုတ်၏၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခ၌ မပါဝင်သောကြောင့် လွန်မြောက်နေသော တရားလည်းဟုတ်၏၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခကို လွှမ်းမိုးနေသော တရားလည်း ဟုတ်သည်-ဟူလို။

အဖြေတည်း၊) စျာန် ဘာဝေတိတိ-ကား၊ ဧကစိတ္တက္ခဏိက်-တစ်ခုသော စိတ္တက္ခဏ ရှိသော၊ အပ္ပနာစျာန်-အပ္ပနာစျာန်ကို၊ ဘာဝေတိဧနေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ (ဘာဝေတိ) ဝမေတိ-တိုးပွားစေ၏။

(ယံ စျာန်) လောကတော-တေဘူမက ဝဋ္ဋဒုက္ခဟူသော လောကမှ၊ နိယျာတိ-ထွက်မြောက်တတ်၏၊ ဝဋ္ဋတော-ဝဋ္ဋဒုက္ခမှ၊နိယျာတိ-၏၊ ဣတိ-(တံစျာန်)၊ နိယျာနိုက်-မည်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဧတေန-ဤလောကုတ္တရာစျာန်ကြောင့်၊ (တံ သမဂ်ီ ပုဂ္ဂလော-ထိုလောကုတ္တရာစျာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) နိယျာတိ၊ ဣတိ, နိယျာနိုက်-မည်၏၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ တံ သမ်ဂီ-ထို လောကုတ္တရာစျာန်နှင့်ပြည့်စုံသော၊ ပုဂ္ဂလော-သည်၊ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခသစ္စာကို၊ ပရိဇာနန္တော-ပိုင်းခြား၍သိလျက်၊ နိယျာတိ-ထွက်မြောက်တတ်၏၊ သမုဒယံ-သမုဒယသစ္စာကို၊ ပဟာနန္တော-ပယ်စွန့်လျက်၊ နိယျာတိ၊ နိရောဓံ-နိရောဓသစ္စာကို၊ သစ္ဆိကရောန္တော-မျက်မှောက်ပြုလျက်၊ နိယျာတိ၊ မဂ္ဂံ-မဂ္ဂသစ္စာကို၊ ဘာဝေန္တော-ဖြစ်စေလျက်၊ နိယျာတိ။

[နိယျာနိုက်ကိုဖွင့်ပြပြီး၍, "အပစယဂ၊မိ" ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် "ယထာ စပန" စသည်မိန့်၊] ပန-ကား၊ (စ အနက် မရှိ၊) တေဘူမက ကုသလံ-သည်၊ ဝဋ္ဋသ္မိံ-ဝဋ္ဋဒုက္ခ၌၊ စုတိပဋိသန္ဓိယော-တို့ကို၊ အာစိနောတိ-စိတတ်၏၊ ဝဍ္ဎေတိ-

---

ဧကဝေ၊ ဝမေတိ။ ။မဂ်သည် စိတ္တက္ခဏ တစ်ချက်မျှသာကြာသောကြောင့် "ဧကစိတ္တက္ခဏိက်"ဟုလည်းကောင်း, လောကုတ္တရာ အပ္ပနာသို့ရောက်သော စျာန်ဟု သိစေလိုသောကြောင့် "အပ္ပနာ"ဟုလည်းကောင်း ထည့်၍ဖွင့်သည်၊ ဘုရားတော်၏ ဧနန ဝမုန ၂-နက်ကို ဟောနိုင်ခြင်းကြောင့် ဘာဝေတိကို "ဧနေတိ ဝမေတိ"ဟု ၂-နက်ဖွင့်သည်၊ ထိုတွင် လောကုတ္တရာစျာန်၏ ဥပါဒ်ခြင်းကို "ဧနန"ဟုဆို၏၊ ထိုသို့ လောကုတ္တရာစျာန်ဖြစ်လာသောအခါ ဉာဏ်ပညာသည် လောကီစျာန်ထက် တိုးပွားလာသောကြောင့် ဉာဏ်ပညာအားဖြင့် တိုးပွားခြင်းကို "ဝမုန"ဟု ဆိုသည်။ [လောကီစျာန်တို့ကဲ့သို့ အထပ်ထပ် ဖြစ်စေခြင်းဟူသော ဝမုနအနက်ကား ဤ မဂ်စျာန်၌ မရနိုင်။]

လောကေ၊ပေ၊နိယျာနိုက်။ ။နိုပုဗ္ဗ ယာဓာတ်, ကတ္တားဟော အနိယပစ္စည်းဖြင့် "နိယျာတီတိ နိယျာနိယံ"ဟု ဖြစ်ထိုက်လျက် နိဒ္ဒ ရသ, ယကို ကပြု၍ "နိယျာနိုက်"ဖြစ်ရသည်ဟု ဋီကာဆို၏၊ ထို နိယျာတိပုဒ်က အပါဒါန်ကိုင်ရာသော (အပါဒါန်ပါမှ အဓိဗျာယ် ပြည့်စုံသော)ကြောင့် "လောကတော"ဟု ထည့်သည်၊ လောကအရလည်း တေဘူမက ဝဋ်တရားရသောကြောင့် လောကတောကိုပင် "ဝဋ္ဋတော"ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ [လောကီယာ ဓမ္မာ ဒုက်အဖွင့်ကို ကြည့်ပါ။]

နိယျာတီဝ၊ ။ဤဒုတိယဝိကပ်၌ကား "နိယျာတိ ဧတေနာတိ နိယျာနံ" ဟု ပြီးစေပြီးမှ သွတ္ထု၌ ဏိကပစ္စည်းဆင့်၍, နိယျာနိုက် ပြီးစေရသည်၊ ဏိကပစ္စည်း နောင်းသော်လည်း ဝုဒ္ဓိအပြု မမြဲသောကြောင့် "နေယျာနိုက်"မဖြစ်ဟု ဋီကာဆိုသည်၊ ["နိယျာနိုက်-ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော"ဟု ပေးပါ။]

တိုးပွားစေတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အာစယဂါမိနာမ-အာစယဂါမိမည်သည်၊ ဟောတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ [နပုံလိုင်ဖြစ်၍ "ဂါမိ"ဟု ရဿရှိစေ၊ (တထာ-တူ၊) ဣဒံ-ဤလောကတွင်ရာကုသိုလ်သည်၊ (အာစယဂါမိနာမ၊ မည်သည်၊) နေ-မဟုတ်၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ ဣဒံ-ဤလောကတွင်ရာကုသိုလ်သည်၊ ("အပစိနန္တံ၊ပေ၊ အပစယ ဂါမိ"တိုင်အောင်စပ်၊] ဧကသ္မိံ-တစ်ယောက်သော၊ ပုရိသေ-သည်၊(ပန်းရန်သမား သည်၊) အဠာရသဟတ္ထေ-တစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်ရှိသော၊ ပါကာရံ-မြို့ရိုးကို၊ စိနန္တေ-စီလသော်၊ အပရော-အခြားတစ်ယောက်သည်၊ ဝါ-က၊ မဟာမုဂ္ဂရံ-တင်းပုတ်ကြီးကို၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ တေန-ထိုပထမယောက်ျားသည်၊ စိတစိတဋ္ဌာနံ-စိအပ်ပြီး စီအပ်ပြီးသော အရပ်ကို၊ အပစိနန္တော (ဧဝ) အစိကိုဖျက်လျက်သာ၊ ဝိဒ္ဓံ သေန္တော-ဖျက်ဆီးလျက်သာ၊ ဂစ္ဆေယျ-ယထာ-သွားရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေव-လျှင်၊ တေဘူမကကုသလေန-သည်၊ စိတာ-စီအပ်ကုန်သော၊ စုတိပဋိသန္ဓိယော-တို့ကို၊ ပစ္စယဝေကလ္လကရဏေန-အကြောင်းချို့တဲ့သည်၏အဖြစ်ကိုပြုခြင်းအားဖြင့်၊ [အဝိဇ္ဇာပါမှ တေဘူမက ကုသိုလ်တွေက စုတိပဋိသန္ဓေတို့ကို စီနှိုင်၏၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ တဏှာကုန်ခန်းအောင်ပြုခြင်းအားဖြင့် ဟူလို။] အပစိနန္တံ-အစိကိုဖျက်လျက်၊ ဝိဒ္ဓံ သေန္တံ-ဖျက်ဆီးလျက်၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အပစယဂါမိ-မည်၏၊ [ဤပုဒ်ပြီးပုံကို အာစယဂါမိတိုက်အဖွင့်ပြန်ကြည့်ပါ၊ ဤဒ္ဒလည်း စာနံနှင့်တူအောင် အပစိနန္တံဟု နပုံလိုင်ဖြစ်သောကြောင့် "ဂါမိ"ဟု ရဿ ရှိရမည်။

ဒိဋ္ဌဂတာနံ ပဟာနာယာတိ ဣဒ္ဓ-ဒ္ဌ၊ ဂုထဂတံ-ကျင်ကြီး၊ မုတ္တဂတံ-ကျင်ငယ်၊ ဣတိ အာဒိနိ ဝိယ-ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့ကဲ့သို့၊ ဒိဋ္ဌိယောဝေ-မိစ္ဆာအယူတို့သည်ပင်၊ (ဂတသဒ္ဒသ-၏၊ တဗ္ဘာဝ ဝုတ္တိတ္တာ-တဗ္ဘော အနက်ဌ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဒိဋ္ဌိဂတာနိ-ဒိဋ္ဌိဂတတို့ မည်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဒ္ဝါသဋ္ဌိယာ-၆၂-ပါးသော၊ ဒိဋ္ဌိနံ-မိစ္ဆာအယူတို့၏၊ အန္တောဂဓတ္တာ-အတွင်းဝင်ကုန်

ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ပေ၊ဝိယ။ ။ဂူထမေဝ ဂူထဂတံ၊ မုတ္တမေဝ မုတ္တဂတံ၊ ဤပုဒ်တို့ဌ ဂတသဒ္ဒါ သည် အနက် သီးခြားမရှိသကဲ့သို့, ဒိဋ္ဌိဂတာနိဌ ဂတသဒ္ဒါလည်း အနက်သီးခြားမရှိ၊ "ဒိဋ္ဌိယော ဧဝ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ"ဟု ပြုရသည်၊ ဤသမာသ်မျိုးကို တဗ္ဘာဝဝုတ္တိကမ္မဓာရည်းသမာသ်ဟု ခေါ်၏၊ အကျယ်ကို သဒ္ဒါကျမ်းတို့ဌ ရှုပါ။

ဒိဋ္ဌိယာဝါ၊ပေ၊ ဂတာနိ။ ။ဂတသဒ္ဒါအနက်မရှိနည်းမှတစ်ပါး, အနက်ရှိနည်း ကို ပြလိုရ် "ဒ္ဝါသဋ္ဌိယာ ဝါ" စသည်မိန့်၊ မိစ္ဆာအယူသည် ၆၂ ပါးရှိ၏၊ [ဗြဟ္မဇာလ သုတ်ဌ ရှုပါ၊] မည်သည့်ဒိဋ္ဌိမဆို ထို ၆၂-ပါးဌ ပါဝင်သောကြောင့် "ဒိဋ္ဌိသု+ဂတာနိ ဒိဋ္ဌိ ဂတာနိ"ဟု သတ္တမီတပ္ပုရိသ်ပြုရသည်၊ "ဂတာနိ-ပြစ်ကုန်"ဟုရာဌ "ပါဝင်ကုန်" ဟု အဓိပ္ပာယ်ယူစေ လိုသောကြောင့် "အန္တောဂဓတ္တာ"ဟု မိန့်သည်။ [ဤဒုတိယ နည်းဌ ဝါ သဒ္ဒါ ပါပြီးဖြစ်သောကြောင့် "ဂတာနိတိပိ"ဟု ပိသဒ္ဒါ ပါဖွယ် မလို။]

သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပါဝင်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ ဒိဋ္ဌိသု-ဖြ-ပါ:သော မိစ္ဆာအယူတို့၌၊ ဂတာနိ-ဖြစ်သောအယူတို့တည်း၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ-တို့မည်၏၊ ဒေဝေသ-ဤအကုသိုလ်တို့၏၊ ဒိဋ္ဌိယာ-ဒိဋ္ဌိ၏၊ ဂတံ်ဣဝ-ဖြစ်ခြင်း ကဲ့သို့သော၊ ဂတံ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏)၊ ဣတိပိ-ကြောင့်လည်း၊ (တာနိ-တို့သည်၊) ဒိဋ္ဌိဂတာနိ-တို့မည်၏၊ ဒိဋ္ဌိသဒိသဂမနာနိ ဒိဋ္ဌိသဒိသပဝတ္တာနိ-ဒိဋ္ဌိနှင့် တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသော အကုသိုလ်တို့၊ ဣတိ အတ္ထော။ [ဂမနအရ "သွားခြင်း" အနက် ယူမည်စိုး၍ "ပဝတ္တာနိ"ဟု ထပ်၍ဖွင့်သည်၊ ဒိဋ္ဌိဂတာနိတုန်းက ဂတလည်း ဤ ပဝတ္တန အနက်ပင်တည်း။

ပန-ပရိဟာရ၊ပေ၊ဆိုဦးအံ့၊ တာနိ-ထို ဖြ-ပါ:သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသော တရားတို့ဟူသည်၊ ကာနိ-အဘယ်တို့နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ သသမ္မယုတ္တာနိ-သမ္မယုတ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ သဏ္ဌာယဒိဋ္ဌိ၊ပေ၊ကုသလာနိ-သဏ္ဌာယဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, သီလဗ္ဗတပရာမာသဒိဋ္ဌိ, အပါယ်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ရာဂ ဒေါသ မောဟဟူသော အကုသိုလ်တို့တည်း၊ (ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း၊) ဟိ-မှန်၊ [ထိုအကုသိုလ်တရား၊တို့ကို "ဒိဋ္ဌိသဒိသ ဂမန"ဟု ဆိုခြင်းသည်မှန်၏၊] တာနိ-ထိုအကုသိုလ်တို့ကို၊ (ဝုစ္စန္တိ-ခေါ်ဆိုကုန်ကုန်)၊ ယာဝ-

---

ဒိဋ္ဌိယာဝါ ဂတံ၊ပေ၊ ဂတာနိ။ ။ဤ၀ါကျ၌ စာအုပ်များ၀ယ် "ဒိဋ္ဌိယာ၀ါ"ဟု ရှိ၏၊ ယောဇနာ၌ "ဒိဋ္ဌိယာ၀ ဒိဋ္ဌိယာ ဂတံ ဣ၀"ဟု ဖွင့်သောကြောင့် "ဒိဋ္ဌိယာ၀" ဟု ရှိသင့်၏၊ [ရှေးနည်းကိုပေါင်းသော သမုစ္စယတ္ထ ပိသဒ္ဒါပါသောကြောင့် "၀ါ" သဒ္ဒါလည်း မလို။] ထိုသို့ ဣ၀သဒ္ဒါပါမှလည်း နောက်၌ "ဒိဋ္ဌိသဒိသ"ဟူသော စကားနှင့် ထပ်မိမည်။ ["ဒိဋ္ဌိယာ+ဂတံ+ ဣ၀+ဂတံ+ဒေဝေသံတိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ"ဟု ပြုစေလိုရင်းတည်း။ သုဝဏ္ဏ၀ဏ္ဏော ၀ဏ္ဏတစ်ပုဒ်ကြောသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း ဂတတစ်ပုဒ် အကြောကြပါ။]

မှတ်ချက်။ ။ဤ၀ိဂ္ဂဟသည် ပယောဂတဂ္ဂဏ သံ၀ိညာဏဗဟုဗ္ဗီဟိ ၀ိဂ္ဂဟတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဒိဋ္ဌိစေတသိက်လည်း ယှဉ်ဖက်အဖြစ်ဖြင့် ပါ၀င်ရကား သဏ္ဌာယဒိဋ္ဌိ, သီလဗ္ဗတ ပရာမာသဒိဋ္ဌိတို့ကိုပါ အရကောက်ထားသည်-ဟု မှတ်ပါ။

တာနိ၊ပေ၊မောဟ ကုသလာနိ။ ။ပြခဲ့သော ၀ိဂ္ဂဟ ၂-ပါး၏ အရကောက်၌ ဒိဋ္ဌိ စေတသိက်သာ ရ၏၊ ဤ၀ိဂ္ဂြိဟ်အရကား အဘယ်တရား၊များ ရပါသနည်း-ဟု ကိုယ်တိုင် ပုစ္ဆာထုတ်၍ "သသမ္မယုတ္တာနိ၊ပေ၊ သလာနိ"ဟု မိန့်သည်၊ ဤနည်း၌ ယှဉ်ဖက် စိတ်စေတသိက်နှင့်တကွ ဒိဋ္ဌိ၀ိစိကိစ္ဆာစသော တရား၊များ ရသည်-ဟူလို။ [သဏ္ဌာယဒိဋ္ဌိနှင့် သီလဗ္ဗတပရာမာသ ဒိဋ္ဌိအားဖြင့် ဒိဋ္ဌိ ၂-မျိုးပါနေရာ၀ယ် နိုက္ခေပကဏ္ဍ-ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ တိက်အဖွင့်၌ ရှိသည့်အတိုင်း ဤ၌ဆိုထား သည်ဟု မှတ်ပါ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသဒိဋ္ဌိကို သီးခြား ဟောတော်မူခြင်းမှာလည်း ထိုသို့ ယူသူတွေ့ကဲ့ များသောကြောင့် ဒိဋ္ဌိအထူးဖြစ်၍ သီးခြား:ဟောတော်မူဟန် ရှိသည်၊ အပါယဂမနီယဖြစ်သော ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့ကား ထိုပါဠိတော်၌ ပါသော တဒေကဋ္ဌကိလေသာတို့တည်း၊ တဒေကဋ္ဌပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ထိုအဖွင့်၌ သိရလတ္တံ့။

လောက်၊ ပဌမ မဂ္ဂဘာဝနာ–ရှေးဦးစွာသော သောတာပတ္တိမဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝ–ရှေးဦးစွာသော သောတာပတ္တိမဂ်ကို ဖြစ်စေရာ ကာလတိုင်အောင်၊ ပဝတ္တိသဗ္ဗာဝတော–ဖြစ်ခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌိသဒိသဂမနာ နိတိ–ဒိဋ္ဌိသဒိသဂမနတို့ ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ။

ကုတိ–ဤဆိုအပ်ပြီးသော' ဝစနတ္ထကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌိယောစ–မိစ္ဆာအယူတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌိဂတာစ–ဖြ–ပါးသော မိစ္ဆာအယူတို့၌ ပါဝင်သော အယူတို့ သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ–မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသော အကုသိုလ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ–ဒိဋ္ဌိဂတတို့မည်၏၊ တေသံ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ–ထိုမိစ္ဆာအယူတို့ကို၊ ဝါ–ထို ဖြ–ပါးသော မိစ္ဆာအယူတို့၌ ပါဝင်သော အယူတို့ကို၊ ဝါ–ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသော အကုသိုလ်တို့ကို၊ (ပဟာနာယ၌စပ်၊) ပဟာနာယာတိ– ကား၊ သမုစ္ဆေဒဝသေနေဝ–အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ [ဧဝဖြင့် တဒင်ပဟာန်, ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်တို့ကိုကန့်၊] ပဟာနတ္ထာယ–ပယ်ခြင်းအကျိုးငှာ။

ပဌမာယာတိ–ကား၊ ဂဏနဝသေနပိ–ဂဏန်းအစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ပဌမုပ္ပတ္တိ ဝသေနပိ–ပဌမဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဌမာယ– ပဌမဖြစ်သော၊ ဘူမိယာတိ–ကား၊ အနန္တရဟိတာယ ဘူမိယာတိအာဒီသု–အစရှိ သော ပါဠိရပ်တို့၌၊ တာဝ–စိတ္တုပ္ပါဒမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ–သော၊) အယံ ပထဝီ– ဤမြေကြီးကို၊ ဘူမိတိ–ဘူမိဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [အနန္တရဟိတာယ–အကြား၌ ထားအပ် သော အခင်းမရှိသော၊ ဘူမိယာ–မြေ၌၊ (ပတ္ထော နှ နကွိပိတဗ္ဗော၌စပ်၊ ဝိနည်း မဟာဝါ, ဥပဇ္ဈာယကထာပါဠိတော်၊) အန္တ ရေ+မိယတိ ထပိယတိတိ အန္တ ရဟိတံ (အတ္ထရဏံ)၊ နတ္ထိ+အန္တ ရဟိတံ ယသ္သာတိ အနန္တ ရဟိတာ (ဘူမိ)။] သုခဘူမိယံ ကာမာဝစရေတိ အာဒီသု–တို့၌၊ စိတ္တုပ္ပါဒေါ–စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို၊ (ဘူမိတိ ဝုစ္စတိ)။ [သုခဘူမိယံ–သုခဝေဒနာ၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သော၊ ကာမာဝစရေ–ကာမဝစရတရားတို့၌– နိဗ္ဗာနပဋိကဏ္ဍ ပါဠိတော်ဖြစ်၍ အဖွင့်ကို ထိုပါဠိတော်၌ တွေ့ရလတ္တံ့။]

ကုတိ၊ပေ၊ဂတာနိ။ ။ကုတိဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ဝိဂ္ဂဟ ၃–မျိုးလုံးကို ညွှန်သည်၊ "ဒိဋ္ဌိယောစ"သည် ပဌမဝိဂ္ဂဟ အတွက်တည်း၊ "ဒိဋ္ဌိဂတာနိစ"ကား ဒုတိယ ဝိဂ္ဂဟအတွက်တည်း၊ ဒိဋ္ဌိဂတာနိစအရ၌ ဒိဋ္ဌိလည်းပါဝင်သောကြောင့် "ဒိဋ္ဌိယောစ ဒိဋ္ဌိဂတာနိစ"ကို ရှေ့ကဖွင့်ပြီးကို ပြန်၍ညွှန်းသော စကားသာဖြစ်သည်ဟု မှတ်ပါ၊ ဧကသေသ်ပြုဟု မမှတ်လင့်၊ ပါဠိတော်၌ "ဒိဋ္ဌိဂတာနံ–(ပဌမနည်းအရ) မိစ္ဆာအယူတို့ကို" ဟု ပေး၍, (နောက် ၂–နည်းအရ) "ဖြ–ပါ: သော မိစ္ဆာအယူတို့၌ ပါဝင်သော အယူတို့ကို၊ ဝါ–ဒိဋ္ဌိနှင့်တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော အကုသိုလ်တို့ကို"ဟု ပေးပါ။

ပန-ကား၊ (တစ်နည်း) ပန-အတ္တဒ္ဒါရ သာမညမှတစ်ပါး အတ္တဒ္ဒေသ ဝိသေသကို ဆိုဦးအုံ့၊ ဣဓ-ဤပဌမာယဘူမိယာဟူသော ပါဠိ၌၊ သာမညဖလ-သာမညဖိုလ်ကို၊ (သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မဂ်၏အကျိုးဖြစ်သော သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို၊) အဓိပ္ပေတံ၊ [သမဏသ-ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သော သမဏ၏+ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ "သာမည" ဟူသည် ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းသတ်တတ်သောမဂ်တည်း၊] ဟိ-မှန်၊ တံ-ထိုသောတာပတ္တိဖိုလ်သည်၊ (ဘူမိ၌စပ်၊) သမ္မယုတ္တာနံ-ဖဿစေတနာစသော သမ္မယုတ်တရားတို့၏၊ နိဿယဘာဝတော-မှီရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဇတ္ထ-ဤဖိုလ်ဟုဆိုအပ်သော စိတ်စေတသိက်အစု၌၊ တေမ္မာ-ထိုသမ္မယုတ်တရားတို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ဖြစ်တတ်ကုန်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဘူမိ-မည်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ယသ္မာ, လောကုတ္တရဘာဝေ-လောကကို လွန်မြောက်ပြီး၏ အဖြစ်သည်၊ သမာနေပိ-တူမျှပါသော်လည်း၊ [လောကံ ဥတ္တိဏ္ဏာဘာဝေ-ဦးကာ၊ ဤစကားဖြင့် ဖိုလ်နှင့် နိဗ္ဗာန်ကိုသာဆိုသည်၊] သယမ္ပိ-မိမိဟူသော သောတာပတ္တိဖိုလ်သည်လည်း၊ ဘဝတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ပေါ် ဥပါဒ်တတ်၏၊ နိဗ္ဗာနံ ဝိယ-နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့၊ အပါတုဘာဝံ-ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၊ နေ-မဟုတ်၊ တသ္မာပိ-ကြောင့်လည်း၊ ဘူမိတိ ဝုစ္စတိ၊ [ဤအလို"ဘဝတိတိ ဘူမိ"ဟု ပြု၊] ပဌမာယ-ဂဏန်းသချာ အားဖြင့် ပဌမဖြစ်သော၊ ဝါ-(ဖြစ်စဉ်အားဖြင့်) ရှေးဦးစွာဖြစ်သော၊ တသာ ဘူမိယာ-ထိုသောတာပတ္တိဖိုလ်ဟူသော ဘုံသို့၊ (ပတ္တိယာ၌ စပ်၊) [ရှေ့ဝိကပ် အလို "ဘူမိယာ-သမ္မယုတ်တရားတို့၏ မှီရာအားဖြင့်ဖြစ်ရာ သောတာပတ္တိဖိုလ် တည်းဟူသော ဘုံသို့"ဟုလည်းကောင်း, နောက်ဝိကပ်အလို "နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့ ထင်ရှားမဖြစ်မဟုတ်, ထင်ရှားဖြစ်စေတတ်သော သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့"ဟုလည်းကောင်း ပါဠိတော် သဒ္ဒတ္ထပေးပါ။

ပတ္တိယာတိ-ကား၊ သောတာပတ္တိဖလသင်္ခါတသ-သောတာပတ္တိဖိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ပဌမသ-သော၊ သာမညဖလသ-သမဏ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မဂ်၏ အကျိုးဖြစ်သောဖိုလ်သို့၊ ပတ္တတ္ထာယ-ရောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ [ဤစကားဖြင့် "ပတ္တိယာ" သဝိဘတ်၏ တဒတ္ထသမ္ဗန္ဓနိန်အနက်ကိုပြသည်၊] ပဋိလာဘတ္ထာယ-ရခြင်းအကျိုးငှာ၊ [ပတ္တတ္ထာယကို ထပ်ဖွင့်သည်၊ "ရောက်ခြင်း" ဟူသည် "ရခြင်းပင် တည်း"ဟူလို။] ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဇတ္ထ-ဤပဌမာယဘူမိယာ ဟူသော ပါဠိ၌၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝိဝိစ္စာတိ-ကား၊ သမုစ္ဆေဒဝိဝေကဝသေန-သမုစ္ဆေဒဝိဝေက၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိဝိစ္စတွာ-ကင်းဆိတ်၍၊ ဝိနာ-ကင်းသည်၊ ဟုတ္ဝာ-၍၊ (ဝိဟရတိ-၌စပ်။)

ဣဒါနိ-၌၊ (ပါဠိတော်ဝယ် "ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ"ဟု ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌ "ဒေသေတု၊ပေ၊ မာဟ"၌စပ်၊) လောကိယဈာနံပိ-လောကီဈာန်မှသော်လည်း၊ ပဋိပဒါယ-ဈာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊

ကိုဗ္ဗာပိန ဣဒ္ဓေတိ အကယ်၍လည်း မပြိုးစီးပါပေ၊ ဧဝံ သန္ဓေဝိ–ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ (လောကီစျာန်၏သော်မှလည်း ပဋိပဒါနှင့်ကင်း၍ မပြိုးစီးနိုင်သည်မှာ မှန်ပါသော်လည်း၊) ဣဒ–ဤလောကုတ္တရာစျာန်အရာ၌၊ သုဒ္ဓိကနယံ–သုဒ္ဓိကနည်းကို၊ ပဟာယ–ပယ်၍၊ လောကုတ္တရာဈာနံ–ကို၊ ပဋိပဒါယ–ပဋိပဒါနှင့်၊ သဒ္ဓိ ယေဝ–တကွသာလျှင်၊ ဂရုံ–အလေးဂရုကို၊ ကတ္တာ, ဒေသေတု ကာမတာယ–ဟောခြင်းငှာ အလိုတော်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ခပ္ပဋိပဒံ ဒန္ဓာဘိညန္တိ အာဒိ–အစရှိသော စကားကို၊ (ဘဂဝါ) အာဟ။

တတ္ထ–ထိုဒုက္ခပ္ပဋိပဒံ ဒန္ဓာဘိညံ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ယော–အကြင်ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အာဒိတောဝ–အစမှစ၍သာလျှင်၊ ကိလေသေ–တို့ကို၊ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော–ခွာလသော်၊ ဒုက္ခေန–ခဲယဉ်းသဖြင့်၊ သသခ်ါရေန–သခ်ါရနှင့်တကွဖြစ်သော၊သပ္ပယောဂေန–ပယောဂနှင့်တကွဖြစ်သော၊ပစ္စယဂဏေန–အကြောင်းအပေါင်းဖြင့်၊) [ကိလေသာတို့ကို ခွာဖို့ရန် ကမ္မဋ္ဌာန်း နှလုံးသွင်းခြင်းဟူသော အကြောင်းအပေါင်းဖြင့်၊] ကိလမန္တော–ပင်းပန်းလျက်၊ ဝိက္ခမ္ဘေတိ–ခွာရ၏၊ တသ–ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဒုက္ခာ–သော၊ ပဋိပဒါ–မဂ်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ ပန–ကား၊ ယော–အကြင်ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသော–ခွာအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိပဿနာပရိဝါသံ–ဝိပဿနာကို ကျင့်သုံးခြင်းကို၊ ဝသန္တော–ကျင့်သုံးလသော်၊ စိရေန–ကြာမြင့်မှ၊ မဂ္ဂပါတုဘာဝံ–မဂ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသို့၊ ပါပုဏာတိ–ရောက်၏၊ တသ–ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဒန္ဓာ–လေးနှေးသော၊ အဘိညာ–ထူးသော အဘိညာဉ်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ ဣတိ–ဤသို့လျှင်၊ ယောကောစိဝါရော–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော ဝါရကို၊ ဒုက္ခပ္ပဋိပဒ ဒန္ဓာဘိညောနာမ–ဒုက္ခပ္ပဋိပဒ ဒန္ဓာဘိညအမည်ရှိ၏ဟူ၍၊ ကတော–ရှေးဆရာတို့ ပြုအပ်ပြီ။

ကိဗ္ဗာပိ၊ ပေ၊ အာဒိမာဟ။ ။လောကိယစျာန်ပိ၌ ပိသည် ဂရဟာဇောတက၊ လောကုတ္တရာစျာန်ကို သမ္ဘာဝနာပြုသောအားဖြင့် ဆည်း၊ လောကုတ္တရာစျာန်ကို မဆိုထားဘိ, လောကီစျာန်သော်မှလည်း ပဋိပဒါနှင့်ကင်း၍ မပြည့်စုံနိုင်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ထိုသို့ ပဋိပဒါနှင့် မကင်းသော လောကီစျာန်ကိုပြုရာဝယ် ပဋိပဒါနှင့် မဖက် သုဒ္ဓိကစျာန် သက်သက်ကိုလည်း ရှေးဦးစွာပြုတော်မူသကဲ့သို့, ဤလောကုတ္တရာစျာန်၌လည်း သုဒ္ဓိကနယကို ပြုတော်မူသင့်သေး၏၊ ထိုသို့ပြုတော်မူသင့်ပါ လျက် မပြုဘဲ အဘယ်ကြောင့် ပဋိပဒါနှင့် တစ်ခါတည်းတွဲ၍ "ဒုက္ခပ္ပဋိပဒံ" စသည်ကို ဟောတော်မူရပါသနည်းဟု မေးမှယ်ရှိသောကြောင့် "ကိဗ္ဗာပိ"စသည်မိန့်သည်။ [အဖြေကို နိဿယအတိုင်းကြည့်၍ သိပါ။]

ယောကောစိဝါရော။ ။အဋ္ဌကထာ၌ "အာဒိတောဝ၊ပေ၊ တသ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ"ဟု သာမညအားဖြင့် ဆိုထားသောကြောင့် "ယောကောစိဝါရော–နောက်လာမည့် သကိ ဝိက္ခမ္ဘနဝါရ, ဒိုက္ခတ္တုံ ဝိက္ခမ္ဘနဝါရ, တိက္ခတ္တုံ ဝိက္ခမ္ဘနဝါရ, စတုက္ခတ္တုံ ဝိက္ခမ္ဘနဝါရ, အနေကက္ခတ္တုံ

ပန–ပရိဟာရ၊ပေ၊ ဆိုဦးအံ့၊ ကတမံ ဝါရံ–အာဘယ်ဝါရကို၊ (အဋ္ဌကထာ စရိယာ–တို့သည်၊) ရောစေသုံ–နှစ်သက်ကုန်သနည်း၊ ဣတိ–ဤကား အမေးတည်း၊ ယတ္ထ–အကြင်ဝါရ၌၊ သကိ–တစ်ကြိမ်၊ ဝိကွမ္ဘိတာ–ခွာအပ်ပြီးကုန်သော၊ ကိလေသာ–တို့သည်၊ သမုဒါစရိတ္တာ–အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး၍၊ ဒုတိယမ္ပိ–မြောက်လည်း၊ ဝိကွမ္ဘိတာ–ပြီးကုန်သော၊ (ကိလေသာ) ပုန၊ သမုဒါစရန္တိ–အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ ပန–ကား၊ တတိယံ–၃–ကြိမ်မြောက်၊ ဝိကွမ္ဘိတေ–ခွာအပ်ပြီးကုန်သော ကိလေသာတို့ကို၊ တထာ ဝိကွမ္ဘိတေ၀–ထိုအတိုင်းခွာအပ်ပြီးသည်တို့ကိုသာ၊ (ခွာမြဲတိုင်း ခွာအပ်ပြီးသည်တို့ကိုသာ၊) ကတွာ, မဂ္ဂေန–မဂ်ဖြင့် သမုဿိတံ–အကြွင်းမဲ့ သတ်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ပါပေတိ–ရောက်စေ၏၊ ဣမံ ဝါရံ–ကို၊ (အဋ္ဌကထာ စရိယာ၊) ရောစေသုံ–ကုန်ပြီ၊ ဣမဿ ဝါရဿ–၏၊ ဒုက္ခပ္ပဋိ ပဒါ ဒန္ဓာဘိညာတိ နာမ်–ဒုက္ခပ္ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာဟု သောအမည်ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ။

ပန–ဆက်၊ ဇဏ္ဍကေန–ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားဖြင့်၊ ပါကဋ်–ထင်ရှားသည်၊ နု ဟောတိ–မဖြစ်သေး၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဇဏ္ဍ–ဤဒုက္ခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာအစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဧ၀ं-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ အာဒိတော–မှ၊ ပဋ္ဌာယ–၍၊ ဝိဘာ၀နာ–ထင်စွာဖြစ်စေခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–၏၊ ဟိ–ချဲ့၊ ယော–အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စတ္တာရိ–နှင့်သော၊ မဟာဘူတာနိ–တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ–ပိုင်းခြားကာယူပြီး၍၊ ဥပါဒါရူပံ-ဥပါဒါရုပ်ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ–၏၊ အရူပံ–နာမ်ကို၊

ဝိကွမ္ဘနဝါရတို့တွင် "မည်သည့် ဝါရမဆို ဒုက္ခပ္ပဋိပဒ ဒန္ဓာဘိညမည်၏"ဟု ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့ နာမည်ပြုအပ်ရာ ရောက်နေသည်–ဟူလို။

ဣမံ ဝါရံ ရောစေသုံ။ ။ထိုအဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်"ဤဝါရကို နှစ်သက် ကြကုန်၏" ဟူ၍ ဤဝါရဟူ သည် တတိယအကြိမ်တိုင်အောင် ခွာအပ်မှ ကိလေသာတို့ နောက်ထပ်မဖြစ်ဘဲ မဂ်ပေါ်လာစေနိုင်သော ဝါရတည်း၊ ဤသို့ ၃–ကြိမ် တိုင်အောင် ကိလေသာတို့ကို ခွာနေရသောဝါရကို "ဒုက္ခပ္ပဋိပဒါ"ဟု ရှေးဆရာတို့ နှစ်သက်ကြသည်ဟူလို၊ ၃–ကြိမ်ထက် ပိုခွာ၍ရသော ဝါရတို့၏ ဒုက္ခပ္ပဋိပဒါဖြစ် ကြောင်းမှာ ဆိုဖွယ်မလိုတော့၊ တစ်ကြိမ်ခွာရုံ, ၂–ကြိမ်ခွာရုံဖြင့် ကိလေသာတို့ကို သတ်နိုင်သောဝါရကိုကား "သုခပဋိပဒါ"ဟု ဆိုလိုသည်။

ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ, ပရိဂ္ဂဏှာတိ။ ။ရုပ်ကိုဖြစ်စေ, နာမ်ကိုဖြစ်စေ လက္ခဏာရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန်တို့ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ယူခြင်းသိခြင်းကို "ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ"ဟုလည်းကောင်း၊ "ပရိဂ္ဂဏှာတိ"ဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်၊ [ဤစကားဖြင့် "လက္ခဏာရသပစ္စုပဋ္ဌာန ဝသေန နာမရူပပရိဂ္ဂဟော ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနာမ"နှင့်အညီ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကိုပြ၏၊ ထိုသို့ပိုင်းခြား ၍ ယူရာ၌ ခက်ခက်ခဲခဲယူရလျှင် ဒုက္ခပ္ပဋိပဒါဖြစ်၏၊ ရုပ်ကိုပိုင်းခြား၍ယူတုန်းက လွယ်ကူခဲ့စေကာမူ နာမ်ကို ပိုင်းခြားယူရာ၌ ခဲယဉ်းနေပြန်လျှင် ဒုက္ခပ္ပဋိပဒါပင်တည်း၊ ဤသို့လျှင် [ပဋ္ဌိပါဒါနယ်မကုန်သမျှ တစ်နေ့ရာရာ၌ ခဲယဉ်းနေလျှင် ဒုက္ခပ္ပဋိပဒါဟုဆျည်း ခေါ်ရသည်။]

ပရိဂ္ဂဏှာတိ–၏၊ ပန–ဆက်၊ ရူပါရူပ်–ရူပ်နာမ်ကို၊ ပရိဂ္ဂဏှော–ပိုင်းခြား၍ယူလသော်၊ ဒုက္ခေန–ခဲယဉ်းသဖြင့်၊ ကသိရေန–ကသိကအောက်ဖြင့်၊ ကိလမဏော–ပင်းပန်းလျက်၊ ပရိဂ္ဂဟိတုံ–ပိုင်းခြား၍ယူခြင်းငှာ၊ သက္ကောတိ–စွမ်းနိုင်၏၊ တသ–ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဒုက္ခာပဋိပဒါနာမ–ဒုက္ခာပဋိပဒါမည်သည်၊ ဟောတိ၊ပန–ကား၊ ပရိဂ္ဂဟိတရူပါရူပသ–ပိုင်းခြား၍ယူအပ်ပြီးသော ရူပ်နာမ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝိပဿနာပရိဝါသေ–ဝိပဿနာကို ကျင့်သုံးရာအခါ၌၊ မဂ္ဂပါတုဘာဝဒန္ဓတာယ–မဂ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း၏ လေးနှေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒန္ဓာဘိညာနာမ–ဒန္ဓာဘိညာမည်သည်၊ ဟောတိ။

ယောပိ–အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ရူပါရူပ်–ရူပ်နာမ်ကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ–ပိုင်းခြားကာယူ၍၊ နာမရူပ်–နာမ်ရူပ်ကို၊ ဝေဝတ္ထပေဏော–ပိုင်းခြားသတ်မှတ်လသော်၊ ဒုက္ခေနပေ၊ဝေဝတ္ထပေတိ–ပိုင်းခြားသတ်မှတ်နိုင်၏၊ စ–ဆက်၊ နာမရူပေ–နာမ်ရူပ်ကို၊ ဝေဝတ္ထပိတော–ပိုင်းခြားသတ်မှတ်အပ်ပြီးသော်၊ ဝိပဿနာပရိဝါသံ–ဝိပဿနာကို ကျင့်သုံးခြင်းကို၊ ဝသဏော–ကျင့်သုံးလသော်၊ စိရေန, မဂ္ဂ–ကို၊ ဥပ္ပါဒေတုံ–ဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ သက္ကောတိ၊ တသာပိ–ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း၊ ဒုက္ခာပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာနာမ–မည်သည်၊ ဟောတိ။

အပရော–အခြားတစ်ယောက်သည်၊ နာမရူပ်–ကို၊ ဝေဝတ္ထပေတွာပိ–ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ပြီး၍လည်း၊ ပစ္စယေ–နာမ်ရူပ်၏အကြောင်းတို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဏှော–ပိုင်းခြား၍ယူလသော်၊ ဒုက္ခေန ကသိရေန, ကိလမဏော–ပင်ပန်းလျက်၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ–ပိုင်းခြား၍ ယူရ၏၊ ပစ္စယေ–တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာစ–ပိုင်းခြားကာယူပြီး၍လည်း၊ ဝိပဿနာပရိဝါသံပေ၊ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဧဝမ္ပိ–ဤသို့ ဖြစ်ပြန်သော်လည်း၊ (ခဲယဉ်းစွာ ပိုင်းခြားရယူခြင်း, ကြာမြင့်မှ မဂ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်ပြန်သော်လည်း၊) ဒုက္ခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာနာမ–မည်သည်၊ ဟောတိ။

အပရော–အခြားတစ်ယောက်သည်၊ ပစ္စယေ–တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာပိ–ပိုင်းခြားကာ ယူပြီး၍လည်း၊ လက္ခဏာနိ–အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တလက္ခဏာတို့ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော–ထိုးထွင်း၍သိလသော်၊ ဒုက္ခေနပေ၊ ပဋိဝိဇ္ဈတိ–ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ ပဋိဝိဒ္ဓလက္ခဏော–

နာမရူပ် ဝေဝတ္ထပေဏော စသည်။ ။ဤကိုယ်၌ နာမ်ရူပ်မျှသာရှိ၏၊ အတ္တ ဇီဝ ပုဂ္ဂလ မရှိဟု ပိုင်းခြား၍ သိမှုကို နာမရူပဝေဝတ္ထာနဉာဏ်ဟုခေါ်၏၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ နယ်ပင်တည်း၊ "ပစ္စယပရိဂ္ဂဏှော"ဖြင့် "တေသမေဝစ နာမရူပါနံ ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟော ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိနာမ"နှင့်အညီ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိကိုပြ၏၊ လက္ခဏာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တောဖြင့် သမ္မသနဉာဏ်ကိုပြ၏၊ [သင်္ခြိုဟ်အစဉ်ကို သတိပြုပါ၊] နိကန္တိ ပရိယာဒိယမာနောဖြင့် ဝိပဿနုပက္လိလေသကို ကုန်စေရသော မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိကိုပြ၏၊ ဤမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိမှ နောက်၌ ပဋိပဒါကိစ္စ ကုန်ပြီး၍ အဘိညာဘက်သို့ ရောက်လေသည်။

ထိုးထွင်းရှိသိအပ်ပြီးသော လက္ခဏာရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) စ-ဖြစ်၍လည်း၊ ဝိပဿနာ၊ပေ၊ ဥပ္ပါဒေတိ-၏၊ ဒဝံပိ-ဤသို့ဖြစ်ပြန်သော်လည်း (ခဲယဉ်းစွာ ထိုးထွင်းရှိသိရခြင်း, ကြာမြင့်မှ မဂ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်ပြန်သော်လည်း) ဒုက္ခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ နာမ ဟောတိ။

အပရော-အခြားတစ်ယောက်သည်၊ လက္ခဏာနိ-တို့ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္တာပိ-ထိုးထွင်းကာ သိပြီး၍လည်း၊ ဝိပဿနာဉာဏော-ဝိပဿနာဉာဏ်သည်၊ တိက္ခော-ထက်သည်ဖြစ်၍၊ သူရော-ရဲရင့်သည်ဖြစ်၍၊.ပသန္နော-ကြည်လင်သည်ဖြစ်၍၊ ဝဟန္တော-ရွက်ဆောင်လသော်၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်ပေါ်လာသော၊ ဝိပဿနာ နိကန္တိ-ဝိပဿနာ၏ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော နိကန္တိကို၊ (သြဘာသစသည်၌ နှစ်သက်နေသော နိကန္တိကို၊) ပရိယာဒိယမာနော-ထက်ဝန်းကျင်ယူလသော်၊ (ကုန်ခန်းစေလသော်၊) ဒုက္ခေန ကသိရေန, ကိလမန္တော-ပင်ပန်းလျက်၊ ပရိယာဒိယတိ-ထက်ဝန်းကျင်ယူရ၏၊ (ကုန်ခန်းစေရ၏၊) စ-ဆက်၊ နိကန္တိ-ဝိပဿနာ၏ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော နိကန္တိကို၊ ပရိယာဒိယိတ္တာ-ထက်ဝန်းကျင်ယူပြီး၍၊ (ကုန်ခန်းစေပြီး၍) ဝိပဿနာ ပရိဝါသံ-ကို၊ ဝသန္တော-သော်၊ စိရေန မဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဒဝံ-လည်း၊ ခဲယဉ်းစွာ နိကန္တိကို ကုန်ခန်းစေရခြင်း, ကြာမြင့်မှ မဂ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပြန်သော်လည်း၊) ဒုက္ခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ နာမ ဟောတိ၊ ဣမံဝါရံ-ဤဝါရကို၊ (အဋ္ဌကထာစရိယာ) ရောစေသုံ၊ [ဤ"ဣမံဝါရံ"၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဋီကာ၌ ၂-နည်းပြထားပြီ။] ဣမသ္မိံ ဝါရသ-၏၊ ဒေတံ နာမံ-ဤဒုက္ခာပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာဟူသော အမည်ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ "ဣတိ-သို့၊ အာဒိတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဝိဘာဝနာ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ ဤသို့ရှေးကခံပြီးသော စကားကို ပြန်၍အုပ်ပါ။] ဣမိနာဝ ဥပါယေန-ဤနည်းဖြင့်ပင်၊ ပရတော-နောက်၌၊ တိသော-နံသော၊ ပဋိပဒါ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-နံ၏၊ ["ဒုက္ခပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ, သုခါပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, သုခါပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ"တို့၌ပါသော ပဋိပဒါတို့ကို "တိသော ပဋိပဒါ"ဟု ဆိုသည်။]

ဖသော ဟောတိတိအာဒီသု-ဖသော ဟောတိ အစရှိသော ဓမ္မဒ္ဒေသတို့၌ အနုညာတညသာမိတိန္ဒြိယံ-ဟူသောပုဒ်လည်းကောင်း၊ သမ္မာဝါစာ-လည်းကောင်း၊ သမ္မာကမ္မန္တော-လည်းကောင်း၊ သမ္မာအာဇီဝေါ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရိ-နံသော၊ ပဒါနိ-ပုဒ်တို့သည်၊ အဓိကာနိ-ပိုလွန်ကုန်၏၊ [သောတာပတ္တိမဂ်က "အနုညာတညသာမိတိန္ဒြိယ" ဟု သီးခြား နာမည်ရသောကြောင့်လည်းကောင်း, သမ္မာဝါစာ စသည်တို့က လောကုတ္တရာစိတ်၌ နိယတယောဂီစေတသိက်ဖြစ်သော ကြောင့်လည်းကောင်း ဤနေရာ၌ နာမည်တပ်၍ ဟောတော်မူသည်။] နိဒ္ဒေသ ဝါရေစ-နိဒ္ဒေသဝါရ၌လည်း၊ ဝိတက္ကာဒီ နိဒ္ဒေသေသု-ဝိတက်အစရှိသည်တို့၏ နိဒ္ဒေသတို့၌၊ မဂ္ဂင်္ဂတိ အာဒီနိ-မဂ္ဂင် အစရှိကုန်သော၊ ပဒါနိ-တို့သည်၊ အဓိကာနိ၊

သေသ်-သော၊ သင်္ခ-အလုံးစုံသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ (ပဌမ မဟာကုသိုလ် စိတ်၌၊)ဝုတ္တသဒိသမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော ပုဒ်အပေါင်းနှင့်တူ သည်သာ၊ ပန-အထူး ကား၊ ဘူမန္တ ရဝသေန-ဘုံအထူး၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ လောကုတ္တရတာဝ-လောကုတ္တရာ၏ အဖြစ်သည်သာ၊ ဣဒ-ဤလောကုတ္တရကုသလကထာ၌၊ ဝိသေသော-ထူး၏။ ["ဖဿစသော ပုဒ်တို့က လောကုတ္တရဖဿစသည် ဖြစ်ရခြင်းသာ ထူး၏"ဟူလို။]

[အဓိကပုဒ်တို့ကို ဖွင့်ပြလို၍ "တတ္ထ" စသည်မိန့်၊ ယာဝနာဘ "တတ္ထဖဿောတိ အာဒိပဒေသု"ဟု ဖွင့်၏၊ နိဗ္ဗါရဏသမုဒါယဟူသည် မိမိအပေါင်းမှ ထုတ်အပ်သော အစိတ် နိဗ္ဗါရဏီယ ရှိသလောက်သာ သိမ်းယူနိုင်၏၊ ဖဿော စသည်ကား နောက်၌ နိဗ္ဗါရဏီယအဖြစ်ဖြင့် လာမည်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် လာလတ္တံ့အတိုင်းသာ စွဲပါ။] တတ္ထ-ထို အဓိကပုဒ်တို့တွင်၊ အနုညာတညဿာမိတိန္ဒြိယန္တိ-ကား၊ အနမတဂ္ဂေ-မသိအပ်သော အစရှိသော၊ (နှစ်ရာထောင်လျှောက်, ဉာဏ်ဖြင့် လျှောက်လည်း, မဖောက်မပြန်, ဧကန်သိအပ်သော အစမရှိသော၊) သံသာရဝဋ္ဋေ-သံသရာဝဋ်၌၊ [ဝဋ္ဌထိ-မနှားမရပ်, ပတ်ပတ်လည်၍ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ ဝဋ်ဏ်၊] အနုညာတံ-တစ်ရံ တစ်ခါမျှ မသိဖူးသော၊ အမတံပဒံ-မအိုမသေ, အမြဲနေခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ ["အမတ ပဒံ"ဟု ဆိုလိုလျက် ဝါစာသိလိဋ္ဌနိဂ္ဂဟိတ်လာ၊] (တစ်နည်း) အမတံ-မအို မသေသော၊ ပဒံ-နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော တရားစုကို၊ ဏာနိသာမိ-သိအံ့၊ ဝါ-သိအောင်ပြုအံ့၊ (ဉာဿာမိ၏အဖွင့်၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ (အနမတဂ္ဂေ, သံသာရဝဋ္ဋေ, အနုညာတံ-သော၊) စတုသစ္စ ဓမ္မမေဝ-သစ္စာ ၄-ပါးတရားကိုပင်၊ [သိရိုးသိစဉ်ဖြစ်၍ သန္ဓိဋ္ဌာနာဝဓာရဏဇဝဖြင့်ဆိုသည်။] ဏာနိသာမိ၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋိပန္နသ-ကျင့်ပြီးသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဣမိနာပုဗ္ဗာဘောဂေန-ဤရှေးဦးဖြစ်သော နှလုံးသွင်းကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်ပေါ်လာသော၊ ဣန္ဒြိယံ-ဣန္ဒြေတည်း၊ ["အနုညာတံ+ ဉာဿာမိတိ+ဥပ္ပန္နံ+ဣန္ဒြိယံ အနုညာတညဿာမိတိန္ဒြိယံ"ဟု ပြု၊ အမတံ ပဒံ, စတုသစ္စဓမ္မံတို့ကား၊ အနုညာတံ၏ အဘိဓေယျတို့တည်း၊] ပန-ဆက်၊ အသ-ဤ အနုညာတညဿာမိတိန္ဒြေ၏၊ လက္ခဏာဒီနံ-လက္ခဏာ အစရှိသည်တို့ကို၊) လက္ခဏ, ရသ, ပစ္စုပဋ္ဌာန်တို့ကို၊) ဟေဋ္ဌာ-၌၊ (ကာမာဝစရ ကုသလကထာ ပဌမ မဟာကုသိုလ်စိတ်၌၊) ပညိန္ဒြိယေ-ပညိန္ဒြေ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-နှ၏။

သုန္ဒရာ-ကောင်းသော၊ ဝါစာ-စကားတည်း၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ပသတ္ထာ-ချီးမွမ်းအပ်သော၊ ဝါစာ၊ သမ္ဘာဝါစာ-ကောင်းသော စကား၊ ဝါ-ချီးမွမ်းအပ်သော စကား၊ သမ္ဘာအတွက် သုန္ဒရ, ပသတ္ထ ၂-နက်ဖွင့်သည်၊ ဧတံ-ဤ သမ္ဘာဝါစာ

ဟူသော အမည်သည်၊ ဝစီဒုစ္စရိတ သမုဋ္ဌာန်ဋီကာယ–ဝစီဒုစရိုက်ကို အကြွင်းမဲ့ခွာ တတ်သော၊ မိစ္ဆာဝါစာ ဝိရတိယာ–မိစ္ဆာဝါစာဝိရတိ၏၊ အဓိဝစန်–တည်း၊ [သမ္မာဝါစာ အရ စကားသံကို နာမည်ရသော်လည်း၊ "အကျိုးစကား၏အမည်ကို အကြောင်း ဝိရတိ၌ တင်စား၍ ဖလူပစာရအားဖြင့် ဝိရတိကို သမ္မာဝါစာခေါ်သည်၊] သာ–ထိုသမ္မာဝါစာသည်၊ ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏာ–သမ္မယုတ်တရားတို့ကိုသိမ်းပိုက်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏၊ ဝါ–နှားထောင်သူ လူပေါင်းကို သိမ်းသွင်းခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ [ဋီကာ၌ ဖွင့်ထားပြီ၊] ဝိရမဏရသာ–ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ မိစ္ဆာဝါစာပဟာနပစ္စုပဋ္ဌာနာ–မိစ္ဆာဝါစာကို ပယ်ရှားတတ်သောတရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။

သုန္ဒရော–သော၊ ကမ္မန္တော–အလုပ်တည်း၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ ပသတ္ထော–သော၊ ကမ္မန္တော–တည်း၊ သမ္မာကမ္မန္တော–ကောင်းသောအလုပ်၊ ဝါ–ချီးမွမ်းအပ်သော အလုပ်၊ ဧတံ–ဤသမ္မာကမ္မန္တ ဟူသော အမည်သည်၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တ သမုဋ္ဌေဒီကာယ–မိစ္ဆာကမ္မန္တ ကို အကြွင်းမဲ့သတ်ဖြတ်တတ်သော၊ ပါဏာတိပါတာဒိ ဝိရတိယာ–ပါဏာတိပါတ အစရှိသည်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း ဝိရတိ၏၊ နာမ–အမည်တည်း၊ [သမ္မာကမ္မန္တ အရ အလုပ်ကိုရသော်လည်း ရှေးနည်းအတိုင်း အကျိုး၏အမည်ကို အကြောင်း၌တင်စား သော ဖလူပစာရအားဖြင့် ဝိရတိကိုယူပါ။] သော–ထိုသမ္မာကမ္မန္တ သည်၊ သမုဋ္ဌာန လက္ခဏော–ပြုထိုက်သော ကာယိကကိစ္စကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ–ထထကြွကြွဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ–သမ္မယုတ်တရားတို့ကို မြှောက်ပင့်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ [အဓိပ္ပာယ်ကို ဋီကာ၌ ဖွင့်ထားပြီ] ဝိရမဏရသော–၏၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တ ပဟာနပစ္စုပဋ္ဌာနော–မိစ္ဆာကမ္မန္တ ကို ပယ်တတ်သော တရားဟု ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်တို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။

သုန္ဒရော–သော၊ အာဇီဝေါ–အသက်မွေးမှုတည်း၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ ပသတ္ထော၊ အာဇီဝေါ–တည်း၊ သမ္မာအာဇီဝေါ–ကောင်းသော အသက်မွေးမှု၊ ဧတံ–ဤသမ္မာအာဇီဝ ဟူသော အမည်သည်၊ မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိယာ–မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိ၏၊ အဓိဝစန်–တည်း၊ သော–ထိုသမ္မာအာဇီဝသည်၊ ဝေါဒါနလက္ခဏော–ဇီဝမာနသတ္တဝါ၏ ဖြူစင်ကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ–သမ္မယုတ်တရားတို့၏ ဖြူစင်ကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ–အသက်မွေးမှု၏ ဖြူစင်ကြောင်းဟူ သော လက္ခဏာရှိ၏၊ [ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] ဥယာဇီဝပဝတ္တိရသော–အသင့်အားဖြင့် အသက်မွေးမှု၏ ဖြစ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ဝါ–အသင့်ပေး ဟူသော သမ္ဘတ္တိရသရှိ၏၊ မိစ္ဆာဇီဝပဟာနပစ္စုပဋ္ဌာနော–မိစ္ဆာဇီဝကို ပယ်ရှားတတ်သော တရားဟု ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်ကိုဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။

အပိစ-သည်သာမကသေး၊ [ဤဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာ စသည်သာ မက သေး။] ဟေဌာ-၌၊ (ပဌမ မဟာကုသိုလ်စိတ်၌၊) ဝိရတိတ္တယေ-ဝိရတိ ၃-ပါး အပေါင်း၌၊ ဝုတ္တာဝသေနပိ-ဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ ဇော္ဆ-ဤလောကုတ္တရာ ဝိရတိ၌၊ လက္ခဏာဒီနံ ဝေဒီတဗ္ဗာနံ၊ ဣတိ-လျှင်၊ တိဏ္ဏံ-နှင့်သော၊ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ-ဤသမ္ပာဝါစာ စသော တရားတို့၏၊ ဝသေန-စပ်သဖြင့်၊ ဟေဌာ-၌၊ (ပဌမ မဟာကုသိုလ်စိတ်၌၊) ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော၊မဂ္ဂပဠိတ်-မဂ္ဂပဠိကကို၊ ဣဓ-ဤလောကုတ္တရကုသိုလ်စိတ်၌၊ မဂ္ဂဋ္ဌက်-မဂ္ဂဋ္ဌကဟူ၍၊ (မဂ်၈-ပါးတို့၏ အပေါင်းဟူ၍၊) ဝေဒီတဗ္ဗံ၊ စ-ဆက်၊ ယေဝါပနကေသု-ယေဝါပနက တရားတို့၌၊ ဣမေသံ-ဤဝိရတိ ၃-ပါးတို့၏၊ အဘာဝေါ-မရှိခြင်းသည်၊ (မပါခြင်း သည်၊ ဟောတိ၊) တထာ-တူ၊ ကရဏာ မုဒိတာနံ-တို့၏၊ (အဘာဝေါ ဟောတိ)၊ ဟိ-မုန်၊ တယော-နှင့်သော၊ ဣမေဓမ္မာ-ဤဝိရတိတရားတို့သည်၊ [အချို့စာအုပ်တို့၌ ဓမ္မာ မပါ။] ဣဓ-ဤလောကုတ္တရ ကုသိုလ်စိတ်၌၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ အာဂတတ္တာဝ-တိုက်ရိုက်လာကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ ယေဝါပနကေသု-တို့၌၊ နု ဂဟိတာ-မယူအပ်ကုန်၊ ပန-ကား၊ ကရုဏာ မုဒိတာ-တို့သည်၊ သတ္တာရမဏာ-သတ္တဝါပညတ် ဟူသော အာရုံရှိကုန်၏၊ ဣမေ ဓမ္မာ-ဤလောကုတ္တရာတရားတို့သည်၊ နိဗ္ဗာနာရ မဏာ-နိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံရှိကုန်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တာပိ-ထိုကရုဏာ မုဒိတာ တို့ကိုလည်း၊ ဇော္ဆ-ဤလောကုတ္တရာ ကုသိုလ်အရာ၌၊ နု ဂဟိတာ-နှင့်၊ [ဤအဓိပ္ပာယ် များကို ယူ၍ သင်္ဂြိဟ်, စေတသိက်ပိုင်း, လောကုတ္တရာစိတ် သင်ဟနည်း၌ ပြထား သည်။] အယံ-ကား၊ တာဝ-နိဒ္ဒေသမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော၊) ဥဒ္ဒေသဝါရေ-၌၊ ဝိသေသတ္ထော-ထူးသော အနက်တည်း။

ပန-ကား၊ နိဒ္ဒေသဝါရေ-၌၊ မဂ္ဂင် မဂ္ဂပရိယာပန္နန် ဇော္ဆ-ဤပါဠိ၌၊ တာဝ-မဂ္ဂပရိယာပန္နမှ ရှေးဦးစွာ၊ မဂ္ဂသ-အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်၏၊ အင်္ဂ-အစိတ်အပိုင်းတည်း၊ ဝါ-တစ်ဖို့တစ်စုတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ မဂ္ဂင်-မည်၏၊ မဂ္ဂကောဋ္ဌာသော-အဋ္ဌင်္ဂိက မဂ်၏ တစ်ဖို့တစ်စုတည်း၊ ဣတိအဏ္ဍော၊ ပန-ကား၊ (မဂ္ဂင်မှတစ်ပါး မဂ္ဂပရိယာပန္န ကား၊) အရဏေ-၌၊ ပရိယာပန္နံ-အကျုံးဝင်သော ဝတ္ထုသည်၊ အရဏပရိယာပန္နံ နာမ-အရဏပရိယာပန္န မည်သည်၊ ဟောတိ ယထာ၊ ဇဝံ-တူ၊ မဂ္ဂေ-အဋ္ဌင်္ဂိက မဂ်၌၊ ပရိယာပန္နံ-အကျုံးဝင်သောတရားတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ မဂ္ဂပရိယာပန္နံ-မည်၏၊ မဂ္ဂသန္နိဿိတံ-အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်၌ မှီသောတရား၊ ဣတိ အဏ္ဍော။ [ဝိတက် သည် သမ္မာသင်္ကပ္ပ မဂ္ဂင်တည်း၊ ထိုဝိတက်သည် အပေါင်း ဖြစ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ၌ အကျုံးဝင် (ပါဝင်) သောကြောင့် မဂ္ဂပရိယာပန္နမည်၏၊ အစိတ်တရားသည် အပေါင်း မဂ္ဂင် ရှစ်ပါးကို မှီရသောကြောင့် မဂ္ဂနိဿိတလည်း ဖြစ်သည်။

ပီတိသမ္ဟောဗျော်ကေါ်တိ ဣဒ္ဓေ-ခ္ခဏေ၊ ပီတိ ဧဝ-ပီတိသည်ပင်၊ သမ္ဟောဗျော်ကေါ်-သမ္ဟောဗျင်တည်း၊ ပီတိသမ္ဟောဗျော်ကေါ်-ပီတိသည်ပင် သမ္ဟောဗျင်၊ တတ္ထ-ထိုသမ္ဟောဗျော်ကေါ်ဟူသော ပါဠိခ္ခဏ်၊ (ဝစနတ္ထော ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဟောဒိယာ-ဟောဒိမည်သော ဓမ္မသာမဂ္ဂိ၏၊ [သဒ္ဒတ္ထကို မပေးသေးဘဲအလွယ်ပေးသည်။] အဂေါ်-အစိတ်အပိုင်းတည်း၊ [ဂ-ဖို့ ဂ-စုရှိသည်တွင် တစ်ဖို့တစ်စုတည်း၊ ဝါ-တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းတည်း၊] ဝါ-တစ်နည်း၊ ဟောဒိသ-ဟောဒိမည်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အဂေါ်-အစိတ်အပိုင်းတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဟောဗျော်ကေါ်-ဟောဗျော်ကိမည်၏။

ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ)၊ ယာ အယံ ဓမ္မသာမဂ္ဂိ-အကြင် တရားအပေါင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းကို၊ (ဟောဒိတိ ဝုစ္စတိ၎စပ်၊) လောကုတ္တရ မဂ္ဂကွဏော-လောကုတ္တရာမဂ်ခဏာ၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ-သော၊ လိနဒ္ဓစ္ဆပတိဋ္ဌာနာယူဟနကာမသုခတ္ထ ကိလမထာနုယောဂ ဥစ္ဆေဒသဿတာ ဘိနိဝေသာဒီနံ-တွန့်ဆုတ်ခြင်း, ပြန့်လွင့်ခြင်း ဘဝသံသရာ၌ တည်တံ့ခြင်း, သံသရာဝယ် တည်တံ့ဖို့ရန်အားထုတ်ခြင်း, ကာမသုခါနုယောဂ, အတ္တကိလမထာနုယောဂ, ဥစ္ဆေဒ အဘိနိဝေသ, သဿတ အဘိနိဝေသ အစရှိကုန်သော၊ အနေကေသံ-များစွာကုန်သော၊ ဥပဒ္ဒဝါနံ-ဥပဒ္ဒဝေါတို့၏၊ (ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်သော ဘေးရန်တို့၏၊) ပဋိပက္ခဘူတာယ-ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ သတိ ဓမ္မဝိစယ ဝီရိယ ပီတိ သမာဓိ ဥပေက္ခာ

ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ။အခြားနေရာ၌ "ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ" ဟုစချိလျှင် တပါဠိကရုဏာဝါကျဟု ဆိုရသော်လည်း ဤနေရာ၌ကား ရှေ့စကားကို အကျယ် ပြလိုသောကြောင့် ဝိတ္ထာရဝါကျသာဖြစ်သင့်၏၊ [ဟောဗျော်သံယုတ် အဋ္ဌကထာ၌ကား ဝိတ္ထာရဟောတက ဟိသဒ္ဒါ တိုက်ရိုက်ပါ၏၊] မှန်၏ "ယာ အယံ ဓမ္မသာမဂ္ဂိ၊ပေ၊ ဗျာနဂ်မဂ္ဂဂ်ါဒီနိဝိယ" တိုင်အောင်စကားသည် ဟောဒိယာ+အဂေါ် ဟောဗျော်ကေါ်၏ အကျယ်တည်း၊ "ယောပေသ၊ပေ၊ဟောဗျော်ကိတိ" တိုင်အောင် စကားသည် "ဟောဒိသဝါ အဂေါ်တိ ဟောဗျော်ကေါ်"၏အကျယ်တည်း။[ယာ အယံ ဓမ္မသာမဂ္ဂိကို "ဟောဒိတိ ဝုစ္စတိ"၌ လှမ်းစပ်ပါ၊ ယာ အယံ ဓမ္မသာမဂ္ဂိသည် "ယာယ၊ပေ၊ ဓမ္မ သာမဂ္ဂိယာ"နှင့် အရတူတည်း၊ ဤ ဓမ္မသာမဂ္ဂိဟူသည် သတိသမ္ဟောဗျင်စသော ဟောဗျင် ၇-ပါး၏ အညီအညွတ် စုမိခြင်းတည်း။]

လိနဒ္ဓစ္ဆ၊ပေ၊ ဥပဒ္ဒဝါနံ။ ။"လိန" ဟူသည် တွန့်ဆုတ်တွန့်ဆုတ် ဖြစ်တတ်သော ကောသဇ္ဇပြဋ္ဌာန်းသော အကုသိုလ်စိတ္တဟူပါ၏တည်း၊ ဥဒ္ဓစ္စကား ပြန့်လွင့်တတ် သော သဘောတည်း၊ ပတိဋ္ဌာန-ဟူသည် ဤဘဝ၌လည်းကောင်း, သံသရာ၌လည်း ကောင်း ကိလေသာ၏အစွမ်းဖြင့် တန့်ရပ်နေခြင်း (တစ်နည်း) တဏှာ၏အစွမ်းဖြင့် တန့်ရပ်နေခြင်းတည်း၊ အာယူဟန-ဟူသည် သံသရာ၌ ရပ်တည်နိုင်ဖို့ရန် နောက်နောက် ဘဝအတွက် ပြုစီမံတတ်သော ပုညာ ပုညာ အာနဉ္ဇာဘိ သင်္ခါရတို့၏ အစွမ်းဖြင့် အားထုတ်ခြင်း(တစ်နည်း) ဒိဋ္ဌိ၏ အစွမ်းဖြင့် အားထုတ်ခြင်းတည်း၊ "ပတိဋ္ဌာနံ ဣဓ သံသာရေ အဝဋ္ဌာနံ၊ပေ၊ ပတိဋ္ဌာနာယ ပနဗျာပါရာပတ္တိ ကမ္မတိ"-ဘောဗျော်ဝိဘင်း အနုဋ္ဌီကာ။ [ကာမသုခါနုယောဂ-စသည်တို့ကို အခြားကျမ်း၌ ထင်ရှားဖွင့်ထားပြီ၊]

သခ်ါတာယ-သတိ, ဓမ္မဝိစယ, ဝိရိယ, ပီတိ, ပဿဒ္ဓိ, သမာဓိ, ဥပေက္ခာဟု ဆိုအပ်သော၊ ယာယ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ-အကြင်တရား၊ တို့၏ ညီညွတ်ခြင်းဖြင့်၊ အရိယသာဝကော-သည်၊ ဗုဇ္ဈတိ- ကိလေသာ အစဉ်ဟူသော အိပ်ပျော်ခြင်းမှ နိုးတတ်၏၊ ဝါ-သစ္စာ ၄-ပါး၊ တရား၊ တို့ကို ထိုးထွင်း၍သိတတ်၏၊ ဝါ-နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့်သိတတ်၏၊ ဣတိ ကတ္တာ-ကြောင့်၊ ဗောဓိတိ-ဗောဓိဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

["အရိယသာဝကော ဗုဇ္ဈတိ"၌ ဗုဇ္ဈတိအရ အဘယ်အနက်ကိုမှတ်ရမည်နည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်၊ "ဗုဇ္ဈတိတိ" စသည်ကိုမိန့်၊] ဗုဇ္ဈတိတိ-ကား၊ ကိလေသသန္တာနနိဒ္ဒါယ-ကိလေသာအစဉ်တည်းဟူသော အိပ်ပျော်ခြင်းမှ၊ ဥဋ္ဌဟတိ-နိုးကြားထကြွတတ်၏၊ [ဗုဒ္ဓေါတ်၏ ဇာဂရဏအနက်ကိုဖွင့်သည်၊] ဝါ-တစ်နည်း၊ စတ္တာရိ, အရိယသစ္စာနိ-တို့ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈတိ-ထိုးထွင်း၍သိတတ်၏၊ [ဗုဒ္ဓေါတ်၏ ဉာဏအနက်ကိုဖွင့်သည်၊] ဝါ-တစ်နည်း၊ နိဗ္ဗာနမေဝ-နိဗ္ဗာန်ကိုသာ၊ သစ္ဆိကရောတိ-မျက်မှောက်ပြုတတ်၏၊ [ဗုဒ္ဓေါတ်၏ ဉာဏအနက်ကိုပင် ဖွင့်သည်၊] ဓမ္မသာမဂ္ဂိ သခ်ါတာယ-တရား၊ တို့၏ ညီညွတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ တသာ ဗောဓိယာ-ထိုဗောဓိ၏၊ အဂ်ေါ-အစိတ်အပိုင်းတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ပိသဒ္ဒါ အပို၊)

ဤဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးသည် ထိုဘေးရန်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကြ၏။ [ပတိဋ္ဌာန်, အာယူဟနတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သံယုတ်အစ ဩဃတရဏသုတ် အဋ္ဌကထာမှယူ၍ အနုဋီကာ၌ အကျယ်ပြထားသေး၏။]

မှတ်ချက်။ ။ဓမ္မဝိစယ, ဝိရိယ, ပီတိ ပြဋ္ဌာန်းသော ဓမ္မသာမဂ္ဂိ (ဗောဇ္ဈင် တရား ၇-ပါး)သည် လိန ပရိဋ္ဌာန ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ ဥစ္ဆေဒ အတိနိဝေသတို့၏ ပဋိပက္ခတည်း၊ ပဿဒ္ဓိ သမာဓိ ဥပေက္ခာ ပြဋ္ဌာန်းသော ဓမ္မသာမဂ္ဂိ (ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး)သည် ဥဒ္ဓစ္စ အာယူဟန အတ္တကိလမထာနုယောဂ သဿတ အဘိနိဝေသတို့၏ ပဋိပက္ခဖြစ်၏၊ သတိကား လိနစသော ဥဒ္ဓစ္စ စသော ၂-ဖက်လုံးတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်၊...ဗောဇ္ဈင်သံယုတ်ဋီကာ။

ဗုဇ္ဈတိတိ ကတ္တာ ပေ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ။"ယာယ ဗုဇ္ဈတိ"ကိုကြည့်၍ "ဗုဇ္ဈတိ ဗောယာတိ ဗောဓိ"ဟု ပြုပါ၊ "ဗုဇ္ဈတိတိ" စသည်ကား အရိယသာဝကော ဗုဇ္ဈတိ၏ အနက်ဖွင့်တည်း၊ ထိုအဖွင့်ကိုကြည့်၍ "ဗုဇ္ဈတိ-ကိလေသာအစဉ်ဟူသော အိပ်ပျော် ခြင်းမှ နိုးတတ်၏"ဟု ဗုဒ္ဓေါတ်၏ ဇာဂရဏအနက်ကိုလည်းကောင်း, "သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်၏၊ ဝါ-(သစ္စာ ၄-ပါးတွင် နိရောဓ သစ္စာမည်သော) နိဗ္ဗာန်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်၏"ဟု ဗုဒ္ဓေါတ်၏ ဉာဏ အနက်ကိုလည်းကောင်းပေးပါ။ [သစ္စာ၄-ပါးကိုသိရာဝယ် အာရုံပြုသောအားဖြင့် နိရောဓ (နိဗ္ဗာန်)ကိုသာ သိ၏၊ ကျန် ၃-ပါးကိုကား အသမ္မောဟပဋိဝေဓ (မတွေ့မဝေသော=စိတ်တည်း၌ ရှင်းပြီး လင်းပြီး ဖြစ်နေသော)အားဖြင့်သာသိ၏၊ ထို့ကြောင့် မုချသိကိုပြလို၍ "နိဗ္ဗာနမေဝ ဝါ"ဟု တစ်နည်းပြသည်၊ ဝေဖြင့် ကြွင်း သစ္စာ ၃-ပါးကို ကန့်။]

ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ-မည်၏၊ (ကာနိ၀ိယ-အဘယ်တို့ ကဲ့သို့နည်း၊) စျာနင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါဒိနိ၀ိယ-စျာနင်္ဂ, မဂ္ဂင်္ဂ အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။

["ဗောဓိယာ အင်္ဂေါ"၏ အကျယ်ကိုပြုပြီး၍, "ဗောဓိသ၀ါ အင်္ဂေါ"၏ အကျယ်ကိုပြုလိုသောကြောင့် "ယောပေသ" စသည်မိန့်၊ "ယောပိ သေ"ကို "အရိယသာ၀ကော"ကျမှ တွဲ၊] ယထာ၀ုတ္တပွကာရာယ-အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ [သတိ, ၀မ္မ၀ိစယ အစရှိသော အပြားရှိသော၊] ဧတာယ ၀မ္မသာမဂ္ဂိယာ-ဤတရားတို့၏ ပေါင်းဆုံညီညွတ်ခြင်းဖြင့်၊ ဗုဇ္ဈတိ-၏၊ ဣတိ ကတ္တာ-ကြောင့်၊ ယောပိ ဧသော အရိယသာ၀ကော-အကြင် အရိယာသာ၀ကကိုလည်း၊ ဗောဓိတိ ၀ုစ္စတိ၊ တသ ဗောဓိသ-ထိုဗောဓိမည်သော အရိယာသာ၀ကဏ်၊ အင်္ဂေါ-အစိတ်အပိုင်းတည်း၊ ဣတိပိ-ဤ၀စနတ္ထကြောင့်လည်း၊ [ပိဖြင့် ရှေ့၀စနတ္ထကို ပေါင်း၊] ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ-မည်၏၊ (ကေ၀ိယ-အဘယ်တို့ကဲ့သို့နည်း၊) သေနင်္ဂရထင်္ဂါဒယော ၀ိယ-သေနင်္ဂရထင်္ဂ အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့တည်း၊ တေန-ကြောင့်၊ အဋ္ဌကထာစရိယာ-ရှေးအထကထာဆရာတို့သည်၊ အာဟု (ကိ) ဗုဇ္ဈနကသ၊ပေ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ-ဟူ၍၊ အာဟု [ဗုဇ္ဈနကသ- ကိလေသာအစဉ်ဟူသော အိပ်ပျော်ခြင်းမှ နိုးတတ်သော၊

တသ ၊ပေ၊ မဂ္ဂင်္ဂါဒိနိ၀ိယ။ ။"ဗောဓိယာ+အင်္ဂေါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ"သာလိုရင်း၊ [အင်္ဂေါတိပိ"ဟု စာအုပ်များ၌ ပါသဒ္ဒါပါ၏၊ ပဌမဆုံး ဝိဂ္ဂဟဖြစ်၍ ပေါင်းဖွယ်မရှိရကား ပါမပါလျှင် ကောင်း၏၊ မဟာ၀ဂ-ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်း ထိုပဌမနည်း၀ယ် ပါသဒ္ဒါမပါ၊] စျာန် ၅-ပါးအပေါင်း၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်ပါးပါးကို စျာနင်္ဂဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း, မဂ်တရား ၈-ပါးအပေါင်း၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်ပါးပါးကို မဂ္ဂင်္ဂဟုခေါ်ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း, ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး အပေါင်းဟူသော ၀မ္မသာမဂ္ဂီ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော သတိစသော တစ်ပါးစီကို "ဗောဇ္ဈင်္ဂ"ခေါ်ရသည်ဟုသိစေလိုလျှင် "စျာနင်္ဂ မဂ္ဂင်္ဂါဒိနိ ၀ိယ"ဟု မိန့်သည်၊ ဤပါဌ်ဖြင့် အင်္ဂသဒ္ဒါသည် "အ၀ယ၀-အစိတ်အပိုင်း အနက်ဟော"ဟု သိစေလိုရင်း ဖြစ်သည်။ [စျာနင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါဒယောဝိယာတိ ဧတေန ဗောဓိ ဗောဇ္ဈင်္ဂသဒ္ဒါနံ သမုဒါယာ ၀ယ၀ဝိသယတ် ဒဿေတိ-ဗောဓိအရ အပေါင်းရှု၍, ဗောဇ္ဈင်္ဂအရ အစိတ်ရသည်ဟု ပြသည်၊...ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ် ဋီကာ။

ယောပေသ ၊ပေ၊ ရထင်္ဂါဒယောဝိယ။ ။ယော သေကို ကြည့်၍ "ဗုဇ္ဈတိတိ ဗောဓိ"ဟု ကတ္တုသာဓနပြု၊ တို့ကြောင့် "အရိယသာ၀ကော ဗောဓိတိ ၀ုစ္စတိ"ဟု မိန့် သည်၊ အရိယာသာ၀ကကို အရကောက်သောကြောင့် "တသ ဗောဓိသ"ဟု ပုလ္လိင်ထား၍ ရှေ့ဝိဟဂ္ဂတ္တ၌ ပေါင်းဖို့ရာ ဝိသဒ္ဒါကိုလည်း ပြုထားသည်၊ သေနင်္ဂဟူသည် စစ်တပ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော ဆင်တပ် စသည်တည်း၊ ရထင်္ဂဟူသည် ရထား, လှည်းတို့၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော "ဝင်ရိုး, လှည်းသန့်" စသည်တည်း၊ ဤနည်း၌လည်း ဗောဇ္ဈင်္ဂ၌ အင်္ဂသဒ္ဒါကို အစိတ်အပိုင်းဟောဟုပင် ယူပါ၊ "ဗောဓိ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်"ဟု ခေါ်ရသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏ ရုပ် နာမ်ခန္ဓာ အစဉ်၀ယ် သတိစသည်တို့လည်း အစိတ်အပိုင်းအဖြစ်ဖြင့် ပါ၀င်ကြသည်-ဟု ဆိုလိုသည်။

(သစ္စာ ၄-ပါး တရားတို့ကို သိတတ်သော, စသည်ဖြင့်လည်း ပေးပါ၊) ပုဂ္ဂလသ-ဏ၊ အဂါ-အစိတ်အပိုင်းတို့တည်း၊ ဣတိ ဝါ-ကြောင့်လည်း၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ-ဗောဇ္ဈင်တို့မည်၏။]

အပိစ-သည်သာမကသေး၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ၊ပေ၊ သမ္ဗုဇ္ဈန္တီတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ-ဗောဇ္ဈင်္ဂါဟူသော၊ ဣမိနာ ပဋိသမ္ဘိဒါနယေနာပိ-ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်နည်းဖြင့်လည်း၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ-ဗောဇ္ဈင် သဒ္ဒါ၏ အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ-ကား၊ ကေနဋ္ဌေန-ကြောင့်၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ-တို့မည်သနည်း၊ ဗောဓယ-သိခြင်းအကျိုး၄၁၊ သံဝတ္တန္တီ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ-ဗောဇ္ဈင်တို့မည်၏၊ ဗုဇ္ဈန္တီ-သိတတ်ကုန်၏၊ ဣတိ, ဗောဇ္ဈင်္ဂါ-တို့မည်၏၊ အနုဗုဇ္ဈန္တီ-ဝိပဿနာအစရှိသော အကြောင်းတို့အားလျော်စွာ သိတတ်ကုန်၏၊ ဝါ-သိထိုက်သော သစ္စာ ၄-ပါး တရားတို့အားလျော်စွာ သိတတ်ကုန်၏၊ ဣတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ပတိဗုဇ္ဈန္တီ-မျက်မှောက်၏

ကာရဏာအနက် မသင့်။ ။ရှေးနိဿယယ၌ ဤနည်းဝယ် "အင်္ဂါ-အကြောင်း တည်း"ဟု ပေး၏၊ သတိစသော တရားတို့သည် ဗောဓိမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏အကြောင်း မဖြစ်နိုင်ရကား ထိုအနက်ကိုစဉ်းစားပါလေ၊ ဋီကာ၌လည်း ပဋိသမ္ဘိဒါနည်းကျမှ "အင်္ဂသဒ္ဒါ ကာရဏာတ္ထောပိ ဟောတိ"ဟု မှင့်၏၊ ထိုပါဖြင့် ရှေ့ ၂-နည်း၌လာသော အဝယဝတ္ထုကို ပေါင်းသည်။

မှတ်ချက်။ ။ပဌမဝိဂ္ဂဟ၏ အနက်ကိုပြရာ၌ "ဗောဓိ"အရ ပရမတ္ထတရား ရသောကြောင့် "ဗောဓိသဒ္ဒါသည် ဝိဇ္ဇမာနပညတ်တည်း" ဟု သိစေလိုရကား "စျာနင်္ဂဏ"ဟု ဝိဇ္ဇမာနပြစ်သော ပရမတ္ထတရားကို ဥပမာပြ၏၊ ဤဒုတိယ နည်း၌ကား "ဗောဓိ"အရ ပုဂ္ဂိုလ်ရသောကြောင့် "ဗောဓိသဒ္ဒါသည် အဝိဇ္ဇမာန ပညတ်တည်း"ဟု သိစေလိုရကား အဝိဇ္ဇမာန ဖြစ်သော သေနဂ်ရထဂ်ဝယ် သေနာရထတို့ကို ဥပမာပြသည်၊ [သေနဂ်ရထဂ်ါဒယော ဝိယာတိ ဗောဓ ပုဂ္ဂလပညတ္တိယာ (ပုဂ္ဂိုလ်ကို အရကောက်ရသော ဗောဓိဟူသောပညတ်၏) အဝိဇ္ဇမာန ပညတ္တိဘာဝ ဒဿေတိ၊-ဋီကာ။...ဤ"သေနဂ်ရထဂ်"ပုဒ်၌ အင်္ဂသဒ္ဒါသည် အဝယဝ (အစိတ်) အနက်ဖြစ်သကဲ့သို့ ဗောဇ္ဈင်္ဂ၌ အင်္ဂသဒ္ဒါ၏ အဝယဝ အနက် ဖြစ်သင့်ပုံကိုလည်း သတိပြုပါ။]

ဗောဓယ၊ပေ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ။"ဗောဓယ သံဝတ္တန္တီ-သိခြင်းအကျိုးဌာ ဖြစ်ကြသော တရားများ"ဟု ဆိုသဖြင့် "သိခြင်း၏+အကြောင်းဖြစ်သော တရားများ" ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် ဤနည်း၌ အင်္ဂါသဒ္ဒါသည် ကာရဏာအနက်ဟော တည်း၊ [ဗုဇ္ဈတီတိ ဗောဓိ-သစ္စာ ၄-ပါးကိုသိတတ်သော မဂ်၊ ဗောဓိယာ+အင်္ဂေါ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ"ဟု ပြု၊ "အင်္ဂသဒ္ဒေါ ကာရဏတ္ထောပိ ဟောတိ၊-ဋီကာ။]

ဗုဇ္ဈန္တီတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ။ဤနည်း၌ ကတ္တားအနက် တစ်ခုကိုသာ ပြထားသော ကြောင့် ဗောဓိနှင့် အင်္ဂ အရတူဟု သိရ၏၊ ထို့ကြောင့် "ဗုဇ္ဈန္တီတိ ဗောဓိယော၊ ဗောဓိယော ဧဝ+အင်္ဂါ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ"ဟု ဋီကာပြုသည်။

အနုဗုဇ္ဈန္တီတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ။အနုကို "ဝိပဿနာဒီနဲ့ ကာရဏာနဲ့ ဗုဒ္ဓိတဗ္ဗာနဋ္ဌ သစ္စာနဲ့ အနုရူပ်"ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအတိုင်း အနက်ပေးထားသည်၊ ဝိကြိုဟ်ကို ရှေးနည်းအတိုင်းပြု။

အဖြစ်ဖြင့် ရှေးရှုသိတတ်ကုန်၏၊ ဣတိဟောဗျော်၊ သမ္ဘဝဋ္ဌာနီ–မဟောက်မပြုန် အမှန်အတိုင်း သိတတ်ကုန်၏၊ ဣတိဟောဗျော်။] ပသဏ္ဌော–သော၊ ဟောဗျော်–ဟောဗျင်တည်း၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ သုနှရော–သော၊ ဟောဗျော်–တည်း၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ သမ္ဘောဗျော်–မည်၏၊ ဧဝံ–ဤ၊ ပိတိဧဝ–ပိတိသည်ပင်၊ သမ္ဘောဗျော်–သမ္ဘောဗျင်တည်း၊ ပိတိသမ္ဘောဗျော်–ဗျင်၊ ဣတိ–ဤကား အပြီးတည်း၊ (ရှေးနိဿယ၌ ဣတိမပါ၊) စိတ္တေကဂ္ဂတာနိဒ္ဒေသာဒိသုပိ–တို့၌လည်း၊ ဣမိနာဝနယေန–ဖြင့်သာလျှင်၊ အတ္ထော–ဟောဗျော်သဒ္ဒါ၏အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ [ထိုစိတ္တေကဂ္ဂတာ နိဒ္ဒေသ အစရှိသည်တို့၌လည်း သမာဓိသမ္ဘောဗျော်၏ စသည်ပါသောကြောင့် ဤအတိဒေသ သံဝဏ္ဏနာကို ပြုရသည်။]

[အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယ၏ နိဒ္ဒေသကို ဖွင့်ပြလို၍ "တေသံ ဓမ္မာနံ" စသည်မိန့်၊] တေသံ ဓမ္မာနံတိ–ကား၊ တသ္မိံ သမယေ–ပဌမ မဂ်စိတ်ဖြစ်ရာထိုအခါ၌၊ ယေ စတုသဿစ္စဓမ္မာ–အကြင်သစ္စာ ၄–ပါးတရားတို့သည်၊ ပဋိဝေဓ–ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်သို့၊ [ဘာဝပွဓာန, ဘာဝလောပကြို၊] ဂစ္ဆန္တီ–ရောက်ကုန်၏၊ တေသံ ဓမ္မာနံ–ထို သစ္စာ ၄–ပါး တရားတို့ကို၊ (ဉာဏာယ စသော ထည့်ပါ၌ဖွဲ့စပ်၊) အနညာတာနန္တီ–ကား၊ ပဌမမဂ္ဂေန–ပဌမမဂ်သည်၊ (သောတာပတ္တိမဂ်သည်၊) တေ ဓမ္မာ–ထိုသစ္စာ ၄–ပါးတရားတို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ ဉာတာနာမ–သိအပ်ပြီးတို့မည်သည်၊ ကိဉ္စာပိဟောန္တီ–အကယ်၍လည်း ဖြစ်ပါပေကုန်၏၊ (မဂ်အခိုက်အတန့်၌ ဉာတဖြစ်နေပါပေကုန်၏၊) ပန–ထိုသို့ပင် ဉာတဖြစ်နေပါသော်လည်း၊ ပကတိယာ–ပင်ကိုယ်အားဖြင့်၊ အနာဂတ ပုဗ္ဗ–ရှေးဦးမရောက်အပ်သော၊ ဝါ–မရောက်အပ်ဖူးသော၊ ဝိဟာရံ–သို့၊ အာဂန္တွာ–ရောက်၍၊ ဝိဟာရမဇ္ဈေ–ကျောင်း၏အလယ်၌၊ ဋ္ဌိတော–တည်သည်၊ (သမာနော) ပိ–ဖြစ်သော်လည်း၊ ဝါ–

ပတိဗုဒ္ဓန္တီ, သံဗုဒ္ဓန္တီ။ ။ပတိကို "ပစ္စက္ခဘာဝေန ပတိမုခံ"ဟုလည်းကောင်း, သံကို "အဝိပရီတတာယ သမ္မာစ"ဟုလည်းကောင်း ဋီကာဖွင့်၏၊ ထိုအတိုင်း အနက်ပေးထားသည်၊ ဝိဂြိုဟ်ကို ရှေးနည်းအတိုင်းပင်ပြု။ ["အဝိပရီတတာယ သမ္မာစ"ကို ကြည့်၍ "သမ္မာဗုဒ္ဓန္တီ" ရှိရမည်ဟု ရှေးနိဿယ၌ဆိုး၏၊ သံကို သမ္မာဟု ဖွင့်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် "သံဗုဒ္ဓန္တီ"ဟုသာ ရှိသင့်မည်ထင်၏၊ သမ္မာ၏ အနက်ကိုကား "အဝိပရီတတာယ"ဟု ထည့်သည်၊ "မဟောက်မပြုန်သည့်အတွက် ကောင်းစွာ သိသည်" ဟူလို။]

မှတ်ချက်။ ။ဟောဗျော်၌ ဟောဓိသဒ္ဒါသည် သိခြင်း သာမညကို ဟောဓ၏၊ သာမညသဒ္ဒါသည် ဝိသေသအနက်ကို ဟောသင့်ရာ၌ ဝိသေသအနက်ကိုလည်း ပါဝင်အောင် ယူနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် အန ပတိ, သံ, ဥပသာရ၏ အနက်ပါ ဗုဓဓာတ် က ဟောနိုင်ပါသည်။ ["ဟောဓိသဒ္ဒေါ ဟိ ဝိသေသယုတ္တံ ဗုဇ္ဈနံ သာမညေန သင်္ခ္ယာတိ"–ဋီကာ။] ဤအဓိပ္ပာယ်ကိုပင်ရည်ရွယ်၍ ရှေးဆရာတို့သည် "သာမည ဝစနီယဿ ဝိသေသ အဝဋ္ဌာနတော ဝိသေသတ္ထိကေန ဝိသေသော ပယောဇီယတေ" ဟု မိန့်တော်မူကြသည်။

သော၊ ပုဂ္ဂလော-သည်၊ (ဝဒတိ၌ စပ်၊) ပကတိယာ-ဖြင့်၊ အနာဂတဘာဝံ-မရောက်အပ်ဖူးသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥပါဒါယ-စိတ်ဖြင့်ယူ၍၊ (အဟံ) အနာဂတပုဗ္ဗံ-မရောက်အပ်ဖူးသော၊ ဌာနံ-အရပ်သို့၊ အာဂတော-ရောက်ရပေသည်၊ အမှိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိယထာ-ပြောဆိုသကဲ့သို့တည်း။

စ-သည်သာမကသေး၊ ပကတိယာ, အပိဋ္ဌန္ဓပုဗ္ဗံ-မပန်ဆင်အပ်ဖူးသော၊ မာလံ-ပန်းကို၊ ပိဋ္ဌန္ဓိတ္တာ-ပန်ဆင်ရ၍၊ (ပကတိယာ, အပိဋ္ဌန္ဓဘာဝံ-မပန်ဆင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥပါဒါယ-၍၊ အဟံ အပိဋ္ဌန္ဓပုဗ္ဗံ, မာလံ-ကို၊ ပိဋ္ဌန္ဓိတော-ပန်ဆင်ရသည်၊ အမှိ၊ ဣတိ ဝဒတိယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊) (ပကတိယာ) အနိဝတ္ထပုဗ္ဗံ-မဝတ်အပ်ဖူးသော၊ဝတ္ထံ-အဝတ်ကို၊ နိဝါသေတ္တာ-ဝတ်ရ၍၊ (ပကတိယာ, အနိဝတ္ထဘာဝံ-မဝတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥပါဒါယ, အဟံ အနိဝတ္ထပုဗ္ဗံ-သော၊ ဝတ္ထံ-ကို၊ နိဝတ္ထော-ဝတ်ရသည်၊ အမှိ၊ ဣတိ, ဝဒတိယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊) [ဤသို့ ထည့်ပေးမှ အဓိပ္ပာယ်ပြည့်စုံ၍ အဋ္ဌကထာ၏ အာလောက်ကျသည်၊] အဘုတ္တပုဗ္ဗံ-ရှေးဦးမစားအပ်သော၊ ဝါ-မစားအပ်ဖူးသော၊ ဘောဇနံ-ကို၊ ဘုဉ္ဇိတ္တာ-စား၍၊ ပကတိယာ, အဘုတ္တဘာဝံ-မစားအပ်ဖူးသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥပါဒါယ, (အဟံ) အဘုတ္တပုဗ္ဗံ-သော၊ ဘောဇနံ-ကို၊ ဘုတ္တော-စားရသည်၊ အမှိ၊ ဣတိ, ဝဒတိယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝံ-တူ၊ ဣဓပိ-ဤအနုညာတညသာမီတိန္ဒြေအရာ၌လည်း၊ ယသ္မာ ပကတိယာ, ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေန-ဤသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣမေ ဓမ္မာ-ဤသစ္စာ ၄-ပါးတရားတို့ကို၊ နှ ဉာတပုဗ္ဗာ-ရှေးဦးမသိအပ်ကုန်၊ တသ္မာ, အနုညာတာနံတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ အဒိဋ္ဌာဒိသုပိ-အဒိဋ္ဌ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ["ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေန ဣမေ ဓမ္မာ"စသည်ကို ပြန်ညွှန်းသည်။]

တတ္ထ-ထိုအဒိဋ္ဌာနံ အစရှိသောပုဒ်တို့၌၊ အဒိဋ္ဌာနန္တိ-ကား၊ ဣတော-ဤမျက်ခဏာမှ၊ ပဋ္ဌေ-၌၊ ပညာစက္ခုနာ-ပညာစက္ခုဖြင့်၊ အဒိဋ္ဌာနံ-မမြင်အပ်ဖူးကုန်သော၊ အပ္ပတ္တာနန္တိ-ကား၊ အဓိဂမဝသေန-ရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အပ္ပတ္တာနံ-မရအပ်ဖူးကုန်သော၊ အဝိဒိတာနန္တိ-ကား၊ ဉာဏေန-ဉာဏ်အားဖြင့်၊ အပါကဋကတာနံ-ထင်ရှားအောင် မပြုအပ်ဖူးကုန်သော၊ အသစ္ဆိကတာနန္တိ-ကား၊ အပစ္စက္ခကတာနံ-မျက်မှောက်မပြုအပ်ဖူးကုန်သော၊ (တေသံ ဓမ္မာနံ၌စပ်၊) သစ္ဆိကိရိယာယာတိ-ကား၊ ပစ္စက္ခကရဏတ္ထံ-မျက်မှောက်ပြုခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ပညာ ပဇာနနာ စသည်၌ စပ်၊) စ-ဆက်၊ ဣမိနာ ပဒေန-ဤသစ္ဆိကိရိယာယ ဟူသောပုဒ်နှင့်၊ (ယောဇနာ-ယှဉ်စပ်ခြင်းကို၊) ကတာယထာ-ပြုအပ်သကဲ့သို့၊ [အသစ္ဆိကတာနံပုဒ်နှင့် သစ္ဆိကိရိယာပုဒ်တို့ ယှဉ်တွဲခြင်းကို ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်ပြသကဲ့သို့၊] ဧဝံ-တူ၊ သေသေဟိပိ-ကြွင်းသော အနုညာတာနံ စသော ပုဒ်တို့နှင့်လည်း၊ သဒ္ဓိं, အနုညာတာနံ-မသိအပ်ဖူးကုန်သော

(တေသံ ဓမ္မာနံ-ထိုသစ္စာ ၄-ပါးတရားတို့ကို၊) ဥဏာယ-သိခြင်းငှာ၊ အဒ်ဋ္ဌာနံ-မမြင်အပ်ဖူးကုန်သော၊ (တေသံ ဓမ္မာနံ-ထို သစ္စာ ၄-ပါးတရားတို့ကို၊) ဥဏာယ-သိခြင်းငှာ၊ ၊ အဒ်ဋ္ဌာနံ-မမြင်အပ်ဖူးကုန်သော၊ (တေသံ ဓမ္မာနံ) ဒဿနာယ-မြင်ခြင်းငှာ၊ အပတ္တာနံ-မရအပ်ဖူးကုန်သော၊ (တေသံ ဓမ္မာနံ) ပတ္တိယာ-ရခြင်းငှာ၊ အဝိဒိတာနံ-ဉာဏ်ဖြင့် ထင်စွာ မပြုအပ်ကုန်သေးသော၊ (တေသံ ဓမ္မာနံ) ဝေဒါယ-သိခြင်းငှာ၊ (ပညာပဇာနနာစသည်၌စပ်၊) ဣတိ-ဤသို့၊ ယောဇနာ-ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်စေခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗာ။ ["ဉာဏာယစသည်ကိုထည့်၍စပ်ပါ"ဟု ပြသော သမ္ဗန္ဓယောဇနာပင်တည်း။]

စတ္တာရိ ဝစီဒုစ္စရိတေဟိတိ အာဒိသု-တို့၌၊ ဝစီဝိညတ္တိ-ဝစီဝိညတ်ကို၊ ဝစီတိ-ဝစီဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တိဏ္ဏံ-နှင့်သော၊ ဒေါသာနံ-ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ ဟူသော အပြစ်တို့တွင်၊ ယေန ကေနစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသောအပြစ်သည်၊ ဒုဋ္ဌာနိ-ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သော၊ စရိတာနိ-အကျင့်တို့တည်း၊ ဣတိ, ဒုစ္စရိတာနိ-တတို့မည်၏၊ [တိဏ္ဏံတိ ရာဂါဒီနံ-ဌီကာ၊] ဝစီတော-ဝစီဝိညတ်ကြောင့်၊ ပဝတ္တာနိ-နှင့်သော၊ ဒုစ္စရိတာနိ-ဒုစရိုက်တို့တည်း၊ (ရာဂ အစရှိသော အပြစ်တို့တွင် တစ်ပါးပါးသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော အကျင့်တို့တည်း၊) ဝစီဒုစ္စရိတာနိ-ဝစီဝိညတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ဒုစရိုက်တို့ (ဝစီဝိညတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ရာဂ အစရှိသော အပြစ်တို့တွင် တစ်ပါးပါးသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော အကျင့်တို့၊) [ပဝတ္တာဟူသော အလယ်ပုဒ် အကြေကြဲ၊ "ဒုဋ္ဌာနိ+စရိတာနိ ဒုစ္စရိတာနိ၊ ဝစီတော+ပဝတ္တာနိ+ဒုစ္စရိတာနိ ဝစီဒုစရိတာနိ" ဟု ပြုစေလိုသည်။] ဝါ-တစ်နည်း၊ ဝစီယာ-ဝစီဝိညတ်သည်၊ နိပ္ပါဒိတာနိ-ပြီးစေအပ်ကုန်သော၊ ဒုစ္စရိတာနိ-ဒုစ္စရိုက်တို့တည်း၊ ဝစီဒုစ္စရိတာနိ-ဝစီဝိညတ်သည် ပြီးစေအပ်သော ဒုစရိုက်တို့၊ [နိပ္ပါဒိတာနိဟူသော အလယ်ပုဒ် အကြေကြဲ၊] တေဟိ ဝစီဒုစ္စရိတေဟိ-ထိုဝစီဒုစရိုက်တို့မှ၊ ဝါ-ဝစီဝိညတ်ကြောင့်ဖြစ်သော (ဝစီဝိညတ်သည် ဖြစ်စေအပ်သော) ရာဂအစရှိသော အပြစ်တို့တွင် တစ်ပါးပါးသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော အကျင့်တို့မှ၊ ["စတ္တာရိ ဝစီဒုစ္စရိတေဟိ"ဟု ဆိုခဲ့ပြီးသော ဝစီဒုစရိုက် ၄-ပါးကို "တေဟိ"ဟု ပြန်ညွှန်းသည်၊ အာရတိစသည်၌ စပ်။]

ဝစီတိ ဝစီဝိညတ္တိ။ ။"ဝုစ္စတေတိ ဝစီ"ဟူသော ဝစနတ္ထကြောင့် "ဝစီ" အရ စကားသံကိုရသော်လည်း ဤနေရာ၌ ဖလူပစာရအားဖြင့် အကြောင်းဖြစ်သော ဝစီဝိညတ်ကို ယူရသည်၊ မုန်၏-ဝစီဝိညတ် မဖြစ်သေးသမျှ ပြောလိုသော စေတနာ မည်မျှလောက်ပင် ဖြစ်သော်လည်း စကားသံ မထွက်ပေါ်သေး၊ ဝစီဝိညတ်ဖြစ်မှ စကားသံ ပေါ်လာသည်၊ "ဝစီဝိညတ်သည် အကြောင်း စကားသံသည် အကျိုး"ဟု ခွဲပါ၊ တစ်နည်း-"ဝုစ္စတေ ဘောယာတိ ဝစီ"ဟု ကရဏသာဓကပြုပြောဆိုကြောင်း ဝစီဝိညတ်ကို ယူပါ-ဟု သိစေလိုသောကြောင့် "ဝစီတိ ဝစီဝိညတ္တိဝေဒိတဗ္ဗာ" ဟု မိန့်သည်။

အာရကာ-ဝေးစွာ၊ ရမတိ-မွေ့လျော်တတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အာရတိ-မည်၏၊ တေဟိ-ထိုဝစီဒုစရိုက်တို့နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်းမ၍၊ (တစ်နည်း)၊ တေဟိ-ထိုဝစီဒုစရိုက်တို့ကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍၊ ရမတိ-မွေ့လျော်တတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝိရတိ-မည်၏၊ တတော တတော-ထိုထို ဝစီဒုစရိုက်မှ၊ ပဋိနိဝတ္တာဝ-ဆုတ်နစ်သည်သာလျှင်၊ ဟုတ္တာ, တေဟိ-ထိုဝစီဒုစရိုက်တို့နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်းမ၍၊ (တစ်နည်း) တေဟိ-ထိုဝစီဒုစရိုက်တို့ကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍၊ ရမတိ-၏၊ ဣတိ,ပဋိဝိရတိ-မည်၏။ [ပဋိကို "ပဋိနိဝတ္တာဝ"ဟုလည်းကောင်း, ဝိကို "တေဟိ ဝိနာ"ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်။] ဝါ-တစ်နည်း၊ ဥပသဂ္ဂဝသေန-အာ, ဝိ, ပတိဟူသော ဥပသာရပုဒ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဒ-ပုဒ်ကို၊ ဝမိတံ-တိုးပွားစေအပ်ပြီ၊ ["တစ်ပုဒ်သာမက, ၃-ပုဒ်ဖြစ်စေအပ်သည်"ဟူလို။] သဇ္ဇ-သော၊ ဣဒ-ဤအာရတိ, ဝိရတိ, ပဋိဝိရတိ ဟူသော ၃-ပုဒ်သည်၊ သြရမဏာဘာဝသော-ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကြီယာကိုသာ၊ [ရှေးနိဿယ၌ ဘာဝသဒ္ဒါ အတ္ထ၏ ပရိယာယ်ဟုကြ၍ "ကြဉ်ခြင်းဟူသော အနက်၏သာလျှင်"ဟုပေးသည်၊ အချို့စာအုပ်တို့၌ ဘာဝသဒ္ဒါမပါ၊ မပါခြင်းက သာ၍ရှင်း၏။] အဓိဝစန်-ဟောသောပုဒ်တည်း၊ [သဒ္ဒတ္ထက "အာရကာ ရမတိ" စသည်ဆိုသော်လည်း "ရှောင်ကြဉ်ခြင်း"ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထယူပါ-ဟူလို။] ဝေရ-မသာဝါဒ စသောရန်ကို၊ [ဝစီဒုစရိုက်ဖြစ်၍ မုသာဝါဒကိုစွဲသည်၊] မဏတိ ဝိနာသေတိ-ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ဣတိ, ဝေရမဏိ-မည်၏၊ ဣဒံပိ-ဤဝေရမဏိပုဒ်သည်လည်း၊ သြရမဏာသေဝ-ခြင်း၏ပင်၊ ဝေဝစန်-တည်း။

အာရကာ ရမတိ စသည်။ ။ဘူဝါဒိ ရဓုဓာတ်သည် ကိဠာ(မွေ့လျော်ပျော်မြူး) အနက်ကို ဟောအ၏၊ အာရတိ၌ အာသည် အာရကာ အနက်ဟော၊ ဝိရတိ၌ ဝိသည် ဝိနာအနက်ဟော၊ ပဋိဝိရတိ၌ ပဋိသည် ပဋိနိဝတ္တနအနက်ဟော၊ ဤသို့ သိစေလို၍ "အာရကာ, ဝိနာ, ပဋိနိဝတ္တာဝ ဟုတ္တာ"ဟုဖွင့်သည်၊ ရမတိ၌ ရမုဓာတ်မှာ မွေ့လျော်ခြင်း အနက်ဟောသာတည်း၊ ရှေးနိဿယ၌ "ရမတိ-ရှောင်ကြဉ်၏"ဟု အနက်ပေး၏၊ "တေဟိ ဝိနာ-ထိုဒုစရိုက်တို့မှကင်း၍" ဟုဆိုလျှင် "ရှောင်=ကြဉ်၍"ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက်ပြီးဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် "တေဟိ ဝိနာ ရမတိ-ထိုဒုစရိုက်တို့နှင့်ကင်း၍ (ရှောင်ကြဉ်၍)+ရှောင်ကြဉ်၏"ဟု အနက်မဖြစ်သင့်သော ကြောင့် "ရမတိ-ရှောင်ကြဉ်၏" ဟု မပေးသင့်၊ "အာရတိ-ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်တတ်သောတရား"ဟု ပေးလိုလျှင် "ဝေါဟာရတ္တ-ပြောရိုးအနက်"ဟု မှတ်ပါ။

ဝေရမဏိ။ ။ဝေရံတစ်ပုဒ်, မဏိတစ်ပုဒ်၊ မဏိ၌ မဏာဓာတ် ဣပစ္စည်း၊ မဏာဓာတ်သည် ဟိ'သာ (ညှဉ်းဆဲဖျက်ဆီးခြင်း)အနက်ကိုဟော၏၊ ထို့ကြောင့် မဏတိကို "ဝိနာသေတိ"ဟုဖွင့်သည်၊ "ပါဏာတိပါတ, မုသာဝါဒ စသော ရန်ကိုသတ်ဖြတ် ဖျက်ဆီးတတ်သောတရား"ဟူလို၊ "မဏတိတိ မဏိ၊ ဝေရံ-မဏိ ဝေရမဏိ"ဟုပြု၊ ပါဏာတိပါတစသော ဒုစရိုက်အမှုကြောင့် ရန်ဖြစ်တတ်၏၊ ထို့ကြောင့် ရန်၏အကြောင်းဖြစ်သော ပါဏာတိပါတ စသည်ကို ဖလူပစာရအားဖြင့် "ဝေရ"ဟု ခေါ်ရသည်။

ပန-ကား၊ (ဝေရမဏိအဖွင့်မှတစ်ပါး အကိရိယာ စသည်၏ အဖွင့်ကား၊) ယာယ စေတနာယ-အကြင်စေတနာဖြင့်၊ မုသာဝါဒါဒိနိ၊ ဘာသမာနော-ပြောဆိုလ သော်၊ ဝါ-ပြောဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ဒုစ္စရိတာနံ-တို့ကို၊) ကရောတိနာမ-ပြုသည် မည်၏၊ (တစ်နည်း, ကြိယံ-မုသာဝါဒစသော ဝစီဒုစရိုက်ဖြစ်ကြောင်း အမှုအရာကို၊ ကရောတိနာမ-ပြုသည်မည်၏၊-အနုဋ္ဌိကာနည်း။) အယံ လောကုတ္တရာမဂ္ဂ ဝိရတိ-ဤလောကုတ္တရမဂ်နှင့်ယှဉ်သော ဝိရတိသည်၊ ဥပဓိဋ္ဌာ-ဖြစ်၍၊ ဝါ-လသော်၊ တံ ကိရိယံ-ထိုပြုကြောင်းစေတနာကို၊ (ယာယ စေတနာယ တံ ကြိယံကိုထည့်၍ပေးသည်၊) ကာတုံ-ငှာ၊ ဝါ-ပြုခွင့်ကို၊ ဝါ-ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ဖြစ်ခွင့်ကို၊ နဒေတိ၊ ကိရိယာပထံ-မုသာဝါဒ စသော အမှုကိုပြုခြင်း၏ အကြောင်းစေတနာကို၊ ပစ္ဆိန္နတိ-ဖြတ်တတ်၏၊ ဣတိ, အကိရိယာ-မည်၏၊ တထာ-တူ၊ တံ ကရဏံ-ထိုပြုကြောင်းစေတနာကို၊ ကာတုံ နဒေတိ၊ ကရဏပထံ-မုသာဝါဒ စသည်ကိုပြုခြင်း၏အကြောင်းစေတနာကို၊ ပစ္ဆိန္နတိ၊ ဣတိ, အကရဏံ-မည်၏၊ စ-ကား၊ ယာယ စေတနာယ-အကြင်စေတနာ ဖြင့်၊ စတုဗိဓံ-သော၊ ဝစီဒုစ္စရိတံ-ကို၊ ဘာသမာနော-သော်၊ ဝါ-သည်၊ အဗ္ဗော ပဒ္ဒတိနာမ-လွမ်းမိုး၍ရောက်ကုန်သည်မည်၏၊ ဝါ-လွန်ကျူးသည်မည်၏၊ အယံ-ဤလောကုတ္တရမဂ္ဂ ဝိရတိသည်၊ ဥပဓိဋ္ဌာ-၍၊ ဝါ-သော်၊ တထာ-ထိုအခြင်းအရာ ဖြင့်၊ (ထို ၄-ပါးသော ဝစီဒုစရိုက်တို့ကို ပြောဆိုကြောင်း အခြင်းအရာအားဖြင့်) အဗ္ဗောပဒ္ဒိတုံ-လွမ်းမိုး၍ရောက်ခြင်းငှါ၊ ဝါ-လွန်ကျူးခြင်းငှာ၊ နဒေတိ, ဣတိ-ကြောင့်၊ အနဗ္ဗောပတ္တိ-မည်၏။

တောရသကဏ်။ ။ဝေရမဏိတိ ဝေရဟေတုတာယ ဝေရသညိတံ ပါဏာတိ ပါတာဒိ ပါပမေဝ မဏတိ (ညှဉ်းဆဲတတ်၏)၊ "မယိ ဣဒ ဒ္ဒိတာယ ကထမာဂစ္ဆသိတိ ဝါ တဒ္ဓေဋ္ဌိ ဝိယ နိဟရတိတိ ဝေရမဏိ=ဝိရတိ တည်းဟူသော ငါသည် ဤသန္တာန် တည်ရှိပါလျက် အသင် ပါပမေဝသည် ဘာကြောင့် ဖြစ်လာရသနည်း"ဟု ခြိမ်းခြောက်သကဲ့သို့ နှင်ထုတ်တတ်၏၊-ပဒ္ဒ ခန္ဓက။

တစ်နည်း။ ။ဝိရမတိ စောယာတိ ဝိရမဏိတိ ဝတ္ထုဗေ နိရုတ္တိနယေန ဝေရမဏိတိ ဝုတ္တံ၊-ထိုဋီကာ၊ ဝိပုဗ္ဗမုဓာတ်, ယုကို အနပြု, နကို ဏပြု, ဣတ္တိ ဧတတက ဤပစ္စည်းသက်၍ "ဝိရမဏိ"ဟု ဖြစ်သင့်ပါလျက် ဝိ၌ ဣကို ပြု, ဏိ၌ ဤကို ရဿပြုခြင်းဟူသော ဝဏ္ဏဝိကာရ နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် "ဝေရမဏိ" ဟု ဖြစ်သည်၊ ဤနည်းကို ဤအဋ္ဌကထာ၌ မပြ။

ယာယ၊ပေ၊အကိရိယာ။ ။[ကာရောတိ နာမ၏ ကဲ့ကို ပါဠိတော်၌ ရှေ့မှ လိုက်လာသော ဝစီဒုစ္စရိုတဟိကို ဝိဘတ်ပြင်၍ "ဝစီဒုစ္စရိတာနိ"ဟု ထည့်ပါဟု မူလဋီကာဖွင့်၏၊ တစ်နည်း-နောက်လာမည့် "တံ ကြိယံမှ ကြိယံကို ယူ၍ထည့်ပါ"ဟု အနုဋီကာ ဖွင့်သည်၊] "ယာယ ကရောတိ, တံ ကြိယံ"ဟု အနိယမ+နိယမ နေပုံကို ရှု၍ "တံ ကြိယံ-ထို ပြုကြောင်းစေတနာကို" ဟု ပေးရသည်၊ ထို တံကြိယံကိုပင် နောက်ဝါကျ၌ "ခိယာပထံ" ဟု ဖွင့်၍ "ကာတုံ နဒေတိ"

ဝေလာ အနတိက္ကမောဟိ ဇွေ-၌၊ (အတ္တော ဧဝ ဝေဒီတဗ္ဗော)၊ တာဝ-ရာသိအစရှိသော အနက်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု-ကုန်သော၊) တာယ်ဝေလာယ်တိ အာဒီသု-တို့၌၊ ကာလော-အခါသည်၊ ဝေလာတိ-ဟူ၍၊ အာဂတော-လာ၏၊ ["တာယ် ဝေလာယ်-ထိုအခါ၌၊ တာယ် ဝေလာယ် ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ" ဟူသော ဝိနည်းမဟာဝါ ပါဠိတော်၌ ဝေလာသဒ္ဒါ ကာလအနက်ဟော-ဟူလို။] ဥရုဝေလာယ် ဝိဟာရတိတိ ဇွေ-၌၊ ရာသိ-အစုသည်၊ (ဝေလာတိ အာဂတော)။ [ဥရုဝေလာယ်-ကြီးစွာသော သဲအစု၌၊ ဝိဟာရတို-နေတော်မူ၏၊-ဝိနည်းမဟာဝါ ပါဠိတော်၊] ဒ္ဋိတဓမ္မော ဝေလံ နာတိဝတ္တတိတိဇွေ-၌၊ သီမာ-အပိုင်းအခြားသည်၊ (ဝေလာတိ အာဂတာ)၊ [ဒ္ဋိတဓမ္မော-တည်တံ့သော သဘောရှိ၏၊ ဝေလံ-အပိုင်းအခြား ကမ်းကို၊ နာတိ ဝတ္တတိ-မလွန်၊] ဣဓာပိ-ဤဝေလာ အနတိက္ကမောဟူသော ပါဠိ၌လည်း၊ သီမာဝ-အပိုင်းအခြားသည်ပင်၊ (ဝေလာ-ဝေလာမည်၏၊) ဟိ-မှန်၊ အနတိက္ကမနီယဋ္ဌေန-မလွမ်းမိုးအပ် မလွမ်းမိုးနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက် သဘောကြောင့်၊ စတ္တာရိ-နှင့်သော၊ ဝစီသုစရိတာနိ-တို့ကို၊ ဝေလာတိ-ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတာနိ-နှင့်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ယာယ စေတနာယ-ဖြင့်၊ စတ္တာရိ-နှင့်သော၊ ဝစီဒုစ္စရိတာနိ-တို့ကို၊ ဘာသမာနော-သော်၊ ဝါ-သည်၊ ဝေလံ-ဝစီသုစရိုက်ဟူသော ကမ်းကို၊ အတိက္ကမတိ နာမ-ကျော်လွန်သည်မည်၏၊ အယံ-ဤလောကတွင်ရမဂ္ဂဝိရတိသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ, တံ ဝေလံ-ထို ဝစီသုစရိုက်ဟူသော ကမ်းကို၊ အတိက္ကမိတုံ-ကျော်လွန်ခြင်းငှာ၊ နဒေတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝေလာအနတိက္ကမောတိဟူ၍၊ ဝတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [ဤနည်း၌ "ဝေလာ အနတိက္ကမော"ဟု တစ်ပုဒ်တည်းကြ၍ "သုစရိုက်တည်းဟူသော ကမ်းကို မလွန်တတ်သေ သဘောတရား" ဟု အနက်ပေးပါ-ဟူလို။]

ဝါ-တစ်နည်း၊ ဝေလယတိ-လှုပ်ရှားစေတတ် ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ဣတိ, ဝေလ-မည်၏၊ စာလယတိ-လှုပ်ရှားစေတတ်၏၊ ဝိဒ္ဓံသေတိ-ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ကိं-အဘယ်ကို၊ ဝေလယတိ-နည်း၊ စတုဗ္ဗိဓံ-သော၊ ဝစီ ဒုစ္စရိတं-

---

ကိုလည်း "ပဏ္ဍိန္ဒတိ" ဟု ပြုင့်သည်၊ [အကြိယာ၏ အရမှာ "အယံ လောကုတ္တရမဂ္ဂဝိရတိ"ဟူသော ကတ္တားပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "အကြိယာ-မှသာဝါဒစသော ဒုစရိုက်ကို မပြုတတ်သော သဘောတရား" ဟု ပါဠိတော်၌ပေးပါ၊ နောက် အကရဏ်၌လည်း နည်းတူ။]

ဝစီသုစရိတာနိ ဝေလာတိ။ ။ပကတိကမ်းသည် ရေမလွမ်းမိုးအပ် မလွမ်းမိုးနိုင်သောကြောင့် ဝေလာမည်၏၊ ဝစီ သုစရိုက်များလည်း ဒုစရိုက်တို့က မလွမ်းမိုးအပ် မလွမ်းမိုးနိုင်သောကြောင့် ကမ်းနှင့် တူရကား "ဝေလာ"မည်၏၊ ဝေလာဝိယာတိ ဝေလာ(တစ်နည်း) သဒိသုပစာ။

ကို၊ (ဝေလယတိ-၏၊) ဣတိ-လျှင်၊ ဝေလယနတော-လှုပ်ရှားစေတတ်, ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝေလာ-ဝေလာမည်၏၊ ပန-ကား၊ ပုရိသသ-ယောက်ျား၏၊ ဟိတသုခံ-စီးပွားချမ်းသာကို၊ အနုတိဏ္ဍမိတွာ-မလွန်မူ၍၊ ဝတ္တတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အနုတိဏ္ဍမော-မည်၏၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ဧတ္ထ-ဤဝေလာ အနုတိဏ္ဍမော ဟူသော ပါဠိ၌၊ ပဒဒ္ဒယဝသေနာပိ-ပုဒ် ၂-ပါ အပေါင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

(ယော သဘာဝေါ-သည်၊) သေတုံ-ဝစီဒုစရိုက်တို့၏ အကြောင်းကို၊ ဟနတိ-ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော သဘာဝေါ) သေတုဃာတော-မည်၏၊ စတုန္နံ, ဝစီဒုစ္စရိတာနံ-တို့၏၊ ပဒဃာတော-အကြောင်းကို ဖျက်ဆီးတတ်သော တရားတည်း၊ ပစ္စယဃာတော-အကြောင်းကိုဖျက်ဆီးတတ်သောတရားတည်း၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဟိ-မှန်၊ ဣဓ-ဤသေတုဃာတောဟူသော ပုဒ်၌၊ ပစ္စယော-အကြောင်းကို၊ သေတူတိ-သေတုဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတော၊ တတြ-ထိုသေတုဃာတောဟူသော ပါဠိ၌၊ အယံ-ကား၊ ဝစနတ္ထော-တည်း၊ ရာဂါဒိကော-ရာဂအစရှိသော၊ (ပစ္စယော ၌စပ်၊) စတုန္နံ, ဝစီဒုစရိတာနံ-တို့၏၊ ပစ္စယော-အကြောင်းသည်၊ ဝဋ္ဋသို့-ယေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၌၊ ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ သိနောတိ ဗန္ဓတိ-ဖွဲ့ထားတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ သေတု-မည်၏၊ [သေတုဌ် သွာဒိ ကိယာဒိဂိဏ်း သိဓေတ်သည် ဗန္ဓနအနက်ဟောတည်း၊ တု ပစ္စည်း။] သေတုသ-ဝဋ်ဒုက္ခ၌ နှောင်ဖွဲ့တတ်သော ရာဂအစရှိသော အကြောင်းကို၊ ဃာတော-သတ်တတ်သောတရားတည်း၊ သေတု ဃာတော-ဝဋ်ဒုက္ခ၌ နှောင်ဖွဲ့တတ်သော ရာဂအစရှိသော အကြောင်းကို သတ်တတ်သော တရား၊ ဧတံ-ဤသေတုဃာတဟူသော အမည်သည်၊ ဝစီ၊ပေ၊ သမ္ဖဿဇိဋ္ဌကာယ-ဝစီဒုစရိုက်၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရာဂအစရှိသောတရားကို အကြွင်းမဲ့ ခွာတတ်သော၊ ဝိရတိယာ-၏၊ အဓိဝစနံ။

ဝေလယတိတိ ဝါ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ဝေလာတ်သည် ဘူဝါဒိဖြစ်မူ, ဂတိ အနက်, စလန အနက်ကိုဟောစ၏၊ ဤ၌ စလနအနက်တည်း၊ ကာရိုက်ဏယပစ္စည်း ဝင်သောကြောင့် "ဝေလယတိတိ ဝေလာ"ဟု ပါဠိမှန်ရှိပါစေ၊ စာလယတိကား ဝေလာတ်၏ စလနအနက်ဖွင့်တည်း၊ "လှုပ်ရှားစေ"ဟူသည်မှာလည်း "သမုဒ္ဓေ၁ ပဟာန်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ဖျက်ဆီးခြင်း"ဟု သိစေလို၍ "ဝိဒ္ဓံသေတိ"ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ [အချို့စာဝယ် စာလယတိနေရာ၌ "ဝေလာယတိ"ဟု ပါဠိပျက်လျက်ရှိ၏၊] ဤဒုတိယ နည်း၌ "ဝေလာတစ်ပုဒ်, အနုတိဏ္ဍမော တစ်ပုဒ်"ဟု ၂-ပုဒ်ခွဲ၍ အနက် ၂-မျိုး ပေးစေလိုသောကြောင့် "ဧဝမေတ္ထ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော"ဟု မိန့်သည်၊ "ဝေလာ-ဝစီဒုစရိုက်တို့ကို လှုပ်ရှားစေတတ် ဖျက်ဆီးတတ်သော သဘောတရား၊ အနုတိဏ္ဍမော-ဟိတသုခကို မလွန်တတ်သော သဘောတရား"ဟု ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။

ပန-ဆက်၊ သမ္မာဝါစာသခ်ါတာ-သော၊ အယ် ဝိရတိ-ကို၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-မဂ်၏ ရှေ့အဖို့၌၊ နာနာစိတ္တေ သု-အမျိုးမျိုးသောစိတ်တို့၌၊ လဗ္ဘတိ၊ ဟိ-မှန်၊အညေ နေဝ-တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ (ပေသုညစသည်ကို ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း စိတ်မှ တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော၊) စိတ္တေန-ဖြင့်၊ မုသာဝါဒါ-မှ၊ဝိရမတိ-ကင်း၍ မွေ့လျော်တတ်၏၊ ဝါ-ရှောင်ကြဉ်တတ်၏၊ အညေန (ဧဝ)-သော၊ [မုသာဝါဒမှ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း စိတ်မှတစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော၊] (စိတ္တေန-ဖြင့်၊) ပေသုညာဒီဟိ-ပေသုည အစရှိသော ဒုစရိုက်တို့မှ၊ (ဝိရမတိ)၊ ပန-ကား၊ လောကုတ္တရာမဂ္ဂက္ခဏေ-လောကုတ္တရာမဂ်ခဏာ၌၊ ဧကစိတ္တသို့ယေဝ-တစ်ခုတည်းသော မဂ်စိတ်၌ သာလျှင်၊ လဗ္ဘတိ၊ ဟိ-မှန်၊ စတု ဗ္ဘိဓာယ-သော၊ ဝစီဒုစ္စရိတ စေတနာယ-ဝစီဒုစရိုက် စေတနာ၏၊ ပဒပစ္စေဒံ-အကြောင်းဖြစ်သော ရာဂ စသည်တို့ဖြတ်ခြင်းကို၊ ကုရုမာနာ-ပြုတတ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ မဂ္ဂံ-မဂ်၏ အစိတ်အပိုင်းကို၊ ပူရယမာနာ-ပြည့်စေလျက်၊ ဧကာဝ- တစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိရတိ-ဝိရတိသည်၊ ဥပဗ္ဗဇတိ-၏။

ကာယဒုစ္စရိတေဟိတိ-ကား၊ ကာယတော-ကာယဝိညတ်ကြောင့်၊ ပဝိတ္တေဟိ-ဖြစ်ကုန်သော (ပါဏာတိပါတာဒီဟိ-နှ်သော၊ ဒုစ္စရိတေဟိ-တို့မှ၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ ကာယေန-ကာယဝိညတ်သည်၊ နိပ္ပါဒိတေဟိ-ပြီးစေအပ်ကုန်သော၊ ပါဏာတိ-ပါတာဒီဟိ-နှ်သော၊ ဒုစ္စရိတေဟိ-တို့မှ၊ (အာရတိစသည်၌ စပ်) သေသ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းကို၊ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သမ္မာကမ္မန္တ သခ်ါတာ-သော၊အယ်ပိ ဝိရတိ-သည်လည်း၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-မဂ်၏ ရှေ့အဖို့၌၊ နာနာစိတ္တေ သု-တို့၌၊ လဗ္ဘတိ၊ ဟိ-မှန်၊ အညေနေဝ-သော၊ (အဒိန္နာဒါန, မိစ္ဆာစာရတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း စိတ်မှ တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော၊) စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ပါဏာတိပါတာ-မှ၊ ဝိရမတိ အညေန (ဧဝ)-သော၊ [ပါဏာတိပါတမှ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း စိတ်မှတစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော၊] (စိတ္တေန-ဖြင့်) အဒိန္နာဒါနာ မိစ္ဆာစာရေဟိ-တို့မှ၊ (ဝိရမတိ) ပန-ကား၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ-၌၊ ဧက စိတ္တသို့ယေဝ-၌သာလျှင်၊ လဗ္ဘတိ၊ ဟိ-မှန်၊ တိဝိဓာယ-သော၊ ကာယဒုစ္စရိတ စေတနာယ-၏၊ ပဒပစ္စေဒံ-ကို၊ ကုရုမာနာ-သည်၊ (ဟုတ္တာ) မဂ္ဂံ-ကို၊ ပူရယမာနာ-လျက်၊ ဧကာဝ ဝိရတိ ဥပဗ္ဗဇတိ။

ဧကာဝ ဝိရတိ။ ။လောကိစိတ်များ၌ မုသာဝါဒမှ ရှောင်ကြဉ်လျှင် မုသာဝါဒ ဝိရတိ တစ်ပါးသာ ယှဉ်၏၊ ပိသုဏာဝါစာမှ ရှောင်ကြဉ်လျှင် ပိသုဏာဝါစာ ဝိရတိ တစ်ပါးသာယှဉ်၏၊ ဤသို့လျှင် ဝစီဒုစရိုက် ၄ ပါးမှရှောင်ကြဉ်သော ဝိရတိစေတသိက် ၄ မျိုးသည် စိတ် ၄ မျိုး၌ ယှဉ်ရာ၏၊ လောကုတ္တရာစိတ်၌ကား ဝိရတိတစ်ပါး ယှဉ်ရုံမျှဖြင့် ဝစီသုစရိုက် ၄ ပါး၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရာဂစသည်ကို သတ်ဖြတ်နိုင်သည်၊ ထို ဝိရတိ တစ်ပါးဟူသည် ဤနေရာ၌ သမ္မာဝါစာ ဝိရတိတည်း။

သမ္မာအာဇီဝနိဿေသေ-ဌ်၊ အကိရိယာတိအာဒီသု-တို့ဌ်၊ ကာယ စေတနာယ-ဖြင့်၊ မိစ္ဆာဇီဝံ-မိစ္ဆာဇီဝကို၊ (ကဲ့ရဲ့ထိုက်စွာ, ယုတ်မာသောအသက် မွေးခြင်းကို၊) အာဇီဝမာနော-အသက်မွေးလျက်၊ ကိရိယံ-ကိုယ်အမှုအရာ နှုတ်အမှုအရာကို၊ ကရောတိ နာမ-ပြုသည်မည်၏၊ အယံ-ဤလောကုတ္တရမဂ္ဂဝိရတိသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ-၍၊ ဝါ-သော်၊တဲ့ ကိရိယံ-ထိုပြုကြောင်း စေတနာကို၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှါ၊ (ဖြစ်ခြင်းငှါ) နဿ ဒေတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အကိရိယာ-မည်၏၊ ဣတိ ဣမိနာ နယေန-ဖြင့်၊ ယောဇနာ-အနက်ကို ယှဉ်စေခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ စ-ဆက်၊ (အချို့စာ၌ "စ"မပါ၊) ဧသ (ဧသော) အာဇီဝေါ နာမ-ဤအာဇီဝ မည်သည်၊ (အသက်မွေးကျောင်း ဝိရတိ မည်သည်၊) ပါဠိယဏ္ဏော-အသီးအခြား တစ်ပါးသည်၊နတ္ထိ၊ဝါစာကမ္မန္တေ သု-တို့ကို၊ ဂဟိတေသု-ယူအပ်ပြီးကုန်လသော်၊ ဂဟိတောဝ-ယူအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဟောတိ၊ (ကသ္မာ) အာဇီဝဿ-၏၊ တပ္ပက္ခိကတ္တာ-ထိုဝါစာကမ္မန္တ အဖို့ဌ် ပါဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပန-ထိုသို့ပင် ပါဝင်သော်လည်း၊ ဓုဝပဋိသေဝနဝသေန-အမြဲမှီဝဲခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဒုစရိုက်ကြောင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းတို့ကို အမြဲမှီဝဲ ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊) အယံ-ဤအာဇီဝကို၊ တတော-ထိုဝါစာကမ္မန္တ တို့မှ၊ နိဟရိတ္တာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ ဒဿိတော-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-မှတ်အပ်၏။

ဧဝံသန္တေ-ဤသို့ဖြစ်လသော်၊ သမ္မာအာဇီဝေါ-သည်၊ သကိစ္စကော-မိမိကိစ္စ ရှိသည်၊ နု ဟောတိ-မဖြစ်တော့၊ အဋ္ဌ-နှ်သော၊ မဂ္ဂင်္ဂါနိ-တို့သည်၊ နပရိပူရေန္တိ-မပြည့်ကုန်တော့၊ ကသ္မာ, သမ္မာအာဇီဝေါ-ကို၊ သကိစ္စကော-မိမိကိစ္စရှိသည်ကို၊ ကာတဗ္ဗော-၏၊ အဋ္ဌ-နှ်သော၊ မဂ္ဂင်္ဂါနိ-တို့ကို၊ ပရိပူရေတဗ္ဗာနိ-ပြည့်စေထိုက်ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ဆိုကြားအံ့။စ

တတြ-ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ပြည့်စေရာ၌၊ အယံ-ကား၊ နယော-တည်း၊ အာဇီဝေါနာမ-အသက်မွေးကျောင်း မည်သည်၊ ဘိက္ခုမာနော-ပျက်လသော်၊ ကာယဝစီဒ္ဒါရေသုယေဝ-ကာယဒ္ဒါရ၊ ဝစီဒ္ဒါရတို့ဌ်သာလျှင်၊ ဘိက္ခုတိ-ပျက်၏၊ မနောဒ္ဒါရေ-ဌ်၊ အာဇီဝဟေတေါနာမ-အာဇီဝ၏ ပျက်ခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပူရယမာနောပိ-ပြည့်

ဧဝံ သန္တေ၊ ပေ၊ ပရိပူရေတဗ္ဗာနိတိ။ ။"သမ္မာအာဇီဝေါနာမ ပါဠိယဏ္ဏော နတ္ထိ" စသည်ဖြင့် ဤပြခဲ့သော စကားအတိုင်းဆိုလျှင် ပါဏာတိပါတသည် ရံခါ ပြုမိသော ဒုစရိုက်, အမြဲပြုနေသော ဒုစရိုက်အားဖြင့် ၂ မျိုးကွဲသော်လည်း ထိုပါဏာတိပါတမှ ရှောင်ခြင်းမှာ သမ္မာကမ္မန္တ ဝိရတိ တစ်မျိုးသာဖြစ်၏၊ သမ္မာအာဇီဝဝိရတိဟု သီးခြားမရှိတော့၊ ထိုသို့ သီးခြားမရှိလျှင် သမ္မာအာဇီဝဝိရတိမှာ မိမိရှောင်စရာ ကိစ္စမရှိတော့၊ ထိုသို့ရှောင်စရာမရှိလျှင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး မပြည့်ဘဲ ၇ ပါးသာ ဖြစ်စရာရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် သမ္မာအာဇီဝကို မိမိကိစ္စရှိသော တရားဖြစ်အောင် ပြု၍ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ပြည့်စေထိုက်၏-ဟု စောဒကပုဂ္ဂိုလ်က ဆိုသည်။

ပြန်သော်လည်း၊ [ပူရယဉ် စုရာဒိဂိုဏ်း ဏယပစ္စည်း၊] တသို့ယေဝ ဒွါရဒ္ဒယေ-ထိုဒွါရ ၂ ပါးအပေါင်းဌ်သာလျှင်၊ ပူရတိ-ပြည့်၏၊ မနောဒွါရေ-ဌ်၊ အာဇီဝ ပူရဏ် နာမ-အာဇီဝ၏ ပြည့်ခြင်း မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-ဆက်၊ ကာယဒွါရေ-ဌ်၊ ဝိတိက္ကမော-လွန်ကျူးခြင်းသည်၊ အာဇီဝ ဟေတုကောပိ-အာဇီဝ ဟူသော အကြောင်းရှိသော လွန်ကျူးခြင်းသည်လည်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ အနာဇီဝဟေတုကောပိ-အာဇီဝဟူသော အကြောင်းမရှိသော လွန်ကျူးခြင်းသည်လည်း၊ (အတ္ထိ)၊ ["နတ္ထိ+အာဇီဝ ဟေတု ယသ္သာတိ အနာဇီဝဟေတုကော"ဟု သမာသ်ရှိစေ၊ ယောဇနာဌ်လည်း သမာသ်ရှိ၏၊ "နု အာဇီဝ ဟေတုကော"ဟု ဝါကျရှိသည်ကား မမှန်။] ဝစီဒွါရေ-ဌ်၊ တထာ-တို့ အတူတည်း။

တတ္ထ-ထိုအာဇီဝဟေတုက, အနာဇီဝဟေတုက လွန်ကျူးမှု ၂ မျိုးတွင်၊ (မိဂဝမ်ဝါစသော လွန်ကျူးမှုဌ် စပ်၊) ရာဇရာဇမဟာမတ္တာ-မင်း, မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့သည်၊ ခိဏ္ဍာပသုတာ-မြှားတူးပျော်ပါးခြင်းဌ် လေ့ကျက်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သူရ ဘာဝ-ရဲရင့်သူတို့၏ အဖြစ်ကို၊ ဒဿေန္တာ-ပြကုန်လျက်၊ မိဂဝမ်ဝါ-သားကောင်တို့ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ["မိဂဝ်ဝါ- သားကောင်တို့ကို အပျော်သတ် ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊"ဟု မှတ်ရှိ၏၊ ဤစကားဖြင့် (ပါဏာတိပါတကိုပြသည်၊) ပန္ဓဒုဟနဝါ-လမ်းခရီးဌ် လုယက် ဖျက်ဆီးမှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ (လမ်းဓားပြတိုက် မှုစသော အဒိန္နာဒါနကိုပြသည်၊) ရဒါရဝိတိက္ကမဝါ-သူတစ်ပါး မယားကို လွန်ကျူး မှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယံ ကရောန္တိ-အကြင် ပြုကြကုန်၏၊ ဣဒံ-ဤမိဂဝမ စသောအမှုကို ပြုခြင်းသည် အကုသလ-အကုသိုလ် ဖြစ်သော၊ ကာယကမ္မနာမ-မည်၏၊ တတော-ထိုအကုသိုလ်ကာယကံမှ၊ ဝိရတိပိ-ရှောင်ကြဉ် ခြင်းသည်လည်း၊ သမ္မာကမ္မန္တောနာမ-မည်၏၊ ပန-ကား၊အနာဇီဝဟေတုက်-အသက်မွေးခြင်း ဟူသော အကြောင်းမရှိသော၊ စတုဗ္ဗိဓ-သော၊ ဝစီဒုစ္စရိတ်-ကို၊ ယံ ဘာသန္တိ-အကြင်ပြောဆို ကြကုန်၏၊ ဣဒံ-ဤပြောဆိုခြင်းသည်၊ အကုသလ ဝစီကမ္မနာမ၊ တတော-ထိုအကု သိုလ် ဝစီက်မှ၊ ဝိရတိပိ-သည်လည်း၊ သမ္မာဝါစာနာမ။

ပန-ကား၊ အာဇီဝဟေတု-အာဇီဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ နေသာဒမစ္ဆ ဗန္ဓာဒယော-မုဆိုး တံငါအစရှိသူတို့သည်၊ ပါဏ-သတ္တဝါကို၊ ယံ ဟနန္တိ-အကြင် သတ်ကြကုန်၏၊ အဒိန္နံ-မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို၊ ယံ အာဒိယန္တိ၊ မိစ္ဆာစာရ-ကဲ့ရဲ့ထိုက်စွာ ယုတ်မာသောအကျင့်ကို၊ ယံ စရန္တိ-အကြင်ကျင့်ကြကုန်၏၊ အယံ ဤသတ်ခြင်း,ယူခြင်း၊ ကျင့်ခြင်းသည်၊ မိစ္ဆာဇီဝေါနာမ-မည်၏၊ တတော-ထိုမိစ္ဆာဇီဝမှ၊ ဝိရတိ-သည်၊ သမ္မာအာဇီဝေါနာမ-မည်၏၊ လဉ္ဇ-တံစိုးလက်ဆောင်ကို၊ဂဟေတွာ, မုသာ-မုသားကို၊ ယံပိ ဘဏန္တိ-အကြင်လည်း ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ပေသုညဖရု

သသမ္ဘပ္ပလာပေ–တို့ကို၊ (ယံပိ) ပဝတ္တေန္တိ–အကြောင်းလည်း ဖြစ်စေကုန်၏၊ အယံပိ–ဤပြောဆိုခြင်း, ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း၊ မိစ္ဆာဇီဝေါနာမ–မည်၏၊တတော–ထိုမိစ္ဆာဇီဝမှ၊ ဝိရတိ–သည်၊ သမ္မာအာဇီဝေါနာမ–မည်၏။

ပန–ဝါဒန္တ ရကား၊ မဟာသီဝတ္ထေ ရော–သည်၊ အာဟ၊ (ကိံ)၊ ကာယဝစီဒ္ဒါ ရေသုပိ–တို့၌လည်း၊ ဝိတိဏ္ဏမော–လွန်ကျူးခြင်းသည်၊ အာဇီဝ ဟေတုကောဝါ–အသက်မွေးခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသည်မူလည်း၊ ဟောတု–ဖြစ်စေ၊ အနာဇီဝဟေတုကောဝါ–အသက်မွေးခြင်းဟူသော အကြောင်းမရှိသည်မူလည်း၊ ဟောတု– စေ၊ အကုသလ–အကုသိုလ်ဖြစ်သော၊ ကာယကမ္မဝစီကမ္မ တွေဝ–ကာယက်, ဝစီက် ဟူ၍သာ၊ သနှိ–ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ တတော–ထိုအကုသိုလ်ကာယက် ဝစီက်မှ၊ ဝိရတိပိ–ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကိုလည်း၊ သမ္မာကမ္မန္တော, သမ္မာဝါစာတွေဝ–သမ္မာကမ္မန္တ, သမ္မာဝါစာဟူ၍သာ၊ ဝုစ္စတိ–၏၊ ဣတိ–သို့၊ အာဟ၊အာဇီဝေါ–သမ္မာအာဇီဝဟူသည်၊ ကုဟိं–အဘယ်မှာနည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တေပန–လျှောက်အပ်သော်ကား၊ တိဏိ–ကုန်သော၊ ကုဟနဝတ္ထူနိ–အံ့ဖွယ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းတို့ကို၊ နိဿာယ–မှီ၍၊ စတ္တာရော–ကုန်သော၊ ပစ္စယေ–တို့ကို၊ ဥပါဒေတွာ–

ကုဟနဝတ္ထူနိ။ ။ကုဟာဓာတ်သည် ဝိမှာပန (အံ့သြစေခြင်း) အနက်ကို ဟောအ၏၊ ဧတေ ဟိ–ဤဝတ္ထုတို့ဖြင့်၊ ကုဟယတိ–သူတစ်ပါးတို့ကို အံ့သြစေတတ်အ၏၊ ဣတိ ကုဟနာနိ–သူတစ်ပါးတို့ကို အံ့သြစေလိုသော အကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း၊ ကုဟနာနိစ–အံ့သြစေကြောင်းတို့လည်း ဟုတ်ကုန်အ၏+တာနိ+ဝတ္ထူနိစ–တည်ရာအကြောင်းလည်းဖြစ်ကုန်အ၏၊ ဣတိ ကုဟဒု ဝတ္ထူနိ–ထိုဝတ္ထုသည်။---

၁–သက်နှံ: ညိုညိုရင့်ရင့်ကြီးကို ဝတ်ခြင်း, သန္ဓေ့ဇ်သံလေခ ရှိလေဟန်ဖြင့် ညံ့သော ပစ္စည်းတို့ကိုသုံးခြင်း, တောကျောင်း နေခြင်းစသော ပစ္စယပဋိသေဝန, ၂–"အသင်ဒါယကာ၏ ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အရိယာ ဖြစ်တယ်"စသည်ဖြင့် သူ့ကိုယ်ကိုပင် သူတစ်ပါးအနေအားဖြင့် အရိယာဂုဏ်၏ အနီးအပါးခံ ထား၍ ပြောခြင်းဟူသော သာမန္တဇပ္ပန, ၃–တရားထူးရပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ သွားလာနေထိုင် စားသောက်ပုံကို အလွန် အချီးကျအောင် ပြုပြင်ခြင်းဟူသော ဣရိယာပထ ပဝတ္တန ဤ ၃ မျိုးကို ဖြစ်စေသော အားဖြင့် ၃ ပါးပြားကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ပါပိဆွတ် နိဿာယမဟုတ်ဘဲ, အပ္ပိစ္ဆတ် နိဿာယတည်းဟူသော စိတ်ကောင်းစိတ်ရိုးဖြင့် မိမိနှင့် သာသနာ အကျိုးရှိအောင် ပြုခြင်းကား ကုဟနဝတ္ထုမဟုတ်, သာသနာ့ပြုအလုပ်သာ ဖြစ်သည်၊ ကုဟနဝတ္ထူနိတို့ ပါပိဆွတ် နိဿာယလွန စိဝရာဒိသေဝနဝသေန "ယော တေ ဝိဟာရေ ဝသတိ၊ သော အရဟာ"တို့ အာဒိမှာ အတ္တာနံ အရိယဂုဏသာမန္တ ကတ္တာ ဘဏနဝသေန ဝိသေသလာဘိဆုတိယ အတ္တနော ပရိဟာရဏဝသေန စ ပဝတ္တာ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါ ပဝေ[illegible] ဝိမှာပနကာရဏာဝိ ကုဟနဝတ္ထူနိ။–အနု။

ဖြစ်စေ၍၊ တေသံ-ထိုပစ္စည်းတို့ကို၊ ပရိဘောဂေါ-သုံးစွဲခြင်းသည်း (အာဒီဝေါ-မိစ္ဆာဇီဝမည်၏၊) ဣတိ-သို့၊ အာဟ-မဟာသိဝထေရ် ဖြေဆိုပြီ၊ ပန-ထိုသို့ပင်ဖြေဆိုပါသော်လည်း၊ အယံ-ဤကုဟနဝတ္ထု မိစ္ဆာဇီဝသည်၊ ကောဋိပ္ပတ္တော-အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သော၊ မိစ္ဆာဇီဝေါ-မိစ္ဆာဇီဝတည်း၊ [ထိုအာဇီဝကို မိစ္ဆာဇီဝဆိုသည်မှာ မဟုတ်ဟု မဆိုလိုပါ၊ သို့သော် ရဟန်းများအတွက် ထိပ်တန်းအကျဆုံး မိစ္ဆာဇီဝဖြစ်၍ အခြားအောက်တန်းစား မိစ္ဆာဇီဝများ ကျန်သေးရကား, ထိုမိစ္ဆာဇီဝများနှင့်တကွ, လူများအတွက်အောက်တန်းစား မိစ္ဆာဇီဝများကိုလည်း ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သိပါ-ဟူလို။] တတော-ထိုမိစ္ဆာဇီဝမှ၊ ဝိရတိ-သည်၊ သမ္မာအာဇီဝေါနာမ-မည်၏။

အယံပိ သမ္မာအာဇီဝေါ-ကိုလည်း၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-မဂ်၏ ရှေ့အဖို့၌၊ နာနာစိတ္တေသု-တို့၌၊ လဗ္ဘတိ၊ ဟိ-မှန်၊ အညေနေဝ-သော၊ (ဝစီဒ္ဒါရဝိတိက္ကမစိတ်မှ တစ်ပါးသောလျှင်ဖြစ်သော၊) စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ကာယဒ္ဒါရဝိတိက္ကမာ-ကာယဒ္ဒါရ၌ဖြစ်သောလွန်ကျူးခြင်းမှ၊ ဝိရမတိ၊အညေန (ဧဝ) သော -(ကာယဒ္ဒါရဝိတိက္ကမ စိတ်မှ တစ်ပါးသောလျှင်ဖြစ်သော, စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဝစီဒ္ဒါရဝိတိက္ကမာ-ဝစီဒ္ဒါရ၌ ဖြစ်သောလွန်ကျူးခြင်းမှ၊ (ဝိရမတိ)၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ပန-၌ကား၊ ဧက စိတ္တသျှိ ယေဝ-တစ်ခုတည်းသော မဂ်စိတ်၌သာလျှင်၊ လဗ္ဘတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ကာယဝစီဒ္ဒါ ရေသု-တို့၌၊ သတ္တ ကမ္မပထ ဝသေန၊ ၇ ပါးသော ကမ္မပထတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နာယ- သော၊ မိစ္ဆာဇီဝ သခ်ါတာယ-မိစ္ဆာဇီဝဟုဆိုအပ်သော၊ ဒုဿီလျစေတ နာယ-သီလမရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ စေတနာ၏၊ ပဒပစ္ဆေဒ-အကြောင်းကို ဖြတ်ခြင်း ကို၊ ကုရမာနာ-သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ မဂ္ဂင် -ကို၊ ပူရယ်မာနာ-လျက်၊ ကောဝိရတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ အယံ-ကား၊ နိဒ္ဒေသဝါရေ-၌၊ ဝိသေသော-အထူးတည်း။

ပန-ဆက်၊ ဣဒ္ဓိယေသု-ဣဒ္ဓေတို့၌၊ ယံ ဧတံ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယံ-ကို၊ဝမိတံ-တိုးပွားစေအပ်ပြီ၊ (လောကီကုသိုလ်တို့ထက် တိုးပွားစေအပ်ပြီ၊) မဂ္ဂင်္ဂေ သုစ-မဂ္ဂင်တို့၌လည်း၊ သမ္မာဝါစာဒီနံ-သမ္မာဝါစာ အစရှိသည်တို့ကို၊ (ဝမိတာနံ-နှင့်ပြီ၊) တေသံ-ထိုအနညာတညဿာမိတိန္ဒြေ, သမ္မာဝါစာ အစရှိသော တရားတို့၏၊ ဝသေန-အပြားပြားအားဖြင့်ဝ၊ သင်္ဂဟဝါရေ-၌၊ နဝိန္ဒြိယာနိ အဋ္ဌင်္ဂိကောမဂ္ဂေါတိ-ဟူ၍၊(ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ၊ သုညတဝါရော-သည်၊ ပါဂတိကောယေဝ-ပင်ကိုယ်သဘောရှိသည်သာ၊ ဣတိအယံ-ကား၊ တာဝ-သုဒ္ဓိက သုညတဝါရ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိ ဋ္ဌာယ-သော၊) သုဒ္ဓိက ပဋိပဒါယ-သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ၌၊ ဝိသေသော-အထူးတည်း၊ ဣတော-ဤသုဒ္ဓိက ပဋိပဒါဝါရမှ၊ ပရံ-၌၊ သုဒ္ဓိကသုညတံ-သုဒ္ဓိကသုညတဝါရ လည်းကောင်း၊ သုညတပဋိဖဒါ-လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓိကအပ္ပဏိဟိတံ-လည်းကောင်း၊ အပ္ပဏိဟိတပဋိပဒါ-အပ္ပဏိဟိတပဋိပဒါဝါရလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အယံ ဒေသနာ ပဘေဒေါ-ဤဒေသနာအထူးအပြားသည်၊ ဟောတိ။

တတ္ထ-ထိုသုဒ္ဓိကသုညတ အစရှိသည်တို့၌၊ သုညတ်တီ-သုညတ်ဟူသော အမည်သည်၊ လောကုတ္တရာမဂ္ဂသ-လောကုတ္တရာမဂ်၏၊ နာမ-တည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ သော-ထိုလောကုတ္တရာမဂ်သည်၊ အာဂမနတော-မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ဝိပဿနာလည်းကောင်း၊ (ဣတိ၌စပ်)၊ သဂုဏတော-မိမိဟူသော မဂ်၏ဂုဏ်လည်း ကောင်း၊ အာရုမ္မဏတော-အာရုံလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တီဟိ-နှင်သော၊ ကာရ

ဣတော၊ ပေ၊ ဒေသနာပဘေဒေါ။ ။သုညတ မဖက် ပဋိပဒါသက်သက်ဟောအပ်သော ဒေသနာကို "သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ"ဟု ဆိုသည်၊ ဣတောပရံ စသည်၌ သုဒ္ဓိက သုညတဟူသည် "ပဌမ ဈာန် ဥပသမ္ပဒ္ဓ ဝိဟရတိ သုညတ"ဟု လာသော ပဋိပဒါမဖက် သက်သက်သော သုညတ ဝါရတည်း၊ သုညတ်ပဋိပဒါ ဟူသည် "ဒုက္ခပဋိပဒံ ဒန္ဓာဘိညံ သုညတ"စသည်ဖြင့် လာသော ဝါရတည်း၊ သုဒ္ဓိက အပ္ပဏိဟိတ ဟူသည် "ပဌမ ဈာန် ဥပသမ္ပဒ္ဓ ဝိဟရတိ အပ္ပဏိဟိတ"ဟု ပဋိပဒါမဖက်သက်သက် အပ္ပဏိဟိတ ချည်းပါရှိသော ဝါရတည်း၊ အပ္ပဏိဟိတ ပဋိပဒါဟူသည် "ဒုက္ခပဋိပဒံ ဒန္ဓာဘိညံ အပ္ပဏိဟိတ"စသည်ဖြင့် လာသော ဝါရတည်း၊ ဤသို့ ဒေသနာတော၏ကို ပါဠိတော်အတိုင်း သိပါ၊ သုဒ္ဓိက သုညတ် စသည်၌ ဒေသနာကိုင်ခဲ့၍ "သုညတာ"ဟု လည်း ကောင်း၊ "အပ္ပဏိဟိတာ"ဟု လည်းကောင်း၊ ပြင်ကြ၏၊ နာမည်ဖြစ်၍ မူလလိင်အတိုင်း "သုညတ်, အပ္ပဏိဟိတ်"ဟု ရှိခြင်းက သာ၍ ကောင်းမည်ထင်သည်၊

သုညဿ (သုညတ)။ ။သဏ္ဌာနတ္ထ "သုဋ္ဌု"ဟုရှိ၏၊ သုနာယ-သတ္တဝါတို့ကို သတ်ခြင်းငှါ+ ဟိတ-စီးပွားဖြစ်သော အရပ်တည်း၊ သုဋ္ဌု-ရပ်၊ လူသူကင်းဆိတ်သည့်အတွက် သူတစ်ပါးကို သတ်ဖြတ်မှုကို ပြုဖို့ကောင်းသော အရပ်တည်း၊ ထိုအရပ်ကဲ့သို့ ဘာမျှမရှိသော ကောင်းကင် အရပ်, သစ်ပင်ထူးမရှိသော ဗိန္ဓုလုံး, ဘာမျှမရှိခြင်း, အချည်းနှီးဖြစ်ခြင်း အနက်များကိုလည်း သဒ်သူပစာရအားဖြင့် "သုဋ္ဌု"ဟု ခေါ်ရ၏၊ ပါဠိ၌ ဋ ကို ဍ ပြု, ဒွေဘော်လာ, ဥကို ရဿ ပြု၍ "သုညဿ"ဟု ဖြစ်သည်၊ သုညတ၌ကား တပစ္စည်း သွတ္ထ၊ "သုညမေဝ သုညတ်"ဟုပြု။

သုညတန္တိ လောကုတ္တရ၊ ပေ၊ နာမ်။ ။သုညတသဒ္ဒါသည် ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်များ စွာကို ဟောနိုင်သော်လည်း ဤနေရာ၌ လောကုတ္တရာမဂ်စိတ်ကို ပြသော အရာဖြစ်၍ အရာအား လျော်စွာ ဥပစာအားဖြင့် လောကုတ္တရာမဂ်ကို ယူပါဟု သိစေလို၍ "သုညတန္တိ၊ ပေ၊ နာမ်" ဟုမိန့်သည်၊

မုတ်ချက်။ ။အကြောင်းဝိပဿနာ၏ သုညတအမည်ကို မဂ်ပေါ်တင်စားရာ၌ မဂ်သည် ကာရဏူပစာရအားဖြင့် သုညတမည်၏၊ အာရုံနိဗ္ဗာန်၏ သုညတအမည်ကို အာရမ္မဏိကမဂ်ပေါ် တင်စားရာ၌လည်း ကာရဏူပစာပင်တည်း၊ မိမိ၌ ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့မှ ကင်းဆိတ်သော ကြောင့် သဂုဏ (မိမိဂုဏ်) အားဖြင့် သုညတအမည် ရရာ၌ကား သုညတအမည်က ကောင်းကင်, အဘာဝတို့နှင့်လည်း ဆိုင်သောကြောင့် ဧကဒေသူပစာတည်း။

ဏေဟိ-အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ နာမ်-သုညတဟူသော အမည်ကို၊ လဘတိ-ရ၏၊ ကထံ-အဘယ်သို့ရသနည်း၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အနတ္တတောဿ-အနတ္တအားဖြင့်၊ အဘိနိဝိသိတ္တာ- စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်း၍၊ အနတ္တတောဿ-ဖြင့်၊ သခ်ါ ရေ-သင်္ခါရတို့ကို၊ ပဿတိ-ရှု၏၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-အနတ္တတောဿ-အားဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌ မတ္တေ နေဝ-မြင်အပ်ကာမျှကြောင့်သာလျှင်၊ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံနာမ-မဂ်တည်းဟူသော ဝုဋ္ဌာနမည် သည်၊ (သင်္ခါရမှလည်းကောင်း, ဝဋ်ဒုက္ခတို့မှ လည်းကောင်း ထမြောက် တတ်သော မဂ်မည်သည်၊) နု ဟောတိ၊ အနိစ္စတောပိ-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခတောပိ-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒဋ္ဌမေဝ-မြင်ခြင်းငါသာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏၊ တသ္မာ, အနိစ္စ-အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ-ဒုက္ခ၊ အနတ္တာ-အနတ္တ၊ ဣတိ-သို့၊ တိဝိဓ-သော၊ အနုပဿ နံ-အနုပဿနာသို့၊ အာရောပေတွာ-စိတ်ကိုတက်ရောက်စေ၍၊ (စိတ်ကိုတင် ၍) သမ္မဒ္ဓေါ-သုံးသပ်လျက်၊ စရတိ-လှည့်လည်၏။ [အနိစ္စပေါ်ရောက်လိုက်,ဒုက္ခ ပေါ်ရောက် လိုက်, အနတ္တပေါ်ရောက်လိုက်အားဖြင့် ဤသို့လှည့်လည်နေသည်ဟူလို၊ "စရတိ-ကျင့်၏"ဟု လည်းပေးကြ၏။

ပန-ဆက်၊အဿ-ထိုယောဂိပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ-ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာသည်၊ တေဘူမကေပိ-ဘုံ ၃ ပါး၌ ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရေ-တို့ကို၊ သုညတောဝ-အတ္တမှ ကင်းဆိတ်၏ဟူ၍သာ၊ (သုညချည်းသာ) ပဿတိ-ရှု၏၊ အယံ ဝိပဿနာ-ဤဝိပဿနာသည်၊ သုညတာနာမ-သုညတာ ဝိပဿနာမည်သည်၊ (သုညတာနုပဿနာ မည်သည်) ဟောတိ၊ [မူလက အနတ္တာ နုပဿနာကို အခြေတည်လာသောကြောင့် မဂ်သို့ ဝင်ခါနီးဖြစ်သော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ အခိုက်အတန့်၌ သုညတဟု ရှုတတ်သော အနတ္တာနုပဿနာသာ ဖြစ်ရမည်-ဟူလို၊ သင်္ဂြိဟ်ဝိမောက္ခအခွဲ အနုပဿနာအခန်း၌ "တတ္တ အနတ္တာ နုပဿနာ အတ္တာဘိနိဝေသံ ဖုဋ္ဌဿ သုညတာနုပဿနာ နာမ ဝိမောက္ခမုခံဟောတိ" နှင့် သဘောတူပင်တည်း၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ ဤအဓိပ္ပာယ်ကို သင်္ဂြိဟ်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] သာ-ထိုဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာသည်၊ အာဂ မနိယဋ္ဌာနေ-မဂ်၏ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း အကျင့်အရာ၌၊ ဌတွာ-တည်၍၊ အတ္တနော-၏၊ မဂ္ဂဿ-အား၊ သုညတန္တိ နာမ်-သုညတံဟူသော အမည်ကို၊ ဒေတိ၊ ဧဝံ-ဤသို့

မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ။ ။မဂ်တရားသည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောကြောင့် သင်္ခါရမှထမြောက်တတ်၏၊ တေဘူမကဝဋ်ဒုက္ခမှလည်း ထမြောက်တတ်၏၊ ထို့ကြောင့် မဂ်ကိုပင် "ဝုဋ္ဌာန" ဟုခေါ်သည်၊ "ဝုဋ္ဌဟတီတိ ဝုဋ္ဌာနံ၊ မဂ္ဂေါယေဝ+ဝုဋ္ဌာနံ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ"ဟု ပြု။ [ဝုဋ္ဌာန ဂါမိနီ ဝိပဿနာ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ သင်္ဂြိဟ်၌လာသော "ယာသိခါပတ္တာ, သာ သာနုလောမာ သင်္ခါရပေက္ခာ ဝုဋ္ဌာန ဂါမိနီ ဝိပဿနာတိ ၈ ပဝုစ္စတိ"အတိုင်းပင်တည်း၊ အဓိပ္ပာယ်ကို သင်္ဂြိဟ်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

လျှင်၊မဂ္ဂေါ-လောကုတ္တရာမဂ်သည်၊ အာဂမနတော-မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ဝိ ပဿနာကြောင့်၊ [ရှေ့၌ "တီဟိ ကာရဏေဟိ" ကိုကြည့်၍ "ကြောင့်" ဟုပေး သည်။] သုညတနာမံ-သုညတဟူသောအမည်ကို၊ လဘတိ။

[အာဂမနတောဏ်အကျယ်မှတစ်ပါး, သဂုဏာတောဏ် အကျယ်ကို ပြုလိုသော ကြောင့် "ယသ္မာပန" စသည်မိန့်။] ပန-ကား၊ ယသ္မာ, သော-ထိုလောကုတ္တရာ မဂ်သည်၊ ရာဂါဒီဟိ-ရာဂအစရှိသည်တို့မှ၊ (ရာဂ, ဒေါသ, မောဟတို့မှ၊) သုညော-ကင်းဆိတ်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ရာဂအစရှိသည်တို့မှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်) သဂုဏေနေဝ-မိမိ၏ ဂုဏ်ကြောင့်သာလျှင်၊ (မိမိဟူသောမဂ်၏ သုညတ အမည်ရဖို့ရာ သဒ္ဒပဝတ္တိနိမိတ်ဖြစ်သော ဂုဏ်ကြောင့်သာလျှင်၊) သုညတနာမံ လဘတိ၊ နိဗ္ဗာန်ပိ-ကိုလည်း၊ ရာဂါဒီဟိ-တို့မှ၊ သုညတ္တာ-ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုညတ္တံ ဝုစ္စတိ၊ တံ-ထိုသုညတမည်သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ အာရမဏံ ကတ္တာ, ဥပဋ္ဌာနတ္တာ-ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မဂ္ဂေါ-လောကုတ္တရာမဂ်သည်၊ အာရမဏတော-နိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံကြောင့်၊ သုညတနာမံ လဘတိ။

တတ္ထ-ထိုနာမလာဘ အကြောင်း ၃ မျိုးတို့တွင်၊ သုတ္တန္တိက ပရိယာယေန-သုတ္တန်ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်၊ သဂုဏတောပိ-မိမိဂုဏ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အာရမဏတောပိ-အာရုံကြောင့်လည်းကောင်း၊ နာမံ-ကို၊ လဘတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ဧသော-ဤသုတ္တန်ဒေသနာတော်သည်၊ ပရိယာယဒေသနာ- ပရိယာယ် ဒေသနာတော် တည်း၊ အဘိဓမ္မကထာပန-အဘိဓမ္မကထာသည်ကား၊ (အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်သည် ကား) နိပ္ပရိယာယဒေသနာ-ပရိယာယ် မဟုတ်, မုချဒေသနာတော်တည်း၊ တသ္မာ, ဣဓ-ဤအဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌၊ သဂုဏတောဝါ-မိမိဂုဏ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အာရမဏတောဝါ-အာရုံကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ နာမံ-ကို၊ နေ လဘတိ-မရနိုင်၊ အာဂမနတောဝ-မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ဝိပဿနာကြောင့်သာလျှင်၊ (နာမံ) လဘတိ၊ ဟိ-မှန်၊ အာဂမနမေဝ-အာဂမနသည်သာ၊ ဝုတ္တံ-ပဓာနတည်း၊ တံ-ထိုအာဂမနသည်၊ ဝိပဿနာဂမနံ-ဝိပဿနာဂမနလည်းကောင်း၊ မဂ္ဂါဂမနံ-မဂ္ဂါဂမနလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒုဝိဓံ ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ မဂ္ဂဿ-၏၊ အာဂတဋ္ဌာနေ-ဖြစ်ပေါ်လာရာ ဌာနဋ္ဌ၌၊ ဝိပဿနာဂမနံ-မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းဝိပဿနာသည်၊ ဝုတ္တံ-ပြဋ္ဌာန်း၏၊ ဖလဿ-၏၊ အာဂတဋ္ဌာနေ-၌၊ မဂ္ဂါဂမနံ-ဖိုလ်ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းမဂ်သည်၊ ဝုတ္တံ၊ ဣဓ-ဤလောကုတ္တရာကုသိုလ် အရာ၌၊ မဂ္ဂဿ-၏၊ အာဂတတ္တာ-လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိပဿနာဂမနမေဝ-မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ဝိပဿနာသည်သာ၊ ဝုတ္တံ-ပဓာနသည်၊ ဧတံ-ဖြစ်ပြီ။

[ဤအဓိပ္ပာယ်များသည် သင်္ဂြိုဟ် ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း ဆိုင်ရာဖြစ်သောကြောင့် အနုပဿနာခန်း စသည်ကိုသိပြီး ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အထူးမခက်တော့ပါ။]

အပ္ပဏိဟိတန္တိ ဇ္ဈာပိ- ဤပါဠိ၌လည်း၊ အပ္ပဏိဟိတန္တိ-အပ္ပဏိဟိတံ ဟူသော အမည်သည်၊ မဂ္ဂသော၀-မဂ်၏ပင်၊ နာမ်-တည်း၊ [ပိဖြင့် "သုညတန္တိ လောကုတ္တရမဂ္ဂသ နာမ်"ကို ပေါင်းသည်၊ ထို့ကြောင့် "အပ္ပဏိဟိတန္တိ ဇ္ဈာပိ" ဟုမပါစေဘဲ ရှေ့က ပါဠိသွားအတိုင်း "အပ္ပဏိဟိတန္တိ စတုပိ လောကုတ္တရ မဂ္ဂသော၀ နာမ်"ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်။] ဣဒံပိနာမ်-ဤအပ္ပဏိဟိတံ ဟူသော အမည်ကိုလည်း၊ မဂ္ဂေါ-မဂ်သည်၊ တိဟေ၀- ၃ ပါးပင်လျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ-ထို့ကြောင့်၊ လဘတိ-၏၊ ကထံ-အဘယ်သို့ ရသနည်း၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အာဒိတောဝ-၌ပင်၊ ဒုက္ခတော-ဒုက္ခအားဖြင့်၊ အဘိနိ၀ိသိတ္တာ-၍၊ ဒုက္ခတောဝ သင်္ခါရေ ပဿတိ၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ ဒုက္ခတော, ဒိဋ္ဌမတ္တေနေ၀-မြင်အပ်ကာမျှကြောင့်သာလျှင်၊ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံနာမ-မဂ်တည်းဟူသော ဝုဋ္ဌာနမည်သည်၊ နဟောတိ၊ အနိစ္စတောပိ-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနတ္တတောပိ, ဒဋ္ဌုမေ၀-မြင်ခြင်းငါသာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ တသ္မာ, အနိစ္စံ-အနိစ္စ၊ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခ၊ အနတ္တာ-အနတ္တ၊ ဣတိ-သို့၊ ပေ၊ စရတိ။

ပန-ဆက်၊ အသ-ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝုဋ္ဌာန၊ ပေ၊ ဝိပဿနာ-သည်၊ တေဘူမက သင်္ခါရေသု-ဘုံ ၃-ပါး၌ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့၌၊ ပဏိဓိ-တောင့်တတတ်သော တဏှာကို၊ သောသေတွာ-ခြောက်သွေ့စေ၍၊ ပရိယာဒိယိတ္တာ-ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းခြားကာ ယူ၍၊ ဝါ-ကုန်ခန်းစေ၍၊ ဝိသဒ္ဒေတိ-စွန့်လွှတ်၏၊ (သင်္ခါရတို့ကို စွန့်လွှတ်၏၊) အယံ ဝိပဿနာ-သည်၊ အပ္ပဏိဟိတာနာမ-အပ္ပဏိဟိတာ

အပ္ပဏိဟိတံ။ ။[ပ+နိ+ပုဗ္ဗ, ဓာတု, တပစ္စည်း၊ ဓာ၏ အာကို ဣ, ဓေကို ဟပြု၊ ပြဉပသာရ နောက်ဖြစ်၍ နံ ကို ဏပြု။] "ပဏိဟိတ-ရှေးရှုထားတတ်"ဟူသော သဒ္ဒါအနက်သည်ပင် "တောင့်တတတ်"ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏၊ ထိုတောင့်တတတ်သော တရားကား တဏှာတည်း၊ တေဘူမက သင်္ခါရကို ဒုက္ခဟု ရှု၍ ထင်မြင်လာသောအခါ ထိုတဏှာသည် အလိုလိုသွေ့ခြောက်သွား၏၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ "ဒုက္ခတော ပဿန္တို့ တဏှာပဏိဓိ သောသနတော အပ္ပဏိဓိသောသနတော အပ္ပဏိဟိတာတိ"ဟုလည်းကောင်း, သင်္ဂြိုဟ်၌ "ဒုက္ခာနုပဿနာ တဏှာ ပဏိဓိ မုဒ္ဓနိ"ဟု လည်းကောင်း မိန့်သည်။

အပ္ပဏိဟိတ မဂ်, နိဗ္ဗာန်။ ။မဂ်နှင့် နိဗ္ဗာန်ကို အပ္ပဏိဟိတခေါ်ရာ၌ကား ရာဂ ဒေါသ မောဟ ၃-ပါးလုံးကိုပင် "ပဏိဟိတ" ဟုခေါ်ရ၏၊ မှန်၏-ဒေါသလည်း ဒေါသ၏ အာရုံပေါ်၌ စိတ်ကို ရှေးရှုထားတတ်၏၊ မောဟလည်း မောဟ၏ အာရုံပေါ်၌ စိတ်ကို ရှေးရှုထားတတ်၏၊ ထိုသို့ ရှေးရှုထားခြင်းကိုပင် "တောင့်တခြင်း"ဟု ဆိုနိုင်သည်၊ ထို့ကြောင့် ရှေးရှုထားတတ်သော ရာဂနှင့်တကွ ဒေါသ မောဟတို့ကိုပါ "ပဏိဟိတ"ဟုခေါ်ရသည်၊ ထိုပဏိဟိတ မရှိသောကြောင့် မဂ်နှင့်နိဗ္ဗာန်လည်း အပ္ပဏိဟိတ အမည်ရသည်။

ဝိပဿနာမည်သည်၊ ဟောတိ၊ သာ-ထိုအပ္ပဏိဟိတာ ဝိပဿနာသည်၊ အာဂမနီ ယဋ္ဌာနေ-မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း အကျင့်အရာ၌၊ ဌတွာအတ္တနော, မဂ္ဂသ-အား၊ အပ္ပဏိဟိတန္တိ နာမ်-ကို၊ ဒေတိ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ မဂ္ဂေါ-လောကုတ္တရာ မဂ်သည်၊ အာဂမနတော-ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ဝိပဿနာကြောင့်၊ အပ္ပဏိဟိတ နာမ်-ကို၊ လဘတိ၊ [သဂုဏ, အာရမဏတို့ကြောင့် အပ္ပဏိဟိတ နာမည်ရပုံကို ပြလို၍ "ယသ္မာ ပန"စသည်မိန့်။] ပန-ကား၊ ယသ္မာ, တတ္ထ-ထိုမဂ်၌၊ ရာဂ ဒေါသ မောဟပဏိဓယော-တောင့်တတတ်သော ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့သည်၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၊ တသ္မာ, သဂုဏောနေ၀-မိမိ ဂုဏ်ကြောင့်ပင်၊ အပ္ပဏိဟိတနာမ် လဘတိ၊ နိဗ္ဗာန်ပိ- ကိုလည်း၊ တေသံ ပဏိဓိန်-ထို တောင့်တတတ်သော ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့၏၊ အဘာ၀ေါ-ကြောင့်၊ အပ္ပဏိဟိတန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ-ထိုနိဗ္ဗာန်ကို၊ အာရမဏံ ကတွာ, ဥပ္ပန္နတ္တာ-ကြောင့်၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ အာရမဏတော-အာရုံကြောင့်၊ အပ္ပဏိဟိတနာမ် လဘတိ၊ တတ္ထ-ထိုနာမလာဘ အကြောင်း ၃-ပါးတို့တွင်၊ သုတ္တန္တိက ပရိယာယေန-အားဖြင့်၊ ပေ၊ ဝုတ်-ဖြစ်ပြီ။

[သုတ္တန်ပါဠိတော်၌ နာမည် ၃-မျိုး ပြထားပါလျက် ဤအဘိဓမ္မာ၌ သုညတ, အပ္ပဏိဟိတ ၂-မျိုးကိုသာ ပြသောကြောင့် နာမည်ချင်း မတူသည့်အတွက် စောဒနာကို ပြလိုရှိ "နနု စ"စသည်မိန့်။] နနု စ-စောဒနာပါဠိုးအံ့၊ (ကိ-နည်း၊) သုညတော-သုညတမဂ်လည်းကောင်း၊ အနိမိတ္တော-လည်းကောင်း၊ အပ္ပဏိဟိတော-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တိဏိ-နှစ်သော၊ မဂ္ဂသ-၏ နာမာနိ-အမည်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ နနု-ဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော၊) ယထာဟ-အဘယ်သို့ ဟောတော် မူသနည်း၊ တယောမေ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဝိမောက္ခောတိ-တယောမေ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဝိမောက္ခောဟူ၍၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဝိမောက္ခာ-ဝိမောက္ခတို့

အာဂမနမေ၀ ဟိ ဝုတ်။ ။အာဂမနဟူသည် မဂ်အရာ၌ မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ဝိပဿနာတည်း၊ ဖိုလ်အရာ၌ ဖိုလ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း မဂ်တည်း၊ ဤနေရာသည် မဂ်ကို ပြနေသော အရာဖြစ်၍ ဝိပဿနာကို အာဂမန ဟုယူရသည်၊ "အာဂစ္ဆတိ မဂ္ဂေါ စတေနာတိ အာဂမနံ"ဟုပြု၊ [အာဂမန၏ ပဓာနဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကို ဦးကာ၌ "ပရိပုဏ္ဏနာမ သိဒ္ဓိဟေတုတ္တာ, ဝ၀တ္ထာနာကရတ္တာစ"ဟု ပြထားပြီ။]

ဝိမောက္ခ။ ။"ပတိပက္ခတော-ဆန့်ကျင်ဘက် ကိလေသာတို့မှ+ဝိမုစ္စတိ-လွတ်မြောက်တတ်၏"နှင့်အညီ မဂ်ကို "ဝိမောက္ခ"ဟုခေါ်၏၊ အနတ္တာနုပဿနာဟူသော သုညတာနုပဿနာကြောင့် ရအပ်သော မဂ်သည် သုညတဝိမောက္ခမည်၏၊ အနိစ္စာနုပဿနာကြောင့်ရအပ်သော မဂ်သည်အနိမိတ္တဝိမောက္ခမည်၏၊ ဒုက္ခာနုပဿနာဟူသောအပ္ပဏိဟိတာ နုပဿနာကြောင့် ရအပ်သောမဂ်သည် အပဏိဟိတဝိမောက္ခ မည်၏၊ ဤနည်းအားဖြင့် ဝိမော က္ခ ၃-မျိုးပြားရသည်၊ သင်္ဂြိုဟ် ဝိမောက္ခဘေဒအတိုင်းပင်တည်း။

သည်၊သုညကောဝိမောက္ခော-သုညတဝိမောက္ခာလည်းကောင်း၊ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခာ-လည်းကောင်း၊ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော-လည်းကောင်း၊ ဣမေ တယော-ဤ ၃ ပါးတို့သည်၊ ပဋိစသမ္ပဒါမဂ်, မဟာဝဂ်, ဝိမောက္ခကထာ၊] တေသု-ထိုဝ ၃ ပါးသော မဂ်တို့တွင်၊ ဣဓ-ဤအာဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌၊ ဒွေ-နှစ်သော၊ မဂ္ဂေ-သုညတမဂ်, အပ္ပဏိဟိတမဂ်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ အနိမိတ္တော-မဂ်ကို၊ ကသ္မာ,နု ဂဟိတော-မယူအပ်ပါသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ စောဒနာပါ၏၊ အာဂမနာဘာဝတော-ဝိပဿနာ ဂမန မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဒွေ မဂ္ဂေ ဂဟေတွာ အနိမိတ္တော နု ဂဟိတော-မယူအပ်၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း။)

ဟိ-ချဲ့၊ အနိမိတ္တ ဝိပဿနာ -အနိမိတ္တ ဝိပဿနာသည်၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ (မိမိဟူသော အနိမိတ္တဝိပဿနာ ကိုယ်တိုင်၊) အာဂမနီယဌာနေ-မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းအကျင့်အရာ၌၊ ဌတွာ အတ္တနော, မဂ္ဂဿ-အား၊ နာမံ-အနိမိတ္တဟူသောအမည်ကို၊ ဒါတုံ, နု သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ ပန-ထိုသို့ပင် မစွမ်းနိုင်ပါ သော်လည်း၊ (အနိမိတ္တဝိပဿနာက မဂ်အား နာမည်ပေးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါသော်လည်း၊) သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓေါ-သည်၊ အတ္တနော-၏၊ ပုတ္တဿ-သားတော်ဖြစ်သော၊ ရာဟုလဘဒ္ဒေ ရဿ-ရာဟုလာထေရ်အား၊ (ကထေသိ၌ စပ်) အနိမိတ္တဉ္စ ဘာဝေဟိ၊ ပေ၊ စရိဿ သိတိ-အနိမိတ္တဉ္စဘာဝေဟိ၊ ပေ၊ စရိဿသိ-ဟူ၍၊ အနိမိတ္တဝိပဿနံ-ကို၊ ကထေသိ-ဟောတော်မူပြီ၊ (မဂ်အား သူ၏နာမည်ကို မပေးနိုင်သော်လည်း "အနိမိတ္တံ"ဟု ဘုရားအဟောရှိသည်-ဟူလို။) (ရာဟုလ-ရာဟုလာ၊) အနိမိတ္တဉ္စ-အနိမိတ္တဝိပဿနာ ကိုလည်း၊ (အထည်ကိုယ် ပုံသဏ္ဌာန် နိမိတ်မရှိဟုရှုတတ်သော အနိစ္စာနုပဿနာ ကိုလည်း၊) ဘာဝေဟိ-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေလော၊ ဝါ-တိုးပွားစေလော၊ မာနာနုသယံ-မာနာနုသယကို၊ ဥဒ္ဓဟ-နုတ်ပယ်လော၊ တတော မာနာဘိသမယာ-ထိုမာနာကို နုတ်ပယ်နိုင်ခြင်းကြောင့်၊ ဥပသန္တော-ကိလေသာ အပူဘေးမှ ငြိမ်းအေးသည်၊ (ဟုတွာ)၊ စရိဿသိ-လှည့်လည်နေတိုင်ရလတ္တံ့။]

ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ) ဝိပဿနာ-ဝိပဿနာသည်၊ နိစ္စနိမိတ္တံ-နိစ္စနိမိတ်ကို လည်းကောင်း၊ (နိစ္စဟု ထင်မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော အထည်ကိုယ် ပုံသဏ္ဌာန်ကို လည်းကောင်း၊) ဓုဝနိမိတ္တံ-ဓုဝနိမိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ခိုင်မြဲ၏ဟု

နိစ္စနိမိတ္တစသည်။ ။နိမိတ္တသဒ္ဒါသည် ကာရဏ, အင်္ဂဇာတ, လဉ္ဆန အနုက်တို့ကိုဟောတတ်၏။ [အဘိဓာန် ၉၇၉၊] ထိုတွင် ဤနေရာ၌ လဉ္ဆန (အမှတ်တံဆိပ်, နိမိတ်) အနုက်ဟောတည်း၊ ရုပ်ခန္ဓာ, နာမ်ခန္ဓာတို့သည် ကလာပ်စည်းအစုအဝေးအားဖြင့် ဖြစ်ရတတ်၏၊ (စိတ်, စေတသိက်အပေါင်းအစုလည်း နာမ်ကလာပ်ပင် ဖြစ်၏၊) ထိုသို့ အစုအဝေး ဖြစ်သောကြောင့် ပုံသဏ္ဌာန်အထည်

ထင်မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော အထည်ကိုယ် ပုံသဏ္ဌာန်ကို လည်းကောင်း၊) သုခနိမိတ္တံ-သုခနိမိတ်ကို လည်းကောင်း၊ (သုခ-ဟု ထင်မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော အထည်ကိုယ် ပုံသဏ္ဌာန်ကို လည်းကောင်း) အတ္တနိမိတ္တဉ္စ-အတ္တနိမိတ်ကို လည်းကောင်း၊ (အတ္တ ဟု ထင်မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော အထည်ကိုယ် ပုံသဏ္ဌာန်ကို လည်းကောင်း၊) ဥဋ္ဌဿ ဒေတိ-ပယ်ခွာနိုင်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ဝိပဿနာ၏ နိစ္စနိမိတ်စသည်ကို ပယ်ခွာနိုင်ခြင်းကြောင့်၊) အနိမိတ္တာတိ-အနိမိတ္တာဟူ၍၊ (အထည်ကိုယ် ပုံသဏ္ဌာန် နိမိတ်မရှိဟု ရှုတတ်သော ဝိပဿနာဟူ၍၊) ကထိတာ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ([အနိမိတ္တဉ္စ ဘာဝေဟိ"ဟု ဟောတော်မူအပ်ပြီ-ဟူလို။)

စ-ဆက်၊ သာ-ထိုဝိပဿနာသည်၊ တं နိမိတ္တံ-ထို နိစ္စ နိမိတ်စသည်ကို၊ ကိဉ္စာပိဥ္ဌဿ ဒေတိ-အကယ်၍လည်း ခွာနိုင်ပါပေ၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် ခွာနိုင်ပါသော်လည်း၊ သယံ-မိမိဟူသော ဝိပဿနာကိုယ်တိုင်၊ နိမိတ္တဓမ္မေသု-အထည်ကိုယ် ပုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏ဟု ထင်မှတ်အပ်သော တေဘူမကသင်္ခါရတို့၌၊ စရတိ-လှည့်လည်နေ၏၊ (အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဖြစ်နေ၏၊) ဣတိ-ကြောင့်၊ သနိမိတ္တာဝ-နိမိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ [ရှေ့၌ အကျိုးတစ်မျိုး ရှိပြီးဖြစ်၍၊ နောက်တသွာ ဝါကျသည် လဒ္ဓဂုဏ်တည်း။]၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (နိစ္စ နိမိတ္တ စသည်ကိုခွာနိုင်သော်လည်း မိမိက သနိမိတ္တဖြစ်နေသောကြောင့်၊) သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ အာဂမနိယဌာနေ-မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းအကျင့်အရာ၌၊ ဌတွာအတ္တနော, မဂ္ဂသ-အား၊ နာမံ-အနိမိတ္တ မဂ်ဟူသောအမည်ကို ဒါတုံ-ဌါ၊ နိ သဏ္ဌာတိ။

ကိုယ်အဖြစ်ဖြင့် ထင်ရ၏၊ ထိုအထည်ကိုယ် ပုံသဏ္ဌာန်သည် နိစ္စ, ဒုဝ, သုခ, အတ္တဟု ထင်မှတ်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် နိမိတ္တစသည် အမည်ရ၏၊ ဝိပဿနာသည် ထိုနိစ္စနိမိတ် စသည်ကို ပယ်ခွာနိုင်၏၊ "ပယ်ခွာ"ဆိုသည်ကား ထိုပုံသဏ္ဌာန် အထည်ကိုယ်ကို ဖျက်နိုင်၏ ဟုဆိုလိုသည်၊ ထိုသို့ဖျက်လိုက်လျှင်ပင် နိစ္စစသည်ဖြင့် မမှတ်ထင်တော့၊ ထို့ကြောင့် "အနိမိတ္တာ"ဟု အမည်ရသည်၊ [နတ္ထိ+နိမိတ္တံဧတေသာတိ အနိမိတ္တာ၊ နိမိတ္တံ၌ "နိမိတ္တဂ္ဂဟဏ"ဟုဆိုလိုလျက် ဂဟဏပုဒ်အကြောင်း၊ "နိမိတ်ပုံဟန်, သဏ္ဌာန်အထည်ကိုယ်" ဟုယူခြင်းမရှိသော ဝိပဿနာ။]

နိမိတ္တမ္မေသု၊ ပေ၊ ဒါတုံ နိ သဏ္ဌာတိ။ ။ဝိပဿနာသည် ပုံသဏ္ဌာန်, အထည်ကိုယ် မရှိ-ဟုယူပါသော်လည်း အာရုံပြုအပ်သောတရားမှာ လောကီခန္ဓာ ၅ ပါးဖြစ်ရကား (ပုံသဏ္ဌာန် အထည်ကိုယ်ဟု နဂိုရ်ကထုတ်ထားသော) နိမိတ္တခန္ဓာကို အာရုံပြု၍ နေရ၏၊ နာမည်က "အနိမိတ္တာ ဝိပဿနာ"ဟုခေါ်ရသော်လည်း အစစ်အမှန်မှာ "သ နိမိတ္တာ"ဖြစ်နေ၏၊ ထို့ကြောင့်၊ သနိမိတ္တာဖြစ်သော ဝိပဿနာသည် မဂ်အား အနိမိတ္တအမည်ကို မပေးနိုင်၊ "သဟ-နိမိတ္တေန ယာ ဝတ္တတိတိ သ နိမိတ္တာ"ဟုပြု၊ [နိမိတ္တမ္ဘာ သခါရာ၊ တေ ဟိ သ နိမိတ္တာဝိယ သဝိဂ္ဂဟာဝိယ ဥပဋ္ဌဟန္တိ-အနု၊ သ နိမိတ္တာကို "သဝိဂ္ဂဟာ"ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ ဝိဂ္ဂဟသဒ္ဒါကား [သရီရံ၊ ပေ၊ ?ဂ္ဂဟော၊ အဘိဓာန် (၁၅၁) နှင့်အညီ ကိုယ်ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။]

အပရော-ရှေးအဋ္ဌကထာနည်းမှ တစ်ပါးသော၊ နယော-နည်းကို၊ (မယာ, ဝုစ္စတေ-ဆိုအပ်၏၊ ဝါ-ဆိုဦးအုံ့၊) အဘိဓမ္မောနာမ-အဘိဓမ္မာ မည်သည်၊ ပရမတ္ထဒေသနာ-ပရမတ္ထဒေသနာတည်း၊ (မဖောက်မပြန် အစစ်အမှန် အနက်ကို ဟောကြောင်း ဒေသနာတည်း၊) စ-ဆက်၊ အနိမိတ္တမဂ္ဂဿ-အနိမိတ္တမဂ်၏၊ ပရမတ္ထ တော- ပရမတ္ထအားဖြင့်၊ ဟေတုဝေကလ္လမေဝ-အကြောင်းချို့တဲ့သည်၏ အဖြစ် သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ကထံ-အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ဟိ-ချဲ့၊ အနိစ္စာနုပဿနာယ-အနိစ္စာနုပဿနာ၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-အဖြစ်ဖြင့်၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခောကို၊ ကထိတော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [ဤနေရာ၌ အနိစ္စာနုပဿနာဟူသည်နှင့် အနိ မိတ္တဝိမောက္ခဟူသည် တရားတစ်မျိုးတည်းပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဝသေန-အဖြစ် ဖြင့်" ဟုပေးသည်။] တေန ဝိမောက္ခေနစ-ထိုအနိမိတ္တ ဝိမောက္ခကြောင့်လည်း၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ -သဒ္ဓိန္ဒြေသည်၊ အဓိမတ္တံ-လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တံ-တို သဒ္ဓိန္ဒြေသည်၊ အရိယမဂ္ဂေ-အရိယမဂ်၌၊ ဧကင်္ဂမိ-တစ်ခုသော အင်္ဂါသည် လည်း၊ နဟောတိ-မဟုတ်၊ အမဂ္ဂင်္ဂတ္တာ-မဂ္ဂင်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊(မဂ္ဂင် ၈ ပါး တစ်ပါးအဖြစ်ဖြင့် မပါဝင်သောကြောင့်၊) အတ္တနော-၏၊ မဂ္ဂဿ-အား၊ ပရမတ္တတောဝ-ပရမတ္ထအားဖြင့်သာလျှင်၊ နာမံ-ကို၊ ဒါတုံ-ငါ၊ နသက္ကော တိ၊ [ဧဝဖြင့် ပရမတ္ထအစစ်အမှန်အားဖြင့်သာ နာမည်မပေးနိုင်သည်၊ သုတ္တန် ပရိယာယ် အားဖြင့်ကား နာမည်ပေးနိုင်ပါ၏-ဟူလို။]

ပန-ကား၊ ဣဒါနိ-အနိစ္စာနုပဿနာမှ တစ်ပါးကုန်သော၊ ဒွေသု-၂-ပါးကုန်သော အနတ္တာနုပဿနာ ဒုက္ခာနုပဿနာတို့တွင်၊ တာဝ-ဒုက္ခာနုပဿနာ မှ ရှေးဦးစွာ၊ အနတ္တာ နုပဿနာယ-၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ သုညတ ဝိမောက္ခော-ကို၊ (ကထိတော-ပြီ၊) ဒုက္ခာနုပဿနာယ-၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခော-ကို၊ ကထိတော-ပြီ၊ တေသု-ထိုသုညတ ဝိမောက္ခ,

---

အပရော၊ ပေ၊ ဝိနိစ္ဆယော။ ။ရှေးအဋ္ဌကထာဝါဒမှ အလွတ်ပြစ်သော ဆရာတစ်ပါး၏ ဝိနိစ္ဆယကို ပြလိုသောကြောင့် "အပရော၊ ပေ၊ ဧကဿ အာစရိယဿ မတိ ဝိနိစ္ဆယော" ဟုမိန့် သည်၊ ထိုဆရာ၏ ဆိုလိုရင်းမှာ-အနိစ္စာနုပဿနာ ဟူသော အနိမိတ္တာနုပဿနာဖြင့် အနိစ္စဟု ရှုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ သဒ္ဓိန္ဒြေလွန်ကဲ၏၊ ထိုသဒ္ဓိန္ဒြေသည် မဂ္ဂင် ၈-ပါးတွင် တစ်ပါးမျှ မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ထိုသဒ္ဓိန္ဒြေသည် မိမိကြောင့်ဖြစ်သော မဂ်အား အစစ်အမှန်အားဖြင့် အနိမိတ္တ နာမည် ကို မပေးနိုင်၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ "အနိမိတ္တမဂ္ဂစ္စာန်ကို ဤအဘိဓမ္မာ၌ ဟောတော်မမူ" ဟုဆိုလိုသည်။

အနတ္တာနုပဿနာယစသည်။ ။အနတ္တာ နုပဿနာဟူသော သုညတာနုပဿနာဖြင့် ရှုလေ့ရှိသူမှာ ပညာဒြေလွန်ကဲ၏၊ ဒုက္ခာနုပဿနာဟူသော အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာဖြင့် ရှုလေ့ရှိ သူမှာ သမာဓိဒြေလွန်ကဲ၏၊ ထိုကြောင့် ၂-ပါးလုံးပင် မဂ္ဂင် ၈-ပါး၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသမာဓိ

အပ္ပဏိဟိတ ဝိမောက္ခ တို့တွင်၊ သုညတဝိမောက္ခေန-ကြောင့်၊ ပညိန္ဒြိယ-သည်၊ အဓိမတ္တ-သည်၊ ဟောတိ၊ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခေန-ကြောင့်၊ သမာဓိန္ဒြိယ-သည်၊ (အဓိမတ္တ ဟောတိ)၊ တာနိ-ထိ ပညိန္ဒြေ, သမာဓိန္ဒြေတို့သည်၊ အရိယမဂ္ဂဿ- ၏၊ အင်္ဂတ္တာ-အစိတ်အပိုင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ [ပညိန္ဒြေက သမ္မာဒိट्ठိမဂ္ဂင်, သမာဓိန္ဒြေက သမ္မာသမာधိမဂ္ဂင် ဖြစ်သောကြောင့်၊] အတ္ထနော၊ ပေ၊ သင်္ဂေါ့ဏ္ဍီ။

ဟိ-ဥပမာဆောင်, ထင်အောင်ပြဦး၊ မဂ္ဂါရမဏတ္တိကေပိ-မဂ္ဂါရမဏတိုက် ၌လည်း၊ မဂ္ဂါဓိပတိမမ္မ ဝိဘဇနေ-မဂ္ဂါဓိပတိ တရားတို့ကို ဝေဖန်ရာ ပါဠိတော်၌၊ ဆန္ဒစိတ္တာနံ-ဆန္ဒစိတ္တတို့၏၊ အဓိပတိကာ့လေ-အဓိပတိဖြစ်ရာအခါ၌၊ တေသံ ဓမ္မာနံ-ထို ဆန္ဒ စိတ္တ တရားတို့၏၊ အမဂ္ဂင်္ဂတ္တာဝ-မဂ္ဂင်မဟုတ် ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ [မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတွင် မပါဝင်သောကြောင့်ပင်၊] မဂ္ဂါဓိပတိဘာဝေါ-မဂ္ဂဓိပတိအဖြစ်ကို၊ နိ ဝုတ္တော-ဟောတော်မမူအပ်၊ ဧဝံသမ္ဘဒ်-ဤသို့ မချွတ်မယွင်း ပြီးစီးခြင်းရှိသော၊ ဣဒ်-ဤဥပမေယျကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [ဤ "ဧဝံ သမ္ဘဒ်"၏ အနက်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ပြထားပြီ။] ဣတိအယ်-ကား။ ဧတ္ထ-ဤ အနိမိတ္တဝိပဿနာ၏ မဂ်အားနာမည်မပေးနိုင်ရာ၌၊ [ယောဇနာ၌ "ဧတ္ထာတိ လောကုတ္တရဏ္ဍာနေ"ဟု စွဲသည်၊] အဋ္ဌကထာမုတ္တကော- ရှေးအဋ္ဌကထာမှ လွတ်သော၊ ကေသ-တစ်ပါးသော၊ အာစရိယသ-၏၊ မတိဝိနိစ္ဆယော-အလိုဖြစ်သော အဆုံးအဖြတ်တည်း။

ဧဝံ-လျှင်၊ သဗ္ဗထာပိ-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ [ရှေး အဋ္ဌကထာ၌လာသော အခြင်းအရာ, ကောစရိယ၏ မတိဝိနိစ္ဆယ အခြင်းအရာအား ဖြင့်လည်း-ဟူလို။] အနိမိတ္တဝိပဿနာ-သည်၊ သယ်-မိမိကိုယ်တိုင်၊ အာဂမနိယဋ္ဌာ

အဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်ကြ၏။ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာအခိုက်၌ ပါသော ထိုလေ့ကျင့် ၂-ပါးသည် မိမိတို့ကြောင့် ဖြစ်သော မဂ်အား ပရမတ္ထအားဖြင့် သုညတအမည်, အပ္ပဏိဟိတ အမည်ကို ပေးနိုင်ကြ၏၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ သုညတစျာန် မဂ်, အပ္ပဏိဟိတစျာန် မဂ်ကို ဟောတော်မူသည်-ဟုဆိုလိုသည်၊ [ဤသို့ ထိုထို အနုပဿနာ၌ ထိုထို လေ့ကျင့်လွန်ကဲပုံကို ရည်ရွယ်၍ သင်္ဂြိဟ်ဘာသာဋီကာ, ဝိမောက္ခအခန်း၌ "လေ့ကျင့်အားဖြင့် ဝိပဿနာ ကွဲပြားပုံ"ဟူခေါင်းတပ်၍ ဆောင်ပုဒ်နှင့်တကွ ပြထားပြီ။]

မဂ္ဂါရမဏာ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။မဂ္ဂါရမဏတိုက်၌ "မဂ္ဂါဓိပတိနော မဂ္ဂေ"ပုဒ်ကို အကျယ် ဝေဖန်ရာ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်ဝယ် ဆန္ဒနှင့် စိတ်တို့သည် မိမိတို့က အဓိပတိအမည်ရသော်လည်း မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတွင် ပါဝင်သော မဂ်တရား မဟုတ်ကြသောကြောင့် မဂ္ဂါဓိပတိ အရဝယ် မဂ်ဟူသော နာမည် မရသကဲ့သို့, အနိမိတ္တ ဝိပဿနာ အခိုက်၌ လွန်ကဲနေသော သဒ္ဓါန္ဒြေသည် အနိမိတ္တ ဝိပဿနာ အမည်ရသော်လည်း မဂ်အခိုက်၌ အနိမိတ္တ မဂ္ဂအမည် မရဟု ဆိုလိုသည်၊ ဤစကားနှင့်စပ်၍ ဋီကာ၌ အကျယ်စိစစ်ထား၏။

နေ-မင်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း အကျင့်အရာ၌၊ ၌တွာ-၍၊ အတ္တနော မဂ္ဂသင်္ခါတမ် ဒါတုံ, နှ သကြောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ-ကို၊ နှ ဂဟိ တော-(ပါဠိတော်၌) ယူတော် မမူအပ်၊

ပန-ဝါဒန္တ ရကား၊ ကေစိ-အချို့ ဆရာတို့သည်၊ အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ-အနိမိတ္တမင်သည်၊ အာဂမနတော-မင်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ဝိပဿနာကြောင့်၊ နာမ်-အမည်ကို၊ အလဘန္တောပိ-မရပါသော်လည်း၊ သုတ္တန္တ ပရိယာယေန-သုတ္တန်ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်၊ သဂုဏာတောစ-မိမိဂုဏ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အာရမဏာတောစ-အာရုံကြောင့်လည်းကောင်း၊ နာမ်-ကို၊ လဘတိ၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟံသု-နှုတ်ပြီ၊ တေ-ထိုကေစိဆရာတို့ကို၊ ဣဒံ-ဤစကားကို၊ ဝတ္တာ-ဆို၍၊ ပဋိက္ခိတ္တာ-ပယ်မြစ်အပ်ကုန်ပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ဆို၍ ပယ်မြစ်အပ်ကုန်သနည်း) အနိမိတ္တမဂ္ဂေ-အနိမိတ္တ မင်သည်၊ သဂုဏာတောစ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အာရမဏာတောစ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ နာမ်-ကို၊ လဘန္တေ-ရလသော်၊ သုညတ အပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂါပိ-သုညတမင်, အပ္ပဏိဟိတမင်တို့သည်လည်း၊ သဂုဏာတောယေဝ-ကြောင့်သာလျှင် လည်းကောင်း၊ အာရမဏာတောယေဝစ-ကြောင့်သာလျှင်လည်းကောင်း၊ ဣဒ-ဤအဘိမှော်၌၊ နာမ်-ကို၊ လဘေယျုံ-ရကုန်ရာ၏၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ နှ လဘန္တိ-မရကုန်၊ ကိံ'ကာ ရဏာ-ကြောင့်၊ (နှ လဘန္တိ-မရကုန်သနည်း၊) [သဂုဏာတောယေဝ အာရမဏာတော ယေဝ စ-ဟု ရှိရာ၌ ဇဝ ၂ ပုဒ်ဖြင့် အာဂမနကို ကန့်၊ ဤအာဂမနကိုပင် ပစ္စနိကဟုလည်း သုံးနှုန်းနိုင်၏၊ စဖြင့်ကား သဂုဏာ အာရမဏာအချင်းချင်းကို ဆည်းပါ၊] ဟိ-အဖြောကား၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ), အယံ မဂ္ဂေါနာမ-ဤမင် မည်သည်၊ သရသတောစ-မိမိ၏ သာယာအပ်သော သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စနိကတောစ-ဆန့်ကျင်ဘက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒ္ဝိဟိ-နှစ်သော၊ ကာရဏေဟိ-အကြောင်းတို့

သရသ, သဂုဏ။ ။"ဂုဏ"ဟူသည်မိမိ၏ ပင်ကိုသဘောအတိုင်းရှိနေသော ဂုဏ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် သရသနှင့်ဂုဏသည် အနက်သဘောအရအသားကျအားဖြင့် အတူပင်၊ ထို့ကြောင့် "ယသ္မာ သော ရာဂါဒိဟိ သုညော၊ တသ္မာ သဂုဏေနေဝ သုညတနာမ် လဘတိ"စသည်ဖြင့် ရှေ့၌ဆိုခဲ့၍ ဤ၌ "သုညတ အပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂါ ရာဂါဒိဟိ သုညာ, ရာဂပဏိဓိ အာဒိဟိ စ အပ္ပဏိဟိတာတိ ဒေဝ သရသတောပိ နာမ် လဘန္တိ"ဟုဆိုသည်၊ ထိုသို့ သဒ္ဒါဗေဒသဲကွဲ၍ အနက်အဆန် တူသော်လည်း သုတ္တန် အသုံးအနှုန်းကို ယူ၍ "သဂုဏ"ဟုလည်း သုံးစွဲထားသည်-ဟုမှတ်ပါ။ ["သဂုဏဝသေနာတိ-ရာဂါဒိ သုညတတ္တာ၊ ပေ၊ အတ္တနော ဂုဏဝသေန"-ဋီကာကျော်, ဝိမောက္ခဘေဒအဖွင့်။]

သရသ, သဘာဝ။ ။သရသနှင့် သဘာဝသည် မြန်မာပြန်အနက်ချင်းမတူသော်လည်း အဓိပ္ပာယ်အသားကျမှာ သဘောတူပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် သရသတောကို "သဘာဝတော"ဟု ဖွင့်သည်၊ ချဉ်းအုံ-ရသီယတိ အဿာဒီယတိတိ ရသော=သာယာအပ်သော အရသာ၊ အဟာရ တိုင်း၌ အရသာတစ်မျိုးစီ အသီးသီး ရှိကြ၏၊ ဖယောဝသော တရားတိုင်း၌လည်း ပုသနစသော

ကြောင့်၊ နာမ် လဘတိ၊("တသ္မာ,သဂုဏာတောယေဝ, အာရမဏာ တောယေဝ စ ဣမ နာမ် နု လဘန္တိ-နာ်) [ဤသို့ ကိ"ကာရဏာအမေးကို ပြန်၍ အကျဉ်းအုပ်ခဲ့ပါ၊] သဘာဝတောစ-မိမိ၏ သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပဋိပက္ခ တောစ-ဆန့်ကျင်ဘက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ (နာမ်-ကို၊လဘတိ)၊ ဣတိ အတ္ထော။

[သရသ, ပစ္စနိကတို့ကြောင့် အမည်ရပုံကို အကျယ်ပြလို၍ "တတ္ထ"စသည် မိန့်၊] တတ္ထ-ထိုသုညတအစရှိသော မဂ်တို့တွင်၊ သုညတအပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂါ-တို့သည်၊ သရသတောပိ-မိမိ၏ သာယာအပ်သော သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စနိ က တောပိ-ဆန့်ကျင်ဘက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ နာမ် လဘန္တိ၊ ဟိ-မှန်၊သုည တအပ္ပ ဏိဟိတမဂ္ဂါ-တို့သည်၊ ရာဂါဒီဟိ-ရာဂ အစရှိသည်တို့မှ၊ (ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့မှ၊) သုညာ-ကင်းဆိတ်ကုန်၏၊ ရာဂပဏိဓိ အာဒီဟိစ-တောင့်တတတ် သော ရာဂအစ ရှိသည့်တို့သည် လည်းကောင်း၊ အပ္ပဏိဟိတာ-မတောင့်တအပ်ကုန်၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ သရသတော-မိမိ၏သာယာအပ်သော သဘောကြောင့်၊ နာမ်လဘန္တိ။

သဘောတစ်မျိုးစီ အသီးအသီး ရှိကြ၏၊ ထို့ကြောင့် ပရမတ္ထတရားတို့၏ ဖုသနစသော သဘော သည် အရသာနှင့်တူရကား "ရသော ဝိယာတိ ရသော"ဟုပြ၍ ရသ၏ အရ ပရမတ္ထသဘောကို ကောက်ရသည်၊ သသ-ရသော သရသော၊ ဘာဝတိ ဝိဓူတိ-ထင်ရှားရှိ၏၊ ဣတိ ဘာဝေါ၊ (ဖုသန စသည်)၊ သသ+ဘာဝေါ သဘာဝေါ၊ ဤစကားအရ သ ၂ မျိုးလုံးသည် "မိမိ"ဟူသော အနက်ကိုဟော၍ "ရသနှင့် ဘာဝ"ကား "ပရမတ္ထ အထည် ကိုယ်ဖြစ်သော ဖုသနစသော အနက် ကို ဟောသည်"ဟု မှတ်ပါ။ [သီလက္ခန်, သာမညဖလသုတ်-အာသဝက္ခယဉာဏ်ခန်း၌ ဋီကာ သစ်ဝယ် တစ်မျိုး ဖွင့်ထားသေး၏၊]

(က) သရသ၊ ပေ၊ တောပိ။ ။ရှေ့၌ "သရသတော စ ပစ္စနိကတော စ"နှင့် သဘော တူပင်တည်း၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာနည်းအားဖြင့် သရသ (မိမိသဘော)ကြောင့်ချည်း နာမည်မရနိုင်၊ သရသနှင့် ပစ္စနိကဟူသော အာဂမန, ဤ ၂ ပါးစုံမှ အမည်ရနိုင်၏၊ အာရမဏနှင့်ပစ္စနိက ၂ ပါးစုံမှ အမည်ရနိုင်ပုံလည်း နည်းတူ၊ ထို ၂ မျိုးတွင် ပစ္စနိကသည် နာမည်ချင်းမရောအောင် ပိုင်း ခြားနိုင်သောကြောင့် ပစ္စနိကသရသ, ပစ္စနိက အာရမဏ ၂ ပါးစီစုံတွဲဖြစ်မှ အဘိဓမ္မာ၌ နာမည် ပေးနိုင်သည်။ [အဘိဓမ္မေ သရသပစ္စနိကေဟိ သဟိတေဟိ နာမ လဘာတိ အတ္ထော၊-ဋီကာ။]

(ခ) ပစ္စနိက, ပတိပက္ခ။ ။သက္ကတ၌ "ပြတျာနိက"သည်ပါ၌ "ပစ္စနိက"ဟု ဖြစ် ၏၊ ပတိ+အနိက်၊ အနိကသဒ္ဒါသည် စစ်ထိုးခြင်း (ရန်ဖြစ်ခြင်း) အနက်ဟော၏၊ ["နှ+နိယတော (အပသာရိယတော)-မဆောင်အပ် ရှောင်ရှားအပ်၏၊ ဣတိ အနိက်၊] ပတိ (ပတိကူလ)-ရုံ့ဖွယ် ကောင်းသော+အနိက် ယသာတိ ပစ္စနိကော-ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်ဖြစ်ခြင်း ရှိသော ရန်သူ၊ ထိုရန် သူကဲ့သို့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဟူသမျှကိုလည်း "ပစ္စနိက"ဟု သဒ်သူပစာရ အားဖြင့် ခေါ်ရသည်၊ ပတိ+ပက္ခ သဒ္ဒါလည်း "ပတိကူလော-ပကော်ယသ" ဟုပြ၍ စက်ဆုပ် ဖွယ်အဖို့ရှိသော ရန်သူ ကိုပင် ဟော၏၊ ရှေးနည်းအတိုင်း သဒ်သူပစာကြ၍ ဆန့်ကျင်ဘက်ဟူသမျှ ကိုလည်း ဟော၏။

[သရသကြောင့် အမည်ရပုံမှ တစ်ပါး, ပစ္စနိုကကြောင့် အမည်ရပုံကိုပြလိုရ် "သုညတောစ"စသည်မိန့်။] စ–သည်သာ မကသေး၊ သုညတော–သုညတာ မဂ်သည်၊အတ္တာဘ်နိုဝေသသ–အတ္တ ဟုစွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်းခြင်း၏၊ ပဋိပက္ခောဆန့်ကျင်ဘက်တည်း၊ အပ္ပဏိဟိတော– အပ္ပဏိဟိတ မဂ်သည်၊ ပဏိဓိသ–တောင့်တတတ်သော ရာဂ၏၊ (ပဋိပက္ခော)၊ ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ ပစ္စနိုကတောပိ–ကြောင့်လည်း၊ နာမ်လဘန္တိ။

ပန–ကား၊ (သုညတမဂ်, အပ္ပဏိဟိတ မဂ်မှတစ်ပါး, အနိမိတ္တမဂ်ကား၊) အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ–အနိမိတ္တမဂ်သည်၊ ရာဂါဒိနိမိတ္တာနံ–ရာဂ အစရှိသော နိမိတ်တို့၏ လည်းကောင်း၊ နိစ္စနိမိတ္တာဒီ–နိစ္စနိမိတ် အစရှိသည်တို့၏ လည်းကောင်း၊ အဘာဝေန–မရှိခြင်းကြောင့်၊ သရသတောဝ–မိမိ၏ သဘောကြောင့်သာ၊ နာမ် လဘတိ၊ ပစ္စနိကတော–ကြောင့်၊ (နာမ်–ကို) နော (လဘတိ) မရ၊ ဟိ–မှန်၊ သော–ထိုအနိမိတ္တမဂ်သည်၊ သခါရနိမိတ္တာရမဏာယ– သင်္ခါရနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော၊ အနိစ္စာနုပဿနာယ–၏၊ ပဋိပက္ခော–သည်၊ နု–မဟုတ်၊ အနိစ္စာနုပဿနာ ပန–သည်ကား၊ အသ–ထိုနိမိတ္တမဂ်၏၊ အနုလောမဘာဝေ–အလျော်၏အဖြစ်၌၊ ဌိတာ–တည်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ သဗ္ဗထာပိ–အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ အဘိဝမ္မာ ပရိယာယေန–အဘိဝမ္မာ ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်၊ အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ နာမ–အနိမိတ္တမဂ်မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ–သို့၊ (ဝတ္တာ–ပြောဆိုရ်၊ ပဋိက္ခိတ္တာ–နှိပ်ပြီ)။

ပန–ကား၊ သုတ္တန္တိက ပရိယာယေန–အားဖြင့်၊ ဧသ (ဧသော) –ဤ အနိမိတ္တမဂ်ကို၊ ဧဝံ–ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ အာဟရိတ္တာ–ဆောင်ရ်၊ ဒီပိတော–ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့ ပြအပ်ပြီ၊ ["အနိစ္စတော ဝုဋ္ဌဟန္တသ မဂ္ဂေါ အနိမိတ္တော ဟောတိ"ကို ဧဝံ ဟုညွှန်းသည်။] ဟိ–ချဲ့၊ ယသ္မိं ဝါရေ–အကြင်ဝိပဿနာအလှည့်အကြိမ်၌၊ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ–မဂ် တည်းဟူသော ဝုဋ္ဌာနသည်၊ (သင်္ခါရ ဝဋ္ဋဒုက္ခတို့မှ ထမြောက်တတ်သော မဂ်သည်၊) ဟောတိ၊ တိဏာ–နှင်သော၊ လက္ခဏာနိ–လက္ခဏာတို့သည်၊ ဧကာဝဇ္ဇနေန–တစ်ခုသော အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်၊ အာပါတံ–ရှေးရှုကျခြင်းသို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ ဝိယ–ရောက်ကုန်သကဲ့သို့၊ (တထာ–တူ၊ အာပါတံ–သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၏၊ စ–ဆက်၊ တိဏ္ဏံ–၃–ပါးသော လက္ခဏာတို့၏၊ ဧကတော–တစ်ပေါင်းတည်း၊ အာပါတဂမနံ နာမ–ရှေးရှုကျခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ–မရှိပါပေ၊ ပန–ထိုသို့ပင် မရှိပါသော်လည်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ– ကမ္မဋ္ဌာန်း၏၊ ဝိဘူတဘာဝဒီပနတ္ထံ–ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝုတ္တံ–ပြီ၊ [မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း တစ်ခုမှာ လက္ခဏာ ၃–ပါးလုံး တစ်ပြိုင်နက် မထင်နိုင်ပါ၊ သို့သော် ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ ထင်ရှားကြောင်း ကိုပြလိုရ် "ဧကာဝဇ္ဇနေန ဝိယ"ဟု ဆိုပါသည်–ဟုလို။]

ဟိ–ချဲ့၊ အာဒီတော–ဌ၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ– အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော လက္ခဏာဌ၊ အဘိနိဝေသော–နှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ ဟောတု–ဖြစ်စေ၊ ဝုဋ္ဌာန ဂါမိနီ–ဝုဋ္ဌာနမည်သောမဂ်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝိပဿနာ ပန–ဝိပဿနာသည်ကား၊ ယံယံ–အကြင်အကြင် လက္ခဏာကို၊ သမ္မသိတွာ–သုံးသပ်ပြီး၍၊ ဝုဋ္ဌာတိ–သင်္ခါရတို့မှ ထ၏၊ တသ္မာ တသ္မေဝ–ထိုထို လက္ခဏာ၏သာလျှင်၊ ဝသေန–အစွမ်းဖြင့်၊ အာဂမနီယဋ္ဌာနေ–ဌ၊ ဋ္ဌတွာ–၍၊ ပေ၊ ဒေတိ၊ ကထံ–အဘယ်သို့ ပေးသနည်း၊ ဟိ–အဖြေကား၊ (တစ်နည်း) ဟိ–ချဲ့၊ အနိစ္စာ ဒိသု–အနိစ္စ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ["အနိစ္စတာဒိသု"ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်။]ယတ္ထကတ္ထစိ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော လက္ခဏာဌ၊ အဘိနိဝိသိတွာ–စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်းပြီး၍၊ဣတရံပိ–အနိစ္စ တာ လက္ခဏာမှ အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ လက္ခဏာဒွယဉ္စ– ဒုက္ခတာ, အနတ္တတာ လက္ခဏာ ၂–ပါးအပေါင်းကိုလည်း၊ ဒဋ္ဌုံ–မြင်ခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိဧဝ–သင့်သည်သာ။

ဟိ–မှန်၊ (တစ်နည်း၊ ကသ္မာ, ဣတရံပိ လက္ခဏာဒွယံစ, ဒဋ္ဌုံ, ဝဋ္ဋတိ–နည်း) ဟိ(ယသ္မာ) ဧကလက္ခဏ ဒဿန မတ္တေနေဝ–တစ်ခုသောလက္ခဏာကို မြင်ခြင်းမျှကြောင့်သာလျှင်၊ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံနာမ–မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနမည်သည်၊ နဟောတိ–နိုင်၊ (တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဣတရံပိ လက္ခဏာဒွယံစ ဒဋ္ဌုံ ဝဋ္ဋတိ)၊ ["တသ္မာရှေ့, ဟိတ်ကိုတွေ့, ပြားရှိရှိမှခံ၊တသ္မာ ထို, ဟိတ်၏ဖိုလ်, စွဲဆိုမြဲထုံးစံ"ဟူသော နိယံနင့်အညီပေး သည်။]တသ္မာ–ကြောင့်၊ (ဣတရဒွယလက္ခဏာကို မြင်ခြင်းငှါ သင့်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၊) အနိစ္စတော–အနိစ္စအားဖြင့်၊ အဘိနိဝိဋ္ဌော–စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်းသော၊ ဘိက္ခု–သည်၊ ကေဝလံ–ဒုက္ခ, အနတ္တမဖက် သက်သက်၊ အနိစ္စတောဝ–အနိစ္စဖြစ်သော သင်္ခါရမှသာ၊ နဝုဋ္ဌာတိ–ထသည်မဟုတ်သေး၊ ဒုက္ခတောပိ–ဒုက္ခဖြစ်သော သင်္ခါရမှလည်းကောင်း၊ အနတ္တတောပိ–အနတ္တဖြစ်သော သင်္ခါရမှလည်းကောင်း၊ ဝုဋ္ဌာတိယေဝ–ထသည်သာ၊ ဒုက္ခတော–ဒုက္ခအားဖြင့်လည်း ကောင်း၊ အနတ္တတော–အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဘိနိဝိဋ္ဌေပိ–စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းဌ်လည်း၊ ဧသေဝနယော။ [နိဂုံးကို ပြလိုရှိ "ဣတိအာဒိတော"စသည်မိန့်၊] ဣတိ–လျှင်၊ အာဒိတော–ဌ၊ ပေ၊ မဂ္ဂသ နာမံ ဒေတိ။ တတ္ထ–ထို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တတို့တွင်၊(တစ်နည်း)တတ္ထ–ထို အနိမိတ္တ,အပ္ပဏိဟိတ,သုညတတို့တွင်၊ အနိစ္စ တော–အနိစ္စဖြစ်သော သင်္ခါရမှ၊ ဝုဋ္ဌဟန္တ သ–ထသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊မဂ္ဂေါ–သည်၊ အနိမိတ္တော နာမ–အနိမိတ္တမဂ် မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဒုက္ခတော–မှ၊ ဝုဋ္ဌဟန္တ သ–၏၊ (မဂ္ဂေါ) အပ္ပဏိဟိတော၊ (နာမ) သည်၊ (ဟောတိ)၊ အနတ္တတော–မှ၊ ဝုဋ္ဌဟန္တ သ–၏၊ (မဂ္ဂေါ)သုညတော(နာမ ဟောတိ)၊ဣတိဧဝံ–လျှင်၊ သုတ္တန္တ ပရိယာယေန–အားဖြင့်၊ အာဟရိတွာ–အနိမိတ္တမဂ်ကိုဆောင်၍၊ ဒီပိတော–ရှေး အဋ္ဌကထာဆရာ တို့ပြအပ်ပြီ။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး, စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအုံ့၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ-ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီမည်သော၊ ဝိပဿနာ-သည်၊ ကိ'အာရမဏာ-အဘယ် အာရုံရှိသနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ လက္ခဏာရမဏာ-အနိစ္စတာစသော လက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိ၏၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း၊ လက္ခဏံနာမ-လက္ခဏာမည်သည်၊ ပညတ္တိ ဂတိက်-ပညတ်၏ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့သော ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊ (ပညတ်နှင့်အလားတူ၏၊) နဝတ္တမ္ဘဝမ္ဘဂုတ်-ပရိတ္တ, မဟဂ္ဂတစသည်ဖြင့် မဆိုထိုက်သော တရားဖြစ်၍ဖြစ်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ အနိစ္စံ-အနိစ္စ၊ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခ၊ အနတ္တာ-အနတ္တ၊ ဣတိ-သို့၊ တိဏိ-နှင့်သော၊ လက္ခဏာနိ-တို့ကို၊ သလ္လက္ခေတိ-မှတ်သား၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပဋ္ဌကွန္ဒာ-၅-ပါးသော ခန္ဓာတို့သည်၊ ကဏ္ဍော-လည်ပင်းခ၊ ဗဒ္ဓ ကုဏပ် ဝိယ-ဖွဲ့ချည်အပ်သော အကောင်ပုပ်ကဲ့ သို့၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ (ထင်ကုန်၏)၊ သခ်ါရာရမဏမေဝ-သင်္ခါရ ဟူသော အာရုံရှိသည် သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဉာဏ်-ဉာဏ်သည်၊ သင်္ခါရတော-မှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ-ထ၏။

ဟိ-ဥပမာဆောင်, ထင်အောင်ပြအုံ့၊ ဧကော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ပတ္တံ-ကို၊ ကိဏိတုကာမော-ဝယ်လိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပတ္တဝါဏိဧန-သပိတ် ဈေးသည်သည်၊ ပတ္တံ-ကို၊ အာဘာတံ-ဆောင်ယူအပ်သည်ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌော-ရွှင်

ကိ' အာရမဏာ။ ။ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာသည် အနိစ္စတာစသော လက္ခဏာကို အာရုံပြုနေလျှင် ထိုလက္ခဏာသည် ပညတ်သဘောဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့်မဂ်ဖြစ်သောအခါ မဂ်သည် ဝုဋ္ဌာန အမည်ရကာ၌ ထိုဝုဋ္ဌာနသည် သင်္ခါရအာရုံတို့မှ မထမြောက်နိုင်ဘဲရှိရာ၏၊ သင်္ခါရကို အာရုံပြုပြန် လျှင်လည်း ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာသည် အနိစ္စတာစသော လက္ခဏာ ထိုးထွင်း၍ မသိဘဲရှိရာ၏၊ ဤသို့ အစွန်း ၂ ဖက်ထွက်နေသောကြောင့် "ကိ' အာရမဏာ"ဟု ပုစ္ဆာထုတ်သည်။-ဋီကာ။

လက္ခဏာရမဏာ။ ။"အနိစ္စ" ဟုဆိုရာ၌ မမြဲသော ခန္ဓာ ၅-ပါးရ၏၊ "အနိစ္စတာ" ဟုဆိုရာ၌ကား ထိုအနိစ္စ ခန္ဓာ ၅ ပါး၏ မမြဲခြင်းဟူသော အမှတ်လက္ခဏာရ၏၊ [ဒုက္ခနှင့်, ဒုက္ခတာ၊ အနတ္တနှင့် အနတ္တတာတို့၌လည်း နည်းတူ၊] လောကီခန္ဓာ ၅ ပါးကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု ရှုရာ၌ အာရုံပြုရင်းက သင်္ခါရဖြစ်သော ပရမတ္ထခန္ဓာကို ပြုသော်လည်း ဉာဏ်၌ ထင်လာသော အခါ ဤခန္ဓာ ၅ ပါး၏ အနိစ္စတာစသော အခြင်းအရာသာ ထင်လာ၏၊ ဤသို့ ထင်လာပုံကို စွဲ၍ လက္ခဏာရမဏာ ဆိုသည်။

သင်္ခါရာ ရမဏမေဝ။ ။သို့သော်-ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာသည် သင်္ခါရကိုသာ အာရုံပြုလျက်နေပါသည်၊ သင်္ခါရကို အာရုံပြုသောကြောင့် ဝုဋ္ဌာနမဂ်ဖြစ်သောအခါသင်္ခါရကို လွတ်၍ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုရကား မဂ်သည် သင်္ခါရမှ ထမြောက်ရာရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် "သင်္ခါရာရမဏ မေဝ ဉာဏ် သင်္ခါရတော ဝုဋ္ဌာတိ"ဟုမိန့်သည်။ [ဤ၌ "သင်္ခါရာရမဏ ဉာဏ် ဟူသည် ဝိပဿနာတည်း၊ ဝုဋ္ဌာတိ၏ကတ္တားဉာဏ်ကား မဂ်ဉာဏ်တည်း၊ ဉာဏ်ချင်းတူ သောကြောင့် "ဉာဏ်" တစ်ခုတည်း ဆိုထားသည်။]

လန်းအပြားအားဖြင့် ရှင်လန်းသည်(ဟုတ္တာ)၊ ဂဏ္ဌိသာမိ-ဝယ်ယူရတော့အုံ့၊ ဣတိ-သို့၊ စိန္တေတ္တာ, ဝိမံသမာနော-စူးစမ်းလသော်၊ တီဏိ-သုံးခုကုန်သော၊ဆိဒ္ဓါနိ -အပေါက်တို့ကို၊ ပဿေယ္ယုယထာ-မြင်ရာကဲ့သို့၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဆိဒ္ဒေသု-အပေါက်တို့၌၊ နိရာလယော-တွယ်တာခြင်းမရှိသည်၊ နေ ဟောတိ ယထာ-မဟုတ်သကဲ့သို့၊ ပန-အနှယကား၊ ပတ္တေ-၌၊ နိရာလယော-သည်၊ ဟောတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝမေव-လျှင်၊ တီဏိ-နှင်သော၊ လဂ္ဂဏာနိ-တို့ကို၊ သလ္လက္ခေတ္တာ-၍၊ သခါရေသု-သင်္ခါရတရားတို့၌၊ နိရာလယော-သည်၊ ဟောတိ၊ သင်္ခါရာရုမဏောနေ ဝ-သင်္ခါရဟူသော အာရုံရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဉာဏောန-ဉာဏ်ဖြင့်၊ သင်္ခါရတော-မှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဒုဿောပမာယပိ-အဝတ်ဥပမာ၌လည်း၊ ဧသေव နယော၊ ["အဝတ်ကောင်းကောင်းကလေး ဝယ်လို၍ကြည့်စဉ် အပေါက် ၃ ပေါက် တွေ့ရာ၌လည်း ဤနည်းပင်"ဟူလို။]

[ဆိုခဲ့ပြီးသော စကားအားလုံးကို နိဂုံးချုပ်လို၍ "ဣတိ ဘဂဝါ"စသည်မိန့်၊] ဣတိ-လျှင်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ လောကုတ္တရံ-သော၊ ဈာနံ-ကို၊ ဘာဝေန္တော-ဝေဖန်တတ်တော်မူလသော်၊ သုဒ္ဓိကပဋိပဒါယ-သုဒ္ဓိကပဋိပါဒါ၌၊ စတုက္ကနယ-လည်းကောင်း၊ ပဉ္စကနယ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေပိ-နှင်သော၊ နယေ-တို့ကို၊ အာဟရိ-ဆောင်တော်မူပြီ၊ သုဒ္ဓိကသုညတေ-သုဒ္ဓိကသုညတာ၌ လည်းကောင်း၊ သုညတပဋိပဒါယ-၌လည်းကောင်း။ သုဒ္ဓိကအပ္ပဏိဟိတေ-၌ လည်းကောင်း၊ အပ္ပဏိဟိတပဋိပဒါယ-၌ လည်းကောင်း၊ တထာ-ထို အတူတည်း၊ ဣတိ-မှတ်အပ်၏၊ ကသ္မာ, စဝံ-သို့၊ (ဘဂဝါ ဒွေပိ နယေ) အာဟရိ-ဆောင်တော်မူသနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေန စဝေ-ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဇ္ဈာသယကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒေသနာဝိလာသေနစ-ဒေသနာတော်၏ တင့်တယ်စံပယ်ကြောင်းဖြစ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ဒွေပိ နယေ, အာဟရိ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း၊) တဒုဘယံပိ-ထိုပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ, ဒေသနာဝိလာသ ၂ ပါးစုံကိုလည်း၊ ဟေတုာ-၌၊ (ရူပါဝစရစျာန်အဖွင့်၌၊) ဝုတ္တနယေ နေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စဝံ-ဤသို့လျှင်၊ လောကုတ္တရံ ဈာနံ ဘာဝေတိတိ ဘိက္ခု-၌၊ သုဒ္ဓိကပဋိပဒါယ-သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ၌၊ စတုက္ကပဉ္စကဝသေန-စတုက္ကနည်း, ပဉ္စကနည်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဒွေ-နှင်သော၊ နယာ-နည်းတို့လည်းကောင်း၊ သေသေသု-သုဒ္ဓိကပဋိပဒါမှ ကြွင်းသော သုဒ္ဓိကသုညတ, သုညတပဋိပဒါ, သုဒ္ဓိကအပ္ပဏိဟိတ, အပ္ပဏိဟိတပဋိပဒါတို့၌၊ တထာ-ထို့အတူ ၂ ပါးစီသောနည်းတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သဗ္ဗေသုပိ-နှင်သော၊ ပဉ္စသု-နှင်သော၊ ကောဋ္ဌာသေသု-အဖို့အစုတို့၌၊ ဒသ-နှင်သော၊ နယာ-နည်းတို့ကို၊ ဘာဝိတာ-ဝေဖန်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

လောကုတ္တရကုသလ ပကိဏ္ဏကကထာ

တတြ-ထိ လောကုတ္တရစျာန်၌၊ ဣဒ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ပကိဏ္ဏက-ရောပြွမ်းသော စကားရပ်တည်း၊ ["ပကိဏ္ဏက ကထာတည်း"ဟု မပေးနှင့်၊ နပုံလိုင်ဖြစ်သောကြောင့် "ဝစန"ကိုင်ဲ၍ပေးပါ၊ အဗ္ဗတ္တံစသည်၌ ခေါင်းစဉ်မာတိကာမျှသာဖြစ်၍ စပ်ပုဒ်မပါဘဲ အကျဉ်းချုပ်ပြထားသာကြောင့် အကျဉ်းမျှသာ အနက်ပေးအုံ၊] အဗ္ဗတ္တဋ-အဗ္ဗတ္တခန္ဓာလည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓါစ-ဗဟိဒ္ဓခန္ဓာလည်းကောင်း၊ [ဤပုဗ္ဗမှဖြင့် နလုံးသွင်းထိုက်သောတရား, မသင်ထိုက်ရာတရား တို့ကိုပြ၏၊] ရူပါရူပေသု- ရုပ်ခန္ဓာ နာမ်ခန္ဓာတို့လည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌသု-ရုပ်နာမ် ၂-ဖြာ, ခန္ဓာ ၅ ပါးတို့လည်းကောင်း၊ သတ္တဋ္ဌဂ်ပရိဏာမ-၇-ပါး ၈ ပါးအစရှိသော အင်္ဂါတို့၏ ပြောင်းလဲခြင်းလည်းကောင်း၊ နိမိတ္တံ-နိမိတ်လည်းကောင်း၊ ပဋိပဒါ-ပဋိပဒါလည်းကောင်း၊ ပတိ-အဓိပတိလည်းကောင်း၊ [အဓိပုဒ်အကြောင်း] ဣတိ-ကား၊ (ဥဒ္ဒေသော-အကျဉ်းချုပ်ခေါင်းစဉ်တည်း) ["ဣတိ ပကိဏ္ဏက"ဟု ပြန်မလှည့်နှင့်၊ ပကိဏ္ဏက စကားရပ်တို့တွင် ခေါင်းစဉ်မျှသာ ရှိသေးသည်။]

ဟိ-ချဲ့၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂေ-လောကုတ္တရမဂ်် အရာ၌၊ အဗ္ဗတ္တံ-အဗ္ဗတ္တခန္ဓာ၌၊ အဘိနိဝိသိတွာ-စွဲမြဲစွာ နလုံးသွင်းပြီး၍၊ အဗ္ဗတ္တံ-အဗ္ဗတ္တခန္ဓာမှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ-ထ၏၊ [အဗ္ဗတ္တံပုဒ်က အဗျယီဘောသမာသ်ဖြစ်၍ ဝိဘတ်အမျိုးမျိုးကြောင့်၏။]အဗ္ဗတ္တံ-၌၊ အဘိနိဝိသိတွာ, ဗဟိဒ္ဓါ-ဗဟိဒ္ဓခန္ဓာမှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ၊ [ဗဟိဒ္ဓါပုဒ်လည်း နိပါတ်ပုဒ်

သတ္တဋ္ဌ ပရိဏာမ။　။ပရိပုဗ္ဗ ပုနဓာတ် ဏပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော ပရိဏာမသဒ္ဒါသည် ပင်ကိုသဘောမှ တစ်မျိုးတစ်ဖုံဖြစ်ခြင်း (အစာကြေခြင်း, ကြီးရင့်ခြင်း) ဖောက်ပြန်ခြင်း, ကြွင်းကျန်ခြင်း, အတ္ထာလင်္ကာရ အထူးဟူသော အနက်များကိုဟော၏၊ ဤနေရာ၌ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးမှ ခုနစ်ပါးဖြစ်ခြင်း, ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးမှ ၆-ပါးဖြစ်ခြင်း, ဈာနင် ၅-ပါးမှ ၄-ပါးစသည် ဖြစ်ခြင်းကို ပရိဏာမဟု ဆိုသည်၊ ထို့ကြောင့် ပင်ကိုသဘောမှ ပြောင်းလဲခြင်းကို ပရိဏာမဟု ယူပါ၊ အင်္ဂဂ်နှောက်၌လည်း အာဒီအကြောကြောပါ။ [ပရိဝတ္တိတွာ-ပြောင်းလွှဲ၍+နမနံ-ညွှတ်ခြင်း၊ ပရိဏာမော-ခြင်း]ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ [သတ္တဋ္ဌဂ်ါနံ+ပရိဏာမော သတ္တဋ္ဌဂ်ပရိဏာမော။]

လောကုတ္တရ မဂ္ဂေဟိ။　။"လောကုတ္တရမဂ္ဂေဟိ (မဂ္ဂါဟိ)"ဟု ပါ၌ ၂-ထွေရှိ၏၊ "လောကုတ္တရာမဂ်အရာ၌" ဟု ဝိသယာဓာရ အနက်ပေး၍ "အဘိနိဝိသိတွာ ဝုဋ္ဌာတိ" ဟုစပ်နိုင်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ "လောကုတ္တရာမဂ်အရာဝယ် အဗ္ဗတ္တကို နလုံးသွင်း၍ အဗ္ဗတ္တသင်္ခါရတို့မှ ထသောနည်းလည်းရှိ၏" စသည်ဖြင့် အဓိဗျာယ်လည်းရသောကြောင့် လည်းကောင်း "မဂ္ဂေ" ဟု အာဓာရရှိသောပါ၌သည် ကောင်း၏၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါပုဒ်သည် [အဘိနိဝိသိတွာ" ၌စပ်၍မဖြစ်၊ အဘိနိဝိသနကြိယာ၏ ကတ္တားသည် လောကုတ္တရာမဂ် မဟုတ်, ဝိပဿနာသာတည်း၊ ထို့ကြောင့် မဂ္ဂေါဟူသော ကတ္တားပါ၌သည် ကောင်းမည်မထင်။

ဖြစ်၍ ဝိဘတ်အမျိုးမျိုးကြောင့်သည်။] ဗဟိဒ္ဓါ-၌၊ အဘိနိဝိသိတ္တာ, ဟိဒ္ဓါ-မှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ-၌၊ အဘိနိဝိသိတ္တာ, အဗ္ဗတ္တံ-မှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ရူပေ-ရုပ်ခန္ဓာ၌၊ [ဤ၌ "ရူပေ" ဟုရှိသောကြောင့်၊ အဗ္ဗတ္တံ အဘိနိဝိသိတ္တာ, ဗဟိဒ္ဓါ အဘိနိဝိသိတ္တာတို့ဝယ် အဗ္ဗတ္တံပုဒ်-ဗဟိဒ္ဓါပုဒ်တို့၌ သတ္တမီ ဝိဘတ်အကြေ ကြဲရသည်။] အဘိနိဝိသိတ္တာ, ရူပါ-ရုပ်ခန္ဓာမှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ရူပေ-၌၊ အဘိနိဝိသိတ္တာ, အရူပါ-နာမ်ခန္ဓာမှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ၊ အရူပေ-နာမ်ခန္ဓာ၌၊ အဘိနိဝိသိတ္တာ, အရူပါ-မှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ၊ အရူပေ-၌၊ အဘိနိဝိသိတ္တာ၊ ရူပါ-ရုပ်ခန္ဓာမှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ-တစ် ပြိုင်နက်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ပဋ္ဌဟိ-နှ်သော၊ ခန္ဓေဟိ-တို့မှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ။

[ပဋ္ဌသုတ်၏ အကျယ်မှတစ်ပါး သတ္တဋ္ဌာန်ပရိဏာမ၏ အကျယ်ကို ပြလိုသောကြောင့်၊ "သတ္တဋ္ဌာန် ပရိဏာမန္တိ"စသည်မိန့်] ပန-ကား၊ သတ္တ၊ ပေ၊ ဏာမန္တိ ဇ္ဇော)-ဟူသော ဤပါဋ္ဌ၌၊ [ဣတိအတ္ထောဋ္ဌစပ်။] သော ဧသ မဂ္ဂေါ-ထိုလောကုတ္တရာမဂ်သည်၊ အဋ္ဌင်္ဂိကောပိ-၈ ပါးသော အင်္ဂါရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ [ပဌမစျာန်နှင့် ယှဉ်သော မဂ်ကိုဆိုသည်။] သတ္တင်္ဂိကောပိ- ၇ ပါးသောအင်္ဂါရှိသည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ [သမ္မာသင်္ကပ္ပမပါသော ဒုတိယစျာန်မဂ် စသည်ကိုဆိုသည်။] ဆေ-ဆေ-ပါ-ပါ:တို့သည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ [ပဌမစျာန်မဂ်, ဒုတိယစျာန်မဂ်, တတိယစျာန်မဂ်ကိုဆိုသည်။] ဆဝါ-ဖ-ပါ:တို့သည်သော်လည်း၊ (ဟောန္တိ)၊ [ပီတိ မပါသော စတုတ္ထစျာန်မဂ်, ပဌမစျာန်မဂ်ကိုဆိုသည်] စျာန်ပန-စျာန်သည်ကား၊ (စျာန်အမည်ရသော မဂ်သည်ကား၊) ပဉ္စင်္ဂိကဝါ-၅ ပါ:သောအင်္ဂါရှိသည်သော် လည်း၊ ဟောတိ၊ (ပဌမစျာန် ရည်ရွယ်သည်၊) စတုရင်္ဂိကဝါ-၄ ပါ:သော အင်္ဂါရှိသည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ တိဝင်္ဂိကဝါ-သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ ဒုဝင်္ဂိကဝါ-သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ [ဒုတိယစျာန်စသည်ကို ရည်ရွယ်သည်၊] ဧဝံ-လျှင်၊ သတ္တအဋ္ဌာဒိနံ-၇-ပါ:, ၈-ပါ: အစရှိကုန်သော၊ အင်္ဂါနံ-တို့၏၊ ပရိဏာမော-ပြောင်းလွဲ ခြင်းကို ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣတိအတ္ထော။

နိမိတ္တံ ပဋိပဒါ ပတိတိ (ဇတ္တ)၌၊ ယတော-အကြင် နိမိတ္တ ပဝတ္တမှ၊ ဝုဋ္ဌာနံ-ထခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ (တံ-ထို နိမိတ္တ ပဝတ္တသည်၊) နိမိတ္တံတိ-နိမိတ္တမည်၏၊ ပဋိပဒါ ပတိတိ-ကား၊ ပဋိပဒါယစ-မဂ်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်၏လည်းကောင်း၊ အဓိပတိနောစ-အဓိပတိ၏ လည်းကောင်း၊ စလနာ စလနံ-လှုပ်ရှားခြင်း မလှုပ်ရှားခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [ဤတိုင်အောင် ဂါထာ ဥဒ္ဒေသ၏ အကျယ်နိဒ္ဒေသပြီးပြီ၊ ယခုအခါ ပဋိနိဒ္ဒေသကို ထပ်၍ပြလိုသောကြောင့် "တတ္ထ"စသည်မိန့်၊] တတ္ထ-ထို အဗ္ဗတ္တံ အဘိနိဝိသိတ္တာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဘာဝ-ရူပါ ရူပေသု စသည်တို့ မှရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု-နှ်သော၊) အဗ္ဗတ္တံ အဘိနိဝိသိတ္တာ အဗ္ဗတ္တံ ဝုဋ္ဌာတိတိ

အာဒီသု-အစရှိသော စကားရပ်တို့၌၊ (ပဋိနိဒ္ဒေသော-ပဋိနိဒ္ဒေသကို၊ ဧဝံ ဆေဒီတဗ္ဗော)၊ ဣဒ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဧကစ္စော-အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အာဒီတောဝ-အစ၌ပင်၊ အဗ္ဗတ္တံ-အဗ္ဗတ္တ သန္တာန်၌၊ ပဋ္ဌသု, ခန္ဓေသု-တို့၌၊ အဘိနိဝိသတိ-စွဲမြဲစွာ နလုံးသွင်းဏ၊ အဘိနိဝိသိတွာ-ပြီး၍၊ တေ-ထိုအဗ္ဗတ္တခန္ဓာတို့ကို၊ အနိစ္စာဒိတော-အနိစ္စ အစရှိသောအားဖြင့်၊ ပဿတိ-ရှု၏။

ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, သုဒ္ဓအဗ္ဗတ္တဒဿနမတ္တေနေဝ-ဗဟိဒ္ဓမဖက်, သက်သက်သောအဗ္ဗတ္တခန္ဓာကို ရှုခြင်းမျှကြောင့်သာလျှင်၊ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ-မဂ်တည်းဟူသော ဝုဋ္ဌာနသည်၊ နု ဟောတိ-မဖြစ်သေး၊ ဗဟိဒ္ဓါပိ-ဗဟိဒ္ဓခန္ဓာကိုလည်း၊ ဒဋ္ဌမ္မမေဝ-ရှုထိုက်သည်သာ၊ တသ္မာ, ပရသ-တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ခန္ဓေပိ-ခန္ဓာတို့ကို လည်းကောင်း၊ အနုပါဒိန္နသင်္ခါရေပိ-ဥပါဒိမဟုတ်သော ဗဟိဒ္ဓသင်္ခါရတို့ကို လည်းကောင်း၊ အနိစ္စံ-အနိစ္စ၊ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခ၊ အနတ္တာ-အနတ္တ၊ ဣတိ-သို့၊ ပဿတိ-ရှု၏၊ သော-ထို ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကာလေန-သင့်လျော်သောအခါ၌၊ (ရံဖန်ရံခါ၊) အဗ္ဗတ္တံ-အဗ္ဗတ္တ ခန္ဓာကို၊ သမ္မသတိ-သုံးသပ်၏၊ ကာလေန, ဗဟိဒ္ဓါ-ဗဟိဒ္ဓခန္ဓာကို၊ (သမ္မသတိ) ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သမ္မသတော-သုံးသပ်သော၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊အဗ္ဗတ္တံ-ကို၊ သမ္မသနကာလေ-၌၊ ဝိပဿနာ-သည်၊ မဂ္ဂေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိं-တကွ၊ ယဒုယတိ-ဆက်စပ်၏၊ [ဆက်စပ်ခြင်း အနက်ဟော စုရာဒိ ယဒုဓာတ်ဖြစ်၍ "ယဒု ယတိ"ဟု ရှိသင့်၏၊] ဧဝံ-ဤသို့ဆက်စပ်လသော်၊ အဗ္ဗတ္တံ-၌၊ အဘိနိဝိသိတွာ-၍၊ အဗ္ဗတ္တံ-မှ၊ ဝုဋ္ဌာတိနာမ-မည်၏၊ ပန-ကား၊ အသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဗဟိဒ္ဓါ-ဗဟိဒ္ဓခန္ဓာကို၊ သမ္မသနကာလေ-၌၊ ဝိပဿနာ-သည်၊ မဂ္ဂေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိं, သစေ ယဒုယတိ-အကယ်၍ ဆက်စပ်အံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့ဆက်စပ်လသော်၊ အဗ္ဗတ္တံ အဘိနိဝိသိတွာ ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဋ္ဌာတိနာမ၊ ဗဟိဒ္ဓါ-၌၊ အဘိနိဝိသိတွာ-၍၊ ဗဟိဒ္ဓါစ-မှလည်းကောင်း၊ အဗ္ဗတ္တဉ္စ-မှလည်းကောင်း၊ ဝုဋ္ဌာနေပိ-ထခြင်း၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။

[အဗ္ဗတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါစတို့၏ ပဋိနိဒ္ဒေသကိုပြုပြီး၍, ရူပါရူပေသု၏ ပဋိနိဒ္ဒေသကို ပြုလိုသောကြောင့် "အပရော" စသည်မိန့်၊] အပရော-တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အာဒိတောဝ-၌ပင်၊ ရူပေ-၌၊ အဘိနိဝိသတိ၊ (ရူပေ-၌) အဘိနိဝိသိတွာ-ပြီး၍၊ ဘူတရူပဉ္စ-ဘူတရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပါဒါရူပဉ္စ ဥပါဒါရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္နံ တွာ-ပိုင်းခြားပြီး၍၊ အနိစ္စာဒိတော-အားဖြင့်၊ ပဿတိ၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, သုဒ္ဓ ရူပဒဿနမတ္တေနေဝ-နာမ်ခန္ဓာ မဖက်, ရုပ်သက်သက်ကို ရှုခြင်းမျှကြောင့်သာလျှင်၊ ဝုဋ္ဌာနံ-မဂ်တည်းဟူသော ဝုဋ္ဌာနသည်၊ နု ဟောတိ၊ အရူပ်ပိ-နာမ်ခန္ဓာကိုလည်း၊ဒဋ္ဌမ္မမေဝ-ရှုထိုက်သည်သာ၊ တသ္မာ, တံရူပ်-ထို ရုပ်ခန္ဓာကို၊ အာရမဏဲ ကတွာ, ဥပဃာတ-သော၊ ဝေဒနံ-ဝေဒနာကိုလည်းကောင်း၊ သညံ-သညာကိုလည်းကောင်း၊ သင်္ခါရေ-သင်္ခါရတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိညာဏံစ-ဝိညာဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဣဒံ- ဤဝေဒနာ,

သညာ,, သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်သည်၊ အရူပ် နာမ်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပရိစ္ဆိန္နတွာ-ပြီး၍၊ အနိစ္စာဒိတော ပဿတိ, သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကာလေန-၌၊ ရူပ်-ရုပ်ခန္ဓာကို၊ သမ္မသတိ၊ ကာလေန၊ အရူပ်-နာမ်ခန္ဓာကို၊ (သမ္မသတိ)၊ ဧဝံ-သို့၊ သမ္မသတော-သော၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ရူပသမ္မသနကာလေ-ရုပ်ခန္ဓာကို သုံးသပ်ရာအခါ၌၊ ဝိပဿနာ၊ ပေ၊ ဃဋ္ဋယတိ၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဆက်စပ်လသော်၊ ရူပေ-၌၊ အဘိနိဝိသိတွာ-၍၊ ရူပါ-ရုပ်ခန္ဓာမှ၊ ဝုဋ္ဌာတိနာမ-ထသည် မည်၏၊ ပန-ကား၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အရူပ သမ္မသနကာလေ-နာမ်ခန္ဓာကို သုံးသပ်ရာ အခါ၌၊ ဝိပဿနာ၊ ပေ၊ သစေဃဋ္ဋယတိ၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဆက်စပ်လသော်၊ ရူပေ-၌၊ အဘိနိဝိသိတွာ, အရူပါ-နာမ်ခန္ဓာမှ၊ ဝုဋ္ဌာတိနာမ၊ အရူပေ-၌၊ အဘိနိဝိသိတွာ, အရူပါစ-နာမ်ခန္ဓာမှလည်း ကောင်း၊ ရူပါစ-ရုပ်ခန္ဓာမှလည်းကောင်း၊ ဝုဋ္ဌာနေပိ ဧသနယော။

[ရူပါရူပေသုတ်၏ ပဋိနိဒ္ဒေသကို ပြုပြီး၍, ပဋ္ဌသုတ်၏ ပဋိနိဒ္ဒေသကို ပြလိုသော ကြောင့် "ယံ ကိဉ္စိ"စသည်မိန့်။] ပန-ကား၊ ယံ ကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ အကြွင်းမဲ့ဉာဏ်, အလုံးစုံသော အကြင်တရားသည်၊ သမုဒယဓမ္မံ-ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ တံ သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသော တရားသည်၊ နိရောဓ ဓမ္မံ-ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အဘိနိဝိသိတွာ, ဧဝမေဝ-ဤအတိုင်းသာလျှင်၊ ခန္ဓာ ၅ ပါးကိုအကျဉ်းချုပ်ပေါင်း၍သာလျှင်၊) ဝုဋ္ဌာနကာလေ ပန-ထရာ အခါ၌ကား၊ ဧကပ္ပဟာရေန-တစ်ပြိုင်နက်အားဖြင့်၊ ပဋ္ဌဟိ, ခန္ဓေဟိ-တို့မှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ၊ ဣတိ-ဤသို့သော၊ အယံ-ဤဝိပဿနာသည်၊ တိက္ခဝိပဿနာသ-ထက်မြက်သော ဝိပဿနာရှိသော၊ မဟာပညဿ-ကြီးကျယ်သော ပညာရှိသော၊ ဘိက္ခု နော-၏၊ ဝိပဿနာတည်း။

ဟိ-ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြဦးအုံ၊ ဆာတဗျတ္တသ-ဆာလောင်ခြင်းသည် နိပ်စက်အပ်သော စိတ်ရှိသော၊ ဝါ-ဆာခြင်းကြောင့် ဝမ်းမီးသည် လောင်အပ်သော၊ [ဤဆာတဗျတ္တပုဒ်၏ အနက်ပေးပုံနှင့်တကွ အဓိပ္ပာယ်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာ ဋီကာ ဒုတိယပါရာဇိက, ဝိနီတဝတ္ထုခန်း၌ ပြထားပြီ။] ပုရိသသ-၏၊ ဘတ္တမဗ္ဗေ-ထမင်းအလယ်၌၊ ဂုထပိဏ္ဍံ-မစင်တုံးကို၊ ထပေတွာ-ထည့်ထား၍၊ နာနဂ္ဂရသ ဘောဇ နပုဏ္ဏံ-အထူးထူး ကောင်းမြတ်သော အရသာရှိသော ဘောဇဉ်ဖြင့် ပြည့်သော၊ ပါတီ-ခွက်ကို၊ ဥပနေယျ-ကပ်ဆောင်ကုန်ရာ၏၊ သော-ထို ထမင်းဆာနေသော ယောဂျားသည်၊ ဗျဉ္ဇနံ-ဟင်းလျှာကို၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ ဝိယူဟန္တော- မွှေနှောက်လသော်၊ [ရှေးက "ယက်လသော်" ဟုပေးသည်။] တံ ဂုထပိဏ္ဍံ-ထိုမစင် တုံးကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ဣဒံ-ဤအတုံးကား၊ ကိं-အဘယ်နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိ တွာ-မေး၍၊ ဂုထပိဏ္ဍော-မစင်တုံးပါတည်း၊ ဣတိ-သို့ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ် သော်၊ ဓိဓိ-ထွီထွီ၊ အပနေထ-ဖယ်ကြကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ဘတ္တေပိ- ထမင်း၌လည်းကောင်း၊ ပါတိယံပိ-

ခွက်၌ လည်းကောင်း၊ နိရာလယော-တွယ်တာခြင်းမရှိတော့သည်၊ ဟောတိယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံသမ္ဘဝံ-ဤမချုတ်မယွင်း၊ ပြီးစီးခြင်းရှိသော၊ ဣဒံ-ဤဥပမေယျကို၊ ဒဿဒ္ဓံ-မှတ်ထိုက်၏။

ဟီ-ဥပမာ, ဥပမေယျ, ရောနှောမှု ပြဉီးအံ့၊ ဘောဇနုပါတိ ဒဿနသို့-ထမင်းခွက်ကို မြင်ရာ အခါ၌၊ တသ-ထိုထမင်းဆာနေသော ယောဂျီး၏၊ အတ္တမနကာလော-မိမိစိတ်ရှိရာအခါကို၊ (နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ရာ အခါကို) (ဝေဒီ တဗ္ဗော)ဝိယ-သိထိုက်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) ဣမသ္မိ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဗာလပုတုဇ္ဇ နကာလေ-မိုက်သော ပုထုဇဉ်ဖြစ်ရာအခါ၌၊ ပဋ္ဌာနေ-၅-ပါးသောခန္ဓာတို့ကို၊ အဟံ-ငါတည်း၊ မမ-ငါ့ဥစ္စာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဂဟိတကာလော-ယူအပ်ရာအခါ ကို၊ (ဝေဒီတဗ္ဗော)၊ ဂူထပိဏ္ဍာသ-မစင်တုံး၏၊ ဝါ-ကို၊ ဒိဋ္ဌကာလော-မြင်အပ်ရာ အခါကို၊ (ဝေဒီတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ), တိဏ္ဏံ-ကုန်သော၊ လက္ခဏာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ သလ္လက္ခိတကာလော-မှတ်သားအပ်ရာအခါကို၊ (ဝေဒီတဗ္ဗော)၊ ဘဏ္ဍေပိ-ထမင်း၌လည်းကောင်း၊ ပါတိယံပိ-ခွက်၌လည်းကောင်း၊ နိရာလယကာလော-တွယ်တာခြင်းမရှိရာအခါကို၊ (ဝေဒီတဗ္ဗော)ဝိယ၊ (တထာ), တိက္ခဝိပဿကသ-သော၊ မဟာပညသ-သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယ ဓမ္မံ, သဗ္ဗံတံ နိရောဓ ဓမ္မန္တိ-ဟူ၍၊) ပဋ္ဌဟိ-ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ-တို့မှ၊ ဧကပ္ပဟာရေန-တစ်ပြိုင်နက်အားဖြင့်၊ ဝုဋ္ဌိတကာလော-ထရာအခါကို၊ ဝေဒီတဗ္ဗော။ [ဤတိုင်အောင် "ရူပါ ရူ ပေသု ပဋ္ဌသု" ၏အဖွင့်ပြီးပြီ။]

[ရူပါ ရူပေသု ပဋ္ဌသု၏ ပဒိုနိဒ္ဒေသကို ပြုပြီး၍, သတ္တဋ္ဌာဏပရိဏာမ၏ ပဒိုနိဒ္ဒေသကို ပြလိုသောကြောင့် "သတ္တဋ္ဌာဏ ပရိဏာမန္တိ"စသည်မိန့်၊] သတ္တဋ္ဌာဏ ပရိဏာမန္တိ ဇဋ္ဌ-၌၊ ဝုတ္တပ္ပဘေဒေါ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ [နိဒ္ဒေသတုန်းက "သောပ နေသမဂ္ဂေါ အဋ္ဌဂ်ီဏာပိ ဟောတိ"စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသား၊] အယံ အဂ်ပရိဏာမော-ဤအဂ်ါ၏ ပြောင်းလွဲခြင်းသည်၊ ယထာ-အကြောင်အခြင်း အရာအားဖြင့်၊ ဟောတိ၊ တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝေဒီတဗ္ဗော-၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ သခ်ါရပေက္ခာဉာဏမေဝ-သခ်ါရပေက္ခာဉာဏ်သည်သာ၊ ["ယာသိခါ ပတ္တာ, သာ သာနုလောမာသခ်ါရပေက္ခာ ဝုဋ္ဌာန ဂါမိနီ ဝိပဿနာတိစ ပဝုစ္စတိ" ဟုဆို အပ်သော မဂ္ဂဝိထိနှင့်ဆက်၍နေသော ဉာဏ်ကို ဆိုသည်။] အရိယမဂ္ဂသ-အရိယ

မဂ်၏၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါနဂ် ဝိသေသ-ဗောဇ္ဈင်, မဂ္ဂင်, ဈာနင်အထူးကို၊ နိယမေတိ-မှတ်သား၏၊ ပန-ဝါဒန္တ ရကား၊ ကေစိ-အချို့ကုန်သော၊ထေရာ-ထေရ် တို့သည်၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါနဂ် ဝိသေသ-ကို၊ ပါဒကဈာန်-ပါဒကဈာန်သည်၊ နိယမေတိ၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ [ပါဒကဈာနဝါဒတည်း၊] ကေစိ-ကုန်သော၊ (ထေရာ-တို့သည်၊) ဝိပဿနာယ-၏၊ အာရမ္မဏဘူတာ-အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓာ-တို့သည်၊ နိယမေန္တိ၊ ဣတိ

ဝဒန္တီ၊ [သမ္မသိတဝါဒတည်း၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်အပ်သော အာရုံကို သမ္မသိတဟု ခေါ်သည်။] ကေစိ (ထေရာ), ပုဂ္ဂလဗျာသယော-ပုဂ္ဂလဗျာသယသည်၊ နိယမေတိ၊ ဣတိ ဝဒန္တီ၊ [ပုဂ္ဂလဗျာသယ ဝါဒတည်း] တေသံပိ-ထို ၃-ပါးသော ထေရ်တို့၏လည်း၊ ဝါဒေသု-ဝါဒတို့၌၊ (ပါဒက' စျာနဝါဒ, သမ္မသိတဝါဒ, ပုဂ္ဂလဗျာသယဝါဒတို့၌၊) သခ်ါရပေက္ခာ သခ်ါတာ-သော၊ ပုဗ္ဗဘာဂါ-မဂ်၏ ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သော၊ အယံ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာဝ- ဤဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာသည်သာ၊ နိယမေတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်၏။

တတြ-ထိုပါဒက စျာနဝါဒ စသော ၄-ဝါဒတို့၌၊ ("တတြာတိ လောကုတ္တရဗျနေ"ဟု ယောဇနာစွဲသည်။) အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ အနုပုဗ္ဗီကထာ-အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော စကားတည်း၊ [ရှေးကအစဉ်အစက်ပြောဆို လာခဲ့သော စကားတည်း။] ဟိ-ချဲ့၊ ဝိပဿနာနိယမေန-ဝိပဿနာနိယမဖြင့်၊ (ဗောဇ္ဈင်, မဂ္ဂင်, စျာနင် အထူးကို မှတ်သားတတ်သော ဝိပဿနာအားဖြင့်၊ "ပဌမဗျာနိကော ဟောတိ"၌စပ်၊) သုက္ခဝိပဿကသ-စျာန်စေးမရောက်, ခြောက်ကပ်သော ဝိပဿနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂေါပိ-ဖြစ်သော မဂ်သည်လည်းကောင်း၊ သမာပတ္တိ လာဘိနော-စျာန်သမာပတ်ကိုရခြင်း ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စျာနံ-စျာန်သမာပတ်ကို၊ ပါဒကံ-အခြေခံကို၊ အကတ္တာ-မပြုမူ၍၊ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂေါပိ-သည်လည်းကောင်း၊ ပဌမဗျာနံ-ပဌမစျာန်ကို၊ ပါဒကံ-ကို၊ ကတ္တာ, ပကိဏ္ဏကသခ်ါရေ-ပါဒကစျာန်မှကြွင်းသော ရောပြွမ်းသော သခ်ါရတို့ကို၊ သမ္မသိတ္တာ-၍၊ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေါပိ-ဖြစ်စေအပ်သော မဂ်သည်လည်းကောင်း၊ ပဌမစျာနိကောဝ-စျာန်အင်္ဂါ ၅-ပါးရှိသော ပဌမစျာန်နှင့် ယှဉ်သည်သာ၊ ဟောတိ။ [ပကိဏ္ဏကသခ်ါရေတိ ပါဒကဗျာနတော အညသခ်ါရေ၊ တေနပါဒကဗျာနသခ်ါတေသု သခ်ါရေသု ဝတ္တတ္တာမေဝ ("ပဌမဗျာနိက"ဟု ဆိုဖွယ်သည်ပင်) နတ္ထိတိ ဒသေတိ။]

သဗ္ဗေသု-အလုံးစုံသောမဂ်တို့၌၊ ["သုက္ခဝိပဿကသ ဥပ္ပန္န မဂ္ဂေါပိ, စျာနံပါဒကံ အကတ္တာ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂေါပိ, ပကိဏ္ဏကသခ်ါရေ သမ္မသိတ္တာ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေါပိ" ဟုဆိုအပ်ခဲ့သော ၃-မျိုးသော မဂ်တို့၌၊] သတ္တ-နှ်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ-ဗောဇ္ဈင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌ-နှ်သော၊ မဂ္ဂင်္ဂါနိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စ-နှ်သော၊ စျာနင်္ဂါနိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ၊ [ပဌမစျာနိကမဂ် ဖြစ်သောကြောင့်ဗောဇ္ဈင်, မဂ္ဂင်, စျာနည်တို့တစ်ပါးစီမျှ မလျော့-ဟူလို။] ဟိ-မှန်၊တေသံ- ထိုမဂ်တို့၏၊ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ-မဂ်၏ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော ဝိပဿနာသည်၊ သောမနဿသဟဂတာပိ-သောမနဿနှင့်တကွဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဥပက္ခ သဟဂတာပိ-ဥပေက္ခာနှင့်တကွ ဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဟုတ္တာ-ဖြစ်ပြီး၍၊ ဝုဋ္ဌာနကာလေ-သခ်ါရ, ဝဋ္ဋ ဒုက္ခမှ ထမြောက်ခါနီးအခါ၌၊ သခ်ါရုပေက္ခာဘာဝံ-သခ်ါရုပေက္ခာဉာဏ်၏ အဖြစ်သို့၊

ပတ္တာ-ရောက်သည်၊ (သမာနာ-သော်) သောမနဿ သသဟဂတာ၀ သောမနဿနှင့် တကွဖြစ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ {ပဌမစျာနိကမဂ်ဖြစ် သောကြောင့် မဂ်၏ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သော၊ သခ်ါရပေက္ခာ၀ိပဿနာလည်း သောမနဿ သဟဂတ်သာ ဖြစ်ရသည်။}

["သခ်ါရပေက္ခာဉာဏမေ၀ ဟိ၊ ပေ၊ ဝိသေသနံ နိယမတိ"၏အကျယ်ကို ပြပြီး၍ "ကေစိ ပန ထေရာ"စသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပါဒကဗျာနဝါဒကို ပြလိုသောကြောင့် "ပဌကနယေ"စသည်မိန့်။] ပဌကနယေ-ပဌကနည်း၌၊ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဗျာနာနိ-ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်, စတုတ္ထစျာန်တို့ကို၊ ပါဒကာနိ-အခြေ ခံတို့ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂသု-ဖြစ်စေအပ်သော မဂ်တို့၌၊ ယထာက္ကမေ နေ၀-အကြင် အကြင် အစဉ်အားဖြင့်သာလျှင်၊ စျာနံ-စျာန်သည်၊ စတုရင်္ဂေ-ပါ:သော အင်္ဂါရှိသည်လည်းကောင်း၊ [ဒုတိယစျာန်ကို ရည်ရွယ်သည်] တိ၀င်္ဂေ-၃-ပါ:သော အင်္ဂါရှိသည်လည်းကောင်း၊ [တတိယစျာန်ကို ရည်ရွယ်သည်၊] ဒု၀င်္ဂေ-၂-ပါ:သော အင်္ဂါရှိသည်လည်းကောင်း၊ [စတုတ္ထစျာန်ကို ရည်ရွယ်သည်၊] ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ သဗ္ဗေသု-အလုံးစုံးသော မဂ်တို့၌၊ (ဒုတိယစျာနိက စသော မဂ်တို့၌၊) သတ္တ မဂ္ဂင်္ဂါနိဟောန္တိ၊ [သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင် မပါသောကြောင့် "သတ္တ"ဟုဆိုသည်။] စတုတ္ထေ-စတုတ္ထစျာနိကမဂ်၌၊ ဆ-နှင်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ (ဟောန္တိ)၊ [ပီတိသမ္ဗောဇ္झင် မပါသောကြောင့်၊ "ဆ"ဟုဆိုသည်။] အယံ ဝိသေသော-ဤမဂ္ဂင်, ဗောဇ္झင်အတူးသည်၊ ပါ၀ကဗျာန နိယမေနစေ၀-ပါ၀ကစျာန်ဟူသော နိယမကြောင့်လည်းကောင်း၊ [ဗောဇ္झင်, မဂ္ဂင်, စျာနင် အတူးကို သတ်မှတ်တတ်သော ပါ၀ကစျာန်ကြောင့်လည်း ကောင်း၊] ဝိပဿနာ နိယမေန စ-ဝိပဿနာဟူသော နိယမကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ တေသံပိ-ထိုမဂ်တို့၏လည်း၊ ပုဗ္ဗဘာဂ၀ိပဿနာ-မဂ်၏ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော ဝိပဿနာသည်၊ သောမနဿသဟဂတာပိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာသဟဂတာပိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဝုဋ္ဌာန ဂါမိနိ-ဝုဋ္ဌာန ဂါမိနီ ဝိပဿနာသည်၊

ဝိပဿနာ နိယမေနစ။ ။"ဝိပဿနာ"ဟူသည် နောက်ဆုံးသခ်ါရပေက္ခာဉာဏ်ဖြစ်သော ဝိပဿနာတည်း၊ ဒုတိယစျာန်ကို ပါ၀ကပြု၍ သခ်ါရတစ်ခုခုကို အနိစ္စစသည်ဖြင့် သမ္မသနပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိပဿနာသည် ဒုတိယစျာန် လွန်မြောက်အပ်သော ဝိတက်အပေါ်၌ မဝင်စားလိုသောအားဖြင့် စက်ဆုပ်သော (ဝိတက္ကဝိရာဂ) ဘာ၀နာဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုဘာ၀နာမှ တက်၍ ရအပ်သောမဂ်၌လည်း ဝိတက် မပါသော ဒုတိယစျာန်မဂ်သာ ဖြစ်ရသည်၊ ဤနည်းအားဖြင့် ပါ၀ကစျာန်၀ါဒ၌လည်း ဝိပဿနာကမဂ္ဂင်, ဗောဇ္ဈင်, စျာနင်ကွဲပြားအောင် သတ်မှတ်လျက်ရှိသည်၊ ဤနည်းကိုမှီး၍ နောက်၀ါဒတို့၌လည်း ဝိပဿနာက နိယမပြုနိုင်ပုံကို ယှဉ်စပ်ပါလေ။ [ဝိပဿနာ နိယမေနေ၀ ဟိ၊ ပေ၊ ယောဇေတဗ္ဗော-ဋီကာ။]

သောမနဿသဟဂတာဝ–သောမနဿ သဟဂုတ်သည်သာ၊ (ဟောတိ)။ [ပဋ္ဌာနနည်း ဖြစ်၍ စတုတ္ထစျာန်၏ ရှေ့ဝဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာလည်း၊ သောမနဿသဟဂုတ် ဖြစ်ရသည်။]

ပဋ္ဌမစျာန်–ကို၊ ပါဒက်–ကို ၊ ကတ္တာ, နိဗ္ဗတ္တိတမဂ္ဂေပန–ဖြစ်စေအပ်သော မဂ်ဌ်ကား၊ ဥပဂ္ဂာ စိတ္တေကဂ္ဂတာဝသေန–ဥပေက္ခာ, စိတ္တေကဂ္ဂတာ၏ အပြားအား ဖြင့် ၊ ဒွေ–နိ်သော၊ စျာနဂ်ါနိ–တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ဗောဇ္ဈင်မဂ္ဂဂ်ါနိ–တို့သည်၊ ဆ–၆ ပါးတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ပိတိသမ္ဗောဇ္ဈင်မပါသော ၆ ပါးတို့သည်လည်း ကောင်း၊) သတ္တစေဝ–၇–ပါးတို့သည်လည်းကောင်း၊ (သမ္မာသင်္ကပ္ပ မပါသော မဂ္ဂင် ၇ ပါးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ)၊ အယံပိဝိသေသော–ဤစျာနင် ဗောဇ္ဈင်, မဂ္ဂင်အထူးသည်လည်း၊ ဥဘယ နိယမဝသေန–၂ ပါးစုံသော ပါဒကစျာန, ဝိပဿနာဟူသော နိယမ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဟောတိ၊ ဟိ–မှန်၊ ဣမသ္မိ နယေ–ပဋ္ဌမ စျာန်ကို ပါဒကပြုသော ဤနည်းဌ၊ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ–သည်၊ သောမန သဟဂတာဝါ–သောမနဿသဟဂုတ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာ သဟဂတာ ဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ [ရှေ့ဌ်ကား ဝါဟုမဆိုတဲ့"သောမနဿ သဟဂတာပိ ဥပေက္ခာသဟဂတာပိ"ဟု ဆိုခဲ့၏၊ [ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ–သည်၊ ဥပေက္ခာ သဟဂတာဝ–သည်သာ (ဟောတိ)၊ အရူပစျာနာနိ–တို့ကို၊ ပါဒကာနိ–တို့ကို၊ °ကတ္တာ, ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေပိ–ဖြစ်စေအပ်သော မဂ်ဌ်လည်း၊ ဧသေဝနယာ၊ [ဝုဋ္ဌာန ဂါမိနီဝိပဿနာသို့ မရောက်မီရှေ့အဖို့ဌ် သောမနဿ, ဥပေက္ခာ ၂မျိုးဖြစ်သော်လည်း ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ အခိုက်ဌ်ကား ဥပေက္ခာသာ ဖြစ်ရမည်–ဟူလို။] ဧဝံ–သို့၊ ပါဒကစျာနတော–ပါဒကစျာန်မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ–၍၊ ယေကေစိ–အမှတ်မရှိ အလုံးစုံကုန် သော၊ သခ်ါရေ–တို့ကို၊ သမ္မသိတ္တာ–၍၊ နိဗ္ဗတ္တိတမဂ္ဂသ–ဖြစ်စေအပ်သော မဂ်၏၊ အာသန္နပဒေသေ–အနီးဖြစ်သော အရပ်ဌ်၊ ဝုဋ္ဌိတာ–ထအပ်ရာဖြစ်သော၊ သမာပတ္တိ–သမာပတ်သည်၊ အတ္တနာ–မိမိနှင့်၊ သဒိသဘာဝ–တူသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ကရောတိ၊ ဘူမိဝဏ္ဏော–မြေကြီး၏အဆင်းသည်၊ ဂေါမေါဝဏ္ဏသ–ဖွတ်အဆင်း၏၊ (အတ္တနာ သဒိသဘာဝ, ကရောတိ) ဝိယ–ပြုသကဲ့သို့တည်း။ [ဖွတ်၏နေရာတွင်းသည် မြေနီ ဖြစ်အံ့၊ ထိုမြေနီသည် ဖွတ်နှင့် အနီးဆုံးဖြစ်သောကြောင့် ဖွတ်ကို နီသောအဆင်း ရှိအောင် ပြု၏၊ မြေနက်တွင်း ဖြစ်အံ့၊ ထို့အတူပင် နက်အောင်ပြု၏ကဲ့သို့တည်း။]

[ပဌမထေရ်၏ ပါဒကစျာနဝါဒကို ပြပြီး၍, ဒုတိယထေရ်၏ သမ္မသိတစျာန ဝါဒကိုပြလိုသောကြောင့် "ဒုတိယတ္ထေရဝါဒေ ပန" စသည်မိန့်] ပန–ကား၊ ဒုတိ ယတ္ထေရဝါဒေ၊ ဒုတိယထေရ်၏ဝါဒ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ယတော ယတော သမာပတ္တိတော–အကြင်အကြင်စျာန်သမာပတ်မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ–၍၊ ယေ ယေ သမာပတ္တိမ္မေ–အကြင် အကြင် သမာပတ်တရားတို့ကို၊ သမ္မသိတ္တာ–၍၊ မဂ္ဂေါ–

မဂ်သည်၊ နိဗ္ဗတ္တိတောဿ-ဖြစ်စေအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ သောမဂ္ဂေါ-သည်။) တံတံသမာပတ္တိ သဒိသောဝ-ထိုထိုဈာနသမာပတ်နှင့် တူသည်သာ၊ ဟောတိ၊ သမ္မသိတ သမာပတ္တိ သဒိသော-သုံးသပ်အပ်သော ဈာနသမာပတ်နှင့် ဟောဗျင်, မဂ္ဂင်, ဈာနင် ချင်းတူသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိအတ္ထော-ဤကားအဓိပ္ပာယ်နက်၊ ပန-ဆက်၊ ကာမာဝစရဓမ္မေ-ကာမာဝစရ တရားတို့ကို၊ သစေသမ္မသတိ-အုံ၊ (ဓဝံသတိ-သော်၊ သော မဂ္ဂေါ-သည်) ပဌမဈာနိကောဝ-ပဌမဈာန်နှင့် ယှဉ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ [ကာမာဝစရ တရားတို့ကို သုံးသပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်မည်သည့် ဈာန်အင်္ဂါကိုမျှ မစက်ဆုတ် သောကြောင့် ပဌမဈာနိက မဂ်သာဖြစ်၏။] တတြာပိ-ထိုဒုတိယ ထေရ်၏ ဝါဒ၌လည်း၊ ဝိပဿနာနိယမော-ဝိပဿနာနိယမကို၊ (ဟောဗျင်, ဈာနင် အထူးကိုမှတ်သားတတ်သော ဝိပဿနာကို)၊ ဝုတ္တာနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

[ဒုတိယထေရ်၏ သမ္မသိတဝါဒကို ပြပြီး၍, တတိယထေရ်၏ ပုဂ္ဂလဈာသယ ဝါဒကို ပြလိုသောကြောင့် "တတိယတ္ထေရဝါဒေ"စသည်မိန့်။] တတိယတ္ထေရဝါဒေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အဟံ-ငါသည်၊ သတ္တဂ်ိတံ- ၇-ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ မဂ္ဂံ-မဂ်သို့၊(သမ္ဘာသက်ပွမပါသော ဒုတိယဈာန်မဂ် စသည်သို့၊) ပါပုဏော ယျံ-ရောက်ရပါမူကား၊ အဟောဝတ-ကြောက်ကောင်းလေစွ၊ အဌင်္ဂိကံ-ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ မဂ္ဂံ-မဂ်သို့၊ (ပဌမဈာန်မဂ်သို့)၊ ပါပုဏေယျံ၊ (အဟောဝတ)၊ ဣတိ-သို့၊ အတ္တနော-၏၊ အဇ္ဈာသယာနုရူပေန-အလိုအားလျော်သဖြင့်၊ ယံယံဈာန်-အကြင် အကြင်ဈာန်ကို၊ ပါဒကံကတ္တာဝါ-ပြု၍သော်လည်းကောင်း၊ ယေ ယေ ဈာနဓမ္မေ-အကြင်အကြင်ဈာန်တရားတို့ကို၊ သမ္မသိတ္တာဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ["ယေဝါ ယေဝါ ဈာနဓမ္မေ"ဟုရှိသည်ကားမကောင်း၊ "ယံယံ ဈာနံ"ကို ဝိကပ်ပြုသော ဝါ တစ်ခုသာရှိရမည်။] နိဗ္ဗတ္တိတောဿ-သော၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ တံတံဈာနသဒိသောဝ-ထိုထိုဈာန်နှင့်တူသည်သာ၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ပါဒကဈာနံ-ပါဒကဈာန်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သမ္မသိတဈာနံဝါ-သမ္မသိတဈာန်ကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍၊ အဇ္ဈာသယမတ္တေနေဝ-အဇ္ဈာသယမျှဖြင့်သာ၊ တံ-ထိုသို့, ထိုထိုဈာန်နှင့်တူစွာ မဂ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်၊ နက္ကဒ္ဒတိ-မပြီးစီးနိုင်၊ [တံတိ တံတံဈာနသဒိသဘာဝနံ၊

သွာယမတ္ထော။　　။"ပါဒကဈာန်, သို့မဟုတ် သမ္မသိတဈာန်ကို ကြဉ်၍ (ထိုဈာန်မပါဘဲ) အဇ္ဈာသယမျှကြောင့်သာ မပြီးနိုင်ခြင်းဟူသော ဤအနက်ကို"ဟူလို၊ မှန်၏-အဇ္ဈာသယကြောင့်ပြီးရာ၌ ပါဒကဈာန်ရှိလျှင် ထို ပါဒကဈာန်သည်, သမ္မသိတဈာန်ရှိလျှင် ထိုသမ္မသိတဈာန်သည် အဇ္ဈာသယအား ပကတူပနိဿယသတ္တိတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုလျက်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ပါဒက-သမ္မသိတဈာန် တစ်မျိုးမျိုးက ပကတူပသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုမှ အဇ္ဈာသယအတိုင်း ပြီးစီးရသည်။

– ဋီကာ।] သွာယမတ္ထော–ထိုအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ နန္ဒကောဝါဒ သုတ္တေန–နန္ဒကော ဝါဒသုတ်ဖြင့်၊ ဒီပေတဗ္ဗော–ထင်ရှားပြထိုက်၏။

ဟိ–သာဓကကား၊ သေယျထာပိ၊ ပေ၊ သမ္ဘောဓိပရာယဏာတိ– သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ သမ္ဘောဓိပရာယဏာ ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ) ဤပါဠိတော်ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ–ပြီ။ (မဇ္ဈိမနိကာယ်, ဥပရိပဏ္ဏာသ, သဠာယတနဝဂ်, နန္ဒကော ဝါဒသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။။) [ဘိက္ခဝေ–တို့၊ သေယျထာပိ–ဥပမာ မည်သည် ကား၊ ဥပေါသထေ–ဥပုသ်နေ့ ဖြစ်သော၊ ပန္နရသေ–၁၅ ရက်မြောက်ဖြစ်သော၊ တဒဟု–ထိုနေ့၌၊ စန္ဒော–လသည်၊ ဥဒေါနုခေါ–ယုတ်လျော့လေသလော၊ စန္ဒော– သည်၊ ပုဏ္ဏောနုခေါ–ပြည့်လေသလော၊ ဣတိ–သို့၊ ဗဟုနော–သော၊ ဇနသ– လူအပေါင်း၏၊ ကခ်ါဝါ–အနည်းငယ် ယုံမှားခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝိမတိဝါ– အထူးထူး တွေးတောခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ နော ဟောတိ သေယျထာပိ–ကဲ့သို့၊ အထခေါ–စင်စစ်ကား၊ စန္ဒော–သည်၊ ပုဏ္ဏောတွေဝ–ပြည့်၏ဟူ၍သာ၊ ဟောတိ ယထာ–ကဲ့သို့၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဇေမေဝ–လျှင်၊ တာဘိက္ခုနိယော–ထိုဘိက္ခု နိတို့သည်၊ နန္ဒကသ–နန္ဒက၏၊ ဓမ္မဒေသနာယ တရားဒေသနာကြောင့်၊ အတ္တ မနာစေဝ– မိမိစိတ်ရှိကြကုန်သည်လည်းကောင်း၊ (နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည် လည်း ကောင်း၊)ပရိပုဏ္ဏသက်ပွါစ–ပြည့်စုံသော အကြံရှိကြကုန်သည်လည်းကောင်း။(ဟောန္တိ)၊ ဘိက္ခဝေ, တာသံ ပဋ္ဌန် ဘိက္ခုနိသတာနံ–ထိုငါးရာသော ဘိက္ခုနိတို့တွင်၊ ယာဘိက္ခုနီ– သည်၊ ပစ္ဆိမိကာ–နောက်ဆုံး၌ဖြစ်၏၊ သာ–ထိုဘိက္ခုနီသည်၊ အဝိနိပါ တဓမ္မာ– ဖရိုဖရဲ ကျခြင်းသဘော မရှိသော၊ နိယတာ–သမ္မတ္တနိယမအားဖြင့်မြဲသော၊ သမ္ဘောဓိ ပရာယဏာ–အထက်မဂ် ၃–ပါးဟူသော လဲလျောင်းရာရှိသော၊ သောတာပန္နာ– တည်း။]

ဟိ–ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့၊ တာသု–ထိုငါးရာသော ဘိက္ခုနိတို့တွင်၊ ယသာ ဘိက္ခုနိယာ–၏၊ သောတာပတ္တိဖလသ–၏၊ ဥပနိဿယော–အားကြီးသော မှီရာ အကြောင်းသည်၊ (ကောင်းမွန်သည်၊) (အတ္တိ–ရှိ၏၊) သာ–ထိုဘိက္ခုနီသည်၊သောတာပတ္တိ

နန္ဒကောဝါဒသုတ္တေန။ ။ထိုသုတ်၌ ဘိက္ခုနီတို့မှာ သောတာပန်ဖြစ်သူတို့လည်း ထို သောတာပန် ဖြစ်ရခြင်းအားဖြင့် အတ္တမန ပရိပုဏ္ဏသက်ပွါဖြစ်ကြရ၏၊ ပေ၊ ရဟန္တာဖြစ်သူတို့လည်း ထိုရဟန္တာဖြစ်ရခြင်းအားဖြင့် အတ္တမနပရိပုဏ္ဏသက်ပွါဖြစ်ကြရ၏၊ထိုသို့ မိမိရအပ်သော တရား ထူးဖြင့် အတ္တမန ပရိပုဏ္ဏသက်ပွါဖြစ်ရခြင်းမှာ ရှေးရှေးဘဝ၌ ဆည်းပူးအပ်ခဲ့သော သောတာပန် ဖြစ်ကြောင်း၊ ပေ၊ ရဟန္တာဖြစ်ကြောင်းကောင်းမှုက ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူး ပြုနေ သောကြောင့်တည်း၊ ထိုအတူ ဤ၌လည်း ပါဒက–သို့မဟုတ် သမ္မသိတဈာန်က ပကတူပသတ္တိ ဖြင့်ကျေးဇူးပြုသောကြောင့် ပါဒက–သို့မဟုတ်သမ္မသိတနှင့်အလားတူဈာန် အင်္ဂါရှိသော မဂ်ကို လိုလားသော အဇ္ဈာသယ ဖြစ်ရသည်။

ဖလေနေ၀-သောတာပတ္တိဖိုလ်ဖြင့်သာ၊ ပရိပုဏ္ဏာသက်ပွါ-ပြည့်စုံ သော အကြွေရှိသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ပ၊ [သကဒါဂါမိဖိုလ်, အနာဂါမိဖိုလ်တို့ကို ပေယျာလမြှုပ်သည်၊] ယသာ-အကြင်ဘိက္ခုနှစ်၏၊ အရဟတ္တသ-အရဟတ္တဖိုလ်၏၊ ဥပနိဿယော (အတ္ထိ)၊ သာ-ထိုဘိက္ခုနှစ်သည်၊ အရဟတ္တေနေ၀-အရဟတ္တဖိုလ်ဖြင့်သာ၊ (ပရိပုဏ္ဏာသက်ပွါ-သည်၊ အဟောသိ) [သက်ပွအဋ္ဌာသယရှိရုံဖြင့် မဂ်ဖိုလ်ကို မရ, ဥပနိဿယလည်းရှိမှ မဂ်ဖိုလ်ကိုရသည်-ဟူလို။] ဒေ၀မေ၀-ပင်၊ အတ္တနော-၏၊ အဋ္ဌာသယာနုရူပေန-သဖြင့်၊ ယံယံ စျာန်-ကို၊ ပါဒကံ-ကို၊ ကတ္တာ-ဝါ-သော် လည်းကောင်း၊ ယေယေ စျာနဓမ္မေ-တို့ကို၊ သမ္မသိတ္တာ၀ါ-သော်လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗတ္တိတော-သော၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ တံတံ စျာနသဒိသော၀ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ပါဒကဇ္ဈာန်-ပါဒကစျာန်ကို သော်လည်းကောင်း၊ သမ္မသိတဇ္ဈာနံ၀ါ-သမ္မသိတစျာန်ကို သော် လည်းကောင်း၊ ဝိနာ, အဋ္ဌာသယမတ္တေ နေ၀-ဖြင့်သာ၊ တံ-ထိုထိုစျာန်နှင့်တူစွာ မဂ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထေ၀တိ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထာပိ-ဤ ပုဂ္ဂလဋ္ဌသယ၀ါဒဌ်လည်း၊ ဝိပဿနာ နိယမော-ကို၊ ၀ုတ္တနယေနေ၀ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ-ထိုသုံးပါးသော ထေရ်တို့တွင်၊ [တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရမ္ပိစသော အစိတ်ကို ကြည့်စွဲသည်၊ "တေသုဝါဒေသု"ဟု ယောဇနာဌ်စွဲ၏၊] ပါဒကဇ္ဈာနမေ၀-ပါဒကစျာန်သည်သာ၊ နိယမေတိ-ဟောဇ္ဈင်, မဂ္ဂင် စျာနင် အထူးကို မှတ်သား၏၊ ဣတိ ဧ၀ं ဝါဒိ-ဤသို့ပြောလေ့ရှိသော၊ တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရ်-ကို၊ အန္ဓေ၀ သိကာ-အနိုးနေတပည့်တို့သည်၊ အာဟံသု-လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ လျှောက်ကြကုန်သနည်း၊) ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ တာ၀-အရှုပဘ၀မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-ညွှန်ပြအပ်သော၊) ယတ္ထ-အကြင်ဘ၀ဌ်၊ ပါဒကဇ္ဈာနံ-ပါဒကစျာန်သည်၊ အတ္ထိ၊ တတ္ထ-ထိုဘ၀ဌ်၊ တံ-ထို ပါဒကစျာန်သည်၊ နိယမေတု-ဟောဇ္ဈင် မဂ္ဂင် စျာနင်အထူး ကို မှတ်သားပါစေတော့၊ ပန-ကား၊ ယသ္မိं-အကြင် အရှုပဘ၀ဌ်၊ ပါဒကဇ္ဈာနံ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိနိုင်၊ (စတုက္ကနည်းအရ စတုတ္ထစျာန်မှ တစ်ပါးသော အခြား ပါဒကစျာန်များမရှိနိုင်ခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ "ပါဒကဇ္ဈာနံ နတ္ထိ"ဟု ဆိုသည်၊ စတုတ္ထပါဒကစျာန်ကား အရှုပဘုံဌ် ရှိနိုင်ပါသေး၏၊ -ဋီကာ။) တသ္မိं အရှုပဘ၀ေ-ထိုအရှုပဘ၀ဌ်၊ ကိံ-အဘယ်သည်၊ နိယမေတိ-မှတ်သားပါသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အာဟံသု-လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊) အာ၀ုသော-တို့၊ တတ္ထပိ-ထို အရှုပဘ၀ဌ်လည်း၊ ပါဒကဇ္ဈာနမေ၀-သည်သာ၊ နိယမေတိ-မှတ်သား၏၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ ယောဘိက္ခု-သည်၊ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ-ရှစ်ပါးသော သမာပတ်ကိုရခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)ပဌမဇ္ဈာနံ-ကို၊ ပါဒကံ-ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဖလာနိ-သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ-ဖြစ်စေပြီး၍၊ အ၀ရဟိနဇ္ဈာနော-မယုတ်လျှော့သောစျာန်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ကာလံ-ပျံ့လွန်တော်မူခြင်းကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊

အရူပဘဝေ-၌၊ နိဗ္ဗတ္တော-ဖြစ်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပဌမဈာနိကာယ-ပဌမစျာန်၌ ယှဉ်သော၊ သောတာပတ္တိဖလ သမာပတ္တိယာ-မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ-ထပြီး၍၊ ဝိပဿနံ-ကို၊ ပဋ္ဌပေတ္တာ-ဖြစ်စေ၍၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ တိဏိ-သုံးပါးကုန်သော၊ မဂ္ဂဖလာနိ-တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ တသ-ထိုရဟန်း၏၊ တာနိ-ထိုအထက် မဂ်ဖိုလ်တို့သည်၊ ပဌမဈာနိကာနေဝ-ပဌမစျာန်၌ ယှဉ်ကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ ဒုတိယဈာနိကာဒီသုပိ-ဒုတိယစျာန်၌ယှဉ်သော မဂ်ဖိုလ်အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-ဤနည်းပင်တည်း၊ [ဒုတိယစျာန်ကို အခြေခံ၍ သောတာမတ္တိမဂ်ဖိုလ် ရပြီးလျှင် အရူပဘုံသို့ရောက်မှ အထက်မဂ်ဖိုလ်တို့ကို အားထုတ်ရာ၌ ဒုတိယစျာန်သည်ပင် ပါဒကစျာန်ဖြစ်ရသည်၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် သိပါ။] [အရူပဘုံ၌ ပဌမစျာန်သာ ရှိသည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်နည်းဖြင့် ဒုတိယစျာန်စသည် ရှိပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် အရူပေ စသည်မိန့်။] အရူပေ-အရူပဘုံ၌၊ တိကစတုက္ကဈာနံ-တိကစျာန်, စတုက္ကစျာန်သည်၊ ဥပဋ္ဌိတော-၏၊ တဿ-ထိုစျာန်သည်လည်း၊ လောကုတ္တရံ-လောကုတ္တရစျာန်တည်း၊ နု လောကိယံ-လောကီစျာန်မဟုတ်၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ အာဝုသော-တို့၊ တတ္ထာပိ-ထိုအရူပဘုံ၌လည်း၊ ပါဒကဈာနမေဝ-သည်သာ၊ နိယမေတိ-မှတ်သား၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘန္တေ-ရား၊ ပညော-ပြဿနာကို၊ သုကထိတော-ကောင်းစွာ ဖြေဆိုအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အာဟံသု-ကုန်ပြီ။)

ဝိပဿနာယ-၏၊ အာရုမ္မဏဘူတာ-အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓာ-တို့သည်၊ နိယမေန္တိ-ကုန်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ယံယံ ပဋ္ဌာနံ-အကြင်အကြင် ငါးပါးသော ခန္ဓာကို၊ သမ္မသိတ္တာ-၍၊ ဝုဋ္ဌာတိ-၏၊ မဂ္ဂေါ-မဂ်သည်၊ တံတံ သဒိသောဝ-ထိုထိုသုံးသပ်အပ် သော ခန္ဓာနှင့်တူသည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဣတိဝါဒီ-ဤသို့ ပြောလေ့ရှိသော၊ မောရဝါပိဝါသိ မဟာဒတ္တတ္ထေရမ္မိ၊ မောရဝါပိ အရပ်၌နေလေ့ရှိသော မဟာဒတ္တထေရ်ကိုလည်း၊ အန္တေ ဝါသိကာ-တို့သည်၊အာဟံသု-ကုန်ပြီ၊ (ကိံ-သနည်း၊) ဘန္တေ, တုမှာကံ-တို့၏၊ ဝါဒေ-သမ္မသိတ ဝါဒ၌၊ ဒေါသော-အဖြစ်သည်၊ ပညာယတိ-ထင်ပါ၏၊ ဟိ-မှန်၊ ရူပ်-ရုပ်ကို၊ သမ္မသိတ္တာ-သုံးသပ်၍၊ ဝုဋ္ဌိတဘိက္ခုနော-သင်္ခါရပဝတ္တမှထသော ရဟန်း၏၊ ရူပသဒိသေန-ရုပ်နှင့်တူသော၊ အဗျာကတေန-အဗျာကတဖြစ်သော၊ မဂ္ဂေန-မဂ်သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ရာပါ၏၊ (ဖြစ်စရာရှိပါ၏၊) နေဝသညာနာသညာယတနံ-နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို၊ နယတောကလာ ပသမ္မသနနည်းအားဖြင့်၊ ပရိဂ္ဂဟေတ္တာ-သိမ်းဆည်း၍၊ ဝုဋ္ဌိတသ-သင်္ခါရပဝတ္တမှ ထသော ရဟန်း၏၊ တံ သဒိသေနေဝ-ထိုနေဝသညာနာသညာယတနနှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ နေဝသညာနာသညာ ဘာဝပတ္ထေန-နေဝသညာနာသညာ၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော၊ မဂ္ဂေန-မဂ်သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ရာပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ၊

အာဝုသော–တို့၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ နု ဟောတိ–မဖြစ်၊ (ကသ္မာ–ကြောင့်၊ ဧဝံ နု ဟောတိ–သနည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)ကြောင့်၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ–သည်၊ အပ္ပနံ–သို့၊ အပ္ပတ္တောနာမ–မရောက်သောမဂ်မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ရူပ်–ကို၊ သမ္မသိတ္တာ–၍၊ ဝုဋ္ဌိ တဿ–သခါရပဝတ္တိမှ ထသော ရဟန်း၏၊ အဋ္ဌကိ ကော–ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါ ရှိသော၊ သောမနဿသဟဂတမဂ္ဂေါ–သောမနဿနှင့်တကွဖြစ်သောမဂ်သည်၊ဟော တိ၊ နေဝသညာနာသညာယတနံ–ကို၊ သမ္မသိတ္တာ–၍၊ ဝုဋ္ဌိတဿာပိ–သခါရပဝတ္တမှ ထသော ရဟန်း၏လည်း၊ သဗ္ဗာကာရေန–အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တာဒိ သော–ထို နေဝသညာနာသညာယတနကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်၊ နု ဟောတိ–မဖြစ်၊ ပန– စင်စစ်ကား၊ သတ္တဂိ ကော–၇ ပါးသောအင်္ဂါရှိသော၊ (သမ္မာသင်္ကပ္ပ မပါသော)၊ဥပေက္ခာ သဟဂတမဂ္ဂေါ–သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ–ထို့ကြောင့်၊ (ဧဝံ–ဤသို့၊ နု ဟောတိ)၊ ဣတိ–ဤသို့ ဖြေတော်မူပြီ။

ပုဂ္ဂလဠောသယော–သည်၊ နိယမေတိ–မှတ်သား၏၊ ဣတိ ဝါဒိနော–ဤသို့ ပြောလေ့ရှိသော၊ စူဠဘာဘယတ္တေရသာပိ–စူဠဘာဘယထရ်၏လည်း၊ ဝါဒ–ဝါဒကို၊ အာဟရိတ္တာ–ဆောင်၍၊ တိပိဋကစူဠနာဂတ္တေရသ–အား၊ ကထယိ သု–လျှောက် ကြားကုန်ပြီ၊ သော–ထို တိပိဋကစူဠနာဂထေရ်သည်၊ အာဟ–မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိ– နည်း) ယသ–အကြင် ရဟန်း၏ သန္တာန်၌၊ တာဝ–ရှေးဦးစွာ၊ ပါဒကဇ္ဈာနံသည်၊ အတ္ထိ၊ တသ–တို့ရဟန်း၏ သန္တာန်၌၊ ပုဂ္ဂလဠောသယော–သည်၊ နိယမေတု–မှတ်

အဋ္ဌကိ ကော သောမနု၊ ပေ၊ မဂ္ဂေါ။　　။ရုပ်ကို အနိစ္စစသည်ဖြင့် သုံးသပ်သော အခါ ထို ဝိပဿနာဉာဏ်၌ ရူပါဝစရဈာန် အခြေမခံခဲ့သောကြောင့် လည်းကောင်း, ရူပါဝစရဈာန်ကို မသုံးသပ်သောကြောင့် လည်းကောင်း, ထိုထိုဈာန်အင်္ဂါကို လွန်မြောက်ခြင်းဟူသော ဥပနိဿယ မရှိလျှင် ထိုထိုဈာန်အင်္ဂါပေါ်၌ စက်ဆုပ်ခြင်းဟူသော ဝိရာဂသတ္တိလည်းမရှိ၊ ထို့ကြောင့်အဋ္ဌကိ က မဂ်သာ ဖြစ်ခွင့်ရှိရကား "အဋ္ဌကိ ကော သောမနဿသဟဂတမဂ္ဂေါ ဟောတိ"ဟုမိန့်သည်။ [အပ္ပနာပဝတ္တိစ၊ ပေ၊ မဂ္ဂေါ ဟောတိတိအာဟ၊–ဋီကာ။]

ဥပေက္ခာသဟဂတမဂ္ဂေါ။　　။နေဝသညာနာသညာ သမာပတ်ကို ကလာပသမ္မသန နည်း အားဖြင့် သုံးသပ်မှ (သမ္မသန) ပြု၍ သခါရတို့မှ ထမြောက်သော၊ (မဂ်ရသော) ပုဂ္ဂိုလ်၏ မဂ်သည် (သခါ ရာဝသေသ–ရှိနှင့်ရင်းသော သခါရတို့မှ ကြွင်းသော သိမ်မွေ့သော သခါရ၏ အဖြစ်ဖြင့်) ထိုဈာန် နှင့် အားလုံးမတူနိုင်၊ စတုတ္ထဈာန်ချင်း ဥပက္ခာသဟဂုတ်ချင်း တူနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် သမ္မာသင်္ကပ္ပ မဂ္ဂင်မပါဘဲ သတ္တဂိ ကဥပေက္ခာသဟဂုတ်မဂ်သာ ဖြစ်ရသည်။ [ဥပေက္ခာသဟဂတ မဂ္ဂေါတိ ဧတေန စတုတ္ထဈာနိကတာပိ သမာနာ, အနသယသမုဋ္ဌိဒနံ သမတ္ထသ နသခါရာ ဝသေသတာတိ ဒသေတိ၊–ဋီကာ။]

သားပါစေတော့၊ (စုဠဘာဝယထေရ်၏ ဝါဒအတိုင်း မှတ်သားပါစေတော့ဟူလို၊) ယသ-ဠ်ုတံ-ထိ ပါဒကဗျာန်သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ-ထိုရဟန်း၏၊ ကတရဗျာသယော-အဘယ်အဗျာသယသည်၊ နိယမေသတိ-ဗောဓိ မဂ္ဂင် စျာနင်အထူးကို မှတ်သားနိုင်လတ္တံ့နည်း၊ နိဒ္ဒနသ-ရင်းနှီးဖို့ရာ ဥစ္စာမရှိသူ၏၊ ဝုဗိဂဝေသနကာလောဝိယ-အတိုးအပွားကို ရှာမှီးရာကာလနှင့် တူသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ-ပြောဆိုပြီ။

တံကထံ-ထိုစကားကို၊ အာဟရိတ္တာ၊ တိပိဋကစူဠဘာဝယထေရ်သည်၊ အာဝုသော-တို့၊ ပါဒကဗျာနဝတော-ပါဒကစျာန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အတွက်၊ ဣဒံ-ပုဂ္ဂလဗျာသယော နိယမေတိဟူသော ဤစကားကို၊ မယာ, ကထိတံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ ဣတိ အာဟ၊ ပန-ဆက်၊ ပါဒကဗျာနဝတော-ပါဒကစျာန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အတွက်၊ ဣဒံ-ဤ ပုဂ္ဂလဗျာသယော နိယမေတိဟူသောစကားကို၊ ကထိတံယထာ-ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ တထေဝ-ထို့အတူသာလျှင်၊ သမ္မသိတဗျာနဝတောပိ-သမ္မသိတစျာန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အတွက်လည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ ပဌမစျာနတော-ပဌမစျာန်မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ-ထပြီး၍၊ (ပဌမစျာန်ကိုပါဒကပြုပြီး၍၊) ပဋ္ဌာဒီနိ-ပဋ္ဌမအစရှိသော စျာန်တို့ကို၊ သမ္မသတော-သုံးသပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂေါ-ဖြစ်သောမဂ်သည်၊ ပဋ္ဌမတ္ထေရဝါဒေန-ပဋ္ဌမထေရ်၏ ဝါဒအားဖြင့်၊ ပဌမဗျာနိကော-ပဌမစျာန်၌ယှဉ်သည်၊ (အာပန္နတိ-ဖြစ်၏၊) ဒုတိယဝါဒေန-ဒုတိယထေရ်၏ ဝါဒအားဖြင့်၊ ပဋ္ဌာဒိဗျာနိကော-ပဋ္ဌမစျာန်အစရှိသော စျာန်၌ ယှဉ်သည်၊ အာပန္နတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဒွေပိ ဝါဒါ-ပါဒကဗျာနဝါဒ သမ္မသိတ ဝါဒဟူသော ၂ ပါးသော ဝါဒတို့သည်လည်း၊ ဝိရုဇ္ဈန္တိ-ဆန့်ကျင်ကုန်၏၊ တတိယဝါဒေ ပန-တတိယထေရ်၏ ဝါဒ၌ကား၊ ဇေဋ္ဌ-ဤစျာန်တို့တွင်၊ ယံ-အကြင်စျာန်ကို၊ ဣစ္ဆတိ-၏၊ တဗျာနိကော-ထို အလိုရှိအပ်သော စျာန်၌ယှဉ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ တေစဝါဒါ-ထိုပါဒကဗျာနဝါဒ, သမ္မသိတဗျာနဝါဒတို့သည်လည်း၊ နဝိ

တေစဝါဒါ နဝိရုဇ္ဈန္တိ။ ။ပါဒကစျာန်က ပဌမစျာန်ဖြစ်, သမ္မသိတစျာန်က ပဋ္ဌမစျာန်ဖြစ်နေရာဝယ်ပါဒကစျာနဝါဒအတိုင်းဆိုလျှင် ပဌမစျာနိကမဂ် ဖြစ်စရာရှိ၍, သမ္မသိတစျာနဝါဒ အတိုင်းဆိုလျှင် ပဋ္ဌမစျာန်ကမဂ်ဖြစ်စရာရှိ၏၊ ဤသို့ ဝါဒ ၂-ရပ် ဆန့်ကျင်နေရာဝယ် အဗျာသယက ပဌမစျာန်၌ အလိုရှိနေလျှင် ပဌမစျာန်က မဂ်သာဖြစ်၏၊ ပဋ္ဌမစျာန်မဂ်ကို အလိုရှိလျှင်လည်း ပဋ္ဌမစျာနိကမဂ်သာ ဖြစ်စရာရှိ၏၊ ဤသို့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသော ထို ၂-ဝါဒသည် အဗျာသယက ကူစွက်ပေးသောကြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက် မဖြစ်တော့-ဟူလို။

ရာဇုန္ဒို-မဆန်.ကျင်တော့ကုန်၊ အဠာသယောစ-အဠာသယသည်လည်း၊ သာတ္ထကော-အကျိုးရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒေဝ-ဤသို့လျှင်၊ တယောပိ-သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ထေရာ-ထေရ်တို့သည်၊ ပဏ္ဍိတာ-ကြောင်းကျိုးမြင်သိ သဘာဝပညာ ရှိကြကုန်သည်၊ ဗျတ္တာ-ထက်မြက်ကုန်သည်၊ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နာဝ-ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်သာ၊ (ဟောန္တိ)၊ တေန-ထိုသို့ ပဏ္ဍိတ ဗျတ္တ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နဖြစ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) တေသံ-ထိုသုံးပါးသောထေရ်တို့၏၊ ဝါဒံ-ဝါဒကို၊ တန္တိ-အဋ္ဌကထာအစဉ်ကို၊ ကတ္တာ(အာစရိယာ-ရှေး အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်၊) ထပယိ သု-ထားခဲ့ကြကုန်ပြီ၊ ဣဒ ပန-ဤအဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာဌ္ဌကား၊ အတ္ထမေဝ-အနုက် အဓိပ္ပာယ်ကိုသာ၊ [ဒေဝဖြင့် တန်ကိုကန်.၊ ထိုပါဠိအားလုံးကို မထုတ်ဆောင်ဘဲ-ဟူလို၊] ဥဒ္ဓရိတ္တာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ တယောပိ-သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒေဝေါဒေ-ဤဝါဒနှင့် တကွဖြစ်သော ဗျာန်တို့.ကို၊ ဝါ-ဤပြောဆိုကြောင်းဗျာန်တို့.ကို၊ ဝိပသဿာဝ-သည်သာ၊ နိယမေတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဒဿိတံ-ပြအပ်ပြီ။

[သတ္တဋ္ဌာန်ပရိဏာမ် ဟူသော ဥဒ္ဒေသ၏ ပဋိနိဒ္ဒေသကို ပြပြီး၍ "နိမိတ္တံပဋိ ပဒါပတိ"ဟူသော ဥဒ္ဒေသ၏ ပဋိနိဒ္ဒေသကို ပြလိုသောကြောင့် ဣဒါနိ စသည်မိန့်၊] ဣဒါနိ-၌၊ နိမိတ္တံ ပဋိပဒါ ပတိတိ ဇာ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဒေဝေဒိတမ္ဘော)၊ ဒေဝ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ အာဂံပရိဏာမဝတော-ဗောဓိ, မဂ္ဂင်, ဗျာနင်တို့၏ ပြောင်းလွဲခြင်းရှိသော၊ မဂ္ဂသ-မဂ်၏၊ ဥပ္ပါဒကာလေ-ဖြစ်ရာ အခါ၌၊ ဂေါတြဘု-သည်၊ကုတော-အဘယ်မှ၊ ဥဋ္ဌာတိ-ထသနည်း၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ ကုတော-မှ၊ ဥဋ္ဌာတိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ-မဂ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌ-ညွှန်ပြအပ်

အဠာသယောစ သာတ္ထကော။　　။အဠာသယမပါဘဲ ထို ၂-ဝါဒချည်းသာရှိလျှင် ဆန်.ကျင်ဘက် ဖြစ်စရာရှိ၍ အဠာသယဝါဒကို သွင်းပေးမှ အဠာသယပါသည့်ဘက်က အနိုင်ရသောကြောင့် အဠာသယလည်း အချည်းနှီး (အကျိုးမဲ့) မဟုတ်ဘဲ အကျိုးထူးရှိသည်။

တယော ပေတေ ဝါဒေ။　　။တဲ့တဲ့ဝါဒေဟိပညာပိယမာနာနိ ပါဒကကဠာနာဒီနိ (ထိုထိုဝါဒတို့ဖြင့် ပညတ်အပ်ကုန်သော ပါဒကဗျာန်အစရှိသည်တို့ကို၊) ဝါဒသဟစာရိတာယ ဝါ ဝါတိ ဝုစ္စန္တိ (ဝါဒနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အပြစ်ကြောင့် သဟစရဏ နည်းအားဖြင့် ဝါဒဟု ဆိုအပ်ကုန်၏၊) ဣတိ အဓိပ္ပာယေန တယော ပေတေ ဝါဒေတိ အာဟ၊-အနု)၊ ဤအလို ပါဒက ဗျာန်.သော ဗျာန်.တို့.ကို ကောက်ပါ၊ (တစ်နည်း) ဝဒန္တိ ဧတေဟိတိ ဝါဝါဒကရဏဘူတာနိ ပါဒကဗျာဒီနိ ဝါဒါ၊ ဤအလို "တယောပိ-ကုန်သော၊ ဧတေဝါဒေ-ဤပြောဆိုကြောင်း ဗျာန်.တို့.ကို"ဟုပေးပါ၊ မဓုဋ္ဌကား ပါဠိရှိအတိုင်းပင် အနုက်ပေးခဲလိုသည်။ -

သော၊) ဂေါတြဘု–သည်၊ နိမိတ္တတော–သခါရနိမိတ်ဟူသော အာရုံမှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ–၏၊ ပဝတ္တံ–အဆက်မပြတ် ဖြစ်သောဝဋ်တရားကို၊ ဆေတ္တုံ–ဖြတ်ခြင်းငါ၊ နသက္ကောတိ၊ ဟိ–မှန်၊ ဧသော (ဧတံ)–ဤဂေါတြဘုသည်၊ ဧကတော ဝုဋ္ဌာနော–တစ်ဖက်မှ ထခြင်းရှိ၏၊ [စိတ်ကို ဟောသောဂေါတြဘုသဒ္ဒါသည် နပုံလိင်ရှိသောကြောင့် "ဧကတော ဝုဋ္ဌာနံ ဧတံ"ဟု ရှိမှသာ၍ကောင်း၏၊] မဂ္ဂေါ–သည်၊ နိမိတ္တ တော သခါရ နိမိတ်ဟူသော အာရုံမှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ–၏၊ ပဝတ္တမ္မိ–အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော ဝဋ်တရားကိုလည်း၊ ဆိန္ဒတိ–ဖြတ်နိုင်၏၊ ဟိ–မှန်၊ ဧသ–ဤမဂ်သည်၊ ဥဘတော ဝုဋ္ဌာနော–နိမိတ္တ ပဝတ္တဟူသော နှစ်ပါးစုံမှ ထခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ။

တေသံ–ထိုဂေါတြဘုမဂ်တို့၏၊ အယံ–ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဥပ္ပတ္တိနယော–ဖြစ်ပုံကို သိကြောင်းနည်းတည်း၊ ဟိ–ချဲ့၊ ယသ္မိံ ဝါ ရေ–အကြင် ဝိပဿနာအလုည့်အကြိမ်၌၊ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ–မဂ်တည်းဟူသော ဝုဋ္ဌာနသည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မိံ–ထိုပဿနာအလုည့်အကြိမ်၌၊ အနုလောမံ–အနုလုံသည်၊ ဧကံ–တစ်ကြိမ်တည်းသာ၊ နေဝ ဟောတိ–ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ ပဋ္ဌမံ–၅ ကြိမ်မြောက်လည်း၊ နု ဟောတိ–ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ ဟိ–မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ (နောက်၌တသ္မာရှိလတ္တံ့၊) ဧကံ– တစ်ကြိမ်တည်းသော အနုလုံသည်၊ အာသေဝနံ–အာသေဝန ပစ္စည်းကို၊ နု လဘတိ–မရ၊ ပဋ္ဌမံ–၅ ကြိမ်မြောက် အနုလုံသည်၊ ဘဝင်္ဂသ–ဘဝင်၏၊ အာသန္နတ္တာ–နီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဝေဝတိ–တုန်လှုပ်၏၊ [ဂေါတြဘုအား ကျေးဇူးပြုနိုင်လောက်အောင် မနိုင်မြဲသောကြောင့် "တုန်လှုပ်၏" ဟုဆိုသည်၊ ပဝေဝတိတိ ဂေါတြဘုသ ပစ္စယော ဘဝိတုံ နု သက္ကောတိတိ အတ္ထော–ဝိ။] ဟိ–မှန်၊ တဒါ–ငါး ကြိမ်မြောက် ဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ ဧဝံ–သည်၊ ပတိတံ နာမ–ကျသည်မည်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ တသ္မာ–ထို့ကြောင့်၊ ဧကံ၊ တစ်ကြိမ်တည်းသာ၊ နေဝ ဟောတိ၊ ပဋ္ဌမံ–လည်း၊ နု ဟောတိ။

ပန–အနန္တယကား၊ မဟာပညသ–ကြီးသော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဒွေ–၂ ကြိမ်ကုန်သော၊ အနုလောမာနိ–အနုလုံတို့သည်၊ ဟောန္တိ–၏၊ တတိယံ–သုံးကြိမ်မြောက်၊ ဂေါတြဘု–ဂေါတြဘုသည်၊ ဟောတိ၊ စတုတ္ထံ–လေးကြိမ်မြောက်၊ မဂ္ဂစိတ္တံ–သည်၊ ဟောတိ၊ တီဏိ–၃ ကြိမ်ကုန်သော၊ ဖလာနိ–တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ တတော–ထိုဖိုလ်သုံးကြိမ်မှ၊ (ပရံ–နောက်၌၊) ဘဝေါ်တရဏံ–ဘဝင်သို့သက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ မဇ္ဈိမပညသ–အလယ် အလတ် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ တီဏိ အနုလောမာနိ ဟောန္တိ၊ စတုတ္ထံ–၄ ကြိမ်မြောက်၊ ဂေါတြဘု–ဂေါတြဘုသည်၊ ဟောတိ–၏၊ ပဋ္ဌမံ–ငါးကြိမ်မြောက်၊ မဂ္ဂစိတ္တံ–သည်၊ ဟောတိ၊ ဒွေ–၂ ကြိမ်ကုန်သော၊ ဖလာနိ–ဖိုလ်စိတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ တတော–ထိုဖိုလ် ၂ ကြိမ်မှ၊ (ပရံ) ဘဝေါ်တရဏံ–ဘဝင်သို့ သက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ မန္ဒပညသ–နုံ့သော ပညာရှိ

သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စတ္တာရိ အနုလောမာနိ၊ ဟောန္တိ၊ ပဋ္ဌမံ-ငါးကြိမ်မြောက်၊ ဂေါတြဘု-သည်၊ ဟောတိ၊ ဆဋ္ဌံ မဂ္ဂစိတ္တံ (ဟောတိ)၊ သတ္တမံ ၇-ကြိမ်မြောက်၊ ဖလံ-သည်၊ (ဟောတိ) တတော-ထိုဖိုလ်တစ်ကြိမ်မှ၊ (ပရံ-၌၊) ဘဝဂေါ်တရဏံ-သည်၊ (ဟောတိ)။

တတ္ထ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ မဟာပညမန္ဒပညာနံ-မဟာပညပုဂ္ဂိုလ် မန္ဒပညပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ အကထေတွာ-မဆိုမူ၍၊ မဇ္ဈိမပညာသ-အလယ် အလတ် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝါ-နှင့်၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ ကထေတဗ္ဗ-ဆိုရာ၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ယသ္မိံ ဝါရေ-အကြောင်ဝိပဿနာ အလှည့်အကြိမ်၌၊ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မိံ-၌၊ ဥပေက္ခာသဟဂတာ-ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြစ်သော၊ ကြိယာဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု-ကြိယာ အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်သည်၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနံ-သည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ (တစ်နည်း-မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနံ ဟုတ္တာ-မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍၊) ဝိပဿနာဂေါစရေ-ဝိပဿနာ၏ အာရုံ ဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓေ-ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့ကို၊ အာရမဏံ ကတ္တာ, ဘဝင်္ဂ-ကို၊ အာဝဋ္ဋေတိ-ပြန်လည်စေ၏၊ ["ဘဝင်ကို ဖြတ်၏-ဟူလို၊] တဒနန္တရံ-ထိုဘဝင်၏ အခြားမဲ့၌၊ တေနေဝအာဝဇ္ဇနေန-ထိုအာဝဇ္ဇန်းသည်ပင်၊ ဂဟိတကွန္ဒေ-ယူအပ်ပြီးသော ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ပဌမံဇဝဝိသေသံ- ပဌမဇော်ဖြစ်သော၊ အနုလောမညာဏံ-အနုလောမညာဏ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏၊ တံ-ထိုအနုလောမညာဏ်သည်၊ တေသုခန္ဓေသု-ထိုရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၌၊ အနိစ္စာတိဝါ -အနိစ္စာတို့ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခာတိ ဝါ-ဒုက္ခတို့ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ အနတ္တာတိဝါ-အနတ္တတို့ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ပဝတ္တိတွာ-ဖြစ်ပြီး၍၊ သြဠာရိကံ သြဠာရိကံ-ကြမ်းသော ကြမ်းသော၊ သစ္စပဋိစ္စာဒကတမံ-သစ္စာ ၄ ပါးကို ဖုံးလွှမ်း တတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမှောင်ကို၊ ဝိနောဒေတွာ-ပယ်ဖျောက်၍၊ တိဏာ-နှင်သော၊ လက္ခဏာနိ-တို့ကို၊ ဘိယျောဘိယျော-အလွန်အလွန်၊ ပါကဋနိ-ထင်ရှားသည်တို့ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ နိရဗ္ဗတိ-ချုပ်သွား၏။

တဒနန္တရံ-ထိုပဌမ အနုလောမညာဏ်၏ အခြားမဲ့၌၊ ဒုတိယာနုလောမံ-ဒုတိယာနုလောမညာဏ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ပြန်၏၊ တေသု-ထိုအနုလောမညာဏ်၊

မန္ဒပညသ စတ္တာရိ။ ။"ဤနည်းသည် ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ ပါသောကြောင့်ဆိုအပ်သောနည်း"ဟု ယောဇနာဆို၏၊ အရှင် ဗုဒ္ဓယောသသည် အလိုရှိအပ်သောနည်း မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ အနုလုံ ၄ ကြိမ်ဝါရကို တားမြစ်ထားသည်၊ သင်္ဂြိုဟ်၌ လည်း ဤ ၄ ကြိမ်နည်း မပါ၊ "ပရိကမ် ဥပစာ အနုလုံ"ဟု နာမည်ချင်း ခွဲ၍ ၃ ကြိမ်သာပြထားသည်။ [အဋ္ဌကထာ၌ ပြထားသော အဂိဟာယ်များကိုလည်း သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ အပွနာဇောဝါရအမှင့်၌ ပြထားပါသည်၊]

မျိုးတို့တွင်၊ ပုရိမ်–ရှေ့အနုလောမဉာဏ်သည်၊ အနာသေဝနံ–အာသေဝန ပစ္စည်းမရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဒုတိယသေ–ဒုတိယဖြစ်သော အနုလောမဉာဏ်၏၊ အာသေဝနံ–အာသေဝန ပစ္စည်းသည်၊ ဟောတိ၊ [ဒုတိယသေ၏ နောက်၌ "ပုရိမ်"ဟု စာအုပ်တို့ဝယ်ရှိသည်ကား မကောင်း၊ ရှေ့ပုရိမ်သည်ပင် ကတ္တားဖြစ်နိုင်၏။] တံ–ထို ဒုတိယအနုလောမဉာဏ်သည်၊ လဒ္ဓါသေဝနတ္တာ–ရအပ်သော အာသေဝနပစ္စည်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တိက္ခံ–ထက်မြက်သည်၊ သူရံ–ရဲရင့်သည်၊ ပသန္နံ–ကြည်လင်သည်၊ ဟုတ္တာ, တသ္မိံ ယေဝါရမဏေ–ထိုရပ်နာမ်ခန္ဓာဟူသော အာရုံ၌ပင်၊ တေ နေဝါကာရေန–ထိုအနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟူသော အခြင်းအရာ့အားဖြင့်ပင်၊ ပဝတ္တိတ္တာ–ဖြစ်ပြီး၍၊ မဗ္ဗီ မပွမာဏံ–အလယ်အလတ်ပမာဏရှိသော၊ သစ္စပဋိဋ္ဌာဒကတမ်–သစ္စာ ၄ ပါးကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမှောင်ကို၊ ဝိနောဒေတ္တာ–ပယ်ဖျောက်၍၊ တိဏာလကွဏာနိ၊ ပေ၊ နိရဒ္ဓတိ–၏။

တဒနန္တရံ–ထိုဒုတိယ အနုလောမဉာဏ်၏အခြားမဲ့၌၊ တတိယာနုလောမံ–တတိယအနုလောမဉာဏ်သည်၊ ဥပဇ္ဇတိ–ဖြစ်ပြန်၏၊ တဿ–ထိုတတိယအနုလောမဉာဏ်၏၊ ဒုတိယံ–၂ ခုမြောက်သော အနုလုံသည်၊ အာသေဝနံ–အာသေဝနပစ္စည်းသည်၊ ဟောတိ–၏၊ တမ္မိ–ထိုတတိယအနုလောမဉာဏ်သည်လည်း၊ လဒ္ဓါသေဝနတ္တာ–ရအပ်သော အာသေဝနပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တိက္ခံ, ပသန္နံ, ဟုတ္တာ, တသ္မိံ ယေဝါရမဏေ–ပင်၊ တေနေဝါကာရေန–အားဖြင့်ပင်၊ ပဝတ္တိတ္တာ–ဖြစ်ပြီး၍၊ တဒဝသေသံ–ထိုမှ ကြွင်းကျန်သော၊ [ဒုတိယ အနုလုံပယ်အပ်သော သစ္စပဋိဋ္ဌာဒကမှကြွင်းကျန်သော၊] အဏုသဟဂတံ–သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ သစ္စပဋိဋ္ဌာဒကတမ်–သစ္စာ ၄ ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမှောင်ကို၊ ဝိနောဒေတ္တာ–၍၊ နိရဝသေသံ၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသည်ကို၊ ကတ္တာ, တိဏာ လကွဏာနိ၊ ပေ၊ နိရဒ္ဓတိ၊ ဧဝं–ဤသို့၊ တိဟိ–သုံးကြိမ်ကုန်သော၊ အနုလောမေဟိ–အနုလောမ ဉာဏ်တို့သည်၊ သစ္စပဋိဋ္ဌာဒကတမေ–သစ္စာ ၄ ပါးကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော၊ အမှောင်ကို၊ ဝိနောဒိတေ–ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီးသော်၊ တဒနန္တရံ–ထိုသုံးကြိမ်ကုန်သော အနုလောမဉာဏ်တို့၏ အခြားမဲ့၌၊ ဂေါတြ ဘုဉာဏံ–ဂေါတြဘုဉာဏ်သည်၊ နိဗ္ဗာနံ–ကို၊ အာရမ္မဏံ–ကို၊ ကုရမာနံ–ပြုလျက်၊ ဥပဇ္ဇတိ–၏။

တတြ–ထိုစကားရပ်၌၊ အယံ–ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဥပမာ–တည်း၊ ကိရ–ချဲ့၊ ဧကော–တစ်ယောက်သော၊ စက္ခုမာ–ပညာဒ စက္ခုရှိသော၊ (မျက်စိအမြင်ကောင်းသော၊) ပုရိသော–သည်၊ နက္ခတ္တယောဂံ–နက္ခတ်၏ စန်းနှင့်ယှဉ်ပုံကို၊ ဇာနိသာမိ–

သိအုံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြ၍၊ ရတ္တိဘာဂေ-ညဉ့်အဖို့၌၊ ဓိကွမိတ္တာ- အိမ်တွင်းမှ ထွက်၍၊ စङ္ကံ-ကို၊ ပဿိတုံ-ကြည့်ခြင်းငါ၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်ကောင်းကင်သို့၊ ဥल्लोကေသိ-မော်၍ကြည့်ပြီ၊ တဿ-ထိုယောက်ကျား၏ စက္ခုဒ္ဒ၊ ဝလာဟကေဟိ-တိမ်တိုက်တို့သည်၊ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ-ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ စန္ဒော-လသည်၊ နုပညာယိတ္ထ-မထင်ရှား၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ ကော-တစ်မျိုးသော၊ ဝါတော-လေသည်၊ ဥဋ္ဌဟိတ္တာ-တက်လာ၍၊ ထူလထူလေ-ထူထဲကုန် ထူထဲကုန်သော၊ ဝလာဟကေ-တိမ်တိုက်တို့ကို၊ ဝိဒ္ဓံသေသိ-ဖျက်ဆီးပြီ၊ အပရော-ပဌမလေမှတစ်ပါးသော၊ (ဝါတော-လေသည်) မဇ္ဈိမေ-အလယ်အလတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝလာဟကေ-တို့ကို၊ ဝိဒ္ဓံသေသိ-ပြီ၊ အပရော-ဒုတိယလေမှ တစ်ပါးသော (ဝါတော-လေသည်၊) သုခုမေ-သိမ်မွေ့ကုန်သော။ ဝလာဟကေ ဝိဒ္ဓံသေသိ-ပြီ၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ သော ပုရိသော-သည်၊ ဝိဂတဝလာဟကေ-ကင်းသောတိမ်တိုက်ရှိသော၊ နဘော-ကောင်းကင်၌၊ စန္ဒံ-လကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ နက္ခတ္တယောဂံ-နက္ခတ်၏ စန်းယှဉ်ပုံကို၊ အညာသိ-သိရပြီ။

တတ္ထ-ထိုဥပမာ၌၊ တယော-၃-မျိုးကုန်သော၊ ဝလာဟကာ-တိမ်တိုက်တို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ) ဝိယ-မှတ်ထိုက်ကုန်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ) သစ္စပဋိဋ္ဌာဒကထူလမဇ္ဈိမ သုခုမ ကိလေသနိကာရာ-သစ္စာ ၄ ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်ကုန်သော ထူထဲသော ကိလေသာမှောင်, အလယ်အလတ်ဖြစ်သော ကိလေသာမှောင်, သိမ်မွေ့သော ကိလေသာ မှောင်တို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ-မှတ်ထိုက်ကုန်၏) တယော-သုံးမျိုးကုန်သော၊ ဝါတာ-လေတို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ)ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ) တိဏိ ကုန်သော၊ အနုလောမ စိတ္တာနိ-အနုလုံ စိတ်တို့ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ-နှ၏၊ စက္ခုမာ-ပညာဒစက္ခုရှိသော၊ ပုရိသော-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ) ဂေါတြဘုဉာဏ်-ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ထိုက်၏၊ စန္ဒော-လကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ) နိဗ္ဗာနံ-ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဧကေကသ-တစ်မျိုးတစ်မျိုးသော၊ ဝါတသ-လေ၏၊ ယထာဣဓမေနေ-အားဖြင့်၊ ဝလာဟကတ္တယဝိဒ္ဓံသနံ-တိမ်တိုက် ၃ မျိုးအပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ) ဧကေကသ-တစ်ခုတစ်ခုသော၊ အနုလောမစိတ္တသ- အနုလုံစိတ်၏၊ သစ္စပဋိဋ္ဌာဒကတမဝိနောဒနံ-သစ္စာ ၄ ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသောအမှောင်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ ဝိဂတ ဝလာဟကေ-ကင်းသော တိမ်တိုက်ရှိသော၊ နဘော-၌၊ တဿ ပုရိသဿ၏၊ ဝိသုဒ္ဓစန္ဒ ဒဿနံ-အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လကို မြင်ရခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ) သစ္စပဋိဋ္ဌာဒကေ-သစ္စာ ၄ ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော၊ တမေ-မောဟတည်းဟူသော အမှောင်သည်၊ ဝိဂတေ-ကင်းလသော်၊ ဂေါတြဘုဉာဏဿ-၏၊ သုဝိသုဒ္ဓနိဗ္ဗာနာရမ္မဏကရဏ-အလွန်အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုရခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-၏။

ဟိ–ထင်ရှားအောင်ပြဦး၊ တယော–သုံးမျိုးကုန်သော၊ ဝါတာ–တို့သည်၊ စန္ဒပွင့်ဆွာဒကေ–လကို ဖုံးလွှမ်းတတ်ကုန်သော၊ ဝလာဟကေယေဝ–တိမ်တိုက် တို့ကိုသာလျှင်၊ ဝိဒ္ဓဲသေတုံ–ဖျက်ဆီးငါ၊ သက္ကောန္တိယထာ–စွမ်းနိုင်ကုန်သကဲ့,သို့၊ စန္ဒ–လကို၊ ဒဠ္ဠ–မြင်ခြင်းငါ နှ သက္ကောန္တိယထာ–ကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ အနုလောမာနိ–သုံးကြိမ်သော အနုလုံတို့သည်၊ သစ္စပွင့်ဆွာဒကတမေယေဝ–သစ္စာ ၄ ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမှောင်တို့ကိုသာသလျှင်၊ ဝိနောဒေတုံ–ငါ၊ သက္ကောန္တိ–စွမ်းနိုင်၏၊ နိဗ္ဗာန်–ကို၊ အာရမဏံ–ကို ကာတုံ–ငါ၊ နှ သက္ကောန္တိ၊ သော ပုရိသော–သည်၊ စန္ဒမေဝ–ကိုသာလျှင်၊ ဒဠ္ဠ–မြင်ခြင်းငါ၊ သက္ကောတိယထာ–ကဲ့သို့၊ ဝလာဟကေ–တို့ကို၊ ဝိဒ္ဓံသေတုံ–ငါ၊ နှ သက္ကောတိယထာ–ကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ ဂေါတြဘုဉာဏံ–သည်၊ နိဗ္ဗာနမေဝ အာရမဏံ ကာတုံ သက္ကောတိ၊ ကိလေသတမံ–ကိလေသာ တည်းဟူသော အမှောင်ကို၊ ဝိနောဒေတုံ–ငါ၊ နှ သက္ကောတိ၊ [နိုဂုံးကို ပြလိုရှိ "ဧဝံ"စသည်မိန့်၊] ဧဝံ–ဤသို့လျှင်၊ အနုလောမံ–အနုလောမဉာဏ်သည်၊ သခ်ါရာရမဏံ–သခ်ါရတရားဟူသော အာရုံရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဂေါတြဘု–သည်၊ နိဗ္ဗာနာရမဏံ–နိဗ္ဗာန် ဟူသော အာရုံရှိသည်၊ ဟောတိ။

ဟိ–လဒ္ဓဒေါ, ထင်ရှားပြအံ့၊ ဂေါတြဘု–သည်၊ အနုလောမေန–အနုလောမဉာဏ်သည်၊ ဂဟိတာရမဏံ–ယူအပ်ပြီးသော အာရုံကို၊ ယဒိဂဏှေယျ–အကယ်၍ ဆက်လက် ယူငြားအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပုန–တစ်ဖန်၊ ဝါ–နောက်ထပ်ဖြစ်သော၊ အနုလောမံ–သည်၊ တံ–ထိုဂေါတြဘုသို့၊ အနုဗန္ဓေယျ–အစဉ်လိုက်ရာ၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနမေဝ–မဂ်တည်းဟူသော ဝုဋ္ဌာနသည်ပင်၊ နှ ဘဝေယျ–မဖြစ်တော့ရာ၊ ပန–စင်စစ်ကား၊ ဂေါတြဘုဉာဏံ–သည်၊ အနုလောမဿ–၏၊ အာရမဏံ–ကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ–မယူမူ၍၊ တံ–ထိုအနုလုံကို၊ အပစ္ဆတော ပဝတ္တိက်–နောက်ဦးဖြစ်ခြင်း မရှိသည်ကို၊ [အယုတ္တသမာသ်၊] ကတွာ–၍၊ သယံ–မိမိဟူသော ဂေါတြဘု ကိုယ်တိုင်၊ အနာဝဇ္ဇနံ–အာဝဇ္ဇန်းမဟုတ်သည်၊ သမာနံပိ–ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌာနေ–အာဝဇ္ဇန်း အရာ၌၊ ဌတွာ–တည်၍၊ ဧဝံ–ဤအတိုင်း၊ (နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍

ပန၊ ဃေ၊ တံ အနုဗန္ဓေယျ။ ။ဂေါတြဘုသည် နိုဗ္ဗာန်ကို အာရုံမပြုဘဲရှေ့အနုလုံယူအပ်သော သခ်ါရအာရုံကိုသာ ဆက်၍ယူနေလျှင် သူလည်း ဂေါတြဘုအမည် မရဘဲ အနုလောမအမည်သာ ဆက်၍ရနေရာ၏၊ သူသည် ရှေ့အနုလုံသို့ အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့ သူ့ကိုလည်းနောက်အနုလုံက အစဉ်လိုက်ရာ၏၊ ဤသို့ အနုလုံချည်းသာ ဆက်၍ဆက်၍ ဖြစ်နေပါမူ မဂ်သည် မိမိနှင့် အာရုံတူ၍ အာဝဇ္ဇန်းအရာ၌တည်လျက် ကျေးဇူးပြုမည်ဖြစ်သော ဂေါတြဘုကို မရှုခြင်းကြောင့် သခ်ါရအာရုံမှထမြောက်သော တရားအဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်တော့ချေ၊ ထိုကြောင့် "မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ နှ ဘဝေယျ "ဟုဆိုသည်၊ [ဂေါတြဘုသဟိ၊ ဃေ၊ ပစ္ဆယသာ အလာဘာ။–ဋီကာ။]

၍) နိဗ္ဗတ္တာဟိ-ဖြစ်ရစ်လော့၊ ဣတိ-သို့၊ မဂ္ဂသ-အား၊ သည်-အမှတ်သညာကို၊ ဒတ္တာဝိယ၊ ပေးသကဲ့သို့၊ ["ပေးတတ်သောသတ္တိ မရှိဘဲလျက် ပေးသကဲ့သို့"ဟု တဒ္ဓမ္မုပစာ ဥပရိကျွာစကားဖြင့် ဆိုသည်။] နိရုဇ္ဈတိ-ချုပ်၏၊ မဂ္ဂါပိ-သည်လည်း၊ တေန-ထိုဂေါတြဘုသည်၊ ဒိန္နသည်-ပေးအပ်သော အမှတ်သညာကို၊ အမုဉ္စိတ္တာဝ-မလွှတ်မူ၍သာ၊ အဝိစိသန္တတိဝသေန-အကြားမရှိသော အစဉ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ တံ ဉာဏံ-ထိုဂေါတြဘုဉာဏ်သို့၊ အနုဗန္ဓမာနော-အစဉ်လိုက်လျက်၊ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ-ရှေးဦး မဖောက်အပ်သေးသော၊ အပဒါလိတပုဗ္ဗံ-ရှေးဦး မခွဲအပ်သေးသော၊ (အနုမတဂ္ဂ သံသရာဝယ် တစ်ခါမျှမခွဲအပ် မဖောက်အပ်ဖူးသေးသော၊ လောဘက္ခန္ဓံ-လောဘ အတုံးအခဲကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါသက္ခန္ဓံ-ဒေါသအတုံးအခဲကိုလည်းကောင်း၊ မောဟက္ခန္ဓံ-မောဟအတုံးအခဲကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗိဇ္ဈမာနောဝ-ဖောက်လျက်သာ၊ ပဒါလယမာနောဝ-ခွဲလျက်သာ၊ နိဋ္ဌတ္တာတိ-ဖြစ်၏။

တတြ-ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌၊ အယံ-ကား၊ ဥပမာ-တည်း၊ ကိရ-ချဲ့၊ ဧကော-သော၊ ဣသိသော-လေးသမားသည်၊ ဓနုသတမတ္ထကေ-လေးအပြန်တစ်ရာ၏ အထက်၌၊ ဖလကသတံ-ပျဉ်ချပ်တစ်ရာကို၊ ထပေတ္တာ-ထားစေ၍၊ ဝတ္ထေန-အဝတ် ဖြင့်၊ မုခံ-မျက်နှာကို၊ ဝေဌေတ္တာ-ရစ်ပတ်၍၊ သရံ-မြှားကို၊ သန္ဓယှိတ္တာ-ကောင်းစွာဖွဲ့၍၊ ဝါ-တပ်၍၊စက္ကယန္တေ-စက်ဘီးတပ်သော ယန္တရားအပေါ်၌၊ (လှည့်ကလေးအပေါ် ၌၊) အဌာသိ-ရပ်တည်ပြီ၊ အညော-အခြားသော၊ ပုရိသော-သည်၊ စက္ကယန္တံ-ကို၊ အဝိဠိတ္တာ-ဆွဲငင်၍၊ ယဒါ-၌၊ ဣသိသသ-၏၊ ဖလကသတံ-သည်၊ အဘိမုခံ-ရှေးရှုသည်၊ (တည့်တည့် ဖြစ်နေသည်၊) ဟောတိ-၏၊ တဒါ-၌၊ တတ္ထ-ထိုပျဉ်ချပ်၌၊ ဒဏ္ဍကေန-တုတ်ဖြင့်၊သည်-အမှတ်အသားကို၊ ဒတိ-ပေးလိုက်၏၊ [တုတ်ဖြင့် ပျဉ်ချပ်ကို ဒေါက်ခနဲခေါက်လိုက်သည်း] ဣသိသော-သည်၊ ဒဏ္ဍကသည်-တုတ် အမှတ်အသားကို၊ အမုဉ္စိတ္တာဝ-မလွှတ်မူ၍သာ၊ သရံ-မြှားကို၊ ခိပိတ္တာ-ပစ်၍၊ ဖလကသတံ-ကို၊ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ-ဖောက်ထွင်း၏။

တတ္ထ-ထို ဥပမာစကားရပ်၌၊ ဒဏ္ဍကသညာ-တုတ်အမှတ်အသားကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ) ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ) ဂေါတြဘုဉာဏ်-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ ဣသိသသ-၏၊ ဒဏ္ဍ ကသည်-ကို၊ အမုဉ္စိတ္တာဝ-သာလျှင်၊ ဖလကသတံ-ကို၊ နိဗ္ဗိဇ္ဈန်-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) မဂ္ဂညာဏသ-၏၊ ဂေါတြဘုဉာဏေန-သည်၊ ဒိန္နသည်-ကို၊ အမုဉ္စိတ္တာဝ-၍သာ၊ နိဗ္ဗာန်-ကို၊ အာရမဏ် ကတ္တာ, အနိဗ္ဗိဒ္ဓ ပုဗ္ဗအပဒါလိတပုဗ္ဗာန်၊ ရှေးဦး မဖောက်အပ်သေးကုန်, ရှေးဦး မခွဲအပ်သေးကုန်သော၊ လောဘက္ခန္ဓာဒီနံ-လောဘ အတုံးအခဲ အစရှိသည်တို့ကို၊ နိဗ္ဗိဇ္ဈန ပဒါလန်-ဖောက်ခြင်း ခွဲခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ ဧတဒေဝ-ဤလောဘက္ခန္ဓစသည်ကိုဖောက်ခွဲခြင်းကိုပင်၊ ဘူမိလဒ္ဓဝဋ္ဌသေ တုမ္ဗ္ဂါတ၊ ပေ၊ ကရဏန္တိပိ-ရအပ်သော တည်ရာဘုံရှိသော ဝင့်တရားကိုနောင်ဖွဲ့

တတ်သော ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်မှုကို ပြုခြင်း ဟူ၍လည်း၊ (ဝုစ္စတိ)။

ဟိ-မှန်၊ မဂ္ဂသ-၏၊ ကိစ္စံ-ကိစ္စဟူသည်၊ ဧကမေဝ-တစ်ခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော၊ အနုသယပ္ပဓာနံ-အနုသယကို ပယ်ခြင်းတည်း၊ ဣတိ-လျှင်၊ သော-ထိုမဂ်သည်၊ အနုသယေ-တို့ကို၊ ပဓာနော-ပယ်လျက်၊ နိမိတ္တာ-သစ္စာရအာရုံ ဟူသော နိမိတ်မှ၊ ဝုဋ္ဌာတိနာမ-ထသည်မည်၏၊ ပဝတ္တံ-အဆက်မပြတ်ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်တရားကို၊ ဆိန္နတိနာမ-ဖြတ်သည်မည်၏၊ ရူပဝေဒနာ သညာသင်္ခါရဝိညာဏာ နိမိတ္တံ-ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဉ် ဟူသောအာရုံသည်၊ နိမိတ္တန္တိ-နိမိတ္တ မည်၏၊ ရူပဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏာ ပဝတ္တမေဝ-ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်ဟူသာ အဆက်မပြတ် ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်တရားသည်ပင်၊ ပဝတ္တိမ္ပိ-ပဝတ္တလည်းမည်၏၊ တံ-ထိုပဝတ္တသည်၊ ဥပါဒိန္နကံ-ဥပါဒိန္နကပဝတ္တလည်းကောင်း၊ အနုပါဒိန္နကံ-အနုပါဒိန္နကပဝတ္တလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒုဝိဓံ-သည်၊ ဟောတိ၊ တေသု-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ မဂ္ဂသ-၏၊ အနုပါဒိန္နကတော-အနုပါဒိန္နကပဝတ္တမှ၊ ဝုဋ္ဌာနဿာယာ -ထခြင်းဟူသော အရိုပ်အယောင်ကို၊ ဒီဃတိ-တွေ့မြင်အပ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ -၍၊ အနုပါဒိန္နကတော-အနုပါဒိန္နကပဝတ္တမှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒိ'သု-ကုန်ပြီ။

ဟိ-ချဲ့၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန-သည်၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တာနိ-ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ် တို့လည်းကောင်း၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ-ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဟီနာနိ-ကုန်သော၊ စိတ္တာနိ-တို့ကို၊ ပဟီယန္တိ-ပယ်အပ် ကုန်၏၊ တာနိ-ထိုစိတ်တို့သည်၊ ရူပံ-ကို၊ သမုဋ္ဌာပေန္တိ-ဖြစ်စေကြကုန်၏၊ တံ-ထို ဖြစ်စေအပ်သော ရုပ်သည်၊ အနုပါဒိန္နက ရူပကွန္ဓော-ကမ္မဇရုပ်ဟူသော

ဘူမိလဒ္ဓ၊ ပေ၊ ကရဏန္တိပိ။ ။ဘူမိ+လဒ္ဓါ ယေဟိတိ ဘူမိလဒ္ဓါ၊ မိမိတို့၏ တည်ရာ ဥပါဒါနကွန္ဓာဟူသော ဘုံကိုရသော အနုသယ ကိလေသာများကို "ဘူမိလဒ္ဓ"ဟု ခေါ်၏၊ ဝဋ္ဌ သိနောန္တိ ဝဋ္ဌသေတု၊ ဝဋ်တရားကိုလွတ်မသွားအောင် ဖွဲ့နှောင်၍ ထားတတ်သောကြောင့် တိုအနုသယ ကိလေသာတို့ကိုပင် "ဝဋ္ဌသေတု"ဟုလည်း ခေါ်သည်၊ [သေတုဋ္ဌ သိ-ဗန္ဓနေဟူသော သဒ္ဒါ ဒီ ကိယာဒီဓာတ်, တု ပစ္စည်း၊] "သမုဋ္ဌါတနံ သမုဋ္ဌါတော-ထိုအနုသယ ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်း၊ သမုဋ္ဌါတသ+တရဏံ သမုဋ္ဌါတကရဏံ-မဂ်တရားက ထိုအနုသယ ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်မှုကို ပြုခြင်းဟူသည်လည်း လောဘကွန္ဓစသည်တို့ကို ဖောက်ခွဲခြင်းပင်တည်း၊ "ဘူမိလဒ္ဓါစ+တေ+ဝဋ္ဌသေတူစာတိ ဘူမိလဒ္ဓ ဝဋ္ဌသေတုနော၊ ဘူမိလဒ္ဓဝဋ္ဌ သေတူနံ+သမုဋ္ဌါတက ရဏံ ဘူမိ၊ ပေ၊ သမုဋ္ဌါတကရဏံ။ [ဘူမိလဒ္ဓ အနုသယ ကိလေသာ ပယ်ပုံကို သင်္ကြိုပ်ဘာသာဋီကာ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း-မဂ်ပယ်ခန်း၌ ပြထားပြီ။]

ဥပါဒိန္နက မရှိသော ရူပကွန္ဓာမည်၏၊ [စိတ္တဇရုပ် ဖြစ်သောကြောင့် "အနုပါဒိန္နက ရူပကွန္ဓော"ဟုဆိုသည်။] တာနိစိတ္တာနိ-တို ၅ ပါးသောစိတ်တို့သည်၊ ဝိညာဏကွန္ဓော-ဝိညာဏကွန္ဓာတည်း၊ တံ သမ္မယုတ္တာ-ထို ၅ ပါးသော စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ကုန် သော၊ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရာ-တို့သည်၊ တယော-နှင့်သော၊ အရူပကွန္ဓာ-နာမ် ခန္ဓာတို့တည်း၊ တတ္ထ-ထို ၅ ပါးသောစိတ်တို့ကို ပယ်ရာ၌၊ သောတာပန္နဿ-သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ-၏၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အဘာဝိတော-မဖြစ်စေအပ်သည်၊ သစေ အဘာဝိဿ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ပဌ-နှင့်သော၊ တာနိ စိတ္တာနိ-တို့သည်၊ ဆသု-နှင့်သော၊ အာရမဏေသု-တို့၌၊ ပရိယုဋ္ဌာန်-ထကြွခြင်းသို့၊ ပါပုဏောယျ-ရောက်ကုန်ရာ၏၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါပန-သည်ကား၊ နေသံ- ထို ၅ ပါးသောစိတ်တို့၏၊ ပရိယုဋ္ဌာနပဟာ-ထကြွခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဝါရယ မာနော-တား မြစ်လျက်၊ သေတုသမုဋ္ဌါတံ-အကြောင်းကို အကြွင့်မဲ့ဖြတ်ခြင်းကို၊ (ဝဋ်တရား တို့ ကိုလွတ်မသွားအောင် ဖွဲ့နှောင်တတ်သော ကိလေသာတို့ကို အကြွင်း မဲ့ဖြတ်ခြင်းကို၊) အဘာဗွုပ္ပတ္တိကဘာဝံ-မထိုက်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ-မဖြစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ကုရမာနော-ပြုလျက်၊ အနုပါဒိန္နကတော-အနုပါဒိန္နကဖြစ်သော ရုပ်နာမ်ခန္ဓာဟူသော ပဝတ္တမှ၊ ဝုဋ္ဌာတိနာမ-ထသည်မည်၏။

သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန-သည်၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ဒေါမနဿသဟဂတာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့ သြဠာရိက ကာမရာဂ ဗျာပါဒဝသေန-ရန့်ရင်းသော ကာမရာဂ ဗျာပါဒတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဆ-နှင်သော၊ စိတ္တာနိ-တို့ကို၊ ပဟီယန္တိ၊ အနာဂါမိမဂ္ဂေန-သည်၊ အဏုသဟဂတကာမရာဂ ဗျာပါဒဝသေန-သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ကာမရာဂ, ဗျာပါဒတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ တာနိ ၉၀ ဆစိတ္တာနိ-ထို ၆ ပါးသော စိတ် တို့ကိုပင်၊ ပဟီယန္တိ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန-သည်၊ စတ္တာရိ, ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တာနိ-တို့ လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ-ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ် စိတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဌ-နှင်သော၊ အကုသလစိတ္တာနိ ပဟီယန္တိ၊ တတ္ထ-ထိုအကုသိုလ်စိတ်တို့ကို ပယ်ရာ၌၊ တေသံအရိယာနံ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့၏၊ တေမဂ္ဂါ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ အဘာဝိတာ-မဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်၊ သစေ အဿု-အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ["အဘာဝိသံသု"ဟုရှိလျှင် ရှေ့ နောက်ညီ၏။] (ဧဝံသတိ)၊ တာနိ စိတ္တာနိ-တို့သည်၊ ဆသု အာရ မဏေသု - တို့၌၊ ပေ၊ ပါပုဏေယျ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ရောက်ကုန်ရာပါသော်လည်း၊ တေ မဂ္ဂါ-တို့သည်၊ တေသံ-ထိုစိတ်တို့၏ ပရိယုဋ္ဌာနပဟာ-ကို၊ ဝါရယမာနာ-ကုန်လျက်၊ သေတုသမုဋ္ဌါတံ-ကို၊ အဘာဗွုပ္ပတ္တိကဘာဝံ-ကို၊ ကုရမာနာ-နှင်လျက်၊ အနုပါဒိန္နကတော-မှ၊ ဝုဋ္ဌဟန္တိနာမ-ထကုန်သည်မည်၏။

ဥပါဒိန္နကတော-ဥပါဒိန္နက ပဝတ္တမှ၊ ဝုဋ္ဌနစ္ဆာယာ-ထခြင်း ဟူသော အရိပ်အယောင်ကို၊ ဒိဿတိ-တွေ့မြင်အပ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-ဆိုပြီး၍၊ ဥပါဒိန္နကတော-မှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ-ထ၏၊ ဣတိပိ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒိ'သု-နှုတ်ပြီ၊ [ဥပါဒိန္နက ဟူသည် ကံ၏အကျိုးဖြစ်သော လောကီဝိပါက် နာမ်ခန္ဓာနှင့် ကမ္မဇရုပ်များတည်း။] ဟိ-ချဲ့၊ သောတာပန္နဿ-သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အဘာဝိတော-သည်၊ သစေ အဘာဝိဿ-အကယ်၍ဖြစ်အုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သတ္တ-နှ်သော၊ ဘဝေ-ဘဝတို့ကို၊ ထပေတ္ဝာ-ထား၍၊အနမတဂ္ဂေ-မသိအပ်သော အစရှိသော၊ သံသာရဝဋ္ဋေ-သံသရာဝဋ်၌၊ ဥပါဒိန္နကပဝတ္တံ-အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော ဥပါဒိန္နကခန္ဓာသည်၊ ပဝတ္တေယျ-ဖြစ်ရာ၏၊ ကသ္မာ-နည်း၊ တဿ-ထို ဥပါဒိန္နကပဝတ္တ၏၊ ပဝတ္တိယာ-ဖြစ်ခြင်း၏၊ ဟေတုနံ-အကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာတို့၏၊ အတ္ထိတာယ- ရှိကုန်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ တိဏိ-နှ်သော၊ သံယောဇနာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ [ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်, သီလဗ္ဗတပရာမာသ သံယောဇဉ်,ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇဉ်တို့ကို ဆိုသည်။] ဒိဋ္ဌာနုသယော-ဒိဋ္ဌာနုသယလည်းကောင်း၊ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဟု-နှ်သော၊ ဣမေကိလေသေ-တို့ကို၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော-ဖြစ်လျှင်ဖြစ်ပင်၊ သမုဋ္ဌါတေတိ-အကြွင်းမဲ့ ပယ်သတ်နိုင်၏၊ ဣဒါနိ-၌၊ ကုတော-အဘယ်မှ၊ သောတာပန္နဿ-၏၊ သတ္တ-နှ်သော၊ ဘဝေ-တို့ကို၊ ထပေတ္ဝာ-၍၊ အနမတဂ္ဂေ-သော၊ သံသာရဝဋ္ဋေ-၌၊ ဥပါ ဒိန္နကပဝတ္တံ-အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော ဥပါဒိန္နကခန္ဓာသည်၊ ပဝတ္တိဿတိ-ဖြစ်တော့လတ္တံ့နည်း၊ [အဘယ်မှာ ဖြစ်တော့မှာလဲ ဖြစ်ဖို့ရန်အကြောင်းမရှိတော့-

---

သတ္တဘဝေ။ ။တစ်ကြိမ်တစ်ခါ ကာမာဝစရနတ်ပြည် ဖြစ်လိုက်, တစ်ကြိမ်တစ်ခါ လူ့ပြည်ဖြစ်လိုက်, ဤသို့ရောနှောအပ်သောဘဝ၏အစွမ်းဖြင့် "သတ္တဘဝေ"ဟု ဆိုသည်၊ ထိုနတ်, လူ ဥပပတ္တိဘဝတို့တွင် နတ်ဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ တစ်ခုသော ဥပပတ္တိဘဝ၌သာ ဤ ၇-ဘဝဖြစ်သည်ဟု အပိုင်းအခြား ပြုခြင်းမဟုတ်, "နှ တော ဘဝံ အဋ္ဌမမာဒိယန္တိ-ထိုသောတာပန်တို့သည် အဋ္ဌမဘဝကို မယူကြတော့"ဟူသော စကားကိုလည်း လူနတ်ဟူသော ကာမဘဝကိုသာ ရည်ရွယ်၍ ဟောတော်မူအပ်သော စကားတော်ဖြစ်၏၊ မဟာဂုတ် (ရူပအရူပ) ဘဝတို့၌ကား ဤ ၇-ဘဝဟု အပိုင်းအခြားမရှိ-ဟု ဆိုကြသည်။

အနုဋ္ဌိကာ။ ။ဧကံ ဝါရံ ကာမာဝစရဒေဝေသု ဧကံ ဝါရံ မနုဿေသုတိ ဧဝမ္ပိ မိဿိတုပပတ္တိဝသေန (သတ္တဘဝေတိ ဝုတ္တံ)၊ တေသု ကေသဝေ ဥပပတ္တိ ယာ နာယ်-ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ယံ ပန နှ တော ဘဝံ အဋ္ဌမမ'ဒိယန္တိ ဝုတ္တံ (ရတနသုတ် ပရိတ်တော်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ)၊ တံပိ ကာမာဝစရဘဝယေဝ သန္ဓာယဟာ၊ မဟာဂုတဘဝါနံ ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိတိ ဝဒန္တိ၊ [သောတာပန် အမျိုးမျိုးကို သင်္ကြိုဟ်ဘာသာဋီကာ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း ပုဂ္ဂလဘေဒ၌ ပြထားပြီ။]

ဟူလို။] ဧဝံ-လျှင်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ-သည်၊ ဥပါဒိန္နကပဝတ္တံ-ကို၊ အပ္ပဝတ္တံ-အဆက်မပြတ် မဖြစ်သည်ကို၊ ကုရုမာနော-ပြုလျက်၊ ဥပါဒိန္နကတော-မှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ။

သကဒါဂါမိသ-သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အဘာဝိတော-သည်၊ သစေ အဘာဝိသ၊ (ဧဝံ သတိ) ဒွေ-နှစ်သော၊ ဘဝေ-တို့ကို၊ ထပေတ္တာ, [သောတာပန်၏ဖြစ်ရာ ၇ ဘဝတို့တွင် ၂ ဘဝသာဖြစ်စရာရှိ သောကြောင့် "ထပေတ္တာ ဒွေ ဘဝေ" ဟုဆိုသည်၊] ပဋ္ဌသု-နှစ်သော၊ ဘဝေသု-တို့၌၊ (၇ ဘဝတွင် ကျန် ၅ ဘဝတို့၌၊) ဥပါဒိန္နက ပဝတ္တံ-သည်၊ ပဝတ္တေယျ-ရာ၏၊ ကသ္မာ၊ တသ-ထိုဥပါဒိန္နကခန္ဓာပဝတ္တာ၏၊ ပဝတ္တိယာ-ဖြစ်ခြင်း၏၊ လောဘုနံ-အကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာတို့၏၊ အတ္ထိတာယ-ရှိကုန်သေးသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ သြဠာရိကာနိ-ရုန့်ရင်းကုန်သော၊ ကာမရာဂ ပဋိဃ သံယောဇနာနိ-ကာမရာဂ သယောဇဉ်, ပဋိဃသံယောဇဉ်တို့လည်းကောင်း၊ သြဠာရိကော-သော၊ ကာမရာဂါနုသယော-လည်းကောင်း၊ ပဋိဃာနုသယော-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့ စတ္တာရော-နှစ်သော၊ ဣမေ ကိလေသေ-တို့ကို၊ သောမဂ္ဂေါ-ထိုသကဒါဂါမိမဂ်သည်၊ ဥပဃဋ္ဋေမာနော၀-ပင်၊ သမုဿိတေတိ၊ ဣဒါနိ-၌၊ ကုတော-မှ၊ သကဒါဂါမိသ-သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဒွေဘဝေ၊ ပေ၊ ပဝတ္တိသတိ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ သကဒါဂါမိဂ္ဂေါ-သည်၊ ပေ၊ ဝုဋ္ဌာတိနာမ။

အနာဂါမိသ-အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂေါသည်၊ ဝါ-ကို၊ အဘာဝိတော-သည်၊ သစေ အဘာဝိသ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧကံ-သော၊ ဘဝံ-ရူပဘဝ အရူပဘဝကို၊ ထပေတ္တာ၊ ဒုတိယဘဝေ-ဒုတိယဘဝ၌၊ ဥပါဒိန္နကပဝတ္တံ ပဝတ္တေယျ၊ ပေ၊ ပန-ဆက်၊ အဏုသဟဂတာနိ-သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊

ထပေတ္တာ ဒွေ ဘဝေ။　　။"သကဒါဂါမ်ဖြစ်လျှင် ၂ ဘဝကိုထား၍ ဥပါဒိန္နက ခန္ဓာပဝတ္တဖြစ်စရာမရှိတော့"ဟူရာ၌ ၂ ဘဝဟူသည် ကာမာ၀စရ နတ်ဘဝနှင့် လူဘဝတည်း၊ ရူပါရူပဘဝတို့၌ကား သကဒါဂါမ် မဆိုထားဘိ အနာဂါမ်သည်ပင် (သုဒ္ဓါ၀ါသဘုံစသည်၌) ဘဝများစွာ ဖြစ်ရပါသေးသည်၊ [တထာ ထပေတ္တာ ဒွေ ဘဝေတိ စတ္တာပိ ကာမာ၀စရဒေ၀မနုဿဘ၀ါနံ မိဿကဘ၀သေနေ၀-အနု။] သကဒါဂါမ်အမျိုးမျိုးကို ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း ပုဂ္ဂလဘေဒ-သင်္ကြိုဟ်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဧကံ ဘဝံ။　　။ရူပဘဝ အရူပဘဝ၌ ကြွေမ်များစွာ ထပ်ကာထပ်ကာ ဖြစ်သော်လည်း မဟာဂျုတ်ဘဝ တစ်ခုတည်းသာ ဖြစ်သောကြောင့် "ဧတံ ဘဝံ"ဟု ဆိုသတတ်၊ [ဧကံ ဘဝံတိ အနာဂါမိနော အနေကကွေတ္တုံစ တဏ္ဍေ (ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ပင်) ဥပပဇ္ဇန္တသဟေဌာ အနာဂမနဝသေ နု (အောက်ကာမဘုံသို့ မလာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်) ဧကော ဘ၀ေါတိ ဂဟေတ္တာ ဝုတ္တော၊-ဋီကာ။]

ကာမ၊ ပေ၊ သံယောဇနာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ အဏုသဟဂတော-သော၊ ကာမရာဂါနုသယော-လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရော ဣမေ ကိလေသေ-တို့ကို၊ သောမဂ္ဂေါ-ထိုအနာဂါမိမဂ်သည်၊ ပေ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ အနာဂါမိ မဂ္ဂေါ-သည်၊ ပေ၊ ဝုဋ္ဌာတိနာမ။

အရဟတော-ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အဘာဝိတော-သည်၊ သစေ အဘာဝိသ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ရူပါရူပဘဝေသု-ရူပဘဝ, အရူပဘဝတို့၌၊ ဥပါဒိန္နကပဝတ္တံ-အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော ဥပါဒိန္နကခန္ဓာသည်၊ ပဝတ္တေယျ၊ ကသ္မာ၊ တသ-ထိုဥပါဒိန္နကခန္ဓာပဝတ္တိ၏၊ ပဝတ္တိယာ-ဖြစ်ခြင်း၏၊ ဟေတုနံ-အကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာတို့၏၊ အတ္ထိတာယ-ရှိကုန်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ရူပရာဂေါ-ရူပရာဂလည်းကောင်း၊ အရူပရာဂေါ-အရူပရာဂလည်းကောင်း၊ မာနော-မာနလည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓစ္စံ-ဥဒ္ဓစ္စလည်းကောင်း၊ မာနာနုသယော-လည်းကောင်း၊ ဘဝရာဂါနုသယော-လည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇာနုသယော-လည်း ကောင်း၊ ဣတိသို့၊ အဋ္ဌ-နှစ်သော၊ ဣမေ ကိလေသေ-တို့ကို၊ သော မဂ္ဂေါ-ထို အရဟတ္တမဂ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၀-ပင်၊ သမုဋ္ဌါတေတိ၊ ဣဒါနိ ကုတော, ခီဏာသဝသ-ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဘ၀ေ-ဘ၀၌၊ (နောက်ဘ၀၌၊) ဥပါဒိန္နကပဝတ္တံ-သည်၊ ပဝတ္တိဿတိ၊ ဧဝံ, အရဟတ္တမဂ္ဂေါ-သည်၊ ပေ၊ ဝုဋ္ဌာတိနာမ။

[ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုပင် ဘ၀အမည်ဖြင့် ပြပြန်လို၍ "သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ စေတ္ထ" စသည်မိန့်။] စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤမဂ်တို့တွင်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ-သည်၊ အပါယဘ၀တော-အပါယ်ဘ၀မှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ-ထ၏၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ-သည်၊ သုဂတိကာမဘ၀ဒေဿတော-သုဂတိ ကာမဘ၀ဟူသော ဘ၀စိတ်မှ (ဝုဋ္ဌာတိ)၊ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ-သည်၊ ကာမဘ၀တော-ကာမဘ၀ အားလုံးမှ၊ (ဝုဋ္ဌာတိ)၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ-သည်၊ ရူပါရူပဘ၀တော-မှ၊ (ဝုဋ္ဌာတိ)၊ သဗ္ဗဘ၀ေဟိပိ-အလုံးစုံသော ဘ၀တို့မှလည်း၊ ဝုဋ္ဌာတိဧ၀-ထသည်သာ၊ ဣတိ၀ဒန္တိ။

ပန-ဆက်၊ ဣမဿ အတ္ထဿ-ဤဆိုအပ်ပြီး အနက်ကို၊ ["ဥပါဒိန္နကပဝတ္တမှထ၏" ဟူသော၊ ဤအနက်ကို၊] ဝိဘာ၀နတ္ထံ-ထင်စွာ ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ၊ အယံ-ကား၊ ပါဠိ-ပါဠိတော်တည်း။ [စုဠနိဒ္ဒေသ, ပါရာယနဝဂ်, အဇိတမာဏဝပုစ္ဆာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်တည်း။] သောတာပတ္တိ မဂ္ဂညာဏေန-သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ကြောင့်၊ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿ-အကျိုးဝိပါက်ကို ပြုစီမံတတ်သော၊ ကမ္မ

အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿ။ ။ပုညာဘိသင်္ခါရစသည်၌ကဲ့သို့ အဘိသင်္ခါရ သဒ္ဒါသည် အကျိုးတရားကို ပြုစီမံတတ်သော ကံဟူသောအနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ် ဟူသည် ထိုကမ္မစေတနာနှင့်ယှဉ်သော ဝိညာဉ်တည်း၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ကိုရသောအခါ

ဝိညာဉ်၏၊ နိရောဓေန-ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ သတ္တ-နှင်သော၊ ဘဝေ-တို့ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အနမတဂ္ဂေ-၌၊ သံသာဝရဋ္ဌေ-၌၊ နာမဉ္စ-နာမ်သည်လည်းကောင်း၊ ရူပဉ္စ-ရုပ်သည်လည်းကောင်း၊ ယေ-အကြင်တရားတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုံ-ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ တေ-ဤသောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၌၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဧတေ-ဤတရားတို့သည်၊ နိရုဇ္ဈန္တိ-ချုပ်ကုန်၏၊ ဂူပသမန္တိ-ငြိမ်းကုန်၏၊ အတ္ထံ-ချုပ်ပျောက်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- ရောက်ကုန်၏၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိ-ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ [နိရုဇ္ဈန္တိကို "ဂူပသမန္တိ" စသည်ဖြင့် ဖွင့်သည်။]

သကဒါဂါမိမဂ္ဂဉာဏေန-ကြောင့်၊ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏသ-၏၊ နိရောဓေန-ကြောင့်၊ ဒွေဘဝေ-တို့ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ ပဠေသု ဘဝေသု-တို့၌၊ ပေ၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိ၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာဏေန-ကြောင့်၊ အဘိသင်္ခါရ ဝိညာဏသ-၏၊ နိရောဓေန ကြောင့်၊ ဧကံဘဝံ-ကို၊ ထပေတ္တွာ, ကာမဓာတုယာ-ကာမဓာတ်၌၊ ဒ္ဝီသု-ကုန်သော၊ ဘဝေသု-တို့၌၊ ပေ၊ ဧတ္ထ-ဤအနာဂါမိမဂ်ဉာဏ်၌၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ပေ၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏေန-ကြောင့်၊ အဘိသင်္ခါရ ဝိညာဏသ-၏၊ နိ ရောဓေန-ကြောင့်၊ ရူပဓာတုယာဝါ-ရူပဓာတ်၌သော်လည်းကောင်း၊ အရူပဓာတုယာ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ နာမဉ္စ-သည်လည်းကောင်း၊ ရူပဉ္စ-သည်လည်းကောင်း၊ ယေ-အကြင်တရားတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုံ-ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဧတ္ထ-ဤအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၌၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဧတေ-ဤတရားတို့သည်၊ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ပေ၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိ၊ အရဟတော-ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-သည်၊ အနုပါဒိသေသာယ-ဝိပါက်နာမကွန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ် အကြွင်းမရှိသော၊ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ-နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်၊ ပရိနိဗ္ဗာယန္တသ-ပရိနိဗ္ဗာန်စံလသော်၊ စရိမဝိညာဏသ-နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဝိညာဉ်၏၊ နိရောဓေန-ချုပ်ခြင်း

ခုနစ်ဘဝမှ နောက်၌ အကျိုးပေးမည့် အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်ချုပ်လေတော့၏၊ ထို့ကြောင့်ခုနစ်ဘဝမှ နောက်၌ ဝိပါက်ဖြစ်သော နာမ်နှင့် ကမ္မဇရုပ်များမဖြစ်ကြတော့၊ သကဒါဂါမိမိဉာဏ်စသည်တို့ကြောင့် အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်ချုပ်ပုံကိုလည်း နည်းတူသိပါ။

နိရောဓေန။　　။"အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်"ဟူသောကဲ့သည် မဂ်ဉာဏ်တို့က သတ်အပ်သော တရား မဟုတ်၊ "အဘယ်နည်းအားဖြင့် အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ် (ကဲ့)သည်ချုပ်သနည်း"ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား-အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်ကဲ့သည် အဝိဇ္ဇာတဏှာဟူသော အဖော်ရမှ အကျိုးကို စီမံနိုင်၏၊ ထိုအဝိဇ္ဇာတဏှာတို့ကား မဂ်တို့ကသတ်အပ်သော တရားများတည်း၊ မဂ်တို့ကဲ့ အကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာတဏှာကို သတ်လိုက်လျှင် အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်လည်း ချုပ်ရာရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် အကြောင်း အဝိဇ္ဇာတဏှာ၏ ချုပ်ခြင်းကိုပင် ကာရဏူပစာရအားဖြင့် "အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်၏ ချုပ်ခြင်း"ဟုဆိုသည်၊ [အဘိသင်္ခါရ ဝိညာဏသ ပဗ္ဗယယာတော၊ ပေ၊ နိရောဓော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊-ဋီကာ။]

ကြောင့်၊ ပညာစ-ပညာသည်လည်းကောင်း၊ သတိစ-သည်လည်းကောင်း၊ နာမဋ္ဌ-သည်လည်းကောင်း၊ ရူပဋ္ဌ-သည်လည်းကောင်း၊ ဇော-ဤတရားတို့သည်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပေ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ ဣတိ-ဤကား၊ (ပါဠိ-တည်း၊ ပြန်လှည့်စပ်၊) အယं-ဤအဆုံးအဖြတ်သည်၊ တာဝ-ပဋိပဒါမှ ရှေးဦးစွာ(နိဒ္ဒေ-သော၊) နိမိတ္တော-နိမိတ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-အဆုံးအဖြတ်တည်း။

ပန-ကား၊ ပဋိပဒါပတိတိ ဇော-ဤပါဠိ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ပဋိပဒါ-ပဋိပဒါသည်၊ စလတိ-လှုပ်ရှားသလော၊ နု စလတိ-မလှုပ်ရှားသလော၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ စလတိ-လှုပ်ရှား၏၊ (ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း၊) [စလတိနှင့်စပ် အနက်အမျိုးမျိုးပေးပုံကို အောက်အဓိပ္ပာယ်၌ ကြည့်ပါ။] ဟိ-ချဲ့၊ တထာဂတသ-မြတ်စွာဘုရား၏ လည်းကောင်း၊ သာရိပုတ္တရော-အရှင်သာရိပုတ္တရာထရ်၏ လည်းကောင်း၊ စတ္တာရော-၄-ပါးလုံးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မဂ္ဂါ-

---

စလတိ။ ။ဒုက္ခပဋိပဒါစသည်ကို ပဋိပဒါဟု ခေါ်၏၊ မဂ် ၄-ပါးကိုရသောအခါ ထိုပဋိပဒါ တစ်မျိုးတည်းဖြင့် အပြောင်းအလွဲမရှိဘဲ ရခြင်းကို "နု စလတိ"ဟုဆို၏၊ ပဋိပဒါအမျိုးမျိုး ပြောင်းလွဲ၍ရခြင်းကို "စလတိ"ဟုဆို၏၊ အဖြေ၌ "စလတိ"ဟု တစ်ဖက်သာ ဖြေသောကြောင့် မဂ် ၄-ပါးအတွက် ပဋိပဒါအမျိုးမျိုး အပြောင်းအလွဲရှိရမည်သာ-ဟုထင်စရာရှိ၏၊ သို့သော် နောက်ထပ်အကျယ်၌ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာတို့၏ မဂ် ၄-ပါးအတွက် သုခပဋိပဒါ ချည်းဖြစ်၍ မပြောင်းလွဲသောကြောင့် "စလတိ" ဟူသော အဖြေစကားကို အဘယ်သို့မှတ်ရပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ၏၊ ထိုသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် ဋီကာ၌"စလတိတိ ဇတောနု စလနသဘာဝမေဝ ဒဿေတိ, နု အစလနာဘာဝံ"ဟုမိန့်သည်၊ စလတိအရ လှုပ်ရှားခြင်းသဘောကို ပြ၏၊ ဇဝသဒ္ဒါမပါသောကြောင့် မလှုပ်ရှားခြင်းကို မကန့်ကွက်ပါ-ဟူလို၊ ဤအလို သဘောအနက်ထင်ရှားအောင် "စလတိ-လှုပ်ရှားတတ်၏" ဟုပေးပါ၊

တစ်နည်း။ ။အချို့ပုဂ္ဂိုလ်၌ မဂ် ၄-ပါးအတွက် မလှုပ်ရှားပုံကိုသာ တွေ့ရ၍ "မလှုပ်ရှားခြင်းသည် ပင်ကိုသဘော]ဟု မှတ်ထင်ကုန်ရာ၏၊ ထိုအထင် ထိုအယူကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ"စလတိ"ဟုမိန့်ရသည်၊ ဤအလို "စလတိ-လှုပ်ရှား၏" ဟုသာ ပေးပါ၊ အသင်တို့ထင်သလို မလှုပ်ရှားခြင်းသဘောကာ အမြဲမဟုတ်, လှုပ်ရှားပါသေး၏-ဟူလို၊ [ယေဝါ ကတ္တာစိ၊ ပေ၊ စလတိတိ ဝုတ္တံ၊-ဋီကာ။]

နောက် တစ်နည်း။ ။ဒုက္ခပဋိပဒါ, သုခပဋိပဒါဖြစ်ခြင်းသည် လောဘစသော ကိလေသာ, သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့နှင့် သက်ဆိုင်၏၊ ထိုကိလေသာ ထိုဣန္ဒြေတို့အတွက် မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မျှ မလှုပ်ရှားဘူး ဟုအတိအကျ မဆိုနိုင်၊ လှုပ်ရှားခြင်းမှာ ပင်ကိုသဘောသာဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ပင်ကိုသဘောကိုပြလို၍ "စလတိ"ဟု မိန့်သည်၊ ပင်ကိုသဘောကို ပြခြင်းဖြစ်သော, ကြောင့် မလှုပ်ရှားခြင်းကိုကား မတားမြစ်ပါ၊ ဤအလိုစလတိ၏နောက်၌ "သဗ္ဗပဒံ သာဝဓာရဏံ" နှင့်အညီ အဝဓာရဏာအနက်ထည့်စွက်၍ "စလတိ-လှုပ်ရှားတတ်သည်သာ"ဟု အနက်ပေးပါ၊ ပဌမနည်း၌ ဇဝအနက်မပါခြင်း, ဤနည်း၌ ဇဝအနက်ပါခြင်းသာကွဲပြားသည်၊ ["အထဝါ ယဒိ ပိ၊" ပေ၊ စလတိဇ္ဇော ဝုတ္တံ၊-ဋီကာ။]

တို့သည်၊ သုခပွဋိပဒါ–လွယ်ကူသော အကျင့်ရှိကုန်သည်၊ ခိပ္ပါဘိညာ–လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိကုန်သည်၊ အဟေသုံ–ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရသ–အရှင် မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ထေရ်၏၊ ပဌမမဂ္ဂေါ–သည်၊ သုခပွဋိပဒေါ–သည်၊ ခိပ္ပါဘိညော–သည်၊ (အဟောသိ)၊ ဥပရိ–အထက်၌၊ တယော–နှစ်သော၊ မဂ္ဂါ–တို့သည်၊ ဒုက္ခပွဋိပဒါ–ခက်ခဲသော အကျင့်ရှိကုန်သည်၊ ခိပ္ပါဘိညာ–လျင်မြန်သော အသိဉာဏ် ရှိကုန်သည်၊ (အဟေသုံ–နှစ်ပြီ) ကသ္မာ–နည်း၊ နိဒ္ဒါဘိဘူတတ္တာ–ငိုက်မြည်းခြင်းသည် လွမ်းမိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ကိရ–တစ်ဆင့်စကား ကြားရဖူးသည်ကား၊ (တစ်နည်း)၊ ကိရ–ချဲ့၊ သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓေါ–သည်၊သတ္တာဟံ–၇ ရက်ပတ်လုံး၊ ဒဟရကုမာရကံ ဝိယ–ငယ်ရွယ်သော သတို့သားကဲသို့၊ ထေရံ–အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ထေရ်ကို၊ ပရိဟရိ–ဆောင်ရွက်တော်မူပြီ၊ ထေရောပိ–အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ထေရ်သည်လည်း၊ ဧကဒိဝသံ–တစ်နေ့သ၌၊ နိဒ္ဒါယမာနော–ငိုက်မြည်းလျက်၊နိသိဒိ–ထိုင်နေပြီ၊ အထ–ငိုက်မြည်းနေရာ ထိုအခါ၌၊ နံ–ထိုအရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ထေရ်ကို၊ သတ္ထာ–သည်၊ အာဟ–မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိ)၊ မောဂ္ဂလ္လာန–မောဂ္ဂလ္လာန်၊ တွံ–သင်သည်၊ ပစလာယသိ နော–မျက်လွှာတလုပ် လုပ်ပြုနေသလော၊ ("ငိုက်နေသလော"ဟူလို၊) မောဂ္ဂလ္လာန တွံ, ပစလာယသိ နော–လော၊ ဣတိ–ဤသို့၊ အာဟ–မိန့်တော်မူပြီ။

ဧဝရူပသ–ဤသို့သဘောရှိသော၊ မဟာဘိညပ္ပတ္တသ–ကြီးကျယ်သော အသိဉာဏ်ရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော၊ သာဝကဿပိ–သာဝက၏သော်မှလည်း၊ ပဋိပဒါ–မဂ် ၄ ပါးသို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်သည်၊ စလတိ–လှုပ်ရှားသေး၏၊သေသာ နံ––ကြွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ (ပဋိပဒါ–သည်) ကိं–အဘယ့်ကြောင့်၊ နု စလိဿတိ–

ပစလာယသိ နော။　။ပပုဗ္ဗ စလဓာတ်, အပစ္စည်းဖြင့် "ပစလာ"ဟု ဖြစ်စေပြီးမှ အာစာရအနက်၌ အာယပစ္စည်းသက်၍ "ပစလာယသိ" ဖြစ်သည်ဟု ကြံပါ၊ နောကား နုနှင့် အနက်တူပုဒ္ဓာဒေါတကတည်း၊ တစ်နည်း၊ –ကာရိတ် ဏယပစ္စည်းဖြင့် "ပစလယသိ"ဟု ရှိစေ၊ "မျက်လွှာတို့ကိုလှုပ်ရှားစေသလော"ဟုပေးပါ၊ အဓိပ္ပာယ်မှာ "ငိုက်နေသလား"ဟုပင် ဆိုလိုသည်။

အမှာ။　။ဤဝါကျ၌ စာအုပ်တို့ဝယ် "မောဂ္ဂလ္လာန ပစလာယသိ နော တွံ ဗြာဟ္မဏ" ဟု အာလုပ်ပုဒ် ၂ ခုကိုတွေ့ရ၏၊ ယောဇနာ၌ကား "ဗြာဟ္မဏ"ဟူသောအာလုပ်သာပါ၏၊ မောဂ္ဂလ္လာန မပါ သတ္တုကအင်္ဂုတ္တိရ်, အဗျာကတဝဂ်, ပစလာယမာနသုတ်၌ကား "ပစလာယသိ နော တွံ မောဂ္ဂလ္လာန, ပစလာယသိ နော တွံ မောဂ္ဂလ္လာန" ဟုပုဒ္ဓာဝါကျ ၂ ထပ်ရှိသည်၊ ဗြာဟ္မဏ ပုဒ်လည်း မပါ၊ ထိုအတိုင်း နိဿယ၌ အနက်ပေးထားသည်။

မလှုပ်ရှားဘဲ ရှိလတ္တံ့နည်း၊ စလိသတိ ဧဝ–လှုပ်ရှား လတ္တံ့သာ၊ ဟိ–မှန်၊ (တစ်နည်း)၊ ဟိ–ချဲ့၊ ဧကစ္စသ–အချို့သော၊ ဘိက္ခုနော–၏၊ [အချို့စာအုပ်၌ "ဘိက္ခုနော"မပါ] စတ္တာရောပိ–၄ ပါးလုံးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မဂ္ဂါ–တို့သည်၊ ဒုက္ခပဋိ ပဒါ–ခဲယဉ်းသော အကျင့်ရှိကုန်သည်၊ ဒန္ဓာဘိညာ–လေးနှေးသော အသိဉာဏ်ရှိ ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧကစ္စသ–သော၊ (ဘိက္ခုနော–၏၊ စတ္တာရောပိ–နှ်သော၊ မဂ္ဂါ–တို့သည်၊) ဒုက္ခပဋိပဒါ–နှ်သည်၊ ခိပ္ပါဘိညာ–လျင်မြန်သော အသိဉာဏ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဧကစ္စသ–သော၊ (ဘိက္ခုနော စတ္တာရော မဂ္ဂါ) သုခပဋိပဒါ–လွယ်ကူ သောအကျင့်ရှိကုန်သည်၊ ဒန္ဓာဘိညာ–နှ်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဧကစ္စသ–သော၊(ဘိက္ခု နော စတ္တာရောမဂ္ဂါ)သုခပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ (ဟောန္တိ)၊ဧကစ္စသ–သော၊(ဘိက္ခုနော– ၏၊) ပဌမမဂ္ဂေါ–ပဌမမဂ်သည်၊ ဒုက္ခပဋိပဒါ–ခဲယဉ်းသောအကျင့်ရှိသည်၊ ဒန္ဓာဘိ ညာ–လေးနှေးသော အသိဉာဏ်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ စတုတ္ထမဂ္ဂေါ–စတုတ္ထ မဂ်သည်၊ သုခပဋိပဒေါ–လွယ်ကူသောအကျင့်ရှိသည်၊ ခိပ္ပါဘိညော–လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသည်၊ (ဟောတိ) ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

စ–ဆက်၊ ပဋိပဒါ–အကျင့်သည်၊ (စလတိ) ယထာ–လှုပ်ရှားသကဲ့သို့၊ ဧဝံ– တူ၊ အဓိပတိပိ–အဓိပတိသည်လည်း၊ စလတိ ဧဝ–လှုပ်ရှားသည်သာ၊ဟိ–မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ–ချဲ့၊ ဧကစ္စသ–သော၊ ဘိက္ခုနော–၏၊ စတ္တာရောပိ–နှ်သော၊ မဂ္ဂါ– တို့သည်၊ ဆန္ဒာဓိပတေယ္ယာ–ဆန္ဒဟူသော အဓိပတိရှိကုန်သည်၊ ဝါ– ဆန္ဒဟူသော အဓိပတိကြောင့် ဖြစ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ ဧကစ္စသ (ဘိက္ခုနော စတ္တာရော မဂ္ဂါ) ဝီမံသာဓိပတေယ္ယာ– ဝီမံသာဟူသော အဓိပတိရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ပန– ဆက်၊ ဧကစ္စသ (ဘိက္ခုနော) ပဌမမဂ္ဂေါ–သည်၊ ဆန္ဒာဓိပတေယ္ယော–ဆန္ဒဟူသော အဓိပတိရှိသည်၊ ဝါ–ဆန္ဒဟူသော အဓိပတိကြောင့်ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဒုတိယော– ဒုတိယမဂ်သည်၊ ဝီရိယာဓိပတေယ္ယော (ဟောတိ)၊ တတိယော–တတိယမဂ်သည်၊ စိတ္တာဓိပတေယ္ယော (ဟောတိ)၊ ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

အမှာ။ ။ဆန္ဒာဓိပတေယ္ယစသည်တို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို တေဘူမက ကုသလကထာ အဆုံးနားခ်ီ ဖွင့်ခဲ့ပြီ၊ ရှေးနိဿယခ်ီ "ဆန္ဒာဓိပတေယ္ယာ–ဆန္ဒာ ဓိပတိမှ လာကုန်သည်"ဟုပေး၏၊ ထိုအနက်သည် အဋ္ဌကထာ ပယ်ချအပ်သော၊ ကေစိဝါဒ အနက်သာတည်း။

ပကိဏ္ဏကကထာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ပဌမမဂ္ဂဝိသတိမဟာနယ

ဣဒါနိ-ပကိဏ္ဏက ကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ယသ္မာ, လောကုတ္တရ ကုသလ်-လောကုတ္တရာကုသိုလ်ကို၊ ဘာဝေန္တော-ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကေဝ လ်-မဂ္ဂစသည် မဖက်သက်သက်၊ ဥပနိဇ္ဈာယနဋ္ဌေန-အာရုံသို့ကပ်၍ ရှုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ စျာနံယေဝ-စျာနမည်သော လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်ကိုသာ၊ ဘာဝေတိ-ဖြစ်စေသည်ကား၊ နု-မဟုတ်သေး၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ နိယျာနဋ္ဌေန-ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘော ကြောင့်၊ မဂ္ဂံပိ-မဂ္ဂမည်သော လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်ကိုလည်း၊ ဘာဝေတိ-ဖြစ်စေ သေး၏၊ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန-အာရုံ၌ ကပ်၍တည်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက် သဘောကြောင့်၊ သတိပဋ္ဌာနံပိ-သတိပဋ္ဌာန်မည်သော လောကုတ္တရာကုသိုလ် ကိုလည်း၊ (ဘာဝေတိ)၊ ပဒဟနဋ္ဌေန-အပြားအားဖြင့် အားထုတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ သမ္မပ္ပဓာနံပိ-သမ္မပ္ပဓာန်မည်သော လောကုတ္တရာကုသိုလ် ကိုလည်း၊ (ဘာဝေတိ) ဣဒ္ဓိပါဒဋ္ဌေန-ပြည့်စုံတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက် သဘောကြောင့်၊ ဣဒ္ဓိပါဒံပိ-ဣဒ္ဓိပါဒ်မည်သော လောကုတ္တရာကုသိုလ်ကိုလည်း၊(ဘာ ဝေတိ) အဓိပတိယဋ္ဌေန-မိမိနှင့် စပ်သော တရားတို့၏ အရှင်သခင်၏ အဖြစ်ဟူ သော အနက်သဘောကြောင့်၊ ဣန္ဒြိယံပိ-ဣန္ဒြိယမည်သော လောကုတ္တရာကုသိုလ် ကိုလည်း၊ (ဘာဝေတိ)။

အကမ္ပိယဋ္ဌေန-ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့သည် မတုန်လှုပ်စေအပ်, မတုန်လှုပ် စေနိုင်သည်၏၊ ပေ၊ ကြောင့်၊ ဗလံပိ-ဗလမည်သော လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်ကို လည်း၊ (ဘာဝေတိ) ၊ ဗုဇ္ဈနဋ္ဌေန-သိတတ်သည်၏ အဖြစ်၊ ပေ၊ ကြောင့်၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂမ်ိ-

---

ဘာဝေန္တော, ဘာဝေတိ။　　။အချို့စာအုပ်၌ "ဘာဝေန္တော, ဘာဝေတိ"ဟု တွေ့ရ၏၊ သို့သော် "ယသ ပုဗ္ဗဘာဂေ မဂ္ဂံ ဘာဝေမိတိ အဗ္ဗောသယော ပဝတ္တော၊ သော မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ၊ ဧဝံ သမ္ဘတ္တ အဗ္ဗောသယ ဝိသေသေန တံ တံ ဘာဝနာ ဝိသေသော ဒဋ္ဌော" ဟုဋီကာမိန့်သော ကြောင့် "ဘာဝေန္တော, ဘာဝေတိ"ဟု ပါ၌မှန်ရှိပါစေ၊ ဆိုလိုရင်းကား လောကုတ္တရာတရားကို အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေ့အဖို့က လောကုတ္တရာစျာန်ကို ဖြစ်စေမည်ဟု အဗ္ဗောသယဖြစ်သူလည်းရှိ၏၊ လောကုတ္တရာမဂ်ကို ဖြစ်စေမည်ဟု အဗ္ဗောသယဖြစ်သူလည်းရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုအဗ္ဗောသယအလိုက် "စျာနံ ဘာဝေတိ"စသည်ဖြင့် နည်းအမျိုးမျိုး ဟောတော်မူရသည်-ဟူလို၊ "ဥပနိဇ္ဈာယနဋ္ဌေန" စသော ပုဒ်သည် စျာနံစသည်၌ စပ်ရသော သဒ္ဒပ္ပဝတ္တိနိမိတ်ကို ပြ သောပုဒ်တည်း၊ "ဥပနိဇ္ဈာယန သဘောကြောင့် စျာနမည်သော လောကုတ္တရာကုသိုလ်, နိယျာ နသဘောကြောင့် မဂ္ဂမည်သော လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်" စသည်ဖြင့် သိပါ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂမည်သော၊ ပေ၊ ကိုလည်း၊ (ဘာဝေတိ)၊ တထဋ္ဌေန–မှန်ကန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော၊ ပေ၊ ကြောင့်၊ သစ္စံပိ–သစ္စာမည်သော၊ ပေ၊ ကိုလည်း၊ (ဘာဝေတိ)၊ အဝိကွေ့ပဋ္ဌေန–ဝိကွေ့ပ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်၊ ပေ၊ ကြောင့်၊ သမထံပိ–သမထမည်သော၊ ပေ၊ ကိုလည်း၊ (ဘာဝေတိ)၊ သုညတဋ္ဌေန–အတ္တဇီဝမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်၊ ပေ၊ ကြောင့်၊ ဓမ္မံပိ–ဓမ္မမည်သော၊ ပေ၊ ကိုလည်း၊ (ဘာဝတိ)၊ ရာသဋ္ဌေန–အစုဟူသော၊ ပေ၊ ကြောင့်၊ ခန္ဓံပိ–ခန္ဓမည်သော၊ ပေ၊ ကိုလည်း၊ (ဘာဝေတိ)၊ အာယတနဋ္ဌေန–တည်ရာ၏ အဖြစ်၊ ပေ၊ ကြောင့်၊ အာယတနံပိ–အာ ယတနမည်သော လောကုတ္တရာကုသိုလ်ကိုလည်း၊ (ဘာဝေတိ)၊ သုညသဘာဝနိ ဿတ္တဋ္ဌေန–အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်သဘော, သတ္တဝါ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ ဓာတုံပိ–ဓာတုမည်သော၊ ပေ၊ ကိုလည်း၊ (ဘာဝေတိ)။

ပစ္စယဋ္ဌေန–အကြောင်း၏ အဖြစ်၊ ပေ၊ ကြောင့်၊ အာဟာရံပိ–အာဟာရမည်သော၊ ပေ၊ ကိုလည်း၊ (ဘာဝေတိ)၊ ဖုသနဋ္ဌေန–တွေ့ထိတတ်သည်၏ အဖြစ်၊ ပေ၊ ကြောင့်၊ ဖဿံပိ–ဖဿမည်သော၊ ပေ၊ ကိုလည်း (ဘာဝေတိ)၊ ဝေဒယိ တဋ္ဌေန–ခံစားတတ်သည်၏ အဖြစ်၊ ပေ၊ ကြောင့်၊ ဝေဒနံပိ–ဝေဒနာမည်သော၊ ပေ၊ ကိုလည်း၊ (ဘာဝေတိ)၊ သဉ္ဇာနနဋ္ဌေန–အမှတ်ပြု၍ သိတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော၊ ပေ၊ ကြောင့်၊ သညံပိ–သညာမည်သော၊ ပေ၊ ကိုလည်း (ဘာဝေတိ)၊ စေတယိတဋ္ဌေန–စေ့ဆော်တတ်သည်၏ အဖြစ်၊ ပေ၊ ကြောင့်၊ စေတနံပိ–စေတနာမည်သော၊ ပေ၊ ကိုလည်း၊ (ဘာဝေတိ)၊ ဝိဇာနနဋ္ဌေန–သညာ ပညာတို့သိပုံမှ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ သိတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ စိတ္တံပိ–စိတ္တမည်သော လောကုတ္တရာကုသိုလ်ကိုလည်း၊ ဘာဝေတိ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဧကူန ဝီသတိယာ–တစ်ခုယုတ် ၂၀ သော၊ ဧတေသံ ပဒါနံ–ဤတရား အစုတို့ကို၊ [အချို့စာအုပ်၌ "နယာနံ"ဟုရှိ၏၊ ထိုနယာနံရှိသော ပါဠိလည်း "ဝီသတိနယာ"ကို ထောက်၍ ကောင်းမြတ်၏၊] ဒဿနတ္ထံ–ပြတော်မူခြင်းငှါ၊ ပုန, ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ အာဒိ–ကို (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

ဧဝံ–ဤသို့လျှင်၊ ဣဒံပိ–ဤတရားကိုလည်း၊ (ဗျာန, မဂ္ဂစသော တရားများကို ဆိုသည်၊) ဘာဝေတိ–ဖြစ်၏၊ ဣဒံပိ–ကိုလည်း၊ ဘာဝေတိ၊ ဣတိ–သို့၊ ပဂ္ဂလဇ္ဈာသယေနစေဝ–ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဇ္ဈာသယကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒေသနာဝိလာသေနစ–ဒေသနာတော်၏ တင့်တယ် စံပယ်ကြောင်းဖြစ်သော ဉာဏ်တော်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝီသတိ–နှစ်ဆယ်သော၊ နယာ–နည်းတို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ ဒဿိတာ–ပြတော်မူအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဟိ–ချဲ့၊ ဓမ္မံ–ကို သောတုံ–နာခြင်းငှါ၊ နိသိန္နဒေဝ ပရိသာယ–ထိုင်နေသောနတ်ပြဟ္မာ ပရိသတ်၌၊ (နတ်ပြဟ္မာ ပရိသတ်ဝယ်၊ ယေ–

အကြောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ၊ (ဗုဒ္ဓန်တို့စပ်၊) ဥပနိဿယနဗျေန– အာရုံသို့ကပ်၍ ရှုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ လောကုတ္တရာ–ဖြစ်သော၊ စျာန်–ကို၊ (ဘာဝေတိ)၊ ဣတိ–သို့၊ ကထိတေ–ဟောတော်မူအပ်သော်၊ ဗုဒ္ဓန်–သိနိုင်ကုန်၏၊ တေသံ–တိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ သပ္ပာယဝသေန–လျောက်ပတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စျာနန်တိ–စျာန်ဟူ၍၊ ကထိတံ–ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ယေ–တို့သည်၊ ဝိဇာနနဗျေန–သညာ ပညာတို့ သိပုံမှ တစ်မျိုးတစ်ဖုံသိခြင်း ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ (လောကုတ္တရာ–သော၊) စိတ္တံ–စိတ်ကို၊ (ဘာဝေတိ)၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တေ–ဟောတော်မူအပ်သော်၊ ဗုဒ္ဓန်–နှ၏၊ တေသံ–ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ သပ္ပာယဝသေန–ဖြင့်၊ စိတ္တန်တိ–စိတ္တံဟူ၍၊ ကထိတံ–ပြီ၊ အယံ–ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဇွေ–ဤ ၂၀–သောနည်းတို့ကို ဟောတော်မူရာ၌၊ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယော–ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယတည်း။

ပန–ကား (ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယမှ တစ်ပါး ဒေသနာဝိလာသကား၊) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ–သည်၊ အတ္တနော–၏၊ ဗုဒ္ဓသုဗောဓတာယ–ဗုဒ္ဓ၏ ကောင်းစွာသိခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဒသဗလစတုဝေသာရဇ္ဈ စတုပဋိသမ္ဘိဒတာယ–၁၀ ပါးသောဉာဏဗလရှိတော်မူသည်၏အဖြစ်, ၄ ပါးသော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်ရှိတော်မူသည်၏အဖြစ်, ၄ ပါးသော ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဆ အသာဓာရဏဉာဏယောဂေနစ–၆ ပါးသော အသာဓာရဏဉာဏ်နှင့် ယှဉ်တော်မူခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဒေသနံ–ဒေသနာတော်ကို၊ ယဒိစ္ဆက–အလိုရှိတိုင်း၊ နိယမေတွာ–သတ်မှတ်တော်မူ၍၊ ဒဿေတိ–ပြတော်မူနိုင်၏၊ ဣစ္ဆန္ဒေါ–စျာနအမည်ဖြင့် ပြတော်မူလိုလသော်၊ ဥပနိဿယနဗျေန–ကြောင့်၊ လောကုတ္တရံ–လောကုတ္တရာဖြစ်သော၊ စျာနံ–စျာနမည်သော ကုသိုလ်တရားကို၊ (ဘာဝေတိ–ဖြစ်စေ၏၊) ဣတိ–သို့၊ ဒဿေတိ–ပြတော်မူနိုင်၏၊ ဣစ္ဆန္ဒေါ–မဂ္ဂအမည်ဖြင့် ပြတော်မူလိုလသော်၊ နိယျာနဗျေန–ကြောင့်၊ လောကုတ္တရံ–သော၊ (မဂ္ဂံ–မဂ္ဂမည်သော ကုသိုလ်တရားကို၊ ဘာဝေတိ)၊ ပေ၊ ဝိဇာနနဗျေန–ကြောင့်၊ လောကုတ္တရံ–သော၊ စိတ္တံ–စိတ္တမည်သော ကုသိုလ်တရားကို၊ (ဘာဝေတိ)၊ ဣတိ–သို့၊ (ဒဿေတိ)၊ အယံ–ကား၊ ဒေသနာဝိလာသောနာမ–ဒေသနာဝိလာသမည်၏။

တတ္ထ–ထိုစျာနစသည်တို့တွင်၊ လောကုတ္တရံ စျာနန်တိ–လောကုတ္တရံ ဈာနံဟူ၍၊ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ–ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိရပ်၌၊ ဒသ–ကုန်သော၊ နယာ–တို့သို့၊ ဝိဘတ္တာ ယထေဝ–ဝေဖန်တော်မူအပ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ မဂ္ဂါဒီသုပိ–မဂ္ဂအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ တေယေဝ–ထို ၁၀ ပါးသော နည်းတို့ကိုပင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–ကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့လျှင်၊ ဝိသတိယာ–သော၊ ဋ္ဌာနသု–ဋ္ဌာနတို့၌၊ ဒသဒသ–၁၀ ပါး ၁၀ ပါးသော နည်းတို့ကို၊ ကတ္တာ–၍၊ ဒွေ နယသတာနိ–နည်းပေါင်း နှစ်ရာတို့သည်၊

ဝါ-တို့ကို၊ ဝိဘတ္တာနိ-အကျယ်ဝေဖန်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

ဣဒါနိ-၌၊ အဓိပ်တိဘေဒံ-အဓိပတိအပြားကို၊ ဒဿေတုံ-၄ါ၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ အာဒိ (ဘဂဝတော) အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ-ထိုကတမေဓမ္မာ ကုသလာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဆန္ဒံ-ဆန္ဒကို၊ ဝုရ်-ပဓာနကို၊ ဇေဋ္ဌကံ-အကြီးအကဲကို၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ-ရှေ့သွားကို၊ ကတွာ, နိဗ္ဗတ္တိတံ-ဖြစ်စေအပ်သော၊ လောကုတ္တရံ-သော၊ စိတ္တုန်-စိုးမိုးသည်၊ ဆန္ဒာဓိပတေယျံနာမ-ဆန္ဒာဓိပတေယျ မည်၏၊ သေသေ သုပိ-ဆန္ဒာဓိပတေယျမှ ကြွင်းသော ဝီရိယာဓိပတေယျ စသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော၊ ဣတိ-လျှင်၊ ပုရိမသ္မိံ-သော၊ သုဒ္ဓိကေ-အဓိပတိမဖက်, သက်သက် ပါဠိ ရပ်၌၊ ဒွေ၊ နယသတာနိ-နှစ်ရာသောနည်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဆန္ဒာဓိပတေယျာဒီသုပိ-ဆန္ဒာဓိပတေယျ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌လည်း၊ ဒွေဒွေ (နယသတာနိ)-နှစ်ရာ နှစ်ရာသော နည်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-သို့ နယသဟဿန-နည်းပေါင်းတစ်ထောင်ဖြင့်၊ ဘာဇေတွာ-ဝေဖန်တော်မူ၍၊ ဓမ္မရာဇာ-တရားမင်းဘုရားသည်၊ ပဌမမဂ္ဂ-ပဌမမက်ကို၊ (သောတာပတ္တိမက်ကို) ဒဿေသိ-ပြတော်မူပြီ။

ပဌမမဂ္ဂေါ-သည်၊ နိဋ္ဌိတော။

ဒသ နယာ ဝိဘတ္တာ။ ။"တတြေဒံ ပကိဏ္ဏက"၏ ရှေ့နားခံ အဋ္ဌကထာဆရာသည် ဒသနယတို့ကို ပြခဲ့၏၊ ထိုဒသနယကား သုဒ္ဓိက ပဋိပဒါအတွက် စတုက္က ပဏ္ဏက နည်း ၂ ပါး, သုဒ္ဓိကသုညတအတွက် ထိုနည်း ၂-ပါး, သုညတပဋိပဒါ ရောစပ်လျက် ထိုနည်း ၂-ပါး, သုဒ္ဓိကအပ္ပဏိဟိတအတွက် ထိုနည်း၂-ပါး, အပ္ပဏိဟိတ ပဋိပဒါ ရောစပ်လျက် ထိုနည်း ၂-ပါး, ဤသို့အားဖြင့် နည်း ၁၀-ပါးဖြစ်သည်၊ ထိုနည်း ၁၀-ပါးသည် ဈာန်နှင့်စပ်၍ ၁၀-ပါး, မဂ္ဂစသည်တို့နှင့်စပ်၍ ၁၀-ပါးစီ, ဤသို့အားဖြင့် ဈာန်စသော ပုဒ်ပေါင်း ၂၀-အတွက် နည်းပေါင်း ၂၀၀-ကို ဝေဖန်တော်မူသည်။

ဒုတိယမက်အဖွင့်

ဣဒါနိ-ပဌမမက်ကို ပြတော်မူပြီးရာယခုအခါ၌၊ ဒုတိယမဂ္ဂါဒီနံ-ဒုတိယမက် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဒဿနတ္ထံ-၄ါ၊ပုန, ကတမေ၊ ပေ၊ အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ-ထို ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာအစရှိသောစကားရပ်၌၊ ကာမရာဂ၊ ပေ၊ ဘာဝါယာတိကား၊ဧတေသံ ကိလေသာနံ-ဤကာမရာဂ ဗျာပါဒဟူသော ကိလေသာတို့၏၊ တနုဘာ ဝတ္ထာယ နည်းပါးကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကျိုးငါ၊ (ဈာန်ဘာဝေတိ၌စပ်၊) {နည်းပါးခြင်းကိုပင် ရှေးက "ခေါင်းပါး" ဟုဆိုသည်။}တတ္ထ-ထိုကာမရာဂ ဗျာပါဒါနံ တနုဘာဝါယ ဟူသော ပါဠိ၌၊ အဓိစ္စုပ္ပတ္တိယာစ-ရံဖန်ရံခါဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း

ကောင်း၊ [အဓိစ္စုပ္ပတ္တိယာတိ ကဒါစိ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ယောဇနာ။] ပရိယုဋ္ဌာန မန္ဒတာ ယစ-ထကြွခြင်း၏ နံ့ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒွိဟိ-နံ့သော၊ ကာရ ဏေဟိ-တို့ကြောင့်၊ တနုဘာဝေါ-နည်းပါးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ-ချဲ့၊ သကဒါဂါမိသ-သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝဋ္ဋာနုသာရီ မဟာဇနသ-သံ သရာဝဋ်သို့ အစဉ်လိုက်သော များစွာသော လူအပေါင်း၏၊ ကိလေသာ-ကာမရာဂ ဗျာပါဒ ကိလေသာ တို့သည်၊ အဘိဏှ-မပြတ်မလတ်၊ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ) ဣဝ-ဖြစ်ကုန် သကဲ့သို့၊ တထာ-တူ၊ ကိလေသာ-တို့သည်၊ အဘိဏှ, နုပ္ပဇ္ဇန္တိ-မဖြစ်ကုန်၊ ကဒါစိ ကဒါစိ-တစ်ရံတစ်ခါ, တစ်ရံတစ် ခါ၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-နံ့၏၊ ဥပ္ပဇ္ဇနာပိ-တစ်ရံတစ်ခါဖြစ် ပါကုန်သော်လည်း၊ ဝိရဇ္ဇာကာရ-ကျဲသော အခြင်းအရာရှိကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ (ကတမေဝိယ-အဘယ် တို့ကဲ့သို့နည်း၊) ဝိရဇ္ဇဝါပိတခေတ္တေ-ကြိုးတိုးကျဲ တဲ စိုက်ပျိုးအပ်သောလယ်၌၊ အကုံရာ ဝိယ-အညွန့်တို့ကဲ့သို့တည်း။

{အဓိစ္စုပ္ပတ္တိယာ၏ အကျယ်ကို ပြုပြီး၍, ပရိယုဋ္ဌာနမန္ဒတာယ၏ အကျယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် "ဥပ္ပဇ္ဇမာနာပိ" စသည်မိန့်၊} စ-ဆက်၊ (တစ်နည်း)၊ စ-ကား၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာပိ-ဖြစ်ပြန်ကုန်သော်လည်း၊ ဝဋ္ဋာနုသာရီမဟာဇနသ-သံသရာဝဋ်သို့ အစဉ်လိုက်သော များစွာသော လူအပေါင်း၏၊ (ကိလေသာ-ကာမရာဂ, ဗျာပါဒ ကိလေသာတို့သည်၊) မဒ္ဒန္တာ-နင်းနယ်ကုန်လျက်၊ ဖရန္တာ-ဖြန့်ကုန်လျက်၊ ဆာ ဒေန္တာ-ဖုံးလွှမ်းကုန်လျက်၊ အန္ဓကာရံ-အမိုက်မှောင်ကို၊ ကရောန္တာ-ပြုကုန်လျက်၊ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ) ဣဝ-နှံ့ကဲ့သို့၊ [နွားရွား၊ ရွားတိုး, နွားသိုး ကြိုးပြတ်, နွားငတ်ရေကျ, ဖြစ် သကဲ့သို့၊} နုပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဖြစ်ကုန်ကြသည်မဟုတ်၊ ပန-အနွယကား၊ ဒွိဟိ-နံ့သော၊ မဂ္ဂေ ဟိ-မက်တို့ဖြင့်၊ ပဟီနတ္တာ-ပယ်အပ်ပြီး ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ကိလေသာ-

တို့သည်)၊ မန္ဒာ မန္ဒာ-နံ့ ကုန် နံ့ ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တနုကာကာရာ-နည်းပါးသော အခြင်းအရာရှိကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ (ကိမိဝ)၊ အဇ္ဇပဌလဝိယ-တိမ်လွှာကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မက္ခိကာပတ္တံ ဝိယစ-ယင်၏ အတောင်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း, [တိမ်လွှာကလေး နည်းနည်းပါးပါ: ရှိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း, ယင် တောင်ကလေးပါးပါးလုပ်လုပ် ရှိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ကိ လေသာတို့လည်း နည်းနည်းပါးပါးရှိကြသည်-ဟူလို။}

တတ္ထ-ထိုတနုဘာဝါယဟူသော စကားရပ်၌၊ ကေစိ-နံ့သော၊ ထေရာ-တို့ သည်၊ ဝဒန္တိ၊ (ကိ)၊ သကဒါဂါမိသ-၏၊ ကိလေသာ-တို့သည်၊ စိရေန-ကြာ မြင့်မှ၊ ကိဉ္စာပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်ပါပေကုန်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါ ကုန်သော်လည်း၊ ဗဟလာဝ-ထူထဲကုန်သည်သာ၊ ဟုတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တထာဟိ-ထို စကားမှန်၏၊ အသ-ထို သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပုတ္တာစ-သား တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဓီတရောစ-သမီးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဿန္တိ-တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊

(ဝဒန္တိ)၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဆိုကြပါကုန်သော်လည်း၊ ဧတံ-ဤကေစိထေရ်တို့၏ စကား သည်၊ အပ္ပမာဏံ-ပမာဏမဟုတ်၊ (လိုရင်း မဟုတ်)၊ (ကသ္မာ ဧတံ, အပ္ပမာဏံ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ) ပုတ္တဓီတရော-သားသမီးတို့သည်၊ အဂ်ီပစ္စဂ်ီပရာမသနမတ္တေ နပိ-အဂ်ါကြီးငယ်ကို သုံးသပ်ခြင်းမျှကြောင့်လည်း၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ (တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧဝံ-သည်၊ အပ္ပမာဏံ၊) ပန-အဟုတ်ကား၊ ဒ္ဒီဟိ-ကုန်သော၊ မဂ္ဂေ ဟိ-တို့ဖြင့်၊ ပဟီနတ္တာ-ပယ်အပ်ပြီး ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကိလေသာနံ-ကာမ ရာဂ ဗျာပါဒကိလေသာတို့၏၊ ဗဟလတာ-ထူထဲကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ အဓိစ္စုပ္ပတ္တိယာစ-ရံဖန်ရံခါဖြစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ပရိ ယုဋ္ဌာနမန္ဒတာယစ-ထကြွခြင်း၏ နဲ့ သည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဒ္ဒီ ဟိဧဝ-၂-ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ-တို့ကြောင့်၊ အသ-ထိုသက ဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကိလေသာနံ-တို့၏၊ တနုဘာဝေါ-နည်းပါးကုန်သည်၏ အဖြစ် ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ဣတိ-မှတ်အပ်၏။

ဒုတိယာယာတိ-ကား၊ ဂဏနဝသေနာပိ-ဂဏန်းသင်္ချာ၏ အစွမ်းဖြင့် လည်း ကောင်း၊ ဒုတိ ယုပ္ပတ္တိဝသေနာပိ-၂-ကြိမ်မြောက်ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် လည်း ကောင်း၊ ဒုတိယာယ-ဒုတိယဖြစ်သော၊ (ဘူမိယာဋ္ဌစပ်၊) ဘူမိယာပတ္တိယာတိ-ကား၊ သာမညဖလသ-သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာမဂ်၏ အကျိုးဖြစ်သော ဖိုလ် ကို၊ ပဋိလာဘတ္ထာယ-ရခြင်းအကျိုးငှါ၊ (လောကုတ္တရံ ဗျာနံ ဘာဝေတိဋ္ဌစပ်၊) တတိ ယ စတုတ္ထေသုပိ-တတိယမဂ်, စတုတ္ထမဂ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ပန-ဆက်၊ ဝိသေသမတ္တံယေव-အထူးမျှကိုသာ၊ ဝက္ခာမ-ဆိုကုန်တော့အုံ။

အညိန္ဒြိယန္တိ-ကား၊ အာဇာနနက်-အပိုင်းအခြား အတိုင်းသိတတ်သော၊ ဉာဏ်ယ်-ဉာဏ်ဟု သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပဌမ မဂ္ဂေန-ပဌမ မဂ်သည်၊ ဉာတမရိယာဒံ-သိ အပ်ပြီး သော အပိုင်းအခြားကို၊ အနတိက္ကမိတ္တာ-မကျော်လွန်မူ၍၊ တေနမဂ္ဂေန-ထို ပဌမ မဂ်သည်၊ ဉာတာနံ-သိအပ်ပြီးကုန်သော၊ တေသံယေဝ စတုသဿစမ္မာနံ-ထို ၄ ပါးသော သစ္စာတရားတို့ကိုပင်၊ ဇာနနက်-သိတတ်သော၊ ဉာဏ်ယ်-သည် (ဟော

အညိန္ဒြိယ်။ ။"အညာ+ဉာဏ်ယ်"ဟု ပုဒ်ခွဲ၊ အညာ၌လည်း အာဟုဗ္ဗ ဉာဏတ်, အပစ္စည်း, ဉာတ္ထိဇောတက အာပစ္စည်းထပ်သက်၊ အာသဒ္ဒါသည် မရိယာဒ (အပိုင်းအခြား)အနက်ကို ဟော ၏၊ "သောတာပတ္တိမဂ်သည် သိအပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄-ပါးအပိုင်းအခြားအတိုင်း"ဟုလို၊ ထိုအာ ကို ရဿပြု၍ "အညာ"ဟု ဖြစ်သည်၊ အာဇာနာတီတိ အညာ၊ သောတာပတ္တိမဂ် သိအပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄-ပါးအပိုင်းအခြားအတိုင်း သိတတ်သော ဉာဏ်တည်း၊ အညာ ဧဝ+ဉာဏ်ယ် အညိန္ဒြိယ်၊ ထို့ ကြောင့် "အာဇာနနက် ဉာဏ်ယ်"ဟု ရှေးဦးစွာ အကျဉ်းပြု၍ "ပဌမမဂ္ဂေန ဉာတမရိယာဒံ၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ ဟောတိ" ဟုအကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဖွင့်ပြသည်။

တိ)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အသေ-ထိ အညိန္ဒြိယံဟူသောပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေသဝါရေပိ-ဒ္ဒလည်း၊ [ကတမံ တသ္မိံ သမယေ အညိန္ဒြိယံ ဟောတိ" စသော နိဒ္ဒေသဝါရဒ္ဒ်လည်း၊] ဣမိနာဝ နယေန-ဖြင့်သာလျှင်၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကောဋ္ဌာသဝါရေပိ-ဒ္ဒလည်း၊ ဣမိနာဝ-ဤအညိန္ဒြိယံပုဒ်နှင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဒိ-တကွ၊ နဝိန္ဒြိယာနိ-၉ ပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်၊ ဟောတန္တိ၊ သေသ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းကို၊ ပုရိမ နယေနေဝ-ရှေ့နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [ပဌမမဂ်ဒ္ဒ် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်းသာ သိပါလေ-ဟူလို။]

ဒုတိယမဂ္ဂေါ-သည်၊ နိဋ္ဌိတော။

တတိယမဂ်

တတိယေ-တတိယမဂ်ဒ္ဒ်၊ အနဝသေသပဟာနာယာတိ-ကား၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန-ကြောင့်၊ တနုဘူတာနံ-နည်းပါးသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံယေဝ သံယောဇနာနံ-ထိုကာမရာဂ, ဗျာပါဒ သံယောဇဉ်တို့ကိုပင်၊ နိဿေသ ပဟာနတ္ထာယ-အကြွင်းမရှိအောင် ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊(လောကုတ္တရံ စျာနံ ဘာဝေတိဒ္ဒ်စပ်၊)။

စတုတ္ထမဂ်

စတုတ္ထေ-စတုတ္ထမဂ်ဒ္ဒ်၊ ရူပရာဂ၊ ပ၊ ပဟာနာယာတိ-ကား၊ ပဗ္ဗန္ဓံ-နှ်သော၊ ဇေတေသံ ဥဒ္ဓံဘာဂိယသံယောဇနာနံ-ဤအထက်ဗြဟ္မာဘုံသို့ ကပ်တတ်ကုန်သော သံယောဇဉ်တို့ကို၊ နိဿေသပဟာနတ္ထာယ-ငှါ၊ (လောကုတ္တရံ စျာနံဘာဝေတိဒ္ဒ်စပ်)၊ တတ္ထ-ထိုရူပရာဂစသည်တို့တွင်၊ ရူပရာဂေါတိ-ကား၊ ရူပဘဝေ-ရူပဘုံဒ္ဒ်၊ ဆန္ဒရာဂေါ-လိုတတ်, တပ်မက်တတ်သော လောဘတည်း၊ ["ဆန္ဒနံ-လိုလားခြင်း၊ ဆန္ဒော-ခြင်း၊ ရဇ္ဇနံ-တပ်မက်ခြင်း၊ ရာဂေါ, ခြင်း၊ ဆန္ဒောဝေ+ရာဂေါ ဆန္ဒရာဂေါ" ဟုပြု။]

အရူပရာဂေါတိ-ကား၊ အရူပဘဝေ-ဒ္ဒ်၊ ဆန္ဒရာဂေါ-လိုလားတတ် တပ်မက်တတ်သောလောဘတည်း၊ မာနောတိ-ကား၊ အရဟတ္တမဂ္ဂ ဝဇ္ဈကော-အရဟတ္တမဂ်သည် သတ်ထိုက်သော၊ မာနောဝေ-မာနပင်တည်း၊ [အောက်မဂ်တုန်းက နည်းပါးအောင်ပြုခဲ့သော မာနပင်တည်း၊] ဥဒ္ဓစ္စာဝိဇ္ဇာ-ဥဒ္ဓစ္စ, အဝိဇ္ဇာတို့သည်၊တထာ-ထိုအရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈ တို့ပင်တည်း၊ ဒ္ဒီသု-နှ်သော၊ ဣမေသု မဂ္ဂေသုပိ-တို့ဒ္ဒ်လည်း၊ နဝမံ-၉ ခုမြောက် ဣန္ဒြေသည်၊ အညိန္ဒြေယမေဝ-အညိန္ဒြေသည်ပင်၊ ဟောတိ။

သမ္ဘမဂ္ဂေသု-အလုံးစုံသော မဂ် ၄ ပါးတို့၌၊ ပဒ ပဋိပါဋိယာ-ပုဒ်အစဉ်အား ဖြင့်၊ သမသင္ခိ-အတိအကျ ခြောက်ဆယ်သော၊ ပဒါနိ-ပုဒ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) စတ္ဟိ-နှင်သော၊ အပဏ္ဏကဂေါ်ဟိ-မချွတ်ယွင်းသော အင်္ဂါတို့နှင့်၊ သခ္ခိ, စတုသင္ခိ-၆၄ ပါးသော၊ (ပဒါနိ-တို့သည်၊) ဟောန္တိ၊ [အပဏ္ဏကအင်္ဂါ ၄-ပါးဟူသည် ယေဝါ ပနကတရားတို့တွင် ပါဝင်သော ဆန္ဒ, အဓိမောက္ခ, မနသိကာရ, တတြမဇ္ဈတ္တတာ တို့တည်း] ပန-ဆက်၊ အသမ္ဘိန္နတောာ-မရောနှောသောအားဖြင့်၊ တေတ္တိံသ-၃၃-ပါးတည်း၊ ကောဋ္ဌာသဝါရသုညတဝါရာ-တို့သည်၊ ပါကတိကာဝေ-ပင်ကိုအတိုင်း ဖြစ်ကုန်သည်သာ၊ စပန-ထပ်၍ ဆက်ဦးအံ့၊ ပဌမမဂ္ဂေ၌-၊ (နယသဟဿံ-နည်းပေါင်းတစ်ထောင်သည်၊ ဟောတိ) ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဒုတိယာဒီသုပိ-ဒုတိယမဂ် အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ နယသဟဿမေဝ-နည်းပေါင်း တစ်ထောင်စီပင်တည်း၊ ဣတိ-လျှင်၊ စတ္တာရော-နှင်သော၊ မဂ္ဂေ-တို့ကို၊ စတူဟိ နယ သဟဿေဟိ-နည်း ပေါင်း ၄-ထောင်တို့ဖြင့်၊ ဘာဇေတွာ-တော်မူ၍၊ ဓမ္မရာဇာ-သည်၊ ဒသေသိ-ပြတော်မူပြီ။

ပန-ဆက်၊ သစ္စဝိဘင်္ဂေ-၌၊ သင်္ခိသဟဿာနိ-ခြောက်သောင်းသော နည်းရှိကုန်သော၊ လောကုတ္တရာနိ-လောကုတ္တရာ စိတ်တို့ကို၊ ဣမေသံ၀ေ-ဤ ၄ ပါးသော မဂ်တို့၏ပင်၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ နိက္ခိတ္တာနိ-ထားအပ်ကုန်ပြီ၊ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂေ-၌၊ ဝိသတိနယသဟဿာနိ-၂-သောင်းသော နည်းရှိကုန်သော၊ လောကုတ္တရာနိ-တို့ကို၊ (ဣမေသံ ၉၀ ဝသေန နိက္ခိတ္တာနိ)၊ သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်္ဂေ-၌၊ ဝိသတိ (နယသဟဿာနိ လောကုတ္တရာနိ ဣမေသံ ၉၀ ဝသေန နိက္ခိတ္တာနိ)၊ ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂေ-၌၊ ဒွတ္တိံသ (နယသဟဿာနိ လောကုတ္တရာနိ ဣမေသံ ၉၀ ဝသေန နိက္ခိတ္တာနိ)၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်္ဂေ-၌၊ ဒွတ္တိံသ(နယသဟဿာနိ လောကုတ္တရာနိဣမေသံ ၉၀ ဝသေန နိက္ခိတ္တာနိ)၊ မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်္ဂေ-၌၊ အဋ္ဌဝိသတိနယသဟဿာနိ-၂-သောင်းရှစ်ထောင်သော နည်းရှိကုန်သော၊ လောကုတ္တရာနိ-တို့ကို၊ ဣမေသံ၉၀ ဝသေန, နိက္ခိတ္တာနိ-ကုန်ပြီ။

အသမ္ဘိန္နတောာတေတ္တိံသ။ ။တရားကိုယ်တစ်မျိုးကစ်မျိုးက ဌာနအမျိုးမျိုး၌ ပါဝင်သည်ကို "ရောသည်"ဟုဆိုသည်၊ ချဉ်ဦးအံ့-ဝိတက်သည် ဈာနင်ဌာန၌လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂင်ဌာန၌လည်းကောင်း ပါဝင်၏၊ သဒ္ဓါသည် ဣန္ဒြေဌာန၌ လည်းကောင်း, ဗိုလ်ဌာန၌ လည်းကောင်း ပါဝင်၏၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဌာနအမျိုးမျိုး ပါဝင်နေသည်ကိုပင် "ရောသည်" ဟုဆိုသည်၊ ထိုသို့ မရောဘဲ တရားကိုသက်သက်သာ ကောက်ပြလျှင် စိတ်နှင့်တကွ ၃၃ ပါးသာရသည်၊ လောကုတ္တရာ စိတ်၌ စေတသိက် ၃၆ ပါးယှဉ်သော်လည်း အပဏ္ဏက အင်္ဂါ ၄ ပါးကိုနှုတ်လျှင် ၃၂ ပါးသာကျန်၏၊ ထို ၃၂-ပါး၌စိတ်ကိုထပ်၍ ထည့်သောကြောင့် ၃၃ ပါးဖြစ်သည်။

ပန-ဆက်၊ ဣဓ-ဤ ဓမ္မသင်္ကေတပါဋ္ဌိတော်၌၊ စတ္ဌာသု-နိသော၊ မဂ္ဂေသု-တို့၌၊ စတ္တာရိယေဝ-၄ ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ နယသဟဿာနိ-နည်းပေါင်းအထောင်တို့ကို၊ (နိက္ခိတ္တာနိ-နှံပြီ၊) တေသု-ထို ၄ ပါးသော မဂ်တို့တွင်၊ ပဌမဇ္ဈာနိကေ-ပဌမစျာန်နှင့်ယှဉ်သော၊ ပဌမမဂ္ဂေ-၌၊ အဋ္ဌင်္ဂိနိ-ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့ကို၊ဘာဝေတာနိ-ဝေဖန်တော် မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တထာ-တူ၊ ဒုတိယာဒီသု-ဒုတိယအစရှိသော စျာန်နှင့်ယှဉ်သော မဂ်တို့၌၊ (အင်္ဂါနိ ဘာဝေတာနိ)၊ တတ္ထ-ထို ၄ ပါး သော မဂ်တို့တွင်၊ ပဌမမဂ္ဂေ-၌၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်သည်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို၊ ပဇဟတိ-ပယ်စွန့်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-သမ္မာဒိဋ္ဌိမည်၏၊ သမ္မာသင်္သပ္ပါဒယောပိ-သမ္မာသင်္သပ္ပဒအစရှိသော မဂ္ဂင်တို့ကိုလည်း၊ မိစ္ဆာသင်္သပ္ပါဒိနံ-မိစ္ဆာသင်္သပ္ပ အစရှိသည်တို့ကို၊ ပဇဟနဋ္ဌေနေဝ-ပယ်စွန့်ခြင်းဟူသာ အနက်သဘော အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ -နိ၏။

ဧဝံသန္တေ-ဤသို့ဖြစ်လသော်၊ ပဌမမဂ္ဂေနေဝ-ပဌမမဂ်သည်သာလျှင်၊ ဒ္ဝါ-သဋ္ဌိယာ-၆၂ ပါးသော၊ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပဟီနတ္တာ-ပယ်အပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယေန-အထက်မဂ် ၃ ပါးအပေါင်းသည်၊ ပဟာတဗ္ဗာ-ပယ်ထိုက်သော၊ဒိဋ္ဌိနာမ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ တတ္ထ-ထိုအထက်မဂ် ၃ ပါးအပေါင်း၌၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိနာမံ-သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူသော အမည်သည်၊ကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ [မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ပယ်နိုင်သောကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူသော အမည်ကိုရလျှင် အထက်မဂ် ၃ ပါးအပေါင်း၌ ပယ်စရာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမရှိရကား အဘယ်နည်းဖြင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိအမည် ရပါသနည်း-ဟု မေးသည်။] ဝိသံ-အဆိပ်သည်၊ အတ္ထိ ဝါ-ရှိသည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ မာဝါဟောတု-မရှိသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ အဂဒေါ-အဆိပ်ကိုပယ်တတ်သောဆေးကို၊ အဂဒေါတ္တေဝ-အဂဒဟူ၍သာ၊ ဝုစ္စတိ ယထာ-ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-သည် အတ္ထိဝါ-ရှိသည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ မာဝါ ဟောတု-မရှိသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ အယံ-ဤမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ပယ်နိုင်သော တရားသည်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝေနာမ-သမ္မာဒိဋ္ဌိမည်မြဲမည် သည်သာ၊ (ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း။)

ယဒိဧဝံ-ယင်းသို့ ဖြစ်လသော်၊ (တစ်နည်း, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-သည်၊ အတ္ထိဝါ ဟောတု၊ မာဝါ ဟောတု၊ အယံ-သည်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝေနာမ-သည်သာ၊) ယဒိ (သိယာ) အကယ်ဖြစ်အုံ၊ ဧဝံ (သတိ)-သော်၊ ဧတံ-ဤသမ္မာဒိဋ္ဌိဟူသော အမည်သည်၊ နာမမတ္တမေဝ-အမည်မျှသည်သာ၊ ဟောတိ-ဖြစ်နေ၏၊ ပန-ဆက်၊ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယေ-အထက်မဂ် ၃ ပါးအပေါင်း၌၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ-သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏၊ ကိစ္စာဘာဝါ-ပယ်ခြင်းကိစ္စ၏ မရှိခြင်းသည်၊ အာပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏၊ မဂ္ဂဂ်ါနိ-၈ ပါးသော မဂ္ဂင်တို့သည်၊ နိ ပရိပူရေန္တိ-မပြည့်ကုန်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-ကို၊ သကိစ္စကာ-မိမိကိစ္စရှိသည်

ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ပြုထိုက်သည် မဟုတ်လော၊ မဂ္ဂင်္ဂါနိ-တို့ကို၊ ပူရေတဗ္ဗာနိ-ပြည့်စေ ထိုက်ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ-ဤကား စောဒနာတည်း။

စ-အဖြေကား၊ ဧတ္ထ-ဤ ၈-ပါးသော မဂ္ဂင်တို့တွင်၊ သကိစ္စကာ-မိမိကိစ္စ ရှိသော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-ကို၊ ယထာလာဘ နိယမေန-အကြင်အကြင် ရထိုက်သောတရား ကို မှတ်သားခြင်းဖြင့်၊ ဒီပေတဗ္ဗာ-ပြုထိုက်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယဝဏ္ဏော-အ ထက်မဂ် ၃ ပါးအပေါင်းတို့သည် သတ်ထိုက်သော၊ ဧကော-တစ်မျိုးသော၊ မာ နော-သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ သော-ထိုမာနသည်၊ ဒိဋ္ဌိဌာနေ-ဒိဋ္ဌိအရာ၌၊ တိဋ္ဌတိ- တည်၏၊ သာ-ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိသည်၊ တံ မာနံ-ကို၊ ပဇဟတိ-ပယ်၏ (မာနကို ပယ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏-ဟူလို) ဣတိ-ကြောင့်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-မည်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ သောတာ ပတ္တိမဂ္ဂသို့-၌၊ သမ္မာ ဒိဋ္ဌိ-သည်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-ကို၊ ပဇဟတိ၊ ပန-ဆက်၊ သောတာပန္နသ- သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဝဏ္ဏော-သော၊ မာနော-သည်၊ အတ္ထိ၊ သော-ထိုမာနသည်၊ ဒိဋ္ဌိဌာနေ-၌၊ တိဋ္ဌတိ၊ သာ-ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိသည်၊ တံ မာ နံ-ကို၊ ပဇဟတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-မည်၏၊ တဿဝ-ထိုသောတာ ပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏ပင်၊ သတ္တ အဂုသလစိတ္တ သဟဇာတော-ခုနစ်ပါးသော အကုသိုလ်စိတ် နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊သက်ပွေါ-မိစ္ဆာသက်ပွသည်၊ အတ္ထိ၊ [ဒိဋ္ဌိဂတသမ္မယုတ်စိတ် ၄ ပါး ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်စိတ် ၁-ပါးအားဖြင့် ၅ ပါးကြဉ်, ကျန်ခုနစ်ပါးနှင့် တကွ ဖြစ်သော သက်ပွ ကိုဆိုသည်၊] တေဟေဝ စိတ္တေဟိ-ထိုခုနစ်ပါးသော စိတ်တို့ဖြင့်ပင်၊ ဝါစက်စောပနံ-နှုတ်အင်္ဂါ၏ လှုပ်ရှားခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ (မိစ္ဆာဝါစာ ကိုပြသည်၊) ကာယက်စောပနံ-ကိုယ်အင်္ဂါ၏ လှုပ်ရှားခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ (မိစ္ဆာ ကမ္မန္တ ကိုပြသည်၊) ပစ္စယ ပရိဘော ဂေါ-ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ (မိစ္ဆာဇီဝကို ပြသည်)၊ သဟဇာတဝါယာမော-တကွဖြစ်သော ဝီရိယသည်၊ အတ္ထိ၊ (မိစ္ဆာဝါယာမကို ပြ သည်၊) အသတိဘာဝေါ-သတိမရှိသူ၏အ၏ဖြစ်သည်၊ အတ္ထိ၊ (မိစ္ဆာသတိ ကိုပြသည်)၊ သဟဇာတစိတ္တေ ကဋ္ဌတာ-တကွဖြစ်သော စိတ္တေကဋ္ဌတာ သည်၊ အတ္ထိ၊ (မိစ္ဆာသမာဓိ ကို ပြသည်)၊ဧတေ-ဤသက်ပွ အစရှိသော တရားတို့သည်၊ မိစ္ဆာသက်ပွါဒယောနာမ- မိစ္ဆာသက်ပွအစ ရှိသည်တို့မည်၏၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ-၌၊ သမ္မာသက်ပွါဒယော- သမ္မာသက်ပွအစရှိသော တရားတို့ကို၊ တေသံ-ထိုမိစ္ဆာ သက်ပွ အစရှိသောတရားတို့

မဂ္ဂင်္ဂါနိ နု ပရိပူရေန္တိ။ ။"မာရေန္တော ဂစ္ဆတိတိ မဂ္ဂေါ"နှင့်အညီ ဆိုင်ရာကိလေသာ တို့ကို သတ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်မှ မဂ္ဂအမည် ဖြစ်နိုင်ရကား အထက်မဂ် ၃-ပါး၌ သတ်ဖို့ရာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် မဂ္ဂအမည်မရ၍ မဂ္ဂင် ၈-ပါးမပြည့် ရာရောက်သည် မဟုတ် ပါလော-ဟု စောဒနာသည်။

ကို၊ ပဟာနေန-ပယ် ခြင်းကြောင့်၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒယောတိ-သမ္မာသင်္ကပ္ပအစရှိသည်တို့ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-နှစ်၏၊ ဒေ၀-ဤသို့လျှင်၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ-၌၊ အဋ္ဌင်္ဂါနိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ သကိစ္စကာနိ-မိမိကိစ္စရှိသည်တို့ကို၊ ကတ္တာ အာဂတာနိ-လာကုန်ပြီ။

သကဒါဂါမိဿ-သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အနာဂါမိမဂ္ဂ၀ဇ္ဇော-သော၊ မာနော၊ အတ္ထိ၊ သော-ထိုမာနသည်၊ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ၊ တသ္မေ၀-ထိုသကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ပင်၊ သတ္တဟိ-နှစ်သော၊ စိတ္တေဟိ-တို့နှင့်၊ သဟဇာတာ-တကွဖြစ်ကုန်သော၊ သင်္ကပ္ပါ ဒယော-တို့သည်၊ (မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါဒယော နာမ-မည်၏၊) တေသံ-ထိုမိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ အစရှိသော တရားတို့ကို၊ပဟာနေန-ပယ်ခြင်းအားဖြင့်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂေ-၌၊ အဋ္ဌန်- ကုန်သော၊ အင်္ဂါနံ-တို့၏၊ သကိစ္စကတာ-မိမိကိစ္စရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ အနာဂါမိဿ-၏၊ အရဟတ္တမဂ္ဂ၀ဇ္ဇောမာနော အတ္ထိ၊ သော-ထိုမာနသည်၊ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ၊ ပန-ဆက်၊ အဿ-ထို အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပဋ္ဌ-နှ်သော၊ယာနိ အကုသလစိတ္တာနိ-တို့သည်၊ (သန္တိ)၊ [ရှေ့ခုနှစ်ပါးတွင် ဒေါသမူဌေးကြဉ် ကျန် ၅ ပါးကိုဆိုသည်၊]တေဟိ-ထို ၅ ပါးသော အကုသိုလ်စိတ်တို့နှင့်၊ သဟဇာတာ-နှ် သော၊ သင်္ကပ္ပါဒယော-တို့သည်၊ (မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါဒယော နာမ၊)တေသံ-တို့မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ အစရှိသည်တို့ကို၊ ပဟာနေန-ပယ်ခြင်းအားဖြင့်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေ-၌၊ အဋ္ဌန်အင်္ဂါ နံ,သကိစ္စကတာ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

စတူသု-နှ်သော၊ ဣမေသု မဂ္ဂေသု-တို့တွင်၊ပဌမမဂ္ဂေန-သည်၊ စတ္တာရိ-နှ်သော၊သစ္စာနိ-တို့ကို၊ ဒိဋ္ဌာနိ-မြင်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယံ-အထက်မဂ် ၃ ပါး အလေါင်းသည်၊ ဒိဋ္ဌကမေ၀-သောတာပတ္တိမဂ်သည် မြင်အပ်ပြီသော သစ္စာ ၄ ပါးတရားကိုပင်၊ ပ ဿတိ-ထပ်၍ မြင်သလော၊ အဒိဋ္ဌဂ်-မမြင်အပ်သေးသော သစ္စာ ၄ ပါးအသစ် တရားကို၊ ပဿတိ-မြင်သလော၊ ဣတိ-ဤကား၊အမေးတည်း၊ ဒိဋ္ဌိကမေ၀-သောတာပတ္တိမဂ်သည် မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါး တရားကိုပင်၊ ပဿတိ-ထပ်၍ မြင်၏၊ (ဣတိ-ဤကား၊ အဖြေတည်း)၊ [အဌ္ဌ.စာအုပ်တို့၌ ပုစ္ဆာ၀ါကျ မပါ၊ "ဥပရိ မဂ္ဂတ္တယံ ဒိဋ္ဌိကမေ၀ ပဿတိ၊ နှ အဒိဋ္ဌဂ် ပဿတိ" ဟုသာရှိ၏၊ ထိုအတိုင်း လည်း အဓိပ္ပာယ်ရသည်ပင်၊] ဣတိ အယံ-ကား၊ အာစရိယာနံ-တို့၏၊ သမာနတ္ထတာ-တူမျှသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဆိုကြောင်းစကားတည်း။

ပန-၀ါဒန္တ ရကား၊ ဝိတက္ကာ၀ါဒီ-ဝိတက္ကာ၀ါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အာဟ၊ (ကိ)၊ အဒိဋ္ဌं-မမြင်အပ်သေးသော သစ္စာ ၄ ပါးတရားကို၊ ပဿတိ-မြင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ) သော-ထိုဝိတက္ကာ၀ါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝတ္တေဗ္ဗော-ပြောဆိုထိုက်၏၊ (ကိ)၊ ပဌမမဂ္ဂေ-၌၊ ကတမံ ဣန္ဒြိယံ-အဘယ် ဣန္ဒြေကို၊ ဘာ၀ေသိ-ပွားစေမည်နည်း၊

ဣတိ (ဝတ္ထုဗျော)၊ ["လောကုတ္တရံ စ္စာနံ ဘာဝေတိ"ကဲ့သို့ "ကတမံ ဣန္ဒြိယံ ဘာဝေသိ"ဟု ရှိပါစေ။] ဇာနမာနော-သိသော ဝိတက္ကာဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယံ-အနညာတညဿာမိတိန္ဒြေကို၊ ဘာဝေမိ-ပွားစေအံ့၊) ဣတိ-သို့၊ ဝဂ္ဂတိ-ဆိုလတ္တံ့၊ ဥပရိမဂ္ဂေသု-တို့၌၊ ကတရံ-အဘယ် ဣန္ဒြေကို၊ (ဘာဝေသိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တောပိ-ဆိုအပ်ပြန်သော်လည်း၊ အညိန္ဒြိယံ-အညိန္ဒြေကို၊ (ဘာဝေမိ)၊ ဣတိ ဝဂ္ဂတိ၊သော-ထိုဝိတက္ကာဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝတ္ထုဗျော၊ (ကိုး)၊ အဒိဋ္ဌ သစ္စာဒဿနေ-မမြင်အပ်သေးသော သစ္စာကို မြင်ခြင်းသည်၊ သတိ-သော်၊ ဥပရိ မဂ္ဂေသုပိ-တို့၌လည်း၊ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယမေဝ-ကိုပင်၊ ဘာဝေဟိ-ပွားစေ ပါတော့လော၊ ဧဝံ-ဤသို့ပွားစေလသော်၊ (ဤသို့ပွားစေပါမှ) တေ-သင်၏၊ ပညော-ပြဿနာသည်၊ သမေဿတိ-ရှေ့နောက်ညီညွတ်လတ္တံ့၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္ထုဗျော။)

ပန-ကား၊ အညေ-အခြားကုန်သော ကိလေသေ-ကိလေသာတို့ကို၊ (ရှေးရှေးမဂ်သည် ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာမှ အခြားကိလေသာတို့ကို)၊ အညော-အခြားသောမဂ်သည်၊ (ရှေးရှေးမဂ်မှ အခြားသော နောက်နောက်မဂ်သည်၊) ပဇဟတိ-ပယ်သလော၊ ဣတိ-ဤကား ဝိတက္ကာဝါဒီ၏ အမေးတည်း၊ အညေ-အခြားကုန်သော၊ (ကိလေသေ-တို့ကို) အညော-အခြားသောမဂ်သည်၊ ပဇဟတိ-ပယ်၏။ ဣတိ-ဤကား သကဝါဒီအဖြေတည်း။

အညေ-အခြားကုန်သော၊ အပ္ပဟီနေ-မပယ်အပ် ကုန်သေးသော (အောက်အောက်မဂ်သည် မပယ်အပ်ကုန်သေးသော)၊ ကိလေသေ-တို့ကို၊ အညော-အခြား

သမေဿတိ။ ။ဝိတက္ကာဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်က "(အထက်မဂ် ၃-ပါးအပေါင်းသည်) သောတာပတ္တိမဂ်သည် မမြင်အပ်သေးသောသစ္စာကို မြင်၏"ဟု ဆိုခဲ့သောကြောင့် အနညာတညဿာမိတိန္ဒြေကို ပွားစေမှ "မသိအပ်သေးသော သစ္စာလေးပါးအသစ်ကို သိအောင်ပြုအံ့"ဟု ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဣန္ဒြေဖြစ်၍ ရှေ့နောက်ညီမည်၊ အညိန္ဒြေကို ပွားစေလျှင်ကား အောက်မဂ် သိအပ်ပြီးသောသစ္စာ ၄-ပါး အဝိုင်းအခြားကို ထပ်၍ သိသောကြောင့် "အဒိဋ္ဌं ပဿတိ"ဟူသော စကားနှင့် ရှေ့နောက်မညီ-ဟူလို။

ကိလေသေ ပန အညေ။ ။ဝိတက္ကာဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် "အဒိဋ္ဌं ပဿတိ"ဟူသော မိမိစကားနှင့် လိုက်ရောသောအဖြေကို မြင်၍ "ကိလေသေ ပန၊ ဟေ၊ ပဟီနေ၀ ပဇဟတိ" ဟူသော အမေးကိုထုတ်သည်၊ ထိုအခါ သကဝါဒီက "အညေ အညော ပဇဟတိ" ဟုဖြေသည်၊ [ထိုအဖြေ၌ "အခြားကိလေသာတို့ကို အခြားမဂ်က ပယ်၏"ဟူသောစကားသည် "အဒိဋ္ဌं ပဿတိ-မမြင်အပ်သေးသော အခြားသစ္စာတို့ကို အခြားမဂ်ကမြင်၏"ဟူသောစကားနှင့် အသွားတူ၏-ဟု ဝိတက္ကာဝါဒီက ယူဆလေသည်။]

သောမဂ်သည်၊ ယဒိ ဧပဟတိ–အကယ်၍ ပယ်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ–ဤသို့ဖြစ်လသော်၊) သစ္စာနိုပိ–သစ္စာတို့ကိုလည်း၊ အဒိဋ္ဌာနေဝ–မမြင်အပ်သေးသော သစ္စာတို့ကိုသာ၊ ပဿတိ–မြင်၏၊ ဝါ–မြင်တာပေါ့၊ ဣတိ–ဤသို့ဝိတက္ကာဝါဒီပြောပြီ။

ဧဝံဝါဒီ–ဤသို့ ပြောလေ့ရှိသော၊ ပုဂ္ဂလော–ဝိတက္ကာဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော–မေးထိုက်၏၊ (ကိံ–နည်း)၊ သစ္စာနိနာမ–သစ္စာတို့မည်သည်၊ ကတိ–ဘယ်မျှလောက်တို့နည်း၊ ဣတိ–ဤသို့မေးထိုက်၏ ဇာနန္တော–သိသော ဝိတက္ကာဝါဒီသည်၊ စတ္တာရိ တိ–၄–ပါးတို့ဟူ၍၊ ဝက္ခတိ–ဖြေဆိုလတ္တံ့၊ သော–ထိုသို့ဖြေသော ဝိတက္ကာဝါဒီကို၊ ဝတ္တဗ္ဗော–ပြောဆိုထိုက်၏၊ (ကိံ)၊ တဝဝါဒေ–သင်၏၊ (မမြင်အပ်သေးသော သစ္စာတို့ကိုမြင်၏ဟုပြောဆိုသော သင်၏ဝါဒ၌)၊ သောဌသ–နှ်သော၊ သစ္စာနိ–တို့သည်၊ အာပဇ္ဇန္တိ–ဖြစ်ကုန်၏၊ တွံ–သင်ဝိတက္ကာဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဗုဒ္ဓေဟိပိ–ဘုရားရှင်တို့သော်မှလည်း၊ အဒိဋ္ဌ–မမြင်အပ်သောသစ္စာကို၊ ပဿသိ–မြင်နိုင်ပါဘိ၏၊ တွံ–သည်၊ ဗဟုသစ္စကောနာမ–များသော သစ္စာရှိသူ မည်ပါပေ၏၊ [နာမသဒ္ဒါ ဂရ ဟတ္ထ၊] ဧဝံ–ဤသို့၊ မာဂဏ–မယူပါလင့်၊ သစ္စဒဿနံနာမ–သစ္စာကိုမြင်ခြင်းမည် သည်၊ အပုဗ္ဗံ–အသစ်သည်၊ နတ္ထိ–မရှိပါ၊ အပ္ပဟီနေ–မပယ်အပ်ကုန်သေးသော၊ ကိလေသေ ပန–ကိလေသာတို့ကိုကား၊ ပဇဟတိ–ပယ်၏၊ ဣတိ–သို့၊ (ဝတ္တဗ္ဗော)။

တတ္ထ–ထို သစ္စဒဿနံနာမ အပုဗ္ဗံ နတ္ထိဟူသော စကားရပ်၌၊ [တတ္ထ–ထိုမဂ်အရာ၌"ဟု ရှေးနိဿယစွဲ၏။] သစ္စဒဿနဿ–သစ္စာကိုမြင်ခြင်း၏၊ အပုဗ္ဗာဘာဝေ–အသစ်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်၌၊ ပေဌောပမ္မံနာမ–ပလုပ် ဥပမာ မည်သည်ကို၊ ဝါ–ပခြုပ် ဥပမာ မည်သည်ကို၊ ဂဟိတံ–ယူအပ်ပြီ၊ [ရှေးက "ပေဋ္ဌ"ဟု ပေးကြ၏၊

ယဒိ အညေ၊ ပေ၊ ပဿတိ။　　။ထိုသို့ ယူဆသောကြောင့်ပင် "ယဒိ အညေ၊ ပေ၊ ပဿတိ– အခြားသော မပယ်အပ်သေးသော ကိလေသာတို့ကို အခြားသော နောက်နောက်မဂ်က ပယ်လျှင် သစ္စာတို့ကိုလည်း မမြင်အပ်သေးသော သစ္စာတို့ကိုသာ နောက်နောက်မဂ်က မြင်ရာရောက်တာ ပေါ့"ဟု ကောက်ချက်ချ၍ မိမိစကားကို အထည်ဖြစ်အောင် ပြောလေ့ရှိသည်။

ဧဝံ ဝါဒီ၊ ပေ၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။　　။ဤသို့ ပြောလေ့ရှိသော ဝိတက္ကာဝါဒီကို (သူ့စကား ပျက်အောင်) "သစ္စာဘယ်နှစ်ပါးရှိသနည်း"ဟု ပုစ္ဆာထုတ်၍ "စတ္တာရိ"ဟု ဝိတက္ကာဝါဒီက ဖြေသော်လည်း "သစ္စာနိပိ အဒိဋ္ဌာနေဝ ပဿတိ"ဟူသော အသင်၏အလိုအားဖြင့် သစ္စာတို့ကို မဂ် ၄–ကြိမ်မြင်ရသောကြောင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး ဖြစ်နေပါပကော" ဟု ပြောဆိုကာ "ဘုရားရှင် ထက်တောင် သစ္စာတွေကို မြင်ပါပေတကား" ဟုချီးမွမ်းသလိုလိုနှင့်ကဲ့ရဲ့ စကားကို ပြောဆို ကာ (ချီးမွမ်း+ ခြေကျောက်=ချီးမွမ်းပြီး ခြေဖြင့်ကျောက်, စကားကို ပြောဆိုကာ) "ဧဝံမာဂဏ" စသည်ဖြင့် မုန်သောဝိနိစ္ဆယကို ချလိုက်ပါ–ဟုလို။

တောင်း, ပလုပ်, ပန္ဒြုပ်, သေတ္တာ, ဖာဟူသော အနက်ပင်တည်း၊ ဥပမာ သဒ္ဒါသည် ဣတ္ထိလိင်, သြပမ္မသဒ္ဒါကား နပုလ္လိင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဂဟိတဲ့ကို ထောက်၍ "ပေ ဠောပမ္ပံနာမ"ဟု ရှိပါစေ၊] ကိရ-ချဲ့၊ ဧကသ-တစ်ယောက်သော ယောက်ျား၏၊ (စတ္တာရော)-၄-လုံးကုန်သော၊ ရတနပေဠာ-ရတနာထည့်ရာ သေတ္တာတို့ကို၊ သာရ ဂဗ္ဘေ-ကောင်းမြတ်သော ပစ္စည်းတို့ကို ထားရာတိုက်ခန်း၌၊ ထပိတာ-ထားအပ်ကုန် ပြီ၊ ["မဗ္ဗုသောပေဠာ ပိဋ္ဌကော"ဟု အဘိဓာန် (၅၂၄)၌ ပေဠာပုဒ်က ဣတ္ထိလိင်ဖြစ် သောကြောင့် "စတသော"ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်။] သော-ထိုယောက်ျားသည်၊ ရတ္တိဘာဂေ-ညဉ့်အဖို့၌၊ ပေဠာသု-သေတ္တာတို့၌၊ ဥပ္ပန္နကိဿော-ဖြစ်သောကိစ္စရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဒ္ဝါရံ-တိုက်ခန်း တံခါးကို၊ ဝိဝရိတ္တာ-ဖွင့်၍၊ ဒီပံ-ဆီမီးကို၊ ဇာလေတ္တာ-တောက်စေ၍၊ (ညှိတ္ထန်း၍)၊ ဒီပေန-သည်၊ အန္ဓကာရေ-အမှိုက်မှောင်ကို၊ ဝိဟတေ-ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီးသော်၊ ပေဠာသု-တို့သည်၊ ပါကဋာဘာဝံ၊ ထင်ရှားကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂတာသု-ရောက်ကုန်လသော်၊ တာသု-ထိုသေတ္တာတို့၌၊ ကိစ္စံ-ကို၊ကတ္တာ-ပြု၍၊ ဒ္ဝါရံ-ကို၊ ဝိဒဟိတ္တာ၊ ပိတ်၍၊ ဂတော-ပြန်သွားပြီ၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ အန္ဓကာရံ-သည်၊ အဝတ္ထရိ-လွှမ်းမိုးပြီ။(တိုက်ခန်းထဲ၌ လွှမ်းမိုးရစ်ပြီ။)

ဒုတိယဝါရေပိ-ဒုတိယအကြိမ်၌ လည်းကောင်း၊ တတိယဝါရေပိ-၌လည်း ကောင်း၊ တထေဝ-ထို့အတူသာလျှင်၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ စတုတ္ထဝါရေ-၌၊ ဒ္ဝါရေ-အခန်းတံခါးကို၊ ဝိဝရေ-ဖွင့်အပ်ပြီးသော်၊ အန္ဓကာရေ-၌၊ ပေဠာ-တို့သည်၊ နပညာယန္တိ-မထင်ရှားပါကုန်တကား၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိမံသန္တ သေဝ-စူးစမ်းဆင်ခြင်စဉ် ပင်၊ သူရိယော-နေသည်၊ ဥဂ္ဂန္ဓိ-တက်လာပြီ၊ သူရိယော ဘာသေန-နေရောင်သည်၊ အန္ဓကာရေ-ကို၊ ဝိဟတေ-သော်၊ ပေဠာသု-တို့၌၊ ကိစ္စံကတ္တာ, ပဏ္ဏမိ-ဖဲသွားပြီ။

တတ္ထ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ စတ္တာရော- (စတသော)-နှင့်သော၊ ပေဠာ-တို့ ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ) ဝိယ-နှင့်သကဲ့သို့၊ (တထာ) စတ္တာရိ-နှင့်သော၊ သစ္စာနိ-တို့ကို၊ ဝေ ဒိတဗ္ဗာနိ၊ တာသု-ထိုသေတ္တာတို့၌၊ ကိစ္စေ-ကိစ္စသည်၊ ဥပ္ပန္နေ-ဖြစ်လသော်၊ ဒ္ဝါရဝိ ဝရဏကာလော-တံခါးဖွင့်ရာ အခါကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ)၊ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂသ-၏၊ ဝါ-ဖို့၊ ဝိပဿနာဘိနိဟရဏကာလော-ဝိပဿနာကို ရှေ့ရှုဆောင်ရာ အခါကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊) အန္ဓကာရံ-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) (တထာ) သံစွဓာဒကတမ်-သစ္စာ ၄ ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမှိုက်မှောင်ကို၊ (ဝေဒိ တဗ္ဗံ) ဒီပေါဘာသော-ဆီမီးရောင်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) သောတာပတ္တိ မဂ္ဂေါဘာသော-သောတာပတ္တိ မဂ်ရောင်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အန္ဓကာရေ-ကို၊ ဝိဟတေ-သော်၊ တာသုပုရိသသ-အား၊ ပေဠာနံ-တို့၏၊ ပါကဋဘာဝေါ-ထင်ရှား ကုန်သည်၏၊ အဖြစ်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ-(တထာ)၊ မဂ္ဂဉာဏသ-အား၊ သစ္စာ နံ၊ တို့၏၊ ပါကဋဘာဝေါ-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)။

ပန–ဆက်၊ မဂ္ဂဉ္ဈာဏသ–အား၊ ပါကဋာနိ–ထင်ရှားကုန်သော သစ္စာတို့သည်၊ မဂ္ဂသမ်ဂီသ–မက်နှင့်ပြည့်စုံသော၊ ပုဂ္ဂလသ–အား၊ ပါကဋာနေ၀–ထင်ရှားကုန်သည် သာ၊ ဟောန္တိ၊ ["ဉာဏ်အား ထင်ရှားသည်"ဟု ဆိုလျှင် "ဉာဏ်၏တည်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ထင်ရှားသည်"ဟူလို။] ပေဌာသု–တို့၌၊ ကိစ္စံ–ကို၊ ကတွာ,ဂတကာလော–အခန်းမှတွက်သွားရာအခါကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) သောတာပတ္တိမဂ္ဂသ–သောတာပတ္တိမက်၏၊ အတ္တနာ–သည်၊ ပဟာတဗ္ဗ ကိလေသေ–ပယ်ထိုက်သော ကိ လေသာတို့ကို၊ ပဇဟိတွာ–ပယ်ပြီး၍၊ နိရဒ္ဓကာလော–ချုပ်ပြီးရာအခါကို၊ (ဝေဒိ တဗ္ဗော)၊ ပုန–တစ်ဖန်၊ အနဋ္ဌကာရော၀တ္ထုရဏ–အမိုက်မှောင်၏လွှမ်းမိုးခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) ဥပရိမဂ္ဂတ္တယ၀ဠ္ဍသစ္စဿ ဒဿနတမ်–အထက်မက် ၃ ပါး အပေါင်းသည် သတ်ထိုက်သော သစ္စာ ၄ ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမိုက်မှောင်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)။

ဒုတိယ၀ါရေ–၌၊ ဒွါရ၀ိ၀ရဏကာလော–တံခါးဖွင့်ရာ အခါကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) သကဒါဂါမိမဂ္ဂသ–၏၊ ၀ါ–ဖို့၊ ဝိပဿနာဘိနိဟရဏကာလော–ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဒီပေါဘာသော–ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါဘာသော–သကဒါဂါမိ မက်ရောင်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ပေဌာသု–တို့၌၊ ကိစ္စံ ကတွာ, ဂတကာလော–ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) သကဒါဂါမိမဂ္ဂသ–၏၊ အတ္တနာ–သည်၊ ပဟာတဗ္ဗကိလေသေ–တို့ကို၊ ပဇဟိတွာ, နိရဒ္ဓကာလော–ကို၊ ပုန, အနဋ္ဌကာရာ၀တ္ထုရဏ–ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) ဥပရိ မဂ္ဂဒွ ယ၀ဠ္ဍ သစ္စဿ ဒဿန တမ် – အထက်မက် ၂ ပါး အပေါင်းသည် သတ်ထိုက်သော သစ္စာ ၄ ပါးကို ဖုံးလွှမ်း တတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမိုက်မှောင်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)။

တတိယ၀ါရေ–၌၊ ဒွါရ၀ိ၀ရဏကာလော–ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) အနာဂါမိမဂ္ဂသ–၏၊ ၀ါ–ဖို့၊ ဝိပဿနာဘိနိဟရဏကာလော–ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဒီပေါဘာသော–ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဒီပေါဘာသော–ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) အနာဂါမိမဂ္ဂေါဘာသော–အနာဂါမိမက်ရောင်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ပေဌာသု–တို့၌၊ ကိစ္စံကတွာ, ဂတကာလော–ထွက်သွားရာအခါကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) အနာဂါမိမဂ္ဂသ–၏၊ အတ္တနာ–သည်၊ ပဟာတဗ္ဗကိလေသေ–တို့ကို၊ ပဇဟိတွာ, နိရဒ္ဓကာလော–ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ပုန, အနဋ္ဌကာရာ၀တ္ထုရဏ–ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) ဥပရိအရဟတ္တမဂ္ဂ၀ဠ္ဍသစ္စဿ ဒဿနတမ်–အထက်ဖြစ်သောအရဟတ္တမက်သည် သတ်ထိုက်သော သစ္စာ ၄ ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမိုက်မှောင်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)။

စတုတ္ထဝါရေ-ဌ၊ ဒွါရဝိရဏာကာလော-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) အရဟတ္တမဂ္ဂ်သ-၏၊ ဝါ-ဖို့၊ ဝိပဿနာဘိနိဟရဏာကာလော-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ သူရိယုဂ္ဂမန်-နေထွက်ခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) အရဟတ္တမဂ္ဂပ္ပါဒေါ-အရဟတ္တမဂ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊) အနုကာရ ဝိဓမန်-အမိုက်မှောင်ကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) အရဟတ္တမဂ္ဂသ-၏၊ သစ္စာစ္ဆာဒကတမဝိနောဒန်-သစ္စာ ၄ ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊) အနုကာရေ-ကို၊ ဝိဟတေ-သော်၊ တသ-ထိုယောက်ကျားအား၊ ပေဠာန်-တို့၏၊ ပါကဋဘာဝေါ-ထင်ရှားကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏသ-အား၊ စတုန်-ကုန်သော၊ သစ္စာန်-တို့၏၊ ပါကဋဘာဝေါ-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ပန-ဆက်၊ ဉာဏသ-အား၊ ပါကဋာနိ-ထင်ရှားကုန်သော သစ္စာတို့သည်၊ ပုဂ္ဂလသ-အား၊ ပါကဋာနေဝ-ထင်ရှားကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ ပေဠာသု-တို့၌၊ ကိစ္စံ-ကို၊ ကတွာ, ဂတာကာလော-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) အရဟတ္တမဂ္ဂသ-၏၊ သဗ္ဗကိလေသ ခေပန်-အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို ကုန်စေခြင်းကို (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ သူရိယုဂ္ဂမနတော-နေထွက်ရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ အာလောကသေဝ-အရောင်အလင်း၏သာလျှင်၊ ပဝတ္တိကာလော-ဖြစ်ရာအခါကို (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) အရဟတ္တမဂ္ဂသ-၏၊ ဥပဋ္ဌာနကာလတော-ဖြစ်ရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ သစ္စစ္ဆာဒကတမာဘာဝေါ-သစ္စာ ၄ ပါးကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသောအမိုက်

အာလောကသေဝ ပဝတ္တိကာလော။ ၏"အရောင် အလင်း၏သာ ဖြစ်ရာအခါ"ဟူရာ၌ ဘယ်တော့မှ အမှောင်မပေါ်လာဘူးဟု မဆိုလိုပါ၊ နေထွက်လာသဖြင့် အရောင်အလင်း၏ ကြာမြင့်စွာ တည်ပုံကို ရည်ရွယ်၍သာဆိုအပ်သော စကားဖြစ်သည်၊ ဥပမာဟူသည် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ တူလျှင် တာဝန်ကျေ၏၊ ဤ၌ နေထွက်ခြင်းကြောင့် အရောင်အလင်း ကြာမြင့်စွာ ပေါ်လာပြီးလျှင် နေဝင်သောအခါ ပြန်၍ မှောင်သည်ထိအောင် အဓိပ္ပာယ်မယူလင့်၊ ထိုသို့ယူလျှင် "အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ရောင်သည် ကြာမြင့်စွာ ဖြစ်ပြီးနောက် နေဝင်ချိန်ရောက်သကဲ့သို့ ကွယ်ပျောက်တတ်သေး၏"ဟု မလိုအပ်သောအဓိပ္ပာယ်များ ထင်မှားစရာရှိသည်။

ဋီကာ။ ။အာလောကသေဝ ပဝတ္တိကာလော ဝိယာတိ စီရပ္ပဝတ္တိ သန္ဓာယာဟ၊ ဧကဒေသ သာမညေန ဟိ ယထာဓိပ္ပေတေန ဥပမာ ဟောတိတိ၊-ဋီကာ၊ [ဧကဒေသ၊ ပေ၊ ဥပမာ ဟောတိ၊ နု သဗ္ဗသာမညေန၊ ဣတရထာ သူရိယတ္ထမဂ်မနေ အနုကာရာ ဝတ္ထုရဏ်ဝိယ အဂ္ဂမဂ္ဂတိ ရောဓနေ သစ္စစ္ဆာဒကတမပ္ပဝတ္တိ အာပဇ္ဇေယ္ယာတိ အဓိပ္ပာယော။-အနု။]

မှောင်၏ မရှိခြင်းကို၊ (ဝေဒိတမ္ဘော)၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-ကိလေသေ ပန အညေအညော ပဇေတိမှ ရှေးဦးစွာ၊ သစ္စဒဿနသ-သစ္စာကို မြင်ခြင်း၏၊ အပုဗ္ဗဘာဂေ-အသစ်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်၌၊ သြပမ္မံ-ဥပမာတည်း၊ ဟိ-မုန်၊ ဒိဋ္ဌကမေဝ-မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာကိုသာ၊ ပဿတိ-ထပ်၍မြင်၏။

[နောက်ပြင်စာအုပ်များစွာ၌ "ဒိဋ္ဌကမေဝ ဟိ ပဿတိ၊ ကိလေသေပန အညေ အညော ပဇေတိတိ ဇ္ဈာ"ဟု တွဲလျက်ရှိ၏၊ မကောင်းပါ၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း-နောက်နိဂုံး၌ "ဣဒံ အညေ အညောပဇေတိတိဇ္ဈာသြပမ္မံ" ဟူရှိသောကြောင့်တည်း] ကိလေသေ၊ ပေ၊ ပဇေတိတိဇ္ဈာ-ပါ၌၌၊ ခါရောပမ္မံနာမ-ဆပ်ပြာ ဥပမာမည်သည်ကို၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပြီ၊ [ပြာကိုပင် ငန်သော အရသာ ရှိသောကြောင့် "ဆားပြာ" ဟု ခေါ်၏၊ ကာလရွှေ့လျှောသဖြင့် ဆားပြာမှ ဆပ်ပြာဖြစ်လာသည်။] ဇကော-သော၊ ပုရိသော-သည်၊ ကိလိဋ္ဌ-ညစ်နွမ်းသော၊ ဝတ္ထုံ-အဝတ်ကို၊ ရဇကဿ-ခဝါသည် အား၊ အဒါသိ-ပေးပြီ။ ["ရဇကဿ-၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ အဒါသိ-ပြီ"ဟု သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ဆို၏၊] ရဇကော-ခဝါသည်သည်၊ ဥဿခါရံ-မြေပေါက်ဆပ်ပြာလည်းကောင်း၊ ဆာရိကခါရံ-ပြာစစ် ဆပ်ပြာလည်းကောင်း၊ (ပြာကိုစစ်၍ယူအပ်သော ဆပ်ပြာလည်း ကောင်း၊) ဂေါမယခါရံ-နွားချေးဆပ်ပြာလည်းကောင်း၊ (နွားချေးကို စစ်၍ယူအပ်သော ဆပ်ပြာလည်းကောင်း၊) ဣတိ-သို့ ၊တယော-၃ မျိုးကုန်သော၊ခါရေ-ဆပ် ပြာတို့ကို၊ ဒတ္တာ-ပေးပြီး၍၊ ခါရေဟိ-ဆပ်ပြာတို့သည်၊ ခါဒိတဘာဝံ-ခဲစားအပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥတ္တာ-သိ၍၊ ဥဒကေ-၌၊ ဝိက္ခာလေတ္တာ-ဆေး ကြော၍၊ (လျော်၍)၊ သြဠာရိကောဠာရိကံ-ကြမ်းတမ်း ကြမ်းတမ်းသော၊ မလံ-အညစ်အကြေး ကို၊ ပဝါဟေသိ-မျောစေပြီ၊ ဝါ-မျှောပြီ။

တတော-ထိုမှနောက်၌၊ နံ တာဝ ပရိသုဒ္ဓံ-မဖြူစင်သေး၊ ဣတိ-ဤသို့သိ၍၊ ဒုတိယံပိ-၂ ကြိမ်မြောက်လည်း၊ တထေဝ-ထို့အတူသာလျှင်၊ ခါရေ-တို့ကို၊ ဒတ္တာ-ပြီး၍၊ ဥဒကေ ဝိက္ခာလေတ္တာ, တတော-ထိုမှနောက်၌၊ နာတိသဏှတရံ-အလွန် မသိမ်မွေ့သော၊ မလံ-ကို၊ ဝါဟေသိ-ပြီ၊ တတော-၌၊ နံ တာဝပရိသုဒ္ဓံ-သေး၊ ဣတိ-သိ၍၊ တတိယမ္ပိ-၃-ကြိမ်မြောက်လည်း၊ တေခါရေ-တို့ကို၊ ဒတ္တာ-ပြီး၍၊ ဥဒကေ-၌၊ ဝိက္ခာလေတ္တာ-၍၊ တတော-၌၊ သဏှတရံ-သာ၍ သိမ်မွေ့သော၊ မလံ ပဝါဟေသိ၊ တတော-၌၊ နတာဝ ပရိသုဒ္ဓံ-သေး၊ ဣတိ-သိ၍၊ စတုတ္ထံပိ-၄-ကြိမ်မြောက်လည်း၊ တေခါရေ ဒတ္တာ ဥဒကေဝိက္ခာလေတ္တာ, အံသုအဇ္ဇန္တရတမ္ပိ-ချည်မျှင်တို့၏ အတွင်း၌ ရောက်သည်သော်မှလည်းဖြစ်သော၊ (ပိကားသမ္ဘာဝနာ)၊ နိဿသံ-အကြွင်းမရှိသော၊ မလံ-ကို၊ ပဝါဟေတ္တာ-မျောစေပြီး၍၊ (ဝါ-မျှောပြီး၍၊) သာမိကဿ-အဝတ်ရှင်အား၊ အဒါသိ-ပေးပြီ၊ သော-ထိုအဝတ်ရှင်သည်၊

ဂန္ဓကရဏ္ဍကေ-နံ့သာရှိသောကြုတ်၌၊ (နံ့သာရှိသောသေတ္တာ၌၊) ပက္ခိပိတွာ- ထည့်၍၊ ဣဒ္ဓိတိဒ္ဓိတကာလေ-အလိုရှိအပ်ရာအခါ၌၊ ပရိဒဟတိ-ဝတ်ရုံ၏။

ဣ-ထိုဥပမာ စကားရပ်၌၊ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထံ ညစ်နွမ်းသော အဝတ်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ)၊ ကိလေသာနုဂတံ-ကိလေသာသည် အစဉ်လိုက်အပ်သော၊ စိတ္တံ - စိတ်ကို (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊) တိဝိဓခါရဒါနကာလော-၃ ပါးအပြားရှိသော ဆပ်ပြာတို့ကို ပေးရာအခါကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)ဝိယ၊ (တထာ) တီသု, အနုပဿနာသု- အနိစ္စ ဒုက္ခ, အနတ္တ အနုပဿနာတို့၌၊ ကမ္မဿ-ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှုကို၊ ပဝတ္တနကာလော-ဖြစ်စေရာအခါကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဥဒကေ ဝိက္ခာလေတွာ, သြဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကမလပွဝါဟနံ-ကြမ်းတမ်း ကြမ်းတမ်းသော အညစ်အကြေးကို မျောစေခြင်းကို (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန-သည်၊ ပဟီနကိလေသခေပနံ- ၅ ပါးသော ကိလေသာတို့ကို ကုန်စေခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ ဒုတိယံပိ-လည်း၊တေသံခါ ရာနံ-တို့ကို၊ အနုပဒါနံ-တစ်ဖန်ပေးခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) ဣဒံ စိတ္တံ-သည်၊ နတာဝ ပရိသုဒ္ဓံ-သေး၊ ဣတိ-ဤသို့သိ၍၊ တီသု-နှ်သော၊ တာသုယေဝ အနုပဿနာသု-ထိုအနုပဿနာတို့ပင်၊ ကမ္မပ္ပဝတ္တနံ-ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှုကို ဖြစ်စေခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)။

တတော-၌ နာတိသဏှတရမလပွဝါဟနံ-အလွန်သိမ်မွေ့သော အညစ်အကြေးကိုမျောစေခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)ဝိယ၊ (တထာ) သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန-သည်၊ သြဋ္ဌာရိကသံယောဇနဒ္ဒယခေပနံ-ကြမ်းတမ်းသော သံယောဇဉ် ၂ ပါးအပေါင်းကို ကုန်စေခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ တတော-၌၊ ဝတ္ထံ-သည်၊ နတာဝ ပရိသုဒ္ဓံ-သေး၊ ဣတိ-ဤသို့ သိ၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ခါရတ္တယဒါနံ-ဆပ်ပြာ ၃ မျိုးအပေါင်းကို ပေးခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) ဣဒံ စိတ္တံ-သည်၊ နတာဝပရိသုဒ္ဓံ-သေး၊ ဣတိ-၍၊ တီသု-ကုန်သော၊ တာသုယေဝ အနုပဿနာသု-တို့၌ပင်၊ ကမ္မပ္ပဝတ္တနံ-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ တတော-၌၊ သဏှတရမလပွဝါဟနံ- အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သော အညစ်အကြေးကို မျောစေခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) အနာဂါမိ မဂ္ဂေန-သည်၊ အဏုသဟဂတ သံယောဇန ဒ္ဒယခေပနံ-သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော သံယောဇဉ် ၂-ပါးအပေါင်းကို ကုန်စေခြင်းကို (ဝေဒိတဗ္ဗံ)။

ဝတ္ထံ-သည်၊ နတာဝပရိသုဒ္ဓံ-သေး၊ ဣတိ-၍၊ ပုန, ခါရတ္တယဒါနံ-ဆပ်ပြာ ၃ မျိုးအပေါင်းကို ပေးခြင်းကို (ဝေဒိတဗ္ဗံ)ဝိယ၊ (တထာ)ဣဒံ စိတ္တံ-သည်၊ နတာဝ ပရိသုဒ္ဓံ-သေး၊ ဣတိ-၍၊ တီသု တာသုယေဝ အနုပဿနာသု ကမ္မပ္ပဝတ္တနံ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊တတော-ထိုမှနောက်၌၊ ဝိက္ခာလနေန-ဆေးကြောခြင်းအားဖြင့်၊ အံသု အဗ္ဘန္တရဂတော-ချည်မျှင်တို့၏ အတွင်း၌ ရောက်ကုန်သော၊မလေ-တို့ကို၊ ပဝါဟေတွာ-၍၊ ပရိဝုဒ္ဓသ-ထက်ဝန်.ကျင် စင်ကြယ်သော၊ ရဇတပဋ္ဌ သဒိသသ-ငွေ ပြားနှင့်တူသော၊

(ဝတ္ထုသည်စင်၊) ဂန္ဓကရဏ္ဍကေ-နံ့သာကြုတ် ၊ (နံ့သာ သေတ္တာ၌၊) နိုက္ခိတ္တသ-ထည့်ထားအပ်သော၊ ဝတ္ထုသ-အဝတ်ကို၊ ဣန္ဒိတကွဏေ-အလိုရှိအပ်ရာ, အလိုရှိအပ်ရာခဏ၌၊ ပရဒဟနံ-ဝတ်ရုံခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) အရဟတ္တမဂ္ဂေန-သည်၊ အဋ္ဌနံ, ကိလေသာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ ခေပိတတ္တာ-ကုန်စေအပ်ပြီး ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိသုဒ္ဓသ-သော၊ ခီဏာသဝစိတ္တသ-ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်စိတ်၏၊ ဣန္ဒိတိန္ဒိတကွဏော-၌၊ ဖလသမာပတ္တိဝိဟာရေန-နေကြောင်း ဖြစ်သော ဖလသမာပတ်ဖြင့်၊ ဝီတိနာမနံ-လွန်စေခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ ဣဒံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီး ကား။ အညေ၊ ပေ၊ ပဇဟတိတိဇ္ဇော-၌၊ သြပမ္မံ-ဥပမာတည်း။

စ-သာဓကကား။ သေယျထာပိ အာဝုသော၊ ပေ၊ သမုဋ္ဌိတံ ဂန္ဓတိတိ-သေယျထာပိ အာဝုသော၊ ပေ၊ သမုဋ္ဌိတံ ဂန္ဓတိဟူသော၊ ဇော သုတ္တံ-ဤပါဠိတော်ကို၊ (အာယသ္မတာ ခေမကေန) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်, ထေရဝဂ်, ခေမကသုတ်၊) [အာဝုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ဝတ္ထံ-သည်၊ သံကိလိဋ္ဌ-ညစ်နွမ်းသည်၊ မလဂ္ဂဟိတံ-အညစ်အကြေးသည် ယူအပ်သည်၊ (သိယာ)၊ တမေနံ-ထိုအဝတ်ကို၊ သာမိကာ-အဝတ်ရှင်တို့သည်၊ ရဇကဿ-အား၊ အနုပဒဇ္ဇေယ္ယုံ-ပေးကုန်ရာ၏။[အနု+ပ အနက်မရှိ၊ အဝတ်ကိုဖွပ်ဖို့ရန် အပ်နှံကုန်ရာ၏-ဟူလို။] တမေနံ-ထိုအဝတ် ကို၊ ရဇကော-သည်၊ ဥဿေဝါ-မြေပေါက်ဆပ်ပြာ၌ သော်လည်းကောင်း၊ [ယခုအခါ သုံးနေကျဖြစ်သော ဆပ်ပြာကြမ်းသည် မြေပေါ်၌ ပေါက်၏၊ ထိုဆပ်ပြာကြမ်းကို ဆိုလိုဟန် တူသည်၊] ခါရေဝါ-ပြာစစ် ဆပ်ပြာ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဂေါမယေဝါ-နွားချေး ဆပ်ပြာ၌သော်လည်းကောင်း၊ သမ္မဒ္ဒိတ္တာ-ကောင်းစွာနယ်၍၊ ဝါ-နှုံး၍၊ [သမ္မဒ္ဒိတ္တာ တိ ကိလေဒေတ္တာ-ဋီကာ၊] အစ္ဆေ-ကြည်လင်သော၊ ဥဒကေ-၌၊ ဝိက္ခာလေတိ- (သေယျထာပိ) ဆေးလျှော်ရာကဲ့သို့၊ တံဝတ္ထံ-သည်၊ ပရိသုဒ္ဓံ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်၊ ပရိယောဒါတံ-ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်စင်သည်၊ ကိဉ္စာပိဟောတိ၊ အထ ခေါ-ထိုသို့ပင် စင်ကြယ်ပါသော်လည်း၊ အသ-ထိုအဝတ်၏၊ အသမ္ဘဟတော-မပယ်နိုင်သေးသော၊ အဇာသဟဂတော-သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ဥဿဂန္ဓောဝါ-မြေပေါက်ဆပ်ပြာနံ့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ခါရဂန္ဓောဝါ-ပြာစစ် ဆပ်ပြာနံ့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဂေါမယဂန္ဓောဝါ-နွားချေးဆပ်ပြာနံ့သည်သော် လည်းကောင်း၊ ဟောတိ ယေဝ (သေယျထာပိ)-ရှိသေးသည်သာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊တမေ နံ-ထိုအဝတ်ကို၊ ရဇကော-သည်၊ သာမိကာနံ-တို့အား၊ ဒေတိ-ပြန်ပေး၏၊ တမေနံ-ကို၊ သာမိကာ-တို့သည်၊ ဂန္ဓပရိဘာဝိတေ-နံ့သာဖြင့်ထုံအပ်သော၊ ကရဏ္ဍကေ- ကြုတ်၌၊ (သေတ္တာ၌၊) နိုက္ခိပန္တိ (သေယျထာပိ)-သိမ်းထားကုန်သကဲ့သို့၊ အသ-ထိုအဝတ်၏၊ အသမ္ဘဟတော-သော၊ အဇာသဟဂတော-သော၊ ယောပိဥဿဂန္ဓော ဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ယောပိ ဂေါမယဂန္ဓောဝါ-သည် လည်းကောင်း၊ဟော တိ-ရှိ၏၊ သောပိ-ထိုဆပ်ပြာနံ့သည်

လည်း၊ ဝါ–ကိုလည်း၊ သမုဋ္ဌိတ်–အကြောင်းမဲ့ ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ (သေယျထာပိ)–ရောက်သကဲ့သို့၊

အာဝုသော–ငါ့ရှင်တို့၊ ဧဝမေဝခေါ–ဤအတူသာလျှင်၊ အရိယသာဝကသ–၏၊ ဝါ–သည်၊ ပဗ္ဗ–နှ်သော၊ သြရမ္ဘာဂိယာနိ–အောက်ကာမတဏှာ ကပ်တတ်ကုန်သော၊ သံယောဇနာနိ–တို့သည်၊ ပဟီနာနိ–ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသည်၊ ကိဉ္စာပိ ဘဝန္တိ–အကယ်၍လည်း ဖြစ်ပါပေကုန်၏၊ အထခေါ–ထိုသို့ပင် ပယ်အပ်ပြီးပါကုန်သော်လည်း၊ အသ–ထိုအရိယာသာဝက၏၊ ပဗ္ဗသု–နှ်သော၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု–တို့၌၊ အသမ္မူဟတော–မပယ်နုတ်အပ်သေးသော၊ အဏုသဟဂတော–သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ အသ္မိတိမာနော–ငါဖြစ်၏ဟူသော မာန်မာနသည်လည်းကောင်း၊ အသ္မိတိဆန္ဒော–ငါဖြစ်၏ဟုဖြစ်သော တဏှာဆန္ဒသည်လည်းကောင်း၊ အသ္မိတိအနုသယော–ငါဖြစ်၏ဟူသောတဏှာနုသယ, မာနာနုသယသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ ယေဝ–ရှိသေးသည်သာ၊ ["ဧတံမမ, ဧသောဟမသ္မိကိယူ၍ "အသ္မိတိမာနော"စသည်ဖြင့် ဆိုသည်။] သော–ထိုအရိယာသာဝကသည်၊ အပရေန သမယေန–နောက်အခါ၌၊ ပဗ္ဗသု–နှ်သော၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု–တို့၌၊ ဣတိ–ဤတရားသည်၊ ရူပံ–ရုပ်တည်း၊ ဣတိ–သည်၊ ရူပဿ–၏၊ သမုဒယော–ကြောင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဣတိ–သည်၊ ရူပဿ–၏၊ အတ္ထင်္ဂမော–ချုပ်ရာတည်း၊ ဣတိ–သည်၊ ဝေဒနာ–ဝေဒနာတည်း၊ ((ဣတိ ဝေဒနာယ သမုဒယော၊ ဣတိ ဝေဒနာယ အတ္ထင်္ဂမော၊) ဣတိ သညာ၊ (ဣတိ သညာယ သမုဒယော၊ ဣတိ သညာယ အတ္ထင်္ဂမော၊) ဣတိ–ဤတရားတို့သည်၊ သင်္ခါရာ–တို့တည်း၊ (ဣတိ သင်္ခါရာနံ သမုဒယော၊ ဣတိ သင်္ခါရာနံ အတ္ထင်္ဂမော) [ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်၊ ဤသို့ ဖော်၍ပေးပါ၊] ဣတိ–ဤတရားသည်၊ ဝိညာဏံ–ဝိညာဉ်တည်း၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော, ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမော–တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီ–ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝိဟရတိ၊ တဿ–ထိုအရိယာသာဝကသည်၊ (ဝိဟရတောဘိက္ခုစပ်၊) ဝါ–၏၊ ပဗ္ဗသု–နှ်သော၊ ဣမေသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု–တို့၌၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီနော–ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတော–နေလသော်၊ အသ–ထိုအရိယာသာဝက၏၊ ဝါ–သည်၊ ပဗ္ဗသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု, အသမ္မူဟတော–သော၊ အဏုသဟဂတော–သော၊ ယောပိ အသ္မိတိမာနော–အကြောင် ငါဖြစ်၏ဟု ဖြစ်သော မာန်မာနသည်လည်းကောင်း၊ ယောပိ အသ္မိတိဆန္ဒော–သည်လည်းကောင်း၊ ယောပိ အသ္မိတိအနုသယော–သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ–၏၊ သောပိ–ထိုမာနသည်လည်း၊ ဝါ–ထိုဆန္ဒသည်လည်း၊ ဝါ–ထိုအနုသယသည်လည်း၊ သမုဋ္ဌိတ်–အကြောင်းမဲ့ ပယ်သတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ–ရောက်၏။]

တတ္ထ-ထိုအသစ်ဖြစ်သော ကိလေသာတို့ကိုပယ်ရာ၌၊ (တစ်နည်း) ထိုလေးပါး သောမဂ်တို့တွင်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန-သည်၊ စိတ္တဂ်ံဝသေန-စိတ်၏ အစိတ်အပိုင်း၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇနက ပါပဓမ္မေဟိ-ဖြစ်သော အကုသိုလ်စေတသိက် တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ပဟီယန္တိ-ပယ်အပ်ကုန်၏၊ [နိဗ္ဗာန်ရဲ့ ပဝတ္တမာနေ စိတ္တေ တဿ သံကိလေသဝေါဒါနကရာ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇာ စေတသိကာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ တဿဂ်ဘူတာ အဝယဝါဝိယဟောန္တိတိ "စိတ္တဂ်ံဝသေနာ" တိဝုတ္တံ၊-ဋီကာ။] သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန-ကြောင့်၊ စိတ္တဂ်ံဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနကပါပဓမ္မေဟိ သဒ္ဓိ, ဒွေ-နှင့်သော၊ ဒေါမနဿ သဟဂတစိတ္တာနိ-ဒေါမနဿဝေဒနာနှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်၊ တနုကာနိ-နည်းပါးကုန်သည်၊ ဘဝန္တိ-၏၊ အနာဂါမိမဂ္ဂေန-သည်၊ သမ္မယုတ္တဓမ္မေဟိ-သမ္မယုတ်တရားတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ, တာနိယဝ-ထိုဒေါမနဿ သဟဂုတ် စိတ်တို့ကိုပင်၊ ပဟီယန္တိ-၏၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန-သည်၊ ပေ၊ အကုသလ စိတ္တာနိ-တို့ကို၊ ပဟီယန္တိ-၏၊ ဒွါဒသန္နံ-ကုန်သော၊ ဣမေသံ အကုသလစိတ္တာနံ-တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို၊ ပဟီနကာလတော-ပယ်အပ်ပြီးရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ခီဏာသဝဿ-ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စိတ္တဂ်ံဝသေန-ဖြင့်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ပဋ္ဌာတော-နောက်၌၊ ပဝတ္တနက ကိလေသောနာမ-ဖြစ်သော ကိလေသာ မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့။

တတြ-ထိုကိလေသာ နောက်ထပ်မဖြစ်ရာ၌၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ သြပမ္မံ-တည်း၊ ကိရ-ချဲ့၊ ဧကော-တစ်ယောက်သော၊ မဟာရာဇာ-မဟာရာဇာသည်၊ ပစ္စန္တေ-တိုင်းပြည်၏ အစွန်အဖျားအရပ်၌၊ အာရက္ခံ-အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဒတ္ဝာ-၍၊ မဟာနဂရေ-မြို့ကြီး၌၊ ဣဿရိယံ-အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ စည်းစိမ်ကို၊ အနုဘဝန္တော-ခံစားလျက်၊ ဝသတိ-နေ၏၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ အဿ-ထို မဟာရာဇာ၏၊ ပစ္စန္တော-သည်၊ ကုပ္ပိ-ပျက်စီးပြီ၊ (သူပန်ထပြီ) [ကုပဓာတ်, ဒိဝါဒိယ ပစ္စည်း, အဒ္ဒတ္တနိ ဣ္ဏိဝိဘတ်၊ အစ္ဆိုစာအုပ်၌ "ကုပိတော"ဟုရှိ၏၊ မကောင်း။] တသ္မိံ သမယေ-၌၊ ဒွါဒသ-ကုန်သော၊ စောရဓေဋ္ဌကာ-သူပုန်ခေါင်းဆောင်တို့သည်၊ အနေကေဟိ-နှင်သော၊ ပုရိသသဟဿေဟိ-ယောက်ျား အထောင်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ရဋ္ဌ-တိုင်းပြည်ကို၊ ဝိလုမ္ပန္တိ-လုယက်ကြကုန်၏၊ ပစ္စန္တဝါသိနော-တိုင်းပြည်၏အစွန်အဖျား၌ နေကြကုန်သော၊ မဟာမတ္တာ-အမတ်ကြီးတို့သည်၊ ပစ္စန္တော-သည်၊ ကုပ္ပိတော-ပျက်ပါပြီ၊ (သူပုန်ထပါပြီ) ဣတိ-ဤအကြောင်းကို၊ ရညော-မင်း၏အထံသို့၊ ပဟိဏိံသု-ပို့ကြကုန်ပြီ၊ ရာဇာ-သည်၊ (တုမှေ-သင်အမတ်တို့သည်၊) ဝိသဇ္ဇာ-စွန့်လွှတ်အပ်သာ ကိုယ်စိတ်ရှိကုန်သည်၊ (ရှဉ့်ရှာခြင်းကင်း, ရဲတင်းကုန်သည်၊) (ဟုတ္တာ)၊ ဂဏ္ဍုထ-ဖမ်းယူကြကုန်၊ အဟံ-ငါသည်၊ တုမှာကံ-သင်အမတ်တို့၏ အပေါ်၌၊ ကတ္တဗ္ဗံ-ပြုထိုက်သော အမှုကို၊ ကရိဿာမိ-ပြုအံ့၊ ဣတိ-

သို့၊ သာသနံ-နှုတ်မှာစကားကို၊ ပဟိဏိ-ပေးပို့ပြီ၊ တေ-ထို အမတ်တို့သည်၊ ပဌမ သမ္ဘဟာရေနေ၀-ပဌမအကြိမ် တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့်ပင်၊ အနေကေဟိ-နှိပ်သော၊ ပုရိသ သဟဿေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိं၊ ပဋ္ဌ-ကုန်သော၊ စောရဗဋ္ဌကေ-တို့ကို၊ ဃာတယိ"သု-သတ်နိုင်ကြကုန်ပြီ၊ သေသာ-နှိပ်သော၊ သတ္တဇနာ-ခုနစ်ယောက်သော သူပုန်ခေါင်းဆောင် တို့သည်၊ အတ္တနော အတ္တေနော-၏၊ ပရိ၀ါရေ-အခြံအရံတို့ကို၊ ဂဟေတ္မာ-ခေါ်၍၊ ပဗ္ဗတं-တောင်သို့၊ ပဝိသိ"သု-၀င်ကြကုန်ပြီ၊ အမစ္စာ-တို့သည်၊ တံပ၀တ္တိं-ထိုဖြစ်ပုံအကြောင်းကို၊ ရညော-မင်း၏အထံသို့၊ ပေသယိ"သု-နှိပ်ပြီ။

ရာဇာ, တုမှာကံ-သင်အမတ်တို့၏ အပေါ်၌၊ ကတ္တဗ္ဗယုတ္တံ-ပြုခြင်းအား လျောက်ပတ်သောအမှုကို၊ အဟံ, ဇာနိဿာမိ-သိအံ့၊ တေပိ-ကြွင်းကျန်သော ထိုသူပုန် တို့ကိုလည်း၊ ဂဏှထ-နှိပ်၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍၊ ဓနံ-ဥစ္စာကို၊ ပဟိဏိ-ပို့ပြီ၊ တေ-ထိုအမတ်တို့သည်၊ ဒုတိယသမ္ဘဟာရေန-၂-ကြိမ်မြောက် တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့်၊ ဒွေ-နှိပ်သော၊ စောရဗဋ္ဌကေ-တို့ကို၊ ပဟရိ"သု-ပုတ်ခတ်နိုင်ကုန်ပြီ၊ (အသေမသတ်နိုင်ကုန်သေး) တေသံ-ထိုသူပုန်ခေါင်းဆောင်တို့၏၊ ပရိ၀ါရေပိ-အခြံအရံတို့ကိုလည်း၊ ဒုဗ္ဗလေ-အားမရှိသည်တို့ကို၊ အဂ်သု-ပြုနိုင်ကုန်ပြီ၊ သဗ္ဗေပိ-လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ-ထိုသူပုန်တို့သည်၊ ပလာယိတ္မာ-ထွက်ပြေး၍၊ ပဗ္ဗတं ပဝိသိ"သု၊ တံပိ ပ၀တ္တिं-ကိုလည်း၊ အမစ္စာရညော ပေသယိ"သု။

ပန,ရာဇာ-သည်၊ ဝိသဇ္ဇာ-နှိပ်သည်၊ (ဟုတ္မာ) ဂဏှန္တု၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍၊ ဓနံ-ကို၊ ပဟိဏိ-ပြီ၊ တေ-ထိုအမတ်တို့သည်၊ တတိယသမ္ဘဟာရေန-ခြင်းဖြင့်၊ သဟာယပုရိသေဟိ-အဖော်ယောက်ျားတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိं, ဒွေ-နှိပ်သော၊ စောရဗဋ္ဌကေ-တို့ကို၊ ဃာတယိတ္မာ-သတ်၍၊ ပေ၊ ပေသယိ"သု-နှိပ်ပြီ။

ပုန,ရာဇာ-သည်၊ အ၀သေသေ-ကြွင်းသောသူပုန်တို့ကို၊ ပေ၊ ပဟိဏိ-ပြီ၊ တေ-ထိုအမတ်တို့သည်၊ စတုတ္ထသမ္ဘဟာရေန-ဖြင့်၊ သပရိ၀ါရေ-အခြံအရံနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒ္ဝါဒသန္နံ-ကုန်သော၊ စောရဗဋ္ဌကာနံ-တို့၏၊ ၀ါ-တို့ကို၊ ဃာတိ တကာလတော-သတ်အပ်ပြီးရာအခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ စောရောနာမ-မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ဇနပဒါ-ဇနပုဒ်တို့သည်၊ (ဇနပုဒ်နေသူလူတို့သည်၊) ခေမာ-ဘေးမရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္မာ)၊ဥရေ-ရင်ပေါ်၌၊ ပုတ္တေ-သားသမီးတို့ကို၊ နစ္ဆေန္တာ-ကစေကုန်လျက်၊ ဝိဟရန္တိ မညေ-နေကြသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရာဇာ-သည်၊ ဝိဇိတသင်္ဂါမေဟိ-အောင်အပ်ပြီးသော စစ်ပွဲရှိကုန်သော၊ ယောဓေဟိ-သူရဲကောင်းတို့သည်၊ ပရိ၀ုတော-ခြံရံအပ်သည်၊ ဝရပါသာဒဂတော-မြတ်သောပြာသာဒ်ထက်၌ ရောက်သည် (ဟုတ္မာ) မဟာသမ္ဘတ္တိं-ကြီးစွာသော စည်းစိမ်ကို၊ အနုဘ၀ိ-ခံစားပြီ။

တတ္ထ–ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ မဟာရာဇာ–မဟာရာဇာကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဝိ ယ၊ (တထာ)၊ ဓမ္မရာဇာ–တရားမင်း ဘုရားကို၊ (ဝေဒိဗ္ဗော)၊ ပစ္စန္တ ဝါသိနော–တိုင်းပြည်၏ အစွန်အဖျား၌ နေကြကုန်သော၊ အမစ္စာ–တို့ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ) ဝိယ၊ (တထာ) ယောဂါဝစရာ–အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ လုည့်လည် ကျက်စားကုန် သော၊ ကုလပုတ္တာ–အမျိုးကောင်းသားတို့ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ဒွါဒသ–နှ်သော၊ စော ရဒေဋ္ဌကာ–တို့ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ) ဝိယ၊ (တထာ) ဒွါဒသ–နှ်သော၊ အကုသလစိတ္တာနိ (ဝေဒိတဗ္ဗာနိ)၊ တေသံ–ထိုသူပုန်ခေါင်းဆောင်တို့၏၊ သဟာယာ–အဖော်ဖြစ်ကုန် သော၊ အနေကသဟဿပုရိသာ–တို့ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ) ဝိယ၊ (တထာ) စိတ္တဂီဝသေန– စိတ်၏ အစိတ်အပိုင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဥပဂ္ဂနကပါပဓမ္မာ–ဖြစ်သော အကုသိုလ်စေ တသိက်တရားတို့ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ရညော–မင်း၏အထံသို့၊ (ပဟိတ၌ စပ်)၊ ပစ္စန္တော–သည်၊ ကုပ္ပိတော–ပြီ၊ ဣတိ–ဤအကြောင်းကို၊ ပဟိတကာလော–ပို့အပ် ရာအခါကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) အာရမဏော–၌၊ ကိလေသေသု–တို့ သည်၊ ဥပဂ္ဂန္တေသု–ဖြစ်ကုန်လသော်၊ ဘဏ္ဍေ–မြတ်စွာဘုရား၊ မေ–တပည့်တော်၏ သန္ဓာန်၌၊ ကိလေသော–သည်၊ ဥပဂ္ဂန္တော–ဖြစ်ပါပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ သတ္ထု–အား၊ အာ ရောစနကာလော–လျှောက်ရာအခါကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဝိသဋ္ဌာ (ဟုတ္တာ)၊ ဂဏ္ဌန္တု၊ ဣတိ–ဤသို့မှာ၍၊ ဓနဒါနံ–ဥစ္စာကိုပေးခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ)၊ ဘိက္ခု– ရဟန်း၊ ကိလေသေ–တို့ကို၊ နိဂ္ဂဏှ–နှိပ်လော၊ ဣတိ–သို့၊ ဓမ္မရညော–၏၊ ကမ္မ ဋ္ဌာနာစိက္ခဏ်–ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောတော်မူခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ သ ပရိဝါရာနံ– နှ်သော၊ ပဋ္ဌန်–နှ်သော၊ စေရဒေဋ္ဌကာနံ–တို့၏၊ ဝါ–တို့ကို၊ ယာတိတကာလော– သတ်အပ်ရာ အခါကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန–သည်၊ သသမ္မယုတ္တာနံ–သမ္မယုတ် တရားနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ပဋ္ဌန်–နှ်သော၊ အ ကုသလစိတ္တာနံ–တို့ကို၊ ပဟာနံ–ပယ်ခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)။

ပုန, ရညော–မင်း၏အထံသို့၊ ပဝတ္တိပေသနံ–ဖြစ်ပုံ အကြောင်းကို ပေးပို့ခြင်း ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဒသ–အား၊ ပဋိလဒ္ဓဂုဏာရောစနံ–ရ အပ်ပြီးသော ဂုဏ်ကို လျှောက်ထားခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ သေသကေစ–ကြွင်းကျန် သောခေါင်းဆောင်တို့ကိုလည်း၊ ဂဏ္ဌန္တု၊ ဣတိ–ဤသို့မှာ၍၊ ဓနဒါနံ–ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) ဘဂဝတော–၏၊ သကဒါဂါမိသ–၏၊ ဝါ–ဖို့၊ ဝိပဿနာစိက္ခနံ– ဝိပဿနာကို ဟောတော်မူခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ ဒုတိယသမ္ဘဟာရေန–ဖြင့်၊ သပရိ ဝါရာနံ, ဒ္ဝိန္နံ, စောရဒေဋ္ဌကာနံ–တို့ကို၊ ဒုဗ္ဗလီကရဏ်–မရှိအောင်ပြုခြင်းကို၊ (ဝေဒိ တဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန–သည်၊ သသမ္ဘယုတ္တာနံ–ကုန်သော၊ ဒ္ဝိန္နံ– ကုန်သော၊ ဒေါမနဿစိတ္တာနံ–ဒေါမနဿ ဝေဒနာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်တို့၏၊ တနု ဘာဝကရဏ်–နည်းပါးသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊

ပုန၊ ပေ၊ ဘဂဝတော-၏၊ အနာဂါမိမဂ္ဂသ-၏၊ ဝါ-ဖို့၊ ဝိပဿနာစိက္ခန်-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ ပေ၊ စောရဇေ္ဌကာနံ-တို့ကို၊ ဃာတနံ-သတ်ခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ)၊ ပေ၊ ဒေါမနဿစိတ္တာနံ-တို့ကို၊ ပဟာနံ-ပယ်ခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ ပုန၊ ပေ၊ ဘဂဝတော-၏၊ အရဟတ္တမဂ္ဂသ-၏၊ ဝါ-ဖို့၊ ဝိပဿနာစိက္ခန်-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ စတုတ္ထဿမဗဟာရေန-၄ ကြိမ်မြောက်တိုက်ခိုက် ခြင်းဖြင့်၊ သပရိဝါရာနံ-နံသော၊ ပဠန္ဓံ-နံသော၊ စောရဇေ္ဌကာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့ ကို၊ ဃာတိတကာလတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဇနပဒဿ-၏၊ ခေမကာလော-သောမ ရှိရာအခါကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ) အရဟတ္တမဂ္ဂေန-သည်၊ သသမ္မယု တ္တေသု-နံသော၊ ပဠေသု-နံသော၊ အကုသလစိတ္တေသု-တို့ကို၊ ပဟီနေသု-ပယ်အပ်ပြီး ကုန်လသော်၊ ဒ္ဝါဒသန္နံ-ကုန်သော၊ အကုသလစိတ္တာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပဟီန ကာလတော-ပယ်အပ်ပြီးရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ပုန, စိတ္တဂီဝသေန-ဖြင့်၊ ဥပဓိ နကဿ-ဖြစ်သော၊ အကုသလမမ္မသ-အကုသိုလ်တရား၏၊ အဘာဝေါ-မရှိခြင်း ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဝိဇိတသင်္ဂါမ အမစ္စဂဏာပရိဝုတသ-အောင်အပ်ပြီးသော စစ်ပွဲရှိသော အမတ် အပေါင်းခြံရံအပ်သော၊ ရညော-၏၊ [စစ်ပွဲကို အောင်မြင်သသည်ကား မင်းမဟုတ်၊ အမတ်တို့တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဝိဇိတသင်္ဂါမ အမစ္စဂဏ ပရိဝုတသ"ဟု သမာသ်ရှိစေ၊] ဝရပါသာဒေ-မြတ်သောပြာသာဒ်၌၊ မဟာသမ္မတ္တိအနုဘဝနံ-ကြီးကျယ်သော စည်းစိမ်ကို ခံစားခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) ခီဏာသဝ ပရိဝုတသ-ရဟန္တာအပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သော၊ ဓမ္မရညော-တရားမင်း ဘုရား၏၊ သုညတ အနိမိတ္တ အပ္ပဏိဟိတဘေဒေသု-သုညတ, အနိမိတ္တ, အပ္ပဏိဟိတ အပြားရှိကုန်သော၊ သမာပတ္တိသုခေသု-သမာပတ်ပတ်ချမ်းသာတို့တွင်၊ ဣဋ္ဌိ တိဋ္ဌိတ ဖလသမာ ပတ္တိသုခါနုဘဝနံ-အလိုရှိအပ်သော အလိုရှိအပ်သော ဖလသမာပတ်ချမ်းသာကို ခံစားတော်မူခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ကုသလာဓမ္မာ တိပဒဿ-ကုသလာဓမ္မာပုဒ်၏၊ ဝဏ္ဏနာ-ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာသည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

အကုသလပဒ မမ္မုဒ္ဒေသဝါရ

ပထမစီတွဲအဖွင့်

ဣဒါနိ–ကုသလာဓမ္မာဟူသော မာတိကာပုဒ်ကို အကျယ်ဝေဖန်တော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ အကုသလဓမ္မပဒံ–အကုသလာဓမ္မာဟူသော မာတိကာပုဒ်ကို၊ ဘာဇေတွာ–အကျယ်ဝေဖန်တော်မူ၍၊ ဒသေ့တုံ–ဌာ၊ ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာတိ အာဒိ–ကို၊ (ဘဂဝတာ) အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ–ထိုကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဓမ္မဝဝတ္ထာနာဒိဝါရပွဘေဒေါစ–ဓမ္မဝဝတ္ထာန အစရှိသော ဝါရအထူးအပြားကိုလည်း ကောင်း၊ ဟေဋ္ဌာ–၌၊ အာဂတာနံ–လာကုန်သော၊ ပဒါနံ–ယသို့ သမယေ အစရှိသော ပုဒ်တို့၏၊ အတ္ထဝိနိစ္ဆယောစ–အနက် အဆုံးအဖြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌာ–၌၊ (ကုသလာ ဓမ္မာပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပြရာအောက်၌၊) ဝုတ္တနယေနေဝ–ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော–၏။

[အားလုံးပင် ထိုနည်းအတိုင်း သိရမည်လောဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "တတ္ထ တတ္ထ" စသည်မိန့်၊] ပန–ဆက်၊ တတ္ထ တတ္ထ–ထိုထိုအရာ၌၊ ဝိသေသမတ္တ မေဝ–အထူးမျှကိုသာ၊ ဝဏ္ဏယိဿာမ–ဖွင့်ကုန်အံ့၊ တတ္ထ–ထို ဝိသေသမတ္တဌာနတို့တွင်၊ (ယောနောဌ "တတ္ထာတိ အကုသလာဓိကာရေ"ဟု စွဲ၏၊) တာဝ–ဓမ္မုဒ္ဒေသဝါရမှ

ဝုတ္တနယေနေဝ။ ။"ဝုတ္တနယေနေဝ"ဟုဆိုသော်လည်း ကုသိုလ်၌ဆိုအပ်ခဲ့သော နည်းအတိုင်း မသိနိုင်၊ ထိုနည်းသို့ အစဉ်လိုက်၍ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ သိထိုက်သည်ကို "ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော"ဟုဆိုသည်၊ [ကုသလေ ဝုတ္တနယံ အနုဂန္တွာ၊ပေ၊ အာဟ–ဋ္ဌိကာ။]

ရဲ့ဦးအံ့–သမယအတွက် သမဝါယမ စသောအနက် ၅–မျိုးကို ကုသိုလ်၌ပြခဲ့ သော်လည်း ထိုအနက်များတွင် စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏ၊ တဏှာဂတုပ္ပါဒါဒိခဏာ အနက်သည် အကုသိုလ်၌ မရနိုင်၊ ဣဋ္ဌာရုံဝယ် ကုသိုလ်စိတ်၏ သောမနဿ ဖြစ်ပုံကိုပြရာ၌လည်း သဒ္ဓါဗကုလတာ စသော အကြောင်းများကို ပြခဲ့၏၊ ဤ၌ကား ထိုအကြောင်းများ မရနိုင်၊ လောဘ၏ လွမ်းမိုးမှုကြောင့် သောမနဿဖြစ်ရ၏၊ အနိဋ္ဌာရုံ၌သော်လည်း ဣဋ္ဌ အခြင်းအရာကို ယူမှုကြောင့် သောမနဿ ဖြစ်ရ၏၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ သိရသည်။

ထို့ပြင်–ကုသိုလ်၏ အတ္ထလက္ခဏာ စသည်ကိုပြရာ၌ အာရောဂျ စသည်ကို ပြခဲ့၏၊ ဤ၌ကား ကိလေသာ အနာရောဂါရှိသောကြောင့် "အနာရောဂျ, သာဝဇ္ဇ, အကောသလ္ လ သမ္ပယုတ္တတို့ကြောင့် အကုသလ အမည်ရပုံကိုလည်းကောင်း, သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါကလက္ခဏံ, အနုတ္ထဇနနရသံ, သံကိလေသပစ္စုပဋ္ဌာနံ, အယောနိသော မနသိကာရ ပဒဋ္ဌာနံ"ဟု လက္ခဏာ စသည်ကိုလည်းကောင်း ကုသိုလ်၌ ဆိုအပ်ပြီးကို အစဉ်လိုက်၍ ပြောင်းပြန်အားဖြင့် သိရသည်–အနု။

ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော၊) သမယဝဝတ္ထာနေ-သမယဝဝတ္ထာနဝါရဏ်၊ ယသ္မာ, ကုသလသ-၏၊ (ဘူမိဘောဒေါ-ဘုံအားဖြင့် အထူးအပြားသည်၊ အတ္ထိ) ဝိယ၊ အကုသလသ-၏၊ ဘူမိဘောဒေါ-သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဘူမိဗေဒ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဧကန္တ-တစ်ခုသော အဖို့အားဖြင့်၊ (စင်စစ်ကေန်အမှန် အားဖြင့်၊) ကာမာဝစရံ-သည်၊ သမာနံပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ တံ-ဤအကုသိုလ်စိတ်ကို၊ ကာမာဝစရန္တိ-ကာမာဝစရဟူ၍၊ နာ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မမူအပ်၊ [ဘုံအထူးအပြား မရှိသောကြောင့် လျှင်းပါးဖွယ်မရှိရုကား "ကာမာဝစရံ"ဟု ထည့်၍ ဟောတော်မမူအပ်-ဟူလို။]

ဒိဋ္ဌိဂတသမ္မယုတ္တန္တိ ဧတ္ထ-ဌ၊ ဒိဋ္ဌိဝေ-ဒိဋ္ဌိသည်ပင်၊ (ဂတသဒ္ဒသ-၏၊ တဗ္ဘာဝဝုတ္တိတ္တာ-တဗ္ဘောအနက်ဌ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဒိဋ္ဌိဂတံ-ဒိဋ္ဌိဂတမည်၏၊ (ဂတမာနိဝိယ-အဘယ်ပုဒ်တို့ကဲ့သို့နည်း၊) ဂူထဂတံမုတ္တဂတံတိ အာဒီနိဝိယ-ဂူထဂတ်မုတ္တဂတ် အစရှိသော ပုဒ်တို့ကဲ့သို့တည်း၊ ["ဂူထမေဝ ဂူထဂတံ, မုတ္တမေဝ မုတ္တဂတံ"ဟု ပြုရသကဲ့သို့တည်း၊ ဂတအတွက် အနက်မရှိ၊ ဤသမာသ်မျိုးကို "တဗ္ဘာဝဝုတ္တိကမ္မဓာရည်းသမာသ်" ဟု ခေါ်သည်။]

ဝါ-တစ်နည်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗာဘာဝတော-သိထိုက်သောသဘော၏မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဧတံ-ဤသဘောတရားသည်၊ ဒိဋ္ဌိယာ-မိစ္ဆာအယူ၏၊ ဂတမတ္တမေဝ-ဖြစ်ခြင်းမျှ သာတည်း၊ ဣတိပိ-လည်း၊ ဒိဋ္ဌိဂတံ-မည်၏၊ [ဝါသဒ္ဒါ ပါပြီးဖြစ်သောကြောင့် "ဣတိပိ"ဟု "ပိ"ပါသည်ကား ပိုဟန်တူသည်။] တေန-ထိုမိစ္ဆာအယူနှင့်၊ သမ္မယုတ္တံ-အညီအမျှ ကေပွါဒတာ အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်သောစိတ်တည်း၊ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္မယုတ္တံ-စိတ်။

ဂန္ဓဗ္ဗာဘာဝတော။ ။"ဗုဒ္ဓိတဗ္ဗာဘာဝတော"ဟု ဋီကာဖွင့်၏၊ ဂမုဓာတ်အတွက် ဗုဓိအနက်ကိုဖွင့်ခြင်းတည်း၊ ဂတမတ္တံကိုလည်း ဂတိမတ္တံ ဂဟဏမတ္တံ-ဟု ဖွင့်သည်၊ ဒိဋ္ဌိသည် ရုပ်နာမ်ကို "အတ္တ, သတ္တ, ပုဂ္ဂလ, ဇီဝ"ဟုလည်း ယူ၏၊ ထို အတ္တစသော အရသည် သိထိုက်သော (သိစရာဖြစ်သော) အရာမဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ဒိဋ္ဌိမှာ "ဂန္ဓဗ္ဗအဘာဝ-တကယ် သိထိုက်သောအရာ အာရုံမရှိ"ဟု ဆိုသည်၊ ဤသို့သိထိုက်သော (သိဖို့ကောင်းသော) အာရုံမရှိသောကြောင့် "ဒိဋ္ဌိယာ+ဂတ မတ္တမေဝ-ဒိဋ္ဌိ၏ ဖြစ်ခြင်းမျှကိုသာ (အယူမျှကိုသာ) ဒိဋ္ဌိဂတ"ဟု ခေါ်ရသည်။ [မတ္တဖြင့် "သိစရာ အာရုံမရှိ"ဟု ကန့်၍၊ ဧဝဖြင့် ထိုသို့ မရှိသည်ကို ခိုင်မြဲစေသည်။] ဤအလို "ဒိဋ္ဌိယာ+ဂတံ-ဖြစ်ခြင်းမျှတည်း၊ ဒိဋ္ဌိဂတံ-ခြင်း"ဟုပြု၊ ဤပြခဲ့သော ၂-နည်းအပြင် "ဒိဋ္ဌိသု+ဂတံ အန္တောဂတံတိ ဒိဋ္ဌိဂတံ"ဟုလည်း ရှေးဌ ပြခဲ့သေး၏။ ["ဒိဋ္ဌိယာဝါ ဂမနတ္တံ, နာ ဧတ္ထ ဂန္ဓဗ္ဗော အတ္တာဒိကော ကောစိ အတ္ထိတိ ဒိဋ္ဌိဂတံ"-ဋီကာကျော်။]

တတ္ထ–ထိုဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တံဟူသော ပါဠိ၌၊ အသဒ္ဓမ္မသမုဋ္ဌာနံ–သဒ္ဓမ္မမဟုတ်သော တရားကို ကြားနာရခြင်းလည်းကောင်း၊ (မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့၏ တရားကို ကြားနာရခြင်းလည်းကောင်း၊) အကလ္လာဏမိတ္တတာ–ကလျာဏ မဟုတ်သော မိတ်ဆွေရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ (သူတော်မဟုတ် သူယုတ်မာတို့နှင့် ပေါင်းသင်းရခြင်းလည်းကောင်း၊) အရိယာနံ–အရိယာတို့ကို၊ အဒဿနကာမတာဒီနံ–ဖူးမြင်ခြင်းကို အလိုမရှိသူ၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့လည်းကောင်း၊ (အာဒိ–ဖြင့် နောက်နား၌ လာတော့ဖြစ်သော အရိယဓမ္မေ အကောဝိဒတ္တ စသည်တို့ကိုယူ၊) အယောနိသော–စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း၏အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့်၊ မနသိကာရော–စိတ်၌ ပြုခြင်းလည်းကောင်း၊ (နလုံးသွင်းခြင်းလည်းကောင်း)၊ ဣတိဝေမာဒီဟိ–ဤသို့ အစရှိကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ–အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌိဂတသင်္ခါတသ–ဒိဋ္ဌိဂတဟုဆိုအပ်သော၊ ဣမဿ မိစ္ဆာဒဿနဿ–ဤမိစ္ဆာအမြင်၏၊ (ဤမိစ္ဆာအယူ၏)၊ ဥပ္ပတ္တိ–ဖြစ်ပုံကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–၏။

ဟိ–ချဲ့၊ ဒိဋ္ဌိဝါဒ ပဋိသံယုတ္တာ–မိစ္ဆာ အယူဝါဒနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော၊ ယေ ဧတေ အသဒ္ဓမ္မာ–အကြင်သို့သော ဤသဒ္ဓမ္မ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့သည်၊ (သန္တိ)၊ တေသံ–ထိုအသဒ္ဓမ္မတို့ကို၊ (သဝနေနဠ္ဠ စပ်)၊ ဗဟုမာနပုဗ္ဗင်္ဂမေန–များစွာ မြတ်နိုးခြင်းရှေ့သွားခြင်းရှိသော၊ အတိက္ကန္တ မဒ္ဓေတ္ထေန–လျစ်လျူရှုခြင်းကိုလွန်သော၊ ဥပပရိက္ခာ

အယောနိသော မနသိကာရ။ ။တွေ့ရကြုံရသောအာရုံတစ်ခု၌ မသင့်မတော် နလုံးသွင်းမှုသည် အသဒ္ဓမ္မသမုဋ္ဌာန အကလျာဏမိတ္တ စသော ရှေ့အကြောင်းများ အရင်းခံလျက်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် အယောနိသော မနသိကာရကို သီးခြားအကြောင်း တစ်ပါးအဖြစ်ဖြင့် ဆိုဖွယ်မလိုတော့သည် မဟုတ်ပါလော–ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား အယောနိသော မနသိကာရဟူသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် ဧကဝိထိတွင် ပါဝင်သော အာဝဇ္ဇန်းတည်း၊ ထိုအာဝဇ္ဇန်းက မသင့်မတော် နလုံးသွင်းမှု (အယောနိသော မနသိကာရ) ပြုလိုက်မှ အကုသိုလ်ဧကျိုးဖြစ်ရ၏၊ ဤသို့လျှင် အယောနိသော မနသိကာရသည် အသဒ္ဓမ္မ စသည်တို့ကဲ့သို့ ဝေးသောအကြောင်း မဟုတ်, အကုသိုလ် ဖြစ်ဖို့ရန် အလွန်နီးကပ်သော အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် သီးခြား အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် ဆိုရသည်။

ထို့ပြင် အသဒ္ဓမ္မသမုဋ္ဌာနစသော ရှေ့အကြောင်းများသည် အကုသိုလ်ဖြစ်ဖို့ရန် ဧကန် မဟုတ်ကြ၊ အသဒ္ဓမ္မကို နာရ, အကလျာဏမိတ္တနှင့် ပေါင်းရသော်လည်း စဉ်းစားဉာဏ်ရှိသူမှာ ကုသိုလ်ဖြစ်နိုင် သေး၏ ; ဧကဝိထိတစ်ခု အကြိမ်ရောက်မှ အယောနိသော မနသိကာရဖြစ်လျှင်ကား ဧကန် အကုသိုလ်သာဖြစ်ရတော့သည်၊ ဤသို့ အကုသိုလ်ဖြစ်ဖို့ရန် ဧကန်အကြောင်းဖြစ်သော ကြောင့်လည်း အယောနိသော မနသိကာရကို သီးခြား အကြောင်းတစ်ပါးအဖြစ်ဖြင့် ပြသည်။ [အာသန္နပေ၊ဧကန္တ ကာရဏတ္တာစ။–ဋီကာ။]

တေသံ၊ပေ၊ သဝနေန။ ။ယခုအခါ၌ "နောက်ဘဝမရှိ, မိဘတို့ပြုအပ်သော ကောင်းမှု မကောင်းမှု မရှိ, ဂ ဂ၏အကျိုးမရှိ" စသော အယူဝါဒတို့သည် သဒ္ဓမ္မ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အသဒ္ဓမ္မတို့တည်း။ ထိုအသဒ္ဓမ္မကို ဟောပြောသောစကား, ရေးသားအပ်သော စာတို့ကို ကြားနာခြင်း ကြည့်ရှုခြင်း၌ နဂိုရ်က သမ္မာဒိဋ္ဌိ အခံရှိသူတို့သည် ဗဟုသုတအဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း ဟုတ်နိုင်

ရဟိတေန-စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းမှ ကင်းသော၊ သဝနေန-ကြားနာခြင်းကြောင့်လည်း ကောင်း (ဒေတံ ဥပပ္ဇတိ၌ စပ်။)

[အသဒ္ဓမ္မသဝနဏ် အကျယ်မှတစ်ပါး အကလျာဏမိတ္တတာ စသည်၏ အကျယ်ကိုပြလို၍ "ယေစ ဒိဋ္ဌိဝိပန္နာ" စသည်မိန့်။] စ-သည်သာမကသေး၊ ဒိဋ္ဌိဝိပန္နာ-ပျက်သောအယူရှိကုန်သော၊ ယေ အကလျာဏမိတ္တာ-အကြင် ကလျာဏမဟုတ်သော မိတ်ဆွေတို့သည်၊ (သန္တို)၊ တံ သမ္ဘဝကံတာသခါ တာယ-ထိုအကလျာဏမိတ္တတို့၌ ညွှတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော၊ [အကလျာဏမိတ္တတို့အပေါ်၌ အထင်ကြီး၍ သူပြောလျှင် ဟုတ်၏၊ သူလုပ်တာမှန်၏ စသည်ဖြင့် ကိုင်းရှိုင်းခြင်းဟုဆိုအပ်သော။] အကလျာဏမိတ္တတာယ-ကလျာဏ မဟုတ်သော မိတ်ဆွေရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓါဒီနံ-နှင်သော၊ အရိယာနံ စေဝ-အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သပ္ပုရိသာနံ စ-သူတော်ကောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဒဿနကာမတာယ-ကြည်ရှုဖူးမြော်ခြင်းကို အလိုမရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ [ယခုအခါ ပညာရှိသူတော်ကောင်းကို မဆည်းကပ်လိုခြင်း, မဆည်းကပ်ရုံမျှမက မတော်တဆတွေ့မှာကို သော်မှ ရှက်နေခြင်းမျိုးတည်း၊] စတုဿတိ ပဌာနာဒိဘေဒေ-၄-ပါးသော သတိပဋ္ဌာန် အစရှိသော၊ အရိယဓမ္မေ-အရိယာတို့၏ တရားဌ၊ အကောဝိဒတ္တေန-မကျွမ်းကျင်သူ၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခသံဝရပေ၊ ပဌမေဒေ-ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ, ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ, သတိသံဝရ, ဉာဏသံဝရ, ပဟာနသံဝရ အပြားရှိသော၊ အရိယဓမ္မေစေဝ-အရိယာတို့၏ တရားဌ၌လည်းကောင်း၊ သပ္ပုရိသဓမ္မေစ-သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားဌ၌လည်းကောင်း၊ သံဝရဘေဒ သခါတေန-

---

မဟုတ်နိုင်ကို စဉ်းစဉ်းစားစားအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကြားနာကြ ကြည်ရှုကြလျှင် ထိုကြားနာမှု ကြည်ရှုမှုကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမဖြစ်နိုင်ပါ၊ သဒ္ဓမ္မကို ကောင်းစွာ နားမလည်သေးသူတို့ကား ထိုအယူကို အမြတ်တနိုးထား၍လည်းကောင်း, ဥပေက္ခာသဘောမက ကျေကျေနပ်နပ် လက်ခံသောအားဖြင့် လည်းကောင်း, စဉ်းစား စိစစ်ခြင်း မရှိသောအားဖြင့်လည်းကောင်း, ကြားနာကြ ကြည်ရှုကြ၏၊ ထိုသို့ ကြားနာမှု ကြည်ရှုမှုကြောင့် "ကံနှင့် ကံ၏အကျိုးမရှိ" စသည်ဖြင့် ယူမိလျှင် ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ်များ ဖြစ်ကြရတော့၏။

သတိသံဝရ။ ။သီတာဒေဝီစသော ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ တွေ့ထိနိုပ်စက်အပ် သောအခါ သတိထား၍ သည်းခံနိုင်ခြင်းကို "သတိသံဝရ" ဟု ခေါ်၏၊ [အခြား နေရာ၌ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေနှင့်စပ်၍ အဘိဓမ္မာ ဒေါမနဿစသည် မဖြစ်အောင် သတိထားကြောင်း စောင့်စည်းကြောင်းကို "သတိသံဝရ"ဟု ခေါ်နိုင်သော်လည်း ထိုစောင့်စည်းမှုကို "ဣန္ဒြိယသံဝရ"ဟု ဆိုအပ်ပြီးဖြစ်သော ကြောင့် ဤ၌ မယူရ။]

ပဟာနသံဝရ။ ။"ပဟာနသံဝရ"ဟူသည် ဝိရိယသံဝရတည်း၊ "ဥပန္နံ ကာမ ဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ" စသည်ဖြင့် လာသည့်အတိုင်း ကာမဝိတက် စသည်ကို ဝိရိယဖြင့် တွန်းကန်၍ ပယ်လှန်ခြင်းကို "ပဟာနသံဝရ"ဟု ဆိုသည်။

သံဝရ၏ ပျက်စီးခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊ အဝိနယေန–ဝိနယ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ {"အကောဝိဒတ္တေန၊ပေ၊အဝိနယေန" ဝါကျဖြင့် "အရိယာနံ အဒဿန ကာမတာဒီနံ"၌ အာဒိ၏အရကိုပြသည်။} တေဟေဝ ကာရဏောဟိ–ထို အသဒ္ဓမ္မသ ဝသေန စသော အကြောင်းတို့သည်ပင်၊ ပရိဘာဝိတေန–ထုံမွှမ်းအပ်သော၊ အယောနိသော မနသိကာရေန–အယောနိသော မနသိကာရကြောင့်လည်းကောင်း၊ [အယောနိသော မနသိကာရသည် အသဒ္ဓမ္မသဝန စသည်ကိုအကြောင်းပြု၍ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် "တေဟေဝ ကာရဏောဟိ ပရိဘာဝိတေန"ဟု ဆိုသည်။] ကောတူဟလ မင်္ဂလာဒိပွသုတတာယစ–ကောတူဟလမင်္ဂလာအစရှိသည်၌ အလေ့အကျက်ရှိ သူ၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဧတံ (ဒိဋ္ဌိဂတံ)–ဤမိစ္ဆာအယူသည်၊ ဥပဒ္ဒုတိ–ဖြစ်၏၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပန–ကား၊ (ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္မယ္ဆံ၏ အဖွင့်မှတစ်ပါး, အသင်္ခါရေန စသည် တို့၏အဖွင့်ကား၊) အသ စိတ္တသ–ဤ ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္မယုတ်စိတ်၏၊ (အချို့စာအုပ် တို့၌ "စိတ္တသ" မပါ၊) အသင်္ခါရ ဘာဝေါ–အသင်္ခါရ၏အဖြစ်ကို၊ (အသင်္ခါရိက ဘာဝေါ–ရှိလျှင် ကောင်း၏၊) ဟေဋ္ဌာ–အောက်ကုသိုလ်စိတ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကောတူဟလမင်္ဂလာဒီ။ ။"ကုတုံ (စမ္မမယံ သေဟပတ္တံ)–သားရေဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော အဆီခွက်ကို+ဟလတိ လိခတိ–ရေးခြစ်တတ်၏၊ ဣတိ ကုတူဟလ" ဟု ထောမနံမီ ဝိဂြိုဟ်ပြု၏၊ သွတ္ထည်၌ ဏ ပစ္စည်းသက်လျှင် "ကောတူဟလ"ဟု ဖြစ်၏၊ အပုဗ္ဗဝတ္ထုဒိဋ္ဌိဗွာတိသသ–အသစ်အဆန်း ဝတ္ထုကို အလွန်အကဲကြည့်ရှုလိုခြင်း အနက်, အဗ္ဘုတ (အသစ်အဆန်း) အနက်စသော အနက် များကို ဟောရ၏၊ ဤ၌ အဗ္ဘုတ အနက်ဖြစ်သင့်၏၊ "အသစ်အဆန်းကို တွေ့ရ မြင်ရ ကြားရ နမ်းရ စားသောက်ရ တွေ့ထိရလျှင် မင်္ဂလာဖြစ်၍ ကောင်းကျိုးရတော့မည်"ဟု ယူဆခြင်းသည် ကံဉာဏ်ဝိရိယ အကျိုးကို ပယ်ရှာရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုအယူ၌ အလေ့ အလာများသူမှာ, ကံ–ကံ၏ အကျိုးကို ပယ်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်တတ်သည်။ [ယောဇနာ၌ "ကုစ္ဆိတံ+တုဒတိတိ ကောတူဟလ"ဟု ပြု၍ တုဒ–ဟိ'သာယံ, ယဒါဒိနာ အလော၊ ဝဏ္ဏဝိပရိယာ ယော"ဟု ဆိုသည်။]

မင်္ဂလာဒီ ပသုတ။ ။အာဒိဖြင့် မြန်မာများ၏ "ရက်ရာဇာနေ့၌ ခရီးသွားလျှင် ကောင်းကျိုးရတတ်၏၊ ပြဿဒါးနေ့၌ ခရီးသွားလျှင် ဘေးရန်ဖြစ်တတ်၏" စသည်ဖြင့် သတ်မှတ်ထားအပ်သော ရှေးစာများ၌ လေ့ကျက်ထားသူသည် ထိုနေ့, ထိုလ၌ ဆိုင်ရာအမှုကို ပြု၍ ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးကို ရ၏ဟု ယူဆ၏၊ ထိုအယူအဆကြောင့် "ကံ ဉာဏ် ဝိရိယအတွက် အကျိုးကိုရခြင်း မဟုတ်, ထို နေ့, ရက်, အချိန်, နာရီ၏ ကောင်းမှုကြောင့်သာ အကျိုးရသည်"ဟု အယူဖြစ်ကြောင်းများ၌ လေ့လာမှု, ကျက်မှတ်ထားမှုများကို ယူပါ၊ သို့သော် ဤသို့ လေ့လာပြီးနောက် "ထို ရက် လ အချိန်တို့က အကျိုးပေးဖို့ရန် အထောက်အကူမျှသာ" ဟု ယူဆ၍ ကံ, ဉာဏ်, ဝိရိယ၏ အစွမ်းကို မပယ်လျှင်ကား မိစ္ဆာအယူမဖြစ်ပါ။

ဓမ္မာဒ္ဓေသဝါရေ–ဌ်၊ ဖဿော–တိကား၊ အကုသလစိတ္တသဟဇာတော–အကုသိုလ် စိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဖဿော–တည်း၊ ဝေဒနာဒီသုပိ–တို့ဌ်လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဣတိ–လျှင်၊ အကုသလတ္တမေဝ–အကုသိုလ်၏အဖြစ်သည်သာ၊ [စာအုပ်တို့ဌ် "အကုသလမတ္တမေဝ"ဟု ရှိသော်လည်း ရှေးနိဿယဌ် အကုသလတ္တမေဝဟု ရှိ၏၊ ထိုသို့ရှိခြင်းသာ ကောင်းသည်။] ဧတေသံ–ဤဖဿစေတနာ အစရှိသော တရားတို့၏၊ ပုရိမေဟိ–ရှေးဌ်ဖြစ်သော ကုသိုလ် ဖဿဝေဒနာ စသည်တို့မှ၊ ဝိသေသော–ထူး၏။

စိတ္တသေကဂ္ဂတာ ဟောတိတိ–ကား၊ ပါဏာတိပါတာဒီသုပိ–သူ့အသက် ကိုသတ်ခြင်းအစရှိသော အမှုတို့ဌ်သော်မှလည်း၊ အဝိက္ခိတ္တဘာဝေန–ဥဒ္ဓစ္စသည် မပစ် လွှင့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (မပျံ့လွှင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) စိတ္တသ–စိတ်၏၊ ဧကဂ္ဂတာ–တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ (တည်ကြည်ခြင်းသည်၊) ဟောတိ–၏၊ ဟိ–ချဲ့၊ မနသာ–လူတို့သည်၊ စိတ္တံ–ကို၊ သမာဒဟိတ္တာ–ကောင်းစွာထား၍၊ [သမာဒိယိတ္တာ–ရှိသည်ကား ပါဠိပျက်၊ သမာဓိပုဒ်ဌ် သံ+အာရှေး ရှိသော ဓာတုတ်ဖြစ်သကဲ့သို့, သမာဒဟိတ္တာဌ်လည်း သံ+အာ ရှေးရှိသော ဓာတုတ် ပင်တည်း။] အဝိက္ခိတ္တာ–မပစ်လွှင့်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်၊ (မပျံ့လွှင့်သော စိတ်ရှိကုန်သည်၊) ဟုတ္တာ, အဝိရဇ္ဇာမာနာနိ–မရှုတ်မယှင်းကုန်သော၊ (မလွဲမချော်ကုန် သော၊) သတ္တာနိ–လက်နက်တို့ကို၊ ပါဏသရီရေသု–သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်တို့ဌ်၊ နိပါတေန္တိ–ကျစေနိုင်ကုန်၏၊ သုသမာဟိတာ–ခိုးဖို့ရာ အာရုံဌ် ကောင်းစွာ ထားအပ် သော စိတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပရေသံ–သူတစ်ပါးတို့၏၊ သန္ဓက်–ဥစ္စာကို၊ ဟရန္တိ–ခိုးဆောင်ကြကုန်၏၊ ကေရသေန–ကာမရျမ်းသာကို ခံစားမှုဟူ သော တစ်ခုသော ကိစ္စရှိသော၊ စိတ္တေန–ဖြင့်၊ မိစ္ဆာစာရံ–ကဲ့ရဲ့ထိုက်စွာ ယုတ်မာသော ကျင့်ခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇန္တိ–ရောက်ကြကုန်၏၊ ဧဝံ–ဤသို့လျှင်၊ အကုသလပ္ပဝတ္တိယမ္မိ–အကုသိုလ်၏ဖြစ်ခြင်းဌ်လည်း၊ (အကုသိုလ်ဖြစ်ဖို့ရာအခါဌ်လည်း၊) စိတ္တသ–၏၊ ဧကဂ္ဂတာ–တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ (တည်ကြည်ခြင်းသည်၊) ဟောတိ–ဖြစ်နိုင်၏။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ–ကား၊ အယာထာဝဒိဋ္ဌိ–မမှန်သောအားဖြင့် သိတတ်သော အယူတည်း၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ ဝိရုဇ္ဈိတ္တာ–ချုတ်ယွင်း၍၊ ဂဟဏတော–ယူခြင်းကြောင့်၊ ဝိတထာ–ချုတ်ယွင်းသော၊ (မမှန်သော)၊ ဒိဋ္ဌိ–အယူတည်း၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ–မှန်သော

အယာထာဝဒိဋ္ဌိ။ ။ယာထာဝဌ် "ယထာ+အဝ"ဟု ပုဒ်ခွဲ၊ အဝဓာတ်သည် ဂတိအနက် ကိုဟော၏၊ ယထာသဒ္ဒါကား ပဒတ္ထာနုတိက္ကမ (တွဲဖက်ပုဒ်၏ အနက်ကို မလွန်ခြင်းအနက်ဟော) နိပါတ်တည်း၊ အဝတိ ဂစ္ဆတိ–ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ အဝေါ၊ အဝဿ+အနုရူပ် ယထာဝ=ဖြစ်သည်

အယူ၊ အနတ္တာဝဟတ္တာ-အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဏ္ဍိတေဟိ-တို့သည်၊ ဓိဂုဏ္ဌိတာ-စက်ဆုပ်အပ်သော၊ ဒိဋ္ဌိ-ဒိဋ္ဌိတည်း၊ ဣတိပိ-ထို့ကြောင့်လည်း၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-မည်၏၊ [မိစ္ဆာသङ္ခါသည် ပဌမနည်းအလို အယာထာဝ အနုက်ဟော, ဒုတိယနည်းအလို ဝိတထအနုက်ဟော, တတိယနည်းအလို ဓိဂုဏ္ဌနု အနုက်ဟောတည်း၊] မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါဒီသုပိ-တို့၌လည်း ဧသေဝနယော-တည်း။

အပိစ-သည်သာမကသေး၊ တာယ-ထိုသဘောတရား၊ဖြင့်၊ (သမ္မယုတ္တဓမ္မာ-တို့သည်၊) မိစ္ဆာ-မှားယွင်းသောအားဖြင့်၊ ပဿန္တိ-မြင်တတ်ကုန်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့မှားသောအားဖြင့် မြင်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သာဓမ္မဇာတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-မည်၏၊) [ဤဝိဂဂ္ဂဟဖြင့် ကရဏသာဓက်ကိုပြသည်၊] ဝါ-တစ်နည်း (ယာဓမ္မဇာတိ) သယံ-မိမိဟူသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုယ်တိုင်၊ မိစ္ဆာ-အားဖြင့်၊ ပဿတိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့မှားသောအားဖြင့် မြင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သာ ဓမ္မဇာတိ-သည်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-မည်၏၊) [ကတ္တုသာဓက်ကိုပြသည်၊] ဝါ-တစ်နည်း၊ သော-ဤသဘောတရားသည်၊ မိစ္ဆာဒဿနမတ္တမေဝ-မှားသောအားဖြင့် မြင်ခြင်းမျှ သာတည်း၊ [အနိစ္စစသည်ကို နိစ္စစသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုခြင်းမျှသာတည်း၊] ဣတိ-ကြောင့်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-မည်၏၊ [ဘာဝသာဓက်ကို ပြသည်၊] သာ-ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်၊ အယောနိသော-စီးပွားချမ်းသာကိုရခြင်း၏ အကြောင်းမဟုတ်သောအားဖြင့်၊ အဘိနိဝေသလက္ခဏာ-မှားမှားယွင်းယွင်း နလုံးသွင်းခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ပရာမာသ ရသာ- အနိစ္စစသည်မှ တစ်ပါး, နိစ္စ စသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ [ပရတော-မှန်သည်မှတစ်ပါး မှားသောအားဖြင့်+အာမာသော- သုံးသပ်ခြင်း၊ ပရာမာသော-ခြင်း၊] မိစ္ဆာဘိနိဝေသ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ-မှားသောအားဖြင့် လွန်လွန်ကဲကဲ နလုံးသွင်းတတ်သော တရားဟု ယောဂိတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ အရိယာနံ-ဘုရားအစရှိသော အရိယာတို့ကို၊ အဒဿနကာမတာဒီပဋ္ဌာနာ-ဖူးမြင်ခြင်းကို အလို မရှိသူ၏ အဖြစ် အစရှိသည်လျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏၊ ပရမ-လွန်ကဲသော၊ ဝဇ္ဇံ-အပြစ်ဟူ၍၊ ဒဋ္ဌာ-မှတ်ထိုက်၏၊ [မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အခြေခံရှိလျှင် နောက်နောက် ပြုအပ်သမျှ အမှားချည်းဖြစ်သောကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို "ပရမဝဇ္ဇံ"ဟု ဆိုသည်၊]

အားလျော်သော (မှန်ကန်သော) အနက်၊ ယထာဝသ+ဘာဝေါ=ယာထာဝ=ဖြစ်သည် အားလျော်သည်၏ အဖြစ်၊ ဝါ-မှန်ကန်ခြင်း ယာထာဝတော-ဖြစ်သည် အားလျော်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ-မှန်ကန်သောအားဖြင့်+ဒိဋ္ဌိ-သိမြင်တတ်သောဉာဏ်တည်း၊ ယာထာဝဒိဋ္ဌိ-ဉာဏ်၊ နု+ယာထာဝဒိဋ္ဌိ အယာထာဝဒိဋ္ဌိ၊ (တစ်နည်း) နု+ယာထာဝ် အယာထာဝ်၊ အယာထာဝတော+ဒိဋ္ဌိ အယာထာဝဒိဋ္ဌိ၊ [ဋီကာကျော်နီဿယ ပဏာမဂါထာအဖွင့်၌ ယာထာဝပုဒ်ကို တစ်နည်း ကြံခဲ့သေး၏။]

မိစ္ဆာသက်ပွါဒီသု–မိစ္ဆာသက်ပွ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌၊ မိစ္ဆာတိပဒမတ္တမေဝ–မိစ္ဆာဟူသော ပုဒ်မျှသည်သာ၊ ဝိသေသော–ထူး၏၊ [ကုသိုလ်၌ပြုခဲ့သော သမ္မာသက်ပွ စသည်မှ ထူး၏။] သေသံ–ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းကို၊ ကုသလာဓိကာရေ–ကုသိုလ်အရာ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဟိရိကဗလံ အနောတ္တပ္ပဗလန္တိ ဧတ္ထ–၌၊ ဗလတ္ထော–ဗလပုဒ်၏ အနက်သည်၊ နိဒ္ဒေသဝါရေ–၌၊ အာဝီ–ထင်ရှားစွာ၊ ဘဝိသတိ–ဖြစ်လတ္တံ့၊ ပန–ကား၊ ဣတရေသု–ဗလပုဒ်မှ တစ်ပါးကုန်သော အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပပုဒ်တို့၌၊ (ဝစနတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ (ယော ပုဂ္ဂလော–သည်၊) နိ ဟိရိယတိ–မရှက်တတ်၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (သော ပုဂ္ဂလော–သည်) အဟိရိကော–မည်၏၊ အဟိရိကဿ–ဒုစရိုက်တို့မှ မရှက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဘာဝေါ–ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မရှက်ခြင်းကြီယာတည်း။ အဟိရိကံ–ယာ၊ [ဘာဝအနက်၌ ဏျပစ္စည်းသက်၍၊ "အဟိရိက္ကံ"ဟု ဖြစ်သင့်လျက် က တစ်လုံးချေ၊] သြတ္တပ္ပံ–ဒုစရိုက်မှ လန့်တတ်သောတရားသည်၊ နိ–မဟုတ်၊ အနောတ္တပ္ပံ–ဟုတ်၊ တေသု–ထိုအဟိရိက အနောတ္တပ္ပတို့တွင်၊ အဟိရိကံ–သည်၊ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဟိ–ကာယဒုစရိုက် အစရှိသည်တို့ကြောင့်၊ အဇိဂုစ္ဆနလက္ခဏံ–မစက်ဆုပ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ အလဇ္ဇလက္ခဏံ–မရှိခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ အနောတ္တပ္ပံ–သည်၊ တေ ဟေဝ–ထိုကာယဒုစရိုက်အစရှိသည်တို့ကြောင့်ပင်၊ အသာရဇ္ဇနလက္ခဏံ–မရှဉ့်ရှားခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ အနုတ္တာသလက္ခဏံ–မထိတ်လန့်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ [စာအုပ်တို့၌ "အနုတ္တာသန"ဟုရှိ၏၊ ယုပစ္စည်းသက်လျှင် ဝုဒ္ဓိမရောက်၊ ဏပစ္စည်းသက်မှ ဝုဒ္ဓိရောက်နိုင်သည်။]

အဟိရိကမေဝ–မရှက်တတ်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာသည်ပင်၊ ဗလံ–ဗိုလ်တည်း၊ အဟိရိကဗလံ–ဗိုလ်၊ အနောတ္တပ္ပမေဝ–ဒုစရိုက်တို့မှ မလန့်သောတရားသည်ပင်၊ ဗလံ–ဗိုလ်တည်း၊ အနောတ္တပ္ပဗလံ–ဗိုလ်၊ အယံ–ကား၊ ဣဒ္ဓ–ဤအကုသလပဒ အဖွင့်၌၊ သခေါ်ပဏ္ဍော–အကျဉ်းချုပ်အနက်တည်း၊ ဝိတ္ထာရောပန–အကျယ်ကိုကား၊ ဟေဋ္ဌာ–အောက်ကုသလပဒအဖွင့်၌၊ ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေန–ဆိုအပ်ပြီးသော ဟိရိသြတ္တပ္ပတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော–၏။

တေန–ထိုသဘောတရားဖြင့်၊ (သမ္မယုတ္တဓမ္မာ) လုဗ္ဘန္တိ–လိုချင်တတ်ကုန်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (ထိုသို့ သမ္မယုတ္တတရားတို့၏ လိုချင်ခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သော–ထိုသဘောတရားသည်၊) လောဘော–မည်၏၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ (ယောသဘာဝေါ) သယံ–မိမိဟူသော လောဘကိုယ်တိုင်၊ လုဗ္ဘတိ–လိုချင်တတ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (ထိုသို့ လိုချင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သော–ထိုသဘောတရားသည်၊ လောဘော–

မည်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ တံ-ထိုသဘောတရားသည်၊ လုဇ္ဇနမတ္တမေဝ-လိုချင်ခြင်း မျှသာတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ လောဘော-၏၊ [လုဘ, ဓာတ်, ဒိဝါဒိဂိုဏ်းတည်း၊ ပရမတ္ထတရားချည်းဖြစ်သောကြောင့် ၃-ဝိဂြိုဟ်ပြုသည်၊] တေန-ထိုသဘောတရားဖြင့်၊ (သမ္ပယုတ္တမ္မာ-တို့သည်၊) မုယှန္တီ-တွေဝေတတ်ကုန်၏၊ (မသိတတ်ကုန်၊) ဣတိ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ သမ္ပယုတ္တတရားတို့၏ တွေဝေကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သော-သည်၊) မောဟော-၏၊ ဝါ-တစ်နည်း (ယော သဘာဝေါ) သယं-မိမိဟူသော မောဟကိုယ်တိုင်၊ မုယှတိ-တွေဝေတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တွေဝေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သော-သည်၊) မောဟော-၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ တံ-ထိုသဘောတရား သည်၊ မုယှနမတ္တမေဝ-တွေဝေခြင်းမျှသာတည်း၊ (မသိခြင်းမျှသာတည်း၊) ဣတိ-ကြောင့်၊ မောဟော-၏၊ (မုဟဓာတ်၊ တစ်နည်း-မုဟ္ဓာတ်၊ ဒိဝါဒိဂိုဏ်းတည်း။)

တေသု-ထိုလောဘ, မောဟတို့တွင်၊ လောဘော-သည်၊ မဏ္ဍောလေပေါ ဝိယ-မျောက်နဲ့ စေးကဲ့သို့၊ အာရမဏဂ္ဂဟဏ လက္ခဏော-အာရုံကို ယူခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏၊ တတ္တကပါလေ-လောလောပူသောအိုးကင်းခ်ဉ်း၊ ခိတ္တမံသပေသိ ဝိယ-ပစ်ချအပ် သောအသားတစ်ကဲ့သို့၊ အဘိသင်္ဂရသော-အလွန်ငြိကပ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ တေလဗ္ဗုနရာဂေါ ဝိယ-ဆီစွန်းခြင်း၏ တပ်စွဲခြင်းကဲ့သို့၊ အပရိစ္စာဂပစ္စုပဋ္ဌာနော-မစွန့်နိုင်ခြင်း သဘောတရားဟု ယောဂိတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ သံယောဇနိယဓမ္မေသု-သံယောဇဉ်၏အာရုံဖြစ်သော တရားတို့၌၊ အဿာဒဒဿနပဒဋ္ဌာနော-သာယာဖွယ် ဟုရှုတတ်သော ဒိဋ္ဌိလျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏၊ [အဿာဒဒဿနန္တိ အဿာဒဒိဋ္ဌိ-ဋီကာ။] သော-ထိုလောဘသည်၊ တဏှာနဒီဘာဝေန-တဏှာမြစ်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝဟမာနော-တိုးပွားလသော်၊ သိဃသောတာ-လျင်မြန်သောအယဉ်ရှိသော၊ နဒီ-မြစ်သည်၊ မဟာသမုဒ္ဒं-သို့၊ ဂဇ္ဆတိ ဝိယ-ရောက်သွားသကဲ့သို့၊ (တထာ)၊ အပါယမေဝ-အပါယ်သမုဒ္ဒရာသို့သာ၊ ဂဟေတ္ဝာ-ယူဆောင်၍၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

မောဟော-သည်၊ စိတ္တသ-၏၊ အန္ဓဘာဝလက္ခဏော-ကာဏ်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏၊ (ကာဏ်းသောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဟူသော လက္ခဏာရှိ၏၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ အညာဏလက္ခဏော-ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏၊ အသမ္မဒ္ဓိဝေဓရသော-ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ်၏

တေလဗ္ဗုနရာဂေါ။ ။အဗ္ဗုနဒ္ဒ အဗ္ဗဓာတ်သည် မကွန်အနက်ကို ဟောအ်၏၊ တေလသ-ဆီ၏+အဗ္ဗုနံ-လှုံ့လဲခြင်း၊ (စွန်းခြင်း)၊ တေလဗ္ဗုနံ-ခြင်း၊ တေလဗ္ဗုနသ+ရာဂေါ-တေလဗ္ဗုနရာဂေါ၊ [လက္ခဏာ စသည်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဆန့်ကျင်ဘက်ကိစ္စရှိ၏၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ အာရမဏသဘာဝစ္ဆာဒနရသော–အာရုံ၏ သဘောကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ အသမ္မာပဋိပတ္တိပဒစ္ဆုပဋ္ဌာနော–ကောင်းစွာ မကျင့်ခြင်းဟူသော အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်၏၊ (ဝါ–သမ္မာပဋိပတ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊) [ဖလဌေန ပစ္စုပဋ္ဌာနေန အသမ္မာ ပဋိပတ္တိပစ္စုပဋ္ဌာနော မောဟော၊ သမ္မာပဋိပတ္တိပတိပက္ခဘာဝဂ္ဂဟဏာ ကာရောဝါ၊–ဋီကာ၊] ဝါ–တစ်နည်း၊ အန္ဓကာရပစ္စုပဋ္ဌာနော–ဉာဏ်မျက်စိ ကာဏ်းသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော တရားဟူ ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ အယောနိသော မနသိကာရပဒဋ္ဌာနော–အယောနိသော မနသိကာရလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏၊ သဗ္ဗာကုသလာန်–အလုံးစုံသော အကုသိုလ်တို့၏၊ မူလ–အရင်းအမြစ်တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တာယ–ထိုသဘောတရားဖြင့်၊ (သမ္မယုတ္တဓမ္မာ) အဘိဓ္ဓာယန္တီ–သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံစည်တတ်ကုန်၏၊ (လိုချင်တတ်ကုန်၏၊) (ဣတိ–ကြောင့်၊ သာ–ထိုသဘောတရားသည်၊ အဘိဓ္ဓာ–မည်၏၊) ဝါ–တစ်နည်း၊ (ယာ ဓမ္မတာတိ) သယံ–မိမိဟူသောအဘိဓ္ဓာကိုယ်တိုင်၊ အဘိဓ္ဓာယတိ–၏၊ (ဣတိ သာဓမ္မတာတိ အဘိဓ္ဓာ)၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ ဧသာ–ဤသဘောတရားသည်၊ အဘိဓ္ဓာယနမတ္တမေဝ–သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံစည်ခြင်းမျှသာတည်း၊ ဣတိ အဘိဓ္ဓာ၊ [လောဘဟူသမျှ အဘိဓ္ဓာအမည်ရသော်လည်း ဤနေရာ၌ ကမ္မပထမြောက်သော အဘိဓ္ဓာ၏ လက္ခဏာ စသည်ကိုပြလိုမူ "သာ ပရသမ္ပတ္တိနံ"စသည်မိန့်၊] သာ–ထိုအဘိဓ္ဓာသည်၊ ပရသမ္ပတ္တိနံ–သူတစ်ပါးစည်းစိမ်တို့ကို၊ သကကရဏဿ ဣစ္ဆာလက္ခဏာ–မိမိဥစ္စာဖြစ်အောင် ပြုခြင်း၌ လိုလားခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ (သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို မိမိဥစ္စာဖြစ်အောင် ပြုလိုခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊) တေနာကာရေန–ထိုသူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို မိမိဥစ္စာဖြစ်အောင်ပြုလိုခြင်းဟူသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ဧသနဘာဝရသာ–ရှာမှီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ကိစ္စရှိ၏၊ ပရသမ္ပတ္တိအဘိမုခဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ–သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာတတ်၏၊ ပရသမ္ပတ္တိသု–တို့၌၊ အဘိရတိပဒဋ္ဌာနာ–ရှေးသွားဖြစ်သော တဏှာဖြင့် လွန်စွာမွေ့လျော်ခြင်းလျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏၊ [အဘိဓ္ဓာမဖြစ်မီ ရှေ့သွားဖြစ်သော တဏှာဖြင့် မွေ့လျော်ခြင်းကို "အဘိရတိ"ဟု ခေါ်၏၊] ဟိ–မှန်၊ သာ–ထိုအဘိဓ္ဓာသည်၊ ပရသမ္ပတ္တိအဘိမုခါဧဝ–သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို ရှေးရှုသည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဥပဋ္ဌဟတိ–ထင်လာတတ်၏၊ စ–ဆက်၊ တာသု–ထို သူတစ်ပါးစည်းစိမ်တို့၌၊ အဘိရတိယာ–လွန်စွာမွေ့လျော်ခြင်းသည်၊ သတိ–ဖြစ်လသော်၊ (သာ–ထိုအဘိဓ္ဓာသည်၊) ပဝတ္တတိ–ဖြစ်တတ်၏၊ ပရသမ္ပတ္တိသု–တို့၌၊ စေတသော–စိတ်၏၊ ဟတ္ထပ္ပသာရောဝိယ–လက်လှမ်းခြင်းနှင့် တူ၏၊ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ [ဝိယသည် ဥပရိကျော

ဝကား:တည်း၊ "လက်မလုမ်:တတ်သော်လည်: လက်လုမ်:သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်"–ဟူလို။]

သမတော ဟောတိတိ အာဒီသု-တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အညေသု-နှံသော၊ ကိစ္စေသု-တို့၌၊ ဝိကွေပသမနုတော-ပျံ့လွင့်ခြင်း၏ ငြိမ်းကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သမထော-သမထမည်၏၊ [မိမိပြုအပ်ဆဲဖြစ်သော ပါဏာတိပါတစသော ကိစ္စမှတစ်ပါး: အခြားကိစ္စတို့၌ မပျံ့လွင့်ခြင်းကို 'သမထ'ဟုဆိုသည်၊] အကုသလပွဝတ္ထိယဲ-အကုသိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်း၌၊ စိတ္တံ-ကို ပဂ္ဂဏှာတိ-ချီးမြှောက်တတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပဂ္ဂါဟော-မည်၏၊ နဝိက္ခိပတိ-အထွေးထွေး အပြားပြား မပစ်လွင့်တတ်၊ (မပျံ့လွင့်တတ်၊) ဣတိ-ကြောင့်၊ အဝိက္ခေပေါ-မည်၏၊ [ကုသိုလ်စိတ်၌ ပြခဲ့သော ဧကဂ္ဂတာကိုပင် "အဝိက္ခေပ"ဟု ဆိုသည်။]

ဣမသ္မိं စိတ္တေ-ဤပဌမကုသိုလ်စိတ်၌၊ သဒ္ဓါ-သဒ္ဓါလည်းကောင်း၊ သတိ-လည်းကောင်း၊ ပညာ-လည်းကောင်း၊ ဆ-နှင့်သော၊ ယုဂဠကာနိ-ကာယပဿဒ္ဓိ စိတ္တပဿဒ္ဓိ စသော အစုံတရားတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမေ ဓမ္မာ-ဤတရားတို့ကို၊ နဂဟိတာ-ပါဠိတော်၌ ယူတော်မမူအပ်ကုန်၊ ကသ္မာ(နဂဟိတာ)၊ (ယသ္မာ)၊ အသဒ္ဓိယစိတ္တေ-သဒ္ဓါ မရှိသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အကုသိုလ်စိတ်၌၊ ပသာဒေါနာမ-ကြည်ညိုခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တာဝ-သတိ ပညာ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ) သဒ္ဓါ-ကို၊ နဂဟိတာ၊ [နတ္ထိ+သဒ္ဓါ ယဿာတိ အသဒ္ဓေါ၊ အသဒ္ဓဿ+ဘာဝေါ အသဒ္ဓိယံ။] ပန-ပရိဟာရ ပဏ္ဍိတတစ်ပါး, စောဒကပဏ္ဍိတကို ဆိုဦးအုံ၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ-မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့သည်၊ အတ္တနော အတ္တနော-၏၊ သတ္ထာရာနံ-ဆရာတို့အား၊ နု သဒ္ဒဟန္တိ-မယုံကြည်ကြကုန်သလော၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ သဒ္ဒဟန္တိ-ယုံကြည်ကြကုန်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် ယုံကြည်ကြကုန်သော်လည်း၊ သာ-ထိုယုံကြည်ခြင်းသည်၊ သဒ္ဓါနာမ- သဒ္ဓါအစစ်မည်သည်၊ နု ဟောတိ-မဟုတ်၊ ဧတံ-ဤယုံကြည်ခြင်းသည်၊ ဝစနသမ္ပဋိစ္ဆနမတ္တမေव-ဆရာ့စကားကို လက်ခံခြင်းမျှသာတည်း။ [ယခုအခါ၌ လိမ်သည်ကိုယုံနေခြင်းသည်လည်း ဤ ဝစနသမ္ပဋိစ္ဆနမတ္တပင်တည်း။] အတ္ထတော-ပရမတ္ထအလို, တရားကိုယ်

အနုပ ပရိက္ခာ။ ။အနုပ ပရိက္ခာ မောဟော၊-ဋီကာ၊နု+ဥပပရိက္ခာ အနုပပရိက္ခာ-ရုးရုးစမ်းစမ်း စဉ်းစဉ်းစားစား ရှုတတ်သောဉာဏ်ကို "ဥပပရိက္ခာ"ဟု ခေါ်၏၊ ထိုဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟကို အနုပပရိက္ခာဟု ခေါ်သည်၊ မဟုတ်မမှန်သောအရာကို ယုံကြည်ခြင်းဟူသည်မှာ စဉ်းစားတတ်သောဉာဏ်မရှိသူ (လုံးလုံးစဉ်းစားလေ့မရှိသူ) တို့၌ ဖြစ်လေ့ရှိသော ဤမောဟပင်တည်း၊ ဤသို့ မောဟကို ပဓာနအာ.ပြု၍ ကောက်ယူခြင်းမှာ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ်စိတ်အတွက် ပြင်သည်၊ [အနုပပရိက္ခာ မောဟော၊ သော စေတ္ထဒိဋ္ဌိရဟိတော ဝေဒိတဗ္ဗော၊-အနု။]

အနက်အားဖြင့်၊ အနုပပရိက္ခာဝါ–စူးစမ်း ဆင်ခြင်တတ်သော ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟသည်သော်လည်းကောင်း၊ [ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ကို ရည်ရွယ်သည်၊] ဒိဋ္ဌိဝါ–ဒိဋ္ဌိသည်သော်လည်းကောင်း၊ [ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်ကို ရည်ရွယ်သည်၊] ဟောတိ–၏။

[သဒ္ဓါကို မယူခြင်း၏အကြောင်းမှတစ်ပါး သတိကို မယူခြင်း၏အကြောင်းကို ပြလိုရ၍ "အဿတိယစိတ္တေ ပန" စသည်ကိုမိန့်၊] ပန–ကား၊ အဿတိယစိတ္တေ–သတိမရှိသူ၏ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ အကုသိုလ်စိတ်၌၊ သတိ–သတိသည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (သတိ–ကို၊) နိ ဂဟိတာ–ယူတော်မမူအပ်၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ–တို့သည်၊ အတ္တနာ–သည်၊ ကတကမ္မံ–ပြုအပ်ပြီးသောအမှုကို၊ နိ သရန္တိ–မမှတ်မိကုန်သလော၊ ဣတိ–ဤကား အမေးတည်း၊ သရန္တိ–မှတ်မိကုန်၏၊ ပန–ထိုသို့ပင် မှတ်မိပါကုန်သော်လည်း သာ–ထိုမှတ်မိခြင်းသည်၊ သတိနာမ–သတိအစစ်မည်သည်၊ နိ ဟောတိ–မဟုတ်၊ ကေဝလံ–သတိမဖက် သက်သက်၊ တေနာ ကာရေန–ထိုမှတ်မိခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အကုသလ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ–အကုသိုလ်စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ, သတိ–ကို၊ နိ ဂဟိတာ–အထ–ထိုသို့ အကုသိုလ်စိတ်၌ သတိမရှိလျှင်၊ ကသ္မာ, မိစ္ဆာသတိတိ–ဟူ၍၊

ဒိဋ္ဌိဝါ။ ။ဒိဋ္ဌိပြဋ္ဌာန်းသော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ်တို့ဖြင့် ယုံကြည်ရာ၌ကား တရားကိုယ်မှာ ဒိဋ္ဌိတည်း၊ မိစ္ဆာဝါဒ ကိစ္စဟူသမျှ၌ ဒိဋ္ဌိစေတသိက်က ပဓာနအဖြစ်ဖြင့် စိမ်တတ်သောကြောင့် မောဟကိုလည်း ဒိဋ္ဌိ၏နောက်လိုက် အပဓာနအဖြစ်ဖြင့် ယူပြီးဖြစ်တော့၏။ [ဒိဋ္ဌိသဟိတသ ပန ဒိဋ္ဌိယာ အနုဝိဓာယကတ္တာ တဋ္ဌဟဏေနေဝ ဂဟဏံ (ထိုဒိဋ္ဌိကို ယူခြင်းဖြင့်ပင် မောဟကိုလည်း ယူခြင်းဖြစ်တော့၏)၊–အနု။]

မိစ္ဆာမိမောက္ခ။ ။ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်စေ အခြားဘာသာဖြစ်စေ မတရားသော ဆရာ, အမှားကိုပင် အမှန်ထင်၍ပြောသောဆရာတို့၏ စကားကို ယုံရာ၌ ဒိဋ္ဌိ–မောဟ သာမက, နှစ်သက်မှု သဘောကျမှု ကျေနပ်မှု တက္ကာလည်း ပါသော ထိုအယူကို ထိုဝါဒကို အမှန်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချသော မိစ္ဆာမိမောက္ခ စေတသိက်လည်း ပါသည်၊ ထိုသို့ မောဟတက္ကာနှင့် မိစ္ဆာမိမောက္ခပါနေသောကြောင့်ပင် မိစ္ဆအယူဝါဒကို အားတက်သရော နှစ်နှစ်ကာကာ (မစွန့်နိုင်အောင်) စွဲလမ်းနေကြလေသည်။ [မောဟဝသေန ဟိ ဒိဋ္ဌိဝသေနဝါ အဝတ္ထုသ္မိံ (ယုံကြည်ဖွယ်မဟုတ်သော ဝတ္ထုတို့) သာနုနယော အဓိမောက္ခော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊–ဋီကာ။]

အဿတိယစိတ္တေ။ ။ဟိရိနှင့် ညြတ္တပ္ပတရားတို့သည် လောကကို စောင့်ရှောက်တတ်သော လောကပါလတရားများဖြစ်သကဲ့သို့ အဟိရိက အနောတ္တပ္ပတို့ကား လောကကို မစောင့်ရှောက်တတ်သော လောကကို ဖျက်ဆီးတတ်သော တရားတို့တည်း၊ ထိုတရားတို့ကြောင့် အစောင့်အရှောက်မရှိသော (မကောင်းသောအာရုံသို့ မသွားရအောင် စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော) စိတ်ကို "အဿတိယစိတ်"ဟု ခေါ်၏၊ နတ္ထိ+သတိ ယဿာတိ အဿတိ၊ အဿတိနော+ဘာဝေါ အဿတိယံ–သတိမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ၊ အဿတိယံစ+တံ+စိတ္တံ စာတိ အဿတိယစိတ္တံ။

သုတ္တန္တေ-သုတ္တန်ပါဠိတော်၌၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း၊ (ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊) ပန-ထိုသို့ပင် အကုသိုလ်စိတ်၌ သတိမရှိပါသော်လည်း၊ သာ-ထိုသတိကို၊ (တသ္မာ နု ဂဟိတာ၌စပ်၊) အကုသလကွန္ဓာနံ-အကုသိုလ်ခန္ဓာတို့၏၊ သတိ ဝိရဟိတတ္တာ-သတိမှ ကင်းကွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သတိ ပဋိပက္ခတ္တာစ-သတိ၏ဆန့်ကျင်ဘက်တို့၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ မိစ္ဆာမဂ္ဂ မိစ္ဆတ္တာနံ-မိစ္ဆာမဂ်, မိစ္ဆတ္တတရားတို့၏၊ ပူရဏတ္ထं-ပြည့်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ တတ္ထ-ထိုသုတ္တန်ပါဠိတော်၌၊ ပရိယာယေန-ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ဒေသနာ-ကို၊ ကတာ-ပြီ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ သော-ဤသတိသည်၊ နိပ္ပရိယာယေန-ပရိယာယ်မဟုတ် မုချအားဖြင့်၊ နတ္ထိ-အကုသိုလ်စိတ်၌ မရှိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ အကုသိုလ်စိတ်၌ သတိမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) နု ဂဟိတာ။

[သတိကိုမယူခြင်း၏ အကြောင်းမှတစ်ပါး ပညာကိုမယူခြင်း၏အကြောင်းကို ပြလိုမှ "အနုဗာလစိတ္တေ ပန" စသည် မိန့်၊] ပန-ကား၊ အနုဗာလစိတ္တေ-ကန်းမိုက်သူ၏ အကုသိုလ်စိတ်၌၊ ပညာ-အသိ အလိမ္မာ, ဉာဏ်ပညာသည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ပညာ-ကို၊) နု ဂဟိတာ၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ-တို့၏၊ ဝေဒနာ-လှည့်ပတ်တတ်သော၊ ပညာ-ပညာသည်၊ နတ္ထိကိ-မရှိသလော၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ အတ္ထိ-၏၊ ပန-ထိုသို့ပင်ရှိပါသော်လည်း၊ သော-ဤလှည့်ပတ်တတ်သောတရားသည်၊ ပညာ-ပညာအစစ်သည်၊ နု-မဟုတ်၊ သော-ဤလှည့်ပတ်တတ်သောတရားသည်၊ မာယာနာမ-မာယာမည်သည်၊ ဟောတိ၊ သာ-ထို မာယာသည်၊ အတ္ထတော-အားဖြင့်၊ တဏှာဝ-တဏှာပင်တည်း။

[ပညာကို မယူခြင်း၏ အကြောင်းမှတစ်ပါး ဆ ယုဂဠကတို့ကို မယူခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြလိုမှ "ဣဒံ ပန"စသည်မိန့်။] ပန-ကား၊ ဣဒံ စိတ္တं-ဤပဌမ အကုသိုလ်စိတ်သည်၊ သ ဒုရတ-ကိလေသာအပူနှင့်တကွဖြစ်၏၊ [ပဿဒ္ဓိ ယုဂဠ

သတိ ဝိရဟိတ, ပဋိပက္ခ။ ။"မိစ္ဆာသတိ"ဟု တရားကိုယ်သီးခြားမရှိ၊ သတိမှကင်းသော သတိ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အကုသိုလ်ခန္ဓာကိုယ်ပင် "မိစ္ဆာသတိ"ဟု ဆိုရသည်၊ ထိုအကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ရန်ငြိုးဖွဲ့ရာ၌ ထိုရန်ကို အမြဲအမှတ်ရနေသလိုဖြစ်၏၊ "မိဘကိုလည်းကောင်း, ချစ်သူကိုလည်းကောင်း လွမ်းဆွတ်တသ, သတိရ၏"ဟု ဆိုရာ၌လည်း ထိုမိဘစသော အာရုံများကို အမြဲအမှတ်ရနေသကဲ့သို့ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ ထိုအကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ယှဉ်သော သညာကိုပင် "အမှတ်ရသော တရား"ဟု ဆိုသည်၊ [သတိရဟိတတ္တာ၊ပေ၊ ပဌမသညာသမ္ပယုတ္တာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊-ဋီကာ။]

မိစ္ဆာမဂ္ဂ မိစ္ဆတ္တာနံ ပူရဏတ္ထं။ ။သမ္မာမဂ်တရား၌ မဂ္ဂင် ၈-ပါးရှိသကဲ့သို့ မိစ္ဆာမဂ်လည်း မဂ္ဂင် ၈-ပါး ပြည့်အောင်လည်းကောင်း, သမ္မတ္တမဂ်တရား၌ မဂ္ဂင် ၈-ပါးရှိသကဲ့သို့ မိစ္ဆတ္တမဂ်တရား၌လည်း မဂ္ဂင် ၈-ပါး ပြည့်အောင်လည်းကောင်း "မိစ္ဆာသတိ"ဟု ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူရသည်။

မရှိနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြသည်။] ဂရုက်-လေးလံ၏၊ ဘာရိယ်-ဝန်လေး၏၊ [လဟုတာ ယုဂဋ္ဌ မရှိနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြသည်၊] ကက္ခဋ်-ကြမ်းတမ်း၏၊ ထဒ္ဓ-ခက်ထန်၏၊ [မုဒုတာ ယုဂဋ္ဌ မရှိနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုပြသည်၊] အကမ္မညှ-ထိုထိုပုညကြိုယာအမှုဌ် မခံ၊ [ကမ္မညတာ ယုဂဋ္ဌ မရှိနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုပြသည်၊] ဝက်-လရေးကောက်, နွားကျင်ကောက်ကဲ့သို့ ကောက်၏၊ ကုဋိလ-ထယ်တုံး၏ အဖျားကောက်ကဲ့သို့ ကောက်၏၊ [ဥဇုကတာ ယုဂဋ္ဌ မရှိနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုပြသည်၊] တသ္မာ, ပဿဒ္ဓါဒီနိ-ကာယပဿဒ္ဓိ အစရှိကုန်သော၊ ဆ-နိ်သော၊ ယုဂဋ္ဌကာနိ-အစုံဖြစ်သော တရားတို့ကို၊ နိ ဂဟိတာနိ-နိ်။

ဘော်ဘာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ ပဒ ပဋိပါဋိယာ-ပုဒ်တို့၏ အစဉ်အားဖြင့်၊ စိတ္တဂ်ဝသေန-စိတ်၏ အစိတ်အပိုင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပါဋိ အာရုဠှာနိ-ပါဠိတော်၌ တက်ရောက်ကုန်သော၊ ဒွတ္တိံသ-၃၂-ပါးသော၊ ပဒါနိ-တရားအစုတို့ကို၊ ဒသေတွာ-ပြပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ ယေဝါပနကဓမ္မေ-တို့ကို၊ ဒသေတုံ, ယေဝါ၊ပေ၊ သမယေတိ အာဒိ(ဘဂဝါ) အာဟ၊ တတ္ထ-ထို ယေဝါပန တသို့ သမယေ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ သဗ္ဗေသုပိ-လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အကုသလ စိတ္တေသု-တို့၌၊ ဆန္ဒော-လည်းကောင်း၊ အဓိမောက္ခော-လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ကုက္ကုစ္စံ-ကုက္ကုစ္စလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဣမေ ဒသေ၀-ဤ ၁၀-ပါး တို့သည်သာလျှင်၊ ယေဝါပနကာ-ယေဝါပနကတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဓမ္မာ-သဘာ၀ဓမ္မ တို့သည်၊ သုတ္တာဂတာ-ပါဠိတော်၌လာကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ), သုတ္တ ပဒေသု-သုတ်ပုဒ်တို့၌၊ ဒီဃရေ-တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်ကုန်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဣမသ္မိံ စိတ္တေ-ဤပဌမကုသိုလ်စိတ်၌၊ ဆန္ဒော-ဆန္ဒလည်းကောင်း၊ အဓိ မောက္ခော-လည်းကောင်း၊ မနသိကာရော-လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓစ္စံ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ အပဏ္ဏကဂ်ံ သခ်ါတာ-မချွတ်မယွင်းသော အစိတ်အပိုင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ [အမြဲယှဉ်သောတရားကို "အပဏ္ဏကဂ်ံ"ဟု ဆိုသည်၊] စတ္တာရော၀-၄-ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေ ယေဝါပနကာ-ဤ ယေဝါပနက တရားတို့သည်၊ ဟောန္တိ။ [ဤတရားများသာ ရပ်ကိုလည်း သဏ္ဌိုဟ်စေတသိက်ပိုင်း အကုသလ သင်ဟနည်း ကြည့်၍ သိပါလေ။]

တတ္ထ-ထိုဆန္ဒ စသည်တို့တွင်၊ ဆန္ဒာဒယော-ဆန္ဒအစရှိသည်တို့ကို၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်ကုသိုလ်အရာ၌၊ ဝုတ္တနယေနေ၀, ဝေဒိတဗ္ဗာ-နှ်၏၊ ဟိ-စိုးစဉ်း အနည်းငယ်, ဆိုဖွယ်အထူးကား၊ ကေ၀လ-ဤ၌ဆိုအပ်သော ဆန္ဒ စသည်တို့နှင့် မဖက်, သက်သက်၊ တေ-ထိုဆန္ဒ စသည်တို့သည်၊ (အောက်ကုသိုလ်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော ဆန္ဒ စသည်တို့သည်၊) ကုသလာ-ကုသိုလ်တို့တည်း၊ ဣမေ-ဤဆန္ဒအစရှိသည်တို့

သည်၊ (ဤ ပဌမအကုသိုလ်စိတ်၌ ဆိုအပ်သော ဆန္ဒ အစရှိသောတရား၊တို့တည်း၊) အကုသလာ-အကုသိုလ်တို့တည်း။

[ဥဒ္ဒစ္စကို ရှေ့၌ မဆိုခဲ့ရသေး၊သောကြောင့် ထိုဥဒ္ဒစ္စကို ပြလိုရ၍ "ဣတရံ ပန" စသည်မိန့်၊] ပန-ကား၊ ဣတရံ-ဆန္ဒ စသည်မှ တစ်ပါး၊သော ဥဒ္ဒစ္စသည်၊ ဥဒ္ဒတသ-အထက်အထက်၌ တုန်လှုပ်တတ်သောစိတ်၏၊ (ပျံ့လွင့်သောစိတ်၏၊) ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း၊ ဥဒ္ဒစ္စံ-ရာ၊ တံ-ထိုဥဒ္ဒစ္စသည်၊ ဝါတာဘိဃာတစလ ဧလံဝိယ-လေ၏တိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့် လှုပ်ရှားသောရေကဲ့သို့၊ စေတသော-၏၊ အဝူပသမလက္ခဏံ-မငြိမ်သက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါတာဘိဃာတစလ ဓဇပဋာ ကာဝိယ-လေ၏တိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့် လှုပ်ရှားသော တံခွန် အလံကဲ့သို့၊ အနဝဋ္ဌာန ရသံ-မရပ်မတည်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ (ပျံ့လွင့်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊) ပါသာဏာဘိဃာတ သမုဒ္ဒတဘသ္မာဝိယ-ကျောက်ခဲဖြင့်ပေါက်ခတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ အထက်သို့ လွင့်တက် သောပြာကဲ့သို့၊ ဘန္တ ဟ္ဟ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ-တုန်လှုပ်တတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ စေတသော-၏၊ အဝူပသမေ-မငြိမ်သက်ခြင်းဟူသော အကျိုးကြောင့်၊ ဝါ-မငြိမ်သက်ကြောင်း အာရုံကြောင့်၊ အယောနိသော မနသိကာရ ပဒဋ္ဌာနံ-အယောနိသော မနသိကာရလျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏၊ စိတ္တဝိဝေါ-စိတ်ကို အထူးထူးအပြားပြား ပစ်လွှင့်တတ်သော တရားတည်း၊ (စိတ်၏ ပျံ့လွင့် ကြောင်း တရားတည်း၊) ဣတိ-သို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-၏။

ဣတိ-လျှင်၊ ဖဿာဒီနံ-ဖဿအစရှိကုန်သော၊ ဒွတ္တိံသ-၃၂-ပါး၊သော တရား၊အစုလည်း၊ကောင်း၊ ယေဝါပနကဝသေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တာနံ-နှင့်သော၊ စတ္တာရီ-၄-ပါး၊သော တရား၊အစုတို့လည်း၊ကောင်း၊ ဣတိ-သို့။ သဗ္ဗာနိပိ-လည်းဖြစ်ကုန် သော၊ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဒ္ဒေသဝါရေ-ဤ ပဌမအကုသိုလ်စိတ်၏ ဓမ္မဒ္ဒေသဝါရ၌၊ ဆတ္တိံ သ-၃၆-ပါး၊သော၊ ဓမ္မပဒါနိ-တရား၊အစုတို့သည်၊ ဘဝန္တိ၊ စတ္တာရီ-ကုန်သော၊

စေတသော အဝူပသမေ။ ။ဤ၌ သို့ဝိဘတ်သည် အကျိုးတည်းဟူသော နိမိတ် အနက်ဟောတည်း၊ ဥပမာ-"စမ္မသို့ ဒီပိနံ ဟန္တိ-အရေကြောင့် သစ်ကိုသတ်၏" ဟူရာ၌ အရေသည် သတ်ခြင်းကြောင့် ရအပ်သောအကျိုးလည်းဖြစ်, ထိုအကျိုးကို ရလိုသောကြောင့် သတ်ရသည်အတွက် နိမိတ်ကြောင်းလည်း ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူအဝူပသမအကျိုးကြောင့် အယောနိသော မနသိကာရသည် အကြောင်းပဒဋ္ဌာန်း ဖြစ်ရသည်။

တစ်နည်း။ ။အဝူပသမ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံကို အဝူပသမဟု ဖလူပစာရအားဖြင့် ဆိုထား၏၊ ဥပမာ-"သေမှော ဂုဏ္ဍော-သလိပ် ဟူသည် တင်လဲ(သကြား)တည်း" ဟူရာ၌ အကျိုးသလိပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော တင်လဲကို သေမှ (သလိပ်) ဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့တည်း၊ [နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ ပယောဇနေ ဘုမ္မံ "စမ္မသို့ ဒီပိနံ ဟန္တိ"တိ ဝိယ၊ အာရမဏဝါ အဝူပသမော ဖလူပစာရေန "သေမှော ဂုဏ္ဍော" တိ ဝိယ၊-အနု။]

အပဏ္ဏကဂ်ါနိ-တို့ကို၊ ဟာပေတွာ-ယုတ်လျော့စေ၍၊ ပါဋိယံ-ပါဋိတော်၌၊ အာဂတာနိ-တိုက်ရိုက်လာကုန်သော တရားအစုတို့သည်၊ ဒွတ္တိံသမေဝ-၃၂-ပါး သာလျှင်၊ (ဘဝန္တီ)။

ပန-ဆက်၊ ဇော-ဤ ၃၂-ပါးတွင်၊ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန-ယူအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ထပ်၍မယူခြင်းအားဖြင့်၊ (မယူအပ်သေးသောတရားတို့ကိုသာ ယူခြင်း အားဖြင့်၊) [သောဋ္ဌသ ဓမ္မာဒ္ဌစပ်၊] ဖဿပဋ္ဌမကံ-ဖဿပဋ္ဌမကလည်းကောင်း၊ [ဤပဋ္ဌမကဋ္ဌ စိတ်ပါနေသည်ကို သတိပြု၊] ပေ၊ မောဟော-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ သောဋ္ဌသ-နှ်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ [စိတ်ကို နှတ်, ၁၅-ပါးဖြစ်၏၊ ထို ၁၅-ပါးတွင် ဆန္ဒ, အဓိမောက္ခ, မနသိကာရ, ဥဒ္ဓစ္စဟူသော ယေဝါပနက တရား ၄-ပါးတို့ကိုထည့်လျှင် ၁၉-ပါးဖြစ်၏၊ ပဌမအကုသိုလ်စိတ်ဋ္ဌ ယှဉ်ကြသော စေတသိက် ၁၉-ပါးပင်တည်း။]

တေသု သောဋ္ဌသသု-ထို ၁၆-ပါးသော တရားတို့တွင်၊ သတ္တ-နှ်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ အဝိဘတ္တိကာ-ဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြား မရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ နဝ-နှ်သော၊ (ဓမ္မာ) သဝိဘတ္တိကာ-ဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြားနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကတမေ သတ္တ-အဘယ် ၇-ပါးတို့သည်၊ (အဝိဘတ္တိကာ-နှ်သနည်း၊) ဖဿော-လည်းကောင်း၊ပေ၊ မောဟော-လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ သတ္တ-နှ်သော၊ ဣမေ-ဤတရားတို့သည်၊ အဝိဘတ္တိကာ-ဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြား မရှိကုန်၊ ဝေဒနာ-ဝေဒနာလည်းကောင်း၊ ပေ၊ လောဘော-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ နဝ-နှ်သော၊ ဣမေ-တို့သည်၊ သဝိဘတ္တိကာ-ဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြား နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၏။

တေသု-ထို ၉-ပါးသော တရားတို့တွင်၊ ဆ-နှ်သော၊ ဓမ္မာ-တို့ကို၊ ဒ္ဒိသု ဌာနေသု-၂-ဌာနတို့ဋ္ဌ၊ ဝိဘတ္တာ-ဝေဖန်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဧကော-သော (ဓမ္မော-ကို၊) တီသု (ဌာနေသု ဝိဘတ္တော)၊ပေ၊ ဧကော-သော၊ (ဓမ္မော-ကို၊) ဆသု-(ဌာနေသု) တို့ဋ္ဌ၊ (ဝိဘတ္တော-ပြီ၊) ကထံ-အဘယ်သို့ ဝေဖန်အပ်သနည်း၊ စိတ္တံ-စိတ်လည်း ကောင်း၊ ပေ၊ လောဘော-လောဘလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဆ-နှ်သော၊ ဣမေ-ဤတရားတို့ကို၊ ဒ္ဒိသု ဌာနေသု-တို့ဋ္ဌ၊ ဝိဘတ္တာ-နှ်ပြီ၊ ဟိ-ချဲ့၊ တေသု-ထို ၆-ပါးသော တရားတို့တွင်၊ ဘာဝ-ဝိတက် စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌံ)၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဖဿပဋ္ဌမကံ-ဖဿပဋ္ဌမကသို့၊ ပတ္တာ-ဒေသနာ အစဉ်အားဖြင့်ရောက်၍၊ (ဒေသနာအစဉ်အားဖြင့် ရောက်လသော်၊) စိတ္တံ ဟောတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣန္ဒြိယာနိ-ဣန္ဒြေတို့သို့၊ ပတ္တာ, မနိန္ဒြိယန္တိ-ဟူ၍၊ (ဝုတ္တံ)၊ပေ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-ကို၊ မဂ္ဂင်္ဂေသုပိ-မဂ္ဂင်တို့တွင်လည်းကောင်း၊ ကမ္မပထေသုပိ-တို့ဋ္ဌလည်းကောင်း၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယေဝ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူ၍သာ၊ (ဝုတ္တာ)၊ အဟိရိကံ-ကို၊ ဗလာနိ-တို့သို့၊ ပတ္တာ,

အဟိရိကဗလံ ဟောတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ လောကနာသကဒုက်-လောကနာသက ဒုက်သို့၊ ပတ္တာ-၍၊ အဟိရိကန္တိ-ဟူ၍၊ (ဝုတ္တံ)၊ အနောတ္တပ္ပေပိ-၌လည်း၊ ဧသေဝနုယော၊ လောဘော-ကို၊ မူလ-မူလသို့၊ ပတ္တာ, လောဘော ဟောတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ ကမ္မပထ-သို့၊ ပတ္တာ, အဘိဇ္ဈာတိ-ဟူ၍၊ (ဝုတ္တော)၊ [ဧဝံ ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ မရှိလျှင် ထည့်ပေး၊] (ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊) ဆ-ဖ-ပါးကုန်သော၊ ဣမေ-ဤတရားတို့ကို၊ ဒ္ဝိသု ဌာနေသု-ဝိဘတ္တာ-နှစ်ပြီ။

ပန-ကား၊ ဝေဒနာ-ကို၊ ဖဿ ပဋ္ဌမက်-သို့၊ ပတ္တာ, ဝေဒနာ ဟောတိတိ ဝုတ္တာ၊ပေ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဧကောဝ-တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝမ္မော-ကို၊ တီသုဌာနေသု-တို့၌၊ ဝိဘတ္တော-ပြီ၊ ပန-ကား၊ ဝိရိယံ-ကို၊ ဣန္ဒြိယာနိ-သို့၊ ပတ္တာ, ဝိရိယိန္ဒြိယံ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ၊ပေ၊ ဧဝံ အယံ ဧကော ဝမ္မော စတူသု ဌာနေသု ဝိဘတ္တော၊ သမာဓိ-ကို၊ ဈာနင်္ဂါနိ-ဈာနင်တို့သို့၊ ပတ္တာ, စိတ္တသေကဂ္ဂတာဟောတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ ဣန္ဒြိယာနိ-တို့သို့၊ ပတ္တာ, သမာဓိန္ဒြိယန္တိ-ဟူ၍၊ (ဝုတ္တော) မဂ္ဂင်္ဂါနိ ပတ္တာ, မိစ္ဆာသမာဓိတိ-ဟူ၍၊ (ဝုတ္တော)၊ ဗလာနိ ပတ္တာ, သမာဓိဗလန္တိ(ဝုတ္တော)၊ ပိဋ္ဌိဒုက်-ပိဋ္ဌိဒုက်သို့၊ ပတ္တာ, ဒုတိယဒုကေ-ဒုတိယဒုက်၌၊ ဧကကဝသေနေဝ-တစ်ခုတည်း၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ သမထောတိ-ဟူ၍၊ (ဝုတ္တော)၊ တတိယေ-တတိယဒုက်၌၊ အဝိက္ခေပေါတိ-အဝိက္ခေပဟူ၍၊ (ဝုတ္တော)၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ဧကော-သော၊ အယံ ဝမ္မော-ကို၊ ဆသု ဌာနေသု-တို့၌၊ ဝိဘတ္တော-ပြီ။

ပန-ဆက်၊ သဗ္ဗေပိ-လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေ ဝမ္မာ-တို့သည်၊ ဖဿပဋ္ဌမက ဝသေန-ဖဿပဋ္ဌမကအစု၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပိဋ္ဌိဒုကဝသေန-ပိဋ္ဌိဒုက အစု၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ နဝ-နှင့်သော၊ ရာသယော-အစုတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ တတ္ထ-ထိုအစုတို့၌၊ ယံ-အကြင်အဆုံးအဖြတ်, စကားရပ်ကို၊ ဝတ္တုံ-ဆိုထိုက်၏၊ တံ-ထိုအဆုံးအဖြတ်စကားရပ်ကို၊ ပဌမကသလစိတ္တနိဒ္ဒေသေ-၌၊ (မယာ) ဝုတ္တမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဣဒါနိ-အပြီးတည်း။

လောကနာသကဒုက်။ ။ဟိရိ ညြတ္တပ္ပ (အရှက်အကြောက်ရှိမှု) ၂-ပါးသည် လောကကို မပျက်စီးအောင် စောင့်ရှောက်တတ်သောကြောင့် လောကပါလဒုက် မည်သကဲ့သို့, အဟိရိက အနောတ္တပ္ပ (အကုသိုလ်အရာ၌ အရှက်အကြောက်မရှိခြင်း) ၂-ပါးသည် လူ့လောကကို ပျက်ဆီးတတ်သောကြောင့် လောကနာသကဒုက် မည်၏၊ မှန်၏-ယခုခေတ်၌လည်း အရှက်အကြောက် နည်းပါးသဖြင့် ကာမဂုဏ်တိုးပွားအောင် ဝတ်စားဆင်ယင်မှုကြောင့် လောကကြီးသည် အမြီးပေါက်လုမတတ် ပျက်စီးလာလေပြီ။

ဝမ္မဒ္ဒေသဝါရကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

နိဒ္ဒေသဝါရကထာ အဖွင့်

နိဒ္ဒေသဝါရေ–ဌ၊ တာဝ–ဝိရိယိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသတို့မှရှေးဦးစွာ၊(နိဒ္ဒိဋ္ဌေ) စိတ္တသေကဂ္ဂတာ နိဒ္ဒေသေ–ဌ၊ သဏ္ဌိတိ အဝဋ္ဌိတိတိ ဣဒံ ဒွယံ–သဏ္ဌိတိ အဝဋ္ဌိတိ ဟူသော ဤပုဒ် ၂–ပါး အပေါင်းသည်၊ ဋ္ဌိတိဇဝဝစနမေव–ဋ္ဌိတိပုဒ်၏ ဝေါဟာရ်ပရိယာယ် စကားလုယ်သာတည်း၊ [သံ အတွက်, အဝ အတွက် အနက်သီးခြားမရှိပါ–ဟူလို၊] ပန–ဆက်၊ ယံ (အတ္ထဇာတံ)–အကြင်အနက်ကို၊ ကုသလနိဒ္ဒေသေ–ဌ၊ အာရမဏေ၊ပေ၊ အဝဋ္ဌိတိတိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ–ပြီ၊ တံ (အတ္ထဇာတံ)၊ ဣဓ–ဤအကုသလနိဒ္ဒေသဌ၊ နိ လဗ္ဘတိ–မရအပ်၊ (မရနိုင်၊) (ကသ္မာ နိ လဗ္ဘတိ)၊ ဟိ (ယသ္မာ) အကုသလသ္မိं–အကုသိုလ်စိတ်ဌ၊ စိတ္တသေကဂ္ဂတာ–သည်၊ ဒုဗ္ဗလာ–အားမရှိ၊ (ဣတိ–ကြောင့်၊ ဣဓ–ဌ၊ နိ လဗ္ဘတိ)၊ ဣတိ–ဤ အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဟေဋ္ဌာ–အောက်ကုသလ နိဒ္ဒေသဌ၊ ဒီပိတမေဝ။– ("စိတ္တေ ကဂ္ဂတာ ပနေတ္ထ နိ ဗလဝတီ ဟောတိ"ဟု) ပြအပ်ပြီးသည်သာ။

ဥဒ္ဒစ္စ၊ပေ၊ အဝိသာဟာရောဟိ–ဟူ၍၊ ဧဝံပိ–ဤသို့လည်း၊ အတ္ထော–ကို၊ ဣဓ–ဤအကုသလနိဒ္ဒေသဌ၊ နိ လဗ္ဘတိ၊ [ဤဝါကျ၏အနက်ကို ကုသလနိဒ္ဒေသ အတိုင်းပေးပါ၊] ပန–အနွယကား၊ သဟဇာတဓမ္မေ–တကွဖြစ်ဖက်တရားတို့ကို၊ နိ ဝိသာဟရတိ–အထူးထူးအပြားပြား ထက်ဝန်းကျင်သို့ မဆောင်တတ်၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ အဝိသာဟာရော–မည်၏၊ နိ ဝိက္ခိပတိ–အထူးထူး အပြားပြား မပစ်လွှင့်တတ်၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ အဝိက္ခေပေါ–မည်၏၊ အကုသလစိတ္တေကဂ္ဂတာဝသေန–ဖြင့်၊ အဝိသာဟဋ္ဌသ–အထူးထူးအပြားပြား ထက်ဝန်းကျင်သို့ မဆောင်အပ်သော၊ မာနသသ–စိတ်၏၊ ဘာဝေါ–ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း၊ အဝိသာဟဋ္ဌမာနသတာ–ရာ၊ သဟဇာတ ဓမ္မေသု–သဟဇာတ်တရားတို့ အပေါ်ဌ၊ နိ ကမ္မတိ–မတုန်လှုပ်တတ်၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ သမာဓိဗလံ–မည်၏၊ အယာထာဝ သမာဓာနတော–မမှန်ကန်သော အားဖြင့် ကောင်းစွာ အာရုံဌ ထားတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မိစ္ဆာသမာဓိ–မည်၏၊ ဣတိဧဝံ–သို့၊ ဣဓ–ဤအကုသလနိဒ္ဒေသဌ၊ အတ္ထော–ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော–၏။

ဝိရိယိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသေ–ဌ၊ ဟေဋ္ဌာ–(အောက်ကုသလနိဒ္ဒေသဌ၊) နိဣမော၊ပေ၊ ပနဒနာယာတိအာဒီ–အစရှိသော၊ ယော နယော–ကို၊ (မယာ) ဝုတ္တော–ပြီ၊ သော–ထိုနည်းကို၊ ဣဓ–ဤအကုသလနိဒ္ဒေသဌ၊ နိ လဗ္ဘတိ၊ သဟဇာတဓမ္မေသု–သဟဇာတ်တရားတို့ဌ၊ အကမ္မနဋ္ဌေနေဝ–မတုန်လှုပ်တတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်ပင်၊ ဝီရိယဗလံ–ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ [ရှေ့ဌ "နိ ကမ္မတိ"ဟု ဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဧဝဖြင့် ထပ်၍ခိုင်မြဲစေသည်၊ ဤ "သဟဇာတဓမ္မေသု အကမ္မနဋ္ဌေန"ကိုကြည့်၍ သင်္ဂြိဟ်ဘာသာဋီကာဌ "ယုတ္တေသွေဝ အကမ္မေန, အပုညာပိ တံ နာမိကာ"ဟု ဆိုခဲ့သည်။]

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိုဒ္ဒေသေ-ဌ၊ အယာထာဝ ဒဿနဋ္ဌေန-မမှန်သောအားဖြင့် မြင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-မည်၏၊ ဣဒံ ဒဿန်-ဤအမြင်သည်၊ (ဤအယူသည်၊) ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိအန္တောဂဓတ္တာ-၆၂-ပါးသော မိစ္ဆာအယူတို့ဌ၊ ဂတ်-ဖြစ်သည်တည်း၊ (ပါဝင်သည်တည်း၊) ဣတိ-ကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌိဂတ်-မည်၏၊ ဟေဋ္ဌာပိ-ဌလည်း၊ အသ-ထိ ဒိဋ္ဌိဂတ်ပုဒ်၏၊ အတ္ထော-ကို၊ ဝုတ္တောယေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ ["ဒိဋ္ဌိဂတာနံ ပဟာနာယ" အဖွင့်ဌလည်း ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ-ဟူလို။]

ဒိဋ္ဌိယေဝ-ဒိဋ္ဌိသည်ပင်၊ ဒုရတိက္ကမဋ္ဌေန-ခဲယဉ်းသဖြင့် လွန်မြောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌိဂဟနံ-ဒိဋ္ဌိဂဟနမည်၏၊ (ကာနိဝိယ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း၊ ဒုတိက္ကမာနိ-လွန်မြောက်နိုင်ခဲကုန်သော၊ တိဏာဝန ပဗ္ဗတာနိ-မြက်, တော, တောင်တို့သည်၊) တိဏားပေါဂဟနာနိဝိယ-တိဏာဂဟန, ဝနဂဟန, ပဗ္ဗတဂဟန မည်ကုန်သကဲ့သို့တည်း၊ [တိဏာဂဟန-(သွားလာ၍ ခက်ခဲလောက်အောင်) ကြီးကျယ်ရှုပ်ထွေးနေသော မြက်တော, ဝနဂဟန-(သွားလာ၍ ခက်ခဲလောက်အောင်) ကြီးကျယ်ရှုပ်ထွေးနေသော သစ်ပင်တော၊ ပဗ္ဗတဂဟန-သွားဖို့ရန် ခက်ခဲသော တောင်။]

ဒိဋ္ဌိယေဝ-သည်ပင်၊ သာသကံ သပ္ပဋိဘယဋ္ဌေန-ရန်ရှာဖွယ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်, ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက် သဘောကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌိကန္တာရော-မည်၏၊ (ကေ ဝိယ-အဘယ်တို့ကဲ့သို့နည်း၊) စောရကန္တာရေ၊ ဒုဋ္ဌိကွကန္တာရာဝိယ-တောပုန်း ဓားပြတို့ စိုးအုပ်တည်နေအပ်သော

ဂဟန။ ။"ဂါဟ (ဂါဟူ)-ဝိလောဠနေ" ဓာတ်, ယုပစ္စည်း၊ ဂါဟတိ-မွှေနှောက်ရှုပ်ပွေ၏၊ ဣတိ ဂဟန်၊ ဝိသောဒရာဒိဂုဏ်းဖြစ်၍ အာကို ရသပြု၊ (ထောမနိစ)၊ အရည် ကာနုံ ဒါယော, ဂဟန် ဝိဝိန် ဝန်-အဘိဓာန် (၅၃၆)။ [ပဗ္ဗတဂဟနဌကား အသွားအလာခက်သောကြောင့် တောရှုပ်နှင့် တူသည်ကို "ဂဟန" ဟု ဆိုသည်၊ သဒ်သုပစာတည်း။]

ကန္တာရ။ ။သက္ကတဌ "ကာန္တာရ"ဟု ရှိ၏၊ ကသ-ရေ၏+အန္တော-အတွင်းတည်း၊ ကာန္တ-ရေ၏အတွင်း၊ ရိဓာတ်, ဏ (အဏ်) ပစ္စည်း, ရိကို အာရ ပြု၍"ကာန္တာရ"ဟု ဖြစ်၏၊ ကာန္တ-ရေ၏အတွင်းသို့+ရယတိ-ရောက်တတ်၏၊ လူတိကန္တာရော၊ ရေသည် ဘေးပတ်ဝန်းကျင် အရုပ်ဌသာရှိ၍ ထိုအရုပ်ဌ မရှိသော ကြောင့် "ကန္တာရ"ဟု ခေါ်သည်၊ ဤကား သက္ကတအဆိုတည်း၊ ပါဠိအဖွင့်တို့ဆိုပုံကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ သတ္တာဒေဝ မနုဿာနံအဖွင့်ဌ ရှုပါ။

မှတ်ချက်။ ။"ဂ (ဥဒဂ) တာရေဠို ဇေတော ကန္တာရော"ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ ဝါကျအနက်ကို ငဲ့လျှင် ရေမရှိသော ခရီးခဲတစ်ခုသာရသော်လည်း ဝါကျအနက်ကို မငဲ့ဘဲ သမာသ်ပြီးသောအခါ ဘေးရန်ရှိသော ခရီးခဲအားလုံးကို ရသည်၊ ဥပမာ-"တိလတော+ဓာတ်"ဟူသော

ခရီးခဲ, ခြေသေ့, သစ်, ကျား စသော သားရဲတို့ စိုးအုပ်တည်နေအပ်သော ခရီးခဲ, များစွာသော သဲရိုသော ခရီးခဲ, ရေမရှိသောခရီးခဲ, ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာရှား သော ခရီးခဲကဲ့သို့တည်း။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ-သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏၊ ဝါ-ကို၊ ဝိနိစ္ဆနဋ္ဌေန-ထိုးဆွတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝိလောမနဋ္ဌေနစ-ဆန့်ကျင် ဘက်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌိဝိသူကာယိကံ-ဒိဋ္ဌိဝိသူကာယိက မည်၏၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း, ချဲ့၊) မိစ္ဆာဒဿနံ-မိစ္ဆာ အမြင် သည်၊ (မိစ္ဆာအယူသည်၊) ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ-ဖြစ်လသော်၊ သမ္မာဒဿနံ-သမ္မာအမြင်ကို၊ (သမ္မာအယူကို၊) ဝိနိစ္ဆတိစေဝ-ထိုးဆွလည်း ထိုးဆွတတ်၏၊ ဝိလောမေတိစ-ဆန့်ကျင်ဘက်လည်း ပြုတတ်၏၊ ကဒါစိ-တစ်ရံတစ်ခါ၌၊ သဿတဿ-သဿတ အယူကိုလည်းကောင်း၊ ကဒါစိ-၌၊ ဥစ္ဆေဒဿ-ဥစ္ဆေဒအယူကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟဏတော-ယူခြင်းကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌိယာ-ဒိဋ္ဌိ၏၊ ဝိရုပံ-ဖောက်ပြန်သော၊ ဖန္ဒိတံ-တုန်လှုပ်ခြင်းတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပန္ဒိတံ-မည်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကော-မိစ္ဆာအယူရှိသူသည်၊ ဧကသ္မိံ-တစ်ခုသော အယူ၌၊ ပတိဋ္ဌာတုံ-တည်တံ့ခြင်းငှာ၊ နသက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ ကဒါစိ-၌၊ သဿတံ-သို့၊ အနုပတတိ-အစဉ်ကျရောက်၏၊ ကဒါနိ-၌၊ ဥစ္ဆေဒံ-သို့၊ (အနုပတတိ)၊ ဒိဋ္ဌိယေဝ-မိစ္ဆာအယူသည်ပင်၊ ဗန္ဓေန-နှောင်ဖွဲ့တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ သံယောဇနံ-သယောဇဉ်တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌိ သံယောဇနံ-မည်၏၊ ["သံယောဇေတိ ဗန္ဓတီတိ သံယောဇနံ"ဟု ပြု။]

သုသုမာရာဒယော-မိကျောင်း အစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်၊ ပုရိသံ-ကို၊ ဒဠ္ဠ-မြဲမြဲစွာ၊ ဂဏှန္တိ ဝိယ-ဖမ်းယူကုန်သကဲ့သို့၊ တထာ, အာရမဏံ-ကို၊ ဒဠ္ဠ-စွာ၊ ဂဏှာတိ-ဖမ်းယူတတ်၏၊ ဣတိ, ဂါဟော-မည်၏၊ ပတိဋ္ဌဟနတော-စွဲမြဲစွာ

ဝါကျအနိုက်၌ တေလသဒ္ဒါသည် နှမ်းဆီကိုသာဟောသော်လည်း "တေလ"ဟု သမာသ်ပြီးသော အခါ သားဆီ, ငါးဆီ စသော ဆီ သာမညကိုလည်း ဟောသကဲ့သို့တည်း။

ဝိသူကာယိကံ။ ။"သူစိ-အပ်" ဟူရာ၌ သူစဓာတ် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤ၌လည်း ဝိပုဗ္ဗ သူစဓာတ်, ဏ ပစ္စည်းဖြင့် "ဝိသူက"ဟု ရှိသင့်၏၊ [ဝိသူကဒဿနဟု ဝိသူကံကို "ပဇ္ဇာဏီဘူတ-ဆန့်ကျင်ဘက် စို့, သံ" ဟု ဖွင့်၏၊] ဝိသူစနံ-ဆန့်ကျင်ဘက် စို့(မယ်နှ-သံ) ကဲ့သို့ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ထိုးဆွခြင်း, ဝါ-ဆန့်ကျင်ခြင်း ဝိသူကံ-ခြင်း၊ ဝိသူကေန+အယနံ-ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ဝိသူကာယော-ခြင်း၊ ဝိသူကာယော ယသာတိ ဝိသူကာယိတံ-ထိုးဆွခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသောတရား (ဒိဋ္ဌိဂတ်)။ ["မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်သောအခါ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ထိုးဆွတတ်, ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုတတ်" ဟူသော အဓိပ္ပာယ်သည် ယခုခေတ်၌ သာ၍ ထင်ရှား၏။]

တည်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပ,တိဋ္ဌာဟော-မည်၏၊ [ပတိပုဗ္ဗ, ဋ္ဌာဓာတ်, အ ပစ္စည်း၊ ကွစိဓာတုဖြင့် ဋ္ဌာဓာတ်နောင် ဟ လာ။] ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤမိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိ သည်၊ ဗလဝပဝတ္တိဘာဝေန-အားကြီးစွာ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ပတိဋ္ဌဟိတွာ-စွဲမြဲစွာတည်၍၊ ဂဏှာတိ-ယူတတ်၏၊ နိစ္စာဒိဝသေန-နိစ္စ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ အဘိနိဝိသတိ-စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်တတ်၏၊ (နှလုံးသွင်းတတ်၏၊) ဣတိ, အဘိနိဝေ သော-မည်၏၊ ဓမ္မသဘာဝ-ဓမ္မ၏ မှန်ကန်သော အနိစ္စစသော သဘောကို၊ အတိက္ကမိတွာ-ကျော်လွန်၍၊ နိစ္စာဒိဝသေန-နိစ္စ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပရတောာ-မှန်သည်မှတစ်ပါး, မှားသော အားဖြင့်၊ အာမသတိ-သုံးသပ်တတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပရာမာသော-မည်၏၊ [အာမသတိတိ အာမာသော၊ ပရတောာ+ အာမာသော ပရာမာသော၊] အနတ္တာဝဟတ္တာ-အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကုစ္ဆိတော-စက်ဆုပ်အပ်သော၊ မဂ္ဂေါ-လမ်းတည်း၊ (ဣတိ-ကြောင့်၊ ကုမဂ္ဂေါ-မည်၏၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ ကုစ္ဆိတာနံ-နှ်သော၊ အပါယာနံ-အပါယ်တို့၏၊ မဂ္ဂေါ-တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ကုမဂ္ဂေါ-မည်၏။

အယာထာဝပထတော-မှန်သောလမ်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မိစ္ဆာပထော-မည်၏၊ ဟိ-ဥပမာဆောင်, ထင်အောင်ပြဦးအံ့၊ ဒိသာမူဇ္ဇေန-အရပ်မျက်နှာတို့၌ တွေ့ကသူသည်၊ အယံ-ဤလမ်းသည်၊ အသုကဂါမဿ နာမ-ထိုမည်သောရွာ၏၊ ပထော-လမ်းတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဂဟိတော-ယူအပ်သည်၊ (သမာနော) ပိ-သော်လည်း၊ တံ ဂါမံ-သို့၊ နှ သမ္ဘာပေတိယထာ-မိမိကို မရောက်စေနိုင်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကေန-မိစ္ဆာအယူရှိသူသည်၊ သုဂတိပထော-သုဂတိ၏လမ်းတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဂဟိတော-သည်၊ (သမာနော) ပိ-သော်လည်း၊ ဝါ-ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဒိဋ္ဌိ-သည်၊ သုဂတိ-သုဂတိဘဝသို့၊ နှ ပါပေတိ-နိုင်၊ ဣတိ(တသ္မာ) အယာထာဝပထတော-ထိုသို့ မမှန်သော လမ်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မိစ္ဆာပထော-မည်၏၊ မိစ္ဆာသဘာဝတော-မှားသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မိစ္ဆတ္တံ-မည်၏၊ {"မိစ္ဆတ္တံ-မှားသော သဘောရှိသော တရား" ဟု ပေး၊ အတ္တသဒ္ဒါ သဘာဝ ဝါစက၊ မိစ္ဆာ+အတ္တာ ယသ္မာတိ မိစ္ဆတ္တံ၊ (ဒိဋ္ဌိဂတံ။)]

တတ္ထေဝ-ထိုမိစ္ဆာအယူ၌ပင်၊ ပရိဗ္ဗမနတော-ထက်ဝန်းကျင် လည်တတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ချာချာလည်နေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဘွေ-ဤမိစ္ဆာအယူ၌၊ ဗာလာ-လူမိုက်တို့သည်၊ တရန္တီ-ကူးခပ်တတ်ကုန်၏၊ ဝါ-ပေါ်လော

ကုမဂ္ဂ။ ။ကုစ္ဆိတော+မဂ္ဂေါ ကုမဂ္ဂေါ၊ ကုသဒ္ဒါ ကုစ္ဆိတအနက်ဟော၊ မ ဒွေးဘော် ရောက်ဖို့ရန် အကြောင်း မရှိသောကြောင့် "ကုမဂ္ဂေါ"ဟုရှိသင့်၏၊ သဏ္ဌာန်ကိုလည်း "ကုမာရ်ဂ" ဟု ရှိသည်။

ပေါ်ကုန်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တိတ္ထံ-မည်၏၊ တိတ္ထဋ္ဌ-ဆိပ်ကမ်းနှင့် တူသော မိစ္ဆာအယူလည်း ဟုတ်၏၊ တံ-ထိုဆိပ်ကမ်းနှင့်တူသော မိစ္ဆအယူဟူသည်၊ အနတ္ထာနံ-အကျိုးမဲ့တို့၏၊ အာယတနဋ္ဌ-တည်ရာလည်း ဟုတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တိတ္ထာယတနံ-မည်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ တတ္ထိယာနံ-မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့၏၊ သဗ္ဗာတိဒေသေန-ပေါက်ဖွားရာ၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ နိဝါသဋ္ဌာနဋ္ဌေနစ-အမြဲတည်နေရာ၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အာယတနံ-မည်၏၊ ဣတိပိ-ကြောင့်လည်း၊ တိတ္ထာယတနံ-မည်၏၊ ဝိပရိယာသတော-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ဖြစ်တတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဂါဟော-ယူခြင်းတည်း၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဝိပရိယာ သတော-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ဖြစ်တတ်သောအားဖြင့်၊ ဂါဟော-ယူခြင်းတည်း၊ ...ဣတိ, ဝိပရိယာသဂ္ဂါဟော-မည်၏၊ ဝိပလ္လတ္ထဂ္ဂါဟော-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ဖြစ်သောယူခြင်း၊ ဝါ-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ဖြစ်သောအားဖြင့် ယူခြင်း၊ဣတိ အတ္ထော။

အဟိရိကာ နောတ္ထပ္ပနိဒ္ဒေသေသု-တို့၌၊ ဟိရောတ္ထပ္ပနိဒ္ဒေသ ဝိပရိယယေနဟိရိ သြတ္ထပ္ပ နိဒ္ဒေသတို့၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့်၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [သဏ္ဌာန၌ ဝိ, ပရိပုဗ္ဗ ဣဓာတ်, အ ပစ္စည်းဖြင့် "ဝိပရိယ"ဟု ရှိ၏။] ပန-ကား၊ သဟဓာတ

တိတ္ထာယတနံ။ ။အဋ္ဌကထာ၌ မိစ္ဆာအယူတိုက်ရိုက်ရအောင် "တရန္တီ ဓာလာတ္ထောတိ တိတ္ထံ"ဟု ပြုသော်လည်း ထိုနည်းကို လဟုကနည်းအားဖြင့် ပြုထားသည်ဟု ယူပါ၊ ဂရုကနည်းအားဖြင့်ကား "တရန္တီ ဇတ္ထောတိ တိတ္ထံ၊ ပကတိ ဆိပ်ကမ်းရစေ၊" "တိတ္ထံ ဝိယာတိ တိတ္ထံ-မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့၏ ကူးခပ်ရာ မိစ္ဆာအယူရစေ၊" ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ "တရန္တီတိ တိတ္ထေဝိယ ပိလဝန္တီ"ဟု ဝိယ ထည့်၍ဖွင့်သည်၊ ထို့နောက် "တိတ္ထံစ+တံ+အာယတနံ စာတိ တိတ္ထာယတနံ"ဟု တွဲ၊ "အကျိုးမဲ့တို့၏ တည်ရာဖြစ်သော ဆိပ်ကမ်းနှင့်တူသော မိစ္ဆာအယူ"ဟု ပေးပါ၊ နောက်နည်း၌ တိတ္ထဖြင့် တိတ္ထယတို့ကို ရအောင်ယူထား၏၊ တိတ္ထံ ယေသံ အတ္ထိတိ တိတ္ထာ"ဟု ပြု၊ ရှေးနိဿယ၌ "တိတ္ထိယ"ဟုဆိုလိုလျက် ဣနှင့် ယ ချေထားသည်ဟု ကြံလေသည်၊ အာယတနသဒ္ဒါကား ရှေ့၌ပြခဲ့သောအနက်တို့တွင် သဗ္ဗာတိဒေသ, နိဝါသဋ္ဌာန အနက်ဟောတည်း၊ "တိတ္ထာနံ-မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့၏+ အာယတနံ-ပေါက်ဖွားရာဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူတည်း၊ ဝါ-အမြဲနေရာဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူတည်း၊ တိတ္ထာယတနံ-ယူ"ဟု ပြု။

ဝိပလ္လတ္ထဂ္ဂါဟော။ ။ဝိပလ္လာသ၌ ဝိ, ပရိ ရှေးရှိသော အသဓာတ်, ဏပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသကဲ့သို့ ဤဝိပလ္လတ္ထ၌လည်း ဝိ, ပရိ ရှေးရှိသော အသဓာတ်, ဏ ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးရကား "ဝိပလ္လတ္ထ"ဟု ရှိမှ သဒ္ဒါသွားကောင်း၏၊ "ဝိပရိယတိတိ ဝိပလ္လတ္ထော-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ဖြစ်သော၊ ဂါဟော-အယူ"ဟု ပေး။ [ဝိပရိယေသ၌လည်း အသဓာတ်, ဏ ပစ္စည်းဖြင့် "ဝိပရိယာသ" ဟုသာ ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ရှိမှ "ဝိပလ္လတ္ထ"အဖွင့်နှင့် လျော်မည်၊ စုဠဝဂ္ဂပါဠိတော် သမထခန္ဓကဝယ် ဂဠုမည်သော ရဟန်းရှေ့၏ အမှားမှားအယွင်းယွင်း ပြုမှု, ပြောမှုကို "ဝိပရိယာသ"ဟု ဆိုသည်။]

ဓမ္မေသု-တို့၌၊ အကမ္မနဒ္ဓေနေ၀-ကြောင့်ပင်၊ အဟိရိက ဗလ-အဟိရိက ဗိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ အနောတ္တပ္ပဗလ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

လောဘ မောဟ နိဒ္ဒေသေသု-တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ၆၀ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ (ယော သဘာ၀ေါ) လုဗ္ဘတိ-လိုချင်တတ်၏၊ ဣတိ (သော သဘာ၀ေါ) လောဘော-မည်၏၊ လုဗ္ဘနာတိ-ကား၊ လုဗ္ဘနာကာရော-လိုချင်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်၊ (ဟောတိ)၊ လောဘသမ္မယုတ္တစိတ္တံ-လောဘနှင့်ယှဉ်သောစိတ်သည်၊ (လုဗ္ဘိတံ-လုဗ္ဘိတ မည်၏၊) ၀ါ-တစ်နည်း၊ ပုဂ္ဂလော-လောဘကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ လုဗ္ဘိတော-မည်၏၊ [လုဘစတ်, ဒိ၀ါဒိ ယ ပစ္စည်း, တ ပစ္စည်း၊] လုဗ္ဘိတဿ-လောဘကြီးသောစိတ်၏၊ ၀ါ-လောဘကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဘာ၀ေါ-ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာတည်း၊ လုဗ္ဘိတတ္တံ-ရာ၊ (ယော သဘာ၀ေါ သာရဇ္ဇတိ၊ လွန်စွာ တပ်မက်တတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော) သာရာ၀ေါ-မည်၏၊ ["သံ+ရာ၀ေါ"ဟု ပုဒ်ခွဲ၊ နိဂ္ဂဟိတ်ချေ, ဒီဃပြု] သာရဇ္ဇနာကာရော-လွန်စွာ တပ်မက်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်၊ သာရဇ္ဇနာ-မည်၏၊ သာရဇ္ဇိတဿ-လွန်စွာ တပ်မက်သောစိတ်၏၊ ၀ါ-လွန်စွာ တပ်မက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဘာ၀ေါ-တည်း၊ သာရဇ္ဇိတတ္တံ-ရာ၊ အဘိဇ္ဈာယနဋ္ဌေန-ရှေးရှုကြံတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်အဘိဇ္ဈာ-မည်၏၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ လောဘ၀စနေ-လောဘသဒ္ဒါကိုဆိုခြင်း၌၊ ကာရဏာ-အကြောင်းကို၊ ဝုတ္တမေ၀-ပြီးသည်သာ၊ [ကုသလစိတ္တာနိဒ္ဒေသ၌ မနောဟု ရှေးဦးစွာပါပြီးမှ ထပ်၍ မနောသဒ္ဒါကို ဆိုခြင်း၌ အကြောင်းပြခဲ့သည်ကို ရည်ရွယ်ဟန်တူသည်၊] အကုသလဿ-အကုသိုလ်လည်း ဟုတ်၏၊ တံ-ထိုအကုသိုလ်ဟူသည်၊ မူလဿ-မူလလည်း ဟုတ်၏၊ (ဣတိ-ကြောင့်၊ အကုသလမူလ-မည်၏၊) ၀ါ-တစ်နည်း၊ အကုသလာနံ-တို့၏၊ မူလ-မူလတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အကုသလမူလ-မည်၏။

[လောဘနိဒ္ဒေသကို ပြပြီး၍ မောဟနိဒ္ဒေသကို ပြလိုသောကြောင့် "ဉာဏ ဒဿန ပဋိပက္ခတော" စသည် မိန့်။] ဉာဏမေ၀၊ ပက္ခတော-သိတတ်သော ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်, မြင်တတ်သောဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အညာဏ-အညာဏလည်းမည်၏၊ အဒဿန-အဒဿနလည်းမည်၏၊ အဘိမုခေါ-ရှေးရှုသည်၊ ဟုတ္တာ, ဓမ္မေ-သစ္စာ ၄-ပါး တရားတို့ကို၊ နု သမေတိ နသမ္မာဂစ္ဆတိ-ကောင်းစွာ မသိတတ်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အနဘိသမယော-မည်၏။

အနဘိသမယော။ ။အဘိရှေး သံရှေးရှိသော ဣစတ်, အပစ္စည်း၊ ဣကို ဧ, ဧကို အယပြု၍ အဘိသမယဟုဖြစ်၏၊ အဘိကို "အဘိမုခေါဟုတ္တာ"ဟုဖွင့်၏၊ သမယကို "သမေတိ"ဟုဖွင့်၏၊ "သံ+ဧတိ"ဟုပုဒ်ခွဲ၊ သံ၌ နိဂ္ဂဟိတ်ကို မပြု၍ "သမေတိ"ဟုဖြစ်၏၊ သံ၏ ပရိယာယ် သမ္မာဟုလည်းကောင်း, ဧတိ၏ ပရိယာယ် ဂစ္ဆတိဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်၊

(ယော သဘာဝေါ) အနုရူပတောာ-လျော်သောအားဖြင့်၊ ဓမ္မေ-သစ္စာ ၄-ပါး တရားတို့ကို၊ ဗုဇ္ဈတိ-သိတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော) အနုဗောဓော မည်၏၊ [လျော်စွာ သစ္စာ ၄-ပါးတရားကို သိတတ်သောဉာဏ်၊] တပ္ပဋိပက္ခတာယ-ထိုအနုဗောဓ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-လျော်စွာ သိတတ်သော ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနနုဗောဓော-မည်၏၊ (ယော သဘာဝေါ) အနိစ္စာဒီဟိ-အနိစ္စ အစရှိသော သဘောတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ယောဇေတွာ-ယှဉ်စပ်၍၊ နဗုဗ္ဈတိ-မသိတတ်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော) အသမ္မောဓော-အသမ္မောဓ မည်၏၊ (ယော သဘာဝေါ) အသန္တံ-ထင်ရှားမရှိသော ပကတိ, အတ္တ အစရှိသော အရာကိုလည်းကောင်း၊ အသမ်စ-မညီမျှသော သညာ စိတ္တ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသကိုလည်းကောင်း၊ ဗုဇ္ဈတိ၊ ဣတိပိ-ကြောင့်လည်း၊ .(သော) အသမ္မောဓော-မည်၏။

(ယော သဘာဝေါ) စတုသစ္စဓမ္မံ-၄-ပါးသော သစ္စာတရားတို့ကို၊ နပဋိဝိဇ္ဈတိ-ထိုးထွင်း၍မသိတတ်၊ ဣတိ, (သော) အပဋိဝေဓော-မည်၏၊ (ယော ဓမ္မဇာတိ) ရူပါဒီသု-ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိသော တရားတို့တွင်၊ ဧကဓမ္မံပိ-တစ်ခုသော တရားကိုလည်း၊ အနိစ္စာဒိသာမညတောာ-အနိစ္စ အစရှိသော သာမညလက္ခဏာအားဖြင့်၊ နဃဋ်ဏာတိ-ကောင်းစွာ မယူတတ်၊ (မချီးမြှောက်တတ်၊) ဣတိ-ကြောင့်၊ (သာ) အသံဂါဟနာ-မည်၏၊ (ယာ ဓမ္မဇာတိ) တမေဝဓမ္မံ-ထို သစ္စာ ၄-ပါးတရားသို့ပင်၊ နပရိယောဂါဟတိ-မသက်ဝင်တတ်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သာ) အပရိယောဂါဟနာ-မည်၏၊ (ယာ ဓမ္မဇာတိ)၊ သံ-အညီအမျှ၊ နပေက္ခတိ-မရှုတတ်၊ ဣတိ,

---

ထို့ကြောင့် ဓမ္မေ နဿ သမေတိ, နဿ သမ္မာ ဂစ္ဆတိ"ဟု ပါဠိမှန်ရှိပါစေ၊ ထိုသို့ရှိမှ ရှေ့သမယအဖွင့်ဝယ် အဘိသမယအနက်ကို ပြုရာ၌ ဉာဏ်ကို အရကောက်သောအခါ "အဘိမုခဘာဝေန သမ္မာဝါ ဧတိ ဂတိ ဗုဇ္ဈတိတိ အဘိသမယော" ဟု ဝိဂ္ဂဟပြုသော အနုဋ္ဌီကာနှင့်လည်းညီသည်၊ ထို့ကြောင့် စာအုပ်တို့၌ "သမာဂစ္ဆတိ-ပေါင်းဆုံ၏" ဟု ရှိသည်ကို စဉ်းစားပါ။

မှတ်ချက်။ ။သုတ်မဟာဝါ မဟာပဒါနသုတ်၌ "အဟု ပညာယ အဘိသမယော"ကို "တေန ဧရာမရဏာကာရဏေန သဒ္ဓိံ သမာဂမော"ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်သော်လည်း "ပညာယ" ဟူသော သမ္ဗန်ဓနှင့် လိုက်လျော်အောင် ဖွင့်ခြင်းသာ၊ ဤနေရာဝယ် "အဘိ သမယ"အရ ဉာဏ်ကို ရသောကြောင့် ထိုအဖွင့်ကို ဤ၌ မလိုအပ်ဟု မှတ်ပါ။

အသမ္မောဓော။ ။ပဌမနည်း၌ သံကို ယောဇေတွာဟုဖွင့်၍ "ဗုဇ္ဈတိတိ ဗောဓော၊ ယောဇေတွာ ဗောဓော သမ္မောဓော၊ (သံ သဒ္ဒါသည် သံယုဇ္ဇနေ အနက်ဟော၊) နဿ+သမ္မောဓော အသမ္မောဓော"ဟု ပြု၊ ဒုတိယနည်းအလို "အသံ"ကို "အသန္တံ" ဟုလည်းကောင်း, "အသမံ" ဟုလည်းကောင်း, ၂ နက်ဖွင့်၏၊ အသန္တ ဟူသည် ထင်ရှားမရှိသော ပကတိ, အတ္တ, သတ္တ, ပုဂ္ဂလ စသည်တည်း၊ အသမဟူသည် သညာ, စိတ္တ, ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသတည်း၊ "ဗုဇ္ဈတိတိ ဗောဓော အသန္တံ+ဗောဓော အသမ္မောဓော၊ (တစ်နည်း) အသမံ+ဗောဓော အသမ္မောဓော"ဟု ပြု၊ [သဘာဝ၊ပေ၊ ဝုတ္တိ၊-ဋီကာ။]

(သာ) အသမပေက္ခကာ-မည်၏၊ (ဟာ ဓမ္မဇာတိ)၊ ဓမ္မာနံ-တို့၏၊ သဘာဝ-ဟုတ်မှန်သောသဘောကို၊ ပတိ-စွဲ၍၊ နံ အပေက္ခတိ-မရှုတတ်၊ ဣတိ, (သာ) အပစ္စဝေက္ခကာ-မည်၏။

ကုသလာ ကုသလကမ္မေသု-ကုသိုလ်, အကုသိုလ်ကံတို့၌၊ ဝိပရိတဝုတ္တိယာ-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ သဘာဝဂ္ဂဟဏာဘာဝေန ဝါ-ဟုတ်မှန်သောသဘောကို ယူခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဇေတသ-ဤမောဟ၏၊ ပစ္စက္ခံ-မျက်မှောက်ဖြစ်သော၊ ဧကမ္မိ ကမ္မံ-တစ်ခုသောကံသည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ (ဣတိ-ကြောင့်၊ အပစ္စက္ခကမ္မံ-မည်၏၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ သယံ-မိမိဟူ သော မောဟကိုယ်တိုင်၊ ကသိစိ ကမ္မသ-တစ်စုံတစ်ခုသောကံကို၊ ပစ္စက္ခကရဏံ နာမ-မျက်မှောက်ပြုနိုင်သည်မည်သည်၊ နံ ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အပစ္စက္ခကမ္မံ-မည်၏။

ဇေတသို့-ဤမောဟသည်၊ အနုပ္ပဒ္ဓမာနေ-မဖြစ်လသော်၊ ယံ စိတ္တသန္တာနံ-အကြင်စိတ်အစဉ်သည်၊ မဒ္ဒံ-စင်ကြယ်သည်၊ သုစိ-စင်ကြယ်သည်၊ ဝေါဒါနံ-ဖြူစင်သည်၊ ဘဝေယျ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဣမိနာ-ဤမောဟသည်၊ တံ မဒ္ဒံ-ထိုစင်ကြယ်သောစိတ်အစဉ်ကို၊ ဒုဋ္ဌံ-ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ၊ ဣတိ, ဒုမ္မဒ္ဒံ-မည်၏။

အပစ္စက္ခကမ္မ။ ။ပဌမနည်း၌ "ပစ္စက္ခံ-မျက်မှောက်ဖြစ်သော+ကမ္မံ ပစ္စက္ခကမ္မံ၊ နတ္ထိ+ပစ္စက္ခကမ္မံ တေသောတိ အပစ္စက္ခကမ္မံ"ဟု ဆဋ္ဌီဗဟုဗ္ဗီဟိ ပြုပါ၊ ဒုတိယနည်း၌ သယံနှင့် ပစ္စက္ခကရဏံသည် အရတူသော ပကတိ ဝိကတိဟု ခေါ်ကြသော (သာမညဝိသေသ) ကတ္တားတည်း၊ ထိုကြောင့် နတ္ထိဟု မထားဘဲ "နံ ဟောတိ"ဟု ထားသည်၊ ပစ္စက္ခဖြင့်လည်း ပစ္စက္ခကရဏတိုင်အောင် အဓိပ္ပာယ်ယူပါ၊ ဝိဂြိုဟ်ကိုကား "နတ္ထိ ပစ္စက္ခကမ္မံ+ယသ"ဟုပင် ပြုရ၏၊ "ကံကို မျက်မှောက်မပြုနိုင်" ဟူသည်နှင့် "မျက်မှောက်ပြုအပ်သော ကံမရှိ"ဟု ဆိုခြင်းမှာ သဘောတူပင်။

ဒုမ္မဒ္ဒံ။ ။မဒ္ဒဓာတ်သည် သုဒ္ဓိ (စင်ကြယ်ခြင်း) အနက်ကို ဟောအ၏၊ ထိုကြောင့် မဒ္ဒံကို "သုစိ ဝေါဒါနံ"ဟုဖွင့်သည်၊ "မဒ္ဒတိ သုဒ္ဓတီတိ မဒ္ဒံ"ဟုပြု၊ သတ္တဝါတို့၏ ပင်ကိုယ်စိတ်သည် မောဟစသော အညစ်အကြေးတို့နှင့် မယှဉ်သော ကြောင့် "ပဘဿရမိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ"နှင့်အညီ ပြိုးပြိုပြက်, အရောင်ထွက်သကဲ့သို့ ဖြူစင်သန့်ရှင်း၏၊ "ဒုဋ္ဌံ"သည် ဒု၏ အနက်ဖွင့်တည်း၊ "ဒုဋ္ဌ+မဒ္ဒံ ယေနာတိ ဒုမ္မဒ္ဒံ"ဟု ပြု၍ ယေန၏ အရဖြစ်သော ကတ္တားကို အရကောက်ပါ၊ ဒုမ္မဒ္ဒံ-စင်ကြယ်သော စိတ်အစဉ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော မောဟ။

ဒုမ္မေဓ္ယမဟုတ်။ ။မေဓ္ဓ နှင့်တကွ စတုတ္ထကွာရာ "ဓ္ယ"ဖြင့် "ဒုမေဓ္ယ"ဟု မူကွဲရှိ၏၊ "မဒ္ဒံ သုစိ ဝေါဒါနံ" အဖွင့်နှင့် မညီပါ၊ အကယ်၍ "ဒုမေဓ္ယ"ပါဠိသာ အမှန်ဖြစ်လျှင် "ဒုမ္မေဓသ+ဘာဝေါ ဒုမ္မေဓ္ယ-ပညာမရှိသူ၏အဖြစ်"ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ အဖွင့်ကိုလည်း တစ်မျိုးဖွင့်ရလိမ့်မည်။

ဗာလာနံ-လူဖျင်း, လူအ, လူန, လူထိုင်း, လူရိုင်း, လူမိုက်တို့၏၊ ဘာဝေါ-တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဗာလျံ-မည်၏၊ ["ဖျင်းအ"သူများလည်း မောဟပြဋ္ဌာန်းသူများ ပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် လူမိုက်ဟူရာဝယ် လူအ, လူန, လူထိုင်း, လူရိုင်းများလည်း ပါဝင်သည်၊] (ယော သဘာဝေါ) မုယှတိ-တွေဝေတတ်၏၊ (မသိတတ်)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော) မောဟော-မည်၏၊ (မောဟော၀-မောဟသည်ပင်၊ ဤပါဠိသည် ရှေးစာအုပ်၌သာရှိ၏၊ မကောင်း၊) ဗလ၀တရော-သာ၍အားကြီးသော၊ မောဟော-မောဟတည်း၊ ဣတိ-ဤ၀စနတွေကြောင့်၊ ပမောဟော-မည်၏၊ [ပသဒ္ဒါ ဗလ၀ အနက်ဟော၊] (ယောသဘာဝေါ) သမန္တတော-ပတ်၀နံးကျင်၌၊ မုယှတိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော) သမ္မောဟော-မည်၏၊ (ယော ဓမ္မတာတိ)၊ ဝိဇ္ဇာယ-ဝိဇ္ဇာ ဉာဏ်၏၊ ပဋိပက္ခဘာ၀တော-ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိဇ္ဇာ-ဝိဇ္ဇာသည်၊ နမဟုတ်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သာ) အဝိဇ္ဇာ-မည်၏၊ သြဃယောဂတ္ထော-သြဃ သဒ္ဒါ, ယောဂသဒ္ဒါ၏ အနက်ကို၊ ဝုတ္တောယေ၀-ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။

(ယော သဘာဝေါ) ထာမဂတဋ္ဌေန-အားအစွမ်းသို့ ရောက်သည်၏အဖြစ် ဟူသော အနက်သဘောအားဖြင့်၊ အနုသေတိ-သတ္တ၀ါတို့၏ သန္တာန်၌ အဖန်ဖန် ကိန်းတတ်၏၊ ၀ါ-လျော်သောအကြောင်းကို ရသည်ရှိသော် ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော) အနုသယော-မည်၏၊ [ကိလေသာ ၁၀-ပါးတွင် အားကောင်း သော ကိလေသာ ၆-ပါးကိုသာ အင်အားသတ္တိရှိသောကြောင့် "အနုသယ"ဟု ခေါ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် "ထာမဂတဋ္ဌေန"ဟု ဆိုသည်၊ သဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ အနုသယအဖွင့်၌ ရှုပါ။] (ယံ ဓမ္မတာတံ) စိတ္တံ-ကို၊ ပရိယုဋ္ဌာတိ အဘိဘ၀တိ-လွှမ်းမိုးတတ်၏၊ ဣတိ (တံ ဓမ္မတာတံ) ပရိယုဋ္ဌာန်-မည်၏။

ဟိတဂ္ဂဟဏာဘာ၀ေန-စီးပွားကိုယူခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဟိတာဘိမုခ-စီးပွားသို့ ရှေးရှု၊ ဂန္ထ-သွားခြင်းငှာ၊ နသက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ အညဒတ္ထု-စင်စစ် ကား၊ လဂ်တိယေ၀-ခွင်သည်သာ၊ (ချော်သည်သာ၊) ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ လ'ဂီ-လ'ဂီ မည်၏၊ ခဋ္ဌတိ-ခွင်တတ်၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တစ်နည်း, ဒုရုဏ္ဍိဋ္ဌနဋ္ဌေန-ခဲယဉ်း သဖြင့် ဖွင့်ဆွာအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ လ'ဂီ-မည်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ မဟာပလိ၀

လ'ဂီ။ ။လဂိတာတ်သည် ခဋ္ဌန, ဂတိအနက်ကိုဟောဏ်၊ ထို့ကြောင့် "လဂ်တိကို "ခဋ္ဌတိ"ဟု [ပဋ္ဌမနည်းဖွင့်၏၊ [လဂိဟု, ဣကာရန္တ ဓာတ်ဖြစ်၍ နိဂ္ဂဟိတ်လာ, လဂ်တိဟုဖြစ်၏၊ လ'ဂီ၌ကား အပစ္စည်း, ဣတ္ထိဓောတက (ဤ) ပစ္စည်းတည်း။]

ဒုရုဏ္ဍိဋ္ဌနဋ္ဌေန။ ။လဂိတာတ်ဖြင့်ပြီးသော "လ'ဂီ" သဒ္ဒါက "လ'ဂီတ္ထိ ပလိ၀ေ ဘ၀ေ"-၂၁၇-အဘိဓာန်နှင့်အညီ၊ "တံခါင်းကျည်"ဟု ခေါ်အပ်သော မင်းတုပ် (ကန့်လန့်)ကို ဟောဏ်၊

သခ်ါတာ-ကြီးစွာသော တံခါးကျည်ဟု ဆိုအပ်သော၊ လင်္ဂါ-တံခါးကျည်သည်၊ ဒုရဂ္ဂါ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ခွာအပ်သည်၊ ဟောတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ အယံပိ-ဤမောဟသည်လည်း၊ လင်္ဂါဝိယ-တံခါးကျည်နှင့် တူ၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ လင်္ဂါ-မည်၏၊ သေသံ-သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-သည်သာ၊ သင်္ဂဟဝါရ သုညတဝါရာပိ-တို့ကိုလည်း၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက် ကုသလနိဒ္ဒေသ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ အတ္ထတော-အားဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-နှိ၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။ပဌမစိတ္တံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

ဒုတိယစိတ် အဖွင့်

ဒုတိယစိတ္တေ-ဒုတိယ အကုသိုလ်စိတ်၌၊ သသခ်ါရေနာတိ ပဒ်-သသခ်ါရေနဟူသော ပုဒ်သည်၊ ပိသေသံ-ပထမစိတ်မှ ထူး၏၊ တမ္မိ-ထို သသခ်ါရေနပုဒ်သည်လည်း၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်ကုသလနိဒ္ဒေသ၌၊ ဝုတ္တတ္ထမေဝ-ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ရှိသည်သာ၊ ပန-ဆက်၊ ဣဒံ စိတ္တံ-ဤဒုတိယ အကုသိုလ်စိတ်သည်၊ ဆသု-နှစ်သော၊ အာရမဏေသု-တို့၌၊ သောမနဿိတသ-ဖြစ်သော သောမနဿရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ပရာမသန္တ သ၌စပ်၊) လောဘံ-လောဘကို၊ ဥပါဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ သတ္တော သတ္တောတိ အာဒိနာ-သတ္တောသတ္တော အစရှိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ (သတ္တဝါဟု မှတ်ထင်သော မိစ္ဆာအယူဖြင့်၊) ပရာမသန္တ သ-မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ ကိဉ္စာပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-အကယ်၍လည်း ဖြစ်ပါပေ၏၊ [ပဌမစိတ် တုန်းကကဲ့သို့ဖြစ်ပါပေသည်-ဟူလို၊ ဤ "ကိဉ္စာပိပ၊ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" ဝါကျဖြင့် ပဌမစိတ်နှင့် တူကြောင်းကိုပြသည်၊ ဤသို့ တူနေရာမှ ထူးကြောင်းကို ပြလိုသောကြောင့် "တထာပိ" စသည်မိန့်၊] တထာပိ-ထိုသို့ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သသခ်ါရိကတ္တာ-သသခ်ါရိက၏ **အဖြစ်**ကြောင့်၊ သမ္ပယောဂေန-ပယောဂနှင့် တကွဖြစ်သော အာရုံ **မနသိကာရ စသော အ**ကြောင်းအပေါင်းကြောင့်၊ သဉ္ဇပါယေန-ဉပါယနှင့် တကွဖြစ်သော အာရုံ **မနသိကာရစသော** အကြောင်းအပေါင်းကြောင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇနတော-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ [သသခ်ါရိကတ္တာကို ထပ်၍ဖွင့်သည်၊ (ဣဒံ လဗ္ဘတိ၌ လှမ်းစပ်။)]

ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ ကုလပုတ္တော-အမျိုးသားသည်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကသ-မိစ္ဆာအယူရှိသော၊ ကုလဿ-အမျိုး၏၊ ကုမာရိကံ-သတို့သမီးကို၊ ပတ္ထေတိ-တောင်းတ၏၊ တေစ-ထိုသမီးရှင်တို့သည်လည်း၊ တုမှေ-တို့သည်၊ အညဒိဋ္ဌိကာ-

---

ထို မင်းတုပ်သည် အလွန်ကြီးနေလျှင် ခွာဖို့ ဖွင့်ဖို့ မလွယ်ကူသကဲ့သို့ ဤမောဟကိုလည်း 'ပယ်ခွာဖို့ မလွယ်ရကား ဥပမာတဒ္ဓိတ် (ဘာဝနည်း-သဒ်သုပမာ)အားဖြင့် "လင်္ဂါ"ဟု ခေါ်ရသည်။ [လင်္ဂတိ-ခွင်တတ် ကောက်နေတတ်၏၊ ဣတိ လင်္ဂါ၊ လင်္ဂါဝိယာတိ လင်္ဂါ (မောဟ)။

ငါတို့အယူမှ တစ်ပါးသော အယူရှိသူတို့တည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ပြော၍၊ ကုမာရိက်–ကို၊ နု ဒေန္တိ–မပေးကြကုန်၊ အထ–ထိုအခါ၌၊ အညေ–အခြားကုန်သော၊ ဉာတကာ–ဆွေမျိုးတို့သည်၊ ဘုမ္မေ–သင်တို့သည်၊ ယံ–အကြင်အမှုကို၊ (မိမိတို့ အယူနှင့် ဆိုင်သောအမှုကို၊) ကရောထ–ပြုကုန်၏၊ တမေဝ–ထိုအမှုကိုပင်၊ အယံ–ဤ သတို့သားသည်၊ ကရိဿတိ–ပြုပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ပြော၍၊ ဒါပေန္တိ–ပေးစေကြကုန်၏၊ သော–ထိုအမျိုးသားသည်၊ တေဟိ–ထိုမိစ္ဆာအယူရှိသော အမျိုးတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိं, တိတ္ထိယေ–တိတ္ထိတို့သို့၊ ဥပသင်္ကမတိ–ချဉ်းကပ်၏၊ အာဒိတောဝ–အစ၌သာလျှင်၊ ဝေမတိကော–ယုံမှားခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ ကာလေ–အခါသည်၊ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ–သွားလသော် သွားလသော်၊ (တရွေ့ရွေ့ကုန်လသော်၊) တေသံ–ဤသူတို့၏၊ ကြိယာ–အမှုအရာသည်၊ မနာပါ–စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်၏၊ (မြတ်နိုးဖွယ်ကောင်း၏၊) ဣတိ–ဤသို့တွေး၍၊ လဒ္ဓိं–အယူကို၊ ရောစေတိ–နှစ်သက်၏၊ ဒိဋ္ဌိं–မိစ္ဆာအယူကို၊ ဂဏှာတိ–ယူ၏၊ ဧဝရူပေ–ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ကာလေ–အခါ၊ ဣဒံ၊ ဤဒုတိယအကုသိုလ်စိတ်ကို၊ လဗ္ဘတိ၊ ဣတိ–သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန–ဆက်၊ ဧတ္ထ–ဤ ဒုတိယအကုသိုလ်စိတ်၌၊ ယေဝါပနကေသု–ယေဝါပနကတရားတို့၌၊ ထိနမိဒ္ဓံ–သည်၊ အဓိက်–ပဌမအကုသိုလ်စိတ်ထက် ပိုလွန်၏၊ တတ္ထ–ထို ထိန မိဒ္ဓ ၂–ပါးတို့တွင်၊ ထိနနတာ–အားစွမ်းမထုတ် တွန့်ဆုတ်သော စိတ်၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်၊ ထိနံ–ထိန မည်၏၊ မိဒ္ဓနတာ–သတ္တိ အစွမ်း, အားကုန်ခန်းသဖြင့် ပင်ပန်းသော စေတသိက်အပေါင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်၊ မိဒ္ဓံ–မည်၏၊ အနုသာဟ သံဟနနတာ–အားတက်သရောမရှိ, တွန့်ဆုတ်သည်၏ အဖြစ် သည်လည်းကောင်း၊ (ထိနနတာ၏ အဖွင့်၊) အသတ္တိဝိယာတတာစ–သတ္တိ

ထိနံ။ ။သက္ကတ၌ "သ္ယာနံ" ဟူသောပုဒ်သည် ပါဠိ၌ ထိန (ထိန)ဟု ဖြစ်၏၊ ထိနဓာတ်သည် ပေါင်းစပ်ခြင်းအနက်ကိုဟော၏၊ "ပေါင်းစပ်" ဟူသည် အားတက်သရောမရှိဘဲ ကိုယ်လက်စသည်တို့ တွန့်ဆုတ် ကုပ်နေခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် ထိနနတာကို "အနုသာဟ သံဟနနတာ"ဟု အဋ္ဌကထာ၌လည်းကောင်း, "အနုသာဟနာ ဝသီဒန ဘာဝေန သံဟတဘာဝေါ ထိနံ" ဟု ဋီကာ၌လည်းကောင်း ဖွင့်သည်၊ "ထိနနံ+ထိနံ"ဟု ပြု။ [ယောဇနာ၌ "ထိ"ဓာတ်ကြ၍ "ထိယတိ" အနုသာဟနာဝသီဒန ဝသေန သံဟတိတိ ထိနံ"ဟု ပြုလေ၏၊ ဓာတ်ကျမ်း၌ ထိဓာတ်ကို မတွေ့ရ။]

မိဒ္ဓံ။ ။မိဒ္ဓနပုဒ်ကိုကြည့်၍ မိဒ္ဓဓာတ်ဟု ကြံဖွယ်ရှိ၏၊ သို့သော် ထိုဓာတ် ကို မတွေ့ရ၊ ယောဇနာ၌ ' မိဓဓာတ်ဖြင့် "မိဗ္ဗနံ မိဒ္ဓံ"ဟု ပဌမကြံစေလိုဟန်တူ၏၊ ထို့နောက် "မိဟ–အသာမတ္ထိယေ"ဟု ဓာတ်နက်ဆို၍ "မိဟတိဝါ အသာမတ္ထိယံ ဟောတိတိ မိဒ္ဓံ"ဟု ပြုလေ၏၊ ထိုမိဓဓာတ်နှင့် အသာမတ္ထိယအနက်ကိုလည်း ဓာတ်ကျမ်း၌ မတွေ့ရ၊ အသတ္တိဝိယာတတာသည် မိဒ္ဓန၏ အနက်ဖွင့်တည်း၊ အိပ်ချင်မူးတူးဖြစ်ရာအခါ၌ကဲ့သို့ ထိုထိုအမှုကို ပြုဖို့ရန် သတ္တိကင်းခြင်းကို

မရှိသည်ဖြစ်၍ ပင်ပန်းသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်းတည်း၊ (မိဒ္ဓနတာ၏ အဖွင့်၊) ဣတိအတ္ထော-ဤကား အနက်၊ ထိနဋ္ဌ-ထိနလည်း၊ မိဒ္ဓဋ္ဌ-မိဒ္ဓလည်း၊ ထိနမိဒ္ဓံ-ထိနမိဒ္ဓ။

တတ္ထ-ထို ထိနမိဒ္ဓ ၂-ပါးတို့တွင် ထိန်-ထိနသည်၊ အနုသာဟလက္ခဏော-အားတက်သရော မရှိခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ဝိရိယ ဝိနောဒနရသော-ဝီရိယကို ပယ်ရှားခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ [ဝီရိယရှိသူကိုလည်း ထိနသမားက မုန်းသည်၊] သံသီဒနပစ္စုပဋ္ဌာန်-ထိုထိုကိစ္စ၌ ဆုတ်နစ်တတ်သောဝတရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ မိဒ္ဓံ-သည်၊ အကမ္မညတာလက္ခဏော-ထိုအမှု၌ မခံ့သည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏၊ သြနဟနရသော-သမ္မယုတ္တတရားတို့ကို လေးတွဲ့တွဲ့ ဖြစ်အောင် ဖွဲ့ထားခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ [ရှေးနိဿယ၌ "သြဒဟနရသော"ဟုရှိ၏။] လီနဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာန်-တွန့်ဆုတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ပစလာယိကာနိဒ္ဒါ ပစ္စုပဋ္ဌာန်-မျက်တောင်တလှုပ်လှုပ်ရှိအောင် အိပ်ငိုက်ခြင်းအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ (ဖလပစ္စုပဋ္ဌာန်တည်း၊) ဥဘယံပိ-ထိန မိဒ္ဓ ၂-ပါးစုံသည်တည်း၊ အရတိ တန္ဒီ ဝိဇမ္ဘိတာဒီသု-ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမွေ့လျော်ခြင်း, ပျင်းရိခြင်း, ကိုယ်လက် ဆန့်တန်းခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ် အစရှိသည်တို့၌၊ အယောနိသောမနသိကာရ ပဒဋ္ဌာန်-အယောနိသော မနသိကာရလျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ဒုတိယစိတ္တံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

"အသတ္တိ" ဟု ဆို၏၊ ထိုသို့ သတ္တိကင်းခြင်းသည် စေတသိက်တို့၏ ပင်ပန်းခြင်း သဘောတည်း၊ အသတ္တိဧ+ဝိယာတော အသတ္တိ ဝိယာတော။ [ယောဇနာ၌ "အသတိဝိယာတော-သတိမရှိသော စိတ်၏ အဖြစ်ဟူသော ပင်ပန်းခြင်း"ဟု မှတ်ရှိ၏။]

ပစလာယိကာ နိဒ္ဒါ။ ။"စလန် စလော၊ ပကာရေန+စလော ပစလော-မျက်လွှာ၏ အထက် တက်လိုက်, အောက်ကျလိုက်အားဖြင့် အမျိုးမျိုးလှုပ်ခြင်း၊ ပစလေန-မျက်တောင်တလှုပ်လှုပ်၏ အဖြစ်ဖြင့်+အယန်-ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ပစလာယော-ခြင်း၊ "ပစလာယော+ယသသ အတ္ထိတိ ပစလာယိကာ-(နိဒ္ဒါ)=မျက်တောင် တလှုပ်လှုပ် မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ် ဖြစ်ခြင်းရှိသော အိပ်ငိုက်ခြင်း၊ ယောဇနာ၌ "အယနောင် ဣကျပစ္စည်းသက်၍ "အယိကာ"ဟု ကိတ်ပုဒ်ကြဲလေ၏၊ [နိဒ္ဒါ၌ နိပုဗ္ဗ ဒါဓာတ်, အပစ္စည်း ဣတ္ထိဓောတက အာပစ္စည်း၊ ဘူဝါဒိဖြစ်၍ "နိဒ္ဒါတိ" ဟု ကြိယာဖြစ်၏၊ "အိပ်ငိုက်၏"ဟု ပေး၊ "နိဒ္ဒါယန္တိ"ဟု ရှိရာ၌ကား နိဒ္ဒါနောင် အာစာရအနက်၌ အာယပစ္စည်းဟု နာမဓာတ်ကြဲပါ၊ "အိပ်ငိုက်ခြင်းကို ပြု၏" ဟု ပေး။]

တတိယစိတ်အဖွင့်

တတိယ-တတိယ အကုသိုလ်စိတ်သည်၊ (ဥပဓိတိဋ္ဌစပ်၊) ဆသု-ကုန်သော၊ အာရမဏေသု-တို့၌၊ သောမနဿိတသ-ဖြစ်သော သောမနဿ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ပဿတော, ပသုတသတို့ဋ္ဌစပ်၊) လောဘံ-ကို၊ ဥပါဒေတွာ-၍၊ သတ္တော သတ္တောတိအာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ အပရာမသန္တ သ-မှားသောအားဖြင့် မသုံး သပ်ဘဲ၊ (ဤစကားဖြင့် ဒိဋ္ဌိမယှဉ်ပုံကို ပြသည်၊ ပဿတော, ပသုတသ တို့ဋ္ဌ စပ်၊) နာရာယဏ ဝိရာဇေန မလ္လယုဒ္ဓ နဋ္ဌသမဇ္ဇာဒိနိ-ဗိသဏ္ဌိုးနတ်၏ တင့်တယ်စံပယ်ခြင်းဟူသော ကပွဲ, လက်ဝှေ့ပွဲ, ကချေသည်တို့၏ ကပွဲ အစရှိသည်တို့ကို၊ ပဿတော-ကြည့်ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ မနာပိယ သဒ္ဒသ ဝနာဒိ ပသုတသဝါ-မြတ်နိုးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အသံကို နားထောင်ခြင်း အစရှိသည်၌ လေ့ကျက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ ဥပဓိတိ။ [သဒ္ဒသဝနာဒိ"၌ အာဒိဖြင့် "မနာပိယ ဂန္ဓ ဃာယန စသော အာရုံများ၌ လိုက်စားနေသူကို ယူ။]

ဣဓ-ဤတတိယ အကုသိုလ်စိတ်၌၊ မာနေန-မာနနှင့်၊ သဒ္ဓိं, ပဌ-နှ်သော၊ အပဏ္ဏကဂါနိ-မချွတ် မယွင်းသော စိတ်အင်္ဂါတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ တတ္ထ-ထိုအပဏ္ဏကအင်္ဂါတို့တွင် (ယော သဘာဝေါ) မညတိ-မှတ်ထင်တတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော) မာနော-မည်၏၊ သော-ထိုမာနသည်၊ ဥန္နတိလက္ခဏော-မောက်

နာရာ၊လေ၊ သမဇ္ဇာဒိနိ။ ။နာရာယဏဟူသည် ဗိသဏ္ဌိုးနတ်တည်း၊ ဝိရာဇေနေ သဒ္ဒါကား တင့်တယ်စံပယ်ခြင်း(ပျော်မြူးခြင်း) အနက်ကိုဟော၏၊ ဗိသဏ္ဌိုးနတ်ရုပ်လုပ်၍ ကပွဲသဘင် ပြုလုပ်ခြင်း ကို "နာရာယဏ ဝိရာဇေနေ"ဟုခေါ်၏၊ "နာရာယဏသ+ဝိရာဇေနံ နာရာယဏ ဝိရာဇေနံ-ဗိသဏ္ဌိုးနတ်၏ တင့်တယ်စံပယ်ခြင်း, ပျော်မြူးခြင်း (နာရာယဏနတ်ရုပ်၏ ကပွဲပြုလုပ်ခြင်း၊) ဤကဲ့သို့ နာရာယဏနတ်ပွဲ ကြည့်ရှုရခြင်း, မလ္လယုဒ္ဓ-လက်ဝှေ့သည်တို့၏ နပန်းလုံးပွဲ(လက်ဝှေ့ပွဲ)ကို ကြည့်ရှုရခြင်း, နဋ္ဌသမဇ္ဇ-ကချေသည်တို့၏ ကမ္မကို ကြည့်ရှုရခြင်း ဤသို့စသည်ဖြင့် ကြည့်ရှုရသမျှမှာ သောမနဿသဟဂတ်, ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် အကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်သည်။

စဉ်းစားပွယ်။ ။ရှေးနိဿယ၌ "နာရာယဏ ဝိရာဇေန" နေရာဝယ် "နာရာယဏ နိရာဇေန"ဟု ပါ၌ရှိ၍ ကြက်ငှက် စသည် တိုက်ခြင်း"ဟု အနက်ပေး၏၊ ထိုအနက်ကို သဒ္ဒါနက် ပျောက်လျက်ရှိသောကြောင့် စဉ်းစားပါ၊ ယောဇနာ၌လည်း "ရာဇာစ+မလ္လ ယုဒ္ဓဋ္ဌ+နဋ္ဌသမဇ္ဇဋ္ဌ"ဟု ဝိဂ္ဂဟပြုထားသည်ကို တွေ့ရ၏၊ ထိုကို လည်း "နာရာယဏ" သဒ္ဒါ လုံးဝမပါသောကြောင့် စဉ်းစားပါ။

မာနေန သဒ္ဓိं ပဌ။ ။ပဌမစိတ်၌ "ဆန္ဒ, အဓိမောက္ခ, မနသိကာရ, ဥဒ္ဒစ္စ"ဟု ယေဝါပနကတရား ၄-ပါးကို ပြန့်ပြီ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သောကြောင့် ဤစိတ်၌ မာနထည့်၍ "ယေဝါပနကတရား ၅-ပါး"ဟုဆိုသည်၊ မာနကို အနိယတယောဂိစေတသိက်ဟု သင်္ဂြိဟ်၌ဆိုသည့် အတိုင်း အနိယတဖြစ်ပုံကို ဋီကာ၌ သာဓကနှင့်တကွ ပြထား၏။

ကြားခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ [ထို့ကြောင့် မ၁နကြီးသူကို "မောက်တဲ့လူ, မော်တဲ့လူ" ဟု ပြောကြသည်။] သမ္ဘဝဟရသော–သမ္ဘယုတ္တတရားတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ကေတုကမျှတာ ပစ္စုပဋ္ဌာနော–တုရင်မှန်ကင်းကဲ့သို့ ပြုလိုသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ ဒိဋ္ဌိ၊ပေ၊ ပဒဋ္ဌာနော–ဒိဋ္ဌိဝိပွယုတ် လောဘလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ဥမ္မာဒေါ ဝိယ–ရူးသွပ်ခြင်းကဲ့သို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော–၏၊ [ဤကဲ့သို့သော လူမျိုးကို "နလုံးလေပင့်၍ ဘဝင်မြင့်ရောဂါစွဲနေသူ, ဝါ–အရူး" ဟု ဆိုကြသည်။] ဣတိ–အပြီးတည်း။...တတိယစိတ္တံ–သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီ။

စတုတ္ထစိတ် အဖွင့်

စတုတ္ထံ–စတုတ္ထအကုသိုလ်စိတ်သည်၊ (ဥပဓိတိဋ္ဌ စပ်၊) ဝုတ္တမ္ပကာရေသု ဝေ–ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဌာနေသု-ဌာနတို့၌၊ (နာရာယဏဝိရာဇနေနစသော ဌာနတို့၌၊) ယဒါ–၌၊ သီသေ–ဦးခေါင်းပေါ်၌၊ ခေဠံ–တံတွေးကို၊ ခိပန္တိ–ပစ်ကြ ထွေးကြကုန်၏၊ ပါဒပံသုံ–ခြေမှုန့်ကို၊ သြကိရန္တိ–ကြဲဖြန့်ကြကုန်၏၊ တဒါ–ထိုအခါ၌၊ တဿ–ထိုတံတွေးကို၊ ဝါ–ထိုခြေမှုန့်ကို၊ ပရိဟရဏတ္ထံ–ရှောင်လွှဲခြင်းအကျိုးငှာ၊ သဉ္ဇဿဟေန–အားထုတ်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်၊ (ရှောင်လွှဲဖို့ရန် အားထုတ်သောစိတ်ဖြင့်၊) အန္တရန္တရာ–အကြားအကြား၌၊ သြလောကေန္တာနံ–ကြည့်ရသူတို့၏ သန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ ရာဇနောဋ္ဌ ကေသု-မင်း၏ ကချေသည်တို့သည်၊ (ဘုရင့်ပွဲတော်သားတို့သည်၊) နိက္ခန္တေသု-ထွက်လာကုန်လသော်၊ ["ရာဇနောဋ္ဌကာသု နိက္ခန္တိသု" ဟုရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဥဿရဏာယ-အထက်အထက်သို့ တိုးသွားစေခြင်းသည်၊ ဝါ–ရွှေ့ရှားစေခြင်းသည်၊ (လမ်းဖယ်ခိုင်းခြင်းကိုဆိုသည်၊) ဝတ္တမာနာယ-ဖြစ်လသော်၊ တေန တေန ဆိဒ္ဓေန–

ပရိဟရဏတ္ထံ၊ ပေ၊ ဥပဓိတိ။ ။ပွဲကြည့်ရာ၌ နံအာ့ဆင့်ဆင့် အနိမ့်အမြင့် တန်းထားပုံကို သတိပြုပါ၊ အထက်ဆင့်တွင် နေသူတို့က တံတွေး ထွေးချသည်ဖြစ်စေ, ခြေမှုန်ခါချသည်ဖြစ်စေ, ထိုတံတွေး ခြေမှုန်တို့ကို ရှောင်လွှဲဖို့ရန် အားထုတ်ရသောစိတ်ကို "ပရိဟရဏတ္ထံ သ ဥဿာဟေန" ဟုဆိုသည်၊ ထိုသို့ရှောင်လွှဲနေရသဖြင့် ပွဲကိုတစ်ဆက်တည်း မကြည့်နိုင်ရကား ကြားဖြတ်၍ ကြားဖြတ်၍ကြည့်ရသည်ကို "အန္တရန္တရာသြလောကေန္တာနံ" ဟု ဆိုသည်။

ဥဿာဟရဏာယ။ ။မင်း၏ မောင်းမများ ထွက်လာသောအခါ လာရောက် ကြည့်ရှုသူတွေ အလွန်များလှသဖြင့် ဆိုင်ရာအစောင့်ရှောက်တို့က လမ်းဖယ်ခိုင်းခြင်း, လမ်းရှင်းခြင်းကို "ဥဿာဟရဏာယ ဝတ္တမာနာယ"ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ လမ်းရှင်းသောအခါ ရုံးရုံး ရုံးရုံးနှင့် ဆုတ်ကြ ဖယ်ကြရသဖြင့် ကောင်းကောင်းမကြည့်ရဘဲ ဓပ်ဝေးဝေးမှ ချောင်းကြည့်ရသည်ကို "တေန တေန ဆိဒ္ဓေန သြလောကေန္တာနံ"ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ ပွဲကြည့်ရာ၌ အသစ်ရိုက်စိတ်မဖြစ်၊ သသစ်ရိုက်စိတ်သာ ဖြစ်သည်–ဟုလို။

ထိုထိုအပေါက်ဖြင့်၊ သြလောကေန္ဒာနံစ-ချောင်းရှိကြည့်ရသူတို့၏ သန္ဓာန်၌လည်း ကောင်း၊ ဣတိ ဧဝမာဒီသု-နိ်သော၊ ဌာနေသု-တို့၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဣဒ-ဤစတုတ္ထအကုသိုလ်စိတ်၌၊ ထိနမိဒ္ဓေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ, သတ္တ-နိ်သော၊ ယေဝါ ပနကာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဥဘယတ္ထာပိ-၂-ပါးစုံသော တတိယ စတုတ္ထစိတ်တို့၌ လည်း၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်၊ ပရိဟာယတိ-ယုတ်လျော့၏၊ တံ-ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို၊ ထပေတ္စာ-ချန်ထား၍၊ သေသာနံ-ကြွင်းသောတရား၊ ဝေသေန-ဖြင့်၊ ခမ္မဂဏနာ-တရား အရေအတွက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ . . . စတုတ္ထံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

ပဌမစိတ်အဖွင့်

ပဌမံ-ပဌမအကုသိုလ်စိတ်သည်၊ ဆသု အာရမဏေသု-တို့၌၊ ဝေဒနာဝသေန-ဖြင့်၊ မဇ္ဈတ္တသု-အလယ်အလတ်၌ တည်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ဥပေက္ခာ ဝေဒနာရှိသည်ဖြစ်၍၊) လောဘ၊ပေ၊ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤပဌမ အကုသိုလ် စိတ်၌၊ သောမနဿဌာနေ-သောမနဿအရာ၌၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ-ဥပေက္ခာဝေဒနာ သည်၌၊ ဟောတိ၊ ပိတိပဒံ-ပိတိပုဒ်သည်၊ ပရိဟာယတိ-ယုတ်လျော့၏၊ သေသံ-ကြွင်းသော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော အစီအရင်သည်၊ ပဌမစိတ္တသဒိသမေव-ပဌမ အကုသိုလ်စိတ်၏ အစီအရင်နှင့် တူသည်သာ။ . . . ပဌမစိတ္တံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

ဆဋ္ဌ စိတ္တာဒီ အဖွင့်

ဆဋ္ဌသတ္တမဋ္ဌမာနိပိ-ဆဋ္ဌ အကုသိုလ်စိတ်, သတ္တမ အကုသိုလ်စိတ်, အဋ္ဌမ အကုသိုလ်စိတ်တို့ကိုလည်း၊ ဝေဒနံ-ကို၊ ပရိဝတ္တေတ္စာ-လဲလှယ်၍လည်းကောင်း၊ ပိတိပဒံ-ပိတိပုဒ်ကို၊ ဟာပေတ္စာစ-ယုတ်လျော့စေ၍လည်းကောင်း၊ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထေသု-ဒုတိယ, တတိယ, စတုတ္ထ အကုသိုလ်စိတ်တို့၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ, ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-နိ်၏၊ အဋ္ဌသု-ကုန်သော၊ ဣမေသု လောဘသဟဂတစိတ္တေသု-တို့၌၊ သဟဇာတာဓိပတိ-သဟဇာတာဓိပတိကိုလည်းကောင်း၊ အာရမဏာဓိပတိ-လည်း ကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေပိ-၂-မျိုးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အဓိပတယော-အဓိပတိတို့ကို၊ လဗ္ဘန္တိ။ [လောဘမူစိတ်သည် ထို အဓိပတိ ၂-မျိုးလုံး၏ ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်သည်-ဟူလို။]

နဝမစိတ်အဖွင့်

နဝမံ-နဝမအကုသိုလ်စိတ်သည်၊ ဆသု အာရမဏေသု-တို့၌၊ ဒေါမနဿိ တသ-ဖြစ်သော ဒေါမနဿရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပဋိဃံ-ဒေါသကို၊ ဥပ္ပါဒယတော-ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္ဓာန်၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ-ထို နဝမ အကုသိုလ်စိတ်၏၊

တာဝ-မမ္ဗုဒ္ဓေသဝါရမ္မ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ) သမယ ဝဝတ္ထာနဝါရေ-သမယ ဝဝတ္ထာနဝါရ၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဘော)၊ ဒုဋ္ဌ-ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော၊ မနော-စိတ်တည်း၊ (ဣတိ-ကြောင့်၊ ဒုမ္မနော-မည်၏၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ ဟီနဝေဒနတ္တာ-ယုတ်ညံ့သော ဝေဒနာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကုစ္ဆိတ-စက်ဆုပ်အပ်သော၊ မနော-တည်း၊ ဣတိ, ဒုမ္မနော-မည်၏၊ ဒုမ္မနသ-ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်၏၊ ဝါ-စက်ဆုပ်အပ်သောစိတ်၏၊ ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း၊ ဒေါမနသံ-ရာ၊ တေန-ထိုဒေါမနသ ဝေဒနာနှင့်၊ သဟဂတံ-အတူတကွ ဧကုပ္ပါဒတာ အစရှိသော အဖြစ်သို့ ရောက်သော စိတ်တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဒေါမနသ္သသဟဂတံ-မည်၏၊ (ယံ ဓမ္မဇာတံ)၊ အသမ္ပိယာယနဘာဝေန-လွန်စွာချစ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ-မမြတ်နိုးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ [ပီတိ၏အဖွင့်၌ သမ္ပိယာယနံ ပုဒ်ကိုဖွင့်ခဲ့ပြီ၊] အာရမဏသ္မိ-၌၊ ပဋိဃညတိ-ထိခိုက်တတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တံ ဓမ္မဇာတံ)၊ ပဋိဃံ-မည်၏၊ တေန-ထိုဒေါသနှင့်၊ သမ္မယုတ္တံ-အညီအမျှ ဧကုပ္ပါဒတာ အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်သည်တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပဋိဃ သမ္မယုတ္တံ-မည်၏။

ဓမ္မဒ္ဒေသေ-ဓမ္မဒ္ဒေသဝါရ၌၊ တီသုပိ-လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဌာနေသု-တို့၌၊ (ဖဿပဋ္ဌမကဌာန, ဗျာနဂ်ဌာန, ဣန္ဒြိယဌာနတို့၌၊) ဒေါမနသ္သဝေဒနာဝ-သည်သာ၊ အာဂတာ-လာ၏၊ တတ္ထ-ထိုဝေဒနာစသောပုဒ်တို့တွင်၊ (ဖဿပဋ္ဌမကဌာန၌ လာသော ဒေါမနသ္သပုဒ်တို့တွင်၊) ဝေဒနာပဒံ-ကို၊ ဝုတ္တမေဝ-ပြီးသည်သာ၊ (ပဌမ မဟာကုသိုလ်စိတ်အဖွင့်၌ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊) ဒုက္ခဒေါမနသ္သ ပဒါနိ-ဒုက္ခပုဒ်, ဒေါမနသ္သပုဒ်တို့ကို၊ တတာ-တို့အတူ၊ (ဝုတ္တာနေဝ-နိ်ပြီးသည်သာ။) [ဝေဒနာတိက်

ဒုမ္မနော။ ။ပါဠိအဘိဓာန်၌ ဒုသဒ္ဒါ၏ ဒုဋ္ဌအနက်ကို မတွေ့ရသော်လည်း ထောမနိဓိ အဘိဓာန်၌ "ဒုဋ္ဌ" အနက်လည်းရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် "ဒုဋ္ဌ+မနော ဒုမ္မနော" ဟု ပဌမဖွင့်သည်၊ "ဒုဋ္ဌ-ဖျက်ဆီးအပ်" ဟူသည် ဒေါသသည် ဖျက်ဆီး အပ်တည်း။ နောက်နည်း၌ ဒုသည် ကုစ္ဆိတအနက်ဟောတည်း၊ "ကုစ္ဆိတ+မနော ဒုမ္မနော" ဟု ပြု။

မှတ်ချက်။ ။စာအုပ်၌ ဒုဋ္ဌနေရာဝယ် "ဒုဋ္ဌ" ဟုလည်းကောင်း၊ "ဒုဋ္ဌ" ဟု လည်းကောင်း ရှိ၏၊ နိဂ္ဂဟိတ်ကား ဝါစာသိလိဋ္ဌတည်း၊ ရှေးနိဿယ၌ "ဒုဋ္ဌ-မတင့်တယ်သော၊ ဝါ-ဒေါသ သည် ဖျက်ဆီးအပ်သော" ဟု ပေးလေသည်၊ ဋီကာကျော်နိဿယ၌လည်း "ဒုဋ္ဌ" ပါဠိကို ယူ၍ အနက်ပေးခဲ့သည်၊ သုသဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုပြရာ၌ သုဋ္ဌုအနက်ရှိသကဲ့သို့, ဒုသဒ္ဒါလည်း ဒုဋ္ဌုအနက်ကို ဟောနိုင်ပါ၏၊ သို့ရာတွင် သုမနောကို အနက်ဖွင့်သောအခါ "သုဋ္ဌု+မနော" ဟု မဖွင့်၊ "သုန္ဒရံ+မနော" ဟုသာ ဖွင့်၏၊ ထို့ကြောင့် "ဒုဋ္ဌု, ဒုဋ္ဌ" ပါဠိသည် သင့်လျော်သော ပါဠိ မဖြစ်နိုင်။

ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယပုဒ်အဖွင့်၌ ဒုက္ခပုဒ်ကိုလည်းကောင်း, ရှေ့နားဌ ဒေါမနဿပုဒ်ကိုလည်းကောင်း ဆိုခဲ့ပြီးပြီ–ဟူလို။]*

ပန–ပဒတ္ထမှတစ်ပါး, လက္ခဏာဒျတ္ထကား၊ လက္ခဏာဒိတော–လက္ခဏာအစရှိသောအားဖြင့်၊ (အတ္ထো ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဒေါမနဿံ–ဒေါမနဿဝေဒနာသည်၊ အနိဋ္ဌာ၊ပေ၊ လွန်ကျော်–သဘာဝပရိကပ္ပဖြစ်သော အနိဋ္ဌာရုံကို ခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ယထာတထာဝါ–ဟုတ်ဟုတ်ညားညားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ (သဘာဝအားဖြင့်ဖြစ်စေ,ပရိကပ္ပအားဖြင့်ဖြစ်စေ)အနိဋ္ဌာ၊ပေ၊ရသံ–အနိဋ္ဌအခြင်းအရာကို သုံးဆောင်ခံစားခြင်း ကိစ္စရှိ၏၊ [ယောဇနာဌ "အနိဋ္ဌာကာရေန အာရမ္မဏသဿ သမ္ဘုဇနရသံ အနုဘဝနကိစ္စံ" ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအလို "အနိဋ္ဌအခြင်းအရာအားဖြင့် အာရုံကိုခံစားခြင်းကိစ္စရှိ၏"ဟု ပေး။] စေတသိကာဟာရပစ္စုပဋ္ဌာနာ–စိတ်၌ မှီသော အနာဟာ ယောဂီတို့ဘုဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ [စိတ်ရောဂါအဖြစ်ဖြင့် ထင်လာသည်–ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် သူတစ်ပါးအပေါ်၌ မကျေမနပ် ဒေါမနဿဖြစ်နေလျှင် "စိတ်နာလွန်းလို့"ဟု ပြောလေ့ရှိကြသည်။] ဧကန္တေ နေဝ–ဧကန်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဟဒယဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနံ–ဟဒယဝတ္ထုလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။

မူလကမ္မပဝေသု–မူလဋ္ဌာန, ကမ္မပထဌာနတို့၌၊ ပုရိမစိတ္တေသု–ရှေ့လောဘမူစိတ်တို့၌၊ လောဘောဟောတိ, အဘိဇ္ဈာဟောတိတိ–ဟူ၍၊ အာဂတံ ယထာ-လာသကဲ့သို့။ဇဝံ–တူ၊ ဒေါသော ဟောတိ, ဗျာပါဒေါ ဟောတိတိ–ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ–ပြီ၊ တတ္ထ–ထိုဒေါသဗျာပါဒတို့တွင် {ဒေါသော ဗျာပါဒေါတို့၌စပ်၊} တေန–ထိုသဘောတရားဖြင့်၊ (သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ) ဒုဿန္တိ–ပျက်စီးကုန်၏၊ ဣတိ– ကြောင့်၊ (ထိုသို့ သမ္ပယုတ်တရားတို့၏ ပျက်စီးကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ သော–သည်၊ ဒေါသော–မည်၏၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ (ယော သဘာဝေါ) သယံ–မိမိကိုယ်တိုင်၊ ဒုဿတိ–ပျက်စီးတတ်၏၊ ဣတိ–ထိုသို့ပျက်စီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သော–သည်၊ ဒေါသော–မည်၏၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ တံ–ထိုသဘောတရားသည်၊ ဒုဿနမတ္တေ ဝေဝ–ပျက်စီးခြင်းမျှသာတည်း၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ ဒေါသော–မည်၏၊ သော–ထိုဒေါသ

ဧကေ ၊ပေ၊ ပဒဋ္ဌာနံ။ ။ဒေါသ, ဒေါမနဿသည် ရုပ်ရှိရာ ပဋိဝေါကာရတုံ့ဖြစ်သာ ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, တချို့စိတ်များသည် အရှုပ်ဖြစ်ခိုက် ဟဒယဝတ္ထုကို မမှီသောကြောင့်လည်းကောင်း, (ထိုကဲ့သို့မဟုတ်ကြောင်းကို သိစေလိုရှိ) "ဧက၊ပေ၊ပဒဋ္ဌာနံ"ဟု ဆိုသည်၊ "ဤဒေါမနဿသည် ဟဒယဝတ္ထုကိုမှီ၍ ကာမတုံ့ဖြစ် သာ ဖြစ်သည်"ဟူလို။

ဒေါသော။ ။ဒိဝါဒိ ဒုဿတတ်သည် အပ္ပိတိ, ဝိကတ (မနှစ်သက်ခြင်း, ပင်ကိုယ်သဘောမှကင်းရှိ ပျက်စီးခြင်း) အနက်ကိုဟော၏၊ ဤ၌ ဝိကတအနက်ကို ယူ၍ "ဒုဿန္တိ–ပျက်စီးကြကုန်၏" စသည်ဖြင့် ပေးပါ၊ ပရမတ္ထ အနက်ဟော သဒ္ဒါဖြစ်၍ ဝိဂ္ဂဟ ၃–မျိုး ပြုသည်။

သည်၊ ပဟာဌာသိဝိသော ဝိယ-ပုတ်ခတ်အပ်သော မြေဆိုးကဲ့သို့၊ စဏ္ဍီကွလကွဏော-ကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ လက္ခဏာရှိ၏၊ အသနိပါတော-ဝိယ-မိုးကြိုး၏ကျခြင်းကဲ့သို့၊ ဝိသပ္ပနရသော-အနိဋ္ဌရပ်၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ ပျံ့နှံ့ခြင်းဟူသော သမ္ဘတ္တိရသရှိ၏၊ ဝါ-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ဖြစ်ခြင်းဟူသော ကိစ္စရသရှိ၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဒါဝဂ္ဂိဝိယ-တောမီးကဲ့သို့၊ အတ္တနော-၏၊ နိဿယ ဒဟနရသော-မိုရာ ဟာဒယ ဝတ္ထုရုပ်ကို လောင်ကျွမ်းခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ လဒ္ဓေါကာသော-ဖျက်ဆီးဖို့ရန်, ရအပ်သော အခွင့်အလမ်းရှိသော၊ သပတ္တော ဝိယ-ရန်သူကဲ့သို့၊ ဒုဿနပစ္စုပဋ္ဌာနော-ဖျက်ဆီးတတ်သောတရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ (ယှဉ်ဘက် တရားကိုလည်းကောင်း, မိမိကိန်းရာသတ္တဝါကိုလည်းကောင်း ဖျက်ဆီးတတ်သော တရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊) ဝိသသံသဋ္ဌပူတိမုတ္တံဝိယ-အဆိပ်ဖြင့် ရောအပ်သော ကျင်ငယ်ပုပ်ကဲ့သို့၊ အာယာတ ဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနော-အာယာတဝတ္ထုလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏ဟူ၍၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ [အာယာတ ဝတ္ထု ၁၀-ပါးသည် နိက္ခေပကဏ္ဍ-ဟေတုဒုကနိဒ္ဒေသ၌ လာလတ္တံ့။]

အသနိ ပေါရသော။ ။မိုးကြိုးကျသောအခါ ကျရာအရပ်၌ အမြင်မကောင်းအောင် အနိဋ္ဌရပ်တွေ ကျယ်ပြန့်နေသကဲ့သို့ ထို့အတူဒေါသဖြစ်သောအခါ ဒေါသဖြစ်ရာ တစ်ကိုယ်လုံး၌ အနိဋ္ဌဖြစ်သော ရုပ်တွေ (အရုပ်ပျက် အဆင်းပျက် ဖြစ်လောက်အောင် ပျံ့နှံ့နေ၏၊ ဤသို့ ပြန့်စေနိုင်ခြင်းကား ဒေါသ၏အပြည့်အစုံ အပြင်းအထန် ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် အနုဋ္ဌိကာ၌ ဤနည်းကို သမ္ဘတ္တိရသဟုဖွင့် သည်၊ ဤနည်း၌ ဝိသပ္ပန သဒ္ဒါသည် ပျံ့နှံ့ခြင်းအနက်ဟောတည်း၊ ဝိပုဗ္ဗ+သပ္ပဓာတ်, ယုပစ္စည်း၊ သပ္ပဓာတ်သည် ဂတိအနက်ဟောသော်လည်း- ဝိဥပသာရကြောင့် ပျံ့နှံ့ခြင်း ကျယ်ပြန့်ခြင်းအနက်ကို ဟောနိုင်ပါသည်၊ "ဝိသ+နိပါတော ဝိယ-အဆိပ်၏+ကျခြင်းကဲ့သို့" ဟုလည်း မှတ်ကွဲရှိ၏။]

တစ်နည်း။ ။မိုးကြိုးကျခြင်းသည် (ငယ်သည်ဖြစ်စေ, ကြီးသည်ဖြစ်စေ) ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာဖြစ်သကဲ့သို့, ထို့အတူဒေါသဖြစ်ခြင်းသည် (နည်းသည် ဖြစ်စေ၊ ကြီးသည်ဖြစ်စေ) မူလ ပင်ကိုယ်သဘောမှ ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာသာ ဖြစ်၏၊ ဤနည်းကို ကိစ္စရသဟု ဖွင့်သည်၊ ဖောက်ပြန်သော အမှုအရာ ကိစ္စ-ဟူလို၊ "ဝိရုပ်-ဖောက်ပြန်စွာ+သပ္ပနံ-ဖြစ်ခြင်း၊ ဝိသပ္ပနံ-ခြင်း။ [ဋီကာအဓိပ္ပာယ် နှင့် တွဲစပ်၍ကြည့်ပါ။]

ဝိသ၊ပေါမုတ္တံဝိယ။ ။ကျင်ငယ်ရည်သည် သူ့ချည်းသက်သက်ဆိုလျှင် ဆေး ဘက်ဝင်သေးသော်လည်း အဆိပ်နှင့် ရောနေသောအခါ ဥပယောဂ (တစ်စုံတစ်ရာ ဝတ္ထု၌ ထည့်စပ်သုံးစွဲ၍) မဖြစ်တော့၊ အကျိုးပေးလျှင်လည်း ထိုအဆိပ်ရောသော ကျင်ငယ်သည် မကောင်းကျိုးကိုသာ ပေးစရာရှိ၏၊ ထို့အတူဒေါသလည်း ဥပယောဂ-ဖလ ၂-မျိုး၌ပင် အနိဋ္ဌဖြစ်သောကြောင့် ဝိသသံသဋ္ဌမုတ္တနှင့် တူသည်၊ [ဒေါသော ဥပယောဂ ဖလေသု အနိဋ္ဌတ္တာ ဝိသသံသဋ္ဌတိမုတ္တံ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-ဋီကာ။]

တေန-ထိုသဘောတရားဖြင့်၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဗျာပဒ္ဓတိ-ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်တတ်၏၊ ပူတိဘာဝံ-ပုပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဥပဂစ္ဆတိ-ကပ်ရောက်တတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော, ဗျာပါဒေါ-မည်၏၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ (ယောသဘာဝေါ) ဝိနယာစာရ ရူပသမ္ပတ္တိ ဟိတသုခါဒီနိ-ဝိနည်း, မျိုးရိုးအကျင့်, ရုပ်အဆင်း၏ ပြည့်စုံခြင်း, စီးပွားချမ်းသာ အစရှိသော ကောင်းကျိုးတို့ကို၊ ဗျာပါဒယတိ-ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်၏၊ ဣတိ, (သော) ဗျာပါဒေါ-မည်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဒေသ (ဒေသော)-ဤဗျာပါဒဟူသည်၊ အတ္တတော-ပရမတ္ထအလို, တရားကိုယ် အနက်အားဖြင့် ဒေါသောယေव-ဒေါသပင်တည်း၊ [“အထက်၌ ပြအပ်ခဲ့သော ဒေါသပင်တည်း” ဟူလို။] ဣဓ-ဤနေ့ဝမ္ပဲအကုသိုလ်စိတ်၌၊ ပဒ ပဋိပါဋိယာ-ပုဒ် အစဉ်အားဖြင့်၊ ဧကူနတိံသ-တစ်ခုယုတ် ၃၀-သော၊ ပဒါနိ-တရားအစုတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန-ယူအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို မယူခြင်းအားဖြင့် စုဒ္ဒသ-နှင်သော၊ (ပဒါနိ ဟောန္တိ)၊ တေသံ-ထို ၁၄-ပါးသောတရားအစုတို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ သဝိဘတ္တိကာ ဝိဘတ္တိက ရာသိဘေဒေါ-သဝိဘတ္တိက အဝိဘတ္တိက အပြား, ရာသိအပြားကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ [ထိုအပြားကို ပဌမ မဟာကုသိုလ် ဓမ္မဒ္ဒေသဝါရကထာ အဆုံး၌ရှုပါ။]

ယေဝါပနကေသု-ယေဝါပနကတို့တွင်၊ ဆန္ဒာ၊ပေ၊ ဥဒ္ဓစ္စာနိ-ဆန္ဒ, အဓိမောက္ခ, မနသိကာရ, ဥဒ္ဓစ္စတို့သည်၊ နိယတာနိ-မိယတ ယေဝါပနကတို့တည်း၊ ပန-ကား၊ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကစ္စေသု-တို့တွင်၊ အညတရေန-တစ်ပါးပါးနှင့်၊ သဒ္ဓိं, ပဋိပဋိ-၅-ပါး ၅-ပါးတို့သည်၊ ဟုတ္ဝါပိ-ဖြစ်၍လည်း၊ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဧဝं-လျှင်၊ တယော-နှင်သော၊ ဣမေပိ ဓမ္မာ-တို့သည်လည်း၊ အနိယတ ယေဝါပနကာနာမ-အနိယတ ယေဝါပနကတို့မည်၏၊ တေသု-ထို ၃-ပါးသော တရားတို့တွင်၊ (ယာဓမ္မဇာတိ) ဣဿတိ-ငြူစူတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သာ) ဣဿာ-မည်၏၊ သာ-ထို ဣဿာသည်၊ ပရသမ္ပတ္တိနံ-သူတစ်ပါးတို့၏ စည်းစိမ်တို့ကို၊ ဥသူယန လက္ခဏာ-ငြူစူခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ [သဏ္ဌာတ၌ အသူယသည် ပါဠိ၌ “ဥသူယ”

ဗျာပါဒေါ။ ။“ဝိ+အာ+ပါဒ”ဟု ပုဒ်ခွဲ၊ ဝိသည် ဝိရူပအနက်ဟော၊ ထို့ကြောင့် “ဗျာပဒ္ဓတိ”ကို “ပူတိဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်၊ “ဗျာပဒ္ဓတိ ဧတေနာတိဗျာပါဒေါ”ဟု ကရဏသာဓနပြု၊ ဒုတိယနည်း၌ ဝိ, အာပုဗ္ဗပဒဓာတ်, ကာရိက် ဏေပစ္စည်း၊ ထိုကာရိက်ပစ္စည်းကိုချေ၍ “ဗျာပါဒေါ”ဟု ပြီးကြောင်းကို ပြလိုသောကြောင့် “ဗျာပါဒယတိဝါ၊ပေ၊ ဗျာပါဒေါ”ဟု မိန့်သည်၊ ဝိနယဖြင့် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ် စသော ဝါရိတဝိနည်းကိုယူ၍, အာစာရဖြင့် မျိုးရိုးအကျင့် ထုံးစံဖြစ်သော စာရိတ္တအကျင့်ကို ယူပါ၊ ဒေါသဖြစ်သောအခါ တိုဝါရိတ္တ, စာရိတ္တ ဝိနည်းကိုလည်း ဖျက်ဆီးသောအားဖြင့် ဖောက်ပြန်စေ၏၊ မိမိရုပ်အဆင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းကိုလည်း မျက်နှာနီမြန်းလာခြင်း, တုန်လှုပ်စေခြင်းအားဖြင့် ဖောက်ပြန်စေ၏၊ စီးပွားရေး, ချမ်းသာရေးစသည်တို့ကိုလည်း ပျက်စီးစေသည်။

ဟုဖြစ်၏၊ တတ္ထေဝ–ထိုသူတစ်ပါးစည်းစိမ်တို့၌ပင်၊ အနဘိရတိရသာ–မွေ့လျော်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ကိစ္စရှိ၏၊ တတော–ထိုသူတစ်ပါးစည်းစိမ်မှ၊ ဝိမုခဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ–မျက်နှာလွှဲ၏အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ ပရသမ္ဘတ္တိပဒဋ္ဌာနာ–သူတစ်ပါးတို့၏ သမ္ဘတ္တိလျှင် နီးစွာ သောအကြောင်းရှိ၏၊ [နောက်၌ "အတ္တသမ္ဘတ္တိ အာဝါသာဒီ"ဟု ဋီကာဖွင့်လတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် ဤပရသမ္ဘတ္တိလည်း အာဝါသ အစရှိသည်ပင်တည်း၊] သံယောဇနန္တိ–ဣဿာ သံယောဇဉ်တစ်မျိုးဟူ၍၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ–၏။

မစ္ဆရဘာဝေါ–ဝန်တိုတတ်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သဘောတရားသည်၊ မစ္ဆရိယံ–မည်၏၊ ["မစ္ဆေရဘာဝေါ" ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊ မစ္ဆရနောင်ဘာဝ အနက်၌ ဣကပစ္စည်းသက်, ရ၏ အ,ကို ဣပြု၊ ဣသရိက်ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း၊] တံ–ထိုမစ္ဆရိယသည်၊ လဒ္ဓါနံဝါ–ရအပ်ပြီးမူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ လဘိတဗ္ဗာနံဝါ–ရထိုက်သည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (မရသေးသော်လည်း ရဖို့ရန် မျှော်လင့်ချက်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊) အတ္တနော–၏၊ သမ္ဘတ္တိနံ–စည်းစိမ်တို့ကို၊ နိဂူဟနလက္ခဏာ–လျှို့ဝှက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ တာသံယေဝ–ထို ရထိုက် ရပြီး ကိုယ်ပစ္စည်းတို့၌ပင်၊ ပရေဟိ–တို့နှင့်၊ သာဓာရဏဘာဝ အကွမနရသ–ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကို သည်းခံခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကိစ္စရှိ၏၊ သဂေါ်စနပစ္စုပဋ္ဌာနံ–တွန့်တိုသောတရား ဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ (သူတစ်ပါးအား ပေးရမည်ကို တွန့်တိုခြင်းသဘောဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ထင်လာသည်၊) ဝါ–တစ်နည်း၊ ကဋ္ဌကဋ္ဌကတာပစ္စုပဋ္ဌာနံ–ခါးစပ်သော အရသာကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့၊ပေ၊ ထင်လာ၏၊ အတ္တသမ္ဘတ္တိပဒဋ္ဌာနာ–မိမိ၏ အာဝါသ အစရှိသော သမ္ဘတ္တိလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏၊ စေတသော–စိတ်၏၊ ဝိရူဘာဝေါ–ဖောက်ပြန်သည်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ–၏။

ကဋ္ဌကဋ္ဌကတာ။ ။"ကဋ္ဌက+အဋ္ဌက"ဟုခွဲ၊ ကဋ္ဌကသဒ္ဒါသည် အခါးအစပ် အရသာကို ဟောအ၏၊ အဋ္ဌကတ်သည် ဂတိအနက်ကိုဟောအ၏၊ ဋီကာ၌ "ကဋ္ဌကာကာရ ဂတိ–စပ်သော အခြင်းအရာ၏ ဖြစ်ခြင်း"ဟု ဖွင့်အ၏၊ ထို၌ "အာကာရ"အရ "အခြင်းအရာ"ဟူသည် စပ်သောအရသာကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်း, စပ်သော အရသာနှင့် တူခြင်း၊ ထို့ကြောင့် "အဋ္ဌယတိ ဂစ္ဆတိတိ အဋ္ဌက်၊ (ဥကန် ပစ္စည်း၊) ကဋ္ဌက်ဝိယ+အဋ္ဌက် ကဋ္ဌကဋ္ဌက်=ခါးစပ်သော အရသာကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်သော စိတ်၊ တဿ+ဘာဝေါ ကဋ္ဌကဋ္ဌကတာ၊ ခါးစပ်သော အရသာသည် သာယာဖွယ်မကောင်းသကဲ့သို့ စွန့်ကြဲပေးကမ်းမှု မသာယာသော (စိတ် မပါသော) အခြင်းအရာ အားဖြင့်" ဟုလို။ [ဤအဋ္ဌကဋ္ဌကတာ၏ အဖွင့်သည် နိဂ္ဂေါ်ပကဏ္ဍာ, ဒုကနိဂ္ဂေါ်ပကထာ၌ လာလတ္တံ့။]

ကုစ္ဆိတ်-စက်ဆုပ်အပ်စွာ၊ ကတ်-ပြုအပ်သောစိတ်တည်း၊ ကုကတ်-စိတ်၊ တသ-ထိုစက်ဆုပ်အပ်စွာ ပြုအပ်သောစိတ်၏၊ ဘာဝေါ-တည်း၊ ကုက္ကုစ္စံ-ရား၊ တံ-ထိုကုက္ကုစ္စသည်၊ ပစ္စာနုဘာဝပလက္ခဏော-ပြုရာကာလမှ နောက်၌ အဖန်ဖန် ပူပန်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ကတာကတာနုသောစနရသော-ပြုအပ်ပြီးသော ဒုစရိုက်, မပြုအပ်မိသော သုစရိုက်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ဝမ်းနည်းခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ [ရှေးက "စိုးရိမ်ခြင်း" ဟုပေးကြသည်၊ အမှန်မှာ စိုးရိမ်ခြင်းမဟုတ် ဝမ်းနည်းခြင်းတည်း] ဝိပွဋ္ဌိသာရပစ္စုပဋ္ဌာန်-လွန်ပြီးမှနောက်, စွဲလျှောက်၍, ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကြံစည်ခြင်းရှိသောတရားဟု ယောဂိတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ (နှလုံး မသာယာခြင်းရှိသောတရားဟု ယောဂိတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊) ကတာကတပဒဋ္ဌာန်-ပြုအပ်ပြီးသော ဒုစရိုက်, မပြုအပ်မိသော သုစရိုက်လျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏၊ ဒါသဗျံဝိယ-ကျွန်၏အဖြစ်ကဲ့သို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-၏၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-နိဒ္ဒေသဝါရမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ) ဥद्देသဝါရေ-၌၊ ဝိသေသော-အထူးတည်း၊ နိဒ္ဒေသဝါရေ-၌၊ ဝေဒနာနိဒ္ဒေသေ-ဝေဒနာနိဒ္ဒေသ၌၊ အသာတံ-အသာတကို၊ သာတပဋိပက္ခဝသေန--သာတ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကုက္ကုစ္စံ။ ။"ကုစ္ဆိတ်+ကတ် ကုကတ်-စက်ဆုပ်စွာ ပြုအပ်သောစိတ်" ဟူသည် ပြုအပ်ပြီးသော ဒုစရိုက်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော, မပြုအပ် (မပြုခဲ့မိ) သော သုစရိုက်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော စိတ်တည်း။[ကုစ္ဆိတ် ကတ်တိ ကတာကတံ အာရဗ္ဘဥပဓိနုက ဝိပွဋ္ဌိသာရစိတ္တံ၊-ယောဇနာ။]မှန်၏၊ ထိုစိတ်သည် ပြုအပ်ပြီး အကုသိုလ်ကိုလည်း မပြုအပ်ရာရောက်အောင်, မပြုခဲ့မိသော ကုသိုလ်ကိုလည်းပြုအပ်ပြီးဖြစ်အောင်မတတ်နိုင်ရကား သက်သက်စက်ဆုပ်စရာ(ရွံစရာ)ကောင်းသောစိတ်သာ ဖြစ်လေသည်၊ ထိုစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာကား ဤကုက္ကုစ္စ စေတသိက်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ကုကတသ+ဘာဝေါ ကုက္ကုစ္စံ"ဟု ပြုရသည်။ [ကျေးဇူးသက်, တျကို စပြုဒွေဘော်လာ, ကဓ၏ အကို ဥပြု။]

အမှာ။ ။ရှေးနိဿယ၌ "ကုကတ်"အရ ပြုအပ်ပြီး အကုသိုလ်, မပြုခဲ့မိ သော ကုသိုလ်ကို မချကောက်၍, ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို အာရုံပြုသော စိတ်ကိုကား ကာရဏူပစာရ အားဖြင့် ကောက်လေ၏၊ ထို့ပြင် ပါရာဇိကဏ် သုဒိန္နကဏ္ဍအဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ "ကုစ္ဆိတ်-စက်ဆုပ်အပ်စွာ+ကတ်-ပြုအပ်သော အမှုအရာတည်း၊ ကုကတ်-ရာ၊ ကုကတမေဝ ကုက္ကုစ္စံ"ဟုဖွင့်၏၊ ထိုအဖွင့်ကို ဤနည်းမှ တစ်မျိုးဟု မှတ်ပါ။

ဒါသဗျံဝိယ။ ။ဒါသဿ+ဘာဝေါ ဒါသဗျံ၊ ဘာဝအနက်၌ ဗျ ပစ္စည်းသက်၊ ဝုမုဗျံပုဒ်ပြီးပုံကဲ့သို့တည်း၊ ကျွန်ဖြစ်နေလျှင် ထိုကျွန်သည် မည်သည့်ကိစ္စ၌မျှ မိမိမပိုင်တော့ဘဲ အရှင်သခင်၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်းသာဖြစ်ရသကဲ့သို့, ကုက္ကုစ္စ ဖြစ်နေလျှင် ထို့ကုက္ကုစ္စရှိသူသည် ကုသိုလ်ကိစ္စ၌ မိမိအလိုအတိုင်း မဖြစ်နိုင်။ [ဋီကာ၌ ဤနည်းအပြင် နောက်တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏။]

ဒေါသနိဒ္ဒေသေ-ဒေါသနိဒ္ဒေသဠ်၊ (အတ္ထော ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ (ယော သဘာဝေါ) ဒုဿတိ-ပျက်စီးတတ်၏၊ ဣတိ, (သော)၊ ဒေါသော-မည်၏၊ ဒုဿနာတိ-ကား၊ ဒုဿနာကာရော-ပျက်စီးခြင်းဟူသော အခြင်းအရာတည်း၊ ဒုဿတိ တဿန္တိ-ကား၊ ဒုဿတိ တဿ ဘာဝေါ-ပျက်စီးသောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း၊ ပကတိဘာဝ ဝိဇဟနဋ္ဌေန-ပင်ကိုယ်သဘောကိုစွန့်ခြင်းဟူသော အနက်သဘော အားဖြင့်၊ ဗျာပဇ္ဇနံ-ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်၊ ဗျာပတ္တိ-မည်၏၊ ဗျာပဇ္ဇနာတိ-ကား၊ ဗျာပဇ္ဇနာကာရော-ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာတည်း၊ (ယော သဘာဝေါ)၊ ဝိရုဇ္ဈတိ-ဆန့်ကျင်တတ်၏၊ ဣတိ, (သော)၊ ဝိရောဓော-မည်၏၊ (ယော သဘာဝေါ)၊ ပုနပ္ပုနံ-အဖန်ဖန်၊ (ပဋ္ဌိ၏ အဖွင့်) ဝိရုဇ္ဈတိ-၏၊ ဣတိ, (သော)၊ ပဋ္ဌိဝိရောဓော-၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဣဒံ-ဤဝိရောဓော, ပဋ္ဌိဝိရောဓော ဟူသော ပုဒ် ၂-ပါးအပေါင်းကို၊ ဝိရုဒ္ဓါ၊ပေ၊ ဝသေန-ဆန့်ကျင်သောပုဂ္ဂိုလ်(စိတ်)၏ အခြင်းအရာ, အဖန်ဖန် ဆန့်ကျင်သောပုဂ္ဂိုလ်(စိတ်)၏ အခြင်းအရာ၏ အစွမ်း ဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ စဏ္ဍော-ကြမ်းတမ်းသော၊ ထဒ္ဒမုဂ္ဂလော-ခက်ထန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ စဏ္ဍိကော-စဏ္ဍိကဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တဿ-ထိုကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဘာဝေါ-သည်၊ စဏ္ဍိက္ကံ-မည်၏။

ဇတေန-ဤဒေါသသည်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ သုရောပိတံ-ကောင်းစွာ ဖြစ်စေအပ်သော၊ ဝစနံ-စကားလုံးသည်၊ နဟောတိ-မဖြစ်၊ ဒုရုတ္တံ(ဇဝ)-မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သောစကားသည်သာ၊ အပရိပုဏ္ဏမေဝ-မပြည့်စုံသော စကားသည်သာ၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အသုရောပေါ-မည်၏၊ ဟိ-မှန်၏၊ ကုဒ္ဓကာလေ-

---

ဝိရုဒ္ဓါ၊ပေ၊ဝုတ္တံ။ ။အားကာရဖြင့် ဖွင့်ပြသောကြောင့် "ဝိရုဇ္ဈနံ ဝိရောဓော၊ ပဋ္ဌိဝိရုဇ္ဈနံ ပဋ္ဌိဝိရောဓော"ဟု ဘာဝသာဓနပြု၏၊ [ဝိရုဒ္ဓါ ကာရောတိ၊ပေ၊တေန ဝိရုဇ္ဈနံဝိရောဓောတိ ဒဿေတိ။-ဋီကာ။] ဤဋီကာ၌ ပဋ္ဌိဝိရုဇ္ဈနကို အထူးမဖွင့်, သဘောတူ၍ ချန်ထားသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ "ဝိရုဒ္ဓါကာရ"မပါ၊ "ပဋ္ဌိဝိရုဒ္ဓါကာရ"သာ ပါ၏၊ ကျနေဟန်တူသည်။

စဏ္ဍိက္ကံ။ ။စဋ္ဌိဓာတ်သည် ကောပ (အမျက်ထွက်ခြင်း) အနက်ဟောဟု ထောမနိဓိဆို၏၊ (အတ်(အ)ပစ္စည်း)ဟုလည်း ဆို၏၊ စဏ္ဍတိ ကုပ္ပတီတိ စဏ္ဍော-အမျက်ထွက်တတ်သူ, ကြမ်းတမ်းသူ၊ ထိုစဏ္ဍိကောကို စဏ္ဍောဟု ဖွင့်သောကြောင့် ဣကပစ္စည်းအနက်သီးခြားမရှိ, သွတ္တဟုပြု၏၊ "စဏ္ဍောယေဝ စဏ္ဍိကော၊ စဏ္ဍိကဿ+ဘာဝေါစဏ္ဍိက္ကံ။

အသုရောပေါ။ ။ရောပေါ၌ ရုဟ (စနေ)ဟူသော ဓာတ်, ဏာပေပစ္စည်း ဝုဒ္ဓိ ပြု, ဟနုင့် အာကိုချေ၍ "ရောပ"ဟု ဖြစ်၏၊ ရောပိယတေ-ဖြစ်စေအပ်၏၊ ဣတိ ရောပ (ဝစန)၊ သမ္မာ+ရောပ် သုရောပ်၊ နတ္ထိ+သုရောပ် ယေနာတိ အသုရောပေါ၊ ကောင်းစွာ (ပြည့်စုံစွာ) ဖြစ်စေအပ်သောစကား မရှိကြောင်း ဒေါသ၊ "ဒုရုတ္တံ, အပရိပုဏ္ဏမေဝ"ကား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်၊

စိတ်ဆိုးရာအခါ၌၊ ပရိပုဏ္ဏာဝစနံနာမ–ပြည့်စုံသောစကားမည်သည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ ကဿစိ–အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ (အချို့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ၊) ပရိပုဏ္ဏာဝစနံ–ပြည့်စုံသောစကားသည်၊ သစေပိ ဟောတိ–အကယ်၍မူလည်းဖြစ်စေဦးတော့၊ [တချို့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ စကားအပြော ကျွမ်းကျင်သောကြောင့် ဒေါသထွက်စေကာမူစကားကို ပြည့်စုံအောင် ပြောနိုင်၏၊] (ဒဝံသတိပိ–ဤသို့ဖြစ်ပါသော်လည်း၊) တံ–ထိုအချို့ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် စကား၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ အပွမာဏံ–နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း ပမာဏ မဟုတ်။

ပန–ဝါဒဋ္ဌ ရကား၊ အပရေ–တစ်ပါးသော ဆရာတို့သည်၊ အသုဇနနဋ္ဌေန–မျက်ရည်ကိုဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်အားဖြင့်၊ (ဝဒဋ္ဌိ၌စပ်၊) အသုရောပနတော–မျက်ရည်ကိုဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အသုရောပေါ တိ–ဟူ၍၊ ဝဒဋ္ဌိ–နိ၏၊ တံ–ထိုမျက်ရည်ကို ဖြစ်စေခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်၊ အကာရဏံ–လိုရင်းအကြောင်း မဟုတ်၊ (ကသ္မာ–နည်း၊) သောမနဿသာဟိ–သောမနဿဝေဒနာလည်း၊ အသုဇနနတော–မျက်ရည်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟေဋ္ဌာ–၌၊ ဝုတ္တအတ္တမနတာပဋိပက္ခတော–ဆိုအပ်ပြီးသော အတ္တမနတာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အတ္တမနတာ–အတ္တမနတာသည်၊ နမဟုတ်၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ အနတ္တမနတာ–မည်၏. ပန–ဆက်၊ ယသ္မာ, သာ–ထိုအနတ္တမနတာသည်၊ စိတ္တသေဝ–စိတ်၏သာလျှင်၊ (အနတ္တမနတာ–သည်၊ ဟောတိ)၊ သတ္တသေ–သတ္တဝါ၏၊ (အနတ္တမနတာ–သည်၊) နမဟုတ်၊ တသ္မာ, စိတ္တသာတိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ–ပြီ၊ သေသံ–ကြွင်းသော အစီအရင်ကို၊ ဇဋ္ဌ–ဤနံဝမ အကုသိုလ်စိတ်၌လည်းကောင်း၊ သင်္ဂဟသုညတဝါရေသုစ–သင်္ဂဟဝါရ, သုညတဝါရ တို့၌လည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌာ–အောက် ပဌမမဟာကုသိုလ်စိတ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ–အပြီးတည်း။ နဝမ–သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီ။

[ဝစနံကို နိဒဿနနည်းဟု ဋီကာဆိုး၏၊ "စကားသာမက, ဒေါသ ဖြစ်သောအခါ မည်သည့်အမှုကိုမျှ ပြည့်စုံစွာ မပြစ်စေနိုင်"ဟူလို။]

အပရေ ပန။ ။ဤအပရေဝါဒ၌ "အသုရောပေါ"ဟု ပါ၌ရှိရမည်၊ "ရောပေတီဇနေ တိတိရောပေါ၊ "ရုဟ–ဇနနေ" ဟူသော ဓာတ်, ဏာပေပစ္စည်း။ အသု–ရောပေါ အသုရောပေါ–မျက်ရည်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ဒေါသ၊ ဤဝါဒကို အဋ္ဌကထာဆရာ မနှစ်သက်သောကြောင့် "တံ အကာရဏံ"ဟု မိန့်သည်၊ ဘာကြောင့်နည်း–တစ်ရံတစ်ခါ ဝမ်းမြောက်လွန်းသည့်အတွက် မျက်ရည်ထွက်တတ်သောကြောင့်တည်း။ မှန်၏–မိမိဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နာမည်ကျော်ကြား ထင်ရှားမှုဖြစ်သောအခါ ဝမ်းမြောက်မှု သောမနဿကြောင့်လည်း မျက်ရည်ထွက်လာတတ်ပေသည်။

ဒသမစိတ် အဖွင့်

ဒသမံ-ဒသမ အကုသိုလ်စိတ်သည်၊ သသခ်ါရိကတ္တာ-သခ်ါရနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရေဟိ-တို့သည်၊ ဥဿာဟိတသ-အားတက်စေအပ်သည်ဖြစ်၍၊ (တိုက်တွန်းအပ်သည်ဖြစ်၍၊) (ကုဗ္ဗမာနသ) ဝါ-စိတ်ဆိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ သော်လည်းကောင်း၊ ပရေသံ-တို့၏၊ အပရာဓံ-အပြစ်ကို၊ သာရိတသ-အမှတ်ရစေအပ်သည်ဖြစ်၍၊ (ကုဗ္ဗမာနသ) ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ သယမေဝ-ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ပရေသံ-တို့၏၊ အပရာဓံ-ကို၊ အနုဿရိတ္တာ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏။ [သူတစ်ပါးက မတိုက်တွန်းရဘဲ မိမိအပေါ်၌ သူတစ်ပါးပြုအပ်သောအပြစ်ကို မိမိဘာသာ စဉ်းစားသောအခါ ရှေ့စိတ်၏ တိုက်တွန်းမှုကြောင့် နောက်စိတ်၌ ဤသသခ်ါရိက ဒေါသ-ဒေါမနဿ ဖြစ်သည်။]

ဣဓ-ဤ ဒသမ အကုသိုလ်စိတ်၌လည်း၊ ပဒပဋိပါဋိယာ-အားဖြင့်၊ ကေနတိ-သ-သော၊ (ပဒါနိ-တရားအစုတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊) အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေနစ-ယူအပ်ပြီးသောတရားတို့ကို မယူခြင်းအားဖြင့်လည်း၊ စုဒ္ဒသေ၀-၁၄-ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဒါနိ-တရားအစုတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပန-ဆက်၊ [တချို့စာအုပ်၌ "ပန" မပါ။] ယေ၀ါပနကေသု-တို့၌၊ ထိနမိဒ္ဓပိ-ကိုလည်း၊ လဗ္ဘတိ၊ တသ္မာ, ဣတ္ထ-ဤ ဒသမ အကုသိုလ်စိတ်၌၊ ဣဿမစ္ဆရိယ ကုက္ကစ္စေဟိ-တို့နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ စတ္တာရိ-နှင့်သော၊ အပဏ္ဏကဂါနိ-မချွတ်မယွင်းသော အင်္ဂါတို့လည်းကောင်း၊ ထိနမိဒ္ဓံ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဆ-နှင့်သော၊ ဣမေ-ဤတရားတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣဿာဒီနံ-ဣဿာ အစရှိသည်တို့၏၊ ဥပ္ပတ္တိကာလေ-ဖြစ်ရအခါ၌၊ တေသု-ထိုဣဿာ အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရေန-တစ်ပါးပါးသောတရားနှင့်၊ သဒ္ဓိံ, သတ္တ-နှင့်သော၊ ယေ၀ါပနကာ-တို့သည်၊ ဧကဂ္ဂဏေ-တပြိုင်နက်သောဓဏာ၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဖြစ်နိုင်ကုန်၏၊ သေသံ-သော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော အစီအရင်သည်၊ သဗ္ဗ၀ါရေသု-တို့၌၊ နဝမသဒိသမေ၀-နဝမ အကုသိုလ်စိတ်၏ အစီအရင်နှင့် တူသည်သာ၊ ပန-ဆက်၊ ဒ္ဝိသု-နှင့်သော၊ ဣမေသု ဒေါမနဿစိတ္တေသု-ဤဒေါမနဿစိတ်တို့၌၊ (ဒေါသမူစိတ်တို့၌၊) သဟဇာတာဓိပတိယေ၀-ကိုသာ၊ လဗ္ဘတိ-၏၊ အာရမဏာဓိပတိ-ကို၊ နု (လဗ္ဘတိ)၊ (ကသ္မာ အာရမဏာဓိပတိ, နု လဗ္ဘတိ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ), ကုဒ္ဓေါ-စိတ်ဆိုးသူသည်၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသောအာရုံကို၊ ဂရုံ-လေးလေးစားစား၊ နုကရောတိ-မပြု၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (အာရမဏာဓိပတိ-ကို၊ နု လဗ္ဘတိ-မရအပ်၊)

ကောဒသမစိတ် အဖွင့်

ကောဒသမံ–ကောဒသမ အကုသိုလ်စိတ်သည်၊ ဆသု အာရမဏေသု, ဝေဒနာဝသေန–ဖြင့်၊ မဇ္ဈတ္တသ–အလယ်အလတ်တည်းဟူသော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ဥပေက္ခာဝေဒနာရှိသည်ဖြစ်၍၊) ကနိ်ပဝတ္တိကာလေ–ယုံမှားခြင်း၏ ဖြစ်ရာအခါ၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–၏၊ တသ–ထို ကောဒသမ အကုသိုလ်စိတ်၏၊ သမယဝဝတ္ထာနေ–သမယဝဝတ္ထာနဝါရ၌၊ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္မယုတ္တံတိ ပဒံ–ဝိစိကိစ္ဆာ သမ္မယုတ္တံ–ဟူသောပုဒ်သည်၊ အပုဗ္ဗံ–ရှေးမဟုတ်သောပုဒ်တည်း၊ (အသစ်ဖြစ်သောပုဒ်တည်း၊) တသ–ထို ဝိစိကိစ္ဆာသမ္မယုတ္တံပုဒ်၏၊ အတ္ထော–ကို၊ (ဧဝံ ဆဒိတဗ္ဗော)၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ–ဝိစိကိစ္ဆာနှင့်၊ သမ္မယုတ္တံ–အညီအမျှ ကျေပွါဒတာ အစရှိသောအပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်သော စိတ်တည်း၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္မယုတ္တံ–မည်၏၊ ဓမ္မဒ္ဒေသေ–ဓမ္မဒ္ဒေသဝါရ၌၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဟောတိတိ ပဒမေဝ–ဝိစိကိစ္ဆာဟောတိ ဟူသော ပုဒ်သည်သာ၊ ဝိသေသော–ထူး၏။

တတ္ထ–ထို ဝိစိကိစ္ဆာဟူသောပုဒ်၌၊ (ဝစနတ္ထလက္ခဏာဒယော–တို့ကို၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–နှ၏၊) စိကိစ္ဆာ–ဉာဏ်တည်းဟူသော ဆေးကုခြင်းမှ၊ ဝိဂတာ–ကင်းသောတရားတည်း၊ ဣတိ, ဝိစိကိစ္ဆာ–မည်၏၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ ဧတာယ–ဤသဘောတရားဖြင့်၊ သဘာဝံ–တရား၏ ဟုတ်မှန်သောသဘောကို၊ ဝိစိနန္တော–စူးစမ်းရှာဖွေလသော်၊ ကိစ္ဆတိ ကီလမတိ–ပင်ပန်းရ၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (ထိုသို့သဘောမှန်ကို စူးစမ်းသူ၏ ပင်ပန်းကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊) (သာ) ဝိစိကိစ္ဆာ–မည်၏၊ သာ–ထိုဝိစိကိစ္ဆာသည်၊ သံသယလက္ခဏာ–ယုံမှားခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ကမ္မနရသာ–တုန်လှုပ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ အနိစ္စယ ပစ္စုပ္ဌာနာ–ဆုံးဖြတ်ခြင်းမရှိသော တရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ အနေကံသဂ္ဂါဟ ပစ္စုပ္ဌာနာ–တစ်ပါးမက များသောအဖို့ကို ယူခြင်းသဘောတရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်လာ၏၊ အယောနိသော မနသိကာရပဒဋ္ဌာနာ–အယောနိသော မနသိကာရလျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏၊ ပဋိပတ္တိ အန္တရာယကရာ–ပဋိပတ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတည်း၊ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ဝိစိကိစ္ဆာ။ ။ပဌမနည်း၌ ဝိသည် "ဝိဂတ"ဟုနက်ဟော၊ ဒုတိယနည်း၌ "ဝိစိနန္တ ကိစ္ဆာ"ဟုဆိုလိုလျက် နန္တကို ချေထားသည်၊ အကျယ်ကို သင်္ဂြိဟ်ဘာသာဋီကာ စေတသိက်ဝိုင်း၌ ရှုပါ။

ပဋိပတ္တိအန္တရာယကရာ။ ။ဘုရားစသော အာရုံ၌ ယုံမှားသံသယဖြစ်နေလျှင် ရှေ့သို့တိုးတက်၍ တရားအားထုတ်လို့ မရ၊ ထို့ကြောင့် "ပဋိပတ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သည်"ဟု ဆိုသည်၊ ဒွေဓာပထောဒ္ဓလည်း ဤအဓိပ္ပာယ်ပင်တည်း။

ဣ၀-ဤ၊ ကောဒသမ အကုသိုလ်စိတ်၌၊ ပဒပဋိပါဋိယာ-အားဖြင့်၊ တေ ဝိသတိ-သော၊ ပဒါနိ-တရားအစုတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန-ယူအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို မယူခြင်းအားဖြင့်၊ စုဒ္ဓသ၊ (ပဒါနိ ဟောန္တိ)၊ တေသံ-ထို ၁၄-ပါးသော တရားအစုတို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ သဝိဘတ္တိကာ ဝိဘတ္တိကရာသိ ဝိနိစ္ဆယော-သဝိဘတ္တိက အဝိဘတ္တိက, ရာသိ အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ မနသိကာရော-မနသိကာရလည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဒစ္စ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒ္ဝေ ယေ၀-၂-ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ၀ါပနကာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)။

နိဒ္ဒေသ၀ါရသ-၏၊ [ရှေ့၌ "နိဒ္ဒေသ၀ါရေ"ဟု ရှိခဲ့၏၊] စိတ္တသေကဂ္ဂတာ နိဒ္ဒေသေ-၌၊ (၀ုတ္တံ-၌စပ်၊) ယသ္မာ, ဣဒံ စိတ္တံ-ဤကောဒသမ အကုသိုလ်စိတ်သည်၊ ဒုဗ္ဗလ-အားမရှိ၊ ဧတ္ထ-ဤစိတ်၌၊ ပ၀တ္တိဋ္ဌိတိမတ္တကမေ၀-စိတ်၏ ဖြစ်တည်ခြင်းမျှသည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ, သဏ္ဌိတိတိအာဒိနိ-သဏ္ဌိတိ အစရှိသော ပုဒ်တို့ကို၊ အ၀တ္ဘာ-မဟောမူ၍၊ စိတ္တသ ဋ္ဌိတိတိ-စိတ္တသဋ္ဌိတိဟူသော၊ ဧကမေ၀ပဒံ-တစ်ခုသော ပုဒ်ကိုသာ၊ ၀ုတ္တံ-ပြီ၊ စ-ဆက်၊ တေနေ၀ ကာရဏေန-ထိုအကြောင်းကြောင့်ပင်၊ (ပ၀တ္တိဋ္ဌိတိမတ္တကသာ ဖြစ်သောကြောင့်ပင်၊) ဥဒ္ဒေသ၀ါရေပိ-၌လည်း၊ သမာဓိန္ဒြိယန္တိ အာဒိ-သမာဓိန္ဒြိယ် အစရှိသောပုဒ်ကို၊ (အာဒိဖြင့် "သမာဓိဗလ" စသည်ကိုယူ၊) နဝုတ္တံ-ဟောတော်မမူအပ်။

ဝိစိကိစ္ဆာနိဒ္ဒေသေ-၌၊ ကခ်ံနဝသေန-ယုံမှားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ကခ်ီ-ကခ်ီမည်၏၊ ကခ်ီယ-ယုံမှားခြင်းကို၊ အာယနာ-ဖြစ်စေတတ်သော သဘောတရားတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ကခ်ီယနာ-မည်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ပုရိမကခ်ီ-ရှေ့ဖြစ်သော

ပ၀တ္တိဋ္ဌိတိမတ္တကမေ၀။ ။"ဝိစိကိစ္ဆာသမ္မယုတ်စိတ်၏ နိဒ္ဒေသ၌ စိတ္တသေကဂ္ဂတာ(သမာဓိ)ကို အကျယ်ပြရာ၀ယ် အခြားစိတ်များကဲ့သို့ သဏ္ဌိတိ အ၀ဋ္ဌိတိကို အဘယ်ကြောင့် မပြအပ်ပါသနည်း"ဟု မေးမှယ်ရှိ၍ "ပ၀တ္တိ၊ပေ၊ ဧကမေ၀ပဒံ ၀ုတ္တံ" ဟု ဖိန့်သည်၊ အခြားစိတ်များ၌ ယှဉ်သော ဧကဂ္ဂတာသည် ထိုအာရုံတစ်ခုအပေါ်၌ စိတ်အစဉ် (ဝီထိစဉ်) အတော်ရှည်အောင် ကျေးဇူးပြုသကဲ့သို့ ဤစိတ်၌ ယှဉ်သော ဧကဂ္ဂတာသည် မပြုနိုင်၊ ဖြစ်နေသောစိတ်၏ ဥပါဒ်ဋ္ဌိ ဘင် ဓဏတ္တယမျှ တည်ရုံသာကျေးဇူးပြုနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် "သဏ္ဌိတိ အ၀ဋ္ဌိတိ" ဟု ဟောတော်မမူဘဲ "စိတ္တသဋ္ဌိတိ" ဟု တစ်ပုဒ်သာ ဟောတော်မူသည်။ [ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ။]

ကခ်ီယနာ။ ။ကခ်ီယနာပုဒ်၌ ပဌမနည်းအလို "ကခ်ီ+အာယနာ"ဟု ခွဲ၊ အာယနာ၌ အယစာတ်, ကာရိတ်ကြ, ယုပစ္စည်း၊ "အာယတီတိ အာယနာ၊ ကခ်ီယ-နောက်နောက်ယုံမှားခြင်းကို အာယနာ-ဖြစ်စေတတ်သော ရှေးရှေးယုံမှားခြင်းတည်း၊ ကခ်ီယနာ-ခြင်း၊ နောက်နည်းအလို "ကခ်ီ+အယနာ"ဟု ခွဲ၊ အယနာ၌ ကာရိတ်မပါ၊ "ကခ်ီယ=၏+အယနာ-ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ကခ်ီယနာ-ခြင်း"ဟု ပြု၊ အာကာရ၀ေါဟာရဖြင့် ဘာ၀သာ၀နကို ပြသည်။

ယုံမှားခြင်းသည်၊ ဥတ္တရကပ်ခ-နောက်ဖြစ်သောယုံမှားခြင်းကို၊ အာယတိနာမ-ဖြစ်စေသည်မည်၏၊ [အာနေတိ နာမ ရှိသည်ကား ပါဠိပျက်။] ဝါ-တစ်နည်း၊ ဧတံ-ဤ ကခ်ါယနာဟူသော ပုဒ်ကို၊ အာကာရဝသေန-ယုံမှားခြင်းဟူသော အခြင်းအရာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

ကခ်ါသမဂ္ဂီစိတ္တံ-ယုံမှားခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသောစိတ်သည်၊ ကခ်ါယ-ယုံမှားခြင်းသည်၊ အာယိတတ္တာ-ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကခ်ါယိတံနာမ-မည်၏၊ ဇာသ-ထိုယုံမှားခြင်းသည် ဖြစ်စေအပ်သောစိတ်၏၊ ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာတည်း၊ ကခ်ါယိတတ္တံ-ရာ၊ ဝိမတိတိ-ကား၊ နဲ မတိ-မသိခြင်းတည်း၊ [ဝိသဒ္ဒါသည် ပဋိသေဓအနက်ဟော၊ "နဲ+မတိ ဝိမတိ" ဟု ပြု။] ဝိစိကိစ္ဆာ-ဝိစိကိစ္ဆာသည်၊ ဝုတ္တာတ္ထာဓေ-ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ရှိသည်သာ၊ (ယံ ဓမ္မဇာတံ)၊ ကမ္မနဒ္ဒေန-တုန်လှုပ်တတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ဒ္ဝိဓာ-၂-ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဝါ-၂-ဖြာ၊ ဧလယတိ-စိတ်ကို တုန်လှုပ်စေတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တံ ဓမ္မဇာတံ)၊ ဒ္ဒေဇ္ဇကံ-မည်၏။

ပဋိပတ္တိနိဝါရဏေန-ပဋိပတ်ကို တားမြစ်စေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဘာဝပွဓာနကြောင့်) ဒ္ဝိဓာပထောဝိယ-၂-ဖြာကွဲသော လမ်းနှင့် တူ၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဒ္ဝိဓာပထော-မည်၏၊ ဣဒံ-ဤသဘောတရားသည်၊ နိစ္စံနခေါ-နိစ္စလေလော၊ အနိစ္စံနခေါ-အနိစ္စ လေလော၊ ဣတိအာဒိ ပဝတ္တိယာ-ဤသို့ အစရှိသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ကေသို-တစ်ခုသော၊ အာကာရေ-အခြင်းအရာ၌၊ သဏ္ဌာတုံ-ကောင်းစွာ

ဒ္ဒေဇ္ဇကံ။ ။"ဒ္ဝိ+ဇ္ဇက"ဟုခွဲ၊ ဇ္ဇကဒ္ဒ် လေဓာတ်သည် ကမ္မနအနက်ဟောဂ၏၊ ကာရိတ်ကြေ၊ "ဧလယတိ-စိတ်ကို တုန်လှုပ်စေတတ်၏၊ ဣတိ ဧလက်၊ လေဓာတ် နောင်ဟပစ္စည်း, လကို ဌပြု၊ သွတ္ထဒ္ဒ် ကပစ္စည်းသက်၊ တုန်လှုပ်ခြင်းအနက်ကို ဌဖြင့် ဌေဓာတ်က ဓဟော၊ လဝယ်ဖြင့် ဧလေဓာတ်ကသာ ဟောဂ၏၊ ထိုဓာတ်လည်း ဘူဝါဒိသာရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ဧလယတိဒ္ဒ် ကာရိတ်ဝင်သည်ဟု ကြံသည်၊ ဒ္ဝိဓာ-(ဗုဒ္ဓအပေါ်ဒ္ဒ် ဘုရားဟုတ်လေသလား, မဟုတ်လေသလား, ဤသို့စသော) ၂-ပါး အပြားအားဖြင့်+ဇ္ဇက-စိတ်ကို တုန်လှုပ်စေတတ်သောတရားတည်း၊ ဒ္ဒေဇ္ဇက-ရား၊ [ဒ္ဝိဓာ ဧလတိ ကမ္မတိစိတ္တံ ဧတေနာတိ (ဟိ) ဒ္ဒေဇ္ဇကံ၊ ဟ ပစ္စယံ သကတ္ထ ဝုတ္တိကပစ္စယဿ ကတ္တာ-ဗြဟ္မာဓာလသုတ် ဋီကာသစ်၊ သဒ္ဒနီတိဒ္ဒ်ကား "ဘာဝအနက်ဒ္ဒ် ဌက ပစ္စည်းသက်"ဟု ဆို၏၊ "ဒ္ဝိဓာ-၂-ပါးအပြား၏+ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ တည်း၊ ဒ္ဒေဇ္ဇက-ရာ"ဟု ပြု၊ ထိုနည်းကား အဋ္ဌကထာဝယ် "ဧလယတိ"ဟု ဆိုသောကြောင့် ဤဒ္ဒ် မဖြစ်နိုင်။

မှတ်ချက်။ ။ဗြဟ္မာဓာလသုတ်ဋီကာသစ်ဒ္ဒ် ကရဏသာဓ်ပြုခြင်းနှင့်, ဤဒ္ဒ် "ဒ္ဝိဓာလေယတိ"ဟု ဟောတုကတ္တုသာဓ်ပြုခြင်းသည် အဓိပ္ပာယ်အတူပင်၊ ဥပမာ-ပြီးစေတတ်ဟုဆိုလျှင်, ပြီးကြောင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရသကဲ့သို့တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ပြီးစေတတ်က, ပြီးကြောင်းရ၏, ကရဏ-ကတ္တု, ကာရကကို ဝိဂြိုဟ်ပြု"ဟု ရှေးဆရာတို့ မိန့်ကြသည်။

တည်ခြင်းငှာ၊ အသမတ္ထတာယ–မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သမန္တ တော–ထက်ဝန်းကျင်၌၊ သေတိ–ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ သံသယော–မည်၏။

ဧကံသ–တစ်ခုသောအဖို့ကို၊ ဂဟေတုံ–ယူခြင်းငှာ၊ အသမတ္ထတာယ–ကြောင့်၊ ဧကံသဂ္ဂါဟော–တစ်ခုသောအဖို့ကို ယူခြင်း သဘောတရားသည်၊ နှ–မဟုတ်၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ အနေကံသဂ္ဂါဟော–မည်၏၊ နိစ္ဆေတုံ–ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှာ၊ အသဂ္ဂေါန္တိ–မစွမ်းနိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အာရမဏတော–မှ၊ သြသဂ္ဂတိ–ဆုတ်နစ်သကဲ့သို့ဖြစ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ အာသပ္ပနာ–မည်၏၊ သြဂါဟိတုံ–ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်ခြင်းငှာ၊ အသဂ္ဂေါန္တိ(ဟုတ္တာ)၊ ပရိ, သမန္တ တော–ထက်ဝန်းကျင်၌၊ [ပရိကို "သမန္တ တော" ဟု ဖွင့်သည်။] သပ္ပတိ–ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ ပရိသပ္ပနာ–မည်၏၊ ပရိယော ဂါဟိတုံ–ဉာဏ်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် သက်ဝင်ခြင်းငှာ၊ အသမတ္ထတာယ–ကြောင့်၊ အပရိယောဂါဟဏာ–မည်၏။

နိစ္ဆယဝသေန–ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အာရမဏော–၌၊ ပဝတ္တိတုံ–ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ အသမတ္ထတာယ–ကြောင့်၊ ဆမ္ဘိတတ္တံ–မည်၏၊ စိတ္တသ–၏၊ ထဒ္ဓဘာဝေါ–ခက်ထန်သည်၏အဖြစ်တည်း၊ ဣတိအတ္ထော၊ ဟိ–မှန်၊ ဝိစိကိစ္ဆာ–သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ–ဖြစ်၍၊ ဝါ–ဖြစ်လသော်၊ စိတ္တံ–ကို၊ ထဒ္ဓံ–ခက်ထန်အောင်၊ ကရောတိ၊ ပန–ဆက်၊ ယသ္မာ, သော–ဤဝိစိကိစ္ဆာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ–သော်၊ အာရမဏံ–ကို၊ ဂဟေတ္တာ–ယူပင်ယူရသော်လည်း၊ မနံ–ကို၊ ဝိလိခန္တိဝိယ–ရေးခြစ်သကဲ့သို့ဖြစ်၏၊ တသ္မာ, မနောဝိလေခေါတိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ–ပြီ၊ [ဝိပုဗ္ဗ လိခဓာတ်, ဏ ပစ္စည်းဖြစ်၍ ပုလ္လိင် ထားသည်။] သေသံ–ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ သဗ္ဗတ္ထ–အလုံးစုံသော ဝါရ၌၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ–ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်ရှိသည်သာ၊ ဧကောဒသမံ–သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီ။

သံသယော။ ။သံကို "သမန္တ တော"ဟုဖွင့်သည်၊ "ထက်ဝန်းကျင်ဖြစ်"ဟုသည်လည်း ထိုအာရုံ၌ မဆုံးဖြတ်နိုင်ဘဲ ဝေ့လည်လည်ဖြစ်နေခြင်းတည်း၊ ထိုသို့ဖြစ်နေခြင်းကို "သံသယဖြစ်ခြင်း"ဟု ဆိုကြသည်။ ["ပရိသပ္ပနာ"၌လည်း နည်းတူ။]

အာသပ္ပနာ။ ။အာကို "အာမုခ်"ဟု ဋီကာ, "အဘိမုခ်"ဟုမခေါ်ဖွင့်၏၊ ဧကံ အာကာရံ ဂန္တ္တုံ အသမတ္ထတာယ (အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ခြင်းကြောင့် "အတ္ထနော အာမုခ် သပ္ပနတော" (မိမိသို့ ရှေးရှုဖြစ်နေခြင်းကြောင့် အာရုံသို့ မသွားဘဲ မိမိသို့ ပြန်နေသကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်) "အာရမဏ တော သြသဂ္ဂတိ"ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်၊ သဒ္ဒတ္ထမှာ "မိမိသို့ရှေးရှုဖြစ်ခြင်း"ဟုသာ ဖြစ်၏။

ဆမ္ဘိတတ္တံ။ ။ထဘိဓာတ်သည် ခက်ထန်ခြင်းအနက်ကိုဟောဏ်၊ ဣကာရန္တ ဓာတ်ဖြစ်သောကြောင့် နိဂ္ဂဟီတ်လာ မပြု၍ "ထမ္ဘိတ"ဟုဖြစ်သည်၊ ထကို ဆပြု၍ "ဆမ္ဘိတ"ဟု ဖြစ်ပြန်သည်၊ ထို့ကြောင့် "ဆမ္ဘိတတ္တံ"ကို "ထဒ္ဓဘာဝေါ"ဟု ဖွင့်သည်၊ တဒ္ဓ၌လည်း ထဘိဓာတ်, တ ပစ္စည်းတည်း။

ဒွါဒသမစိတ် အဖွင့်

ဒွါဒသမေ–ဒွါဒသမ အကုသိုလ်စိတ်၌၊ သမယ ဝဝတ္ထာနေ–သမယဝ ဝတ္ထာန ဝါရ၌၊ (အတ္ထော ဇဝံ ဝေဒီတဗ္ဗော)၊ ဥဒ္ဓစ္စေန–နှင့်၊ သမ္မယုတ္တံ–တည်း၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ ဥဒ္ဓစ္စ သမ္မယုတ္တံ–မည်၏၊ ဟိ–မှန်၊ ဣဒံ စိတ္တံ–ဤဒွါဒသမ အကုသိုလ် စိတ်သည်၊ ဆသု အာရမဏေသု, ဝေဒနာဝသေန–ဖြင့်၊ မဇ္ဈတ္တံ–အလယ်အလတ်၌ တည်ဝေါသဘောရှိသည်၊ (ဥပေက္ခာ ဝေဒနာရှိသည်၊) ဟုတော, ဥဒ္ဓတ–အထက်အထက် သို့ လွင့်တက် တုန်လှုပ်သည်၊ (ပျံ့လွင့်သည်၊) ဟောတိ၊ [ဥဒ္ဓံ+ဥနာတိ ကမ္မတိတိ ဥဒ္ဓတ၊] ဣဒ–ဤဒွါဒသမ အကုသိုလ်စိတ်၌၊ ဓမ္မဒ္ဒေသေ–ဓမ္မဒ္ဒေသဝါရ၌၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဌာနေ–ဝိစိကိစ္ဆာ၏အရာ၌၊ [ကောဒသမစိတ်ဝယ် ဝိစိကိစ္ဆာ၏အရာ၌၊] ဥဒ္ဓစ္စံ ဟောတိတိ–ဟူ၍၊ အာဂတ–လာပြီ၊ ပဒပဋိပါဋိယာ–အားဖြင့်၊ အဋ္ဌဝိသတိ–၂၈–ပါး၊သော၊ ပဒါနိ ဟောန္တိ၊ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန–အားဖြင့်၊ စုဒ္ဒသ (ပဒါနိ ဟောန္တိ)၊ တေသံ–ထို ၁၄–ပါး၊သော တရား၊အစုတို့၏၊ ဝသေန–ဖြင့်၊ သဝိဘတ္တိကာ ဝိဘတ္တိ ကရာသိ ဝိဓာနံ–သဝိဘတ္တိက တရား၊တို့ကို စီရင်ကြောင်း၊စကား, အဝိဘတ္တိကတရား၊ တို့ကို စီရင်ကြောင်း၊စကား, ရာသိတရား၊တို့ကို စီရင်ကြောင်း၊စကား၊ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ–၏၊ [ရှေ့၌ ဘေဒေါဟု ရှိခဲ့၏၊ ဤဝိဓာနသဒ္ဒါကိုလည်း ဘေဒအနက်ဟောဟု ကြံ၍ "သဝိဘတ္တိက အဝိဘတ္တိကအပြား, ရာသိအပြား၊ကို" ဟုလည်း ပေးပါ၊] အဓိမောက္ခော–လည်း၊ကောင်း၊ မနသိကာရော–လည်း၊ကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဒွေယေဝ–၂–ပါး၊သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေဝါပနကာ–တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)။

နိဒ္ဒေသဝါရသ–နိဒ္ဒေသဝါရ၏၊ [ရှေးရှေးစိတ်များ၌ "နိဒ္ဒေသဝါရေ"ဟု ရှိခဲ့၏၊] ဥဒ္ဓစ္စနိဒ္ဒေသေ–၌၊ စိတ္တသာတိ–ကား၊ နှ သတ္တသ–သတ္တဝါ မဟုတ်သော၊ နှ ပေါသသ–ပေါသမဟုတ်သော၊ (စိတ္တသ–၏၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၌စပ်၊) ["သဗ္ဗပဒံ သာဝေ ရဏံ"နှင့်အညီ "စိတ္တသ ဇဝ ဥဒ္ဓစ္စံ"ဟု အဓိပ္ပာယ်ရှိရကား ထိုဇဝဖြင့် ယောက်ျား မိန်းမ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ၏ ဥဒ္ဓစ္စမဟုတ်–ဟုပြသည်။] ဥဒ္ဓစ္စံတိ–ကား၊ဥဒ္ဓတာကာရော–အထက်အထက်၌ လွင့်တက်တုန်လှုပ်ခြင်း၊ဟူသော အခြင်း၊အရာတည်း၊ (ပျံ့လွင့်ခြင်း ဟူသော အခြင်း၊အရာတည်း၊) ["ဥဒ္ဓတသ+ဘာဝေါ ဥဒ္ဓစ္စံ"ဟု ပြုစေလိုသည်၊ အာကာရောဖြင့် ဘာဝအနက်ကိုပြသည်။]ဝူပသမော–ငြိမ်း၊အေး၊ခြင်း၊သဘောတရား သည်၊ နှ–မဟုတ်၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ အဝူပသမော–မည်၏၊ (ယော သဘာဝေါ)၊ စေတော–စိတ်ကို၊ ဝိက္ခိပတိ–အထူးထူး၊အပြားပြား ပစ်လွင့်တတ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (သော)၊ စေတောဝိက္ခေပေါ–မည်၏၊ [စာအုပ်တို့၌ "စေတသော ဝိက္ခေပေါ" ဟု ရှိ၏, မကောင်း၊] ဘန္တ ဣတိ စိတ္တသာတိ–ကား၊ စိတ္တသ–စိတ်၏၊ ဘန္တ ဘာဝေါ–တုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ်တည်း၊ (တုန်လှုပ်သော စိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း၊) (ကဿဝိယ–အဘယ်၏ ကဲ့သို့နည်း၊) ဘန္တ ယာနေ ဘန္တ ဂေါဏာနံ–တုန်လှုပ်သော

ယာဉ်, တုန်လှုပ်သော နှာ အစရှိသည်တို့၏၊ (ဘန္တေ ဘာဝေါ) ဝိယ-တုန်လှုပ်ကုန်သည်၏ 'အဖြစ်ကဲ့သို့တည်း၊ (ယောဇနာ၎ဉ် "ဘန္တေ ယာနဘန္တေ ဂေါ ဏာဒီနံ"ဟုရှိ၏၊ စိတ္တသ၏ ဥပမာနဖြစ်သောကြောင့် ထိုပါဠိက ကောင်းသည်။] ဣမိနာ-ဤ၊ ဘန္တေ တွဲ့ စိတ္တသဟုသောပါဠိဖြင့်၊ ဧကာရမဏသို့ ယေဝ-တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌သာလျှင်၊ ဝိပ္ပန္နန် အထူးထူးအပြားပြား တုန်လှုပ်ခြင်းကို၊ ကထိတံ-ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-အထူးကား၊ ဥဒ္ဓစ္စံ-သည်၊ ဧကာရမဏော-တစ်ခုတည်းသောအာရုံ၌၊ ဝိပ္ပန္နတိ-အထူးထူးအပြားပြား တုန်လှုပ်၏၊ ဝိစိကိစ္ဆာ-သည်၊ နာနာရမဏော-အမျိုးမျိုးသော အာရုံ၌၊ (ဝိပ္ပန္နတိ)၊ သေသ-ကြွင်းသော အစီအရင်းကို၊ သဗ္ဗဝါရေသု-တို့၌၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ-၌၊ ဣမသို့ စိတ္တဒွယေ-ဤစိတ် ၂-ပါးအပေါင်း၌၊ (မောဟမူဒွေး၌၊) ပကိဏ္ဏကဝိနိစ္ဆယော-ရောပြွမ်းသော အဆုံးအဖြတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဟိ-ချဲ့၊ အာရမဏော, ပဝဋ္ဋနကစိတ္တာနိနာမ-လိမ့်သောစိတ်တို့မည်သည်၊ ကတိ-အဘယ်လောက်တို့နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဣမာနေဝ ဒွေ-ဤ ၂-ပါးတို့ပင်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောဆိုရာ၏၊ တတ္ထ-ထို ၂-ပါးသောစိတ်တို့တွင်၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ-ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်သည်၊ ဧကဋ္ဌေန-ဧကန်အားဖြင့်၊ ပဝဋ္ဋတိ-တလိမ့်တည်းလိမ့်နေ၏၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံပန-သည်ကား၊ လဒ္ဓါဓိမောက္ခတ္တာ-ရအပ်သော အဓိမောက္ခရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဓိမောက္ခနှင့် ယှဉ်ရသောကြောင့်၊) လဒ္ဓပတိဋ္ဌ-ရအပ်သော ထောက်တည်ရာရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝ-ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ပဝဋ္ဋတိ-လိမ့်၏။

ဟိ-ဥပမာဆောင်, ထင်အောင်ပြဦးအံ့၊ ဝဋ္ဋစတုရဿသု-အလုံးဖြစ်ကုန်, ၄-ထောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒ္ဝီသု-၂-လုံးကုန်သော၊ မဏီသု-ပတ္တမြားတို့ကို၊ ပဇ္ဇာရဋ္ဌာနေ-ချိုင့်ဝှမ်းသောအရပ်၌၊ ပဝေဇ္ဇေတွာ-လိမ့်စေ၍၊ ဝိသဋ္ဌေသု-လွတ်အပ်ကုန်လသော်၊ ဝဋ္ဋမဏီ-လုံးသော ပတ္တမြားသည်၊ ဧကဋ္ဌေနေဝ-ဧကန်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ပဝဋ္ဋတိ ယထာ-တလိမ့်တည်း လိမ့်သွားသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စတုရဿော-၄-ထောင့်ရှိသော၊ (မဏီ-သည်၊) ပတိဋ္ဌာယ ပတိဋ္ဌာယ-တန့်ရပ်၍ တန့်ရပ်၍၊ ပဝဋ္ဋတိယထာ-

---

ဥဒ္ဓစ္စံ ဟိ၊ပေ၊ နာနာရမဏော။ ။ဥဒ္ဓစ္စသည် မိမိယူအပ်သော အာရုံ၏ အခြင်းအရာ၌သာတည်၍ တုန်လှုပ်၏၊ "မှားသည်ဖြစ်စေ, မှန်သည်ဖြစ်စေ, ထို အခြင်းအရာကိုသာ မဠီမ်မသက် တုန်လှုပ်လျက်ယူသည်"ဟူလို၊ ဝိစိကိစ္ဆာလည်း တပြိုင်နက် အာရုံ ၂-ခုစသည်ကို မယူနိုင်ပါ၊ သို့သော် "ဒီလိုလေလား, ဒီဟာလေလား"ဟု တွေးတောတတ်ရကား "ဒီလို=ဒီဟာ"ဟူသော အခြင်းအရာမှ တစ်ပါး, "ဟိုလို=ဟိုဟာ"ဟူသော အခြင်းအရာကို ငဲ့လျက်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် "အမျိုးမျိုးသော အာရုံ၌ တုန်လှုပ်တတ်သည်"ဟု ဆိုသည်။ "ဥဒ္ဓစ္စံ အတ္ထနော ဂဟိတာကာရေ ဧဝ ဌတ္တာ၊ပေ၊ ဂယောတဗ္ဗာကာရံ အပေက္ခတိတိ နာနာရမဏော စလနံ ဟောတိ၊—ဋီကာ။]

လိမ့်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝံသမ္ဘဒ-ဤသို့ မချွတ်မယွင်း, ပြီးစီးခြင်းရှိသော၊ ဣဒ-ဤဥပမေယျကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗ-၏၊ [ဋီကာ၌ "ဒဋ္ဌဗ္ဗ"ဟု ရှိ၏။] (အယ်-ကား၊ ပကိဏ္ဏကဝိနိစ္ဆယော-တည်း။)

["ဧဝံ သမ္ဘဒမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗ"တိုင်အောင် ဤစိတ် ၂-ပါး၌ ရှေးဆရာတို့ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်ကိုပြုပြီး၍, အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ပါးလုံး၌ ရှေးဆရာတို့ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်ကို ပြုလိုသောကြောင့် "သဗ္ဗေသုပိ" စသည်မိန့်၊] သဗ္ဗေသုပိ-အလုံးစုံသော အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ပါးလုံးတို့၌လည်း၊ ဟိနာဒိဘေဒေါ-ဟိန အစရှိသောအပြားကို၊ နု ဥဒ္ဒေါ-ပါဠိတော်၌ ထုတ်ပြတော်မမူအပ်၊ ["ဟိနစိတ္တံ"စသည်ဖြင့် ထုတ်ပြတော်မမူအပ်၊] (ကသ္မာ-နည်း၊) သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော အကုသိုလ်စိတ်တို့၏၊ ဧကန္တ ဟိနတ္တာ-ဧကန် ဟိနတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ သဟဇာတာဓိပတိ-ကို၊ လဗ္ဘမာနော်ပိ-ရအပ်ပါသော်လည်း၊ နု ဥဒ္ဒေါ-အပ်၊ ["ဆန္ဒာဓိပတေယျ"စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ ထုတ်ပြတော်မမူအပ်၊] (ကသ္မာ-နည်း၊) ဟေတ္ဝာ-၌၊ ဒဿိတနယတ္တာ-ပြအပ်ပြီးသောနည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဇဋ္ဌ-ဤအကုသိုလ်စိတ်တို့၌၊ ဉာဏာဘာဝတော-ဉာဏ်မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝိမံသာဓိပတိနာမ-မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပစ္ဆိမဒွယေ-နောက်ဆုံး အကုသိုလ်စိတ် ၂-ပါးအပေါင်း၌၊ မောဟမူဠေး၌၊) သေသောပိ-ဝိမံသာဓိပတိမှ ကြွင်းသော

ဧဝံ သမ္ဘဒမိဒံ။ ။အဓိမောက္ခနှင့် မယှဉ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ၏ အာရုံ၌လိမ့်ခြင်းသည် ဝဋ္ဋမဏိ၏ ရပ်တန့်မနေဘဲ တလိမ့်တည်းလိမ့်၍ ကျသွားခြင်းနှင့် တူ၏၊ အဓိမောက္ခနှင့်ယှဉ်သော ဥဒ္ဓစ္စ၏အာရုံ၌ လိမ့်ခြင်းသည် စတုရဿမဏိ၏ တန့်ရပ်၍ တန့်ရပ်၍ လိမ့်ကျသွားခြင်းနှင့်တူသည်။ [အဓိမောက္ခ၏ ယှဉ်ခြင်းကား ပတ္တမြားဖြင့် အထောင့်ပါနေခြင်းနှင့်တူသည်။]

သဟဇာတာ၊ ပေ၊ နယတ္တာ။ ။ဤအကုသိုလ်စိတ်တို့၌ သဟဇာတာဓိပတိ ရထိုက်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် မထုတ်ပြအပ်ပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ဟေတ္ဝာ ဒဿိတနယတ္တာ"ဟု မိန့်သည်၊ အောက် အကုသိုလ်စိတ်တို့၌ "ဆန္ဒာဓိ ပတေယျ" စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်ဝယ် ထုတ်ပြတော်မူခဲ့၏၊ ထိုသို့ ထုတ်ပြအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်အတွက် ထိုနည်းအတိုင်း သိသာသောကြောင့် ဤအကုသိုလ်စိတ်၌ "ဆန္ဒာဓိပတေယျ" စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်ဝယ် ထုတ်ပြတော်မမူ။

မှတ်ချက်။ ။"သဟဇာတာဓိပတိ လဗ္ဘမာနောပိ"ဟု ဆိုသောကြောင့် "အကုသိုလ်စိတ်ဝယ် အာရမဏာဓိပတိ မရထိုက်"ဟု ထင်ဖွယ်ရှိ၏၊ ဒေါသမူ, မောဟမူစိတ်တို့၌ မရသော်လည်း လောဘမူစိတ်၌ကား အာရမဏာဓိပတိ ရပါ၏၊ သို့သော် အာရမဏာဓိပတိအတွက်သာ အဋ္ဌကထာဆရာ အကြောင်းပြရပါသည်၊ [ကုသလေသုပိ အာရမဏာဓိပတိ' အနုဒ္ဓရိတ္တာ၊ပေ၊ အဋ္ဌသု လောဘသဟဂတေသု လဗ္ဘတိတိ၊-ဋီကာ။]

သဟဇာတာဓိပတိသည်လည်း၊ နတ္ထိဧဝ-မရှိသည်သာ၊ (မရသည်သာ၊) ကသ္မာ-နည်း၊ ကဋ္ဌမ္ဘ-တစ်စုံတစ်ခုသောတရားကို၊ (ဆန္ဒ စိတ္တ, ဝီရိယတို့တွင်, တစ်စုံတစ်ခု သောတရားကို၊) ဝုရ်-အကြီးအမှူးကို၊ကတ္တာ-၍၊ အနုပ္ပဒ္ဓနတောစ-မဖြစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌာနေ-ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌၊ ပဋိသိဒ္ဓတောစ-တားမြစ်တော်မူအပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ [တားမြစ်ဆိုသည်မှာ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌ မထုတ်ပြခြင်းသာတည်း၊ တမင််လာတားမြစ်သောပါဠိကား မရှိပါ၊ ဧကသပိ ပဥ္စသ အနုဒ္ဒဋ္ဌာ ပဋ္ဌာနေ ပဋိသိဒ္ဓတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊-ဋီကာ။]

ပန-ဆက်၊ ဒွါဒသဟိပိ-၁၂-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေဟိ အကုသလ စိတ္တေဟိ-တို့ဖြင့်၊ကမ္မေ-ကံကို၊အာယူဟိတေ-အားထုတ်အပ်ပြီးသော်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ-ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ သေသာနိ-ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်မှ ကြွင်း ကုန်သော၊ ဧကာ ဒသေဝ-၁၁-ပါးသော အကုသိုလ်စိတ်တို့သည်သာ၊ ပဋိသန္ဓိ-ပဋိသန္ဓေကို၊ အာကမုန္တိ-ငင်နိုင်ကုန်၏၊ {ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ပေးနိုင်ကုန်၏၊ "ဣဒ္ဓာ ကုသလကမ္မမုဒ္ဓစ္စရဟိတံ အပါယဘူမိယံ ပဋိသန္ဓိဧနေဟိ" ဟူသော သင်္ဂြိုဟ်လာ စကားရပ်နှင့် အတူပင်တည်း၊] ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော-စိတ်သည်၊ အလဒ္ဓါဓိမောက္ခေ-မရအပ်သော အဓိမောက္ခရှိသည်ဖြစ်၍၊ (အဓိမောက္ခနှင့် မယှဉ်ရသည်ဖြစ်၍၊) ဒုဗ္ဗလေ-အားမရှိသည်၊ (သမာနေ) ဝိ-ဖြစ်ပါလျက်လည်း၊ ပဋိသန္ဓိ-ကို၊ အာကမုမာနေ-ငင်နိုင်လသော်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ-သည်၊ လဒ္ဓါဓိမောက္ခံ-ရအပ်သော အဓိမောက္ခရှိသည်၊ (အဓိမောက္ခနှင့် ယှဉ်ရသည်၊ ဟုတွာ-ဖြစ်၍၊) ဗလဝံ-အားရှိ သည်၊ (သမာနံ-လျက်၊) (ပဋိသန္ဓိ-ကို၊) ကသ္မာ-ကြောင့်၊ နာကမုတိ-မငင်နိုင်ပါ သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာဘာဝတော-သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ (ပယ်ထိုက်သော တရားတို့၌ မပါဝင်ခြင်းကြောင့်၊) (နာကမုတိ-နိုင်၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း၊)

သေသောဝိ နတ္ထိ။ ။မောဟမူဌေးဟူသော နောက်ဆုံးစိတ် ၂-ပါး၌ ဝိမံသာဓိပတိမှ ကြွင်းသော အဓိပတိ ၃-ပါးလည်းမရှိ၊ ["ဒ္ဝိဟေတုက တိဟေတုက ဧဝနေသ္တေဝယထာသမ္ဘဝံ အဓိပတိ ဧကောဝ လဗ္ဘတိ"ဟူသော သင်္ဂြိုဟ်၌ "အဟိတ်ဟောဝယ် အဓိပတိမရနိုင်"ဟူသော စကားနှင့် ထပ်တူပင်တည်း၊] ထို မရခြင်းအကြောင်းကို ပြလိုရ၍ "ကဋ္ဌ ဓမ္မံ"စသည်မိန့်။ [ကဋ္ဌဓမ္မန္တိ-ဆန္ဒာဒီသု ဧကမ္မိ သဟဇာတံ၊-ဋီကာ။]

ဒဿနေ၊ ဘာဝတော။ ။"ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗသ+အဘာဝတော-ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်စိတ်က သောတာပတ္တိမဂ် ပယ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်မရှိခြင်းကြောင့်, (တစ်နည်း) ပဟာတဗ္ဗေသု+ အဘာဝတော-ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်စိတ်က သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်ထိုက်သောတရားတို့၌ မပါဝင်ခြင်းကြောင့်"ဟု ဋီကာ ၂-နည်းဖွင့်၏၊ ပဋိသန္ဓေကျိုးကို မငင်နိုင် (မပေးနိုင်)ခြင်းကြောင့် ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗတရားတို့၌ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ် မပါဝင်ခြင်းဖြစ်ရကား ဤဒဿနေန

ဟိ–ချဲ့၊ (ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်–သည်၊ ပဋိသန္ဓိ–ကို၊) ယဒိအာကမ္ပေယျ–အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) ဒဿနေန၊ပေ၊ ဝိဘင်္ဂေ–ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပုဒ်၏ အကျယ်ဝေဖန်ရာ ဝိဘင်းခ်ဲ့၊ အာဂဏ္ဌေယျ–လာရာ၏၊ (လာကား မလာပါ–ဟူလို၊) တသ္မာ–ကြောင့်၊ တံ–ထိုဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်ကို၊ ထပေတ္မာ–၍၊ သေသာနိ–ကုန်သော၊ ဧကာဒသ–ဘဝ–ပါးသော အကုသိုလ်စိတ်တို့သည်၊ (ပဋိသန္ဓိ–ကို၊) အာကမ္ပန္တိ–ငင်နိုင်ကုန်၏။

ဟိ–ချဲ့၊ [ဒဿနေန၊ပေ၊ ဝိဘင်္ဂေ အာဂဏ္ဌေယျကိုပင် "ဒဿနေန၊ပေ၊ ဝိဘင်္ဂေ နာဂတံ"ဟု အကျယ်ပြသည်၊ ရှေးနိဿယခ်ဲ့ "ထိုမှတစ်ပါး"ဟု ပေးလေ၏၊] တေသု–ထို ၁၀–ပါးသော အကုသိုလ်စိတ်တို့တွင်၊ ယေန ဧကနစိ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသောစိတ်ဖြင့်၊ ကမ္မေ–ကို၊ အာယူဟိတေ–အားထုတ်အပ်ပြီးသော်၊ တာယ စေတနာယ–ထိုစေတနာကြောင့်၊ စတူသု–နှင့်သော၊ အပါယေသု–တို့၌၊ ပဋိသန္ဓိ–သည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်ရ၏၊ အကုသလဝိပါကေသု–အကုသလ ဝိပါက် ၇–ပါးတို့တွင်၊ အဟေတုက၊ပေ၊ သဟဂတာယ–အဟိတ်မနောဝိညာဏဓာတ်, ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ်ဖြင့်၊ (အဟိတ် အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် သန္တီရဏစိတ်ဖြင့်၊) ပဋိသန္ဓိ–ကို၊ ဂဏှာတိ–ယူရ၏၊ ဣတရသာဝိ–ဘဝ–ပါးသော အကုသိုလ်စိတ်မှ တစ်ပါးသော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၏လည်း၊ ဇဝေါ–ဤအပါယ်ဘုံ၌သာ၊ ပဋိသန္ဓိ ဒါနံ–ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးခြင်းသည်၊ ဘဝေယျ–ဖြစ်ရာ၏၊ ပန–စင်စစ်ကား၊ ယသ္မာ ဇော (ပဋိသန္ဓိဒါနံ)–ဤဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်စိတ်၏ ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ပေးခြင်း သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ, ဒဿနေန၊ပေ၊ ဝိဘင်္ဂေ–၌၊ နာဂတံ–မလာ၊ ဤတိ–အပြီးတည်း။

အကုသလာဓမ္မာတိ ပဒဿ–၏၊ ဝဏ္ဏနာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

ပဟာတဗ္ဗာဘာဝတော ပါ၌ဖြင့် ပဋိသန္ဓေကျိုးကို မငင်နိုင် မပေးနိုင်ခြင်းကို ပြီးစေ၏၊ ထို့ကြောင့် "ယဒိဟိ၊ပေ၊ အာကမ္ပန္တိ"ဟု မိန့်သည်။

- - တေသု ဟိ၊ပေ၊နာဂတံ။ ။ဤစကားဖြင့် ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ တရားတို့၌ မပါခြင်းကို ပြီးစေသည်၊ ဥဒ္ဓစ္စမှ တစ်ပါးသော အကုသိုလ် ၁၁–ပါးသည် အပါယ် ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေကျိုးကိုပေး၏၊ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာလည်း ပဋိသန္ဓေကျိုးပေးရလျှင် ဤအပါယ်ဘုံ၌သာပေးစရာရှိ၏၊ အမှန်အားဖြင့် ဤဥဒ္ဓစ္စသည် ပဋိသန္ဓေကျိုး မပေးနိုင်၊ ထိုသို့ မပေးနိုင်သောကြောင့် ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗတရားတို့၌ မပါခြင်းဖြစ်သည်–ဟူလို။ ["အကုသလဝိပါကေသု၊ပေ၊ ဂဏှာတိ" သည် "စတူသု အပါယေသု ပဋိသန္ဓိ' ဟောတိ"–ကို ထပ်၍ ပြသော စကားတည်း။]

အဗျာကတပဒ

အဟိတ်ကုသလဝိပါက် အဖွင့်

ကုဒါနိ-အကုသလာမ္မောပုဒ်ကို အကျယ်ဝေဖန်ပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ အဗျာကတ ပဒ-အဗျာကတပုဒ်ကို၊ (အဗျာကတာမ္မောဟူသောပုဒ်ကို၊) ဘာဧတွော-အကျယ် ဝေဖန်တော်မူ၍၊ ဒသေတုံ-ဟု၊ ကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ (ဘဂဝတာ) အာရဒ္ဓံ-၏၊ တတ္ထ-ထို ကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အဗျာကတံ-အဗျာကတသည်၊ ဝိပါကံ-ဝိပါက်အဗျာကတ လည်းကောင်း၊ ကြိယံ-ကြိယာအဗျာကတလည်းကောင်း၊ ရူပံ-ရူပ်အဗျာကတလည်း ကောင်း၊ နိဗ္ဗာနံ-နိဗ္ဗာန်အဗျာကတလည်းကောင်း၊ ကတိ-သို့၊ စတုဗ္ဗိဓံ-၏၊ တေသု-ထို ၄-ပါးတို့တွင်၊ ဝိပါကာဗျာကတံ-ကို၊ ["ဘာဧတွော ဒသေတုံ၊ပေ၊ အာရဒ္ဓံ" ၌ စပ်ဖို့ရန် ဋီကာဖွင့်သည်၊ နောက်ပုဒ်များ၌လည်း နည်းတူ။]

ဝိပါကာဗျာကတေပိ-ဝိပါက်အဗျာကတ၌လည်း၊ ဝါ-တွင်လည်း၊ ကုသလ ဝိပါကံ-ကုသလဝိပါက်ကို၊ (ဘာဧတွော ဒသေတုံ-ဟု၊ပေ၊ အာရဒ္ဓံ၊) တသ္မိံ ပိ-ထိုကုသလဝိပါက်၌လည်း၊ ဝါ-တွင်လည်း၊ ပရိတ္တဝိပါကံ-ကာမဝိပါက်ကို၊ (ဘာဧတွော ဒသေတုံ၊ပေ၊အာရဒ္ဓံ၊) တသ္မိံ ပိ-ထိုကာမဝ်ပါက်၌လည်း၊ ဝါ-တွင်လည်း၊ အဟေတုကံ-အဟိတ်ဝိပါက်ကို၊ (ဘာဧတွော ဒသေတုံ၊ပေ၊အာရဒ္ဓံ၊) ယသ္မိံ-ထို အဟိတ်ဝိပါက်၌ လည်း၊ ဝါ-တွင်လည်း၊ ပဋ္ဌဝိညာဏံ-ပဋ္ဌဝိညာဉ်ကို၊ (ဘာဧတွော ဒသေတုံ၊ပေ၊ အာရဒ္ဓံ၊) တသ္မိံ ပိ-ထိုပဋ္ဌဝိညာဉ်၌လည်း၊ ["ဥပ္ပတ္တိ ဒိပေတုံ ဝုတ္တံ"၌စပ်၊] ဒွါရာ၊ ဒေ၊ ပစ္စယံ-ဒွါရ, အာရုံအစရှိသော ဆက်ဆံသောအကြောင်းကို၊ ထပေတွာ, အသာဓာရဏာ ကမ္မပစ္စယဝသေနေဝ-မဆက်ဆံသော ကံဟူသော အကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဥပ္ပတ္တိ-ဖြစ်ပုံကို၊ ဒီပေတုံ-ဟု၊ ကာမာဝစရသ၊ပေ၊ ကတတ္တာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

တတ္ထ-ထို ကာမာဝစရသ ကုသလသ ကမ္မသ ကတတ္တာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ကတတ္တာတိ-ကား၊ ကတကာရဏာ-ပြုအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ဟူသော

ကတတ္တာ။ ။ကရီယတ္တ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတိ ကတံ (ကမ္မံ)၊ ကတသ-ပြုအပ် ပြီးသော ကံ၏+ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း၊ ကတတ္တံ-ရာ၊ "ပြုအပ်ပြီးသော ကံ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ"ဟူသည် ပြုပြီးခြင်းကြိယာတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ကတကာရဏာ"ဟုဖွင့်သည်၊ ကတကာရဏာ၌ ကတကို "ကတဘာဝ"ဟု ဆိုလိုလျက် ဘာဝပွဓာန, တစ်နည်း ဘာဝလောပကြောင်း၊ "ကာရဏာ" ကား "တ္တာ"၌ သွာဒိဘတ်၏ အဖွင့်တည်း၊ ဒွေသည် ကာရဏဟိတ်ခေါ် ဧနကဟိတ် အနက်၌

အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-ပြုပြီးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဥပစိတတ္တာတိ-ကား၊ အာစိတတ္တာ-ဆည်းပူးအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝမိုတကာရဏာ-တိုးပွားစေအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-တိုးပွားစေပြီးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ [ဥပပ္ပန္နံ ဟောတိ၌စပ်။]

စက္ခုဝိညာဏန္တိ-ကား၊ ကာရဏဘူတသ-ဝိညာဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ စက္ခုဿ-စက္ခုပသာဒ၏၊ ဝိညာဏံ-ဝိညာဉ်တည်း၊ (ဣတိ-ကြောင့်၊ စက္ခုဝိညာဏ် စက္ခုဝိညာဏမည်၏၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ စက္ခုတော-စက္ခုပသာဒကြောင့်၊ ပဝတ္တံ-ဖြစ်သော၊ (ဝိညာဏံ-တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ စက္ခုဝိညာဏ်-မည်၏) ဝါ-တစ်နည်း၊ စက္ခုဿိ-စက္ခုပသာဒ၌၊ နိဿိတံ-မှီသော၊ ဝိညာဏံ-တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ စက္ခုဝိညာဏ်-မည်၏၊ ပရတော-နောက်၌၊ သောတဝိညာဏာဒီသုပိ-သောတဝိညာဏ် အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။

သက်ကြောင်းကို သိစေသည်၊ မှန်၏-ကဲသည် အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော ဧနက ဟိတ်တည်း၊ တစ်နည်း- "ကရီယတ္ထ-ပြုပြီးခြင်း၊ ကတ-ခြင်း" ဤသို့ကြဲလျှင်လည်း ကတတ္တာအရ ပြုပြီးခြင်းကြီယာရသောကြောင့် အဓိဗာယ်တူပင်တည်း၊ "ကတကာရဏာ-ပြုပြီးခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်" ဟု ပေး။

ဥပစိတတ္တာ။ ။စိမာတ်၏ အာစယ(စိခြင်း) အနက်ကို သိစေလို၍ "အာစိတ" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖွင့်သည်၊ "ဥပစိယတ္ထ-စိအပ်ပြီ၊ ဣတိ ဥပစိတံ။] "စိခြင်း" ဟူသည် (ပန်းရန်ဆရာ၏ အုတ်စိခြင်းကဲ့သို့) အထပ်ထပ်တိုးစေခြင်းတည်း၊ အခြားကဲ၏ အကျိုးပေးခွင့်ကိုတားမြစ်၍ မိမိသည်သာ အကျိုးပေးခွင့်ရလောက်အောင် ကဲကို အထပ်ထပ်တိုးပွားစေသည်-ဟူလို၊ ထိုသို့ တိုးပွားစေခြင်းကို "ဆည်းပူး" ဟု ခေါ်၏၊ နောက်ထပ်ဖြစ်သော ကဲများကို အခြားသို့ ရောက်မသွားအောင် ဆီးတား၍, ရှေးရှေးကဲများနှင့် ပူးပေါင်းထားသကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဝမိုတ"ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထဖွင့်သည်၊ ကာရဏာကား သွာဝိဘတ်၏ အနက်ဖွင့်ပင်တည်း၊ "ဝမိုတ" ၌လည်း ဘာဝပွဓာန, ဘာဝလောပကြံပါ၊ (တစ်နည်း) ဘာဝသာဓန ကြံပါ။

စက္ခုဝိညာဏ်။ ။စက္ခုဝိညာဉ် ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၌ စက္ခုပသာဒ, ရူပါရုံ, အာလောက, မနသိကာရဟု ၄-ပါးရှိ၏၊ ထိုတွင် ရူပါရုံသည် စက္ခုဝိညာဉ် သာမက, သမ္ပယုဇ္ဇိန်းစသော စက္ခုဒ္ဒါရိကဝိထိ, တဒနုဝတ္တိက မနောဒ္ဒါရဝိထိများ၏ အကြောင်းလည်းဖြစ်၏၊ စက္ခုပသာဒကား စက္ခုဝိညာဉ်စိတ် ၁-ပါးနှင့်သာ ဆက်ဆံ၏၊ ထို့ကြောင့် အခြားတရားတို့နှင့် မဆက်ဆံသော စက္ခုပသာဒဟူသော အကြောင်းဖြင့်သာ နာမည်တပ်လို၍ "စက္ခုဝိညာဏ်-စက္ခု၌မှီသော ဝိညာဉ်"ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ["ဘေရိသဒ္ဒေါ ယဝကုံရော" စသည်ကဲ့သို့ အသာဓာရဏနည်းတည်း၊] ဝိဂ္ဂဟ ၃-မျိုးတွင် ပဌမဝိဂ္ဂဟ၌ "စက္ခုဿ+ဝိညာဏ" ဟု ဆုံ့ဖြတ်ပြုရိုသ်ပြုပါ၊ ဒုတိယဝိဂ္ဂဟ၌ ပဝတ္တအလယ်ပုဒ် တတိယဝိဂ္ဂဟ၌ နိဿိတ အလယ်ပုဒ်ကြောင့် မဒ္ဒေလောပီတပ္ပုရိသ်။

ဝတ္ထု–ထိုစက္ခုဝိညာဉ်, သောတဝိညာဉ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည်၊ စက္ခု၊ ပေ၊ လက္ခဏ–စက္ခုပသာဒကို မှီသည်အဖြစ်, ရူပါရုံကို သိခြင်းဟူသော မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ရူပမတ္တာရမဏာရသံ–ရူပါရုံမျှဖြစ်သော အာရုံကို ယူခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ရူပါဘိမုခဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနံ–ရူပါရုံသို့ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ ရူပါရမဏာယ–ရူပါရုံဟူသော အာရုံရှိသော၊ ကြိုယမနောဓာတုယာ–ကြိုယမနောဓာတ်၏၊ အပဂမ ပဒဋ္ဌာနံ–ကင်းချုပ်ခြင်းလျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏၊ ပရတော–နောက်၌၊ အာဂတာနိ–လာကုန်သော၊ သောတ၊ ပေ၊ ဝိညာဏာနိ–သောတဝိညာဉ်, ဃာနဝိညာဉ်, ဇိဝှါဝိညာဉ်, ကာယဝိညာဉ်တို့သည်၊ သောတာဒိ သန္ဌိသိတ သဒ္ဒါဒိ ဝိဓာနနလက္ခဏာနိ–သောတ အစရှိသော ပသာဒကို မှီကုန်သည်၏ အဖြစ်, သဒ္ဒ အစရှိသော အာရုံကို သိခြင်းလက္ခဏာရှိကုန်၏၊ သဒ္ဒါဒိမတ္တာရမဏာရသာနိ–သဒ္ဒ အစရှိသည်မျှဖြစ်သော အာရုံကို ယူခြင်းကိစ္စရှိကုန်၏၊ သဒ္ဒါဒိ အဘိမုခဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနာနိ–သဒ္ဒ အစရှိသော အာရုံသို့ ရှေးရှု သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာကုန်၏၊ သဒ္ဒါဒိအာရမဏာ နံ–သဒ္ဒ အစ်ရှိသည်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော၊ ကြိုယမနောဓာတုနံ–ကြိုယာမနောဓာတ်တို့၏၊ အပဂမပဒဋ္ဌာနာနိ–ကင်းချုပ်ခြင်းလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဋီကာ၌အသာဓာရဏာနည်းအပြင် "စက္ခာဒီနံတိကွမန္ဒဘာဝေါ၊ ပေ၊ ဝိသေသပစ္စယတ္တာစ"ဟု အကြောင်းတစ်မျိုးမျိုးပြသေး၏၊ စက္ခုပသာဒက အခြားအကြောင်းတို့ထက် သာလွန်ထူးကဲသောအကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်လည်း "စက္ခုဝိညာဏ်"ဟု စက္ခုဖြင့် အထူးပြု၍ နာမည်တပ်ရသည်–ဟူလို၊ သာလွန်ခြင်း၏ အကြောင်းမှာ "စက္ခုပသာဒက အားသေးလျှင် စက္ခုဝိညာဉ်၏ အသိအမြင် အားသေးခြင်း, စက္ခုပသာဒက အားကောင်းလျှင် စက္ခုဝိညာဉ်၏ အသိအမြင်လည်း အားကောင်းခြင်းတည်း၊ ဤအလိုအဓိကနည်းဟုလည်း ဆိုသင့်၏၊ [ဝိသေသပစ္စယတ္တာတိ အဓိကပစ္စယတ္တာ၊–အနု။]

စက္ခုသန္ဌိ၊ ပ၊ လက္ခဏံ။ ။"စက္ခုသန္ဌိသိတဋ္ဌ+တံ+ရူပဝိဓာနနဋ္ဌာတိ စက္ခုသန္ဌိသိတ ရူပဝိဓာနနံ၊ ရှေးနိဿယယ၌ "သန္ဌိသိတ"ကို "မှီခြင်း"ဟုပေး၏၊ ဤ၌ကား ဘာဝပွဓာန, ဘာဝလောပကြောင့် ပေးသည်၊ စက္ခုသန္ဌိသိတ ရူပဝိဓာနနံ+လက္ခဏံစတသောတိ စက္ခုသန္ဌိသိတ ရူပဝိဓာနနလက္ခဏံ၊ ထိုတွင် စက္ခုသန္ဌိသိတ သဒ္ဒါဖြင့် ရူပါရုံကိုသိသော (စက္ခုဒ္ဒါရိက ဝိထိဒ္ဒ္ဝိပါသော) သမ္ပဋိစ္ဆိန်း စသော ဝိညာဉ်များကို ကန့်၏၊ ရူပဝိဓာနနသဒ္ဒါဖြင့် စက္ခုဝိညာဉ်နှင့်အတူ ဖြစ်၍ ရူပါရုံကိုပင် သိကြသော ဖဿစသောတရားများကိုကန့်သည်၊ မှန်၏–ဖဿစသော တရားတို့သည် ထိုဝိထိဒ္ဒ ရူပါရုံကို သိကြသော်လည်း ရူပဝိဓာနနလက္ခဏာ မရှိကြ၊ ဖုသနစသော လက္ခဏာရှိကြသည်။

အပဂမ ပဒဋ္ဌာနံ။ ။ဤမနောဓာတ်ဟူသည် ပဋ္ဌဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းတည်း၊ ပဋ္ဌဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း ကင်းချုပ်မှ စက္ခုဝိညာဉ် ဖြစ်ရသောကြောင့် ပဋ္ဌဒ္ဒါရာ ဝဇ္ဇန်း၏ ကင်းချုပ်ခြင်းကို စက္ခုဝိညာဉ်ဖြစ်ဖို့ ရန် နီးကပ်သောအကြောင်း ပဒဋ္ဌာန်ဟုဆိုသည်။

၄ ၃ ၃ ၃

စိတ္တဃေကဂ္ဂတာ နိဒ္ဒေသေ–၌၊ စိတ္တသင်္ခါတိတိ–ဟူသော၊ဧကမေဝ–တစ်ပုဒ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ပဒ–ပုဒ်ကို၊ ဝုတ္တံ–ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [သဏ္ဌိတိ အဝဋ္ဌိတိ" မပါဟူလို၊] ဟိ–မှန်၊ ဣဒမ္မိ–ဤစက္ခုဝိညာဉ်စိတ်သည်လည်း၊ [ပိဖြင့် ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်ပေါင်း၊] ဒုဗ္ဗလ–အားမရှိသော၊ စိတ္တံ–စိတ်တည်း၊ ဧတ္ထ–ဤစက္ခုဝိညာဉ် စိတ်၌၊ ပဝတ္တိဋ္ဌိတိမတ္တမေဝ–ဖြစ်ခြင်း၏ တည်ခြင်းမျှကိုသာ၊ လဗ္ဘတိ–ရာအပ်၏၊ သဏ္ဌိတိ အဝဋ္ဌိတိဘာဝံ–သဏ္ဌိတိ အဝဋ္ဌိတိ၏အဖြစ်သို့၊ ပါပုဏိဘုံ–ရောက်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ–မစွမ်းနိုင်၊ [ပဝတ္တိဋ္ဌိတိမတ္တ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဝိစိကိစ္ဆာစိတ် အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ၊] သင်္ဂဟဝါရေ–၌၊ စျာနင် မဂ္ဂင်္ဂါနိ–စျာနင် မဂ္ဂင်တို့ကို၊ နု ဥဒ္ဒရာနိ–ထုတ်ပြတော် မမူအပ်ကုန်၊ ကသ္မာ, (နု ဥဒ္ဒရာနိ–နှင်သနည်း)၊ ဟိ (ယသ္မာ) စျာနံ နာမ–စျာန်မည်သည်၊ ဝိတက္ကပစ္စိမကံ–ဝိတက်ဟူသော နောက်ပိတ်ဆုံးရှိ၏၊ မဂ္ဂေါနာမ–မဂ်မည်သည်၊ ဟေတု ပစ္စိမကော–ဟိတ်ဟူသော နောက်ပိတ်ဆုံးရှိ၏၊ [သမုစ္စည်းပိုင်း "ပဋ္ဌဝိညာဏေသု စျာနင် မဂ္ဂင်" အဖွင့် သင်္ကြိုဟ်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] ပကတိယာ–ပင်ကိုအားဖြင့်၊ (ဝိတက်ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့်၊) အဝိတက္ကစိတ္တေ–ဝိတက်မရှိသော စိတ်၌၊ စျာနင်–ကို၊ နု လဗ္ဘတိ၊ အဟေတုကစိတ္တေစ–အဟိတ်စိတ်၌လည်း၊ မဂ္ဂင်္ဂါနိ–တို့သို့၊ (နု လဗ္ဘန္တိ–မရအပ်ကုန်၊) တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဣဓ–ဤစက္ခုဝိညာဉ်စိတ်၌၊ ဥဘယမ္မိ–စျာနင် မဂ္ဂင် ၂ ပါးစုံကိုလည်း၊ နု ဥဒ္ဒဋ–ထုတ်ပြတော်မမူအပ်။

ဧတ္ထ–ဤစက္ခုဝိညာဉ်စိတ်၌၊ သခ်ါရက္ခန္ဓောပိ–ကိုလည်း၊ စတုရင်္ဂေါဃေဝ–၄ ပါးသော အင်္ဂါရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာကိုသာ၊ ဘာဒိတော–ဝေဖန်တော်မူအပ်ပြီ၊ [ဖဿ, စေတနာ, စိတ္တဃေကဂ္ဂတာ, ဇီဝိတိန္ဒြေ ၄ ပါးတည်း၊ ပါဠိတော်ကြည့်ပါ၊] သုဒ္ဓ တဝါရော–သည်၊ ပါကတိကောယေဝ–ပင်ကို သဘောအတိုင်းသာတည်း၊ သောတ ဝိညာဏာဒိနိဒ္ဒေသာပိ–သောတဝိညာဉ် အစရှိသည်တို့၏ နိဒ္ဒေသတို့ကိုလည်း၊ ဣမိနာဝနယေန–ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-နှ၏၊ ဟိ-စိုးစဉ်းအနည်းငယ်ဆိုဖွယ် အထူးကား၊ ကေဝလံ–ဝေဒနာချင်း မရောမယှက်သက်သက်၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိသု–တို့၌၊ ဥပေက္ခာ–ဥပေက္ခာဝေဒနာကို၊ ဘာဒိတာ–ပြီ၊ ကာယဝိညာဏေ–၌၊ သုခံ–သုခဝေဒနာကို၊ (ဘာဒိတံ) ဣတိအယံ–ကား၊ ဧတ္ထ–ဤစက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသည်တို့၌၊ ဝိသေသော။

ပကတိယာ။ ။[ဤပုဒ်ကို "အဝိတက္ကစိတ္တေ"၌စပ်။] "အဝိတက္ကစိတ်" ဟူရာ၌ ဒုတိယစျာန်စိတ်စသော စိတ်များသည် ပကတိ အဝိတက္ကမဟုတ်, ဝိတက်ကိုလွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် အဝိတက္ကဖြစ်ကြရသည်၊ "ဒွေ ပဋ္ဌဝိညာဉ်ကား ဝိတက်ကိုလွန်ခြင်းကြောင့် အဝိတက္ကစိတ် မဟုတ်, ပင်ကိုရိုးရာအတိုင်းပင် အဝိတက္ကစိတ် ဖြစ်သည်"ဟု ပြလို၍ "ပကတိယာ" ဟုမိန့်သည်။ [ပကတိယာ နှ အတိက္ကမနေန၊–ဋီကာ။]

စ–ဆက်၊ သောပိ–ထိုအထူးကိုလည်း၊ ဃဋ္ဋနဝသေန–ထိခိုက်ခြင်း၏အစွမ်းကြောင့်၊ (ထိခိုက်ခြင်းနှင့် စပ်သဖြင့်။) ဟောတိ၊ ဣတိ–သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ–ချဲ့၊ စက္ခုဒ္ဒါရာဒီသု–စက္ခုဒ္ဒါရ အစရှိကုန်သော၊ စတူသု–၄ ပါးသောဒွါရတို့၌၊ ဥပါဒါရူပမေဝ–ဥပါဒါရုပ်သည်သာ၊ ဥပါဒါရူပ်–ကို၊ ဃဋ္ဋေတိ–ထိခိုက်၏၊ [ဥပါဒါရုပ်ဖြစ်သော ရူပ သဒ္ဒ ဂန္ဓ ရသာရုံတို့က ဥပါဒါရုပ်ဖြစ်သော စက္ခုသောတ ဃာန ဇိဝှါဝတ္ထုတို့ကို ထိခိုက်ကြသည်။] ဥပါဒါရူပေယေဝ–သည်သာ၊ ဥပါဒါရူပ်–ကို၊ ဃဋ္ဋေန္တေ–ထိခိုက်လသော်၊ ပဋိဃဋ္ဋနာနိယံသော–ထိခိုက်ခြင်းဟူသော ပွတ်တိုက်ခြင်းသည်၊ ဗလဝါ–အားရှိသည်၊ နဟော့တိ၊ [“ပဋိဃဋ္ဋနာနိယံသော ဗလဝါ နဟောတိ”ကို ဥပမာဖြင့် ထင်ရှားအောင် ပြလိုရှိ “စတုန္နံ၊ ပေ၊ ပုဗ္ဗမတ္တမေဝ ဟောတိ”ဟုမိန့်သည်။] စတုန္နံ–၄ ခုကုန်သော၊ အဓိကရဏိနံ–ပေတို့၏၊ [ထုရိုက်ဝေဖန်မျှားရှိ ပေနေ တောနေသော အောက်ခံသံတုံးကို “ပေ”ဟုခေါ်သည်။] ဥပရိ–အထက်၌၊ စတ္တာရော–၄ ခုကုန်သော၊ ကဟ္ဟာသပိစုပိဏ္ဍော–ဝါ၇မ်းဆိုင်တို့ကို၊ ထပေတ္ဝာ–တင်ထား၍၊ ပိစုပိဏ္ဍောဟေဝ–ဝါ၇မ်းဆိုင်တို့ဖြင့် သာလျှင်၊ ပဟတကာ လောဝိယ–ပုတ်ခတ်အပ်ရာအခါကဲ့သို့၊ ဖုဋ္ဌမတ္တမေဝ–ထိအပ်ကာမျှ သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဝေဒနာ–သည်၊ မဏ္ဍတ္တဋ္ဌာနေ–မဏ္ဍတ္တအရာ၌၊ တိဋ္ဌတိ။ [ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဖြစ်သည်–ဟူလို။]

ပန–ကား၊ ကာယဒ္ဒါရေ–၌၊ ဗဟိဒ္ဓါ–အပ၌၊ မဟာဘူတာရမဏံ–မဟာဘုတ်တည်းဟူသောအာရုံသည်၊ အဋ္ဌတ္ထိကကာယပသာဒံ–အဋ္ဌတ္ထသန္တာန်၌ဖြစ်သော ကာယပသာဒကို၊ ဃဋ္ဋေတွာ–ထိခိုက်၍၊ ပသာဒပစ္စယေသု–မှီရာပသာဒ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ မဟာဘူတေသု–မဟာဘုတ်တို့၌၊ ပဋိဟညတိ–ထိခိုက်၏။

ဗဟိဒ္ဓါ။ ။“ဗဟိဒ္ဓါ မဟာဘူတာရမဏံ”၌ဗဟိဒ္ဓါကို နိဒဿန, ဥပလက္ခဏ နည်းအားဖြင့် ဆိုသည်၊ မှန်၏–ဗဟိဒ္ဓ မဟာဘုတ်ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသာမက မိမိ လက်သီးဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ပြန်၍ ထုသောအခါစသည်၌ အဋ္ဌတ္ထ (ခန္ဓာကိုယ်၌ ပါသော) မဟာဘုတ်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ကလည်း အဋ္ဌတ္ထကာယပသာဒကို ထိခိုက်နိုင်သည်သာ၊ [ဗဟိဒ္ဓါတိဧတံ နိဒဿနတ္ထံ၊–ဋီကာ၊ နိဒဿနမတ္တံ တိ ဥပလက္ခဏမတ္တံ၊မဇ္ဈ။]

တစ်နည်း။ ။ကာယဝိညာဏမတ်သည် ကာယပသာဒ ဝတ္ထုကိုမှီ၏၊ ထိုဝတ္ထုသည် ဥပါဒါရုပ်ဖြစ်ရကား ကလာပ်တူဖြစ်သော မဟာဘုတ်ကို မှီရ၏၊ ထိုမှီရာ မဟာဘုတ်သည် အာရုံမဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် ထိုကာယဝိညာဉ်၏ အဆင့်ဆင့် မှီရာ မဟုတ်မှ တစ်ပါးသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို (ခန္ဓာကို ခန္ဓာကိုယ်တွင်း၌ ရှိသည်ဖြစ်စေ, ကိုယ်ပ၌ရှိသည်ဖြစ်စေ) “ဗဟိဒ္ဓ မဟာဘုတ် အာရုံ”ဟု ခေါ်သည်။ [“ဝိညာဏမတ္ထု၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ၊–ဋီကာ။]

အဓိကရုဏီမတ္ထကေ-ပေ၏ အထက်၌၊ ကပ္ပာသပိစုပိဏ္ဍံ-ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ ကူဒေန-သံတူဖြင့်၊ ပဟရန္တေ သေ-ပုတ်ခတ်လသော်၊ ကပ္ပာသပိစုပိဏ္ဍံ-ကို၊ ဆိန္နိတွာ၊ ဖြတ်၍၊ (ထိပြီး၍) ကူဋံ-သံတူသည်၊ အဓိကရဏီ-ပေကို၊ ဂဏှာတိ-ယူ၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ နိယံသော-ပွတ်တိုက်ခြင်းသည်၊ ဗလဝါ-အားရှိသည်၊ ဟောတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝမေव-သာလျှင်၊ ပဋိယဋ္ဌနာနိယံသော-ထိခိုက်ခြင်းဟူသော ပွတ်တိုက်ခြင်းသည်၊ ဗလဝါ ဟောတိ-၏၊ ဣဋ္ဌေ-ဣဋ္ဌဖြစ်သော၊ အာရမဏေ-၌၊ သုခ သဟဂတံ-သုခသဟဂုတ်ဖြစ်သော၊ ကာယဝိညာဏံ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အနိဋ္ဌေ-သော၊ (အာ ရမဏေ-၌၊) ဒုက္ခသဟဂတံ-သော၊ (ကာယဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ)။

["သောပိစ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော"၏ အကျယ်ကို ပြပြီး၍ ဝတ္ထုဒ္ဒါရာရမဏာတို့၏၊ နိဗန္ဓဖြစ်ပုံကို ပြလိုသောကြောင့် "ဣမေသံ ပန" စသည်မိန့်။] ပန-ဆက်၊ ပဋ္ဌန်-နိ်သော၊ ဣမေသံ စိတ္တာနံ-တို့၏၊ ဝတ္ထုဒ္ဒါရာရမဏာနိ-တို့သည်၊ နိဗန္ဓာ နေဝ-အမြဲဖွဲ့အပ်ကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ ဧတ္ထ-ဤစကားဝိညာဉ်အစရှိသည်တို့၌၊ ဝတ္ထာ ဒိသကံမနံနာမ-ဝတ္ထုအစရှိသည်တို့၏ ပြောင်းရွှေ့ခြင်း မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ["စက္ခု ဝိညာဉ် မှန်သမျှ စက္ခုဝတ္ထု, စက္ခုဒ္ဒါရ, ရူပါရုံ၌သာ အမြဲနေသည်၊ အခြား ဝတ္ထု, ဒ္ဒါရ, အာရုံများသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းမရှိ" ဤသို့စသည်ဖြင့် သောတဝိညာဉ် စသည်တို့၌လည်းသိပါ။] ဟိ-မှန်၊ ကုသလဝိပါက စက္ခုဝိညာဏံ-သည်၊ စက္ခုပသာဒံ-ကို၊ ဝတ္ထုံ-မှီရာဝတ္ထုကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဣဋ္ဌေစ-ဣဋ္ဌလည်းဖြစ်သော၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေ စ-ဣဋ္ဌမဇ္झတ္တလည်းဖြစ်သော၊ စတုသမုဋ္ဌာနိက ရူပါရဏေ-ကဲ့ စိတ် ဥတု အာဟာရအားဖြင့် ၄ ပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သော ရူပါရုံ၌၊ ဒဿနကိစ္စံ-မြင်ခြင်းကိစ္စကို၊ သာဓယမာနံ-ပြီးစေလျက်၊ စက္ခုဒ္ဒါရေသု-၌၊ ဌတ္တာ-တည်၍၊ ဝိပစ္စတိ-အကျိုးဖြစ်၏၊ [ဝိပါက်ဖြစ်၍ "ဝိပစ္စတိ" ဟုဆိုသည်။] သောတဝိညာဏာဒီနိ- သာတ ဝိညာဉ် အစရှိသော ဝိညာဉ်တို့သည်၊ သောတပသာဒါဒီနိ-သောတပသာဒ အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝတ္ထုံ-မှီရာကို၊ ကတ္တာ,ဣဋ္ဌဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေသု-ဣဋ္ဌာရုံ, ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံဖြစ်ကုန်သော၊ သဒ္ဒါဒီသု-သဒ္ဒအစရှိသော အာရုံတို့၌၊ [အာဒိဖြင့် ဂန္ဓ,

---

ပဋိယဋ္ဌနာနိယံသော ဗလဝါ။ ။ကာယပသာဒနှင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၏ ပဋိယဋ္ဌန (ထိခိုက်ခြင်း) ဟူသော နိယံသ (ပွတ်တိုက်ခြင်း) သည်အားရှိ၏၊ ထိုသို့ အားရှိသောကြောင့်ပင် ကောင်းသောအတွေ့ကို တွေ့ရခြင်းစသည်ဖြင့် ဣဋ္ဌဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံနှင့် ပေါင်းဆုံထိခိုက်သောအခါ ကာယပသာဒ၏မှီရာ မဟာဘူတ်ဓာတ်တို့သည် သုခဝေဒနာ အဆက်ဆက်ဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်းများဖြစ်၍ ခန္ဓာကိုယ်ကို ချိမ့်မြောက်ကုန်လျက် ကြာမြင့်စွာ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အရာဝတ္ထုနှင့် ထိခိုက်မိခြင်းစသည်ဖြင့် အနိဋ္ဌဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံနှင့် ပေါင်းဆုံမိသောအခါလည်း ထိုမဟာဘူတ်ဓာတ်တို့သည် အဆက်ဆက် ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်းများဖြစ်၍ ချောက်ချားဖောက်ပြားသော ဓာတ်များအဖြစ်ဖြင့် ကြာမြင့်စွာ ဖြစ်ကြလေသည်၊ [ပဋိယဋ္ဌနာ၊ ပေ၊ စိရံ အနုဝတ္တန္တီ။-ဋီကာ။]

ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကိုယူ၊] သဝန၊ ပေ၊ ကိစ္စာနိ-ကြားခြင်း, နံခြင်း, သာယာခြင်း, ထိခြင်းကိစ္စတို့ကို၊ သာဓယမာနာနိ-ပြီးစေကုန်လျက်၊ သောတဒ္ဓါရာဒီသု-တို့၌၊ ဒ္ဒတ္ဘာ, ဝိပစ္စန္တိ-နှိမ်၏၊ ပန-အထူးကား၊ ဇိဇ္ဇ-ဤအာရုံတို့တွင်၊ သဒ္ဒေါ-သဒ္ဒါရုံသည်၊ ဒ္ဒိသမုဋ္ဌာနိကောယေဝ-ဒ္ဒိသမုဋ္ဌာနိကသည်သာ၊ ဟောတိ။ [စိတ်, ဥတု ၂ ပါးကြောင့် ဖြစ်သည်-ဟူလို၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၌ လာသော "သဒ္ဒေါစိတ္တောတုဇော"နှင့် သဘောတူပင်။]

မနောဓာတုနိဒ္ဒေသေ-မနောဓာတု နိဒ္ဒေသ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇဝ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ သဘာဝသုညတနိဿတ္တဋ္ဌေန-သဘောဟူသော်အနက်, အတ္တမှကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်, သတ္တမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ မနောယေဝ-သိကာမတ္တ, သိရုံမျှသာဖြစ်သော၊ ဓာတု-ဓာတ်တည်း၊ မနောဓာတု-သိကာမတ္တ, သိရုံမျှဖြစ်သောဓာတ်၊ သာ-ထိုမနောဓာတ်သည်၊ စက္ခုဝိ ညာဏာဒီနံ-စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော ပဉ္စဝိညာဉ်တို့၏၊ အနန္တရံ-အခြားမဲ့၌၊ ရူပါဒိဝိဇာနနလက္ခဏာ-ရူပါရုံ အစရှိသည်ကို သိတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော-မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ [သမ္ပဋိစ္ဆိန်း ဒွေးဟု ဆိုအပ်သော မနောဓာတ်ကို ရည် ရွယ်သည်။] ရူပါဒီနံ-ရူပါရုံအစရှိသည်တို့ကို၊ သမ္ပဋိစ္ဆနရသံ-လက်ခံခြင်းကိစ္စ ရှိ၏၊ တထာဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာ-ထို လက်ခံတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိအပဂမပဒဋ္ဌာနာ-စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသည်တို့၏ ကင်းချုပ်ခြင်းလျှင်နိုးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။

- သဘာဝ၊ ပေ၊ မနောဓာတု။ ။"အတ္တနော သဘာဝံ ဓာရေတီတိ ဓာတု" နှင့်အညီ မိမိသဘောကို ဆောင်နေသောကြောင့် (မိမိသဘောအတိုင်း ထင်ရှားသောကြောင့်) "ဓာတ်" ဟု ဆိုလျှင် "ထင်ရှားရှိသောတရား, အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သောတရား, သတ္တဝါမဟုတ်သော တရား" ဟု အဒိဗွာယ်နက်ထွက်၏၊ ဓာတုသဒ္ဒါ၏ သဒ္ဒတ္ထမှာ "ဓာတ်"ဟုသာ ဖြစ်သော်လည်း အဓိပ္ပာတတ္ထအားဖြင့် "သဘာဝ, သုညတ, နိဿတ္တ အနက်ကို ဟောသောသဒ္ဒါ ဖြစ်သည်"ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် "သဘာဝ၊ ပေ၊ တ္တဌေန"သည် ဓာတုသဒ္ဒါ၏ သဒ္ဒတ္ထမဟုတ်၊ အဓိပ္ပာယတ္ထသာတည်း၊ "မနောဇဝ+ဓာတု မနောဓာတု"သာလိုရင်းဖြစ်သည်။

မတ္တ၏အနက်။ ။မတ္တသဒ္ဒါသည် ဇဝသဒ္ဒါ၏အနက်ကို ဟောသကဲ့သို့ ဤဇဝသဒ္ဒါလည်း မတ္တသဒ္ဒါ၏အနက်ကို ဟော၏၊ သိကာမတ္တ သိရုံမျှဖြစ်သော ဓာတ်တည်း၊ ဝိညာဏဓာတ်, မနောဝိညာဏဓာတ်တို့ကဲ့သို့ အထူးအထွေ မသိတတ်-ဟူလို၊ ထိုကဲ့သို့ မသိနိုင်ပုံကို ဋီကာ၌ အကြောင်းပြထားသည်။ [တသ္မာ ဇော်ဟု မနောဇဝ ဓာတု မနောဓာတုတိ ဇဝသဒ္ဒေါ မတ္တသဒ္ဒတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊-ဋီကာ။]

ဣဓ-ဤ မနောဓာတုနိဿေသဉ္စ၊ ဓမ္မဒ္ဒေသေ-ဓမ္မဒ္ဒသဝါရဉ္စ၊ ဒွါဒသ-နိ သော၊ ပဒါနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ အဋ္ဌဟိတဋ္ဌဟဏေန-အားဖြင့်၊ နဝ-နိ်သော၊ (ပဒါနိ ဟောန္တိ)၊ တေသု-ထို ၉ ပါးတို့တွင်၊ သတ္တ-နိ်သော၊ (ပဒါနိ-တို့သည်၊) အဝိဘတ္တိကာနိ-ခွဲခြားဝေဖန်ရခြင်းမရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ဒွေ-နိ် သော၊ (ပဒါနိ) သဝိဘတ္တိကာနိ-ခွဲခြားဝေဖန်ရခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ အဓိမောက္ခော-လည်းကောင်း၊ မနသိကာရော-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ-နိ်သော၊ ယေဝါပနကာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဝိတက္ကနိဿေသော-သည်၊ အဘိနိရော ပန်-စေတသော အဘိ နိရောပနသို့၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ ဌိတော-တန့်ရပ်ပြီ။

ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, ဧတံ်စိတ္တံ-ဤသမ္ပယုတ္တိန်းစိတ်သည်၊ နေဝ ကုသလ-ကုသိုလ်လည်းမဟုတ်၊ နာကုသလ-အကုသိုလ်လည်းမဟုတ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊(ထို သို့ ကုသိုလ်လည်းမဟုတ်, အကုသိုလ်လည်း မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) သမ္မာ သက်ပ္ပေါ်တိဝါ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မိစ္ဆာသက်ပ္ပေါ်တိဝါ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (ဘဂ ဝတာ) နဝဝတ္ထု၊ သင်္ကိဟဝါရေ-၌၊ လဗ္ဘမာနံပိ-ရထိုက်ပါသော်လည်း၊ (ရထိုက်သည် ဖြစ်သော၊) စျာနင်္ဂ-စျာနင်သည်၊ ပဉ္စဝိညာဏသောတေ-ပဉ္စဝိညာဉ်ဒေသနာ၏ အယဉ်၌၊ ပတိတွာ-ကျ၍၊ ဂတံ-သွားပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (စျာနင်္ဂ-ကို- နှ ဥဒ္ဒေ-တုတ်ပြတော် မမူအပ်) မဂ္ဂင်ပန-မဂ္ဂင်ကိုကား၊ နှ လဗ္ဘတိယေဝ-မရအပ်သည်သာ၊ [ရကို မရအပ်-ဟူလို။] ဣတိ-ကြောင့်၊ နှ ဥဒ္ဒေ၊ သုညတဝါရော-သည်၊ ပါဂ တိကောယေဝ-ပင်ကိုယ်သဘောရှိသည်သာ။

ဣမသ္မိ စိတ္တသ-ဤ သမ္ပဋိစ္ဆိန်းစိတ်၏၊ ဝတ္ထု-မှီရာဝတ္ထုသည်၊ နိဗဒ္ဓ-မြဲ၏၊ ဟဒယဝတ္ထုမေဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ["ဝတ္ထုနိဗဒ္ဓ"ကို ထပ်ဖွင့်သည်၊] ဒွါရာ

ဝိတက္ကနိဿေသော၊ ပေ၊ ဌိတော။ ။ကုသိုလ်, အကုသိုလ်စိတ်များဝယ် ဝိတက္ကနိဿေသည် "တက္ကော၊ ပေ၊ စေတသော အဘိနိရောပနာ" ဟုဟောတော်မူပြီးနောက် "သမ္မာသက်ပ္ပေါ်" ဖြစ်စေ, မိစ္ဆာသက်ပ္ပေါ်"ဖြစ်စေ ပါရှိုးဖြစ်သော်လည်း, ဤမနောဓာတ်၌ကား "စေတသော အဘိနိ ရောပနာ" ရောက်လျှင် ရပ်တန့်တော့၏၊ "သမ္မာ သက်ပ္ပေါ်, သို့မဟုတ် မိစ္ဆာသက်ပ္ပေါ်"တိုင် အောင် မသွားတော့-ဟူလို။ [ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။]

စျာနင်္ဂ၊ ပေ၊ နှ ဥဒ္ဒေ။ ။"ပဉ္စဝိညာဏသု စျာနင်္ဂါနိ နှ လဗ္ဘန္တိ" ဟုဆိုသောကြောင့် စျာနင်သည် ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်၌သာ မရနိုင်၊ ယခုဆိုအပ်ဆဲဖြစ်သော သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၌ကား ရနိုင်၏၊ ထိုသို့ရနိုင်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ပါဠိတော်၌ မထုတ်ပြအပ်ပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသော ကြောင့် "ပဉ္စဝိညာဏသောတေ ပတိတွာ ဂတန္တိ (နှ ဥဒ္ဒေ)" ဟုမိန့်သည်၊ မဂ္ဂင်ကိုကား ရကို မရထိုက်သောကြောင့် ပါဠိတော်၌ မဟုတ်ပြအပ်၊ ထို့ကြောင့် "မဂ္ဂင်ပန နလဗ္ဘတိယေဝါတိ နှ ဥဒ္ဒေ" ဟုဧဝသဒ္ဒါဖြင့် မိန့်သည်။

ရမဏာနိ–တို့သည်၊ အနိဗဒ္ဓါနိ–မမြဲကုန်၊ တတ္ထ–ထိုသမ္ပဋိစ္ဆိန်းစိတ်၌၊ ဒ္ဒါရာရမဏာ နိ–တို့သည်၊ ကိဉ္စာပိသက်မန္ဓီ–အကယ်၍လည်း ပြောင်းရွှေ့ပါပေကုန်၏၊ ပန–ထို သို့ပင် ပြောင်းရွှေ့ပါကုန်သော်လည်း၊ ဌာနံ–ဌာနသည်၊ ဧကံ–တစ်ခုတည်းသာ တည်း၊ ဟိ–ချဲ့၊ ဧတံ–ဤစိတ်သည်၊ သမ္ပဋိစ္ဆနကိစ္စမေဝ–သမ္ပဋိစ္ဆိန်းကိစ္စရှိသည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဟိ–မှန်၊ ဣဒံ–ဤသမ္ပဋိစ္ဆိန်းစိတ်သည်၊ ပဋ္ဌဒ္ဒါရေ–၌၊ ပဋ္ဌသု–နှင့်သော၊ အာ ရမဏေသု–တို့၌၊ သမ္ပဋိစ္ဆနံ–သမ္ပဋိစ္ဆိန်းသည်၊ ဟုတ္တာ, ဝိပစ္စတိ–အကျိုးဖြစ်၏၊ ကုသလဝိပါကေသု–ကုသလဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီသု–စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော ဝိညာဉ်တို့သည်၊ နိရဒ္ဓေသု–ချုပ်ပြီးကုန်လသော်၊ တံ သမန္တရာ–ထို ပဋ္ဌဝိညာဉ်တို့၏ အခြားမဲ့၌၊ ဌာနပတ္တာနိ–မိမိ၏ သမ္ပဋိစ္ဆိန်းဌာနသို့ ရောက်ကုန် သော၊ [ရှေးနိဿယ၌ "ဌာနပတ္တာနိ–ဌိသို့ ရောက်ကုန်သော"ဟု ပေး၏၊ အဓိပ္ပာယ် မှန်သော်လည်း သဒ္ဒါနှင့်၊ မလျော်။] တာနေဝ ရူပါရမဏာဒီနိ–ထို ရူပါရုံ အစရှိ သည်တို့ကိုပင်၊ သမ္ပဋိစ္ဆတိ–ခံယူရ၏။

မနောဝိညာဏာဓာတု နိဒ္ဒေသေသု–မနောဝိညာဏဓာတု နိဒ္ဒေသတို့တွင်၊ ပဌမမနောဝိညာဏဓာတုယံ–ပဌမမနောဝိညာဏဓာတ်၌၊ ပိတိပဒံ–ပိတိပုဒ်သည်၊ အဓိ ကံ–ပိုလွန်၏၊ [သောမနဿသဿ္ဓိရဏ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။] ဝေဒနာပိ– သည်လည်း၊ သောမနဿဝေဒနာ–သောမနဿဝေဒနာသည်၊ ဟောတိ၊ ဟိ–မှန်၊ (တစ်နည်း–ကသ္မာ သောမနဿဝေဒနာ, ဟောတိ–နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)၊ အယံ– ဤပဌမမနောဝိညာ ဏာဓာတ်သည်၊ ဣဋ္ဌာရမဏာသို့ယေဝ–၌သာ၊ ပဝတ္တတိ–ဖြစ် ၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (သောမနဿဝေဒနာ ဟောတိ)၊ ဒုတိယ မနောဝိညာဏဓာတု– သည်၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာ ရမဏေ–၌၊ (ပဝတ္တတိ)၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ တတ္ထ–ထိုဒုတိယ မနောဝိညာဏဓာတ်၌၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ–သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ ပဒါနိ– တရားအစုတို့သည်၊ မနောဓာတု နိဒ္ဒေသသဒိသာနေဝ၊ မနောဓာတုနိဒ္ဒေသနှင့် တူကုန်သည်သာ၊ [မနောဓာတ်နှင့် ဤဥပေက္ခာ သန္ဓိရဏ၌ စေတသိက် အရေအတွက် တူသည်–ဟူလို။] ဥဘယတ္ထာပိ–မနောဝိညာဏဓာတ် ၂ ပါးစုံ၌လည်း၊ ပဋ္ဌဝိညာ ဏသောတေ–၌၊ ပတိ တွာ–ကူ၍၊ ဂတတ္တာယေဝ–သွားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ ဗျာနဂ်ါနိ–တို့ကို၊ နှ ဥဒ္ဓရာနိ–မထုတ်အပ်ကုန်၊ မဂ္ဂဂ်ါနိ–တို့ကို၊ အလာဘတောယေဝ– မရခြင်းကြောင့် ပင်၊ (နှ ဥဒ္ဓရာနိ)၊ သမ္ဘတ္ထ–အလုံးစုံသောဝါရတို့၌၊ သေသံ၊ ကြွင်းသော အစီရင် ကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ–ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

[ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူပုံကို ပြုပြီး၍, လက္ခဏာ စသည်ကိုပြလိုသောကြောင့် "လက္ခဏာဒိတော ပန"စသည်မိန့်၊ စာအုပ်တို့၌ "ပနေသာ"ဟုရှိ၏၊ နောက်၌ ဝိ ပါကာနှင့်တွဲရမည်ဖြစ်သောကြောင့် လည်းကောင်း, ဝိပါကပုဒ်က ပုလ္လိင်မြဲသော ကြောင့်လည်းကောင်း, စဉ်းစားသင့်၏ "ပနေတော"ဟုရှိမှကောင်းမည်ထင်သည်၊]

ပန-ဆက်၊ လက္ခဏာဒိတော-လက္ခဏာအစရှိသောအားဖြင့်၊ ဒုဝိဓာပိ-၂ ပါးအပြား ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေ မနောဝိညာဏဓာတု အဟေတုကဝိပါကာ-ဤ မနောဝိညာဏဓာတ်ဟူသော အဟိတ်ဝိပါက်တို့ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ ၌စပ်)ဝါ-တို့သည်၊ ဆဋ္ဌာရမဏဝိဇာနနလက္ခဏာ- ၆ ပါးသောအာရုံကို သိတတ်ကုန်သည်၏အဖြစ် ဟူသော မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိကုန်၏၊ သန္တီရဏာဒိရသာ-စုံစမ်းခြင်းအစရှိသော ကိစ္စရှိကုန်၏၊ [အာဒိဖြင့် သောမနဿ သန္တီရဏာအတွက် တဒါရမဏာကိစ္စ,ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ အတွက် တဒါရမဏာကိစ္စနှင့်တကွ ပဋိသန္ဓိ, ဘဝင်, စုတိကိစ္စတို့ကို ယူ၊] တထာဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ-ထိုစုံစမ်းတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ် ဖြင့် ယောဂီတို့၏ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာကုန်၏၊ ဟဒယဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနာ-ဟဒ ယဝတ္ထုလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။

တတ္ထ-ထိုမနောဝိညာဏဓာတ် ၂ ပါးတို့တွင်၊ ပဌမာ-ရှေးဦးစွာသော မနော ဝိညာဏဓာတ်သည်၊ ဒ္ဝိသု-ကုန်သော၊ ဌာနေသု-တို့၌၊ ဝိပစ္စတိ-၏၊ ဟိ-မုန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ သာ-ထိုပဌမ မနောဝိညာဏဓာတ်သည်၊ [သောမနဿ သန္တီ ရဏာကိုဆိုသည်၊] ပဉ္စဒ္ဒါရေ-၌၊ ကုသလ၊ ပေ၊ အနန္တရံ-ကုသလဝိပါက် စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသည်တို့၏ အခြားမဲ့၌၊ ဝိပါကမနောဓာတုယာ-ဝိပါက်မနောဓာတ်သည်၊ (သမ္မဋိစ္ဆိန်းသည်)၊ တံ အာရမဏံ-ထိုအာရုံကို၊ သမ္မဋိစ္ဆိတွာ-ခံယူ၍၊ နိရဒ္ဓါယ-ပြီးလသော်၊ တသ္မိံယေဝ အာရမဏေ-ထိုသမ္မဋိစ္ဆိန်းခံယူအပ်ပြီးသော အာရုံ၌ပင်၊ [အချို့စာအုပ်၌၊ "တဒါရမဏေ" ဟုရှိ၏၊] သန္တီရဏာကိစ္စံ-စုံစမ်းခြင်းကိစ္စကို၊ သာ ဓယမာနာ-ပြီးစေလျက်၊ ပဌသု, ဒ္ဝါရေသု, ဌတွာ-တည်၍၊ ဝိပစ္စတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဆသု, ဒ္ဝါရေသု-တို့၌၊ ဗလဝါရမဏေ-အားရှိသော အာရုံ၌၊ [အားသေး သော အာရုံကို တဒါရုံဖြစ်သည်တိုင်အောင် မတည်နိုင်သောကြောင့် "ဗလဝါရမဏေ" ဟုဆိုသည်။] တဒါရမဏာ-တဒါရုံသည်၊ ဟုတွာ ဝိပစ္စတိ၊ ကထံ-အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ စက္ခာသောတေ-ကြမ်းတမ်းသော ရေအယဉ်၌၊ တိရိယံ-ဖီ လာ၊ နာဝါယ-လှေသည်၊ ဂစ္ဆန္တိယာ-သွားလသော်၊ ဥဒကံ-ရေသည်၊ ဆိဒ္ဓိတွာ-ပြတ်၍၊ ထောကံ-အနည်းငယ်သော၊ ဌာနံ-အရပ်တိုင်အောင်၊ နာဝံ-လှေသို့၊ အနု ဗန္ဓိတွာ-အစဉ်လိုက်ပြီး၍၊ ယထာသောတမေဝ-ရေအယဉ်အားလျော်စွာသာလျှင်၊ ဂစ္ဆတိယထာ-သွားမြဲသွားသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူပင်၊ ဆသု, ဒ္ဝါရေသု, ဗလ ဝါရမဏေ-အားရှိသော အာရုံသည်၊ ပလောဘမာနေ-ဖြားယောင်းသကဲ့သို့ဖြစ်၍၊ အာပါတံ-ရှေးရှုကျခြင်းသို့၊ ဂတေ-ရောက်လသော်၊ ဇဝနံ-ဇောလည်း၊ ဇဝတိ-စော ၏၊ ဝါ-အဟုန်ပြင်းစွာဖြစ်၏၊ တသ္မိံ-ထိုဇောသည်၊ ဇဝိတေ-စောပြီးလသော်၊ ဘဝင်္ဂသ, ဝါရော-အလှည့် အကြိမ်သည်၊ (ဟောတိ) ပန-ထိုသို့ပင် ဘဝင်၏ အလှည့်အကြိမ် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဣဒံ စိတ္တံ-ဤသန္တီရဏာစိတ်သည်၊ ဘဝင်္ဂသ-

အား၊ ဝါရံ-အလှည့်အကြိမ်ကို၊ အဒတ္တာ-မပေးမူ၍၊ ဧဝနေန-သည်၊ ဂဟိတာရ မဏ်-ယူအပ်ပြီးသော အာရုံကို၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ ဧက (စိတ္တဝါရ) စိတ်တစ်ကြိမ် သော်လည်းကောင်း၊ ဒွေစိတ္တဝါရေ-စိတ် ၂-ကြိမ်တို့တိုင်အောင် သော်လည်းကောင်း၊ ပဝတ္တိတ္တာ-ဖြစ်ပြီး၍၊ ဘဝင်္ဂမေव-သို့သာ၊ သြတရတိ-သက်၏၊ [တချို့ကတဒါရုံ တစ်ကြိမ်လည်း အလိုရှိကြ၏၊ သင်္ဂြိဟ်ဌီကား ၂-ကြိမ်။]

ဂဝကွန္ဓေ-နွားအစုသည်၊ နဒီ-ကို၊ တရန္တေ ပိ-ကူးသော်လည်း၊ ဝါ-ကူးရာ၌ လည်း၊ ဧဝမေव-ဤအတူပင်၊ ဥပမာ-ကို၊ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ-ချဲ့ထွင်ထိုက်၏၊ ["အနည်း ငယ်သော ကာလမျှ နွားအစုနောက်သို့ ရေလိုက်သွား၍၊ ထို့နောက်စီးမြဲစီးသကဲ့သို့၊ ဟူလို။] ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဧသော-ဤပဌမ မနောဝိညာဏဓာတ်သည်၊ ဧဝနေန-သည်၊ ယံ ဂဟိတာရမဏ်-အကြင်ယူအပ်ပြီးသော အာရုံသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တသ္မေဝ-ထိုဧကစ်၏ အာရုံ၏ပင်၊ ဝါ-ကိုပင်၊ ဂဟိတတ္တာ-ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တဒါရမဏ်နာမ-မည်သည်၊ ဟုတ္တာ ဝိပစ္စတိ၊ ["တသ္မေဝ ဂဟိတတ္တာ"ဖြင့် တသ္မ အာရမဏ် အာရမဏ် ယသ္မာတိ တဒါရမဏ်"ဟူသော ဝိဂြိဟ်ကိုပြသည်။]

ပန-ကား၊ ဒုတိယာ-၂ခုမြောက်သော မနောဝိညာဏဓာတ်သည်၊ (ဥပေက္ခာ သဟဂတ်သန္တီရဏကို ဆိုသည်၊) ပဋ္ဌသု ဌာနေသု ဝိပစ္စတိ၊ ကထံ-နည်း၊ တာဝ-ဘဝင် သန္တီရဏ တဒါရုံ စုတိတို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ မနုဿလောကေ-လူ့ပြည်၌၊ ဧစ္ဆ န္ဒ၊ ပေ၊ နပုံသကာနံ-ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကာဏ်းသူ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် နားထိုင်းသူ, ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် အသူ, ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ရူးနှမ်းသူ, ဥဘတောဗျည်း, နပုန်း ပဏ္ဍာဂုက်တို့၏၊ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏကာလေ-ပဋိသန္ဓေကို ယူရာအခါ၌၊ ပဋိသန္ဓိ-သည်၊ ဟုတ္တာ ဝိပစ္စတိ၊ ပဋိသန္ဓိယာ-သည်၊ ဝိတိဝတ္တာယ-လွန်ပြီးလသော်၊ ယာဝတာယုက်-အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ဘဝင်-သည်၊ ဟုတ္တာဝိပစ္စတိ၊ ["ယာဝ တာယုက်" ဟုဆိုသော်လည်း တစ်ဆက်တည်းမဟုတ်၊ "ဧကဝီထိတို့၏ အကြား အကြား၌ ဖြစ် သည်"ဟုဆိုလိုသည်၊ တစ်သက်လုံး ဘဝင်ချည်း ဖြစ်နေသည်ဟုလည်း မမှတ်ရ၊] ဣဋ္ဌမဗ္ဗတ္ထေ-ဣဋ္ဌမဗ္ဗတ္ထာရုံ၌၊ ပဌာရမဏဝီထိယာ-၌၊ သန္တီရဏ-သည်၊ ဟုတ္တာ- ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ဗလဝါရမဏော-၌၊ ဆသု ဒ္ဝါရေသု-တို့၌၊ တဒါရမဏ-သ်သည်၊ ဟုတ္တာ-လည်းကောင်း၊ မရဏကာလေ-သေခါနီးအခါ၌၊ စုတိ-သည်၊ ဟုတ္တာ-လည်းကောင်း၊ (ဝိပစ္စတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋ္ဌသု-နှ်သော၊ ဣမေသုဌာနေသု-တို့၌၊ ဝိပစ္စတိ၊ ဣတိ-အဟိတ်မနောဝိညာဏဓာတ် အပြီးတည်း။

မနောဝိညာဏဓာတုဒွယံ-သည် နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

ဣဒါနိ–အဟိတ်ကုသလဝိပါက်စိတ်ကို ပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ အ၌–နိ်သော၊မဟာဝိပါကကစိတ္တာနိ–တို့ကို၊ ဒသေတုံ ပုနေ, ကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတာ တိ အာဒိ (ဘဂဝတာ) အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ–ထိုကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတာအစရှိသော စကားရပ်၌၊ ပါဠိယံ–ပါဠိတော်၌၊ နယမတ္တံ–နည်းမျှကို၊ ဒသေတွာ–ပြတော်မူ၍၊ သမ္ဘဝါရာ–အလုံးစုံသော ဝါရတို့ကို၊ (သံဂီတိကာရေဟိ–ပေါ်ထွက်ကာရှင်သင်္ဂါယနာ တင်ထောက်တို့သည်။) သံခိတ္တာ–ချုံးအပ်ကုန်ပြီ၊ (ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ၊) တေသံ–ထိုအလုံးစုံသော ဝါရတို့၏၊ အတ္ထော–ကို၊ ဟေဋ္ဌာ–၌၊ (မဟာကုသိုလ်စိတ်အဖွင့် ၌)၊ ဝုတ္တနယေနေဝ–ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန–ဆက်၊ (တစ်နည်း) ပန–အထူး ကား၊ ဒတ္ထ–ဤမဟာဝိပါက်စိတ်၌၊ ယော ဝိသေသော–အကြင်အထူးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံ–ထိုအထူးကို၊ ဒသေတုံ, အာလောကော အဗျာကတမူလန္တိ အာဒိ–ကို၊ (ဘဂဝ တာ) ဝုတ္တံ–ပြီ၊ ယံပိ–အကြင်အကြောင်းအရာကိုလည်း၊ နု ဝုတ္တံ–ကုသိုလ်စိတ်၌ မဆိုအပ်ခဲ့၊ တံ–ထိုအကြောင်းအရာကို၊ ဧဝံ–ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းဖြင့်၊ ဝေဒိ တဗ္ဗံ။

ဟိ–ချဲ့၊ ကာမာဝစရကုသလေသု–တို့၌၊ ယော ကမ္မဒ္ဒါရ၊ ပေ၊ ဘောဒေါ– အကြင် ကမ္မပထအပြား, ပုညကြိယဝတ္ထုအပြားကို၊ ဝုတ္တော–သည်၊ သော–ထိုကမ္မ ဒ္ဒါရအပြား, ကမ္မပထအပြား, ပုညကြိယဝတ္ထုအပြားသည်၊ ဣဓ–ဤမဟာဝိပါက် စိတ်၌၊ နတ္ထိ၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ နတ္ထိ–နည်း၊ဣဓမသ–ဤမဟာဝိပါက်စိတ်၏၊) အဝိ ညတ္တိဇနကတော–ဝိညတ်ကို မဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊အဝိ ပါကဓမ္မတော–အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော သဘောမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ တထာ–ထိုဒါန သီလအစရှိသော ပုညကြိယအပြားအားဖြင့်၊ အပ္ပ ဝတ္ထိတောစ–မဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ဣဓ–ဤမဟာဝိပါက်စိတ်၌၊ သော– ထိုကမ္မဒ္ဒါရအပြား, ကမ္မပထအပြား, ပုညကြိယဝတ္ထုအပြားသည်၊ နတ္ထိ။)

အဝိညတ္တိ၊ ပေ၊ အပ္ပဝတ္ထိတောစ။　　။ဤဟိတ် ၃ ပါးတွင် အဝိညတ္တိဇနကတောဖြင့် ကာယကမ္မဒ္ဒါရ ဝစီကမ္မဒ္ဒါရမဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုပြ၏၊ [မဟာဝိပါက်စိတ်တို့က ဝိညတ် ကို ဖြစ်စေနိုင်သော စိတ်တို့တွင် မပါဝင်ပုံနှင့်တကွ, "ကာယဝိညတ္တိ သန်္ဓိတော ကာယဒ္ဒါရေ, ဝစီဝိညတ္တိ သန်္ဓိတော ဝစီဒ္ဒါရေ"ကို သတိပြုပါ၊] အဝိပါက ဓမ္မတောဖြင့် မနောကမ္မဒ္ဒါရ မဖြစ် ကြောင်းကိုလည်းကောင်း, ကမ္မပထမဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း ပြ၏၊ မဓုဋ္ဌကား ကာယကမ္မ ဒ္ဒါရ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ဖွင့်ထားသေး၏၊ [မနောကမ္မဒ္ဒါရ နိဝါရဏဆွာတိ စသဒ္ဒေါ သေသ ဒ္ဒါရ နိဝါရဏံ သမုစ္စေတိ၊–မဓု။] ထိုဒါန သီလစသောအပြားအားဖြင့် ဝိပါက်စိတ်က မဖြစ်ရကား "တထာ အပ္ပဝတ္ထိတော"ဖြင့် ပုညကြိယဝတ္ထုအပြားကို တားမြစ်သည်။

ယေဝါပနကေသု-တို့၌၊ ယာပိ တာ ဂ်ရဏာ မုဒိတာ-အကြင်သို့သော ထို ကရဏာ မုဒိတာတို့ကို၊ဝုတ္ထာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ [ကုသိုလ်တုန်းက ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊]တာ-ထိုကရဏာ မုဒိတာတို့သည်၊ သတ္တာရမဏတ္တာ-သတ္တဝါပညတ်ဟူသော အာရုံရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိပါကေသု-တို့၌၊ နု သန္တိ၊ ဟိ-မုန်၊ ကာမာဝစရဝိပါကာနိ-တို့သည်၊ ဧကန္တ ပရိတ္တာရမဏာနိ-ဧကန် ကာမတရားလျှင် အာရုံရှိကုန်၏၊ စ-ဆက်၊ ကေဝလံ-ဝိရတိ မဖက်သက်သက်၊ ကရဏာ မုဒိတာ-တို့သည်သာ၊ (နု သန္တိ-မရှိကုန်သည်ကား၊) နု- မဟုတ်သေး၊ ဧတ္ထ-ဤမဟာဝိပါက်စိတ်၌၊ ဝိရတိယောပိ-တို့သည်လည်း၊ နု သန္တိ၊ ဟိ-မုန်၊ ပဋ္ဌသိက္ခာပဒါနိ-တို့သည်၊ ကုသလာယေဝ-ကုသိုလ်တို့သာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (သိက္ခာပဒဝိဘင်း ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။)

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ မဟာဝိပါက်စိတ်၌၊ အသင်္ခါရသသင်္ခါရဝိဓာနံ-အသင်္ခါရသသင်္ခါရအစီအရင်ကို၊ ကုသလတောစေဝ-ကုသိုလ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စယဘောဒတောစ-အကြောင်းအထူးကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-ချဲ့၊အသင်္ခါရိကသ-အသင်္ခါရိကဖြစ်သော၊ ကုသလဿ-၏၊ အသင်္ခါရိကမေဝ-အသင်္ခါရိကသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝိပါက်-ဝိပါက်သည်၊(ဟောတိ)၊ သသင်္ခါရိကဿ-သော၊(ကုသလဿ-၏၊)သသင်္ခါရိက်(ဝိပါက်ဟောတိ)၊ စ-ဆက်၊ (တစ်နည်း)စ-ကား၊ [ကုသလတောစေဝဟူသော ဟိတ် အကျယ်မှတစ်ပါး၊ပစ္စယဘောဒတောစ ဟူသော ဟိတ်၏ အကျယ်ကား"ဗလဝပစ္စယေဟိ-အားရှိသော အာရုံစသော အကြောင်းတို့ကြောင့်၊

ဗလဝပစ္စယေဟိ။ ။မိမိကိုယ်တိုင်၏ ကာယ ဝစီ မနော ပယောဂနှင့် သူတစ်ပါးတို့၏ ကာယ ဝစီ ပယောဂမပါဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာသော အာရုံ မနသိကာရ စသောအကြောင်းကို "ဗလဝပစ္စယ"ဟု ဆိုသည်။ ["ဗလဝပစ္စယေဟိတိ ပယောဂေနဝိနာ နိပ္ပန္နေဟိ အာရုမ္မဏာဒိ ပစ္စယေဟိ၊-ဋီကာ။]

ချဲ့ဦးအုံ။ ။ဤဝိပါက်စိတ်တို့သည် ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်, စုတိ, တဒါရုံကိစ္စ တပ်ရကား သေခါနီး၌ ကဲ့စသော နိမိတ် (အာရုံ) ကောင်းထင်လာအောင် မည်သူမျှ မစီမံရဘဲ အလိုလို ထင်လာလျှင် ထိုအာရုံသည် ဗလဝပစ္စယဖြစ်ရကား အသင်္ခါရိက ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြစ်၏၊ ထိုသို့ အာရုံကောင်းထင်လာအောင် ဆရာသမား ဆွေမျိုးကောင်းတို့က တရားစာရွတ်ခြင်း, ပန်းပူဇော်၍သူ့ကို ကြည်ညိုစေခြင်းစသော ပယောဂတို့ဖြင့် ပြုစီမံမှ ထင်လာသော အာရုံသည် ဗလဝမဟုတ်, ထိုအာရုံကို အာရုံပြု၍ ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြစ်လျှင် သသင်္ခါရိကစိတ်ဖြစ်၏၊ [သသင်္ခါရိကဖြစ်စေကာမူ အကုသိုလ်နိမိတ် ထင်ခြင်းထက်သာလွန်ကောင်းကြောင့် ပယောဂကူထိုက်သည်သာ၊ ပယောဂကူသော်လည်း အာရုံကောင်းက သူ့ဘာသာ ထင်မည်ဖြစ်လျှင် ဗလဝပင်တည်း၊] ဘဝင်စုတိတို့မှာ ပဋိသန္ဓေအတိုင်းသာတည်း၊ တဒါရုံမှ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဧာတို့က အသင်္ခါရိကဖြစ်လျှင် အသင်္ခါရိက, သသင်္ခါရိကဖြစ်လျှင် သသင်္ခါရိကဖြစ်ရသည်။

ဥပ္ပန္နံ–ဖြစ်သော မဟာဝိပါက်သည်၊ အသခ်ါရိက်–အသခ်ါရိကတည်း၊ ဣတရေဟိ–အခြားသော အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ (ဒုဗ္ဗလ ပစ္စယကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နံ–သည်၊) ဣတရံ–အသခ်ါရိကမှ တစ်ပါးသော သသခ်ါရိကတည်း။

ဟီနာဒိဘေဒေပိ–ဟီန အစရှိသောအပြားတို့၌လည်း၊ ဣမာနိ–ဤမဟာဝိပါက်စိတ်တို့သည်၊ ဟီန မဇ္ဈိမ ပဏီတေဟိ–ဟီန မဇ္ဈိမ ပဏီတဖြစ်ကုန်သော၊ ဆန္ဒာဒီဟိ–ဆန္ဒအစရှိသည်တို့သည်၊ အနိပ္ပါဒိတတ္တာ–မဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဟီန မဇ္ဈိမ ပဏီတာနိနာမ–တို့မည်သည်၊ နု ဟောန္တိ–မဟုတ်ကုန်၊ ပန–အဟုတ်ကား၊ ဟီနသ– ညံ့သော၊ ကုသလသ–၏၊ ဝိပါကိတ်–ဝိပါက်သည်၊ ဟီနံ–ဟီနတည်း၊ မဇ္ဈိမသ– အလယ်အလတ်ဖြစ်သော၊ (ကုသလသ–၏၊ ဝိပါက်–သည်၊ မဇ္ဈိမံ–တည်း၊ ပဏီတသ–မြတ်သော၊ (ကုသလသ ဝိပါက်) ပဏီတံ–တည်း၊ ဧတ္ထ–ဤမဟာဝိပါက် စိတ်၌၊ အဓိပတိနောပိ–အဓိပတိတို့သည်လည်း၊ နု သန္တိ၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ (နု သန္တိ–နု သနည်း၊) ဆန္ဒာဒီနံ–တို့ကို၊ ဝုတ်–အကြီးအမှူးကို၊ (ပဓာနကို)၊ ကတ္တာ, အနုပ္ပါဒေတဗ္ဗတော–မဖြစ်စေထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (နု သန္တိ)၊ သေသံ–သော၊ သဗ္ဗံ–အလုံးစုံသော အစီအရင်သည်၊ အဌသု–နှင့်သော၊ ကုသလေသု–တို့၌၊ ဝုတ္တသဒိသမေဝ–ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်နှင့် တူသည်သာ။

ဣဒါနိ–၌၊ အဌန္နံ–နှင့်သော၊ ဣမေသံ မဟာဝိပါကစိတ္တာနံ–တို့၏၊ ဝိပစ္စနဋ္ဌာနံ–အကျိုးဖြစ်ရာဌာနကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ–ချဲ့၊ ဧတာနိ–ဤမဟာဝိပါက်စိတ်တို့သည်၊ ပဋိသန္ဓိယံ–ပဋိသန္ဓေဌာနလည်းကောင်း၊ ဘဝင်္ဂေ–ဘဝင်္ဂဌာနလည်းကောင်း၊ စုတိယံ စုတိဌာနလည်းကောင်း၊ တဒါရမဏေ–တဒါရုံ ဌာနလည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ စတူသုဌာနေသု–တို့၌၊ ဝိပစ္စန္တိ–နှ၏၊ ကထံ–အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ဘာဝ–ဘဝင်္ဂဌာန စသည်တို့မှ၊ ရှေးဦးစွာ၊ မနုဿေသု–လူတို့၌လည်းကောင်း၊ ကာမာဝစရဒေဝေ သုစ–ကာမာဝစရ နတ်တို့၌လည်းကောင်း၊ ပုညဝန္တာနံ–ဘုန်းကံရှိကုန်သော၊ ဒုဟေတုက တိဟေတုကာနံ–ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏကာလေ–ပဋိသန္ဓေကို ယူရာအခါ၌၊ ပဋိသန္ဓိ–သည်၊ ဟုတ္တာ ဝိပစ္စန္တိ၊ ပဋိသန္ဓိယာ–သည်၊ ဝိတိဝတ္တာယ–လွန်ပြီးလသော်၊ ပဝတ္တေ–ပဝတ္တိအခါ၌၊ သဋ္ဌိပိဝဿာနိ–အနှစ် ၆၀ တို့ ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ အသီတိပိဝဿာနိ–အနှစ်ရှစ်ဆယ်တို့ ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ အသင်္ခေယ္ယမ္ပိ–အသင်္ခေ့လည်းဖြစ်သော၊ အာယုကာလံ–အသက်ရှည်ရာကာလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဘဝင်္ဂံ–ဘဝင်သည်၊ ဟုတ္တာ (ဝိပစ္စန္တိ)၊ ဗလဝါရမဏေ–၌၊ ဆသု–၆ ပါးကုန်သော၊ ဒ္ဝါရေသု–ဒ္ဝါရတို့၌၊ တဒါရမဏံ–တဒါရုံသည်၊ ဟုတ္တာ (ဝိပစ္စန္တိ)၊ မရဏကာလေ–သေခါနီးအခါ၌၊ စုတိ–သည်၊ ဟုတ္တာ (ဝိပစ္စန္တိ)၊ ဣတိဧဝံ–သို့၊ စတူသု, ဌာနေသု–တို့၌၊ ဝိပစ္စန္တိ–ရင့်ကျက်ကုန်၏၊ ဝါ–အကျိုးဖြစ်ကုန်၏။

တတ္ထ–ထိုမဟာဝိပါက်စိတ်တို့တွင်၊ သဗ္ဗေပိ–အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာ–သဗ္ဗညုဘုရား အလောင်းတို့သည်၊ ပစ္ဆိမပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏေ–နောက်ဆုံးဘဝ၌ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေကို ယူရာအခါ၌၊ ပဌမေန–ပဌမဖြစ်သော၊ သောမနဿ၊ ပေ၊ စိတ္တေန–သောမနဿ သဟဂုတ် တိဟိတ် အသင်္ခါရိက မဟာဝိပါက်စိတ်ဖြင့်၊ ပဋိသန္ဓိ–ကို၊ ဂဏှန္တိ–ယူကြကုန်၏၊ ပန–ဆက်၊ တံ–ထိုသောမနဿ သဟဂုတ် တိဟိတ် အသင်္ခါရိက မဟာဝိပါက်စိတ်သည်၊ မေတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂ စိတ္တဿ–ရှေ့အဖို့၌ မေတ္တာရှိသော ကုသိုလ်စိတ်၏၊ ဝိပါကံ–အကျိုးသည်၊ ဟောတိ၊ တေန–ထိုသောမနဿ သဟဂုတ် တိဟိတ် အသင်္ခါရိက မဟာကုသိုလ်စိတ်သည်၊ ဒိန္နာယ–ပေးအပ်သော၊ ပဋိသန္ဓိယာ–ကြောင့်၊ အသင်္ခေါ်ယျ–အသင်္ခေါ်ဖြစ်သော၊ အာယု–အသက်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန–ထိုသို့ပင် အသင်္ခေ် အသက်ရှည်နိုင်ပါသော်လည်း၊ ကာလဝသေန–ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပရိဏာမတိ–ကိုင်းညွှတ်ရ၏၊ ဝါ–ပြောင်းလွဲရ၏။ [ဤဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဋီကာ၌ အကျယ်ပြထား၏၊ ကောင်းလှ၍ ရှုပါ၊ ကံစွမ်း ရှိသလောက် အသက်မရှည်နိုင်ဘဲ ကာလအလျောက်သာ အသက်ရှည်သည်–ဟူလို။]

ပန–ဝါဒန္တ ရကား၊ မဟာသီဝတ္ထေရော–သည်၊ အာဟ၊ (ကိ)၊ သောမနဿ သဟဂတတော–သောမနဿ သဟဂုတ်စိတ်ထက်၊ ဥပေက္ခာသဟဂတံ–သည်၊ ဗလဝတရံ–သာ၍ အားရှိ၏၊ (သဗ္ဗေပိ သဗ္ဗညု ဗောဓိသတ္တာ ပစ္ဆိမ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏေ) တေန–ထိုဥပေက္ခာ သဟဂုတ်စိတ်ဖြင့်၊ ပဋိသန္ဓိ–ကို၊ ဂဏှန္တိ၊ ဟိ–မှန်၊ တေန–ထိုဥပေက္ခာ သဟဂုတ်စိတ်ဖြင့်၊ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကာ–ယူအပ်သော ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ မဟဗ္ဘာသယာ–ကြီးမြတ်သော အလိုဆန္ဒရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဒီဃေသု–နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ အာရမဏေသုပိ–အာရုံတို့၌သော်မူလည်း၊ [ပိကာ သမ္ဘာဝနာ၊] ဥပ္ပိလာဝိနော–ပေါလောပေါခြင်းရှိကုန်သည်၊ (လျှပ်ပေါလော်လီကုန်သည်၊) (ကေဝိယ အဘာယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကဲ့သို့နည်း၊) တိပိဋကေ၊ ပေ၊ ဝိယ–တိပိဋကစူလနာဂထေရ် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကဲ့သို့တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ (အာဟ)၊ ပန–ထိုသို့ပင် မိန့်ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ အဋ္ဌကထာယံ–ရှေးအဋ္ဌကထာ၌၊ အယံ–ဤအလိုသည်၊

တတ္ထသဗ္ဗေပိ၊ ပေ၊ ဂဏှန္တိ။ ။မဟာဝိပါက်စိတ် ၈ ပါးလုံးတို့၌ ဗလဝစိတ်, ဒုဗ္ဗလစိတ်ကို စိစစ်ဖို့ရန် "တတ္ထ သဗ္ဗေပိ" စသည်ကိုမိန့်သည်၊ "သဗ္ဗညုဘုရားအလောင်းတို့သည် သောမနဿ သဟဂုတ် တိဟိတ် အသင်္ခါရိက မဟာဝိပါက်စိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေတော်မူကြ၏" ဟုဆိုသဖြင့် "ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ထက် သောမနဿ သဟဂုတ်သည်လည်းကောင်း, သသင်္ခါရိကထက် အသင်္ခါရိကသည်လည်းကောင်း ဗလဝ ဖြစ်၏"ဟု သိစေ၏၊ မဟာသီဝထေရ်ကား "ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်စိတ်က ဗလဝဖြစ်သည်"ဟု ဆို၏၊ သို့သော် ထိုအဆိုကို အဋ္ဌကထာ ပယ်သည်။

ထေရသ–မဟာသိဝထေရ်၏၊ မနောရထော–စိတ်အလိုသာတည်း၊ ဧတံ–ဤဥပေက္ခာ သဟဂတ်စိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ–သို့၊ ပဋိက္ခိပိတ္တာ– ပယ်၍၊ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာနံ–တို့၏၊ ဟိတူပစာရော–စီးပွားကို ကပ်၍ကျင့်ခြင်း သည်၊ (သတ္တဝါတို့၏ စီးပွားကို ဆောင်လိုခြင်းသည်၊) ဗလဝါ–အားရှိ သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဟိတူပစာရ အားကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) မေတ္တာ၊ ပေ၊ စိတ္တေန–ရှေ့အဖို့၌ မေတ္တာရှိသော ကာမာဝစရကုသလဝိပါက်သောမနာသ သဟဂတ် တိဟိတ်အသင်္ခါရိကစိတ်ဖြင့်၊ ပဋိသန္ဓိ ဂဏှန္တိ၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တံ– ဆိုအပ်ပြီ။

မနောရထော။　။မနော ဧဝ+ရထော အတြာတိ မနောရထော၊ စိတ်သည် အလိုဆန္ဒ ဖြစ်ဖို့ရာသို့ ရောက်အောင် သွားနိုင်ရကား စိတ်တည်းဟူသော ရထားရှိသော အလိုဆန္ဒကို "မနောရထ" ဟုဆိုသည်၊ (ထောမနိမိ ဝိဂ္ဂဟ)၊ ဤနေရာဝယ် စိတ်ထင်တိုင်း ပြောအပ်သော စကားကို "မနောရထ" ဟုယူပါ။

ဝိပါကုဒ္ဓါရကထာ အဖွင့်

ဣဒါနိ–မဟာဝိပါက်တို့ကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ဝိပါကုဒ္ဓါရကထာယ–ဝိ ပါက်တို့ကို ထုတ်ပြရာ ထုတ်ပြကြောင်း စကားရပ်၌၊ မာတိကာ–ကို၊ ထပေတဗ္ဗာ– ထားထိုက်၏၊ တာဝ–မဟာဒတ္တထေရ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဒ္ဒေါ) တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေ ရော–သည်၊ အာဟ၊ (ကိ)၊ ကောယ–တစ်ပါးသော၊ ကုသလစေတနာယ–ကြောင့်၊ သောဌသ–ကုန်သော၊ ဝိပါကစိတ္တာနိ–တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဧတ္ထေဝ–ဤတစ်ပါးသော စေတနာဖြင့် အားထုတ်အပ်သော ကံကြောင့်ပင်၊ ဒွါဒသကမဂ္ဂေါပိ ၁၂ ပါးအပြား ရှိသော ဝိပါက်သည်လည်းကောင်း၊ [ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေနေသူ၏ ဝိပါက်တည်း၊ မဂ္ဂ သဒ္ဒါသည် ပကာရအနက်ကို ဟောအ၏၊] အဟေတုကဒ္ဒကမ္ပိ–အဟိတ်ဝိပါက် ၈ ပါး အပေါင်းသည်လည်းကောင်း၊ [အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နေရသူ၏ ဝိပါက်တည်း။] (ဥပ္ပဇ္ဇ တိ)၊ ဣတိ (အာဟ)။

ဝိပါကုဒ္ဓါရကထာယ။　။အတ္ထုဒ္ဓါရဟူရာ၌ "ရသမျှအနက်တို့ကို ထုတ်ပြရာစကား"ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသကဲ့သို့, ဤ၌လည်း ကုသိုလ်တစ်ပါးအတွက် ရထိုက်သမျှအကျိုး ဝိပါက်ကို ထုတ် ပြရာစကားကို "ဝိပါကုဒ္ဓါရကထာ"ဟု ခေါ်၏၊ ဤကထာ၌ ဝိပါက်၏ဖြစ်ကြောင်းကံကို လည်း ကောင်း၊ ဝိပါက်အပြားကိုလည်းကောင်း၊ ဝိပါက်၏ဖြစ်ရာ ပဋိသန္ဓေစသော ဌာနကိုလည်းကောင်း ပြလိမ့်မည်၊ "ဤဝိပါကုဒ္ဓါရကထာဝယ် မာတိကာ ကို ထားထိုက်၏"ဟူရာ၌ အခြားနေရာဝယ် ခေါင်းစဉ်ခြင်းမျိုးကဲ့သို့ "တိပိဋက စူဠနာဂထေရ်၏ အလိုအားဖြင့် ဝိပါက်ဖြစ်ပုံ, မဟာဒတ္တထေရ် ၏ အလိုအားဖြင့် ဝိပါက်ဖြစ်ပုံ, မဟာဓမ္မရက္ခိတထေရ်၏ အလိုအားဖြင့် ဝိပါက်ဖြစ်ပုံ"ဟု အကျဉ်းချုပ် ၃ မျိုးစဉ်ပြခြင်းကို မာတိကာ–ဟုဆိုသည်။

မောရ၀ါပိ၀ါသီ-မောရ၀ါပိ အရပ်၌ နေလေ့ရှိသော၊ မဟာဒတ္တတ္ထေရောပန-သည်ကား၊ အာဟ၊ (ကိ)၊ ဧကာယ, ကုသလစေတနာယ-ကြောင့်၊ ဒွါဒသ, ဝိပါကစိတ္တာနိ, ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဧတ္ထေ၀-ဤတစ်ပါးသော စေတနာဖြင့် အားထုတ်အပ်သောကံကြောင့်ပင်၊ ဒသကမဂ္ဂေါ၀-၁၀ ပါးအပြားရှိသော ဝိပါက်သည်လည်းကောင်း၊ အဟေတုကဋ္ဌကံ၀-သည်လည်းကောင်း၊ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ) ဣတိ (အာဟ)၊ ["အသင်္ခါရိက ကံက သသင်္ခါရိက အကျိုးကိုလည်းကောင်း, သသင်္ခါရိကကံက အသင်္ခါရိက အကျိုးကိုလည်းကောင်း မပေးနိုင်"ဟု အယူရှိသောကြောင့် "ဒွါဒသဝိပါကစိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ"ဟုဆိုသည်၊ ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေနေရာ၌ ဒသကမဂ္ဂ, အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနေရာ၌ အဟေတုကဋ္ဌကတည်း။] တိ၀ိဒုက မဟာမမ္မရံကွိတတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ၊(ကိ)၊ ဧကာယ, ကုသလစေတနာယ-ကြောင့်၊ ဒသ၀ိပါကစိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဧတ္ထေ၀-ကြောင့်ပင်၊ အဟေတုကဋ္ဌကံ-သည်၊ (ဥပ္ပဇ္ဇ၊တိ)၊ ဣတိ (အာဟ)၊ [ဤထေရ်ကားသောမနသဃံကြောင့် ဥပေက္ခာကျိုးကိုလည်းကောင်း, သင်္ခါရ အပြောင်းအလဲကိုလည်းကောင်း မလိုလားသောကြောင့် "ဒသ ဝိပါက စိတ္တာနိ"ဟုဆိုသည်။]

ဣမသ္မိံ ဌာနေ-ဤ၀ိပါကုဒ္ဓါရဌာနဌ၌၊ သာ၀ကေတ၀ဏ္ဏနာမ-သာ၀ကေတပြဿနာမည်သည်ကို၊ ဂဏ္ဌိ'သု-ယူကြကုန်ပြီ၊ ["ယူ"ဟူသည် ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့ ဤနေ ရာ၌ ထည့်ထားခြင်းတည်း။] ကိရ-ချဲ့၊ သာ၀ကေ၀ေ-သာ၀ကေတမြို့၌၊ ဥပါသကာ-တို့သည်၊ သာလာယံ-စရပ်၌၊ နိသီဒိတ္တာ-ထိုင်၍၊ ကာယ-သော၊ စေတနာယ-ဖြင့်၊ ကမ္မေ-ကို၊ အယူဟိတေ-အားထုတ်အပ်သော၊ ဧကာ-တစ်ပါးသော၊ ပဋိသန္ဓိ-သည်၊ ဟောတိကိ' နခေါ-ဖြစ်လေသလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ နာနာ-အမျိုးမျိုး သော၊ (ပဋိသန္ဓိ-သည်၊) ဟောတိကိ' နခေါ-လေသလော၊) ဣတိ-သို့၊ ပဉ္စ နာမ-ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတ္တာ-ဖြစ်စေ၍၊ နိဏ္ဍေတုံ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တာ-မစွမ်းနိုင် ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အာဘိဓမ္မိကတ္ထေရေ-အာဘိဓမ္မာဆောင်ထေရ်တို့ကို၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-ချဉ်းကပ်၍၊ ပုစ္ဆိ'သု-မေးလျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ထေရာ-အာဘိဓမ္မာဆောင်ထေရ်တို့သည်၊ ဧကသ္မာ-သော၊ အမ္ဗဖီဇာ၊ သရက်စေ့မှ၊ ဧကောဝ-တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အင်္ကုရော-အညွှန့်သည်၊ နိက္ခမတိယထာ-ထွက်သကဲ့သို့၊ ဧ၀ं-ဤအတူ၊ ဧကာ၀-တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ပဋိသန္ဓိ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-သို့၊ သညာပေသုं-နားလည်စေကြကုန်ပြီ။

သာ၀ကေတ၀ဏ္ဏနာ။ ။သာ၀ကေတမြို့၌ဖြစ်သောကြောင့် "သာ၀ကေတ၀ဏ္ဏ"ဟုခေါ်သည်၊ ဤပြဿနာ၏ အဖြေ၌ စေတနာတစ်ပါးကြောင့် ပဋိသန္ဓေကျိုးတစ်ကျိုးသာ ဖြစ်၏၊ စေတနာအများကြောင့် ပဋိသန္ဓေကျိုးများဖြစ်၏၊ ဤသို့ဆိုသောကြောင့် ကံကိုလည်းကောင်း, ပဋိသန္ဓေကိုလည်းကောင်း ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ပြ၏၊ [ကမ္မ ပဋိသန္ဓိ၀ဝတ္ထာနတ္ထဲ သာ၀ကေတ၀ဏ္ဏ ဂဏ္ဌိ'သု။]

အထ–ထိုမှနောက်၌၊ ဧကဒိဝသ်–တစ်နေ့သ၌၊ နာနာစေတနာဟိ–အမျိုးမျိုးသော စေတနာတို့ဖြင့်၊ ကမ္မေ–ကို၊ အာယူဟိတေ–သော်၊ ပဋိသန္ဓိယော–တို့သည်၊ နာနာ–အမျိုးမျိုးတို့သည်၊ ဟောန္တိ–ကိုးနခေါ်–ဖြစ်ကုန်လေသလော၊ ဥဒါဟု, ဧကာ–သော၊ (ပဋိသန္ဓိ–သည်၊ ဟောတိ–ကိုးနခေါ်–လေသလော၊) ဣတိ–သို့၊ ပဉ္စ–ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတွာ၊ ပေ၊ ပုစ္ဆိ–သု၊ ထေရာ–တို့သည်၊ ဗဟူသု–များစွာကုန်သော၊ အမ္ဗဋ္ဌေ–သု–တို့ကို၊ ရောပိတေသု–စိုက်ပျိုးအပ်ကုန်လသော်၊ ဗဟူ–နှင်သော၊ အကုံရာ–တို့သည်၊ နိဂ္ဂမန္တိ–ယထာ–ထွက်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ ဗဟုကာဝ–များသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဋိသန္ဓိယော–တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဣတိ–သို့၊ သညာပေသုံ–နှင်ပြီ။

အပရမ္ပိ–အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ–ဤဝိပါကုဒ္ဓါရဌာန၌၊ ဥဿဒ ကိတ္တနံနာမ–ဥဿဒကိတ္တနမည်သော စကားကို၊ ဂဟိတံ–ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့ယူအပ်ပြီ၊ ဟိ–ချဲ့၊ ဣမေသံ သတ္တာနံ–တို့၏၊ လောဘောပိ–သည်လည်း၊ ဥဿန္နော–များသည်၊ ဟောတိ၊ ဒေါသောပိ–သည်လည်း၊ (ဥဿန္နောဟောတိ)၊ ပေ၊ အမောဟောပိ (ဥဿန္နော ဟောတိ၊) နေသံ–ထိုသတ္တဝါတို့၏၊ တံ ဥဿန္နဘာဝံ–ထိုများကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ကော–အဘယ် တရား၏သည်၊ နိယာမေတိ–မြဲစေသနည်း၊ (သတ် မှတ် သနည်း၊) ဣတိ–ဤကား အမေးတည်း၊ ပုဗ္ဗဟေတု–ရှေးအကြောင်းသည်၊နိယာမေတိ–မြဲစေ၏၊ (သတ်မှတ်၏၊)ကမ္မာယူဟနကွဏော–ကံကိုအားထုတ်ရာ ခဏ၌ပင်၊ နာနတ္တံ–ထူးသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ကထံ–အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ဟိ–ချဲ့၊ ယသ–အကြောင် ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကမ္မာယူဟနကွဏော–၌၊ လောဘော–သည်၊ ဗလဝါ–အားရှိသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ အလောဘော–သည်၊ မန္ဒော–နုံ့သည်၊ (ဟောတိ)၊ အဒေါသာမောဟာ–အဒေါသ အမောဟတို့

ဥဿဒကိတ္တနံ။ ။အလောဘစသော ဂုဏ်တို့၏လည်းကောင်, လောဘစသောအပြစ်တို့၏လည်းကောင်း၊ များပုံနှင့်,များခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြောပြကြောင်းစကားကို "ဥဿဒကိတ္တနံ"ဟုခေါ်၏။ [ကမ္မဝေသေန ဝိပါကဿ တံ တံ ဂုဏဒေါသုဿဒ နိမိတ္တတာ ဒဿေတုံ ဥဿဒကိတ္တနံ ဂဏှိ'သု။–ဋီကာ။]

မှတ်ချက်။ ။ဤဥဿဒကိတ္တနကိုကြည့်၍ ရှေးရှေးကဲသည် ယခုဘဝ၌ လောဘကြီးသူ, မကြီးသူဖြစ်အောင် စီမံခဲ့ကြောင်း, ယခုဘဝ၌ ပြုသမျှကံလည်း နောက်နောက် ဘဝအဆက်ဆက်၌ ဤကဲ့သို့ စီမံလိမ့်မည်သာဖြစ်ကြောင်းကို သိနိုင်ပြီ၊ ထို့ကြောင့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာနှင့် ဒါယ ကာ ဒါယိကာမတို့ ကုသိုလ်ကံပြုရာ၌ လောဘ ဒေါသ မစ္ဆရိယဲ မေတ္တာ ကရုဏာ အသိဉာဏ် ပညာတို့ကို ခြိုးစေ၍ ပြုမိဖို့ရန် သွန်သင်သင့်ကြပေသည်၊ ယခုအခါ၌ကား ရဟန်းရှင်လူအား လုံးပင် ကုသိုလ်ကံကလေးတစ်ခုပြုရာ၌ ကြွားဝါလိုသောလောဘ, လာဘ်လာဘကို တောင့်တ သောလောဘ, မာန်မာနတို့ဖြင့် ခြိုးနေတတ်ကြလေသည်၊ အယုတ်သဖြင့် စာချတုန်းမှာပင် ဒေါသရှေ့ထားရ၏ ငေါက်လား ငမ်းလားနှင့် ပို့ချကြသည်မှာ ရှက်ဖွယ်သာတည်း။

၄ ၃ ၃ ၃

(ဟောန္တိ) သော၊ ပေ၊ လုဒ္ဓေါစေဝ–သည်လည်းကောင်း၊ ဒုဋ္ဌောစ–သည်လည်းကောင်း၊ မူဠှောစ–တွေဝေသူလည်းကောင်း၊ (ဖျင်းအသူသည်လည်းကောင်း၊) ဟောတိ။

ပန–ကား၊ ယသ ကမ္မာယူဟနကွဏော, အလောဘ ဒေါသမောဟာ–တို့သည်၊ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ ဣတရေ–အလောဘ ဒေါသ မောဟမှတစ်ပါးသော, လောဘ အဒေါသ အမောဟတို့သည်၊ မန္ဒာ (ဟောန္တိ)၊ သော, ပုရိမနယေနေဝ–ဖြင့်သာလျှင်၊ အပ္ပကိလေသော–နည်းသော ကိလေသာရှိသည်၊ ဒိဋ္ဌာရမဏဝိ–နတ်ဌဖြစ်သော အာရုံကိုသော်မှလည်း၊ ဒိသွာ–မြင်ရ၍၊ နိစ္စလော–မတုန်လှုပ်သည်–ဟောတိ၊ (အပ္ပကိလေသောကိုပင် "ဒိဋ္ဌာရမဏဝိ"စသည်ဖြင့် သရုပ်ဖော်သည်၊) ပန–ကား၊ဒုဋ္ဌော–သည်လည်းကောင်း၊ ဒန္ဓပညောစ–လေးနှေးသော ပညာရှိသူသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ–၏၊ ဣတိ–ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ပန–ကား၊ ယသ ကမ္မာယူဟနကွဏော, အလောဘ ဒေါသ မောဟာ–တို့သည်၊ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ ဣတရေ–အလောဘ အဒေါသ မောဟမှတစ်ပါးသော, လောဘ ဒေါသ အမောဟတို့သည်၊ မန္ဒာ (ဟောန္တိ)သော ပုရိမနယေနေဝ, အလုဒ္ဓေါစေဝ–လောဘမကြီးသူသည်လည်းကောင်း၊ သုခသီလကောစ–သည်လည်း ကောင်း၊ ဟောတိ၊ ပန–ကား၊ ဒန္ဓော–လေးနှေးသူသည်၊ ဟောတိ၊ တထာ–ထိုမှတစ်ပါး ယသ, ကမ္မာယူဟနကွဏော, အလောဘ ဒေါသာ မောဟာ–တို့သည်၊ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ ဣတရေ–အလောဘ ဒေါသ အမောဟမှတစ်ပါးသော, လောဘ အဒေါသ မောဟတို့သည်၊ မန္ဒာ (ဟောန္တိ)၊ သော ပုရိမနယေနေဝ, အလုဒ္ဓေါစေဝ–သည်လည်းကောင်း၊ ပညဝါစ–ပညာရှိသူသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ပန–ကား၊ဒုဋ္ဌောစ–သည်လည်းကောင်း၊ ကောဓနောစ–အမျက်ထွက်လေ့ရှိသူသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ပန–ကား၊ ယသ, ကမ္မာယူဟနကွဏော–၌၊ တယောပိ–နှစ်သော၊ အလောဘာဒယော–တို့သည်၊ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ လောဘာဒယော–တို့သည်၊ မန္ဒာ (ဟောန္တိ)၊ သော–ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မဟာသံဃရက္ခိတတ္ထေရောဝိယ–ကဲ့သို့၊ အလုဒ္ဓေါ–လောဘမကြီးသူသည်လည်းကောင်း၊ အဒုဋ္ဌော–ဒေါသသည် မဖျက်ဆီးအပ်သူသည်လည်းကောင်း၊ (ဒေါသ မကြီးသူသည်လည်းကောင်း၊) ပညဝါ–ပညာရှိသူသည်လည်း ကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဣတိ–မှတ်အပ်၏။

အပရမ္ပိ–တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော၊ ဣမသ္မိ ဌာနေ–ဤဝိပါကုဒ္ဓါရဌာနဌ၌၊ ဟေတုကိတ္တနံနာမ–ဟေတုကိတ္တနမည်သော စကားကို၊ ဂဟိတံ–ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာ

ဟေတု ကိတ္တနံ။　။"တိဟိတ်ကံသည် တိဟိတ်ဝိပါက် ဒုဟိတ်ဝိပါက် အဟိတ်ဝိပါက် ကိုပေး၏၊" ဤသို့စသည်ဖြင့် ဟိတ်နှင့်ယှဉ်သော ကံနှင့် အကျိုးတို့ကို ပြရာပြကြောင်း စကားကို "ဟေတု ကိတ္တန"ဟု ခေါ်၏၊ ဤဟေတုကိတ္တနကို ပြရာ၌ ဤနေရာဝယ်တိဟိတ်ကံက ၁၆ ပါး

၄ ၃ ၃ ၃

သန္ဓိကဿ-ယူအပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-သည်၊ ဂဗ္ဘာဝါသတော-အမိဝမ်းဟူသော နေရာမှ၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍၊ သံဝရာ သံဝရေ-ကြီးသော စောင့်စည်းခြင်း, ငယ်သော စောင့်စည်းခြင်းတို့ကို၊ ပဌမေတံ-ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ သမတ္ထဘာဝ ံ-စွမ်းနိုင်သူ၏အဖြစ်သို့၊ ဥပဂတဿ-ရောက်လသော်၊ စက္ခုဒ္ဓါရသို့-၌၊ ဣဋ္ဌာရမ ဏော-သည်၊ အာပါတံ-ရှေးရှုကျခြင်းသို့၊ အာဂတော-ရောက်လသော်၊ ကြိယမနော ဓာတုယာ-သည်၊ (ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းကို ဆိုသည်၊) ဘဝင်ံ-ဘဝင်ကို၊ အနာဝဇ္ဇိတေယေ ဝ-မလည်စေအပ်သေးမီပင်၊ (ဘဝင်ံပစ္ဆေဒ မဖြစ်သေးမီပင်၊) အတိက္ကမနအာရမဏာ နံ-လွန်သွားသောအာရုံတို့၏၊ ပမာဏံ နတ္ထိ၊ ကသ္မာ ဧဝံ-သို့၊ ဟောတိ-ဖြစ်ရသ နည်း၊ အာရမဏာ ဒုဗ္ဗလတာယ-အာရုံ၏၊ အားနည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဧဝံ-သို့၊ ဟောတိ-၏၊) တာဝ-ဒုတိယဝါရ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော) အယံ-ဤဝါရသည်၊ ဧကော-တစ်မျိုးသော၊ မောဃဝါရော-မောဃဝါရတည်း၊ ဝါ-ဝီထိ စိတ်တို့မှ ဆိတ်သောဝါရတည်း။ [သင်္ဂြိဟ်၌ ဤဝါရကိုသာ မောဃဝါရဟုခေါ်သည်။]

ပန-ကား၊ ဘဝင်ံ-ကို၊ သစေ အာဝဇ္ဇေတိ-အကယ်၍ လည်စေအုံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ကြိယ မနောဓာတုယာ- သည်၊ ဘဝင်ံ-ကို၊ အာဝဇ္ဇိတေ-လည်စေ အပ်ပြီးသော်၊ ဝေါ ဌပနံ-ဝုဋ္ဌောစိတ်သို့၊ အပါပေတွာ- မရောက်စေမူ၍၊ အန္တ ရာ-အကြား၌၊ စက္ခု ဝိညာ ဏောဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သန္တီ ရဏောဝါ- ၌သော် လည်းကောင်း၊ ဌတွာ-တန်ရပ်၍၊ နိဝတ္တိသတိ- စိတ် အစဉ် ဆုတ်နစ် လတ္တံ့၊ ဣတိ ဧတံ ဌာနံ-ဤ အကြောင်းသည်၊ နိ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ဝေါ ဌပနဝသေန-ဝုဋ္ဌောစ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဌတွာ-၍၊ ဧကံ (စိတ္တံ)ဝါ-တစ်ခုသော စိတ်သည်သော် လည်းကောင်း၊ ဒွေ စိတ္တာ နိ ဝါ-၂ခုသော စိတ်တို့သည်သော် လည်းကောင်း၊ ပ ဝတ္တန္တိ၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ အာသေဝနံ-အာသေဝနပစ္စည်းကို၊(မူလဋီကာအလို၊)

သံဝရာ၊ ပေ၊ ဥပဂတဿ။　　။"သံဝရာ၊ ပေ၊ ဥပဂတဿ"ဟူသော ဤစကားဖြင့် အမိဝမ်းမှ ထွက်ပြီးနောက် အထိုက်အလျောက် ကြည့်ရှုတတ်, ကြားတတ်သော အရွယ်ကို ပြ သည်၊ ကုသိုလ်ကိုပြသောအရာဖြစ်၍ "သံဝရ အကြီးအငယ်ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော" ဟု ဝိသေသနပြုသည်၊ ထိုသို့ နားလည်လောက်သော အရွယ်ရောက်မှ တဒါရုံဖြစ်ဖို့ အကြောင်းဖြစ် သော ဧာမျှား အပြည့်အစုံဖြစ်နိုင်ကြ၏၊ မွေးစါစဉ်ကား မြင်မှု, ကြားမှု, အနံ့ယူမှုစသော ပဋ္ဌ ဝိညာဉ်ဝိပါက်များသော်မှ အပြည့်အစုံ မဖြစ်နိုင်ကြ၊ တဒါရုံဖြစ်ဖို့ အကြောင်းဖြစ်သော ဧာ စောဖို့ကား သာ၍ ဝေးသေး၏၊

ပမာဏံ နတ္ထိ။　　။မျက်စိကိုဖွင့်ထားလျှင် စက္ခုဒ္ဓါရ၌ ရှုပါရုံတွေ ခဏခဏ အများအပြား ထင်နေကြ၏၊ သို့သော်လည်း ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းမဖြစ်ဘဲ လွန်သွားသော အာရုံတွေ မည်၍မည်မျှဟု ပမာဏမပြနိုင်လောက်အောင် များသည်-ဟူလို၊ ဤနေရာမျိုးကို "သတိ မမှ, ဂုမမြင်"ဟုဆိုကြ သည်၊ အခြား ၄ ဒ္ဓါရ၌လည်း နည်းတူ။

ဝါ–အာသေဝနုပစ္စည်းနှင့် တူသောအထုံကို၊ (အနုအလို၊) လဘိတ္တာ–ရ၍၊ ဧဝနဋ္ဌာ နေ–ဧေ၏အရာ၌၊ ဌတ္တာ–တည်၍၊ ပုန ဘဝံ–သို့၊ သြတရတိ–သက်၏၊ ဣဒံပိ– ဤစိတ်အစဉ်သည်လည်း၊ အာရမဏဒုဗ္ဗလတာယ–ကြောင့်၊ ဧဝံ–ဤဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဟောတိ၊ အယံပနဝါရော–ကိုကား၊ မေ–ငါသည်၊ ဒိဋ္ဌဝိယ– မြင်အပ်သကဲ့သို့တည်း၊ (မြင်လိုက်သလိုရှိ၏၊) မေဂါ–သည်၊ သုတံဝိယ–ကြားအပ် သကဲ့သို့တည်း၊ (ကြားလိုက်သလိုရှိ၏၊) ဣတိ အာဒီနိ–ဤသို့အစရှိသော စကားတို့ ကို၊ ဝဒန ကာလေ–ဆိုရာအခါ၌၊ လဗ္ဘတိ၊ အယမ္ပိဝါရော–ဤဝါရသည်လည်း၊ ဒုတိယော–၂ ခုမြောက်သော၊ မောဃဝါရော–တည်း၊ ဝါ–ဧေမှ ကင်းဆိတ်သောမောဃ ဝါရတည်း။

အပရဿ–အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကြိယမနောဓာတုယာ–သည်၊ ဘဝံ–ဘ ဝင်ကို၊ အာဝဇ္ဇိတေ–လည်စေအပ်သော်၊ ဝိထိစိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ–သည်၊ ဧဝတိ– အဟုန်ပြင်းစွာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ (စောဂ်၏၊) ပန–ကား၊ ဧဝန ပရိယောသာနေ– ဧေ၏ အဆုံး၌၊ တဒါရမ္ဘဿ–၏၊ ဝါရော–အလှည့်အကြိမ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ တသ္မိ–ထို တဒါရုံသည်၊ အနုပ္ပန္နေယေဝ–မဖြစ်သေးမီပင်၊ ဘဝံ–သို့၊ သြတရတိ– သက်၏၊ တတြ–ထိုသို့ တဒါရုံမဖြစ်မီ ဘဝင်သို့သက်ရာ၌၊ အယံ–ကား၊ ဥပမာ– ဥပမာတည်း၊ ဟိ–ချဲ့၊ နဒီယာ–မြစ်၌၊ (မြစ်ထဲ၌)၊ အာဝရဏ–ဆည်းတားကြောင်း ဖြစ်သော ရေကာကို၊ ဗန္ဓိတ္တာ–ဖွဲ့စေပြီး၍၊ ဥဒကေ–ကို၊ မဟာမာတိကာဘိမုခေ– မြောင်းကြီးသို့ ရေးရှုနေသည်ကို၊ကတေ–ပြုအပ်ပြီးသော်၊ ဥဒကံ – သည်၊ ဂန္ဓာ–

အာသေဝနံ၊ ပေ၊ ဌတ္တာ။ ။"အာသေဝနံ လဘိတ္တာ"အရ ဝုဋ္ဌော ၂ကြိမ်, ဖြစ်ရာ၌ နောက် ဝုဋ္ဌောသည် အာသေဝနုပစ္စည်းအစစ်၏ ကျေးဇူးပြုကိုခံရ၏ ဟုလည်းကောင်း, ထိုဝုဋ္ဌော ၂ကြိမ် ကိုပင် ဧေအရာ၌ တည်သည်ဟုလည်းကောင်း ယူလျှင်, ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌ ထိုသို့ ဟောတော် မူအပ်ချက် မရှိ၍ မူလဋီကာဆရာသည် ဤစကားများကို စိစစ်သွား၏၊ အနုဋီကာဆရာကား "ဧဝနဋ္ဌာနေ ဌတ္တာတိ ဧဝနသ ဥပ္ပဇ္ဇနဋ္ဌာနေ ဌိတ္ကွတ္ကဲ့ ပဝတ္တိတ္တာ, နု ဧဝနဘာဝေနာတိ–ဧော ဖြစ်ရမည်နေရာ၌ ၂–ကြိမ်ဖြစ်ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်, ဧောအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို မဆိုလိုပါဟု လည်းကောင်း, အာသေဝနံအရလည်း (၂ ကြိမ်ဖြစ်သည့်အတွက်) အာသေဝနရသကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်"ဟု လည်းကောင်း, ဖွင့်ပြီးလျှင် ဤသို့ အဓိပ္ပာယ်ယူလျှင် အဋ္ဌကထာ စကားသည် ပါဠိတော်နှင့် မဆန့်ကျင်သော စကားဖြစ်၏ဟု မိန့်သည်။ [အာသေဝနံ ဝိယ အာသေဝနန္တိ ဝုစ္စမာနေ နု ကောစိ ဝိရောဓော–အန။]

အာဝရဏ ဗန္ဓိတ္တာ။ ။[အထက်က စီးလာသော ရေကို မြောင်းထဲသို့ သွားအောင်, အောက်ဘက်က ငတ်တိုင် များစွာစိုက်ခြင်းဖြင့် ဆီးတားဖို့ရာ ပြုအပ်သော ရေကာကို "အာ ဝရဏ"ဟုဆိုသည်၊ ထိုကဲ့သို့ ဆီးတားသောအခါ အချို့သောရေသည် အောက်ဘက်သို့ စီး မသွားဘဲမြောင်းကြီးဘက်သို့ စီးသွားလေ၏။

သွားရ၏၊ ဥဘောသု-၂-ဘက်ကုန်သော၊ တီရေသု-ကမ်းတို့၌၊ ကေဒါရေ-လယ်တို့ကို၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ အတိရေက်-လယ်တို့မှ အပိုအလွန်ဖြစ်သောရေသည်၊ကက္ကဋမဂ္ဂါဒီဟိ-ပုစွန်လမ်းပေါက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ [ကက္ကဋသဒ္ဒါသည် ပုစွန်ဟော၊ ကက္ကဋက သဒ္ဒါကား ပုစွန်နှင့်တူသော ပင်ကူဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဤနေရာ၌ကား "ကက္ကဋ"ဟုရှိစေ။] ပလာယိတွာ-ပြေး၍၊ ပုန, နိဒိ'ယေဝ-မြစ်သို့သာ၊ သြတရတိယထာ-သက်ဆင်းသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤ,အတူ၊ ဧတံ-ဤဥပမေယျကို၊ ဒဿဒ္ဓံ-မှတ်ထိုက်၏။

ဟိ-ဥပမာန ဥပမေယျ ရောနှောမ်ပြဦးအံ့၊ ဧတ္ထ-ဤဥပမာစကားရပ်၌၊ နဒီယ်-၌၊ ဥဒကပ္ပဝတ္တနကာလော-ရေစီးရာအခါကို၊ (ဒဿဗ္ဗော)ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ)၊ ဘဝဂ်ဝိထိပ္ပဝတ္တနကာလော-ဘဝင်အစဉ်၏ ဖြစ်ရာအခါကို၊ (ဒဿဗ္ဗော)၊ [ဘဝင်အစဉ်ကိုပင် " ဝိထိ"ဟု ဆိုထားသည်၊] အာဝရဏပဋ္ဌနကာလော-ရေကာကိုဖွဲ့ရာအခါကို၊ (ဒဿဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ)၊ ကြိယမနော ဓာတုယာ-၏၊ ဘဝဂ်သ-ကို၊ အာဝဇ္ဇနကာလော-လည်စေရာအခါကို၊ (ဒဿဗ္ဗော)၊ မဟာမာတိကာယ-မြောင်းကြီး၌၊ ဥဒကပ္ပဝတ္တနကာလော-ရေစီးရာအခါကို၊ (ဒဿဗ္ဗော) ဝိယ၊ (တထာ)၊ ဝိထိစိတ္တပ္ပဝတ္တိ-ဝိထိစိတ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို၊ (ဒဿဗ္ဗာ)၊ ဥဘောသု-နှစ်သော၊ တီရေသု-တို့၌၊ ကေဒါရပူရဏ-လယ်တို့ကို ပြည့်စေခြင်းကို၊ (ဒဿဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ)၊ ဧဝန်-ကို၊ (ဒဿဗ္ဗံ)၊ ကက္ကဋမဂ္ဂါဒီဟိ-ပုစွန်လမ်းပေါက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပလာယိတွာ-၍၊ ပုန, ဥဒကသ-၏၊ နဒီသြတရဏ-မြစ်သို့ သက်ဆင်းခြင်းကို၊ (ဒဿဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (တထာ) ဧဝန်-သည်၊ ဧဝိတွာ-၍၊ တဒါရမဏော-သည်၊ အနုပ္ပန္နေယေဝ-မဖြစ်သေးမီပင်၊ ပုန, ဘဝဂ်ါတရဏ-ဘဝင်သို့ သက်ဆင်းခြင်းကို၊ (ဒဿဗ္ဗံ) ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ဘဝဂ်-သို့၊ သြတရဏစိတ္တာနံပိ-သက်ဆင်းသော စိတ်တို့၏လည်း၊ ဂဏနာ နာမ-အရေအတွက်မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣဒံပိ-ဤစိတ်အစဉ်သည်လည်း၊ အာရမဏ ဒုဗ္ဗလတာယ-အာရုံ၏ အားမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်၊ ဟောတိ၊ အယံ-ဤဝါရသည်၊ တတိယော-သော၊ မောဃဝါရော-မောဃဝါတည်း။ ဝါ-တဒါရုံမှ ကင်းဆိတ်သော ဝါရတည်း။

ကက္ကဋ၊ ပေ၊ ဘဝဂ်ါတရဏ။ ။ဧကောနောက်က တဒါရုံကို ဘဝင်သို့ ဝင်ဖို့ရာ လမ်းကြောင်းဟု ဆိုလို၏၊ ထိုလမ်းကြောင်းသည် မြစ်သို့ပြန်၍ ဝင်မည့် မာတိကာ (မြောင်း) နှင့်တူ၏၊ လယ်တို့မှ ပိုလျှံသောရေသည် မြောင်းမှပြန်၍ မြစ်သို့မဝင်ဘဲ ပုစွန်တွင်းပေါက်မှ ဝင်သကဲ့သို့ နဂိုရှိဘဝင်တည်းဟူသော မြစ်မှ ထွက်လာသော စိတ်ရေအယဉ်သည် တဒါရုံမြောင်းပေါက်မှ ဘဝင်မြစ်သို့ ပြန်၍မဝင်ဘဲ တဒါရုံမဖြစ်မီ ဧကော၏အခြားမဲ့၌ ဘဝင်မြစ်သို့ ပြန်ဝင်သည်-ဟု ဆိုလိုသည်။

ပန-ဆက်၊ ဗလဝါရမဏ-အားရှိသော အာရုံသည်၊ အာပါတဂတ-ရှေးရှု ကျခြင်းသို့ရောက်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကြိယမနောဓာတုယာ-သည်၊ ဘဝင်-ကို၊ အာဝဇ္ဇတေ-လည်စေအပ်ပြီးသော်၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ-စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသောစိတ်တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝနဋ္ဌာနေပန-ဧကၚ် အရာ၌ကား၊ပဋ္ဌမကာမာ ဝစရ ကုသလစိတ္တံ-သည်၊ ဧဝနံ-ဧကသည်၊ ဟုတ္ဝာ, ဆ သတ္တဝါရေ-၆-ကြိမ်, ၇-ကြိမ်တိုင်တိုင်၊ ဧဝိတ္ဝာ-အဟုန်ပြင်းစွာဖြစ်ပြီး၍၊ (စောပြီး၍)၊ [သင်္ဂြိဟ်၌ "ကာမာဝ စရ ဧဝနာနိ သတ္တက္ခတ္တုံ ဆက္ခတ္ထုမေဝါ ဧဝန္တိ"နှင့် သဘောတူပင်၊] တဒါရမ ဏသ-အား၊ ဝါရံ-အလှည့်အကြိမ်ကို၊ ဒေတိ၊ တဒါရမဏ-သည်၊ ပတိဋ္ဌဟမာနံ-တည်လသော်၊ တံသဒိသမေဝ-ထို ပဋ္ဌမမဟာကုသိုလ်စိတ်နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ မဟာဝိပါက စိတ္တံ-ပဋ္ဌမ မဟာဝိပါကစိတ်သည်၊ ပတိဋ္ဌာတိ-တည်၏၊ ဣဒံ-ဤ ပဋ္ဌမ မဟာဝိပါက်စိတ်သည်၊ ပဋိသန္ဓိ စိတ္တသဒိသတ္တာ-ပဋိသန္ဓေစိတ် နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မူလဘဝင်္ဂန္တိစ-မူလဘဝင် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဧဝနေ န-သည်၊ ဂဟိတ-ယူအပ်သော၊ ယံအာရမဏ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တဿ-ထိုအာရုံ၏၊ ဝါ-ကို၊ ဂဟိတတ္တာ-ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တဒါရမဏန္တိစ-ဟူ၍လည်း ကောင်း၊ ဒွေ-၂-ပါးကုန်သော၊ နာမာနိ-အမည်တို့ကို၊ လဘတိ-၏၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ-ဤဝီထိအရာ၌၊ စက္ခုဝိညာဏ-စက္ခုဝိညာဉ်သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ တဒါရမဏ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရိ-နှင့်သော၊ ဝိပါကစိတ္တာနိ-တို့သည်၊ ဂဏနုပ ဂါနိ-ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

ပန-ကား၊ ယဒါ-၌၊ ဒုတိယကုသလစိတ္တံ-ဒုတိယ မဟာကုသိုလ် စိတ်သည်၊ ဧဝနံ-သည်၊ ဟောတိ၊ တဒါ-၌၊ တံသဒိသ-ထို ဒုတိယမဟာကုသိုလ် စိတ်နှင့်တူ

မူလဘဝင်္ဂန္တိ။ ။တဒါရုံသည် ဧကနောက်သို့ အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့ တဒါရုံမကျသော ဝိထိ၌ ဘဝင်လည်း ဧကနောက်သို့ အစဉ်လိုက်ရကား ဧကနောက် လိုက်ချင်းတူသောကြောင့် တ ဒါရုံကိုပင် "ဘဝင်" ဟုသုံးစွဲထား၏၊ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌လည်း တဒါရုံကိုပင် "သဟေတုက် ဘဝင်် အဟေတုကဿ ဘဝင်ဿ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော" စသည်ဖြင့် "သဟေတုကဘ ဝင််"ဟုလည်းကောင်း, အဟေတုက် ဘဝင်် သဟေတုကဿ ဘဝင်ဿ"စသည်ဖြင့် "အဟေတု ကဘဝင််" ဟုလည်းကောင်းဟောတော်မူသည်၊ မှန်၏၊ တစ်ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် တူသော ဘဝင်စိတ်သည် တစ်မျိုးသာရှိရကား ဘဝင်အစစ်မှာ သဟိတ် အဟိတ် ဟု တစ်ဘဝအ တွက် မကွဲနိုင်၊ နောက်ဘဝင်အား အနန္တရသတ္တိဖြင့်သာ ကျေးဇူးပြုသော ရှေဘဝင်ဟူသည် တဒါရုံသာ ဖြစ်သင့်၏၊ ထိုဘဝင်ဟူသော တဒါရုံသည်ပင် ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် (ပဋ္ဌမမဟာဝိပါက်ချင်း တူသောကြောင့်) "မူလဘဝင််" အမည်ရ၏။ [ဤဘဝ၌ ပဋ္ဌမဖြစ်သော စိတ်ဖြစ်၍ "အရင်းခံ မူလဖြစ်သော အာဝါသိက်ဘဝင်"ဟူလို၊] ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် မတူသော ဘဝင်အမည်ရသော တဒါ ရုံကိုကား အာဂန္တုကဘဝင်ဟု ဆိုလတ္တံ့။

သော၊ ဒုတိယဝိပါကစိတ္တမေဝ-သည်ပင်၊ တဒါရမဏဲ ဟုတ္တာ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဣဒဉ္စ-ဤဒုတိယမဟာဝိပါက်စိတ်သည်လည်း၊ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန-နှင့်၊ အသဒိသတ္တာ-မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အာဂန္တုကဘဝင်္ဂန္တိစ-ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေ့နည်းဖြင့်ပင်၊ [ယံဇဝနေန ဂဟိတံ အာရမဏံ"စသော ရှေ့နည်းဖြင့်ပင်၊] တဒါရမဏန္တိစ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဒွေ နာမာနိ လဘတိ၊ ဣမိနာ-ဤ ဒုတိယမဟာစိပါက်စိတ်နှင့်၊ သဒ္ဒိ, ပုရိမာနိ-နှစ်သော၊ စတ္တာရိ-၄-ပါးသော စိပါက်စိတ်တို့သည်၊ ပဋ္ဌ-၅ ပါးတို့သည်၊ ဟောန္တိ။ [ရှေ့က စကျုဝိညာဉ်, သမ္ပဋိစ္ဆိန်း, သန္တီရဏ (တဒါရုံကိစ္စတပ်သော) ပဌမ မဟာဝိပါက် ၁ ပါးအားဖြင့် ၄ပါးရှိခဲ့၏၊ ထို ၄ ပါးတွင် တဒါရုံကိစ္စတပ်သော ဒုတိယမဟာဝိပါက်ကို ထည့်လျှင် ဝိပါက်စိတ် ၅ ပါးဖြစ်သည်-ဟူလို။]

ပန-ကား၊ ယဒါ, တတိယ ကုသလစိတ္တံ-သည်၊ ဇဝနံ ဟောတိ၊ တဒါ,တံ သဒိသံ-ထို တတိယ မဟာကုသိုလ်စိတ်နှင့်တူသော၊ တတိယဝိပါကစိတ္တံ-သည်၊ တဒါရမဏံ ဟုတ္တာ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဣဒံပိ-ဤ တတိယ မဟာဝိပါက်စိတ်သည်လည်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ အာဂန္တုကဘဝင်္ဂ (တိစ)-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တဒါရမဏန္တိစ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဒွေ နာမာနိ လဘတိ၊ ဣမိနာ-ဤတတိယ မဟာဝိပါပက်စိတ်နှင့်၊ သဒ္ဒိ, ပုရိမာနိ-ကုန်သော၊ ပဋ္ဌ-၅ ပါးသော မဟာဝိပါက်စိတ်တို့သည်၊ ဆ-၆ ပါးတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ပန-ကား၊ ယဒါ, စတုတ္ထကုသလစိတ္တံ-သည်၊ ဇဝနံ ဟောတိ၊ တဒါ, တံ သဒိသံ-ထို စတုတ္ထ မဟာကုသိုလ်စိတ်နှင့်တူသော၊ စတုတ္ထဝိပါကစိတ္တံ-သည်၊ တဒါရမဏံ ဟုတ္တာ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဣဒံပိ-ဤစတုတ္ထမဟာဝိပါက်စိတ်သည်လည်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ အာဂန္တုကဘဝင်္ဂ (တိစ)-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တဒါရမဏန္တိစ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဒွေ နာမာနိ လဘတိ၊ ဣမိနာ-ဤ စတုတ္ထမဟာဝိပါက်စိတ်နှင့်၊ သဒ္ဒိ, ပုရိမာနိ-ကုန်သော၊ ဆ-၆ ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့သည်၊ သတ္တ-၇ ပါးတို့သည်၊ ဟောန္တိ။

[သောမနဿသဟဂုတ် မဟာဝိပါက်မှတစ်ပါး, ဥပေက္ခာသဟဂုတ် မဟာဝိပါက်ကိုပြလို၍ "ယဒါပန" စသည်မိန့်၊] ပန-ကား၊ ယဒါ, တသ္မိံ ဒ္ဝါရေ-ဌ၊ ဣဋ္ဌ ,မဗ္ဗတ္တာရမဏံ-ဣဋ္ဌမဗ္ဗတ္တာရုံသည်၊ အာပါတံ-သို့၊ အာဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ တတြာပိ-ထို ဣဋ္ဌမဗ္ဗတ္တာရုံ ထင်လာရာအခါ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ တယော-နှစ်သော၊ မောယဝါရာ-တို့ကို၊ လဒ္ဓန္တိ၊ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, အာရမဏေန-ကြောင့်၊ (ဣဋ္ဌမဗ္ဗတ္တာရုံကြောင့်၊) ဝေဒနာ-သည်၊ ပရိဝတ္တတိ-ပြောင်းလွဲ၏၊ တသ္မာ, တတ္ထ-ထို ဣဋ္ဌမဗ္ဗတ္တာရုံ၌၊ ဥပေက္ခာသဟဂတ သန္တီရဏံ-ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တီရဏစိတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ စတုန္နံ-နှစ်သော၊ ဥပေက္ခာသဟဂတ မဟာကုသလဇဝနာနံစ-တို့၏လည်း၊ ပရိယောသာနေ-၌၊ စတ္တာရိ-နှစ်သော၊ ဥပေက္ခာသဟဂတ မဟာဝိပါက စိတ္တာနေဝ-

တို့သည်ပင်၊ တဒါရမဏာဘာဝေန–တဒါရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပတိဋ္ဌဟန္တိ–နှိပ်၏၊ တာနိပိ–ထိုတဒါရုံတို့သည်လည်း၊ [၄ ပါးသော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် မဟာဝိပါက်စိတ်တို့သည်လည်း၊] ဝုတ္တာနယေနေဝ–ဖြင့်ပင်၊ အာဂန္တုကဘဝင်် (တိစ)–ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တဒါရမဏန္တိစ–ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဒွေ နာမာနိ လဘန္တိ၊ ပိဋ္ဌိဘဝင်္ဂါနိတိပိ–ပိဋ္ဌိဘဝင်တို့ဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စန္တိ ဧဝ–ဆိုအပ်ကုန်သည်သာ။

ဣတိ–သို့၊ ဣမာနိ ပဉ္စ–ဤ ၅ ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့သည်၊ (ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တီရဏစိတ် ၁ ပါး, ဥပေက္ခာသဟဂုတ် မဟာဝိပါက်စိတ် ၄ ပါးအားဖြင့် ၅ ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့သည်၊) ပုရိမေဟိ–ကုန်သော၊ သတ္တဟိ–၇ ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဒ္ဝါဒသ–၁၂ ပါးသော ဝိပါက်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ–လျှင်၊ စက္ခုဒ္ဒါရေ–၌၊ ဒ္ဝါဒသ–၁၂ ပါးသော ဝိပါက်တို့လည်းကောင်း၊ သောတဒ္ဝါရာဒီသု–တို့၌၊ ဒ္ဝါဒသဒ္ဝါဒသ–၁၂ ပါး, ၁၂ ပါးသော ဝိပါက်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ သမသင်္ခိ–အတိကျ ၆၀ သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ–သို့၊ ကာယ–သော၊ စေတနာယ–ဖြင့်၊ ကမ္မေ–ကို၊ အာယူဟိတေ–သော်၊ သမသင်္ခိ–သော၊ ဝိပါကစိတ္တာနိ–တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပန–ဆက်၊ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန–ယူအပ်ပြီးသော စိတ်တို့ကို မယူခြင်းအားဖြင့်၊ စက္ခုဒ္ဒါရေ–၌၊ ဒ္ဝါဒသ–၁၂ ပါးသော ဝိပါက်တို့လည်းကောင်း၊ သောတ၊ ဃ၊ ဝိညာဏာနိ–သောတဝိညာဉ်, ဃာနဝိညာဉ်, ဇိဝှါဝိညာဉ်, ကာယဝိညာဉ်ဟူကုန်သော၊ စတ္တာရိ–၄ ပါးသော ဝိပါက်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ သောဠသ–တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝိပါက်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ [အဟိတ် ကုသလ ဝိပါက် ၈, မဟာဝိပါက် ၈ ပါးပင်တည်း။]

ဣမသ္မိံ ဌာနေ–ဤဝိပါက်တို့ကို ပြရာဌာန၌၊ အမ္ဟောပမ္ပံနာမ–သရက်သီး ဥပမာမည်သည်ကို၊ ဂဏ္ဌိသု–ရှေ့ဆရာတို့ ယူကြကုန်ပြီ၊ ကိရ–ချဲ့၊ ဧကော–သော ပုရိသော–သည်၊ ဖလိတမ္ဗရုက္ခမူလေ–ကောင်းစွာဖြစ်သော အသီးရှိသော သရက်ပင်၏အနီးအောက်၌၊ [သဠာတာနိ+ဖလာနိ ယသ္မာတိ ဖလိတော (အမ္ဗရုက္ခော)၊ သဠာတအသ္သအနက်၌ ဣတ ပစ္စည်းသက်၊] သသီသံ–ဦးခေါင်းနှင့်တကွဖြစ်သော

ပိဋ္ဌိဘဝင်္ဂါနိ။ ။ဤ အာဂန္တုက ဘဝင်ဟူသည် တဒါရုံပင်တည်း၊ ဆရာကြီး၏ အကူအညီ လက်ထောက်ဆရာကို "ပိဋ္ဌိ အာစရိယ (နောက်ထောက် ကျောမှီဆရာ)" ဟုခေါ်ရသကဲ့သို့ ထို့အတူ မူလဘဝင်၏ နောက်ထောက်ဖြစ်သောကြောင့် အာဂန္တုက ဘဝင်ဟူသော တဒါရုံကိုပင် ပိဋ္ဌိဘဝင် ခေါ်နိုင်ဖို့ရန် သေချာရုကား ဝေသဒ္ဒါဖြင့် "ပိဋ္ဌိ ဘဝင်္ဂါနိတိပိ ဝုစ္စတိဧဝ" ဟု မိန့်သည်ဟု ကြံပါ၊ ပိသဒ္ဒါကား အာဂန္တုကဘဝင်ဟူသော နာမည်၌ ပေါင်းသော သမ္ဘိဏ္ဍနတည်း၊ သို့သော် "ပိဋ္ဌိဘဝင်္ဂါနိပိ"ဟုဆိုအပ်သော ဝါရ၌ မူလသန္ဓေစိတ်နှင့် ဝေဒနာချင်းမတူသော စိတ်များ ဖြစ်သောကြောင့် "မူလပဋိသန္ဓေနှင့်ကား ဝေဒနာချင်း မတူရ"ဟု ယူဆဖွယ်ရှိသည်။

ကိုယ်ကို၊ ပါရုပိတွာ–ခြုံ၍၊ နိပန္နော–လျောင်းလျက်၊ နိဒ္ဓါယတိ–အိပ်ပျော်၏၊အထ–ထိုအခါ၌၊ ဧကံ–တစ်လုံးသော၊ အမ္မပဏ္ဏံ–သရက်သီးမှည့်သည်၊ [အလိုလို ကြွေကျမည်ဖြစ်၍ သရက်သီးအမှည့်ကို ပြသည်၊] ဝဏ္ဏတော–အညာမှ၊ မုစ္စိတွာ–ကြွေကျ၍၊ တဿ–ထိုယောက်ျား၏၊ ကဏ္ဏသက္ခလိ–နားရွက်ကို၊ ဖုသမာနံဝိယ–ထိသကဲ့သို့၊ (ထိတော့မတတ်) [စာအုပ်များ၌ "ပုဏ္ဏ မာနံ ဝိယ–ပွတ်တိုက်သကဲ့သို့" ဟုရှိ၏၊ နောက်၌ "ပသာဒယဋ္ဌနံ"ဟု ဆိုလတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် "ဖုသမာနံ"ရှိမှကောင်းမည်။] ထန္ဓိ–ထန်ဟူ၍၊ (ထန်ဟု အသံ မည်၍) ဘူမိယံ–မြေ၌၊ ပတိ–ကျပြီ၊သော–ထိုယောက်ျားသည်၊ တဿ–ထိုသရက်သီး၏၊ သဒ္ဒေန–အသံကြောင့်၊ ပဗုဇ္ဈိတွာ–နိုးလျက်၊ ဥမ္မီလိတွာ–မျက်စိဖွင့်၍၊ သြလောကေသိ–ကြည့်ပြီ၊ တတော–ထိုမှ နောက်၌၊ ဟတ္ထံ–ကို၊ ပသာရေတွာ–ဆန့်တန်း၍၊ ဖလံ–သရက်သီးကို၊ ဂဟေတွာ– ယူ၍၊ မဒ္ဒိတွာ–နှိပ်စမ်း၍၊ ဥပသိယိတွာ–နမ်းရှု၍၊ ပရိဘုဇ္ဇိ–သုံးဆောင်ပြီ။

တတ္ထ–ထို ဥပမာ စကားရပ်တို့၌၊ တဿ ပုရိသဿ–၏၊ အမ္မရက္ခမူလေ–၌၊ နိဒ္ဒါယနကာလောဝိယ–အိပ်ပျော်ရာ အခါကိုကဲ့သို့၊ ဘဝင်္ဂသမင်္ဂီကာလော–ဘဝင်နှင့် ပြည့်စုံရာ အခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ အမ္မပဏ္ဏဿ–၏၊ ဝဏ္ဏတော–မှ၊ မုစ္စိတွာ–၍၊ ကဏ္ဏသက္ခလိ–ကို၊ ဖုသမာနဿ–ထိသကဲ့သို့ဖြစ်၍၊ ပတနကာလော ဝိယ–ကျရာအခါကိုကဲ့သို့၊ အာရမ္မဏဿ–၏၊ ပသာဒယဋ္ဌနကာလော–ပသာဒကို ထိခိုက်ရာအခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗောဝ)၊ တေန သဒ္ဒေန–ထိုအသံကြောင့်၊ ပဗုဒ္ဓကာလော ဝိယ–နိုးရာအခါကိုကဲ့သို့၊ ကြိယမနောဓာတုယာ–သည်၊ ဘဝင်္ဂဿ–၏၊ ဝါ–ကို၊ အာဝဇ္ဇိတကာလော–လည်စေအပ်ရာအခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ ဥမ္မီလိတွာ–မျက်စိဖွင့်၍၊ သြလောကိတကာလောဝိယ–ကြည့်ရာအခါကိုကဲ့သို့၊ စက္ခုဝိညာဏဿ–၏၊ ဒဿနကိစ္စသာဓနကာလော–မြင်ခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေရာအခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ ဟတ္ထံ–လက်ကို၊ ပသာရေတွာ–ဆန့်တန်း၍၊ ဂဟိတကာလောဝိယ–ယူအပ်ရာအခါကိုကဲ့သို့၊ ဝိပါကမ နောဓာတုယာ–ဝိပါက် မနောဓာတ်၏၊ ဝါ–သည်၊ အာရမ္မဏဿ–၏၊ ဝါ–ကို၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတကာလော–လက်ခံအပ်ရာ အခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ ဂဟေတွာ–ယူ၍၊ မဒ္ဒိတ ကာလောဝိယ–နှိပ်နယ်အပ်ရာအခါကဲ့သို့၊ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတုယာ–ဝိပါက် မနောဝိညာဏာဓာတ်၏၊ အာရမ္မဏဿ–ကို၊ သန္တီရဏကာလော–စုံစမ်းရာအခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ ဥပသိယိတကာလောဝိယ–နမ်းရှုအပ်ရာ အခါကိုကဲ့သို့၊ ကြိယမနောဝိ ညာဓာတုယာ–၏၊ ဝါ–သည်၊ အာရမ္မဏဿ–၏၊ ဝါ–ကို၊ ဝေါဋ္ဌပိတကာလော– ပိုင်းခြား မှတ်သားအပ်ရာအခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ ပရိဘုတ္တကာလော–ပိုင်းခြားမှတ်သား အပ်ရာအခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ ပရိဘုတ္တကာလောဝိယ–သုံးဆောင်အပ်ရာအခါကိုကဲ့သို့၊ ဧဝနဿ–၏၊ အာရမ္မဏရသံ–ကို အနုဘဝိတကာလော–ခံစားအပ်ရာအခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)။

အယံ ဥပမာ–ဤဥပမာသည်၊ ကိ–အဘယ်အနက်ကို၊ ဒီပေတိ–ပြသနည်း၊ အာရမ္ဘဿ–၏၊ ပသာဒဃဋ္ဌနမေဝ–ပသာဒကို ထိခိုက်ခြင်းသည်သာ၊ ကိစ္စံ–ကိစ္စတည်း၊ တေန–ထိုအာရုံသည်၊ ပသာဒေ–ကို၊ ဂဋ္ဌတေ–ထိခိုက်အပ်သော်၊ ကြိုယမနောဓာတုယာ–၏၊ (ပဋ္ဌဒ္ဒါရာဝဇ္ဇနိ:၏၊) ဘဝင်္ဂါဝဇ္ဇနမေဝ–ဘဝင်ကို လည်စေခြင်းသည်သာ၊ (ကိစ္စံ)၊ စက္ခုဝိညာဏဿ–၏၊ ဒဿနမတ္တကမေဝ–မြင်ခြင်းမျှသည်သာ၊ (ကိစ္စံ)၊ ဝိပါကမနောဓာတုယာ–၏၊ (သမ္ပဋိစ္ဆိုန်:၏၊) အာရမ္ဘဏသမ္ပဋိစ္ဆနမတ္တကမေဝ–အာရုံကိုခံယူခြင်းမျှသည်သာ၊ (ကိစ္စံ)၊ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတုယာ–၏၊ (သန္တီရဏ၏၊) အာရမ္ဘ သန္တီရဏမတ္တကမေဝ–အာရုံကိုစူးစမ်းခြင်းမျှသည်သာ၊ (ကိစ္စံ)၊ ကြိုယမနောဝိညာဏဓာတုယာ–၏၊ (ဝုဋ္ဌော၏၊) အာရုမ္ဘဏဝုဋ္ဌပနမတ္တကမေဝ–အာရုံကို ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းမျှသည်သာ၊ ကိစ္စံ–ကိစ္စတည်း၊ ကေန္ဒေန ပန–စင်စစ်အားဖြင့်ကား၊ အာရမ္ဘရသံ–အာရုံ၏ အရသာကို၊ ဧဝနမေဝ–သည်သာ၊ အနုဘဝတိ–ခံစား၏၊ ဣတိ–ဤအနက်ကို၊ ဒီပေတိ။

စ–ဆက်၊ ဣဒ–ဤစိတ်တို့တွင်၊ တံ–သင်သည်၊ ဝါ–သင်က၊ ဘဝင်္ဂနာမ–ဘဝင်မည်သောစိတ်သည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်လော၊ တံ အာဝဇ္ဇနံနာမ–အာဝဇ္ဇန်:မည်သောစိတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ တံ, ဒဿနံနာမ–ဒဿနမည်သော စိတ်သည်၊ (စက္ခုဝိညာဉ်မည်သော စိတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ တံ, သန္တီရဏံနာမ–သန္တီရဏမည်သော စိတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ တံ, သမ္ပဋိစ္ဆနံ နာမ–သမ္ပဋိစ္ဆိုန်:မည်သော စိတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ တံ, သန္တီရဏံနာမ–သန္တီရဏမည်သောစိတ်သည်၊ (ဟောတိ) တံ, ဝေါဋ္ဌပနံနာမ–ဝုဋ္ဌောမည်သော စိတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ တံ, ဇဝနံနာမ–ဇောမည်သော စိတ်သည်၊ ဟောတိ–လော့၊ ဣတိ–သို့၊ ကောစိ–တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ ကတ္တာဝါ–ကိုယ်တိုင်ပြုစီမံတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်း:ကောင်:၊ ကာရေတာဝါ–သူတစ်ပါ:ကို ပြုစေတတ်သော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း:ကောင်:၊ နတ္ထိ။

ဧဝနမေဝ အနုဘဝတိ။ ။စက္ခုဝိညာဉ်စသော ဝိပါက်စိတ်တို့သည် ကုသိုလ်, အကုသိုလ်တို့၏ (သုက္ခ ဒုက္ခ) ကောင်:ကျိုး: ဆိုးကျိုး:မျှသာဖြစ်၍, ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌ အာရုံကို (ဣဋ္ဌပဲ အနိဋ္ဌပဲ) ဟုခွဲခြား:မှ မပြုတတ်ကြ၊ ဇောသည် ရဋ္ဌန (တပ်မက်စရာ၌ တပ်မက်မှု) ဝိရဋ္ဌန (မတပ်မက်စရာ၌ မတပ်မက်မှု) စသည်ကို ပြုသောအားဖြင့် ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌ ခွဲခြား:မှုကို ပြုတတ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဇောသည်သာ အာရုံ၏ အရသာကို ခံစား:နိုင်သည်။

ကတ္ထာ၊ ပေ၊ နတ္ထိ။ ။ဤ့အဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကခ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ ၌ အောက်ပါဂါထာကိုဆိုသည်၊ နိဿယကို သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။

နဟေတ္ထ ဒေဝေါ ဗြဟ္မာဝါ, သံသာရဿတ္ထိ ကာရကော၊
သုဒ္ဓမ္မာ ပဝတ္တန္တိ, ဟေတုသမ္ဘာရပစ္စယာ။

ပန-ဆက်၊ ဣမသ္မိं ဌာနေ-ဤဝိထိစိတ်တို့ကို ပြုရာဌာနဌ၊ ဗီဇနိယာမ-ဗီဇနိယာမလည်းကောင်း၊ ပေ၊ စိတ္တနိယာမ- လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋ္ဌဝိမံ-၅ ပါးအပြားရှိသော၊ နိယာမံနာမ-မည်သည်ကို၊ ဂဏှိ'သု-ရှေးဆရာတို့ ယူကြကုန်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို ၅ ပါးတို့တွင်၊ ကုလတ္ထာဂစ္ဆဿ-ပဲပိစပ်ချုံ၏၊ [ရှေး နိဿယဌ" ကုလားပဲပင်၏"ဟု ပေး၏၊] ဥတ္တရဂ္ဂဘာဂေါ-မြောက်အရပ်၌ အဖျားရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ (မြောက်အရပ်သို့ အဖျားလှည့်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊) (ဣတိ၌စပ်၊) ဒက္ခိဏာဝလ္လိယာ-လကျာနွယ်၏၊ ဒက္ခိဏာတော-လက်ယာဘက်မှ၊ ရက္ခပရိဟရဏံ-သစ်ပင်ကိုပယ်ရှားခြင်းလည်းကောင်း၊ (နွယ်တက်၍ ဆွဲချခြင်းလည်းကောင်း၊) သူရိယာဝဋ္ဋပုပ္ပါနံ-နေဘက်သို့လည်၍ ပွင့်သောပန်းတို့၏၊ (နေကြာပန်းတို့၏၊) [ရှေးနိဿယဌ "ဆူးလေပန်းတို့၏"ဟု လည်းပေးသေး၏၊] သူရိယာဘိမုခဘာဝေါ-နေဘက်သို့ ရှေးရှသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ မာလုဝလတာယ-မာလောနွယ်၏၊ [ဆရာတို့က "ခွေးတောက်နွယ်" ဟုမိန့်ဆိုကြသည်၊] ရက္ခာဘိမုခဂမနမေဝ-သစ်ပင်သို့သာ ရှေးရှသွားခြင်းလည်းကောင်း၊ နာဠိကေရဿ-အုန်းသီး၏၊ မတ္ထကစ္ဆိဒ္ဒဿဿ ဝေါ-ဦးထိပ်၌ အပေါက်၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တေသံ တေသံ ဗီဇာနံ-ထိုထို မျိုးစေ့တို့၏၊ တံတံသဒိသဖလဒါနံ-ထိုထို မိမိအား လျော်သော အကျိုးကို ပေးခြင်းသည်၊ ဗီဇနိယာမောနာမ-မည်၏၊ [တံတံသဒိသဖလ ဒါနန္တိ တဿ တဿ အတ္တနော အနုရူပဖလဿ ဒါနံ-ဋီကာ၊ မျိုးစေ့က အသီး အား မိမိနှင့် တူအောင် ကျေးဇူးပြုနိုင်ခြင်းသည် ပကတူပနိဿယသတ္တိဟူသော ဗီဇနိယာမတည်း။]

တသ္မိं တသ္မိं သမယေ-ထိုထို အချိန်အခါ၌၊ တသံ တေသံ ရက္ခာနံ-ထိုထိုသစ်ပင်တို့၏၊ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ-တစ်ပြိုင်နက်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ပုပ္ဖဖလပလ္လ-ဝဂ္ဂဟဏံ-အပွင့်, အသီး, အညွန့်တို့ကို ယူခြင်းသည်၊ ဥတုနိယာမောနာမ-မည်၏၊ [မိုးဥတု၏ ထိုအပွင့် စသည်တို့ကိုဖြစ်အောင် ကျေးဇူးပြုနိုင်ခြင်းသည် ပကတူပနိဿယသတ္တိဟူသော ဥတုနိယာမတည်း။] တိဟေတုကကမ္မ-သည်၊ တိဟေတုက၊

ပဋ္ဌဝိမံ နိယာမံ နာမ။ ။စိတ်အစဉ်ဟူသော ဝိထိဖြစ်ရာ၌ ထိုအစဉ်အတိုင်းကျကျနန ဖြစ်ဖို့ရန် ပြုလုပ်စီမံတတ်သော ဇီဿနိ:, ဗြဟ္မာ, ထာဝရဘုရား စသူမရှိလျှင် အဘယ်နည်းအား ဖြင့် အာဝဇ္ဇန်းစသော စိတ်တို့သည် အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ကြပါသနည်း ဟုမေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ပဋ္ဌဝိမံ နိယာမံနာမ ဂဏှိ'သု"ဟုမိန့်သည်၊ စိတ္တနိယာမအားဖြင့် ထိုအစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ကြသည် -ဟူလို၊ မှန်၏-သဘာဝမျိုးတို့၏ မိမိသဘော မိမိကိစ္စတို့ဖြင့် အကျိုးပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိကို "နိယာမ-မြဲသောသဘော"ဟုဆိုသည်၊ (တစ်နည်း) သဘာဝမျိုးတို့၏ မိမိသဘော မိမိကိစ္စရှိသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိကို "နိယာမ-မြဲသောသဘော"ဟုဆိုသည်။

ပေ၊ ဝိပါက်-တိဟိတ်ဝိပါက်, ဒွိဟိတ်ဝိပါက်, အဟိတ်ဝိပါက်ကို၊ ဒေတိ-ပေးနိုင်၏၊ ဒုဟေတုကကမ္မံ-သည်၊ ဒုဟေတုကာ ဟေတုကဝိပါက်-ဒွိဟိတ်ဝိပါက်, အဟိတ် ဝိပါက်ကို၊ ဒေတိ၊ တိဟေတုက်-တိဟိတ်ဝိပါက်ကို၊ နဒေတိ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ တသ တသ ကမ္မသ-၏၊ တံတံ သဒိသဝိပါကဒါနမေဝ-ထိုထို မိမိအားလျော်သောအကျိုးကို ပေးခြင်းသည်သာလျှင်၊ ကမ္မနိယာမောနာမ-မည်၏၊ [ကမ္မပစ္စယ သတ္တိကိုပင် ကမ္မနိယာမ ဟုဆိုသည်။]

အပရောပိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ကမ္မသရိက္ခက ဝိပါကဝသေနေဝ-ကံနှင့် အလားတူသော အကျိုး၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ကမ္မနိယာမော-သည်၊ ဟောတိ-ရှိသေး၏၊ တသ-ထို ကမ္မနိယာမကို၊ ဒီပနတ္ထံ-ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဣဒံ ဝတ္ထုံ-ဤ ဝတ္ထုကို၊ ကထေန္တိ-ပြောဟောကြကုန်၏၊ [ဝတ္ထုက သုံးဝတ္ထုရှိသော်လည်း ဂါထာတစ်ခုတည်း၏ ဝတ္ထုဖြစ်သောကြောင့် "ဣဒံ ဝတ္ထုံ"ဟု ဧကဝုစ်ဖြင့် ဆိုသတတ်။] သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓကာလေ-မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ထက်တော်အခါ၌၊ သာဝတ္ထိယာ-သာဝတ္ထိမြို့၏၊ ဒွါရဂါမော-တံခါးအနီး၌ တည်အပ်သောရွာသည်၊ စာယိ-မီးလောင်ပြီ၊ တ တော-ထိုမီးမှ၊ ပဇ္ဇလိတံ-အလျှံတောက်သော၊ တိဏကဋ္ဌံ-မြက်ကရွတ်ခွေသည်၊ ဥဒ္ဓဟိတွာ-တက်၍၊ အာကာသေန-ဖြင့်၊ ဂစ္ဆတော-ပျံသွားသော၊ ကာကဿ-ကျီး၏၊ ဂီဝါယ-လည်ပင်း၌၊ ပဋိမုစ္စိ-စွပ်ပြီ၊ သော-ထိုကျီးသည်၊ ဝိရဝန္တော-မြည်တမ်းလျက်၊ ဘူမိယံ-၌၊ ပတိတွာ-ကျ၍၊ ကာလံ-သေချိန်ကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ။

မဟာသမုဒ္ဒေပိ-မဟာသမုဒ္ဒရာ၌လည်း၊ ဧကော-တစ်စင်းသော၊ နာဝါ-လှေသည်၊ နိစ္စလာ-မလှုပ်သည်(ဟုတွာ)အဋ္ဌာသိ-တည်ပြီ၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ခုသည်၊ နိရုဒ္ဓဘာဝံ-ပိတ်ပင်တားဆည်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ အပသဿန္တော-မတွေ့ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကာဠကဏ္ဏိသလာကံ-သူယုတ်၏ စာရေးတံကို၊ စာရေသုံ-လည် စေကုန်ပြီ၊ (မဲချကြကုန်ပြီ၊) သာ-ထိုကာဠကဏ္ဏိ စာရေးတံသည်၊ နာဝိကသေဝ-လှေသူကြီး၏ပင်၊ ဥပါသိကာယ-ဥပါသိကာမ၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ပတိ-ကျပြီ၊ တတော-ထို့ကြောင့်၊ ဧကိဿာ-တစ်ယောက်သောမိန်းမ၏၊ ကာရဏာ-အကြောင်းကြောင့်၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော လူတို့သည်၊ မာနုဿန္တု-မပျက်စီးပါစေကုန်လင့်၊ ဥဒကေ-၌၊ နံ-ထိုမိန်းမကို၊ ခိပါမ-ပစ်ချကြကုန်စို့၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟံသု-ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ နာဝိကော-လှေသူကြီးသည်၊ ဧတံ-ဤမိန်းမကို၊ ဥဒကေ-၌၊ ပလဝမာနံ-ပေါလောပေါနေသည်ကို၊ ပဿိတုံ-ကြည့်ခြင်းငှါ၊ နသက္ခိဿာမိ-မစွမ်းနိုင်ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဝါလိကာယဋ္ဌ-သဲအိုးကို၊ ဂီဝါယ-လည်၌၊ ဗန္ဓာပေတွာ-ဖွဲ့ချည်စေ၍၊ ခိပါပေသိ-ပစ်ချစေပြီ၊ တခံဏညေဝ-ထိုခဏ၌ပင်၊ နာဝါ-သည်၊ ခိတ္တသရော

ဝိယ–ပစ်အပ်သောမြား၊သည်ကဲ့သို့၊ ပက္ခန္ဒိ–ပြေးသွားပြီ၊ ဧကော–တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခု–သည်၊ လေဏော–လိုဏ်ဌာန်၊ ဝသတိ–နေ၏၊ မဟန္တံ–ကြီးစွာသော၊ ပဗ္ဗတကူဋံ–တောင်ထွတ်သည်၊ ပတ္တိတွာ–ကျ၍၊ ဒ္ဒါရံ–တံခါးပေါက်ကို၊ ပိဒဟိ–ပိတ်မိပြီ၊ တံ–ထိုတောင်ထွင့်သည်၊ သတ္တမေ ဒိဝသေ–ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့၌၊ သယမေဝ–အလိုလိုသာလျှင်၊ အပဂတံ–ကင်းကွာပြီ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသ–အား၊ ဝါ–သည်၊ ဧတဝနေ–၌၊ နိသိဒိတွာ–မူ၍၊ ဓမ္မံ–ကို၊ ကထေန္တသ–မူစဉ်၊ တိဏိ–၃ ပါးကုန်သော၊ ဣမာနိဝတ္ထူနိ–တို့ကို၊ ဧကပ္ပဟာရေ နေဝ–တစ်ပဟိုရ်တည်းဖြင့်သာလျှင်၊ (တစ်ချိန်တည်းဖြင့်သာလျှင်၊) အာရောစေသုံ–လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ သတ္ထာ–သည်၊ တေ–ဤအမှုကို၊ အညေဟိ–အခြားသူတို့သည်၊ နု ကတံ–ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊ တံ–ထိုအမှုသည်၊ တေဟိ–ထိုသူတို့သည်၊ ကတကမ္မမေဝ–ပြုအပ်သော အမှုသာတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့မိန့်တော်မူ၍၊ အတီတံ–လွန်လေပြီးသော ဖြစ်ပုံကို၊ အာဟရိတွာ–ဆောင်တော်မူ၍၊ ဒသေန္တော–ပြတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ အာဟ–ပြီ၊ (ကိ)၊ ကာကော–ကျီးသည်၊ ပုရိမတ္တဘာဝေ–ရှေးဘ၌ဖြစ်သော အတ္တဘောဘ၌၊ မနုဿော–သည်၊ ဟုတွာ, ဧကံ–သော၊ ဒုဋ္ဌဂေါဏံ–ယျက်သော နွားကို၊ (နွားရိုင်းကို၊) ဒမေတုံ–ဆုံးမခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော–သည်၊ (ဟုတွာ)၊ဂီဝါယ–၌၊ ပလာလဝေဏိ–ကောက်ရိုးထုံးကို၊ ဗန္ဓိတွာ–ဖွဲ့၍၊ အဂ္ဂိ–ကို၊ အဒါသိ–ပြီ၊ ဂေါဏော–သည်၊ တေနေဝ–ထိုမီးကြောင့်သာလျှင်၊ မတော–သေရာပြီ၊ ဣဒါနိ–၌၊ တံ ကမ္မံ–ထိုမကောင်းမှုသည်၊ ဧတသ–ဤကျီးအား၊ ဝါ–သည်၊ အာကာသေန–ဖြင့်၊ ဂစ္ဆတောပိ–ပျံသွားပါသော်လည်း၊ မုစ္စိတုံ–လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ၊ နု အဒါသိ–မပေး။

သာပိ ဣတ္ထိ–(ရှေ့ဘစ်ချခံရသော) ထိုမိန်းမသည်လည်း၊ ပုရိမတ္တဘာဝေ–၌၊ ဧကော–တစ်ယောက်သော၊ ဣတ္ထိယေဝ–မိန်းမပင်တည်း၊ ဧကာ–တစ်ကောင်သော၊ ကုက္ကုရော–ခွေးသည်၊ တာယ–ထိုမိန်းမသည်၊ ပရိစိတော–အဖန်ဖန်လေ့ကျက်အပ်သည်၊ (ငယ်ငယ်ကစ၍ မွေးမြူအပ်သည်၊) ဟုတွာ, အရညံ–သို့၊ ဂစ္ဆန္တိယာ–သွားလသော်၊ ဝါ–သွားသော၊ (တာယ–ထိုမိန်းမနှင့်)၊ သဒ္ဓိ–အတူ၊ ဂစ္ဆတိ၊ သဒ္ဓိ ဝေ–အတူသာလျှင်၊ အာဂစ္ဆတိ–ပြန်လာ၏၊ မနုဿာ–တို့သည်၊ ဣဒါနိ–၌၊ အမှာကံ –တို့၏၊ သုနခလုဒ္ဒကော–ခွေးမုဆိုးသည်၊ နိက္ခန္တော–ထွက်သွားပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ ဥပဓ္ဓေန္တိ–ပြောင်းလှောင်ကြကုန်၏၊ သာ–ထိုမိန်းမသည်၊ တေန–ထို ပြောင်လှောင်ခြင်းသည်၊ အဋ္ဌိယမာနာ–နှိပ်စက်အပ်သကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကုက္ကုရံ–ကို၊ နိဝါရေတုံ–ငှါ၊ အသက္ကောန္တီ–သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝါလိကာယဋ္ဌ–သဲအိုးကို၊ ဂီဝါယ–၌၊ ဗန္ဓိတွာ, ဥဒကေ–၌၊ ခိပိ–ပစ်ချပြီ၊ တံ ကမ္မံ–ထိုမကောင်းမှုသည်၊ တဿာ–ထိုမိန်းမအား၊ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ–သမုဒ္ဒရာအလယ်၌၊ မုစ္စတုံ–ငှါ၊ ဝါ–ကို၊ နု အဒါသိ။

သောပိ ဘိက္ခု-ထိ (တောင်ထွတ် အပိတ်ခံရသော) ရဟန်းသည်လည်း၊ ပုရိ မတ္တာဘာဝေ-ဒ္ဒ၊ ဂေါပါလကော-နွားကျောင်းသားသည်၊ ဟုတ္တာ, ဗီလ-တွင်းသို့၊ ပ ဝိဋ္ဌာယ-ဝင်ပြီသော၊ ဂေါဓာယ-ဖွတ်၏၊ သာခါဘင်္ဂမုဋ္ဌိယာ-ချိုးအပ်သော သစ်ခက် ဆုပ်ဖြင့်၊ ဒ္ဒါရံ-အပေါက်ကို၊ ထကေသိ-ပိတ်ပြီ၊ သော-ထိုနွားကျောင်းသားသည်၊ သတ္တမေဒိဝသေ-ဒ္ဒ၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ အာဂန္တွာ-လာ၍၊ ဝိဝရိ-ဖွင့်ပြီ၊ ဂေါဓာ-သည်၊ ကမ္မမာနာ-တုန်လှုပ်လျက်၊ နိက္ခမိ-ထွက်လာပြီ၊ ကရဏာယ-သနားခြင်း ကြောင့်၊ တံ-ထိုဖွတ်ကို၊ နု မာရေသိ-မသတ်၊ တံ ကမ္မံ-ထိုမကောင်းမှုသည်၊တသ-ထိုရဟန်းအား၊ ပဗ္ဗတန္တရံ-တောင်၏အတွင်းသို့၊ ပဝိသိတ္တာ-ဝင်၍၊ နိသိန္နသ-သော၊ (တသ-ထိုရဟန်းအား၊) မုစ္စိတုံ နု အဒါသိ၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊) တိဏိ-နှင့်သော၊ ဣမာနိ ဝတ္ထူနိ-တို့ကို၊ သမောဓာနေတွာ-ပေါင်း တော်မူ၍၊ ဣမံ ဂါထံ-ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။ (ကိံ)။

အန္တလိက္ခေ-ကောင်းကင်ဒ္ဒ၊ (ဌိတော-တည်နေသည်၊ သမာနောပိ-သော်လည်း၊ ပါပကမ္မာ-မကောင်းမှုမှ၊ နု မုစ္စေယ္ယ-မလွတ်နိုင်ရာ၊) သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ-ဒ္ဒ၊ (ဌိတော သ မာနောပိ ပါပကမ္မာ နု မုစ္စေယ္ယ)၊ ပဗ္ဗတာနံ-တို့၏၊ ဝိဝရံ-အခေါင်းသို့၊ ပဝိသ-ဝင်၍၊ [တွာပစ္စည်းကို ယပြု, သျှကိုသပြု, ဒွေဘော်လာ၊] (ဌိတော သမာနောပိ ပါ ပကမ္မာ နု မုစ္စေယ္ယ)၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်ဒ္ဒ၊ ဌိတော-တည်သူသည်၊ ပါပကမ္မာ-မှ၊ မုစ္စေယ္ယ-လွတ်ရာ၏၊ သော ဧဂတိပဒေသော-ထိုလောကအရပ်သည်၊နု ဝိဇ္ဇတေ-မရှိ၊ ဣတိ, အာဟ-ပြီ။ [ဧဂတိသဒ္ဒါ ပထဝီ၏ ပရိယာယ်ဖြစ်ပါသော်လည်း ဤနေ ရာဒ္ဒ လောက၏ပရိယာယ် ဟုမှတ်ပါ၊ ဧဂတိပဒေသောတိ လောကပဒေသော၊-ဌိကာ၊] အယံပိ-ဤကံ၏ အလားတူ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း၊ ကမ္ဓ နိယာမောယေဝ နာမ-ကမ္ဓနိယာမမည်သည်သာတည်း၊ အညာနိပိ-အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧဝရူပါနိ-ကုန်သော၊ ဝတ္ထူနိ-တို့ကို၊ ကထေတဗ္ဗာနိ-ပြောဟော ထိုက်ကုန်၏၊ [သာမာဝတီ အမှုးရှိသော မောင်းမတို့၏ မီးလောင်ခံရခြင်း, ခုဇ္ဇုတ္တ ရာ၏ခါးကုန်းရခြင်း, လကုဏ္ဍက ဘဒ္ဒိယထေရ်၏ ပုနေရခြင်းစသော ဝတ္ထုများကို ဟော်ပြကြပါလေ၊ ထိုဝတ္ထုများကို ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ, အပ္ပမာဒဝဂ် သာမာဝတီ ဝတ္ထု စသည်ဒ္ဒလည်းကောင်း, ပဏ္ဍိတဝဂ် လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယထေရ်ဝတ္ထုစသည်ဒ္ဒ လည်းကောင်း ရှုပါ။]

ပန-ကား၊ (ကမ္ဓနိယာမမှတစ်ပါး, ဓမ္ဓနိယာမကား၊) ဗောဓိသတ္တာနံ-ဘုရား အလောင်းတော်တို့၏၊ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏေ-ပဋိသန္ဓေ ယူရာအခါဒ္ဒ လည်းကောင်း၊ မာတု ကုစ္ဆိတော-မယ်တော်ဝမ်းမှ၊ နိက္ခမနေ-ထွက်တော်မူရာအခါဒ္ဒ လည်းကောင်း၊ (ဖွားတော်မူရာ အခါဒ္ဒလည်းကောင်း၊) (အဘိသမ္ဗောဓိယံ-အလုံးစုံသော တရားတို့ ကို သိတော်မူရာ အခါဒ္ဒလည်းကောင်း၊ (ဘုရားဖြစ်တော်မူရာ အခါဒ္ဒလည်းကောင်း၊)

တထာဂတသ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဓမ္မစက္ကပ္ပတ္တနေ-ဓမ္မစက္ကပ္ပတ္တေနသုတ်ကို ဟောတော်မူရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ အာယုသင်္ခါရသ-အာယုသင်္ခါရကို၊ (ဇီဝိတိန္ဒြေကို ပြုစိမ်တတ်သော၊ ဖလသမာပတ်ကို၊) သြသဇ္ဇနေ-စွန့်လွှတ်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း၊ ပရိနိဗ္ဗာနေစ-ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း၊ ဒသ သဟဿ စက္ကဝါဠကမ္မန်-တစ်သောင်းသော စကြဝဠာ၏ တုန်လှုပ်ရခြင်းသည်၊ ဓမ္မနိယာမော နာမ-၏၊ (သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် ဓမ္မလျှင် အရင်းခံရှိသော ပဋိသန္ဓေ ဓမ္မစသည်တို့၏ တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်ကို တုန်လှုပ်စေခြင်း၌မြဲသော အစွမ်းမည်၏။)

ပန-ကား၊ (ဓမ္မနိယာမမှတစ်ပါး, စိတ္တနိယာမကား၊) အာရမဏော-သည်၊ ပသာဒေ-ကို၊ ဃဋ္ဋေတော-ထိခိုက်အပ်သော်၊ တွဲ-သည်၊ ဝါ-က၊ အာဝဇ္ဇန်နာမ-အာဝဇ္ဇန်းမည်သော စိတ်သည်၊ ဟောဟိ-လော၊ ပေ၊ တွဲ, ဇဝန်နာမ-သည်၊ ဟောဟိ၊ ဣတိ-သို့၊ ကောစိ-သော၊ ကတ္တာဝါ-ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်သူသည်လည်းကောင်း၊ ကာရေတာဝါ-သူတစ်ပါးကို ပြုလုပ်စေတတ်သူသည်လည်းကောင်း၊ နတ္ထိ၊ ပန-အနွယကား၊ အတ္တနော-၏၊ ဓမ္မတာယဝေ-ဓမ္မတာအားဖြင့်ပင်၊ (ထုံးစံအားဖြင့်ပင်၊) အာရမဏေန-သည်၊ ပသာဒသ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ဃဋ္ဋိတကာလတော-ထိခိုက်အပ်ရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာ-၍၊ ကြိယမနောဓာတုစိတ္တံ၊ ကြိယမနောဓာတ်စိတ်သည်၊ (ပဋ္ဌဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်၊) ဘဝံ-ကို၊ အာဝဇ္ဇေတိ-လည်စေ၏၊ စက္ခုဝိညာဏံ-သည်၊ ဒဿနကိစ္စံ-မြင်ခြင်းကိစ္စကို၊ သာဓေတိ-ပြီးစေ၏၊ ဇဝန်-သည်၊ အာရမဏရသံ-ကို၊ အနုဘဝတိ-ခံစား၏၊ ဣတိအယံပိ-ဤနိယာမသည်လည်း၊ စိတ္တနိယာမောနာမ-မည်၏၊ (စိတ်တို့၏ မိမိဆိုင်ရာကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၌ မြဲသောအစွမ်းသတ္တိမည်၏၊) ဣဓ-ဤစိတ်အစဉ်ကို ပြရာ၌၊ အယံ-ဤစိတ္တနိယာမကို၊ အဓိပ္ပေတော-အလိုရှိအပ်၏။

[ဤပြခဲ့သော စိတ်အစဉ်ကား သောမနဿသဟဂုတ် တိဟိတ်အသင်္ခါရိကကုသိုလ်ကံကြောင့် ဝိပါက်စိတ်တို့၏ ဖြစ်ပုံကို ပြသော အစဉ်တည်း၊ ယခုအခါ၌ သောမနဿသဟဂုတ် တိဟိတ်သသင်္ခါရိကကုသိုလ်ကံ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ကံတို့ကြောင့် ဝိပါက်စိတ်တို့၏ ဖြစ်ပုံအစဉ်ကို ပြလို၍ "သသင်္ခါရိကတိဟေတုက ကုသလေနာပိ"စသည်မိန့်၊] သသင်္ခါရိကတိဟေတုက ကုသလေနာပိ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာသဟဂတေဟိ-နှင်သော၊ အသင်္ခါရိက သသင်္ခါရိက ကုသလစိတ္တေဟိပိ-တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကမ္မေ-ကို၊ အာယူဟိတေ-သော်၊ တံ သဒိသ ဝိပါကစိတ္တေဟိ-ထိုကံနှင့်တူသော ဝိပါက်စိတ်တို့ဖြင့်၊ အာဒိနာယ-ယူအပ်ပြီးသော၊ ပဋိသန္ဓိယာ-၌၊ သေဝနယော-တည်း။

ပန-အထူးကား၊ ဥပေက္ခာသဟဂတဒွယေ-ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အသင်္ခါရိ သသင်္ခါရိ ၂ ပါးအပေါင်း၌၊ ပဌမ-စွာ၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမဏာဝသေန-ဖြင့်၊ ပဝတ္တိ-ဖြစ်

ပုံကို၊ ဒဿေတွာ–ပြပြီး၍၊ ပစ္ဆာ–နောက်မှ၊ ဣဋ္ဌာရမဏာဝသေန–ဖြင့်၊ (ပဝတ္တိ–ဖြစ်ပုံကို၊) ဒဿေတဗ္ဗာ–ပြထိုက်၏၊ [သောမသဿတုန်းက ဣဋ္ဌာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ပုံကို ရှေးဦးစွာပြ၍, ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပုံကိုနောက်မှပြခဲ့၏၊ ဤဌဉပေက္ခာ သဟဂုတ်က ဖြစ်သောကြောင့် ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပုံကို ရှေးဦးစွာပြ၍, ဣဋ္ဌာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ပုံကို နောက်မှပြအံ့ဟုဆိုလိုသည်။] ဧဝံပိ–ဤသို့လည်း၊ ဧကေကသ္မိံ–သော၊ ဒ္ဝါရေ–၌၊ ဒ္ဝါဒသ ဒ္ဝါဒသ–၁၂ ပါး ၁၂ ပါးသောဝိပါက်တို့သည်၊ ဟုတ္တာ သမသင်္ခီ ဟောန္တိ၊ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန–အားဖြင့်၊ သောဠသ ဝိပါကစိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

ဣမသ္မိံ ဌာနေ–ဤ ၁၆ ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့ကို ပြရာဌာနင်၌၊ ပဋ္ဌဉ္စဏ္ဍိယန္တေါပမ်ံနာမ–၅ ပါးသော ကြည့်ယန္တရား ဥပမာမည်သည်ကို၊ ဂဏ္ဌိသု–ရှေးဆရာတို့ ယူကြကုန်ပြီ၊ [ကြည့်သောအခါ ကြရည်ကျဖို့ရန် ကျည်တောက် (ပြွန်တံ)ကလေး ပါသောကြောင့် ထိုယန္တရားကို "နာဠိယန္တ"ဟု ခေါ်ဟန်တူသည်။] ကိရ–ချဲ့၊ ဥစ္ဆုပိဋ္ဌနသမယေ–ကြည့်ရာအခါ၌၊ ဧကသ္မာ–တစ်ခုသော၊ ဂါမာ–မှ၊ ဧကာဒသ–တစ်ကျိပ်တစ်ယောက်ကုန်သော၊ ယန္တဝါဟာ–ယန္တရားကို ဆောင်နိုင်သူတို့သည်၊ (ကြည့်တတ်သူတို့သည်၊) နိက္ခမိတွာ–ထွက်၍၊ ဧကံ–တစ်ခုသော၊ ဥစ္ဆဝါဋံ–ကြိုခင်းကို၊ ဒိသ္မာ–မြင်၍၊ တဿ–ထိုကြိုခင်း၏၊ ပရိပဏ္ဍဘာဝံ–ရင့်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥ တွာ–၍၊ ဥစ္ဆသာမိကံ–ကြိုခင်းရှင်ကို၊ ဝါ–သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ–ချဉ်းကပ်၍၊ မယံ–ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ယန္တဝါဟာ–ယန္တရားကို ဆောင်နိုင်သူတို့ပါတည်း၊ (ကြည့်သူတို့ပါတည်း၊) ဣတိ–သို့၊ အာရောစေသုံ–ပြောကြကုန်ပြီ၊ သော–ထို ကြိုခင်းရှင်သည်၊ အဟံ–ကျွန်ုပ်သည်၊ တုမှေယေဝ–သင်တို့ကိုသာ၊ ပရိယေသာမိ–ရှာနေပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ပြော၍၊ ဥစ္ဆသာလံ၊ ကြည့်ရုံသို့၊ (ကြည့်စက်သို့၊) တေ–ထိုလူတို့ကို၊ ဂဟေတွာ–ခေါ်၍၊ အဂမာသိ–သွားပြီ၊ တေ–ထို တစ်ကျိပ်တစ်ယောက်သော လူတို့သည်၊ တတ္ထ–ထိုကြိုတင်းကုပ်၌၊ နာဠိယန္တံ–ကြည့်ယန္တရားကို၊ သဇ္ဇေတွာ–ပြင်ဆင်ပြီး၍၊ မယံ–ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဧကာဒသဧနာ–တစ်ကျိပ်တစ်ယောက်သော လူတို့သာတည်း၊ အပရံပိ–ကျွန်ုပ်တို့မှ အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဧကံ–တစ်ယောက်သော လူကို၊ လဒ္ဓုံ–ရခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ–သင့်ပါ၏၊ ဝေတနေန–နေ့စာရိက္ခာဖြင့်၊ ဂဏှထ–ခေါ်ယူပါကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ အာဟံသု–နှံပြီ။

ဥစ္ဆသာမိကော–ကြိုခင်းရှင်သည်၊ အဟမေဝ–ကျွန်ုပ်သည်သာလျှင်၊ သဟာယော–အဖော်သည်၊ ဘဝိဿာမိ–ဖြစ်ပါအံ့၊ ဣတိ–ပြော၍၊ ဥစ္ဆုံ–ကြိုတို့ဖြင့်၊ သာလံ–ကြည့်ရုံကို၊ (ကြည့်စက်ရုံကို၊) ပူရာပေတွာ–ပြည့်စေ၍၊ တေသံ–ထိုတစ်ကျိပ်တစ်ယောက်သောလူတို့၏၊ သဟာယော–သည်၊ အဟောသိ–ပြီ၊ တေ–ထိုတစ်ကျိပ် ၂ ယောက်သော လူတို့သည်၊ အတ္တနော–အတ္တနော–၏၊ ကိစ္စာနိ–တို့ကို၊ ကတွာ, ဟ

ဏိတပါတေနေ၀–တင်လဲ၏ကျက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ (တင်လဲဖြစ်ရုံ ကျက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင်၊) ဥစ္ဆရသေ–ကြိုရည်သည်၊ ပက္ကေ–ကျက်ပြီးလသော်၊ ဂုဠဗန္ဓကေန–တင်လဲ ဖွဲ့တတ်သူသည်၊ (ထန်းလျက်, ကြဲသကာလုပ်တတ်သူသည်၊) ဗဒ္ဓေ–ဖွဲ့အပ်ပြီးသော်၊ (ကြဲသကာ အလုံးအခဲလုပ်အပ်ပြီးသော်၊) ဥစ္ဆုသာမိကေန–ကြိုခင်းရှင်သည်၊ တုလယိတ္တာ–ချိန်၍၊ ဘာဂေသု–အဖို့တို့ကို၊ ဒိန္နေသု–ပေးအပ်ပြီးကုန်လသော်၊ အတ္တနော အတ္တနော–၏၊ ဘာဂံ–အဖို့ကို၊ အာဒါယ–ယူ၍၊ ဥစ္ဆုသာလံ–ကြည်ညစ်စက်ရုံကို၊ သာမိကဿ–ဥစ္စာရှင်၏လက်၌၊ ပဋိစ္ဆာပေတ္တာ–လက်ခံစေပြီး၍၊ (အပ်နှံပြီး၍၊) ဒေတေနေ၀ ဥပါယေန–ဤနည်းဖြင့်ပင်၊ အပရာသုပိ–အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စတူသု–နှ်သော၊ သာလာသု–ကြည်ညစ်စက်ရုံတို့၌၊ (ကြိုစက်တို့၌၊) ကမ္မံ–အလုပ်ကို၊ ကတ္တာ–ပြုလုပ်ပြီး၍၊ ပက္ကမိ'သု–ဖဲသွားကုန်ပြီ၊ [ပတိရှေးရှိသော ဣသုဓာတ်ဖြင့် "ပတိစ္ဆန–လက်ခံခြင်း"ဟု ဖြစ်၏၊ ဏာပေပစ္စည်းသက်လျှင် "ပဋိစ္ဆာပေ"ဟု ဖြစ်၍ "လက်ခံစေ,အပ်နှင်း"ဟု အနက်ထွက်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤ၌လည်း "ပဋိစ္ဆာပေတ္တာ"သာ ပါ၌မှန်တည်း၊ ပဋိစ္ဆာဒေတ္တာကား ပါ၌ပျက်။]

တတ္ထ–ထိုဥပမာ စကားရပ်၌၊ ပဌယန္တ သာလာဝိယ–၅ လုံးသော ကြည်ညစ်စက်ရုံတို့ကဲ့သို့၊ (တထာ) ပဌ–၅ ပါးကုန်သော၊ ပသာဒါ–တို့ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ–နှ်၏၊ ပဌ–၅ ခုကုန်သော၊ ဥစ္ဆုဝါဋာဝိယ–ကြိုခင်းတို့ကဲ့သို့၊ (တထာ) ပဌ–နှ်သော၊ အာရမဏာနိ–တို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ)၊ ဧကာဒသ–တစ်ကျိပ်တစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဝိစရဏကယန္တ ဝါဟာဝိယ–ထိုထို စက်ရုံသို့ လှည့်လည်လျက် ယန္တရားကို ဆောင်သူတို့ကဲ့သို့၊ (ကြည်ညစ်စက်ကို ဆောင်သူတို့ကဲ့သို့၊တထာ) ဧကာဒသ–တစ်ဆယ့်တစ်ပါးကုန်သော၊ ဝိပါကစိတ္တာနိ–တို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ)၊ [ကုသလဝိပါက် သမ္မဋ္ဌိန်း ၁, သန္တီရဏ ၂, တဒါရုံ မဟာဝိပါက် ၈–အားဖြင့် ပေါင်း ၁၁–ပါးတည်း၊] ပဌ–၅ ယောက်ကုန်သော၊ ဥစ္ဆု သာလာယာမိနောဝိယ–ကြိုစက်ရုံပိုင်ရှင်တို့ကဲ့သို့။ (တထာ) ပဌဝိညာဏာနိ–တို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ)၊ ပဌမကသာလာယ–ပဌမကြိုစက်ရုံ၌၊ သာမိကေန– ကြိုစက်ရုံပိုင်ရှင်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဒ္ဝါဒသန္နံ–တစ်ကျိပ် ၂–ယောက်ကုန်သော၊ ဧနာနံ–တို့၏၊ ကေတောဝ–တစ်ပေါင်းတည်းသာလျှင်၊ ဟုတ္တာ, ကတကမ္မာနံ–ပြုအပ်ပြီးသော အလုပ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဘာဂဋ္ဌဟဏကာလောဝိယ–အဖို့ကိုယူရာအခါကဲ့သို့၊ (တထာ) ဧကဒသန္နံ–နှ်သော၊ ဝိပါကစိတ္တာနံ–တို့၏၊ စက္ခုဝိညာဏေန–နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ဧကတော ဟုတ္တာ, စက္ခုဒ္ဒါရေ–၌၊ ရူပါရမဏော–၌၊ သကသကကိစ္စ ကရဏကာလော–မိမိ မိမိ ကိစ္စကို ပြုရာအခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ သာလာသာမိကဿ–ကြိုစက်ရုံပိုင်ရှင်၏၊ သာလာယ–ကြိုစက်ရုံကို၊ သမ္ဘဋ္ဌန ကာလောဝိယ–လက်ခံရာ အခါကဲ့သို့၊ (တထာ)စက္ခုဝိညာဏဿ–၏၊ ဒ္ဝါရသင်္ခါတအကရဏ–သောတဒ္ဝါရ စသည်သို့ ပြောင်းရွှေ့မှုကို မပြုခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) [သမ္ဘဋ္ဌိန်းစသည်တို့ အခြားအခြား ဒ္ဝါရသို့ပြောင်းရွှေ့သော်လည်း

စက္ခုဝိညာဉ်၏ မပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ကြည်လွှာသမားတို့က အခြားအခြားစက်ရုံသို့ ပြောင်းရွှေ့သော်လည်း ကြိုစက်ရုံပိုင်ရှင်၏ အခြားအခြား စက်ရုံသို့ မပြောင်းရွှေ့ခြင်းသည် တူသည်-ဟူလို။]

ဒုတိယ (သာလာယ)-ဒုတိယ ကြည်လွှာစက်ရုံ၌၊ ပေ၊ တတိယ (သာလာယ)၌၊ ပေ၊ စတုတ္ထ (သာလာယ)-၌၊ ပေ၊ ပဋ္ဌမသာလာယ-၌၊ ဒွါဒသန္တံ-တစ်ကျိပ် ၂ ယောက်သော လူတို့၏၊ ဧကတော ဟုတ္ဝာ, ကတ္တကမ္မာနံ-ပြုအပ်ပြီးသော အလုပ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဘာဂဋ္ဌဟဏကာလောဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ) ဧကာဒသန္တံ-ကုန်သော၊ ဝိပါကစိတ္တာနံ-တို့၏၊ ကာယဝိညာဏေန-နှင့်၊ သဒ္ဒီ, ဧကတော၊ ပေ၊သကသက ကိစ္စကရဏကာလော-ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ [ဒုတိယ သောတဝိညာဉ်, စတုတ္ထ ဓိဝါဝိညာဉ်တို့နှင့်တကွ ဖြစ်ပုံကို ပေယျာလမ္ပြုပ်၍, နောက်ဆုံး ဝိညာဉ်အတွက် "ကာယဝိညာဏေန သဒ္ဒီ" စသည်ဖြင့် ဆိုသည်၊] သာလာသာမိကဿ-၏၊ သာလာယ-ကို၊ သမ္ဘဋ္ဌနကာလောဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ) ကာယဝိညာဏဿ-၏၊ ဒွါရသင်္ခါတေ အကရဏံ-ဒွါရတစ်ပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့မှုကို မပြုခြင်းကို၊ [ရှေ့၌ "ပဋ္ဌပသာဒါ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ"ဟု ရှိခဲ့၏၊ ဤ၌ "ဝေဒိတဗ္ဗံ"ဟု ရှိသောကြောင့် ရှေ့နောက်မည်၊ အကရဏံ တွင်အပြီးသတ်ရာမှ စပ်ပုဒ်မရှိသောကြောင့် "ဝေဒိတဗ္ဗံ"ဟု ထည့်ထားကြဟန်တူသည်၊] ဘဂ္ဂေါ၀တာ-ဖြင့်၊ တိဟေတုကကမ္မေန၊ ပေ၊ ဟောတိတိ၀ါရော-ဟူသော ၀ါရကို၊ ကထိတော-ဆိုအပ်ပြီ၊(ဆိုပြီးပြီ၊) ပန-ဆက်၊ တေန-ထို တိဟိတ်ကံကြောင့်၊ ယာ ဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိ-သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်၏၊ သာ-ထိုဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေသည်၊ ပဋိဋ္ဌနာ၀-ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်သာလျှင်၊ ဟုတ္ဝာ, ဂတာ-သွားပြီ။

ဘဂ္ဂေါ၀တာ၊ ပေ၊ ဂတာ။ ။ဟောတုကိတ္တန အစ၌ "တိဟေတုကကမ္မေန ပဋိသန္ဓိတိ ဟေတုကာပိ ဒုဟေတုကာပိ"ဟု စကား ၂-ရပ်ပြခဲ့ရာ၀ယ် "တိဟေတုကာပိ ဟောတိ" တိုင်အောင် အကျယ်ပြန့်ပြီးပြီ၊ ဒုဟေတုကာပိ အတွက်ကား အကျယ်မပြတော့ဘဲဖုံးလွှမ်း၍သွားပြီ၊ ယခုကာလ ပေယျာလမ္ပြုပ်ခြင်းမျိုးတည်း။

ဆက်ဦးအုံ့။ ။ဤသို့ပြုရာ၌ နာဠိယန္တ ဥပမာ၀ယ် လူပေါင်း တစ်ကျိပ် ၂-ယောက် ပြုလုပ်ရပုံကို ပြခြင်းသည် စက္ခုစသော ဒွါရတစ်ပါး၌ ဝိပါက်စိတ်ပေါင်း ၁၂-ပါးဖြစ်ခြင်းနှင့် တူ၏၊ ဤသို့သာ တူသည်၊ လူပေါင်း တစ်ကျိပ် ၂-ယောက်သည် ကြည်လွှာမှုကိစ္စ တစ်ခုကိုသာ ပြုသကဲ့သို့ ဝိပါက်စိတ် ၁၂-ကား ကိစ္စတစ်ခုကိုသာ ပြုကြသည် မဟုတ်, ဒဿနကိစ္စ, သမ္ပဋိစ္ဆနကိစ္စစသော ဆိုင်ရာကိစ္စကို အသီးသီး ပြုကြသည်။ [ဒွါဒသဟိ၀ါဟေတဗ္ဗာ နာဠိယန္ဓောပမာ နဲ ဒွါဒသန္တံ စိတ္တာနံ ဧကသ္မိံ ဒွါရေ ဧကာရမဏာ သဟ ကိစ္စကရဏာ၀သေန ဝုတ္တာ၊ အထ ခေါ ဒွါဒသန္တံ ဧကသ္မိံ ဒွါရေ သကိစ္စကရဏာ မတ္တာ၀သေန၊-ဋီကာ။]

[ဟေတုကိတ္တနအခန်းဌ် "ဒုဟေတုကေန ဒုဟေတုကာပိ ဟောတိ" စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့သော ဝါရကို ပြလိုရ်ှ "ဣဒါနိ" စသည်မိန့်၊] ဣဒါနိ-ဌ်၊ ဒုဟေတုကကမ္မေန၊ ပေ၊ ပဋိသန္ဓိ ဟောတိတိ ဝါရော-ဟူသော ဝါရကို၊ ကထေတဗ္ဗော-၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဒုဟေတုကေန-ဒွိဟိတ်ဖြစ်သော၊ သောမနဿ၊ ပေ၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ကမ္မေ- ကို၊ အာယူဟိတေ-သော်၊ တံသဒိသေနေ၀-ထိုကံနှင့်တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဒု ဟေတုကဝိပါကစိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ-ယူအပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝုတ္တနယေနေ၀-ဖြင့်ပင်၊ ["ဂဗ္ဘာ၀ါသတော နိက္ခမိတ္တာ သံ၀ရာသံ၀ရေ"စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်၊] စက္ခုဒ္ဒါရေ-ဌ်၊ ဣဋ္ဌာရမဏော-သည်၊ အာပါတ်-သို့၊ အာဂတော-သော်၊ တယော-နှစ်သော၊ မောဃ၀ါရာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဒုဟေတု၊ ပေ၊ ဧ၀နှာ၀သာနေ-ဒွိဟိတ်သောမနဿသဟဂုတ် အသင်္ခါရိကဇော၏ အဆုံးဌ်၊ တံသဒိသမေ၀-ထိုဇောနှင့်တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ မူလဘ၀ံ်သင်္ခါတံ-မူလဘ၀င်ဟု ဆိုအပ်သော၊ တဒါရမဏံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ သသင်္ခါရိ ကဧ၀နှာ၀သာနေ-ဌ်၊ တံသဒိသမေ၀-ထိုဇောနှင့်တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အာဂန္တုကဘ၀ံ်သင်္ခါတံ-သော၊ တဒါရမဏံ (ဟောတိ)၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမဏော-ဌ်၊ ဒ္ဝိန္နံ-နှစ်သော၊ ဥပေက္ခာသဟဂဧ၀နှာနံ-တို့၏၊ အာ၀သာနေ-ဌ်၊ တာဒိသာနေ-ဌ်၊ တာ ဒိသာနေ၀-ထိုဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဇောနှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွေ-နှ် သော၊ တဒါရမဏာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

ဣ၀-ဤဒွိဟိတ်ကံကြောင့် ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေနေရာဌ်၊ ဧကေကသ္မိံ ဒ္ဝါရေ-ဌ်၊ အဌအဌ-၈ ပါး ၈ ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့ကို၊ ကတ္တာ, သမ စတ္တာလီသ စိတ္တာနိ-အတိက္ကဲ ၄၀ သောစိတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [ဒွိဟိတ်ကံကြောင့် ဉာဏသမ္ပယုတ် ဝိပါက်များ မဖြစ်သောကြောင့် "အဌ အဌ" ဟုဆိုသည်။] ပန-ဆက်၊ အဂ္ဂဟိ တဂ္ဂဟဏေန-အားဖြင့်၊ စက္ခုဒ္ဒါရေ-ဌ်၊ အဌ-၈ ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့လည်းကောင်း [စက္ခုဝိညာဏ် ၁, သမ္ပဋိစ္ဆိန်း ၁, သန္တီရဏ ၂, မဟာဝိပါက် တဒါရုံ ၄ အားဖြင့် ၈ ပါးတည်း။] သောတ၊ ပေ၊ ကာယဝိညာဏာနိ-ဟူကုန်သော၊ စိတ္တာရိ-၄ ပါးသောစိတ်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒ္ဝါဒသ-၁၂ ပါးသောစိတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧ၀ံ-သို့၊ ပ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အမ္မောပမ ပဋ္ဌနိယာမကထာ-အမ္မောပမကထာ, ပဋ္ဌနိယာမကထာတို့သည်၊ ပါကတိကာ၀ေ-ပင်ကိုယ်အတိုင်းဖြစ်ကုန်သည်သာ၊ [ရှေးနည်းနှင့်တူသည်-ဟူလို၊] ဒုဟေတုက၊ ပေ၊ ဝိပါကေန-ဒွိဟိတ်ဖြစ်သော ကြွင်းသောစိတ် ၃ ပါးအပေါင်းနှင့်တူသော ဝိပါက်ဖြင့်၊ [ဒွိဟိတ်ဝိပါက် ၄-ခုတွင် သောမနဿသဟဂုတ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် အသင်္ခါရိကမှကြွင်းသော ကျန်ဒွိဟိတ်ဝိပါက် ၃ ပါးကို ဆိုသည်။] ဂဟိတပဋိသန္ဓိကေပိ-ယူအပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဌ်လည်း၊ ဧသေ၀နယော၊ ပန-အထူးကား၊ ဇတ္တု-ဤ ဒွိဟိတ်ကံကြောင့် ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေကို

ပြရာဝါရဋ္ဌ၊ ယန္တ ဝါဟောပမာယ-ယန္တ ဝါဟောပမာဋ္ဌ၊ သတ္တ-ခုနှစ်ယောက်ကုန်သော ယန္တ ဝါဟာ-ယန္တ ရားကို ဆောင်နိုင်သူတို့သည်၊ (ကြည့်စစ်တတ်သူတို့သည်၊) (ဟောန္တိ) တေဟိ-ထိုခုနှစ်ယောက်သော ကြည့်စစ်တတ်သူတို့သည်၊ တတ္ထ-ထိုကြည့်စစ် စက်ရုံ၌ ယန္တေ နာမ-ယန္တ ရားမည်သည်ကို၊ သဒ္ဓိတေ-ပြင်ဆင်အပ်ပြီးသော်၊ သာ လာသာမိကံ-ကြွစက်ပိုင်ရှင်ကို၊ အဋ္ဌမံ-ဈယောက်မြောက်ကို၊ ကတ္တာ, ဝုတ္တနယာနေ သာရေန-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းသို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်၊ ယောဇနာ-ယုဉ်စေခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ [ရှေးနည်း၌ ၁၂ ယောက်ပြခဲ့၏၊ ဤနောက်နည်း၌ကား ဒွိဟိတ်ကံ ကြောင့် တိဟိတ်ဝိပါက် မဖြစ်ရကား ရှစ်ယောက်ကိုသာ ဥပမာပြသည်။] တ္တောဝ တာ-ဖြင့် ဒုဟေတုကမ္မေန၊ ပေ၊ ဟောတိတိဝါရော-ဟူသော ဝါရကို၊ ကထိတော-ပြီ၊ [ရှေ့၌ "ဒုဟေတုကေန"ဟု ရှိခဲ့၏၊ ဒုဟေတုက ကမ္မေန ဟုမရှိခဲ့။]

ဣဒါနိ-ဒွိဟိတ်ကံကြောင့် ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကထာ-အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကို ဆိုရာဆိုကြောင်း စကားသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဝါ-ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဟိ-ချဲ့၊ စတုန္နံ-နှစ်သော၊ ဒုဟေတုကကုသလစိတ္တာနံ-တို့တွင်၊ အညတရေန-တစ်ပါးပါးသောစိတ်ဖြင့်၊ ကမ္မေ-ကို၊ (ဒွိဟိတ်သြမဂကံကို၊) အာယူဟိတေ-သော်၊ ကုသလဝိပါက၊ ပ၊ စိတ္တေန-ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဟိတ်မနောဝိညာဏဓာတ်စိတ်ဖြင့်၊ (ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တီရဏစိတ်ဖြင့်၊) ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ-ယူအပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပဋိသန္ဓိ-သည်၊ ကမ္မသဒိသာ-ကံနှင့်တူ၏၊ ဣတိ-သို့၊ နု ဝတ္တဗ္ဗာ-မဆိုထိုက်၊ ဟိ-မှန်၊ ကမ္မံ-သည်၊ ဒုဟေတုကံ-ဒွိဟိတ်ကံတည်း၊ (ဒွိဟိတ်သြမဂကံတည်း၊) ပဋိသန္ဓိ-သည်၊ အဟေတုကာ-အဟိတ်တည်း၊ တဿ-ထိုအဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နေရသူ၏၊ ဝါ-သည်၊ ဝုမိပ္ပတ္တဿ-ကြီးပွားခြင်းသို့ရောက်လသော်၊ ["ဂဗ္ဘာဝါသတော နိက္ခမိတွာ၊ ပေ၊ ဥပဂတဿ"ဟု ဆိုခဲ့ပြီးသောစကားကိုပင် ချုံးပြီ "ဝုမိပ္ပတ္တဿ"ဟုဆိုသည်။] စက္ခုဒ္ဒါရေ-၌၊ ဣဋ္ဌမဗ္ဗတ္ထာရမဏေ-သည်၊ အာပါတံ-သို့၊ အာဂတေ-သော်၊ ပုရိမနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ တယော မောယဝါရာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပန-ကား၊ စတုန္နံ-နှစ်သော၊ ဒုဟေတုကကုသလစိတ္တာနံ-တို့တွင်၊ အညတရဝေနဿ-တစ်ပါးပါးသောစေ၏၊ ပရိယောသာနေ-၌၊ အဟေတုကစိတ္တံ-သည်၊ တဒါရမဏဘာဝေန-တဒါရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တံ-ထိုစိတ်သည်၊ မူလဘဝံ-

---

စတုန္နံပန၊ ပေ၊ ပတိဋ္ဌာတိ။ ။အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော ဒွိဟိတ်ကုသိုလ်ကံနှင့် တူသော ဒွိဟိတ်စေ၏ အခြားမဲ့၌ အဟိတ်တဒါရုံကို ပြလိုသောကြောင့် "စတုန္နံ၊ ပေ၊ ပတိဋ္ဌာတိ" ဟုမိန့်သည်၊ ဤသို့ ဒွိဟိတ်စေ၏အခြားမဲ့၌ အဟိတ်တဒါရုံကို ပြထားသော်လည်း

မူလဘဝင်လည်းကောင်း၊ (မူလ ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်တူသောဘဝင်လည်းကောင်း၊) တဒါရမဏ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ နာမာနိ လဘတိ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဇော-ဤစကျွန်ုပ်ခဲ့၊ စကျွပ်ညာဏ-လည်းကောင်း။ သမ္ပဋိစ္ဆန်၊ လည်းကောင်း။ ဥပေက္ခာ သဟဂတ သန္တီရဏ-လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာသဟဂတမေဝ-ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ပင်ဖြစ်သော၊ တဒါရမဏံပိ-တဒါရုံလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တေသု-ထိုသန္တီရဏ, တဒါရုံ ၂ မျိုးတို့တွင်၊ ဧကံ-တစ်မျိုးကိုသာ၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ဂဏန္တု ပဂါနိ-ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သောစိတ်တို့သည်၊ တီဏေဝ-၃ ပါးတို့သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ [ကိစ္စ ၄ ကိစ္စရှိသော်လည်း စိတ်အရေအတွက်မှာ ၃ မျိုးသာ။]

ပန-ကား၊ ဣဋ္ဌာရမဏော-၌၊ (ဣဋ္ဌမရေတွာရုံမှတစ်ပါး ဣဋ္ဌာရုံ၌၊) သန္တီရဏံပိ-သည်လည်းကောင်း၊ တဒါရမဏံပိ-သည် လည်းကောင်း၊ သောမနဿသဟဂတမေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဧတေသု-ဤ သန္တီရဏ တဒါရုံ ၂ မျိုးတို့တွင်၊ ဧကံ-တစ်မျိုးကိုသာ၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ပုရိမာနိ-ကုန်သော၊ တီဏိ-၃ ပါးတို့သည်၊ (၃ ပါးတို့က၊) စတ္တာရိ-၄ ပါးတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ပဌသု-ကုန်သော၊ ဒွါရေသု-တို့၌၊ စတ္တာရိ စတ္တာရိ-၄ ပါး ၄ ပါးတို့ကို၊ ကတ္တာ, ကောယ၊ ပေ၊ အာယူဟိတော-သော်၊ ဝိသတိ-၂၀ သော၊ ဝိပါကစိတ္တာနိ-တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏောနပန-အားဖြင့်ကား၊ စကျွဒ္ဒါရေ-၌၊ စတ္တာရိ-၄ ပါးတို့လည်းကောင်း။ သောတ၊ ပေ၊ ဝိညာဏာနိ-သောတဝိညာဉ်, ဃာနဝိညာဉ်, ဇိဝှါဝိညာဉ်, ကာယဝိညာဉ်ဟူကုန်သော၊ စတ္တာရိ-၄ ပါးတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ-ဤသို့၊ အဋ္ဌ-၈ ပါးသောစိတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣဒံ-ဤ ၈ ပါးသော စိတ်သည်၊ အဟေတုကဒ္ဒကံနာမ-မည်၏၊ ဣဒံ-ဤအဟေတုကဒ္ဒကကို၊ မနုဿလောကေန-လူ့လောကဖြင့်၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပြီ။

ပန-ကား၊ စတူသု-နိ်သော၊ အပါယေသု-တို့၌၊ ပဝတ္တေ-ပဝတ္တိ အခါ၌၊ လဗ္ဘတိ-၏၊ [ပဋိသန္ဓေအခါ၌ ကုသလဝိပါက် မရနိုင်၊ ပဝတ္တိအခါ၌သာ ရနိုင်သည်-ဟူလို၊] ဟိ-ချဲ့၊ ယဒါ-၌၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော-သည်၊ နိရယေ-၌၊ ပဒုမံ-ပဒုမ္မာကြာကို၊ မာပေတွာ-ဖန်ဆင်း၍၊ ပဒုမကဏ္ဏိကာယ-ပဒုမ္မာကြာချက်ပေါ်၌၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေလျက်၊ နေရယိကာနံ-ငရဲ၌ဖြစ်သူတို့အား၊ (ငရဲသူ ငရဲသားတို့အား၊) ဓမ္မကထံ-တရားစကားကို၊ ကထေသိ-ဟောတော်မူပြီ၊ တဒါ-၌၊ တေသံ

တိဟိတ်ဇောဏ်၏ အခြားမဲ့၌ အဟိတ်တဒါရုံ၏ဖြစ်ခြင်းကို မတားမြစ်အပ်ပါ၊ ဤအတူပင် ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နေသူ၏အတွက် တိဟိတ်ဇောဏ်၏ အခြားမဲ့၌ ဒွိဟိတ်တဒါရုံ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း (အဋ္ဌကထာဝယ် ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နေသူ၏အတွက် မပြစေကာမူ) မတားမြစ်အပ်ဟု မှတ်ပါ၊ [အဟေတုကပဋိသန္ဓိ၊ ပေ၊ အပ္ပဋိသိဒ္ဓံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊-ဋီကာ။

ထိုင်ရဲ့သူ ရဲ့သားတို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ ထေရ်-ကို၊ ပဿန္တောနံ၊ ဖူးမြင်ရကုန်စဉ်၊ ကုသလဝိပါက်-ကုသလဝိပါက်ဖြစ်သော၊ စက္ခုဝိညာဏ်-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သဒ္ဒ-တရားသံကို၊ သုဏန္တောနံ-နာရကုန်စဉ်၊ (ကုသလဝိပါက်-သော) သောတဝိညာဏ်-သည်၊ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ စန္ဒနဝနေ-စန္ဒနတောင်၌၊ (စန္ဒကူးတောင်၌၊) ဒိဝါဝိဟာရံ-နေ့နေရာ အရပ်၌၊ နိသိဒိတ္တာ-နေတော်မူပြီး၍၊ ဂတသ-ငရဲသို့ ကြွသွားသော အရှင်မဟာ မောဂ္ဂလ္လာန် ထေရ်၏၊ စိတ္တဝဂ္ဂယာယနကာလေ-သက်နိုးအနုံ့ကို နမ်းရှုရရာအခါ၌၊ (ကုသလ ဝိပါက်) ဃာနဝိညာဏ် (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ နေရယဂ္ဂိ-ငရဲမီးကို၊ နိဗ္ဗာပေတုံ-ငြိမ်းစေခြင်းငှါ၊ ဒေဝ-မိုးကို၊ ဝဿာပေတွာ-ရွာစေ၍၊ ပါနီယဒါနကာလေ-သောက်ရေကိုပေးရာအခါ၌၊ (ကုသလဝိပါက်) ဇိဝှါဝိညာဏ် (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ မန္ဒမန္ဒ ဝါတသမုဋ္ဌာ ပနကာ လေ-လေပြည်လေညှင်းကို ထစေရှာအခါ၌၊ (ကုသလဝိပါက်) ကာယဝိညာဏ် (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ-နှင်သော၊ ပဋ္ဌ-၅ ပါးသောစိတ်တို့ လည်းကောင်း၊ ဧကံ-သော၊ သမ္ဘဋ္ဌန်-လည်းကောင်း၊ (ကုသလဝိပါက် သမ္ဘဋ္ဌိန်း လည်းကောင်း၊) ဒွေ-ကုန်သော၊ သန္တီရဏာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ (သောမနဿ သ ဟဂုတ်, ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တီရဏတို့လည်းကောင်း၊) ဣတိ-သို့၊ အဟေတုက ဒွက်-ကို၊ လဗ္ဘတိ၊ နာဂ၊ ဃ၊ ပေတာနံပိ-နဂါး, ဂဠုန်, ဝေမာနိကပြိတ္တာတို့၏ လည်း၊ (ဘုံဗိမာန်သီးခြားရှိသော ပြိတ္တာတို့၏လည်း၊) အကုသလေန-ကြောင့်၊ ပဋိ သန္ဓိ-သည်၊ ဟောတိ၊ ပဝတ္တေ-၌၊ ကုသလ-သည်၊ ဝိပစ္စတိ-အကျိုးဖြစ်၏၊ တ ထာ-တူ၊ စက္ကဝတ္တိနော-စကြာဝတေးမင်း၏၊ မဂ်လဟတ္ထိအဿာဒီနံ-မဂ်လာဆင် တော်, မဂ်လာမြင်းတော်အစရှိသည်တို့၏၊ (အကုသလေန ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ၊ပဝတ္တေ ကုသလ ဝိပစ္စတိ)၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-စွာ၊ (အကုသိုလ်ဇောမှ ရှေး ဦးစွာ, ဣဋ္ဌ, ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမဏောသု-တို့၌၊ ကုသလဇဝနဝေါနေ-ဖြင့်၊ ကထာ မဂ္ဂေါ-စကားအစဉ်တည်း။

ပန-ကား၊ (ကုသိုလ်ဇော၏အစွမ်းဖြင့် ကထာမဂ္ဂမှတစ်ပါး, အကုသိုလ်ဇော ၏ အစွမ်းဖြင့် ကထာမဂ္ဂကား၊) ဣဋ္ဌာရမဏော-၌၊ စတ္ထာသု-ကုန်သော၊ သောမနဿ သဟဂတာကုသလစိတ္တေသု-သောမနဿသဟဂုတ် အကုသိုလ် စိတ်တို့သည်၊ ဇဝိတေသု-စောပြီးကုန်လသော်၊ ကုသလဝိပါက်-ဖြစ်သော၊ သောမနဿ သဟဂတာ

အယံတာဝ၊ ပေ၊ မဂ္ဂေါ။ ။ဤပြခဲ့သော (ဇောနောင် တဒါရုံဖြစ်ပုံကိုဆိုကြောင်း) စကားအားလုံးသည် ဣဋ္ဌ, ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံတို့၌ ကုသိုလ်ဇော စောပုံ၏အစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားအစဉ်ဖြစ်၏၊ ဤစကားသည် ကုသိုလ်ဇောနောင် တဒါရုံဖြစ်ပုံအတွက် နိဂုံးသဘောလည်း ဖြစ်၏၊ အကုသိုလ်ဇောနောင် တဒါရုံဖြစ်ပုံကို ပြလိုသော စကား အချီလည်းဖြစ်သည်၊ မှန်၏-အယံတာဝဟု ဆိုသဖြင့် "နောက်၌ အကုသိုလ်ဇောနောင် တဒါရုံဖြစ်ပုံကို ပြမည်"ဟု စကားပလွှင် ခံရာလည်း ရောက်သည်။

ဟေတုကစိတ္တံ-သောမနဿ သဟဂုတ် အဟိတ်သန္တီရဏစိတ်သည်၊ တဒါရမဏ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣဋ္ဌမဗျတ္တာရမဏော-၌၊ စတ္ဂသု-ကုန်သော၊ ဥပေက္ခာသဟဂတ လောဘသမ္ပယုတ္တေသု-ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လောဘ သမ္ပယုတ်စိတ်တို့သည်၊ ဇဝိ တေသု-နှ်လသော်၊ ကုသလဝိပါက်-သော၊ ဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတုကစိတ္တံ-သည်၊ တဒါရမဏ, ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ (တစ်နည်း) ပန-အမှာစကားချပ်, ညှပ် ဦးအုံ၊ ဇဝနေန တဒါရမဏ် နိယမေတဗ္ဗတိ-ဟူသော၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ (မယာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တံ-ထိုစကားကို၊ ကုသလ-ကုသိုလ်ဇောကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ် ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ဒေါမနဿသဟဂတဇဝနာနန္တရံ-ဒေါမနဿသဟဂုတ်ဇော၏ အခြားမဲ့၌၊တ ဒါရမဏ-သည်၊ ဥပဋ္ဌမာနံ-ဖြစ်လသော်၊ ကိं-အဘယ် တဒါရုံသည်၊ ဥပဋ္ဌတိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ (ဒေါမနဿ သဟဂတဇဝနာနန္တရံ-၌၊ တဒါ ရမဏ-သည်၊ ဥပဋ္ဌမာနံ-သော်၊) အကုသလ၊ ပေ၊ စိတ္တံ-အကုသလဝိပါက် အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်စိတ်သည်၊ (ဥပေက္ခာသဟဂုဏ်သန္တီရဏစိတ်သည်၊) ဥပဋ္ဌတိ၊ [ဤစိတ်၏ ဤနေရာ၌ ပဋိသန္ဓေ စုတိ တဒါရုံ သန္တီရဏကိစ္စများ မဖြစ် နိုင်၍ ဘဝင်ကိစ္စဖြင့် ဖြစ်ရပုံကို သင်္ဂြိုဟ် အာဂန္တုကဘဝင်ကျပုံပြရာ တဒါရမဏ နိယမ အခန်း၌ ဘာသာဋီကာဝယ် "ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ ဘဝင်ကိစ္စတပ်ရပုံ" ဟု ခေါင်း တပ်လျက် ပြထားပြီ။] ပန-ဆက်၊ ဣဒံ ဇဝနံ-ဤဇောကို၊ ကုသလတ္တာ ယဝါ-ကုသိုလ်အကျိုးငါသော်လည်းကောင်း၊ (ကုသိုလ်ဇောစောဖို့ရန်သော်လည်း ကောင်း၊) အကုသလတ္တာယဝါ-ငါသော်လည်းကောင်း၊ (အကုသိုလ် ဇောစောဖို့ရန်သော်လည်း ကောင်း၊) ကော-အဘယ်ဘုရားသည်၊ နိယာမေတိ-မြဲစေသနည်း၊ (အမြဲသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်သနည်း-ဟူလို၊) ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ အာဝဇ္ဇနံစေဝ- အာဝဇ္ဇန်း သည် လည်းကောင်း၊ ဝေါဋ္ဌပနဉ္စ-ဝုဋ္ဌောသည် လည်းကောင်း၊ (နိယာမေတိ)-မြဲစေ၏။

ယံပန၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။နောက်၌ ဒေါသဇောနောင် ဥပေက္ခာသန္တီရဏတဒါရုံကိုလည်း ကောင်း; ဥပေက္ခာသဟဂုတ် မောဟဇောနောင် သောမနဿတဒါရုံကိုလည်းကောင်း ပြလတ္တံ့၊ ထိုအခါ ဟောတုကိတ္တနအခန်း၌ ပြခဲ့သော "ဇဝနေန တဒါရမဏ် နိယမေတဗ္ဗ-ဇောက သောမ နဿ သဟဂုတ်ဖြစ်လျှင် တဒါရုံလည်း သောမနဿ သဟဂုတ်ဖြစ်၏၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် မှတ် သား ရမည်" ဟူသောစကားနှင့် ဆန့်ကျင်နေပါတကားဟု ယုံမှားဖွယ်ရှိသောကြောင့် ထိုယုံမှား ဖွယ်ကို တင်ကြေပယ်ခြင်းငါ "ယံပန၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ" ဟုမိန့်သည်၊ အကုသိုလ်ဇောကို ရည်ရွယ်၍ "ဇဝနေန တဒါရမဏ် နိယမေတဗ္ဗ"ဟူသော စကားကို ဆိုခြင်းမဟုတ်, ကုသိုလ်ဇောကို ရည် ရွယ်၍ဆိုခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် "မယုံမှားလေနှင့်"ဟုဆိုလိုသည်။

ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ အာဝဇ္ဇနေန-သည်၊ ယောနိသော-စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း၏အကြောင်းအားဖြင့်၊ အာဝဇ္ဇိတေ-ဘဝင်ကို လည်စေအပ်သော်၊ ဝေါဋ္ဌပနေန-သည်၊ ယောနိသော-အားဖြင့်၊ ဝေါဋ္ဌပိတေ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်အပ်သော်၊ ဇဝန်-သည်၊ အကုသလ-အကုသိုလ်ဟောသည်၊ ဘဝိဿတိ-လတ္တံ့၊ ဣတိ ဇော် (ဌာနံ) -ဤအကြောင်းသည်၊ အဌာနံ-သင့်သောအကြောင်းမဟုတ်၊ အာဝဇ္ဇနေန-သည်၊ အယောနိသော-စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း၏အကြောင်း မဟုတ်သော အားဖြင့်၊ အာဝဇ္ဇိတေ-သော်၊ ဝေါဋ္ဌပနေန-သည်၊ အယောနိသော-အားဖြင့်၊ ဝေါဋ္ဌပိတေ-သော်၊ ဇဝန်-သည်၊ ကုသလ-သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဣတိပိ ဇော် (ဌာနံ)-သည်၊ အဌာနံ-မဟုတ်၊ ပန-အနွယကား၊ ဥဘယေန-၂ ပါးစုံသော အာဝဇ္ဇန်း, ဝုဋ္ဌောသည်၊ ယောနိသော-အားဖြင့်၊ အာဝဇ္ဇိတေ-သော်လည်းကောင်း၊ ဝေါဋ္ဌပိတေ စ-သော်လည်းကောင်း၊ ဇဝန်-သည်၊ ကုသလ-ဟောတိ၊ အယောနိသော-အားဖြင့်၊ (အာဝဇ္ဇိတေဝေါဋ္ဌပိတေစ, ဇဝန်) အကုသလ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ကား၊ (ဒေါသမူဟောနောင် တဒါရုံဖြစ်ပုံမှတစ်ပါး, မောဟမူဟောနောင် တဒါရုံဖြစ်ပုံကား၊) ဣဋ္ဌာရမဏော-၌၊ ကခ်ံတော-ယုံမှားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ (ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ် စိတ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊) ဥဒ္ဓတသစ-ပျံ့လွင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ (ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်စိတ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ လည်းကောင်း၊) တဒါရမဏံ-သည်၊ ကိံ-အဘယ်တဒါရုံသည်၊ ဟောတိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ဣဋ္ဌာရမဏာသို့-၌၊ ကခ်ံတုဝါ-ယုံမှားမူလည်း ယုံမှား ပစေ၊ မာ(ကခ်ံတု) ဝါ-မယုံမှားမူလည်း မယုံမှားပစေ၊ ဥဒ္ဓတောဝါ-ပျံ့လွင့်သည်မူ လည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်ပစေ၊ မာဝါဟောတု-မပျံ့လွင့်သည်မူလည်း ဖြစ်ပစေ၊ ကုသလ ဝိပါကကာဟောတုက သောမနဿစိတ္တမေဝ-ကုသလဝိပါက် အဟိတ်သောမနဿ စိတ်သည်သာ၊ တဒါရမဏံ ဟောဟိ၊ ဣဋ္ဌမဗျတ္တာရမဏော-၌၊ ကုသလ၊ ပေ၊ ဂတံ-ကုသလဝိပါက် အဟိတ်ဥပေက္ခာသဟဂတ်စိတ်သည်၊ (တဒါရမဏံ ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း။

ပန-ဆက်၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဇော-ဤ တဒါရမဏနိယမ၌၊ သခ်ေပတော-အားဖြင့်၊ အတ္ထဒီပနော-အနက်ကို ထင်ရှားပြတတ်သော၊ မဟာမွေ ရက္ခိတတ္ထေရဝါဒေါနာမ-မည်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ သောမနဿသဟဂတသို့-သော၊ ဇဝနေ-သည်၊ ဇဝိတေ-စောပြီးလသော်၊ ပဋ္ဌ-နှင့်သော၊ တဒါရမဏာနိ-တို့ကို၊ ဂဝေသိတဗ္ဗာနိ-ရှာထိုက်ကုန်၏၊ [သောမနဿတဒါရုံ ၅ ပါးထဲက တစ်ပါးပါးကို ရှာထိုက်သည်၊] ဥပေက္ခာသဟဂတသို့, ဇဝနေ-သည်၊ ဇဝိတေ-သော်၊ ဆ-နှင့်သော၊ (တဒါရမဏာနိ) ဂဝေသိတဗ္ဗာနိ၊ [ဥပေက္ခာတဒါရုံ ၆ ပါးထဲက တစ်ပါးပါးကို ရှာထိုက်သည်။] အထ-ထိုသို့ရှာလသော်၊ အသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (သောမနဿ ပဋိသန္ဓိကဿ

စသည်ဖြင့် ယခုပြမည်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊) ("ဒေါမနဿံ ကိ" ဥပ္ပဇ္ဇတိ" တို့၌ စပ်။) ယဒါ, သောမနဿ သဟဂတပဋိသန္ဓိကဿ-သောမနဿသဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပဝတ္တေ-ပဝတ္တိအခါ၌၊ ဈာန်-ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ-ဖြစ်စေပြီး၍၊ ပမာဒေန-မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်၊ ပရိဟီနဈာနဿ-ယုတ်လျော့သော ဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ မေ-ငါ၏၊ ပဏီတဓမ္မော-မွန်မြတ်သော ဈာန်တရားသည်၊ နဋ္ဌော-ပျက်စီးပါပေါ့ တကား၊ ဣတိ-သို့၊ ပစ္စဝေက္ခတော-ဆင်ခြင်လသော်၊ ဝိပဿဒ္ဓိသာရဝသေန-နှလုံးမသာမယာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဒေါမနဿံ-ဒေါမနဿဇောသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒါ-၌၊ ကိ-အဘယ်တဒါရံသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-နည်း၊ ဟိ-မေးသင့်၏၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ သောမနဿာနန္တရံ-၌၊ ဒေါမနဿံ-ဒေါမနဿကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါမနဿာနန္တရံ-၌၊ သောမနဿံစ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌာနေ-၌၊ ပဋိသိဒ္ဓံ-တားမြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊ [ပဋ္ဌာန်းပါဋိတော်၌ ဟောတော်မမူခြင်းကိုပင် တားမြစ်အပ်သည်-ဟုဆိုသည်။] မဟဂ္ဂတဓမ္မံ-မဟဂ္ဂုတ်တရားကို၊ အာရဗ္ဘ-၍၊ ဇဝနေ-သည်၊ ဇဝိတေ-သော်၊ ဘဒါရ မဏ်ပိ-ကိုလည်း၊ တတ္ထေဝ-ထိုပဋ္ဌာန်းပါဋိတော်၌ပင်၊ ပဋိသိဒ္ဓံ-ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ကိ-အဘယ်တဒါရံသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးသင့်၏၊) [သင်္ဂြိုဟ်၌ "ကာမေ ဇဝနသတ္တာလမ္ဗနာနံ နိယမေသတိ" ဂါထာ၏ အဓိပ္ပာယ်အတိုင်း ကာမ ဇော, ကာမသတ္တဝါ, ကာမအာရုံ, ၃ ပါးစုံမှ တဒါရုံ ကျနိုင်၏၊ ဤ မဟဂ္ဂုတ်အာ ရုံ၌ တဒါရုံမကျနိုင်။]

ကုသလဝိပါကာဝါ-ကုသလဝိပါက်သော်လည်း ဖြစ်သော၊ အကုသလဝိပါကာဝါ-အကုသလဝိပါက်သော်လည်းဖြစ်သော၊ ဥပေက္ခာ၊ ပေ၊ ဓာတု-ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်သည်၊ (ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တီရဏစိတ်သည်၊) ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ အသာ-ထိုဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်၏၊ အာဝဇ္ဇန်-သည်၊ ကိ-အဘယ်နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ဘဝင်္ဂါ ဝဇ္ဇနာနံဝိယ-ဘဝင်, အာဝဇ္ဇန်းတို့၏ကဲ့သို့၊ အသာ-ထိုဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်၏၊ အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ-အာဝဇ္ဇန်း၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ (ဆင်ခြင်ပေးဖွယ်ကိစ္စသည်၊) နတ္ထိ၊ ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း။

တာဝ-ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ) ဇောနိ-ဤဘဝင်အာဝဇ္ဇန်းတို့သည်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ နိန္နတ္တာစ-ညွတ်ကိုင်း

ကိမသာ၊ ပေ၊ ကိစ္စန္တိ။ ။ဝိထိစိတ်တို့၏ ထုံးစံမှာ အာရုံအသစ်ထင်လာလျှင် ဆင်ခြင်သော အာဝဇ္ဇန်းစိတ် ဖြစ်ရ၏၊ ဤဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တီရဏသည် ကာမတရားကိုသာ အာရုံပြုနိုင်၏၊ ယခုအာရုံမှာ မဟဂ္ဂုတ်အာရုံဖြစ်၍ အာရုံမပြုနိုင်၊ သို့ဖြစ်၍ အသစ်အာရုံကို ယူရမည်ဖြစ်သော သန္တီရဏသည် ရှေ့သွား အာဝဇ္ဇန်းရှိပါသလား-ဟု ပုစ္ဆာထုတ်ပြီးလျှင် "ဘဝင်နှင့် အာဝဇ္ဇန်းတို့မှာ သူတို့၏ရှေ့သွား အာဝဇ္ဇန်းမရှိသကဲ့သို့ ဤတဒါရုံမှာလည်း အာဝဇ္ဇန်းမရှိ" ဟု ဖြေသည်။

သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ စိတ္တဇတ္တာစ–အကြိမ်များစွာဖြစ်ဖူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ သမုဒါစာရတ္တာစ–အကြိမ်များစွာဖြစ်ဖူးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဥပဓိဇ္ဇနေ–ဖြစ်ပါစေကုန်တော့၊ အယံ–ဤဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဟိတ် မနောဝိညာဏာတ်သည်၊ ကထံ–အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဣတိ၊ ဤကား အမေတည်း။

နိရောဓသ–နိရောဓသမာပတ်၏၊ အနန္တရပစ္စယံ–အနန္တရပစ္စည်းဖြစ်သော၊ နေဝသညာနာသညာယတနံ–နေဝသညာနာယတနစျာန် ဟောသည် လည်းကောင်း၊ နိရောဓာ–နိရောဓသမာပတ်မှ၊ ဝုဋ္ဌဟန္တသ–ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဖလသမာပတ္တိစိတ္တံ–ဖလသမာပတ်စိတ်သည် လည်းကောင်း၊ (အနာဂါမိဖိုလ်, သို့မဟုတ် အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်သည်လည်းကောင်း၊) အရိယမဂ္ဂစိတ္တံ–အရိယမဂ်စိတ်သည်လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂါနန္တရာနိ–မဂ်၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဖလစိတ္တာနိ–ဖိုလ်စိတ်တို့သည်လည်း

တောနိ၊ ပေ၊ ဥပဓိဇ္ဇတိတိ။ ။ဤဘဝင်အာဝဇ္ဇန်းတို့သည် မိမိကထိုအအရံ၌ နိန္ဒ (ညွတ်နေသောကြောင့် လည်းကောင်း) စိတ္တ (အာဝဇ္ဇန်းမရှိဘဲ ဖြစ်ခြင်း၌ အလေ့အကျင့် ရနေသောကြောင့်လည်းကောင်း) သမုဒါစာရ (အကြိမ်များစွာ ဖြစ်စေအပ်ဖူးသောကြောင့် လည်းကောင်း) အာဝဇ္ဇန်းနှင့်ကင်း၍ ဖြစ်နိုင်ကြပါစေတော့၊ ဤဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တီရဏကား ထိုကဲ့သို့ နိန္ဒ စိတ္တ သမုဒါစာရ မဟုတ်ပါဘဲ အဘယ်နည်းဖြင့် အာဝဇ္ဇန်းနှင့်ကင်း၍ ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။

နိန္ဒတ္တာ၊ ပေ၊ သမုဒါစာရတ္တာ။ ။ညွတ်ကိုင်းခြင်း အနက်ဟော နမုဓာတ်, တ ပစ္စည်းဖြင့် "နိန္ဒ"ဟု ပြီး၏၊ စိတ္တာ၌ စရဓာတ်, တပစ္စည်း၊ "ဥပဓိနပုဗ္ဗ"ဟူသော ဋီကာဖွင့်ကိုထောက်၍ "အစရိ–အကြိမ်များစွာ ဖြစ်ဖူးပြီ၊ ဣတိစိတ္တံ"ဟု ပြု။ သမုဒါစာရ၌ သံ+ဥ+အာပုဗ္ဗ စရဓာတ်, ကာရိတ်ကြောင့်, ဏ ပစ္စည်း၊ "ဗဟုလံ ဥပဓိဒီတပုဗ္ဗ"ဟူသော ဋီကာဖွင့်ကိုထောက်၍ "သမုဒါစာရိ ယိတ္တ–ကောင်းစွာ အထက်အထက်၌ အဖန်ဖန်ဖြစ်စေအပ်ဖူးပြီ၊ဣတိ သမုဒါစာရော"ဟုပြု။ [ဋီကာ ၌ နောက်တစ်နည်းအလို စိတ္တံကို ကဲဟော, (လေ့ကျက်အပ်ဖူး) သမုဒါစာရကို သုဒ္ဓကတ္တားဟော ကြပါ။]

နိရောဓသ၊ ပေ၊ နာသညာယတနံ။ ။နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားလိုသောအခါ (သင်္ကြိုဟ် ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း သမာပတ္တိဘေဒအခန်း၌ ပြထားသည့်အတိုင်း) နေဝသညာ နာသညာယတနစျာန် သို့ရောက်သောအခါ ထိုစျာန်ဟော ၂ ကြိမ်ဖြစ်ပြီးနောက် စိတ်အစဉ်ချုပ်၏၊ ထိုသို့ချုပ်နေခြင်းကို "နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသည်"ဟုဆို၏၊ ထို့ကြောင့် နေဝသညာ နာသညာယတနစျာန်သည် (အခြား နာမ်ခန္ဓာများအား အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသကဲ့သို့) နိရောဓအားမပြုနိုင်၊ သို့သော် နေဝသညာ နာသညာယတနစျာန်၏ အခြားမဲ့၌ နိရောဓသို့ရောက်ခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ "**နိရောဓသ** အနန္တရပစ္စယံ နေဝသညာနာသညာယတနံ"**ဆိုသည်**ဟု ဋီကာဖွင့်သည်၊ [အဘိဓမ္မာနည်း:အားဖြင့် အနန္တရ ပစ္စည်းစစ်စစ် မရသော်လည်း ပရိဝါပါဠိတော် ကထိနဘေဒ၌ကား "ပုဗ္ဗကရဏံ ပယောဂဿ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော"စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူ၏၊ ထိုအနန္တရပစ္စည်းမျိုးကိုကား ရနိုင်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ထိုသုတ္တန်နည်းကို ရည်ရွယ်၍ "**အနန္တရ ပစ္စယံ**"ဆိုသည်–ဟု သော်လည်း ကြပါ။]

ကောင်း၊) (နိန္နာဒိဘာဝေ–နိန္နအစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သည်၊ အသင်္ခေ ပိ–မရှိပါသော်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ) ယထာ–အာဝဇ္ဇန်းကင်း၍ ဖြစ်နိုင်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ အာဝဇ္ဇနေ စ–သည်လည်းကောင်း၊ နိန္န စိတ္တ သမုဒါစာရဘာဝေစ–ညွတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်,အကြွေမ်များစွာ ဖြစ်ဖူးသည်၏ အဖြစ်, အကြွေမ်များစွာ ဖြစ်စေအပ်ဖူးသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ အသင်္ခေ ပိ–သော်လည်း၊ (ဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု–သည်၊) ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဖြစ်နိုင်၏၊ ဟိ–မုန်၊ အာဝဇ္ဇနေန–နှင့်၊ ဝိနာ–ကင်း၍၊ စိတ္တံ–သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဖြစ်နိုင်၏၊ အာရမ္မဏေန–နှင့်၊ ဝိနာပန–ကင်း၍ကား၊ စိတ္တံ–သည်၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ–မဖြစ်နိုင်၊ ဣတိ–ဤကားအကျယ် အဖြေတည်း။

အထ–ထိုသို့ အာရုံနှင့်ကင်း၍ စိတ်မဖြစ်နိုင်လျှင်၊ အဿ–ထိုဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဟိတ်မနောဝိညာဏဓာတ်၏၊ အာရမ္မဏံ–သည်၊ ကိံ–နည်း၊ ဣတိ–ဤကားအမေးတည်း၊ ရူပါဒီသု–ရူပါရုံအစရှိကုန်သော၊ ပရိတ္တဓမ္မေသု–ကာမတရားတို့တွင်၊ အညတရံ–တစ်ပါးပါးသော အာရုံတည်း၊ ဟိ–မုန်၊ ဧတေသု–ဤကာမတရားတို့တွင်၊ ယဒေဝ–အကြင်အာရုံသည်ပင်၊ တသ္မိံ သမယေ–၌၊ (ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သန္တီရဏ အာဂန္တုကဘဝင်ဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊) အာပါတဂတံ–ရှေးရှုကျခြင်းသို့ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ တံ (ဧဝ)–ထိုအာရုံကိုပင်၊ အာရဗ္ဘ–အာရုံပြု၍၊ ဧတံ စိတ္တံ–ဤဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဟိတ်မနောဝိညာဏဓာတ် စိတ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ–သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [သင်္ဂြိဟ်၌ "ယံကိဉ္စိပရိစိတပုဗ္ဗံ ပရိတ္တာရမ္မဏ မာရဗ္ဘ"ဟူသော စကားနှင့် သဘောတူပင်တည်း။]

ဣဒါနိ–ဝိပါက်စိတ်တို့ကိုပြုရာ ယခုအခါ၌၊ သဗ္ဗေသံပိ–နှင်သော၊ ဧတေသံ စိတ္တာနံ–ဤစိတ်တို့၏၊ ပါကဋဘာဝတ္ထံ–ထင်ရှားကုန်သည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှါ၊အယံ

ယထား၊ ပေ၊ ဖလစိတ္တာနိ။ ။နိရောဓသမာပတ်၏ အနုန္တရပစ္စည်းဖြစ်သော နေဝသညာနာသညာယတနစိတ်, နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါဖြစ်သော ဖိုလ်စိတ်, မဂ်စိတ်, မဂ်၏ အခြားမဲ့၌ ဆက်၍ဖြစ်သော ဖိုလ်စိတ်တို့သည် မိမိတို့ ဆိုင်ရာအာရုံ၌ နိန္နစိတ္တ, သမုဒါစာရ မဖြစ်ကြရ၊ သို့သော် အာဝဇ္ဇန်းကင်း၍ ဖြစ်နိုင်ကြသကဲ့သို့,---

ဧဝံ၊ ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ။ဤအတူ ဤဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဟိတ်မနောဝိညာဏဓာတ် ဟူသော သန္တီရဏစိတ်သည် အာဝဇ္ဇန်းလည်းမရှိ–နိန္နစိတ္တ, သမုဒါစာရအဖြစ်လည်း မရှိစေကာမူ ဖြစ်နိုင်ပါသည်၊ မုန်၏–အာဝဇ္ဇန်းနှင့်ကင်း၍ စိတ်ဖြစ်နိုင်ပါ၏၊ အာရုံနှင့်ကင်း၍သာ စိတ်၏ဖြစ်နိုင်ခြင်း မရှိပါ၊ ဤအအစီဟာယ်အတိုင်းပင် "နိယမော နု ဝိနာ ဝဇ္ဇာ, နိရောဓော ဖလဒဿနာ"ဟု ဋီကာကျော်၌ ဆိုသည်။ ["သမုဒါစာရဘာဝေ နဥပ္ပဇ္ဇတိ" ဟုအချို့စာအုပ်၌ ရှိသော်လည်း မဝှမ်း ဤအဋ္ဌကထာဝါကျကို အနက်ဖွင့်ထားရာဝယ် "ဧဝံအာဝဇ္ဇနေစ နိန္နစိတ္တသမုဒါစာရဘာဝေစ အသင်္ခေ ပိ အယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော"ဟု ဖွင့်၍ "နဥပ္ပဇ္ဇတိ"ဟုရှိသောပါဋ်ကို ပယ်ထားသည်။]

ပကိဏ္ဏကနယော–ဤရောပြွမ်းသောနည်းကို၊ [အာစရိယေဟိ–ရှေးဆရာတို့သည်၊] ဝုတ္တော–ဆိုအပ်ပြီ၊ သုတ္တံ–ပင့်ကူချည်မျှင် ဥပမာလည်းကောင်း၊ ဒေါဝါရိကော–တံခါးစောင့်သူ ဥပမာလည်းကောင်း၊ ဂါမိလော–ရွာသူသားငယ် ဥပမာလည်းကောင်း၊ ဂေါလိယကေန–ကြံညှစ်သူ ဥပမာနှင့်တကွ၊ အမ္ဗောစ–သရက်သီး ဥပမာလည်းကောင်း၊ ဇစ္စန္ဓော–သူကာဏ်း ဥပမာလည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌသပ္ပိစ–သူဆွဲ ဥပမာလည်းကောင်း၊ ဥပနိဿယမတ္တသော–အားကြီးသောမှီရာအကြောင်း, ဒဿနစသော အကျိုးပယောဇဉ် အားဖြင့်၊ ဝိသယဂ္ဂါဟောစ–အာရုံကိုယူခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ–ဤကား မာတိကာတည်း။

တတ္ထ–ထိုဂါထာ၌၊ ["တတ္ထ–ထို ဝိပါကကထာ၌"ဟု ရှေးနိဿယပေးဏ၊ ဋီကာပါဠိပျက်ကိုယူ၍ ပေးဟန်တူသည်၊ "တတ္ထ သုတ္တ ဒေါဝါရိကာဒီသု–ထို သုတ္တ ဒေါဝါရိက စသည်တို့တွင်" ဟုလည်း ယောဇနာအတိုင်း တစ်နည်းပေးသေး၏၊ ထို ၂–နည်းလုံးစွဲရိုးထုံးစံ မဟုတ်၊ ခေါင်းစဉ်ဂါထာကိုသာ စွဲရိုးတည်း၊] သုတ္တန္တိ (ပဒ သ)၏၊ (ဝိတ္ထာရော ဒေဝ ဝေဒိတမ္ဗော)၊ ဧကော–တစ်ကောင်သော၊ ပထမက္ကဋကော–ပိုးကောင်တို့၏ သွားလမ်း၌ တည်သောပင့်ကူသည်၊ [အချို့စာအုပ်၌ "နိပန္န မက္ကဋကော"ဟုရှိ၏။] ပဋ္ဌသု–၅–ဘက်ကုန်သော၊ ဒီသာသု–အရပ်တို့၌သုတ်–ပင့်ကူချည်မျှင်ကို၊ ပသာရေတွာ–ဖြန့်၍၊ ဇာလံ–ပိုက်ကွန်ကို၊ ကတွာ, မဏ္ဍေ–၌၊ နိပဇ္ဇတိ–အိပ်နေ၏၊ ပဌမဒီသာယ–ပဌမအရပ်၌၊ ပသာရိတသုတ္တေ–ဖြန့်အပ်သော ပင့်ကူချည်မျှင်ကို၊ ပါဏကေနဝါ–ပိုးကောင်ငယ်သည်သော် လည်းကောင်း၊ ပဌဂ်ံနဝါ–နံ့ကောင်သည်သော်လည်းကောင်း၊ မက္ခိကာယဝါ–ယင်ကောင်သည်သော် လည်းကောင်း၊ ပဟရေ–ထိခိုက်အပ်သော်၊ နိပန္နဋ္ဌာနတော–အိပ်နေရာအရပ်မှ [ချည်မျှင်တို့ကို ဖြန့်ပြီး နောက်လျှောင်းနေရာအရပ်မှ၊] စလိတွာ–လှုပ်၍၊ နိက္ခမိတွာ–ထွက်၊ သုတ္တာနုသာရေန–ပင့်ကူချည်မျှင်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်၊ ဂန္ဓွာ–သွား၏၊ တာသ–ထိုပိုးကောင်၏၊ ယူသံ–အဆီကို၊ ပိဝိတွာ–သောက်၍၊ ပုန–တစ်ဖန်၊ အာဂန္ဓွာ–လာ၍၊ တတ္ထေဝ–ထိုအလယ်အရပ်၌ပင်၊ နိပဇ္ဇတိ–အိပ်ပြန်၏၊ ဒုတိယဒီသာဒီသု–ဒုတိယအရပ် အစရှိသည်တို့၌၊ ပဟရဏကာလေပိ–ထိခိုက်အပ်ရာ အခါ၌လည်း၊ ဧဝမေव–တူပင်၊ ကရောတိ။

ဂါထာ။ ။ယောဇနာ၌ "ဂါမေ+ကီဠနကော ဂါမိလော၊ ယဒါဒိနာ ဣလော" ဟုဆို၏၊ ထိုအလို "ဂါမိလော"ဟု ရှိရလိမ့်မည်၊ စာအုပ်များ၌ "ဂါမိလ္လော"ဟု လဒ္ဓေးဘော်ဖြင့် တွေ့ရ၏၊ "ဂုဠေ–တင်လဲ ကြဲသကာချက်မှု၌+နိယုတ္တော–ယှဉ်သူတည်း၊ ဣတိ ဂေါဠိယော၊ သွတ္ထု၌ ကပစ္စည်းသက်၍၊ "ဂေါလိယကော"ဟုဖြစ်၊ ယောဇနာ၌ "ကုလေ+နိယုတ္တော ကောလိယော" ဟု တွေ့ရသည်မှာ ပါဠိပျက်ဟန်တူသည်၊ ဤကား ယောဇနာ ဝိကြိုဟ်တည်း၊ ဋီကာဝယ် နောက်နား၌ ဝိကြိုဟ်တစ်မျိုး ပြဦးလတ္တံ့။

တတ္ထ–ထိဉပမာစကားရပ်၌၊ ပဋ္ဌသု, ဒိသာသု–တို့၌၊ ပသာရိတသုတ္တံ ဝိယ–ဖြန့်အပ်သော ပင့်ကူချည်မျှင်ကဲ့သို့၊ ပဋ္ဌ–နှင်သော၊ ပသာဒါ–တို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ)၊မဇ္ဈေ–၌၊ နိပန္နမက္ကဋကောဝိယ–အိပ်နေသော ပင့်ကူကိုကဲ့သို့၊ စိတ္တံ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ ပါဏကာဒီဟိ–ပိုးကောင်ငယ် အစရှိသည်တို့သည်၊ သုတ္တဃဋ္ဌနကာလော ဝိယ–ပင့်ကူချည်မျှင်ကို ထိခိုက်အပ်ရာအခါကိုကဲ့သို့၊ အာရမဏေန–သည်၊ ပသာဒဿ–၏၊ ဝါ–ကို၊ ဃဋ္ဌိတကာလော–ထိခိုက်အပ်ရာ အခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) မဇ္ဈေ–၌၊ နိပန္နမက္ကဋကဿ–၏၊ စလနံဝိယ–လှုပ်ရှားခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ပသာဒဃဋ္ဌနကံ–ပသာဒ၌ ထိခိုက်သော၊ အာရမဏံ–အာရုံကို၊ ဂဟေတွာ, ကြိယမနောဓာတုယာ–သည်၊ (ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနိ်းသည်) ဘဝင်ဿ–၏၊ ဝါ–ကို၊ အာဝဇ္ဇိတကာလော–လည်စေအပ်ရာအခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ သုတ္တာနုသာရေန–ဖြင့်၊ ဂမနကာလောဝိယ–သွားရာအခါကိုကဲ့သို့၊ ဝိထိ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ–ဝိထိစိတ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ)၊ သီသေ–ဦးခေါင်း၌၊ ဝိဇ္ဇိတွာ–ထိုးဖောက်၍ ယူသပိဝန်ဝိယ–အဆီကို သောက်ရာ အခါကိုကဲ့သို့၊ ဇဝနဿ–ဇောဇ၏၊ အာရမဏေ–၌၊ ဇဝိတကာလော–စောရာအခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ ပုန, အာဂန္တွာ–၍၊ မဇ္ဈေ–၌၊ နိပဇ္ဇနံဝိယ–အိပ်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ စိတ္တဿ–ဘဝင်စိတ်၏၊ ဟဒယဝတ္ထုမေဝ–ဟဒယဝတ္ထုကိုသာ၊ နိဿာယ–၍၊ ပဝတ္တနံ–ဖြစ်ခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။

ဣဒံ ဩပမ္မံ–ဤဉပမာသည်၊ ကိ–အဘယ်အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒီပေတိ–ပြသနည်း။ အာရမဏေန–သည်၊ ပသာဒေ–ကို၊ ဃဋ္ဌိတေ–သော်၊ ပသာဒ ဝတ္ထုက စိတ္တတော–ပသာဒလျှင် မှီရာရှိသော ပဋ္ဌဝိညာဉ်စိတ်မှ၊ ဟဒယရူပဝတ္ထုကစိတ္တံ–ဟဒယရုပ်ဟူသော မှီရာရှိသော အာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်၊ ပဌမတရံ–ရှေးဦးစွာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ–ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒီပေတိ၊ ဇကေကံ–သော၊ အာရမဏံ–သည်၊ ဒ္ဝိသု ဒ္ဝိသု–၂ ပါး ၂ ပါးကုန်သော၊ ဒ္ဝါရေသု–တို့၌၊ အာပါတံ–သို့၊ အာဂစ္ဆတိ၊ ဣတိပိ–ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း၊ (ဒီပေတိ)။

ဒေါဝါရိကောတိ (ပဒဿ ဝိတ္ထာရော ဇဝ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဇကော–တစ်ယောက်သော၊ ရာဇာ–သည်၊ သယနဂတော–အိပ်ရာပေါ်၌ ရောက်နေသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ နိဒ္ဒါယတိ–အိပ်ပျော်၏၊ တဿ–ထိုမင်း၏၊ ပရိစာရကော–အလုပ်အကျွေးတစ်ယောက်သည်၊ ပါဒေ–တို့ကို၊ ပရိမဒ္ဒန္တော–ဆုပ်နယ်လျက်၊ နိသီဒိ–ထိုင်နေပြီ၊ ဗဟိ ရဒေါဝါရိကော–နားထိုင်းသော တံခါးစောင့်သည်၊ ဒ္ဝါရေ–တံခါးအနီး၌၊ ဌိတော–

ဇကေကံ၊ ပေ၊ အာဂစ္ဆတီတိပိ။ ။ယင်ကောင်စသည်က ပင့်ကူချည်မျှင်ကိုထိခိုက်သော အခါ, တစ်ပြိုင်နက် ချည်ကိုလည်းထိ, ပင့်ကူလည်း လှုပ်သကဲ့သို့ အာရုံက ပသာဒ၌ ထင်လာသောအခါ, ပသာဒ၌လည်း ထိခိုက်, ဘဝင်လည်း လှုပ်ရသောကြောင့် ရှေပါရုံစသော ပဋ္ဌာရုံတစ်ခုခုသည် ပသာဒဟူသော ဒ္ဝါရ, ဘဝင်ဟူသော မနောဒ္ဝါရ၌ ထင်လာသည်ဟုလည်း ဤသုတ္တဉပမာက ပြသည်၊ ["သုတ္တဃဋ္ဌန၊ ပေ၊ တိပိ ဒီပေတိ၊–ဋီကာ။]

ရပ်နေပြီ၊ တယော-နှ်သော၊ ပဋိဟာရာ-တံခါးစောင့်တို့သည်၊ ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ (စီတန်းလျက်၊) ဋ္ဌိတာ-ရပ်နေကြကုန်ပြီ၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ဧကော-သော၊ ပစ္ဆိမ္ဘဝါသီ-မြို့၏ အစွန်အဖျားအရပ်၌ နေလေ့ရှိသော၊ မနုဿော-သည်၊ ပဏ္ဏာကာရံ-လက်ဆောင်ကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ အာဂန္တွာ-၍၊ ဒ္ဝါရံ-တံခါးရွက်ကို၊ အာကောဋေသိ-ခေါက်ပြီ၊ ဗဒိရဒေါဝါရိကော-သည်၊ သဒ္ဒံ-ကို၊ နံ သုဏာတိ-မကြား၊ ပါဒပရိမဋ္ဌကော-ခြေတို့ကိုဆုပ်နယ်သော အလုပ်အကျွေးသည်၊ သည်-အမှတ်အသားကို၊ အဒါသိ-ပေးပြီ၊ တာယ သညာယ-ထိုအမှတ်အသားဖြင့်၊ ဒ္ဝါရံ-တံ ခါးကို၊ ဝိပရိတွာ-ဖွင့်၍၊ပသိ-မြင်ပြီ၊ ပဌမပဋိဟာရော-ပဌမ တံခါးစောင့်သည်၊ ပဏ္ဏာကာရံ-ကို၊ ဂဟေတွာ, ဒုတိယဿ-ဒုတိယ တံခါးစောင့်အား၊ အဒါသိ-ပြီ၊ ဒုတိယော-သည်၊ တတိယဿ-အား၊ အဒါသိ၊ တတိယော-သည်၊ ရညော-အား၊ အဒါသိ-ဆက်သပြီ၊ ရာဇာ-သည်၊ ပရိဘုဉ္ဇိ-သုံးဆောင်ပြီ။

တတ္ထ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ သော ရာဇာ ဝိယ-ထိုမင်းကိုကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ပါဒပရိမဋ္ဌကောဝိယ-ခြေဆုပ်နယ်ကိုကဲ့သို့၊ အာဝဋ္ဋနံ-အာဝဋ္ဋနီးကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ဗဒိရဒေါဝါရိကော ဝိယ-နားထိုင်းသော တံခါးစောင့်ကိုကဲ့သို့၊ စက္ခုဝိညာဏံ-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ တယော-နှ်သော၊ ပဋိဟာရာဝိယ-တံခါးစောင့် တို့ကိုကဲ့သို့၊ သမ္မဋ္ဌပစ္ဆာဒီနိ-သမ္မဋ္ဌိစ္ဆိန်း အစရှိကုန်သော၊ တိဏာနိ-နှ်သော၊ ဝိထိစိတ္တာနိ-တို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ-နှ်၏၊) ပစ္ဆိမ္ဘဝါသိနော-မြို့၏ အစွန်အဖျား အရပ်၌ နေလေ့ရှိသော ယောက်ျား၏၊ ပဏ္ဏာကာရံ-လက်ဆောင်ကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ အာဂန္တွာ-လာ၍၊ ဒ္ဝါရာကောဋနံ ဝိယ-တံခါးကို ခေါက်ခြင်းကို ကဲ့သို့၊ အာရမဏသ-၏၊ ပသာဒယဋ္ဌနံ-ပသာဒ၌ ထိခိုက်ခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ ပါဒပရိမဋ္ဌကေန-ခြေတို့ကို ဆုပ်နယ်သောယောက်ျားသည်၊ သညာ-အမှတ်အသားကို၊ ဒိန္နကာလော ဝိယ-ပေးအပ်ရာအခါကိုကဲ့သို့၊ ကိရိယမနောဓာတုယာ-သည်၊ ဘဝင်္ဂသ-ကို၊ အာဝဋ္ဋိကာလော-လည်စေအပ်ရာ အခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ တေန-ထိုခြေတို့ကို ဆုပ်နယ်သော ယောက်ျားသည်၊ ဒိန္နသညာယ-ပေးအပ်သော အမှတ်အသားဖြင့်၊ ဗဒိရဒေါဝါရိကဿ-၏၊ ဒ္ဝါရဝိဝရကာလော ဝိယ-တံခါးကိုဖွင့်ရာအခါကိုကဲ့သို့၊ စက္ခုဝိညာဏဿ-၏၊ အာရမဏော-၌၊ ဒဿနကိစ္စသာဓနကာလော-မြင်ခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေရာအခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ ပဌမပဋိဟာ

ပတိဟာရာ။ ။ပဋိဟရန္တိ-ပို့လာသော လက်ဆောင်ကို ရှင်ဘုရင်အထံသို့ ရှေ့ရှေ့ဆောင်ပို့ကြကုန်၏၊ ဤတို့ ပတိဟာရာ၊ တံခါးပေါက်၏ အနီးဌာနေ၍ ပို့လာသောလက်ဆောင် ပဏ္ဏာကို ရှင်ဘုရင်ထံ ပို့ဆောင်ပေးရသူများ၊ (တစ်နည်း) ပတိဟရန္တိ-မဝင်သင့်သူများကို မဝင်ရအောင် ပယ်ရှားတားမြစ်တတ်ကုန်၏၊ ဤတို့ ပတိဟာရာ၊ (ခုဇ၁) အဘိဓာန်၌ ဒ္ဝါရပါလက၏ ပရိယာယ် အမြစ်ဖြင့်ပြု၏။

ရေန–ပဌမတံခါးစောင့်သည်၊ ပဏ္ဏာကာရဿ–ကို၊ ဂဟိတကာလောဝိယ–ယူအပ်ရာ အခါကိုကဲ့သို့၊ ဝိပါကမနောဓာတုယာ–ဝိပါက်မနောဓာတ်သည်၊ (သမ္မဋိစ္ဆိန်းသည်)၊ အာရမဏဿ–၏၊ ဝါ–ကို၊ သမ္မဋိစ္ဆိတကာလော–ခံယူအပ်ရာ အခါကို၊ (ဒဠ္ဌဗ္ဗော)၊ ပဌမေန–ပဌမတံခါးစောင့်သည်၊ ဒုတိယဿ–ဒုတိယတံခါးစောင့်အား၊ ဒိန္နကာလော ဝိယ–ပေးအပ်ရာအခါကိုကဲ့သို့၊ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတုယာ–၏၊ (သန္တီရဏ၏၊) အာရမဏဿ–ကို၊ သန္တီရဏကာလော–စုံစမ်းရာအခါကို၊ (ဒဠ္ဌဗ္ဗော) ဒုတိယေန–ဒုတိယတံခါးစောင့်သည်၊ တတိယဿ–အား၊ ဒိန္နကာလောဝိယ–ကဲ့သို့၊ ကိရိယမနောဝိညာဏဓာတုယာ–သည်၊ (ဝုဋ္ဌော–သည်၊) အာရမဏဿ–၏၊ ဝါ–ကို၊ ဝေါဋ္ဌပိတကာလော–ပိုင်းခြား မှတ်သားအပ်ရာ အခါကို၊ (ဒဠ္ဌဗ္ဗော)၊ တတိယေန–တတိယတံခါးစောင့်သည်၊ ရညော–အား၊ ဒိန္နကာလောဝိယ–ဆက်သအပ်ရာအခါကိုကဲ့သို့၊ ဝေါဋ္ဌပနေန–သည်၊ ဇဝနဿ–အား၊ နိယျာဒိတကာလော–အပ်နှင်းအပ်ရာ အခါကို၊ (ဒဠ္ဌဗ္ဗော)၊ ရညော–၏၊ ပရိဘောဂကာလောဝိယ–သုံးဆောင်ရာအခါကို ကဲ့သို့၊ ဇဝနဿ–၏၊ အာရမဏရသာနုဘဝနကာလော–အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားရာ အခါကို၊ (ဒဠ္ဌဗ္ဗော)။

ဣဒံ ဩပမ္မံ–သည်၊ ကိं–ကို၊ ဒီပေတိ–နည်း၊ အာရမဏဿ–၏၊ ပသာဒ ဃဋ္ဋနမတ္တမေव–ပသာဒ၌ ထိခိုက်ခြင်းမျှသည်သာ၊ ကိစ္စं–ကိစ္စတည်း၊ ကိရိယမနောဓာတုယာ–၏၊ ဘဝင်္ဂါဝဋ္ဋနမတ္တမေव–ဘဝင်ကို လည်စေခြင်းမျှသည်သာ၊ (ကိစ္စံ) စက္ခုဝိညာဏဒိနံ–စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော စိတ်တို့၏၊ ဒဿန၊ ပေ၊ မတ္တာနေव–မြင်ခြင်း, ခံယူခြင်း, စုံစမ်းခြင်း, ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းမျှသည်သာ၊ ကိစ္စာနိ–တို့တည်း၊ ဇောဇ္ဇေနပန–စင်စစ်အားဖြင့်ကား၊ ဇဝနမေव–ဟောသည်သာ၊ အာရမဏရသံ–အာရုံ၏ အရသာကို၊ အနုဘောတိ–ခံစား၏၊ ဣတိ–ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒီပေတိ–၏။

ကါမိလောတိ (ပဒဿ ဝိတ္ထာရော ဒေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) သမ္မဟုလာ–များစွာကုန်သော၊ ကါမဒါရကာ–ရွာသားကလေးတို့သည်၊ အန္ဓ ရဝိထိယံ–လမ်းအကြား၌၊ ပံသုကီဠံ–မြေမှုန်ကစားခြင်းကို၊ (ဖုံကစားခြင်းကို)၊ ကီဠန္တိ–ကစားကြကုန်၏၊ တတ္ထ–ထိုကလေးတို့တွင်၊ ဧကဿ–တစ်ယောက်သော ကလေး၏၊ ဟတ္ထေ–၌၊ ကဟာပဏော–အသပြာသည်၊ ပဋိဟညိ–ထိခိုက်ပြီ၊ သော–ထိုကလေးသည်၊ မယှံ–၏၊ ဟတ္ထေ–၌၊ ပဋိဟတံ–ထိခိုက်သော၊ ဧတံ–ဤဝတ္ထုသည်၊ ကိံ နုခေါ–အဘယ်ဝတ္ထု ပါလိမ့်မည်နည်း၊ (ဘာပါလိမ့်–ဟူလို)၊ ဣဝတိ–ဤသို့၊ အာဟ–ပြောပြီ၊ အထ–ထို အခါ၌၊ ဧကော–တစ်ယောက်သောကလေးသည်၊ ဧတံ–ဤဝတ္ထုသည်၊ ပဏ္ဍရံ–ဖြူ ဖြူကလေးတည်း၊ ဣတိ–သို့၊ အာဟ၊ အပရော–အခြားကလေးတစ်ယောက်သည်၊ ပံသုနာ–မြေမှုန်နှင့်၊ (ဖုံနှင့်) သဟ–တကွ၊ ဂါဠှ–တင်းကြပ်စွာ၊ ဂဏှိ–ကိုင်ပြီ၊

အညော-အခြားကလေးတစ်ယောက်သည်၊ ဧတံ-ဤဝတ္ထုသည်၊ ပုထုလံ-ပြားပြား တည်း၊ စတုရဿံ-၄ ထောင့်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ အပရော-သည်၊ ဧသော-ဤ ပြားပြား ၄ ထောင့်သည်၊ ကဟာပဏော-အသပြာတည်း၊ (ငွေတည်း၊) ဣတိ အာ ဟ၊ [ရှေးက အသပြာသည် အဝိုင်းမဟုတ်, ၄-ထောင့်တည်း၊] အထ-ထိုအခါ၌၊ နံ-ထိုအသပြာကို၊ (ငွေကို၊) အာဟရိတ္တာ-ဆောင်၍၊ မာတု-အမိအား၊ အဒါသိ- ပြီ၊ သာ-ထိုအမိသည်၊ ကမ္မေ-ရောင်းဝယ်မှု၌၊ ဥပနေသိ-ကပ်ဆောင်ပြီ။

တတ္ထ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ သမ္မဟုလ်ာနံ-နှံသော၊ ဒါရကာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ အန္တရဝိထိယံ-၌၊ ကီဠန္တာနံ-ကစားကုန်လျက်၊ နိသိန္နကာလော ဝိယ-နေရာအခါကိုကဲ့သို့၊ ဘဝင်္ဂစိတ္တပ္ပဝတ္တိ-ဘဝင်စိတ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဒဿဿ၊ ကဟာပဏသ-၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ပဋိဟတကာလော ဝိယ-ထိခိုက်ရာအခါကိုကဲ့သို့၊ အာရမ္မဏေန-သည်၊ ပသာဒဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ဃဋ္ဋိတကာလော-ထိခိုက်အပ်ရာအခါကို၊ ဒဿဿ၊ တံ-ဤဝတ္ထုသည်၊ ကိန္နုခေါ-နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တကာလော ဝိယ-ပြောဆိုအပ်ရာ အခါကိုကဲ့သို့၊ တံ အာရမ္မဏံ-ကို၊ ဂဟေတ္တာ-၍၊ ကြိုယမနောဓာတုယာ-သည်၊ ဘဝင်္ဂသ-၏၊ ဝါ-ကို၊ အာဝဇ္ဇိတကာလော (ဒဿဿ)၊ ဧတံ-သည်၊ ပဏ္ဏာရံ-အဖြူတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တကာလော ဝိယ-ကဲ့သို့၊ စက္ခုဝိညာဏေန-သည်၊ ဒဿနကိစ္စဿ-မြင်ခြင်းကိစ္စ၏၊ ဝါ-ကို၊ သာဓိတကာလော-ပြီးစေအပ်ရာအခါကို၊ (ဒဿဿ)၊ ပံသုနာ-မြေမှုန်နှင့်၊ သဟ, ဂါဠ်ဠ-တင်းကြပ်စွာ၊ ဂဟိတကာလော ဝိယ-ယူအပ်ရာခါကိုကဲ့သို့၊ ဝိပါကမနောဓာတုယာ-သည်၊ အာရမ္မဏဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတကာလော-ကို၊ (ဒဿဿ)၊ ဧတံ-ဤဝတ္ထုသည်၊ ပုထု လံ-ပြားပြားတည်း၊ စတုရဿံ-၄ ထောင့်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တကာလော ဝိယ၊ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတုယာ-၏၊ အာရမ္မဏဿ-ကို၊ သန္တီရဏကာလော (ဒဿ ဿ)၊ ဧသော-ဤပြားပြား, ၄ ထောင့်သည်၊ ကဟာပဏော-တည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တ ကာလော ဝိယ-ကဲ့သို့၊ ကြိုယမနောဝိညာဏဓာတုယာ-သည်၊ အာရမ္မဏဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ဝေါဋ္ဌပိတကာလော ဝိယ-ပိုင်းခြားအပ်ရာအခါကို၊ (ဒဿဿ) မာတရာ-သည်၊ ကမ္မေ-၌၊ ဥပနီတကာလော ဝိယ-ကပ်ဆောင်အပ်ရာ အခါကိုကဲ့သို့၊ ဧဝ နဿ-၏၊ အာရမ္မဏရသာနုဘဝနံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ [ရှေ့၌ "ဒဿဿ"ဟု ရှိခဲ့၏၊ ရှေ့နောက်ညီမှ ကောင်းမည်။]

ဣဒံ သြပမ္မံ ကိ ဒီပေတိ၊ ကြိုယမနောဓာတု-သည်၊ အဒိသ္သာဝ-အာရုံကို မမြင်မှု၌သာ၊ ဘဝင်္ဂ-ကို၊ အာဝဇ္ဇေတိ-လည်စေ၏၊ ဝိပါက မနောဓာတု-သည်၊ အဒိသ္သာဝ, သမ္ပဋိစ္ဆတိ-လက်ခံ၏၊ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတု-သည်၊ အဒိသ္သာဝ, သန္တီရေတိ-စုံစမ်း၏၊ ကြိုယမနောဝိညာဏဓာတု-သည်၊ အဒိသ္သာဝ, ဝေါဋ္ဌပေတိ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်၏၊ ဧဝနံ-သည်၊ အဒိသ္သာဝ, အာရမ္မဏရသံ အနုဘော

တိ၊ ဧကန္တေနပန-အားဖြင့်ကား၊ စက္ခုဝိညာဏမေव-သည်သာ၊ ဒဿနကိစ္စ-ကို၊ သာဓေတိ-ပြီးစေ၏၊ ဣတိ-ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒီပေတိ၊ အမ္မောဂေါ ဋ္ဌိယကေ နစာတိ ဣဒံ-ဟူသော ဤစကားကို၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝုတ္တं-ဆိုအပ်ပြီးသော၊ အမ္မော ပမဋ္ဌ-သရက်သီးဥပမာကို လည်းကောင်း၊ ဥစ္ဆုသာလ သာမိကောပမဋ္ဌ-ကြံစက်ပိုင်ရှင် ဥပမာကိုလည်းကောင်း၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တं။

ဇစ္စန္ဓော ပိဋ္ဌသပ္ပိစာတိ (ပဒဿ၏၊ ဂုဏ္ဍတ္ထံ-ကို၊) ကိရ (ဥဒ္ဒရိတ္တာ ဒဿေသမိ)၊ ဥဘောပိ-၂-ယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ-ထိုငကာဏ်း, ဆွံ့တို့သည်၊ နဂ ရဒ္ဓါရေ-မြို့တံခါးအနီး၌၊ သာလာယံ-စရပ်ပေါ်၌၊ နိသိဒိ'သု-နေကြကုန်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုငကာဏ်း ဆွံ့တို့တွင်၊ ပိဋ္ဌသပ္ပိ-ဆွံ့သည်၊ အာဟ-ပြောပြီ၊ (ကိ')သော အန္ဓက-ဟေ့ မောင်ကာဏ်း၊ ကသ္မာ, တွံ-သည်၊ ဣဓ-ဤစရပ်၌၊ သုဿမာနော-ခြောက်ခြောက်ကပ်ကပ် ဖြစ်လျက်၊ ဝိစရသိ-လှည့်လည်ဘိသနည်း၊ [မစားရ မသောက်ရ ခြောက်ကပ်လျက်နေဘိသနည်း-ဟူလို၊] အသုကောဝ-ထို မည်သော၊ ပဒေသော-အရပ်သည်၊ သုဘိက္ခော-လွယ်ကူစွာ ရအပ်သော ထမင်းရှိ၏၊ (သာယာဝပြော, အစာပေါ၏၊) ဗဟုနပါနော-များသော အစားအသောက်ရှိ၏၊ [သုဘိက္ခောကို ထပ်ဖွင့်သည်၊] တတ္ထ-ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ-သွား၍၊ သုခေန-ချမ်းသာသဖြင့်၊ ဇီဝိတုं-ငါ၊ နဝဋ္ဋတိကိ'-မသင့်သလော၊ ဣတိ (အာဟ)၊ မယံ-အား၊ တာဝ-စွာ၊ တယာ-သည်၊ အာစိက္ခိတံ-ပြောအပ်ပြီ၊ တုယ်ပန-သင့်အားကား၊ (သင်ကတော့ ကော)၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ သုခေန, ဇီဝိတုं, နဝဋ္ဋတိကိ'၊ ဣတိ (အာဟ)၊ မံ-အား၊ ဂန္တုံ-ငါ၊ ပါဒါ-တို့သည်၊ နတ္ထိ-နိ၊ ဣတိ-ဤအကြောင်းကြောင့်ပေါ့၊ မယံပိ-အားလည်း၊ ပဿိတုं-မြင်ခြင်းငါ၊ စက္ခုနိ-တို့သည်၊ နတ္ထိ-နိ၊ ဣတိ-ဤ အကြောင်းကြောင့်ပေါ့၊ (ဤအကြောင်းကြောင့် မသွားတာပါ-ဟူလို။)

ယဒိဧवं-ယင်းသို့ဖြစ်လျှင်၊ တဝ-သင်၏၊ ဝါ-မှာ၊ ပါဒါ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊ မမ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ စက္ခုနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ဣတိ-ပြော၍၊ ဥဘောပိ-၂ ယောက်လုံးတို့သည်လည်း၊ သာဓု-ကောင်းပြီ၊ ဣတိ -သို့၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ-

---

ပိဋ္ဌသပ္ပိ။ ။ပိဋ္ဌိယတေ-ညှဉ်းဆဲအပ်၏၊ ဣတိ ပိဋ္ဌ (ပိဋ္ဌော)၊ ပိဋ္ဌစာတ်အပစ္စည်း၊ ပိဋ္ဌ ဒီဃပြု၊ ပိဋ္ဌေန-လှည်းဘီးတပ်အပ်သော အင်းပျဉ်ငယ်ဖြင့်+သပ္ပတိ-သွားရ၏၊ ဣတိ ပိဋ္ဌသပ္ပိ၊ သဏ္ဌာနတ္ထ ဏိ ပစ္စည်းဖြင့် ဣကာရန္တ ရှိ၏၊ အဘိဓာနပွဒီပိကာသူစိတ္ထ် တသိလတ္ထ ဏိပစ္စည်းဖြင့် "သပ္ပိ"ရှိ၏၊ ခြေဖြင့် မသွားနိုင်အောင် ဆွံ့နေသူဖြစ်၍ လှည်းဘီးတပ်အပ်သော ပျဉ်ချပ်ပေါ်နေ၍ လှေလှော်သကဲ့သို့ တုတ်ချောင်းဖြင့် တွန်းထိုး၍ သွားရသူ (ဆွံ့သူ)။

လက်ခံ၍၊ ဧစ္ဆနော-ကောဏ်းသည်၊ ဝါ-က၊ ပိဋ္ဌသပ္ပိ-ဆေး,ကို၊ ခန္ဓ-ပုခုံးပေါ်သို့,အာရောပေသိ-တက်စေပြီ၊ သော-ထိုဆေး,သည်၊ တဿ-ထိုကောဏ်း၏၊ ခန္ဓေ-၌၊ နိသိဒိတ္တာ-ထိုင်၍၊ ဝါမဟတ္ထေန-လက်ဝဲလက်ဖြင့်၊ အဿ-ထိုကောဏ်း၏၊ သီ သံ-ကို၊ ပရိကို့ပိတ္တာ-သိမ်းပိုက်၍၊ (ဖက်၍၊) ဒက္ခိဏဟတ္ထေန-လက်ယာလက်ဖြင့်၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ-ဤနေရာ၌၊ မူလ-သစ်မြစ်သည်၊ အာဝရိတ္တာ-ပိတ်ဆို့၍၊ ဌိတံ-တည်၏၊ ဣမသ္မိံ-ဤနေရာ၌၊ ပါသာဏော-ကျောက်တုံးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဝါမံ-လက်ဝဲဘက်ကို၊ မုဋ္ဌ-လွတ်လိုက်လော၊ (လက်ဝဲဘက် မသွားနှင့်-ဟူလို၊) ဒက္ခိဏံ-လက်ယာဘက်ကို၊ ဂဏှ-ယူလော့၊ ဒက္ခိဏံ-မုဋ္ဌ၊ ဝါမံ-ဂဏှ၊ ဣတိ-သို့၊ မဂ္ဂ-ကို၊ နိယမေတ္တာ-မှတ်သား၍၊ အာစိက္ခတိ-ပြောပြ၏၊ ဧဝံ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ ဧစ္ဆနဿ-အား၊ ပါဒါ-တို့သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ပိဋ္ဌသပ္ပိဿ-အား၊ စက္ခူနိ-တို့သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဥဘောပိ-၂ ယောက်လုံးတို့သည်လည်း၊ သမ္ဘယောဂေန-ကောင်းစွာယဉ်ခြင်းကြောင့်၊ ဣဒ္ဓိတဌာနံ-အလိုရှိအပ်သောအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ-ရောက်၍၊ သုခေန-ချမ်းသာသဖြင့်၊ ဇီဝိတံ သု-အသက်မွေးကြရကုန်ပြီ။

တတ္ထ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ ဧစ္ဆနောဝိယ-ကောဏ်းကိုကဲ့သို့၊ ရူပကာယော-ရူပကာယကို၊ ဝါ-ရုပ်အပေါင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊) ပိဋ္ဌသပ္ပိဝိယ-ဆေး,ကိုကဲ့သို့၊ အရူပကာယော-အရူပကာယကို၊ (နာမ်အပေါင်းကို၊) (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ ပိဋ္ဌသပ္ပိနာ-နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ ဧစ္ဆနဿ-၏၊ ဒီဃ-အရပ်တစ်ပါးသို့၊ ဂန္တုံ-ရောက်ခြင်းငှါ၊ ဂမနာဘိ-သင်္ခါရဿ-သွားဖို့ရန် ပြုစီမံခြင်း၏၊ ဝါ-ကို၊ အနိဗ္ဗတ္တိတကာလောဝိယ-မဖြစ်စေအပ်ရာအခါကိုကဲ့သို့၊ ရူပဿ-၏၊ အရူပေန-နှင့်၊ ဝိနာ-၍၊ အာဒါနဂဟဏဓောပနံ-ယူခြင်း, ကိုင်ခြင်း, လှုပ်ရှားခြင်းသို့၊ ပါပေတုံ-ရောက်စေခြင်းငှါ၊ အသမတ္ထတာ-မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ)၊ ဧစ္ဆနေန-နှင့်၊ ဝိနာ-၍၊ ပိဋ္ဌသပ္ပိဿ-၏၊ ဒီဃ-သို့၊ ဂန္တုံ-ငှါ၊ ဂမနာဘိသင်္ခါရဿ-၏၊ အပ္ပဝတ္တနံဝိယ-မဖြစ်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ပဌ ဝေါကာရေ-ပဌဝေါကာရဘုံ၌၊ ရူပ-ရုပ်တရားကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍၊ အရူပဿ-နာမ် တရား၏၊ အပ္ပဝတ္တိ-မဖြစ်ခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ)၊ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ-၂ ယောက်လုံးတို့၏လည်း၊ သမ္ဘယောဂေန-ကောင်းစွာယှဉ်စပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဣဒ္ဓိတဌာနံ-အလိုရှိအပ်သော အရပ်သို့၊ ဂန္တွာ-ရောက်၍၊ သုခေန-ချမ်းသာသဖြင့်၊ ဇီဝိတကာလောဝိယ-အသက်မွေးရာအခါကိုကဲ့သို့၊ ရူပါရူပဓမ္မာနံ-ရုပ်နာမ်တရားတို့၏၊ အညမညယောဂေန-အချင်းချင်းယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊ သဗ္ဗကိစ္စေသု-အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့၌၊ ပဝတ္တိသဗ္ဘာဝေါ-ဖြစ်ခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ အယံပဠော-ဤပြဿနာကို၊ (ဤသိခြင်းငှါ အလိုရှိအပ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊) ပဌဝေါကာရာဝဝသေန-ပဌဝေါကာရဘုံ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ကထိတော-ဆိုအပ်ပြီ။

ဝိသယဂ္ဂါဟောစာတိ-ကား၊ စက္ခု-စက္ခုပသာဒသည်၊ ရူပဝိသယဲ-ရူပါရုံ ဟူသောအာရုံကို၊ ဂဏှာတိ-ယူ၏၊ သောတာဒီနိ-သောတအစရှိသော ပသာဒတို့သည်၊ သဒ္ဒါဒိဝိသယေ-သဒ္ဒစသော အာရုံတို့ကို၊ (ဂဏှန္တိ-နှ၏၊) ဥပနိဿယမတ္တသောတိ-ကား၊ ဥပနိဿယတောစ-အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတ္ထသောစ-ဒဿနစသော အကျိုးပယောဇဉ်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ (ဝိသယဂ္ဂါဟောဠ်စပ်၊) တတ္ထ-ထို ဥပနိဿယမတ္တသော ဟူသောစကားရပ်တို့၌၊ (ဝိတ္ထာရော ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ [ယောဇနာ၌ "ဝိနိစ္ဆယော ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော"ဟု ထည့်သည်။] စက္ခုဿ-စက္ခုပသာဒ၏၊ အသမ္ဘိန္နတ္တာ-မပျက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရူပါနံ-ရူပါရုံတို့၏၊ အာပါတဂတတ္တာ-ရှေးရှုကျခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ အာလောက သန္ဓိသိတံ-အရောင်အလင်းကို မှီသည်လည်းကောင်း၊ မနသိကာရဟေတုကံ-နလုံးသွင်း အာဝဇ္ဇန်းဟူသော အကြောင်းရှိသည် လည်းကောင်း၊ (ဟုတ္တာ)၊ စတ္ဟိ-နှ်သော၊ ပစ္စယေဟိ-အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ သမ္မယုတ္တာဓမ္မေဟိ-သမ္မယုတ်စေတသိက် တရားတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, စက္ခုဝိညာဏံ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ [ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်၍ "စက္ခာလောက, ရူပ ထင်ပြီ, မနသီ, ၄ လီ စက္ခုဖို့" ဟု လယ်တီဆရာတော်၏ သံဓိပ်ဌမိန့်သည်။]

တတ္ထ-ထို ၄ ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်၊ မတသာပိ-သေပြီးသူ၏လည်း၊ စက္ခု-စက္ခုပသာဒသည်၊ သမ္ဘိန္နံ-ပျက်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ဇီဝတော-အသက်ရှင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ နိရုဒ္ဓပိ-ချုပ်ပြီးသော စက္ခုပသာဒသည်လည်း၊ (သမ္ဘိန္နံနာမ-သည်၊ ဟောတိ)၊ [ဥပါဒ်, ဌိ,ဘင် စေ့၍ချုပ်ပြီးကို "နိရုဒ္ဓ"ဟုဆိုသည်၊ ထို နိရုဒ္ဓအတွက် "သင်္ခေါဇ, အသင်္ခေါဇ" ဟု ခွဲဖွယ်မလို။] ပိတ္တေနဝါ-သည်းခြေသည်သော်လည်းကောင်း၊ သေမှေနဝါ-သလိပ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ရုဟိရေနဝါ-သွေးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပလိဗဒ္ဓံ-မြေးယှက်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ) စက္ခုဝိညာဏဿ-၏၊ ပစ္စယော-အကြောင်းသည်၊ ဘဝိတုံ-ငါ၊ အသင်္ခေါဇ-မစွမ်းနိုင်သော စက္ခုပသာဒသည်လည်း၊ သမ္ဘိန္နနာမ-မည်သည်၊ ဟောတိ၊ သင်္ခေါဇ-စွမ်းနိုင်သော စက္ခုပသာဒသည်၊ အသမ္ဘိန္နနာမ (ဟောတိ)၊ ["ပိတ္တေနဝါ သေမှေန ဝါ ရုဟိရေန ဝါ ပလိဗဒ္ဓံ သမာနံပိ စက္ခုဝိညာဏဿ ပစ္စယော ဘဝိတုံ သင်္ခေါဇ အသမ္ဘိန္နနာမ ဟောတိ" ဟု ရှေ့ဝါကျရှိ ပုဒ်တို့ကို အပြည့်အစုံလိုက်၍လည်းပေးပါ။] သောတာဒီသုပိ-သောတ အစရှိသော ပသာဒတို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-တည်း။

ပန-ကား၊ [အသမ္ဘိန္နတ္တာ စက္ခုဿ၏ အကျယ်မှတစ်ပါး, အာပါတဂတတ္တာ ရူပါနံ၏ အကျယ်ကား၊] စက္ခုသ္မိံ-စက္ခုပသာဒသည်၊ အသမ္ဘိန္နေပိ-မပျက် ပါသော်လည်း၊ ဗဟိဒ္ဓါ-အပ၌၊ ရူပါရမဏော-သည်၊ အာပါတံ-သို့၊ အနာဂစ္ဆန္တေ-မရောက်လသော်၊ စက္ခုဝိညာဏံ-သည်၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ-နိုင်၊ ပန-ကား၊ [အာပါတဂတတ္တာ ရူပါနံ

၏ အကျယ် မှတစ်ပါး, အာလောကသန္ဓိသိတ်၏ အကျယ်ကား။] တသို့-ထို ရှုပါရုံသည်၊ အာပါတ်-သို့၊ အာဂစ္ဆန္တေ ပိ-ရောက်ပါသော်လည်း၊ အာလောကသန္ဓိသ ယေ-အရောင် အလင်းဟူသော မှီရာသည်၊ အသတိ-မရှိလသော်၊ (စက္ခုဝိညာဏ်-သည်၊) နပ္ပဋိဟတိ-နိုင်၊ [ဤစကားကို ထောက်၍ "ညဉ့်မှောင် မိုက်တွင်းဝယ် စက္ခု ပသာဒဒ္ဒ ရှုပါရုံ အမျိုးမျိုးထင်နေသော်လည်း စက္ခုဝိညာဉ် မဖြစ်နိုင်"ဟု မှတ်ပါ။] တသို့-ထိုအ ရောင်အလင်းသည်၊ သန္တေ ပိ-ရှိပါသော်လည်း၊ ကြိုယ မနောဓာတုယာ-သည်၊ (ပဋ္ဌ ဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းသည်၊) ဘဝင်-ကို၊ အနာဝဇ္ဇိတေ-မလည်စေအပ်သော်၊ (စက္ခုဝိညာ ဏ်-သည်၊) နပ္ပဋိဟတိ-နိုင်၊ အာ်ဝဇ္ဇိတေယေဝ-လည်စေအပ်သော်သာ၊ (စက္ခုဝိညာဏ်)၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-နိုင်၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ-ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဉ်သည်၊ သမ္မယုတ္တဓမ္မေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဒိ ယေဝ-တကွသာလျှင်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရော-နိ်သော၊ ဣမေ ပစ္စယေ-ဤအကြောင်းတို့ကို၊ လဘိတ္တာ-ရ၍၊ စက္ခုဝိညာဏ် ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

သောတသ-သောတပသာဒ၏၊ အသမ္မိဿတ္တာ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဒါနံ-သဒ္ဒါရုံတို့၏၊ အာပါတဂတတ္တာ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အာကာသသန္ဓိသိတံ-အာကာသကိုမှီသည်လည်းကောင်း၊ မနသိကာရဟေတုကံ-သည် လည်းကောင်း၊ (ဟုတ္တာ) စတူဟိ, ပစ္စယေဟိ-တို့ကြောင့်၊ သမ္မယုတ္တဓမ္မေဟိသဒ္ဒိ သောတဝိညာဏ် ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ [ဤ အဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်၍ "သောတာကာသ, သဒ္ဒထင်ပြီ, မနသိ, ၄-လီသောတဖို့"ဟု မိန့်သည်။] တတ္ထ-ထို ၄ ပါးသောအကြောင်းတို့တွင်၊ အာကာ သသန္ဓိသိတန္တိ-ကား၊ အာကာသသန္ဓိသယံ-ဟာလာဟင်းလင်း, ကောင်းကင်ဟူ သော မှီရာကို၊ လဒ္ဓါ ဝ-ရ၍သာ၊ ဝါ-ရမှသာ၊ (သောတဝိညာဏ်) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေန-ထိုအာကာသနှင့်၊ ဝိနာ, (သောတဝိညာဏ်) နဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ပိဟိတကဏ္ဏ ဋ္ဌဿ-ပိတ်ထားအပ်သော နားပေါက်ရှိသူ၏သန္ဓာန်၌၊ (နား၏အပေါက် ဟူသော နားခလောင်းကို ပိတ်ထားသူ၏ သန္ဓာန်၌)၊ သောတဝိညာဏ်-သည်၊ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်ကို၊ ပုရိမနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စ-ဆက်၊ ဒေ္ဌ-ဤသောတဝိညာဉ်ဖြစ်ရာ၌၊ (သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊) စ-ဆက်၊ ဒေ္ဌ-ဤသောတဝိညာဉ်ဖြစ်ရာ၌၊ (သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊) ယထာ-ကဲ့ သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဣတော-ဤသောတဝိညာဉ်မှ၊ ပရေသုပိ-နောက်ဖြစ်သော ဃာနဝိညာဉ် အစရှိသော ဝိညာဉ်တို့၌လည်း၊ (သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ ဝိသေ သမတ္တံ ပန-အထူးမျှကိုကား၊ ဝက္ခာမ-ဆိုကုန်အံ့။

ဃာနသ-၏၊ အသမ္မိဿတ္တာ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓာနံ-တို့၏၊ အာပါ တဂတတ္တာ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝါယောသန္ဓိသိတံ-ဝါယောဓာတ်ကို မှီသည် လည်းကောင်း၊ မနသိကာရဟေတုကံ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဟုတ္တာ) စတူဟိ, ပစ္စ

ယေဟိ သဒ္ဒိ ဃာနဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ [ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်၍ "ဃာနဝါတ, ဂန္ဓထင်ပြီ, မနသိ, ၄ လီဃာနဖို့"ဟု မိန့်သည်။] တတ္ထ–တို့တွင်၊ ဝါယောသန္နိဿိတန္တိ–ကား၊ ဃာနဗိလံ–နှာခေါင်း၏တွင်းသို့၊ ဝါယုမှိ–လေသည်၊ ပဝိသန္တေ ယေဝ–ဝင်သော်သာ၊ (ဝင်မှသာ၊) (ဃာနဝိညာဏံ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မိံ–ထိုလေ၏ဝင်ခြင်းသည်၊ အသတိ–သော်၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ အတ္ထော–အနုက်။ [လေသည် နှာခေါင်းအတွင်းသို့ဝင်သောအခါ ဂန္ဓာရုံလည်းပါလာ၍ ဃာနပသာဒ၌ ထိ၏၊ ထိုသို့ ထိမိမှ ဃာနဝိညာဉ် ဖြစ်နိုင်သည်၊ ဃာနစသော ပသာဒ ၃ ပါး၏သမ္ဗန္ဓကေါစရဂ္ဂါဟက ဖြစ်ကြောင်းကို သတိပြုပါ။]

ဇိဝှါယ–၏၊ အသမ္ဖိန္နတ္တာ–ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရသာနံ–တို့၏၊ အာပါတဂတတ္တာ–ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အာပေါသန္နိဿိတံ–အာပေါဓာတ်ကို မှီသည်လည်းကောင်း၊ မနသိကာရဟေတုကံ–သည်လည်းကောင်း၊ (ဟုတ္တာ) စတ္တာဟိ, ပစ္စယေဟိ–တို့ကြောင့်၊ သမ္ဗယုတ္တာဝမ္မေဟိ သဒ္ဒိ, ဇိဝှါဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ [ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်၍ "ဇိဝှါအာပ, ရသထင်ပြီ, မနသိ, ၄ လီ ဇိဝှါဖို့" ဟု မိန့်သည်။] တတ္ထ–တို့တွင်၊ အာပေါသန္နိဿိတန္တိ–ကား၊ ဇိဝှါတေမနံ–လျှာကို စိုစေတတ်သော၊ အာပံ–အာပေါဓာတ်ကို၊ (ဟင်းရည်, သွားရည် စသော အရည်ကို၊) လဒ္ဓါဝ–ရ၍သာ၊ (ရမှသာ၊) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေန–ထိုအာပေါဓာတ်နှင့်၊ ဝိနာ (ဇိဝှါဝိညာဏံ) နု (ဥပ္ပဇ္ဇတိ) ဟိ–မှန်၊ သုက္ခဇိဝှါနံ၊ ခြောက်သောလျှာ ရှိသူတို့၏ သန္တာန်၌၊ သုက္ခခါဒနီယ–ခြောက်သော ခဲဖွယ်ကို၊ ဇိဝှါယ–လျှာပေါ်၌၊ ထပိတေပိ–ထားအပ်ပါသော်လည်း၊ ဇိဝှါဝိညာဏံ–သည်၊ နုပ္ပဇ္ဇတေव–မဖြစ်သည်သာ။

ကာယသ–၏၊ အသမ္ဖိန္နတ္တာ–ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနံ–တို့၏၊ အာပါတဂတတ္တာ–ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပထဝိသန္နိဿိတံ–ပထဝီဓာတ်ကို မှီသည်လည်းကောင်း၊ မနသိကာရဟေတုကံ–သည်လည်းကောင်း၊ (ဟုတ္တာ) စတ္တာဟိ, ပစ္စယေဟိ–တို့ကြောင့်၊ သမ္ဗယုတ္တာဝမ္မေဟိ သဒ္ဒိ ကာယဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ [ဤအဓိပ္ပာယ်ကိုရည်ရွယ်၍ "ကာယထဒ္ဓ, ဖောဋ္ဌထင်ပြီ, မနသိ, ၄ လီကာယဖို့" ဟုမိန့်သည်၊ ထိုဌ ထဒ္ဓဟူသည် ပထဝီဓာတ်တည်း၊] တတ္ထ–တို့တွင်၊ ပထဝီသန္နိဿိတန္တိ–ကား၊ ကာယပသာဒ ပစ္စယ်–ကာယ ပသာဒ၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ ပထဝီသန္နိဿယ်–ပထဝီဓာတ်ဟူသော မှီရာကို၊ လဒ္ဓါဝ (ကာယဝိညာဏံ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေန–ထိုပထဝီဓာတ်နှင့်၊ ဝိနာ (ကာယဝိညာဏံ) နု (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ ဟိ–မှန်၊ ကာယဒ္ဓါရသ္မိံ–၌၊ ဗဟိဒ္ဓါ–အပ၌၊ မဟာဘူတာရမဏံ–မဟာဘုတ်ဟူသော အာရုံသည်၊ (ပထဝီ, တေဇော, ဝါယော ဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည်၊) အဗ္ဗတ္တိကံ–အဗ္ဗတ္တ၌ဖြစ်သော၊ကာယပသာဒံ–ကို၊ ဃဋ္ဋေတွာ–ထိခိုက်၍၊ ပသာဒပစ္စယေသု–ပသာဒ၏ တည်ရာ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ မဟာဘူတေသု–တို့၌၊ ပဋိဟညတိ–ထိခိုက်၏။

မနသေ-ဘဝင်စိတ်၏၊ အသမ္ဘိန္နတ္တာ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မာနံ-ဓမ္မာရုံတို့၏၊ အာပါတဂတတ္တာ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုဿနိဿိတံ-ဟဒယဝတ္ထုကို မှီသည်လည်းကောင်း၊ မနသိကာရဟေတုကံ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဟုတ္တာ) စတ္တာ ဟိ ပစ္စယေဟိ သမ္ဘယုတ္တာဓမ္မေဟိ သဒ္ဓိံ မနောဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ [ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်၍ "မနောဟဒယ, ဓမ္မထင်ပြ, မနသိ, ၄ လိမနောဖို့"ဟု ဆိုသင့်၏။] တတ္ထ-တို့တွင်၊ မနောတိ-ကား၊ ဘဝင်္ဂစိတ္တံ-ဘဝင်စိတ်တည်း၊ တံ-ထိုဘဝင်စိတ်သည်၊ နိရုဒ္ဓမ္မိ-ချုပ်ပြီးသော ဘဝင်စိတ်သည်၏ လည်းကောင်း၊ (ဥပါဒ်, ဌီ, ဘင်စေ့၍ ချုပ်ပြီးသော ဘဝင်စိတ်သည်လည်းကောင်း၊) အာဝဇ္ဇေန စိတ္တဿ-၏၊ ပစ္စယော-အနန္တရပစ္စည်းသည်၊ ဘဝိတုံ-၄၊ အသမတ္ထံ-သည်၊ မန္ဒတာမ ဂတမေဝ-နုံ့သော အားအစွမ်းရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပဝတ္တမာနံပိ-ဖြစ်သော ဘဝင်စိတ်သည်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘိန္နံနာမ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ အာဝဇ္ဇနဿ-၏၊ ပစ္စယော-သည်၊ ဘဝိတုံ-၄၊ သမတ္ထံ-စွမ်းနိုင်သော ဘဝင်စိတ်သည်၊ အသမ္ဘိန္နံ နာမ (ဟောတိ)။

အာပါတဂတတ္တာ ဓမ္မာနန္တိ-ကား၊ ဓမ္မာရမဏော-မြွှာရုံသည်၊ အာပါတဂတော-သော်၊ (မနောဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိဒ္ဒ စပ်၊) ဝတ္ထုဿနိဿိတန္တိ-ကား၊ ဟဒယဝတ္ထုဿနိဿယံ-ဟဒယဝတ္ထုဟူသောမှီရာကို၊ လဒ္ဓါဝ (မနောဝိညာဏံ)၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေန-ထို ဟဒယဝတ္ထုနှင့်၊ ဝိနာ (မနောဝိညာဏံ) နု (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ အယံပိ ပညှော-ဤသိခြင်းငါ အလိုရှိအပ်သော အနက်ကိုလည်း၊ ပဠဝေါကာရ ဘဝံ-ကို၊ သန္ဓာယ, ကထိတော-ပြီ၊ [စတုဝေါကာရဘုံအတွက် ဟဒယ ဝတ္ထု ဟူသော အကြောင်းမလိုပါ-ဟူလို။] မနသိကာရ ဟေတုကန္တိ-ကား၊ ကိရိယ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ-သည်၊ (မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည်၊) ဘဝင်္ဂံ-ကို၊ အာဝဇ္ဇိတေ ယေဝ-သော်သာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-အတ္ထသောဟူသောပုဒ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဥပနိဿယမတ္ထသောတိ ဇတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဥပနိဿယဝဏ္ဏနာ-ဥပနိဿယ၏ အဖွင့်တည်း။

အတ္ထတော ပန-အတ္ထအားဖြင့်ကား၊ (ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ စက္ခု-စက္ခုပသာဒသည်၊ ဒဿနတ္ထံ-မြင်ခြင်းဟူသော အကျိုးပယောဇဉ်ရှိ၏၊ သောတံ-သောတပသာဒ

မန္ဒတာမဂတမေဝ။ ။အိပ်ပျော်နေရာ အခါ၌ဖြစ်သော ဘဝင်များကဲ့သို့ နိုးနေရာအခါ၌လည်း အာဝဇ္ဇန်းဖြစ်အောင် ကျေးဇူးမပြုနိုင်သောဘဝင်များကို "မန္ဒတာမဂတ" ဟုဆိုသည်၊ မှန်၏-ရှေ့ဝိထိနှင့် နောက်ဝိထိ၏ အကြားခံ ဘဝင်များစွာ ခြားရှိနေရခြင်းမှာ အာဝဇ္ဇန်းဖြစ်အောင် ကျေးဇူးမပြုနိုင်သောကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့်ပင် သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ တန်နိုးပြရာ၌ ဝိထိတို့၏ အကြားဝယ် ဘဝင်များစွာ ခြားနေရခြင်းသည် ထိုဘဝင်များက မန္ဒတာမဂတ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ အာဝဇ္ဇနဝသီဘော်နိုင်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား ဘဝင်များစွာမခြားစေဘဲရှေ့ဝိထိအပြီးတွင်

သည်၊ သဝနတ္ထံ-ကြားခြင်းဟူသော အကျိုးပယောဇဉ်ရှိ၏၊ ဃာနံ-သည်၊ ဃာယနတ္ထံ-နံခြင်းဟူသော အကျိုးပယောဇဉ်ရှိ၏၊ ဇိဝှါ-သည်၊ သာယနတ္ထာ-သာယာခြင်းဟူသော အကျိုးပယောဇဉ်ရှိ၏၊ ကာယော-သည်၊ ဖုသနတ္ထော-ထိခြင်းဟူသော အကျိုးပယောဇဉ်ရှိ၏၊ မနော-ဘဝင်စိတ်သည်၊ ဝိဇာနနတ္ထော-သညာ ပညာတို့ သိပုံမှ တစ်မျိုးတစ်ဖုံသိခြင်းဟူသော အကျိုးပယောဇဉ်ရှိ၏၊ တတ္ထ-ထိုဒဿနတ္ထံ အစရှိသောပုဒ်တို့၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒီ တဗ္ဗော)၊ အသ-ထိုစက္ခုပသာဒ၏၊ ဒဿနံ-မြင်ခြင်းဟူသော၊ အတ္ထော-အကျိုးပယောဇဉ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) ဟိ-မှန်၊ တံ-ထိုမြင်ခြင်းဟူသော အကျိုးပယောဇဉ်ကို၊ တေန-ထိုစက္ခုပသာဒသည်၊ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗံ-ပြီးစေနိုင်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဒဿနတ္ထံ-မည်၏၊ သေသေသုပိ-ဒဿနတ္ထမှ ကြွင်းသော သဝနတ္ထ အစရှိသောပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဧတ္ထာဝတာ-ဖြင့်၊ တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရဝါဒေ-၌၊ ဒွါဒသကမဂ္ဂေနစေဝ-ဒွါဒသကမဂ္ဂနှင့်လည်းကောင်း၊ (၁၂-ပါးသောဝိပါက်တို့၏ အပြားနှင့်လည်းကောင်း၊) အဟေတုကဒွကေန စ-အဟေတုကဒွကနှင့်လည်းကောင်း၊ (အဟိတ် ဝိပါက် ၈ ပါးအပေါင်းနှင့်လည်းကောင်း၊) သဒ္ဒိ, သောဠသကမဂ္ဂေါ-၁၆ ပါးအပြားရှိသော ဝိပါက်သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဣဒါနိ-တိပိဋကစူဠနာဂထေရ်၏ဝါဒကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ မောရဝါပိဝါသိ မဟာဒတ္တထေရဝါဒေ-မောရဝါပိအရပ်၌ နေလေ့ရှိသော မဟာဒတ္တထေရ်၏ ဝါဒ၌၊ ဒွါဒသကမဂ္ဂကထာ-သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဝါ-ဖြစ်တော့လတ္တံ့၊ တတ္ထ-ထိုမဟာဒတ္တထေရ်၏ ဝါဒ၌၊ သာကေတပဉ္စ၊ ပေ၊ ကိတ္တနာနိ-သာကေတပဉ္စာ, ဥဿဒကိတ္တန, ဟေတုကိတ္တနတို့သည်၊ ပါကတိကာနေဝ-ပင်ကိုအတိုင်း ဖြစ်ကုန်သည်သာ၊ ပန-ဆက်၊ အယံ ထေရော-ဤမဟာဒတ္တထေရ်သည်၊ အသခ်ါရိက သသခ်ါရိကေသု-တို့၌၊ (အသခ်ါရိက ကံကြောင့် သသခ်ါရိက ဝိပါက်၏ ဖြစ်ခြင်း, သသခ်ါရိကကံကြောင့် အသခ်ါရိကဝိပါက်၏ ဖြစ်ခြင်းတို့၌၊) ဒေါသံ-အပြစ်ကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ အသခ်ါရိကံ-အသခ်ါရိကကံသည်၊ အသခ်ါရိကမေဝ-အသခ်ါရိကသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိပါကံ-အကျိုးကို၊ ဒေတိ-ပေး၏၊ သသခ်ါရိကံ-သော၊ (ဝိပါကံ-ကို)၊ နော (ဒေတိ)-မပေး၊ သသခ်ါရိကံပိ-သသခ်ါရိကကံသည်လည်း၊ သသခ်ါရိကမေဝ-သသခ်ါရိကသာလျှင်ဖြစ်သော၊ (ဝိပါကံဒေတိ၊) အသခ်ါရိကံ-သော၊ (ဝိပါကံ-ကို၊) နော (ဒေတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ဆိုပြီ၊ [ဤအဓိပ္ပာယ်များကိုယူ၍ သင်္ဂြိုဟ်ဝိထိမှတ်ပိုင်း-ကမ္မစတုတ္ထခန်း၌ "အသခ်ါရ-ဝိပါကာနိ နာ ပစ္စတိ" စသောဂါထာကိုဆိုသည်၊] စ-ဆက်၊ ဩ (ဧသော)-ဤမဟာဒတ္တထေရ်သည်၊ ဧဝ နေန-ဖြင့်၊ စိတ္တနိယာမ-တာဒါရုံစိတ်ကို မှတ်သားခြင်းကို၊ နာ ကထေတိ-မဆို၊ ပန-အနွယ်ကား၊ အာရမ္မဏေန-ဖြင့်၊ ဝေဒနာနိယာမ-ဝေဒနာကိုမှတ်သားခြင်းကို၊ က

ထေတိ-၏၊ [ဣဋ္ဌာရုံ ထင်လာသောအခါ သောမနဿ, ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံ ထင်လာ သောအခါ ဥပေက္ခာ ဖြစ်ပုံကိုကား မှတ်သားရ၏ဆိုသည်။] တေန-ကြောင့်၊ (အသင်္ခါရိကက်ကြောင့် သသင်္ခါရိက ဝိပါက်၏ မဖြစ်ခြင်း, သသင်္ခါရိကက်ကြောင့် အသ င်္ခါရိကဝိပါက်၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊) အသ-ထိုမဟာဒတ္တထေရ်၏၊ ဝိပါကုဒ္ဓါရေ- ဝိပါက်တို့ကိုထုတ်ပြရာ၌၊ ဒ္ဝါဒသကမဂ္ဂေါနာမ-၁၂ ပါးအပြားရှိသော ဝိပါက်မည် သည်၊ ဧကတော-ဖြစ်ပြီ၊ ဒသကမဂ္ဂေါပိ-ဒသကမဂ္ဂသည်လည်းကောင်း၊ အဟေတုကဒ္ဒ က်ပိ-အဟေတုကဒ္ဒကသည်လည်းကောင်း၊ ဇ်ဏ္ဏော-ဤဒ္ဝါဒသကမဂ္ဂ၌ပင်၊ ပဝိဋ္ဌ- ဝင်ပြီ။

တတြ-ထိုဒ္ဝါဒသကမဂ္ဂဝယ် ဝင်ရာ၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ နယော- သိကြောင်းနည်းတည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ သောမနဿ၊ ပေ၊ စိတ္တေန-သောမနဿသဟဂုတ် တိဟိတ် အသင်္ခါရိကစိတ်ဖြင့်၊ ကမ္မေ-ကို၊ အာယူဟိတေ-အားထုတ်အပ်ပြီးလသော်၊ တာဒိသေနေဝ-ထိုသောမနဿသဟဂုတ် တိဟိတ်အသင်္ခါရိကစိတ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သည် သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝိပါကစိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ-ယူအပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-သည်၊ ဝုမ်ိပတ္တဿ-ကြီးရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လသော်၊ စက္ခုဒ္ဒါရေ-၌၊ ဣဋ္ဌာရမဏော-သည်၊ အာပါတဂတော-သော်၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ (တိပိဋကစူဠနာဂထေရ်၏ဝါဒ၌)၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ တယော-နှစ်သော၊ မောဃဝါ ရာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ("တာဒိသေနေဝ ဝိပါကစိတ္တေန ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ ဝုမ်ိပတ္တဿ"ဟု ဆိုအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊) ကုသလတော-မှ၊ စတ္တာရိ-နှစ်သော၊ သောမနဿသဟဂတာနိ-သောမနဿ သဟဂုတ် စိတ်တို့လည်း ကောင်း၊ အကုသလတော-မှ၊ စတ္တာရိ-နှစ်သော၊ (သောမနဿ သဟဂတာနိ-တို့ လည်းကောင်း၊ ကြိယတော-မှ၊ ပဉ္စ-နှစ်သော၊ (သောမနဿ သဟဂတာနိ-တို့ လည်းကောင်း၊) [ဤကြိယတောပဉ္စနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဋီကာ၌အကျယ်ပြထား၏၊] ဣတိ-သို့၊ တေရသန္နံ-နှစ်သော၊ ဣမေသံ စိတ္တာနံ-တို့တွင်၊ အညတရေန- တစ်ပါးပါးသော စိတ်ဖြင့်၊ ဧဝိတပရိယောသာနေ-ဖောစောပြီး၏ အဆုံး၌၊ တဒါရမ

နောက်ဝိထိဖြစ်ဖို့ရန်ဘဝင်ံစလန, ဘဝင်ုပဇ္ဇော ဖြစ်ရုံမျှဖြင့် အာဝဇ္ဇန်း ပေါ်လာအောင် ကျေးဇူး ပြုနိုင်ကြသည်။

ဧဝနေန၊ ပေ၊ နှ ကထေတိ။ ။ဤမဟာဒတ္တထေရ်သည် တိပိဋကစူဠနာဂထေရ်ကဲ့သို့ ဖောဖြင့် တဒါရုံမှတ်သားခြင်းကို မဆို၊ အကယ်၍ဆိုလျှင် အသင်္ခါရိကက်ကြောင့် ဣဋ္ဌာရုံထင် လာသောအခါ သသင်္ခါရိကဖောလည်း ဖောပေလိမ့်မည်၊ ထိုအခါ သသင်္ခါရိကဖောနှောင် သ သင်္ခါရိက တဒါရုံဖြစ်ခွင့်ကြုံရကား, အသင်္ခါရိကက်ကြောင့် သသင်္ခါရိကဝိပါက် မဖြစ်နိုင်ဟူသော သူ၏ဝါဒနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေလိမ့်မည်၊ သသင်္ခါရိကက်ကြောင့် ဣဋ္ဌာရုံထင်လာရာ၌လည်း အသင်္ခါရိကဖောစောလျှင် အသင်္ခါရိကတဒါရုံ ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် သူ၏ဝါဒနှင့် ဆန့် ကျင်ဘက် ဖြစ်နေပြန်သည်၊ ထို့ကြောင့် ဖောဖြင့် တဒါရုံမှတ်ခြင်းကို မဆိုတဲ့ထားသည်။

ဏ်-သည်၊ ပတိဋ္ဌဟမာန်-တည်လသော်၊ သောမနဿသဟဂတ၊ ပေ၊ စိတ္တံပိ-သောမနဿ သဟဂုတ်အသင်္ခါရိက တိဟိတ်စိတ်သည်လည်းကောင်း၊ ["သောမနဿသဟဂတ်" ဟုရှိလျှင် ကောင်းသည်၊] ဒုဟေတုကစိတ္တံပိ-ဒွိဟိတ်စိတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဒေဝ-သို့၊ အသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စက္ခုဒ္ဒါရေ-၌၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ-နှင်သော၊ တီဏိ-၃ ပါးသောဝိပါက်စိတ်တို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ တဒါရမဏာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဏ္ဏ-၅ ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့သည်၊ ဂဏနူပဂစိတ္တာနိ-ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သောစိတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ။

ပန-ကား၊ (သောမနဿ သဟဂုတ်ဟောနောင် တဒါရုံဖြစ်ပုံမှတစ်ပါး,ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဟောနောင် တဒါရုံဖြစ်ပုံကား၊) အာရမဏေန-ဖြင့်၊ ဝေဒနံ-ကို၊ ပရိဝတ္တေတွာ-ပြောင်းလွှဲစေ၍၊ (ဣဋ္ဌမဗျတ္တာရုံဖြင့် ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ပြောင်းလွှဲစေ၍၊) ကုသလတော-မှ၊ စတုန္နံ-၄ ပါးသော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဝိပါက်စိတ်တို့လည်းကောင်း၊ အကုသလတော-မှ၊ စတုန္နံ-တို့လည်းကောင်း၊ ကြိယတော-မှ၊ စတုန္နံ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွါဒသန္နံ-နှင်သော၊ ဥပေက္ခာသဟဂတစိတ္တာနံ-တို့တွင်၊ အညတရေန-ဖြင့်၊ ဧဝိတာဝသာနေ-ဟောစောပြီး၏ အဆုံး၌၊ ဥပေက္ခာသဟဂတ၊ ပေ၊ ဝိပါကံပိ-ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တိဟိတ်အသင်္ခါရိက ဝိပါက်သည်လည်းကောင်း၊ ["ဥပေက္ခာသဟဂတ်"ဟု ရှိလျှင်ကောင်းသည်၊] ဒုဟေတုက အသင်္ခါရိက ဝိပါက်ပိ-သည်လည်းကောင်း၊ တဒါရမဏံ ဟုတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒေ-သို့၊ အသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စက္ခုဒ္ဒါရေ-၌၊ ဥပေက္ခာသဟဂတသန္တီရဏ-လည်းကောင်း၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ တဒါရမဏာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တီဏိ-၃ ပါးသော ဝိပါက်တို့သည်၊ ဂဏနူပဂစိတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ တာနိ-ထို ၃ ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့သည်၊ ပုရိမေဟိ-ကုန်သော၊ ပဏ္ဏဟိ-၅ ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, အဋ္ဌ ၈ ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့လည်းကောင်း၊ သောတဒ္ဒါရာဒီသုပိ-တို့၌လည်း၊ အဋ္ဌအဋ္ဌ-၈ ပါး ၈ ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့လည်းကောင်း၊ ဣဟ-သို့၊ ကောယ-သော၊ စေတနာယ-ဖြင့်၊ ကမ္မေ-ကို၊ အာယူဟိတေ-သော်၊ သမစတ္တာလီသစိတ္တာနိ-အတိကျ ၄၀ သော ဝိပါက်စိတ်တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ပန-အားဖြင့်ကား၊ စက္ခုဒ္ဒါရေ-၌၊ အဋ္ဌ ၈ ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့ လည်းကောင်း၊ သောတဝိညာဏာဒီနိ-နှင်သော၊ စတ္တာရိ-၄ ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့ လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွါဒသ-၁၂ ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ တတ္ထ-ထိုဒွါဒသက ဝိပါကကထာ၌၊ မူလဘဝင်္ဂတာ-မူလဘဝင်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အာဂန္တုကဘဝင်္ဂတာ-အာဂန္တုကဘဝင်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အမ္မောပမ နိယာမကထာစ-အမ္မောပမကထာ နိယာမကထာကိုလည်းကောင်း၊ ဝုတ္တာနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

သောမနဿ၊ ပေ၊ စိတ္တေန-သောမနဿသဟဂုတ် တိဟိတ် သသင်္ခါရိက ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်၊ ကမ္မေ-ကို၊ အာယူဟိတေပိ-ပြီးသော် လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာ၊ ပေ၊ သသင်္ခါရိကကေဟိ-ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တိဟိတ် အသင်္ခါရိက သသင်္ခါရိက ကုသိုလ်စိတ်တို့ဖြင့်၊ ကမ္မေ-ကို၊ အာယူဟိတေ-ပြီးသော်လည်းကောင်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ တတ္ထ-ထို တိပိဋကစူဠနာဂထေရ်၏ ဝါဒ၌၊ ယန္ဓောပမ်ပိ-ယန္တ ရား ဥပမာသည်လည်း၊ ဇတ္ထ-ဤမဟာဒတ္တထေရ်၏ ဝါဒ၌၊ ပါကတိကမေဝ-ပင်ကို အတိုင်းဖြစ်သည်သာ၊ ဇတ္ထာဝတာ-ဖြင့်၊ တိဟေတုက၊ ပေ၊ ဟောတိတိဝါရော-ဟူသော ဝါရကို၊ ကထိတော-ပြီ၊ တိဟေတုက၊ ပေ၊ ဟောတိတိ ဝါရော ပန-ဝါရ သည်ကား၊ ပဋိစ္စဆ္ဒေ-ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၊ ဟုတ္တာ, ဂတော-သွား၏။

ဣဒါနိ-တိဟိတ်ကံကြောင့် တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေကို ပြပြီးရာယခုအခါ၌၊ ဒုဟေတုကကမ္မေန ဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိကထာ-ဒုဟေတုကကမ္မေန ဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိကထာ သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဝါ-လတ္တံ့၊ ဟိ-ချဲ့၊ သောမနဿ၊ ပေ၊ စိတ္တေန-သောမနဿ သဟဂုတ် ဒွိဟိတ် အသင်္ခါရိကစိတ်ဖြင့်၊ ကမ္မေ အာယူဟိတေ, တာဒိသေနေဝ-ထို သောမနဿသဟဂုတ် ဒွိဟိတ် အသင်္ခါရိကစိတ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝိပါကစိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ဝုမ္မိုပ္ပတ္တဿ-သော်၊ စက္ခုဒ္ဒါရေ-၌၊ ဣဋ္ဌာရမဏော-သည်၊ အာပါတဂတော-သော်၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ တယော မောဃဝါရာ ဟောန္တိ၊ ပန-အထူးကား၊ ဒုဟေတုကဿ-ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဧဝနကြိယာ-ဧကဖြစ်သော ကြိယာသည်၊ (ကြိယာဧကသည်၊) နတ္ထိ၊ ["ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သောကြောင့် ရဟန္တာမဖြစ်နိုင်ရကား ကြိယာဧကမဖြစ်နိုင်"ဟူလို၊ ဧဝနကြိယာ၌ ဧဝနဖြင့် ဧကကိစ္စမတပ်သော အာဝဇ္ဇန်းကြိယာတို့ကား ဖြစ်နိုင်၏ဟုပြသည်။] တသ္မာ, ကုသလတော-မှ၊ စတ္တာရိ-နှင်သော၊ သောမနဿသဟဂတာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ အကုသလတော စတ္တာရိ (သောမနဿသဟဂတာနိ-တို့လည်းကောင်း၊) ဣတိ-သို့၊ ဣမေသံ အဋ္ဌန်-ဤ ၈ ပါးသော စိတ်တို့တွင်၊ အညတရေန-ဖြင့်၊ ဧဝိတပရိယောသာနေ-၌၊ ဒုဟေတုကမေဝ-ဒွိဟိတ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ သောမနဿသဟဂတအသင်္ခါရိက-သည်၊ တဒါရမဏ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဧဝ-သို့၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ-နှင်သော၊ တီဏိ-၃ ပါးသောစိတ်တို့လည်းကောင်း၊ ဣဒံ ၈ တဒါရမဏ-ဤသောမနဿ တဒါရုံလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရိ-၄ ပါးသောစိတ်တို့သည်၊ ဂဏန္ဌပဂစိတ္တာနိဟောန္တိ။

ပန-ကား၊ ဣဋ္ဌမဗ္ဗတ္တာ ရမဏော-၌၊ ကုသလတော-မှ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတာနံ-နှင်သော၊ စတုန္နံ-၄ ပါးသော ဧကစိတ်တို့ လည်းကောင်း၊ အကုသလတော-မှ၊ စတုန္နံ-တို့ လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ အဋ္ဌန်-၈ ပါးသော ဧကစိတ်တို့တွင်၊ အညတရေန- ဖြင့်၊ ဧဝိတပရိ ယောသာနေ-၌၊ ဒုဟေတုကမေဝ- သာလျှင်ဖြစ်

သော၊ ဥပေက္ခာသဟဂတ်-သော၊ အသင်္ခါရိကံ-အသင်္ခရိကစိတ်သည်၊ တဒါ ရမဏံ ဟောတိ၊ ဧဝံ-သို့၊ အသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဥပေက္ခာသဟဂတသန္တီရဏ-လည်းကောင်း၊ ဣဒဉ္စ တဒါရမဏံ-ဤဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဒါရုံလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ-၂-ပါးသောစိတ်တို့သည်၊ ဂဏနုပဂတစိတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ တာနိ-ထိုစိတ်တို့သည်၊ ပုရိမေဟိ-နှင့်သော၊ စတူဟိ-၄-ပါးသောစိတ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ,ဆ-၆-ပါးသော စိတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ သောတဒ္ဓါဒေသုပိ-တို့၌လည်း၊ ဆဆ-၆-ပါး ၆-ပါးသောစိတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဧကာယ၊ပေ၊ သမတိံသစိတ္တာနိ-အတိအကျ သုံးဆယ်သောစိတ်တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန-အားဖြင့်ကား၊ စက္ခုဒ္ဒါရေ-၌၊ ဆ-၆-ပါးသော စိတ်တို့လည်းကောင်း၊ သောတဝိညာဏာဒီနိ-နှင်သော၊ စတ္တာရိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒသ-၁၀-ပါးသောစိတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-အမ္မောပမ္မနိယာမကထာ-တို့သည်၊ ပါကတိကာ၀ေ-နှင်သည်သာ၊ ယန္တောပမ်-ယန္တရားဥပမာကို၊ ဣဓ-ဤ ဒုဟေတုကကမ္မေန ဒုဟေတုက ပဋိသန္ဓိကထာ၌၊ နှ လဗ္ဘတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ သောမနဿ၊ပေ၊ စိတ္တေန-သောမနဿသဟဂုတ် ဒွိဟိတ်သသင်္ခါရိက ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်၊ ကမ္မေ-ကို၊ အာယူဟိတေပိ-အပ်သော်လည်းကောင်း၊ (အားထုတ်အပ်ရာ၌လည်းကောင်း၊) ဥပေက္ခာ၊ပေ၊ သသင်္ခါရိကေဟိ-ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဒွိဟိတ် အသင်္ခါရိက, သသင်္ခါရိက ကုသိုလ်စိတ်တို့ဖြင့်၊ ကမ္မေ-ကို၊ အာယူဟိတေပိ-အပ်သော်လည်းကောင်း၊ (အားထုတ်အပ်ရာ၌လည်းကောင်း၊) ဧသေ၀နယော၊ ဧတ္တာ၀တာ-ဖြင့်၊ ဒွိဟေတုက၊ပေ၊ ဟောတိတိ ၀ါရော-ကို၊ ကထိတော-ပြီ။

အဟေတုက၊ ပေ၊ ဟောတိတိ၀ါရောပန-ကိုကား၊ ဧ၀ံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကုသလတော-မှ၊ စတူဟိ-ကုန်သော၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ကမ္မေ-ကို၊ အာယူဟိတေ-သော်၊ ကုသလ၊ ပေ၊ ဓာတုယာ-ကုသလဝိပါက် အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်ဖြစ်သော၊ ဥပေက္ခာသဟဂတာယ-သော၊ ပဋိသန္ဓိယာ-ကို၊ ဂဟိတာယ-ယူအပ်ပြီးသော်၊ ကမ္မသဒိသာ-ကံနှင့်တူသော၊ ပဋိသန္ဓိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ နှ ဝတ္တဗ္ဗာ-မဆိုထိုက်၊ ဣတော-ဤ ကမ္မဒိသာ ပဋိသန္ဓိတိ နှ ဝတ္တဗ္ဗာဟူသော စကားမှ၊ ပဋ္ဌာယ, ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေ၀-ဖြင့်သာလျှင်၊ ကထေတွာ-ဆိုပြီး၍၊ ("ဝုဗိုပ္ပတ္တသ စက္ခုဒ္ဒါရေ ဣဋ္ဌာရမဏော အာပါတဂတော" စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း အကျယ်ဆိုပြီး၍၊) ဣဋ္ဌေပိ-၌လည်းကောင်း၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေပိ-၌လည်းကောင်း၊ စိတ္တပ္ပ၀တ္တိ-စိတ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဟိ-ဆက်၊ ဣမသ္မိံ ထေရသ-၏၊ ၀ါဒေ-၌၊ ပိဏ္ဍာ၀ဝံ-အပေါင်းဖြစ်သော ဧကသည်၊ ၀ါ-တဒါရုံ၌ ပေါင်းထိုက်သော ဧကသည်၊ ဧ၀တိ-စောဏ်၊ သေသာ-ကြွင်းသော၊ (ကတာ၌စပ်၊) ဣဒံ ပန ဧ၀ံ၊ ပေ၊ နိယာမေတိတိ အာဒိကထာ-အစရှိသော

စကားကို၊ သဗ္ဗာ-အလုံးစုံကို၊ ဟေဌာ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ [စာအုပ်များ၌ "သေသဧဝနံ"စသည်ဖြင့် ရှိ၏၊ "သေသာ" ဟုလည်းကောင်း၊ တိပိဋကဂ္ဂန္ထာဝထေရ်၏ ဝါဒကို ပြန်၍ညွှန်းသောကြောင့် ထို၌ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း "ဣဒံ ပန ဧဝံ"ဟုလည်းကောင်း ရှိရမည်၊ ရှေးနိဿယ၌လည်း၊ ဤအတိုင်းရှိသည်။] ဧတ္ထာဝတာ-ဖြင့်၊ မောရ၊ ပေ၊ ဝါဒေ-၌၊ ဒသကမဂ္ဂေနစေဝ-နှင့်လည်းကောင်း၊ အဟေတုကဒ္ဌကေနစ-နှင့်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓိံ, ဒ္ဝါဒသကမဂ္ဂေါ-၁၂-ပါး အပြားရှိသော ဝိပါက်သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

ဣဒါနိ-မဟာဒတ္တထေရ်၏ဝါဒကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ မဟာဓမ္မရက္ခိတတ္ထေရဝါဒေ-၌၊ ဒသကမဂ္ဂကထာ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဝါ-လတ္တံ့၊ တတ္ထ-ထို ဒသကမဂ္ဂကထာ၌၊ သာကေတ၊ပေ၊ ကိတ္တနာနိ-တို့သည်၊ ပါကတိကာနေဝ-နိ်သည်သာ၊ ပန-အထူးကား၊ ဟေတုကိတ္တနေ-၌၊ အယံ-ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ တိဟေတုကကမ္မံ-သည်၊ တိဟေတုကဝိပါကံပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ အဟေတုကဝိပါကံပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဒေတိ၊ ဒုဟေတုကကမ္မံ-သည်၊ တိဟေတုကမေဝ-တိဟိတ်ဝိပါက်ကိုသာ၊ နု ဒေတိ၊ ဣတရံ-တိဟိတ်ဝိပါက်မှ တစ်ပါးသော ဒ္ဝိဟိတ် အဟိတ် ဝိပါက်ကို၊ ဒေတိ၊ တိဟေဟုကကမ္မေန-ကြောင့်၊ ပဋိသန္ဓိ-သည်၊ တိဟေတုကာဝ-တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေသည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဒုဟေတုကာ ဟေတုကာ-ဒ္ဝိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ, အဟိတ်ပဋိသန္ဓေသည်၊ နု ဟောတိ၊ ဒုဟေတုကကမ္မေန-ကြောင့်၊ ဒုဟေတုကာ ဟေတုကာ-သည်၊ ဟောတိ၊ တိဟေတုကာ-သည်၊ နု ဟောတိ၊ အသင်္ခါရိကကမ္မံ-သည်၊ ဝိပါက်-အကျိုးကို၊ အသင်္ခါရိကမေဝ-အသင်္ခါရိက အကျိုးကိုသာ၊ ဒေတိ၊ သသင်္ခါရိက်-သသင်္ခါရိက အကျိုးကို၊ နော (ဒေတိ)၊ သသင်္ခါရိကမ္မံ-သည်လည်း၊ သသင်္ခါရိကမေဝ-ကိုသာ၊ ဒေတိ၊ အသင်္ခါရိက်-ကို၊ နော (ဒေတိ)၊ အာရမ္မဏေန-ဖြင့်၊ ဝေဒနာ-ကို၊ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာ-ပြောင်းလွှဲစေထိုက်၏၊ ဧဝံ-သည်၊ ' ပိဏ္ဍဧဝနမေဝ-အပေါင်းဖြစ်သော ဧကသည်သာ၊ ဧဝတိ၊ [အချို့စာအုပ်၌ "လဗ္ဘတိ"ဟု ရှိ၏၊ "ဧဝံ-ကို၊ ပိဏ္ဍဧဝနမေဝ-ကိုသာ၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏" ဟု ပေး။] အာဒိတော-မှ၊ ပဌာယ, စိတ္တာနိ-တို့ကို၊ ကထေတဗ္ဗာနိ-ဆိုထိုက်ကုန်၏။

တတြ-ထို "အာဒိတော ပဌာယ စိတ္တာနိ ကထေတဗ္ဗာနိ" ဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ-ကား၊ ကထာ-ပြောဆိုအပ်သောစကားတည်း၊ ကော-တစ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဌမကုသလစိတ္တေန-ဖြင့်၊ ကမ္မံ-ကို၊ အယူဟတိ-အားထုတ်၏၊ ပဌမဝိပါကစိတ္တေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ပဋိသန္ဓိं-ကို၊ ဂဏှာတိ၊ အယံ-ဤပဋိသန္ဓေသည်၊ ကမ္မသဒိသာ-ကံနှင့်တူသော၊ ပဋိသန္ဓိ-တည်း၊ တသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-သည်၊ ဟောန္တိ၊ အထ-ထိုမှ နောက်၌၊ အသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဟေဌာ, ဝုတ္တနယေန-ဖြင့်၊ တေရသန္နံ-နိ်သော၊ သောမနဿသဟဂတဧဝနာနံ-တို့တွင်၊ အညတရေန-ဖြင့်၊

ဇဝိတပရိယောသာနေ-ဖောစောပြီး၏ အဆုံး၌၊ ပဌမဝိပါက စိတ္တမေဝ-သည်သာ၊ တဒါရမဏ-ဟောတိ၊ တံ-ထိုစိတ်သည်၊ မူလဘဝင်-လည်းကောင်း၊ တဒါရမဏ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ နာမာနိလဘတိ၊ ဧဝံ-သို့၊ အသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ-နှင့်သော၊ တီဏိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣဒဏ္ဍ တဒါရမဏ-ဤတဒါရုံ စိတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရိ-၄-ပါးသောစိတ်တို့သည်၊ ဂဏနူပဂစိတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ ဣဋ္ဌမဗျတ္တာရမဏော-၌၊ ဟေဋ္ဌာ, ဝုတ္တာနံယေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွါဒသန္နံ-နှင်သော၊ ဥပေက္ခာသဟဂတဇဝနာနံ-တို့တွင်၊ အညတရေန-ဖြင့်၊ ဧဝံ ပရိယောသာနေ-၌၊ ဥပေက္ခာသဟဂတံ-သော၊ တိဟေတုကံ-သော၊ အသင်္ခါရိကစိတ္တံ-သည်၊ တဒါရမဏတာယ-တဒါရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပဝတ္တတိ-ဖြစ်၏၊ တံ-ထိုစိတ်သည်၊ အာဂန္တုဘဝင်-လည်းကောင်း၊ ပေ၊ လဘတိ၊ ဧဝံ-သို့၊ အသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဥပေက္ခာသဟဂတသန္တီရဏ-လည်းကောင်း၊ ဣဒဏ္ဍ တဒါရမဏ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ-၂-ပါးသောစိတ်တို့သည်၊ ဂဏနူပဂစိတ္တာနိ(ဟောန္တိ)၊ တာနိ-ထိုစိတ်တို့သည်၊ ပုရိမေဟိ-စတူဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဆ-၆-ပါးသောစိတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ-သို့၊ ပေ၊ ဥပဋ္ဌန္တိ၊ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေနပန-အားဖြင့်ကား၊ စက္ခုဒ္ဒါရေ-၌၊ ဆ-၆-ပါးသော စိတ်တို့လည်းကောင်း၊ သောတဝိညာဏာဒီနိ-အစရှိကုန်သော၊ စတ္တာရိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒသ-၁၀-ပါးကုန်သော စိတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ အမ္မောပမ္မနိယာမကထာ-တို့သည်၊ ပါကတိကာယေဝ-နှ်သည်သာ။

ဒုတိယ၊ပေ၊ စိတ္တေဟိ-ဒုတိယ, တတိယ, စတုတ္ထကုသိုလ်စိတ်တို့ဖြင့်၊ ကမ္မေ အာယူဟိတေပိ-သော်လည်း (အားထုတ်အပ်ရာ၌လည်း၊) ဇတ္တကာနေဝ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိပါကစိတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ စတူဟိ-နှ်သော၊ ဥပေက္ခာသဟဂတ စိတ္တေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အာယူဟိတေပိ-သော်လည်း၊ (အားထုတ်အပ်ရာ၌လည်း၊) ဧသေဝ နယော၊ ပန-ဆက်၊ ဣဓ-ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ်တို့ဖြင့် ကံကိုအားထုတ်အပ်ရာ၌၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဣဋ္ဌမဗျတ္တာရမဏော-ကို၊ ဒသေတဗ္ဗံ-ပြထိုက်၏၊ ပစ္ဆာ-၌၊ ဣဋ္ဌာရမဏေန-ဖြင့်၊ ဝေဒနာပရိဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ အမ္မောပမ္မ နိယာမကထာ ပါကတိကာဝ၊ ယန္တေ္ဓာပမ်-ကို၊ နှ လဗ္ဘတိ၊ ကုသလတော၊ ပေ၊ အယူဟိတေတိ-ဟူသော၊ ဣတော-ဤစကားမှ၊ ပဌာယ, သဗ္ဗံ-အလုံးစုံကို၊ ဝိတ္ထာ ရေတွာ-ချဲ့၍၊ အဟေတုကဒ္ဒုကံ-ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူထိုက်၏၊ ဇတ္တာဝတာ-ဖြင့်၊ မဟာဓမ္မရက္ခိတတ္ထေရဝါဒေ-၌၊ အဟေတုကဒ္ဒုကေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဒသကမဂ္ဂေါ-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး, စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအုံ့၊ တိဏ္ဏံ-နှ်သော၊ ဣမေသံ ထေရာနံ-တို့တွင်၊ ကတရဿ-အဘယ်ထေရ်၏၊ ဝါဒေါ-ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗော-ယူထိုက်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ကဿစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော

ထေရ်၏၊ (ဝါဒေါ-ကို၊) ဧကဿ-အား-ဖြင့်၊ (နိ ဂဟေတဗ္ဗော)-မယူထိုက်၊ ပန-အနွယကား၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသောထေရ်တို့၏၊ ဝါဒေသု-တို့၌၊ သသင်္ခါရာ သင်္ခါရ ဝိဘာနံ-သသင်္ခါရာ အသင်္ခါရ အစီအရင်ကို၊ ပစ္စယသောဒေတော-အာရုံစသော အကြောင်းတို့၏ ကွဲပြားခြင်းကြောင့်၊ အဓိပ္ပေတံ-အလိုရှိအပ်၏၊ တေန-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ- ဤ ပဌမထေရဝါဒ၌၊ အသင်္ခါရိကကုသလသဿ-၏၊ ဒုဗ္ဗလပစ္စယေဟိ-အားနည်းသော အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သော၊ သသင်္ခါရိကဝိပါကံ-ကိုလည်းကောင်း၊ (ဂဟေတွာ၌ စပ်) သသင်္ခါရိကကုသလဿ-၏၊ ဗလဝ ပစ္စယေဟိ-အားရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နံ-သော၊ အသင်္ခါရိကဝိပါကံစ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ လဗ္ဘမာနာနိပိ-ရထိုက်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကြိယာဧဝနာနိ-တို့ကို၊ ပဟာယ-ပယ်စွန့်၍ (မယူဘဲထား၍)၊ ကုသလဧဝနေန-ဖြင့်၊ တဒါရမဏံ-ကိုလည်းကောင်း၊ အာရမဏေန-ဖြင့်၊ ဝေဒနံစ-ကိုလည်းကောင်း၊ နိယမေတွာ-မှတ်သား၍၊ သေက္ခပုထုဇ္ဇနဝသေန-သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်, ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သောဌသကမဂ္ဂေါ-တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး အပြားရှိသော ဝိပါက်ကို၊ ကထိတော-ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤပဌမထေရဝါဒ၌၊ အကုသလဧဝနာဝသာနေ-၌၊ အဟေတုက ဝိပါကမေव-သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ယံ တဒါရမဏံ-ကို၊ ဒဿိတံ-ပြအပ်ပြီ၊ တံ- ထို တဒါရုံကို၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ ပဌမထေရဝါဒမှ တစ်ပါးသော ဒုတိယ တတိယ ထေရဝါဒ တို့၌၊ နိ ဒဿိတမေव-မပြအပ်သည်သာ၊ တာသု-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထို ပဌမထေရဝါဒ၌၊ တံ-ထိုတဒါရုံကိုလည်းကောင်း၊ (ဒုတိယ, တတိယ ထေရဝါဒ၌ မပြအပ်သော ထို အဟိတ်ဝိပါက်တဒါရုံကိုလည်းကောင်း၊) တေသု-ထိုဒုတိယ တတိယထေရဝါဒတို့၌၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီးသော၊ သဟေတုကဝိပါကဿ-သဟိတ် ဝိပါက်တဒါရုံကိုလည်းကောင်း၊ ဧတ္ထာပိ-ဤပဌမထေရဝါဒ၌လည်း၊ သဇ္ဇံ-သော၊ ဣဒံ-ဤတဒါရုံကို၊ လဗ္ဘတေဝ-ရအပ်သည်သာ။

တတြ-ထိုသို့ ရအပ်ရာ၌၊ အယံ-ကား၊ နယော-သိကြောင်းနည်းတည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ယဒါ-၌၊ ကုသလဧဝနာနံ-ကုသိုလ်ဧာတို့၏၊ အန္တ ရန္တ ရာ-အကြားအကြား၌၊ အကုသလံ-အကုသိုလ်ဧာသည်၊ ဧဝတိ၊ တဒါ, ကုသလာဝသာနေ-ကုသိုလ်ဧာ၏ အဆုံး၌၊ အာစိဏ္ဏသဒိသမေဝ-လေ့ကျက်အပ်သည်နှင့် တူစွာသာလျှင်၊ အကုသလာဝသာနေ-၌၊ သဟေတုက်-သဟိတ်ဖြစ်သော၊ တဒါရမဏံ-သည်၊ ယုတ္တံ-သင့်၏၊ ယဒါ, နိရန္တ ရံ-မပြတ်၊ အကုသလမေဝ-အကုသိုလ်ဧာသည်သာလျှင်၊ (ဧဝတိ)၊ တဒါ, အဟေတုက်-သော၊ (တဒါရမဏံ ယုတ္တံ)၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တာဝ-ဒုတိယ တတိယ ထေရဝါဒတို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ပဌမဝါဒေ-၌၊ ယုတ္တံ-သင့်သော တဒါရုံကို၊ ဂဟေတဗ္ဗံ။

ပန-ကား၊ ဒုတိယဝါဒေ-၌၊ ကုသလတော-ကြောင့်၊ သသင်္ခါရာသင်္ခါရ ဝိဓာန်-ကို၊ အဓိပ္ပေတ်၊ တေန-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤဒုတိယထေရဝါဒ၌၊ အသင်္ခါရိက ကုသလသ၏၊ အသင်္ခါရိကမေဝ-အသင်္ခါရိကသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝိပါက်-ဝိပါက် ကိုလည်းကောင်း၊ သသင်္ခါရိကကုသလသ-၏၊ သသင်္ခါရိကမေဝ-သော၊ (ဝိပါက်) စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ, ဧဝနေန-ဖြင့်၊ တဒါရမဏ နိယာမ်-တဒါရုံကို မှတ်သားခြင်းကို၊ အကတွာ-မပြုမူ၍၊ သဗ္ဗေသံပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သေက္ခာ သေက္ခ ပုထုဇနာနံ-သေက္ခ အသေက္ခ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ (သန္တာန်၌)၊ ဥပ္ပတ္တိရဟော-ဖြစ်ခြင်းကို ထိုက်သော၊ ပိဏ္ဍာဧဝနု ဝသေနဝ-အပေါင်းဖြစ်သော ဧာ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဒ္ဒါဒသကမဂ္ဂေါ-ကို၊ ကထိတော-ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဒုတိယထေရဝါဒ၌၊ တိဟေတုကဧဝနာဝသာနေ-၌၊တိဟေတုက်-တိဟိတ် ဖြစ်သော၊ တဒါရမဏ်-သည်၊ ယုတ္တံ-သင့်၏၊ ဒုဟေတုကဧဝနာဝသာနေ-၌၊ ဒုဟေတုက်-သော၊ (တဒါရမဏ် ယုတ္တံ)၊ အဟေတုကဧဝနာဝသာနေ-၌၊ အဟေတု က်-သော၊ (တဒါရမဏ် ယုတ္တံ)၊ ပန-ထိုသို့ပင် သင့်ပါသော်လည်း၊ ဘာဧေတွာ-၍၊ နု ဝုတ္တံ-မဆိုအပ်၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ဒုတိယဝါဒေ-၌၊ ယုတ္တံ-သင့်သော တဒါရုံကို၊ ဂဟေတဗ္ဗံ။

တတိယဝါဒေပိ-၌လည်း၊ ကုသလတောဝ-ကြောင့်ပင်၊ အသင်္ခါရ သသင်္ခါရ ဝိဓာန်-ကို၊ အဓိပ္ပေတ်၊ ပန-ဆက်၊ တိဟေတုကကမ္မ၊ပေ၊ ဒေတိတိ-ဟူ၍၊ ဝစနတော-ဆိုခြင်းကြောင့်၊ အသင်္ခါရိက တိဟေတုက ပဋိသန္ဓိကဿ-အသင်္ခါရိက တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အသင်္ခါရိက ဒုဟေတုကေနပိ-အသင်္ခါရိက ဒွိဟိတ်လည်းဖြစ်သော၊ တဒါရမဏေန-သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ထိုက်၏၊ တံ-ထိုတဒါရုံကို၊ အဒဿေတွာ-မပြုမူ၍၊ ဟေတုသဒိသမေဝ-ဧနကက်၏ ဟိတ်နှင့်တူစွာ သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တဒါရမဏ်-ကို၊ ဒဿိတံ-ပြီ၊ တံ-ထိုပြအပ်သော တဒါရုံသည်၊ ပုရိမာယ-ရှေးဦးဖြစ်သော၊ ဟေတုကိတ္တနလဒ္ဓိယာ-ဟေတုကိတ္တနအယူအားဖြင့်၊ နယုဇ္ဇတိ-မသင့်၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ ဒသကမဂ္ဂဝိဘာဝနတ္ထမေဝ-ဘဝ-ပါ:အပြား ရှိသော ဝိပါက်ကို ထင်စွာ ပြခြင်းအကျိုးငှာသာလျှင်၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဣတရံပိ-အသင်္ခါရိက တိဟိတ် တဒါရုံမှတစ်ပါ:သော အသင်္ခါရိက ဒွိဟိတ် တဒါရုံကိုလည်း၊ လဇ္ဇတေဝ-သာ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တတိယဝါဒေပိ-၌လည်း၊ ယုတ္တံ-သင့်သော တဒါရုံကို၊ ဂဟေတဗ္ဗံ။

စ-ဆက်၊ သဗ္ဗာပိ-သော၊ အယံ (ကထာ)- ဤကထာသည်၊ ပဋိသန္ဓိဧနကဿေဝ-ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ကမ္မဿ-၏၊ ဝိပါက်-အကျိုးကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ တဒါရမဏကထာ-တဒါရုံကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သောစကား တည်း၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဧနကက်၏ ဝိပါက်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ သဟေတုက်၊ပေ၊ ပစ္စယောတိ-ဟူ၍၊ ဝစနတော-ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊

နာနာကမ္မေန-အမျိုးမျိုးသောကံကြောင့်၊ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကဿပိ-အဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သော်မှလည်း၊ သဟေတုကဝိပါက်-သဟိတ် ဝိပါက်ဖြစ်သော၊ တဒါရမဏ-သည်၊ ဥပဓိတို၊ တဿ-ထိုတဒါရုံ၏၊ ဥပဓိတ္တိဝိဓာနံ-ဖြစ်ပုံအစီအရင်သည်၊ မဟာပကရဏော-ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌၊ အာဝိ-စွာ၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။ကာမာဝစရကုသလ ဝိပါကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ရူပ-အရူပဝိပါက အပွင့်

ဣဒါနိ-ကာမာဝစရ ကုသလဝိပါက်ကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ရူပါဝစရာ ရူပါဝစရဝိပါက်-ရူပါဝစရ ဝိပါက် အရူပါဝစရ ဝိပါက်ကို၊ ဒသေတုံ-ငှာ၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတာတိ အာဒိ-ကို၊ (ဘဂဝတာ) အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ-ထို ကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ (ကတ္တာ ဘာဒီတံ၌ စပ်၊) ယသ္မာ, ကာမာဝစရ ဝိပါက်-ကာမာဝစရ ဝိပါက်သည်၊ အတ္တနော-၏၊ ကုသလေန-နှင့်၊ သဒိသံပိ-တူသောဝိပါက်သည်လည်း၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ အသဒိသံပိ-မတူသော ဝိပါက်သည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ကာမာဝစရဝိပါက်၏ မိမိ၏ကုသိုလ်နှင့် တူသည်လည်းရှိ, မတူသည်လည်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) တံ-ထိုကာမာဝစရဝိပါက်ကို၊ ကုသလာနုဂတိကံ-ကုသိုလ်သို့ အစဉ်လိုက်သည်ကို၊ ကတ္တာ, နု ဘာဒီတံ-ဝေဖန်တော်မူအပ်၊ ရူပါဝစရာ ရူပါဝစရဝိပါက် ပန-ရူပါဝစရ ဝိပါက်, အရူပါဝစရ ဝိပါက်ကိုကား၊ (ဘာဒီတံ၌ စပ်၊) ဝါ-သည်ကား၊ (ဟောတိ၌ စပ်၊) ဟတ္ထိအသ ပဗ္ဗတာဒီနံ-ဆင်, မြင်း, တောင် အစရှိသည်တို့၏၊ ဆာယာ-အရိပ်တို့သည်၊ ဟတ္ထိအာဒိ သဒိသာဝ-ဆင် အစရှိသည်တို့နှင့် တူကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ ယထာ-ကုန်သကဲသို့၊ တထာ-တူ၊ အတ္တနော-၏၊ ကုသလသဒိသမေဝ-ကုသိုလ်နှင့် တူသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ရူပါဝစရဝိပါက်, အရူပါဝစရဝိပါက်၏ မိမိကုသိုလ်နှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ကုသလာနုဂတိကံ-ကုသိုလ်သို့ အစဉ်လိုက်သည်ကို၊ ကတ္တာ, ဘာဒီတံ-ဝေဖန်တော်မူအပ်ပြီ။

ကုသလာနုဂတိကံ။ ။ပါဠိတော်၌ "ယသ္မိံ သမယေ ရူပူပပတ္တိယာ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ၊ ပေ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ဤသို့ကုသိုလ်ကိုရှေးဦးစွာ ပြပြီးမှ "တသ္မိံ ရူပါဝစရသ္မိံ ကုသလသ္မိံ ကမ္မသ္မိံ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ ဝိပါကံ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ၊ ပေ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အဗျာကတာ"ဟု ကုသိုလ်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ကုသိုလ်နှင့်တူစွာ ဝေဖန်တော်မူသည်၊ ပါဠိတော်ကိုကြည့်ပါ။

စ–ဆက်၊ ကာမာဝစရကမ္မံ–ကာမာဝစရကံသည်၊ ယဒါ ကဒါစိ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသောအခါ၌၊ ဝိပါကံ–အကျိုးကို၊ ဒေတိ၊ ရူပါဝစရာ ရူပါဝစရံ ပန–ရူပါဝစရကံ, အရူပါဝစရံကံသည်ကား၊ အနန္တရာယေန–အန္တရာယ်မရှိသဖြင့်၊ ဝါ–အန္တရာယ်မရှိလသော်၊ (ဈာန်လျှောခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏာစသော အန္တရာယ်မရှိလသော်၊) ဒုတိယသို့မဟုတ် အတ္တဘာဝေ–ဒုတိယ အတ္တဘောဘဝင်၊ ဝိပါကံ–ကို၊ ဒေတိ၊ ဣတိပိ–ထို့ကြောင့်လည်း၊ ကုသလာနုဂတိကမေဝ–ကုသိုလ်သို့ အစဉ်လိုက်သည်ကိုသာ၊ ကတ္တာ, ဘာဝိတ–ပြီ၊ သေသံ–ကြွင်းသော အစီအရင်ကို၊ ကုသလေ–၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပန–အထူးကား၊ အယံ–ကား၊ ဝိသေသော–တည်း၊ ဧတေသု–ဤရူပါဝစရဝိပါက် အရူပါဝစရဝိပါက်တို့၌၊ ပဋိပဒါဒိဘေဒေါစ–ပဋိပဒါအစရှိသည်တို့၏ အပြားကိုလည်းကောင်း၊ ဟီန၊ ပေ၊ ဘာဝေါစ–ဟီန အဖြစ်, ပဏီတအဖြစ်, မဇ္ဈိမအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဈာနာဂမနတော–ဝိပါက်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ကုသိုလ်ဈာန်အားဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊[ကုသိုလ်ဈာန်က ဒုက္ခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညဖြစ်လျှင် ဝိပါက်လည်း ဒုက္ခပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညဖြစ်၏၊ ကုသိုလ်ဈာန်က ဟီနဖြစ်လျှင် ဝိပါက်လည်း ဟီနဖြစ်၏၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် သိပါ။] ·ပန–ဆက်၊ ဆန္ဒာဒိနံ–ဆန္ဒအစရှိသော တရားတို့တွင်၊ အညတရံ–တစ်ပါးပါးသော တရားကို၊ ဓုရံ–အဦးပဓာနကို၊ ကတ္တာ, အနုပ္ပါဒနီယတ္တာ–မဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧတာနိ–ဤရူပါဝစရဝိပါက် အရူပါဝစရဝိပါက်စိတ်တို့သည်၊ နိရဓိပတိကာနေဝ–အဓိပတိမရှိကုန်သည်သာ၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ–အပြီးတည်း။ ။ ရူပါဝစရာ ရူပါဝစရဝိပါကကထာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

လောကုတ္တရဝိပါက အဖွင့်

လောကုတ္တရဝိပါကံပိ–လောကုတ္တရာဝိပါက်ကိုလည်း၊ [ပိဖြင့် "ရူပါဝစရာ ရူပါဝစရဝိပါကံ"ကို ပေါင်း၊] ကုသလသဒိသတ္တာ–ကုသိုလ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကုသလာနုဂတိကမေဝ–ကိုသာ၊ ကတ္တာ, ဘာဝိတ–ပြီ၊ (ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ၊) [ထိုသို့ ဝိပါက်ကို ဝေဖန်ရာ၌ တောဘူမကဝိပါက်ကဲ့သို့ "ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ"ဟု ဟောတော်မမူဘဲ အဘယ့်ကြောင့် "ကတတ္တာ ဘာဝိတတ္တာ" ဟု ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း–ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ယသ္မာ ပန" စသည်မိန့်။] ပန–ဆက်၊ ယသ္မာ, တောဘူမကကုသလံ–သည်၊ စုတိ ပဋိသန္ဓိဝသေန–စုတိပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝဋ္ဋ–ဝဋ်တရားကို၊ အာစိနာတိ–စီတတ်၏၊ ဝမေတိ–တိုးပွားစေတတ်၏၊ [အုတ်ကို တစ်ချပ်ပြီးတစ်ချပ် တိုးစေခြင်းကို "အုတ်စီခြင်း" ဟု ခေါ်သကဲ့သို့ တောဘူမက ကုသိုလ်၏ဝဋ်တရားကို တိုးပွားစေခြင်းကိုလည်း "စီ" ဟု ခေါ်သည်။] တသ္မာ–ကြောင့်၊ (ထိုသို့ တောဘူမကကုသိုလ်၏ စုတိပဋိသန္ဓေ၏

အစွမ်းဖြင့် ဝဋ်ဗဟုတ်ကို စီတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) တတ္ထ–ထို တောဘုမက ဝိပါက ကထာ၌၊ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာတိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ လောကုတ္တရံပန– လောကုတ္တရကုသိုလ်သည်ကား၊ တေန–ထိုတောဘုမကကုသိုလ်သည်၊ အာစိတ်ပိ– စီအပ်ပြီးသော ဝဋ်ဗဟုတ်ကိုလည်း၊ အပစိနာတိ–ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ သယံပိ–ကိုယ် တိုင်လည်း၊ (မိမိဟူသော လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်ကိုယ်တိုင်လည်း၊) စုတိပဋိသန္ဓိ ဝသေန–ဖြင့်၊ နု အာစိနာတိ–မစီတတ်၊ တေန–ကြောင့်၊ ဇ္ဇ–ဤလောကုတ္တရ ဝိပါက ကထာ၌၊ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာတိ–ဟူ၍၊ အဝတ္ဝာ–မဟောမူ၍၊ ကတတ္တာ ဘာဝိတတ္တာတိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ–ပြီ။

သုညတန္တိ အာဒီသု–သုညတံ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ တာဝ–ဖိုလ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဒ္ဒေါ) မဂ္ဂေါ–မဂ်သည်၊ အာဂမနတော–မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ဝိပဿနာလည်းကောင်း၊ သဂုဏတော–မိမိဟူသော မဂ်၏ဂုဏ်လည်းကောင်း၊ အာရုမ္မဏတော–အာရုံလည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ တီဟိ–နှင့်သော၊ ကာရဏေဟိ– အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ နာမံ–သုညတဟူသော နာမည်ကို၊ လဘတိ၊ ဣတိ ဣဒံ– ဤစကားကို၊ ဟေဋ္ဌာ–အောက်ဖြစ်သော၊ ကုသလာဓိကာရေ–လောကုတ္တရာ ကုသိုလ် အရာ၌၊ ဝိတ္ထာရိတံ–ချဲ့အပ်ပြီ၊ ["သုညတန္တိ လောကုတ္တရမဂ္ဂသ နာမံ၊ သော ဟိ အာဂမနတော" စသည်ဖြင့် ချဲ့ခဲ့ပြီ။] တတ္ထ၊ပေ၊ ဓုရန္တိ ဣဒံပိ–ဟူသော ဤစကားကို လည်း၊ ဟေဋ္ဌာ–အောက်ဖြစ်သော လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်အရာ၌၊ ဝုတ္တမေဝ– ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ [ရှေ့၌ "တတ္ထ သုတ္တန္တိကပရိယာယေန" စသည်ဖြင့် ဤအတိုင်း ပင် ဆိုခဲ့သည်၊ ပြန်ကြည့်ပါ။] တေသု–ထို မဂ္ဂအာဂတဌာန ဖလအာဂတဌာနတို့ တွင်၊ ဣဒံ–ဤဌာနသည်၊ ဖလဿ–ဖိုလ်၏၊ အာဂတဌာနံ–ဖြစ်ပေါ်လာရာဌာနတည်း။ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဣဒ–ဤဖိုလ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာရာဌာန၌၊ မဂ္ဂါဂမနံ–မဂ္ဂါဂမနကို၊ (ဖိုလ်၏ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းမဂ်ကို၊) ဓုရန္တိ–ပဓာနဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ–၏၊ ပန–ဆက်၊ သော ဩ မဂ္ဂေါ–ထိုမဂ်ကို၊ (ဝုစ္စတိ–၌စပ်၊) အာဂမနတော–မဂ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ဝိပဿနာအားဖြင့်၊ သုညတန္တိ–ဟူ၍၊ နာမံ–ကို၊ လဘိတ္တာ–ရပြီး၍၊ သဂုဏတောစ– အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရုမ္မဏတောစ–အားဖြင့်လည်း ကောင်း၊ အနိမိတ္တော(တိပိ)– အနိမိတ္တမဂ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အပ္ပဏိဟိတောပိ–အပ္ပဏိဟိတမဂ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝုစ္စတိ–၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ သယံ–ကိုတ်တိုင်၊ (မိမိဟူသော မဂ်ကိုယ်တိုင်၊) အာဂမနိယဌာနေ–ဖိုလ်၏ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းအရာ၌၊ ဌတ္တာ–တည်၍၊ အတ္တနော– ၏၊ ဖလဿ–အား၊ တီဏိ–နှင့်သော၊ နာမာနိ–တို့ကို၊ ဒေတိ။

ကထံ–အဘယ်သို့ပေးသနည်း၊ ဟိ–ချဲ့၊ သုဒ္ဓါဂမနဝသေနဝ–သဂုဏ အာရုမ္မဏ တို့နှင့် မရောသော အာဂမန၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ လဒ္ဓနာမော–ရအပ်သော အမည်ရှိသော၊ အယံ သုညတမဂ္ဂေါ–ဤသုညတမဂ်သည်၊ သယံ–မိမိကိုယ်တိုင်၊

အာဂမနီယဋ္ဌာနေ–ဖိုလ်၏ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းအရာ၌၊ ၄တွာ–၍၊ အတ္တနော–၏၊ ဖလသ–အား၊ နာမ်–ကို၊ ဒဒမာနော–ပေးလသော်၊ သုညတန္တိနာမ်–သုညတ ဟူသော အမည်ကို၊ အကာသိ–ပြုပြီ၊ [သုဒ္ဓါဂမနပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဋီကာ ကြည့်ပါ။] သုညတအနိမိတ္တမဂ္ဂေါ–သုညတ, အနိမိတ္တ ၂–မည်ရသောမဂ်သည်၊ သယံ, အာဂမနီယဋ္ဌာနေ–၌၊ ၄တွာ, အတ္တနော–၏၊ ဖလသ–အား နာမ်–ကို၊ ဒဒမာနော–သော်၊ အနိမိတ္တန္တိနာမ်–ကို၊ အကာသိ–ပြီ၊ သုညတ အပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂေါ–သုညတ အပ္ပဏိဟိတ ၂–မည်ရသော မဂ်သည်၊ သယံ၊ ပေ၊ အပ္ပဏိဟိတန္တိနာမ်–ကို၊ အကာသိ။

ပန–ဆက်၊ တီဏိ–နှင့်သော၊ ဣမာနိ နာမာနိ–ဤအမည်တို့ကို၊ မဂ္ဂါနန္တရေ–မဂ်၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဖလစိတ္တသို့ယေဝ–ဖိုလ်စိတ်၌သာလျှင်၊ (မဂ္ဂဝီထိ၌ ပါသော ဖိုလ်စိတ်၌သာလျှင်၊) ဣမိနာ နယေန–ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ လဗ္ဘန္တိ၊ အပရဘာဂေ–နောက်အဖို့၌၊ (မဂ္ဂဝီထိမှ နောက်အဖို့၌၊) ဝဋ္ဋနကဖလ သမာပတ္တိယာ–သုံးစွဲအပ်သော ဖလသမာပတ်၌၊ (ဖလသမာပတ် ဝင်စားရာ၌၊) နော (လဗ္ဘန္တိ)၊ အပရဘာဂေပန–၌ကား၊ အနိစ္စတာဒီဟိ–နှင်သော၊ တီဟိ–နှင်သော၊ ဝိပဿနာဟိ–တို့ဖြင့်၊ ဝိပဿိတုံ–အထူးထူးအပြားပြား ရှုခြင်းငှာ၊ သင်္ခေါတိ–၏၊ အဃ–ထိုအခါ၌၊ အသ–ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝုဋ္ဌိတဝိပဿနာဝသေန–သင်္ခါရနိမိတ်မှ ထသော ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာကိုဆိုသည်၊) အနိမိတ္တ၊ ပေ၊ သင်္ခါတာနိ–အနိမိတ္တ, အပ္ပဏိဟိတ, သုညတဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ တီဏိ–နှင်သော၊ ဖလာနိ–တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ [အနတ္တာနုပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ထလျှင်၊ သုညတဖိုလ်ဖြစ်၏၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် သဂြိုဟ်ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်းလာ "တတ္ထ အနတ္တာ နုပဿနာ အတ္တာဘိနိဝေသံ မုဉ္စန္တီ သုညတာနုပဿနာနာမ" စသော စာသွားအတိုင်း သိပါ။] တေသံ–ထိုဖိုလ်တို့၏၊ သင်္ခါရာရမဏာနိ–သင်္ခါရတရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော၊ အနိစ္စာနုပဿနာနိ (–အနိစ္စာနုပဿနာ အစရှိကုန်သော၊ တာနေဝ ဉာဏာနိ–ထိုဉာဏ်တို့သည်ပင်၊ ဒီဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာဉာဏ် တို့သည်ပင်၊) အနုလောမ ဉာဏာနိနာမ–အနုလောမဉာဏ်တို့မည်သည်၊ ဟောန္တိ။

စ–ဆက်၊ သုညတမဂ္ဂေ–၌၊ ယော အယံ (နယော)–အကြောင်နည်းကို၊ ဝုတ္တော–ပြီ၊ အပ္ပဏိဟိကမဂ္ဂေပိ–၌လည်း၊ ဧသေဝ–ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်ပင်၊ နယော–သိကြောင်း အစီအရင်တည်း၊ "အယံ ပိဟိ"ဟု ရှိစေ၊] ဟိ–မှန်၊ (တစ်နည်း (ဟိ–ချဲ့၊ သုဒ္ဓါဂမနဝသေန–ဖြင့်၊ လဒ္ဓနာမော–သော၊ အယံပိ အပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂေါ–သည်လည်း၊ [ပိဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော သုညတမဂ်ကို ပေါင်း၊] သယံ၊ပေ၊ အပ္ပဏိဟိတ နှင်နာမ်–ကို၊ အကာသိ–အပ္ပဏိဟိတ အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ–အပ္ပဏိဟိတ အနိမိတ္တ ၂–မည်ရသော မဂ်သည်၊ ပေ၊ အနိမိတ္တန္တိနာမ် အကာသိ၊

အပ္ပဏိဟိတံ သုညတမဂ္ဂေါ–အပ္ပဏိဟိတ, သုညတ ၂–မည်ရသော မဂ်သည်၊ ပေ၊ သုညတန္တိ နာမ်–အကာသိ၊ တီဏိ–နှင့်သော၊ ဣမာနိပိ နာမာနိ–ဤအမည်တို့ကိုလည်း။ မဂ္ဂါနန္တ ရဖလ စိတ္တသို့ ယေဝ–မဂ်၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဖိုလ်စိတ် ၌သာလျှင်၊ ဣမိနာ နယေန–ဖြင့်၊ အပရဘာဂေ–၌၊ ဝလဉ္ဇနက ဖလသမာပတ္တိယာ–၌၊ နု (လဇ္ဇန္တိ)၊ ဣတိ–မှတ်အပ်၏၊ [ဤ အဋ္ဌကထာဝယ် သုညတကို အရင်းခံ၍ လည်းကောင်း, အပ္ပဏိဟိတကို အရင်းခံ၍လည်းကောင်း ၂–မျိုးပြထား၏၊ အနိမိတ္တကို အရင်းခံ၍ မပြ၊ ထိုသို့မပြခြင်း၏အကြောင်းကို · ဋီကာ၌ ဖွင့်ပြလတ္တံ့၊] ဧဝံ–ဤသို့လျှင်၊ ဣမသို့ဝိပါကနိဒ္ဒေသေ–ဤဝိပါက်နိဒ္ဒေသ၌၊ ကုသလစိတ္တေဟိ–တို့ထက်၊ တိဂုဏာနိ–၃–ခုတို့ဖြင့် မြှောက်အပ်ကုန်သော၊ ဝါ–၃–ဆ တက်ကုန်သော၊ ဝိပါက စိတ္တာနိ–တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ [မဂ်စိတ်ထက် ၃–ဆတက်၍ စိတ်အရေအတွက် သာပုံကို ပါဠိတော်၌ ကြည့်ပါ။]

ပန–ဆက်၊ တေဘူမကကုသလာနိ–တို့သည်၊ အတ္တနော–၏၊ ဝိပါကံ–ဝိပါက်ကို၊ အဓိပတိ–အဓိပတိ ကို၊ လဘာပေတုံ–ရစေခြင်းငှာ၊ နု သဏ္ဌာန်ယထာ–နှိုင်းသကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ လောကုတ္တရကုသလာနိ–တို့သည်၊ နု–မဟုတ်ကုန်၊ (မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်မဟုတ်, စွမ်းနိုင်ကုန်သည်သာ၊) ကသ္မာ–နည်း၊ [အချို့စာအုပ်၌ ဤ"ကသ္မာ" မပါ၊ ရှေးနိဿယမှ ယူထားဟန်တူသည်။] ဟိ (ယသ္မာ)တစ်နည်း, ဟိ–ချဲ့၊ တေဘူမက ကုသလာနံ–တို့၏၊ အာယူဟနကာလော–ကုသိုလ်ကို အားထုတ်ရာ အခါသည်၊ အညော–ဝိပစ္စနကာလမှ တစ်မျိုးတခြားတည်း၊ ဝိပစ္စနကာလော–အကျိုးဖြစ်ရာအခါသည်၊ အညော–အာယူဟနကာလမှ တစ်မျိုးတခြားတည်း၊ တေန–ကြောင့်၊ တာနိ–ထိုတေဘူမက ကုသိုလ်တို့သည်၊ အတ္တနော၊ပေ၊ နု သဏ္ဌာန်၊ လောကုတ္တရာနိ ပန–လောကုတ္တရာကုသိုလ်တို့သည်ကား၊ တာယ သဒ္ဓါယ–ထိုမဂ်နှင့် ယှဉ်သော သဒ္ဓါသည်လည်းကောင်း၊ တသ္မိံ ဝီရိယေ–ထိုမဂ်နှင့် ယှဉ်သော ဝီရိယသည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ တာယပညာယ–ထိုမဂ်နှင့် ယှဉ်သော ပညာသည်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂပသန္တာယ–မငြိမ်သက်သေးမီ၊ [အဂ္ဂပသန္တ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဋီကာကြည့်ပါ။] အပဏ္ဏက–မချွတ်မယွင်း၊ အဝိရဒ္ဓ–မလွဲမချော်၊ မဂ္ဂါနန္တ ရမေဝ–မဂ်၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင်၊ ဝိပါကံ–အကျိုးကို၊ ပဋိလဘန္တိ–ရကုန်၏၊ တေန–ကြောင့်၊ အတ္တနော–၏၊ ဝိပါကံ–ကို၊ ပေ၊ သဏ္ဌာန်။

ဟိ–ဥပမာဆောင်, ထင်အောင်ပြဦးအံ့၊ ပရိတ္တကသ–အနည်းငယ်သော၊ အဂ္ဂိနော–၏၊ ဂတဋ္ဌာနေ–သွားအပ်သောအရာ၌၊ အဂ္ဂိသို့–သည်၊ နိဗ္ဗုတမတ္တေ ယေဝ–ငြိမ်းကာမျှ ဖြစ်သော်သာလျှင်၊ ဥဏှာကာရော–အပူ၏ အခြင်းအရာသည်၊ နိဗ္ဗာယတိ–ငြိမ်းအေး၍၊ ကိဉ္စိ–တစ်စုံတစ်ခုမျှ၊ နု ဟောတိ ယထာ–မရှိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မဟန္တံ–ကြီးစွာသော၊ အာဒိတ္တံ–လွန်စွာ တောက်ပသော၊ အဂ္ဂိဂ္ဂန္ဓံပန–မီးအစုကိုကား၊

နိဗ္ဗာပေတွာ–ငြိမ်းစေပြီး၍၊ ဂေါမယပရိဘဏ္ဍော–နွားချေးတို့ဖြင့် သုတ်လိမ်းမှုကို၊ ကတေပိ–ပြုအပ်ပါသော်လည်း၊ (နွားချေးသမံသလင်း ပြုလုပ်အပ်ပါသော်လည်း၊) ဥဏ္ဍာကာရော–သည်၊ အဂ္ဂပသန္တော–မငြိမ်းအေးသည်သာလျှင်၊ ဟောတိယထာ–ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝမေव–တူပင်၊ တေဘူမကကုသလေ–၌၊ ကမ္မဏ္ဍောကံ၏ ဖြစ်ရာခဏသည်၊ အညော–ဝိပါကဏ္ဍဟု တစ်မျိုးတခြားတည်း၊ ဝိပါကဏ္ဍော–ဝိပါက်ဖြစ်ရာ ခဏသည်၊ အညော–ကမ္မဏ္ဍဟု တစ်မျိုးတခြားတည်း၊ ပရိတ္တ အဂ္ဂိဋ္ဌာနေ–အနည်းငယ်သော မီး၏ တည်ရာအရပ်၌၊ ဥဏ္ဍာဘာဝနိဗ္ဗုတကာလော ဝိယ–ပူသည်၏ အဖြစ်၏ ငြိမ်းအေးရာကာလနှင့်တူသည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ, တံ–ထိုတေဘူမကကုသိုလ်သည်၊ အတ္တနော၊ ပေ၊ နု သဏ္ဌာတိ၊ လောကုတ္တရေ ပန–ဋ္ဌကား၊ တာယ သဒ္ဓါယ–သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ တာယ ပညာယ–သည်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂပသန္တာယ–မငြိမ်းသေးမီ၊ မဂ္ဂါနန္တရမေဝ–မဂ်၏ အခြားမဲ့၌ပင်၊ ဖလံ–ဖိုလ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ, တံ–ထိုလောကုတ္တရာကုသိုလ်သည်၊ အတ္တနော–၏၊ ဝိပါကံ–ကို၊ အဓိပတိ–ကို၊ လဘာပေတိ–ရစေနိုင်၏၊ ဣတိ–သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တေန–ကြောင့်၊ ပေါရာဏာ–ရှေးဆရာတို့သည်၊ ဝိပါကေ၊ ပေ၊ လောကုတ္တရန္တိ–ဟူ၍၊ အာဟု။

စတုတ္ထဖလနိဒ္ဒေသေ–၌၊ အညာတာဝိန္ဒြိယန္တိ–ကား၊ အညာတာဝိနော–သစ္စာ ၄–ပါးကို သိပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စတူသု–ကုန်သော၊ သစ္စေသု–သစ္စာတို့၌၊ နိဋ္ဌိတညာဏကိစ္စသ–ပြီးပြီးသောဉာဏ်၏ ကိစ္စရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဣန္ဒြိယံ–ဣန္ဒြေတည်း၊ [နိဋ္ဌိတညာဏကိစ္စသဖြင့် တာဝိပစ္စည်း၏ အတိတ်အနက်ကို ပြသည်၊ "အညာတာဝိန္ဒြိယံ–သစ္စာ ၄–ပါးကို သိပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ဣန္ဒြေ"ဟု ပေးပါ။] ဝါ–တစ်နည်း၊ အညာတာဝိနံ–သစ္စာ ၄–ပါးကို သိပြီးကုန်သော၊ စတူသု–နှင့်သော၊ သစ္စေသု–တို့၌၊ နိဋ္ဌိတကိစ္စာနံ–ပြီးပြီးသော သိခြင်းကိစ္စရှိကုန်သော၊ စတ္တာရိ–နှင့်သော၊ သစ္စာနိ–တို့ကို၊ ဥ ဘတ္တာ–သိပြီး၍၊ ပဋိဝိဒ္ဓါတ္တာ–ထိုးထွင်းကာသိပြီး၍၊ ဋ္ဌိတာနံ–တန့်ရပ်နေကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ–သမ္မယုတ်တရားတို့၏၊ အဗ္ဘန္တရေ–အတွင်း၌၊ ဣန္ဒဋ္ဌသာဓနေန–အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကို ပြီးစေခြင်းကြောင့်၊ ဣန္ဒြိယံ–တည်း။

အညာတာဝိနံ ဝါ။ ။"စတူသု သစ္စေသု နိဋ္ဌိတကိစ္စာနံ"ကိုပင် "စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဥတ္တာ ပဋိဝိဒ္ဓါတ္တာ ဋ္ဌိတာနံ"ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်၊ ဓမ္မာနံအရ သမ္မယုတ်တရားတို့ကိုယူ၊ "အဗ္ဘန္တရေ" ဟူသောပါဋ္ဌဖြင့် "အညာတာဝိနံ"ဝယ် ဆဋ္ဌိဝိဘတ်၏ နိဒ္ဒါရဏ အနက်ကိုပြသည်၊ ဣန္ဒဋ္ဌသာဓနေနကား "ဣန္ဒြိယံ"၏ အနက်ဖွင့်တည်း၊ ဤအလို "အညာတာဝိနံ–သစ္စာ ၄–ပါးတို့ကို သိပြီးကုန်သော သမ္မယုတ်တရားတို့တွင်၊ ဣန္ဒြိယံ–တည်း၊ အညာတာဝိန္ဒြိယံ"ဟု ဆဋ္ဌိနိဒ္ဒါရဏ သမာသ်ပြု။

အသ-ထိ အညာတာဝိန္ဒြိယံ ဟူသောပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေသဝါရေပိ-နိဒ္ဒေသဝါရ ၌လည်း၊ အညာတာဝိနန္တိ-ကား၊ အာဇာနိတွာ-အပိုင်းအခြား အတိုင်းသိပြီး၍၊ ဌိတာနံ-တန်ရပ်တည်နေကုန်သော၊ [ရှေ့တိုးတက်ဖွယ် မလို-ဟူလို။] ဓမ္မာနန္တိ-ကား၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ-သမ္ပယုတ်တရားတို့၏၊ အဗ္ဘညေ-၌၊ အညာတိ-ကား၊ အာဇာနနာ-အပိုင်းအခြားအတိုင်းအတာ သိတတ်သော သဘောတရားသည်၊ (အတ္ထိ)၊ [အာသဒ္ဓါသည် မရိယာဒအနက်ဟော။] ပညာ ပဇာန နာတိ အာဒီနိ-အစရှိသောပုဒ်တို့သည်၊ ဝုတ္တတ္ထာနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ရှိကုန်သည်သာ၊ မဂ္ဂံ မဂ္ဂပရိယာပန္နန္တိ-ကား၊ ဖလမဂ္ဂသ-ဖိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မဂ်၏၊ အံ-အစိတ် အပိုင်းလည်းဖြစ်သော တရားသည်၊ ဖလမဂ္ဂေ-ဖိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မဂ်၌၊ ပရိယာ ပန္နဋ္ဌ-အကျုံးဝင်သည်လည်းဖြစ်သောတရားသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ အတ္ထော။ [မဂ္ဂံ ၌ "မဂ်တည်းဟူသော မဂ်"ကို ယူမည်စိုး၍ "ဖလမဂ္ဂသ"ဟု ဆိုသည်၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တွင် ပါဝင်သော အပေါင်းဖြစ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိစသည်ကို "မဂ္ဂ"ဟု ဆို၍၊ ထိုမဂ္ဂ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော ပညာစသည်ကို "မဂ္ဂံ"ဟု ဆိုသည်။]

အပိစ-စိုးစဉ်း အနည်းငယ်, ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏၊ ဣဒ-ဤလောကတွင်ရ ဝိပါကကထာ၌၊ ဣဒ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ပကိဏ္ဏက-ရောပြွမ်းသော အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ ဧကံ-သော၊ ဣန္ဒြိယံ-သည်၊ ဧကံ-သော၊ ဌာနံ-ဌာနသို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ ဧကံ-သော၊ (ဣန္ဒြိယံ-သည်၊) ဆ-နှင့်သော၊ ဌာနာနိ-တို့သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ဧကံ-သော (ဣန္ဒြိယံ-သည်၊) ဧကံ-သော၊ ဌာနံ-သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဧကံ-သော၊ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ-သည်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ-သောတာပတ္တိမဂ်ဟူ သော၊ ဧကံ-သော၊ ဌာနံ-သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ဧကံ-သော၊ အညိန္ဒြိယံ-သည်၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝါ-အောက်ဖြစ်ကုန်သော၊ တီဏိ-နှင့်သော၊ ဖလာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-၌၊ ဝါ-အထက်ဖြစ်ကုန်သော၊ တယော-နှင့်သော၊ မဂ္ဂေ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဆ-နှင့်သော၊ ဌာနာနိ-တို့သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ဧကံ-သော၊ အညာတာဝိန္ဒြိယံ-သည်၊ အရဟတ္တဖလံ-အရဟတ္တဖိုလ်ဟူ သော၊ ဧကံ ဌာနံ ဂစ္ဆတိ၊ သဗ္ဗေသုပိ-လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မဂ္ဂဖလေသု-မဂ်ဖိုလ်တို့၌၊ အတ္ထတော-တရားကိုယ်အနက်အားဖြင့်၊ အဋ္ဌ အဋ္ဌ-၈-ပါး, ၈-ပါးကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [၈-ပါး ဟူသည် ဇီဝိတိန္ဒြေ, မနိန္ဒြေ, ဝေဒနိန္ဒြေတစ်ပါးပါးနှင့် သဒ္ဓိန္ဒြေ စသော ၅-ပါးတည်း။] ဣတိ-ကြောင့်၊ စတုသဋ္ဌိ-ဖြင့်-ပါးသော၊ လောကုတ္တရိန္ဒြိယာနိ-လောကုတ္တရာ ဣန္ဒြေတို့ကို၊ ကထိတာနိ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ပန-ဆက်၊ ပါဠိတော-ပါဠိတော်အားဖြင့်၊ နဝနဝ ၉-ပါး, ၉-ပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကို၊ ကတ္တာ, [ပညာက "ပညိန္ဒြေဌာန, အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေဌာန" စသောအားဖြင့်၊ ၂-ဌာနပါသောကြောင့် "နဝနဝကတ္တာ"ဟု ဆိုသည်။] ဒွါသတ္တတိ-

၇၂-ပါးသော၊ (ဣန္ဒြိယာနိ) ဟောန္တိ၊ မဂ္ဂေ-၌၊ မဂ္ဂင်္ဂေ-မဂ္ဂင်ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဖလေပိ-၌လည်း၊ မဂ္ဂင်-ကို၊ (ဝုတ္တံ)၊ မဂ္ဂေ-၌၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ-ဗောဇ္ဈင်္ဂေါဟူ၍၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ ဖလေပိ-၌လည်း၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ-ဗောဇ္ဈင်ကို၊ (ဝုတ္တော)၊ မဂ္ဂကွဏော်ပိ-၌လည်း၊ အာရတိ ဝိရတိတိ-ဟူ၍၊ဝုတ္တာ-ပြီ၊ ဖလကွဏော်ပိ-၌လည်း၊ အာရတိ ဝိရတိတိ-ဟူ၍လည်း (ဝုတ္တာ)၊ တတ္ထ-ထိုမဂ်ဖိုလ်တို့တွင်၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ မဂ္ဂဘာဝေနေဝ-မဂ်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ မဂ္ဂေါ-မဂ္ဂမည်၏၊ ဖလံ ပန-သည်ကား၊ မဂ္ဂံ-ကို၊ ဥပါဒါယ-ကပ်ယူ၍၊ မဂ္ဂေါနာမ-မည်၏၊ [မဂ်၌ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိစသည်နှင့် ဖိုလ်၌ရှိသော သမ္မာဒိဋ္ဌိစသည်တို့၏ တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သဒိသူပစာရအားဖြင့် "မဂ္ဂမည်၏" ဟူလို။] ဖလဂ်ဖလပရိပန္နန္တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တုံပြီ-ဟောတော်မူခြင်းငှာလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏၊ မဂ္ဂေ-၌၊ ဗုဇ္ဈနကဿ-သိတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အဂေါ-တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ သမ္မောဇ္ဈဂေါ-မည်၏၊ ["သမ္မာ ဗုဇ္ဈတီတိ သမ္မောဓော၊ သမ္မောဓိဿ+အဂေါ သမ္မောဇ္ဈဂေါ။] ဖလေ-၌၊ ဗုဒ္ဓဿ-သိပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အဂေါ-တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ သမ္မောဇ္ဈဂေါ-မည်၏၊ [သမ္မာ အဗုဇ္ဈိတိ သမ္မောဓိ၊ သမ္မောဓိဿ+အဂေါ သမ္မောဇ္ဈဂေါ။] မဂ္ဂေ-၌၊ အာရမဏ ဝိရမဏဝသေနေဝ-ဒုစရိုက်တို့မှ ဝေးစွာမွေ့လျော်ခြင်း, ဒုစရိုက်တို့နှင့် ကင်းဝေ၍ မွေ့လျော်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ အာရတိ ဝိရတိ-အာရတိ ဝိရတိ မည်၏၊ ဖလေပန-၌ကား၊ အာရတဝိရတဝသေန-ဒုစရိုက်တို့မှ ဝေးစွာမွေ့လျော်ပြီးခြင်း, ဒုစရိုက်တို့နှင့်ကင်းဝေ၍ မွေ့လျော်ပြီးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (အာရတိ ဝိရတိ-အာရတိ ဝိရတိ မည်၏၊) (ဣဒံ)-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ (ပကိဏ္ဏက-ရောပြွမ်းသော အဆုံးအဖြတ်တည်း။)

အာရတဝိရတဝသေန။ ။[လောကုတ္တရာကုသိုလ် အညာတာဝိန္ဒြိယနိဒ္ဒေသ၌ "အာရကာ+ရမတိ" စသည်ဖြင့် အာရတိ စသော ပုဒ်တို့အနက်ကိုမှင့်ခဲ့ပြီ၊] ဤ၌ မဂ်ခဏဝယ် "အာရမဏ ဝိရမဏဝသေန"ဟု ဆိုသောကြောင့် ဖိုလ်ခဏဝယ် အတိတ်ဟော တပစ္စည်းဖြင့် "အာရတ ဝိရတဝသေန" ဟု ရှိမှ ရှေ့နောက် လိုက်လျောသည်။

အမှာ။ ။စာအုပ်တို့၌ကား "ဖလေ ပန အာရတိ ဝိရတိဝသေန" ဟု တွေ့ရ၏၊ ရှေးနိဿယ၌ "အာရတိဝိရတိဝသေန-ဝေးစွာ ကြဉ်ပြီး အထူးသဖြင့် ကြဉ်ပြီးသည်၏အစွမ်းဖြင့်" ဟု ပေး၏၊ တပစ္စည်းက အတိတ်အနက်ကိုမဟောသောကြောင့် "အာရတ ဝိရတ" ဟု ပြင်လိုက်ပါသည်။

လောကုတ္တရဝိပါကကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

အကုသလဝိပါကကထာအဖွင့်

ဣတော-ဤလောကတွင်ရှာဝိပါက်မှ၊ ပရာနိ-နောက်ဖြစ်ကုန်သော၊ အကုသလ ဝိပါကာနိ-အကုသလဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော၊ (စိတ္တာနိဋ္ဌ စပ်၊) ပဋ္ဌ-နှ်သော၊ စက္ခု၊ပေ၊ ကာယဝိညာဏာနိ-စက္ခုဝိညာဉ်, သောတဝိညာဉ်, ঘာနဝိညာဉ်, ဇိဝှာဝိညာဉ်, ကာယဝိညာဉ်တို့လည်းကောင်း၊ ဧကော-သော၊ မနောဓာတု-လည်းကောင်း၊ ဧကော-သော၊ မနောဝိညာဏဓာတု-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ သတ္တ-နှ်သော၊ ဣမာနိ စိတ္တာနိ-တို့ကို၊ ပါဠိတောစ-ပါဠိတော်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတ္ထတောစ-တရား ကိုယ်အနက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝုတ္တေဟိ-ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော၊ တာဒိသေဟေဝ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကုသလ ဝိပါကစိတ္တေဟိ-ကုသလ ဝိပါက်စိတ်တို့နှင့်၊ သဒိသာနိ-တူကုန်၏၊ ဟိ-စိုးစဉ်း အနည်းငယ် ဆိုဖွယ်အထူးကား၊ ကေဝလ-သက်သက်၊ တာနိ-ထိုကုသလဝိပါက်စိတ်တို့သည်၊ ကုသလကမ္မပစ္စယာနိ-ကုသိုလ်ကံဟူသော အကြောင်းရှိကြောင်းတရားတို့တည်း၊ ဣမာနိ-ဤအကုသလဝိပါက်စိတ်တို့သည်၊ အကုသလကမ္မပစ္စယာနိ-အကုသိုလ်ကံ ဟူသော အကြောင်းရှိသောတရားတို့တည်း၊ စ-သည်သာမကသေး၊ တာနိ-ထိုကုသလ ဝိပါက်စိတ်တို့သည်၊ ဣဋ္ဌဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေသု-ဣဋ္ဌ, ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တဖြစ်ကုန်သော၊ အာရမဏေ သု-တို့၌၊ ဝတ္တန္တိ-နှ်၏၊ ဣမာနိ-ဤအကုသလဝိပါက်စိတ်တို့သည်၊ အနိဋ္ဌအနိဋ္ဌ မဇ္ဈတ္တေသု-နှ်သော၊ (အာရမဏေသု-တို့၌၊ ဝတ္တန္တိ၊) အနိဋ္ဌ အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဋီကာရှု။]

စ-ဆက်၊ တတ္ထ-ထိုကုသလဝိပါက်စိတ်၌၊ သုခသဟဂတံ-သုခသဟဂုတ် ဖြစ်သော၊ ကာယဝိညာဏံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣဓ-ဤအကုသလဝိပါက်စိတ်၌၊ ဒုက္ခသဟဂတံ-သော၊ (ကာယဝိညာဏံ-သည်၊ ဟောတိ)၊ စ-သည်သာမကသေး၊ တတ္ထ-ထိုကုသလဝိပါက်စိတ်၌၊ ဥပေက္ခာသဟဂတာ-သော၊ မနောဝိညာဏဓာတု-သည်၊ မနုဿေသု-တို့၌၊ ဇစ္စန္ဓာဒီနံ-ဇစ္စန္ဓအစရှိသူတို့၏၊ ပဋိသန္ဓိ-ပဋိသန္ဓေကို၊ အာဒိ ကတွာ-အစပြု၍၊ ပဋ္ဌသု-နှ်သော၊ ဌာနေသု-တို့၌၊ ဝိပစ္စတိ-အကျိုးဖြစ်၏၊ ဣဓ ပန-ဤအကုသလဝိပါက်စိတ်၌ကား၊ ဧကာဒသဝိဓေနာပိ-ဘဝ-ပါး အပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ အကုသလစိတ္တေန-ဖြင့်၊ [ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်ကို ချန်ထား သည်၊] ကမ္မေ-ကို၊ အာယူဟိတေ-သော်၊ ကမ္မ ကမ္မနိမိတ္တ ဂတိနိမိတ္တေသု-တို့တွင်၊ အညတရံ-တစ်ပါးပါးကို၊ အာရမဏံ ကတွာ-အာရုံပြု၍၊ စတူသု-နှ်သော၊ အပါယေသု-တို့၌၊ ပဋိသန္ဓိ-သည်၊ ဟုတ္တာ, ဝိပစ္စတိ-၏၊ ဒုတိယဝါရတော-ဒုတိယစိတ်အကြိမ်မှ၊ (ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမ ဘဝင်မှ၊) ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ယာဝတာယုကံ-အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ဘဝင်-သည်၊ ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ အနိဋ္ဌအနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမဏာယ-အနိဋ္ဌ, အနိဋ္ဌ မဇ္ဈတ္တဟူ သော အာရုံရှိသော၊ ပဋ္ဌဝိညာဏ

ဝိထိယာ-ပဋ္ဌဝိညာဏဝိထိ၌၊ သန္တီရဏ-သည်၊ ဟုတ္တာ-လည်းကောင်း၊ ဗလဝါရ မဏော-အားရှိသောအာရုံ၌၊ ဆသု-ကုန်သော၊ ဒွါရေသု-တို့၌၊ တဒါရမဏ-သည်၊ ဟုတ္တာ-လည်းကောင်း၊ မရဏကာလေ-သေခါနီးအခါ၌၊ စုတိ-သည်၊ ဟုတ္တာ-လည်းကောင်း၊ (ဝိပစ္စတိ-၏၊) ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ပဋ္ဌသု-နှ်သော၊ ဌာနေသုဧဝ-ဌာနတို့၌ပင်၊ ဝိပစ္စတိ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။အကုသလဝိပါကကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ကြိယာဗျာကတ

မနောဓာတုစိတ္တ အဖွင့်

ဣဒါနိ-အကုသလဝိပါက်ကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ကြိယာဗျာကတံ-ကို၊ ဘာဝေတွာ-ဝေဖန်တော်မူ၍၊ ဒသေတုံ-ငှာ၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ကတမေ ဓမ္မာအဗျာကတာတိ အာဒိ-ကို၊ (ဘဂဝတာ) အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ-ထို ကတမေ ဓမ္မာအဗျာကတာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ကြိယာတိ-ကား၊ ကရဏမတ္တံ-ပြုကာမတ္တ, ပြုရုံမျှဖြစ်သော၊ (မနောဓာတု ၌စပ်၊) ဟိ-မှန်၊ သဗ္ဗေသုယေဝ-သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကြိယစိတ္တေသု-တို့တွင်၊ ယံ-အကြင် အာဝဇ္ဇန်းဌေးသည်၊ ဧဝနဘာဝံ-ဟောင်အဖြစ်သို့၊ အပတ္တံ-မရောက်၊ တံ-ထိုအာဝဇ္ဇန်းဌေးသည်၊ ဝါတပုပ္ပဝိယ-သီးကင်းမမှီး အချည်းနှီးသော လေပွင့်နှင့်တူသည်၊ (ဟောတိ)၊ ယံ-အကြင် ကြိယာစိတ်သည်၊ ဆိန္နမူလကရက္ခ ပုပ္ပဝိယ-ဖြတ်အပ်ပြီးသော အမြစ်ရှိသော သစ်ပင်၏အပွင့်ကဲ့သို့၊ အဖလံ-အကျိုးမရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် အကျိုးမရှိပါသော်လည်း၊ တံတံ ကိစ္စသာဓနဝသေန-ထိုထိုကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ထိုထို ကိုယ်မှု, နှုတ်မှု, စိတ်မှုကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊) ပဝတ္တတ္တာ-ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကရဏမတ္တမေဝ-ပြုကာမတ္တ, ပြုရုံမျှသာလျှင်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ရ၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ကြိယာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ["ကရဏံ-ထိုထိုကိစ္စကိုပြုခြင်း၊ ကြိယာ-ခြင်း" ဟု ပြု၊ ထိုသို့ပြုရာ၌ အကျိုးမရှိသောကြောင့် မတ္တသဒ္ဒါထည့်၍ "ကရဏမတ္တမေဝ" ဟု ဆိုသည်။]

[ပါဠိတော်၌ "ကြိယာ နေဝကုသလာ နာကုသလာ နစ ကမ္မဝိပါကာ"ဟု ပုဒ်အစဉ်ရှိသည်တွင် ကြိယာကို ဖွင့်ပြပြီး၍ "နေဝကုသလာ နာကုသလာ" စသည်

ဝါတပုံ။ ။[ဝေါဟာရမတ္တမိဒံ ဝါတပုပ္ဖန္တိ၊-မရု၊] "ဝါတပုပ္ပံ" သဒ္ဒါသည် ရှေးက ပြောရှိုးစကားတစ်မျိုးတည်း၊ အတွင်ရှင်သဒ္ဒါဖြစ်သည်-ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် "ဝါတဿ+ပုပ္ပံ, ဝါတတော+ဇာတံ+ပုပ္ပံ"ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြုမှုယ်မလို။ [ယခုခေတ်၌လည်း ပြောတိုင်း မလုပ်နိုင်သူ၏စကားကို "အလကား, လေပါကွာ"ဟုပြောလေ့ရှိကြ၏၊ ထို့ကြောင့် အသီးအကင်းမပါဘဲပွင့်သော အပွင့်ကို "လေပွင့်"ဟု ဆိုရသည်။]

ကို ဖွင့်လိုသောကြောင့်၊ နေဝကုသလာ-စသည်မိန့်။] နေဝကုသလာ နှ ကုသလာတိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ကုသလမူလ သခါတသ-ကုသိုလ်မူလဟု ဆိုအပ်သော၊ ကုသလဟေတုနော-ကုသိုလ်ဟိတ်၏၊ (အာလောဘ, အဒေါသ, အမောဟဟိတ်၏၊) အဘာဝေါ-မရှိခြင်းကြောင့်၊ (မယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊) နေဝကုသလာ-ကုသိုလ်လည်း မဟုတ်သော၊ အကုသလမူလသခါတသ-သော၊ အကုသလဟေတု-နော-၏၊ အဘာဝေါ-ကြောင့်၊ နှ အကုသလာ-အကုသိုလ်လည်း မဟုတ်သော၊ (မနောဓာတုဌ် စပ်၊) ယောနိသော၊ ပေ၊ သခါတာနံ-ယောနိသော မနသိကာရ, အယောနိသော မနသိကာရဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ကုသလာ ကုသလ ပစ္စယာနံပိ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်၏ အကြောင်းတရားတို့၏လည်း၊ အဘာဝေါ-ကြောင့်၊ နေဝ ကုသလာ-သော၊ နာကုသလာ-သော၊ (မနောဓာတုဌ် စပ်၊) ကုသလာ ကုသလ သခါတသ-သော၊ ဇနကဟေတုနော-ဇနကအကြောင်း၏၊ အဘာဝေါ-ကြောင့်၊ နစ ကမ္မ ဝိပါကာ-ကံ၏အကျိုးလည်း မဟုတ်သော၊ (မနောဓာတုဌ် စပ်။)

ဣဓာပိ-ဤကြိယာမနောဓာတ်၌လည်း၊ စိတ္တသောကဂ္ဂတာနိဒ္ဒေသေ-၌၊ ပဝတ္တိဌိ တိမတ္တမေဝ-ဖြစ်ခြင်း၏ တည်ခြင်းမျှကိုသာ၊ လဇ္ဇတိ၊ ဒွေ-၂-လီကုန်သော၊ ပဌ-၅-ပါးကုန်သော၊ ဝိညာဏာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ [ဒွိပဌဝိညာဉ် ၁၀-တို့လည်းကောင်း၊] တိသော-နှ်သော၊ မနောဓာတုယော-တို့လည်းကောင်း၊ တိသော-နှ်သော၊ မနော ဝိညာဏဓာတုယော-တို့လည်းကောင်း၊ [သန္တီရဏ သုံးခုကိုဆိုသည်၊] ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတံ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ သတ္တရသသု-နှ်သော၊ ဣမေသု စိတ္တေသု-တို့၌၊ [ဝိရိယမယှဉ်သောစိတ် ၁၆-စိတ်နှင့် ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်စိတ်တို့၌၊] ဒုဗ္ဗလတ္တာ-အားမရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ [ဝိရိယမယှဉ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတ်စိတ်ကား အာရုံပေါ်၌ ယုံမှားသံသယဖြစ်နေသောကြောင့်လည်းကောင်း "ဒုဗ္ဗလတ္တာ"ဟု ဆိုသည်။] သဏ္ဌိတိအဝ္ဌိတိအာဒီနိ-အစရှိသော ပုဒ်တို့ကို၊ နှ လဇ္ဇန္တီ၊ သေသ-သော၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံသော အစီအရင်ကို၊ ဥပ္ပတ္တိဌာနာ-ဖြစ်ရာဌာနကို၊ အညတြ-ကြဉ်၍၊ ဝိပါကမနောဓာတုနိဒ္ဒေသေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ [အညတြ ဥပ္ပတ္တိဌာနကို ချဲ့သည်၊] တံစိတ္တံ-ထိုဝိပါက်မနောဓာတ်စိတ်သည်၊ [သမ္ပဋိစ္ဆိန်းကိုဆိုသည်၊] ပဌဝိညာဏာနန္တ ရံ-ပဌ

ပစ္စယာနံ အဘာဝေါ။ ။ကုသိုလ်ဖြစ်ဖို့ အကြောင်းသည် ယောနိသော မနသိကာရ, အကုသိုလ်ဖြစ်ဖို့အကြောင်းသည် အယောနိသောမနသိကာရတည်း၊ ပဌဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းဟူသော ဤမနောဓာတ်၏ ရှေ့၌ ဘဝင်သာရှိ၏၊ ထိုဘဝင်တို့ကား ယောနိသော, အယောနိသော မနသိကာရသဘောမရှိကြ၊ ထို့ကြောင့် "ယောနိသောပေ၊ ပစ္စယာနံအဘာဝေါ"ဟု ဆိုသည်။

ဝိညာဉ်၏အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဌာနဌ်၊ ဥပဓိတို-၏၊ ဣဒံပန-ဤပဋ္ဌာနာရာဝဇ္ဇန်းသည်ကား၊ ပဋ္ဌဒ္ဓါရေ-ဌ်၊ ဝလဇ္ဇနပဋိကာလေ-အာရုံကိုသုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်ရာအခါဌ်၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ဝီထိစိတ်တို့၏၊ ပုရေ-ရှေးဌ်၊ ဝါ-ရှေးဦးစွာ၊ ဥပဓိတို၊ ကထံ-အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း၊ တာဝ-သောတဒ္ဓါရ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ)၊ စက္ခုဒ္ဒါရေ-ဌ်၊ ဃ၊ မဇ္ဈတ္တေသု-ကုဋ္ဌာရုံကုဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံ, အနိဋ္ဌာရုံ, အနိဋ္ဌာမဇ္ဈတ္တာရုံ ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပါရမဏေသု-တို့တွင်၊ ယေန ကေနစိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော ရူပါရုံသည်၊ ပသာဒေ-ကို၊ ဃဋ္ဋိတေ-သော်၊ တံ အာရမဏံ-ကို၊ ဂဟေတွာ, အာဝဇ္ဇနဝသေန-ဆင်ခြင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပုရေစာရိကံ-ရှေ့သွားသည်၊ ဟုတွာ, ဘဝင်္ဂံ-ကို၊ အဝဋ္ဌယမာနံ-ပြန်လည်စေလျက်၊ ဥပဓိတို-သောတဒ္ဓါရာဒီသုပိ-တို့ဌ်လည်း၊ ဧသေव နယော၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။ကြိယမနောဓာတုစိတ္တံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

ကြိယမနောဝိညာဏဓာတု အဖွင့်

မနောဝိညာဏဓာတု၊ ပေ၊ သဟဂတတာတိ-ဟူသော၊ ဣဒံ စိတ္တံ-ဤ ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်ကို၊ အညေသံ-အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ အသာဓာရဏံ-အတူတကွ မဆောင်နိုင်သော၊ ဝါ-မဆက်ဆံသော၊ ခီဏာသဝဿဝ-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏သာလျှင်၊ ပါဋိပုဂ္ဂလိက်-သီးခြားပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော စိတ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဆသု, ဒ္ဒါရေသု-တို့ဌ်၊ လဗ္ဘတိ-၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ စက္ခုဒ္ဒါရေ-ဌ်၊ ပဓာနသာရပ္ပ-ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ခြင်းအား လျှောက်ပတ်သော၊ ဌာနံ-အပ်ကို၊ ဒီသွာ-မြင်ရ၍၊ ခီဏာသဝေါ-သည်၊ ဣမိနာ စိတ္တေန-ဤဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်ဖြင့်၊ သောမနဿိတော-ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ သောတဒ္ဓါရေ-ဌ်၊ ဘဏ္ဍာဘာဇနီယဌာနံ-ဘဏ္ဍာကို ဝေဖန်ရာအရပ်သို့၊ (သံဃိက ပစ္စည်းဘဏ္ဍာကို ဝေဖန်ရာအရပ်သို့၊) ပတ္တာ-ရောက်၍၊ မဟာသဒ္ဒ-ကျယ်စွာသော အသံကို၊ ကတ္တာ, လုဒ္ဒ လုဒ္ဒေသု-အလွန်လိုချင် မက်မောကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဂဏ္ဌန္တေသု-ယူကုန်လသော်၊ ဧဝ ရူပနာမ-

---

ဝလဇ္ဇန၊ ဃ၊ ကာလေ။ ။ဘူဝါဒိ ဝလဓိဓာတ်သည် ပရိဘောဂ (သုံးဆောင်ခြင်း) အနက်ကိုဟောဏ်၊ "ဝလဇ္ဇနေန-အာရုံကို သုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့်+ပဝတ္တိ ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ဝလဇ္ဇနပဋိဝတ္တိ-ခြင်း၊ ပဋ္ဌဒ္ဓါရဌ် အာရုံမထင်လာလျှင် ထိုပဋ္ဌဒ္ဓါရသည် ဝီထိစိတ်တို့၏ သုံးဆောင်ရာဌာနမဟုတ်၊ အာရုံထင်သောအခါဌ်ကား ဝီထိစိတ် တို့၏ ထိုအာရုံကိုသုံးဆောင်ရာဌာနဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဝလဇ္ဇန-(သုံးဆောင်ခြင်း) ဟူသည် အာရုံကိုသုံးဆောင်ခြင်းတည်း၊ [ယောဇနာဌ် "ဝလဇ္ဇန္တိ ပဋိသန္ဓိ ဘဝဒ္ဓါရေသု ဖဿာဒယောတိ ဝလဇ္ဇနကာ"ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ ပဋ္ဌဒ္ဓါရကို အရကောက်လေသည်၊ ပါဋ္ဌပျက်ဟန်လည်း တူ၏။]

ဤသို့ သဘောရှိသည် မည်သော၊ လောလုပ္ပတဏှာ-အလွန် လိုချင်တတ်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတဏှာကို၊ (လျှပ်ပေါ်လော်လီသော တဏှာကို၊) မေ-ငါသည်၊ ပဟီနာ-ပယ်အပ်ပေပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့တွေး၍၊ ဣမိနာ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ သောမနဿိတောာ-သည်၊ ဟောတိ။

ယာနဒ္ဓါရေ-၌၊ ဂန္ဓေဟိဝါ-နံ့သာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပုပ္ဖေဟိဝါ-ပန်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စေတိယံ-ကို၊ ပူဇေန္တော-ပူဇော်စဉ်၊ ဝါ-ပူဇော်သော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣမိနာ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ သောမနဿိတောာ ဟောတိ၊ ဒီဝါဒ္ဓါရေ-၌၊ ရသသမ္ဗန္ဓံ-အရသာနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ပိဏ္ဍပါတံ-ကို၊ လဒ္ဓါ-ရ၍၊ ဘာဇေတွာ-ဝေဖန်၍၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တော-သုံးဆောင်လသော်၊ ဝါ-သုံးဆောင်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သာရဏီယဓမ္မော-သာရဏီယအကျင့်ကို၊ (တစ်သက်မပြတ်, အောက်မေ့အပ်သော သာရဏီယဝတ် ဖြည့်ကျင့်သူ၏ အကျင့်ကို၊) မေ-ငါသည်၊ ပူရိတောဝတ-ဖြည့်ကျင့်အပ်ပြီးတကား၊ ဣတိ-ဤသို့ တွေး၍၊ ဣမိနာ စိတ္တေန သောမနဿိတောာ ဟောတိ၊ [သာရဏီယဝတ်အကြောင်းကို သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ-မဟာပရိနိဗ္ဗာန သုတ်, ဘိက္ခု အပရိဟာနိယဓမ္မအဖွင့်၌ ရှုပါ။] ကာယဒ္ဓါရေ-၌၊ အာဘိ သမာစာရိက ဝတ္တံ-အာဘိသမာစာရိကဝတ်ကို၊ ကရောန္တော-ပြုစဉ်၊ ဝါ-ပြုသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကာယဒ္ဓါရေ-၌၊ မေ-သည်၊ ဝတ္တံ-ကျင့်ဝတ်ကို၊ ပူရိတံ-ဖြည့်ကျင့်အပ်ပေပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့တွေး၍၊ ဣမိနာ စိတ္တေန သောမနဿိတောာ ဟောတိ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တာဝ-မနောဒ္ဓါရမှ ရှေးဦးစွာ၊ ပဋ္ဌဒ္ဓါရေ-၌၊ (ဣဒ္ဓိစိတ္တံ-ဤဟာသိတုပ္ပါဒ်စိတ်ကို) လဇ္ဇတိ-၏။

ပန-ကား၊ မနောဒ္ဓါရေ-၌၊ အတိတာနာဂတံ-အတိတ် အနာဂတ် အာရုံကို၊ အာရဗ္ဘ-အာရုံပြု၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဧတေ၊ ပေ၊ ကာလသ္မိံ-ဧတေပါလလုလင်, မဏ္ဍဒေဝမင်း, ကဏ္ဍရသေ့ အစရှိသူတို့၏ ဖြစ်ရာအခါ၌၊ ကတ-ပြုအပ်ပြီးသော၊

လောလုပ္ပတဏှာ။ ။"လုဘ-ဂိဒ္ဓေ" ဓာတ်, အစ်ပစ္စည်း၊ လုလုဟု ဒွေဘော် ပြုပြီးနောက် ရှေ့လုံ၏ ဥကို သြပြု၍ "လောလုဘော" ဟုလည်းကောင်း, ဘ ကို ပ ပြု၍ "လောလုပေါ"ဟု လည်းကောင်း၊ ထောမနီဓိရှိ၏၊ လောလုပသ-အလွန် လိုချင်သူ၏+ဘာဝေါ လောလုပ္ပံ၊ လောလုပ္ပဿ+တံ+တဏှာစာတိ လောလုပ္ပတဏှာ။

အာဘိသမာစာရိကဝတ္တံ။ ။အာဘိ (ဝိသိဋ္ဌော ဥတ္တမော) သမာစာရော အာဘိသမာစာရော၊ အာဘိသမာစာရံ+အာရဗ္ဘ+ပညတ္တံ အာဘိသမာစာရိကံ (ဝတ္တံ)၊ ခန္ဓကဋ္ဌ လာသော ဥပဇ္ဈာယဝတ်စသည်ကို (ထူးသောအကျင့်ကိုအကြောင်းပြု၍ ပညတ်အပ်သော ကျင့်ဝတ်များဖြစ်၍) အာဘိသမာစာရိကဝတ်ဟု ခေါ်၏၊ ထိုဝတ်ကိုဖြည့်ကျင့်ရာ၌ မျက်နှာသစ်ရေ ကပ်ရခြင်း စသည်ဖြင့် အတွေ့, အထိများသောကြောင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံအတွက် ပုံစံထုတ်သည်။

ကာရဏော-အကြောင်းကို၊ အာဝဇ္ဇေတွာ-ဆင်ခြင်တော်မူ၍၊ တထာဂတော-သည်၊ သိတံ-ပြုးတော်မူခြင်းကို၊ ပါတွာကာသိ-ထင်စွာပြုတော်မူပြီ၊ ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုပြုးတော်မူခြင်းကိစ္စသည်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏ သဗ္ဗညုတညာဏာနံ-ပုဗ္ဗေနိဝါသ ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ်တို့၏၊ ကိစ္စံ-ကိစ္စတည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဒ္ဝိန္နံ-နှစ်သော၊ တေသံ ဉာဏာနံ-တို့၏၊ စိဏ္ဏာ ပရိယန္တေ-လေ့ကျက်အပ်ပြီး၏အဆုံး၌၊ (ဖြစ်ပြီး၏ အဆုံး၌၊) ဣဒံစိတ္တံ-ဤဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်သည်၊ ဟာသယမာနံ-ရွှင်စေလျက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ အနာဂတေ-၌၊ တန္တိသရော-တန္တိသရမည်သော၊ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ-သည်၊ ဘဝိသတိ-လတ္တံ့၊) မုဒိင်္ဂသရော-မုဒိင်္ဂသရမည်သော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ဘဝိသတိ၊ ဣတိ-ဤသို့မြင်တော်မူ၍၊ သိတံပါတွာကာသိ-ထင်စွာပြုတော်မူပြီ၊ တမ္မိ-ထိုပြုးတော်မူခြင်းကိစ္စသည်လည်း၊ အနာဂတံသညာဏသဗ္ဗညုတညာဏာနံ ကိစ္စံ၊ ပန-ဆက်၊ ဒ္ဝိန္နံ-နှစ်သော၊ တေသံဉာဏာနံ-တို့၏၊ စိဏ္ဏာ ပရိယန္တေ-၌၊ ဣဒံ စိတ္တံ-သည်၊ ဟာသယမာနံ-လျက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏။

ပန-ဆက်၊ အသ-ထို ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်၏၊ နိဒ္ဒေသဝါရေ-၌၊ သေသအဟေတုက စိတ္တေဟိ-ကြွင်းသော အဟိတ်စိတ်တို့ထက်၊ ဗလဝတရတာယ-အားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ-ကို၊ သမာဓိဗလံ-သို့၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ ထပိတာ-ထားတော်မူအပ်ပြီ၊ ဝိရိယံပိ-ကိုလည်း၊ ဝိရိယဗလံ-သို့၊ ပါပေတွာ

တထာဂတောသိတံ ပါတွာကာသိ။ ။"အတီတံသေ ဗုဒ္ဓသေ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊ ပေ၊ ဧတေဟိ ဧမ္မေဟိ သမန္နာဂတသေ ဗုဒ္ဓသေ ဘဂဝတော သဗ္ဗံကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ" စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသောကြောင့် "ဉာဏ်နှင့် မယှဉ်သော ဤ ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်၏ ဘုရားရှင်သန္တာန်၌ ဖြစ်နိုင်၏ ဟူသော စကားကို စဉ်းစားသင့်၏" ဟု မူလဋ္ဌိကာဆိုသည်။

အနုဋ္ဌိကာ။ ။အနုဋ္ဌိကာဆရာကား ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပဓာနသာရပ္ပတ္တာန ကို မြင်၍ ဤဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်ဖြင့် ဝမ်းမြောက်ရုံသာဖြစ်နိုင်၏, မပြုံးနိုင်သေး၊ [ပြုံးခြင်းဝိညတ်ကို ပဋ္ဌဒ္ဓါရိကစိတ်တို့က မဖြစ်စေနိုင်ကြ၊] ထို့ကြောင့် ပဋ္ဌဒ္ဓါရ၌ "သောမနဿိတော"ဟု ဆို၍ မနောဒ္ဓါရကျမှ "သိတံ ပါတွာကာသိ"ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆို၏၊ ထိုအခါ၌ကား အတီတံသညာဏ် အနာဂတံဉာဏ်တို့ဖြစ်ပြီးနောက်မှ ဖြစ်ရကား ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိလည်း ဖြစ်သည်-ဟု ဆိုလိုသည်။

သမာဓိ, ဝိရိယဗလံ ပါပေတွာ။ ။ပါဠိတော်ဝယ် ဤဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်၏ စိတ္တေကဂ္ဂတာ, ဝိရိယဟု ဖြစ်ယိုးနိုဒ္ဒေသတို့၌ "သမာဓိဗလံ ဝိရိယဗလံ"တို့ကိုအောင် ဗလပုဒ်ကို ထည့်၍ ဟောတော်မူသည်ကို "သမာဓိ ပေ၊ ဝိရိယဗလံ ပါပေတွာ"ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူခြင်းမှာလည်း ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်က အခြားသော အဟိတ် စိတ်တို့ထက် စေတသိက်အယှဉ်များ၍ ဗလဝတရဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဗလဝတရ" ဟု အဋ္ဌကထာဆိုသည်။

(ထပိတံ)၊ ဥဒ္ဒေသဝါရေ ပန-ဒ္ဋ္ဌကား၊ သမာဓိဗလံ၊ပေ၊ ဟောတိတိ-ဟူ၍၊ အနာဂတတ္တာ-မလာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ပရိပုဏ္ဏော-ပြည့်စုံလုံလောက်သော၊ဗလဋ္ဌေန-ဗလ၏ အနက်အားဖြင့်၊ ဧတံ ဒွယံ-ဤသမာဓိ ဝိရိယ ၂-ပါး အပေါင်းသည်၊ ဗလံနာမ-ဗိုလ်မည်သည်၊ နဟောတိ-နိုင်၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, နေဝကုသလံ-ကုသိုလ်လည်းမဟုတ်၊ နာကုသလံ-အကုသိုလ်လည်းမဟုတ်၊ တသ္မာ, ဗလန္တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တာ-ဟောတော်မူ၍၊ နဲ ထပိတံ-ထားတော်မမူအပ်၊ စ-သည်သာမကသေး၊ ယသ္မာ, နိပ္ပရိယာယေန-ပရိယာယ်မဟုတ်, မုချအားဖြင့်၊ ဗလံ-ဗိုလ်သည်၊ နဲ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ, သင်္ဂီဟဝါရေပိ-ဒ္ဋ္ဌလည်း၊ ဒွေဗလာနိ ဟောန္တိတိ-ဟူ၍၊ နဲ ဝုတ္တံ၊ သေသံ-သော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို၊ သောမနဿ၊ ပေ၊ နိဒ္ဒေသေ-သောမနဿသဟဂုတ် အဟိတ်မနောဝိညာဏာဓာတ်၏ နိဒ္ဒေသဒ္ဋ္ဌ၊ (သောမနဿ သန္တီရဏ စိတ်၏နိဒ္ဒေသဒ္ဋ္ဌ၊) ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

[ဟသိတုပ္ပါဒ် စိတ်ကိုဖွင့်ပြပြီး၍, မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့်၊ "ဥပေက္ခာသဟဂတာ"စသည်မိန့်၊] ဥပေက္ခာသဟဂတာတိ-ကား၊ ဣဒံ စိတ္တံ-ဤမနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်၊ တီသု-နှင့်သော၊ ဘဝေသု-ဘုံဘဝတို့၌၊ သဗ္ဗေ သံ-နှင့်သော၊ သစိတ္တကသတ္တာနံ-စိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ သာဓာရဏံ-အတူတကွ ဆောင်ခြင်းရှိ၏၊ ဝါ-ဆက်ဆံ၏၊ ကဿစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ သစိတ္တကဿ-စိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော သတ္တဝါ၏ သန္တာန်၌၊ နပ္ပဋိဘာဂမ-မဖြစ်သည် မည်သည်၊ နဲ-မရှိ၊ ပန-ဆက်၊ ဥပ္ပဋိမာနံ-ဖြစ်လသော်၊ ပဋ္ဌဒ္ဓါရေ-ဒ္ဋ္ဌ၊ ဝေါဋ္ဌပန်-ဝုဋ္ဌောသည်၊ ဟောတိ၊ မနောဒ္ဓါရေ-ဒ္ဋ္ဌ၊ အာဝဇ္ဇနံ-အာဝဇ္ဇန်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဆ-နှင့်သော၊ အသာဓာရဏညာဏာနိပိ-အသာဓာရဏ ဉာဏ်တို့သော်မှလည်း၊ [ဤဉာဏ် ၆-ပါးကို ဋီကာ၌ပြထားပြီ။] ဣမိနာ-ဤမနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်၊ ဂဟိတာရမဏမေဝ-ယူပေးအပ်သော အာရုံကိုသာ၊ ဂဏှန္တိ-

---

ဥဒ္ဒေသဝါရေ ပန။ ။နိဒ္ဒေသဒ္ဋ္ဌ "သမာဓိဗလံ, ဝိရိယဗလံ"ဟု ဟောတော်မူလျှင် ဥဒ္ဒေသဒ္ဋ္ဌ "သမာဓိဗလံ ဟောတိ, ဝိရိယဗလံ ဟောတိ"ဟု အဘယ့်ကြောင့် ခေါင်းစဉ်မာတိကာ ထားတော်မမူပါသနည်း"ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ဥဒ္ဒေသဝါရေ ပန" စသည်ကိုမိန့်သည်၊ ပရိပုဏ္ဏဗလ အနက်မရှိသောကြောင့် သမာဓိဝိရိယနှင့်စပ်၍ "သမာဓိဗလံ ဟောတိ၊ ဝိရိယဗလံ ဟောတိ"ဟု မဟောအပ်ပါ-ဟူလို။

ပရိပုဏ္ဏဗလဋ္ဌ။ ။နိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော အလောဘ စသော ရေသောက်မြစ်ပါရှိမှ ပြည့်စုံသောဗလဖြစ်နိုင်၏၊ ဤဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်၌ အလောဘ စသောမူလ မပါသောကြောင့် ထိုပရိပုဏ္ဏဗလအနက်အားဖြင့် ဗလအမည် အစစ်မရနိုင်၊ ထို့ကြောင့် "သမာဓိဗလံ ဟောတိ, ဝိရိယဗလံ ဟောတိ"ဟု ဥဒ္ဒေသဒ္ဋ္ဌ ဟောတော်မမူအပ်၊ ဝိရိယနှင့်ယှဉ်ရသည့်အတွက် အခြားအဟိတ်စိတ်တို့ထက် အနည်းငယ်အားရှိသောကြောင့် နိဒ္ဒေသဒ္ဋ္ဌ ထုတ်ပြတော်မူသည်။

ယူနိုင်ကြကုန်၏၊ ဧတေ စိတ္တံ–ဤမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်၊ မဟာဂဇံနာမ–ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့် တူသော စိတ်မည်၏၊ ဣမသ–ဤမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၏၊ အနာရမဏံ နာမ–အာရုံမဟုတ်သော တရားမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ အသဗ္ဗညုတညာဏံ–သဗ္ဗညုတဉာဏ်မဟုတ်ပါပဲလျက်၊ သဗ္ဗညုတညာဏဂတိကံနာမ–သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့် တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသော တရားမည်သည်၊ ဝါ–သဗ္ဗညုတဉာဏ်နှင့် အလားတူသော တရားမည်သည်၊ ကတမံ–အဘယ်နည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တေ–မေးအပ်သော၊ ဣဒံ–ဤမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ–ဖြေဆိုရာ၏၊ ဧတ္ထ–ဤမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၌၊ သေသံ–ကြွင်းသောစကားရပ်ကို၊ ပုရိမစိတ္တေ–ရှေးဖြစ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ–မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ–ဗိုးစဉ်း အနည်းငယ်ဆိုဖွယ်အထူးကား၊ ကေဝလံ–သက်သက်၊ တတ္ထ–ထိုဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်၌၊ သပ္ပီတိကတ္တာ–ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နဝ၀ီကော–၉–ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ သခ်ါရက္ခန္ဓော–ကို၊ ဝိဘတ္တော–ဝေဖန်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣဒ–ဤမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၌၊ နိပ္ပီတိကတ္တာ–ပီတိမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဋ္ဌင်္ဂိကော–ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါရှိသော၊ (သခ်ါရက္ခန္ဓော–ကို၊ ဝိဘတ္တော–ပြီ။)

ဣဒါနိ–မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်ကို ပြပြီးရာယခုအခါ၌၊ ကုသလတော–မှ၊ အဋ္ဌ–နှ်သော၊ မဟာစိတ္တာနေဝ–မဟာစိတ်တို့သည်ပင်၊ (မဟာ ကုသိုလ်စိတ် ၈–ပါးတို့သည်ပင်၊) ခီဏာသဝဿ–ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇနတာယ–ဖြစ်ရကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ယာနိ ကြိယာနိ–အကြင်ကြိယာစိတ်တို့သည်၊ ဇာတာနိ–ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ တာနိ–ထိုကြိယာစိတ်တို့ကို၊ ကုသလနိဒ္ဒေသေ–၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ဣဒ–ဤမဟာကြိယာစိတ်ကိုပြရာ၌၊ ဌတ္တာ–တန့်ရပ်၍၊ ဟသနုကစိတ္တာနိ–ပြုံးရွှင်စေတတ်သောစိတ်တို့ကို၊ သမောဓာနေတဗ္ဗာနိ–ပေါင်းထိုက်ကုန်၏၊ ပန–ပရိဟာရ၊ပေ၊ အံ့၊ ကတိ–အဘယ်မျှသောစိတ်တို့သည်၊ ဧတောနိ–ဤပြုံးရွှင်စေတတ်သော စိတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ–နှ်သနည်း၊ ဣတိ–တည်း၊ ပရိဟာရောမယာ ဝုစ္စတေ၊ တေရသ–၁၃–ပါးသော စိတ်တို့သည်၊(ဧတောနိ–ဤပြုံးရွှင်စေတတ်သော စိတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ–နှ်၏၊) ဟိ–ချဲ့၊ ပုထုဇ္ဇနာ–ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ကုသလတော–မှ၊

မဟာဂဇံ နာမ။ ။ဆင်ပြောင်ကြီးသည် အားကြီးသကဲ့သို့ ဤမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းလည်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ ရှေ့သွားဖြစ်ရကား သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကဲ့သို့ အလုံးစုံကို အာရုံပြုနိုင်သည့် အတွက် အားကောင်းလေ၏၊ ထို့ကြောင့် "မဟာဂဇော ဝိယာတိ မဟာဂဇံ" ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ မဟာဂဇ အမည်ရသည်။

စတ္ဌဟိ-နိ်သော၊ သောမနဿ သဟဂတေဟိ-သောမနဿ သဟဂတ်စိတ်တို့ လည်းကောင်း၊ အကုသလတော-မှ၊ စတ္ဌဟိ-နိ်သော၊ (သောမနဿ သဟဂတေဟိ-တို့လည်းကောင်း၊) ဣတိ-သို့၊ အဋ္ဌဟိ-နိ်သော၊ စိတ္တေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဟသန္တိ-ပြုံး ရယ်ကြကုန်၏၊ သေက္ခာ-တို့သည်၊ ကုသလတော-မှ၊ စတ္ဌဟိ-နိ်သော၊ သောမနဿ သဟဂတေဟိ-တို့လည်းကောင်း၊ အကုသလတော-မှ၊ ဒ္ဝီဟိ-နိ်သော၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ္တေဟိ-ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ သောမနဿ သဟဂတေဟိ-တို့လည်း ကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဆဟိ-နိ်သော၊ စိတ္တေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဟသန္တိ-နိ်၏၊ ခီဏာသဝါ-တို့သည်၊ ကြိယတော-မှ၊ ပဋ္ဌဟိ-နိ်သော၊ သောမနဿ သဟဂတေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဟသန္တိ-ပြုံးတော်မူကြကုန်၏၊ ဣတိ-ဤတွင် မဟာကြိယာစိတ်အပြုံးတည်း။ [ဤ အဓိပ္ပာယ်ကိုရည်ရွယ်၍ "၈-ပုထုဇဉ်, ၆-သေက္ခနိ်, ၅-တနိ်ရဟန္တာ"ဟု ဆရာတို့ မိန့်ကြသည်။]

ရူပကြိယာ အဖွင့်

ရူပါဝစရာ ရူပါဝစရကြိယနိဒ္ဒေသေသု-ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ကြိယာ နိဒ္ဒေသတို့၌၊ ဒိဋ္ဌမ္မ သုခဝိဟာရန္တိ-ကား၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ-မျက်မှောက်ထင်ထင်, ရှုမြင် အပ်သော သဘောဖြစ်သော၊ [ဒိဋ္ဌော+ဓမ္မော ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊] ဣမသ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ-ဤအတ္တဘောဘ၌ပင်၊ သုခဝိဟာရမတ္တံ-ချမ်းသာစွာနေရကြောင်းမျှဖြစ်သော၊ [စျာန်

အတ္တဘာဝေ။ ။အတ္တ၌ အာပုဗ္ဗ+ဓာဓာတ်သည် အာရောပ (တင်ထား၊ခြင်း, တင်သွင်း၊ခြင်း)အနက်ကိုဟောဏ်၊ အာဟိတော အဟံ မာနော ဇေတ္ထာတိ အတ္တာ-ငါဟူသော မာနကို တင်သွင်းထားအပ်ရာဖြစ်သော ကိုယ်။ [အာဟိတော၌ အာ+ဓာဓာတ်, ဓာ၏ အာကို ဣ, ဝကို ဟပြု၊ အတ္တာ၌ကား အာ+ဓာ-တမှ အာကို ရေ, ဝကို တ ပြု၍ နောက် တသို့ ကပ်၊ ရှေ့ အာကို ရဿပြု။] ဘာဝကို "ဘဝတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဘာဝေါ-(တိတ္ထိတို့က "အတ္တသည် မြဲ၏, အဖြစ်အပျက်မရှိ"ဟု ယူအပ်သော်လည်း) ဘဝတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ (ဖြစ်လျှင်လည်း ပျက်တတ်၏၊) ဣတိ ဘာဝေါ၊ အတ္တာဝေ-ကိုယ်ဟူသော အတ္တသည်ပင်+ဘာဝေါ-ဖြစ်တတ်သောအရာ တည်း၊ ဣတိ အတ္တဘာဝေါ။

တစ်နည်း။ ။တိတ္ထိတို့က အတ္တဟု ယူထိုက်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် "အတ္တာတိ+ဘာဝေါ အတ္တဘာဝေါ" ဟု တစ်နည်းပြုပါ၊ အတ္တာတိ-အတ္တဟူ၍+ဂဟေတဗ္ဗာကာရေန-ယူထိုက်လောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဘာဝေါ-ဖြစ်သောကိုယ်တည်း။ အတ္တဘာဝေါ-ကိုယ်။ [အာဟိတော အဟံ မာနော ဧတ္ထာတိ အတ္တာ သော ဧဝ ဘဝတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, နု ပရ ပရိကပ္ပိတော ဝိယ နိဗ္ဗောတိ အတ္တဘာဝေ (ပဌမနည်းသာဓက)၊ အတ္တာတိ ဝါ ဒိဋ္ဌိဂတိကေဟိ ဂဟေတဗ္ဗာကာရေန ဘဝတိ ပဝတ္တတိတိ အတ္တဘာဝေါ၊ (နောက်နည်းသာဓက)-အနုဋ္ဌီကာ။]

ဌ်စပ်၊ မတ္တာဖြင့် နောက်ဘဝ အကျိုးမရှိကြောင်းကို ကန့်၊] တတ္ထ-ထိုဈာန်တို့တွင်၊ ခီဏာသဝသ-၏၊ ပုထုဇနကာလေ-ပုထုဇဉ်ဖြစ်ရာအခါ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတာ-ဖြစ်စေအပ်သော၊ သမာပတ္တိ-သမာပတ်သည်၊ ယာဝ-လောက်၊ နံ-ထိုသမာပတ်ကို၊ နသမာပဇ္ဇတိ-မဝင်စားသေး၊ တာဝ-ထိုမဝင်စားသေးသမျှကာလပတ်လုံး၊ ကုသလာဝ-ကုသိုလ်သမာပတ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ သမာပန္နကာလေ-သမာပတ်ဝင်စားပြီးရာအခါ၌၊ ကြိယာ-ကြိယာ သမာပတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ အသ-ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ခီဏာသဝကာလေ-ရဟန္တာဖြစ်ရာအခါ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတာ-ဖြစ်စေအပ်သော၊ သမာပတ္တိ-သမာပတ်သည်၊ ကြိယာဝ-ကြိယာသမာပတ်သည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ သေသံ-သော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသောစကားရပ်ကို၊ တံသဒိသတ္တာ-ထိုကုသိုလ်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကုသလနိဒ္ဒေသေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

အဌသာလိနိယာ-အဌသာလိနီမည်သော၊ ဓမ္မသင်္ဂဟအဌကထာယ-ဓမ္မသင်္ဂဟိ အဌကထာ၌၊ စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍကထာ-စိတ္တပ္ပါဒ ကဏ္ဍကို ဆိုရာဆိုကြောင်းဖြစ်သော စကားသည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ၊ ပန-ထိုသို့ပင် စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍကထာ ပြီးပါသော်လည်း၊ အဗျာကတပဒံ-အဗျာကတပုဒ်သည်၊ (မာတိကာဝယ်လာသော "အဗျကတာ ဓမ္မာ"ဟူသော ပုဒ်သည်၊) နေဝ တာဝ နိဋ္ဌိတံ-မပြီးတတ်သေး၊ (ရပ် အဗျာကတ ကျန်သေးသည်-ဟူလို၊) ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ကုသလာဝ။ ။ပုထုဇဉ်သာမက, သေက္ခအဖြစ်တုန်းက ဖြစ်စေအပ်သော ဈာန်များလည်း ရဟန္တာအဖြစ်၌ ထပ်၍မဝင်စားနိုင်သေးသမျှ ကုသိုလ်ဈာန်ပင် ဖြစ်သေး၏၊ ထို့ကြောင့် ဝိညာဏဉ္စာယတန, နေဝသညာ နာသညာယတန ဈာန်တို့သည် ရဟန္တာဖြစ်မှ အားထုတ်၍ရလျှင် ထပ်၍ မဝင်စားသေးသော အာကာသာနဉ္စာယတန, ဝိညာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ဈာန်ကိုလည်းကောင်း ထပ်၍ ဝင်စားပြီးသောအခါ ကြိယာဈာန်ကိုလည်းကောင်း အာရုံပြုနိုင်သည်-ဟု ဆိုရသည်။

စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ-စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍ၏ အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ရူပကဏ္ဍ

ဥဒ္ဒေသ အဖွင့်

ဣဒါနိ–စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍကို အကျယ်ဝေဖန်တော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ရူပကဏ္ဍံ–ကို၊ ဘာဇေတွာ–အကျယ်ဝေဖန်တော်မူ၍၊ ဒသေတုံ–ဌာ၊ ပုန–တစ်ဖန်၊ ကတမေ၊ ပေ၊ အာဒိ–ကို၊ (ဘဂဝတာ) အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ–ထိ ကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဟေ့ဌာ–အောက်ဖြစ်သော၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍေ–၌၊ ဝိပါကာဗျာကတဆ္ဌေဝ–ဝိပါက် အဗျာကတကိုလည်းကောင်း၊ ကြိယာဗျာကတဆ–ကိုလည်းကောင်း၊ နိသေသံ–အကြွင်းမရှိသည်ကို၊ ကတွာ–ပြု၍၊ ကိဉ္စာပိ ဘာဒိတံ–အကယ်၍ကား ဝေဖန်တော်မူအပ်ပါပေပြီ၊ ပန–ထိုသို့ပင် အကြွင်းမရှိအောင် ဝေဖန် အပ်ပြီးဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ရူပါဗျာကတ နိဗ္ဗာနာဗျာကတာနိ–ရပ် အဗျာကတ, နိဗ္ဗာန်အဗျာကတတို့ကို၊ အကထိတာနိ–ဟောတော်မမူအပ်ကုန်သေး၊ တာနိ–ထို ရပ် အဗျာကတ, နိဗ္ဗာန်အဗျာကတတို့ကို၊ ကထေတုံ–ဟောတော်မူခြင်းငှာ၊ စတုဗ္ဗိဓံ–၄–ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ (ဝိပါက်, ကြိယာ, ရပ်, နိဗ္ဗာန်အားဖြင့် ၄–ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊) အဗျာကတံ–ကို၊ သမောဓာနေတွာ–ပေါင်းတော်မူ၍၊ ဒသေန္တော–ပြတော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကုသလာ၊ ပေ၊ အာဒိ–အစရှိသော စကားရပ်၌၊ (ဘဂဝါ) အာဟ–ဟောတော်မူပြီ။ [ကိဉ္စာပိ ဝါကျကို နနုထည့်၍ စောဒနာ ဝါကျလုပ်ပြီးလျှင် တစ်နည်း အနက်ပေးပါလေ။]

\

တတ္ထ–ထို ကုသလာကုသလာနံ မ္ဟာနံ ဝိပါကာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ကုသလာကုသလာနန္တိ–ကား၊ စတုဘူမကကုသလာနဉ္စေဝ–ဘုံ ၄–ပါး၌ဖြစ်သော ကုသိုလ်တို့၏လည်းကောင်း၊ အကုသလာနဉ္စ–တို့၏လည်းကောင်း၊ (ဝိပါကာ၌စပ်၊) ဧဝံ–လျှင်၊ တာဝ–ကြိယာဗျာကတမှ ရှေးဦးစွာ၊ ဝိပါကာဗျာကတံ–ကို၊ ကုသလဝိပါကာ ကုသလဝိပါကဝသေန–ကုသိုလ်ဝိပါက်, အကုသလ ဝိပါက်တို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဒ္ဝိဟိ–နှစ်သော၊ ပဒေဟိ–တို့ဖြင့်၊ ပရိယာဒိယိတွာ–ထက်ဝန်းကျင်ယူတော်မူ၍၊ (သိမ်းကျုံးယူတော်မူ၍၊) ဒဿိတံ–ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန–ကား၊ ယသ္မာ, တံ သဗ္ဗံပိ–ထိုအလုံးစုံသော ဝိပါက် အဗျာကတသည်လည်း၊ ကာမာဝစရံဝါ–ကာမာဝစရသည်မူလည်း၊ ဟောတိ–ရှိ၏၊ ရူပါဝစရာဒီသု–ရူပါဝစရ အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရံ–ဝါ–တစ်ပါးပါးသည်မူလည်း၊ (ဟောတိ) တသ္မာ, ကာမာဝစရာတိ အာဒိနာ–အစရှိသော၊ နယေနဖြင့်၊ တဒေဝ ဝိပါကာဗျာကတံ–ထိုဝိပါက် အဗျာကတကိုပင်၊ ဘူမန္တရဝသေန–ဘုံအထူး၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပရိယာဒိယိတွာ–၍၊ ဒဿိတံ–ပြီ၊ ပန–ကား၊ ယသ္မာ, တံ–ထို ဝိပါက်အဗျာကတသည်၊ ဝေဒနက္ခန္ဓောပိ–သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဝိညာ

ဏကွန္ဓောပိ–သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ, ပုန–တစ်ဖန်၊ သမ္မယုတ္တစတုက္ခန္ဓဝသေန–သမ္မယုတ်ဖြစ်သော ၄–ပါးသော နာမ်ခန္ဓာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပရိယာဒိယိတ္တာ, ဒဿိတံ–ပြီ။

ဧဝံ–သို့လျှင်၊ ဝိပါကာဗျာကတံ–ကို၊ ကုသလာ ကုသလဝသေန–ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏ အစွမ်းလည်းကောင်း၊ (ဣတိဒ္ဓစပ်၊) ဘူမန္တ ရဝသေန–ဘုံအထူး၏ အစွမ်းလည်းကောင်း၊ သမ္မယုတ္တက္ခန္ဓဝသေန–သမ္မယုတ်ခန္ဓာတို့၏ အစွမ်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ တီဟိ–နှင်သော၊ နယေဟိ–တို့ဖြင့်၊ ပရိယာဒါယ–ထက်ဝန်းကျင်ယူတော်မူ၍၊ ဒဿေတွာ–ပြတော်မူပြီး၍၊ ပုန–တစ်ဖန်၊ ကြိယာဗျာကတံ–ကို၊ ဒဿေန္တော–ကြောင့်၊ ယေစ ဓမ္မာ ကြိယာတိအာဒိ–ကို၊ (ဘဂဝါ) အာဟ–ပြီ၊ တတ္ထ–ထို ယေစ ဓမ္မာ ကြိယာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ကာမာဝစရာ၊ပေ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ–ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗ–ဟောတော်မူထိုက်သည်၊ ဘဝေယျ–ရာ၏၊ ပန–ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဟေဋ္ဌာ–အောက်ဖြစ်သောဝိပါက်၌၊ (တံ–ထိုစကားကို၊) ဂဟိတမေဝ–ယူအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ နယံ–နည်းကို၊ ဒဿေတွာ–ပြပြီး၍၊ နိသဒ္ဒိတံ–မဟောဘဲ စွန့်လွှတ်တော်မူအပ်ပြီ။

ဣဒါနိ–၌၊ အဝိဘတ္တံ–မဝေဖန်အပ်သေးသော အဗျာကတကို၊ ဒဿေန္တော–(ကြောင့်)၊ သဗ္ဗဋ္ဌ ရူပံ အသခ်ံတာ စ ဓာတုတိ–ဟူ၍၊ အာဟ–ဟောတော်မူပြီ၊ တတ္ထ–ထို သဗ္ဗဋ္ဌ ရူပံ အသခ်ံတာစ ဓာတု ဟူသောပါဠိ၌၊ သဗ္ဗဋ္ဌ ရူပန္တိပဒေန–ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်၊ ပဋ္ဌဝိသတိ–သော၊ ရူပါနိ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဆန္ဒဝုတိ–ဧဖ–ပါးသော၊ ရူပကောဋ္ဌာသာ–ရုပ်အစိတ်အပိုင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နိပ္ပဒေသတော–အကြွင်းမဲ့ရှိသောအားဖြင့်၊ ဂဟိတာ–ယူအပ်ပြီ၊ ဣတိ, ဝေဒိတဗ္ဗာ–နှင်၏၊ အသခ်ံတာစ

နယံ ဒဿေတွာ။ ။အောက်ဝိပါက်၌ "ကာမာဝစရာ၊ပေ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓော" ဟု ယုခဲခြင်းကိုပင် "နယ ဒဿန–နည်းပြခြင်း"ဟု ဆိုသည်၊ ကြိယာ၌လည်း အောက်၌ ယူခဲ့သကဲ့သို့ " ။ ကာမာဝစရာ၊ပေ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓော"ဟု ယူပါလေ=ဟူလို၊ ဤအလို "နယနံ–ဆောင်ယူကြောင်းနည်း၊ နယော–နည်း" ဟု ပြု၊ (တစ်နည်း) နိယတိတိ နယော–ကာမာဝစရာ စသည်ဖြင့် ဆောင်ယူအပ်သော ကြိယာဗျာကတ။

ရူပကောဋ္ဌာသာ။ ။"ပဋ္ဌဝိသတိ, ဆန္ဒဝုတိတို့၏သရုပ်ကို ဋီကာ၌ယူ၊ ကောဋ္ဌာသ သဒ္ဒါသည် "အစိတ်အပိုင်း" ဟူသောအနက်ကိုဟော၏၊ (တစ်နည်း) ကောဋ္ဌသဒ္ဒါသည် "သရီရ(ကိုယ်)" ဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ ထို သရီရ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော "ကေသာ, လောမာ" စသည်ကို "ကောဋ္ဌသ–ကိုယ်၏+အံသာ–အစိတ်အပိုင်းတို့တည်း"နှင့်အညီ "ကောဋ္ဌာသ" ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုအစိတ်အပိုင်းများနှင့် အစိတ်အပိုင်းအဖြစ်ဖြင့် တူသော ရုပ်၏အစိတ်အပိုင်း စသည်ကိုကား ဥပမာတဒ္ဓိတ် (တစ်နည်း) သဒ်သူပစာရအားဖြင့် "ကောဋ္ဌာသ" ဟု ခေါ်ရသည်။ [ကောဋ္ဌာသာတိစ အံသာ၊ပေ၊ ကောဋ္ဌာသာဝိယာတိ ကောဋ္ဌာသာ၊–ဋီကာ။"

ဓာတုတိပဒေန–ဖြင့်၊ နိဗ္ဗာန်–ကို၊ နိပ္ပဒေသတော–အားဖြင့်၊ ဂဟိတံ–ပြီ၊ ဣတိ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ ဧတ္ထာဝတာ–ဤမျှ အတိုင်းအရည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ အဗျာကတာ ဓမ္မာတိ ပဒံ–ဟူသော ပုဒ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီးဆုံးသည်၊ ဟောတိ။

တတ္ထ၊ ပေ၊ ရူပန္တိ ဣဒံ–ဟူသော ဤစကားကို၊ ကသ္မာ, ဂဟိတံ–ယူတော်မူအပ်သနည်း၊ ["အဗျာကတာ ဓမ္မာပုဒ်ပြီးဆုံးပြီးဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ယူအပ်ပါသနည်း"ဟူလို၊] ဟေဋ္ဌာ–၌၊ ရူပါဗျာကတံ–ရုပ်အဗျာကတာကို၊ သခေါ်ပေန–အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ကထိတံ–ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣဒါနိ–၌၊ တံ–ထို ရုပ် အဗျာကတာကို၊ ဧကကၤပေ၊ ဧကာဒသကဝသေန–ဧကကၤပေ၊ ဧကာဒသကတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဝိတ္ထာရတော–အားဖြင့်၊ ဘာဝေတွာ–ဝေဖန်တော်မူ၍၊ ဒဿေတုံ–ဌာ၊ ဣဒံ–ဤ တတ္ထ ကတမံ သဗ္ဗံ ရူပံ ဟူသောစကားကို၊ ဂဟိတံ–ယူတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ–ထို တတ္ထ ကတမံ သဗ္ဗံ ရူပံ ဟူသောစကားရုပ်၏၊ အတ္ထော–အနက်ကား၊ သဗ္ဗဋ္ဌ ရူပံ, အသခ်ံတာစ ဓာတုတိ–ဟူ၍၊ ယံ–ပဒဋ္ဌယံ)–အကြင် ပုဒ် ၂–ပါးအပေါင်းကို၊ ဝုတ္တံ–ပြီ၊ တသ္မိံ ပဒဋ္ဌယေ–ထိုပုဒ် ၂–ပါးအပေါင်း၌၊ ဝါ–တွင်၊ ကတမံ–အဘယ်သည်၊ သဗ္ဗံ ရူပံ နာမ–သဗ္ဗံ ရူပံမည်သနည်း၊ (ဣတိ အယံ–ဤသည်ကား၊ အတ္ထော–တည်း။)

ဣဒါနိ–၌၊ တံ–ထိုအလုံးစုံသောရုပ်ကို၊ ဒဿေန္တော(ကြောင့်၊) စတ္တာရောစ မဟာဘူတာ အာဒိ–ကို၊ (ဘဂဝါ) အာဟ၊ တတ္ထ–ထို စတ္တာရောစ မဟာဘူတာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ စတ္တာရောတိ–စတ္တာရောဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ဂဏန ပရိစ္ဆေဒေါ–ဂဏန်းအားဖြင့် မဟာဘုတ်တို့ကို ပိုင်းခြားကြောင်း သဒ္ဒါတည်း၊ တေန–ထို စတ္တာရောဟူသော သဒ္ဒါဖြင့်၊ တေသံ–ထိုမဟာဘုတ်တို့၏၊ ဥနာမိကဘာဝံ–၄–ပါးအောက် ယုတ်လျော့ကုန်သည်၏အဖြစ်, ၄–ပါးထက် ပိုလွန်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ နိဝါရေတိ–တားမြစ်တော်မူ၏၊ စသဒ္ဒေါ–သည်၊ (စတ္တာရောစ၌ စသဒ္ဒါသည်၊) သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော–ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏၊ တေန–ထိုသဒ္ဒါဖြင့်၊ ကေဝလံ–ဥပါဒါရုပ် မဖက် သက်သက်၊ စတ္တာရော–နှစ်သော၊ မဟာဘူတာဝ–မဟာဘုတ်တို့ချည်းသာ၊ ရူပံ–ရုပ်သည်၊ နု–မဟုတ်၊ အည်ပိ–မဟာဘုတ်တို့မှ တစ်ပါးသော ဥပါဒါရုပ်သည်လည်း၊ အတ္ထိ–ရှိသေး၏၊ ဣတိ–သို့၊ ဥပါဒါရူပံ–ကို၊ သမ္ပိဏ္ဍေတိ–ပေါင်း၏။

[စတ္တာရောစ မဟာဘူတာ၌ မဟာဘူတာကို အကျယ်ပြလို၍ "မဟာဘူတာတိ" စသည်မိန့်၊] မဟာဘူတာတိ ဧတ္ထ–မဟာဘူတာဟူသော ဤပါဠိ၌၊ မဟန္တ ပါတုဘာ ဝါဒီဟိ–မဟန္တ ပါတုဘာဝ အစရှိကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ–အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ မဟာဘူတာ–မဟာဘူတမည်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–၏၊ ဟိ–ချေ၊ ဧတောနှိ–ဤရုပ်တို့ကို၊ (ဝုစ္စန္တိ–၌စပ်၊) မဟန္တ ပါတုဘာဝတော–ကြီးကြီးမားမား ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ–၌စပ်၊) မဟာဘူတသာမညတော–

မျက်လှည့်သည်, ဘီလူးအစရှိသည်တို့နှင့် တူကုန်သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ [သမာနာနံ+ဘာဝေါသာမည်၊] မဟာပရိဟာရတော–များစွာသော အကြောင်းတရား တို့သည် ဆောင်ရွက်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ မဟာဝိကာရတော–အကြီးအကျယ် ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ မဟန္တ ဘူတတ္တာစ–ကြီးစွာသော လုံ့လဖြင့် ဆောင်ရွက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ–တို့ကြောင့်၊ မဟာဘူတာနိတိ–မဟာဘူတတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ–ကုန်၏၊ [နောက်လာမည့် အကျယ်ကို ကြည့်၍ အနက်ပေးသည်၊ ထိုအကြောင်းတို့ကို အကျယ်ပြလိုရ်ု "တတ္ထ" စသည်မိန့်] တတ္ထ–ထိုအကြောင်းတို့တွင်၊ မဟန္တ ပါတု ဘာဝတောတိ–ဟူသော အကြောင်း၏၊ (ဝိတ္ထာရံ–ကို၊) ဟိ (ဥဒ္ဒရိတ္တာ ဒသေသမိ)–ထုတ်ပြဦးအံ၊ ဧတာနိ–ဤရုပ်တို့သည်၊ အနုပါဒိန္နက သန္တာနေပိ–သက်မဲ့အရာဝတ္ထုတို့၏ သန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ ဥပါဒိန္နက သန္တာနေပိ–သက်ရှိ အရာဝတ္ထုတို့၏ သန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ မဟန္တာနိ–ကြီးမားကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပါတုဘူတာနိ–ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ တေသံ–ထိုရုပ်တို့၏၊ အနုပါဒိန္နက သန္တာနေ–သက်မဲ့အရာဝတ္ထုတို့၏ သန္တာန်၌၊ ဝေ–ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ မဟန္တ ပါတုဘာဝတာ–ကြီးမားကုန်သည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–၏။

ဟိ–ချဲ့၊ ဧကံ စက္ကဝါဠံ–တစ်ခုသော စကြဝဠာသည်၊ အာယာမတောစ–အလျားအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိတ္ထာရတောစ–အပြန့်အကျယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယောဇနာနံ–ယူဇနာတို့၏၊ ဒွါဒသသတသဟဿာနိ–တစ်သန်းနှစ်သိန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ တိဏိ သဟဿာနိ–သုံးထောင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ စတ္တာရိ သတာနိ–၄၀၀–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပညာသဉ္စယောဇနာနိ–ငါးဆယ်သော ယူဇနာတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ–၏၊)[စက္ကဝါဠံ ဟူသော ပကတိကိုငဲ့၍ ဟောတိ"

မဟန္တာနိ ပါတုဘူတာနိ။ ။ပထဝီစသော ရုပ်တရားတို့သည် တစ်ကလာပ်တည်းဝယ် ကြီးကြီးမားမား မဖြစ်နိုင်ကြပါဘဲလျက် အဘယ်ကြောင့် "မဟန္တ"ဟု ဆိုရ သနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိရကား "ဥပါဒိန္နက သန္တာနေပိ" စသည်မိန့်၊ မဟာဘုတ်တို့၏ အစုအဝေးဖြစ်သော သက်ရှိသက်မဲ့ ခန္ဓာတို့၏ ကြီးမားခြင်းကို မဟာဘုတ်အပေါ်၌ တင်စား၍ ဂေဒေသျှုပစာရအားဖြင့် မဟာဘုတ် ရုပ်ကလာပ်များကိုလည်း "မဟန္တ"ဟု ခေါ်ရသည်–ဟူလို၊ "ပါတုဘူတ=ထင်ရှားဖြစ်" ဟူသည် အများမျက်မြင် အထင်အရှား ဖြစ်နေခြင်းတည်း။

မှတ်ချက်။ ။"မဟန္တာနိ ပါတုဘူတာနိ"သည် အဓိပ္ပာယ် အနက်သာတည်း၊ ဝစနတ္ထကိုကား ဋီကာ၌ "ဘူတာနိ+မဟန္တာနိ မဟာဘူတာနိ" ဟု ဝိသေသန ပရပဒ ကမ္မဓာရည်းပြုသည်၊ ဘူတာနိ–အထင်အရှားဖြစ်ကုန်သော+မဟန္တာနိ–ကြီးမားသော ရုပ်တရားတို့တည်း၊ မဟာဘူတာနိ–တို့။

ဟု ဧကဝုစ်ချ။] ပရိကွေ့ပတော-အဝန်းအဝိုင်းအားဖြင့်၊ ပရိမဏ္ဍလ-ထက်ဝန်းကျင်ဝန်းဝိုင်းသော (ကြက်ဥကဲ့သို့ ခပ်ယားယားဝိုင်းသည်မဟုတ်, ထက်ဝန်းကျင်ဝန်းဝိုင်းသော၊) သဗ္ဗ-အလုံးစုံသော စကြဝဠာသည်၊ (ယောဇနာနှုန်-တို့၏၊) ဆတ္တိံသ သတသဟဿနိ-၃-သန်း ၆-သိန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒသဌေ၀ သဟဿာနိ-တစ်သောင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ အမှုမှာနိ သတာနိစ-အခွဲအားဖြင့် ၄-ရာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ၀ါ-သုံးရာ၀ါ၊ဆယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဃာတိ)၊ [ဤစကားဖြင့် မဟာဘုတ်ရုပ်လာပ်အစု၏ ကြီးကြီးမားမား ထင်ရှားဖြစ်ပုံကိုပြသည်၊ သဗ္ဗန္တိ သကလ စက္ကဝါဠံ၊ ပရိမဏ္ဍလ ပရိမဏ္ဍလသဏ္ဌာနံ။]

တတ္ထ-ထိုထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းသောစကြာ၀ဠာ၌၊ (ယောဇနာနှုန်-တို့၏၊) ဒုဝေသတသဟဿာနိ-၂-သိန်းတို့လည်းကောင်း၊ စတ္တာရိနဟုတာနိ-၄-သောင်းတို့လည်းကောင်း၊ ဇွန်ုက်-ဤမြေ အတိုင်းအရည်၊ [ဗဟလတ္တေနဉ္စ ဝိသေသနစပ်၊] ဗဟလတ္တေန-အထု၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ၀ါ-အထု၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ အယံ ဝသုန္ဓရာ-ဤမြေကြီးကို၊ သခ်ါတာ-ဆိုအပ်၏၊ [စတ္တာရိ နဟုတာနိတိ စတ္တာလီသ သဟဿာနိ၊ ဤစကားဖြင့် ပထ၀ီဓာတ်လွန်ကဲသော မဟာဘုတ်တို့၏ ကြီးကြီးမားမား ထင်ရှားဖြစ်ပုံကိုပြသည်၊] တဿာ၀ေ၀-ထိုယူဇနာပေါင်း ၂-သိန်း ၄-သောင်း အထုရှိသော မြေကြီးကိုပင်၊ သန္ဓာရက်-ကောင်းစွာ ဆောင်တတ်သော၊ ၀ါ-ခံတတ်သော၊ ဧလ-ရေသည်၊(ယောဇနာနှုန်) စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ-၄-သိန်းတို့လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌ၀ နဟုတာနိစ-၈-သောင်းတို့လည်းကောင်း၊ ဇွန်ုက်-ဤမြေ အတိုင်းအရည်၊ ဗဟလတ္တေန-ဖြင့်၊ ၀ါ-ဖြင့်၊ ၀ါတေ-လေ၌၊ ပတိဋ္ဌိတံ-တည်ပြီ၊ ဤစကားဖြင့် အာပေါဓာတ်လွန်ကဲသော မဟာဘုတ်တို့၏ ကြီးကြီးမားမား ထင်ရှားဖြစ်ပုံကို ပြသည်။]

တဿာပိ-ထိုယူဇနာပေါင်း ၄-သိန်း ၈-သောင်းအထုရှိသော ရေကိုလည်း၊ သန္ဓာရကော-သော၊ ၀ါ-သော၊ မာလုတော-လေသည်၊ (ယောဇနာနှုန်) နဝ၀သတသဟဿာနိ-၉-သိန်းတို့ တိုင်တိုင်လည်းကောင်း၊ သဋ္ဌိ၀ေ၀ သဟဿာနိ-၆-သောင်းတို့တိုင်တိုင်လည်းကောင်း၊ နဘံ-အဇဋာပြင် အောက်ကောင်းကင်သို့၊ ဥဂ္ဂတော (အ၀+ဂတော)-သက်ပြီ၊ [ဤစကားဖြင့် ၀ါယောဓာတ် လွန်ကဲသော မဟာဘုတ်တို့၏ ကြီးကြီးမားမား ထင်ရှားဖြစ်ပုံကိုပြသည်၊) သော-ဤသည်ကား၊ လောကဿ-သြကာသလောက၏ သဏ္ဌိတိ-အထက်အောက် အလုံးစုံအားဖြင့် တည်နေပုံတည်း။ [ဟေဋ္ဌာ ဥပရိတော စာတိ သဗ္ဗသော ဋ္ဌိတိ။]

စ-ဆက်၊ ဧ၀ं-သို့၊ သဏ္ဌိတေ-အထက်အောက် အလုံးစုံအားဖြင့် တည်နေသော၊ ဇွေ-ဤသြကာသ၌၊ ၀ါ-ဤစကြ၀ဠာ၌၊ ပဗ္ဗတုတ္တမော-တောင်တို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ သိနေရု-မြင်းမိုရ်တောင်သည်၊ ယောဇနာနှုန်-တို့၏၊ စတုရာသီတိ သဟဿာနိ-၈-သောင်း ၄-ထောင်တို့တိုင်တိုင်၊ မဟဏ္ဏ၀ေ-ကြီးစွာသော သမုဒ္ဒရာ၌၊

အဗ္ဗောဂါ၎ောေ-သက်ဝင်နစ်မြုပ်၏၊ တာဝဒေဝ-ထိ ၈-သောင်း ၄-ထောင် တိုင်တိုင်ပင်၊ အစ္စုဂ္ဂတော-ရေမှ အထက်သို့တက်၏၊ [ထို့ကြောင့် "၈-သောင်း ၄-ထောင်, ၂-ပြန်ဆောင်သော မြင်းမိုရ်တောင်"ဟု ဆိုကြသည်၊] တတော-ထို မြင်းမိုရ်တောင် အောက်၊ ဥပဓုပမေန-ထက်ဝက်ထက်ဝက်သော၊ ပမာဏေန-ပမာဏဖြင့်၊ ယထာဂ္ဂမံ-အစဉ်အတိုင်း၊ အဗ္ဗောဂါ၎ုဂ္ဂတာ-(အဗ္ဗောဂါ၎+ဥဂ္ဂတ)-အောက်သို့လည်း သက်ကုန်, အထက်သို့လည်း တက်ကုန်သော၊ ဒီဘာ-နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ (စာတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်တွင် ပါဝင်ကုန်သော၊) နာနာရတနစိတ္တိတာ-အမျိုးမျိုးသော ရတနာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ (ဒေဝသတ္တ မဟာသေလာ၌စပ်၊) ယုဂန္ဓရော-ယုဂန္ဓိ၏ တောင်လည်းကောင်း၊ ဣသိသဓရော-ဣသိသရဓတောင်လည်းကောင်း၊ ကရဝီကော-ကရဝီကတောင်လည်းကောင်း၊ သုဒဿနော-သုဒဿနတောင်လည်းကောင်း၊ နေမိန္ဓရော-နေမိန္ဓရတောင်လည်းကောင်း၊ ဝိနတကော-ဝိနတကတောင်လည်းကောင်း၊ ဖြဟာ-ကြီးကျယ်သော၊အဿကဏ္ဏော၊ဂိရိ-အဿကဏ္ဏတောင်လည်းကောင်း၊(ဣတိ-သို့၊) သတ္တ-၇-လုံးကုန်သော၊ ဧတေမဟာသေလာ-ဤတောင်ကြီးတို့သည်၊ သိနေရုသ-မြင်းမိုရ်တောင်၏၊ သမန္တ တော-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ မဟာရာဇာနံ-နတ်မင်းကြီးတို့၏၊ အာဝါသာ-နေရာတို့သည်၊ ဒေဝယက္ခနိသေဝိတာ-နတ်တို့သည် မှီဝဲအပ်ကုန် ဘီလူးတို့သည် မှီဝဲအပ်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)။

ဟိမဝါ-ဆောင်းခါတိုင်ဘို, ဆီးနှင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဟိမဝန္တာမည်သော၊ ဝါ-နွေခါတိုင်ပြန်, ဆီးနှင်းကို အန်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဟိမဝန္တာမည်သော၊ [ဟိမံ+ယတ္ထ အတ္ထိတိ ဟိမဝါ၊ ဟိမံ+ဝမတိတိ ဟိမဝါ၊] ပဗ္ဗတော-တောင်ကို၊ ဝါ-သည်၊ ယောဇနာနံ-တို့၏၊ ပဉ္စသတာနိ-၅-ရာတို့တိုင်တိုင်၊ ဥစ္စော-မြင့်၏၊ ယောဇနာနံ-တို့၏၊ တိဏိ သဟဿာနိ-၃-ထောင်တို့တိုင်တိုင်၊ အာယတဝိတ္ထတော-ရှည်လျားပြန့်ကျယ်၏၊ (အလျားလည်းရှည် အနံလည်းပြန့်ကျယ်၏၊) စတုရာသီတိသဟဿေဟိ-၈-သောင်း ၄-ထောင်ကုန်သော၊ ကူဋေဟိ-အထွတ်တို့ဖြင့်၊ ပဋိမဏ္ဍိတော-တန်ဆာဆင်အပ်၏။

ယသာ (ဧမ္မယာ) အကြင်သပြေပင်၏၊ အာနုဘာဝေန-ကမ္ဘာဆုံးတိုင်တည်တံ့နိုင်သော အာနုဘော်ကြောင့်၊ (အယံ ဒီပေါ-ဤကျွန်းကို၊ ဧမ္မဒီပေါ-ဧမ္မဒြီပ်ဟူ၍၊ (သပြေကျွန်းဟူ၍၊) ပလာသိတော-ထင်ရှားပြအပ်၏၊ နဂဝုယာ-နာဂ အမည်ရှိသော၊ [နဂ ဣစ္ဆတိတိ နဂေါ၊ အဝိယတိတိ အဝုယော-(ခေါ်ဝေါ်အပ်သော အမည်၊) နဂေါ ဣတိ အဝုယော ယသာတိ နဂဝုယော၊] (သာဧမ္မ-ထိုကျွန်းကို မှတ်သားကြောင်း သပြေပင်တည်း၊) တိပဗ္ဗယောဇနုဗ္ဗေဓပရိက္ခေပါ-၁၅-ယူဇနာ ပင်စည်လုံးပတ်ရှိ၏၊ [တိပဗ္ဗ-၃-ခုဖြင့် မြှောက်အပ်သော ၅၊ ဝါ-၁၅၊ "ပင်စည်လုံးပတ် ၁၅-ယူဇနာရှိသည်" ဟူလို၊] ပညာသယောဇနုဗ္ဗေဓာသာခါယာမာ-

ယူဇနာ ၅၀ ပင်စည်အလျား, ခက်မအလျားရှိ၏၊ သမန္တတောဿ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ သတယောဇနပရိတ္တိဏ္ဍာ-ယူဇနာတစ်ရာကျယ်ပြန့်သည်၊ တာဝဒေဝ-ထိုယူဇနာတိုင်တိုင်ပင်၊ ဥဂ္ဂတာစ-အထက်သို့လည်း မြင့်တက်၏။

စ-ဆက်၊ ဇမ္ဗုယာ-သပြေပင်၏၊ ယံ ဧတံ ပမာဏံ-အကြင်အတိုင်းအရှည်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တဒေဝ-ထို အတိုင်းအရှည်သည်ပင်၊ အသုရာနံ-အသုရာတို့၏၊ စိတ္တပါဋ္ဌလိယာ-ဆန်းကြယ်သော သခွတ်ပင်၏ လည်းကောင်း၊ဂရုဠာနံ-ဂဠုန်တို့၏၊ သိမ္မလိရုက္ခ-လက်ပံပင်၏ လည်းကောင်း၊ အပရဂေါယာနေ-အပရဂေါယာန်ကျွန်း၌၊ (ဝါ-အနောက်ကျွန်း၌၊) ကဒမ္ဗရုက္ခ-ထိန်ပင်၏ လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရကုရုမှိ-မြောက်ကျွန်း၌၊ ကပ္ပရုက္ခ-ပဒေသာပင်၏ လည်းကောင်း၊ [ဇနပုဒ် မဟုတ်သော ကြောင့် ဥတ္တရကုရုသုဟု ဗဟုဝုစ် မရှိရ၊] ပုဗ္ဗဝိဒေဟေ-ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်း၌၊ ဝါ-အရှေ့ကျွန်း၌၊ သိရီရုက္ခ-ကုက္ကိုပင်၏ လည်းကောင်း၊ တာဝတိံသေသု-တာဝတိံသာ နတ်တို့၌၊ ပါရိဘ္ဆတ္တကရုက္ခ-ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏ လည်းကောင်း၊ (ပမာဏံ-ပမာဏတည်း၊) ဣတိ-ဤသို့၊ မုတ်အပ်၏၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ပေါရာဏာ-တို့သည်၊ ပါတလိ၊ပေ၊ သတ္တမန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟု-ကုန်ပြီ၊ [ပါဋ္ဌလိ-သခွတ်ပင်လည်းကောင်း၊ သိမ္မလိ-လက်ပံပင်သည်လည်းကောင်း၊ ဇမ္ဗု-သပြေပင်သည်လည်းကောင်း၊ ဒေဝါနံ-နတ်တို့၏၊ ပါရိဘ္ဆတ္တကော-ပင်လယ်ကသစ်ပင်သည်လည်းကောင်း၊ ကဒမ္ဗော-ထိန်ပင်သည်လည်းကောင်း၊ ကပ္ပရုက္ခောစ-ပဒေသာပင်သည်လည်းကောင်း၊ သိရီသေန-ကုက္ကိုပင်အားဖြင့်၊ သတ္တမံ-၇-ခုမြောက်သော သစ်ပင်သည်လည်းကောင်း၊ ဘာဝတိ-ဖြစ်၏၊ ["သိရီသေန သိရီသော-ကုက္ကိုပင်သည်၊ သတ္တမံ သတ္တမော-၇-ခုမြောက်သည်"ဟု ရှေးနိသယ၌ ပေး၏။

စက္ကဝါဠသိလုစ္စယော-စက္ကြဝဠာကျောက်တောင်သည်၊ ["လင်ပန်းနားသို့, မားမားစောက်သော စက္ကြဝဠာကျောက်တောင်သည်"ဟု ရှေးနိသယ၌ပေး၏၊] (ယောဇနာန-တို့၏၊) ဒွေ အသီတိသဟဿာနိ၊ ၈-သောင်း ၂-ထောင်တို့တိုင်တိုင်၊ မဟာဏ္ဏဝေ-ကြီးစွာသော သမုဒ္ဒရာ၌၊ အဗ္ဘောဂါ ဇော-သက်ဝင်၏၊ တာဝဒေဝ-ထို ၈-သောင်း ၂-ထောင်တိုင်တိုင်ပင်၊ အစ္ဆုဂ္ဂတော-ရေမှ အထက်သို့တက်၏၊ အယံ-စက္ကြဝဠာတောင်သည်၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံသော၊ တံ လောကဓာတုံ-ထို လောကဓာတ်ကို၊ ပရိက္ခိတ္တော-ကာရံ၍၊ ဋ္ဌိတော-တည်၏၊ ဣတိ-ဤတွင် အနုပါဒိန္နကသန္တာန်၌ မဟာဘုတ်တို့၏ ကြီးကြီးမားမား ထင်ရှားဖြစ်ပုံ အပြီးတည်း။

ဥပါဒိန္နသန္တာနေပိ-၌လည်း၊ မစ္ဆ, ကစ္ဆပဒေဝဒါနဝါဒိသရီရဝသေန-ငါး, လိပ်, နတ်, ဒါနောရက္ခိုသ် အစရှိသည်တို့၏ ကိုယ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ မဟန္တာနေဝ-

ကြီးမားကုန်သည်သာ၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ပါတုဘူတာနိ-ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ ဟိ-သာဓက ကား၊ "သန္တိ ဘိက္ခဝေ၊ပေ၊ အတ္ထဘာဝါ"တိ အစရှိသော စကား (သုတ္တံ)-ဤပါဠိ တော်ကို၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ မဟာသမုဒ္ဒေ-၌၊ ယောဇနသတိကာပိ-ယူဇနာတစ်ရာရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အတ္ထဘာဝါ-အတ္ထဘောတို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏၊ အဋ္ဌကအဂ္ဂိတ္ထရ-မဟာဝဂ္ဂ, ဒသမသုတ်နှင့် ဝိနယစူဠဝဂ္ဂ, ပါတိမောက္ခတ္ထပနက္ခန္ဓက။]

မဟာဘူတသာမညတောတိ-ဟူသော အကြောင်း၏၊ (ဝိတ္ထာရံ) ဟိ (ဥဒ္ဒရိတ္တာ ဒသေမိ)၊ စတာနိ-ဤရုပ်တို့သည်၊ (မဟာဘူတာနိဋ္ဌစပ်၊) မာယာကာရော-မျက်လှည့်သမားသည်၊ အမဏိ ယေဝ-ပတ္တမြားမဟုတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဥဒက-ကို၊ မဏိ-ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဒသေတိယထာ-ပြနိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အသုဝဏ္ဏံ ယေဝ-ရွှေမဟုတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ လေဋ္ဌု-ခဲကို၊ သုဝဏ္ဏ-ကို၊ ကတ္တာ, ဒသေတိ (ယထာ)-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စ-သည်သာမကသေး၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ (မျက်လှည့်သမားကိုယ်တိုင်၊) ယက္ခော-ဘီလူးသည်၊ နေဝသမာနော-မဖြစ်ပါဘဲလျက်၊ ပက္ခိ-ငှက်သည်၊ နု သမာနော-လျက်၊ ယက္ခဘာဝံပိ-ဘီလူး၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပက္ခိဘာဝံပိ-ငှက်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒသေတိ ယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝမေဝ-တူပင်၊ သယံ-မိမိကိုယ်တိုင်၊ (မဟာဘုတ်တို့ကိုယ်တိုင်၊) အနိလာနေဝ-အညို့ မဟုတ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟုတ္တာ-ဖြစ်လျက်၊ နီလံ-ညိုသော၊ ဥပါဒါရူပံ-ဥပါဒါရုပ်ကို၊ ဒသေန္တိ-ပြနိုင်ကုန်၏၊ အပိတာနိ (ဧဝ)-အရွှေ မဟုတ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ ပီတံ ဥပါဒါရူပံ ဒသေန္တိ)၊ အလောဟိတာနိ(ဧဝ)-အနီမဟုတ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ လောဟိတံ ဥပါဒါရူပံ ဒသေန္တိ)၊ အနောဒါတာနေဝ-အဖြူမဟုတ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟုတ္တာ-ဖြစ်ပါလျက်၊ သြဒါတံ ဥပါဒါရူပံ ဒသေန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ မာယာကာရ မဟာဘူတ သာမညတောတိ-မျက်လှည့်ဟူသော မဟာဘုတ်နှင့် တူကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မဟာဘူတာနိ-မဟာဘူတတို့ မည်၏၊

မဟာဘူတ သာမညတော။ ။များစွာသော အဲ့သြဖွယ်, များစွာသော မဟုတ်မမှန်အထူးအဆန်းတို့ကို ပြတတ်သောကြောင့် "မဟန္တော+ဘူတော မဟာဘူတော"အရ မျက်လှည့်သည်ကို "မဟာဘူတ"ဟု ခေါ်ရ၏၊ ပထဝီစသော ရုပ်တို့ကိုကား "မဟာဘူတာဝိယာတိ မဟာဘူတာ"ဟု ဥပမာတဒ္ဓိတ်ဆင့်၍, (တစ်နည်း) သဒ်သုပစာကြ၍ "မဟာဘူတ"ဟု ခေါ်ရသည်၊ ထို့ပြင် "မဟန္တော-အမျိုးစုတ်အားဖြင့် ကြီးကျယ်သော+ဘူတော-ဘုတ်ကောင်တည်း၊ ဣတိ မဟာဘူတော" ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ ယက္ခ, ယက္ခိတို့ကို "မဟာဘူတ"ဟု ခေါ်ရသည်၊ ထို ယက္ခ ယက္ခိ မဟာဘူတနှင့်တူသောကြောင့် ပထဝီစသော ရုပ်တို့ကိုလည်း ဥပမာတဒ္ဓိတ်ဆင့်၍, (တစ်နည်း) သဒ်သုပစာကြ၍ "မဟာဘူတ"ဟု ခေါ်ပါ။ [အဲ့သြဖွယ်ကောင်းပုံ, ကြီးကျယ်ပုံကို အဋ္ဌကထာအတိုင်း သိပါ။]

စ–သည်သာမကသေး၊ ယက္ခာဒီနိ–ဘီလူးအစရှိကုန်သော၊ မဟာဘူတာနိ–မဟာဘုတ်တို့သည်၊ ဝါ–ကြီးစွာသော ဘုတ်ကောင်တို့သည်၊ ယံ–အကြင်သူ့ကို၊ ပရိဂ္ဂဏှန္တိ–သိမ်းယူကုန်၏၊ (ဖမ်းစားကုန်၏၊) တာနိ–ထိုဘီလူးအစရှိသော ဘုတ်ကောင်တို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ တဿ–ထိုဖမ်းစားအပ်သူ၏၊ အန္တော–အတွင်း၌၊ နေဝ ဥပလဗ္ဘန္တိ ယထာ–မရအပ်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓါ–အပ၌၊ နေ ဥပလဗ္ဘန္တိ (ယထာ)–နှိုးသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စ–ထိုသို့ပင် အတွင်းအပ၌ မရအပ်ကုန်သော်လည်း၊ တံ–ထိုဖမ်းစားအပ်သူကို၊ နိဿာယ–မှီ၍၊ နေ တိဋ္ဌန္တိ–မတည်ကုန်သည်ကား၊ နေ (ဟောန္တိ ယထာ)–မဟုတ်ကုန် သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝမေဝ–တူပင်၊ ဧတာနိပိ–ဤပထဝီစသော ရုပ်တို့သည်လည်း၊ ဝါ–တို့ကိုလည်း၊ အညမညသ–မဟာဘုတ် ၄–ပါးအချင်းချင်း၏၊ အန္တော–၌၊ နေဝ ဥပလဗ္ဘန္တိ–မရအပ်ကုန်၊ ဗဟိ–၌၊ ဋ္ဌိတာနိ–တည်ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ, နေ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ စ–ထိုသို့ပင် အတွင်းအပ၌ တည်သည်ဖြစ်၍ မရအပ်ပါကုန်သော်လည်း၊ အညမညံ–အချင်းချင်းကို၊ နိဿာယ–မှီ၍၊ နေ တိဋ္ဌန္တိ–မတည်ကုန်သည်ကား၊ နေ–မဟုတ်ကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ အစိန္တေယျ ဌာနတာယ–မကြံအပ်မကြံနိုင်သောအရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ယက္ခာဒိမဟာဘူတသာမညတောပိ–ဘီလူးအစရှိသော ဘုတ်ကောင်တို့နှင့် တူကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ မဟာဘူတာနိ–တို့မည်၏။

စ–သည်သာမကသေး၊ ယက္ခနိ သခ်ါတာနိ–ဘီလူးမဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ မဟာဘူတာနိ–တို့သည်၊ မနာပေဟိ–စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်ကုန်သော၊ ဝါ–မြတ်နိုးဖွယ် ကောင်းကုန်သော၊ နာနာဝိရာဂဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဝိကွေပေဟိ–အမျိုးမျိုးတပ်စွဲဖွယ်ကောင်းသော အဆင်း, ပုံသဏ္ဌာန်, လက်, ခြေ စသည်တို့ကို မြှောက်ချီခြင်းစသော ဟန်အမူအရာတို့ဖြင့်၊ အတ္တနော–မိမိ၏၊ ဘယာနကဘာဝံ–ကြောက်မက်ဖွယ်အဖြစ်ကို၊ ပဋိစ္စာဒေတွာ–ဖုံးအုပ်၍၊ သတ္တေ–တို့ကို၊ ဝံဇ္ဇေန္တိ ယထာ–လှည့်လည်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ–တူပင်၊ ဧတာနိပိ–ဤပထဝီစသော ရုပ်တို့သည်

ယထာ စ ယက္ခာဒီနိ။ ။ဤဝါကျ၌ "နေဝ တေသံ တဿ အန္တော, နေ ဗဟိဒ္ဓါ ဥပလဗ္ဘတိ" ဟု စာအုပ်တို့၌ရှိ၏၊ ရှေးနိဿယ၌ "နေဝ တာနိ တဿ အန္တော, နေ ဗဟိဒ္ဓါ ဥပလဗ္ဘန္တိ"ဟု တွေ့ရ၏၊ ထိုရှေးနိဿယရှိပုံက ကောင်းမည် ထင်သည်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း–ဥပမေယျ ဝါကျ၌ "ဥပလဗ္ဘန္တိ"ဟု ရှိသောကြောင့်တည်း၊ ဘီလူးစသော ဘုတ်ကောင်တို့သည် လူတစ်ယောက်ကို ဖမ်းယူပူးကပ်နေသောအခါ ထိုသူ၏အတွင်း၌ နေသည်ဟုလည်းကောင်း, အပြင်၌နေသည်ဟုလည်းကောင်း မသိအပ်၊ ထိုသူ့ကိုမှီ၍ မတည်ကြသည်လည်းမဟုတ်၊ ထို့အတူပင် ပထဝီစသော မဟာဘုတ် ၄–ပါးတို့လည်း တစ်ပါးပါး၏အတွင်း၌ တည်သည်ဟုလည်းကောင်း, အပြင်၌တည်သည်ဟုလည်းကောင်း မသိအပ်ကုန်၊ အချင်းချင်းမှီ၍ မတည်ကြသည် လည်း မဟုတ်၊ ဤနေရာဝယ် မကြံအပ် မကြံနိုင်သော အရာဖြစ်နေရကား ဘီလူးစသော မဟာဘုတ်တို့နှင့် ဘုကြသည်–ဟူလို။

ည်း၊ ဣတ္ထိပုရိသသရီရာဒီသု-မိန်းမ ယောကျ်ားတို့၏ ကိုယ်အစရှိတို့၌၊ မနာပေန-
ဘ၊ ဆဝိဝဏ္ဏေန-အရေအဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ မနာပေန-သော၊ အဂ်ပစ္စင်
ဏ္ဍာနေန-အင်္ဂါကြီးငယ် ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မနာပေန-သော၊ ဟတ္ထ၊
၊ ဝိကွေပေန-လက်, ခြေ, လက်ချောင်း, မျက်ခုံးတို့ကို အထူးထူး အထွေထွေ
ဖြင့် လှုပ်ပြခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတ္တနော-၏ ကဂ္ဂဋတာဒီဘေဒံ-ကဂ္ဂဋတာ
စရှိသော အပြားရှိသော၊ သရသလက္ခဏံ-မိမိ၏သဘောလက္ခဏာကို၊ ပဋိစ္စာ
ဘာ-ဖုံးလွှမ်း၍၊ ဗာလဇနံ-လူမိုက်အပေါင်းကို၊ ဝဉ္ဇေန္တီ-လှည့်ပတ်တတ်ကုန်၏၊
တ္တနော-၏၊ သဘာဝံ-ကို၊ ဒဋ္ဌုံ-မြင်ခြင်းငှာ၊ နဲ ဒေန္တီ-မပေးကုန်၊ [ဝဉ္ဇေန္တီကို
ပ်ဖွင့်သည်၊] ဣတိ-သို့၊ ဝဏ္ဏကဋ္ဌေန-လှည့်ပတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူ သော
နက်အားဖြင့်၊ ယက္ခိနီမဟာဘူတသာမညတောပိ-ဘီလူးမဟူသော မဟာဘုတ်တို့နှင့်
ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ မဟာဘူတာနိ-တို့မည်၏။

မဟာပရိဟာရတောတိ-ကား၊ မဟန္တေ ဟိ-များစွာကုန်သော၊ ပစ္စယေဟိ-
ကြောင်းတို့သည်၊ ပရိဟရိတဗ္ဗတော-ဆောင်ရွက်ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
ဟာဘူတာနိ-တို့မည်၏၊) ဟိ-ချဲ့၊ ဧတာနိ-ဤပထဝီအစရှိသော ရုပ်တို့သည်၊
သေ ဒိဝသေ-နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း၊ ဥပနေတဗ္ဗတ္တာ-အစား အဝတ် အစရှိသည်တို့ကို
ပ်ဆောင်ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မဟန္တေ ဟိ-များစွာကုန်သော၊ ယာသဏ္ဌာ
နာဒီဟိ-စားအပ်သော အစာ, ဖုံးလွှမ်းကြောင်း အဝတ် အစရှိသည်တို့ကြောင့်၊
ုတာနိ ပဝတ္တာနိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ မဟာဘူတာနိ-တို့မည်၏၊
"မဟန္တေ ဟိ+ဘူတာနိ မဟာဘူတာနိ" ဟု ဝစနတ္ထပြု။] ဝါ-တစ်နည်း၊ မဟာပရိ
ဟရာနိ-များစွာသောအကြောင်းတို့သည် ဆောင်ရွက်အပ်ကုန်သော၊ ဘူတာနိ-
ုတ်တို့တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ မဟာဘူတာနိ-တို့မည်၏။

မဟာဝိကာရတောတိ-ကား၊ ဘူတာနံ-မဟာဘုတ်တို့၏၊ မဟာဝိကာရတော-
ကြီးကျယ်သော ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (မဟာဘူတာနိ-တို့
ည်၏၊) ဟိ-ချဲ့၊ ဧတာနိ-ဤပထဝီ အစရှိသောရုပ်တို့သည်၊ ဥပါဒိန္နာနိ ဝိ-သက်ရှိ

မဟာပရိဟာရာနိ။ ။ပရိဟရိယန္တေ တိ ပရိဟာရာနိ၊ မဟန္တေ ဟိ-များစွာသော ယာသဏ္ဌာဒန
ခစရှိသည်တို့ဖြင့်+ပရိဟာရာနိ-ဆောင်ရွက်အပ်သော ရုပ်တို့တည်း၊ မဟာပရိဟာရာနိ-တို့၊
ဟာပရိဟာရာနိ စ+တာနိ+ဘူတာနိ စာတိ မဟာဘူတာနိ၊ "မဟာပရိဟာရ ဘူတာနိ"ဟုဆိုလိုလျက်
'မဟာပရိဟာရ" ဟူသော ရှေ့ပုဒ်ဝယ် ပရိဟာရဟူသော နောက်ပုဒ်ကိုချေ၍ "မဟာဘူတာနိ"ဟု
ခွဲစ်ရသည်။ [တတ္ထ ပဋ္ဌိမတ္ထေပုရိမပဒေ ဥတ္တရပဒဿ ပရိဟာရသဒ္ဒဿ လောပံ ကတ္တွာ
ဟာဘူတာနိတိ ဝုစ္စန္တိ၊-ဋီကာ။]

ရုပ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အနုပါဒိန္နာနိပိ–သက်မဲ့ရုပ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဟုတ္တာ) မဟာဝိကာရာနိ–ကြီးစွာသော ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဝါ–ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ–တတ္ထ–ထိုဥပါဒိန္နဿ, အနုပါဒိန္နတို့တွင်၊ အနုပါဒိန္နာနံ–အနုပါဒိန္နမဟာဘုတ်တို့၏၊ ကပ္ပဝုဋ္ဌာနေ–ကမ္ဘာ၏ ထရာအခါ၌၊ (ကမ္ဘာပျက်ရာအခါ၌၊) ဝိကာရမဟတ္တံ–ဖောက်ပြန်ခြင်း၏ ကြီးကျယ်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ပါကဋံ–ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ ဥပါဒိန္နာနံ–ဥပါဒိန္နမဟာဘုတ်တို့၏၊ ဓာတုကွောဘကာလေ၊ ဓာတ် ၄–ပါးတို့၏ ချောက်ချားဖောက်ပြန်ရာအခါ၌၊(ဝိကာရမဟတ္တံ ပါကဋံ ဟောတိ)။ [ငါ, ငါ့ဥစ္စာဟု စွဲလမ်းအပ်သောကြောင့် ကိုယ်၌တည်သော ရုပ်အားလုံးကို "ဥပါဒိန္နဿ" ဟု ခေါ်သည်၊ ဥပါဒိန္နာတိ သရီရဋ္ဌကာ၊–နိဂ္ဂေါဓကဏ္ဍ, ဧကကအဋ္ဌကထာ။]

တထာဟိ–ထိုစကားကို ချဲ့ဦးအံ့၊ လောကေ–သြကာသလောကကို၊ တေဇော–ကမ္ဘာဖျက်မီးသည်၊ ဒယှမာနမှိ–လောင်အပ်သည်ရှိသော်၊ အစ္စိမတော–အလျှံရှိသော မီး၏၊ [အစ္စိ+ယသ အတ္ထိတိ အစ္စိမာ] အစ္စိ–မီးလျှံသည်၊ ဘူမိတော–မြေမှ၊ ဝုဋ္ဌိတာ–ထသည်၊ (ဟုတ္တာ) ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ–ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်၊ ဝိဓာဝတိ–အထူးထူးအပြားပြား ပြေးသွား၏၊ [ဤစကားဖြင့် တေဇောမဟာဘုတ်၏ ဝိကာရမဟတ္တ ထင်ရှားပုံကိုပြသည်၊ ထိုတေဇောမဟာဘုတ်၏ ဝိကာရမဟတ္တကြောင့် ကမ္ဘာလောကကြီး ပျက်စီးရသည်–ဟူလို။]

ယဒါ–၌၊ ကုပိတေန–ပျက်စီးသော၊ သလိလေန–ကမ္ဘာဖျက်ရေကြောင့်၊ လောကော–သည်၊ ဝိနသတိ–ပျက်စီး၏၊ (တဒါ–၌၊) ကောဋ္ဌိသဟသဿ–ကုဋေတစ်သိန်း အတိုင်းအရည်ရှိသော၊ ဧကံ စက္ကဝါဠံ–တစ်ပေါင်းတည်းသော စကြဝဠာသည်၊ ဝိလီယတိ–ဆားငန်ရေကြောင့်၊ ကြေမွရ၏၊ [ဤစကားဖြင့် အာပေါမဟာဘုတ်၏ ဝိကာရမဟတ္တ ထင်ရှားပုံကိုပြသည်၊ ထိုအာပေါမဟာဘုတ်၏ ဝိကာရမဟတ္တကြောင့် ကုဋေ တစ်သိန်းသော စကြဝဠာ ကြေမွရသည်–ဟူလို၊ ကုဋေတစ်သိန်းသော စကြဝဠာပင်ဖြစ်သော်လည်း၊ အာကာခေတ် တစ်ခုသာ ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ခုတည်းယူ၍ "ဧကံ စက္ကဝါဠံ"ဟု ဆိုသည်။]

ယဒါ, ဝါယောဓာတုပ္ပကောပေန–ဝါယောဓာတ်၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်၊ လောကော–သည်၊ ဝိနသတိ၊ (တဒါ) ကောဋ္ဌိသတသဟသဿ–သော၊ ဧကံ စက္ကဝါဠံ–သည်၊ ဝိကိရတိ–ဖရိုဖရဲ, ပြန့်ကျဲပျက်စီးရ၏၊ [ဤစကားဖြင့် ဝါယောမဟာဘုတ်၏ ဝိကာရမဟတ္တထင်ရှားပုံကိုပြသည်၊ ထိုဝါယောမဟာဘုတ်၏ ဝိကာရမဟတ္တကြောင့် ကုဋေတစ်သိန်းသော စကြဝဠာ ဖရိုဖရဲပျက်စီးရသည်။]

[အနုပါဒိန္နသန္တာန်၌ ဝိကာရမဟတ္တ ဖြစ်ပုံကိုပြပြီး၍ ဥပါဒိန္နသန္တာန်၌ ဝိကာရမဟတ္တဖြစ်ပုံကို ပြလိုသောကြောင့် "ပတ္ထဒ္ဒေါ" စသည်မိန့်၊] ကဋ္ဌမုခေန–ကဋ္ဌကုခမြွေသည်၊ (ထင်းချောင်းကဲ့သို့ မာကျောသော ခံတွင်းရှိသော မြွေသည်၊)

ဒဠ္ဌော–ကိုက်အပ်သော၊ ကာယော–ကိုယ်သည်၊ ပတ္ထဒ္ဓေါ–လွန်စွာခက်ထန်သည်၊ ဝါ–လွန်စွာတောင့်တင်းခိုင်မာသည်၊ ဘဝတိ ဝါ–ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ["မဇ္ဈိမ မညတိ ဗာလော" ကဲ့သို့ ဝါသဒ္ဒါ ဥပမတ္ထ။] (တထာ–တူ၊) ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန–အစ္ဆရိတ္တပထဝီဓာတ်၏ ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ သော (ကာယော)–ထိုကိုယ်သည်၊ ကဋ္ဌမုခေဝ–ကဋ္ဌမုခမြှေ၏ ခံတွင်းကဲ့သို့၊ ဝါ–ကဋ္ဌမုခမြှေ၏ ခံတွင်းဌ ရောက်ရသကဲ့သို့၊ (ပတ္ထဒ္ဓေါ) ဟောတိ။ ["ကဋ္ဌမုခမုခေဝ"ဟု ဆိုလိုလျက် မုခတစ်ပုဒ် အကြေကြဲပါ။]

(တစ်နည်း) ကဋ္ဌမုခေန–သည်၊ ဒဠ္ဌော–ကိုက်အပ်သည်၊ (သမာနောပိ–သော်လည်း၊) ကာယော–သည်၊ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေနဝါ (ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန+ဧဝ)–အစ္ဆရိတ္တပထဝီဓာတ်၏ ပျက်ခြင်းကြောင့်သာ၊ ပတ္ထဒ္ဓေါ–သည်၊ ဘဝတိ–ဖြစ်ရ၏၊ (တသ္မာ)၊ သော (ကာယော)–ပထဝီဓာတ်နှင့် မကင်းသော ထိုကိုယ်သည်၊ (သဗ္ဗဒါ–အခါခပ်သိမ်း၊) ကဋ္ဌမုခမေဝ–ကဲ့သို့၊ (ပတ္ထဒ္ဓေါ) ဟောတိ။

(တစ်နည်း) ကဋ္ဌမုခေန–သည်၊ ဒဠ္ဌော–သော၊ ကာယော–သည်၊ ပတ္ထဒ္ဓေါ–သည်၊ ဘဝတိဝါ–ဖြစ်သည်လည်းရှိ၏၊ (မန္တြာဂဒဝသေန–မန္တြန်အစွမ်း, ဆေးအစွမ်းကြောင့်၊ နှ ဘဝတိဝါ–မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏၊) ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန–ပထဝီဓာတ်၏ ပျက်ခြင်းကြောင့်ကား၊ (မန္တြာဂဒရဟိတောပိ–မန္တြန်, ဆေးတို့၏ အစွမ်းမှ ကင်းသော၊ ဝါ–မန္တြန်, ဆေးတို့ မကယ်နိုင်သော၊) သော (ကာယော)–သည်၊ ကဋ္ဌမုခေဝ–ဌ်ကဲ့သို့၊ (ပတ္ထဒ္ဓေါ–ဧကန်မုချ, ခက်ထန်ရသည်၊) ဟောတိ–ဖြစ်တော့၏။

ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ ပေ၊ **မုခေဝ သော**။ ။ကဋ္ဌမုခေန ဝါတိ ဝါသဒ္ဒေါ ဥပမတ္ထော။ ယထာ ကဋ္ဌမုခသပ္ပေန ဒဠ္ဌော ပတ္ထဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဧဝံ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန သော ကာယော ကဋ္ဌမုခေဝ ဟောတိ၊ ကဋ္ဌမုခမုခဂတောဝိယ ပတ္ထဒ္ဓေါ ဟောတီတိ အတ္ထော၊ ဤဋီကာနည်းကိုမှီး၍ ပဌမနက်ပေးသည်။

တစ်နည်း။ ။[ပြခဲ့ပြီးသော အနက်ပေးပုံ၌ ဝါသဒ္ဒါကား ဥပမာတ္ထဖြစ်လျှင် "ကဋ္ဌမုခေဝ" ၌လည်း "ကဋ္ဌမုခဂတောဝိယ"ဟု ဥပမာအနက်ပင်ဖြစ်သောကြောင့် အဓိပ္ပာယ် ထပ်နေ၍ကား ဋီကာ၌ "အထဝါ"ဟု မိန့်ရပြန်ပါသည်။] အထဝါ ဝါသဒ္ဒေါ ဧဝသဒ္ဒသတ္တော၊ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေနာတိ ဧတသ္မာ ပရတော အာဟာရိတ္တာ ဝေဒီတဗ္ဗော၊ တတြာယ မတ္ထော–ကဋ္ဌမုခေန ဒဠ္ဌောပိ ကာယော ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေနေဝ ပတ္ထဒ္ဓေါဟောတိ၊ တသ္မာ ပထဝီဓာတုယာ အဝိယုတ္တော သော ကာယော သဗ္ဗဒါ ကဋ္ဌမုခ မုခဂတောဝိယ ဟောတီတိ၊ ဤဋီကာနည်းကို မှီး၍ ဒုတိယ အနက်ပေးသည်။

တစ်နည်း။ ။[ဤ ဒုတိယဝိကပ်လည်း ဝါ သဒ္ဒါကို အခြားသောပုဒ်သို့ ရွှေ့၍ အနက်ပေးရသဖြင့် အပြစ်ရှိသောကြောင့် "အထဝါ အနိယမတ္ထော" ဟု မိန့်ပြန်သည်။] အထဝါ အနိယမတ္ထော ဝါ သဒ္ဒေါ၊ တတြာယမတ္ထော–ကဋ္ဌမုခေန ဒဠ္ဌော ကာယော ပတ္ထဒ္ဓေါ ဟောတိ

ပူတိမုခေန–ပူတိမုခမြွေသည်၊ ဒဠ္ဌော–သော၊ ကာယော–သည်၊ ပူတိယော–ပုပ်သောအနံ့ရှိသည်၊ ဘဝတိ၀ါ–ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ["ပူတိ+ယသ အတ္ထိတိ ပူတိယော" ဟု ပြု၊ ပူတိကောဟု ဆိုလိုလျက် ကကို ယပြုထားသည်၊] (တထာ) အာပေါ ဓာတုပ္ပကောပေန–ကြောင့်၊ သော (ကာယော)–သည်၊ ပူတိမုခေ၀–ပူတိမုခမြွေ၏ ခံတွင်းဌဋ္ဌကဲ့သို့၊ ၀ါ–ပူထိမုခမြွေ၏ခံတွင်းဌ ရောက်ရသကဲ့သို့၊ (ပူတိယော–သည်၊) ဟောတိ။

(တစ်နည်း) ပူတိမုခေန–သည်၊ ဒဠ္ဌော–သည်၊ (သမာနောပိ–သော်လည်း၊) ကာယော–သည်၊ အာပေါဓာတုပ္ပကောပေန၀ါ–ကြောင့်သာ၊ ပူတိယော–သည်၊ ဘဝတိ–၏၊ (တသ္မာ)၊ သော (ကာယော)–အာပေါဓာတ်နှင့် မကင်းသော ထိုကိုယ်သည်၊ (သဗ္ဗဒါ) ပူတိမုခေ၀–ဌဋ္ဌကဲ့သို့၊ ပူတိယော ဟောတိ။

(တစ်နည်း) ပူတိမုခေန–သည်၊ ဒဠ္ဌော–သည်၊ကာယော–သည်၊ ပူတိယော–သည်၊ ဘဝတိ၀ါ–ဖြစ်သည်လည်းရှိ၏၊ (မန္တာဂဒ၀သေန–မန္တန်အစွမ်း, ဆေးအစွမ်းကြောင့်၊ နဘဝတိ၀ါ–မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏၊) အာပေါဓာတုပ္ပကောပေန–ကြောင့်ကား၊ (မန္တာဂဒရဟိတော–သော၊) သော (ကာယော)–သည်၊ ပူတိမုခေ၀–ဌဋ္ဌကဲ့သို့၊ ပူတိယော–ကောန်မုချ, ပုပ်သော အနံ့ရှိရသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်တော့၏။

အဂ္ဂိမုခေန–အဂ္ဂိမုခမြွေသည်၊ ဒဠ္ဌော–သော၊ ကာယော–သည်၊ သန္တတ္တော–ပြင်းစွာ ပူလောင်သည်၊ ဘဝတိ၀ါ–ကဲ့သို့၊ (တထာ–တူ) တေဇောဓာတုပ္ပကောပေန–ကြောင့်၊ သော (ကာယော)၊ အဂ္ဂိမုခေ၀–ဌဋ္ဌကဲ့သို့၊ (သန္တတ္တော) ဟောတိ–၏။

(တစ်နည်း) ပူတိမုခေန–သည်၊ ဒဠ္ဌော–သည်၊ (သမာနောပိ) ကာယော–သည်၊ တေဇောဓာတုပ္ပကောပေန၀ါ–ကြောင့်သာ၊ သန္တတ္တော–သည်၊ ဘဝတိ၊ (တသ္မာ)၊ သော (ကာယော)–တေဇောဓာတ်နှင့်မကင်းသော ထိုကိုယ်သည်၊ (သဗ္ဗဒါ) အဂ္ဂိမုခေ၀–ဌဋ္ဌကဲ့သို့၊ (သန္တတ္တော) ဟောတိ။

(တစ်နည်း) အဂ္ဂိမုခေန–သည်၊ ဒဠ္ဌော–သည်၊ကာယော–သည်၊ သန္တတ္တော–သည်၊ ဘဝတိ၀ါ–ဖြစ်သည်လည်းရှိ၏၊ (မန္တာဂဒ၀သေန–ကြောင့်၊ နဘဝတိ၀ါ–မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏၊) တေဇောဓာတုပ္ပကောပေန–ကြောင့်ကား၊ (မန္တာဂဒရဟိတော–သော၊) သော (ကာယော)–သည်၊ အဂ္ဂိမုခေ၀–ဌဋ္ဌကဲ့သို့၊ (သန္တတ္တော–ကောန်မုချ, ပြင်းစွာပူလောင်ရသည်၊) ဟောတိ–ဖြစ်၏။

၀ါ, နဘ ၀ါ ဟောတိ မန္တာဂဒ၀သေန၊ ပထ၀ီဓာတုပ္ပကောပေန ပနမန္တာဂဒရဟိတော သော ကာယော ကဋ္ဌမုခမုခ ဂတောဝိယ ဟောတိ၊ ဧကန္တပတ္တ ဒွေါတိ၊ ဤဋီကာနည်းကို မှီ၍ တတိယအနက်ပေးသည်။

သတ္တ မုခေန–သတ္တမုခမြွေသည်၊ ဒဠ္ဌော–သော၊ ကာယော–သည်၊ သဠိနော–ထက်ဝန်းကျင်ဖြတ်အပ်သော အဆက်အစပ်ရှိသည်၊ [ရှေးနိဿယ၌ "စုတ်ပြတ်သည်"ဟု ပေးသည်၊] ဘဝတိဝါ–ကဲ့သို့၊ (တထာ) ဝါယောဓာတုပွကောပေန–ကြောင့်၊ သော (ကာယော)–သည်၊ သတ္တမုခေဝ–သို့၊ (သဠိနော) ဟောတိ–၏။ ။

(တစ်နည်း) သတ္တမုခေန–သည်၊ ဒဠ္ဌော–သည်၊ (သမာနောပိ) ကာယော–သည်၊ ဝါယောဓာတုပွကောပေနဝါ–ကြောင့်သာ၊ သဠိနော–သည်၊ ဘဝတိ၊ (တသ္မာ) သော (ကာယော)–ဝါယောဓာတ်နှင့် မကင်းသော ထိုကိုယ်သည်၊ (သဗ္ဗဒါ) သတ္တမုခေဝ–၌ကဲ့သို့၊ (သဠိနော) ဟောတိ။

(တစ်နည်း) သတ္တမုခေန–သည်၊ ဒဠ္ဌော–သော၊ ကာယော–သည်၊ သဠိနော–သည်၊ ဘဝတိဝါ၊ (မန္တ္တဂဒဝသေန–ကြောင့်၊ နု ဘဝတိဝါ)၊ ဝါယောဓာတုပွကောပေန–ကြောင့်ကား၊ (မန္တ္တာဂဒရ ဟိတောာ–သော၊) သော (ကာယော)–သည်၊ သတ္တမုခေဝ–၌ကဲ့သို့၊ (သဠိနော–မုချဆတ်ဆတ် ထက်ဝန်းကျင်ဖြတ်အပ်သော အဆက်အစပ်ရှိသည်၊) ဟောတိ–ဖြစ်တော့၏၊ ဣတိ–ဤသို့လျှင်၊ မဟာ ဝိကာရာနိ–ကြီးစွာသော ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိကုန်သော၊ ဘူတာနိ–ဘုတ်တို့တည်း၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ မဟာဘူတာနိ–တို့မည်၏။ ။

[မဟာဝိကာရတောဟူသော အကြောင်း၏အကျယ်ကိုပြပြီး၍, "မဟန္တ ဘူတတ္ထာစ"ဟူသော အကြောင်း၏အကျယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် "မဟန္တ ဘူတတ္ထာ" စသည်မိန့်။] မဟန္တ ဘူတတ္ထာ စာတိ–ဟူသော အကြောင်း၏၊ (ဝိတ္ထာရံ) ဟု (ဥဒ္ဒရိတ္ထာ ဒသေသမိ)၊ ဇတာနိ–ဤရုပ်တို့သည်၊ မဟတာ–ကြီးစွာသော၊ ဝါယာမေန–သီလ ဝိသုဒ္ဓိစသည်သို့ ရောက်ကြောင်းလုံ့လဖြင့်၊ ဝါ–ဓာတ် ၄–ပါး၊ ကို ပိုင်းခြားကြောင်း စတုဓာတုဝဝတ္ထာန် လုံ့လဖြင့်၊ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတ္ထာ–သိမ်းယူထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မဟန္တာနိ–မဟန္တ မည်ကုန်သည်လည်း၊ (ဟောန္တိ–ဟုတ်ကုန်၏၊) ဝိဇ္ဇမာနတ္ထာ–ထင်ရှား ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘူတာနိ–ဘူတမည်ကုန်သည်လည်း၊ (ဟောန္တိ)၊

မဟာဝိကာရာနိ ဘူတာနိ။ ။"မဟာဝိကာရ ဘူတာနိ"ဟု ဆိုလိုလျက် "မဟာဝိကာရာနိ"ဝယ် ဝိကာရဟူသော နောက်ပုဒ်ကိုချေ၍ "မဟာဘူတာနိ"ဟု ဖြစ်ရသည်၊ "ဘူတာနိ"ကိုလည်း "ဇာတာနိ ဝိဇ္ဇမာနာနိ"ဟု ဋီကာ၌ ၂–နက်ဖွင့်သည်၊ ထို့ကြောင့် ပဌမအနက် အလို "မဟာဘူတာနိ–ကြီးစွာသော ဖောက် ပြန်ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သောရုပ်တို့"ဟု ပေး၊ ဒုတိယအနက်အလို "မဟာဘူတာနိ–ကြီးစွာသော ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားရှိသော ရုပ်တို့" ဟု ပေးပါ။

မဟန္တ ဘူတတ္ထာ။ ။ပထဝီစသော ရုပ်တို့ကို ဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းယူလိုသောအခါ သီလဝိသုဒ္ဓိမှစ၍ ဝိသုဒ္ဓိ အဆက်ဆက် တက်နိုင်ဖို့ရာ ကြီးစွာသောလုံ့လဖြင့် သိမ်းယူရသောကြောင့်)

ဣတိ (တသ္မာ) မဟန္တ္ဘူတတ္တာ စ-ဤသို့ ကြီးကျယ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ မဟာဘူတာနိ-တို့မည်၏၊ [အကြောင်းအားလုံး၏ နိဂုံးကိုပြလို၍ "ဧဝံ" စသည်မိန့်၏] ဧဝံ-သို့လျှင်၊ မဟန္တပါတုဘာဝါဒီဟိ-မဟန္တပါတုဘာဝ အစရှိကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ-တို့ကြောင့်၊ မဟာဘူတာနိ-တို့မည်၏။

စတုန္နန္တု၊ ပေ၊ ရူပန္တိ (ဇတ္ထ)-၌၊ ဥပယောဂတ္ထေ-ဒုတိယဝိဘတ်၏အနက်၌၊ သာမီဝစနံ-သာမီဝိဘတ်တည်း၊ [စတုန္နံ မဟာဘူတာနံကို ရည်ရွယ်သည်။] စတ္တာရိ-နိ်သော၊ မဟာဘူတာနိ-တို့ကို၊ ဥပါဒါယ-ကပ်ယူ၍၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ အမုဉ္စိတ္တာ-မလွှတ်မူ၍၊ ပဝတ္တရူပံ-ဖြစ်သော ရုပ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဣဒံ၊ပေ၊ ရူပန္တိ-ကား၊ စတ္တာရိ-နိ်သော၊ မဟာဘူတာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ ပဒ ပဋ္ဌိပါဋ္ဌိယာ-ပုဒ်အစဉ်အားဖြင့်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ-အကျယ်ပြအပ်ကုန်သော၊ တေ ဝိသတိ-သော၊ ဥပါဒါရူပါနိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ သတ္တဝီသတိ ပဘေဒံ-၂၇-ပါးအပြားရှိသော၊ ဣဒံ-ဤရုပ်သည်၊ သဗ္ဗံ ရူပံနာမ-အလုံးစုံသော ရုပ် မည်၏။ [ဟဒယဝတ္ထု၊ မပါသောကြောင့် ၂၇-ပါး ဖြစ်ရသည်။]

ကြီးစွာသော ဓာတ် ၄-ပါးတို့ကို ပိုင်းခြားကြောင်းဖြစ်သော စတုဓာတု ဝဝတ္ထာန် လုံ့လဖြင့် သိမ်းယူရသောကြောင့်) အုံ့ကြောင်းလုံ့လဝီရိယ၏ မဟန္တအမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော ရုပ်တို့အပေါ်၌ တင်စား၍ ကာရဏူပစာရအားဖြင့် ရုပ်တို့ကိုလည်း "မဟန္တ" ဟု ခေါ်ရသည်။

မှန်၏—ဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းယူဖို့ရန် မကြီးကျယ်မခဲယဉ်းပါဟု အထင်ကြီးနေသော ယောဂီသည် တကယ်သိမ်းယူသောအခါ မထင်နိုင်-မမြင်နိုင်ရကား "အဟော မဟန္တာနိ-ဩော် ကြီးကျယ်ပါပေကုန်စွ"ဟု ပြောဆိုရတော့သည်၊ (ဋီကာ)၊ ဘူတ သဒ္ဒါကား ဝိဇ္ဇမာနအနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် "မဟန္တာနိ+ဟုတ္တာ+ဘူတာနိ မဟာဘူတာနိ"ဟု ပြု။ [မဟန္တေန ဝါယာမေနာတိ သီလာဒိ ဝိသုဒ္ဓိ သမ္ဘာဝနေန, စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဝသေနဝါ မဟာဝီရိယေန၊-မရု။]

ဥပါဒါယရူပံ။ ။ဥပါဒါယ၌ ဥပရှေး+အာ ရှေးရှိသော ဒါဓာတ်, တွာ ပစ္စည်း၏ ကာရိယ"ယ"တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဥပါဒါယပုဒ်သည် တွာပစ္စယန္တ ကြိယဝိသေသနပုဒ်ဖြစ်၏၊ ထိုကြိယာဝိသေသန မှန်လျှင် နောက်ကြိယာနှင့် မကင်းစကောင်းရကား "ပဝတ္တ"ဟု အပရကာလကြိယာကိုထည့်၍ "ပဝတ္တရူပံ"ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤသို့ဖွင့်သဖြင့် ဥပါဒါရုပ်တို့၏ မဟာဘုတ်ကိုစွဲမှီ၍ဖြစ်ရသော ပဋ္ဌိစ္စ သမုပ္ပန္နတရားများ အဖြစ်ကိုလည်း ဟောတော်မူပြီးဖြစ်တော့၏၊ [ဥပါဒါယာတိ ဧတေန၊ပေ၊ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပန္နတာ ဝုတ္တာဟောတိတိ၊-ဋီကာ၊] "ဥပါဒါယတိ နိဿိတိတိ ဥပါဒါယံ" ဟု ဋီကာ၌ တစ်နည်းကြံ့လေသေး၏။

ဧကဝိဓရူပသင်္ဂဟ အဖွင့်

ကျဒါနိ-ဌ်၊ တံ-ထိုအလုံးစုံသောရုပ်ကို၊ ဝိတ္ထာရတော-အကျယ်အားဖြင့်၊ ဒဿေတုံ-ဌာ၊ ဧကဝိဓာဒီဟိ-ဧကဝိဓ အစရှိကုန်သော၊ ဧကာဒသဟိ-နှ်သော၊ သင်္ဂဟေဟိ-သိမ်းယူကြောင်း အပိုင်းအခန်းတို့ဖြင့်၊ မာတိကံ-မာတိကာကို၊ ထပေန္တော-ထားတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ) သဗ္ဗံ ရူပံ နာ ဟေတူတိ အာဒိ-ကို၊ (ဘဂဝါ) အာဟ၊ တတ္ထ-ထို သဗ္ဗံ ရူပံ နဟေတု အစရှိသောစကားရုပ်ဌ၊ သဗ္ဗံ ရူပန္တိ ဣဒံ ပဒ-ဟူသော ဤပုဒ်ကို၊ သဗ္ဗံ၊ ပေ၊ အဟေတုကန္တိ-ဟူ၍၊ ဧတံ-သို့၊ သမ္ဘပဒေဟိ-အလုံးစုံသော နောက်ပုဒ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဒိ, ယောဇေတဗ္ဗံ-ယှဉ်စေထိုက်၏၊ စ-ဆက်၊ သဗ္ဗာနေဝ-အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ နာ ဟေတူတိအာဒီနိ-အစရှိကုန်သော၊ တောနိ တေ စတ္တာလီသပဒါနိ-ဤ ၄၃-ပုဒ်တို့ကို၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ-အကျဉ်းအားဖြင့် ထုတ်ပြအပ်ကုန်ပြီ၊ တေသု-ထို ၄၃-ပုဒ်တို့တွင်၊ ပဒ ပဋိပါဋိယာ-အားဖြင့်၊ စတ္တာလီသပဒါနိ-၄၀-သော ပုဒ်တို့ကို၊ မာတိကတော-မာတိကာမှ၊ (တိကမာတိကာ, ဒုကမာတိကာမှ၊) ဂဟေတ္တာ, ထပိတာနိ-ထားအပ်ကုန်ပြီ၊ အဝသာနေ-ဌ်၊ တီဏိ-၃-ပုဒ်တို့သည်၊ မာတိကာမုတ္တကာနိ-မာတိကာမှ လွတ်သောပုဒ်တို့တည်း၊ ["နဟေတု အဟေတုကံ" စသော ပုဒ်တို့သည်၊ ဒုကမာတိကာမှလည်းကောင်း, အဗျာကတံ စသော ပုဒ်တို့သည် တိကမာတိကာမှလည်းကောင်း ယူအပ်သောပုဒ်တို့တည်း၊ အဆုံးဌ "ဥပ္ပန္နံ ဆ ဟိ ဝိညာဏေဟိ ဝိညေယ္ယံ ပုဒ်, အနိစ္စံပုဒ်, ဧရာဘိဘူတံပုဒ်, ဤ ၃-ပုဒ်တို့ကား မာတိကာမှ အလွတ်ဖြစ်သော ပုဒ်တို့တည်း၊] ဧတ္တာဝတာ-ဖြင့်၊ ပဌမသင်္ဂဟော-ပဌမသင်္ဂဟဌ၊ ပါဠိဝဝတ္ထာနမေဝ-ပါဠိတော်ကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းကိုသာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။ [ဧဝဖြင့် "ပုဒ်နက်ကို မဖွင့်သေး"ဟု ကန့်။] ဒုတိယ သင်္ဂဟာဒီသု-ဒုတိယ သင်္ဂဟ အစရှိသည်တို့ဌ၊ တထာ-တူ၊ (ပါဠိ ဝဝတ္ထာန မေဝ-ကိုသာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။)

ဒုဝိဓရူပသင်္ဂဟ အဖွင့်

တတြ-ထို ဒုတိယ သင်္ဂဟ အစရှိသည်တို့ဌ၊ အယံ-ကား၊ နယော-တည်း၊ တာဝ-တတိယ သင်္ဂဟ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော၊) ဒုတိယသင်္ဂဟော-ဌ်၊ သတ်-တစ်ရာလည်း ဖြစ်သော၊ စတ္တာရောစ-၄-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒုကာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တတ္ထ-ထို ဒုက်တို့တွင်၊ အတ္ထိ၊ ပေ၊ နောပါဒါတိ အာဒယော-အစရှိကုန်သော၊ အာဒိမှိ-အစဌ်၊ စုဒ္ဒသ-နှ်သော၊ ဒုကာ-တို့သည်၊ အညမညသမ္ဘန္ဓာဘာဝတော-အချင်းချင်းစပ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ပကိဏ္ဏက ဒုကာနာမ-ပကိဏ္ဏကဒုကတို့မည်၏၊ တတော-ထိုပကိဏ္ဏကဒုကတို့မှ နောက်ဌ၊ အတ္ထိ၊ ပေ၊ဝတ္ထုတိအာဒယော-အစရှိကုန်သော၊ ပဌမဝိသတိ-သော၊ ဒုကာ-တို့သည်၊

ဝတ္ထု၊ ပေ၊ ဝသေန–ဝတ္ထုရုပ် အဝတ္ထုရုပ်ကို စိစစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တတ္တာ–ဖြစ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝတ္ထုဒုကာနာမ–တို့မည်၏၊ တတော–ထိ ဝတ္ထုဒုကမှနောက်၌၊ အတ္ထိ၊ပေ၊ အာရုံမဏ်တိ အာဒယော–နိ်သော၊ ပဋ္ဌဝိသတိ–သော၊ (ဒုကာ–တို့သည်၊) အာရုံမဏာ၊ပေ၊ ဝသေန–အာရုံတရား, အာရုံမဟုတ်သောတရား တို့ကို၊ စိစစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တတ္တာ–ကြောင့်၊ အာရုံမဏာဒုကာနာမ–တို့မည်၏။

တတော–ထိ အာရုံမဏာဒုကမှ နောက်၌၊ အတ္ထိရုပ် စက္ခာယတနန္တိ အာဒယော–နိ်သော၊ ဒသ–နိ်သော၊ (ဒုကာ–တို့သည်၊) အာယဲတနာ၊ပေ၊ ဝသေန–အာယတန တရား, အနာယတနတရား တို့ကို စိစစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တတ္တာ–ကြောင့်၊ အာယတနဒုကာ နာမ–တို့မည်၏၊ တတော–ထိအာယတန ဒုကမှ နောက်၌၊ အတ္ထိ ရုပ် စက္ခုဝိညာဏတိအာဒယော–နိ်သော၊ ဒသ–နိ်သော၊ (ဒုကာ–တို့သည်၊) ဝိညာ၊ပေ၊ ဝသေန–ဝိညာဏ်တရား, ဝိညာဏ်မဟုတ်သောတရား တို့ကို စိစစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တတ္တာ–ကြောင့်၊ ဝိညာဏဒုကာနာမ–တို့မည်၏၊ တတော–ထိ ဝိညာဏဒုကမှနောက်၌၊ အတ္ထိရုပ် စက္ခုန္ဒြိယန္တိ အာဒယော–နိ်သော၊ အဋ္ဌ–နိ်သော၊ (ဒုကာ) ဣန္ဒြိယာ၊ပေ၊ ဝသေန–ဣန္ဒြေတရား, ဣန္ဒြေမဟုတ်သောတရား တို့ကို စိစစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တတ္တာ–ကြောင့်၊ ဣန္ဒြိယဒုကာနာမ–တို့မည်၏၊ တတော–ထိ ဣန္ဒြိယဒုကမှ နောက်၌၊ အတ္ထိ ရုပ် ကာယဝိညတ္တိတိ အာဒယော–နိ်သော၊ ဒွါဒသ–နိ်သော၊ (ဒုကာ) သုခုမာ၊ပေ၊ ဝသေန–သုခုမရုပ်, အသုခုမရုပ်တို့ကို စိစစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တတ္တာ–ကြောင့်၊ သုခုမရူပဒုကာနာမ–တို့မည်၏၊ ဣတိဣဒံ–ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဒုတိယ သင်္ဂဟော–၌၊ ပါဠိဝဝတ္ထာန်–ပါဠိတော်ကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းတည်း။

တိဝိဓရှေပသင်္ဂဟ အဖွင့်

တတိယသင်္ဂဟော–၌၊ သတ်–တစ်ရာလည်းဖြစ်သော၊ တိဏိစ–၃–ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တိကာနိ–တိက်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တတ္ထာ–ထိ တိက်တို့တွင်၊ ဒုတိယသင်္ဂဟော–၌၊ ဝုတ္တေသု–ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော၊ စုဒ္ဒသသု–နိ်သော၊ ပကိဏ္ဏကဒုကေသု–ပကိဏ္ဏကဒုဏ်တို့တွင်၊ ဧကံ–သော၊ အဗ္ဗတ္တိကဒုကံ–အဗ္ဗတ္တိကဒုက်ကို၊ သေသေဟိ–အဗ္ဗတ္တိကဒုက်မှ ကြွင်းကုန်သော၊ တေရသဟိ–၁၃–ပါးသော ဒုက်တို့နှင့်၊ ယောဇေတွာ–ယှဉ်စေ၍၊ ယံတံ၊ပေ၊နော ဥပါဒါတိအာဒိနာ–အစရှိသော၊ နယေန–ဖြင့်၊ ထပိတာ–ထားအပ်ကုန်သော၊ တေရသ–၁၃–ပါးသောတိက်တို့သည်၊ ပကိဏ္ဏကတိကာ နာမ–ပကိဏ္ဏကတိက်တို့မည်၏၊ တတော–ထိ ပကိဏ္ဏကတိက်မှ နောက်၌၊ တမေဝဒုကံ–ထိ အဗ္ဗတ္တိကဒုက်ကိုပင်၊ သေသဒုကေဟိ–တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ

ယောဇေတွာ၊ ယံတံ၊ပေ၊ ဝတ္ထုတြိ အာဒီနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ သေသတိကာ-ကြင်းသော တိက်တို့ကို၊ ထပိတာ-ထားတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တေသံ-ထိုတိက်တို့၏၊ နာမဋ္ဌ-အမည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဏနာစ-အရေအတွက်ကိုလည်းကောင်း၊ တေသံ ယေဝ ဝတ္ထုဒုကာဒီနံ-ထိုဝတ္ထုဒုက်အစရှိသည်တို့၏ပင်၊ ဝါ-တို့နှင့်ပင်၊ ဝသေန-စပ်သဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ ဣတိဣဒံ-ကား၊ တတိယသင်္ဂဟော-၌၊ ပါဋိဝဝတ္ထာနံ-တည်း။

စတုဗိဓာဒိရူပသင်္ဂဟ အဖွင့်

စတုတ္ထသင်္ဂဟော-၌၊ ဒွါဒိသတိ-သော၊ စတုဏ္ဏာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တတ္ထ-ထိုဂ၂-ပါ:သော စတုဏ္ဏတို့တွင်၊ သဗ္ဗပစ္ဆိမော-အလုံးစုံသော စတုဏ္ဏတို့၏ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော စတုဏ္ဏကို၊ (ဒိဋ္ဌ, သုတ, မုတ, ဝိညာတဟူသော စတုဏ္ဏကို၊) အတ္ထိ၊ပေ၊ နော ဥပါဒါတိ-အစရှိသည်ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဏ္ဍ-ဤရူပကဏ္ဍပါဠိတော်၌၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော၊ မာတိကံ-မာတိကာကို၊ အနာမသိတ္တာ-

မသုံးသပ်မူ၍၊ ထပိတော-ပြီ၊ ပန-ကား၊ ဏ္ဍတရေ-ဤသဗ္ဗပစ္ဆိမ စတုဏ္ဏမှ တစ်ပါ:သော စတုဏ္ဏတို့ကို၊ (အတ္ထိ၊ပေ၊ နော ဥပါဒါတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဏ္ဍ-ဤ ရူပကဏ္ဍပါဠိတော်၌၊ ဝိတ္တံ-သော၊ မာတိကံ-ကို၊) အာမသိတ္တာ-၍၊ ထပိတာ-နှ်ပြီ၊ ကထံ-အဘယ်ကဲ့သို့ ထားတော်မူအပ်ကုန်သနည်း၊ ဏ္ဍ-ဤစတုတ္ထသင်္ဂဟ၌၊ တာဝ-တိဝိဓသင်္ဂဟ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော) ဒုဝိဓသင်္ဂဟော-၌၊ ပကိဏ္ဏကေသု-ပကိဏ္ဏကဒုက်တို့တွင်၊ အာဒိတော-၌၊ တယော-နှ်သော၊ ယေ ဒုကာ-တို့သည်၊ (သန္တိ)၊ တေသု-ထို ၃-ဒုက်တို့တွင်၊ ဧကေက-တစ်ဒုက်,တစ်ဒုက်ကို၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ ယံတံ၊ပေ၊ အနုပါဒိန္နန္တိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ပဌမဟိ ပဌမဟိ-၅-ပါ:, ၅-ပါ:ကုန်သော၊ ဒုကေဟိ-ဒုက်တို့နှင့်၊ သဒ္ဒိ, ယောဇေတွာ-၍၊ ဒုကတ္တယ မူလကာ-ဒုက် ၃-ပါ: အပေါင်းဟူသော မူလရှိကုန်သော၊ အာဒိမှိ-၌၊ ပဌဒသ-နှ်သော၊ စတုဏ္ဏာ-စတုဏ္ဏတို့ကို၊ ထပိတာ-နှ်ပြီ။

ဏ္ဍဒါနိ-၌၊ စတုတ္ထော-၄-ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ယော အယံ သနိဒဿန ဒုကော-အကြင် သနိဒဿနဒုက်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ [ဒုကသင်္ဂဟ၌ စတုတ္ထမြောက် သနိဒဿနဒုက်ရှိ၏၊] သော-ထိုသနိဒဿနဒုက်သည်၊ (ယောဂ် နဂ္ဂတိ၌စပ်၊) ယသ္မာ၊ [အချို့စာအုပ်၌ "သော ယသ္မာ"ဟု ယသ္မာပါရှိ၏၊ တွဲဖက် တသ္မာကား ဝိတ္ထာရဝါကျအဆုံး "ဝိသေသဘာဘာဝါပိ ယောဂ် နှ ဂဠတိ" နောက်အလွန် အဝေး မှာရှိသည်၊ "ယသ္မာ" မပါသော်လည်း အနုက်အဓိပ္ပာယ် ပြီးနိုင်သည်သာ။] ယံတံ၊ပေ၊ အပ္ပဋိဃန္တိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ပရေဟိ-နောက်ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဒုကေဟိ) ဝါ-တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ၊ ပေ၊ နော ဥပါဒါတိအာဒိနာ-သော၊

နယေန-ဖြင့်၊ ပုရိမေဟိ-နှင်သော၊ ဒုကေဟိဝါ-တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဒါ, အတ္ထာဘာဝတော-အနက်အဓိပ္ပာယ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကမာဘာဝတော-အစဉ်၏ မဟုတ်ခြင်းကောင့်လည်းကောင်း၊ ဝိသေသာဘာဝတော-အနက်အထူး၏မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ယောဂ်-ယှဉ်တွဲအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ နဂစ္ဆတိ-မရောက်၊ ဟိ-ချဲ့၊ သနိဒဿန်-သနိဒဿနဖြစ်သော ရူပါရုံသည်၊ အပ္ပဋိဃံနာမ-ပဋိဃမဟုတ်သော ရုပ်မည်သည်၊ (နတ္ထိ)၊ နော ဥပါဒါဝါ-ဥပါဒါမဟုတ်သော ရုပ်သည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ (တသ္မာ) အတ္ထာဘာဝတော-ဤသို့ အနက်အဓိပ္ပယ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ယောဂ် နဂစ္ဆတိ။ [သ်နိဒဿန အမည်ရသော ရူပါရုံသည် သပ္ပဋိဃသာမည်၍, အပ္ပဋိဃအမည်မရ၊ ဥပါဒါရုပ်သာမည်၍, နောဥပါဒါရုပ် အမည်မရ၊ ဤသို့ အပ္ပဋိဃနှင့်လည်းကောင်း, နော ဥပါဒါနှင့်လည်းကောင်း တွဲ၍ အနက် အဓိပ္ပာယ်မရသောကြောင့် ယှဉ်တွဲ၍ ပြတော်မမူ-ဟူလို။]

ပန-ကား၊ (သနိဒဿန်-သည်၊) ဥပါဒိန္နံ-ဥပါဒိန္နဿ ရုပ်သည်လည်းကောင်း၊ အနုပါဒိန္နံစ-အနုပါဒိန္နရုပ်သည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ၊ [ဥပါဒိန္နဿ ဖြစ်သော ကမ္မဇရူပါရုံလည်းရှိ၏၊ ဥပါဒိန္နမဟုတ်သော တိဇရူပါရုံလည်းရှိ၏-ဟူလို။] တံ-ထိုဥပါဒိန္နဿ, အနုပါဒိန္နဖြစ်သော သနိဒဿနသည်၊ ကမာဘာဝါ-အစဉ်၏မဟုတ်ခြင်းကြောင့်၊ ယောဂ် နဂစ္ဆတိ၊ ဟိ-မှန်၊ သဗ္ဗဒုကာ-အလုံးစုံသော ဒုက္ခတို့ကို၊ ပစ္ဆိမပစ္ဆိမေဟေဝ-နောက်နောက်ဒုက္ခတို့နှင့်သာ၊ သဒ္ဒါ, ယောဇိတာ-ယှဉ်စေတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ အယံ-ဤနောက်နောက် ဒုက္ခတို့နှင့် ယှဉ်စေခြင်းသည်၊ ဇာတ္ထ-ဤဒုက္ခတို့ကို စတုက္ကဖြစ်အောင် ယှဉ်တွဲရာ၌၊ ကမော-အစဉ်တည်း၊ ပန-ကား၊ ပုရိမေဟိ-ရှေ့ဖြစ်သော ဒုက္ခတို့နှင့်၊ သဒ္ဒါ, ကမာဘာဝေါ-အစဉ်မဟုတ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

[ဤ ကမာဘာဝနှင့်စပ်၍ စောဒနာဖွယ်ရှိသာကြောင့် "သတိ အတ္ထေ" စသည်ကိုမိန့်သည်။] အတ္ထေ-ဥပါဒိန္နဿ အနုပါဒိန္နဟူသော အနက်သည်၊ သတိ-သော်၊ ကမာဘာဝေါ-သည်၊ အကာရဏ-မယှဉ်တွဲခြင်း၏ အကြောင်းမဟုတ်၊ တသ္မာ, (သနိဒဿနဒုကော-ကို၊) ဥပါဒိန္နပဒါဒိဟိ-ဥပါဒိန္နပုဒ် အစရှိသည်တို့နှင့်၊ သဒ္ဒါ, ယောဇေတဗ္ဗော-ယှဉ်စေထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ စေ-ဤသို့ မေးအံ့၊ နှ-မယှဉ်စေထိုက်၊ (ကသ္မာ)၊ ဝိသေသာဘာဝါ-အနက်ထူး၏ မရှိခြင်း

တံ ကမာဘာဝါ ယောဂ် နဂစ္ဆတိ။ ။ဆိုလိုရင်းကား-ဒုက္ခတို့ကို စတုက္ကဖြစ်အောင် ယှဉ်တွဲရာ၌ နောက်နောက် ဒုက္ခတို့နှင့်သာ ယှဉ်တွဲရသည်၊ ရှေးရှေးဒုက္ခတို့နှင့် ယှဉ်တွဲရိုးမဟုတ်၊ ဥပါဒိန္နဿ အနုပါဒိန္နဒုက္ခတို့သည် သနိဒဿနဒုက္ခ၏ ရှေ့၌ရှိရကား (ပါဠိတော် ကြည့်ပါ) သနိဒဿနဒုက္ခကို ဥပါဒိန္နဿ အနုပါဒိန္နဒုက္ခနှင့် တွဲရာ၌ အနက်အဓိပ္ပာယ် ရနိုင်သော်လည်း အစဉ်မဟုတ်သောကြောင့် မတွဲရ-ဟူလို။

ကြောင့်တည်း။ ဟိ-ချဲ့၊ ဥပါဒိန္နပဒါဒိနိ-ဥပါဒိန္နပုဒ် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဣမိနာ-ဤသနိဒဿနဒုက်နှင့်၊ သဒ္ဓိं, ယောဓိတာနိ-ယှဉ်စေအပ်ကုန်ပြီ၊ ["ယံ တံ ရူပံ ဥပါဒိန္နံ, တံ အတ္တာ သနိဒဿနံ၊ အတ္တာ အနိဒဿနံ" စသည်ဖြင့် ရှေ့၌ ယှဉ်တွဲ၍ပြခဲ့ပြီ။] တတ္ထ-ထိုဥပါဒိန္နပုဒ်စသည်တို့ကို ဤသနိဒဿန စသည်တို့နှင့် ယှဉ်စေရာ၌၊ ဥပါဒိန္နံ-ဥပါဒိန္နရုပ်သည်၊ သနိဒဿနံ-သနိဒဿန ဥပါဒိန္နသည်၊ (အတ္တာ၊ ဣတိ) ဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း။ သနိဒဿနံ-သနိဒဿနရုပ်သည်၊ ဥပါဒိန္နံ-ဥပါဒိန္နသနိဒဿနရုပ်သည်၊ (အတ္တာ)၊ ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်သော်၊ ဝိသေသော-အနက်အထူးသည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ(တသ္မာ) ဝိသေသာဘာဝါပိ-ဤသို့ အနက်အထူး၏မရှိခြင်းကြောင့်လည်း၊ ယောဂံ နာ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ, တံ စတုတ္ထဒုကံ-ကို၊ အနာမသိတ္မာ-၍၊ တတော-ထိုစတုတ္ထဒုက်မှ၊ ပရေဟိ-နောက်ဖြစ်ကုန်သော၊ အတ္တာ ရူပံ သပ္ပဋိဃံတိ အာဒိဟိ-နှင့်သော၊ တိဟိ, ဒုကေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိं, ယံ တံ၊ပေ၊ နာ ဣန္ဒြိယန္တိ အာဒိနာ နယေန-ဖြင့်၊ ယုဇ္ဇမာနေ-ယှဉ်စပ်ထိုက်ကုန်သော၊ ဒွေဒွေ ဒုကေ-၂-ဒုက်၂-ဒုက်တို့ကို၊ ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ ဆ-နှင့်သော၊ စတုက္ကာ-တို့ကို၊ ထပိတာ-နှင့်ပြီ။

, စ-ဆက်၊ အယံ စတုတ္ထဒုကော-သည်၊ ယောဂံ-သို့၊ ဂစ္ဆတိယထာ-ကဲ့သို့၊ တထာ-တူ၊ တေန-ထိုစတုတ္ထဒုက်နှင့်၊ သဒ္ဓိं, အာဒိဒုကောပိ-အစဖြစ်သော ဒုက်သည်လည်း၊ (ယောဂံ နာ ဂစ္ဆတိ)၊ ကသ္မာ၊ အနုပါဒါရူပဿ-ဥပါဒါမဟုတ်သော ရုပ်တို့၏၊ ဧကန္တေန-ဧကန်အားဖြင့်၊ အနိဒဿနတ္တာ-အနိဒဿန၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ သော-ထိုအစဖြစ်သောဒုက်သည်၊ ယံ တံ၊ပေ၊ အနိဒဿန္တိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ စတုတ္ထေန-သော၊ ဒုကေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိं, ယောဇိယမာနော-ယှဉ်စေအပ်သော်၊ ယောဂံ နာ ဂစ္ဆတိ၊ [ယောဇိယမာနောပိ"ဟု ပိပါလျှင် ကောင်း၏၊ ယှဉ်စေအပ်ပါသော်လည်း "ယောဂံ နာ ဂစ္ဆတိ-ယှဉ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်ပါ၊ အပိုပင်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်"ဟူလို။] (တသ္မာ, တံ-ထိုစတုတ္ထဒုက်ကို၊ အတိက္ကမိတ္မာ-ကျော်လွန်၍၊ ပဋ္ဌမေန-ပဋ္ဌမဒုက်နှင့်၊ သဟ ယောဇိတော-ယှဉ်စေတော်မူအပ်ပြီ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ယော-အကြင်ဒုက်သည်၊ ယေန-အကြင်ဒုက်နှင့်၊ သဒ္ဓိं ယောဂံ ဂစ္ဆတိ၊ ယောစ-အကြင်ဒုက်သည်လည်း၊ (ယေန-နှင့် သဒ္ဓိं ယောဂံ) နဂစ္ဆတိ၊ သော-ထိုဒုက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ဣဒံ-ကား။ စတုတ္ထ သင်္ဂဟော-၌၊ ပါဠိဝဝတ္ထာနံ-တည်း၊ ပန-ကား။ တတော-ထိုစတုတ္ထ သင်္ဂဟမှ၊ ပရေ-နောက်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဋ္ဌဝိသင်္ဂဟာဒယော-နှင့်သော၊ သတ္တ-နှင့်သော၊ သင်္ဂဟာ-တို့သည်၊ အသမ္မိဿာ ဧဝ-တစ်ပုဒ်နှင့်တစ်ပုဒ် မရောကုန်သည်သာ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ သကလာယပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ မာတိကာယ-ဧကဝိသင်္ဂဟ အစရှိသော မာတိကာ၌၊ ပါဠိဝဝတ္ထာနံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧကကနိဒ္ဒေသ အဖွင့်

ဣဒါနိ-မာတိကာကိုပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ("နဟေတု အဟေတုက်" စသော မာတိကာကို ပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌၊) တသ္မာ-ထိုမာတိကာ၏၊ အတ္ထံ-ကို၊ ဘာဝေတွာ-ဝေဖန်တော်မူ၍၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ သဗ္ဗေ၊ပေ၊ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ (ဘဂဝတာ) အာရဒ္ဓံ၊ ပန-ပရိဟာရ၊ပေ၊ အံ့၊ ကသ္မာ, ဧတ္ထ-ဤသဗ္ဗံ ရူပံ နဟေတုမေဝ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ ကတမံ၊ ပေ၊ နဟေတုတိ-ဟူ၍၊ ပုစ္ဆာ-ကို၊ နကတာ-ပြုတော်မမူအပ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ဘေဒါဘာဝတော-အထူးအပြား၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ (ပုစ္ဆာနကတာ) ဟိ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ), ဒုကာဒီသု-ဒုကသင်္ဂဟ အစရှိသည်တို့၌၊ ဥပါဒါရူပံပိ-ဥပါဒါရူပ်ပင်-ဥပါဒါရုပ်သည်လည်းကောင်း၊ နောပါဒါရူပံပိ-ဥပါဒါမဟုတ်သော ရုပ်သည်လည်း၊ ကောင်း၊ အတ္ထိယတာ-ရှိသကဲ့သို့၊ (ရှိသောကြောင့် ပုစ္ဆာပုဗ္ဗင်္ဂမ ပြု၍ ဝေဖန်တော်မူသကဲ့သို့၊) ဧဝံ-တူ၊ ဣဓ-ဤဧကကဋ္ဌ၌၊ ဟေတုပိ-ဟိတ်မည်သော ရုပ်သည်လည်း၊ အတ္ထိ၊ နဟေတုပိ-ဟိတ်မမည်သောရုပ်သည်လည်း၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဘေဒေါ-အထူးအပြားသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပုစ္ဆာ-ကို၊ အကတွာဝ-ပြုတော်မမူဘဲသာ၊ ဝိဘတ္တံ-ဝေဖန်တော်မူအပ်ပြီ၊ (ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း။)

တတ္ထ-ထို သဗ္ဗံ ရူပံ နဟေတုမေဝ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ သဗ္ဗန္တိ-ကား၊ သကလံ-အလုံးစုံသော၊ နိရဝသေသံ-အကြွင်းအကျန်မရှိသော၊ (ရူပံ၌ စပ်၊) ရူပန္တိ-ရူပ်ဟူ သော၊ အယံ-ဤသဒ္ဒါသည်၊ အသ-ထိုရုပ်၏၊ သီတာဒီဟိ-သီတအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ရုပ္ပနဘာဝဒီပနော-ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောကို ပြတတ်သော၊ (ဝါ-ဖောက်ပြန်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြတတ်သော၊) သာမညလက္ခဏနိဒ္ဒေသော-သာမညလက္ခဏာကိုညွှန်ပြကြောင်း သဒ္ဒါတည်း၊ [ရုပ္ပနလက္ခဏာသည် ရုပ်အားလုံးနှင့်ဆိုင်သော သာမညလက္ခဏာဖြစ်၏။]

ဝေမိဝေ၊ နတ္ထိ၊ ။ဤဝါကျဝယ် စာအုပ်တို့၌ ပါ၌အမျိုးမျိုးရှိ၏၊ ရှေ. ဥပမာနဝါကျ၌ "ဥပါဒါရူပ် အတ္ထိ နောပါဒါရူပ်ပိ"ဟု ရှိသကဲ့သို့, ဤဥပမေယျ ဝါကျ၌လည်း "ဝေမိဝ"နောက်ဝယ် "ဟေတုပိ အတ္ထိ နဟေတုပိတိ"ဟု ရှိသင့် သည်။

သကလ နိရဝသေသံ။ ။သဗ္ဗသည် သာဝသေသသဗ္ဗ, နိရဝသေသသဗ္ဗဟု ၂-မျိုးရှိ၏၊ ထိုတွင် "သဗ္ဗေ ဘာယန္တိ မစ္စုနော" ဟူရာ၌ အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အနာဂါမ်ရဟန္တာတို့သည်လည်းကောင်း သေခြင်းမှမကြောက်ကြ၊ ထိုကြောင့် ထိုသဗ္ဗသည် အနက်အကြွင်းရှိနေ သောကြောင့် သာဝသေသသဗ္ဗတည်း၊ "သဗ္ဗေသခါရာ အနိစ္စာ"၌ သဗ္ဗကား အကြွင်းမရှိသောကြောင့် နိရဝသေသသဗ္ဗတည်း၊ ဤ၌ သဗ္ဗလည်း နိရဝသေသသဗ္ဗဟု သိစေလိုရ၍ "သကလ နိရဝသေသံ"ဟု ဖွင့်သည်။

နဟေတုမေဝါတိ-နဟေတုမေဝဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ သာဝဓာရဏာ ဟေတုပဋိက္ခေပနိဒ္ဒေသော-ဝိုင်းခြားသတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့်တကွ ဟိတ်ကို ပယ်ခြင်းကို ညွှန်ပြကြောင်း သဒ္ဒါတည်း။

တတ္ထ-ထိ နဟေတုမေဝဟူသော စကားရပ်၌၊ (အတ္ထုဒ္ဒါရဘာဝေန-အတ္ထုဒ္ဒါရ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ လဗ္ဘမာနော-ရတိုက်သော၊) ဟေတု-ဟိတ်သည်၊ ဟေတုဟေတု-ဟေတုဟိတ်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သာဓာရဏဟေတု-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတုဗ္ဗိဓော- ၄-ပါးအပြားရှိ၏၊ တေသု-ထို ၄-ပါးတို့တွင်၊ တယော-နှစ်သော၊ ကုသလဟေတူ-ကုသိုလ်ဟိတ်တို့သည်၊ (သန္တီ၊) ပေ၊ တယော-နှစ်သော၊ အဗျာကတဟေတူ-တို့သည်၊ (သန္တိ)၊ ဣတိ အယံ-ဤဟိတ်သည်၊ ဟေတု ဟေတု နာမ-ဟေတုဟိတ် မည်၏။

ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ စတ္တာရော-နှစ်သော၊ မဟာဘူတာ-တို့သည်၊ ရူပက္ခန္ဓသ-ကို၊ ပညာပနာယ-ပညတ်ခြင်းငှာ၊ ဟေတူ-အကြောင်းတို့တည်း၊ စတ္တာရော-နှစ်သော၊ မဟာဘူတာ-တို့သည်၊ (ရူပက္ခန္ဓသ-ကို၊ ပညာပနာယ-ငှာ၊ ပစ္စယာ-အကြောင်းတို့တည်း၊ ဣတိ အယံ-ဤဟိတ်သည်၊ ပစ္စယဟေတုနာမ-ပစ္စယဟိတ်မည်၏။ [သံယုတ္တနိကာယ်, ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်, ပုဏ္ဏမသုတ်။]

သာဝဓာရဏာ၊ပေ၊ နိဒ္ဒေသော။ ။နဟေတုမေဝ၌ ဧဝဟူသော အဝဓာရဏာနှင့်တကွ နဟေတုဖြင့် ဟေတုကိုပယ်ခြင်းကို ညွှန်ပြသောသဒ္ဒါဖြစ်သည်၊ [သဟ+အဝဓာရဏေန ယော ဝတ္တတိတိ သာဝဓာရဏော(နိဒ္ဒေသော၊) ဟေတုနော+ပဋိက္ခေပေါ ဟေတုပဋိက္ခေပေါ၊ ဟေတုပဋိက္ခေပသ+နိဒ္ဒေသော ဟေတုပဋိက္ခေပ နိဒ္ဒေသော၊ သာဝဓာရဏောစ+သော+ဟေတုပဋိက္ခေပနိဒ္ဒေသောစာတိ သာဝ၊ပေ၊ နိဒ္ဒေသော၊ စာအုပ်တို့၌ သာဓာရဏာဟုရှိ၏၊ "နဟေတုမေဝ" ဟု စဝကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုသောကြောင့် "သာဝဓာရဏာ"ဟု ရှိသင့်သည်။]

ဟေတုဟေတု။ ။ဒုက္ခအစစ်ကို "ဒုက္ခ ဒုက္ခ"ဟုလည်းကောင်း, ရုပ်အစစ် ကို "ရူပ ရူပ်" ဟုလည်းကောင်း သဒ္ဒါတူ ၂-ဆင့် ခေါ်ရိုးရှိသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း လောဘစသည်ဖြင့် မူလအမည်ရသော ဟိတ်ကို ယူစေလို၍ (တစ်နည်း) ဟေတု ပစ္စည်းဖြစ်သော ဟိတ်အစစ်ကို ယူစေလို၍ "ဟေတု ဟေတု"ဟု မိန့်သည်၊ ဟေတုယေဝ-ဟိတ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဟေတု-ဟိတ်တည်း၊ ဟေတု ဟေတု-ဟိတ်။ [ဟေတု ဟေတုတိ မူလဟေတု, ဟေတု ပစ္စယဟေတူတိ ဝါ အယမတ္ထော၊-ဋီကာ။]

ပစ္စယဟေတု။ ။သက်ရှိ သက်မဲ့များ၌ မဟာဘုတ် ၄-ပါးသာ အထည်ကိုယ် အမာခံရှိကြ၏၊ ဝတ္ထု ဂန္ဓစသည်တို့ကား ထိုမဟာဘုတ်များ၏ အရွေ့အရံအမွမ်းတင် များသာတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ရူပ+ခန္ဓ=ရုပ်အစု"ဟု နာမည်တပ်၍ ပညတ်ရာ၌ မဟာဘုတ် ၄-ပါးသည် ထိုသို့ နာမည်တပ်ဖို့ရာ အကြောင်းဖြစ်ရကား မဟာဘုတ် ၄-ပါးကို ရူပက္ခန္ဓအမည်ရခြင်း၏ ပစ္စယဟုလည်းကောင်း, ဟေတုဟုလည်းကောင်း ခေါ်ရသည်။ [ပစ္စယော ဧဝ+ဟေတု ပစ္စယဟေတု။]

ကုသလာ ကုသလ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့သည်၊ အတ္တနော-၏၊ ဝိပါကဋ္ဌာနေ-အကျိုး၏ ဖြစ်ရာ၌၊ (အကျိုးပေးရာ၌၊) ဥတ္တမ-ပဓာနအကြောင်းတည်း။ ဣဋ္ဌာရမဏ-သည်၊ ကုသလဝိပါကဋ္ဌာနေ-ကုသိုလ်အကျိုး၏ ဖြစ်ရာ၌၊ ဥတ္တမ-တည်း၊ အနိဋ္ဌာရမဏ-သည်၊ အကုသလဝိပါကဋ္ဌာနေ-၌၊ (ဥတ္တမ-တည်း၊) ဣတိ အယံ-ဤဟိတ်သည်၊ ဥတ္တမဟေတုနာမ-ဥတ္တမဟိတ်မည်၏၊ (ပဓာနအကြောင်း မည်၏၊) ယထာဟ-အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း၊ အတိတာ၊ပေ၊ ပဓာနာတိတိ-ဟူ၍၊ (အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊) [အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ-အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကမ္မသမာဒါနာနံ-ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့၏၊ ဌာနတော-အကျိုး၏ တည်ရာအကြောင်းအားဖြင့်၊ ဟေတုသော-အကျိုး၏ ဖြစ်ကြောင်းအားဖြင့်၊ ဝိပါကံ-အကျိုးကို၊ ယထာဘူတံ-ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ ပဓာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိတော်မူ၏၊ [မဇ္ဈိမနိကာယ်, မူလပဏ္ဏာသ, သီဟနာဒဝဂ်, မဟာသီဟနာဒသုတ်၊ ဤပါဠိတော်၌ "ကံကို ဟေတုအားဖြင့် သိတော်မူ၏"ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့်၊ "ဟေတု"ဟုလည်း အမည်ရကြောင်း သိရသည်။]

ယဒိဒံ (ယာ+အယံ) အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ (အတ္တိ)၊ ဧသေဝ (ဧသော+ဧဝ)-ဤ အဝိဇ္ဇာသည်သာ၊ (သစ်ါရာနံ-တို့၏၊) ပစ္စယော-အကြောင်းတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ သစ်ါရာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ သာဓာရဏဟေတု-အတူတကွ ဆောင်တတ်သောအကြောင်းတည်း၊ ဝါ-ဆက်ဆံသော အကြောင်းသည်၊ ဟုတ္မာ, ပစ္စယဋ္ဌ-ပစ္စယ၏အနက်သို့၊ဖရတိ-ရောက်၏၊ [ဖရဓာတ်သည် ဂတိအနက်လည်းရှိ၏၊] ဣတိ အယံ-ဤဟိတ်သည်၊ သာဓာရဏဟေတုနာမ-သာဓာရဏဟိတ် မည်၏။

ဥတ္တမဟေတု။ ။ဥတ္တမ သဒ္ဒါသည် ပဌာန အနက်ဟောတည်း၊ ဤဥတ္တမဟိတ်ဟူသည် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံနှင့် ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌဖြစ်သော အာရုံတည်း၊ ထိုတွင် ကုသိုလ်ကံသည် ကောင်းကျိုးပေးရာ၌, အကုသိုလ်ကံသည် မကောင်းကျိုးပေးရာ၌ မဓာနဖြစ်၏၊ မှန်၏-အကျိုးပေးရာ၌ အဝိဇ္ဇာ တဏှာစသော အခြားအကြောင်းများရှိသော်လည်း ကံသည်သာ ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးပေးဖို့ရန် နိယာမဖြစ်သောကြောင့် ကံသာလျှင်ပဓာနဖြစ်၏၊ ဣဋ္ဌာရုံသည် ကုသလဝိပါက်ဖြစ်ဖို့ရန်, အနိဋ္ဌာရုံသည် အကုသလဝိပါကဖြစ်ဖို့ရန် ပဓာနဖြစ်၏။

သာဓာရဏဟေတု။ ။အဝိဇ္ဇာသည် ပုညာဘိ သစ်ါရ, အာနဉ္ဇာဘိသစ်ါရဟူသော ကုသိုလ် သစ်ါရတို့ဖြစ်ဖို့ရန်လည်းကောင်း, အပုညာဘိ သစ်ါရဟူသော အကုသိုလ် သစ်ါရတို့ ဖြစ်ဖို့ရန်လည်းကောင်း အကြောင်းဖြစ်ရကား ထိုသစ်ါရ ၂-မျိုးလုံးနှင့် ဆက်ဆံသော အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာကို သာဓာရဏဟိတ်ဟု ခေါ်ရသည်။

ဟိ-ဥပမာဆောင်, ထင်အောင်ပြဦးအုံ၊ ပထဝီရသော-မြေ၏ အရသာသည်လည်းကောင်း၊ အာပေါရသောစ-ရေ၏ အရသာသည်လည်းကောင်း၊ မဓုရသာပိ-ချိုသော အရသာရှိသော သစ်ပင်၏လည်းကောင်း၊ အမဓုရသာပိ-မချိုသော အရသာရှိသော သစ်ပင်၏လည်းကောင်း၊ ပစ္စယော-အကြောင်းသည်၊ ဟောတိ ယထာ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ အဝိဇ္ဇာ-အဝိဇ္ဇာသည်၊ ကုသလသင်္ခါရာနံပိ-ကုသိုလ်သင်္ခါရတို့၏လည်းကောင်း၊ အကုသလသင်္ခါရာနံပိ-တို့၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ သာဓာရဏပစ္စယော-အတူတကွ ဆောင်တတ်သော အကြောင်းတည်း၊ ဝါ-ဆက်ဆံသောအကြောင်းတည်း။

ပန-အတ္ထုဒ္ဒါရသာမညမှ တစ်ပါး, အတ္ထုဒ္ဒေသ ဝိသေသကို ဆိုဦးအုံ၊ ဣမသ္မိं အတ္ထေ-ဤ နဟေတုမေဝ ဟူသော ပုဒ်တို့၏ အနက်၌၊ ဟေတုဟေတု-ဟေတုဟိတ်ကို၊ အဓိပ္ပေတော-အလိုရှိအပ်၏၊ ဣတိ-သို့လျှင်၊ ဟေတူ၊ပေ၊ ဓမ္မာတိ-ဟူ၍၊ မာတိကာယ-ဒုကမာတိကာ၌၊ အာဂတံ-လာသော၊ ရူပဿ-၏၊ ဟေတုဘာဝံ-ဟိတ်၏အဖြစ်ကို၊ (ပဋိက္ခိပန္တော၌စပ်၊) နိယမေတွာ-ဝေဖြင့် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍၊ ပဋိက္ခိပန္တော-ပယ်တော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နဟေတု မေဝါတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝါ) အာဟ၊ [ဧဝ-ဟူသော နိယမနှင့်တကွ "နံ"ဟု ပယ်မြစ်ခြင်းကို "နိယမေတွာ ပဋိက္ခိပန္တော"ဟု ဆိုသည်။] ဣမိနာနယေန-ဖြင့်၊ သဗ္ဗပဒေသု-အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌၊ (အဟေတုကမေဝ, ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တမေဝ" အစရှိသောပုဒ်တို့၌၊) ပဋိက္ခေပနိဒ္ဒေသော-ပယ်ခြင်းအားဖြင့် အကျယ်ညွှန်ပြခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အပဋိက္ခေပနိဒ္ဒေသောစ-မပယ်ခြင်းအားဖြင့် အကျယ်ညွှန်ပြခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ["သပစ္စယမေဝ" စသည်၌ကား ပဋိသေဓ မပါသောကြောင့် "အပဋိက္ခေပနိဒ္ဒေသ" တည်း၊] ပန-အမှာစကားချပ်, ညွှန်ပြကိုဦးအုံ၊ သဗ္ဗပဒါနံ-တို့၏၊ (နဟေတု အစရှိသော ပုဒ်တို့၏၊) ဝစနတ္ထော-ကို၊ မာတိကာဝဏ္ဏနာယ-မာတိကာအဖွင့်၌၊ ဝုတ္တောယေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။

ပန-ကား၊ သပစ္စယမေဝါတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ-ကံဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ရုပ်သည်၊ ကမ္မပစ္စယမေဝ-ကံဟူသော အကြောင်းရှိသည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာဒီနံ-အာဟာရသမုဋ္ဌာန် အစရှိသော ရုပ်တို့သည်၊ အာဟာရာဒိပစ္စယာနေဝ-အာဟာရ အစရှိသော အကြောင်းရှိကုန်သည်သာ၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ရူပဿေဝ-၏သာ၊ (ရုပ်အတွက်သာ၊) ဝုတ္တစတုပစ္စယဝသေန-ဟောတော်မူအပ်သော ၄-ပါးသော အကြောင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အတ္ထော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [နာမ်တရားတို့အတွက်ကား အဝိဇ္ဇာ, တဏှာ, ဖဿ, ဝိညာဏ် ဟူသော အကြောင်းများလည်းရှိသေး၏၊ ဤနေရာ၌ ရုပ်ကိုပြသောကြောင့် "ရူပဿေဝ"ဟု ဆိုသည်။]

ရူပမေဝါတိ–ရူပမေဝ .ဟူသောပါဠိဖြင့်၊ ရူပိနောပေ၊ ဓမ္မာတိ–ဟူ၍၊ မာတိကာယ–၌၊ ဝုတ္တံ–ဟောတော်မူအပ်သော၊ အရူပိဘာဝံ–အရူပီ၏ အဖြစ်ကို၊ ပဋိက္ခိပတိ–ပယ်မြစ်တော်မူ၏။

[မာတိကာ၌ ပါခဲ့ပြီးသော ပုဒ်တို့ကို မဖွင့်ဘဲ ခုန်ကျော်၍, မာတိကာ၌ မပါခဲ့သော ပုဒ်တို့ကိုဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် "ဥပ္ပန္နံ" စသည်မိန့်။] ဥပ္ပန္နံ ဆဟိဝိညာဏေ ဟိတိ–ကား၊ ပစ္စုပ္ပန္နရူပမေဝ–ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ကိုသာ၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ–နှင့်သော၊ ဆဟိ–ဖြ–ပါ:သော ဝိညာဉ်တို့သည်၊ ဝေဒီတဗ္ဗံ–သိုထိုက်၏၊ ပန–ဆက်၊ နိယမော–သတ်မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော ဧဝသဒ္ဒါကို၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ–စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသော ပဉ္စဝိညာဉ်တို့ကို၊ သန္ဓာယ–၍၊ (မယာ) ဂဟိတော–ပြီ၊ ဟိ–မှန်၊ တာနိ–ထိုစက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသော ပဉ္စဝိညာဉ်တို့သည်၊ အတီတာနာဂတံ–အတိတ်ရုပ်, အနာဂတ်ရုပ်တို့ကို၊ နဝိဇာနန္တိ–မသိကြကုန်၊ မနောဝိညာဏံ ပန–သည်ကား၊ အတီတံပိ–အတိတ် ရုပ်ကိုလည်းကောင်း။ အနာဂတံပိ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဇာနာတိ–သိနိုင်၏၊ တံ–ထိုမနောဝိညာဉ်သည်၊ ဣမသ္မိံ ပဉ္စဝိညာဏသောတေ–ဤပဉ္စဝိညာဉ် အယဉ်၌၊ ပတိတ္တာ–ကျ၍၊ သောတ ပတိတမေဝ–ဒေသနာအယဉ်၌ကျသည်သာ၊ ဟုတ္တာ, ဂတံ–သွားပြီ။

ရူပမေဝါတိ၊ပေ၊ ပဋိက္ခိပတိ။ ။ဒုကမာတိကာ၌ "ရူပိနောမဟာ အရူပိနော ဓမ္မာ"ဟု ရှိ၏၊ ထိုရူပီနှင့် ဤရုပကဏ္ဍ၌လာသော ရူပ်ပုဒ်သည် အနက်တူ၏၊ ["ရူပ်–ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည်+ယသအတ္ထိတိ"ဟုချည်း ဝိဂ္ဂဟပြုရ၏၊] ထို့ကြောင့် ရူပမေဝ၌ ဧဝဖြင့် မာတိကာ၌ လာသော အရူပီအဖြစ်ကို ပယ်မြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ဥပ္ပန္နံ ဆဟိဝိညာဏေဟိ။ ။ဥပ္ပန္နသဒ္ဒါသည် "စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ"၌ ဖွင့်ခဲ့သည့်အတိုင်း ခဏတ္တယဂတဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန္နံ အနက်ကို ယူရသောကြောင့် "ပစ္စုပ္ပန္နံ"ဟု ဖွင့်သည်၊ ဥပ္ပန္နံအရ "ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရူပ, သဒ္ဒ ဂန္ဓ, ရသ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗနှင့် ရုပ်မမှတ်ကိုယူပါ"ဟူလို၊ ပါဠိတော်၌ "ဥပ္ပန္နံ"ဟုရှိ၍ ဧဝမပါဘဲလျက် ဧသသဒ္ဒါဖြင့်ဆိုခြင်းကိုကား စက္ခုဝိညာဉ်များကို ရည်ရွယ်၍ဆိုသည်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း, မနောဝိညာဉ်က အတိတ်အနာဂတ်ရုပ်ကိုလည်း သိသောကြောင့်တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ပိုင်းခြားသတ်မှတ်, ဆုံးဖြတ်ခြင်းအနက်ကို ဟောရာ၌ နိပုဗ္ဗ ယမှဓာတ်, ယဉ်ပစ္စည်းဖြင့် (ပါဠိ၌ အပစ္စည်းဖြင့်) "နိယမ"ဟု ပြီး၏၊ "နိယာမ ဓမ္မတာ" ဟူရာ၌ကား ဏပစ္စည်းဖြင့် "နိယာမ"ဟု ရှိရသည်။

တံ ဣမသ္မိံ၊ ပေ၊ ဂတံ။ ။အတိတ် အနာဂတ်ရုပ်ကိုသိပါလျက် အဘယ်ကြောင့် "ဥပ္ပန္နံ ဆဟိဝိညာဏေဟိ" ၌ မနောဝိညာဉ် ပါနေရပါသနည်း–ဟု မေးဖွယ်ရှိ၍ "တံ၊ပေ၊ဂတံ" ဟု မိန့်သည်၊ ထို မနောဝိညာဉ်ကား ပဉ္စဝိညာဉ် ဒေသနာအယဉ်၌ ပါဝင်သွားသောကြောင့် "ဆဟိဝိညာဏေဟိ" အရ၌ ပါဝင်နေ ရသည်။ [ပဉ္စဝိညာဉ် ဒေသနာအတွင်း၌ သွင်းယူတော်မူခြင်းကို "သောတပတိတ" ဟု ဆိုသည်။]

ပန-ကား၊ ဟုတ္တာ-အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး၍၊ အဘာဝဋ္ဌေန-မရှိခြင်းဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ (ပျက်စီးခြင်းဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊) အနိစ္စမေဝ-အနိစ္စသာတည်း၊ ဧရာယ-ဧရာသည်၊ အဘိဘဝိတဗ္ဗမမ္မကတ္တာ-လွှမ်းမိုးထိုက်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧရာဘိဘူတမေဝ-ဧရာသည် လွှမ်းမိုးအပ်သည်သာတည်း၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ယသ္မာ, ရူပကာယေ-ရူပကာယ၌၊ ဧရာ-သည်၊ ပါကဋာ-ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာပိ-ကြောင့်လည်း၊ ဧရာဘိဘူတ မေဝါတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

ဧဝံ၊ ပေ၊ သင်္ဂဟောတိဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဝိဓာသဒ္ဒေါ-ဝိဓာသဒ္ဒါသည်၊ မာနသဏ္ဌာနကောဋ္ဌာသေသု-မာနအနက်, သဏ္ဌာနအနက်, ကောဋ္ဌာသအနက်တို့၌၊ ဒိဿတိ-ထင်ရှား၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ အဟံ-သည်၊ သေယျော-သူ့ထက် မြတ်သူသည်၊ အသ္မိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိဓာ-မာနသည်၊ (ဟောတိ)၊ အဟံ-သည်၊ သဒိသော-သူနှင့်တန်းတူသူသည်၊ အသ္မိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိဓာ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ အာဒိသု-ဤသို့အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊ မာနော-သည်၊ ဝိဓာနာမ-မည်၏၊ ကထံဝိဓံ-ဂုဏ်အားဖြင့် အဘယ်သို့တည်ခြင်းရှိသကို၊ သီလဝန္တံ-သီလရှိသူဟူ၍၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကြကုန်သနည်း၊ ကထံဝိဓံ-ကို၊ ပညဝန္တံ-ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ-နှ်သနည်း၊ ဣတိ အာဒိသု-တို့၌၊ သဏ္ဌာနံ-ကောင်းစွာ တည်ခြင်းသည်၊ (ဝိဓာနာမ-မည်၏၊) ဟိ-မှန်၊ ကထံ ဝိဓန္တိပဒဿ-ဟူသောပုဒ်၏၊ ကထံ သဏ္ဌာနံ-ဂုဏ်အားဖြင့် အဘယ်သို့ ကောင်းစွာတည်ခြင်းရှိသကို၊ (သီလဝန္တန္တိ ဝဒန္တိ)၊ ဣတိအတ္ထော၊ ဧကဝိဓေန-တစ်ပါးသောအဖို့အားဖြင့်၊ ဉာဏဝတ္ထု-အမျိုးမျိုးသော သမ္မတ္တိတို့၏ တည်ရာဖြစ်သော ဉာဏ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဒုဝိဓေန-၂-ပါးသောအဖို့အားဖြင့်၊ ဉာဏဝတ္ထု-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ အာဒိသု-တို့၌၊ ကောဋ္ဌာသော-အဖို့အစုသည်၊ ဝိဓာနာမ-မည်၏၊

မာနော ဝိဓာ။　။ဝိဗျတိ-သူတစ်ပါးကို ထိုးဆွတတ်၏၊ ဣတိ ဝိဓာ၊ ဝိဓောတ်၊ ဝိဗျနအနက်ဟော, အပစ္စည်း၊ မာနသည် သူတစ်ပါးကို ထိုးဆွတတ်သောကြောင့် ဝိဓာမည်၏။

သဏ္ဌာနံ။　။"ဝိဓီယတေ-ပြုစီမံအပ်၏၊ ဣတိ ဝိဓော"ဟု ကြံ၍ ပြုစီမံအပ်သော ကောင်းစွာ တည်ခြင်းကို "ဝိဓာ"ဟု ခေါ်သည်၊ "ကထံ+ဝိဓာ ယသ္သာတိ ကထံ ဝိဓော-ဂုဏ်အားဖြင့် အဘယ်သို့ ကောင်းစွာတည်ခြင်း ရှိသနည်း"၊ [သဏ္ဌာနံ-ပုံသဏ္ဌာန်"ဟု အနက်မဆိုဘဲ "ကောင်းစွာတည်ခြင်း"ဟု ဆိုရသည်၊ ကထံ ဝိဓန္တိ-ဂုဏောဟိ ကထံ သဏ္ဌာတိ၊ ဋီကာ။]

ကောဋ္ဌာသော ဝိဓာ။　။"ဝိဗျတော-ဝေဖန်အပ်၏၊ ဝါ-ကွဲပြားစေ၏၊ ဣတိ ဝိဓာ"ဟု ပြုလျှင် ကောဋ္ဌာသအနက်ကိုဟောစေ၏၊ "ဝိဓ-ဝိဘာဂေ"ဟု ဓာတ်ကျမ်းရှိသည်၊ ဉာဏဝတ္ထုကို "ဉာဏမေဝ ဉာဏဝတ္ထု"ဟု ဋီကာဖွင့်သည်မှာ ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ကို ပြသော အဖွင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဉာဏဝိဘင်း အဌကထာ၌ "ဉာဏဌ+တံ+ဝတ္ထု ဧ နာနပ္ပကာရာနံ သမ္မတ္တိနံတိ ဉာဏဝတ္ထု"ဟု

ဣရိယာပိ-ဤကေဝိခေနေ ရူပသင်္ခေါဟာရသော ပါဠိဒ္ဒွိလည်း၊ ကောဋ္ဌာသေါ၀-ကောဋ္ဌာသ အနက်ကိုသာ၊ အဓိပ္ပေတောဟု။

သင်္ခါသဒ္ဒေါပိ-သည်လည်း၊ သဇာတိ၊ပေ၊ ၀ယေန-သဇာတိသင်္ခါ, သဇ္ဇာတိသင်္ခါ, ကြိယာသင်္ခါ, ဂဏနသင်္ခါတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ စတုဗိဓော-၄-ပါးအပြားရှိ၏၊ တတ္ထ-ထိ ၄-ပါးတို့တွင်၊ သဗ္ဗေ-နံသော၊ ခတ္တိယာ-ခတ္တိယတို့သည်၊ (ခတ္တိယဇာတ်ရှိသူတို့သည်၊) အာဂစ္ဆန္တု-လာကြကုန်လော၊ သဗ္ဗေ-နံသော၊ ဗြာဟ္မဏာ-ဗြာဟ္မဏတို့သည်၊ (ပုဏ္ဏားဇာတ်ရှိသူတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု)၊ သဗ္ဗေ, ဝေဿာ-ဝေဿတို့သည်၊ (ဝေဿဇာတ်ရှိသူတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု၊) သဗ္ဗေ, သုဒ္ဒါ-သုဒ္ဒတို့သည်၊ (သုဒ္ဒဇာတ်ရှိသူတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု၊) အာ၀ုသော ဝိသာခ-ဒါယကာ ဝိသာခ၊ ယာစ သမ္မာ၀ါစာ-အကြင် သမ္မာ၀ါစာသည်လည်းကောင်း၊ ယောစ သမ္မာကမ္မန္တော-သည်လည်းကောင်း၊ ယောစ သမ္မာအာဇီ၀ေါ-သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ ဣမေ ဓမ္မာ-ဤတရားတို့ကို၊ သီလက္ခန္ဓေ-သီလဂုဏ်ကျေးဇူး၌၊ သင်္ဂဟိတာ-သွင်းယူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ, အယံ-ဤသင်္ခါသည်၊ သဇာတိသင်္ခါဟော နာမ-သဇာတိသင်္ခါမည်၏၊ ၀ါ-တူသောဇာတ်အားဖြင့် ပေါင်းမှုယူခြင်းမည်၏၊

တိုက်ရိုက်ဖွင့်ပြထားသည်၊ အနုဋ္ဌကား "ဉာဏသ ၀ါ ဥတ္တရသ ပုရိမဉာဏ် ၀တ္ထု ကာရဏန္တိ ဉာဏ၀တ္ထု-နောက်နောက်ဉာဏ်၏ တည်ရာ အကြောင်းဖြစ်သော ရှေးရှေးဉာဏ်"ဟု ဆင်္ခေပတပ္ပရိသိ တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏။

သင်္ခါသဒ္ဒေါပိ။ ။ပိဖြင့် ဝိဓာ သဒ္ဒါကို ပေါင်း၊ ဝိဓာသဒ္ဒါသည် အမျိုးမျိုး အနက်ရှိသကဲ့သို့ သင်္ခါသဒ္ဒါလည်း အမျိုးမျိုးအနက်ရှိသည်-ဟူလို၊ သို့သော် သင်္ခါ သဒ္ဒါ၏ မူလ အနက်မှာ ပေါင်းမှုယူခြင်း, တစ်ပေါင်းတည်းယူခြင်း, သိမ်းယူခြင်း အနက်သာတည်း၊ သိမ်းယူကြောင်းက အများအပြားရှိသောကြောင့် သင်္ခါသဒ္ဒါလည်း ၄-ပါး အပြားရှိသည်ဟု ဆိုရသည်။

ဝေဿာ သုဒ္ဒါ။ ။ဝေဿာကို "သူကြွယ်မျိုး"ဟုပေးကြ၏၊ ပါဠိတော်၌ "ဝိသုံ ကမ္မန္တေ ပယောဇေန္တိ"ဟု ရှိရကား လယ်ယာလုပ်ခြင်း, နွားမွေးခြင်း, ကုန်သွယ်ခြင်း စသည်ဖြင့် အသီးသီး အလုပ်ရှိသူများကို "ဝေဿ"ဟု ခေါ်သည်၊ သုဒ္ဒကိုလည်း "သူဆင်းရဲ"ဟုပေးကြ၏၊ "လဟုံ လဟုံ လုဒ္ဓဘာ၀ं ဂစ္ဆန္တိ"ဟု ပါဠိတော် ရှိသောကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာအားဖြင့် မဆင်းရဲစေကာမူ မုဆိုး တံငါ စသော အလုပ်တို့ဖြင့် ကြမ်းကြုတ်သူများကို "သုဒ္ဒ"ဟုခေါ်သည်၊ [သု+ဒါ ဟု ပုဒ်ခွဲ၍ သုနိပါတ်သည် လဟုံ အနက်ဟော ဒါဓာတ်ကား "လုဒ္ဓဂမန" အနက်ဟောတည်းဟု ကြံပါ။]

သဇာတိသင်္ခါဟော။ ။သမာနဇာတိနံ+သင်္ခါဟော သဇာတိသင်္ခါဟော၊ (တစ်နည်း) သမာနဇာတိယာ+သင်္ခါတော၊ သဇာတိ သင်္ခါတော၊ [အနက်ကို ဋီကာနိဿယ ကြည့်ပါ၊ သမာနကိုသပြု၊ အနုဋ္ဌကား သသဒ္ဒါသည်ပင် သမာန အနက်ရှိ၏ဟု ဆိုသည်၊] "သဗ္ဗေ ခတ္တိယာ၊ ပေ၊ အာဂစ္ဆန္တု" သည် ခတ္တိယ, ဗြာဟ္မဏ, ဝေဿ, သုဒ္ဒ ဟူသော ဇာတ်အားဖြင့်

ဝါ–တူသောဇာတ်ရှိသောသောရားတို့ကို ပေါင်း၍ ယူခြင်းမည်၏၊ ဟိ–မှန်၊ ဧကဇာတိကာ–တူသောဇာတ်ရှိသော ခတ္တိယ စသူတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တဋ္ဌာနေဝိယ–ဆိုအပ်ရာဌာနဌ်ကဲ့သို့၊ ဣဓ–ဤသဗ္ဗေ ခတ္တိယာအစရှိသော ပါဠိရပ်ဌ်၊ သဗ္ဗေ–အလုံးစုံသော ခတ္တိယ စသူတို့သည်၊ ဝါ–အလုံးစုံသောတရားတို့သည်၊ ဇာတိယာ–ဇာတ်အားဖြင့်၊ ဧကသင်္ဂဟံ–တစ်ပေါင်းတည်း သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂတာ–ရောက်ကုန်ပြီ။

သဗ္ဗေ–နှ်သော၊ ကောသလကာ–ကောသလတိုင်းသားတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု၊ သဗ္ဗေ–နှ်သော၊ မာဂဓကာ– မဂဓတိုင်းသားတို့သည်၊ (အာဂစ္ဆန္တု) သဗ္ဗေ, ဘာရကစ္ဆကာ–ဘာရကစ္ဆ ရွာသားတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု၊ အာဝုသော ဝိသာခ, ယောစ သမ္မဝါယာမော–သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ယောစ သမ္မာသမာဓိ–သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ ဣမေ ဓမ္မာ–တို့ကို၊ သမာဓိကွန္ဒေ–သမာဓိဂုဏ်ကျေးဇူးဌ်၊ သင်္ဂဟိတာ–နှ်ပြီ၊ ဣတိ အယံ–သည်၊ သဒ္ဓါတိသင်္ဂဟောနာမ–မည်၏၊ ဝါ–ကောင်းစွာ ဖြစ်ရာ အရပ်, ကောင်းစွာဖြစ်ရာ စိတ္တုပ္ပါဒ်အားဖြင့် သိမ်းယူခြင်းမည်၏၊ ဟိ–မှန်၊ ဧကဋ္ဌာနေ–တစ်ခုတည်းသောအရပ်ဌ်၊ ဓာတာ–ပေါက်ဖွားသူတို့သည်၊ သံဝုဒ္ဓါ–ကြီးပွားသူတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တဋ္ဌာနေဝိယ–ဌ်ကဲ့သို့၊ ဣဓ–ဤသဗ္ဗေ ကောသလကာ အစရှိသော ပါဠိရပ်ဌ်၊ သဗ္ဗေ–အလုံးစုံသော လူ, အလုံးစုံသောတရားတို့သည်၊ သဒ္ဓါတိဋ္ဌာန နိဝုတ္ထောကာသဝသေန–ကောင်းစွာ ပေါက်ဖွားရာဌာန, နေရာအရပ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဧကသင်္ဂဟံ–သို့၊ ဂတာ–ကုန်ပြီ။

သဗ္ဗေ–နှ်သော၊ ဟတ္ထာရောဟာ–ဆင်စီးသူရဲကောင်းတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု၊ သဗ္ဗေ, အဿရောဟာ–မြင်းစီးသူရဲကောင်းတို့သည်၊ (အာဂစ္ဆန္တု)၊ သဗ္ဗေ, ရထိကာ–ရထားစီးသူရဲကောင်းတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု၊အာဝုသော ဝိသာခ၊ ယာစ သမ္မာဒိဋ္ဌိ–သည်

"သဗ္ဗေ ခတ္တိယာ–ခတ္တိယဇာတ်ရှိသူအားလုံး"ဟု သိမ်းကျုံးပုံကိုပြသော လောကိဉဒါဟရဏ်တည်း၊ "ယာစ၊ ပေ၊ သီလကွန္ဒေ သင်္ဂဟိတာ"ကား သမ္မာဝါစာ စသော ဝိရတိ ၃–ပါးလုံး၏ သီလဇာတ် (သီလသဘော) ရှိသောကြောင့် သီလဂုဏ်ကျေးဇူးဌ် သိမ်းကျုံးပုံကိုပြသော သာသနာတော် ဉဒါဟရဏ်တည်း။ [ထိုပါဠိမှာ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ, ဓမ္မဒိန္နာသုတ် ပါဠိတော်တည်း။]

သဒ္ဓါတိသင်္ဂဟ။ ။"သဒ္ဓါယန္တီ ဇတ္ထာတိ သဒ္ဓါတိ" ဟူသော ဋီကာဝိဂ္ဂဟနှင့်အညီ ပေါက်ဖွားရာဒေသ, ဖြစ်ပေါ်ရာ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို "သဒ္ဓါတိ"ဟု ခေါ်၏၊ ထိုသဒ္ဓါတိဒေသ စိတ္တုပ္ပါဒ်အားဖြင့် သဘောတူသောကြောင့် တစ်ပေါင်းတည်းသိမ်းယူ ခြင်းသည် "သဒ္ဓါတိယာ+သင်္ဂဟော"အရ "သဒ္ဓါတိသင်္ဂဟ"မည်၏၊ "သဗ္ဗေ ကောသလကာ" စသည်သည် လောကိဉဒါဟရဏ်, ယောစာဝုသော" စသည်ကား သာသနာ့ဉဒါဟရဏ်တည်း၊ သတိ, ဝိရိယတို့သည် သမာဓိဖြစ်ရာ စိတ္တုပ္ပါဒ်ဌ် အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုလျက် ဖြစ်ကြရကား သဒ္ဓါတိဒေသအားဖြင့် သမာဓိကွန္ဒဌ် သွင်းယူရသည်။

လည်းကောင်း၊ ယောစ သမ္ဘာသ၎ကိ်ပ္ပေါ-သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ ဣမေ ဓမ္မာ-တို့ကို၊ ပညာကွန်ဒေ-ပညာဂုဏ်ကျေးဇူး၌၊ သင်္ဂဟိတာ-နှံ့ပြီ၊ ဣတိ အယံ-သည်၊ ကြိယာသင်္ဂဟောနာမ-မည်၏၊ ဝါ-ပြုအပ်သော ကိစ္စအားဖြင့် သွင်းယူခြင်း မည်၏၊ ဟိ-မှန်၊ သဗ္ဗေဝ-နှံ့သော၊ ဧတေ-ဤလူ, ဤ တရားတို့သည်၊ အတ္ထနော-၏၊ ကြိယာကရဏေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုခြင်းအားဖြင့်၊ ဧကသင်္ဂဟံ-သို့၊ ဂတာ-ကုန်ပြီ။

စက္ခာယတနံ-စက္ခာယတနသည်၊ ကတမံ ခန္ဓဂဏန်-အဘယ်ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့၊ ဝါ-အဘယ်ခန္ဓာ၌ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်သနည်း၊ စက္ခာယတနံ-သည်၊ ရူပက္ခန္ဓဂဏန်-သို့၊ ဟဒ္ဓိ ဂစ္ဆတိ-အကယ်၍ရောက်အုံ့၊ တေန-ထိုသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်၊ ရေ-ဟယ် ပရဝါဒီ၊ စက္ခာယတနံ၊ပေ၊ သင်္ဂဟိတန္တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တမ္ဗေ (ဝတ္တမ္ဗံ) ဝတ-စင်စစ်ကောန်, အမှန်အတိုင်းဆိုထိုက်၏၊ အယံ-ဤသင်္ဂဟံသည်၊ ဂဏနသင်္ဂဟောနာမ-မည်၏၊ ဝါ-တပေါင်းတည်း ရေတွက်ခြင်းအားဖြင့် သိမ်းယူခြင်းမည်၏၊ အယံ-ဤ ဂဏနသင်္ဂဟကို၊ ဣဓ-ဤ ကော်ဝိဒေန ရူပသင်္ဂဟော ဟူသော ပါဠိ၌၊ အဓိပ္ပေတော၊ ဟိ-မှန်၊ ကေကောဌာသေန-တစ်ခုသောအဖို့အစုဖြင့်၊ ရူပဂဏနာ-ရုပ်တို့ကို ပေါင်းယူရေတွက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိအယံ-ဤသည်ကား၊ ဇဋ္ဌ-ဤကော်ဝိဒေန ရူပသင်္ဂဟော ဟူသော ပါဠိ၌၊ အဋ္ဌော-တည်း၊ သဗ္ဗဋ္ဌ-အလုံးစုံသော ဒုဝိဒေန ရူပသင်္ဂဟော အစရှိသော ပါဠိတို့၌လည်း၊ ဩ-သည်၊ နယော-တည်း။

ကြိယာ သင်္ဂဟ။ ။မိမိ၏ ကိစ္စကိုပြုခြင်းအားဖြင့် တူသောကြောင့် တစ်ပေါင်းတည်းသိမ်းယူခြင်းသည် ကြိယာသင်္ဂဟမည်၏၊ "သဗ္ဗေ ဟတ္ထာရောဟာ" စသည်သည် ဆင်စီးအလုပ်ကိုလုပ်ခြင်းစသည်အားဖြင့် သဘောတူ၍ သိမ်းယူရုံကိုပြုသော လောကီ ဥဒါဟရဏ်တည်း၊ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိသည် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းရှိသကဲ့သို့, သမ္ဘာသင်္ကပ္ပလည်း အပွန်နာသို့ရောက်သောအခါ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ဤသို့ကိစ္စအားဖြင့် တူသောကြောင့် ပညာကွန်ဒွာ၌ ယူပုံကိုပြုသော သာသနာ့ ဥဒါဟရဏ်တည်း။

ဂဏနသင်္ဂဟ။ ။"ဂဏန"ဟူရာ၌ ၁-၂ စသော ဂဏန်းကို ဆိုလိုရင်းမဟုတ်၊ စက္ခာယတနကို ရူပက္ခန္ဓာ၌ ပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်းကဲ့သို့ ပေါင်း၍ရေတွက်ခြင်းကို "ဂဏန" ဟု ဆိုလိုသည်၊ "သဗ္ဗံ ရူပံ နဟေတု"ဟူရာ၌လည်း ရုပ်ဟူသမျှကို "နဟေတု" အရ၌ တစ်ပေါင်းတည်းပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်းတည်း၊ "ဂဏနာယ-ပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်းအားဖြင့်+သင်္ဂဟော-သိမ်းယူခြင်းတည်း။ ဂဏနသင်္ဂဟော-ခြင်း။ [ဓာတုကထာ၌လည်း "စက္ခာယတနံ-ကို၊ ဧတေန ခန္ဓေန-ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတော-သိမ်းယူအပ်၏"ဟု ပေးပါ။]

ဒုကနိဒ္ဒေသ အဖွင့်

ဣဒါနိ–ဧကဝိသေဿကာ ပြပြီးရာ, ယခုအခါ၌၊ ဒုဝိသေဿကာ ဒုဝိဝိသေဿကာ အစရှိသည်တို့၌၊ အတ္ထိ၊ပေ၊နောပါဒါတိ–ဟူ၍၊ ဧဝံ–သို့၊ ဘေဒသဗ္ဗာဝ တော–အကွဲအပြားအားလုံး၏ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပုဗ္ဗာ ပုဗ္ဗဂၢမ်–ပုဗ္ဗာရှေ့သွား ရှိသော၊ ပဒဘာဝေန–ပဒဘာဝနှင့်ကို၊ ဒဿေန္တော (ဟုတ္တာ) ကတမံ တံ၊ပေ၊ အာဒိ–ကို၊ (ဘဂဝါ)အာဟ၊ တတ္ထ–ထို ကတမံ တံ ရူပံ ဥပါဒါ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဥပါဒိယတိ–စွဲမြဲစွာယူတတ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ ဥပါဒါ–မည်၏၊ မဟာဘူတာနိ–တို့ကို၊ ဂဟေတ္တာ–ယူ၍၊ [အာဒိ ယတိ၏အနက်၊] အမုဉ္စိတ္တာ–မလွှတ်မူ၍၊ [ဥပ၏အဓိပ္ပာယ်၊] တာနိ–ထိုမဟာဘုတ်တို့ကို၊ နိဿာယ–မှီ၍၊ ပဝတ္တတိ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဣဒါနိ–၌၊ တံ ပဘေဒံ–ထို ဥပါဒါရုပ်အပြားကို၊ ဒဿေန္တော၊ (ဟုတ္တာ) စက္ခာယတနန္တိ အာဒိ–ကို၊ (ဘဂဝါ) အာဟ၊ ဧဝံ–လျှင်၊ ဥပါဒါရူပံ–ကို၊ သခေါ်ပတော–အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ဥဒ္ဒိသိတ္တာ–သရုပ်အရ, ထုတ်ပြပြီး၍၊ ပုန, တဒေဝ–ထိုဥပါဒါရုပ်ကိုပင်၊ ဝိတ္ထာရတော–အကျယ်အားဖြင့်၊ နိဒ္ဒိသန္တော–ညွှန်ပြတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) ကတမံ၊ ပေ၊ အာဒိ–ကို၊ (ဘဂဝါ) အာဟ။

တတ္ထ–ထို ကတမံ တံ ရူပံ စက္ခာယတနံ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ စက္ခု–သည်၊ မံသစက္ခု–မံသစက္ခုလည်းကောင်း၊ ပညာစက္ခု–လည်းကောင်း၊ (ဣတိ–သို့၊) ဒုဝိဓံ–၂–ပါးအပြားရှိ၏၊ ဧတေသု–ဤ ၂–ပါးတို့တွင်၊ ပညာစက္ခု–သည်၊ ဗုဒ္ဓစက္ခု–ဗုဒ္ဓစက္ခုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဓမ္မစက္ခု–လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ ပဉ္စဝိဓံ–၅–ပါးအပြားရှိ၏၊ တတ္ထ–ထို ၅–ပါးတို့တွင်၊ ဘိက္ခဝေ, အဟံ–သည်၊ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ–ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ်, အာသယာနုသယဉာဏ်ဟူသော ဗုဒ္ဓစက္ခုတော်ဖြင့်၊ လောကံ–သတ္တလောကကို၊ ဝေါလောကေန္တော–ကြည့်တော်မူလသော်၊ အပ္ပရဇက္ခေ–ပညာမျက်စိ၌ နည်းသော ရာဂ ဒေါသ မောဟမြူရှိကုန်သော၊ သတ္တေ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒုဝိညာပယေ–သစ္စာ ၄–ပါးတရားတို့ကို ခဲယဉ်းသဖြင့် သိစေထိုက်ကုန်သော၊ (သတ္တေ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊) အဒ္ဒသံ–မြင်တော်မူရပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ (အာဂတံ–သော၊) ဣဒံ–ဤစက္ခုသည်၊ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာမ–မည်၏။

သဗ္ဗညုတညာဏံ–ကို၊ သမန္တ စက္ခု–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဣတိ–သို့၊ (အာဂတံ) ဣဒံ–ဤစက္ခုသည်၊ သမန္တ စက္ခုနာမ–မည်၏၊ [သမန္တ တော–ကြွင်းမဲ့ဉဿုံ, အလုံးစုံ အားဖြင့်+စက္ခတိ–သစ်တ, အသစ်တတရားတို့ကို သိမြင်တတ်၏၊ ဣတိသမန္တ စက္ခု၊]

၊ဗုဒ္ဓစက္ခု။ ။ဤပညာစက္ခုကို ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, သာဝကတို့ မရနိုင်၊ ဘုရားရှင်သာ ရနိုင်သည်၊ ဋီကာ၌ "ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တဉာဏ်"ကို ဗုဒ္ဓစက္ခုဟုဆို၏၊ သဗ္ဗာယတန သံယုတ် အဋ္ဌကထာ အနိစ္စဝဂ်, အဗ္ဗတ္တာနိစ္စသုတ်၌ အာသယာနုသယဉာဏ်ကိုလည်း "ဗုဒ္ဓစက္ခု"ဟု ပွင့်ထားသည်။

စက္ခု-ဉာဏ်စက္ခုသည်၊ [နိဂ္ဂဟိတ်ကား ဝါစာသိလိဋ္ဌ၊] ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ဉာဏ်-ဉာဏ်သည်၊ ဥဒပါဒိ၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဂတ်-သော၊) ဣဒံ-သည်၊ ဉာဏ စက္ခုနာမ-မည်၏၊ ဘိက္ခဝေ, အဟံ-သည်၊ ဒိဗ္ဗေန-နတ်၌ဖြစ်သော ပသာဒစက္ခု နှင့်တူသော၊ ဝိသုဒ္ဓေန-အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော၊ စက္ခုနာ-ဉာဏ်စက္ခု ဖြင့်၊ အဒ္ဒသံ-မြင်တော်မူရပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဂတ်) ဣဒံ-သည်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာမ-မည်၏၊ [ဒိဗ္ဗစက္ခု၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ခန်း၌ ရှုပါ၊] တသ္မိံ ယေဝါသနေ-ထိုနေရာ၌ပင်၊ ဝိရဇံ-အပါယဂမနီယဖြစ်သော ရာဂ ဒေါသ မောဟ မြူမှုကင်းသော၊ ဝိတမလံ-ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဟူသော အညစ်အကြေးမှကင်းသော၊ ဓမ္မစက္ခု-ဓမ္မစက္ခုသည်၊ ဥဒပါဒိ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဂတ်) ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂတ္တယ သခ်ါတ်-အောက်မဂ် ၃-ပါးအပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ ဣဒံ ဉာဏ်-သည်၊ ဓမ္မစက္ခုနာ-မည်၏။

မံသစက္ခု-သည်လည်း၊ [ပိဖြင့် ပညာစက္ခုကိုပေါင်း၊] ပသာဒစက္ခု-လည်းကောင်း၊ သသမ္ဘာရစက္ခု-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒုဝိဓံ-သည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထို ၂-ပါးတို့တွင်၊ အက္ခိကူပကေ-မျက်တွင်း၌၊ ပတိဋ္ဌိတော-တည်သော၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ အက္ခိကူပကဋ္ဌိကေန-မျက်တွင်း၏ အရိုးဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-၌၊ ဘမုကဋ္ဌိကေန-မျက်ခုံးရိုးဖြင့်လည်ကောင်း၊ ဥဘတော-ဘေး ၂-ဘက်၌၊ အက္ခိ ကူဋ္ဌေဟိ-မျက်ထောင့်စွန်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ မတ္ထလုဂေ်နေ-

---

ဉာဏစက္ခု။ ။"စက္ခုံဉဒပါဒိ"စသော ပါဠိတော်သည် ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌လာသော ပါဠိတော်တည်း၊ သစ္စာတစ်ပါးလျှင် သစ္စဉာဏ်, ကိစ္စဉာဏ်, ကတဉာဏ် ဟု ၃-ပါးစီရှိ၏၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်ဟူသည်ကား "တဏှာကြောင့်ထား, တေဘူမက တရားသည် ဒုက္ခသစ္စာတည်း" ဟု သိသောဉာဏ်တည်း၊ ထို ဒုက္ခသစ္စာကို ပရိညေယျ(ပိုင်းခြားမှတ်သိထိုက်သော) ကိစ္စရှိ၏ဟု သိသောဉာဏ်သည် ကိစ္စဉာဏ်မည်၏၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာကို ပရိညာတ ပိုင်းခြားမှတ်သိခြင်းကိစ္စကို ပြုအပ်ပြီဟု သိသောဉာဏ်သည် ကတဉာဏ်မည်၏၊ ဤနည်းအားဖြင့် နောက်နောက် သစ္စာ တို့၌လည်း ဉာဏ် ၃-ပါးစီရှိပုံကို စမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ် ပါဠိတော်ကိုကြည့်၍ သိပါ။

ဓမ္မစက္ခု။ ။"စတုသစ္စ ဓမ္မဒဿနံ ဓမ္မစက္ခု"ဟု သော ဋီကာနှင့်အညီ "ဓမ္မေ-သစ္စာ ၄-ပါးတရားတို့ကို၊ စက္ခတိ-သိမြင်တတ်၏၊ ဣတိ ဓမ္မစက္ခု၊ (တစ်နည်း) ဓမ္မေ-အောက်မဂ် ၃-ပါးတရားတို့၌၊ ဝါ-တွင်၊ စက္ခု-တစ်ပါး အပါအဝင်ဖြစ်သော စက္ခုတည်း၊ ဓမ္မစက္ခု-အောက်မဂ် ၃-ပါးတရားတို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင်ဖြစ်သော စက္ခု" ဤသို့လည်း အခြားနေရာ၌ ဝေနေတွ ဖွင့်ကြ သည်။

သသမ္ဘာရစက္ခု။ ။သမ္ဘာရိယတိ ဧကေဟိတိ သမ္ဘာရာ (အဝုတ္တကတ္တုသာဓန) ပသာဒစက္ခုကို ဝိုင်းဝန်း၍ ဆောင်တတ်ကြသောကြောင့် မျက်လုံး၏အသားဆိုင် တွင် ပါဝင်သော ရုပ်ကာလပ်စုကို "သမ္ဘာရ"ဟုခေါ်၏၊ ထိုသမ္ဘာရတို့နှင့် တကွဖြစ် သော အသားဆိုင်မျက်လုံးကို "သသမ္ဘာရစက္ခု"ဟု ခေါ်သည်။

ဦးနှောက်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓါ-အပဋ္ဌ၊ အက္ခီလောမေဟိ-မျက်တောင်မွေးတို့ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္နော-ပိုင်းခြားအပ်သော၊ ယော အယံ မံသ ပိဏ္ဍော-အကြင် အသားဆိုင်သည်၊ သခေါ်ပတော-အကျဉ်းအားဖြင့်၊ စတသော-နှစ်သော၊ ဓာတုယော-တို့လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏော-အဆင်းလည်းကောင်း၊ ဂန္ဓော-လည်းကောင်း၊ ရသော-အရသာလည်းကောင်း၊ သြဇာ-သြဇာလည်းကောင်း၊ သမ္ဘာဝေါ-သုက်လည်းကောင်း၊ သဏ္ဌာနံ-ပုံသဏ္ဌာန်လည်းကောင်း၊ ဧဝိတံ-ဧဝိတရုပ်လည်းကောင်း၊ ဘာဝေါ-ဘာဝရုပ်လည်းကောင်း၊ ကာယပသာဒေါ-ကာယပသာဒလည်းကောင်း၊ စက္ခုပသာဒေါ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စုဒ္ဒသသမ္ဘာရော-၁၄-ပါးသော အဆောက်အဦး ရှိ၏ ။

ဝိတ္ထာရတော-အားဖြင့်၊ စတသော-နှစ်သော၊ ဓာတုယော-တို့လည်းကောင်း၊ တံ သန္နိဿိတ၊ပေ၊ သမ္ဘဝါ-ထိုဓာတ်ကြီး ၄-ပါးကို မှီသော အဆင်းအနံ့ အရသာ သြဇာ, ပုံသဏ္ဌာန် သုက်ဟူကုန်သော၊ ဆ-ဖ-ပါးသော ရုပ်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမာနိ ဒသ-ဤ ၁၀-ပါးတို့သည်၊ စတုသမုဋ္ဌာနိကတ္တာ-ကံ, စိတ်, ဥတု, အာဟာရအားဖြင့် ၄-ပါးသော အကြောင်းရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စတ္တာလီသ-၄၀-သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧဝိတံ-ဧဝိတရုပ်လည်းကောင်း၊ ဘာဝေါ-ဘာဝ

သမ္ဘဝေါ။ ။သမ္ဘဝတိ ဧတေနာတိ သမ္ဘဝေါ-သနေ့၏ ဖြစ်ကြောင်းသုက်၊ ထိုသုက်သည် အာပေါဓာတ်တည်း၊ [သမ္ဘဝေါတိ အာပေါဓာတုမေဝ သမ္ဘဝ သမ္ဘူတ မာဟ၊ ဋီကာ၊] အာပေါ ဓာတ်ဟုဆိုသော်လည်း အာပေါဓာတ်ချည်းမက တွဲဖက်ဖြစ်သော ဓာတ်ကြီး ၃-ပါးနှင့် ဝဏ္ဏ ဂန္ဓ ရသ သြဇာတို့လည်း ပါသေး၏၊ အာပေါဓာတ်၏ သတ္တိက လွန်ကဲသောကြောင့် အာပေါ ဓာတ်ဟု ဆိုသည်။

သဏ္ဌာနံ။ ။လူတို့က အလုံးအပြားစသော ပုံသဏ္ဌာန်ကိုမြင်နေရ၏-ဟု ထင်မှတ်ကြ၏၊ ထိုသို့ထင်မှတ်လောက်အောင် "သံ (သမ္ပိဏ္ဍေတွာ)-ပေါင်း၍+ဌာတိ-တည်တတ်၏၊ ဣတိ သဏ္ဌာနံ" ဟု ပြု၊ ထိုသဏ္ဌာန်ကို "သဏ္ဌာနန္တိ-ဝဏ္ဏာယတနမေဝ ပရိမဏ္ဍလာဒိသဏ္ဌာနဘူတံ"ဟု ဋီကာဖွင့်၏၊ အလုံးအဝိုင်းစသော သဏ္ဌာန်အားဖြင့် တည်နေသော ရုပ်ကလာပ်အများ၏ အဆင်း များကို သဏ္ဌာန်ခေါ်သည်-ဟူလို။

မေးဖွယ်။ ။"အာပေါဓာတ်ကို သမ္ဘဝ, အဆင်းကိုသဏ္ဌာန်ဟုဆိုလျှင် အဘယ့်ကြောင့် အာပေါဓာတ်နှင့် ဝဏ္ဏရုပ်တို့မှ သီးခြားခွဲ၍ "သမ္ဘဝ, သဏ္ဌာန"ဟု ဆိုရပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား ထိုသမ္ဘဝ, ထိုသဏ္ဌာန အခြင်းအရာ အားဖြင့်ဖြစ်သော အာပေါဓာတ်, ဝဏ္ဏာယတန သည်လည်းကောင်း, ထိုသမ္ဘဝ သဏ္ဌာန အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်သော အာပေါဓာတ်, ဝဏ္ဏာယတနသည်လည်း ကောင်း, မံသပိဏ္ဍ (စက္ခုအသားဆိုင်)တွင် ပါဝင်သောကြောင့် သမ္ဘဝ သဏ္ဌာန ကို သီးခြားခွဲ၍ ဆိုရပါသည်၊ [တေသံ ပန ဝိသုံ ဝစန၊ပေ၊ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ဋီကာ။]

စုဒ္ဒသသမ္ဘာရော။ ။ရှေးစာအုပ်များ၌ "သမ္ဘာရ"ဟု တွေ့ရ၏၊ "မံသ ပိဏ္ဍော"နှင့် အရတူသောကြောင့် "သမ္ဘာရော"ဟု ရှိပါစေ၊ "စုဒ္ဒသ+သမ္ဘာရ ယသ္သတိ စုဒ္ဒသသမ္ဘာရော၊ စတုစတ္တာလီသ သမ္ဘာရောဒ္ဓလည်း နည်းတူ။

ရုပ်လည်းကောင်း၊ ကာယပသာဒေါ-လည်းကောင်း၊ စက္ခုပသာဒေါ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရိ-၄-ပါးသော ရုပ်တို့သည်၊ ဧကန္တ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနေဝ-ဧကန် ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ရုပ်တို့ချည်းသာ၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-သို့၊ စတုစတ္တာလီသာယ-သော၊ ဣမေသံ ရူပါနံ-တို့၏၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ စတုစတ္တာလီသ သမ္ဘာရော-၄၄-ပါးသော အဆောက်အဦရှိ၏။

ယံ-ယင်းအသားဆိုင်ကို၊ လောကော-လူအပေါင်းသည်၊ သေတံ-ဖြူသော၊ စက္ခု-စက္ခုပသာဒတည်း၊ [နီဂ္ဂဟိတ်ကား ဝါစာသိလိဋ္ဌ၊] ပုထုလ်-ပြားသော၊ (စက္ခု-တည်း၊) ဝိသဋံ-ပြန့်သော၊ (စက္ခု-တည်း၊) ဝိတ္ထိဏ္ဏံ-ကျယ်ပြန့်သော၊ စက္ခု- တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ သဠာယတနဿ-အမှတ်ပြု၍ သိလသော်၊ စက္ခု-စက္ခုပသာဒကို၊ နု သဠာယာတိ-ကောင်းစွာမသိနိုင်၊ ဝတ္ထု-စက္ခုပသာဒ၏ မိုရာဝတ္ထုကို၊ စက္ခုတော-စက္ခုဟူ၍၊ သဠာယာတိ-အမှတ်ပြု၍သိ၏၊ (မှတ်ထင်၏)၊ [ပကတိ မျက်လုံးဖြစ်သော အသားဆိုင်ကိုသာ စက္ခုဟု လူတို့က သိကြ၏၊ စက္ခုပသာဒ ကိုကား မသိကြ-ဟူလို။] သော မံသ ပိဏ္ဍော-သည်၊ အက္ခိကူပေ-မျက်လုံးအတွင်း၌၊ ပတိဋ္ဌိတော-တည်၏၊ နာရသုတ္တကေန-အကြောတည်းဟူသောချည်ဖြင့်၊ ဗဒ္ဓေါ-ဖွဲ့အပ်၏၊ [အကြောတို့က ဘေပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဖွဲ့စပ်ထားသည်၊] မတ္ထလုဂေ်နဉီးနှောက်နှင့်၊ အာဗဒ္ဓေါ-စပ်နေ၏၊ [အတွင်းပိုင်းမှာ ဦးနှောက်နှင့်စပ်နေသည်-ဟူလို၊ ဗန္ဓဓာတ်ဖြစ်သော်လည်း၊ တပစ္စည်းဖြင့် "ဗဒ္ဓေါ"ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏၊ "နာရသုတ္တကေန မတ္ထလုဂေ် အာဗဒ္ဓေါ"ဟု မူကွဲလည်းရှိ၏၊ "နာရသုတ္တကေန-အားဖြင့်၊ မတ္ထလုဂေ်-၌၊ အာဗဒ္ဓေါ-စပ်နေ၏"ဟု ပေး၊] ယတ္ထ-ယင်းအသားဆိုင်၌၊ သေတံပိ-ဖြူသော အဆင်းသည်လည်း၊ အတ္ထိ၊ ကဏှံပိ-မည်းနက်သောအဆင်းသည်လည်း၊ (အတ္ထိ)၊ လောဟိတကံပိ-နီသောအဆင်းသည်လည်း၊ (အတ္ထိ)၊ ပထဝီပိ-ပထဝီဓာတ်သည်လည်း၊ (အတ္ထိ)၊ ပေ၊ ဝါယောပိ-သည်လည်း၊ (အတ္ထိ)၊ ယံ-ယင်း မံသ ပိဏ္ဍဟူသော စက္ခုသည်၊ သေမှုဿဒတ္တာ-များသော သလိပ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သေတ-ဖြူ၏၊ ပိတ္တုဿဒတ္တာ-များသော သည်းခြေရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကဏှံ-မည်းနက်၏၊ ရုဟိရုဿဒတ္တာ-များသော သွေးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ လောဟိတက-နီ၏၊ ပထဝုဿဒတ္တာ-များသော ပထဝီဓာတ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-ပထဝီဓာတ် လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပတ္ထိဏ္ဏံ-အပြားအားဖြင့် တည်ကြောင်းသည်၊ ဝါ-ခိုင်မာသည်၊ ဟောတိ၊ [ပပုဗ္ဗ ထာဓာတ်ကြ၊

ပထဝီပိ၊ပေ၊ဝါယောပိ။ ။ပထဝီစသော ဓာတ်ကြီး ၄-ပါးတို့ရှိကြောင်းကို စုဒ္ဒသသမ္ဘာရော အရတုန်းက "စတသော ဓာတုယော"ဟု ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သော်လည်း "ပထဝီဓာတ် လွန်ကဲများပြားသောကြောင့် "ပတ္ထိဏ္ဏ"ဖြစ်ရ၏" စသည်ဖြင့် အထူးဆိုလိုသောကြောင့် ထိုဓာတ်ကြီး ၄-ပါးကို ထပ်၍ ပြပြန်သည်၊ (ဋီကာ)။

တကို ဣဏ္ဍာပြု၊ ပတ္ထာယတိ ဧကောနာတိ ပတ္ထိဏ္ဍံ-အပြားအားဖြင့်တည်ကြောင်း၊ (တစ်နည်း) ပဟုဗ္ဗ ထိနဓာတ်ကြောင့် "ပတ္ထိနံ-ခက်တရော်ရှိသည်"ဟုလည်း ပေးကြ၏။] အာပုဿဒတ္တာ-များသော အာပေါဓာတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ပဌဝီတိ-ယိုစီး၏၊ တေဇုဿဒတ္တာ-များစွာသော တေဇောဓာတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ပရိဒယှတိ-ထက်ဝန်းကျင်ပူလောင်၏၊ ဝါယုဿဒတ္တာ-များသော ဝါယောဓာတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ သမ္ဘမတိ-ချာချာလည်၏၊ (မျက်လုံးလည်၏၊) ဣဒံ-ဤစက္ခုသည်၊ သသမ္ဘာရစက္ခုနာမ-မည်၏။

ပန-ကား၊ ဧတ္ထ-ဤသသမ္ဘာရစက္ခု၌၊ နိဿိတော-မှီသော၊ ဧတ္ထ-၌၊ ပဋိဗဒ္ဓေါ-စပ်ဖွဲ့သော၊ စတုန္နံ-နှင့်သော၊ မဟာဘူတာနံ-တို့ကို၊ ဥပါဒါယ-စွဲမြဲစွာယူ၍၊ (ပဝတ္တော-သော၊) ယော ပသာဒေါ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣဒံ-ဤပသာဒသည်၊ ပသာဒစက္ခုနာမ-မည်၏၊ တဒေတံ-ထိုပသာဒစက္ခုသည်၊ တသ သသမ္ဘာရစက္ခုနော-ထိုသသမ္ဘာရစက္ခု၏၊ (ကဏှမဏ္ဍလသဿ၌စပ်၊) သေတမဏ္ဍလပရိက္ခိတ္တသ-မျက်ဖြူဝန်းတို့ဖြင့် ကာရံအပ်သော၊ ကဏှမဏ္ဍလသ-မျက်နက်ဝန်း၏၊ မဇ္ဈေ-၌၊ အဘိမုခေ-ရှေ့ရှု အရပ်၌၊ ဌိတာနံ-တည်သူတို့၏၊ သရီရ၊ပေ၊ဘူတေ-ကိုယ်သဏ္ဌာန်၏ ဖြစ်ပေါ်ရာ အရပ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ [သူငယ်ရိပ်ထင်ရာအရပ်ဟု ခေါ်ကြသည်၊] ဒိဋ္ဌမဏ္ဍလေ-မြင်အပ်သော အဝန်းအဝိုင်း၌၊ သတ္တသု ပိစုပဋ္ဌလေသု-ဝါဂွမ်းလွှာ ၇-ထပ်တို့၌၊ အသိတ္တတေလ-လောင်းထည့်အပ်သောဆီသည်၊ ပိစုပဋ္ဌလာနိ-ဝါဂွမ်းလွှာတို့ကို၊ (ဗျာပတိ) ဝိယ-ပျံ့နှံ့သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ) သတ္တက္ခိပဋ္ဌလာနိ-မျက်လွှာ ၇-လွှာတို့ကို၊ ဗျာပေတွာ-ပျံ့နှံ့၍၊ [သာဓယမာနံ တိဋ္ဌတိ၌စပ်၊] ဓာရဏာ၊ပေ၊ ကိစ္စာဟိ-ချီပွေ့ ရွက်ဆောင်ခြင်း, ရေချိုးပေးခြင်း, နံ့သာလိမ်းပေးခြင်း, ယပ်ခတ်ခြင်း ကိစ္စရှိကုန်သော၊ စသူဟိ-၄-ယောက်ကုန်သော၊ မာတိဟိ-အထိန်းတော်တို့သည်၊ ခတ္တိယကုမာရော-မင်းသားကလေးသည်၊ (ကတူပကာရော) ဝိယ-ပြုအပ်သော လျော်သော ကျေးဇူးရှိသကဲ့သို့၊ (တထာ) သန္ဓာရဏာ၊ပေ၊ ကိစ္စာဟိ-ကောင်းစွာထားခြင်း, ဖွဲ့စီးခြင်း, ကျက်စေခြင်း, ကောင်းစွာ လှုပ်ရှား တွန်းဖိခြင်းကိစ္စရှိကုန်သော၊ စတူဟိ-နှင့်သော၊ ဓာတူဟိ-ဓာတ်ကြီးတို့သည်၊ ကတူပကာရံ-ပြုအပ်သော လျော်သော ကျေးဇူးရှိသည်၊ ဥတုစိတ္တာဟာရေဟိ-တို့သည်၊ ဥပတ္ထမ္ဘိယမာနံ-ထောက်ပံ့အပ်သည်၊ အာယုနာ- ဇီဝိတိန္ဒြေဟူသော အသက်သည်၊ အနုပါလိယမာနံ- အစဉ်မပြတ်,

---

သတ္တက္ခိ ပဋ္ဌလာနိ။ ။"မျက်လွှာ ၇-ထပ်တို့ကိုပျံ့နှံ့တည်သည်" ဟု ဆိုသောကြောင့် "သန်းဦးခေါင်းပမာဏရှိသော အရပ်ဝယ် စက္ခုပသာဒ ရုပ်ကလာပ် ပေါင်း များစွာ တည်ရှိသည်"ဟု သိသာ၏။

စောင့်ရှောက်အပ်သည်၊ ဝဏ္ဏ၊ပေ၊ ဒီဃာ-အဆင်း, အနံ့, အရသာ အစရှိသည်တို့သည်၊ ပရိဝုတ်-ခြုံရံအပ်သည်၊ ပမာဏတော-ပမာဏအားဖြင့်၊ ဥကာ သိရမတ္တံ-သန်းဦးခေါင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ-စက္ခု ဝိညာဉ် အစရှိသော ဝိထိစိတ်တို့၏၊ ယထာရဟံ-စွာ၊ ဝတ္ထုဒ္ဒါရာဘာဝံ-ဝတ္ထု၏အဖြစ်, ဒ္ဒါရ၏အဖြစ်ကို၊ သာဓယမာနံ-ပြီးစေလျက်၊ တိဋ္ဌတိ။ [စက္ခုဝိညာဉ်၏ ဝတ္ထု၏ အဖြစ်, ဒ္ဒါရ၏အဖြစ်ကိုပြီးစေ၍, သမ္ပဋိစ္ဆိုန်း စသည်တို့၏ ဒ္ဒါရ၏အဖြစ်ကိုသာ ပြီးစေသောကြောင့် "ယထာရဟံ"ဟု ဆိုသည်။]

စ-သာကေကား၊ ဓမ္မသေနာပတိနာပိ-သည်လည်း၊ ယေန၊ ပေ၊ သမ္ဘုပမန္တီ-ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ဤပါဠိကို၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ [ယေနစက္ခုပသာဒေန-အကြင် စက္ခုပသာဒဖြင့်၊ ရူပါနိ-ရူပါရုံတို့ကို၊ အနုပဿတိ-အဖန်ဖန်မြင်ရ၏၊ ["မ"ကား အာဂုမ်၊] (တစ်နည်း) မနု-သတ္တဝါသည်၊ ပဿတိ-မြင်ရ၏၊ ဧတံ-ဤစက္ခုပသာဒသည်၊ ပရိတ္တံ-သေးငယ်၏၊ သုခုမံ-သိမ်မွေ့၏၊ ဥကာသိရသမ္ဘုပမံ-သန်းဦးခေါင်းနှင့်တူသော ဥပမာရှိ၏။]

စက္ခုစ-ပသာဒစက္ခုလည်း ဟုတ်၏၊ တံ-ထိုပသာဒစက္ခုဟူသည်၊ အာယတနဋ္ဌ-အာယတနလည်းဟုတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ စက္ခာယတနံ-မည်၏၊ ယံ စက္ခု၊ပေ၊ပသာဒေါတိ ဣဓာပိ-ဟူသော ဤ ပါဠိရပ်ဌလည်း၊ [အပိဖြင့် ရှေ့ဌ ပြခဲ့သော "စတုန္နဉ္စ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ရူပံ"ကို ပေါင်း၊] ဥပယောဂတ္ထေယေဝ-ဒုတိယဝိဘတ်၏ အနက်ဌပင်၊ သာမိဝစနံ-သာမိဝိဘတ်တည်း၊ စတ္တာရိ-နှံသော၊ မဟာဘူတာနိ-တို့ကို၊ ဥပါဒါယိတ္တာ-စွဲမြဲစွာယူ၍၊ ပဝတ္တမ္ပသာဒေါ-ဖြစ်သောပသာဒသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိအတ္ထော၊ ဣမိနာ-ဤစတုန်း၊ ပေ၊ ပသာဒေါဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ ပသာဒစက္ခုမေဝ-ကိုသာ၊ ဂဏှာတိ-ယူ၏၊ သေသစက္ခု-ပသာဒစက္ခုမှ ကြွင်းသော စက္ခုကို၊ ပဋိက္ခိပတိ-ပယ်၏၊ ["သေသ"ဟု ဆိုသောကြောင့် "သသမ္ဘာရစက္ခုနှင့် တကွ စက္ခုအမည်ရသော ပညာစက္ခု ၅-မျိုးလုံးကိုပယ်သည်"ဟု ယူပါ၊] ပန-ဆက်၊ ဣန္ဒြိယဂေါစရသုတ္တေ-ဌ၊ ["သုပိ"ဟု အချို့စာအုပ်ဌ ရှိ၏၊ ရှေးနိဿယဌ မပါ၊] ပထဝီဓာတုယာ-ပထဝီဓာတ်ဟူသော၊ ဧကံ-သော၊ မဟာဘူတံ-ကို၊ ဥပါဒါယ-

---

ဥကာသိရမတ္တံ။ ။ဥကာသိရမတ္တ ဟူသည်လည်း စက္ခုပသာဒတစ်ခု၏ ပမာဏမဟုတ်၊ စက္ခုပသာဒကလာပ်ပေါင်းများစွာ၏ ပျံ့နှံ့တည်ရာအရပ်၏ ပမာဏ တည်း၊ ဌာနု၏အမည်ကို ဌာနီဌတင်စားသော ဌာနပစာသဒ္ဒါဖြစ်သည်။ [ပမာဏတော ဥကာသိရမတ္တန္တိ ဥကာသိရမတ္တေ ပဒေသေ ပဝတ္တနတော ဝုတ္တံ၊-ဋီကာ။] ဤပမာဏကိုလည်း လူ့မျက်လုံးကိုကြည့်၍ မှန်းဆရသော ပမာဏတည်း၊ သတ္တဝါအကြီးအငယ်လိုက်၍ ထိုပမာဏ၏အကြီးအငယ်လည်း ပြောင်းလွဲရှိုး မည်သာ။

၍၊ အာပေါဓာတုယာစ-အာပေါဓာတ်လည်းဖြစ်သော၊ ပေ၊ ဝါယောဓာတုယာစ-သော၊ တီဟိ-နှင်သော၊ မဟာဘူတေဟိ-တို့သည်၊ သင်္ဂီဟိတော-သင်္ဂြိဟ်ချီးမြှောက်အပ်သော၊ ပသာဒေါ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ [အချို့စာအုပ်၌ "အသင်္ဂီဟိတော"ဟု ရှိ၏၊ မကောင်း၊ ကလာပ်တစ်ခုတည်း၌ အခြားမဟာဘုတ်များက ဝိုင်း၍ ချီးမြှောက်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် "သင်္ဂီဟိတော"ဟု ရှိရမည်၊] စတု ပရိဝတ္တသုတ္တေ-၌၊ ပထဝီဓာတုယာစ-ပထဝီဓာတ်လည်းဖြစ်သော၊ အာပေါဓာတုယာစ-သော၊ ဒွိန္နံ-နှင်သော၊ မဟာဘူတာနံ-တို့ကို၊ ဥပါဒါယ-၍၊ တေဇောဓာတုယာစ-သော၊ ဝါယောဓာတုယာစ-သော၊ ဒ္ဝိဟိ-နှင်သော၊ မဟာဘူတေဟိ-တို့သည်၊ သင်္ဂီဟိတော-သော၊ ပသာဒေါ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ယံ (ဝစနံ)-ကား၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တံ-ထိုစကားကို၊ ပရိယာယေန-ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

ဟိ-မှန်၊ အယံ သုတ္တန္တိကကထာ နာမ-ဤသုတ္တန္တိက ကထာမည်သည်၊ ပရိယာယဒေသနာ-ပရိယာယ်ဖြစ်သော ဒေသနာတည်း၊ စ-ဆက်၊ စတုန္နံ-နှင်သော၊ မဟာဘူတာနံ-တို့ကို၊ ဥပါဒါယ-၍၊ ယော ပသာဒေါ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ သော-ထိုပသာဒသည်၊ တေသု-ထို ၄-ပါးသော မဟာဘုတ်တို့တွင်၊ ဧကေကသာပိ-တစ်ပါးတစ်ပါးသော မဟာဘုတ်၏လည်းကောင်း၊ ဒ္ဝိန္နံ ဒ္ဝိန္နံပိ-၂-ပါး ၂-ပါးသော မဟာဘုတ်တို့၏လည်းကောင်း၊ ပသာဒေါယေव-ပသာဒပင်တည်း၊ ဣတိ ဣမိနာ ပရိယာယေန-အားဖြင့်၊ တတ္ထ-ထိုဣန္ဒြိယဂေါစရသုတ်, စတုပရိဝတ္တသုတ်တို့၌၊ ဒေသနာ-ဒေသနာတော်သည်၊ အာဂတာ-လာပြီ၊ အဘိဓမ္မာ ပန-သည်ကား၊ နိပ္ပရိယာယဒေသနာ နာမ-ပရိယာယ် မဟုတ်, မုချဖြစ်သော ဒေသနာတော်မည်၏၊ တသ္မာ, ဣဓ-ဤအဘိဓမ္မာ ပါဠိတော်၌၊ စတုန္နံ၊ ပေ၊ ပသာဒေါတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

အယံ-ဤဟာသည်၊ (ဤ ရုပ်ခန္ဓာသည်၊ ဝါ-ဤ ခန္ဓာ ပဉ္စကသည်၊ မေ-၏၊ အတ္တာ-အတ္တတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဗာလဇနေန-ရုပ်နာမ်၌ မကျွမ်းကျင်သူ, လူပြိန်းအပေါင်းသည်၊ ပရိဂ္ဂဟိတ္တာ-သိမ်းဆည်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သရိရံပိ-ကိုယ်ခန္ဓာကိုလည်းကောင်း၊ ခန္ဓပဉ္စကံပိ-ခန္ဓာ ၅-ပါးအပေါင်းကို လည်းကောင်း၊

တံ ပရိယာယေန။ ။၄-ယောက်ပိုင်ဖြစ်သော ဥစ္စာသည် ထို ၄-ယောက်တွင် ၁-ယောက်၏ဥစ္စာလည်းဖြစ်နိုင်, ၂-ယောက်၏ဥစ္စာလည်းဖြစ်နိုင်, ၃-ယောက်၏ဥစ္စာလည်း ဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့, ထို့အတူ မဟာဘုတ် ၄-ပါးလုံး၏ ဥစ္စာဖြစ်သော စက္ခုပသာဒသည် မဟာဘုတ် ၁-ပါး၏ ဥစ္စာ, ၂-ပါး၏ဥစ္စာဖြစ်နိုင်၏၊ ဤသို့သော လောကဖြစ်ရိုး ပရိယာယ်အားဖြင့် ဣန္ဒြိယဂေါစရသုတ်၌ မဟာဘုတ် ၁-ပါး၏ ပသာဒဟုလည်းကောင်း, စတုပရိဝတ္တသုတ်၌ မဟာဘုတ် ၂-ပါးတို့၏ ပသာဒဟုလည်းကောင်းဆိုသည်။ [ထို သုတ်များကိုကား ယခုအခါ ရှာ၍မတွေ့ရ။]

အတ္တဘာဝေါ–အတ္တဘာဝဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မိं–ထိုအတ္တဘောင်္၌၊ ပရိယာပန္နော–အကျုံးဝင်သော၊ (ပါဝင်သော၊) တန္နိဿိတော–ထိုအတ္တဘောကို မှီသော ပဿာဒ တည်း၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ အတ္တဘာဝ ပရိယာပန္နော–မည်၏၊ စက္ခုဝိညာဏေန–သည်၊ ပဿတိ–မြင်ခြင်းငှာ၊ နဿဝ–မတတ်နိုင်၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ အနိဒဿနော–နမည်၏၊ ဧတ္ထ–ဤ ပဿာဒ၌၊ ပဋိဃဋ္ဌနနိယံသော–ထိခိုက်ခြင်းဟူသော ပွတ်တိုက်ခြင်းသည်၊ ဧကယတိ–၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ သပ္ပဋိဃော–သပ္ပဋိဃမည်၏။

ယေနာတိအာဒီသု–ယေန အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ အယံ–ကား၊ သခေါ်ပတ္ထော–အကျဉ်းချုပ်အနက်တည်း၊ ကရဏဘူတေန–ကရိယာဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ယေန စက္ခုနာ–အကြင် စက္ခုဖြင့်၊ အယံ သတ္တော–ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည်၊ ဣဒ–ဤမမြင်သင့်သော ပါဠိတော်၌၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ–ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ ရူပံ–ရူပါရုံကို၊ အတိတေ–လွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ ပဿတိ–မြင်သော်လည်း မြင်ခဲ့ပြီ၊ ဝတ္တမာနေ–ပစ္စုပ္ပန်၌၊ ပဿတိ–မြင်သော်လည်း မြင်ဆဲ၊ အနာဂတေ–၌၊ ပဿိဿတိ–မြင်သော်လည်း မြင်ဦးလတ္တံ့၊ အသ–ထိုသတ္တဝါတို့၏၊ အပရိဘိန္နံ–မပျက်စီးသော၊ စက္ခု–စက္ခုသည်၊ သစေ ဘဝေယျ–အုံ့၊ အထ–ထိုသို့ဖြစ်လသော်၊ အနေန–ဤ သတ္တဝါသည်၊ အာပါတဂတံ–ရှေးရှုကျခြင်းသို့ရောက်သော၊ ရူပံ–ကို၊ ပဿေယ္ယ–မြင်နိုင်ရာ၏။ [ဆိုအပ်ပြီးသော စကားကို တစ်နည်းပြလိုသောကြောင့် "အတီတံ ဝါ" စသည်မိန့်။]ဝါ–တစ်နည်း၊ အတီတံ–သော၊ ရူပံ–ကို၊ အတီတေန–သော၊ စက္ခုနာ–

အတ္တဘာဝေါ။ ။အတ္တနော–အတ္တ၏+ဘာဝေါ–ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း၊ အတ္တဘာဝေါ–ရာ၊ ဗာလဇနတို့က အတ္တဟု စွဲလမ်းခြင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဟူသည် ဤကိုယ်, (တစ်နည်း) ခန္ဓာ ၅–ပါးတည်း၊ ["ကိုယ်" ဟူရာ၌ ရူပကွန္ဓာ သာ ရ၏။] မှန်၏–ဤကိုယ်ခန္ဓာ(ရပ်)ကြီး ရှိသောကြောင့် (တစ်နည်း) ဤ ခန္ဓာ ၅–ပါးရှိသောကြောင့် ဗာလဗာနတို့က အတ္တဟု သိမ်းဆည်း မှတ်ထင်မှုကို ပြုကြလေသည်၊ ထို့ကြောင့် ဤခန္ဓာကိုယ်(ခန္ဓာ ၅–ပါး)သည် အတ္တဟု သိမ်းဆည်း မှတ်ထင်ခြင်း၏ အကြောင်းအရာဖြစ်၏၊ [အတ္တဘာဝေါပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကိုစိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍအဆုံး၌ တစ်မျိုးပြခဲ့သေး၏။]

အနိဒဿနော။ ။"[ဒဿိတုံ နဿ သက္ကာ"ကို ကြည့်၍ "ပဿိယတေ–မြင်အပ် မြင်နိုင်၏၊ ဣတိ နိဒဿနော၊ နဿ+နိဒဿနော အနိဒဿနော၊ [ပဿာဒေါကိုငဲ့၍ ပါဠိတော်၌ ပုလ္လိင်ထားသည်၊ စက္ခုကိုငဲ့လျှင် နပုလ္လိင်ချပါ။]

ဣဒ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ရူပံ။ ။"ဣဒံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ရူပံ"ဟု အချို့စာ၌ ရှိသော်လည်း မကောင်း၊ "ဣဒံ"ဟု ညွှန်ပြဖို့ရန်အကြောင်းမရှိ၊ ဤဝမ္မသင်္ဂီပါဠိတော် ၌ "ကတမံ တံ ရူပံ ရူပါယတနံ ယံ ရူပံ၊ပေ၊ ဝဏ္ဏဓိဘာ, သနိဒဿနံ, သပ္ပဋိဃံ, နီလံ, ပီတကံ" စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အပြားကို ရည်ရွယ်၍ "ဣဒ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ရူပံ"ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် "ဣဒ"ဟု ဝေါဟာရ်ခြိုက်ဖြင့် ရှိပါစေ။

ဖြင့်၊ ပဿီ–မြင်ခဲ့ပြီ၊ ပစ္စုန္နံ–သော၊ (ရူပ်–ကို၊) ပစ္စုပ္ပန္နေန–သော၊ (စက္ခုနာ–ဖြင့်၊) ပဿတိ–မြင်ဆဲ၊ အနာဂတံ–သော၊ (ရူပ်–ကို၊) အနာဂတေန–သော၊ (စက္ခုနာ–ဖြင့်၊) ပဿိဿတိ–မြင်လတ္တံ့၊ တံ ရူပ်–သည်၊ စက္ခုဿ–စက္ခုပသာဒ၏၊ အာပါတံ–ရေားရှကျခြင်းသို့၊ သစေ အာဂ္ဂစ္ဆေယ္ယ–အကယ်၍ရောက်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ စက္ခုနာ–ဖြင့်၊ တံ ရူပ်–ကို၊ ပသ္သေယ္ယ–မြင်ရာ၏၊ ဣတိ ဣဒံ–ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ–ဤဝါကျ၌၊ (သစေ တံ ရူပ်–စသော ဝါကျ၌၊) ပရိကပ္ပဝစနံ–ပရိကပ္ပစကာတည်း၊ ဒဿနပရိဏာယကဒ္ဒေန–မြင်ခြင်းကိစ္စ၌ ရှေ့ဆောင် အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ဧတေ–ဤသဘောတရားသည်၊ စက္ခုံပိ–စက္ခုလည်း မည်၏။

ဧတေ–ဤသဘောတရားသည်၊ သဠာတိ သမောသရဏဒ္ဒေန–ဖဿစသော တရားတို့၏ ပေါက်ဖွားရာ၏အဖြစ်, ပေါင်းဆုံရာ၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ စက္ခာယတနံပိ–စက္ခာယတနလည်.မည်၏၊ ဧသော–ဤသဘောတရားသည်၊ သုညတ သဘာဝ နိဿတ္တာဒ္ဒေန–အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောအနက်, ပရမတ္ထ သဘောတရား၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်, သတ္တဝါမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ စက္ခုဓာတုပိ–စက္ခုဓာတ်လည်း မည်၏၊ [ဓာတုသဒ္ဒါသည် သုညတ, သဘာဝ, နိဿတ္တ, အနက်ဟော–ဟူလို၊] ဧတေ–ဤသဘောတရားသည်၊ ဒဿနလက္ခဏော–ရူပါရုံကို မြင်ခြင်း လက္ခဏာ၌၊ ဣန္ဒ–မိမိ၏ အစိုးရသည်၏

ပရိကပ္ပဝစနံ။ ။သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌လာသော ပရိကပ္ပပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "အာဂဗ္ဘေယ္ယ, ပသ္သေယ္ယ"ဟုဆိုသည်၊ ဤပရိကပ္ပကြိယာ ၂–မျိုးတွင် "သစေ တံ ရူပ်၊ပေ၊ အာဂဗ္ဘေယ္ယ"သည် မြင်ခြင်း၏အကြောင်းကိုကြားသော ဟေတုပရိကပ္ပကြိယာတည်း၊ မြင်ခြင်း၏အကြောင်းမှာ "စက္ခာလောက, ရူပဏင်ပြီ, မနသိ" ဟု ၄–ပါး ရှိ၍, များသောကြောင့် "ထိုအကြောင်းတစ်ခုကို မဆိုဘဲလည်း (မြင်ခြင်းတည်းဟူသော ပဿနကြိယာကို မှန်းဆ၍) သိနိုင်လောက်၏"ဟု ဋီကာဖွင့်သည်၊ [ပါဠိတော်ဝယ် "ပသ္သေဝါ"ဟူသော ပရိကပ္ပကြိယာဖြင့် ကာလ ၃–ပါးတို့၌ပင် စက္ခုဝိညာဉ်၏ မိုရာမဟုတ်ဘဲ ချုပ်သွားသော စက္ခုပသာဒများကို သိမ်းယူ၏၊ မြင်ဖို့ရန်အကြောင်း များစွာ မစုံညီသောကြောင့် မမြင်လိုက်ရသော်လည်း အကြောင်းစုံညီလျှင် မြင်စွမ်းနိုင်ပါသည်–ဟူလို။]

ပရိဏာယကဒ္ဒေန။ ။ပရိ+နိဓာတ်, ဏျု ဖြင့် နကို ဏ ပြု၍ "ပရိဏာယက"ဟုဖြစ်၏၊ ပရိဏယတိ–ဖဿစသောတရားတို့ကို (မိမိကမိုရာအဖြစ်ဖြင့်) ရှေ့ဆောင်တတ်၏၊ ဣတိ ပရိဏာယက၊ ဤသို့ ရှေ့ဆောင်ခြင်းကိုပင် ဋီကာ၌ "တသ္မိ' တသ္မိ' ကိစ္စေ ပဝတ္တေတိ"ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်၏။

စက္ခာယတနံ။ ။အာယတန၏အနက်ကို "သဠာတိ သမောသရဏ" ဟု ပြသည်၊ သဠာတိ, သမောသရဏအနက်ကို မနာယတနံပုဒ်၏ အဖွင့်၌လည်းပြခဲ့ပြီ၊ သဠာတိ သမော သရဏတို့၏ ဝစနတ္ထကို ဋီကာကြည့်ပါ။ "စက္ခု စ+တံ+ အာယတနဿ သဠာတိ စက္ခာယတနံ"ဟု ပြုပါ။

အဖြစ်ကို၊ ကာရေတိ–စက္ခုသြမ္ဘသစသော တရားတို့ကိုပြုစေတတ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ စက္ခုဒ္ဒြိယံပိ–စက္ခုနေ့လည်းမည်၏၊ [ဣဒန္ဒံ ကာရေတိတိ ဣဒ္ဓြိယံ"ဟု ပြု၊ အစိုးရခြင်းအဓိပ္ပာယ်ကို ဦးကာ၍ရှုပါ။] ဩသော–ဤသဘောတရားလည်း၊ လုဒ္ဓန ပလုဒ္ဓနဋ္ဌေန–ပျက်တတ် အပြားအားဖြင့် ပျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်၊ လောကောပိ–လောကလည်းမည်၏၊ [လုဒ္ဓန ပလုဒ္ဓန၏ အဓိပ္ပာယ်ကို လောကိယဒုက်၌ ပြခဲ့ပြီ။] ဩသော–ဤသဘောတရားသည်၊ ဝဋ္ဋနဋ္ဌေန–အထွက် အဝင် သုံးဆောင်ကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ဒ္ဝါရာပိ–တံခါးလည်းဟုတ်၏။

ဩသော–ဤသဘောတရားသည်၊ အပူရဏီယဋ္ဌေန–မပြည့်စေအပ်, မပြည့်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ သမုဒ္ဒေါပိ–သမုဒ္ဒရာလည်းမည်၏၊ [ပကတိ သမုဒ္ဒရာသည် မိုးပေါ်ကကျ၍ပေါ်သမျှရေတွေဖြင့် မပြည့်နိုင်သကဲ့သို့, စက္ခုပသာဒလည်း လာလာသမျှ ရူပါရုံတို့ဖြင့် ပြည့်လျှံ၍မသွားစေနိုင်–ဟူလို။] ဣတိ–သည်၊ ပရိသုဒ္ဓဋ္ဌေန–ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ပဏ္ဍရံပိ–ဖြူစင်သောတရားလည်းဟုတ်၏၊ [စက္ခုစသော ရုပ်တရားသည် ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့် ဖြူစင်၏၊ ကိလေသာတို့နှင့် မယှဉ်သောကြောင့် ညစ်နွမ်းစရာလည်း မရှိ၊] ဣတိ–သည်၊ ဖဿာဒီနံ–ဖဿအစရှိသောတရားတို့၏၊ အဘိဝယနဋ္ဌေန–ပေါက်ဖွားရာ၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်၊ ခေတ္တံပိ–လယ်နှင့်လည်းတူ၏၊ [လယ်သည် မျိုးစေ့တို့၏ ပေါက်ဖွားရာဖြစ်သကဲ့သို့ စက္ခုပသာဒသည် ဖဿစသော တရားတို့၏ ပေါက်ဖွားရာဖြစ်၏။] ဣတိ–သည်၊ တေသံ ယေဝ–ထိုဖဿအစရှိသော တရားတို့၏ပင်၊ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန–တည်ရာ၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ဝတ္ထုပိ–ယာနနှင့်လည်း တူ၏။

ဣတိ–သည်၊ သမဝိသမံ–ညီညွတ်သောအရာ, မညီညွတ်သောအရာကို၊ ဝါ–လမ်းကောင်းလမ်းဆိုးကို၊ ဒသေန္တံ–ပြလျက်၊ အတ္တဘာဝံ–အတ္တဘောကို၊ နေတိ–ဆောင်တတ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ နေတ္တံပိ–နေတ္တလည်းမည်၏၊ ဝါ–မျက်လုံးနှင့်လည်း

ဝလဉ္ဇနဋ္ဌေန။ ။ဝလဉ္ဇနဟု "ဝလဇ–ပရိဘောဂေ"ဟူသော ဓာတ်တည်း၊ ဝလဉ္ဇန္တီ ဇေတေနာတိ ဝလဉ္ဇနံ၊ ဇေတေန–ဤတံခါးဖြင့်၊ ဝလဉ္ဇန္တီ–ဝင်ခြင်း, ထွက်ခြင်းအားဖြင့် သုံးဆောင်ကြကုန်၏၊ ဣတိ ဝလဉ္ဇနံ၊ ဦးကာ၍ ပဝိသန္တီကား သုံးဆောင်ပုံ သဘောကိုဖွင့်သော အဓိပ္ပာယတည်း၊ သုံးဆောင်ကြောင်းဟူသည်လည်း ထိုစက္ခုဒ္ဒါရ၌ဖြစ်သော ဖဿစသော တရားတို့အား ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏အဖြစ်တည်း၊ [တံ ဒ္ဒါရိကာနံ ဖဿာဒီနံ ဥပနိဿယ ပစ္စယဘာဝေါ ဇဝ ဝလဉ္ဇနဏော၊ အနု၊] ဤနေရာဝယ် အဋ္ဌကထာဠီကာတို့၌ "ဖဿာဒီ" စသည်ဖြင့် ဖဿကို ခေါင်းတပ်၍ပြခြင်းသည် ပါဠိတော်လာ "ဖဿော ဟောတိ, ဝေဒနာ ဟောတိ, သညာဟောတိ" စသည်ကိုရည်ရွယ်၍ ပါဠိတော်အတိုင်းပြခြင်းတည်း။

တူ၏၊ ဧတေ-သည်၊ တေနေဝဒ္ဓေန-ထိုအနက်သဘောကြောင့်ပင်၊ နယနံပိ-နယနလည်းမည်၏၊ ဝါ-မျက်လုံးနှင့်လည်းတူ၏၊ ဧတေ-သည်၊ သက္ကာယ ပရိယာပန္နဒ္ဓေန-ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာ ၅-ပါးအပေါင်းခွဲ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ သြရိမတီရံပိ-ဤမှာဘက်ကမ်းလည်း ဟုတ်၏၊ [သန္ဓော-ထင်ရှားရှိသော+ကာယော-ခန္ဓာ ၅-ပါးအပေါင်းတည်း၊ သက္ကာယော-ပေါင်း၊ သက္ကာယ ပရိယာပန္နဒ္ဓေန သြရိမ်တီရံ၏ အစိပ္ပာယ်ကို သဠာယတနသံယုတ်, အာသီဝိသဝဂ် အာသီဝိသသုတ်ခွဲလည်းကောင်း, ဒသကအဂုံတ္တိရ် တတိယပဏ္ဏာသက, အစ္ဆောရော ဟုနဝဂ်, သဂ်ါရဝသုတ် စသည်ခွဲလည်းကောင်း ရှုပါ။] ဧသော-သည်၊ ဗဟုသာဓာရဏဒ္ဓေန-များစွာသော ရူပါရုံတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အသာမိကဒ္ဓေနစ-အရှင်မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သုညောဂါမောပိ-လူတို့မှကင်းဆိတ်သော ရွာနှင့်လည်းတူ၏။ [အာသီဝိသဝဂ္ဂ, အာသီဝိသသုတ်။]

ဧတ္ထာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ယံ စက္ခု စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ အစရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ ပသိဝါတိအာဒိဟိ-ပသိဝါ အစရှိကုန်သော၊ စတူဟိ-နိ်သော၊ ပဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ စက္ခုမ္ပေတံတိ အာဒိနိ-နိ်သော၊ စုဒ္ဒသ-နိ်သော၊ နာမာနိ-အမည်တို့ကို၊ ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ စက္ခာယတနသ-၏၊ စတ္တာရော-နိ်သော၊ ဝဝတ္ထာပနနယာ-ပိုင်းခြားမှတ်သားကြောင်းနည်းတို့ကို၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-နိ်၏၊ ကထံ-အဘယ်သို့သိထိုက်ကုန်သနည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ-အဖြေကား၊ ဧတ္ထ-ဤ ယံ စက္ခု စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ အစရှိသော ပါဠိရပ်ခွဲ၊ ယေန၊ ပေ၊ စက္ခာယတနန္တိ-ဟူသော၊ အယံ-ဤနည်းသည်၊ ဧကော-သော၊ နယော-နည်းတည်း၊ ဧဝံ-တူ၊ သေသာပိ-ကြွင်းသော ၃-နည်းတို့ကိုလည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-နိ်၏။

သုညော ဂါမော။ ။သုညဂါမဟူသည် ရွာနေသူ လူတို့မှ ကင်းဆိတ်သောရွာတည်း၊ ထိုကြောင့် ထိုရွာသည် "ဗဟုသာဓာရဏလည်းဖြစ်, အသာမိကလည်း ဖြစ်သကဲ့သို့, စက္ခုပသာဒလည်း ရူပါရုံအများနှင့် ဆက်ဆံသောကြောင့် ဗဟုသာဓာရဏလည်းဖြစ်၏၊ အတ္တမရှိသောကြောင့် အသာမိကလည်းဖြစ်၏၊ ရွာ၌ အနုပါနုရှိလိမ့် မည်ထင်ရသော်လည်း အနုပါနုမှ ကင်းဆိတ်သကဲ့သို့, စက္ခုပသာဒသည် အတ္တဟု ထင်ရသော်လည်း အတ္တမှ ကင်းဆိတ်၏။

ဧဝံပေ၊ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။"ယေန စက္ခုနှာ၊ပေ၊သပ္ပဋိယံ ပသတိဝါ၊ စက္ခု ပေတံ၊ပေ၊ စက္ခာယတနံ"ဟု ပစ္စုပ္ပန်ကြိယာဖြင့် နည်းတစ်ပါးလည်းကောင်း,,ပသတိနေရာဝယ် "ပသိသတိ" ဟု အနာဂတ်ကြိယာထည့်၍ နည်းတစ်ပါးလည်းကောင်း, ပသိသတိနေရာဝယ် "ပသ ဝါ" ဟု ပရိကပ္ပကြိယာထည့်၍ နည်း တစ်ပါးလည်းကောင် ဤသို့ ကြွင်းသော ၃-နည်းတို့ကို သိပါ-ဟူလို။

ဣဒါနိ-ဣ၊ ယသ္မာ, ဝိဇ္ဇနိစ္ဆရဏာဒိကာလေသ-လျှပ်စစ်ပြက်ရာ အဓိရှိသော, အခါတိုဣ၊ အနောလောကေတု ကာမသောပိ-ကြည့်ခြင်းငှာ အလိုမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ လည်း၊ ရူပ-ရူပါရုံသည်၊ စက္ခုပသာဒ-ကို၊ ဃဋ္ဋေတိ-ထိခိုက်၏၊ တသ္မာ, တံ အာကာရံ-ထို ထိခိုက်ပုံအခြင်းအရာကို၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ ဒုတိယော-၂-ခုမြောက် ဖြစ်သော၊ နိဒ္ဒေသဝါရော-ကို၊ (ဘဂဝတာ) အာရဒ္ဓေါ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထို ဒုတိယနိဒ္ဒေသဝါရ ဣ၊ ယမိ စက္ခုမှိတိ-ကား၊ အဓိကရဏဘူတေ-အဓိကရဏဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ယမှိ စက္ခုမှိ-ဣ၊ (ပဋိဟညိတဝါ စသည်ဣစပ်၊) ရူပန္တိ ဒုတံ-ရူပဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ ပစ္စတ္တဝစန-ပဌမာဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း၊ ["ရူပ-ရူပါရုံကို"ဟု ဒုတိယန္တ ထင်မှားမည်စိုးသောကြောင့် "ပစ္စတ္တဝစန"ဟု ဖွင့်သည်၊] တတ္ထ-ထို ဒုတိယနိဒ္ဒေသဝါရဣ၊ ပဋိဟညတိဝါတိ-ဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ အတီတတ္ထော-အတိတ် အနက်ရှိသော သဒ္ဒါ တည်း၊ ပဋိဟညတိဝါတိ-သဒ္ဒါသည်၊ ပစ္စုပ္ပန္နတ္ထော-တည်း၊ ပဋိဟညိဿတိဝါတိ-သဒ္ဒါသည်၊ အနာဂတတ္ထော-တည်း၊ ပဋိဟညေဝါတိ-သဒ္ဒါသည်၊ ဝိကပ္ပနတ္ထော-အထူးသဖြင့် ကြံစည်ခြင်းအနက်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း။ [ဤဣ ပရိကပ္ပကြိယာကိုပင် "ဝိကပ္ပနတ္ထ"ဟု သုံးထားသည်။]

ဟိ-မှန်၊အတီတံ-အတိတ်ဖြစ်သော၊ရူပံ-သည်၊ အတီတေ-သော၊စက္ခုသ္မိံ-ဣ၊ ပဋိဟညိနာမ-ထိခိုက်ပြီးမည်၏၊ ပစ္စုပ္ပန္နံ-သော၊ (ရူပံ), ပစ္စုပ္ပန္နေ-သော၊ (စက္ခုသ္မိံ) ပဋိဟညတိနာမ-ထိခိုက်ဆဲမည်မည်၏၊ အနာဂတံ-သော၊ (ရူပံ), အနာဂတေ-သော၊ (စက္ခုသ္မိံ) ပဋိဟညိဿတိ နာမ-ထိခိုက်လတ္တံ့မည်၏၊ တံ ရူပံ-သည်၊ စက္ခုဿ-၏၊ အာပါတံ-သို့၊ သစေ အာဂစ္ဆေယျ-အုံ့ (ဧဝံသတိ) စက္ခုမှိ-ဣ၊ ရူပံ-သည်၊ ပဋိဟညေယျ-ရာ၏၊ ဣတိအယံ-ကား၊ ဧတ္ထ-ဤဒုတိယ နိဒ္ဒေသဝါရဣ၊ ပရိကပ္ပေါ-ပရိကပ္ပတည်း၊ [ရှေးနိဿယဝယ် "ဧတ္ထ-ဤပဋိဟညေဝါ ဟူသောပုဒ်ဣ"ဟု အနက်ပေး၏။] ပန-ဆက်၊ အတ္ထတော-လိုရင်းအနက်အားဖြင့်၊ ပသာဒ-စက္ခုပသာဒကို၊ ဃဋ္ဋယမာနမေဝ-ထိခိုက်သော်သာ၊ ရူပံ-သည်၊ ပဋိဟညတိ နာမ-ထိခိုက်ဆဲမည်၏၊ ["ဃဋ္ဋယ"ဟု ကံဟောမရှိစေရ၊ ရူပံနှင့် အရတူအောင် "ဃဋ္ဋ"ဟု ရှိစေရမည်၊ ဃဋ္ဋဓာတ်သည် စုရာဒိဖြစ်မှု တာဌန-ထိခိုက်ပုတ်ခတ်ခြင်း အနက်ကိုဟောဏ်၊ ထို့ကြောင့် "ဃဋ္ဋယ" ဟု၂ါနိုင်သည်။] ဣဓာပိ-ဤဒုတိယ နိဒ္ဒေသဝါရဣလည်း၊ ပုရိမနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ စတ္တာရော-နှင့်သော၊ ဝဝတ္ထာပနနယာ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-နှင့်၏။ ["ယမှိ စက္ခုမှိ၊ ပေ၊ ပဋိဟညိဝါ" စသည်ကြီ့ အတိတ်ကြိယာနှင့်စပ်၍ တစ်နည်း, "ပဋိဟညတိဝါ"ဟု ပစ္စုပ္ပန်ကြိယာနှင့်စပ်၍ တစ်နည်း, "ပဋိဟညိဿတိဝါ"ဟု အနာဂတ်ကြိယာနှင့်စပ်၍ တစ်နည်း, "ပဋိဟညေဝါ"ဟု ပရိကပ္ပကြိယာနှင့်စပ်၍ တစ်နည်း, ဤသို့ ၄-နည်းကိုသိပါ။]

ဣဒါနိ-၌၊ ယသ္မာ, အတ္တနော-မိမိ၏၊ ဣစ္ဆာယ-အလိုအားဖြင့်၊ သြလောကေတုကာမသ-ကြည့်ခြင်းငှာ အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-သည်၊ ရူပေ-၌၊ စက္ခုံ-စက္ခုပ္ပသာဒကို၊ ဥပသံဟရတောဝ-ကပ်ဆောင်လသော်၊ ဝါ-သော၊ (သြလောကေတုကာမသ-၏၊) စက္ခု-သည်၊ ရူပသို့-၌၊ ပဋိဟညတိ-၏၊ တသ္မာ, တံ အာကာရံ-ကို၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ တတိယော-သော၊ နိဒ္ဒေသဝါရော-ကို၊ (ဘဂဝတာ) အာရဒ္ဓေါ၊ သော-ထိုတတိယနိဒ္ဒေသဝါရသည်၊ အတ္ထတော-အားဖြင့်၊ ပါကဋော်ယေဝ-ထင်ရှားသည်သာ၊ ပန-ဆက်၊ ဇတ္ထ-ဤတတိယ နိဒ္ဒေသဝါရ၌၊ စက္ခု-သည်၊ အာရမဏံ-ကို၊ သမ္ဗဒ္ဓိစ္ဆမာနမေဝ-လက်ခံသော်သာလျှင်၊ ရူပမှိ-၌၊ ပဋိဟညတိနာမ-ထိခိုက်သည်မည်၏၊ ဣဓာပိ-ဤတတိယနိဒ္ဒေသဝါရ၌လည်း၊ ပုရိမနယေနေဝ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-နိ၏။

ဣတော-ဤတတိယနိဒ္ဒေသဝါရမှ၊ ပရံ-၌၊ ဖဿပဉ္စမကာနံ-ဖဿလျှင် ၅-ခုမြောက်ရှိသော တရားအပေါင်းတို့၏၊ ဥပ္ပတ္တိဒဿနဝသေန-ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဉ္စ-၅-ဝါရတို့လည်းကောင်း၊ တေသံယေဝ- ထိုဖဿ ပဉ္စက တရားတို့၏ပင်၊ အာရမဏ၊ပေ၊ ဝသေန-အာရုံနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဉ္စ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒဿ-နိ်သော၊ ဝါရာ-တို့ကို၊ ဒဿိတာ-မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို ၅-ဝါတို့၌၊ စက္ခုံ နိဿာယာတိ-ကား၊ စက္ခု-စက္ခုပ္ပသာဒကို၊ နိဿာယ-၍၊ ပစ္စယံ-အကြောင်းကို၊ ကတ္တာ-၍၊ [နိဿာယ ပစ္စယံ-၌ "နိဿယ ပစ္စယံ"ဟုရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။] ရူပံ အာရဗ္ဘာတိ-ကား၊ ရူပါရမဏံ-သို့၊ အာဂမ္မ-ရောက်၍၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်သကဲ့သို့ဖြစ်၍၊ ပဋိစ္စ-ရှေးရှုရောက်ကုန်၍၊ [စက္ခုသမ္ဘဝေသော ဥပ္ပဇ္ဇိ" စသည်၌ စပ်။]

ဣမိနာ-ဤ စက္ခုံ နိဿာယ ရူပံ အာရဗ္ဘ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ စက္ခုပ္ပသာဒ ဝတ္ထုကာနံ-စက္ခုပ္ပသာဒဟူသော မှီရာဝတ္ထုရှိကုန်သော၊ ဖဿာဒီနံ-ဖဿ အစရှိသော တရားတို့အား [ပစ္စယဘာဝေါ၌စပ်၊] ပုရေဇာတပစ္စယေန-ပုရေဇာတ ပစ္စယသတ္တိ

ဒဿဝါရာ။ ။ယံ စက္ခုံ နိဿာယ ရူပံ အာရဗ္ဘ စက္ခု သမ္ဘဝေသော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ပေ၊ စက္ခု သမ္ဘဝေ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ပေ၊ သညာ၊ပေ၊ စေတနာ၊ပေ၊စက္ခုဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇိ စသော ဤ ၅-ဝါရကို "ဖဿပဉ္စမကာနံ ဥပ္ပတ္တိဒဿနဝသေန ပဉ္စ"ဟုဆိုသည်၊ စက္ခုနိဿာယ ရူပါရမဏော၊ပေ၊ စက္ခုဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇိ" စသော ၅-ဝါရကို အာရမဏ ပဋိဗဒ္ဓဥပ္ပတ္တိ ဒဿနဝသေန ပဉ္စ" ဟု ဆိုသည်။

အာရဗ္ဘနှင့် အာရမဏ။ ။အာရဗ္ဘကို "အာဂမ္မ, သန္ဓာယ, ပဋိစ္စ"ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်၏၊ ထို့ကြောင့် အာရဗ္ဘသဒ္ဒါသည် အာရမဏပစ္စည်းသာမက စွဲမှီစရာဖြစ်သော အာရမဏာဓိပတိ, အာရမဏူပ နိဿယတို့ကိုလည်း ပြ၏၊ အာရမဏသဒ္ဒါ ကား အာရမဏ (အာရမဏ ပုရေဇာတ) အဖြစ်မျှကိုသာပြ၏ဟု ဋီကာ၌ အထူးဆိုထားသည်။

ဖြင့်၊ စက္ခုဒ္ဒါရဓာတုဝိထိပရိယာပန္နာနံ–စက္ခုဒ္ဒါရဓာတုဝိထိဋ္ဌ အကျိုးဝင်သော ဖဿ အစရှိသောတရားတို့အား၊ အာရမဏာဓိပတိ၊ပေ၊ ပစ္စယေဟိ–အာရမဏာဓိပတိ, အာရမဏူပ နိဿယ ပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရူပသ–ရူပါရုံ၏၊ ဝါ–က၊ ပစ္စယဘာဝေါ–ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿိတော–ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတရေသု–ဤ ၅–ဝါရမှ တစ်ပါးကုန်သော၊ ပဋ္ဌသု–နှစ်သော၊ ဝါရေသု–တို့၌၊ အသ–ထိုစက္ခုဝိညာဏ်၏၊ ရူပ–ရူပါရုံဟူသော၊ အာရမဏ–သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ ရူပါရမဏော–မည်၏၊ ဣတိဝေါ–ဤသို့၊ အာရမဏပစ္စယမတ္တေနေဝ–အာရမဏ ပစ္စယ သတ်တိမျှဖြင့်သာ၊ [စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုကာနံ–နှစ်သော၊ ဖဿာဒီနံ–တို့အား၊လည်းကောင်း၊ စက္ခုဒ္ဒါရဓာတုဝိထိပရိပန္နာနံ–တို့အား၊လည်းကောင်း၊] ပစ္စယ ဘာဝေါ–ကို၊ ဒဿိတော–ပြီ။

ပန–ဆက်၊ ပုရိမေသု–နှစ်သော၊ တိသု–၃–ပါးသော ဝါရတို့၌ (စတ္တာရော–နှစ်သော၊ ဝဝတ္ထာပနနယာ–တို့ကို၊ ဝေဒိတ္တာ) ယထာ–နှစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ တူ၊ ဣမေသု ဝါရေသု–တို့၌၊ စတ္တာရော စတ္တာရော ဝ်ဝတ္ထာပနနယာ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧဝံ–ဤသို့ လျှင်၊ ကတမံ၊ပေ၊ ပုဗ္ဗာယ–ဟူသောပုစ္ဆာဖြင့်း ဥဒ္ဒဋ္ဌ–ထုတ်ပြအပ်သော၊ စက္ခု–စက္ခုပသာဒ်ကို၊ တံ–ထိုစက္ခုပသာဒသည်၊ ဣဒံ–ဤတရားပင်တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ နာနပ္ပကာရတော–အထူးထူးသောအပြားအားဖြင့်၊ ဒဿေတုံ–ဌာ၊ ပုရိမာ–နှစ်သော၊ တယော–၃–ပါးသော နိဒ္ဒေသဝါရတို့၌လည်းကောင်း၊ ဣမေဒသ–ဤ ၁၀–ပါးသော ဝါရတို့၌လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ တေရသ–နှစ်သော၊ နိဒ္ဒေသဝါရာ–တို့ကို၊

ဣမိနာပေ၊ ဒဿိတော။ ။"စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုကာနံ ဖဿာဒီနံ–ဖြင့် စက္ခု ဝတ္ထုကို မှီသော ဖဿစသည်ကိုပြု၏၊ အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော ဝေဒနာသညာ စေတနာစက္ခုဝိညာဉ် တို့ကိုယူ၊ ထိုတရားတို့အား စက္ခုဝတ္ထုသည် ဝတ္ထုပုရေဇာတ ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၏၊ "ရူပ အာရုံ"အရ ရူပါရုံသည် အာရမဏပုရေဇာတပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၏၊ ထိုပြင် စက္ခုဒ္ဒါရိက ဝိထိတွင် ပါဝင်သော လောဘမူ ဓဝနပရိယာပန္နဖဿစသောတရားတို့အား (ရူပါရုံက အဓိပတိ သတ္တိရှိလျှင်) အာရမဏ ပုရေဇာတသတ္တိသာမက အာရမဏာဓိပတိ, အာရမဏူပနိဿယသတ္တိ တို့ဖြင့်လည်း ကျေးဇူးပြု၏၊ ဤသို့ ပြသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤအဋ္ဌကထာဝယ် စက္ခုဝတ္ထုကိုမှီသော ဖဿပဋ္ဌမကတရားနှင့် အာရမဏာ ဓိပတိပစ္စည်း ရထိုက်သော လောဘမူဇောတို့အား စက္ခု ဝတ္ထု ရူပါရုံတို့က ကျေးဇူးပြုပုံကိုသာပြု၏၊ ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း, သမ္ပဋိစ္ဆိန်း, သန္တီရဏ,ဝုဋ္ဌော, တဒါရုံတို့အားလည်းကောင်း, အခြားဇောတို့ အားလည်းကောင်း ကျေးဇူးပြုပုံကို မပြ၊ ထိုသို့တိုက်ရိုက်မပြသော်လည်း ရူပါရုံကိုအာရုံပြုခြင်း တူသောကြောင့် သဒိသူပစာရအားဖြင့် ထိုတရားများအားလည်း ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ပါ။ [စက္ခုပသာဒ ဝတ္ထုကာနံ ဖဿာဒီနံတိ ဣမိနာ ဝစနေန၊ပေ၊ ဒဿိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗား–ဠီကာ။]

ဒသိတာ-နိ်ပြီ၊ စ-ဆက်၊ ဣဏ-ဣ ၁၃-ဝါရတို့တွင်၊ ဧကေကသ္မိ-ဌ်၊ စတုန္နံ စတုန္နံ-နိ်သော၊ ဝဝတ္ထာပနနယာနံ-တို့၏၊ အာဂတတ္တာ-လာကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒ္ဒိပညာသာယ-သော၊ နယေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ပဋိမဏ္ဍေတွာဝ-တန်ဆာဆင်တော်မူ၍သာ၊ ဒသိတာ-နိ်ပြီ၊ ဣတိ, ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဣတောာ-ဤစက္ခာယတနနိဒ္ဒေသမှ၊ ပရေသု-နိ်သော၊ သောတာယတနာဒိ နိဒ္ဒေသေသုပိ-သောတာယတနာဒိနိဒ္ဒေသတို့ဌ်လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ ပန-ဆက်၊ (တစ်နည်း) ပန-အထူးကား၊ ဣဏ-ဤသောတာယတနာဒိ နိဒ္ဒေသတို့ဌ်၊ ဝိသေသမတ္တံ-ပုဒ်အထူးမျှကို၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ (ယံ ရူပ်-သည်၊) သုဏာတိ-ကြားတတ်၏၊ (သောတဝိညာဉ်၏ မှီရာအဖြစ်ဖြင့် ကြားတတ်၏၊) ဣတိ-ကြောင့်၊ (တံ ရူပ်-သည်) သောတံ-သောတမည်၏၊ တံ-ထိုသောတပသာဒသည်၊ သသမ္ဘာရသောတ ဗီလသ-အဆောက်အဦနှင့်တကွဖြစ်သော နှားတွင်း၏၊ (နှားခလောင်တွင်းဝ၏၊) အန္တော-အတွင်းဌ်၊ ဝ်ရနပေ့စိတော-နုနယ်နီမြန်းသော အမွေးတို့သည် စီအပ်သော၊ (စီ၍ ပေါက်ရာဖြစ်သော၊) အဂ်ုလိဝေဓက သဏ္ဌာနေ-လက်စွပ်ကွင်းသဏ္ဌာန်ရှိသော၊ ပဒေသေ-အရပ်ဌ်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရာဟိ-နိ်သော၊ ဓာတုဟိ-ဓာတ်ကြီး ၄-ပါးတို့သည်၊ ကတူပကာရံ-ပြုအပ်ပြီးသော လျှော်သော ကျေးဇူးရှိသည်၊ ဥတုစိတ္တာဟာရေဟိ-တို့သည်၊ ဥပတ္ထမ္ဘိယမာနံ-ထောက်ပံ့အပ်သည်၊ အာယုနာ-ဇီဝိတိန္ဒြေဟူသော အသက်သည်၊ အနုပါလိယမာနံ-အစဉ်မပြတ်, စောင့်ရှောက်အပ်သည်၊ ဝဏ္ဏာဒီဟိ-ဝဏ္ဏ အစရှိသည်တို့သည်၊ (ဝဏ္ဏ, ဂန္ဓ, ရသ, သြဇာ, သမ္ဘဝ, သဏ္ဌာနတို့သည်၊) ပရိဝုတံ-ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ) သောတဝိညာဏာဒီနံ-တို့၏၊ ယထာရဟံ-စွာ၊ ဝတ္ထုဒ္ဒါရဘာဝံ သာဓယမာနံ တိဋ္ဌတိ-၏။

(ယံ ရူပ်) ဃာယတိ-အနံ့ကိုယူတတ်၏၊ (ဃာနဝိညာဉ်၏ မှီရာအဖြစ်ဖြင့် အနံ့ကို ယူတတ်၏၊) ဣတိ (တံ ရူပ်) ဃာနံ-မည်၏၊ တံ-ထိုဃာနပသာဒသည်၊ သသမ္ဘာရဃာနဗီလသ-အဆောက်အဦနှင့် တကွဖြစ်သော နှာခေါင်းတွင်း၏၊ အန္တော-ဌ်၊ အဇပဒသဏ္ဌာနေ-ဆိတ်ခွာသဏ္ဌာန်ရှိသော၊ ပဒေသေ-ဌ်၊ ယထာဝုတ္တာ၊ပေ၊ ပရိဝါရံ-အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ဓာတ်ကြီး ၄-ပါး စသည်တို့၏ ကျေးဇူးပြုခြင်း, ထောက်ပံ့စောင့်ရှောက်ခြင်း, အခြံအရံရှိသည်၊ ဟုတ္တာ, ဃာနဝိညာဏာနိနံ၊ပေ၊ တိဋ္ဌတိ၊ သာယနဌေန-သာယာတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ဇိဝှာ-မည်၏၊ သာ-ထိုဇိဝှာပသာဒသည်၊ သသမ္ဘာရ ဇိဝှာ မဇ္ဈသ-

---

သာယနဌေန ဇိဝှါ။ ။"ဇိဝိတံ-အသက်ရှည်ကြောင်းအရသာကို၊ အဝှါယတိ-ခေါ်တတ်၏၊ ဣတိ ဇိဝှါ-မည်၏" ဟူသည်နှင့်အညီ "ဇိဝိတ+အဝှါ"ဟု ဆိုလိုလျက် နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် "ဇိဝှါ"ဟု ပြီးရသည်၊ ထို့ကြောင့် ဇိဝှါပုဒ်၏ ဇိဝိတ အဝှါယန အနက်သည် အရသာကို သာယာခြင်းအနက်ပင်တည်း။

အဆောက်အဦနှင့်တကွဖြစ်သော လျှာလယ်၏၊ ဥပရိ-အထက်ပိုင်း၌၊ ဥပ္ပလ ဒလဂ္ဂသဏ္ဌာနေ-ကြာဖွင့်ဖတ်၏ အဖျားသဏ္ဌာန်ရှိသော၊ ပဒေသေ-၌၊ ယထာ ဝုတ္တ၊ပေ၊ ပရိဝါရာ-သည်၊ ဟုတ္တာ, ဧဝ ဝိညာဏာဒီနံ၊ပေ၊ တိဋ္ဌတိ။

ပန-ကား၊ ဣမသ္မိံ ကာယေ-ဤကိုယ်၌၊ ယာဝတာ-အကြင်မျှလောက်သော၊ ဥပါဒိန္နကရူပံနာမ-ဥပါဒိန္နကရုပ်မည်သည်၊ (ကမ္မဇရုပ်မည်သည်၊) အတ္ထိ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဥပါဒိန္နကရုပ်ရှိရာကိုယ်အရပ်၌၊ ဣဝယာယတနံ-သည်၊ ကဗွာသပဋ္ဌလေ-ဝါဂွမ်းလွှာ၌၊ သွေဟောဝိယ-ဆီအစေးကဲ့သို့၊ ယထာဝုတ္တ၊ပေ၊ပရိဝါရမေဝ-သည်သာ၊ (ဟုတ္တာ)၊ပေ၊ တိဋ္ဌတိ၊ အယံ-ကား၊ ဇတ္တု-ဤသောတာယတနာဒိ နိဒ္ဒေသဝ်၌၊ ဝိသေသော-တည်း၊ သေသော-ကြွင်းသော ပါဠိပ္ပဘေဒေါစ-ပါဠိအပြားကို လည်းကောင်း၊ အတ္ထောစ-ကိုလည်းကောင်း၊ စကၠုနိဒ္ဒေသေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-စိုးစဉ်း အနည်းငယ် ဆိုဖွယ်အထူးကား၊ ဧကဝလံ-စက္ခုပုဒ်စသည်မဖက် သက်သက်၊ ဣဓ-ဤသောတာယတနာဒိ နိဒ္ဒေသ၌၊ စက္ခုပဒသ-စက္ခုပုဒ်၏၊ ဌာနေ-အရာ၌၊ သောတပဒါဒီနိ-သောတပုဒ်အစရှိသည် တို့သည်လည်းကောင်း၊ ရူပပ ဒသ-၏၊ ဌာနေ-၌၊ သဒ္ဒပဒါနိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဿိတိအာဒိနံ-အစရှိသောပုဒ်တို့၏၊ ဌာနေ-၌၊ သုဏိတိ အာဒိ ပဒါနိစ-သုဏိအစရှိသော ပုဒ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဂတာနိ-နှင့်ပြီ၊ စ-သည်သာမကသေး၊ နေတ္ထမ္ပေတံ နယနံ ပေတံတိ ဣမသ္မ ပဒဒ္ဒယဿ-ဟူသော ဤပုဒ်၂-ပါးအပေါင်း၏၊ အဘာဝါ-မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဒ္ဝါဒသ ဒ္ဝါဒသ-နှင့်သော၊ နာမာနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော သောတာယတနာဒိနိဒ္ဒေသတို့၌၊ သေသံ-ကြွင်းသောပုဒ် အပေါင်းသည်၊ ဝုတ္တသဒိသမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော ပုဒ်အပေါင်းနှင့် တူသည်သာ။

တတ္ထ-ထိုကာယာယတနအရာ၌၊ (ဌတ္တာ စောဒကဿ ဤဒိသိ စောဒနာ) သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ (ကီဒိသိ စောဒနာ, သိယာ-နည်း၊) ဣမသ္မိ ကာယေ-ဤခန္ဓာ

တတ္ထ သိယာ။ ။ကာယာယတနသည် ဥပါဒိန္နကရှိရာ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံး၌ ယှဉ်နေလျှင်, စက္ခုပသာဒအတွင်း၌ ကာယာယတနက ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နေစရာရှိသောကြောင့် စက္ခုပသာဒဝယ် ကာယာယတနသဘောလည်း ပါဝင်လျက်နေရာ၏၊ ထိုသို့ပါဝင်နေလျှင် စက္ခုပသာဒမှာလည်း ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၏ ထင်ရှားအရိပ်အရောင်ရှိနေ၍, ကာယာယနမှာလည်း ရူပါရုံ၏ထင်ရှား အရိပ်အရောင် ရှိနေရကား စက္ခုပသာဒနှင့် ကာယပသာဒတို့ လက္ခဏာချင်း ရောနှောမှုယ်ရာရှိသောကြောင့် "တတ္ထ သိယာ" စသို့၍ စောဒနာသည်။ ပြီးလတ္တံ့အတိုင်း စက္ခုပသာဒသည် ရူပါဘိယာတာရဟဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏာရှိ၍, ကာယပသာဒသည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဘိယာတာရဟဘူတပ္ပသာဒ လက္ခဏာရှိ၏၊ ထိုလက္ခဏာချင်း ရောစရာရှိသည်၊ သောတ စသည်တို့၌လည်း နည်းတူ။]

ကိုယ်၌၊ ယာဝတာ-အကြင်မျှလောက်သော၊ ဥပါဒိန္နကရူပ်နာမ-ဥပါဒိန္နကရုပ် မည်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဥပါဒိန္နကရုပ် ရှိရာကိုယ်၌၊ ကာယာယတနံ-သည်၊ ကပ္ပါသပဋလေ-ဝါဂွမ်းလွှာ၌၊ သေ့ဟောဝိယ-ကဲ့သို့၊ ယဒိ (တိဋ္ဌတိ)-အံ့၊ ဧဝံသန္တေ-ဤသို့ဖြစ်လသော်၊ လက္ခဏာသမ္ပိသတာ-လက္ခဏာတို့၏ ရောနှောကုန်သည်၏အဖြစ်သည်၊ အာပဇ္ဇတိ-ဖြစ်သည်မဟုတ်သော၊ ဣတိ, (ဤဒိသီ စောဒနာ, သိယာ-ရာ၏၊) ဧဝံသန္တေ ပိ-ဤသို့ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ လက္ခဏ သမ္ပိသတာ-သည်၊ နာပဇ္ဇတိ-မဖြစ်၊ ကသ္မာ, (နာပဇ္ဇတိ-နည်း၊) အညသ-အခြားသော ကာယပသာဒ၏၊ အညတ္ထ-အခြားသော စက္ခုဒသကကလာပ် စသည်၌၊ အဘာဝတော-မရှိခြင်းကြောင့်၊ (နာ ပဇ္ဇတိ)၊ ယဒိဧဝံ-ယင်းသို့ဖြစ်လသော်၊ [တစ်နည်း-အညသ-အခြားသော ကာယပသာဒ၏၊ အညတ္ထ-အခြားသော စက္ခုဒသကကလာပ် စသည်၌၊ အဘာဝေါ-သည်၊ ယဒိသိယာ-အံ့၊ ဧဝံသတိ-သော်၊] သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဥပါဒိန္နကရုပ်ရှိရာကိုယ်၌၊ ကာယာယတနံ-သည်၊နေ-မရှိနိုင်၊ ဣတိ-ဤသို့ ဆိုအံ့၊ ပရမတ္ထတော-အားဖြင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ-၌၊ (ကာယာယတနံ-သည်၊) နေဝအတ္ထိ-မရှိနိုင်၊ ပန-ထိုသို့ပင် အစစ်အမှန်အားဖြင့် အလုံးစုံသော ဥပါဒိန္နကရုပ်ရှိရာ ကိုယ်၌ မရှိနိုင်ပါသော်လည်း၊ ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္တာ-စက္ခုပသာဒ စသည် တို့မှ အသီးအခြားခွဲ၍၊ အသ-ထိုကာယာယတနု၏၊ နာနာကရဏံ-အသီးအခြား ပြုတတ်သော အထူးကို၊ ပညပေတုံ-ပညတ်ခြင်းငှာ၊ နံ သက္ကာ၊ တသ္မာ, ဧဝံ-ဤသို့ ယာဝတာဣမသ္မိံ ကာယေ ဥပါဒိန္နကရူပ် အစရှိသည်ဟူ၍၊ (မယာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

ဟိ-ဥပမာဆောင်, ထင်အောင်ပြဦးအံ့၊ ရူပရသာဒယော-ရူပါရုံ ရသာရုံ အစရှိသော ရုပ်တို့ကို၊ ဝါလိကာစုဏ္ဏာနိဝိယ-သဲမှုန့်တို့ကိုကဲ့သို့၊ ဝိဝေစေတုံ-တစ်ခု စီခွဲခြားခြင်းငှာ၊ အသက္ကုဏေယျတာယ-မတတ်ကောင်းကုန်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၊ အညမည ဗျာပိနောတိ-အချင်းချင်း ပျံ့နှံ့ခြင်းရှိကုန်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိယထာ-နန်သကဲ့သို့၊ စ-ထိုသို့ပင်ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ ပရမတ္ထတော-အားဖြင့်၊ ရူပေ-ရူပါရုံ၌၊ ရသော-ရသာရုံသည်၊ နု အတ္ထိယထာ-ကဲ့သို့၊ (ရူပေ-၌၊ ရသော-သည်၊) ယဒိသိယာ-အကယ်၍ ရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ရူပဂ္ဂဟဏေနေဝ-ရူပါရုံကို ယူခြင်းဖြင့် ပင်၊ ရသဂ္ဂဟဏံ-ရသာရုံကိုယူခြင်းသို့၊ ဂဏ္ဍေယျယထာ-ရောက်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ကာယာယတနံပိ-သည်လည်း၊ ပရမတ္ထတော-အားဖြင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ-၌၊ နေဝအတ္ထိ-မရှိ၊ စ-ထိုသို့ပင်မရှိပါသော်လည်း၊ ဝိဝေစေတုံ-ခွဲခြားခြင်းငှာ၊ အသက္ကုဏေယျ တာယ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ-၌၊ နတ္ထိ-မရှိသည်ကား၊ နု-မဟုတ်၊ ဣတိဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ ဘဏ္ဍ-ဤကာယာယတနအရာ၌၊ လက္ခဏသမ္ပိသတာ-လက္ခဏာတို့၏ ရောနှောကုန်သည်၏အဖြစ်သည်၊ နု အာပဇ္ဇတိ-မဖြစ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

အပိစ-သည်သာမကသေး၊ လက္ခဏာဒီဝဝတ္ထာပနတောပိ-လက္ခဏာ အစ ရှိသည်ကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းအားဖြင့်လည်း၊ ဧတေသံ-ဤစက္ခုစသော ပသာဒတို့၏၊ အသမ္မိဿတာ-မရောနှောကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဧတေသု-ဤ စက္ခု စသော ပသာဒတို့တွင်၊ (စက္ခု-စက္ခုပသာဒသည်၊) ရူပါဘိ၊ပေ၊ လက္ခဏံ-ရူပါရုံ၌ ထိခိုက်ခြင်းကိုထိုက်သော ဘူတရုပ်တို့ကို ကြည်လင်စေခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ-ရူပါရုံ၏ ထိခိုက်ခြင်းကိုထိုက်သော ဘူတရုပ်တို့ကို ကြည်လင်စေခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ စက္ခု-စက္ခုသည်၊ ဒဋ္ဌု၊ ပေ၊ လက္ခဏံ-ကြည့်ရှုခြင်းငှာ အလိုမရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော တဏှာလျှင်အရင်းခံရှိသော ဂ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော မဟာဘုတ်တို့ကို ကြည်လင်စေခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏၊ ရူပေသု-ရူပါရုံတို့၌၊ အာဝိဉ္ဆနရသံ-ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်းကောင်း, စက္ခုဝိညာဉ်ကို လည်းကောင်း ဆွဲငင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ စက္ခုဝိညာဏသ-၏၊ အာဓာရဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာန်-တည်ရာအဖြစ်ဖြင့် ယေဘုယျတို့၏ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ ဒဋ္ဌုကာမတာနိဒါန ကမ္မဘူတပဒဋ္ဌာန်-ကြည့်ရှုခြင်းငှာ အလိုရှိသူတို့၏ အဖြစ်ဟူသော တဏှာလျှင် အရင်းခံရှိသော ဂ်ကြောင့်ဖြစ်သော မဟာဘုတ်လျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။

သောတံ-သောတပသာဒသည်၊ သဒ္ဒါဘိ၊ ပေ၊ လက္ခဏံ-သဒ္ဒါရုံ၌ ထိခိုက်ခြင်းကိုထိုက်သော ဘူတရုပ်တို့ကို ကြည်လင်စေခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ-သဒ္ဒါရုံ၏ ထိခိုက်၊ ပေ၊ လက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ သောတံ-သည်၊ သောတု၊ပေ၊ လက္ခဏံ-နားထောင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော တဏှာ လျှင် အရင်းခံရှိသော ဂ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော မဟာဘုတ်တို့ကို ကြည်လင်စေခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ သဒ္ဒေသု-သဒ္ဒါရုံတို့၌၊ အာဝိဉ္ဆနရသံ-ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆဲငင်ခြင်း

ရူပါဘိ၊ပေ၊လက္ခဏံ။ ။ရူပေ+အဘိဃာတော ရူပါဘိဃာတော၊ (တစ်နည်း) ရူပဿ+အဘိဃာတော ရူပါဘိဃာတော၊ ရူပါဘိဃာတောစ+သော+ဘူတဗ္ဗသာ ဒေါစာတိ ရူပါ၊ပေ၊ပသာဒေါ၊ ရူပါ၊ပေ၊ပသာဒေါ+လက္ခဏံ ယသ္သာတိ ရူပါဘိ၊ ပေ၊ လက္ခဏံ (စက္ခု)။

ဒဋ္ဌု၊ပေ၊လက္ခဏံ၊ ။ဒဋ္ဌု+ကာမေတိတိ ဒဋ္ဌုကာမော၊ တဿ+ဘာဝေါ ဒဋ္ဌုကာမတာ၊ (မြင်လိုသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ တဏှာ)၊ ထို တဏှာအရင်းခံရှိ သော ဂ်သည် "ဒဋ္ဌုကာမတာ နိဒါနံ+ကမ္မံ၊ ဒဋ္ဌုကာမတာနိဒါန ကမ္မံ၊ ဒဋ္ဌုကာမတာ နိဒါနကမ္မံ+သမုဋ္ဌာနံ ယေသံတိ ဒဋ္ဌု၊ပေ၊ သမုဋ္ဌာနာ(ဘူတာ)၊ ဒဋ္ဌု၊ပေ၊ဘူတာနံ+ ပသာဒေါ ဒဋ္ဌု၊ပေ၊ ပသာဒေါ သော+လက္ခဏံ ယသ္သာတိဒဋ္ဌု၊ပေ၊ လွန်း၊ နိဿယ ကြည့်၍ အနက်ပေးပါ၊ ဆိုလိုရင်းမှာ-စက္ခုပသာဒသည် ကြည့်ရှုလိုသော တဏှာ အရင်းခံ၍ ဂ်ကိုပြုခဲ့သူ၏သန္တာန်၌ ထိုဂ်ကြောင့်ဖြစ်သော မဟာဘုတ်တို့ကို ကြည်လင်စေခြင်း လက္ခဏာရှိသည်-ဟူလို၊ သောတပသာဒ စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းကို မှီပါ။

ကိစ္စရှိ၏၊ ဝါ-သောတဝိညာဉ်ကို ဆွဲငင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ သောတဝိညာဏသ-၏၊ အာဓာရဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာန်-၏၊ သောတုကာမတာနိဒါနကမ္မဇဘူတပဒဋ္ဌာန်-နှားထောင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော တဏှာလျှင် အရင်းခံရှိသော ကံကြောင့်ဖြစ်သော မဟာဘုတ်လျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။

ယာနံ-ယာနပသာဒသည်၊ ဂန္ဓာဘိ၊ ပေ၊ လက္ခဏံ-ဂန္ဓာရုံ၌ ထိခိုက်ခြင်းကို ထိုက်သော ဘူတရုပ်တို့ကို ကြည်လင်စေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ-ဂန္ဓာရုံ၏ ထိခိုက်ခြင်းကိုထိုက်သော၊ ပေ၊ လက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ယာနံ-သည်၊ ယာယိတု၊ ပေ၊ လက္ခဏံ-အနံ့ကိုယူခြင်းငှာ အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော တဏှာလျှင် အရင်းခံရှိသော ကံဟူသောဖြစ်ကြောင်းရှိသော မဟာဘုတ်တို့ကို ကြည်လင်စေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ဂန္ဓေသု-ဂန္ဓာရုံတို့၌၊ အာဝိဇ္ဇနရသံ-ပုဋ္ဌိလ် (ယာနဝိညာဉ်)ကို ဆွဲငင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ယာနဝိညာဏသ-၏၊ အာဓာရဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာန်-၏၊ ယာယိတု၊ပေ၊ ပဒဋ္ဌာန်-အနံ့ကိုယူခြင်းငှာ အလိုရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော၊ ပေ၊ အကြောင်းရှိ၏။

ဇိဝှာ-ဇိဝှာပသာဒသည်၊ ရသာဘိ၊ပေ၊ လက္ခဏံ-ရသာရုံ၌ ထိခိုက်ခြင်းကို ထိုက်သော၊ပေ၊လက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ-ရသာရုံ၏ ထိခိုက်ခြင်းကိုထိုက်သော၊ပေ၊ လက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ သာယိတု၊ပေ၊ လက္ခဏာ-အရသာကို သာယာခြင်းငှာ အလိုရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော တဏှာလျှင် အရင်းခံရှိသော ကံဟူသောဖြစ်ကြောင်းရှိသော မဟာဘုတ်တို့ကို ကြည်လင်စေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ရသေသု-ရသာရုံတို့၌၊ အာဝိဇ္ဇနရသံ-ပုဋ္ဌိလ်(ဇိဝှာဝိညာဉ်)ကို ဆွဲငင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ဇိဝှာဝိညာဏသ-၏၊ အာဓာရဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ-၏၊ သာယိတုကာမတာနိဒါနကမ္မဇဘူတပဒဋ္ဌာနာ-အရသာကို သာယာခြင်းငှာ အလိုရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော တဏှာလျှင် အရင်းခံရှိသော ကံဖြစ်သောကြောင့် မဟာဘုတ်လျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။

ကာယော-ကာယပသာဒသည်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ပေ၊ လက္ခဏော-ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌ ထိခိုက်ခြင်းကိုထိုက်သော ဘူတရုပ်တို့ကို ကြည်လင်စေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ-ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၏ ထိခိုက်၊ပေ၊ လက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ကာယော-သည်၊ ဖုသိတု၊ပေ၊ လက္ခဏော-တွေ့ထိခြင်းငှာအလိုရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော တဏှာလျှင် အရင်းခံရှိသော ကံဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော မဟာဘုတ်တို့ကို ကြည်လင်စေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု-တို့၌၊ အာဝိဇ္ဇနရသော-ပုဋ္ဌိလ်, ကာယဝိညာဉ်ကို ဆွဲငင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ကာယဝိညာဏသ-၏၊ အာဓာရဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနော-၏၊ ဖုသိတုကာမတာနိဒါနကမ္မဇဘူတပဒဋ္ဌာနော-တွေ့ထိခြင်းငှာ အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော တဏှာလျှင် အရင်းခံရှိသော ကံကြောင့်ဖြစ်သော မဟာဘုတ်လျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။

ပန-ဝါဒန္တ ရကား၊ ကေစိ-တို့သည်၊ ["ကေစိ-မဟာသင်္ဃိက အန္ဓယ်တို့တွင် ဝသုဓမ္မစသော အချို့ရှင်ပင်တို့သည်"ဟု ရှေးနိဿပေးသည်။] စက္ခု-စက္ခုပသာဒ ဟူသည်၊ တေဇောဓိကာနံ-လွန်ကဲသော တေဇောဓာတ် ရှိကုန်သော၊ ဘူတာနံ-ဘူတ ရုပ်တို့၏၊ ပသာဒေါ-ကြည်လင်ခြင်းတည်း၊ သောတဃာနဇိဝှာ-သောတပသာဒ, ဃာနပသာဒ, ဇိဝှာပသာဒတို့ဟူ သည်၊ ဝါယုပထဝီ အာပါဓိကာနံ-လွန်ကဲသော ဝါယောဓာတ်ရှိကုန်, လွန်ကဲသော ပထဝီဓာတ်ရှိကုန်, လွန်ကဲသော အာပေါဓာတ် ရှိကုန်သော၊ ဘူတာနံ-တို့၏၊ ပသာဒါ-ကြည်လင်ခြင်းတို့တည်း၊ [ရုပ်သီးခြားမဟုတ်, ထိုထိုဓာတ် လွန်ကဲသော ဘူတရုပ်တို့၏ ကြည်လင်ခြင်းကိုပင် စက္ခုစသည် မည်၏-ဟူလို။] ကာယော-ကာယပသာဒဟူသည်၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော မဟာ ဘုတ်တို့၏၊ (ပသာဒေါ-တည်း၊) ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ကုန်၏။

အပရေ-တစ်ပါးသောဆရာတို့သည်၊ စက္ခု-သည်၊ တေဇောဓိကာနံ-နှင်သော၊ (ဘူတာနံ-တို့၏၊) ပသာဒေါ-တည်း၊ သောတ ဃာန ဇိဝှာကာယာ-တို့သည်၊ ဝိဝရဝါယု အာပ ပထဝါဓိကာနံ-လွန်ကဲသော အပေါက်အကြားရှိကုန်, လွန်ကဲသော ဝါယောဓာတ်ရှိကုန်, လွန်ကဲသော အာပေါဓာတ်ရှိကုန်, လွန်ကဲသော ပထဝီဓာတ် ရှိကုန်သော၊ (ဘူတာနံ-တို့၏၊) ပသာဒါ-တို့တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ၊ [ကေစိဝါဒ နှင့် အနည်းငယ်သာကွဲသည်။] တေ-ထိုကေစိဆရာ, အပရေဆရာတို့ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ (ကိं တုမှေ) သုတ္တံ-သက်သေခံပါဠိတော်ကို၊ အာဟရထ-ထုတ်ဆောင်ကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္တဗ္ဗာ-နှင်၏၊) (တေ-ထိုကေစိဆရာ, အပရေ ဆရာတို့သည်၊) အဒ္ဓါ-မချွတ်ဧကန်, အမှန်အားဖြင့်၊ သုတ္တမေव-သက်သေခံပါဠိ ကိုပင်၊ န ဒက္ခိဿန္တိ-မတွေ့ကုန်လတ္တံ့၊ ပန-ထိုသို့ပင် ပါဠိသာဓက မပြနိုင်ကြပါ ကုန်သော်လည်း၊ ဧတ္ထ-ဤကေစိဆရာ, အပရေဆရာတို့တွင်၊ ကေစိ-ကေစိဆရာ တို့သည်၊ တေဇောဓိနံ-တေဇောမဟာဘုတ်အစရှိသည်တို့၏၊ ဂုဏောဟိ-ဂုဏ်ဖြစ်ကုန်

ကာယော သဗ္ဗေသံ။ ။ဤ၌ "သဗ္ဗေသံ" သဒ္ဒါသည် "သမာနာနံ" အနက် ကိုပြ၏။ "အလွန်မရှိဘဲ သတ္တိတူညီနေကုန်သော မဟာဘုတ်အားလုံးတို့၏"ဟူလို၊ မှန်၏- "တေဇော လွန်ကဲသော မဟာဘုတ်တို့၏ ပသာဒ" ဟူသည်လည်း မဟာဘုတ် ၄-ပါးလုံးတို့၏ ပသာဒ ပင်ဖြစ်၏။ "ဝါယော စသည် လွန်ကဲသော မဟာဘုတ်တို့၏ ပသာဒ" ဟူသည်လည်း မဟာဘုတ် ၄-ပါးလုံးတို့၏ ပသာဒပင်ဖြစ်၏၊ ထိုကဲ့သို့ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ လွန်ကဲခြင်းကို တားမြစ်လိုသော ကြောင့် "သဗ္ဗေ-အလွန် အယုတ်မရှိ, သတ္တိ တူညီနေသော မဟာဘုတ်အားလုံး တို့၏" ဟုဆိုသည်။ [သဗ္ဗေသံတိဝစနံ၊ပေ၊ ဝုတ္တတ္တာ၊-ဋီကာ၊] ထိုဋီကာ၌ "သမာ နာနံ" ဟုဖွင့်သော်လည်း "သဗ္ဗေသံ-တူညီသော မဟာဘုတ်တို့၏"ဟုမပေးရ၊ "သမာနာနံပုဒ်၏ အနက်ကို သဗ္ဗေသံပုဒ်ကဟောသည်"ဟု မဆိုလို၊ သဗ္ဗေသံပုဒ် က "သမာနာနံပုဒ်၏ အနက်ကို ပြသည်"ဟု ဆိုလိုသည်။

သော: ရူပါဒီဟိ–ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့သည်၊ အနုဂ္ဂယှဘာဝတော–ချီးမြှောက်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (စက္ခု–သည်၊ တေဇောဓိကာနံ–နှင်သော၊ ဘူတာနံ–တို့၏၊ ပသာဒေါ–တည်း၊ပေ၊ ကာယော–သည်၊ သဗ္ဗေသံ–နှင်သော၊ ဘူတာနံ–တို့၏၊ ပသာဒေါ–တည်း၊) ဣတိ–သို့၊ ကာရဏံ–အကြောင်းကို၊ ဝဒန္တိ၊ တေစ–ထိုကေစိဆရာတို့ကိုလည်း၊ ဝတ္ထုဗ္ဗာ–နှ၏၊ (ကိ)၊ ရူပါဒယော–ရူပါရုံအစရှိသည်တို့သည်၊ တေဇာဒီနံ–တေဇောမဟာဘုတ် အစရှိသည်တို့၏၊ ဂုဏာ–ဂုဏ်တို့တည်း၊ ဧဝံ–သို့၊ ကော–အဘယ်သူသည်၊ အာဟ–ပြောသနည်း၊ ဣတိ–သို့၊ (ဝတ္ထုဗ္ဗာ–နှ၏၊) ဟိ–မှန်၊ အဝိနိဗ္ဘောဂေသု–အသီးအသီး ခွဲခြားဝေဖန်၍ မရအပ်စကောင်းကုန်သော၊ ရူပေသု–ရုပ်တို့တွင်၊ အယံ–ဤတရားသည်၊ ဣမသ–ဤရုပ်၏၊ ဂုဏော–ဂုဏ်တည်း၊ အယံ–သည်၊ ဣမသ–၏၊ ဂုဏော–တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဝတ္တုံ–ခွဲခြား၍ဆိုခြင်းငှာ၊ နှ လဗ္ဘာ–မရအပ်, မရနိုင်။

(တေ–ထိုကေစိဆရာတို့သည်၊) အထာပိ ဝေဒယျု–အကယ်၍မူလည်းဆိုကုန်ငြားအုံ၊ (ကိ)၊ တေသုတေသု သဗ္ဗာရေသု–ထိုထိုအဆောက်အဦတို့၌၊ (မြေ, ရေ, လေ, မီး စသော အဆောက်အဦတို့၌၊) တသ တသ ဘူတသ–ထိုထိုဘူတရုပ်၏၊ အဓိကတာယ–လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပထဝီအာဒီနံ–မြေကြီး အစရှိသည်တို့၏၊ သန္ဌာရဏာဒိနိ–ကောင်းစွာ ဆောင်ထားခြင်း အစရှိကုန်သော၊ ကိစ္စာနိ–တို့ကို၊ (တုမှေ–အသင် ပရိဟာရ်ဆရာတို့သည်၊) ဣဒ္ဓိထယယထာ–အလိုရှိကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ တေဇာဒိ အဓိကေသု–လွန်ကဲသော တေဇောစသော်အစရှိသော မဟာဘုတ်ရှိကုန်သော၊ သမ္ဘာရေသု–တို့၌၊ ရူပါဒီနံ–ရူပါရုံအစရှိသည်တို့၏၊

တေဇာဒီနံ ဂုဏောဟိ။ ။ဆီမီး၏အရောင်ဖြစ်သော ရူပါရုံ [အာဒိဖြင့် ဝါယု, ပထဝီ, ဥဒကတို့ကိုယူ၊] လေ၏အသံဖြစ်သော သဒ္ဒါရုံ, မြေ၏အနံ့ဖြစ်သော ဂန္ဓာရုံ, အာခေါင်ထဲ၌ တံတွေးဟူသော ရေ၏အရသာဖြစ်သော ရသာရုံတို့ကို တေဇော စသော မဟာဘုတ်တို့၏ ဂုဏ်ဟုဆိုသည်၊ ထိုရူပါရုံစသော ဂုဏ်တို့က ချီးမြှောက်အပ် (ရူပါရုံ စသည်ကိုယူနိုင်အောင် ကျေးဇူးပြုအပ်) သောကြောင့် "တေဇောအဓိက မဟာဘုတ်တို့၏ ကြည်လင်ခြင်းသည် စက္ခုတည်း၊ ဝါယော, ပထဝီ, အာပေါ အဓိကဖြစ်သော မဟာဘုတ်တို့၏ ကြည်လင်ခြင်းသည် အစဉ် အတိုင်းသောတ, ဃာန, ဇိဝှာဖြစ်၏၊ အလုံးစုံသောမဟာဘုတ်တို့၏ ကြည်လင် ခြင်းသည် ကာယဖြစ်၏" ဟု ရှေ့ဖလဝါကျကို ထည့်စပ်ပါ။

ယတော ဣဒ္ဓိထ။ ။ဤစကားသည် စောဒကပုဂ္ဂိုလ်က ပရိဟာရ်ကျမ်းဆရာ ကို ပြန်၍ မေးသော ဥပမာစကားတည်း။ မြေ၌ ပထဝီဓာတ် လွန်ကဲသောကြောင့် ထိုထိုအရာဝတ္ထုကို ဆောင်ထားခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ရေ၌ အာပေါဓာတ် လွန်ကဲသောကြောင့် ယိုစီးခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ မီး၌ တေဇောဓာတ် လွန်ကဲသောကြောင့် အဋ္ဌေ.ဖြစ်ခြင်းကိစ္စ ရှိ၏၊ လေ၌ ဝါယောဓာတ် လွန်ကဲသောကြောင့် ခရေ.ရှားစေခြင်း, တွန်းဖိခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ဤသို့ အသင် ပရိဟာရ်ဆရာတို့အလိုရှိကြသကဲ့သို့။

အဓိကဘာဝဒဿနတော–လွန်ကဲကုန်သည်၏ အဖြစ်ကိုမြင်ရခြင်းကြောင့်၊ ရူပါဒယော–ရူပါရုံအစရှိသည်တို့သည်၊ တေသံ–ထိုတေဇာဒိ အဓိက မဟာဘုတ်တို့၏၊ ဂုဏာ–တို့တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဧတံ–ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ–အလိုရှိထိုက်ပါ၏၊ ဝါ–အလိုရှိပါလော၊ (ဤတိ–သို့၊ အထာပိ ဝေဒယျ–နှင်ငြားအံ့။)

(ဧဝံသတိ–သော်၊) တေ–ထိုကေစိဆရာတို့ကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗာ–ပြန်၍ပြောထိုက်ကုန်၏၊ (ကိံ)၊ အာပါဓိကဿ–လွန်ကဲသော အာပေါဓာတ်ရှိသော၊ အာသဝဿ–အရက်၏၊ ဂန္ဓတော–အနံ့ထက်၊ ပထဝီအဓိကေ–လွန်ကဲသော ပထဝီဓာတ်ရှိသော၊ ကပ္ပါသေ–ဝါဂွမ်းခဲ့၊ ဂန္ဓော–အနံ့သည်၊ အဓိကတရော–သာလွန်သည်၊ ယဒိသိယာ–အံ့၊ စ–သည်သာမကသေး၊ တေဇာဓိကဿ–သော၊ ဥဏ္ဏောဒကဿ–ရေနွေး၏ (မီးအကူအညီပါသောကြောင့် ပူနေသောရေနွေး၏၊) ဝဏ္ဏတောပိ–အဆင်းထက်လည်း၊ သေတုဒကဿ–ရေအေး၏၊ ဝဏ္ဏော–သည်၊ ယဒိ ပရိဟာယေထ–အကယ်၍ယုတ်လျော့အံ့၊ (ဧဝံသတိ, ရူပါဒယော–တို့သည်၊ တေသံ–ထိုတေဇာဒိ အဓိက မဟာဘုတ်တို့၏၊ ဂုဏာ–တို့တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဧတံ–ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊) ဣဒ္ဓေယျာမ–အလိုရှိပါကုန်၏၊ (လက်ခံပါကုန်၏၊) ပန–စင်စစ်ကား, ယသ္မာ, ဧတံ ဥဘယံ–ဤ ၂–ပါးစုံသည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ, ဧတေသံဘူတာနံ–ဤ မှီရာမဟာဘုတ်တို့၏၊

ဧဝံပေ၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ။ဤအတူ တေဇောဓာတ်လွန်ကဲသော မီးခဲ့ ရူပါရုံ၏ လွန်ကဲပုံ, ဝါယော ပထဝီအာပေါဓာတ် လွန်ကဲသော လေ မြေ တံတွေး ရေတို့ခဲ့ (အစဉ်အတိုင်း) သဒ္ဒါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံတို့၏ လွန်ကဲပုံကို မြင်ရခြင်းကြောင့် "ရူပါရုံ စသည်တို့သည် ထိုတေဇောဓာတ်တို့၏ ဂုဏ်များဖြစ်ကြ၏" ဟု အလို ရှိထိုက်ပါသည်။

မုတ်ချက်။ ။"ကေစိ ဝဒန္တိ, အပရေ ဝဒန္တိ"ဟု ၂–ဝါဒရှိရာ "တေဇောဒိနံ ဂုဏေဟိ ရူပါဒိဟိ အနုဂ္ဂယှဘာဝတော"သည် ထိုကေစိတို့၏ အကြောင်းပြတည်း၊ ထို့ကြောင့် "အထာပိ ဝေဒယျ"စသောစကားသည် ပဌမဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဖြေပုံကို ပြသော စကားတည်း၊ "ဣစ္ဆေယျာမ" စသည်ကား ပဌမဝါဒီ၏အဖြေကို ပြသော စကားတည်း။ ဒုတိယဝါဒီကိုလည်း ဤနည်းအတိုင်းနှိပ်ပုံကို (ဖြေပုံကို) သိပါ–ဟု ဋီကာဖွင့်သည်၊ ထို့ပြင် "အထာပိ ဝေဒယျ" စသော ဝါဒကို ကဏာဒ ဆရာ၏ တတိယဝါဒဟုလည်း တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏။

ဣစ္ဆေယျာမပေ၊ ပရိဟာယေထ။ ။ကေစိတို့က "တေဇောဓာတ်စသည် လွန်ကဲသော မီးစသည်တို့ခဲ့ ရူပါရုံစသည်တို့က လွန်ကဲသောကြောင့်"ဟု မူလအကြောင်းကိုပြထား၏၊ ထိုအလို ပထဝီဓာတ်လွန်ကဲသောမြေခဲ့ ကောင်းသောအနံ့ ထူးရှိ၏၊ တေဇောဓာတ်လွန်ကဲသောမီးခဲ့ အဆင်းထူးရှိ၏ဟုဆို၏၊ ထိုစကားအရ အာပေါဓာတ်လွန်ကဲသော အရက်၏အနံ့ထက် ပထဝီဓာတ်လွန်ကဲသော ဝါဂွမ်းခဲ့ အနံ့ သာလွန်နေလျှင် တေဇောဓာတ်လွန်ကဲသော ရေပူ၏အဆင်းအောက် ရေအေး၏အဆင်းက လျော့နေလျှင်, အသင်တို့အယူအတိုင်း ငါတို့ အလိုရှိကြဖို့ပါပဲ။ (လက်ခံဖို့ပါပဲ)

ဧတံ ဝိသေသကပွန်-ဤသတ္တိထူးကို ကြံစည်ခြင်းကို၊ ပဟာယေထ-ပယ်စွန့်လိုက်ကြ ကုန်လော၊ (ဧယျာထဝိဘတ်)။

["ဤသို့ပယ်ရမည်ဖြစ်လျှင် အဘယ်သို့ယူရမည်နည်း"ဟု မေးဖွယ်ရှိသော ကြောင့် "ယထာ" စသည်မိန့်၊] ဧကကလာပေ-တစ်ခုသောရုပ်ကလာပ်၌၊ ဘုတာနံ-မဟာဘုတ်တို့၏၊ အဝိသေသေ-အထူးမရှိကုန်သည်၏အဖြစ်သည်၊ [ဘာဝပွဓာန, ဘာဝလောမကြောင့်] (သမာနေ) ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း ရူပရသာဒယော-ရူပါရုံ အစရှိသည် တို့သည်၊ အညမညံ-အချင်းချင်း၊ ဝိသဒိသာ-မတူကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ယထာ-နှင်းကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ အညသ္မိံ-ကံမှတစ်ပါးသော၊ ဝိသေသကာရဏော-ထူးသောအကြောင်းရှိသည်၊ အဝိဇ္ဇမာနေပိ-မရှိပါသော်လည်း၊ စက္ခုပသာဒယော-စက္ခုပသာဒ အစရှိသည်တို့သည်၊ (အညမညံ ဝိသဒိသာဟောန္တိ) ဣတိဧဝံ-ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူထိုက်၏၊ ဝါ-ယူပါလေ။

ပန-ပရိဟာရ၊ပေ၊ အံ့၊ ယံ-အကြင်အကြောင်းသည်၊ အညမညဿ-၏၊ အသာဓာရဏံ-မဆက်ဆံသောအကြောင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ တံ-ထိုအကြောင်းသည်၊ ကိံ-အဘယ်နည်း၊ နေသံ-ထိုစက္ခုစသော ပသာဒတို့၏၊ ဝိသေသကာရဏံ-ထူးသောအကြောင်းသည်၊ ကမ္မမေဝ-ကံပင်တည်း၊ တသ္မာ ကမ္မဝိသေသော-

---

ယသ္မာ၊ပေ၊ပဟာယေထ။ ။ဤပြခဲ့သော အရာဝတ္ထုတို့၌ ထိုကဲ့သို့ ဝါဂွမ်း၌ အနံ့ကလွန်ကဲခြင်း, ရေအေး၌ အဆင်းကလျှော့ခြင်းမရှိရကား မိုရာ မဟာဘုတ် တို့၏ ထူးခြားမှုကြောင့် ဤစက္ခုစသော ပသာဒ ၅-ပါးတို့၏ ကွဲပြားခြားနားမှု ကြံစည်ခြင်းကို ပယ်စွန့်သင့်ပါသည်။

ဆက်ဦးအံ့။ ။အဋ္ဌကထာ၌ "ကေစိပန တေဇောဓိကာနံ ဘူတာနံ စက္ခု" စသည်ဖြင့် ထိုထိုလွန်ကဲသော မဟာဘုတ်တို့၏ အကြည်ဓာတ်ကို "စက္ခုပသာဒ" စသည်ခေါ်၏ဟု အထူးကြံပုံကိုချဲ့ပြ၏၊ ထိုသို့ အထူးကြံစည်ရခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း "တေဇောစသော ဓာတ်ကြီးတို့၏ ဂုဏ်ဖြစ်သော ရူပါရုံစသည်တို့က အာရုံကိုယူခြင်း၌ ကျေးဇူးပြုအပ်သောကြောင့်" ဟုလည်း ကေစိတို့၏ အကြောင်း ပြပုံကိုဆိုခဲ့၏၊ ဤနေရာ၌ "ယဒိအာပါဓိကသ အာသဝဿ" စသည်ဖြင့် "တေဇောစသည်တို့၏ ဂုဏ်သည် ရူပါရုံစသည်ဖြစ်၏" ဟူသော ကေစိတို့၏ဝါဒကို တိုက်ရိုက်တားမြစ်၏၊ ထိုသို့တားမြစ်လိုက်လျှင်ပင် (အရင်းလဲအဖျားထင်းဖြစ် ဆိုသကဲ့သို့) ထိုကေစိတို့၏အကြောင်းပြဖြစ်သော "တေဇောစသည်တို့၏ ဂုဏ် ဖြစ်သော ရူပါရုံစသည်တို့က ချီးမြှောက်အပ်သောကြောင့်" ဟူသောအကြောင်း ပြချက်ကိုလည်း ပယ်ဖျက်ပြီးဖြစ်တော့၏၊ ဤသို့အဆက်ဆက်အားဖြင့် ထိုအကြောင်း အကျိုး ၂-မျိုးလုံး၏မရှိခြင်းသည် မိုရာမဟာဘုတ်တို့၏ အထူးကြီးမှုကို ပယ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် "တသ္မာ ပဟာယေထ" ဟု အဋ္ဌကထာ ဆိုသည်။ [တသ္မာတိ ဓတသုဘယဿ အဘာဝါ တဒဘာဝေန ဟိ၊ပေ၊ တသ္မာ ပဟာယေထေတံ အာဒိ၊-ဋီကာ။]

ထိုသို့ ကံ၏ထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧတေသံ-ဤစက္ခု စသောပသာဒတို့၏၊ ဝိသေသော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဘူတဝိသေသော-မိုရာမဟာဘုတ်တို့၏ ထူးကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဧတေသံ-တို့၏။ ဝိသေသော-သည်၊) နု (ဟောတိ)-မဟုတ်၊ ဟိ-မုန်၊ ဘူတဝိသေသေ-မိုရာမဟာဘုတ်တို့၏ ထူးကုန်သည်၏အဖြစ်သည်၊ သတိ-သော်၊ ပသာဒေါ-ပသာဒသည်ပင်၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ-မဖြစ်နိုင်၊ (ကသ္မာ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊) ဟိ (ယသ္မာ) သမာနာနံ-တူကုန်သော၊ (အပိအလိမရှိ ညီမျှကုန်သော၊) (ဘူတာနံ-တို့၏၊) ပသာဒေါ-သည်၊) ဟောတိ၊ ဝိသမာနာနံ-မတူကုန်သော၊ (ဘူတာနံ-တို့၏၊ ပသာဒေါ-သည်၊) နု ဟောတိ-မဟုတ်၊ (တသ္မာ ဘူတဝိသေသေ သတိ ပသာဒေါ နုပ္ပဇ္ဇတိ-နိုင်၊) ဣတိ-သို့၊ ပေါရာဏာ-တို့သည်၊ (ဝဒန္တိ-နှ၏။)

စ-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ ကမ္မဝိသေသတော-ကံ၏ထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိသေသဝန္တေသု-သဘောလက္ခဏာအားဖြင့် အထူးရှိကုန်သော၊ ဧတေသု-ဤ ၅-ပါးသော ပသာဒရုပ်တို့တွင်၊ စက္ခုသောတာနိ-စက္ခုပသာဒ သောတပသာဒတို့သည်၊ အသမ္ဘိန္နဝိသယဂ္ဂါဟကာနိ-မိမိထံမှောက်သို့ မရောက်သော အာရုံကိုယူတတ်ကုန်၏၊ (ကသ္မာ-နည်း)အတ္တနော-၏၊(မိမိဟူသော စက္ခု, သောတပသာဒ၏၊) နိဿယံ-မိုရာ မဟာဘုတ်ကို၊ အနလ္လီနနိဿယေ ဧဝ-

---

ဧဝံ၊ယေ၊ဂါဟကာနိ။ ။[အသမ္ဘိန္နဝိသယဂ္ဂါဟကရုပ်, သမ္ဘိန္နဝိသယဂ္ဂါဟက ရုပ်တို့ကိုပြလိုမှ "ဧဝံ"စသည်မိန့်။] သင်္ဂြိဟ်ကျမ်းဌီ စက္ခုစသော ပသာဒရုပ် များကို ဂေါစရဂ္ဂါဟကဟုဆိုခြင်းသည် ဤအဋ္ဌကထာကို မှီးမှီဆိုခြင်းတည်း၊ စက္ခု ဝိညာဉ်က ရူပါရုံကိုယူရာ၌ စက္ခုပသာဒကိုမှီးမှီ ယူရသောကြောင့် စက္ခုပသာဒကိုပင် ဌာနျုပစာရအားဖြင့် "ဂေါစရဂ္ဂါဟက-အာရုံကိုယူတတ်သောရုပ်"ဟု ဆိုရသည်၊ သောတပသာဒ စသည်တို့၌လည်းနည်းတူ၊ ထိုသို့အာရုံကိုယူရာ၌ စက္ခုသောတ တို့သည် အသမ္ဘိန္နဂ္ဂါဟက, ဃာန ဇိဝှါ ကာယတို့ကား သမ္ဘိန္နဂ္ဂါဟကတို့တည်း။

အသမ္ဘိန္နဝိသယေ၊ဂါဟကာနိ။ ။သမ္ဘာဝုဏာတိ-စက္ခု စသည်တို့၏ မိုရာ မဟာ ဘုတ်တို့သို့ ကောင်းစွာရောက်၏၊ ဣတိသမ္ဘိန္နော(ဝိသယော)၊ နု+သမ္ဘိန္နော အသမ္ဘိန္နော (ဝိသယော)၊ အသမ္ဘိန္နဝိသယံ+ဂါဟကာနိ အသမ္ဘိန္နဝိသယဂ္ဂါဟကာနိ၊ ဤ၌ အမ္ဘိန္နဝိသယ, အသမ္ဘိန္နဝိသယ ရူပါရုံစသည်တို့၏ လာခြင်း မလာခြင်း အဓိပ္ပာယ်ကို မပြ၊ မဟာဘုတ် အဆက်ဆက်အားဖြင့် လာသည်ဖြစ်စေ, မလာသည်ဖြစ်စေ ပသာဒ၏ မိုရာမဟာဘုဝ်သို့ ထိမိသောအားဖြင့် ရောက်ခြင်း, မရောက်ခြင်း အဓိပ္ပာယ်ကိုသာပြသည်။

အနလ္လီ၊ယေ၊ဝိသယေ။ ။အနလ္လီနော+နိဿယော ယဿတိ အနလ္လီနနိဿယော၊ ယဿ-အကြင် ရူပ သဒ္ဒအာရုံ၏၊ အနလ္လီနော-စက္ခု သောတတို့၏ မိုရာမဟာဘုတ်တို့သို့ မကြိုကပ် မထိမစပ်သော+နိဿယော-မိုရာ မဟာဘုတ်သည်၊ အတ္ထိ, ဣတိ အနလ္လီနနိဿယော

မင်ြကပ်သော မိုရာမဟာဘုတ် ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိသယေ-ရူပါရုံ, သဒ္ဒါရုံ၌၊ ဝိညာဏဟေတုတ္တာ-စက္ခုဝိညာဉ် သောတဝိညာဉ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဃာန ဇိဝှာ ကာယာ-ဃာနပသာဒ, ဇိဝှာပသာဒ, ကာယပသာဒ တို့သည်၊ သမ္ဘတ္တဝိသယဂ္ဂါဟကာ-မိမိထံမှောက်သို့ရောက်သော အရုံကိုယူတတ် ကုန်၏၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) နိဿယဝသေနစေဝ-မိုရာမဟာဘုတ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း ကောင်း၊ သယံစ-မိမိဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ကိုယ်တိုင်လည်းကောင်း၊ အတ္တနော-၏၊ (မိမိဟူသော ဃာန ဇိဝှာ ကာယပသာဒ၏၊) နိဿယံ-မိုရာမဟာဘုတ်ကို၊ အလ္လီနေယေဝ-ငြိကပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝိသယေ-ဂန္ဓာရုံ, ရသာရုံ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌၊ ဝိညာဏဟေတုတ္တာ-ဃာန ဝိညာဉ်, ဇိဝှာဝိညာဉ်, ကာယဝိညာဉ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပန-ဝါဒန္တ ရုကား၊ အဋ္ဌကထာယံ-မဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ အာပါတဂတတ္တာဝ-ရှေးရှုကျခြင်းသို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ အာရမဏံ-အာရုံဟူသမျှသည်၊ သမ္ဘတ္တံနာမ-သမ္ဘတ္တမည်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဒ္ဝါ စတ္တာလီသ၊ပေ၊ မတ္ထကေ-ယူဇနာ ၄-သောင်း ၂-ထောင်၏အထက်၌၊ (မြင်းမိုရ်တောင်၏ ထက်ဝက်ယုဇန်ဖြိုရ်တောင်ထိပ် နှင့်ညီမျှသော အရပ်၌၊) ဌိတာနံ-တည်ကုန်သော၊ စန္ဒ၊ပေ၊ မဏ္ဍလာနံ-လဝန်းနေဝန်း တို့၏၊ ဝဏ္ဏော-အဆင်းသည်၊ စက္ခုပသာဒံ-ကို၊ ဃဋ္ဋေတိ-၏၊ သော-ထိုအဆင်းသည်၊ ဒူရေ-၄-သောင်း ၂-ထောင် အမြင့်ဆောင်သော အဝေး၌၊ ဌတ္တာ, ပညာယမာနောပိ-ထင်ရှားပါသော်လည်း၊ သမ္ဘတ္တောယေဝနာမ-သမ္ဘတ္တမည်သည်သာ၊ (အာပါတဂတ ဖြစ်လျှင် သမ္ဘတ္တဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊) တဂ္ဂေါစရတ္တာ-ထိုသမ္ဘတ္တအာရုံလျှင်

(ဝိသယော) ရူပါရုံသည် စက္ခု ပသာဒ၌ ထိခိုက်ထင်လာသောအခါ ရူပါရုံ၏ မိုရာမဟာဘုတ်တို့က စက္ခု ပသာဒ၏ မိုရာမဟာဘုတ်တို့၌ မငြိကပ်မထိမစပ်ဘဲ ထိခိုက်ထင်လာသည်၊ သဒ္ဒါရုံလည်း နည်းတူ၊ ထို့ကြောင့် "စက္ခု သောတတို့သည် မိမိ၏ မိုရာ မဟာဘုတ်သို့ အနုလ္လီ နုနိဿယဖြစ်သော အာရုံကို ယူကြသည်"ဟု ဆိုသည်။

အလ္လီနေယေဝ ဝိသယေ။ ။ဂန္ဓာရုံသည် ဃာနပသာဒ၌ ထိခိုက်ထင်လာသော အခါ ဂန္ဓာရုံ၏မိုရာ မဟာဘုတ်တို့က ဃာနပသာဒ၏မိုရာ မဟာဘုတ်တို့၌ ငြိမကပ်မိ ထိမိစပ်မိမှ ထိခိုက်တတ်လာ၏၊ ရသာရုံလည်း နည်းတူ၊ ထို့ကြောင့် ဃာနဇိဝှါတို့သည် မိမိမိုရာ မဟာဘုတ်သို့ နိဿယဝသေန အလ္လီနဖြစ်သော အာရုံကိုသာ ယူကြ၏၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကား: မိမိကိုယ်တိုင် မဟာဘုတ် ၃-ပါးဖြစ်သောကြောင့် ကာယပသာဒ၏မိုရာ မဟာဘုတ်၌ ကိုယ်တိုင်ငြိကပ်ထိစပ်နိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် "ကာယပသာဒသည် မိမိမိုရာမဟာဘုတ်တို့သို့ ကိုယ်တိုင်ငြိကပ်ထိစပ်လာသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံမှတစ်ပါးသော အာရုံနှင့် ပသာဒတို့ကား: ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဘော မရှိသောကြောင့် မငြိကပ် မထိစပ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် မိုရာ မဟာဘုတ်ချင်း ငြိကပ်, မငြိကပ်ကိုသာ ဆိုရသည်။]

အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ စက္ခု-စက္ခုပသာဒသည်၊ သမ္ပတ္တဂေါစရမေဝနာမ-သမ္ပတ္တဂေါစရမည်သည်သာ၊ (ရောက်လာထင်လာသော အာရုံရှိသည် မည်သည်သာ။)

ဒုရေ-ဌ၊ ရက္ခ-ကို၊ ဆိန္နန္တာနံပိ-ဖြတ်သူတို့၏လည်းကောင်း၊ စ-သည်သာ မကသေး၊ ဝတ္ထံ-ကို၊ ဓောဝန္တာနံ-ဖွပ်လျော်ကုန်သော၊ ရဇကာနံ(ပိ)-ခဝါသည်တို့၏ လည်းကောင်း၊ ဒုရတောဝ-အဝေးဌပင်၊ ကာယဝိကာရော-ကိုယ်၏ ထူးခြား သောအမူအရာသည်၊ (သစ်ပင်ခုတ်ပုံ, အဝတ်ဖွပ်ပုံအမူအရာသည်၊) ပညာယတိ-ထင်ရှား၏၊ ပန-ထိုသို့အဝေးဌပင်ထင်ရှားပါသော်လည်း၊ သဒ္ဒါ-အသံသည်၊ (သစ်ပင် ခုတ်သံ, အဝတ်ဖွပ်သံသည်၊) ဓာတုပရမ္မရာယ-ဓာတ်ကြီး ၄-ပါး အဆက်ဆက် အားဖြင့်၊ အာဂန္တွာ-လာ၍၊ သောတံ-ကို၊ ဃဋ္ဋေတွာ, သဏိကံ-ဖြည်းဖြည်း၊ ဝဝတ္ထာနံ-ပိုင်းခြားသည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ-ထိုမဟာဘာအဋ္ဌကထာ၌၊ အာပါတ၊ ပေ၊ သမ္ပတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ-အကယ်၍လည်း ဆိုအပ်ပါပေပြီ၊ ပန-ထိုသို့ပင်ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ စန္ဒ မဏ္ဍလာဒိဝဏ္ဏော-လဝန်းအစရှိသည်တို့၏အဆင်းသည်၊ စက္ခုံ-သို့၊ အသမ္ပတ္တော-မရောက်သည်၊(ဟုတ္တာ)၊ ဒုရေ-ဌ၊ ဌိတောဝ-လည်လျက်သာ၊ ပညာယတိ၊ သဒ္ဒေါပိ-သည်လည်း၊ သဏိကံ, သစေ အာဂစ္ဆေယျ-အကယ်၍လာအုံ၊ (မဟာအဋ္ဌကထာ ဆိုသည့်အတိုင်း လာအုံ၊) ဒုရေ-ဌ၊ ဥပဂန္ဒွာ-ဖြစ်သောအသံကို၊ စိရေန-ကြာမြင့်မှ၊ သုယေျယျ-ကြားရာ၏၊ စ-သည်သာ်မကသေး၊ ပရမ္ပရယဋ္ဌနာယ-အဆက်ဆက် ထိခိုက်ခြင်းအားဖြင့်၊ အာဂန္တွာ-လာ၍၊ (လာပြီးမှ၊) သောတံ-ကို၊ ဃဋ္ဋေန္တော-ထိခိုက် လသော်၊ အသုကဒိသာယနာမ-ထိုမည်သောအရပ်၌၊ (ထိုမည်သောအရပ်က)၊ သဒ္ဒေါ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ နု ပညာယေယျ-မထင်ရှားရာ၊ တသ္မာ, တာနိ-ထိုစက္ခု သောတ တို့သည်၊ အသမ္ပတ္တဂေါစရာနေဝ-မိမိထံမှောက်သို့မရောက်သော အာရုံ ရှိကုန်သည်သာ။ [ဤအဓိပ္ပာယ်များ၏ အကျယ်ကို ဋီကာကျော်ဂါထာတို့ကိုယူ၍ သင်္ဂြိုဟ် ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

စ-ဆက်၊ တောနိ-ဤစက္ခုစသော ပသာဒရုပ်တို့သည်၊အဟိအာဒိသမာနာနိ-မြွေအစရှိသည်တို့နှင့် တူကုန်၏၊ [အာဒိဖြင့် နောက်ဌ၌လာမည့် သံသုမာရ, ပက္ခီ, ကုက္ကုရ, သိဂါလတို့ကို ယူ၊ ဤဥပမာထိုဖြင့် စက္ခုစသော ပသာဒတို့၏ သဘာဝ

ဆိန္နန္တာနံပိ ရဇကာနံစ။ ။ဤဌ၌ ပိသည် ရေးဝါကျ၌ ဌိတာနံကို ပေါင်းသော သမ္ပိဏ္ဍနတည်း၊ ဒွါဒသယောဇနမတ္တကဌ၌ တည်သော လဝန်းနေဝန်းတို့၏ အဆင်းသာ သမ္ပတ္တမဟုတ်သေး၊ ဒုရေ ရက္ခ ဆန္နန္တ, ဝတ္ထံ ဓောဝန္တ ရဇကတို့၏ အသံလည်း သမ္ပတ္တပင်ဖြစ်သည်-ဟူလို၊ စသဒ္ဒါကား ဆိန္နန္တကို ဆည်းသော သမုစ္စည်းတည်း။ [ယောဇနာဌ ပိကို စ ၏ အနက်ဟောဟု ဖွင့်လေသည်။

အားဖြင့် မတူပုံကိုပြသည်။] ဟိ–ချဲ့၊ အဟိနာမ–မြွေမည်သည်၊ ဗဟိ–ပြင်ဘက်၌၊ သိနိဒ္ဓသမ္ဗဒ္ဓဗာနေ–ပြေပြစ်သောအရပ်, တံမြက်လှည်းအပ်သောအရပ်၌, နာဘိရမတိ ယထာ–မမွေ့လျော်သကဲ့သို့၊ ပန–အနွယကား၊ သက်ဘရဗ္ဗာန၊ပေ၊ ဝမ္မိကာနိယေဝ–အမှိုက်စွန့်ရာအရပ်, မြက်ရှုပ်, သစ်ရွက်ရှုပ်, တောင်ပို့တို့သို့သာလျှင်၊ ပဝိသိတ္တာ–ဝင်၍၊ နိပန္နကာလေ–အိပ်ရရာအခါ၌၊ အဘိရမတိယထာ–လွန်စွာမွေ့လျော်သကဲ့သို့၊ ဧကဂ္ဂတံ–တစ်ခုတည်းသောအာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သို့၊ (တည်ကြည်ခြင်းသို့၊) အာပဇ္ဇတိ ယထာ–ရောက်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ–တူပင်၊ ဧတံ စက္ခုပိ–သည်လည်း၊ ဝိသမဗ္ဗာသယံ–မညီညွတ်သောအာရုံ၌ အလိုဆန္ဒ ရှိသူသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ မဇ္ဈေသု–ညက်ညောကုန်သော၊ သုဝဏ္ဏာဘိတ္တိ အာဒီသု–ရွှေနံရံ အစရှိသော အာရုံတို့၌၊ နာဘိရမတိ–မမွေ့လျော်၊ ဩလောကေတုံပိ–ကြည့်ခြင်းငှာလည်း၊ နု ဣစ္ဆတိ၊ ပန–အနွယကား၊ရှေ့၊ပေ၊ယေဝ–ဆန်းကြယ်သော အဆင်း, ပန်း, အနွယ် အစရှိသော ဆန်းကြယ်သော အာရုံတို့၌သာ၊ အဘိရမတိ၊ ဟိ–မှန်၊ တာဒိသေသု–နှ်သော၊ ဌာနေသု–ဆန်းကြယ်သော အာရုံတို့၌၊ စက္ခုမှိ–မျက်စိသည်၊ အပ္ပဟောန္တော–မလောက်လသော်၊ (ကြည့်၍ အားမရလသော်၊) မုခံပိ–ပါးစပ်ကိုလည်း၊ ဝိဝရိတ္တာ–ဟ၍၊ သြလောကေတုကာမာ–ကြည့်ခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

[စက္ခု၏ဥပမာကိုပြပြီး၍ သောတ၏ဥပမာကိုပြလိုသောကြောင့် "သံသုမာရောပိ" စသည်မိန့်။] သံသုမာရောပိ–မိကျောင်းသည်လည်း၊ ဗဟိ–ရေ၏ပြင်ဘက်၌၊ ဝါ–သို့၊ နိက္ခန္တော–ထွက်ရသည်၊ (သမာနော–သော်၊) ဂဟေတဗ္ဗံ–ယူထိုက်ယူထိုက်သောအရာကို၊ နု ပဿတိ–မမြင်ရ၊ အက္ခီနိ–တို့ကို၊ နိမ္မိလေတ္တာဝ–မှိတ်၍သာ၊ စရတိယထာ–လှည့်လည်သကဲ့သို့၊ ပန–အနွယကား၊ ယဒါ, ဗျာမသတမတ္တံ–အလံတစ်ရာ အတိုင်းအတာရှိသော၊ ဥဒကံ–ရေသို့၊ သြဂါဟိတ္တာ–သက်၍၊ ဒီလံ–တွင်းသို့၊ ပဝိသိတ္တာ–ဝင်ပြီး၍၊ နိပ္ပန္နော–အိပ်ရသည်၊ ဟောတိ၊ တဒါ, တဿ–ထိုမိကျောင်း၏၊ စိတ္တံ–သည်၊ ဧကဂ္ဂံ–တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၊ (တည်ကြည်သည်၊) ဟောတိ ယထာ–ကဲ့သို့၊ သုခံ–ချမ်းချမ်းသာသာ၊ သုပတိ ယထာ–ကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ–ဤအတူပင်၊ ဧတံ သောတံပိ–သည်လည်း၊ ဝိလဗ္ဗာသယံ–တွင်း၌ဖြစ်သော

ဝိသမဗ္ဗာသယံ။ ။ဝိသမေ–(အတွန့် အယှောက် စသည်ရှိ၍) မညီညွတ်သော အာရုံ၌+ အဗ္ဗာသယော–ကြည့်ရှုလိုသောဆန္ဒသည်၊ ယဿတိ ဝိသမဗ္ဗာသယံ၊ (စက္ခု)၊ စက္ခုသည် ရုပ်တရားဖြစ်၍ ထို အဗ္ဗာသယမျိုး မရှိသော်လည်း ရှိသကဲ့သို့ တင်စား၍ တဒ္ဓမ္မုပစာရအားဖြင့် "ဝိသမဗ္ဗာသယ"ဟု ဆိုထားသည်၊ (တစ်နည်း) ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဗ္ဗာသယကို စက္ခု၌တင်စား၍ ဌာနုပစာရအားဖြင့် (တစ်နည်း) ဧကဒေသုပစာရအားဖြင့် "ဝိသမဗ္ဗာသယ" ဟုဆိုထားသည်၊ [အဗ္ဗာသယရဟိတမ္ပိ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ စက္ခုမတော ဝါ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ၊–ဋီကာ။]

အလိုဆန္ဒရှိသည်၊ အာကာသသန္ဓိသိတံ-အာကာသကိုမှီသည်၊ (ဟာလာဟင်းလင်းကို မှီသည်၊ ဟုတ္တာ) ကဏ္ဍစ္ဆိဒ္ဒကူပကေယေဝ-နားပေါက်တည်းဟူသော တွင်းဌာ်သာ၊ အဗ္ဗာသယံ-အလိုဆန္ဒကို၊ ကာရောတိ၊ ကဏ္ဍစ္ဆိဒ္ဒေါကာသော ယေဝ-နားပေါက်တည်းဟူသော အရပ်သည်သာ၊ တသ-ထိုသောတပသာဒ၏၊ သဒ္ဒသဝနေ-အသံကို ကြားရခြင်းဌာ်၊ ပစ္စယော ဟောတိ။ [တသ သောတသ သောတဝိညာဏနိဿယဘာဝေန သဒ္ဒသဝနေ၊—ဋီကာ။]

အဇ္ဇာကာသောပိ-အဇ္ဇာကာသသဲညဉ်လည်း၊ ဝါ-မရေးမခြစ်အပ်သော ဟာလာဟင်းလင်းသည်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-သင့်သည်သာ။ ["အာကာသ သန္ဓိသိတံ" ဟု ဆိုခဲ့သောစကားနှင့်အညီ "အဇ္ဇာကာသောပိ ဝဋ္ဋတိ"ဟု ဆိုသည်။] ["သဒ္ဒေါ ပန ဓာတုပရံပရာယ" စသည်ဖြင့်ပြခဲ့သော မဟာအဋ္ဌကထာဝါဒအတိုင်း "အဇ္ဇာကာသောပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ"၏ အဓိပ္ပာယ်အကျယ်ကိုပြလိုရှိ "အဇ္ဇောလေ ဏသို့ဟိ" စသည်ကိုမိန့်သည်။] ဟိ-ချဲ့၊ အဇ္ဇောလေဏသို့-လိုဏ်၏ အတွင်းဌာ်၊ သဗ္ဗာယေ-သရဗ္ဗာယ်ခြင်းကို၊ ကရိယမာနေ-ပြုအပ်သော်၊ လေဏစ္ဆဒနံ-လိုဏ်၏ အမိုးကို၊ ဘိန္ဒိတ္တာ-ဖောက်၍၊ သဒ္ဒေါ-အသံသည်၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်သို့၊ န နိက္ခမတိ-မထွက်၊ ပန-အနွယကား၊ ဒွါရဝါတပါနစ္ဆိဒ္ဒေဟိ-တံခါးမအပေါက်, လေသောက်ပြတင်း အပေါက်တို့ဖြင့်၊ နိက္ခမိတ္တာ-၍၊ [ဤစကားဖြင့် အဇ္ဇာကာသကိုပြသည်။] ဓာတုပ္ပရံ ပရာယေဝ-ဓာတ်ကြီး ၄-ပါး အဆက်ဆက်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဃဋ္ဋေတ္တောလျက်၊ ဂန္ဓာသောတပသာဒံ ဃဋ္ဋေတိ၊ အထ-ထိုသို့ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်၊ တသ္မိံ ကာလေ-ထိုထိခိုက်ရာအခါ၌၊ အသုကော နာမ-ထိုမည်သူသည်၊ သဗ္ဗာယတိ-သရဗ္ဗာယ်နေ၏၊ ဣတိ-သို့၊ လေဏပိဋ္ဌေ-လိုဏ်၏အမိုးပြင်၌၊ နိသိန္နာ-ထိုင်နေသူတို့သည်၊ ဇာနန္တိ-သိကြရကုန်၏။

ဧဝံသန္တေ-ဤသို့ဖြစ်လသော်၊ (ဤသို့ဓာတ်အဆက်ဆက်အားဖြင့် သွား၍ ထိခိုက်လသော်၊) သမ္ဘဋ္ဌေါစရတာ-သမ္ဘဋ္ဌေါစရ၏အဖြစ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နေ၏၊ ကိံ ပန-အသို့နည်း၊ ဧတံ-ဤသောတသည်၊ သမ္ဘဋ္ဌေါစရံ-သမ္ဘဋ္ဌေါစရရုပ်ပါလော၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ [မဟာအဋ္ဌကထာဆရာကို သင်္ဂီဟအဋ္ဌကထာဆရာက ပြန်မေးသည်။] အာမ-အိမ်း၊ (ဧသ-ဤသောတ

ကဏ္ဍစ္ဆိဒ္ဒ၊ပေ၊ အဗ္ဗာသယံ။ ။[ဗိလဗ္ဗာသယံကို ထပ်ဖွင့်သောစကားတည်း။] သောတပသာဒသည် နားပေါက်ဟူသော တွင်းဌာ်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, ထိုအပေါက်သည် သဒ္ဒါရုံကိုယူခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း "ကဏ္ဍစ္ဆိဒ္ဒကူပကေယေဝ အဗ္ဗာသယံ ကရောတိ" ဟုဆိုသည်။ [ကဏ္ဍကူပစ္ဆိဒ္ဒေယေဝ ၊ပေ၊ ကရောတိတိ ဝုတ္တံ-ဋီကာ၊] ဤ၌လည်း တဒ္ဓိတ်ပြု, ဌာနုပစာဖြစ်ပုံကိုသိပါ။

ပသာဒသည်၊ သမ္မတ္တဂေါစရံ-တည်း၊ (ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း၊) [မဟာ အဋ္ဌကထာ၏ အဖြေတည်း၊] ယဒိဧဝံ-သော်၊ (သမ္မတ္တဂေါစရရှိပ် ဖြစ်လျှင်၊) ဒုရေ-ဌ်၊ ဘေရိအာဒိသု-စည်ကြီးအစရှိသော တူရိယာတို့ကို၊ ဝဒ္ဓမာနေသု-မြည်စေအပ် ကုန်လသော်၊ (တီးအပ်ကုန်လသော်၊)(ဒုရေ-ဌ်၊ ဝါ-ကသဒ္ဒေါ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧကနံ-သိနိုင်ခြင်းသည်၊ နဝ ဘဝေယျ-မဖြစ်ရာ၊ [အချို့စာ၌ "နဝ"ကျနေသည်၊] ဣတိ-ဤကား အပြစ်ပြုပုံတည်း၊ [သင်္ဂီဟအဋ္ဌကထာဘက်က အပြစ်ပြုပုံတည်း၊] (ဒုရေ-ဌ်၊ ဝါ-က၊ သဒ္ဒေါ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧနံ-သည်၊) နဝ ဘဝတိ-မဖြစ်သည်ကား၊ နော-မဟုတ်၊ (ဘဝတိဧဝ-ဖြစ်သည်သာ၊) ဟိ-ချဲ့၊ သောတပသာဒသို့-ကို၊ ဃဋ္ဋိတေ-သော်၊ ဒုရေ-ဌ်၊ ဝါ-က၊ သဒ္ဒေါ-တည်း၊ အာသန္နေ-ဌ်၊ ဝါ-က၊ သဒ္ဒေါ-တည်း၊ ပရတိရေ-ဟိုဘက်ကမ်း၌၊ ဝါ-က၊ (သဒ္ဒေါ)၊ သြရိမတီရေ-ဤဘက်ကမ်း၌၊ ဝါ-က၊ (သဒ္ဒေါ-တည်း၊) ဣတိ-သို့၊ တထာတထာ-ထိုထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ဇာနနာကာရော-သိပုံအခြင်းအရာသည်၊ ဟောတိ-၏၊ သော-ဤသိနိုင်ခြင်းသည်၊ ဓမ္မတာ-ထုံးစံဓမ္မတာတည်း၊ ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း၊ [မဟာ အဋ္ဌကထာဘက်ကအဖြေတည်း၊] ဧတာယ ဓမ္မတာယ-ဤထုံးစံဓမ္မတာအားဖြင့်၊ ကိံ-အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ယတော ယတော-အကြောင်းအကြောင်းအရပ်ဌ်၊ ဆိဒ္ဒံ-အပေါက်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တတော တတော-ဌ်၊ သဝနံ-ကြားခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ စန္ဒိမသူရိယာဒီနံ-လနေအစရှိသည်တို့ကို၊ ဒဿနံ ဝိယ-မြင်ရခြင်းကဲ့သို့တည်း၊ (ကောင်းကင် ဟာလာဟင်းလင်း အပေါက်ရှိ၍ မြင်ရခြင်းကဲ့သို့တည်း၊) ဣတိ-ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤသောတပသာဒသည်၊ အသမ္မတ္တဂေါစရမေဝ-သာတည်း။ ["ကိံ ဧတာယ၊ပေ၊မေဝေတံ" ကား သင်္ဂီဟအဋ္ဌကထာဆရာ၏ အဆုံးအဖြတ်တည်း။]

[ဃာနပသာဒ၏ ဥပမာကိုပြလို၍ "ပက္ခိပိ" စသည်မိန့်၊] ပက္ခိပိ-ဌက်သည်လည်း၊ [ပက္ခော ယဿ အတ္ထိတိ ပက္ခီ-အတောင်ရှိသောဌက်၊] ရုက္ခေ၀ါ-ဌ် သော်လည်းကောင်း၊ ဘူမိယံ၀ါ-ဌ်သော်လည်းကောင်း၊ နရမတိယထာ-မမြွေ့လျော်သကဲ့သို့၊ ပန-အနွယကား၊ ယဒါ, ဧကံ (လေဠုပါတံ) ၀ါ-ခဲတစ်ပစ်အရပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒွေလေဠုပါတေ၀ါ-ခဲ ၂-ပစ်အရပ်တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အတိက္ကမ္မ-ကျော်လွန်၍၊ အဇ္ဇာကာသံ-ရေးခြစ်မထင်, ထက်ကောင်းကင်သို့၊ ပက္ခေနေဝ-ပျံသွား ရသည်၊ ဟောတိ၊ တဒါ, ဧကဂ္ဂစိတ္တတံ-တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧ၀မေ၀-တူပင်၊ ဃာနံပိ-သည်လည်း၊ အာကာသဇ္ဇာသယံ-ကောင်းကင်ဌ်ဖြစ်သော အလိုဆန္ဒရှိသည်၊ ၀ါတူပနိဿယဂန္ဓဂေါစရံ

၀ါတူပ၊ပေ၊ ဂေါစရံ။ ။၀ါတော+ဥပနိဿယော ယဿာတိ ၀ါတူပနိဿယော၊ ဂန္ဓောယေ၀+ဂေါစရော ဂန္ဓာဂေါစရော၊ ၀ါတူပနိဿယော+ဂန္ဓဂေါစရောယဿာတိ ၀ါတူပနိဿယ ဂန္ဓဂေါစရံ (ဃာနံ)၊ ဤ၌ လေသည် ဂန္ဓဂုဟာ၏ ဥပနိဿယသာ ဖြစ်၏၊ ဂန္ဓ၏

လေဟူသော ဥပနိဿယရှိသော အနုလျှင် အာရုံရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ တထာဟိ-ထိုစကားမှန်၏၊ ဂါဝေါ-တို့သည်၊ ဒေဝေ-မိုးသည်၊ နဝဝုဋ္ဌေ-ရွာပြီးသောမိုး၏ အသစ်ကာလရှိလသော်၊ (မိုးဦးကျလသော်၊) [နဝေါ+ဝုဋ္ဌသ ယသာတိ နဝဝုဋ္ဌော။] ဘူမိယံ-၌၊ ယာယိတွာ-နမ်း၍၊ အာကာသာဘိမုခါ-ကောင်းကင်သို့ ရှေးရှုကုန်သည်၊ ဟုတွာ, ဝါတံ-လေကို၊ အာကမ္ဘီ-ဆွဲငင်ကြကုန်၏၊ (လေရှုကြကုန်၏၊) စ-သည်သာမကသေး။ အဂ္ဂိလီဟိ-လက်ချောင်းတို့ဖြင့်၊ ဂန္ဓပိဏ္ဍံ-နံ့သာခဲကို၊ ဂဟေတွာ ဝိ-ယူပြီး၍လည်း။ ဥပသိယံနကာလေ-နမ်းရှုရာအခါ၌၊ ဝါတံ-ကို၊ အနာကမုန္ဓော-မဆွဲငင်ရသေးသည်ရှိသော်၊ (မရှုရသေးသည်ရှိသော်၊) တသ-ထိုနံ့သာခဲ၏၊ ဂန္ဓံ-ကို၊ နေဝဇာနာတိ-မသိရသေးသည်သာ။

ကုဏ္ဍရောပိ-အိမ်ခွေးညည်လည်း၊ ဗဟိ-ရွာ၏ ပြင်ဘက်၌၊ ဝိစရန္တော-လှည့်လည်ရသော်၊ ခေမဋ္ဌာနံ-ဘေးကင်းရာအရပ်ကို၊ နု ပဿတိယထာ-မမြင်ရသကဲ့သို့၊ လေဠုပဟာရာဒီဟိ-ခဲဖြင့်ပုတ်ခတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့သည်၊ ဥပဒ္ဒုတော-နှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဟောတိယထာ-ကဲ့သို့၊ ပန-အနွယကား၊ အန္တောဂါမံ-ရွာတွင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍၊ ဥဒ္ဓနဋ္ဌာနေ-ဖိခနောက်ရှိရာအရပ်၌၊ ဆာရိကံ-ပြာကို၊ ဗျူဟိတွာ-ယက်၍၊ နိပန္နဿ-အိပ်ရသောခွေးအား၊ ဖာသု-ချမ်းသာသည်၊ ဟောတိယထာ-ကဲ့သို့၊ (အချို့စာအုပ်၌ ဖာသုကံဟုရှိ၏၊) ဧဝ မေဝ, ဧဝှာပိ-ဧဝှာပသာဒသည်လည်း၊ အာပဇ္ဇာသယာ-ရည်ဖြစ်သော အလိုဆန္ဒရှိသည်၊ အာပေါသန္ဓိသိတရသာရမဏာ-အပေါဓာတ်ကိုမှီသော ရသာရုံလျှင် အာရုံရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တထာဟိ-ထိုစကားမှန်၏၊ တိယာမရတ္တိ-ညဉ့် ၃-ယာမ်ပတ်လုံး၊ သမဏာဓမ္မံ-ကို၊ ကတွာပိ-ပြုပြီး၍လည်း၊ ပါတောဝ-နံနက်စောစော၌ပင်၊ ပတ္တစီဝရံ-ကို၊ အာဒါယ-၍၊ ဂါမော-သည်၊ ဝါ-သို့၊ ပဝိသိတဗ္ဗော-ဝင်ထိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ စ-ထိုသို့ပင် မွတ်သိပ် ဆာလောင်သည်ဖြစ်၍ ရွာတွင်းသို့ ဝင်သွားထိုက်ပါသော်လည်း၊ ခေဠေန-တံတွေးသည်၊ အတေမိတသ-မစိုစေအပ်သော၊ သုက္ခ ခါဒနီယသ-ခြောက်သော ခဲဖွယ်၏၊ ရသံ-ကို၊ ဇာနိတုံ-ငှာ၊ နသက္ကာ-မတတ်နိုင်။

သင်္ဂါလောပိ-တောခွေးသည်သည်း၊ [မြေတွင်း၌ နေသောကြောင့် "မြေခွေး" ဟုလည်း ခေါ်ကြ၏၊] ဗဟိ-တောဘက်ပြင်ဘက်၌၊ စရန္တော-လည်လည်ရသော်၊ ရတိ-မွှေ့လျော်ခြင်းကို၊ နု ဝိန္ဒတိယထာ-မရသကဲ့သို့၊ ပန-အနွယကား၊ အာမက

ဥပနိဿယမဟုတ်၊ သို့သော် အနုကိုယူခြင်း၏ ဝါတူပနိဿယ အမည်ကို အနုဒ္ဒတင်စား၍ ဂန္ဓကိလည်း "ဝါတူပနိဿယ"ဟု ဌာနျူပစာရအားဖြင့် ဆိုထားသည်။ [ဇတ္တုပေ၊ ဂန္ဓော ဝါတူပနိဿယောတိ ဝုတ္တံ-ဋီကာ၊ ဋီကာ၌ နောက်တစ်နည်း ပြသေး၏။

သုသာနေ–လောလောလတ်လတ်ဖြစ်သော သူသေကောင်တို့ကို ပစ်ရာသုသာန်၌၊ မနုဿမံသံ–ကို၊ ခါဒိတ္တာ–ခဲ၍၊ နိပန္နသေဝ–အိပ်ရသောခွေးအားသာလျှင်၊ ဟသုကံ–သည်၊ ဟောတိယထာ–ကဲ့သို့၊ ဧဝ မေဝ, ကာယောပိ–သည်လည်း၊ ဥပါဒိန္နကဗျာသယော–ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၌ဖြစ်သော အလိုဆန္ဒ ရှိ၏၊ ပထဝီသန္နိဿိတ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမဏော–ပထဝီဓာတ်ကိုမှီသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူ သော အာရုံရှိ၏၊ တထာဟိ–ထိုစကားမှန်၏၊ အည်–မိမိလက်မှတစ်ပါးသော၊ ဥပါဒိန္နကံ–ဥပါဒိန္နကကိုယ်ကို၊ အလဘမာနာ–မရကုန်လသော်၊ သတ္တာ–တို့သည်၊ အတ္တနောဝ–မိမိ၏သာ၊ ဟတ္ထတလေ–လက်အပြင်၌၊ သီသံ–ကို၊ ကတ္တာ–၍၊ (ထား၍၊) နိပဇ္ဇန္တိ–အိပ်ကြကုန်၏။

စ–သည်သာမကသေး၊ အဗ္ဗတ္တိကဗာဟိရာ–အဗ္ဗတ္တိကဗာဟိရဖြစ်သော၊ (ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပဖြစ်သော၊) ပထဝီ–ပထဝီဓာတ်သည်၊ အသ–ထိုကာယပသာဒ၏၊ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏော–အာရုံကိုယူခြင်း၌၊ ပစ္စယော–သည်၊ ဟောတိ၊ ဟိ–မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ–ချဲ့၊ သုသဏ္ဌိတသဏ္ဌိ–ကောင်းစွာတည်သည်လည်း၊ ဖြစ်သော၊ ["သုသန္ဌိတသဏ္ဌိ–ကောင်းစွာကင်းအပ်ပြီးလည်း ဖြစ်သော" ဟုလည်း မူကွဲ ရှိ၏၊] သယနသ–အိပ်ရာ၏သော်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထေ–လက်၌၊ ထပိတာနံ–ထားအပ်ကုန်သော၊ ဖလာနံပိဝါ–သစ်သီးတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ အနိသိဒန္တေ နဝါ–မထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ထိုင်၍မကြည့်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ အိပ်ရာကိုရည်ရွယ်သည်၊) အနိပ္ပဇ္ဇေန္တေ နဝါ–မနိပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ (နိပ်၍မစွမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ လက်ပေါ်က သစ်သီးကို ရည်ရွယ်သည်၊) ထဒ္ဒမုဒုဘာဝေါ–ကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ်, နူးညံ့သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဇာနိတုံ–ငှာ၊ နသက္ကာ–မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ အဗ္ဗတ္တိက ဗာဟိရာ–သော၊ ပထဝီ–သည်၊ ဧတသ ကာယပသာဒသ–၏၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဇာနနေ–ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို သိခြင်း၌၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဧဝံ–လျှင်၊ လက္ခဏာဒိဝဝတ္ထာနတောပိ–လက္ခဏာ အစရှိသည်တို့ကို ပိုင်းခြားသောအားဖြင့်လည်း၊ ဧတေသံ–ဤစက္ခု အစရှိသော ပသာဒတို့၏၊ အသမ္မိဿတာ–မရောနောကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–၏၊ ဟိ–မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ စက္ခုပသာဒသ–၏၊ လက္ခဏာ၊ ပေ၊ နိဿယာ–လက္ခဏာ, ရသ, ပစ္စုပဋ္ဌာန်, ပဒဋ္ဌာန်, အာရုံ, အဠာသယ, မိုရာတို့သည်၊ အညေယေဝ–သောတစသည်တို့၏ လက္ခဏာ စသည်တို့မှ တစ်မျိုးတခြားတို့သာတည်း၊ သောတပသာဒါဒီနံ–သောတပသာဒ အစရှိသည်တို့၏၊ (လက္ခဏာ၊ ပေ၊ နိဿယာ–တို့သည်၊) အညေ (ဧဝ)–စက္ခုပသာဒ၏ လက္ခဏာ စသည်တို့မှ တစ်မျိုးတခြားတို့သာတည်း၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ စက္ခာယတနာဒီနိ–စက္ခာ ယတန အစရှိသည်တို့သည်၊ အသမ္မိဿာနေဝ–မရောနောကုန်သည်သာ တည်း။

အပိစ–သည်သာမကသေး၊ နေသံ–ထိုစက္ခုပသာဒ အစရှိသည်တို့၏၊ အသမ္မိဿတာယ–မရောနှောကုန်သည်အဖြစ်၌၊ အယं ဥပမာပိ–ကိုလည်း၊ [ပိဖြင့် ကုက္ကရစသော ဥပမာကိုပေါင်း၊] ဝေဒိတဗ္ဗာ–သိထိုက်သေး၏၊ ဟိ–ချဲ့၊ ပဋ္ဌဝဏ္ဏာနံ–၅–မျိုးအပြားရှိကုန်သော၊ ဥဿာပိတာနံ–စိုက်ထူအပ်ကုန်သော၊ ဓောနံ–အလံတို့၏၊ ဆာယာ–အရိပ်သည်၊ ဧကာဗဒ္ဓါဝိယ–တစပ်တည်းစပ်သကဲ့သို့၊ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊ ပန–ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ တသ တသ–ထိုထိုအလံ၏၊ (ဆာယာ–သည်၊) အညမညံ–အချင်းချင်း၊ အသမ္မိဿာဝ–မရောနှော်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ ယထာ–ဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စ–သည်သာမကသေး၊ ပဋ္ဌဝဏ္ဏေန–၅–မျိုး အပြားရှိကုန်သော၊ ကပ္ပါသေန–ဝါချည်ဖြင့်၊ ဝဋ္ဋိ–မီးစာကို၊ ကတ္တာ, ဒိပေ–ဆီမီးကို၊ ဇာလိတေ–တောက်စေအပ်သော်၊ (ညှိထွန်းအပ်သော်၊) ဇာလာ–မီးလျှံသည်၊ ဧကာဗဒ္ဓါဝိယ–ကဲ့သို့၊ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊ ပန–ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ တသ တသ–ထိုထို ဝါဂွမ်း၏၊ အံသုနှော–ချည်မျှင်၏၊ ပါဋိယက္ကာ–အသီးအခြား တစ်မျိုးစီဖြစ်သော၊ ဇာလာ–မီးအလျှံသည်၊ အသမ္မိဿာဧဝ–မရောနှောသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ ယထာ၊ ဧဝမေव–တူပင်၊ ဣမာနိ ပဋ္ဌာယတနာနိ–ဤ ၅–ပါးသော အာယတနတို့သည်၊ ဧကသ္မိံ အတ္တဘावဝေ–တစ်ခုသော အတ္တဘောဝ၌၊ (ခန္ဓာကိုယ် တစ်ကိုယ်တည်း၌၊ သမောသဋ္ဌာနိ–ပေါင်းစုကုန်သည်၊ ကိဉ္စာပိဟောန္တိ၊ ပန–ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ အညမညံ, အသမ္မိဿာနေဝ–နှ်သည်သာ၊ (ဟောန္တိ)။

ပဋ္ဌဝဏ္ဏာနံ ဓောနံ။ ။"ပဋ္ဌပ္ပကာရာ ပဋ္ဌဝဏ္ဏာ"ဟု ဋီကာပွင့်၏၊ ဝဏ္ဏသဒ္ဒါသည် အဆင်းအနက်ဟောမဟုတ်, ပကာရအနက်ဟောဟု သိစေလိုသည်၊ "ဥပမာ– "ပဋ္ဌ ဝဏ္ဏာယ ဝိတိယာ–၅–မျိုးအပြားရှိသော ဝိတိဖြင့်" ဟုရာ၌ကဲ့သို့တည်း။] အလံ ၅–ခုကို ပူးတွဲ၍ စိုက်ထူထားရာ၌ အရိပ် ၅–မျိုးတို့သည် တစ်စပ်တည်း တစ်ခုတည်းကဲ့သို့ဖြစ်နေ၏၊ သို့သော် ထိုထိုအလံ၏ ထိုထိုအရိပ်သည် အချင်းချင်း မရောသကဲ့သို့ ထိုအတူစက္ခုစသော အာယတနတို့သည် မိမိဆိုင်ရာ လက္ခဏာအားဖြင့် မရောကြပါ–ဟူလို။

ယထာစ ပဋ္ဌဝဏ္ဏေန။ ။ပဌမ ဥပမာ၌ အလံ ၅–ခုဖြစ်၍ "စက္ခု စသော အာယတန ၅–မျိုးနှင့်တူသော်လည်း အတ္တဘောတစ်ခုတည်းနှင့် မတူရသေးရကား ဥပမာတစ်နည်းပြပြန်သည်၊ ဤ၌ဥလည်း ဝဏ္ဏသဒ္ဒါသည် ပကာရအနက်ဟောပင် တည်း၊ ၅–မျိုးပြားသော ဝါဂွမ်းဖြင့် မီးစာကျစ်၍ မီးထွန်းထားရာ၌ ထို ဝါဂွမ်း ချည်မျှင်၏ မီးလျှံသည် မရောနှောကြသကဲ့သို့–ဟူလို၊ မီးစာတစ်ခုတည်းသည် အတ္တဘောတစ်ခုတည်းနှင့် တူ၏။

မူကွဲ။ ။စာအုပ်တို့၌ "ဆာယာ ဧကာဗဒ္ဓါဝိယ ဟောတိ၊ ဇာလာ၊ပေ၊ ဟောတိ" ဟု ဧကဝုစ်ကြိယာကိုတွေ့ရ၏၊ အရိပ်အများ–မီးလျှံအများဖြစ်သောကြောင့် "ဟောန္တိ"ဟု ဗဟုဝုစ် ရှိသင့်မည်ထင်သည်၊ "ပါဋိယေက္ကာ ပါဋိယက္ကာ"ဟုလည်း နှောက်ပြင်စာအုပ်တို့၌ တွေ့ရ၏၊ ပါဋိယေက္ကာဟုခံက "အသီးအသီး" အနက်ကို ဟောနိုင်သောကြောင့် ထိုပုဒ်သာ ရှိသင့်မည်ထင်သည်။

စ-သည်သာမကသေး၊ ကေဝလ်-အခြားရုပ်တို့နှင့်မဖက်, သက်သက်၊ ဣမာ နေဝ ပဋ္ဌ-ဤ ၅-ပါးသော ပသာဒရုပ်တို့သည်သာ၊ (အသမ္မိဿာနေဝ-နှ်သည်သာ၊) နှ-မဟုတ်ကုန်သေး၊ သေသရူပါနိပိ-ပသာဒရုပ်မှ ကြွင်းသော ရုပ်တို့သည်လည်း၊ အသမ္မိဿာနေဝ-နှ်သည်သာ၊ (ဟောန္တိ)၊ [သေသရူပါနိပိ အသမ္မိဿာနိ" ကို ချဲ့လို၍ "ဣမသ္မိံဟိ" စသည်ကိုမိန့်။] ဟိ-ချဲ့၊ ဣမသ္မိံသရီရေ-ဤကိုယ်၌၊ ဟေဋ္ဌိမကာယော-အောက်ပိုင်း၌ဖြစ်သော ကိုယ်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမ ကာယော-အလယ်ပိုင်း၌ဖြစ်သောကိုယ်လည်းကောင်း၊ ဥပရိမကာယော-အထက်ပိုင်း၌ ဖြစ်သော ကိုယ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တယော-နှ်သော၊ ကောဋ္ဌာသာ-အဖို့အစုတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တတ္ထ-ထို ၃-ပါးသော အဖို့အစုတို့တွင်၊ နာဘိတော-ချက်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်ဖြစ်သော ကိုယ်သည်၊ ဟေဋ္ဌိမကာယော-နာမ-မည်၏၊ တသ္မိံ-ထိုအောက်ပိုင်းကိုယ်၌၊ ကာယဒသက်-ကာယဒသကလည်းကောင်း၊ ဘာဝ ဒသက်-လည်းကောင်း၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာနိ--အာဟာရဟူသော ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော၊ အဋ္ဌ-၈-ပါးသော ရုပ်တို့လည်းကောင်း၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနာနိ-နှ်သော၊ အဋ္ဌ-တို့လည်းကောင်း၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိ-နှ်သော၊ အဋ္ဌ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတုစတ္တာလီသ-သော၊ ရူပါနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ["သမုဋ္ဌဟန္တိ ဇတေနာတိ သမုဋ္ဌာန်၊ စိတ္တံ သမုဋ္ဌာနံ ယေသန္တိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိ" စသည်ပြု။]

နာဘိတော-မှ၊ ဥဒ္ဓं-၌၊ ယာဝဂလဝါဋ္ဌကာ-လည်မျိုတိုင်အောင်၊ ("ဂလ ဝါဋ္ဌကာ" ဟု ရှိလျှင် "ဂလ+အာဝါဋ္ဌကာ-လည်ပင်း၏ တွင်းငယ် (ဇလုပ်)တိုင်အောင်"ဟု ပေးပါ။] မဇ္ဈိမကာယောနာမ-မည်၏၊ တတ္ထ-ထိုအလယ် ပိုင်းကိုယ်၌၊ ကာယဒသက်-လည်းကောင်း၊ ဘာဝဒသက်-လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုဒသက်-လည်းကောင်း၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာဒီနိ-အာဟာရသမုဋ္ဌာန် အစရှိကုန်သော၊ တီဏိ-နှ်သော၊ အဋ္ဌကာနိ-အဋ္ဌကတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတုပညာသ-သော၊ ရူပါနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ["ဝတ္ထုဒသကသည် ရင်ချိုင့်အတွင်း၌ဖြစ်၏" ဟု အဆိုရှိသောကြောင့် ထိုဝတ္ထုဒသကအတွက် ရုပ်ကလာပ်တစ်ခုပိုလာသည်။] ဂလဝါဋ္ဌက တော-မှ၊ (တစ်နည်း) ဂလာဝါဋ္ဌကတော-မှ၊ ဥဒ္ဓं-အထက်ဖြစ်သောကိုယ်သည်၊ ဥပရိမကာယောနာမ-မည်၏၊ တတ္ထ-ထိုအထက်ပိုင်းကိုယ်၌၊ စက္ခုဒသက်-လည်း ကောင်း၊ ပေ၊ ဘာဝဒသက်-လည်းကောင်း၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာဒီနိ-နှ်သော၊ တီဏိ-ကုန်သော၊ အဋ္ဌကာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတုရာသီတိ-၈၄-ပါးသော၊ ရူပါနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)။

တတ္ထ-ထိုစက္ခုဒသက အစရှိသော ရုပ်တို့တွင်၊ စက္ခုပသာဒဿ-၏၊ ပစ္စယာနိ-အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရိ-နှ်သော၊ မဟာဘူတာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏော-အဆင်းလည်းကောင်း၊ ဂန္ဓော-အနံ့လည်းကောင်း၊ ရသော-အရသာလည်းကောင်း၊

သြဇာ–သြဇာလည်းကောင်း၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယ်–လည်းကောင်း၊ စက္ခုပသာဒေါ–လည်းကောင်း၊ ဣတိဣဒံ–ဤရုပ်အပေါင်းသည်၊ ဧကန္တတော–ဧကန်အားဖြင့်၊ အဝိနိဘုတ္တာနံ–အသီးအသီး မခွဲခြားအပ်, မခွဲခြားနိုင်ကုန်သော၊ ဒသန္နံ–နှင့်သော၊ နိပ္ပန္နရူပါနံ–တို့၏၊ ဝသေန–ဖြင့်၊ စက္ခုဒသကံနာမ–မည်၏၊ ဣမိနာနယေန–ဖြင့်၊ 'သေသာနိ–စက္ခုဒသကမှ ကြွင်းသော သောတဒသက အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ–နှင်၏။

တေသု–ထိုရုပ်တို့တွင်၊ ဟေဋ္ဌိမကာယေ–အောက်ပိုင်းကိုယ်၌၊ ရူပံ–သည်၊ ["ရုက္ခေ+သာခါ"ကဲ့သို့ အပေါင်းအာဓာရ, 'အစိတ်အာဓေယ်၊] (တစ်နည်း) ဟေဋ္ဌိမကာယေ–၌၊ (ပဝတ္တံ–သော၊) ရူပံ–သည်၊ မဇ္ဈိမ၊ပေ၊ ရူ ပေဟိ–အလယ်ပိုင်းကိုယ်၏ ရုပ်, အထက်ပိုင်းကိုယ်၏ရုပ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဒိ, အသမ္ဘိဿံ–မရောနှော၊ သေသကာယ ဒွယေပိ–ဟေဋ္ဌိမကာယမှကြွင်းသော မဇ္ဈိမကာယ, ဥပရိမကာယ ၂–ပါးအပေါင်း၌ လည်း၊ ရူပံ–သည်၊ ဣတရေဟိ–အခြားသောကာယမှ ရုပ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဒိ, အသမ္ဘိဿ မေဝ–သည်သာ၊ ဟိ–ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြဦးအုံ၊ သာယနသမယေ–ညနေချမ်းအခါ၌၊ ပဗ္ဗတဋ္ဌာယာစ–တောင်ရိပ်သည်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခဋ္ဌာယာစ–သည်လည်းကောင်း၊ ဧကာဗဒ္ဓါဝိယ–နှင်သကဲ့သို့၊ ကိဏ္ဏာပိဟောန္တိ၊ ပန–ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ အညမညံ–,အသမ္ဘိဿာဝ–နှင်သည်သာ၊ (ဟောန္တိ) ယထာ–နှင်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ ဣမေသုပိ ကာယေသု–တို့၌လည်း၊ (ဟေဋ္ဌိမကာယစသော ကာယ ၃–ပါးတို့၌လည်း၊) စတုစတ္တာလီသ–သော၊ ရူပါနိ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌိမကာယအတွက်၊) စတုပညာသ–သော၊ (ရူပါနိ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမကာယအတွက်၊) စတုဏာဝီတိ–သော၊ ရူပါနိ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဥပရိမ ကာယအတွက်၊) ဧကာဗဒ္ဓါနိဝိယ–နှင်သကဲ့သို့၊ ကိဏ္ဏာပိ ဟောန္တိ–အကယ်၍လည်း

ဧကန္တတော အဝိနိဘုတ္တာနံ။ ။ကလာပ်အမျိုးမျိုး၌ တည်သောရုပ်များလည်း ဤရုပ်အပေါင်းသည် ကာယဒသက, ဤရုပ်အပေါင်းကား ဘာဝဒသကဟု ခွဲခြား၍ မရနိုင်ပါ၊ သို့သော် အနေကန္တ အဝိနိဘုတ္တများဖြစ်ကြ၏၊ တစ်ကလာပ်တည်း၌ရှိ သော ရုပ်အပေါင်းကား ဘယ်အခါမျှ (ဘယ်နည်းနှင့်မျှ) ခွဲခြား၍မရ၊ ထိုသို့ ဧကန္တ အဝိနိဘုတ္တ, အနေကန္တ အဝိနိဘုတ္တဟု ၂–မျိုးရှိသောကြောင့် အနေကန္တ အဝိနိဘုတ္တ တို့ကို တားမြစ်ခြင်းငှာ "ဧကန္တတော"ဟု ဝိသေသန ပြုရသည်။ [ဧကန္တတောတိ၊ ပေ၊ ဂတတ္တာတိ၊–ဋီကာ။]

မှတ်ချက်။ ။ဤစကားကို ထောက်၍ ဓာတုဗေဒနည်းအားဖြင့် ရုပ်အစိုင်အခဲကို ဓာတ်ခွဲနိုင်စရာရှိသော်လည်း တစ်ကလာပ်တည်း၌ကား မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မခွဲနိုင်၊ ထို့ပြင် တစ်လာပ်တည်းသာမက စက္ခုဒသကကလာပ်တစ်မျိုးမှာပင် ဖြစ်ဆဲကလာပ် ၁, ချုပ်ဆဲကလာပ် ၁, တည်ဆဲကလာပ် ၄၉–မျှရှိရကား ထို ၅၁–မျိုး သော ကလာပ်တို့သည် စု၍နေ၏၊ ထိုကလာပ် အစုအဝေးကိုလည်း ဓာတုဗေဒ နည်းအားဖြင့် ဧကန်ပင် ခွဲ၍မရနိုင်–ဟု မှတ်ပါ။

ဖြစ်ပါပေကုန်၏၊ ပန-သော်လည်း၊ အညမည့်, အသမ္မိဿာနေဝ-နိ်သည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ရူပါယတနနိဒ္ဒေသေ-ဌ၊ ဝဏ္ဏောဝ-အဆင်းသည်ပင်၊ ဝဏ္ဏနိဘာ-ဝဏ္ဏနိဘာ မည်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ နိဘာတိ-တောက်ပ ထင်ရှားတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ နိဘာ-မည်၏၊ စက္ခုဝိညာဏသ-အား၊ ပါကဋာ-ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဝဏ္ဏောဝ-အဆင်းသည်ပင်၊ နိဘာ-တောက်ပ ထင်ရှားသည်တည်း၊ ဝဏ္ဏနိဘာ-အဆင်းသည်ပင် တောက်ပထင်ရှားသည်၊ ဝါ-တောက်ပ ထင်ရှားသော အဆင်း၊ (ယံ ရူပ-သည်၊) နိဒဿနေန-မြင်ထိုက်သည်၏အဖြစ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ ဝတ္ထုတိ၊ (ဣတိ-ကြောင့်၊ တံ ရူပ-သည်၊) သနိဒဿနံ-မည်၏၊ စက္ခုဝိညာဏေန-သည်၊ ပဿိတဗ္ဗ-မြင်ထိုက်သော ရုပ်တည်း၊ ဣတိ အတ္ထော၊ (ယံရူပ-သည်၊) ပဋိဃေန- ထိပါးတတ်သည်၏အဖြစ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ (ဝတ္ထုတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တံ ရူပ-သည်၊) သပ္ပဋိဃံ-မည်၏၊ ပဋိဃဋ္ဌနနိယံသဇနက်-ထိခိုက်ခြင်းဟူသော ပွတ်တိုက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သောရုပ်တည်း၊ ဣတိ အတ္ထော။

နီလာဒီသု-နီလအစရှိသော အဆင်းတို့တွင်၊ ဥမာပုပ္ပသမာနံ-နှမ်းကြပ်ပွင့်၏ အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းသည်၊ နီလ-ညိုသောအဆင်းတည်း၊ ကဏိကာရပုပ္ပ သမာနံ-မဟာလှေကားပန်း၏ အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းသည်၊ ပီတက-ရွှေသော အဆင်းတည်း၊ ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ပသမာနံ-မိုးစွေပန်း၏အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းသည်၊ လောဟိတက-နီသော အဆင်းတည်း၊ သြသဓိတာရကသမာနံ-သောက်ရှူးကြယ်၏ အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းသည်၊ သြဒါတ-တည်း၊ စာမဂ်ါရသမာနံ-မီးလောင် အပ်ပြီးသော မီးကျီးအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းသည်၊ ကာဠက-မည်းနက်သော အဆင်းတည်း၊ မန္ဒရတ္တ-စဉ်းငယ်နီသော၊ သိန္ဒူဝါရ ကရ ဝီရ မကုဋ္ဌ သမာနံ-

---

ဝဏ္ဏနိဘာ။ ။အဋ္ဌကထာ၌ ၂-နည်းဖွင့်ထား၏၊ ပဌမနည်း၌ နိဘာသဒ္ဒါသည် အနက်အထူးမရှိ၊ "ဒိဋ္ဌိယေဝ+ဒိဋ္ဌိဂတံ"ဟုဖွင့်ရာ၌ ဂတအတွက် အနက်ထူး မရှိသကဲ့သို့တည်း၊ ဒုတိယနည်း၌ကား အနက်ရှိ၏၊ နိပုဗ္ဗ ဘာဓာတ် ဒိတ္တိအနက် ဟော၊ အပစ္စည်း, ဣတ္ထိဓောတက အာပစ္စည်းသက်၊ ထိုတွင် ပဌမနည်းအလို အရောင်မရှိသော အဆင်းကိုရ၏၊ ဒုတိယနည်းအလို အရောင်ရှိသော အဆင်းကိုရ၏၊ [အဋ္ဌကထာနည်းအတိုင်း ဝစနတ္ထ ပြုပါ။]

သနိဒဿနံ။ ။"သဒ္ဓိ+နိဒဿနေန"သည် လဟုကနည်းအားဖြင့် ပြုအပ်သော ဝိဂ္ဂဟတည်း၊ "သဒ္ဓိ+နိဒဿနေန ယံ ဝတ္ထုတိတိ သနိဒဿနံ (ရူပ)" ဟု ပြုစေလိုသည်၊ နိဒဿနေနခ္ခ်လည်း ဘာဝပွဓာန ကြောပါ၊ သနိဒဿနတိုက် အဖွင့်၌ "ဒဿဗ္ဗဘာဝ သခ်ါတေန နိဒဿနေန"ဟု ဖွင့်ခဲ့သည်။

ဥမာပုပ္ပသမာနံ။ ။စာအုပ်တို့၌ "ဥမ္မာရ" ဟု ရှိ၏၊ ရှေးနိဿယ၌ "ဥမ္မာ" ဟုရှိ၏၊ ဆောင်မဲညိုပွင့်ဟုလည်းပေး၏၊ အဘိဓာန် (၄၅၂)၌ "ဥမာတု အတသီ" ဟု နှမ်းကြပ်ပရိယာယ်ရှိ၏၊ ထိုနှမ်းကြပ်ပွင့်များသည် ညိုသောအဆင်း ရှိ၏။

ရေအုန်နဲ့ငုံ, ကုလားဧလပ်ငုံ၏ အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းသည်၊ မဏ္ဍိုင်ကဲ-မဏ္ဍိုင်က အဆင်းတည်း။ [ရှေးနိဿယ၌ "မောင်းသော အဆင်းဟု ပေး၏။]

ပန-ကား၊ ဟရိတ္တစ၊ပေ၊ ပက္ကမာတိတ္ထေ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ သုဝဏ္ဏ-ရွှေကို၊ ဟရိတိ-ဟူ၍၊ ကိဗ္ဗာပိ ဝုတ္တံ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဟောတော်မူအပ်ပါသော်လည်း၊ ပရတော-နောက်၌၊ အသ-ထိုရွှေ၏၊ ဝါ-ကို၊ ဧကတရူပဂ္ဂဟဏေန-ဧကတရူပသဒ္ဒါဖြင့်၊ ဂဟိတတ္တာ-ယူအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣဓ-ဤအရာ၌၊ သာမံ-ဝါသော အဆင်းသည်၊ ဟရိနာမ-မည်၏။ ["သာမံ၊ပေ၊ပီတေ သာမလေတိ"သု" အဘိဓာန် (၈၃၉)၌ သာမံသည် ပီတအနက်ဟောတည်း။ ထိုပီတကို ဝါသောအဆင်းဟု ပေး၏။] [ဟရိတ္တစ-ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော၊ ဟေမဝဏ္ဏ-ရွှေအဆင်းရှိသော၊ (ဟရိတ္တစကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) သုမုခ-သုမုခစစ်သူကြီး၊ ကာမံ-အလိုရှိရာအရပ်သို့၊ ပက္ကမ-ဖဲသွားပါလော...ဝိသတိနိပါတ်, စူဠဟံသဇာတ်။] သတ္တ-၇-ပါးကုန်သော၊ ဣမာနိ-ဤပုဒ်တို့ကို၊ ဝတ္ထု-တည်ရာဝတ္ထုကို၊ အနာမသိတ္တာ-မသုံးသပ်မူ၍၊ သဘာဝေနေဝ-ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဒဿိတာနိ-ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ [ဟရိဝဏ္ဏံ-အမွှကုံဝဏ္ဏတို့၌ တည်ရာဝတ္ထုနှင့်တကွ ပြသကဲ့သို့ ဤပုဒ်၌ တည်ရာဝတ္ထုကိုမပါဘဲ ပြသည်-ဟူလို။]

ဟရိဝဏ္ဏတိ-ကား၊ ဟရိတသဒ္ဒလဝဏ္ဏံ-စိမ်းစိုသော မြက်တောဏ၏ အဆင်းတည်း၊ အမွှကုံရဝဏ္ဏံတိ-ကား၊ အမွှကုံရေန-သရက်ညွှန့်နှင့်၊ သမာနဝဏ္ဏံ-တူသော အဆင်းတည်း၊ ဒွေ-နှစ်သော၊ ဣမာနိ-ဤပုဒ်တို့ကို၊ ဝတ္ထု-အဆင်း၏ တည်ရာဝတ္ထုကို၊ အာမသိတ္တာ-၍၊ ဒဿိတာနိ-နှစ်ပြီ၊ ဒီဃာဒီနိ-ဒီဃအစရှိကုန်သော၊ ဒ္ဝါဒသ-၁၂-ပါးသော ပုဒ်တို့ကို၊ ["ဒီဃံမှစ၍ ထူလံတိုင်အောင် ပုဒ်တို့ကို" ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။] ဝေါဟာရတော-ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုရံအားဖြင့်၊ ဒဿိတာနိ-နှစ်ပြီ၊ [ရှည်သောအဆင်း, တိုသော အဆင်း စသောအားဖြင့် လောကပြောရိုးအတိုင်း ပြတော်မူအပ်သည်-ဟူလို။] စ-ဆက်၊ နေသံ-ထိုဒီဃ စသည်တို့၏၊ သောဝေါ ဟာရော-ထိုဝေါဟာရသည်၊ ဥပနိဓာယ-ထောက်စာ၍၊ သိဒ္ဓေါ စေဝ-ပြီးသည်လည်းကောင်း၊ သန္ဓိဝေသ သိဒ္ဓေါ စ-အစုအဝေးအားဖြင့် ပြီးသည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ)။

ဟရိဝဏ္ဏံ။ ။ဟရိနှင့် ဟရိတသည် ပရိယာယ်တည်း၊ "နု ဟရိတေ" စသည်၌ကဲ့သို့ ဟရိတ သဒ္ဒါသည် "စိမ်းစို" ဟူသော အနက်ကိုဟောဏ၏၊ သဒ္ဒလ သဒ္ဒါလည်း ဟရိတအနက်ဟော ပင်တည်း၊ [သဒ္ဒလော ဟရိတေ ဒေသေ၊ အဘိဓာန် (၁၈၇)။] ဟရိတသဒ္ဒါကား ရွှေအဆင်းကို ပြောသောကြောင့် "သဒ္ဒလ"ဟု ဝိသေသနပြုသည်။ [သဏ္ဌာန၌ "သာဒ္ဒလ"ဟု ရှိ၏၊ သာဒ-မြက်+ဒ္ဒလ-ပေါ်ပေါ်ထွက်ရာ၊ မြက်ပေါ်သောအရပ်။]

ဟိ-ချဲ့၊ ဒီဃာဒီနိ-အရှည် အစရှိသည်တို့သည်၊ အညမည်-အချင်းချင်း၊ ဥပနိဓယ-၍၊ သိဒ္ဓါနိ-ပြီးကုန်၏၊ ဝဋ္ဋာဒီနိ-အလုံးအစရှိသည်တို့သည်၊ သန္ဓိဝေသ ဝိသေသေန-စုဝေးတည်နေပုံ အထူးအားဖြင့်၊ (သိဒ္ဓါနိ-နှ၏၊) တတ္ထ-ထို ဒီဃ စသည်တို့တွင်၊ ရဿံ-တိုသောဝဏ္ဏကို၊ ဥပနိဓယ-၍၊ တတော-ထို တိုသောဝဏ္ဏ ထက်၊ ဥစ္စတရံ-မြင့်သော (ရှည်သော) ဝဏ္ဏသည်၊ ဒီဃံ-ဒီဃ မည်၏၊ တံ-ထို အရှည်ကို၊ ဥပနိဓယ, တတော-ထို အရှည်အောက်၊ နီစတရံ-နိမ့်သောဝဏ္ဏသည်၊ ရဿံ-မည်၏၊ ထူလံ-တုတ်သော(ကြီးသော) ဝဏ္ဏကို၊ ဥပနိဓယ-၍၊ တတော-ထို တုတ်သော(ကြီးသော) ဝဏ္ဏအောက်၊ ခုဒ္ဒကတရံ-ငယ်သောဝဏ္ဏသည်၊ အဏု-အဏုမည်၏၊ တံ-ထိုအသေးအငယ်ကို၊ ဥပနိဓယ, တတော-ထို အသေးအငယ်ထက်၊ မဟန္တ တရံ-ကြီးစွာသောဝဏ္ဏသည်၊ ထူလံ-ထူလမည်၏၊ စက္ကသဏ္ဌာနံ-စက်ဝန်း သဏ္ဌာန်ရှိသော ဝဏ္ဏသည်၊ ဝဋ္ဋံ-အလုံးမည်၏၊ ကုက္ကုဋ္ဌဏ္ဍသဏ္ဌာနံ-ကြက်ဥသဏ္ဌာန် ရှိသော ဝဏ္ဏသည်၊ ပရိမဏ္ဍလံ-အဝန်းအဝိုင်းမည်၏၊ (ခပ်ယားယားအဝိုင်းမည်၏၊) စတူဟိ-၄-ခုကုန်သော၊ အံသေဟိ-အဖို့အစုတို့နှင့်၊ (အထောင့်တို့နှင့်)၊ ယုတ္တံ-ယှဉ်သောဝဏ္ဏသည်၊ စတုရဿံ-စတုရဿမည်၏၊ ဆဋ္ဌသာဒီသုပိ-ဆဋ္ဌသ အစရှိ သော ပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော၊ နိန္ဒ္ဓို-ကား၊ သြနတ်-ညွှတ်ကိုင်းသော အရပ်တည်း၊ (နိမ့်သောအရပ်တည်း၊) ထလန္ဓို၊ ကား၊ ဥန္နတ်-မြင့်မောက်သော အရပ်တည်း။

တတ္ထ-ထို ဒီဃစသည်တို့တွင်၊ ယသ္မာ, ဒီဃာဒီနိ-ဒီဃအစရှိသော ဝဏ္ဏတို့ကို၊ ဖုသိတ္မာ-တွေ့ထိ၍၊ ဇာနိတုံ-၄၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်း၏၊ နီလာဒီနိပုန-နီလ အစရှိသော အဆင်းတို့ကိုကား၊ ဧဝံ-ဤသို့ တွေ့ထိ၍သိခြင်း၄၊ နု သက္ကာ၊ တသ္မာ, နိပ္ပရိယာယေန-ပရိယာယ်မဟုတ်, မုချအားဖြင့်၊ ဒီဃံ-ရှည်သော အရာဝဏ္ဏ သည်၊ ရူပါယတနံ-ရူပါယတနမည်သည်၊ နု-မဟုတ်၊ တထာ-တူ၊ ရဿာဒီနိ-တိုသော အရာဝဏ္ဏ အစရှိသည်တို့သည်၊ (ရူပါယတနံ-သည်၊ နု-မဟုတ်၊) ပန-ထိုသို့ပင် ရူပါယတန မဟုတ်ပါသော်လည်း၊ တံတံ-ထိုထိုဘူတရုပ်အပေါင်းကို၊ နိဿာယ-၍၊ တထာတထာ-ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (အရှည်အတိုစသော အခြင်း အရာအားဖြင့်၊) ဌိတံ-တည်သော ဘူတရုပ်အပေါင်းကို၊ ဒီဃ-ဟူ၍လည်း ကောင်း၊ ရဿန္တိ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တေနတေန ဝေါဟာရေန-ထိုထိုအခေါ

တံတံ၊ပေ၊ ဌိတံ။ ။တံတံနိဿာယာတိ ဒီဃာဒီသန္ဌေသေ (ရှည်လျားသော ပုံသဏ္ဌာန် အစရှိသည်ဖြင့် စုဝေးတည်နေသော) ဘူတသမုဒါယံ (မဟာဘုတ်အပေါင်းကို) နိဿာယ၊ တထာတထာဌိတန္တိ ဒီဃာဒီသန္ဌေဝေသေန (အရှည်အစရှိသော စုဝေးတည်နေခြင်းအားဖြင့်) ဌိတံ ဝဏ္ဏသမုဒါယဘူတံ (အဆင်းအပေါင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော) ရူပါယတနမေဝ ဒီဃာဒိဝေါဟာရေန ဘာသိတံ။

အဝေါ်အားဖြင့်၊ ရူပါယတနမေဝ-ရူပါယတနကိုပင်၊ ဇွေ-ဤ ရူပါယတနနိဒ္ဒေသ၌၊ ဘာသိတံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ဆာယာ-အရိပ်၊ အာတပေါ-နေမူ၊ ဣတိဣဒံ-ဤအဆင်း ၂-မျိုးကို၊ အညမညပရိစ္ဆိန္နံ-အချင်းချင်းပိုင်းခြားအပ်ပြီ၊ [ရှေးနိဿယ၌ "ဣတိဣဒံ ပဒဒွယံ" ဟုစွဲ၏။] အာလောကော-အရောင်အလင်းကိုလည်းကောင်း၊ အန္ဓကာရော-အမိုက်မှောင်ကိုလည်းကောင်း၊ တထာ-တူ၊ (အညမ္ညပရိစ္ဆိန္နော၊) [နီးကပ်၍နေသော်လည်း၊ အဆင်းတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ရောယှက်ခြင်းရှိသောကြောင့် "အညမညပရိစ္ဆိန္န"ဟု ဆိုသည်။] အဇ္ဈာမဟိကာတိအာဒီနိ-နှံသော၊ စတ္တာရိ-၄-ပါးသောအဆင်းတို့ကို၊ ဝတ္ထုနာဝ-တည်ရာဝတ္ထုအားဖြင့်ပင်၊ ဒဿိတာနိ-ကုန်ပြီ၊ [ရှေ့၌ "ဝတ္ထု အာမသိတ္တာ ဒဿိတာနိ" ဟု ရှိခဲ့သောကြောင့် "ဝတ္ထုနာဝ"ဟု ဧဝဖြင့်ဆိုသည်၊ ဤဧဝဖြင့် ဝတ္ထုအာမသနကို မြှဲစေသည်။] တတ္ထ-ထိုအဇ္ဈာအစရှိသည်တို့တွင်၊ အဇ္ဈာတိ-ကား၊ ဝဋ္ဌာဟာကော-တိမ်တည်း၊ (တိမ်တိုက်တည်း၊) မဟိကာတိ-ကား၊ ဟိမ်-နှင်းတည်း၊ (ဆီးနှင်းတည်း၊) စတ္ဂဟိ-နှံသော၊ ဣမေဟိ-ဤပုဒ်တို့ဖြင့်၊ အဇ္ဈာဒီနံ-အဇ္ဈအစရှိသည်တို့၏၊ ဝဏ္ဏာ-အဆင်းတို့ကို၊ ဒဿိတာနိ-နှံပြီ၊ စန္ဒမဏ္ဍလဿ ဝဏ္ဏနိဘာတိအာဒီဟိ-အစရှိသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ တောသ် တောသ်-ထိုထိုလဝန်းနေဝန်း အစရှိသည်တို့၏၊ ပဘာဝဏ္ဏာ-တောက်ပသောအဆင်းတို့ကို၊ ဒဿိတာ-နှံပြီ၊ [ဝဏ္ဏနိတာကို "ပဘာဝဏ္ဏာ" ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ပဘာနှင့် ဝဏ္ဏာကို သမာသ် ပုဒ်တစ်ပုဒ်တည်းဟု ကြံပါ။]

တတ္ထ-ထို စန္ဒမဏ္ဍလဿ ဝဏ္ဏနိဘာ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ စန္ဒမဏ္ဍလာ ဒီနံ-လဝန်း အစရှိကုန်သော၊ ဝတ္ထူနံ-တို့၏၊ ဧဝံ-ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းဖြင့်၊ ဝိသေသော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ မဏိမယ်-ပတ္တမြားအတိပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဝိသေသော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ မဏိမယ်-ပတ္တမြားအတိပြီးသော၊ (ပတ္တမြား အထည် ကိုယ်ရှိသော၊) ရဇတပဋိစ္ဆန္နံ-ငွေဖြင့်ဖုံးအုပ်အပ်သော၊ ဧကွန၊ ပေ၊ ဝိတ္ထာရံ-၄၉-ယူဇနာ အလျားအနံရှိသော၊ စန္ဒသ ဒေဝပုတ္တသ-လနတ်သား၏၊ ဝိမာနံ-ဗိမာန်သည်၊ စန္ဒမဏ္ဍလံနာမ-မည်၏၊ သောဝဏ္ဏမယ်-ရွှေအတိပြီးသော၊ (ရွှေအထည် ကိုယ်ရှိသော၊) ဖလိကပဋိစ္ဆန္နံ-ဖန်ဖြင့် ဖုံးအုပ်အပ်သော၊ သမပဏ္ဏာသ၊ပေ၊ဝိတ္ထာရံ-

---

ဝိမာနံ။ ။သောဘာဝိသေသယောဂတော-တင့်တယ်ခြင်းအထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝိသေသတော-အထူးအားဖြင့်+မာနေတဗ္ဗံ-မြတ်နိုးထိုက်၏၊ (မြတ်နိုးစရာ ကောင်း၏)၊ ဣတိဝိမာနံ၊ [ဝိ+မာဓာတ်, ယု။] (တစ်နည်း) ဥတုသမုဋ္ဌာနတ္တေပိ ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနတ္တာ (ဗိမာန်ဟူသည် ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်အစုဖြစ်သော်လည်း သာမန်ရိုးရာမဟုတ်ဘဲ ကံအရင်းခံရှိသော ဥတုကြောင့် ဖြစ်ရကား) ကမ္မေန ဝိသေသတော မိနိယတိ ပရိစ္ဆိန္ဒိယတီတိ ဝိမာနံ-ကံသည် တစ်ဘုံ တစ်ဘုံ ထူးခြားအောင် ပိုင်းခြားအပ်သောကြောင့် ဝိမာနမည်၏။

အတိအကျ ယူဇနာ ၅၀ အလျားအနံရှိသော၊ သူရိယသ သေ၀ပုတ္တသ-နေနတ်သား၏၊ ဝိမာနံ-သည်၊ သူရိယမဏ္ဍလံနာမ-မည်၏၊ သတ္တရတနမယာနိ- ရတနာ ၇-ပါးအတိပြီးကုန်သော၊ သတ္တဋ္ဌ၊ပေ၊ ဝိတ္ထာရာနိ-ခုနစ် ယူဇနာ, ၈-ယူဇနာ, ၁၀-ယူဇနာ, ၁၂-ယူဇနာ အလျားအနံရှိကုန်သော၊ တေသံ တေသံ ဒေ၀ပုတ္တာနံ-ထိုထိုနတ်သားတို့၏၊ ဝိမာနာနိ-တို့သည်၊ တာရကရူပါနိနာမ-ကြယ်တာရာ အပေါင်းတို့မည်၏။

တတ္ထ-ထို လ နေ အစရှိသည်တို့တွင်၊ စန္ဒော-သည်၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ ဝါ-က၊ (ဟောတိ)၊ သူရိယော-သည်၊ ဥပရိ-၌၊ ဝါ-က၊ (ဟောတိ)၊ ဥဘိန္နံ-လ နေ ၂-မျိုးတို့၏၊ အန္တ ရံ-အကြား၊အရပ်သည်၊ ယောဇနံ-တစ်ယူဇနာသည်၊ ဟောတိ၊ စန္ဒသ-၏၊ ဟေဋ္ဌိမန္တ တော-အောက်၌ဖြစ်သော အစွန်မှ၊ သူရိယသ-၏၊ ဥပရိ မန္တော-အထက်၌ဖြစ်သောအစွန်သည်၊ ယောဇနသတံ-ယူဇနာတစ်ရာရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဒ္ဝိသု-၂-ဘက်ကုန်သော၊ ပဿေသု-ဘေးတို့၌၊ နက္ခတ္တာဘာရကာ-နက္ခတ်ကြယ်တာရာတို့သည်၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားကြကုန်၏၊ ပန-ဆက်၊ တီသု-နှင့်သော၊ ဧတေသု-ဤ လ နေ နက္ခတ်တာရာတို့တွင်၊ စန္ဒော-သည်၊ ဒန္ဓဂမနော-နှေးသောသွားခြင်းရှိ၏၊ သူရိယော-သည်၊ သီဃဂမနော-လျင်မြန်သောသွားခြင်းရှိ၏၊ နက္ခတ္တာတာရကာ-တို့သည်၊ သဗ္ဗသီဃဂမနာ-အလုံးစုံထို့ထက် လျင်မြန်သောသွားခြင်းရှိကုန်၏၊ (ထို့ကြောင့်၊) ကာလေန-တစ်ရံတစ်ခါ၌၊ (စန္ဒိမသူရိယာနံ-တို့၏၊) ပစ္ဆာ-၌၊ ဝါ-က၊ (ဟောန္တိ)။

အာဒါသမဏ္ဍလန္တိ-ကား၊ ကံသမယ်-ကြေးဖြင့်ပြုအပ်သော အ၀ိုင်းတည်း၊ ဝေဠုရိယံ-ကြောင်မျက်ရွဲကို၊ ထပေတ္မာ-၍၊ သေသော၊ ဇောတိရသာဒီ-ဇောတိရသ်ကျောက် အစရှိသော၊ အနေကပ္ပဘေဒေါ-တစ်ပါးမက များသောအပြား

မှတ်ချက်။ ။"လဇိမာန်"ဟူရာ၌ ယခုအခါ လောကဓာတ်ဆရာတို့ ရောက်အောင်ကြိုးစားရာဖြစ်သော ကျောက်တောင်ကျောက်ထုကြီးကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ ထိုကျောက်အထု၌ ကံအားလျော်စွာတည်နေသော ဘုံဗိမာန် "လဇိမာန်" ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထိုဘုံဗိမာန်ကိုကား ဗိမာန်ရှင်တို့က တမင်လာမြင်အောင် မပြလျှင် ထိုလောကဓာတ်ဆရာတို့ ကျောက်အထုကြီးသို့ ရောက်သော်လည်း တွေ့ရ မြင်ရမည်မဟုတ်ပါ၊ ယခု လူပြည်မှာရှိနေသော ရက္ခစိုးတို့၏ ဘုံကို လည်းကောင်း, ရက္ခစိုးနတ်တို့ကိုလည်းကောင်း လူကို မတွေ့မမြင်နိုင်သကဲ့သို့သာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

အာဒါသမဏ္ဍလ။ ။ရှေးခေတ်က ယခု မှန်မျိုးမရှိ၊ လူ၏အရိပ်ကိုကြည့်ဖို့ရာ ကြေးပြားကိုသာ ကြည့်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် "ကံသမယ်"ဟုဆိုသည်၊ "အာဒီသတိ ဧတ္ထာတိ အာဒါသော၊ ဧတ္ထ-ဤကြေးမုံမှန်ဝိုင်း၌၊ အာဒီသတိ-လူ၏အရိပ် စသည်ကို ညွှန်ပြအပ်၏၊ ဣတိ အာဒါသော၊ အာဒါသသ-ကြေးမုံမှန်၏+မဏ္ဍလ-အ၀န်း အ၀ိုင်းတည်း၊ အာဒါသမဏ္ဍလ-ကြေမုံမှန်ဝိုင်း။

ရှိသောကျောက်သည်၊ မဏိတိ–မဏိမည်၏၊ သာမုဒ္ဒိကော–သမုဒ္ဒရာဌ်ဖြစ်သော ခရုသင်းသည်၊ သခေါ်တိ–သင်္ခမည်၏၊ မုတ္တာ–ပုလဲသည်၊ သာမုဒ္ဒိကာပိ–သမုဒ္ဒရာဌ် ဖြစ်သောပုလဲသည်လည်းကောင်း၊ သေသာပိ–သာမုဒ္ဒိကပုလဲမှ ကြွင်းသော ပုလဲသည် လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ)၊ [ပုလဲ ၈–မျိုးကို ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ဗာဟိရနိဒါန်း တတိယသံဂါယနာတင်ခန်းဌ်ရှုပါ။] ဝေဠုရိယောတိ–ကား၊ ဝေဠုဝဏ္ဏမဏိ–ဝါးအဆင်း၊ ရှိသောပတ္တမြားတည်း၊ [အဘိဓာန် နိဿယသစ် "ဝေဠုရိယ အဆုံးအဖြတ်ကို" ကြည့်ပါ။] သတ္တုဝဏ္ဏော–မြတ်စွာဘုရား၏ အဆင်းတော်ကို၊ ဓာတရူပ်–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဟိ–မုန်၊ သတ္ထာ–သည်၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော–ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိတော် မူ၏၊ သုဝဏ္ဏံပိ–သည်လည်း၊ သတ္ထုဝဏ္ဏံ–မြတ်စွာဘုရား၏ အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏၊ [ဓာတ်+ရူပ် ယသာတိ ဓာတရူပ်၊ အဆင်းအရောင်မပြောင်းဘဲ မူလဖြစ်မြဲအရောင်ရှိသောကြောင့် ရွှေကို "ဓာတရူပ"ဟု ခေါ်သည်။]

ကဟာပဏော–အသပြာကို၊ ရဇတ်–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ လောဟမာသကော–ကြေးဖြင့်ပြုအပ်သော ပဲပိုက်ဆံလည်းကောင်း၊ ဒါရုမာသကော–သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော ပဲပိုက်ဆံလည်းကောင်း၊ ဇတုမာသကော–ချိပ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ပဲပိုက်ဆံ လည်းကောင်း၊ ယေ–အကြင်ပဲပိုက်ဆံတို့သည်၊ ဝေါဟာရံ–ရောင်းဝယ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ–ရောက်ကုန်၏၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တံ–ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [ပါရာဇိကဏ် ပါဠိတော်, ဓာတရူပသိက္ခာပုဒ်ဌ် ဟောတော်မူသည်။] တံ သဇ္ဇမ္မိ–ထိုအလုံးစုံသော ပဲပိုက်ဆံကိုလည်း၊ ဣဓ–ဤရဇတအရာဌ်၊ ဂဟိတံ–ပြီ၊ [ရာဇတိ–တောက်ပတတ်၏၊ ဣတိရဇတံ၊ ဖြူဖြူ ဖွေးဖွေး တောက်ပနေသော ငွေ။]

ယံ ဝါပနညမ္မိတိ ဣဓိနာ–ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်၊ ပါဠိအာဂတံ–ပါဠိတော်ဌ် တိုက်ရိုက်လာသော ရူပါရုံကို၊ သေသံ–သော၊ တဠိက၊ပေ၊ဘေဒံ–သပေါ့ဖျာ, အဝတ်ပိုင်း, မှိုအဆင်း အစရှိသော အပြားရှိသော၊ ရူပ်–ရူပါရုံကို၊ ဂဟိတံ–ပြီ၊ ဟိ–မုန်၊ တံ သဇ္ဇံ–ထိုအလုံးစုံသောအဆင်းသည်၊ ယေဝါပနကေသု–ယေဝါပနက ရူပါရုံတို့ဌ်၊ ပဝိဋ္ဌံ–ပါဝင်ပြီး ဧဝံ–လျှင်၊ နီလာဒိနာ–နီလအစရှိသော၊ ဘောဒေန–အပြားအားဖြင့်၊ ဘိန္နံပိ–ပြားသည်လည်းဖြစ်သော၊ သဇ္ဇံ–သော၊ ဧတံ ရူပ်–ဤရူပါရုံသည်၊ လက္ခဏာဒီဟိ–တို့ဖြင့်၊ အဘိန္နမေဝ–မပြားသည်သာ၊ ဟိ–မုန်၊ သဇ္ဇံ–သော၊ ဧတံ ရူပ်–သည်၊ စက္ခုပဋိဟနနလက္ခဏံ–စက္ခုပသာဒဌ် ထိခိုက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ စက္ခုဝိညာဏသ–၏၊ ဝိသယဘာဝရသ–အထူးသဖြင့် ဖြစ်ရာအာရုံ၏ အဖြစ်ဟူသော ကိစ္စရှိ၏၊ တသော–ထိုစက္ခုဝိညာဉ်၏ပင်၊ ဂေါစရပစ္စုပဋ္ဌာန်–ကျက်စားရာအာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့် ယောဂိတို့၊ပေ၊ ထင်လာ၏၊ စတုမဟာဘူတပဒဋ္ဌာန်–၄–ပါးသော မိုရာမဟာဘုတ်လျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏၊ စ–ဆက်၊ ဧတံ–ဤ

ရူပါရုံသည်၊ (စတုမဟာဘူတ ပဒဋ္ဌာန်-သည်၊ ဟောတိ) ယထာ-ကဲ့သို့၊ တထာ-တူ၊ သဗ္ဗာနိပိ-နှင်းသော၊ ဥပါဒါ ရူပါနိ-တို့သည်၊ (စတုမဟာဘူတပဒဋ္ဌာနာနိ-နှင်သည်၊ ဟောန္တိ)။

ပန-ဆက်၊ (တစ်နည်း) အထူးကား၊ ယတ္ထ-အကြင်ဥပါဒါရုပ်၌၊ ဝိသေသော-သည်၊ အတ္ထိ၊ တတ္ထ-ထို ဥပါဒါရုပ်၌၊ ဝဏ္ဏာမ-နှင့်၊ ဧတ္ထ-ဤရူပါယတနနိဒ္ဒေသ၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းကို၊ စက္ခာယတနနိဒ္ဒေသေ-၌၊ ဝုတ္တနယေ နေဝ, ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ တတ္ထ-ထို စက္ခာယတနနိဒ္ဒေသ၌၊ စက္ခုပုဗ္ဗင်္ဂမော-စက္ခုပ္ပစာနရှိသော၊ နိဒ္ဒေသော-နိဒ္ဒေသသည်၊ ဟောတိ၊ ဣဓပန-ဤရူပါယတနနိဒ္ဒေသ၌ကား၊ ရူပပုဗ္ဗင်္ဂမော-ရူပါရုံပစာနရှိသော၊ (နိဒ္ဒေသော ဟောတိ)၊ တတ္ထ-ထို စက္ခာယတနနိဒ္ဒေသ၌၊ စက္ခုပေတံတိအာဒိနိ-အစရှိကုန်သော၊ စုဒ္ဒသ-နှင်သော၊ နာမာနိ ဟောန္တိ၊ ဣဓ-ဤရူပါယတနနိဒ္ဒေသ၌၊ ရူပံပေတံတိ အာဒိနိ-အစရှိကုန်သော၊ တိဏိ-နှင်သော၊ (နာမာနိ ဟောန္တိ)၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းကို၊ တာဒိသမေဝ-ထိုစက္ခာယတနနိဒ္ဒေသ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော ပုဒ်အပေါင်းကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာ၊ ဟိ-မှန်၊ စတူဟိ စတူဟိ-နှင်သော၊ နယေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ပဋိမဏ္ဍောတ္ထာ-တန်ဆာဆင်၍၊ စက္ခု-စက္ခုပ္ပသာဒကို၊ ဝဝတ္ထပေတုံ-အခြားရုပ်တို့မှ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းငှာ၊ တေရသ-ကုန်သော၊ ဝါရာ-ဝါရတို့ကို၊ ဝုတ္တာယထာ-ဟောအပ်တော်မူအပ် ကုန်သကဲ့သို့၊ ဣဓပိ-ဤရူပါယတနနိဒ္ဒေသ၌လည်း၊ တေ-ထို ၁၃-ပါးသော ဝါရတို့ကို၊ တထေဝ-တူပင်၊ ဝုတ္တာ-နှင်ပြီ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဝိသယ ဂါဟရ။ ။[သဒ္ဒါကျမ်း-အာဓာရအခန်း၌လာသော အနည္တရာဘာဝ ဝိသယာဓာရကို သတိပြုပါ။] စက္ခုဝိညာဉ်သည် အခြားအာရုံ၌ မဖြစ်နိုင်ဘဲ ဤရူပါရုံ၌သာ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ရူပါရုံကို "စက္ခုဝိညာဉ်၏ ဝိသယ" ဟု ခေါ်သည်၊ "ဝိသေသေန သေတိဇ္ဇောတိ ဝိသယော"-စက္ခုဝိညာဉ်၏ အထူးသဖြင့် ဖြစ်ရာအာရုံ၊ "နွားအများ၏ ကျက်စားရာ စားကျက်ကို နွားမှတစ်ပါး အခြားသတ္တဝါတွေ သွားလာနေသော်လည်း နွားတို့၏စားကျက်အဖြစ်က များသော ကြောင့် တဗ္ဗာဟုလ္လနည်းအားဖြင့် ဂေါစရဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့ စက္ခုဝိညာဉ်၏သာ အများဆုံးကျက်စားရာဖြစ်၍ သမ္ပဋိစ္ဆိန်း စသည်တို့ကား ဤအာရုံ၌လည်း ကျက်စားလိုက်, အခြားအာရုံများ၌လည်း ကျက်စားလိုက်ဖြစ်သောကြောင့် ရူပါရုံကို စက္ခုဝိညာဉ်၏ ဂေါစရ"ဟုခေါ်ရသည်၊ သောတဝိညာဉ် စသည်တို့၌ ဝိသယ, ဂေါစရများကိုလည်း ဤနည်းအတိုင်းမှတ်ပါ။ [ဝိသယဂေါစရာနှင့် ဝိသေသော အနည္တရာဘာဝေါ တမ္ဗဟုလစာရိတာစ စက္ခုဝိညာဏသာ-ဋီကာ။]

ရူပါယတနနိဒ္ဒေသအဖွင့် ပြီး၏။